BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
9 C
29

68-9-e-29

Singularia plurimorū docto.

¶ Utiliſſima ac admodū
neceſſaria Singularia p̄clariſſima p̄
diſſimorū in memoria et excellētiſſimo.
iuriſconſultorū dominorum: videlicet.
¶ Singularia Ludouici Romani: cū au
ditiōib⁹ Jo. Baptiſte Caſtellonei. Fo.j.
¶ Singularia Matthei Mathesilani:
cū ornamentis additis per eundē Joan
nem Baptiſtam. Fo.lxxvij.
¶ Singularia Franciſci Cremenſis: cū
lucubratiōibus/ac additionib⁹ ꝛ allega
tiōibus inde appoſitis per ſup:aſcriptū
Joannem Baptiſtam. Fo.cviij.
¶ Sing. Ant. Corſeti ſiculi. Fo.cxxxix.
¶ Singularia Petri Gerardi de Pe
traſctā. Cū eiuſdē allegationib⁹. Fo.ccj.
¶ Singu. Guilel. de Ludo. Fo.ccxxix.
¶ Singularia Amanelli de Claris aqs
Folio.ccxxxiij.

¶ Addidimus preterea.

¶ Singu. Pauli de caſtro. Fo.ccxl.
¶ Cum aliīs vtiliſſimis additionibus nuſquā ad
huc impſſioni cōmendatis: Necnō cū emuncta/ac
terſa caſtigatione dñi Joānis Thierry Lingonen
ſis: Juris ceſarei: ac pontificij doctoris: concinis
locis affixa/ꝛ appoſita.

1543

¶ Veneūt Lugd. apud Jacobū Giūcti.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

¶ Jaſoni Mayno vtriuſqꝫ cēſure precla-ro lumini Oratori illuſtriſſimo ceſarcoqꝫ ſenatori digniſſimo: ac preceptori ſuo ſemper obſeruando Joannes Baptiſta Caſtellionus Genuenſis Utriuſqꝫ cenſure miles. S. D. feliciſſimam.

Quāto ad ceſaree pōtificieqꝫ philoſophie ſecretiora/ꝛ magis abdita indies ꝓgredior doctiſſime preceptor: tanto profecto magis magiſqꝫ afficitur concitaturqꝫ animus vt eam pro viribus laudē/atqꝫ extollā. ꝙꝙ etenim alphabeti procmio Alberici roſati. quanta ſacrarum legum ſit dignitas/vtilitas/potentie/neceſſitas: diſſertauerit: nō tamen effeructis/letabundiqꝫ cordis acquieſcūt ſpiracula: quin preterea aliquid de huiuſce diſciplinc laudibus afferamus in medium: quapropter ſub ea militantes ad militiam promptiores fiant: alacriores reddantur. cum veram ſe philoſophiam non ſimulatam ſectari probe cognouerint. Hec equidem nobiliſſima: hec optima eſt diſciplina que iuſtitiam ſuperioris inferioriſqꝫ reginam orbis colit: fouet: veneratur. Hec equum ab iniquo ſeparat: licitum ab illicito diſcernit. hec mortales iubet fieri bonos: tum penarum metu: tum premiorum exhortatione: vt immortales euadant: felices efficiantur. Quamobrem ad ſuperos iure merentur aſſumi. Juſtitia omnis virtus (vt inquit Orator) ꝛ olim mater eſt virtutū. ceterarū quoqꝫ nobiliſſima: que (vt philoſophus ait) pretendit in altū tanꝙ legalis diſcipline immobile ſubiectū. legitimam philoſophiam eius cultricem: ꝛ ideo nobiliorem reddit ceteris preſtantiorem/magiſqꝫ neceſſariā efficit. Soles etiā dicere celeberrime iuſtitie ſacerdos inter ceteras diſciplinas: que ad animi ꝛ ingenij cultū ſpectāt pontificiam ꝛ legalē philoſophiam quam maxime preſtare: vbi ſolidū iuſtitie reſidet fundamentū. quā priſci nō immerito aſtream nūcuparūt quaſi ex aſtris e celo ad homines emiſſaꝫ iuſtitiā reginam Cicero officioꝝ tertio affirmat: ꝛ eſt illa regina de qua dicit̃ in pſalmo Dauitico. Aſtitit regina a dextris tuis in veſtitu deaurato circundata varietate. qꝛ iuſtitia ꝛ iudicium preparatio ſedis dei. Juſtitie (vt inquit) nō poteſt veſpertina vel matutina ſtellarum claritas comparari. Hec eſt illa ſplendida virtus de qua Euripides neqꝫ Lucifer neqꝫ Heſperus ita mirabilis. Nō tedeat igitur quemꝙ in vtraqꝫ pōtificia ꝛ ceſarea iuſtitie diſciplina diutius verſari. Sed per deos immortales preceptor optime qui vtpote lucerna iuris clariſſima iudex in cauſā exploratiſſim⁹ eſto: ſatis mihi factū non precēſerē: niſi autoritatē diuini illius hominis platonis quā te latere nō opinor: in mediū producerē. ſi forte verbis meis imbecilliqꝫ lingue in te probate/atqꝫ ſpectate fidei: philoſophantiū vulgus non deferendū putaret. Plato igit̃ verit[...]atis amiciſſimus eiuſqꝫ oībus exhibēde prōptiſſimus in libro qui Gorgias inſcrib[...]it̃ de falſe philoſophie ꝓbris ꝛ ꝯtra philoſophos ꝗ vere philoſophie ignorāt em[...]lumēta: ꝛ obtētu philoſophie nominis inutile otiū ꝛ lingue/viteqꝫ tenebras ſeq[...]unt̃: ex ꝑſona quidē nō graui: neqꝫ idonea: vere tamē ingenueqꝫ dixit. Nā ꝛ Calli[...]cles: quē dicere hec facit vere philoſophie ignar⁹: inhoneſta indigneqꝫ in philoſophos ꝯfert: ꝑinde tñ accipiēda ſunt: ꝗ dicunt̃ vt nos ſenſim moneri intelligam⁹: ne ipſi quoqꝫ culpationes huiuſcemodi mereamur. neve inerti inaniqꝫ deſidia cultū/ſtudiūqꝫ philoſophie metiamur. Phia inquit ſane o Socrates res eſt elegās ſi modice quiſpiā per etatē attigerit. at ſi ſupra modū tpe in ea contriuerit: hoim eſt corruptela: nā ſi ꝗs vꝫ ameno ſit/acriqꝫ igenio/vltraqꝫ etatē philoſophet̃: neceſſe eſt oīꝫ reꝝ eſſe iperitū: quaꝝ vſuꝫ calleat opꝫ ꝗſꝗs honeſt⁹/ꝓbuſqꝫ eſt/futurus: legū em̄ ciuiliū peritia ꝛ oronis: ꝗ ꝑo eaꝝ eſt: vt Cicero docet. ꝛ in ꝑncipio ne

Ære epilogice cōpilationis in rhetoricis ſcripſim⁹ vacat quibus in actionib⁹ ac cō
mercijs: cū hōībus tū priuatim tū publice vti ꝯuenit: voluptatū itē atq̄ cupiditatū
humanaꝝ ⁊ moꝝ euadūt prorſus inſolētes. Quū itaq̄ in vllā quāpiā incidūt pri-
uatam publicāve actionē habent ꝛidiculi perinde/ac viri ciuiles ipſi. vbi veſtra
adeūt ſtudia: ⁊ diſputatiōes irrident. qḋ eñ modo dixi id homini iſti accidit: vt ⁊ ſi
ſit admodū ingenioſus. vilis atq̄ abiectus efficiat: cū mediā ciuitatē forūq̄ defu-
giat. in quo poeta inquit viros excellere. abdat ſe vero ⁊ vite reliquū cū adoleſcen-
tulis trib⁹: aut quatuor degat: in anguloꝝ aliquo ꝯmurmurās. ingenuū aūt quidq̄
magnū: dignū: haud vnq̄ loquat. at qui amice Socrates qḋ egre ne feras velim:
loquor eñ tua cauſa: ſumma cū beniuolētia. an tibi nō turpe videat: ita te gerere:
vt ego te habere exiſtimo. ⁊ ceteros/q̄ vltra iuſtū pergāt philoſphari: nā ſi quis te
nūc aut aliū eiuſmodi quēlibet ad carcerē rapiat. iniuriā te quidē intuliſſe arguēs
qui culpa oīno vaces: noſti ne te minime habituꝝ quonā te pacto tuearis/ſed ver
tigine vexeris: ac cōſilij inops oſcites q̇d dicas: q̇d agas. In iudicio itē ſuggeſtum
ꝯſcendēs ſi improb⁹ admodū: ac neq̄ aduerſari⁹ tuus ſit: mori de facili queas: ſi te
ille capitali deferat crimine. veꝝ quonā pacto Socrates hoc ſapiētis ſit ſi qua ars
aliquē preſtantē ingenio virum nacta: deteriorē illū effecerit q̄ neq̄ ſibi ipſi auxilio
eſſe poſſit: periculiſq̄ extremis liberare neq̄ ſe: nec aliū quēq̄ ſed ab inimicis bo-
noꝝ olim facultate ſpoliari neceſſe ſit: ⁊ palā quidē infelicē degere. liceat eñ quēq̄
agreſti⁹ vera dicere. Si q̇s in genam te ꝑcuſſerit penas nō det. Sed heus vir bone
mihi obtēpera: atq̄ a redargutionib⁹ iſtis te abſtine: rerūq̄ elegātiā cole. vt eā ſa-
ne vn̄ recte ſentire videare: alijs miſſa faciēs iſta arguta ſiue deliramenta: ſiue nu-
galia deceat appellare: q̇b⁹ efficiat vt domos inanes habites: atq̄ ſequēs nō eos:
q̄ exigua iſta repꝛehendūt: ſed illos poti⁹ a q̇b⁹ ⁊ facultates ⁊ gloria ⁊ bona alia per-
multa poſſident. hec plato ſub pſona q̇dē (ſicuti dixi) nō ꝓba: ſed cōſenſu tñ: intel-
ligētieq̄ cōis fide: ⁊ cū quadā indiſſimulabili veritate diſſeruit non de illa ſcʒ lega
li philoſophia que virtutum olim diſciplina eſt q̄q̄ in publicis ſimul ⁊ priuatis offi
cijs excellit: ciuitateſq̄ ⁊ rēpublicā ſi nihil ꝓhibeat ꝯſtāter ⁊ fortiter ⁊ perite admi
niſtrat. Sed de iſta futili atq̄ puerili meditatiōe argutiaꝝ nihil ad vitā neq̄ tuen-
dam neq̄ ordinandā promouēte: que id genus hoīes ꝯſeneſcūt male feriati: quos
phōs eſſe ⁊ vulg⁹ putat ⁊ is putabat: ex cui⁹ pſona hec dicta ſunt. Conſiderati⁹ ita
q̄ aduertat vnuſq̇ſq̄: qualis quāteve ſint autoritatis atq̄ efficacie veridici pla
tonis ꝟba ne iudicio lōge decipiat. ſi inficias eat q̄ veriſſime dicta ſunt: ⁊ rectius
etiā ſentiet ſi q̄ in alphabeti Alberici proemio dixim⁹ pēſitauerit. Propterea igit
p̄ceptor doctiſſime fact⁹ ſum indies applicatior/magiſq̄ addict⁹ huic diſcipline ⁊
tū maximope cū ſub militia tua militare occeperim: in illāq̄ tue vocis et lingue
energiā qua pfundā: verā: elegātēq̄ auditorib⁹ ⁊ militib⁹ tuis iuris infundis do-
ctrinā deliberauerim. Quapropter vt q̄tū ſub militia tua ꝑ virib⁹ pfecerim te nō
p̄tereat ex vigilijs lucubratiōibuſq̄ meis extraordinarijs aliq̇d tuo nōī cui plurimū
debeo dedicare ꝯſtitui: vt p̄ceptorē meū cui tñ equalēs (vt inq̇t phs) reddi nō pōt:
ſaltē gratitudinis officio ꝑ virili mea pſeq̇ videar. Tu ꝓbe noſti q̄ti apud iuriſcō
ſultos habeant ſcripta Ludouici romani memorie fecūditate: ſciētie felicitate pro
fundiſſimi: ad hui⁹ ſingularia dicta q̇dā ꝯgeſſim⁹ additamēta ex multis varijſq̄ in
vtraq̄ cēſura ſcriptorib⁹ incidēter ⁊ extra lectionū meaꝝ ordinē excepta. Quibus
propter noſtri tpis copiam ⁊ iunioꝝ perſpicaciā in plurimis veriora: ⁊ in q̄pluri-
mis fertiliora lucidioraq̄ reddita ſunt Ludouici dicta ad publicā in iure militan-
tiū vtilitatē. Qualia igit cūq̄ ſint q̄ euigilaui tuo nomini dedico imo ſubijcio alia
indies forte expectaueris meliora ſi qua ꝟo in pn̄tia min⁹ recte minuſve accura-
te pēſitata/libꝛataq̄ cōpereris ex p̄ceptoris officio e medijs vindicare nō dedigna
beris ſi q̇s fortaſſe liuoris inſurrexerit acule⁹ patroni erit op⁹ peritiſſimi cliētulū
ſuū protegere atq̄ tueri. Uale refugiū meū/⁊ etatis noſtre lux fulgentiſſima.

Aa ii

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Breuis ac perutilis Index ſeu repertoriũ a dño Joãne Thierry lingoñ. Juris ceſarei ac põtificij famoſiſſimo interprete ad oĩa Singularia in hoc volumine contenta graphice excogitatis.

De litera A.

Abſens in electione non potens mittere procuratorem an poſſit per literas vocẽ ſuã nuntiare. folio lxxv. ſing. 794.
Abſentes cauſa reipublice vt ſubterfugiant an gaudeant priuilegijs folio. l. ſingu. 55.
Abſentia iuſta licet excuſet a pœa legali nõ tamen a cõuentionali. folio. clxv. ver. licet iuſta.
Accuſatus criminaliter quis termin9 datur ad componẽdum meſtos penates. folio. lxxvj. ſing. 802.
Accuſatus de homicidio fecit articulũ q hoĩem occidit ſed fecit ad ſuã defenſionẽ ⁊ probauit q̃ in articulo ꝯtinẽtur an debeat abſolui. fo. iij. ſing. 28.
Accuſans aliquẽ debet ſe inſcribere ad penam talionis. fo. lxxiij. ſing. 778.
Actus binus an inducat conſuetudinẽ. folio. cxix. ſing. 100.
Actio de euictione non datur emptori quãdo ex iniuſta ſententia res empta fuit oblata. fo. lxxij. ſingu. 754.
Acta ſucceſſiue immediate dicũtur ſimul fieri. fo. clxvij. ver. illa que fiunt.
Actor iniuſte turbans reum in poſſeſſione ſua intelligitur renuntiaſſe appellationi. fo. lxxj. ſingu. 28.
Actio nulla nõ competit negotiorũ geſtori de expẽſis p adminiſtratiõe rerũ domino nolente. fo. cliiij. ver. tu habes.
Actiões q̃ oriantur ex maleficio vel quaſi non videntur naſci ex obligatione naturali ſꝫ ex ciuili vel pretorio. folio. lxxxv. ſingu. 47.
Actio an oriatur inter patrẽ ⁊ filiũ naturalem ex pacto nudo. fo. l. ſin. 524.
Actio deſcendens ex donatione cauſa mortis eſt ſtricti iuris. fo. x. ſingu. 117.
Actio oritur ex confeſſione iudiciali. fo. iiij. ſingula. 22.
Aduocati in initio litis an debeãt iurare. fo. xxxvij. ſingu. 423.
Adulter ⁊ adultera an poſſint in eodem libello accuſari. fo. 23. ſingu. 272.
Adult9 põt facere teſtm̃. fo. xiiij. ſing. 168.
Aduerſarius me9 ſi loquatur iudici in aure an poſſim recuſare iudicẽ tanq̃ ſuſpectum. fo. xxj. ſing. 257.
Admiſſus ſuper numerum in collegio nõ gaudet priuilegio. fo. cxc. ver. q̃ eſt ſup.
Adulator an poſſit eſſe accuſator. fol. lxx. ſingu. 731.
Ademptio generalis prelegatorũ ab herede an intelligatur adimere legata cõditionalia. fol. liiij. ſingu. 579.
Agens pluribus actionib9 diuerſis libellis tñ reo inſtãte cogitur facere vnũ libellũ de olbus dictis. fo. xciiij. ſing. 118.
Agi an poſſit contra damnũ datum ex culpa leuiſſima. fo. ix. ſing. 105.
Agens hypotecaria contra dñm oportet probare prius rem ſibi hypotecatam. fo. xliij. ſing. 458.
Alienatio feudi feudũ amittere facit. fol. cxlj. ver. quod alienationem.
Alienare prohibitus ſine decreto rem aliquam licet habeat licẽtiam a ſuperiore vt alienet tñ nõ põt alienare niſi declarer cauſam iudici. fo. lxxiiij. ſingu. 772.
Alienatio rei nulla propter temporale impedimẽtum ceſſante impedimento infra quinquennium ſi non fuerit reuocatum: an poſſit vlterius reuocari. folio lxxiiij. ſingu. 771.
Alienatio rei eccleſie facta per metum eſt ipſo iure nulla. fo. lxxij. ſing. 752.
Allegãti ſe non potuiſſe cuſtodire res alienas ſicut proprias incumbit probatio. fo. lxvij. ſingu. 698.
Amicus expendens aliquid ſymoniace vt habeas beneficium an pòterit tibi repetere. fo. clxxxvij. ver. amicus.
Amici poſſunt expellere volẽtem me deiicere de poſſeſſione mea. fo. cliij. verſic. aliquis vult.
Amicus pro amico ſine mãdato an agerẽ poſſit. folio. lxj. ſingu. 650.
Amicus quid ſit. fol. lxj. ſing. 651.
Ambaſſiatã ſuſcipere an quis cogi poſſit.

fo.clj.ver.Quis cogi poteſt.

Amotio iudicis an liget man' ei' niſi ſciat fo.v.ſingu.58.

Annus quē habet reus contra quē eſt fa cta miſſio ex p̄mo decreto an poſſit p̄ longari.fo.xxxvj.ſingu.409.

Annus datur ad appellationem proſequē dem.fo.xvij.ſing.208.

Appellans ab interlocutoria iniuſte an di catur verus cōtumax ⁊ an iudex poſſit procedere contra eū ad vlteriora eo am plius nō citato.fo.lxxxij.ſingu.29.

Appellās ſi cōpareat corā iudice a quo fa ciens aliquid an videatur appellationi renunciare.fo.lxxiij.ſingu.770.

Appellari nō poteſt a pena legis.fo.xvij. ſingu.213.

Appellatione pēdēte an nihil poſſit inno uari.fo.cxl.ver.regula eſt q̄ nihil.

Appellatio ab interlocutoria nō poteſt iu ſtificari niſi ex antiquis actis.fo.xxxv. ſingula.399.

Appellatio a delegato ad delegantē ferri debet.fo.xlij.ſing.458.

Artem exercens p̄ ſubſtitutū an gaudeat priuilegio artis.fo.v.ſing.64.

Arbiter male iudicando facit litem ſuam. fo.lxvij.ſingu.700.

Argumentum a contrario ſenſu in reſcri ptis validum eſt in iure folio.cxxxix.℣. Argumentum.lo.j.

Argumentum a contrario ſenſu in pactis eſt validum in iure.fo.cxl.verſicu.argu mentum.lo.ij.

Argumentum a contrario ſenſu in ſenten tiis eſt validum.fo.cxl.verſicu.argumē tum.lo.iij.

Argumētum a contrario ſenſu in teſtamē to eſt validum.folio.cxl.verſiculo.argu mentum.lo.iiij.

Argumentum de maiori ad minus an ha beat locum in decreto iudicis.fol.xvij. ſingula.214.

Argumentum a cōtrario ſenſu habet locū in ſtatutis.fo.ix.ſing.106.

Argumentum a cōtrario ſenſu in ſtatutis eſt validum.folio.cxl.verſicu.argumen tum.lo.v.

Arma portare eſt prohibitum.folio.xxij. ſingu.263.

Arma rebellium an debeant obedi de ci uitate.fo.lxiij.ſingu.666.

Arma eorum qui propter proditionem ex pulſi ſunt an debeant deleri.fol.xliiij. ſingu.474.

Aſſignatio fundi an inducat aſſignationē inſtrumēti eius.fo.lxiij.ſing.670.

De litera B.

Beneficium principis ſimpli citer ꝯceſſum intelligit ple no iure.f.cx.iiij.℣.bñficiū.

Bñficiatus ſi ſit vagabundus an ei' bñficium poſſit alteri conferri.fol.cxcix.ver.Si beneficiat'.

Beneficium reſtitutionis in integrum transfertur in heredem ſi approbaue rit.fo.viij.ſingu.98.

Beſtie appellatione ſolum comprehendū tur fera animalia.fo.xcj.ſingu.96.

Bona damnati ad mortem debent publi cari.fo.lj.ſingu.541.

Bona ingredientis religionem non capa cem acquiſitionis cui applicentur.fo. xxxix.ſingula.434.

De litera C.

Calix ſi eſt factus de argen to meo me inſcio an deſi nat eſſe meus.fol.xxxiij. ſingu.381.

Capellanus ſimplex an ha beat vocē in caplo ſ eccle ſia cathedrali.fo.lxij.℣.An ſimplex.

Carcer de iure ciuili non poteſt deputari ad penam.fo.lxviij.ſing.705.

Careo verbum intelligitur ipſo iure.folio cxlv.ver.verbum careo.

Cardinalis ſi obuiet ei qui ducit ad mor tem poteſt ex priuilegio liberare.fo.cl. ver.dixit Bal.

Carnium appellatione an veniat lardum fo.cxlvj.ver.pro ſolatio dico tibi.

Caſus fortuitus non venit periculi appel latione.fo.xxxix.ſing.436.

Caſtrum ingrediens vel exiens quod ha bet loco murorū foueas vel valla lignea an puniatur tali pena vt ingrediēs vel exiēs muros ciuitatis.f.lxxj.ſing.736.

Caſtellanus an poſſit prohibere ſcriptorē

cuſtodientem caſtrū ne ſcribat.fo.xvij.ſingu.218.

Cauſe pupillorum ⁊ viduarum debēt terminari per ſimplicem querelam.folio lxxiiij.ſingulari.780.

Cautio muttana an habeat locum in contractibus fol.liiij.ſingulari.578.

Cauſa ſuſpicionis ſi allegatur debent eligi arbitri ad cognoſcendum de ſuſpicione.folio.xlj.ſingulari.455.

Cauſa ſtatus non poteſt compromitti.folio.xliij.ſingulari.466.

Celeritas actus inducit ſuſpicionem fraudis.folio.clxxx.ver.celeritas.

Citatio hominis ⁊ citatio iuris ſeu legis dupliciter differūt.fo.lxxviij.ſingula.6.

Citatio vtrum ſit neceſſaria ad audiendū ſententiam.folio.lxxiij.ſingulari.768.

Citans aliquem falſo tenetur pena falſi ciuiliter ⁊ criminaliter.fol.xxvj.ſing.313.

Citatio facta die feriato eſt nulla.fo.lxxx.ſingulari.19.

Citatio facta collegio vel vniuerſitati an ſit ſufficiens ſi fiat maiori de collegio vel vniuerſitate.fo.lxxv.ſingulari.756.

Citatio facta clariſſimis debet fieri i ſcriptis.fol.cxlviij.ver.licet citatio.

Citatio qualiter fieri debeat cum ſententia debet ferri contra abſentez in cauſa criminali.fo.cxlix.ver.nota modum.

Ciuilitas vni conceſſa an per priuilegiuz tranſeat ad heredes.fo.vj.ſingula.78.

Ciues an poſſint puniri propter delictum iudicis.folio.clxiij.verſicu.propter delictum.

Clerici in ſacris minoribus conſtituti p debito capi non poſſunt.folio.lxxxvij.ſingu.60.

Clerici regulariter non gaudēt priuilegio cōceſſo militibus armate militie.folio lxxxvij.ſingu.61.

Clericus an poſſit eſſe pcurator laici.fol.xxiij.ſingu.273.

Clerici ſtatutis editis p laicos vti nō poſſunt.fo.xciij.ſingu.111.

Clericus propter ſimplicē fornicationem hodie deponi nō debet.fo.clviij.verſi.propter ſimplicem.

Clericus homicida non eſt priuatus ipſo facto titulo beneficij.folio.cxc.verſiculo clericus.

Clericus decedēs poſt fructus perceptos prebende ſue poteſt tranſmittere ad heredes.folio.cxlviij.ver.Si clericus.

Clauſula conſuete apponi in compromiſſis cum poteſtate precedēdi in ſcriptis quid operatur.fo.iiij.ſingula.51.

Clericum ⁊ laicum ſi quis in cauſa indiuidua cōuenire velit vterqz in foro eccleſiaſtico conueniendus eſt.folio.xcviij.ſingula.144.

Clericus in rebus proprijs gaudet eodez priuilegio quo in rebus eccleſie.fo.xlj.ſingula.451.

Collegium nouiter intrans an teneat ſoluere debita antiqua.fol.xlv.ſing.484.

Collegium an poſſit cōſtituere pcuratorē ſine priore collegij.fo.xxiij.ſingul.277.

Collecta ſi ſoluatur officiali qui poſtea aufugit non imputatur ſoluēti.fo.cxlviij.ver.ſi ſoluitur.

Coquus an veniat appellatione artificis.fo.lxj.ſingu.649.

Conceptus poſt mortem ex proprie perſona non poteſt admitti ad ſuccedendum in hereditate aui.fol.xxv.ſingula.296.

Conducēs rem imperpetuum an poſſit eā donare vel vendere.folio.clxvj.verſic.conducens rem.

Conducens equum ſi eum p percuſſionē deteriorauerit an periculū ad eum pertinet.fo.cxlix.ver.aliquis conducit.

Cōductorem an liceat expellere pter neceſſariam refectionem.folio.xix.ſingulari.232.

Conductus dietim vt fiat opus non tenet de vitio operis.folio.iij.ſing.31.

Cōdemnatus in perſona ⁊ in membro debet prius perdere membrū ꝙ perſonā.fo.clxxviij.ver.Si aliquis.

Condemnari de hereſi quis poteſt eo ꝙ libri hereſis penes eum reperiuntur.folio.xxviij.ſingulari.322.

Conditio caſualis retrotrahitur in legatis ſicut in contractibus folio.cvij.ſingula.198.

Conditio impoſſibilis adiecta donationi cauſa mortis non vitiat donationem.folio.cxliiij.ver.Conditio.

Concubina an ſequatur ſociū concubine.fo.lxij.ſingu.658.

Concubina alicuius coniugati vel ſoluti

reputetur inhoneſte viuens.folio.xcij. ſingula.101.
Confeſſio pretextu erroris an poſſit reuocari.folio.xxv.ſingula.300.
Confeſſio in vno iudicio an preiudicet in alio.folio.xxv.ſingula.301.
Confeſſio ficta non tranſit in heredem cõfitentis.folio.xxv.ſing.302.
Confeſſus ⁊ conuictus de iure ciuili appellare non poteſt.fol.lviij.ſing.619.
Confeſſio facta parte preſente.licet extra iudicium tamẽ inducit ſemiplenam ꝓbationem.folio.lxxix.ſingu.13.
Cõfeſſio adminiſtratoris an inducat obligationem.folio.xxxvij.ſing.418.
Confeſſio ſine indicijs an valeat.folio.xj.ſingula.131.
Confeſſio incidenter facta non ſufficit ad imponendam penam.folio.cxlvj.ver.confeſſio incidenter.
Coniuncta perſona an poſſit agere pro cõiuncta.folio.lxij.ſingu.613.
Confeſſio ſimpliciter facta intelligitur ad poſtulationem.folio.cxlvij.verſicu.cõfeſſio ſimpliciter.
Confeſſio procuratoris propter metuꝫ an ſit nulla ipſo iure.folio.x.ſing.124.
Cõfeſſio facta ab irato an valeat.fo.xlviij.ver.quarto quero.in litera.B.
Confeſſio extraiudicialis ſine cauſe expreſſione non probat.fo.xxxiiij.ſingu.394.
Confeſſio pretextu erroris poſt ſententiaꝫ diffinitiuam an poſſit reuocari. folio cxliiij.ver.licet confeſſio.
Cõfiſcatis bonis alicuiꝰ vniuerſaliter an confiſcantur bona in quibus aliud ius habet.folio.xxxviij.ſingu.425.
Confirmatio futurorum an inducat confirmationem preteritorum.folio.lxxvj.ſingula.797.
Cõmodans ſchyphum vt tantundem argenti reddatur quis contractus erit. folio.iij.ſingula.38.
Compromiſſum nemo acceptare cogitur. folio.cxiiij.ſing.38.
Compenſationi an ſit locus in decimis. folio. xxij.ſingula.254.
Coſenſus partium eſt conſenſus domini territorij requirit̃ ad hoc vt iuriſditio contentioſa poſſit extra territorium exerceri.folio.iij.ſingula.49.
Conſuetudo an valeat quod teſtes recipiantur publicatis atteſtationibus.folio.xxxj.ſingula.365.
Conſuetudo ſecunda ad hoc vt tollat primam preſcriptam oportet ipſam ſcḋꝫ eſſe preſcriptam.folio.iiij.ſingu.42.
Conſuetudo reprobata an excuſet quem a pena.folio.v.ſingu.19.
Conſuetudo que eſt preter legem validatur decennio.folio.viij.ſing.102.
Conſtitutioni prohibitorie partes renunciare non poſſunt.folio.clxxx.verſi.conſtitutioni.
Cõſtitutus in articulo mortis quis dicat. folio.ccxiiij.ſing.12.
Conſtitutio procuratoris facta per metuꝫ eſt ipſo iure nulla.fo.lxxij.ſing.753.
Compaternitas an poſſit contrahi per procuratorem.folio.v.ſingu.53.
Conſilium alicuius.quãdo requiritur in aliquo actu an poſſit fieri eo ante habito.folio.clj.ver.quando in aliquo.
Conſenſus vel licentia epiſcopi an requiratur ad conſtitutionem procuratoris eccleſie parochialis.fol.lxxij.ſin.761.
Corruptum cum incorrupto licitum eſt cõmiſceri. folio.cxlvij.ver.licitum eſt.
Contractus depoſiti eſt in tantum fauorabilis quod meretur executionem ſicut ſententia vel cõfeſſio facta in iudicio. folio.lxxviij.ſingu.5.
Contractus an valeat per queꝫ quis ſe reſtringit ad certum genus probationis. folio.xvj.ſing.201.
Contractus facti coraꝫ principe habẽt naturam bone fidei. folio.cxij.ſingu.35.
Contractus preſumitur eſſe emphyteoticus ſi locatio eſt perpetua et penſio parua.folio.cxlvj.ver.contractus.
Contentio pluriũ de eadem re altercãtiũ in cuiꝰ arbitrio poni debet.folio.lxxvj.ſing.804.
Creditor functus rei pignorate an cõputet in debito.fo.xxvij.ſing.325.
Creditores poſſunt pauperi debitori remittere de debito. folio.viij.ſingu.99.
Creditor an poſſit iuriſditionem exercere caſtri ſibi pignorati.folio.lij.ſing.554.
Creditor pupilli non poteſt eſſe tutor.fo.xj.ſingu.130.
Creditor vbi petit debitũ et debitor cõfi

tetur partem non ſufficit ad hoc vt con ſtituatur in mora in parte confirmata. folio.cv.ſingula.588.
Creditor an debeat cõpenſare fructus pi ghorum cum debito ſuo.fo.lj.ſing.536.
Creditor qui facit carcerare debitorem de bet eum alere ſuis ſumptib⁹ ſi debitor non habet vnde viuat folio.cliij.verſi. creditor.
Creditor ſi habebat inſtrumentũ publicũ quod igne cremauit an pdat ius ſuũ. folio.ccxj.ſingu.16.
Credo verbum poſitum in reſponſione qualiter debeat interpretari.fo.lxxxiiij. ſingula.37.
Crimen falſi contra eccleſiã nũq̃ preſcri bitur.folio.xv.ſingu.182.
Criſtianus circuncidens filium ſuum qua pena puniatur.folio.lvj.ſing.604.
Chriſtianus an poſſit relinquere infideli. folio.lxxij.ſing.735.
Chriſtianus ſi quis eſt effect⁹ ex neceſſita te egritudinis an poſſit eſſe clericus. folio.xxxvij.ſingu.416.
Culpa leuiſſima venit in actione mandati contraria.folio.ciiij.ſingu.174.
Curator an poſſit conſtituere procuratorẽ ad interponẽdum decretum iudicis in alienatione rei minoris.fol.xxxvij.ſin gula.422.
Curator an poſſit dari pupillo ad negotia folio.xix.ſingu.239.

De litera D.

Debitor quando non poteſt ſol uere nec reperit emptorem an creditor teneatur recipere in ſolutum rem meliorem ſui debitoris.folio. lxxvj.ſingu la.808.
Debitor pro paruo debito an poſſit iurari ſuſpectus.folio.viij.ſing.96.
Debitorem alicuius qui fugit in domum meã an cogar exhibere.fo.ccxj.ſing.17.
Decretis ferendis an ſit ſententia interlo cutoria vel diffinitiua.fo.lvj.ſing.602.
Decretum alternatiuum an valeat.folio cliij.verſi.an decretum.
Decretum electionis an faciat plenam p bationem pro electo.fol.lxx.ſing.727
Decretum iudicis ſi apponatur in contra ctu minoris non conualidat illum con tractum.folio.clxvij.ver.decretum.
Defenſor conuenti an poſſit opponere ex ceptionem declinatoriam fori de ſua perſona.folio.lviij.ſingu.624.
Decretum ſi eſt commiſſum coram iudice adhuc ſedente pro tribunali an egeat probatione.folio.cliij.ver.ſi delictum.
Denuntiatio facta per medicum dicentẽ aliquẽ eſſe infirmũ ex vulnere an ali quid operetur.fo.clxx.ver.denũtiatio.
Denuntiatio de lite mota emptori poteſt fieri venditori quolibet tempore.folio clij.ver.denuntiatio.
Deportatus ſi reſtituatur ad bona ⁊ ciuita tẽ an habeat priuilegiũ.f.xvij.ſin.209.
Depoſitarius tenetur de dolo ⁊ lata culpa folio.xxj.ſingu.258.
Debitum an poſſit probari per teſtes.folio cxij.ſingu.42.
Dictum teſtis dicentis ſe cognoſcere talẽ quia vidit eum in ſcholis an valeat.fo lio.cxcviij.ver.dictum.
Dictum vnius an ſemper ſit dictum nul lius.folio.lviij.ſingu.616.
Dictio effuſio denotat abundantiã.folio cliij.ver.verbum effuſio.
Dies an requiratur in monitiõe extra iudi ciali ad ſui validitatẽ fo.lxxvj.ſin.801.
Differẽtia inter ſcripturam epiſtole ⁊ ſcri pturã libri rationum.fo.lxxxix.ſing.79.
Differentia inter inſtrumentum publicũ ⁊ oc cultum.folio.cxxvij.ſingu.715.
Dilatio data ad probandum inſtrumenta non operatur quomodo teſtes poſſint produci.folio.clij.ver.dilatio.
Dilatio cõceſſa ſup facto an intelligatur ſup acceſſorio vſurarum.fo.xiiij.ſingu.173.
Diſpoſitio emanãs cum clauſula non ob ſtantibus quibuſcunq̃ conſtitutioni bus ⁊ ſtatutis non intelligitur tollere ſtatutum iuratum.folio.i.ſingula.7.
Diſpoſitio inutilis ſpeciei ſub genere cõ tente inter viuos facte diminuit lega tum.folio.xj.ſingu.137.
Diſiunctiua poſita in heredes vel legata rios reſoluitur in coniunctiuam.folio xxxv.ſingula.400.
Diſpenſatio facta per inferiorem a princi pe an poſſit per eundem abſq̃ cauſa re

nocari.folio.xlix.ſing.517.

Diuinatores ⁊ ſortilegi qua pena puniaũtur.folio.lxij.ſing.660.

Diuerſitas ſcripturarũ an reddat inſtrumentum nullum.folio.xix.ſing.236.

Doctor mitius eſt puniendus ꝙ alius.folio.liij.ſingu.574.

Doctores legum et medecine ex contractu et pro debito perſonaliter capi non poſſunt.folio.lxxxvj.ſingu.59.

Doctor ex mutuo qđ facit ſcholari ſi contemplatione mutui intrat ſecum alias non intraturus committit vſuram.folio.cliij.ver.pro ſolatio dico tibi vnum.

Doctores nõ hñt neceſſe ſemp vti iſignijs doctoratus.folio.cliij.ver.doctores.

Doctorum ſcholares in neceſſitate tenentur alere doctorem.folio.xj.ſingu.138.

Doctor ſtipendiatus tempore peregrinationis ſalariari debet.folio.xlj.ſingula.448.

Dominia traditionibus acquiruntur.folio.xxiiij.ſingula.281.

Dominus dicat famulo ſuo verberato nõ ꝙ reuertaris ad domum niſi aliter ſentiam de verberatore nunc famulus occidit verberatorem an teneatur dominus.folio.clxxiiij.ver.famulus.

Donatio que dicatur perfecta.folio.cliij.ver.que donatio.

Donatio facta a patre filie ſue dum adhuc exiſtit in domo ſua non valet.folio cliij.ver.ſ.donatio.

Donatio cauſa mortis quando non valet ſuſtinebitur iure fidei commiſſi.folio cx.ſingula.13.

Donatio vltra quingentos ſolidos ſine inſinuatione nõ valet.fo.cxxij.ſing.171.

Donatio cauſa mortis poteſt fieri per filium familias cum conſenſu patris.folio.cxv.ſingu.69.

Donatio inter virum ⁊ vxorẽ an regulariter ſit prohibita.folio.xxvj.ſingu.308.

Donatio requirit inſinuationẽm.folio xvj.ſingula.200.

Donatio omnium bonorum facta per non habentem filios an annulletur.folio cliij.ver.licet donatio.

Donatio remuneratoria propter vitium non reuocatur.folio.xlix.ſingu.514.

Donatio facta inter virum ⁊ vxorem poteſt reuocari vſq; ad vltimum vite articulum.folio.lx.ſingu.593.

Donatio ſimpliciter facta filio familias confirmatur morte donãtis.fo.cxxiiij.ſingula.137.

Donans vel vendens rem alienam an habeat regreſſum aduerſus emptorem.folio.lxxj.ſingula.737.

Donatum conſanguineo in dubio videtur donatum gratia conſanguinitatis.folio.lx.ſingula.646.

Dos dicitur eſſe quoddam ius vniuerſale.folio.xcv.ſingu.121.

De litera E.

Eccleſie dans domum vt alimẽtetur ſi domus deſtruitur an teneatur eum alere eccleſia.folio.cviij.ſing.1.

Eccleſia vltra tertiam generationẽ poteſt concedere in emphyteoſim.folio.cxxj.ſingu.115.

Eccleſia leſa ſi velit aduerſus contractum inuitum cum laico reſtitui coram quo iudice debet illud petere.folio.ix.ſingulari.112.

Eccleſie competit reſtitutio in integrum ſicut minori.folio.xxij.ſingu.168.

Eccleſia gaudet priuilegio minorum.folio lxxxiiij.ſingula.44.

Eccleſia an poſſit cedere bonis.folio.liij.ſingulari.559.

Emens vilius vt vendat carius an ſit turpe lucrum.folio.xvij.ſingu.217.

Emptor ſuccumbens per ſententiam non habet recurſum ad venditorem de emptione.folio.xliij.ſing.462.

Emptor promittens venditori non compellere habitantes in re vendita quouſq; finiatur tempus habitationis conceſſe an poſſint expelli illi qui gratis inhabitant folio.iij.ſingu.27.

Emphyteota non poteſt alienare ſine licetia domini.folio.xliiij.ſingu.469.

Emphyteota eccleſie non ſoluens canonem per biennium incidit in commiſſum.folio.clv.ver.emphyteota.

Emphyteota non poteſt rem alienare domino irrequiſito.folio.cxvij.ſingu.85.

Emphyteota nõ põt rẽ alteri inuito vel ab

ſente dño cõcedere.fo.lviij.ſingu.620.
Emphyteota fiſci an teneať ſtare colono folio.v.ſingu.62.
Emphyteota.non ſoluens canonem infra triẽniũ cadit a iure ſuo.fo.liij.ſing.556.
Epiſtole ſcriptum quid denotet.habet ſo. clvj.2.clvij.ver.epiſtola.1.2.3.4.5.
Epõs videns ex perſona ſua generari magnum ſcandalum eccleſie vel ciuitati an compellituř renuntiare ſuo epiſcopatui.folio.lxxv.ſingu.796.
Epiſcop⁹ an poſſit extorquere ⁊ dare pauperib⁹ bona vſurarũ.fo.lxxv.ſing.789.
Epiſcopus ꝑ bono pacis dato ſibi bono cãbio debet renuntiare epiſcopatui. folio.clxxviij.ver.epiſcopus tenetur.
Epiſcopus faciens computationem contra dominum temporalem qua pena puniatur.folio.lxvij.ſingu.701.
Epiſcopo ſi eſt conceſſum ne ab eo appelletur an ab eius vicario poſſit appellari.folio.vj.ſingula.75.
Epiſcopus an poſſit diſpenſare aduerſus cõſtitutionem concilij.folio.xlv.ſingula.486.
Epiſcopus an poſſit dare in obſidẽ de clericis ſibi ſubiectis.folio.clxxij.ꝟſi.an epiſcopus.
Epiſcopus circa votum ſimplex diſpenſare poteſt.folio.cliij.ver.Epiſcopus.
Epiſcopus an poſſit conferre ius patronatus ſine conſenſu patroni.folio.lxxiij. ver.tu habes.
Epiſcopus de iure nõ habet poteſtatem iudicandi de cauſa matrimoniali. folio clxx.ver.de iure communi.
Epiſcopus an poſſit dare in obſidem vnũ ex clericis ſibi ſubiectis.folio.xlvij.ſingu.499.
Epiſcopus de conſenſu abbatis an poſſit habere vnum monachũ ſuum in cubicularium volente monacho.folio.xlvij. ſingu.500.
Epiſtolam ſcribens alicui in qua confiteť ſe eſſe debitorẽ in mille ſi moriatur ſcribens anteꝙ preſenteť epiſtola an illa epiſtola noceat heredibus.fo.clij.ꝟ.ſi ſcribo tibi.
Error in perſona iudicis delegãtis viciat ſententiam.folio.ij.ſingu.14.
Error iuris impedit prorogationem iudicis.folio.lxiiij.ſing.677.
Error iuris officit vſucapiẽti.fo.vij.ſin.96.
Exceptionem qui facere tenetur ſi non facit infra certum tempus cogitur ſoluere de ſuo.folio.clv.ver.qui tenetur.
Exceptiones proficientes principali proſunt fideiuſſori.folio.xxvij ſing.31 317.
Exceptio vſuraria infra ꝙtum tempus ꝓbari debet.fo.iiij.ſingu.46.
Exceptio declinatoria poſt litem conteſtatam ſuperueniens poteſt poſt litem cõteſtatam opponi.folio.xxix.ſingu.352.
Excedens modum in defendendo an puniatur de occiſo.folio.j.ſing.1.
Excõicatus ſemel an ſemp preſumať excõmunicatus.fo.clxxviij.ꝟ.regula eſt qđ.
Excõicatus ſtans per annũ põt omnibus beneficiĩs priuari.folio.xxv.ſing.303.
Excõicat⁹ an ſit infamis.fo.lxiiij.ſin.675.
Excommunicatus an habeat legitimam perſonam agendi.folio.lxix.ſingu.716.
Expilans aliquem capillis qua pena teneatur.folio.liij.ſing.563.
Expreſſio cauſe in appellatiõe ab interlocutoria eſt neceſſaria ſecus in appellatione a diffinitiua.fol.lxxiij.ſingu.77.
Expenſe an veniant appellatione damnorum.folio.xxviij.ſing.342.
Extrane⁹ promittit dotem pro filia mea ſi ego fideiuſſor pro ea ſoluo an poſſum a debitore repetere.folio.xiiij.ſin.167.

De litera F.

Factum per commiſſarium fingitur eſſe factum ꝑ committentem. fo.cxliiij.ver. illud quod fit.
Factum a maiori parte capituli debet eſſe validũ.folio.cxcix.ver. quod fit a maiori.
Falcidia nõ detrahitur de legato ad pias cauſas.folio.cix.ſing.9.
Falcidia de legato ad pias cauſas nõ detrahitur.folio.clviij.ver.de legato.
Facultas declarandi non eſt variabilis. folio.cvij.ſing.198.
Fauores extributi liberantib⁹ nõ hñt locũ in omnib⁹ relictis piis.fo.xciij.ſin.114.
Femina an poſſit in feudo ſuccedere.folio.xiiij.ſingu.187.

Feſta ſanctorum quare celebrantur in die mortis.fo.clvij.ver. ſanctorū feſta.
Feſta ſanctorum quare celebrantur in die qua mortui ſunt ⁊ nō i die natiuitatis. fo.iij.ſing.33.
Feudū an aliquando poſſit alienari inuito domino.folio.clviij.℣.licet feudum.
Fideicōmiſſū vniuerſale ex cauſa preteritionis ſuſtinetur.fol.cxviij.ſing.90.
Fides mala alicuius pbatur per indicia. fol.cxviij.ſingula.34.
Fideiuſſor vbi debet pena mortis imponi non pōt intercedere.fo.x.ſing.128.
Fideiuſſor ex mādato teſtatoris ſoluēs an pōt repetere debitū.fol.lxxvj.ſin.798.
Fideiuſſor iudicio ſiſti liberatur lata ſentētia.fo.cv.ſingu.178.
Fideiuſſor fiſci an habeat beneficiū exemptionis.fo.cxiij.ſing.43.
Fideiuſſor clerici an ſit cōueniendus vbi ⁊ clericus.fo.lix.ſingul.627.
Fideiuſſor an habeat beneficiū executionis in fiſco debente ⁊ preſtāte fideiuſſore.fo.lix.ſingulo.635.
Fideiuſſoris heres ſoluens mandato fideiuſſoris an poſſit repetere a debitore. folio.lxxvj.ſing.799.
Fili'a an poſſit compellere patrē mortuo primo viro vt det ei eandē dotē quā dedit primo.fol.lxxiiij.ſingu.781.
Filij ſacerdotis ſunt ſerui illi' eccleſie cuius pater eſt ſacerdos. fol.xlix.ſin.520.
Filiuſfa.querit patri totū vſum fructū bonorum aduentitiorum.fo.lj.ſingu.541.
Fili' an poſſit petere legitimā ſi pater regrediatur monaſterium.fo.clxiij.℣ſi. an filius.
Filius naturalis extātibus legitimis nō pōt niſi tertiā ptē habere.f.xx.ſin.245.
Filiū cōmittēs matris cuſtodie an videat eam tutricē feciſſe.fol.xiij.ſingu.164.
Filius poſt mortem ſub conditiōe grauatus detrahit duas quartas.folio.cxvj. ſingulari.73.
Filius minor licet ↄtrahat de iuſſu patris non tamē perdit ſi ledatur beneficiū reſtitutionis.fo.lix.ſingulari.633.
Fili' an priuet beneficio ē qđ pater cōmiſit crimē leſe maie.fo.lxvj.ſingul.586.
Fili' naturalis an ſit in poteſtate patris. fol.liiij.ſingula.588.
Filius inuit' an cogitur ſuſcipere legitimationem.folio.xviij.ſingula.227.
Fiſcus habens multū frumentū quod cōſeruare non poteſt an poſſit imponere ſubditis emendi neceſſitatem.folio.clviij.℣.fiſcus.
Fiſcus in dubio ſemper eſt condemnandus.folio.lxxviij.ſingula.72.
Frater p fratre in ciuilibus teſtificari non poteſt.folio.cxcvij.ver.licet frater.
Fructus eccleſie poſſunt locari ⁊ vendi. folio.lxij. ver.fructus.
Forum quis ſortitur ratione debiti.fo.xlj. ſingulari.453.
Fundus dotalis an poſſit alienari. folio cxxvij.ſingulari.169.
Fundatores eccleſiarum habent a iure canonico priuilegium preſentādi rectorē et epiſcopus cogitur confirmare.folio lvj.ſingulari.601.
Furioſus an poſſit condere teſtamentum. fo.cxcvij.ver.tu habes.
Furti actione non tenet ad cuius conſiliū furtū eſt commiſſum ſi alius erat furtū commiſſurus. folio.xcj.ſing.97.
Furtū ↄmittit in vno ouo.fo.ccxiij.ſin.19.

De litera G.

Geſta in iudicio per falſum procuratorem an poſſint ratificari.folio.lxv.ſingula.679.
Geſta per pcuratorē non valēt ſi pcurator neſciat ſe conſtitutum.fol.lxiij.ver. neſcio ſi magiſter.
Guerra excuſat quē ad non ſoluendum.fo. xxx.ſingulari.297.

De litera H.

Hereditas delata infanti nō poteſt ſine decreto iudicis repudiari.fol.ciiij.ſingu.182.
Heres heredi teſtator eſt heres folio.lxv.ſingulari.683.
Heres omittens facere inuentariū ita pdit trebellianicam ſicut falcidiam.fo.c. ſingulari.158.
Heres indign' priuatur ⁊ applicatur fiſco folio.liij.ſingulari.573.
Heres vniuerſalis grauat' reſtituere qđ-

quid de hereditate ad eū ꝑuenerit tenetur reſtituere ꝓlegata.fol.xliij.ſing.171.
Heres ſoluendo hereditarij creditoribus ſimpliciter videt̄ ex hoc hereditatē adire.fo.lxxxiij.ſin.51.
Heres non faciēs id ad qḋ tenebat̄ defunctus excuſat̄ ſi ꝓbabiliter ignorat.fol.clx.ṽ.heres non faciens.
Hypoteca tacita an trahitur ad futura. folio.xij.ſingulari.146.
Homo an veniat appellatione rei. folio clxxxiiij.ver.appellatione rei.
Homo integer non poteſt dici ille qui eſt emendatus de crimine.folio.clxj.ver. integer homo.
Homicide duo ſūt qui vnū interfecerūt iudex vnū decapitauit an alter cenſeatur liberatus.folio.clxj.ver.duo ſunt.tib.
Hoſpitalia exiſtentia in domibus nobiliū an habeant priuilegia hoſpitalium fo. clx.ver.multi nobiles.

De litera I.

Inducere delere ⁊ ſuperinducere qualiter differant. fo.lx.ſing.390.
Infamia an priuet quem ipſo iure.fo.xlvij. ſing.504.
Infirmus quilibet an debeat habere fruct⁹ prebende.fo.clxij.ver.an quilibet infirmus.
Ingratitudo excludit a ſucceſſione ab inteſtato.folio.clx.ver.ingratitudo.
Ingratitudo an ſit ſufficiens cauſa reducēdi legitimatum ad illegitimationem. folio.xix. ſingu.222.
Inhabiles fauore publice vtilitatis admittuntur ad teſtificandum.fō.ccix.ſing.13.
Immobilia ſoluto matrimonio ſtatim reſtitui debent.fo.xix.ſingulari.225.
Immunitas ſi alicui ꝑ principem cōcedat non videtur ab oneribus perſonalibus liberatus.folio.ij.ſing.17.
Immunitas conceſſa tibi ⁊ tuis heredib⁹ intelligitur ordine ſucceſſiuo.fol.v.ſingu.66.
Immunitatem a gabellis habētes non debēt eoꝝ pretextu alios grauare.fo.clix. ver.clerici vel alij.
Impeditus inevitabili neceſſitate quis dicatur.fo.clxxij.ver. quando q̄s dicatur.
Impenſas vtiles faciens in re aliena pōt retinere rem donec a dn̄o ſoluetur.fol. xliij.ſingu. 174.
Imperio vacāte iuriſditio terrarum īperij cōpetit pape.fo.xxxvj.ſing.412.
Impator an ſuccedat in ipalib⁹ vacātē ſede pepeli.fo.xxxvj.ſing.413.
Inimic⁹ ſi crimē eſt notoriū an poterit accuſare.fo.xxxvij.ſing.417.
Inquiſitio non eſt formanda ratione infamie habētis ortum a perſonis maleuolis.fo.xliiij.ſing.482.
Inquilin⁹ domo refecta an poſſit dn̄m expellere.fo.cxv.ſingul.71.
Inſtrumentū non ꝓbat niſi ſit dies ⁊ loc⁹ appoſitus.fo.xix.ſingulari.235.
Inſtrumēta ꝓducere an quis poſſit poſtq̄ eſt cōcluſū in cauſa.fo.lxxxvj.ſing.37.
Inſtrm̄ ꝓductum in iudicio ſi pars aduerſa reprobare velit ⁊ producens in igne ꝓijcit an videat̄ habere quid falſitatis. fo.clvij.ver.quidam produxit.
Inſtrm̄ in quo mortuo patre.dicat̄ fili⁹ talis cū ille nō ſit in rerū natura an reddatur vitioſum.fo.clxiij.ṽ.an inſtrumētū.
Inſtrumentum producens in quo prelat⁹ fecit contractum nec fuit oppoſitū qḋ defuit ꝯſenſus capituli obtinebit.folio lxxix.ſingula.12.
Inſtrm̄ excōicationis an ꝓbet inſtrumentum.folio.lxx.ſingul.726.
Inſtrumentum per quot teſtes reprobatur. folio.xv.ſingulari.188.
Inſtantia cauſe emergētis an finiatur trienio.folio.xxiij.ſingula.276.
Inſtituens diuitē quem pauperē eſſe credebat an valeat illa volūtas.folio.ciiij. ſingularia.181.
Inſultus factus cū armis lȝ non extractis punitur.folio.liij.ſingulari.562.
Integre vbi aliquid fieri debet illud debet fieri ſine aliqua diminutione.fol.clxiij. ver.vbi aliquid.
Interlocutoria ſi eſt executioni demādata nō poterit reuocari niſi de ꝯſenſu ptiū. fo.clxxxvj.ver.interlocutoria lo.j.
Interlocutoria in qua iudex interpretatur verba ambigue ſententie reuocari non poteſt.folio.clxxxvj.verſic.interlocutoria.lo.ij.

Interlocutoria que habet vim diffinitiue reuocari non poteſt.folio eodem.verſ. interlocutoria.lo.iij.
Interlocutoria in qua iudex pronunciat ſe incompetentem ſi expirat eius officium reuocari non poteſt.folio.eo.ver.interlocutoria.lo.iiij.
Intereſſe aduerſus doloſum probatur per iuramentum.folio.xxxv.ſingu.401.
Interpellatio vnica an ſufficiat ad conſtituēdū quē in mora.fo.xxxvij.ſin.424.
Inuecta in domo locata ſunt locatori tacite obligata.folio.xix.ſing.233.
Inuecta et illata per inquilinū dī p penſione tacite obligata.fo.xxxiij.ſingu.386.
Joculatores ducentes animalia que aliquem interfecerunt qua pena ſunt puniendi.folio.lxviij.ſingu.704.
Judex an poſſit denegare copiā allegationum iuris alteri parti.fo.xxj.ſing.262.
Judex ſecularis de cauſa ſpirituali cognoſcere non poteſt.folio.ccxx.ſingu.38.
Judex qui ſine cauſa mutat penam iuris qua pena veniat puniendus.folio.lxij.ſingula.659.
Judex poſt lapſum terminum non poteſt condemnare nec abſoluere a petitis.folio.lxxx.ſing.788.
Judex officio durante non poteſt conueniri ſecus in finito.folio.lxxij.ſin.751.
Judex ſi ſit tabellio an poteſt ſcribere acta et ſententiam ſuam in cauſis breuioribus et vtrum plena fides ei adhibetur.folio.lxxvij.ſing.1.
Judex pronuntiās taliter condemno te p talem.l.que non facit ad propoſitum: an valeat ſententia.folio.iiij.ſing.45.
Judici delinquenti ſalarium non debetur.folio.clxxxix.ver.iudici.
Judeus doctor eſſe non poteſt.folio.lxvij.ſingula.672.
Judex poteſt comminari ſub pena eris et perſone.folio.clxxxij.ver.iudex poteſt.
Judex pro actore abſente non citato ſententiam ferre non poteſt.folio.xv.ſingulari.190.
Judex pronuntians ſe iudicem competentem dicitur.ſententia interlocutoria.folio.x.ſing.129.
Judex nō debet admittere aliquem ad probandum quod probatum non releuat.
fo.clxij.ver.iudex.
Judex quilibet an poſſit ferre ſententiam ſine citatione.fo.lxiij.ſing.664.
Judex impeditus ſi non potuit expedire cauſam die: an nocte expedire poſſit.folio.clxj.ver.ſi iudex.
Judex ſi committat aliquem ſub cuſtodia an debeat mitti in carcerem.fol.cxlix.ver.iudex precipit.
Judex ſecularis an poſſit punire periurū.fo.xxxv.ſingu.402.
Judex dicens condemno te ad id quod debes an valeat talis ſententia.fo.clxxxviij.ver.iudex dicit.
Judex non condemnans partem in expenſis tenetur reſarcire de ſuo.folio.clx.ver.ſi iudex.
Judicium vbi eſt certum ibi finiri debet.fo.clxj.ver.regula eſt.
Judex propter nimiam contumaciam rei poteſt mandare quod actor miſſus in poſſeſſionem cauſa cuſtodie lucretur ſibi fructus.fo.cl.verſiculo.iudex.lo.j.
Judex ſi capiat pecuniam ad committendam barateriā ſi peniteat an euitet penam.fo.xxvij.ſing.328.
Judex propter nimiam contumaciam poteſt denegare contumaci audientiam.fo.cl.ver.iudex.lo.ij.
Judex cōtumacem excommunicare poteſt fo.cl.ver.iudex.lo.iij.
Judex ex officio an poſſit per inquiſitionē procedere ſuper iure eccleſie.fol.xlix.ſingu.119.
Judex ſi ſine cauſa minuat penas an puniatur.fo.vj.ſing.77.
Judex an poſſit dare morituro electionem pene.fo.xj.ſingu.135.
Judex a quo poteſt prefigere terminum appellanti.fo.xiij.ſing.165.
Judex pōt ſtatuere terminū appellanti infra quem ſe preſentet coram iudice ad quem fo.xiij.ſing.162.
Judeus an poſſit preſcribere rē chriſtianā videlicet eccleſie.fo.lxxvj.ſingu.805.
Judeus an poſſit conſtituere procuratorem quum baptizatur ad reſpondendum.folio.v.ſingu.54.
Judeus cōuertens ſe ad fidē ſarracenorū an ſit puniendus.fo.lxv.ſingu.680.
Judicare rebelles ciuitatis quis teneatur

vel furem.folio.lxxvj.ſing.787.
Iudicio tuo:in iure quid ſignificet.folio lxxix.ſingu.16.
Iudicium inter patrem ꝛ filium qui eſt in poteſtate de iure ciuili eſſe non poteſt. folio.lviij.ſingu.615.
Iudicioꝝ ſine actione poteſt procedere de conſenſu partium.fol.lxxviij.ſingu.7.
Iura principis reſeruata in ſignaꝫ ſpecia lis priuilegij an poſſint pſcribi.folio clxxxiij.ver.nota quod iura.
Iura cōditionalia ex publicatione nō trāſ feruntur in fiſcum.fol.xiiij.ſing.168.
Iura indiuidua debent eſſe alternatiua. folio.lxxij.ſingu.759.
Iurans non reuelare ſecreta conſilij ciui tatis an poſſit reuelare ſecreta conci lij illiciti.folio.xlvij.ſingu.506.
Iuramentum ad domum perſonaruꝫ egre gioruꝫ an mitti debeat.folio.lxxiij.ſin gula.782.
Iuramētum delatum habet executionem paratam.folio.lxxx.ſingu.20.
Iuramentum recipiēs poteſt compelli re mittere licite.iuranti.fo.xlvj.ſin.493.
Iuramentum fidelitatis an ſemper preſte tur per procuratorē.fo.lxxvj.ſing.800.
Iuramētum an poſſit deferri in defectum probationis in actiōe exceptionis.fo. xv.ſingu.187.
Iuramētum in ſui forme ſpecifica ſpecifi candum eſt.folio.lxxxvj.ſingu.54.
Iuramentum habet virtutem:quia facit actum valere vt valere poteſt.f.lxxxvj. ſingu.56.
Iuramentum teſtis an poſſit per procura torem preſtari.folio.j.ſingu.8.
Iuramētum adducit formam foro.fol.xvij. ſingula.216.
Iuramentum excludit facultatem purgan di morem.folio.xl.ſingu.444.
Iuriſditio alterius iudicis non poteſt pro rogari ſine conſenſu ſui epiſcopi.folio lxxj.ſing.738.
Iuriſditionis voluntarie ea que ſunt poſ ſunt exerceri extra territorium ſue dicē tis exerceri.folio.iiij.ſingu.48.
Ius patronat' an poſſit legari.fo.xxxviij. ſingu.416.
Ius petendi que incidūt in cōmiſſum quā to tempore duret.fol.xliiij.ſingu.477.
Ius ciuile officiales contrahere prohibet folio.xlv.ſingu.481.
Ius accuſandi an habeat locum in penis folio.xlix.ſingu.518.

¶De litera L.

Laicus an poſſit accuſare cle ricū prime tonſure.f.cxlj. ver.An laicus poſſit.
Laici conuerſi an habeāt vo cē in caplo.f.lxj.ſing.653.
Lacerans inſtrm in iudicio productum qua pena puniatur.fo.xxxij. ſingu.376.
Laudum arbitratoris nunquid poſſit res ſcindi ꝑtextu inſtrumentorum de nouo repertorum.folio.xv.ſing.186.
Legās granum ſuum quod eſt in ciuitate an videatur legare illud quod eſt in por tu.folio.lj.ſingu.546.
Legata vel fideſcommiſſa ad hoc vt valeāt requiritur quod adeatur hereditas.fo. cij.ſingu.163.
Legans pauperculo vſum magni palatij et eligit vnam partem an poſſit variare. folio.v.ſingula.68.
Leges quare permittunt occidi furē mor tuum.folio.xcvj.ſing.135.
Legās eccleſie vnum calicem an debeatur aureus vel argēteus.fo.xlix.ſing.515.
Legans alteri ea que ſui vſus cauſa para ta ſunt an cenſeatur legare ea que ſunt legata gr̄a vſus ꝯmunis.fo.lix.ſing.632.
Legans vxori veſtes quas ſibi fecit an vi deatur legare ornamenta veſtium.folio clxvj.ver.lego vxori mee.
Legatū annuum pro eo anno quo maritus legatarius tranſmittitur ad heredes. folio.vj.ſingu.70.
Legatū reuocatur propter inimicitias ca pitales folio.ccij.ſing.5.
Legatum propter Inimicitias intelligi tur reuocatum.folio.xvj.ſing.196.
Legatum generale non comprehendit niſi ea que tempore teſtamenti teſtator ha buit.folio.xlvij.ſing.497.
Legās vtilitatem ſui fundi quod cōtineat tunc legatum.folio.v.ſing.59.
Legatarius legatū propria autoritate ca pere non dꝫ.fol.clxvij.ver.legatarius.

Lex vbicunqȝ diſponit ⁊ apponit clauſulã decreti inutilis conſenſus priuatorum non poteſt diſponere quod actus aliter factus teneat.fo.cl.ver.vbicunqȝ lex.
Lex penalis et odioſa an debeat excedere proprium.caſuȝ.fo.clv.ver.licet lex.
Leges volẽtes quod pro illatione cadaueris ſit loc⁹ religioſus de iure canonico ſunt correcte fo.lxxxviij. ſingulari.76.
Leges ⁊ ſtatuta que inuitant ad peccatum et ſunt contra ius commune ſunt ipſo iure nulla.folio.lxxxj.ſingulari.23.
Legatarius habet tacitam hypothecam in bonis legatarij.folio.lv.ſingula.592.
Legis natura eſt dare formã futuris ⁊ nõ preteritis.f.clxiiij.ver.ꝺ natura legis.
Libellus ſe habet vt ſubiectum: ſententia vero vt predicatum. folio. clxiiij. ver. libellus ſeu petitio.
Libellus nõ legitime cõceptus an interrũpat preſcriptionẽ.fo.clxxx.ver.libellus
Libellus ⁊ appellatio an poſſit produci die feriato.folio.lxxiij. ſingulari. 764.
Libellus obſcurus generalis ⁊ incertus parte opponẽte an procedat.fol.cciiij ſin.4.
Liberorum maſculorum appellatione nõ continentur nepotes maſculi.fo.xcvj. ſingulari.130.
Licẽtia vbi ſ actu requirat expreſſa ⁊ non tacita eſſe dȝ.fo.clxiiij.ver.q̇ de licẽtia.
Litigator continuus et redemptor litium an poſſit eſſe teſtis.folio.cxcvj.ꝟ.an redemptor litium.
Litigans cum curatore adulti an debeat habere copiam inuentarij.folio. clxiiij. vt aliquis litigat.
Litigator continuus quẽ emptorem litiuȝ appellamus an poſſit eſſe teſtis.folio xxvj.ſingulari.314.
Litis conteſtatio requiritur inter preſentes quando proceditur in cauſa appellationis a ſententia diffinitiua . folio lxxxvij.ſingulari. 66.
Lite conteſtata non poteſt procedi ad ſententiam diffinitiuam.fo.xxxv.ſing.405.
Lite conteſtata ſi deuentum eſt ad primuȝ decretum non poteſt deuenire niſi infra terminum.folio.lxxxij .ſingulari.31.
Literam creditoris accipiens non proteſtando aliquid in contrarium videtur fateri debitum.fol.lxxxj.ſingulari.22.
Literas ad beneficia quis ſine mandato impetrare poteſt.fo.clxix.ꝟ.Quis põt.
Loqui in conſilijs dandis quis primo debeat.folio.vj.ſingu.81.
Locatio ad hoc vt ſit vera requiritur quod penſio ſit data vel promiſſa.folio.v.ſingula.60.
Lucrũ aſſumit ſibi illã naturã quã habet capitale.fol.clxvj.ver.lucrum aſſumit.

¶ De litera M.

MAlefidei poſſeſſor ſi habeat iuſtum titulum non tenetur de fructibus percipiẽdis.fo .xxviij. ſin.329.
Malefidei poſſeſſor põt deducere ante reſtitutionẽ rei ⁊ fructuum omnes expẽſas factas in cultura fundi.fo.xxviij .ſingula.332.
Malefidei poſſeſſor tenetur ad fructus perceptos et quos percipere potuit.folio xxviij.ſingulari.333.
Maior poteſt ſe ſubmittere iuriſdictiõi minoris.fo.xij.ſingu.143.
Mandatum regulariter finitur morte.fo. clxxiiij.ſingula.143.
Mandatum habens ad vendendum nõ poteſt pretium recipere.fol.ij.ſingula.23.
Mandatum habens ad cauſam integram iam ſopitam habet mandatuȝ ad illam reſuſcitandam.folio. lx.ſingulari. 638.
Mandatũ ſpeciale requiritur in impetranda diſpenſatione pro aliquo.fo.clxviij. ver.impetranda.
Mandatũ generale an ſufficiat ad faciendam pacem.fol.xlij.ſingu.460.
Mandatum ſingulare habens ad locandũ oĩa predia eccleſie an poſſit locare domos contingues.fol.iiij.ſingulari.39.
Mare dicitur de diſtrictu.fo.ccxj. ſing.15.
Maritus ⁊ vxor ſi volunt ad vitã monialẽ tranſire poſſunt dum vouerint cõtinentiam.folio xlix.ſingula.521.
Maritus cõſtante matrimonio lucrat̃ fructus rei dotalis.fo.lj.ſing.539.
Marit⁹ ex cauſis ↄſtãte mr̃imonio an dotem vxori reddere poſſit.fo.lv.ſin.599.
Mater ſi nõ petat tutorẽ filijs priuatur eorum hereditate.fo.viij.ſingula.104.
Mater ſi contrahit nuptias per verba de

Pꝛenti ſi nõ eſt facta deductio an perdat
tutelam filioꝝ.fo.xviij.ſingu.219.
Mater ſi accipit tutelã filij ex diſpoſitione
teſtamenti vel iuris ſi non renuntiauit
ſecũdis nuptijs tutele ipſo iure eſt nul
la.folio.xciij.ſingu.109.
Matrimoniũ an probetur per inſtrumentũ
dotis.folio.xl.ſingu.446.
Matrimoniũ ſub cõditione reſolutiua con
tractum non valet.fo.ccxiij.ſing.21.
Matricula quinquennio extinguitur.fol.
xix.ſingula.230.
Mendicantes poſſunt promoueri de iure
ad beneficia curata.folio.cv.ſing.187.
Milites decuriones ꝛ doctoꝛes nõ poſſunt
toꝛqueri.fo.xlv.ſingu.488.
Militia an ſit dignitas vel officium.folio
xlvij.ſingula.505.
Minoꝛ an includatur in ſtatuto vel cõſue
tudine.fo.lxxvj.ſing.810.
Minoꝛ contra delictum etiam doloſe com
miſſum reſtitui poteſt.fo.cij.ſing.165.
Minoꝛ ſi vult petere reſtitutionem aduer
ſus vnũ articulum an debeat ſpeciali
ter illum articulum exprimere.folio.ix.
ſingula.113.
Minoꝛ etas nõ excuſat minoꝛẽ delinquẽtẽ
licet penam minuat.fo.lxxvj.ſin.809.
Minoꝛ locum maioꝛis occupare nõ debet.
folio.xxxiij.ſingu.389.
Minoꝛ mulier ꝛ miles nõ ſunt idonei fide
iuſſoꝛes.fo.x.ſingu.121.
Miſſio in poſſeſſionem probari non poteſt
niſi per teſtes.fo.j.ſingu.6.
Monachus ſi vult cõuenire abbatẽ an de
beat petere veniam.fo.lij.ſingu.550.
Monachus põt eſſe procuratoꝛ pꝛo amico
ſui monaſterij.fo.xxiij.ſing.274.
Monachus ad latioꝛem regulam tranſire
non poteſt ſine licentia pape.folio.xlj.
ſingula.452.
Monitus a iudice ſi poſitionibus non re
ſpondeat pꝛo confeſſo eſt habendus.fo.
lxvj.ſingu.688.
Moꝛa qñ dicitur committi in dotis ſolutio
ne.fo.xxv.ſingu.298.
Moꝛa rei nocet fideiuſſoꝛi.f.ciiij.ſing.175.
Moꝛa nõ purgata ante litem conteſtatam
an poſſit purgari in cauſa appellatiõis.
fo.xliiij.ſingu.503.
Moꝛte mandantis reuocatur mandatum
folio.xvij.ſingu.215.
Mos antiquus eſt ſeruãdus in creatione
officialiũ.fo.cxlix.ver.vbicũq; creant.
Mulier fideiubendo an obligari poſſit.fo
lio.xxvij.ſing.323.
Mulier ſi ſecundo nubat infra annum lu
ctus de conſenſu mariti an perdat do
tem.fo.xx.ſingu.249.
Mulier tranſiens ad ſcda vota perdit oĩa
lucra pcepta a marito.fo.cxvij.ſing.82.
Mulier incidẽs capillos cã deuotionis vi
ro inuito an ſit excõicata.fo.lv.ſin.594.
Mulier licet nõ cõſenſerit in cõſanguineo
conſcientiam habente an valet contra
ctus.fo.lxxv.ſingul.790.
Mulier regulariter procurare non poteſt.
fo.lxvj.ſingu.684.
Mulier committens adulteriũ perdit do
tem.fo.ccxix.ſingu.48.
Mulier dicitur a mollitie mentis.fo.ccix.
ſingula.11.

¶ De litera N.

Nobilis per ingreſſum religio
nis an perdat nobilitatẽ.
fo.iij.ſing.37.
Nobiles laici per antiquam
poſſeſſionẽ pꝛobant ſe ha
bere ius patronat⁹ eccle
ſie.fo.clxxxij.ver.per antiquam.
Nobilitas inducit pꝛeſumptionẽ donatio
nis.fo.lxj.ſingu.644.
Nepotis appellatione intelligitur de filio
filij.fo.cxviij.ſingu.91.
Niſi dictio qd denotet.fo.ccxviij.ſing.46.
Notarius ſcribens falſum inſtrumentum
immunitatis qua pena puniatur.folio
xxxiij.ſingu.380.
Notarius ſi ſemel eſt cõdemnatus de falſo
decetero officiũ notariat⁹ exercere nõ
poterit.fo.cxcvij.verſi.Si notarius.
Notarius eſt ſeruus publicus.folio.xx.ſin
gula.350.
Nuntius vtrum poſſit eſſe teſtis.fol.lxxj.
ſingula.745.
Nuntius citans pꝛeſente iudice habetur
idem ac ſi iudex citaſſet.folio.cxlv.ver
ſiculo.ſi nuntius.

¶ De litera O.

Obligatio

Obligatio naturalis an contrahitur qñ alienatur res cuius cõmerciũ nõ habemus. fol. lxxj. ſingu. 744.

Obligãs omnia bona ſua an videat illa obligare que obligando pponiretur.

Obligare ſe ad caſum fortuitum an quis poſſit. fo. xxxix. ſing. 436.

Obligãs ſe perpetuo ſeruiturũ tali hoſpitali an valeat obligatio. fo. lix. ſin. 629.

Obligans omnia bona ſua an intelligatur obligare aliena bona fide poſſeſſa. fol. lix. ſingula. 630.

Obligatus ad reſtitutionẽ liberatur reſtituẽdo pauperib⁹. fo. clxxxv. ꝟ. obligat⁹.

Oblatio facta de pecunia in iudicio non inducit plenã liberationẽ. fo. xcv. ſin. 126.

Occidẽs ſemetipſum an debeat carere ſepultura. folio. xxij. ſing. 264.

Occidens illum qui de iure erat occidendus qua pena punit. fo. lxxj. ſing. 740.

Occidens filium teſtatoris an priuetur hereditate. folio. xlij. ſingu. 461.

Occulte quid dicatur fieri. fol. clxxij. ver. Quid dicatur.

Occupare rem alienã tanq̃ propriã an ſit licitum. folio. clxxiij. ver. Tu habes.

Officiũ ad qđ quis eſt elect⁹ ſi in eo delinquit qua pena punit. folio. xv. ſin. 185.

Officium quantumcũq; vile dicitur dignitas qñ fit principe mandante vel ſuperiore. folio. lxxvj. ſing. 807.

Officiali excedenti modum ſibi conceſſum propria autoritate licite reſiſti poteſt. folio. clxxiij. ver. officiali.

Officiales diſſimulatione maleficia nõ punientes qua pena puniuntur. fo. clxxix. ver. Qua pena.

Omiſſio citationis vitiat ſententiam. folio liiij. ſing. 384.

Opinio humanior eſt ſequenda vbi doctores ſũt varij. fo. clxxiij. ꝟ. vbi doctores.

Ordinarius citauerat partẽ ad audiendũ ſententiã ⁊ poſtea delegat cauſam terminãdam per alium an delegatus debeat iterum citare. fo. xvj. ſing. 205.

Obſeruatio iudicarũ conſenſu partiũ an poſſit remitti. folio. lxxiij. ſing. 762.

De litera P.

Pacto nudo duplici ſuper eadẽ re ex interuallo facto ſemp oritur actio de iure ciuili. fol. lxxxiij. ſing. 36.

Pactũ de non petendo factũ poſt cõtractã obligationẽ nõ tollit obligationẽ ciuilẽ nec actionẽ ipſo iure. folio. cxiij. ſingu. 48.

Pactum de reuendẽdo appoſitum in contractu emptionis ⁊ venditionis an faciat preſumi contractum in fraudẽ vſurarum. folio. xxx. ſing. 363.

Pactum qđ pater cadat a feudo ppter feloniam filij an valeat. folio. clxxxj. ꝟ. ſi. pactum non valet.

Pactum nudũ vſurarium non veſtitur coherentia cõtractus ſtricti iuris. folio. l. ſingu. 525.

Pacto nõ obſtante ſi ille tacet p duos menſes cui volui vendere poſſum vendere. folio. lxxij. ſing. 758.

Palea an veniat appellatione fructuũ. fo. liij. ſingu. 349.

Papa poteſt cõuinci de crimine per duos teſtes. folio. clxxvj. ver. papa.

Papa tranſmutando votum imponit penitentiam. folio. xlj. ſing. 454.

Papa poteſt habilitare periuros ⁊ criminoſos ad teſtificandum folio. cxvj. ver. communis concluſio.

Papa an poſſit facere regulã q clerici poſſint conueniri corã iudice laico. folio xxxvj. ſingula. 414.

Papa vbi eſt ibi eſt curia romana. fol. xij. ſingula. 145.

Papa an poſſit facere quod dictũ vni⁹ ſtetur contra partem. fo. lxix. ſingu. 707.

Patri an permittatur occidere filiam ⁊ marito vxorem. fo. lxxij. ſing. 749.

Pater ſi erat pauper et accepit pecuniam pro alimentandis filijs qui poſtea effecti ſunt diuites an teneant filij ad illud debitum. folio. xvij. ſing. 210.

Pater filie ex nephario coitu nate dotẽ relinquere poteſt. folio xcix. ſing 147.

Pater noſter an ſemper debeat dici in fine officiũ. folio. liij. ſing. 32.

Pater ſi maritauit filiam ſine dote non poteſt cogi amplius ad dandum ſibi aliqñam dotem folio. xciij. ſing. 106.

Pater filio iniuriam illatam remittere po

teſt.folio.vij.ſing.92.

Pater filium ſuum baſtardum legitimare poteſt cum hoc quod nō ſuccedat in hereditate paterna.folio cx.ſing.16.

Pater pro filio an poſſit proferre.fo.lxxvj.ſingula.808.

Patris appellatione an veniat dimidia.folio.clxxv.ver.licet appellatione.

Pauper nobilis habens palatium deſtructum quis non poſſit propter paupertatem illud reparare tamen cogetur illud vēdere ne ciuitas eius deſtructione deturpetur.folio.lxxiij.ſing.777.

Paupertas an impediat obligationem.folio.cvij.ſing.199.

Pecuniā accipiens vt committat delictū cui querit illa pecunia.folio.xxvij.ſingula.329.

Pecunia eſt de his rebus que ſeruando ſeruari non poſſunt.folio.cxiiij.ſingu.19.

Pecunia eſt de his rebus que ſeruando ſeruari nō poſſunt.fo.clxxvij.℣.pecunia.

Pecunia eſt de his rebus que ſeruādo ſeruari non poſſunt.folio.viij.ſingu.103.

Pecunia qualiter ſumatur.folio.xvij.ſingula.207.

Pena que ſit accipientis duos viros.folio l.ſingula.531.

Pena vbi apponitur ipſo iure a lege debetur non ſolum in foro iudiciali.ſed etiam in foro conſcientie.folio.clxxxij.ver.vbicunqꝫ.

Pena arbitraria vbi ꝑ aliquo delicto imponitur poteſt imponi incluſiue vſqꝫ ad mortem.folio.lxxxv.ſing.48.

Pena in foro conſcientie an exigatur.folio.clxxxj.ver.in foro conſcientie.

Penitus intelligit ipſo iure.fol.clxxiiij.verſ.penitus.

Perdenti an ſit licitum aliquid furari vincenti.folio.clvij.ver.licitum eſt.

Periurus ex non obſeruatione iuramenti liciti priuatur beneficio ⁊ dignitate.folio.xlviij.ſingu.510.

Perſona egregia dicitur quilibet in dignitate conſtitutus.folio.xiiij.ſing.169.

Perſone egregie non coguntur venire ad iudicium.folio.xxxiiij.ſing.202.

Perſone alique ſunt que inuite deponere non coguntur.folio.xxxiiij.ſing.393.

Perſone que excuſantur a iuris ignorantia ſi faciunt actum clā nō excuſantur.folio.lxix.ſingu.714.

Petitio hereditatis regulariter non datur ꝯ̄ titulo poſſidentem.fo.xxviij.ſin.340.

Pignus datum pro vno debito poteſt pro alio detineri.folio.ix.ſingu.107.

Placet ⁊ libet quō differāt.fo.lxxix.ſin.15.

Poſſeſſio etiā iniuſtē vtrū ſit alicui ꝑ iudicem auferenda.folio.lxxiij.ſing.766.

Poſſeſſor lite pendente non eſt turbandus.folio.xxxvj.ſingu.411.

Poſſeſſor malefidei tenet̄ de oībus fructibus tātū percipiendis.fo.cj.ſing.160.

Poſſeſſio nō transfertur ex contractu venditionis et donationis dominium tamen ſic.folio.lxxxiiij.ſingu.43.

Poſſidens:preſumitur poſſidere ex titulo precedenti folio.clxxxij.ver.vbi quis.

Poſtea dictio de ſua natura inducit longū tempus.fo.clxxvij.ver.dictio poſtea.

Poteſtas ciuitatis ſi eſt excōmunicat⁹ an eorum iudices impediantur cognoſcere de cauſis.folio.lviij.ſingu.626.

Practica excuſandi ſe a tutela.folio.xcvij.ſingula.136.

Preceptum iudicis faciens ad cauſas dicitur ſentētia interlocutoria.fo.clxxix.ver.omne preceptum.

Pretium in perſonalibus an ſuccedat loco rei.folio.lxj.ſingu.609.

Pretium iuſtum in ſubhaſtatione rerum eccleſie offerenti datur ⁊ nō illi qui offert plus.folio.lxxij.ſingu.755.

Prelatus vbi paſſus eſt rē eccleſie preſcribi poteſt eccleſia tunc contra prelatum agere.fo.clxxxij.℣.nota vnū ꝗtidianū.

Prelatus omittendo poteſt preiudicare eccleſie.folio xxij.ſing.266.

Prelatus queſita eccleſia repudiare nō poteſt.folio.cxxij.ſing.124.

Predicatorib⁹ legari poſſunt bona immobilia.folio.clxviij.ver.licet fratres.

Preſcriptio facta de re principali trahitur ad rei acceſſorium.folio.liij.ſing.377.

Preſcriptio legalis licet non currat militibus tū ꝑ̄ſcriptio cōuētionalis bene ſic.

Preſcriptio contra eccleſiam licet non curret niſi ſpatio.xl.annorū tamē in actionib⁹ perſonalibus nō datur tātū tēp⁹.folio.clxxvj.ver.licet regulariter.

Preſcriptio contra ſupremā pape poteſtas

rem nō valet fo.clxxxv.ver.ꝫ ſupremā.

Preſcriptio decē annorum interrumpitur per litis conteſtationē.fo.cxix.ſin.101.

Preſumptio violēta i cauſa ciuili facit plenam probationem.fo.xciiii.ſingu.119.

Preſumptio ex fuga an inducatur ꝯtra fugientem de delicto.fo.xcix.ſingu.146.

Princeps concedens alicui nobili pauperi aliquos redditus an iſtud beneficiū tranſeat ad heredes.folio.clix.verſicu. ſi princeps.

Princeps concedens ſimpliciter alicui caſtrum intelligitur concedere cū ſua iuriſditione.fo.clxxviii.verſi.ſi princeps.

Princeps ſententiam diffinitiuam ferre nō poteſt contra partem inauditam.folio clxxviii.ver.princeps.

Princeps vtrum aliquādo preſumat vt in poteſtate abſoluta.fo.lxxii.ſingu.757.

Priuatus agens hypotecarie contra donatariū dꝫ pbare hypotecā preceſſiſſe donationem.fo.cxlj.ver.priuatus agens.

Priuilegium dignitatis durat finita dignitate.fo.cxcvii.ſingu.107.

Priuatus ſi velit fiſcū cōuenire an debeat veniam a principe petere.fo.j.ſingu.9.

Priuilegium principis motu proprio ꝯceſſum valet.fo.clxxix.ver.priuilegium.

Priuilegium mihi cōceſſum qḋ nō tenear ad ſolutionē collectaruꝫ de bonis meis an extendatur ad predium meum quod ab alio poſſidetur.fo.lv.ſingu.597.

Priuilegiatus contra priuilegiatū an vtatur priuilegio.fo.clvj.ſing.99.

Priuilegia alterius violans qua pena ſit puniendus fo.lxvii.ſing.695.

Probatio dt que fauet pie cauſe in dubio ſtādum eſt.fo.clxxviii.ver.in dubio ſtam⁹.

Probatio per famam vel per vnum teſtem videtur habere vim plene probationis.fo.lxxvij.ſingu.2.

Probatio contra preſumptionem iuris et de iure non admittiť.fo.cxxvj.ſing.136.

Probatio mandati an inducatur per productionem inſtrumentorum facientiū ad cauſam.fo.lx.ſing.637.

Probatio per coniecturas dicitur manifeſta in caſib⁹ clandeſtinis.fo.ccvii.ſin.8.

Probans primo dꝫ obtinere nec dꝫ iudex aliū expectare vt probet.fo.iiii.ſing.43.

Procurator ad negotia ſtatim reuocari poteſt.fo.xxiiii.ſing.284.

Procurator primus per conſtitutionem ſecundi reuocatur.fo.xxj.ſing.251.

Procurator debet damnari quando agitur ordinarie.fo.ii.ſing.20.

Procuratio facta non ſpecificans cauſam an valeat.fo.lxxv.ſing.793.

Procurator cōſtitutus ad agendum non intelligitur cōſtitutus ad executionē ſententie petendam.fo.lx.ſing.739.

Procurator an poſſit ſubſtituere procuratorem ad appellandū.fo.xlvij.ſing.502.

Procurator ad lites an poſſit trāſigere vel paciſci.fo.lxxxii.ſing.30.

Procurator generalis non habet potentiā alienandi.fo.xj.ſing.132.

Procurator poteſt ſtipulari vſumfructum domino.fol.xiii.ſing.159.

Procurator quando poſſit reuocari poſt litem conteſtatam.fo.xxxii.ſing.366.

Procurator conſtitutus ad exactionē debitoꝝ fiſcaliū an poſſit conſtitui a priuato ad exigēdū debita ſua.fo.xxx.ſing.357.

Procurator conſtitutus ad agendum cenſetur eſſe conſtitutus ad defendendum.fo.ix.ſing.115.

Prodigus notorius ſi ante interdictionē contrahat an poſſit poſtea eius curator aduerſus illos contractus reſtitui.fo.xviii.ſing.223.

Prodigus ſine conſenſu tutoris contrahere non poteſt.fo.cxxii.ſing.118.

Profeſſio religioſi inducti p religioſos vt habeāt bona eꝫ.fo.clxxxiiii.v.ſi aliquī.

Promittere ⁊ vendere differūt.fo.lxxxiiii.ſingu.46.

Promittens ratum habere quod per procuratorem legitime fecit an valeat.fo.xj.ſingu.135.

Promittēs qḋ nō vult teneri de incēdio an ſi fiat per familiā tenebiť.fo.iii.ſin.29.

Promittēs facere opus an poſſit p alium illud opus explicare.fo.vj.ſing.74.

Prorogatio ſi fit in iudicem a cuius ſententia nō appellatur an poſſit in cauſa prorogata appellari.fo.ii.ſing.11.

Proxeneta ꝯtractus vſurarū an teneatur ad reſtitutionem.fo.xxii.ſingu.271.

Puteus ſeruiēs toti vicinie ſi indigeat reparatione an omnes cogentur contribuere.fo.v.ſing.67.

puniri de crimine leſe maieſtatis an quis poſſit poſt mortem.fo.xxxviij.ſing.431.
Publicatio atteſtationum eſt neceſſaria in cauſis ſummarijs.fo.lxxxiij.ſing.38.

De litera.Q.

Querela nedũ verificatur in cã ciuili ſed etiã in criminali. fo.clxxxiij.ver.Querela.
Querelari poteſt i caſu in quo non poteſt appellari.folio clxxxiij.ver.Ubi ſumus.

De litera.R.

Raptor dicitur qui ingredit domũ alienã cum armatis licz neminẽ inuenerit.fo.cxcix.ver.ſi adeo do.
Rapiens meretricem punitur pena extraordinaria.fo.xcij.ſing.192.
Rationẽ redd[i] de adminiſtratiõe pecunie date ad traficandum quando peti poſſit fo.x.ſingu.120.
Rector hoſpitalis laicus an poſſit corã iudice laico conueniri.fo.xxix.ſing.349.
Rector ciuitatis an poſſit eſſe illiteratus. fo.clxxviij.ver.poteſtas.
Reconuentio non habet locũ coram arbitris iuris.fo.lxxiiij.ſing.776.
Reconuentio non habet locum corã arbitro.fo.xij.ſing.149.
Reconuentio in cã q̃ deſiderat celeritatez non habet locum.fo.lxxiiij.ſing.774.
Redditus relictus quolibet anno intelligitur tunc debere ſolui qñ heres fruct⁹ recolligit.fo.xxxiiij.ſing.384.
Res emphyteotica reuerſa ad dominũ an obliget dominum.fo.lxxv.ſing.786.
Rem alienam inuito domino ingredi non poſſum.fo.lvij.ſing.611.
Res conditiõi afficta an dicitur eſſe in ea cauſa in qua erat conditione pendente conditione purificata.folio.lxxiiij. ſingulo.784.
Res cenſetur tradita per traditionẽ inſtrumenti.fo.xxviij.ſing.334.
Religioſus nõ põt eſſe executor teſtamẽti ſine ↄſenſu ſuperioris fo.xx.ſing.242.
Remiſſioni in cauſa ciuili licz nõ ſit loc⁹ tamen propter nimiam contumaciam remittitur.fo.cl.ver.licet in cauſa.
Remiſſio an habeat locum in contractib⁹. fo.xxiij.ſingu.279.
Renũtians liti an videatur fateri aduerſarium habere ius.fo.lxxiiij.ſing.783.
Reprobatio teſtium ⁊ eorum dictorũ eſt ↄmiſſa.fo.xxxiij.ſing.383.
Reſtitutio in integrũ in cauſa fauorabili ↄcedenda eſt maiori allegata iuſta cauſa.fo.clx.ver.reſtitutio.
Reſcripta impetrata a petẽtibus exiſtẽtibus i curia romana ſunt ipſo iure nulla quando inferunt alicui preiudiciuz. fo.clxxxv.ver.reſcripta.
Re⁹ qñ eſt ↄtumax in rñdẽdo iudex mittit actorẽ in poſſeſſionẽ.f.xxxiiij.ſing.395.
Re⁹ i rñdẽdo libello dz opponere illa ṽba alia litẽ conteſtãdi.fo.lxxvij.ſing.63.
Reus in cã ciuili ꝑ parte defenſioni renũtiare nõ poteſt.fo.cliij.ṽ.reus non poteſt.
Reuocatio mãdati õt ꝓbari ꝑ vnũ teſtẽ cũ delatiõe iurãmẽti.f.cxiiij.ṽ.reuocatio.
Rubrica quando eſt generalior nigro non debet reſtringi per nigrum ſpecialius loquens.fo.ccvj.ſing.7.

De litera.S.

Sacerdos an poſſit eſſe tabellio. fol.xxix.ſingu.347.
Sacerdotẽ ferẽtem corpus chriſti per villam amplexus an gaudet immunitate ita quod non poſſit capi.fo.xxviij.ſing.335.
Sacerdoti petenti decimas an poſſit obijci compenſatio.fo.lj.ſing.545.
Scholaris priuatus de collegio ex ↄceſſione vniuerſitatis ãn poſſit habere vocez in creatione rectoris.fo.vj.ſing.72.
Scholaris non poteſt conueniri tã ĩ cã criminali q̃ ciuili niſi coram rectore.folio cxc.ver.Statuto cauetur.
Scholares q̃ hñt intrare aulã examinis ſi habeãt aliquẽ doctorẽ ſuſpectũ poſſunt recuſare.fo.clxxxvij.ver.ſcholaris.
Scholaris cui eſt cõmiſſa vox alterius an poterit voces diuidere.fo.vj.ſing.76.
Seruire volens per ſubſtitutum debet ſeruire per hominem eque conditionis.f. cxxxvj.ver.volens ſeruire.

Uas

ſequeſtrum quis non pōt petere fieri de re alicuius niſi debitum oſtendat p pu-blicum inſtrumentum.fo.cxcj.ḣ.quis non poteſt.
Sententia in qua vterqꝫ eſt victor ⁊ vict᷒ an ſit ipſo iure nulla.fol.lxxvij.ſing.2.
Sētētia lata ꝯ abſentē dolo aduerſarij.ph.tis eſt ipſo iure nulla.fo.lxxx.ſingu.18.
Sententia poſtq̄ tranſiuit in rez iudicatā inducit iuris preſumptionez.fo.cxcij.ver.ſententia.
Snia corporis afflictiua nō pōt poſt lapſum dierū retractari.fol.cxciij.ḣ.ſentētia.
Sententia excōmunicationis lata ꝓpter metum iudicis eſt ipſo iure nulla fo-lio.cxciiij.ver.ſententia.lo.ij.
Statutū imponens penā grauiſſimā dicit pena mortis.fo.clxxx.ver.vbicunqꝫ.
Sententia in ſcriptis proferri debet folio cxcj.ver.ſententia vt ſcis.
Sentētie appellatione continetur diffini-tiua.fo.xcj.ſing.94.
Sententia ſuper incidēti ſine ſcriptis fer-ri poteſt.fo.j.ſing.5.
Sententia an poſſit ferri iudice nō ſedēte pro tribunali.fol.lxx.ſing.728.
Sentētia lata ob infame excōmunicato vl̄ ſeruo ratione cōmunis erroris;an vali-detur.fo.lxxij.ſing.760.
Sententia pōt reuocari ſi error ꝓbabilis poſtea delegatur.fo.288.ver.ſentētia.
Sētentia dꝫ reuocari ſi notorię appareat eſſe iniuſta.fo.clxxxviij.ver.ſi notorie.
Sentētia arbitri per binuz vel trinū actū an cōfirmet ꝯſuetudinem ſicut ſenten-tia iudicis.folio.iiij.ſing.41.
Sentētia contra ius legis eſt nulla ipſo iu-re.folio.xvij.ſing.212.
Sententia abſolutoria ab obſeruatione iu-dicij requirit citationē partis.fo.xxxv.ſingu.403.
Sententia lata cōtra abſentē nō facit ius commune ⁊ ideo nō preiudicat tertio.fo.lxxxj.ſing.26.
Sententia lata ſuper cauſa que deſiderat celeritatē puta dāni infecti an ab ipſa poſſit appellari.fo.lxxiiij.ſing.775.
Sententia de cauendo vel ſatiſdādo an ſit ſententia diffinitiua.fol.lxxxiij.ſing.32.
Sententia an poſſit ferri cōtra cōtumacē in reſpondendo petitionibus eo nō ci-to.fo.ij.ſing.25.
Sententia pro reo ferri non poteſt.niſi pe-tatur.folio.liij.ſing.564.
Sententia publicationis bonorum an tra-hatur ad bona extra territorium exi-ſtentia.fo.liij.ſing.572.
Sententia arbitri corrupti an valeat.folio cv.ſingu.183.
Sententia lata expreſſe contra regulā iu-ris communis eſt nulla.folio.lxxx.ſin-gula.9.
Sententia lata per verba obſcura debet declarari per acta probatoria.folio.xc-viij.ſingu.142.
Sententia quotieſcunqꝫ in actione perſo-nali vel reali lata mandari debet execu-tioni in eadem re in qua lata non eſt ne-ceſſe q̄ citari debeat victus ad execu-tionem illius.fo.xc.ſing.87.
Sententia iudicis metu lata an ſit nulla ipſo iure.fo.vij.ſing.91.
Spado ex accidenti an poſſit matrimoniū contrahere.fo.lix.ſing.634.
Sponſalia de futuro an tollantur per ſim-plex votum caſtitatis.fo.cxcij.ver.ſpon-ſalia.
Sponſalia de futuro diſſoluuntur per ſpō-ſalia de preſenti.fo.xxviij.ſing.338.
Sportule a iure canonico ſunt reprobate.fo.xv.ſingu.180.
Sportule de iure canonico reprobantur.fo.clxxxvij.ver.ius canonicum.
Spurij non ſuccedunt patribus.fo.clxxx-vij.verſicu.ſpurij.
Spurius an poſſit per patrem obligari.fo-lio.lviij.ſingu.521.
Spurij ⁊ nati de damnato coitu debent ali ⁊ nutriri.fo.192.ver.filij ſpurij.
Societas inter fratres ex ſolo vſu contra-hitur.fo.cxcj.ver.inter fratres.
Societas an cadat in iudeum.fol.clxxxv.ver.an ſocietas.
Soluendum in pane in frumēto ſolui non poteſt fo.clviij.ver.illud quod debet.
Solutio nullum habenti mandatum fieri poteſt.fo.xiij.ſing.164.lo.ſecundo.
Solutio in diem an ante diem fieri poſſit.fo.lx.ſingu.642.
Soluere neſciens in ere ſoluere debet in corpore.fo.ij.ſingu.24.
Soluēs pro alio eo inuito.nō poteſt poſt-

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

an repetere.fo.x.ſingu.123.
Statutum imponens penam pecuniariã pro homicidio an valeat.fol.lxviij. ſingu.706.
Statutum quod eccleſia eligat prelatum de volũtate laici an valeat.folio.xxiiij. ſingu.187.
Statutum an valeat ꝙ ſtetur teſtibus de credulitate.fo.xxx.ſingu.398.
Statutum ſi dicat ꝙ ſi carceratus aufugiat cuſtodes tenentur pena capitis: modo ſunt duo cuſtodes vnus cuſtos cũ carcerato aufugit an tenebit alter cuſtos. fo.iij.ſingu.30.
Statutum an valeat quod inter homines diuerſarum terrarum nõ contrahatur matrimonium. folio.clxxxix.ver. ſtatuto cauetur.
Statutum loquẽs in vendente non habet locum in faciẽte pactum.fo.clxxxv.ver. ſtatutum.
Statutum diſponens ꝙ non poſſit allegari ignorãtia an ſit validum.fo.clx.ver. ſtatutum.
Statutum diſponens quod ingrediẽs monaſterium nõ ſuccedat patri nec matri an valet.folio.xcv.ſingu.145.
Statutum diſponens quod victus victori condemnetur in expẽſis videtur adherere iuri communi quod pro expẽſis naſcatur actio victori contra victum.folio.lxxxix.ſingu.81.
Statutum diſponẽs quod maritus debet lucrari dimidiam dotis ſibi datam non habet locum in promiſſis.fol.lxxxviij. ſingu.74.
Stipulatio fit vtroꝗ loquente.folio.cxiij. ſingu.46.
Stuprans ſiue virginem ſiue viduam non punitur pena capitali.folio.xcj.ſingulari.160.
Subſtitutio poteſt fieri poſt litem conteſtatam.fo.lj.ſingu.348.
Superior ex cauſa iuſta põt reuocare ſtatutum tranſiens in quaſi contractum. folio.clxxxiij.ver. ſuperior.
Suſpicio ſtatus an ſit legitima cauſa ad ceſſandum electionem epi ſum electi ꝛ poſſit eligi aliter.fo.lxxv.ſingu.793.

De litera. T.

Tabellio compellitur facere inſtrumenta ſi rogetur.fol.xxj. ſingu.259.
Tabellio quandocunꝗ vult an poſſit renuntiare officio tabellionatus.fo.xxix. ſingu.348.
Tacẽs in onerosis regulariter habet pro conſentẽte.fo.cxcviij.ver.in onerosis.
Tempus inſtãtie cauſe appellationis an poſſit ſuſpendi.fo.lxxxj.ſingu.24.
Tempus adiectum miſerationis cauſa an conſtituat in mora.fo.xcv.ſing.123.
Tempus ꝛ locus nõ ſunt de ſubſtantia in ſcriptura priuata.fo.lxxxiiij.ſingu.45.
Terminus eſt dãdus parti reſponſure ad deliberate reſpõdẽdũ.fo.lxvj.ſin.689.
Tertius pro intereſſe ſuo poteſt in cauſa inter alios vertẽte comparere.fo.xxxij. ſingu.372.
Teſtis an probet ſi dicat rem valere tantum ſecũdum opinionem ſuam.folio. clxxix.ver.an teſtis probet.
Teſtium examinatio an ſit actus iudicialis.fo.xcvj.ſingu.134.
Teſtis an incontinenti poſſit corrigere dictum ſuum.fo.xcvj.ſingu.801.
Teſtis deponẽs de auditu ante litem motam inducit plenam probationem.fol. lxxj.ſingu.746.
Teſtes examinati poſt didicita teſtificata an faciant preſumptionem. fo.lxxij. ſingu.747.
Teſtium dicta percunctãs an in cauſa ſua admittatur ad probãdum vlterius per teſtes ſuper eiſdem articulis vel cõtrarios.fol.lxxxiij.ſingu.779.
Teſtes pducti ꝛ examinati ante litem conteſtatam non probant ad diffinitiuam. fo.lxxxiiij.ſingu.40.
Teſtes rogati an requirantur ad ſolennitatem matrimonij.fo.lxix.ſin.709.
Teſtis vnus cum fama an probet plene exceptionem obiectam in vim dilatorie exceptionis.folio.xvj. ſing.198.
Teſtes poſt publicationem an ſemper admittantur.folio.vj.ſingu.80.
Teſtis infamis infamiam facti an admittatur ad teſtificandum.folio. xliij.ſingulã.463.
Teſtes producti nõ poſſunt publicatis atteſtationibus.fo.cxcviij.ꝟſ.publicatis

tes duo affirmantes preferuntur mil
e negãtibus.fo.cxcvij.ver.duo teſtes.
tes inhabiles ſi producantur a parte
poteſt iudex ex officio et parte non pe
tẽte repellere.fo.cxcv.ver.ſi teſtes.
ſtis vbi de cõſenſu partium fuit addu
ctus nõ poteſt ei opponi crimen.folio
cxcv.ver.ſi.vbicũq̃.
eſtis vnicus facit ſemiplenam probatio
nem.fo.cxcv.ver.licet vnus.
eſtes tabelliones preferũtur his qui nõ
ſunt tabelliones.fo.cxcv.v.duo teſtes.
eſtes maſculi preferũtur mulierib⁹.fo.
cxcv.ver.duo teſtes maſculi.
eſtes ſi deponũt me commiſiſſe fornica
tionem ⁊ duo laici dicunt me fuiſſe tota
illa die cum eis ſtatur dicto laicorũ.fo.
cxcv.ver.duo teſtes deponunt.
eſtes mille ſi deponũt d̃ ꝓpria volũtate
et duo de vi vel metu quorũ dictis ſtan
dũ ſit.fo.cxcvj.ver.mille teſtes.
eſtis falſus in cã homicidij punit̃ tanq̃
homicida.fol.cxcvj.ver.falſus teſtis.
eſtimoniũ de auditu an faciat preſum
ptionem.fo.xxviij.ſingu.341.
eſtimonium ferre prohibetur qui capit
pecuniam.fol.xxvij.ſingu.326.
eſtatore mittente heredi vt mutuet ali
cui an heres poſſit petere cautionẽ ido
neam.fo.lxxv.ſingu.792.
eſtamentum natiuitate poſthumi rum
pitur.fo.xx.ſingu.109.
eſtator an poſſit ob alteri⁹ negligẽtiã he
redẽ ſuum hereditate priuare.folio.ix.
ſingu.111.
eſtator viuens ſi trãſmutet rem legatã
in alium an legatum extinguatur.folio
xxxvj.ſingu.415.
eſtamentũ an dicatur nullum per teſtiũ
compulſionem.fo.v.ſingu.61.
itulus excuſat i poſſeſſione malefidei a
fructibus percipiẽdis.fo.xxiiij.ſingu
la.134.
itulus iuſtus excuſat poſſeſſorem a fru
ctibus qui percipi potuerũt folio.l.ſin
gu.528.
imor grauaminis an idem operetur qđ
grauamen.fol.clxviij.ver.an operatur.
ranſfactio ſanguinis an ſit permiſſa.fol.
lxv.ſingu.681.
rãſactio an poſſit fieri i matrimonio.fo
lio.lvij.ſingu.614.
Trãſactio an cadat ſuper queſtione tute
le.fo.xliij.ſingu.465.
Trebellianica an poſſit ꝓhiberi.folio.xv.
ſingu.191.
Tutor excuſatur ſi vendat rẽ minoris pre
tio viliori eſtimatione iudicis.fo.vj.ſin
gu.79.
Tutor ſpurio non poteſt dari per patrem.
folio.vj.ſingu.82.
Tutor debet exprimere in inſtrumento tu
tele qđ aget vtilia ⁊ pretermittet inuti
lia.fo.cxcviij.ver.tutor debet.
Tutela ad hoc vt dicatur legitime decreta
per iudicem oportet ꝙ tutor ſpecialiter
promittat ſe ſubire defenſionem pupil
li.folio.xciij.ſingu.108.
Turpitudo propria an poſſit allegari.fol.
cxxxvj.col.j.ver.item ⁊ habemus quod
turpitudo.

De litera V.

Vaſſallus nõ preſtans domino fi
delitatẽ in feudo exiguo non
priuatur.fo.x.ſingu.118.
Vaſſallus an poſſit de iure ca
nonico feudum pro anima
ſua legare.fo.l.ſingu.527.
Vaſſallus inuito domino feudum alienare
nõ poteſt.fo.xxxix.ſing.434.
Vaſſallus alienas feudum ſaluo iure dñi
an priuetur feudo.fo.xlviij.ſing.512.
Vaſſallus ſi nõ defendit dñm in pugna an
priuetur feudo.fo.xix.ſingu.241.
Vendẽs fundum in quo eſt cappella an vi
deat eſſe in venditione ius patronatus.
fo.v.ſingu.56.
Venditor q̃ tenet actiõe pſonali ex empto
ad tradẽdũ vacuã poſſeſſionem empto
ri qualiter liberetur.fo.ciij.ſing.971.
Vẽditor in dubio preſumitur habuiſſe bo
nam fidem.fo.xxvj.ſingu.306.
Verba enũtiatiua prolata in iudicio poſt
litem cõteſtatam inducũt plenam ꝓba
tionem.fo.lxxxij.ſingu.33.
Verbum poteſt importat neceſſitatem.fo
lio.clxxv.ver.verbum.
Verba enuntiatiua fauore dotis inducũt
plenam probationem. fo.l.ſing.534.
Verbũ non valeat an intelligat ipſo iure.

fo.cc.ver.verbum non.
Verbum nullatenus eſt canon late ſentētie.fol.clxxj.ver.verbum.
Verba nihil agit ſunt canō late ſententie. fo.clxxij.ver.iſta verba.
Verbum omnino intelligitur ipſo iure.fo lio.clxxij.ver.verbum.
Verba ſaluo iure mōdificāt ꝛ limitāt.fol. cxcv.ver.iſta verba.
Verbū diligēter ſecūdū materiā ſubiectā exponi debet.fo.clij.ver.verbum.
Verbū hereditas delata ſumitur duobus modis.fol.cvij.ſingu.194.
Verbū emptionis vel venditionis cōprehendit omnem contractum per quē inducitur rei alienatio.fo.lvj.ſingu.608.
Verba enunciatiuā plene probant.folio lxxv.ſingu.34.
Verbū preſentis vel preteriti tempoꝛis intelligitur ipſo iure.fo.cviij.ſingu.7.
Verbo ſi an poſſunt priuari officio aduocationis.fo.lxxj ſingu.739.
Verbū reuertenti ſignificat trāſlationem domicilij fo.clxxxv.ver.verbum.
Verba ſtatuti ſunt intelligēda ſecundum cōmunē vſum loquēdi patrie.fo.xxxvij. ſingu.417.
Vicerectoꝛ an debeat gaudere priuilegijs rectoꝛis.fo xxxj.ſingu.362.
Vicium ingratitudinis precambule an purgatur per ingreſſum religionis.fo.xlv. ſingu.479.
Vinum nouū in primo die menſis ſeptembꝛis potari de iet.folio xxxij.ſingu.375.
Vilis res que dicatur.fol.xcvij.in litera a ver.ꝛ poteſt dici.
Vltima moꝛa an ſemꝑ noceat.folio.xxiij. ſingula.283.
Vniuerſitas ſcholarium quādo eſt congregata ſi quis eā perturbat quo pena puniatur.fo.lxiij.ſingu.673.
Vocem habēs noīe pꝛopꝛio noīe canonici an poterit illas voces diuidere.fol.cc. ver.habens vocem.
Voluntas vltime minus ſolēnis valet ꝛ ꝑducit actionē ſecus ſi eſſet ſolennis.fo. lxxxiij.ſing.41.
Votū factuꝫ ante ingreſſum religionis an diſſoluatur per ingreſſum de volūtate ſuperioꝛis.fo.cc.ver.en votum.
Vſus inſigniozum an poſſit preſcribi ꝑ habentem dignitatem mīoꝛem.fo.xxiij. ſingu.289.
Vſuſfructus cōſtitutus moꝛte finitur.fol. liij.ſing.581.
Vſufructuarius tenetur ad expenſas per uas ꝛ ad collectas. fo.xij.ſingu.147.
Vſufructuarius tenetur ad collectā ſundi.fo.xiij.ſingu.156.
Vſurari⁹ vſuras quas alteri ſoluit an poſſit repetere.fo.xxviij.ſing.336.
Vſura extra caſus dotis an ſit permiſſa.folio.xxij.ſingu.265.
Vſurarij ipſo iure ſunt infames.fo.lxxxv. ſingul.49.
Vſurarij ſunt infames de iure ciuili.folio cvij.ſingu.197.
Vxoꝛ quicquid acquirit preſumitur acquiſiuiſſe de bonis mariti.fol.cviij.ſingulari.6.
Vxoꝛ ꝓpter adulterium an perdat bona paraphernalia.fo.xxvj.ſingu.311.
Vxoꝛ donauit aliquid marito in via an videatur donaſſe in domo patris vel mariti.fo.clij.ver.vxoꝛ.
Vxoꝛem delinquentem licitū eſt marito leuiter caſtigare.fo.j.ſingu.4.

¶ Finis Tabule.

¶ Singularia ſubtilis Ludo. Romani viri in memoria et doctrina ꝓfundiſſimi cum additionibꝰ Joannis Baptiſte Caſtellionei nuperrime terſa et emuncta per dñm Joan. thierry. Lingonenſem iuris. V.doct.

1 Verbum omnino intelligitur ipſo iure glo.eſt ſing.ſm Bal. in.l.j.§.ſi pecuniam.ff. depoſi.Verbum modis omnibꝰ ideſt ipſo iure glo.eſt ſingul.in auten.vt defun.ſeu funera eorum nõ in iur.§. ſancimus.in ver. modis omnibus col.v.

2 ¶ Licet verbum preſentis temporis ſeu futuri nõ intelligatur ipſo iure:vt in.l. in criminali.cum ſi.C.de iur.om.iud.tamen ſi diceretur tale quid ceſſent ⁊ irritent intelligitur ipſo iure.Bal. ſingulariter in titu.de pace conſtan.c.j.ix.colum.in ver.priuilegia omnia.per illum text.vbi eſt caſus.

3 ¶ An ſi quis exceſſerit modũ in defendendo ſe vt cum poſſit euadere vulnerãdo voluit occidere:vt in.l.j.C.vnde vi.cum ſimi.puniatur de occiſo.Bart.ſingulariter.in.c.j.de pace te.⁊ eiꝰ viola.in vſi.feu.col.x.dicit ꝙ non:ſed vt culpabilis punietur arbitrio iudicis.allegat vnicam notulã Joan.an.in.c.ſignificauit.de peni.⁊ remiſ.in nouella.

4 ¶ Licet vxorem delinquentem marito leniter tamen corrigere ⁊ verbare:vt.l. conſenſu.§.j.et in aut. ibi poſita.et ibi doct.C. de repu.per cano.in.c.quemadmodum.de iureiur.vij.q.j.ſicut alteriꝰ. Carcerare autẽ non licet:ſʒ ſecus in clerico.per tex.⁊ glo.ſingularem.in.c.placuit.xxxiij.q.ij.

5 ¶ Quod ſententia ſuper incidenti poteſt ferri ſine ſcriptis ſm Bald.in.l.fi. C.de ſenten.experi.reci.per text.quem dicit ad hoc ſingu.in.l.defendentem.ff. de auto.tuto.

6 ¶ Quod miſſio in poſſeſſionẽ nõ poteſt ꝓbari niſi ꝑ teſtes ſicut cetera acta iudiciij ſʒ Bar.in.l.edicto.in.fi.C.de edic.di.

Verbum oĩno ⁊c. Ad hoc vide Feli.vbi facit mentionem de iſto ſing.in.c.de regularibꝰ. de ſimo.Barba.plura allegantem conſi.xlv.col.iiij.in ſcđa parte Feli. Andri.tol. per illũ text. meliꝰ ꝙ alibi dat.ix. ſignificatiões huic dictiõi i.c.ex pte.i pn. de offic.⁊ po.iud.dele. Mat.not. ſuo.x. do.Jaſon in repe.l.ij.co.xxxj.C.de iure ẽphy.Matth.no.cxij.icip.No.qđ vbicũqʒ.vbi ẽt đ ꝟbo modis oĩbꝰ.vide ẽt.Anto.ſicu.in not.ſuis in lra.o.in.ꝟ. verbũ omnino licet predicta non alleget.

2 ¶ Lʒ verbũ ⁊c.Adde qđ idẽ eſt de ꝟbo priuet a teſtatore ꝓlato qđ etiã intelligit ipſo iure:ita dicit Bal.in.l.j.in col. vij.C.de his ꝗ pe.no.Idẽ dicẽdũ de verbo careat.c.ad aures.i ꝟbo vires nolumꝰ obtinere.đ reſcri.abb.i.c.ſup his.de fi.iſtr.⁊in.c.nihil eſt.i.v.col.đ.elec.per gl.ſing in.c.nouit.de his ꝗ fi.a ꝑla.An aũt ꝟba pñtis tpis importẽt qñqʒ ipſo iure:vide ſatis plene ꝑ Fel.in.c.Rodulphus.col.xvj.⁊ ſeq.de reſcript.Matth. no.cxij.inci.nota ꝙ vbicũqʒ.⁊ notabili. cxv.No.qđ vbi lex Frãſcit.cre.no.vij.incip.tu ſcis ꝙ ꝟbũ:⁊ vide ꝗ addidi in dictionario albe.in ver.ꝟba futuri tpis.

3 ¶ An ſi qs ⁊c.Ultra Bal.adde Feli.qui aliq̃ adducit i.c.dilecti filij.col.vij.circa fi.đ excep.pe.đ ãch.i cle.vnica.đ homi. bñ facit tex.i.c.ſignificauit.đ peñ.⁊ re.ꝑ quẽ tex.idẽ tʒ Jo.an.i addi.ſpe.i rub.de homici.Ang.copioſe in lib.maleſi.i ꝟ. ⁊ dictꝰ titiꝰ ſe defẽdẽdo.col.ix.illiꝰ ꝟbi. pulcre ↄſuluit Pau.ↄſ.cxc.inci.cã.lcarceratoꝝ dicẽs bal.ita ↄſuluiſſe ꝑ aliq̃ iura marte ꝑ.l.graccꝰ.C.đ adul.adde etiã fel.i.c.ſignificaſti.col.pe.circa pn.đ homi.ꝑ ꝗ đt eẽ tex.i.đ.l.graccꝰ.Idẽ no.ludo.met.i.l.cũ mlier.i.xxxij.co.ff.ſo.ma. hr ꝑ Sali.i.l.qm̃ mlte.C.ad.l.iul.de vi. pu.⁊ ꝑ ang.i.l.ↄſi.xxvj.col.de lega.j.vide etiã Bar.cepo.i ſuis cõſiliis crialibꝰ cõſi.j.col.iij.vbi refert iſtud dictum Ro.

4 ¶ Lʒ vxo.⁊c.Ibi carcerare ãt nõ lʒ adđ Abb.i.c.quẽadmo.vlt.co.đ iurein.vide latiꝰ ꝑ feli.i.c.cũ ↄtigat i.vl.ꝟb.đ fo.ↄp.

6 ¶ Qđ miſſio ⁊c.Iſtud dictũ ſequit mo

giſter meus do. Jaſon. in. l. edicto. colū. pe. ver. quarto requiritur. hic alleg.

7 ¶ Qd diſpoſitio ꝛc. Adde ꝙ eſt de hoc tex. l. c. ꝯſtitut⁹. de reſcrip. Abb. ꝛ Jmo. in. c. j. de his q̄ fiūt a ma. parte ca. Et de gloſſis alle gatꝫ p Ro. 7 ¶ Quod diſpoſitio emaꝛ hic facit mē tionē ſolenē Alex. ꝯſi. ccccc. inci. viſa pe titiōe. Ant. de ro. ad iſtud adde etiā pe. de anc. in ꝯſi. cccviij. inci. niſi legib⁹ ꝛ ca nonib⁹. Et Lud. de ro. l ꝯſ. ccclxxix. inci. circa pmū. in. iij. col. Facit bū qd dicit idē alex. in cōſi. ccclxv. qd inci. viſis his q̄ narrant in fi. ꝛ ꝯſi. ccxlvj. fm vnicum numerū incip. viſo tit. q. p̄miſſe ꝛ ideꝫ Ro. conſi. cccxciij. ad fin. ꝛ conſi. cccciiij. in fi. ꝛ ꝯſi. ccccxlvj. col. iiij. in q̄bus olb⁹ locis dicunt ꝙ clauſula non obſtātibus nunq̄ tollit diſpoſitiões ꝯfirmatas iuꝛ ramēto. ad hoc vide etiā Feli. lꝫ p̄diꝛ cta nō alleget. l. c. qualiter ꝛ qñ el. j. col. xj. circa fi. de accuſ. ꝛ in. c. fi. de ſpō. vide etiam Albe. in queſtionibus ſtatutorū. q. incip ſtatuto alicuius ciuitatis ſic caꝛ uet. ꝛ Ro. late l nouis deciſi. cccxcviij. viꝛ ſalē de gābanis in tractatu clauſularꝫ clauſula nō obſtātibus p̄dicta tamen non allegat. Adde etiā Ant. corſe. in ruꝛ brica de iureiurā. in. xxij. priuilegio iuꝛ ramenti. faciunt que habenē p Barba. conſi. xlvij. col. xxvj. in prima parte.

8 ¶ An iuramentū ꝛc. Jtē qd Bal. in. d. rub. de iureiu. tenuit Bar. in. l. q̄ bona. §. qui alieno. de dā. infe. allegat. l. iij. §. idē diu⁹. cū gl. in ꝟbo teſtimonijs. ff. de teſti. ſequit Ro. in. d. §. q̄ alieno. vbi alle gat tex. quē dicit eſſe caſum ſing. in. c. ſi ꝟo aliq̄s in verbo ꝑpria manu. de ſen. exc. lꝫ h̄ aliē ſentire videat facit. c. vt cir ca: in ꝟbo ꝑpriū iuramētū. de elec. li. vj. hic alle. vbi vid̄ Dñicū referētē lōgā ꝟꝛ rietatē inter archi. Jo. an. ꝛ Pau. ꝛ finalr diſtinguētē. adde ēt feli. vbi ſatis plene loquit. l. c. lꝫ allega. col. ij. circa pn. vt ꝟ. in tex. ibi ꝓprio iuramento de teſti.

9 ¶ An ſi ꝛc. Ad hoc vide gemi. in. c. q̄ ad agendū. de ꝓcu. lib. vj. Bal. in conſi. cccclxxxij. qd incip. factū p totū in ſcda parte. Barba. cōſi. xviij. in ſecunda parꝛ te. zaba. conſi. xxxij. col. ij. in fi. 9

nās cū cl'a nō obſtātib⁹ q̄buſcūq ꝯſtituꝛ tionib⁹ ꝛ ſtatutis ꝛc. nō itelligit tollere ꝯſtitutionē ſeu ſtatutū iuratū. gl. ē ſin. in c. cū nō deceat. de elec. lib. vj. ꝛ idē ſi emaꝛ naret nō obſtantib⁹ q̄buſcunq pactis ꝛ cōuentionib⁹ ꝙ nō tollitur pactum ſeu cōuētio iurata. glo. eſt ſing. in cle. dudū. §. pe. ſuper verbo. pacta. de ſepul.

8 ¶ An iuramētū teſtis poſſit p̄ſtari per ꝓcuratorē. Bal. in rub. de iureiurā. te nuit ꝙ nō per tex. l. de minore. §. tormēꝛ ta. ff. de queſtio. Sed do. de rota dū hec queſtio corā eis verteretur reſpōderūt ꝛ recte ꝙ lꝫ iurēt p ꝓcuratorē poterūt poſtea deponere coram iudice. ꝛ ſic non ob. §. tormenta. Jdē qd Bald. tenuit do. Anto. in. c. lꝫ ex quadam. extra de teſti. vbi refert Abb. idem tenentem per illū text. in verbo iuramēto ꝓprio ꝛc. Jo. an. in. c. vt circa. de elec. li. vj. in nouel. tenet cōtrariū ꝛ rñdet illi text. c. lꝫ. nā lꝫ dicat ꝓprio iuramēto tñ non ſequitur ꝙ non poſſit per ꝓcuratorem p̄ſtari per aut. principales. C. de iur. calū. vbi dicit qd ipſe principales perſone iuraꝛ rent de calumnia. ꝛ tñ conſtat illud iu ramentum per ꝓcuratorem p̄ſtari: vt in. c. fi. de iura. calum. lib. vj. Scdo reꝛ ſpondet: qd iuramentum ꝓcuratoris habentis ſpeciale mandatum ad id ſic iurandum dicit iuramentū ipſius domi ni: adeo ꝙ ipſe dominus dicitur deiera re ſi ꝓcurator falſum ſeu mendacium dicat: vt extra. de iureiur. c. fi. li. vj. ergo dicitur ꝑprio iuramēto iurare per ꝓcu ratorem. ꝛ ita fuit deciſum per dños de rota qd poſſit iuramentum in teſtis per ꝓcuratorem p̄ſtari et maxime duaꝛ bus rationibus. Prima quia non repeꝛ ritur ꝓhibitum ergo conceſſum. vt in l. j. in fi. ff. de ꝓcu. Secūda ſi tranſcurꝛ rie per omnia iuramenta. vt per Bart. in. l. qui bona. §. qui alieno. de dam. inꝛ fect. poſſunt omnia per ꝓcuratorem p̄ſ ſtari: vt ibidem per Bartolum quare er go in iſto non eſt ratio.

¶ An ſi priuatus velit fiſcum conueniꝛ re debeat veniā a principe petere ſicut libertus a patrono. dic quod ſic glo. eſt ſing. in. l. bene a zenone. circa medium in verbo iuſſione. C. de quadri. p̄ſcript.

¶ An ſicut habens mandatum gñale poteſt illa facere que dñs eſt ſolitus facere vt.l.vniuerſoruz.ff.de pigno.acti. eodem modo poſſit quo ad preiudicialia dic ꝙ ſic.caſus eſt notabilis in.l.q̄ ſemiſſes.ff.de vſu.

¶ Quid ſi ſit ꝓrogatio in iudicē a cuius ſententia non appellatur poſſit in cauſa ꝓrogata appellari ab eo.text.habes ꝙ non.quem terribiliter ibi exclamat Bar.in.l.epiſcopale.C.de epi.ꝛ.cle.

¶ Nunquid diſpoſitio.§.ſi cōpromiſſo.l.ſi iudiciū.ff.de euict.habeat locum in eo qui prorogauit.i.ꝯſenſerit in iudicē non ſuum.gloſ.eſt ibi ꝙ ſic ſingularis.

¶ Si cauſa cōmittit̄ tribus iudicibus cum clauſula ꝙ ſi duo ex eis noluerint vel nō potuerint iudicare ꝙ terti' ſol' non poterit iudicare: niſi primo ſciat alios nolle vel non poſſe.ꝛ glo.tenet ꝛ cōmuniter docto.in.c. prudentiam.de offi.dele.ꝛ in.c.cum plures.eo.titu.li.vj.Jo.and.in regula cum qui.de regu.iur.lib.vj.Bar.in.l.multum.ff.de condi.ꝛ demon.Bald.in.l.falſus.C.de fur. qd̄ limita verum niſi in caſibus beneficialib':tūc eñ terti' ſol' ꝙuis neſciat alios nolle: vel nō poſſe.ſi tñ in ꝟo alij nolint vel nō poſſint poterit iudicare. ita notabilr̄ determināt dñi ꝺ rota.deci.ccccclix.primo ꝑ tex.viij.di.c.veritatis.ſecundo ꝑ no.ꝑ Inno.c.dilectis.ad fi.de appel.quod ſingulariter nota.

¶ Quod error in perſona iudicis delegantis vitiat ſententiam Specu.in tit. de ſenten.§.quoniam.verſic.quid ſi dicit ſingulariter.

¶ Quod ſi delegatur cauſa in ordinarium ꝛ ipſe ſimpliciter pronunciat non expreſſo tanq̄ delegatus:ꝙ ſentētia eſt nulla.ita Fede.de ſenis ſimiliter conſilio.cxxv.quod tamen eſt dubium quia nemo videtur eā viam eligere qua ei' actus pereat:vt.l.ſi.ff.de teſtamen.mi.Itē ſi duplici capite poteſt fieri preſumitur poti' ex valido.vt in.c.niſi.de preben.do.Anto.refert in.c.cuz ex officij.de preſcrip.ꝛ licet ita ſit tamē bonū eſt ſcire:vt partem pro parte facientem deducas ꝛ infraſces ſententiam ſuam.

Solitum eſt in contractibus apponi

13 ¶ Si cauſa cōmittitur ꝛc.Ver.qd̄ limita.Adde ꝙ iſtam limitationē refert ꝛ ſequit̄ Sād.quid nihil ignorauit.in.c.ſcit ſcitat'.co.pc.circa fi.ꝟ.eſt tñ caſus.de reſcrip.Allegat Egid.deci.rote.ccclix. inci.condēnatis ꝑ ꝓcur.eſt forte iſta de q̄ ꝑ Ro.hic licet diſſentiant in numero allegat etiam Egi.cle.j.de cōceſ.ꝓben.et reſpōdet ad nota.ꝑ Jo.andr.in.d.regula cuz qui.ꝛ Bar.in.d.l.multū.Nec mirū nā l caſus bñficiales ſunt ēt alia ſpecialia vnuz exempli gratia quod habetur in cle.cauſam.de elec.per Phi.in.c.bone.ix.col.de appella.per Federi.conſi.ccliiij.incipien.primo queritur.

quod quis poteſt cedere bonum melius ꝛ optimum ius ad quid iſtud. Dic quod intelligit bonū.ideſt cedere ius quo habeat exceptionē.melius:ideſt officium iudicis.optimum:ſcꝫ actionem efficacem.gloſſ.eſt nota.quam ibi no.Barto.in.l.j.C.quādo ꝛ quibus quarta pars debetur.lib.x.

17 ¶ Si alicui per principem conceſſa eſt immunitas ab oneribus perſonalibus.non videtur ab alijs oneribus liberat' que pōt breuiter et leuit̄ expedire.caſus eſt vnic' in iure.in.l.decu

14 ¶ Quod error.ꝛc.Adde Hoſtiē.Joan.and.Bald.Cardi.Imo.Abb.ꝛ Moder.in.c.cum ex officij.de preſcript.Bar.in l.j.verſicu.tu dic ſcd̄m Azoñ.C.qui' pro ſu.iur.ꝛ Lud.multa allegātem.in.l.ij.in princip.de verb.obliga.et glo.aureā in.c.ex literis.in gl.fin.de officio dele.cum alijs allegatis per Sād.in.d.c.cū ex officiū.colum.ix.ver.quarta ꝯcluſio.cum quibus concordat Lud.mer.cōſi.ccclxiij.incip.ꝛ ꝓpoſitio.col.ij.ꝛ Alexā.conſi.cccliij.ſcd̄m numerum vniuerſalem incip.viſo ꝛ oportune.iij.col.

15 ¶ Quod ſi de.ꝛc.Ad hoc vide Sand.licet non alleget Roma.hic in.c.cum ex officiū.colum.xiiij.ver.amplia ſecūdo.ꝛ ver.limita primo.de preſcrip.vbi facit mentionem de conſi.Fede.quem conatur ſaluare aliquo caſu.

19 ¶ An conſuetudo ⁊c. Ad hoc vide Alex.conſi.xxij.co.ij.in.j. vol.cōſi.cvij. pe.⁊ vlt.co.ij.volu.facit cōſi.xxxix.iij. volu.Bar.cōſi.xxxix.in.ij.parte.⁊ gl.in d.c.venerabilis.in ꝟbo migraſſet. vbi abb.ij. col. ⁊ Ludoui. met. conſi. ccccl xvj.et Ancha.ↄſi. xlvj.qđ ici pit ↄſuetu do.⁊ↄſi.cc lxxj. incip. iure ſcpto ⁊ ↄſuetudi ne faciūt ꝗ dicit Zab. cōſi.cxxxij. col. ij.facit quod dicit Sand. i. c. j.col.vj. de re iu.lʒ ꝓdi cta oia non alleget. vi de ēt Frāc. cr e.no.cxl ix. incipiē. mos pue rorum.

21 ¶ Viget ⁊c. Ad hoc vide pul chre Sād. in.c. paſto. col.ij.l pn. de offic.ordi.⁊ Lud.met.conſi.cccxciij. incip.preſens conſultatio.

rio formā.ſecūdo reſpō. C.de decu.lib.x.

18 ¶ Qđ lʒ ſi teſtator vni le gat fundū: alij vſumfru ctū fundi ꝗlibet hʒ dimi diā vſuſfructus.l.ſi alij. ff.de vſuſfru.le.hoc tñ fal lit ⁊ eſt ſecꝰ in ſnia iudi cis.caſus eſt notabilis i l.puto.§.j. ff.fami.herc. ꝗ ſit ratio:vide ibi gloſ.

19 ¶ An ↄſuetudo repro bata excuſet quem a pe na.glo.eſt ſingularis ꝙ ſic.in.c. venerabilis. de cōſuetu.qđ intelligit̃ ve rū a pena tp̃ali nō gehē nali gl.ordinaria.iiij.di. deniq;.⁊ a pena quā in currit ep̃s adminiſtrās ſine ↄfirmatione pape. vt in.c.auaritie.de elec. libro.vj.⁊ in.c.nihil.⁊.c. trāſmiſſa.de elec.in an tiquis excuſatur ep̃s ſi in contrarium eſſet con ſuetudo licet iniqua.

20 ¶ Qđ.l.j.C.de ſen.ꝙ ꝓ curator debeat damnari qñ agit̃ ordinarie:ſecus

23 ¶ Quod habens ⁊c.per Bar.Alex. ⁊ alios.in.l.a diuo pio.§.Sʒ ſi emptor. ff.đ re iu.⁊ Guil.i.l.cuicūq;.§.nō tñ.ff.đ inſti.habes tex.i oppoſitū.in.l.qđ ſeruꝰ ff.de ſo.⁊ ē doctr.Bar.no.i.l.filie.co.ti.

24 ¶ ꝙ nō valēs ⁊c. De glo.de ꝗbꝰ hic vide l ꝛtꝰ ꝑ Fel.i.c.ad liberādū đ iude.

25 ¶ An ↄ ⁊c. Adde ꝙ iſtud dictū nō eſt verū:⁊ ↄtriū tʒ Jo.an.in.c.ij.de conſe.in no.in.vj.⁊ pleniꝰ i addi.ſpec.in ti.đ ci ta.§.viſo.ꝟ.itē lʒ.in fi.⁊ Magi.meꝰ.i.l. j.co.ix.ꝟſ.xj.fallit.de offi.ꝓcōſul.⁊ leg.

ſi cauſa cōmittitur ꝓcedenda ſimplici ter ⁊ de plano ſine ſtrepitu.Bart. in ex trauagāti ad reprimēdam.in ver.figu ra.Itē illa.l.j.ꝓcedit de iure ciuili:ſe cus de iure canonico.iura ſunt multa ⁊ gl.plene de hoc in.c.querelā.de deci.

21 ¶ Viget pactū ſeu ſtatutū ꝙ ciuitas ſe narū nō poſſit derogare iuriſditiōi po teſtatʒ cāpagatici ſubiecti eidē ciuitati: ↄtingit ꝙ ciuitas ipſa mittit vicariū ad caſtrū bancingāni ſubiectū eidē cāpa gatico nūquid per hoc fiat ↄ pactū.di cas ꝙ nō.caſus eſt ſingularis i.l.tā col latiōis.⁊ ibi Bart.ple.de re mili.li.xij.

22 ¶ Ex cōfeſſione iudiciali orit̃ actio.gl. in.l.ſi poſſeſſori.§.itē ſi iurauero. ff.de iureiur.lʒ ſecꝰ de extraiudiciali vt.l.pu blia.in fi.ff.de depoſi.⁊ vocat̃ actio illa deſcendēs ex confeſſione iudiciali vti lis actio confeſſoria.tex.eſt ſingularis. in.l.proinde.§.ſi ꝓcura.ff.ad.l.aquil.

23 ¶ Qđ habēs mādatū ad vēdendū non poť precium recipere ſicut de locatore. tex.eſt not.ſm Guil.in.l.j.§.ꝓpoſito.ꝟ. ſed ſi ad locandum.ff.de exercito.

24 ¶ ꝙ nō valēs ſoluere in ere luat in cor pus:lʒ i ciuilibꝰ ſit dubiū:vt.l.ſi id qđ. ff.de iur.om.iudi.⁊ de do.⁊ cōtu.c.fi.cir ca.fin.Quid ſi poſt luitionē corpis ꝑue nit ad pinguiorē fortunā an teneat̃ ſol uere.Bal.in.l.fi.ff.de in ius vo.dicit ꝙ nō ex eo ꝙ luitio corporalis cedit loco ſolutionis.allegat tex.quē dicit melio rem qui ſit in mūdo.in.l.ſed ſi vnius.§. ſed ſi ante.ff.de iniur.ſed tu de hoc alle ga.gl.ordi.idē decidētē.i.c.ſicut dignū. de homi.⁊ licet aliqui dicant illā ſingu larē:tu adde conſimilē in regula pctm̄. de re iu.lib.vj.⁊ illa glo.alle.tex.meliꝰ probantem.xiiij.q vj.c.ſi res.

25 ¶ An contra contumacem in rñdendo poſitionibus poſſit ferri ſnia eo nō cita to.Quidā auditor camere i curia roma na decidit ꝙ ſic ꝑ dictā Specu.qui hoc tenet in tit.depoſiti.§.viij.ad fi.

26 ¶ Qđ ſi cōfiteor me habuiſſe dotē vel centū nomine dotis:⁊ poſt confeſſionē recipio partē dotis ꝙ ob hoc preſumit̃ confeſſio ſimulata etiā quo ad reſiduū dotis.tex.eſt ſing.ſm Bal.in.l.ab ana ſtaſio.C.man.Et facit quod ſi confiteor

habuiſſe cētū que mihi debes ⁊ poſtea promittas mihi eadē cētū preſumitur facta cōfeſſio ſpe future donatiōis.tex. eſt ſingularis.i.l.minor.xxv.annis cui fideicōmiſſum in ꝑn.ff.de mino.ſecūdū Bal.in.l.abſentis eſt.alias.ff.ſi certum petatur.

7 ¶Si emptor ꝓmittit venditori non expellere habitantes in re vēdita quouſqꝫ finiatur tꝑs habitationis cōceſſe an poſſint expelli illi qui gratis inhabitāt in re vēdita videtur ꝙ nō q̄ verba dubia contra emptorem debēt interꝑtari vt.l.veteribꝰ.ff.de pac.Itē qui oē dicit nihil excludit:vt in.l.fi.de pen.leg.c.ſolite de ma.⁊ obe.Sed habes caſuz in ꝯriū vnicum ⁊ peregrinum.in.l.qui mercedē.§.ſi habitatoribus.ff.de ac.em.

¶Accuſatus de homicidio fecit articulū quod hoiem occidit:ſed fecit ad ſuā defenſionem probauit que in articulo continētur an debeat abſolui per regulam legis ſententiam.§.ſi cuz aliter.ad l.aquil.l.j.C.vnde vi.l.vt vim.de iuſti.⁊ iur.in cle.ſi furioſus.de homic.Bal.ſingulariter dicit ꝙ non:ſed venit potius puniendus:vt.l.j.C.de ꝯfeſ.Rō q̄ ſe defendēdo nō licet occidere niſi cū moderamine inculpate tutele:vt ꝓbat in iuribus allegatis:et ideo dꝫ adijcere feci ad meam defenſionē neceſſariā qđ not.

¶Si quis promiſit vel expreſſit quod noluit teneri de incēdio:tenebitur ſi illud fiat per ſuā familiā ſeu per ſeiꝑm. caſus eſt ſingularis. in.l. qui inſulam §.colonus.ff.locati.

¶Si dictat ſtatutū qđ ſi carceratꝰ aufugiat cuſtodes teneant pena capitis: ſi duo ſunt cuſtodes ⁊ vnꝰ cuſtos ſimul cum carcerato aufugerit ꝙ alter cuſtos nō teneť pena ſtatuti.tex.ē ſingularis in.l.vlti.ver.interduz.ſ.de cuſto.reoꝝ.

¶Si quis cōducatur dietiz vt fiat opꝰ nō tenetur de vitio operis.caſus eſt ſingularis in.l.ea lege.§.locaui.⁊ ibi Bar. exclamat.ff.locati.

¶Viſo exempli dictoꝝ teſtiū nō inducit teſtiū publicationē:adeo ꝙ pars nō poſſit vlterius procedere Bald.no.ꝑ illum tex.in. l.vltima.ff.quemadmodum teſt.ape.

28 ¶Accuſatꝰ ⁊c.Ad dictū Bal.vide magiſtrū meū do.Iaſo.cōfirmātē quatuor medijs vbi etiam allegat ſingulare de quo hic in.l.vt vim.colū.ij.in princi.ff. de iuſti.⁊iur. Cepo.ꝯſi.xliij.circa mediū ⁊ ꝯſ.xliiij. col.vlti.circa fi. aliq̇d cōſ.xliiij. in prin. Feli. etiā refert dictū bal.⁊ ſimpliciter ſeq̄t nō tñ allegando ꝓdicta i c. ſignificaſti.co.v.circa fi.de homi.et vide eundē magiſtrū meū in.§.itez ſi quis.co.v. inſti.ď act. vbi ꝓ hoc dicit ſe allegare text.in.l.is qui aggreſſorē.i ꝟbo in dubio vite diſcrimie.l.cōſtitutas.C.ad.l.corne.de ſic.dicit tamē ꝙ q̄uis dictū iſtud cōſueuerit ꝓ ſingulari reputari tñ Bal.tꝫ cōtrariū in.l.ſolem.in fi.C.de teſti.poſt Bart.in cōſi.l. alias.x.inci.quidā Maſiolꝰ.Et in iſtis locis tenēt Bar.⁊ Bal.ꝙ ſi teſtis dicat ꝙ fecit ad ſui defenſionē probat ēt ſi nihil vltra dicat qñ non fuit vlteriꝰ interrogatꝰ de cā.⁊ ꝓ iſta ſcđa ꝑte dicit eſſe tex.quē reputat ſingu.in.c.j.§.ſi q̇s hominē.de pace tenē.in vſi.feu.in ꝟbo niſi hoc ꝓbare poſſit qđ vitā ſuā occidēdo defenderit.Et hoc dicit magiſter meꝰ in loco ꝑrime allegato.notandū eſſe diligēter ꝯ aſſeſſores ⁊ iudices ſolēnes ſeq̄ qui illđ dictū Bal.in.d.l.vnica.tāq̄ veriſſimum ac veluti quoddā Apollinis rñſum ⁊ non bñ ſuo iudicio vt.ſ.dixi.

33 ¶Quia cras eſt feſtum beate Catharine in qua die iam eſt annꝰ fecit rome ſolennem repetitionem aut.ſi ꝗs.C.ad.l.fal. in qua tot gētes fuerūt: ſicut in aliqua vnq̄ fuerint:⁊ quia eſt mihi deuotiſſima q̄ro quare celebramus feſta ſanctorū i die qua mortui fuerint et non die qua nati ſunt.Rñdeo q̄ illo die q̄ moriuntur naſcūtur ad gloriam.gloſ.eſt in.l.cū quidā.ff.de annuis leg.

34 ¶Item ꝓ ſalario q̄ritur cōſuetū ⁊ obtentū eſt vt ſpōſa ad minus ſtet per

30 ¶Si dictat ⁊c.Iſtud ſequit̄ Franc.cre. notabi.ſuo.xcix.

33 ¶Quia cras ⁊c.Tu dic ꝙ eſt alia gloſ. no.in.§.cuz aū.in ver.nā talibꝰ inſti.de inge. Panor.i.c.licet i ſcđo notabili.de

ferūs.allegat ad hoc aliaꝫ gl.in.c.licet
in quadrageſima.xxxiij.q.iiij. q̄ gl.nō
īgrauit Anto.ſicu.ſing.ſuo l ꝓdo feſtū.
37 ❡ Utrū nobilis ⁊c. Qꝺ nobilitas ꝑ
dat ꝑ monachatū glo.etiā notabilis in
c.j.ꝺ purg.
canonica.
ꝑdit etiā ꝑ
peccatū.iij
diſt.§.xp̄o
⁊.d.c.j.ꝑdi
tur etiāꝫ ꝑ
exercitiuꝫ
artis ruſti-
ce ſeruilis
⁊ ꝓhibet ꝑ
motiōeꝫ ad
regimina
ciuitatum.
no.gl.i.c.q̄
ꝯ pacē.xx-
iij.q.j.⁊.l.
ne qs.C.de
dignit.lib.
xij. Et ad
iſtad ſingu
lare vid' ēt
Sādeū. lꝫ
ꝓdicta non
allegetl.c.
ſup l'ris.in
ver.exprimēda ſunt.ver.ſcd'a r'a.de re
ſcrip.vide eundē vbi etiā predicta non
allegat in.c.cōſultationib'.co.fi.l fi.de
offic.⁊ pote.iudi.dele.⁊ in.c.cū deputa
ti.col.ij.in prin.de iudicijs.
38 ❡ Ad intellectū ⁊c.Uide magiſtrū
meū poſt alios in.d.l.ij.ff.ſi cert.pe.hic
allega.Adde ante euꝫ notabiliter dn̄m
Alber.de ro.loco.ſuperius alle.
41 ❡ An ſicut ⁊c.Adde qꝺ idem tenet
Inn.in.d.c.abbate.vbi etiā per Jo.an.
in nouel.idē tenet Guil.in.l.de quibus
ff.de legib' vbi Bal.in repe.in.xiij.co.
ſibi ꝯtrarius tenet oppoſitū.Et Anto.
de bu.in ꝯmento.c.fi.col.xvj.de cōſue.
quos refert ⁊ ſequitur Magiſter meus.
in.l.de quibus.col.xxvj in princ. Et ad
uerte qꝺ iſtud dictū ſubtraxit Franci.
cre.ſingu.ſuo.100.incip.tu ſcis ꝙ bin'
actus.

annū qꝺ ꝑ virum ad do-
mū nō traducet. Rn̄deo
rō eſt.Gratior eſt fruct'
quē ſpes ꝓducit in euū.
⁊ vide verba text.xxvij.
q.ij.c.inſtitutum.
35 ❡ Lego de meis duos
ſeruos titio per eumeli
gēdos.reliquos ꝟo ſeio
repudiante titio ſeius
oēs habebit non iure ac
creſcendi:cuꝫ ſint diſiun
cti:ſed virtute verbi reli
quos caſus eſt notabi-
lis l.l.cū optio.ff.de ad
opt.ar.l.ceteroꝝ.ff.ꝺ ꝟ.
ſig.⁊.c.ij.de here.inſti.
36 ❡ Quod licet legata-
rius cui predia ſunt reli
cta grauat' eſt reſtitue-
re quicq̄d ad eū ex here
ditate ꝑuenerit: non te-
neat ad fruct'. vt.l. his
ꝟbis.ff.ꝺ lega.iij.⁊.l.he

res tm̄.in prin.ff.ad trebel.th̄ hoc fallit
vbi legatarius eſſet teſtatoris creditor.
caſus eſt ſingularis in.l.cū quis.§.mu-
lier.ff.de dote prela.not.bene rogo te ⁊
non exeat de memoria tua.
37 ❡ Utrū nobilis ꝑ ingreſſum religiōis
perdat nobilitatē:⁊ videt' ꝙ ſic:q2 ꝑdit
ius comitatus ius ducat' ⁊c.gl.eſt ord.
xxvij.q.ij.c.ſcripſit.⁊.xx.q.iij.c.ph's.q̄s
gloſ.approbat Spe.in ti.de ſta.mona.
§.ver.xj.⁊ Bald.in.l.deo nobis.C.de
epi.⁊ cle.⁊ hoc cū ēet rome de facto in
ter dn̄os de rota l ꝑſona vni' nobilis ꝺ
francia q̄ in impetratiōe beneficij dixit
ſe nobilē cū eēt monach' fuit ſibi obie
ctū de ſurreptione reſcripti.Alij dn̄i al
legabāt duas gl.expreſſe volentes mo
nachū nobilitatē ꝑdere.primā in.c.j.de
purg.can.ſecūdā in.c.cū q̄.de ſta.reg.⁊
th̄ his nō obſtātib' dn̄i de rota ꝯriū ter
minauerūt:⁊ precipua rōe q2 nobilitas
eſt quādā ius ſanguinis qꝺ eſt icōmuta-
bile.vt.l.ius agnatiōis.ff.ꝺ pac.ꝓterea
ſuitas etiā ē ius ſanguinis ⁊ iō nō ꝑdi
tur:vt.l.deo nobis.C.de epi.⁊ cleri.Itē
dato qꝺ ꝑderet th̄ papa nō fuit decept'
ab impetratiōe.ſed poti' in iure q2 illū
ſtabat in iure.⁊ ita fuit deciſuꝫ ⁊ bene.
38 ❡ Ad itellectū.l.ij.ſi cer.pe.quā pridie
habuiſtis ꝯmodo tibi ſcyphos vl' eoſdē
tantūdē argēti mihi reddas quis ꝯtct'
erit Bar.ibi nō dicit:tu dices ꝙ ex poſt
facto iudicabimus q̄s cōtract' fuerit.
nā aut reddet eoſdē ⁊ erit ꝯmodatū aut
tantūdē ⁊ erit ꝯtractus innominat' do
vt des nec eſt mirū ſi cōtract' ſtet in pē
dēti:lꝫ ſecus in vltimis voluntatib'.vt
l.fi.C.cōia ꝓdio.th̄ nō eſt verum.immo
eſt cōtract' innoiat' ab initio.caſus eſt
mihi ſing.in.l.fi.ff.de ꝓſcript.verbis in
fine.Itē quero:cōmodo tibi bouē meū
⁊ tu mihi tuum quis contractus erit:tu
dices ꝙ ſunt duo contractus cōmoda-
ti:ſed male:quia illud debet eſſe cōtra-
ctum ⁊ immo eſt cōtractus innomina-
tus.tex.eſt ſingularis.in.l.ſi re mihi in
ſpiciendam.§.ſi cum vnum.ff.de pre-
ſcrip.verb.
39 ❡ An hns (⁊ iſtud eſt mirabile dictum)
generale mandatū ad locādum omnia
predia eccleſie poſſit locare domos cū

tiguas ipſi eccleſie. Lapus ſingulariter dixit ꝙ non in ſuis allegationib⁹ alle. duodecim rationes que en ſint vere co gita licet ſua autoritas ſit magna: quia fuit aduocatus conſiſtorialis ⁊ fuit florẽtinus de caſtelliono. quod nota.

40 ¶ Si quis debitor ex vno contractu in quinquaginta ducatis: ⁊ ex alio in quinquaginta imperialibus habuit ſententiam contrariam ab eo iudice qui non poterat niſi de quinquaginta iudicare: certū eſt quod ex quo ſunt diuerſe ſumme valet ſententia in. l. fi. ⁊ ibi plene. ff. de iuriſ. om. iudi. ⁊ cuius erit electio in quibus quinquaginta valeat ſententia. iudicis. tex. eſt ſing. in. l. ſi duas. in prin. ff. de execu. tuto.

41 ¶ An ſicut ſententia iudicis per binuz vel trinum actum ſm diuerſa opiniões confirmat conſuetudinem: vt. l. de quibus. ff. de leg. l. j. ⁊ ij. que ſit lon. ↄſue. et in. c. fi. de cõſue. ita ⁊ ſententia arbitri. dic quod non: immo ſi mille eſſent arbitrorum ſententie conſuetudinem nõ cõfirment. ſingulare verbum Jo. an. in. c. abbate. de verb. ſig. ⁊ hoc didici a Bald. in. c. j. de feu. cog. in vſ. feu. nota quia non inuenies tactū in predictis locis.

42 ¶ Ad hoc vt ſecunda conſuetudo tollat primam preſcriptam oportet etiã ipſam ſecundã eſſe preſcriptam glo. not. in. l. nemo. §. tpalis. ff. de reg. iur. qđ eſt verū in cõſuetudine concernente cãm petitorij: ſecus ſi concernit cauſam poſſeſſorij tunc enim ſcđa conſuetudo lʒ non ſit p̄ſcripta tollit primam preſcriptionem. Bal. in. d. c. j. de feu. cog. ⁊ fuit originaliter Jo. an. l. c. cū eccleſia. de elec. ⁊ tenementi ꝙ mulieres nõ pñt inducere conſuetudinem Bar. per illã text. in. l. j. ff. de legi. ⁊ ideo ſi milies contraherẽt cū pſonis prohibitis non derogãt ſtatuto.

43 ¶ Quod primo probãs dʒ obtinere nõ dʒ iudex aliã expectare: vt probet. l. is a quo. de rei vẽdi. ⁊. l. ſi quis a multis. de noxa. c. capitulum ſancte crucis. qđ fallit in matrimonio. Jnn. notat. i. c. cū inhibitio. extra de clande. de ſpon.

44 ¶ Qi heri feciſtis conſiliarios in vniuerſitate q̃ro clarū eſt qđ ad hoc vt ali⁹ qui nõ ſit de vniuerſitate reddat vocez: põt vniuerſitas ſcholarū diſponere. c. ſcriptū. de elec. lxiij. di. c. obeuntibus. cū ſi. Sed nunq̇d ſi vn⁹ tm̃ in vniuerſitate cõtradicat ne ille admittat valeat act⁹. tu dices q̇ ſcis pauca ſicut ego ꝙ hoc eſt indubitatū quod ſic: vt p regulã. l. qđ maior ad municip. l. plane qđ cuiuſq vniuer. not. in. c. j. de his q̃ fiũt a ma. pte ca. ſʒ ↄriũ eſt ꝟitas. hoc em̃ caſu vnus ↄtrũcũq min⁹ ↄdicẽs reddit actũ nullũ: hoc eſt dictū ſingulare Cõpoſtellani quẽ refert ⁊ ſequit Joan. an. i. c. ſcriptũ. i nouella.

45 ¶ Judex pnũtiat dico ⁊ ↄdẽno talẽ p talẽ. l. q̃ nõ facit ad ꝓpoſitũ an ſnĩa ſit nulla: dices tu qđ ſic: q̄ ↄtinent manifeſtũ iuris errorẽ: vel q̄ lata cõtra legez. vt. l. i. §. j. ita th. ff. qñ appel. ſit. l. ij. qñ prouo. non eſt neceſſe. c. j. de re iudi. cū ſi. ſed contrariũ determinat Jnno. in c. cum ex officij.

46 ¶ Infra quantum tp̄s debeat probari exceptio vſuraria. hoſt. ⁊ Jo. and. ſimplr̃ in nouella dicunt ꝙ dʒ probari infra octo dies a die p̄poſite exceptiõis. ar. c. pia. de exc. li. vj. q̇ tex. reuera loq̇tur in exceptiõe exceptiõis ⁊ pro certo eſt extranea inductio: hoc etiã cõfirmat Lapus in allegatio nibus ſuis in alleg. lv. ad fi. Et cum hec queſtio fuiſſet rome coram me ex voto dominoruʒ meorū de rota. decidi contrarium non obſtantibus p̄dictis autoritatibus. Et

42 ¶ Ad hoc ⁊c. Faciũt q̃ dixit idẽ Roma. ↄſi. cxcviij. Feli. in. c. cū acceſſiſſent col. iij. i fi. ꝟ. ſeptimo limita. faciũt que ponũtur p Areti. cõſi. xxij.

45 ¶ Judex pnunciat ⁊c. Ad hoc vide Feli. i. c. j. col. viij. circa finem. ver. limita nono de re iudi. idẽ Feli. in c. cū ex officiũ. colũ. xj. ver. quinta ↄcluſio. de p̄ſcrip. maria. de ſen. in. c. illa. in fi. de accuſa. ⁊ ibidem ſequit Feli. in. fi. allegando Jnno. in. d. c. cū ex officiũ ⁊ rom. hic.

50 ¶ An a laudo.⁊c.vide Bal.in.l.ma iorious.de appel.⁊.l.j.C.ne li.in vna ca decꝙ cauſa.ro.in conſi.cclxvj.Alex.vbi plene de materia reductionis conſilio. cxxx.colum.v.ij.vol.

51 ¶ Quid operat.⁊c. Ibi ſtabitur eiꝰ informationi intellige.i. ſimplici relatiōi ⁊ ſic poterit eē teſtis ſꝫ an iſta ptās dari poſſit arbitris.vide Bart.in auť.offeratur.in.fi.C. de lit.conte.Sed adverte qꝛ ꝯ illud notabile dictuz bar.tenuit Ludo.met. ſibi contrariꝰ in.l.ſciē dum.ff.de verb.ob.in pe.charta.⁊ Ange.in auť.niſi breuiores hic alle.qꝛ propter hoc daret modus qđ qs nūꝙ obtineret i cauſa reductiōis l͡ʒ idē Ang.in repe.d.l.ſciēdū.ſit ſibi ꝯrius do.ant.l.c.qntavallis.circa ſextā chartā etiā ſibi ꝯrius tenuit ꝯ Bar.ad his vide etiā pe.de anc.⁊ moder.in.c.cū a nobis.de teſt.Abb.⁊ Moder.in.c.ex lřis.de ꝓbatio.immo.in.c.j.de iud.Alex.in.d.l.ſciēdum.de ver.ob.

vide pulchram rationez videlicet qđ immo debeat infra.xv.dies ꝓbari.rō qꝛ qui vſuraz exigit raptor eit ⁊ ſpoliator.c.q vſuraz.xxiiij.q.iiij.infra xv.dies.vt l.c.frequēs. de reſti.ſpo.lib.vj.ergo ⁊c.tene menti.

47 ¶ Ecce aliud relinquo titio fundū cum poterit dare.x.titius petit fundum cum poſſit dare decem.heres petit illa.an debeanť heredi:videť ꝙ nō quia verba illud non dicunt quod debētur heredi.ar.l.non aliter.ff.de lega.iij.ſed in contrariū habes caſum ſingularez et notandum in.l.iij.§.ſi qs acceperit.ff.de ſtatu lib.tene menti qꝛ faciet tibi honorem in practica ⁊ diſputationibus et aliis:quia pulchra dicta faciūt hominē pulchruz. ⁊ ſic tene menti.

48 ¶ Tu habes qđ ea que ſunt voluntarie iuriſditionis poſſent extra territoriū ius dicentis exerceri:vt.l.ij.de offi.procō ſu.⁊.c.nouit.de offi.leg. ibi glo.hoc tñ limita no. niſi illđ qđ eſſet expediēdū cōpeteret de iure ſpāli.tex.eſt ſingularꝫ iūcta gl.in.c.ſtatutū.de prebē.li.vj.in ſi.no.

49 ¶ Item ad hoc vt iuriſditio contentioſa poſſit extra territoriū exerceri duo requirunť:ſcꝫ cōſenſus partium ⁊ conſenſus iudicis ꝓprij territorij:vt.viij.q.ij. c.epiſcopū.cum duobus ſe.iuncto.c.calumnioſo.xix.q.ij.⁊ eſt glo.not.que hoc dicit in.d.c.adiungendo.⁊ in.c.vt litigātes.de offi.ordi.libr.vj.plene per cano. in cle.de fo.compe.⁊.d.c.voluit.de offi. leg.quod tamē peregrine limita niſi illud competeret de iure ſpeciali:tūc em̄ etiam cum predictorum conſenſu de eo extra territoriuz cognoſci non poteſt.dictum eſt nouum ⁊ ſingulare per neminem ponderatum.Hoſti.in.c.excommunicatis.de offi.leg.⁊ ibi.Joan.andr.refert.in nouella.

50 ¶ An a laudo arbitratoris electi in bonū virū precipue habito reſpectu ad eū ⁊ nō ad aliuz poſſe recurri tu diceres ꝙ ſic per regulam.l.ſi ſocietatez.§.arbitrorum.⁊.l.vñ ſi nerue.ff.pro ſocio.ſed in ꝯrium eſt veruz ⁊ eſt mirabile ꝟbū bar. ſumme autoritatis.in.l.iij.§.tametſi.ff. de arbi.mirabile dictū ⁊ h̄ poterit amico cōſulere q̇ non vult ꝙ poſſit recurri.

51 ¶ Quid opať clauſula ꝯſueta opponi in cōpromiſſis cū ptāte procedēdi in ſcriptis ⁊ ſine ſcriptis.⁊ notarij quotidie apponūt ⁊ tñ nō intelligunt:ſunt em̄ vt pica ⁊ pſitacus gallus q̇ ſtant in palatio dñoꝝ q̇ loquūť ſine intellectu.dic tu qđ operať offm̄ mirabile:qꝛ de geſtis corā eo ſtabiť eiꝰ informationi Bart.in auť. niſi breuiores.C.de ſenten.ex pericu.recitan.⁊ do.An.facit de eo glorioſum feſtum ⁊ maximū in.c.cum ad ſedē.de reſti.ſpol.⁊ illud dictum domini Anto.retulit in pluribus locis ad hoc vt per repetitionem illud magis ſcholares memorie commendarent.

52 ¶ Fuit rome interrogatus p cardinalē de vrſinis an in principio officij debeat dici pater noſter.Ego dixi qđ debeat dici in fine officij.tex.eſt de conſec.diſtin. v.c.id ſemper placuit.⁊ per hoc ab eodem domino lucratus ſum vnam cenā. No.quia ſepe etiam de aliis extraneis interrogaberis vt ego florēſie fui interrogatus quod dies luna haberet.

¶ Quero an filiatio ſpiritualis ſeu ꝯpaternitas poſſit contrahi ſeu fieri per ꝓcuratorẽ. ⁊ dic ꝙ non per ea q̃ not. Bar. in.l.gallus.de lib. ⁊ poſthu.in.§.forſitã. in.fi. ⁊ ita dicit tenere canoniſtas: vide ꝑ doc.in.c.ſuꝑ eo.de cogna.ſpirituali.

4 ¶ Et in eadem cena dum baptizaretur q̇dã iudeus fuit interrogatus an poſſit procuratorem conſtituere ad reſpondẽdũ pro eo. vt fit in paruulis ⁊ iſtud nõ reperi inter alios caſus poſitos in.l.pomponi⁹.de ꝓcur. ⁊ in.c.q̇ ad agẽdũ.eo.tit. lib.vj. demum reperi tex.ſingularem de conſe.diſt.iiij.c.cũ paruulis. vbi expreſſe deciditur ꝙ non. nota bene.

¶ Uolo tibi dicere aliud. concedit eps̄ caſtrum de deo ⁊ oĩa que ibi habet ꝙ nõ propterea veniunt ſpecialia. Inn.in.c. ex literis.de iure pa.

5 ¶ Si vendo fundum in quo eſt edificata capella. ⁊ per conſequens habeo ius patronat⁹ in venditiõe trãſit illud ius glo.eſt in.l.modicis.de ꝯhen.emp.et.l. quidã.de acqui.re.do. Can.plene.in.d. c.ex lr̃is.de iure pa. qđ eſt veruz. niſi ad capellam irent per viam publicã Bart. ſingularr̃.in.l.ſi mercedẽ.§.j.incipit ſi cũ fundũ.ff.de act.emp. per iſtum text. ſingularem facit quod idem no.in.l.aſſiduis.de priui.cre.

7 ¶ Fuit queſtio rome inter dños meos vicarius epĩ ex ſpãli mandato cũ ignoraret alium vicariũ fuiſſe creatũ. ꝯtulit vnũ beneficiũ: fuit dubitatum an valuit collatio. Aliqui ex dominis meis dicebant qđ nõ allegantes Io.cal. hoc tenẽtem in.c.ſua.de offic.vica. ⁊ modernos in.c.j.eo.tit.lib.vj. moueĉtur ar.a ſimili. de ꝓcuratore qui ꝑ cõſtitutionẽ ſcđi reuocat̃: vt.l.ſi q̇s cũ ꝓcuratorio.in fi. ⁊.l. ſe.ff.de ꝓcur. Cano.h̃ħt in.c.cũ nõ iniuſte.eo.tit. Aliĳ tenebant contrariũ dicentes qđ immo teneret̃ admitti q̇libet in ſolidũ: vt dicim⁹ in tutore qui ſi dat⁹ ſit in teſtamẽto nõ reuocat̃ ſi ali⁹ detur in codicilis: vt.l.ij.C.de teſt.tu. Scđo qꝛ ſicut vicari⁹ epĩ habet ordinariã iuriſditionẽ: ita ⁊ legat⁹ pape: vt in.c.ij.de offi. le.li.vj. ſed ꝑ ſcđm nõ intelligit̃ primus legatus reuocatus: vt eſt caſus in.c.nolentes.de offi.le tenet gl.ord. ⁊ ſingula.

53 ¶ Quero an ⁊c. Adde ale. q̇ plura adducit.in.d.§.forſitã.col.iiij. late ꝑ Feli.in c.ex ꝑte prio de teſt. Faciũt no.ꝑ Fede. ꝯſ.xv.ici. qđ talis eſt ſyndic⁹ ⁊c. albe.de roſ.in rub.C.de ꝓcu. ⁊ in dictionario.in verbo compaternitas et in verbo impedimẽtum.vj.

xxv.di.c.in galiarũ epis ergo ⁊c. tenet Spe.in ti. de leg.§.finit̃.in ver.nõ recordor.l.totũ.§.ipſis ſ plures ſmias ita diuiſi. ꝯcordarũt in hoc oẽs qđ illa collatio beneficĳ valuerit ꝓbãt qꝛ lꝫ ꝑ aduẽtũ ſucceſſoris pri⁹ p̃ſes itelligat̃ reuocat⁹: vt.l.j.§.p̃fec.aug. ⁊.l.meminiſſe.in prin.de offi.ꝓcõ. tñ valeat ꝙ agit̃ ꝑ primũ ſi ignoraret reuocationẽ. caſus eſt ſing.in.l.ſi forte. de offi.p̃ſi. ⁊ ita concluſerũt dñi mei per illũ tex.

58 ¶ Et lꝫ vt dixi amotio iudicis nõ liget man⁹ eius niſi ſciat: tñ hoc fallit niſi eſſet amot⁹ ꝓpter delictũ: qꝛ tũc etiã ignorentẽ afficit caſus eſt ſing.a canoniſtis peſſime notat⁹. in.c.j.§.addũcebat̃.de cõceſ.p̃ben. li.vj. canoniſte ſolent allegare Inn. hoc dicẽtẽ.in.c.qualr̃ ⁊ q̃ñ.de accuſ. ⁊.l.c.veritatis. de do. ⁊ cõtu. ſed ꝓ eo eſt caſus in.d.§.addũcíebat̃.

59 ¶ Quidã rome doctor legauit eccľie ſcti Pau. vtilitatẽ ſui palatĳ: fuit dubitatũ q̇d lega[illegible]ɔtineret dixi ꝙ vſũ tm̃: caſus ẽ ſing.in.l.ſi habitatio.§.j. iũcta gl.in ꝟb.ſꝫ ſi.ff.de vſu ⁊ habi. tene menti.

60 ¶ Fuit cuidã vſufruct⁹

57 ¶ Fuit queſtio ⁊c. In fi. adde Cal.conſil.iiij. poſito ſub rubrica de offi.dele. vbi dicit quod tenent geſta ꝑ legatũ reuocatum a papa in publico conſiſtorio ante notitiam ⁊ in dubio p̃ſumitur reuocatio incognita. faciunt q̃ dicit Sand. in.c.ceteꝝ ver. valet ꝓceſſus de reſcr. ita ẽt tenet rot. deci.ccccl vij.i nouis circa tertium dubiũ Ant.ſic. in d.c.ceterũ. ⁊ ẽ bo.text. in.c. ſuper eo.el.ij. de ap. in fi.et ibi pulchre ꝑ phi.iiij.col. addẽdo aliq̃.

58 ¶ Et licet ⁊c. adde qđ dictum Inno.ſeq̃tur Panor.iij.c.veritatis.col.pe.de do. ⁊ contu. hic alleg.

61 ¶ Quero an ꝛc. ad hoc vide arc. vbi facit mētionem de tex. in. l. qui teſtō. in l. j. circa prin. eo. titu. de teſta.

62 ¶ An emphyteota ꝛc. Ibi ꝛ idē in eccleſia ꝯtrā tz alex. vbi ꝛ ſidet. l. ſi. C. de ſa. ſan. ec. ꝛ dt bar. nō ſcripſiſſe ſuper d. l. pe. q̄ incipit cognouim⁹ in. d. l. ſi filiuſfa. §. ſi vir. col. iiij. circa fi. ℣. addō ꝙ de materia. vide barb. cō ſil. xxxvij. j. ꝯtē bal. ꝯſi. clxxvij. ſci. abbas fecit ꝑ totū ꝛ me lius in ꝯſi. ccccxvj. inci. reuerendus pr̄ poſt ꝑn. in ver. mō vr̄. ꝛ ꝯſ. xxxviij. ſci. papa ꝑ toſtū ſʒ vnicū numerum.

64 ¶ An exercēs ꝛc. Addō quod Bal. in. d. l. fi. ꝑ illā tex. in ℣. ꝑ ſemetipſʒ ad hoc ꝙ doctoꝛ hēat ſalariū dʒ legere ꝑ ſe ꝛ non ꝑ ſubſtitutū allegat ēt gl. in. l. j. C. de mā. ꝛ col. lib. xj. ꝛ idē dicit Bal. ꝛ Sali. in. l. j. §. vt aūt. C. de ca. tol. ꝑ il[illegible]x. de qua materia vide ꝑ Bar. in. l. nemo. ff. de duo. re. per can. in. c. j. de ſum. tri. ꝛ fide ca.

66 ¶ Immunitas ꝛc. Dic ꝙ dictio vel reſoluit in cōiunctā de qua per Alexā. cōſi. xciiij. in tertio vo. col. v. ꝛ cōſi. xxij. col. iiij. in primo volu. adde etiā ꝙ iſtud dictum refert ꝛ ſequitur Feli. in. c. inter ceteras. in verbo decem modis. colum. v. verſi. Et adde quintam fal. de re iudi. tamen nihil addit.

fundi relict⁹. ꝛ eiuſdē alteri ꝓprietas ſub ꝯditione pēdēte vſufructuari⁹ emit ab herede ꝓprietatē dicti fundi demum extat conditio: petit legatarius ꝓprietatis totū fundū q̄rit q̄d iur. dixi recte petitionē iniuſtā: caſus eſt ſing. in. l. ſi tibi fundū. ff. q̄b⁹ mo. vſuſfru. amit.

61 ¶ Quero an ꝑ cōpulſionē teſtiū ſit teſtamētum nullū caſuʒ habes vnicū qō ſic in. l. q̄ teſtō. in fi. ff. de teſta. ꝛ idē dicas propter cōpulſionez notariū ſm Bal. ibi ar. l. in exercendis. de fide inſtru.

62 ¶ An emphiteota fiſci teneat ſtare colono l emphyteota priuati ꝑ doct. in. l. emptore. C. loca. de man. in. l. mercis. C. loca. l. ſi filiofa. §. ſi vir. ff. ſol. mat. ꝑ canoniſtas l. c. fi. ne p̄la. vi. ſuas. ꝑ Inno. Sʒ ꝓ hoc qō teneat q̄dā allegant. l. fi. ad fi. de iur. fiſ. q̄ nil facit. ſʒ tu alleg. caſum ſingularē in. l. pe. C. de mā. ꝛ colo. patri. lib. xj. ꝛ idē in eccleſia. vt ibi per Bar. immo priuat ſi expellit. vt ibidē dʒ tene menti.

63 ¶ Sʒ no. mirabilem caſum qō ſi concedo tibi caſtrum cū toto territorio: quod in ea concluſione nō venit locus literis. nec vſus fluminū. caſus eſt ſing. in l. j. eo. ti. de māci. ꝛ colo. patri. lib. xj.

64 ¶ An exercēs artē ꝑ ſubſtitutum gaudeat priuilegio artis. quidam allegant Bar. in rub. C. de nauicula. li. xj. ſed melius facerēt ad hoc allegare tex. ſingularē ſʒ me. in. l. fi. circa ꝑn. ff. de execu. tu.

65 ¶ An ſtāte ſtatuto vt q̄s ꝑfecto officio gaudeat immunitate tali ꝛ aliquis non valēs ꝑficere ꝓpter infirmitatē tranſit ad aliud officium leuius an debeat gaudere quaſi primū officiū perfeciſſet: vr̄ ꝙ nō. q2 licet a ſimili q̄n quis debet habere totum ſalariū ſi deficit ꝓpter alteram partē an debeat ſeruire. rn̄. illud intelligit niſi cū alio ſe locauerit: vt. l. ſed addes. §. fi. ff. loca. ita hic cōtrarium eſt verū: caſum habes ſingularem in. l. ex agētibus. C. de princi. agen. in re. li. xij.

66 ¶ Immunitas conceſſa tibi ꝛ heredibus tuis intelligit ordine ſucceſſiuo: vt probatur per gloſ. ꝛ Bar. in. l. gallus. §. idē recte. de li. ꝛ po. Sed quid ſi diſiunctiue tibi vel heredib⁹ dic qō eſt perinde ac ſi dixiſſet copulatiue. caſus eſt ſingu. ſm Bal. in. c. j. de eo qui ſibi vel heredibus ſuis in vſi. feu. qō tene menti.

67 ¶ Puteus ſeruit toti vicinie. indiget reparatione vn⁹ nō vult contribuere aliū renunciās ꝯmoditatē dicti putei vt euitet ſolutionē vel ꝯtributionē an hoc nō obſtāte compellat cōtribuere: dic ꝙ ſic ita mirabiliter determinat Spe. in tit. de cenſi. §. j. ℣. ſʒ pone ꝙ viciniaʒ. ꝛ hoc habui a Bald. qui hoc refert ꝛ ſequitur in. l. cum fructuarius. ff. de vſufruc.

68 ¶ Legatus eſt mihi pauperculo vſus magni palatij eligi pro meo vſu certam partem de eodem an poſſim variare. et aliam habere: tu diceres ꝙ ſic arguendo de ſeruitutibus realibus ad perſonales: vt. l. ſi cui. ff. de ſeruituti. Sʒ in cōtrarium eſt caſus ſingularis in. l. diuus §. licet. ff. de vſu ꝛ habi.

69 ¶ Concedo tibi ius hauriēdi aquā vel portandi ad fundū tuum vel vbi vis:an hec queſtio ſeruitutis trāſeat ad heredes dices ꝙ ſic:quia ſeruitus realis nō moritur cū perſona tñ contrariū eſt verū q2 eſt poti⁹ perſonale ius.vide text. vnicū in iure in.l.pe.ff.de ſerui.vrb.p̄dio.cuius contrarium tibi Bal.dicit ſe reſponſurum anteꝙ vidiſſet tex.illum: nunꝙ ergo exeat mentem tuam liga ad digitum ⁊ porta tecum.

70 ¶ Legatū annuū pro eo anno quo moritur legatarius ad heredes trāſmittitur vt.l.ſingulos la grāde.de annuis le. ſec⁹ in vſufructu:vt.l.ſi vſufructuarius meſſez.ff.quib.mo.vſuf.ami.Quid ſi lego decem annuatim vel decez ex fructibus predij an tranſmittat̃ mortuo legatario.ſicut i annuo legato:caſus eſt ſin. quē ibi exclamat Bart.in.l.generali.§. here.ff.de vſufru.leg.tene menti.

71 ¶ Senēſis cui decē ꝓmiſi ſoluere ſenis fuit exbānitus ita ꝙ ſenas amplius venire nō pōt.an poſſit me alibi ꝯuenire dicas ꝙ ſic:caſum habes ⁊ glo.ſingularē in.l.vſuras.C.de ſolu.tene menti q2 de hoc poteris habere honorem.

72 ¶ An ſcholaris priuat⁹ de collegio q2 trāſiuit ad aliud poſſit ex ꝯceſſiōe vniuerſitatis habere vocem in creatiōe rectoris:dic ꝙ nō.caſum habes vnicū in c.ꝯſtitutis.de elec.ſm vnū intellectum et verum quē ſequit̃ ibi Joan.and.

73 ¶ Nunqd ciui nouello pcat̃ ſicut foreñ ſi aliqd facit ꝯ ſtatutū ciuitatis: dic ꝙ ſic ſm Bal.no.in repetitiōe.l.data opa. ff.q̄ accu.nō poſ.p tex.quē dicit ſin.l.l. q̄ cū vno.in.ſi ff.de re mili.ſ3 habes cō ſimilē tex.in.l.q̄ cōmeatus.ad ſi.eo.tit.

74 ¶ An ꝓmittēs facere op⁹ poſſit ſi neceſſario fuerit op⁹ illud p aliū explicare tu diceres ꝙ nō p regulā.l.iter artificcs.de ſol.ſ3 caſuz habes in ꝯriū mītū notabilē etiā ſi illa abſen'ia cauſet̃ ex delicto:vt.l.de pollicitatiōib⁹.ff.de polli.nota illam.l.probet homo.

75 ¶ Cōceſſū eſt epō ne ab eo appellet̃ an ab ei⁹ vicario poterit appellari dices ꝙ nō q2 idē tribunal eſt vt l.c.romana. de appel.lib.vj.⁊.c.nō putamus.de cō ſue.cod.lib.ſed ꝯriū eſt veritas : caſus

69 ¶ Cōcedo ⁊c.adde qḋ potius ſit ius ꝑſonale vł ſimplex ꝙ ceſſio bar. idē tenet.l.l.mella.§.fi.ff.de ali.⁊ cib.leg.⁊ ita dicit tenere cōez vſuz cauſaꝝ ⁊ qḋ tale ius habeat tantū locū ꝯ ꝯcedētē ⁊ nō ꝯ aliuz vltra tex. allegatū p ro. hic dĉitur eſſe duo aliȷ.l.ſ caius.§.fi. ff. ð annu. le.⁊l.l.fi.§. j.ff.ð ꝯhē. em.ꝗs allegat Barto. vbi.ꝯ. hāc q.de eq̄ putei cū aliis ſimilib⁹ poſuit Joā.fa.in.§.eque.inſti.de actio.refert mag.me⁹ ibi in.iij.⁊.iiij.col.p cep. in trac.ſeruitu.vrba.c.viij.

eſt nota.in.l.precipim⁹. et.l.a proconſulibus.et l.iulia.C.de appel.et ex dictis legib⁹ nota differentiam incognitam inter ius canonicuz ⁊ ciuile:vcz ꝙ a vicario de iure canonico appellet̃ ad ſuperiorem ordinarium cuius eſt vicarius vt dictis legibus.

76 ¶ Scholaris cui eſt cōmiſſa vox alterius ſcho

71 ¶ Senēſis ⁊c.Tu dic cōtrarium p tex. in.l.j.⁊.ij.ff.de eo quod cer.lo.⁊ p ea q̄ ibi habētur per docto.preſertim mag. meū do.Ja.⁊ ita etiā tenet gloſ.in.d.l. vſuras.ſaltē in vltima ſol.q̄ i dubio ſeruanda eſt.de q̄ materia vide etiā Alexan.cōſi.xlj.col.ij.iiij.volu.licet Bald. in.d.l.vſuras.teneat intellectū de quo hic p Rom.⁊ Fel.ſimpliciter refert in c.cū ſit.i prin.de foro competē.ad limitationem illius tex.

72 ¶ An ſcholaris ⁊c.Adde quod Abb.ibi referens Joan.and.videtur tenere contrarium ad quod faciunt notata p Sāde.in capitu.cuz.xv.ferra.in fine.ix.colum.⁊ prin.ſeq.ſ3 meli⁹.in.c.cū oēs.colum.x.vſq.iij.fallit.de cōſti.adde tamē quod dictuz Ro.hic ſequitur mag.me⁹ in.d.l.cūctos populos.in.xviij.colum. de ſumma trini.⁊ fide ca.vbi dicit ſe allegare meliorē tex.ad hoc ꝙ faciat Ro. hic videlz in.l.qui commeatus.§.tyroni.ff.de re mili.

76 ¶ Scholaris ⁊c.Adde quod idē tenet abbas per tex.de quo hic i.c.ꝯſtitutis. lo.iij.ð appellatio.⁊ i ca.cū olim.de re iudi.vbi vide Fel.col.iiij.Et ⁊ad.mct. in.l.ij.in prin.in.vj.col.de ꝟ.obliga.Et

hic eſt quod procurator pluriū patronorū nō pōt plures pſentare. Lap.alle.xxij. incip.An ſufficiat.Et delegat⁹ hñs vices college nō pōt vnā ſnīaʒ pferre nomine ꝓprio aliā noīe college. Ab.poſt vin.in.c.ꝙ

uis.ꝺ officio deleg. vbi. San. itelligit illud ꝺ voce niſi eā de legans cōmitteret ꝺ certo allegando ad iſtud ſing. vide etiam And. ſic.in notabilib⁹ ſuis in litera.U.in ꝟbo vox no. inci. hñs vocē nole proprio.

77 ℂUeni qua ⁊c.

laris ⁊ ſic habens duas voces:an in creatiōe rectoris poſſit diuidere dictas voces et vni dare vnam ⁊alteri alteram:caſum habes vnicū in mūdo qꝺ non in ca.ſi quis iuſto.de elec.li.vj.nota.

77 ℂUeni q̄.tu habes qꝺ iudex ex cauſa poteſt augere ⁊ minuere penas: vt.l.q̄d ergo.§.pena grauior.ff.de inta.⁊.C.eodē l.ſi ſeuerior.l.c.iij.de peni.de offic.delega. cum ſit ſpeciale q̄d ſi illꝺ facit ſine cauſa dʒ iudex puniri ſcio tu ires ad ti. de pena iudi.⁊ an iudex facit litem ſuā ⁊ tutti q̄lli nouelli:ſed de hoc eſt

Ad hoc vide feli.vbi facit mētionē ſolē nē de iſto ſingulari i.c.ꝺ cauſis.l pn.co. v.in fi.de offi.dele.hic alle.⁊ l.c.qualr̄ ⁊ qn̄.el.ij.§.ad corrigēdos.co.vij. circa prin.ꝟ.Et pro complemento.de accu.

78 ℂAn ciuilitas ⁊c.Dicꝙ ꝯſiliū bal. qꝺ voluit allegare Ro.hic eſt forte ꝯſ. cccvij.qꝺ incipit pretermittendū eſt ad euidentiaʒ de materia per ſcribētes in l.alia.cum ſi.ff.ſolu.matri.

80 ℂTu habas ⁊c.Adde qꝺ intellectū do.ant.ſequūt ibi imo.⁊ moderni cōit. exclamat idē ro.in.l.ij.in pn.de ꝟ.ob.⁊ in rub.ff.de ar.vtrū aūt ꝓhibit⁹ pbare p teſtes ex forma ſtatuti poſſit ꝓbare p teſtes cū iſtro.vide bar.bal.pau.Ro.in l.certi cōditio.§.qm̄.vbi etiā moder.ꝓſertiʒ magiſter me⁹ do.Iaſ.ff.ſi cer.pe. faciūt que dicit Fell.in.c.ij.in.vij.intelligētia ſcꝺe concluſiōis de proba.

83 ℂNota ⁊c.Addꝫ qꝺ bal.panor.⁊ moder.i.ꝺ.c.ſepe.ſequūt Inn.q̄ limitat dictū ſuū niſi ſubeſſet iuſta cā litigādi⁊ſe/

vnum dictum legiſtis incognitū:canoniſtis aūt cognitū per leges tñ noſtras quod eſt vilipendium noſtrum:dictum eſt vnicū in mundo.hoſti.in.c.de cauſis.de offi.deleg.relatū p Io.an.in nouella ꝙ iudex incurrit infamiaʒ:mouetur per tex.no.vbi eſt caſus in.l.ſeruos qui.in fi.C.ad legē iuliam de vi publi. vel pri.⁊ miror de legiſtis ꝙ hoc nō notent in dictis locis.Itē eſt alia pena ⁊ hoc dimiſit Ioā.an.videlicet qꝛ iudex punit ea pena qua debebat puniri ipſe reus.text.habes vnicū in.l.iij.in fi.C. ne ſa.baptiſ.ite.

78 ℂAn ciuilitas vni ꝯceſſa p priuilegiū trāſeat ad heredes.hec noua eſt deciſio Bart.qui diſtinguit aut dicta ciuilitas eſt variabilis.⁊ nō tranſit.aut eſt inuariabilis ⁊ trāſit:vt.l.libertus.§.patris ad municipales.lꝫ i.l.aſſumpto.§.fili⁹. co.ti.dixit cogita.⁊ Bar.l.i.j.C.ꝺ pa.q̄ ſi.diſtra.alꝰs vidi cōſiliū vnū Bald. ſup hoc nō recordor quomodo incipit.

79 ℂExcuſatur tutor ſi vendit rem minoris precio viliori precedēte eſtimatiōe iudicis.tex.eſt iuncta glo.⁊ Bar.ibi exclamat in.l.fi.C.de magi.conue.

80 ℂTu habes quod poſt publicationē teſtes non admittuntur per legiſtas in aut.qui ſemel.C.de pba.per.c.fraternitatis.de teſti.Sed an teſtes vna cū inſtrumento produci poſſint:dic quod ſic propter concomitantiā inſtrumenti: et quia ceſſat ratio ſubornationis.tex.eſt vnicus ſecundum intellectum domini anto.in.c.feries.de teſti.

81 ℂQuis debeat primo loqui in cōſilīꝭ dandis domini de rota vtūtur quod minor.ſed de iure ſenior.text.eſt ſingula. in.c.j.de contra.feud inter pa.⁊ eccle. tantum in vſi.feu.⁊ Bal.inducit ibi auctoritatē quis inter maiores natu fari debeat.

82 ℂQuod ſpurio non poteſt dari per patrem tutor teſtamento.text.not.in.l.teſtamēto tutoris.alias incipit ſiquidē. ff.de teſta.tute.

83 ℂNota caſum mirabilem quod ſi ſemel ceſſi actiones in potentiorem:non ratione officiū quo caſu nō perdo actionem non poſſum vlterius alteri quan/

fumceq; vlli cedere:neq; per procuratorem agere.text.eſt ſingularis ſm Bar. ibi.in.l.cum miles.ff.de alie.iudi.mut. cauſa fac.Jtē ſi ſemel iure cōmuni ceſſi eodem modo actiones meas cogor in communione ſtare et non poſſum prouocare.caſus eſt notabilis.in.l.ſi.co.titu. ⁊ Bar.ibi.

84 ¶ Nota vltimo vnum dictū mirabile Inno.quem ſequuntur in practica domini de rota.et ſi tu ires romam et hoc ignorares eſſes ſtatim deſtructus:quod a ſententia condemnationis expē.lata ex magno interuallo poſt ſententiam interlocutoriam propter quam expenſe ille petūtur non poteſt appellari.Inno.in.c.ſepe.de appel.

85 ¶ Aduerte quid ſi quis cum poſſit pluribus actionibus conueneri:vna earuꝫ conueniatur an poſſit condemnari anteq̄ ab alijs abſoluatur.tex.habes vnicum:ꝙ non.in.l.ſi pupillus.ff.de noua. licet videretur ſecus. Quia electione vnius ab alia liberatur.vt in.§.eligere. nota bene.

86 ¶ Quid ſi aliquis epiſcopus ſimplex clericus ⁊ habens creditores:poſtea ad dignitatem vel beneficium aſpirauit.⁊ demuꝫ cōtraxit alios creditores.an iſti poſteriores ſint potiores in fructib⁹ beneficijs dic q̄ ſic ſm Guil.ſingulariter ⁊ hoc didici hodie contra te qui non vis ſtudere niſi Bart.⁊ antiquos non curas hoc dicit ipſe in.l.ſed an.ff.quod cū eo. allegat tex.ſingularem in.l.j.§.ſi filius. ff.fami.hercif.

87 ¶ Aduerte ad me vt refocillez intellectum tuum tu habes quod teſtator poteſt dare ſententiam legatario.vt ꝓpria autoritate rem legatam capiat:vt.l.titio cui teſtamento.§.j.de lega.ſecundo. licet alias nō poſſit:vt.l.non dubiū.C. de leg. Sed quid ſi dixit legatario vim fieri veto.vel legatario non fiat moleſtia an per hoc poſſit propria autoritate capere:dic ꝙ ſic ſcdm Baldū in.l.j.vl' ij.in fi.C.cōmunia de leg.in prima lectu. quam fecit peruſij.per text.in.l.permiſceri.§.ſpecies.ff.de acqui.poſſeſſio.lile text.non probet propter dictionem cet ilingrediēti ibi poſitam tenementi propter autoritatem domini Bal.quia ob hoc dictum obtinuit queſtionem de facto Florentie propter groſſitiem iudicis ⁊ mei memor tu ſemper eris.

88 ¶ Certum eſt ꝙ ſi legatum eſt purum mortuo legatario poſt mortem teſtatoris tranſmittitur ad heredes.vt.l.j.§. eum qui.C.de caducis tolen. ſecus ſi conditionale.vt eadem.l.§.cum autē.ſub conditione.Quid ſi relinquuntur due res alterna tiue.vna pure:⁊ alia ſub cōditione:an mortuo legatario ſaltem res pure relicte trāſmittentur pēdente conditione:dicas quod non.caſus eſt vnicus in.l.cum illud.in p̄ncipio.ff.quando dies legа.ced.

89 ¶ Sed quid ſi legatum relinquatur ſiue nauis venerit ex aſia ſiue non. ⁊ antequam ſit certuꝫ nauem venturam vel non venturaꝫ legatarius moriatur aut tranſmittat: dic quod ſic.arg.l.ꝙ ſub eas.⁊.l.iul.ff.de condi. inde.ſꝫ tamē caſus eſt in contrarium vnic⁹ ⁊ paucis not' in.l.huiuſmodi. ff.qn̄ dies le.ce.

90 ¶ Ultimo tu habes ꝙ error iuris officit vſuca. vt.l.nūquaꝫ.ff.de vſuca. an ſalteꝫ proficit quo ad fructus pone in iudeo emente mancipium chriſtianum.dic quod ſic.gl. eſt notabilis in.l.ſi fur. §.j.ff.de vſucap.que ita tenet dando intellectum in.l.ſed ⁊ ſi.§.ſcire.de peti.heredi.

quitur abbas ibi et phi.de pe. colū.xiij.in p̄n.ver. ix. querit ad dctū Inn. adde etiam arch.xj.q. iij.tertium poſt princ. ⁊ But.in.c. j.de ſeque. poſ.⁊ fru.⁊ in effectu īportat dictum Inn. duo aurea de q̄b⁹ elegant p fel. in.c. ſignificauerunt. col.vj. verſicu. ceterū. do.abb. de excep.

90 ¶ Ulti mo ⁊c. addo ꝙ idem tenet Dy. allegando glo.de qua hic l.c.poſſeſſor.colū. iij.poſt medium. ver. item queri poteſt, de regulis iuris in.vj. Adde glo. in.l. quod vxor. ff. de acquiren. poſſeſ.glo. ij.i.l.de fructib⁹.ff.de donatio.in ter virū.et vxo. Bald. in.l.vendi

tioni.C.de v ſue.pro emp.Bart.optime in.d.l.ſed ſi.§.ſcire.per illum tex.quem etiā no.ad hoc pau.i.l.celſus.d vſu.poſt prin.Abb.in.c.ſi diligēti.vij.col.ꝟ.ſcḋs caſus.ḋ ꝑſcri.Imol.l.c.fi.c.ti.ḋ materia

an iuris error inualid' vel inualidabilis excuſſet a fructibus: vide Lud.met. in ꝯſi.cccchiij.incipi. Repreſen. in vi.colū. ꝑdicta itellige de fructibus conſumptis ſi aūt extant dic vt per abb.in c.grauis.co.iij.de reſti.ſpo.ꝛ ocs in.l. certum.C.de rei ven.

91 ¶Quero a te an ſententia iudicis metu lata ſit nulla ipſo iure ſi tu ꝗris l.venales.C.quando prouo.non eſt ne.ꝛ in.l.ſeruo inuito.§.cūpretor.ad trebel.ꝛ.l.ſi pretor.§.marcellus.ff.de iudi.de hoc nil reperies.ſed tm̄ Bal.ſolus inter legiſtas hoc tāgit in pluribus locis.ſ.in l.j.de ſent.ex peri.reci.in

91 ¶Quero a te ꝛc.Allegat hic glo.xſ. q.iij.quatuor.ꝑ ſingulari.Adde aliam in c.iniuſtum.Et ibi archi.eadē cā et q̄ōne que tenet ꝙ in pecuniarijs ſnia ꝑ metū extorta nō ſit ipſo iure nulla cui' cōtrarium tenuit Io.andreas referens.hoſt. in.d.c.iniuſtū.in.c.Abbas.de his ꝗ vi met.cau.fi.De veritate vide Panor.ibi col.iij.ver nou' caſus.ꝛ Bal.in.l.decernimus.C.de ſac.ſan.eccle.Allegat etiā hic.c.j.de his ꝗ vi me.ve.cau.fi.li.vj.ꝙ ſententia cenſure per metū lata ſit ipſo iure nulla.Tu dic ꝙ gl.ibi tʒ ꝯꝛiū ꝗſi ſit ſpeciale in abſolutiōe.quā glo.ꝑ ſingulari allegat ad hoc Panor.vbi.ſ.Adde ꝛ ꝙ poſteā reperi Anto.Sicu.in no.ſuis in lra.S.in v̄bo ſnia.inci.Dicebat Lu do.ro.in ſingu.ꝛc.vbi eſt dicit poſt doctorem ſuū dn̄m Troylum de malvicijs ꝙ gloſ.in ca.quatuor.dicit opti.ꝛ mordet aliquat' Lud.hic ꝗ nō meret reꝑhenſionem ſi bene aduertatur ad verba ſua.

92 ¶Tu habes ꝛc.Hic ꝙ eſt ēt ali' caſus.in.l.papinia.in.pn.ff.de inoffi.teſt.

93 ¶Pridie ꝛc.Ad hoc vide ro.i.l.ſi in ſulam circa vltim.char.ff.de verborum oblig.Ange.in cōſilio.clxv.inci.teſtator in omnibus ꝛc.Ancharanū conſilio clxxxvij.

l.fi.de pe.iud.qui male iudi.in.l.ſi duobus.§.j.C.cōmunia de le.in.l.cū nō ſolū.§.neceſſitates.de bon.que libe.ꝛ in l.eleganter.§.ſi quis poſt.de cōdi.inde. tamen pro veritate dic quod ſi ſum' in ſentētijs cenſure ſiue excommunicationis:tunc ſentētia eſt nulla ipſo iure.caſus eſt in capi.j.quod met' cauſa.libro ſexto.in pecuniarijs ſiue ſecularib' ſententijs habes gl.vnam in mundo quod etiam.ſit ipſo iure nulla.l.qḋ.iij.quatuor.Ego autē cum vidi dictam glo.dixi domino meo qḋ illa glo.dicebat oppoſitum qui idem mihi reſpōdit quod Inn.tenet quod ipſe dicit per illud qḋ glo.poſtea.ſubmittit.ſed arg.contra de peti.heredi.lib.vj.§.vltimo.cuꝫ vltima opinio ſit tenenda per gl.in.l.qui filio. ff.ad trebel.dum autem eſſemus in colloquio reincidimus in id quod oportet ſi quis vult ſcire multum ſtudere.Et interrogatus per dominum Franciſcum de marcia cōſortem meum an multum ipſe ſtuderet:reſpondit ꝙ ſic ꝛ maxime de nocte:ꝛ ante:ꝛ poſt prādium:ꝛ in ipſo prandio:ꝛ millies feciſſe menſam de libro:hec ſcripſi vt inde capias coniecturam quare ita clariſſimus euaſerit.ꝛ eū imitari nitaris.

92 ¶Tu habes ꝙ filio iniuriam illatā pater poteſt remittere:vt.l.ſed ſi vn'.§.fi. ff.de iniur.quod tame limita verum niſi illata ſit per coniunctam perſonam.caſum habes vnicum ſecūdum intellectū Bar.in.l.lucius.ff.ſolu.matri.

93 ¶Pridie habui queſtioneꝫ de facto.hoſpitale fuerat heres inſtitutus ſub conditione ſi infra annum capellam edificaret in codē quod ſi nō faceret inſtituit tertium demum mortuo teſtatore tranſiuit annus.petit reſtitui nūquid poſſit: quia Baldus ſolus reperitur hanc queſtionem tetigiſſe.in.l.pupillorum.C.de repu.here.ꝛ ibi arguit pro ꝛ contra inuoluendo ſe.ſed miror quod nō allegauit caſum ſingularem licet loquatur de more tamē ideꝫ eſt:quia minori pius locus equiparatur.vt lege tertia.§.ſed et ſi heres.ff.de mino.et ita decidi per illum tex.de quo tetigi ducatos ſex.tenementi.

4 ¶ Nota eandem text. in. l. nemo. ff. de pac. quod nõ poſſum paciſci ne ſeruum ſeu fundum inuito vicino alienem.

5 ¶ Heri fui interrogatus: nunq̃d poteſtas hic poſſit per cõcilium ciuitatis ꝑ alio ſemeſtri cõfirmari aliquo inuito. et reſpõdit quod nõ: ſed oportet per totam ciuitatem nullo reluctante confirmari. text. eſt vnicus. in auf. de defen. ciui. §. ſi. ver. cuncta. quod nota.

6 ¶ Dic mihi tu habes quod quis creditor poteſt ſuum debitorem iurare ſuſpectum: vt tenet gl. in. l. apertiſſimi. C. de iudi. cũ dicit quod ſuſpicio iuris probatur per angelum. in. l. nemo carcerẽ. de exacto. tribu. Sʒ an pro paruo debito quis poſſit iurari ſuſpect⁹. dic quod non. iſtud eſt verbum notabile Bald. in auf. ſed iaʒ neceſſe. C. de done. ante nupti. nota quis non eſt alibi. eſſet enim inhoneſtum quod quis pro paruo debito capiatur: licet Florentie conſuetudo aliud induxerit.

7 ¶ Tu habes quod cũ dubio de mandato ꝓcurator tenetur cauere de rato: vt l. j. C. de ꝓcurato. ⁊ poteſt vt ſcitis ſubſtituere. vt in. c. j. de ꝓcu. lib. vj. et in. l. poſt litem. ff. de procura. cum ſimilibus. Sed nunquid ſi eſt dubium de mandato ſubſtituti debeat cauere dominum an procuratorem ſubſtituentem ratum habiturum: dic qđ procuratorem. caſus eſt qui non eſt alibi ſecundum Bart. ibi in. l. de curatore. ff. de cura. bono. dam. Ange. pro hoc allegat. §. ſi autem procuratorem. inſti. de ſatiſda. et male more ſuo. quia nihil facit.

8 ¶ Beneficium reſtitutionis in integrũ tu ſcis quod trãſfertur in heredem minorem etiam maiorem: vt. l. non ſolum. ff. de in integ. reſti. quod limita vbi heres approbauerit glo. eſt ſingularis ſm Bartolum ibi. in. l. paterfami. ff. de priuile. credi.

9 ¶ Creditores poſſunt pauperi debitori remittere de debito: et aliquo eorum contradicente ſtatur maiori parti. vt. l. ſi plures. et. l. maiorem. cum preceden. ff. de pac et. l. finali. C. qui bo. cede. poſ. quod intellige ſi voluerint partẽ remittere ſecus ſi totum quia tunc vnus non

95 ¶ Heri ⁊c. Adde quod text. dẽ quo hic omnes faciũt feſtum ſingula. ſecundum Ludouicum met. in rubrica de arbi. columna decimaſeptima. et illum textum allegat Baldus in cap. quoties. de pac. Angel⁹ in l. iuriſgen. §. fin. ff. de pactis. meminit iterũ Ludouic⁹ ẽ ſing. cccccc xc. incipiẽ. ad eligendum hunc textum allegat Bartol. in l. omnes populi de iuſtit. et iur. in ſecunda queſtione principali. et in. l. quod maior. ad municip. ff. ita limitans regulam. de qua ibi quod factum a maiori parte valet ⁊c. alias fallit ad illam regulam quam dixi in. c. cum omnes. de conſtitu.

tenetur ſtare aliorum ſententie: caſus eſt ſecundũ vnam lec. et veram in. l. apud celſum. in princip. ff. de do. excep.

100 ¶ Quero a te. quidam fideiuſſerat pro alio demum vult ire ad ſtudium. petit a debitore vt alium loco ſui fideiuſſorem conſtituat tu non inuenies hoc inter alios caſus poſitos l. l. lucius.

96 ¶ Dic mihi ⁊c. Aduerte qđ illud verbum ante Baldum fuit gloſſ. ibi. Adde tamen eundem Bald. in ſimili in auf. preterea. in. fi. C. vnde vir ⁊ vxor.

97 ¶ Tu habes ⁊c. Adde pulchre Barto. tangentẽ quid in actore. in. l. actor. ff. reʒ ra. ha. faciunt que idem not. in. l. ſi ante. in fine. iudi. ſol. Salice. in. l. quod quis vltima queſtione. C. de procurato. Baldum in. l. nulla. eodem titul. faciũt que dicit Aret. conſilio. xxix. ⁊ Paulum de caſtro. conſilio decimoſexto. in. §. parte ſeu volu.

98 ¶ Beneficium reſti. ⁊c. Tu dic qđ Barto. ibi nõ dicit illam gloſſam eſſe ſingula. Et quod contrarium videtur tenere. in. l. ſed ſi plures. §. filio. de vulga. et pupil. ⁊ in. l. fin. ff. de aquir. here. vide ibi per ſcribentes.

99 ¶ Creditores ⁊c. Adde quod ita tenet Guiliel. de cu. Albe. Bal. in. l. iuriſgentium. §. ſi ante aditam. ff. de pact. et ibi magi. meus. columna. iiij. ver. iiij. limita. et dicit eſſe gloſſ. in. l. reſcriptum. in princip. in ver. creditorũ. eo. tit. de pac.

101 ¶ Quero ⁊c. vltra Archi. ⁊ Ioã. mo. in. c. fi. de elec. in. vj. Adde do. Ant. in. c. fi. de cõſue. ſed pan. ibi. i. x. col. reprobat ⁊ bñ ſʒ magiſtrũ meũ. d. Iaſ. l. l. de qb⁹. col. xv. circa fi. ꝟ. vlti. ex hac ꝑ tex. ibi in ꝟ. inueterata conſuetudo qua intelligit̃ tñ annoꝝ. x. ff. de fideiuſſo. l. ſi pro ea. ergo idẽ l ꝯſuetudine antiquata: q2 idẽ eſt nec rõ diuerſitatis reddi põt: ⁊ dicit ꝓbari ꝑ. l. ij. C. q̃ ſit long. cõſue. in verbo vſuſq; longeui vbi etiã longeua conſuetudo tm̃ intelligit̃ x. annoꝝ. ⁊ ꝑ alia de quibus ibi ꝑ eũ: vide tu q̃ dicit Sign. cõſil. cviij. Et idẽ qð magi. meus vbi. ſ. tenet Barba. in ꝯſi. v. in ſcða parte icipi. ſupremi optimi. vbi dicit ſi eſt cõſuetudo cõtra ius ciuile requiritur preſcriptio. x. anno. per. d. §. inueterata. ſi vero eſt contra ius canonicum requirunt̃. xl. anni. d. c. fi. de ꝯſue. ⁊ dicit hec ſeq. oẽs docẽtes diſcrepante nemine. Ad q̃ vide etiã Alexã. cõſil. cvj. colum. iij. in ſecundo volu. Ange. conſilio. cliij. vel. ciiij. are. pulcre cõſil. xlvij. ʒaba. conſilio. liij. colum. ij.

103 ¶ Tu habes ⁊c. Adde qð tex. in. d. §. quid ergo. exclamat Ludo. met. in. l. ſi ex legati cã. co. iij. de ꝟb. ob. ⁊ and. ſic. in repe. ru. de reb. eccle. nõ alie. fo. xxx. ibi ⁊ inꝯtũ ſuperi⁹. Sʒ: tu dic ꝙ Alex. in. l. cetera. §. ſʒ ſi parauerit. de leg. j. ⁊ in. d. §. fuit. col. ij. rñdet. d. §. quid ergo. Et reprobat Alex. in. d. §. ſed ſi dicta Albe. in ſecunda parte ſtatutoꝝ. q. ccv. inci. Iteʒ habeo duas pulcras q̃ſtiões ⁊c. vbi plura allegat in materia deſtinatiõis q̃ revera videtur brocardica: vt etiam dicit Alex. cõſi. xcvij. col. ij. tertio volu. incip. alias de facto cõſultus rñdit. Et pulcre etiam ſcribit Franciſ. de are. cõſi. vj. vlt. col. oſtẽdẽs ꝙtũ debeat eſſe approximata cauſa ad effectũ ad hoc vt deſtinatum dicatur pars eius ad qð deſtinatur. Et aduerte qð iſtud dictuʒ Ludo. ſubtraxit Frã. cre. ſuo ſing. lix. incip. pecunia eſt: et vide que ibi dixi: vide etiam Anto. ſicul. qui addit duas quottas in notabilis in verſic. pecunia. vbi addit duas quottas vnam alb. in queſtionibus ſtatutorum alteram Barba.

ff. eo. ⁊ ideo diceres qð non teneret̃ euʒ liberare: ⁊ tñ in cõtrariũ eſt veritas ſm dictum mirabile Spec. in tit. de iudi. §. ſpeciali. ver. quid ſi de fideiuſſo. allegat duo iura. ar. l. filiuſfa. in fi. ff. de procu. ſcðo. l. iʒ. in fi. ff. de arbi. q̃ leges pungũt aliquaten⁹ ⁊ eſt dictũ vnicũ in mundo.

101 ¶ Quero ſcðo q̇d ſi lex req̇rit antiquatam conſuetudinẽ: quot annorũ debeat eſſe ſcio ſimplex legiſta recurreret ad. l. de quib⁹. in glo. ſuper ver. inueterata. ff. de le legi. q̃ dicit decẽ annorũ: ſed tñ illa conſuetudo eſt iuri cõmuni contraria requiritur tantũ tempus cuius contrarium memorie hominũ non exiſtat. verbum eſt ſingulare Archi. in. c. generali. de elec. lib. vj. in ver. antiqua conſuetudine. gloſ. ergo iſta legalis debet intelligi de conſuetudine preter ius cõmune ſecus ſi contra. quod nota.

102 ¶ Cõſuetudo que eſt preter legem validatur decẽnio: vt glo. notat in. c. fi. de cõſue. li. vj. xij. di. c. cõſuetudo. qð eſt verum niſi eſſet preter legẽ ſed derogans iuri particulari: nam tunc nõ cenſetur valida niſi per lapſum. xl. annorum ſm Innoc. ſingulariter. in. c. cum dilectus. ad fi. de conſuetu.

103 ¶ Tu habes ꝙ pecunia eſt de his rebus q̃ ſeruãdo ſeruari non poſſunt: vt ꝑ glo. in. l. j. §. fuit queſitum. ff. ad trebel. ⁊ ꝓpterea põt ſine decreto alienari: vt. l. lex que tutores. ff. de admi. tut. qð tñ limitandũ verũ niſi illa pecunia ſit depoſita apud campſorem ⁊ deſtinata ad emptioné rerũ immobiliũ: q2 tũc iter res q̃ ſeruãdo ſeruari poſſunt cõputat̃: caſus eſt ſingularis a nemine niſi a me notatus in. l. iij. §. quid ergo. ff. de cõtra. iudi. tut. ⁊ illũ tex. nota ſingulariter ad illud qð lʒ tutor cũ eſt pupilli creditor poſſit ſibi ſoluere. vt. l. quoties. §. ſicut. ff. de admini. tuto. et. l. ſuccel. §. ſi fundũ. ff. de cõtrahẽ. emp. tñ illud verũ niſi pecunia ex qua vellet ſibi ſoluere tutor eſſet ad emptionem prediorũ preparata: caſus eſt vnicus in. d. §. qui ergo.

104 ¶ Scðo quero ſi mater non petit tutorem filijs priuatur eoꝝ hereditate. l. ſciãt. C. de ſuis ⁊ le. cum ſimi. Quid ſi relictũ ſit filio ſub cõditione ſi tutores nõ habuit

uſu.

habuit:an tunc ſi petiit excuſet.dic qd ſi legatum eſt ita magnū vt tranſcen dat pupilli facultates.caſus eſt no.alibi in.l.ij.§.certari.ff.ad tertu.ꝛ idem qd excuſatur ſi nō petiit filiis egenis ꝛ multos creditores habentibus:ne conueni rentur:vt.l.contra pupillum.ff.de re iu di.ꝛ.l.cum minores.C.ſi aduer.rem iudi.caſus eſt vnicus in.d.l.ij.ver.quod ſi penitus egenis.ꝛ ver.ergo ſi iure.ad tertu.tene menti puer homo.

105 ¶ Pridie fuit interrogatus an contra damnum dātem ex culpa leuiſſima poſſit agi:ſeu idem teneatur in foro cōſciētie.eſt certum de iure ciuili quod ſic:vt l.in lege aquilia.ff.ad.l.aquil.ſed ſecus in foro conſcientie:quia tunc non tenetur.dictum eſt Inno.vnicum in mūdo.in.c.ſicut dignū.ad ſi.de homi.tene mē ti perpetuo.

106 ¶ Tu habes ꝛ communiter tenetur quod in ſtatutis habet locum ar.a contrario ſenſu:quod tamen limita niſi argumentum illud ſumatur ſtatuentes in penam inciderent:tunc em̄ non ſumit queras in.l.conuenticulam.quia nō inuenies:gl.eſt vnica canoniſtis incogni ta.in cle.j.in ver.exquiſitis.ver.ſuper ver.facere.de vſur.de qua gl.Bal.alibi multum gaudet.ſicut tu gaudes de tripudio craſtino.

107 ¶ Tu habes quod pignus datum pro vno debito poteſt pro alio detineri:vt.l.j.C.etiam ob chirogra.pecu.quod tamē fallit ſi velis pro debito penali retinere odio pene ꝛ iſtud non inuenies ibi:ꝛ de hoc eſt caſus ſinglaris.de quo ibi Bal.fecit feſtum in.l.pignoribus.in ſi.rubr.de vſur.

108 ¶ Habeo nunc queſtionem de facto et pulchram.Ego facio teſtamentum ꝛ inter alia inſtituo filium meum heredem ꝛ dico:et ſi deceſſerit in pupillari etate ſubſtituo mihi Caium.nota verba:querebatur nūquid inſurgat ſubſtitutio pupillaris quidā doctor qui eſt de illis q̄ ſunt ſicut ego.reſpondit interrogatus ad dubium:quod non propter verbū mihi:ſed tu habes caſum in contrarium vnicum.in.l.ſi ita ſcriptum.§.qui filio.ff.de ſecun.tab.quem nota.

105 ¶ Pridie ꝛc. Ibi.l.in lege.adde.l.qui occidit.eo.titu.ꝛ.c.ſi egreſſus.ꝛ.c.ſi.de iniur.Itē ibi dictum Inno.ꝛc.adde qd cum dicto inno.tranſit ang.ꝛ Panor.in c.j.col.ij.de conſti.ꝛ.c.dilecti.v.col.de arbi. facit qd no.item Abb.in.c.ſi gnificatum ꝑ illū tex. de peni. et remiſ. Felin.in.c.ſicut dignum. in vlt. verbis ꝛ in.c.cano nū.col.xj. in ſi.ꝺ ceſſ. ſequit etiā panor.iſtō dictū in.c. cū cauſam. in.vj.colū. de teſti.et i c.qm̄ ꝯtra. colum.xiij. de proba.

109 ¶ Tu habes qd natiuitate poſthumi rumpitur teſtamentum qui ſi moriatur viuo teſtatore teſtamentum recōualeſcit vt in.l.poſthumus.de in iuſto rup.ꝛ irrito teſtamento.qd eſt verū ſi teſtator viuit ciuiliter ꝛ natu raliter:ſecus ſi naturalr tm̄ ſed mortuus ciuiliter tunc enim nō recōualeſcit:caſus eſt ſingularis in.l.q̄ vxorē.ff.de iniuſto teſtamento qui non alle gat in materia:ꝛ eſt mirabilis caſus ille.

110 ¶ Ultimo ſi adultus faciens teſtamētum remittit redditionem ratiōis ſue olim tutori:nō intelligitur remittere ei bo

106 ¶ Tu habes ꝛc. Adde qd Feli.dicit hoc communiter teneri in.c.eccleſia ſancte Marie.col.xxiij.poſt mediū.de conſti.vbi allegat aliqua ad hoc propoſitū:ꝛ idē tenet Bal. in.l.ſi eum.§.qui iniuriarum.ff.ſi quis cau.ꝛ Laur.de Rod.i tractatu vſurarū.q.cxlviij.Bal.ꝛ Imol.in.l.gallus.§.ille caſus.ff.de libe.ꝛ poſthumis.ad hoc vide etiam Feli.in.c.ſignificaſti.colum. vltima.verſi.ab hac autem reſtrictione. de foro compe.

108 ¶ Habeo nunc queſti.ꝛc. Adde alios tex.in.l.fina.C.de hered.inſtituen.in.l.j.de vulga.ꝛ papil.vbi gl.Caſus ſeius adducit aliū textum.Sed de hac.q.poſt Barto.in.d.l.ſi ita ſcriptum.§.qui filio et alios.in.d.l.j.de vulga.ꝛ pupil.vide plene ꝛ eleganter per Soci.ibi in repe. colum.vj.circa medium ver.in gloſſ.in verbo mihi forte.per duas colū.ꝛ Ang. ſuper hac.q.cōſil.cxlvij.incip.do.Quiricus.do.Caroli.

CIIIXCIII

112 ¶ Quid ſi eccleſia ꝛc. Adde quod dictū Inn. in. c. cū ſit generale. hic alle. refert ꝛ ſequitur Sand. ibi col. ij. ver. eccleſia reſtituitur. ꝛ Panoꝛ. in. c. conſtitutus. col. j. de reſti. in integ. ſequit̄ Inno.

A ¶ Sed nūquid ꝛc. Adde Pan. in. d. c. cōſtitut⁹. ꝑ illū tex. l. j. col. archi. in. c. j. in canonibus. xvj. q. j. et Sand. in. c. cuz ſit gn̄ale. col. ij. ver. amplia etiā de fo. compe.

115 ¶ Secūdo ꝛc. Adde qđ text. in. d. c. cōſtitut⁹. videt̄ ita intelligere abba. ibi co. ij. p⁹ mediū. ꝟſ. in gl. in ꝟbo ſolūmō l. ij. col. quā dicit ſenſiſſe do. Ant.

116 ¶ Tu habes ꝛc. Ad gl. de q̄ hic ꝑ Ro. q̄ eſt in. §. ex maleficijs. ver. item miſſa. in ver. in iudiciū. adde bal. idem tenēt̄ in aut. hoc ampli⁹. col. ij. C. đ fideicō. ꝛ idē Ludo. allegās hāc gl. ꝓ ſingulari in. l. ſi ex legati cā. ff. de ꝟb. obl. Et vide magi. meū lati⁹ ꝯfirmātē l. d. §. ex maleficijs. col. x. adde etiā ꝙ eodē modo in fiſco fit moꝛa re ipſa abſq; aliqua interpellatione. gl. eſt in. l. cū quidā. §. fiſcus. in ver. inferūt. ff. de vſur. quā pꝛo ſingulari ad hoc allegat lud. in. d. l. ſi ex leg. cā. ꝛ idez de fiſco qđ reputat valde notabile dixit Bal. in. l. j. C. de his quibus vt indi.

na adulti. que ſunt penes euz: vt. l. creditoꝛ. §. titia. ꝛ. l. aurelio. §. cai⁹. ff. de libe. le. qđ tñ limita niſi illa remiſſio facta ſit tutoꝛi: idemq; patri qui tutoꝛ eſſe pōt vt patet in ſti. de legi. pa. tu. ibi c eīm videt̄ omnia ſibi remittere que penes eū ſunt ꝓpter amoꝛem paternum: caſus eſt vnicus in. l. aurelius. §. titius teſtamento. ff. eo. titu. ꝛ hi tres caſus ſunt notabiles ꝛ ſcribendi literis aureis.

111 ¶ Quero nunquid teſtatoꝛ poſſit ob alterius negligētiam heredem ſuū hereditate pꝛiuare. puta relinquo titio centuz vt faciat capellam: ꝛ ſi non fecerit pꝛiuo heredem hereditate mea: dic qđ non. tex. eſt ſing. in. l. paterſa. ff. de here. inſti.

112 ¶ Quid ſi eccleſia [illegible] velit aduerſus cōtractū initum cum laico reſtitui: coꝛam quo iudice dz illud petere videtur ꝙ coꝛam iudice laico per regulam. c. ſi clericus laicum. ꝛ. c. cuz ſit generale. de fo. compe. ꝛ. l. ij. C. qui. ꝛ apud quē. ſed tamē contrarium eſt verum quia illud fallit in eccleſia. dictum eſt Inno. in. d. c. cum ſit generale. ad fi. allegat duo iura que optime pꝛobant. c. j. de in integ. reſti. et c. penul. de rebus eccle. non alienan. et ita pꝛedie conſului.

A ¶ Sed nūquid idem in clerico quod in eccleſia dic ꝙ ſic etiaz in patrimonialibus ſcđm domi. Antonium in. c. conſtitutus. de in integ. reſti.

113 ¶ Minoꝛ vult petere reſtitutionē aduerſus vnum articulū: an debeat illum articulū expꝛimere ſpecialiter: an ſufficiat ſe gn̄aliter leſum dicere in tali cauſa. dic ꝙ aut illā reſtitutionē petit a iudice inferioꝛi: ꝛ non ꝓcedit libellus ille generalis: aut a pꝛincipe. ꝛ tunc ſecus. tex. eſt ſingularis de quo ibi Bar. multum miratur in. l. minoꝛ autem magiſtratus. §. j. ff. de mino.

114 ¶ Duodecimo volo tibi dicere duo dicta in materia pꝛocuratoꝛum tu habes qđ ſi eſt dubiū de mandato ꝓcuratoꝛis admittitur cū cautione rati. vt. l. j. C. de pꝛocur. illud tñ limita ſingulariter eſſe vez quoties dñs eſt abſens dz cōparere ꝛ ſui ꝓcuratoꝛis perſonam firmare. textus eſt vnicus ſecūdum Ang. qui in hoc aliquid boni dixit in. l. mutus. §. is qui. ff. de pꝛocura.

115 ¶ Secundo pꝛocuratoꝛ conſtitutus ad agendum cenſetur eſſe cōſtitutus ad defendum. vt. l. mutus. §. penam. ff. de pꝛocura. quod intellige verum in pꝛocuratoꝛe actoꝛis ſecus in pꝛocuratoꝛe rei: qꝛ ille licet ſit conſtitutus ad agendū nunq̄ intelligitur cōſtitutus ad defendendum. caſus eſt vnicus in. c. conſtitutus. de pꝛocurato. legiſtis penitus incognitus: ꝛ etiā nonnullis canoniſtis. eſt mirabilis tex. ille. tene menti.

116 ¶ Tu habes quod in minoꝛe cōtrahit̄ eius fauoꝛe moꝛa re ipſa: vt. l. in minoꝛe C. de in integ. reſtitutione mi. ꝛ. l. titia. §. vſuras. de legatis ſecundo. ꝛ idem dicas in cauſis pijs. gloſſa eſt ſingularis quam nunq̄ ſciui niſi hodie inſtitu. de act. §. nunc.

117 ¶ Certũ eſt q̃d actio deſcẽdens ex do/
natione cauſa mortis eſt ſtricti iur. ptʒ
in. §. actionũ. inſti. de ac. hʒ tñ inſtar bo
nefidei. ſicut actio ex teſtã. caſuʒ habes
vnicũ iũcta gl. in l. ſcia. §. bonefidei. ff.
de do. cauſa mor. ⁊ ita extendit ibi gloſ.
in. d. l. in minorũ ſicut coriarius coriũ.
118 ¶ Tu q̃ habes feuda in partibus be/
ne ſcis q̃d ſi vaſallus nõ pſtat dño fide
litatẽ priuat feudo q̃d tñ intellige niſi
eſſet feudũ exiguũ: tũc em̃ licet vaſall⁹
nõ preſtet fidelitatẽ non priuat: cognoſ/
ſcit aũt feudũ magnũ vel paruũ ex qua
litate pſone: puta q̃ʒ impator daret vni
magno comiti vnũ caſtrũculũ: ⁊ ita limi
tat Bald. totã materiã feudorũ in. c. j. §.
eſt ⁊ alia. q̃ fuit pri. cau. be. amit. i vſib⁹
feu. allegat tex. vbi etiã dicit tex. ſingu
larẽ de capi. ẽxordi. cõr. eo. li. ⁊ ideo alle
go tibi pricipaliter Bal. ⁊ nõ tex. quia
illa rubrica in paucis libris reperitur.
119 ¶ Quid diceres ſi lego tibi decẽ q̃nq̃
q̃d hoc importet: dic q̃d illud q̃nq̃ expo
nit. i. q̃primũ potuero. caſus eſt ſingu
laris. in. l. rogo. ff. quãdo dies leg. ced.
120 ¶ Quero q̃n poſſit peti reddi rationẽ
adminiſtrationis pecunie date ad rati
ficãdũ: dic quod ſolum in fi. anni. caſus
eſt ſingularis in. l. neminẽ. C. de ſuſce. ⁊
archa. lib. x. quod nota.
121 ¶ Tu ſcis q̃d minor mulier ⁊ miles nõ
ſunt idonei fideiuſſores intellige cũ in
rem alterius fideiubent ſecus ſi in rem
ſuã. caſus eſt ſecundũ Guil. de cu. in. l.
de die. §. j. ff. qui ſatiſda. cogan.
122 ¶ Ultimo fit alias maxime p regẽ pre
ceptũ quod de qualibet familia vadat
vnus ad preliũ de qua etate quis cẽſe
tur idone⁹ ad pugnã noua eſt queſtio
dic quod. xxiij. annorum. glo. eſt vnica
quam poſſes querere ſi vis in. c. j. cir/
ca princi. in gloſ. in ver. ab anno. xviij.
de pa. iura. fir. in vſibus feud.
123 ¶ Tu habes quod ille q̃ pro altero ſol
uit eo inuito nõ põt poſtea repetere: vt
l. fi. C. de nego. geſt. ⁊. l. ſi pro te. ff. man/
dati. Sed quid in medico qui aliquem
egrotũ curauit inuitum: dic q̃ poteſt ſa
laritũ ſuũ repetere. gl. eſt ſingularis le
giſtis ac pene canoniſtis incognita.
lxxxiij. diſt. c. prouidendum.

117 ¶ Certũ eſt ⁊c. Adde iſtã actionẽ eſſe
ſtricti iuris tñ hẽre naturã bonefidei di
cit mag. me⁹ in. §. actionũ. co. iiij. in pn
ci. inſtitu. de act. p gl. de quo p Ro. hic.
124 ¶ Quero ⁊c. Tu dic q̃d de ꝯfeſ. pcu. q̃

124 ¶ Quero an ꝯfeſſio p
curatoris ſit nulla ipſo
iure pp̃ter metuʒ: dic q̃
ſic dictũ eſt hoſtiẽ. vni/
cum relatum per Joan.
andreã in. c. abbas. q̃d
met⁹ cauſa. allegat tex.
in. c. accedẽs. de procu.
qui per animam meam
nihil facit.
125 ¶ Uolo tibi dicere vnũ
dictũ Jo. an. multũ ſin/
gulare. Tu ſcis q̃d ad
petẽdũ in integ. reſti. ſu
per incidẽti ſufficit ge/
nerale mandatũ. glo. or
dina. l. c. ſuſcitata. de in
integ. reſti. in. l. fi. C. vbi
⁊ apud quẽ. ⁊. l. illud. in
fi. ff. de mino. ⁊ Bar. po/
nit i ti. de no. ope. nũ. nõ
recordor vbi. q̃d tamen
fallit niſi pcurator vel/
let reſtitui aduerſus in
terlocutoriam ſup inci/
denti latã ⁊ poſt decem
dies: nam tunc non po/
teſt ſine ſpeciali mãda/
to: dictũ eſt Joan. an. in
c. corã felicis. de i inte.
reſti. et ita pronuntiaui
iam eſt forte annus cuʒ
dimidio ⁊ expediui epi/
ſcopum ſtrigonienſem
in cauſa trium millium
ducatorum tene menti.
126 ¶ Sãctiſſimus pater

hoſtiẽ. ibi
nihil dixit.
ſʒ bñ dicit
ð ꝯſtitutio/
ne procura
toris ⁊ inq̃
tũ Rom. di
cit tex. per
hoſ. allega
tũ nihil fa/
cere: adde
pañ. i. d. c.
abbas. col.
iiij. circa fi.
125 ¶ Uo/
lo tibi ⁊c.
Add q̃d rõ
dicti Joã.
an. põt eſſe
q̃ poſt la/
pſum decẽ
dierũ trãſi
uit interlo
cutoria i rẽ
iudicatam
vt in. c. cuʒ
dilecti. de
elec. vñ põt
ampli⁹ dici
q̃ reſtitu/
tio icidit i
cãʒ de cui⁹
tñ veritate
við penor.
diſtinguen
tẽ l. c. corã
felicis. cir
ca fi. quer.
co. et q̃ ro.
hic allegat Bar. de no. ope. nũ. ⁊ nõ re/
cordat de lege: dic q̃d eſt in. l. cuʒ pcur.
in prin. vbi vide magiſtrũ meum magi
ſtraliter loquentem. licet de predictis
non faciat mentionem.
126 ¶ Sãctiſſim⁹ pater ⁊c. Adde per gloſ.
de quibus hic refert ⁊ ſequtur. Sand. in

e.ſicut.circa p:in.ver.limita niſi.Et qd credatur dicto cardinalis ſoli' ſi efficiatur papa allegat tex.in.c.q̃relã.de elec. ꝛ ibi do.abb.ꝛ i cle.j.de reli.ꝛ vene.ſan. in ꝟ.nos dũ in minorib' ꝛc.ꝛ tex.in.c. cũ olim primo.in ver. quorũdam fratruz.de priui.

128 ¶ Tu ſcis ꝛc. ad ornatũ gl. in.c.cũ:hõ. hic alle.vi de Sãd.in c.legebat. col.ij.i pñci.de ma.ꝛ obe.ꝛaliq̃d in.c.cõtingit.colũ.ij. in fi.p glo. ibi de ſen.exc.Intellige preterea ꝙ valeat ꝯſuetudo in ꝯtrariũ:vt.ſ.fideiuſſor volens poſſit puniri ꝛ nõ aliter.ita eleganter declarat Feli.in additionib' ad abba.in expoſitione decreti.col.vlti.ad predictam glo.faciunt etiam que dicit Sand.in.c.ſicut ꝯſuetudo.col.iij.in fi. e prin.ſeq.de proba.ꝛ in.c.cognoſcentes.colũ.ij.circa pricip.de conſti.facit de ea mentionẽ idẽ Ludo.conſi.xv.plene per Sali.poſt Cy.in.l.ad commentarienſem.C.de cuſto.reo.

129 ¶ Si iudex ꝛc.Ibi caſum habes ſingularẽ.Adde pan.in.c. cum ceſſante.de appel.

A ¶ Sed certe ille text.ꝛc.Adde mar. ſo.in.c.qualiter el.j.de accu.pma tamẽ opi.videtur verior ſecunduz Fel.in.d. c.ſignificãtibus.col.ij. in primis ꝟbis ad hec vide etiã Feli.in.d.c. qualiter. col.v.ver.ſed iſtã fallentiã ꝛ primã opi. quam tenet Bal.in.l.ſi preſes.hic alle. approbat pau.de ca.in.l. qd iuſſit.ꝛ in l.pater.in fi.ff.ſi quis ius di.non obtẽ. rõ qꝛ ſi delegatus dicit ſe incõpetẽtem non habet poſtea fundamentum ſi nolit reuocare.ſec' in ordinario:qꝛ illi remanet firma iuriſditio ordinaria.

Eugeni' papa cuz eſſet in minoribus conſtitu': ſolus vidit exiſtens cardinalis qd metu fuit facta p bone memorie popã martinũ quedã reſignatio bñficij/itaqz volens metum paſſo fauere ꝯſuluit quatuor nos auditores:nũquid.c.cũ ã nobis.de teſti.diſponẽs ꝙ ſol' papa eſt idoneus teſtis:ꝛ pbat.habeat locũ in his que papa viderat añ pmotionẽ ad papatus apicem

quid reſpõdiſſes tu qui non vis ſtudere imperatori cum eſſet hic/qꝛ idẽ eſſet in eo.certe nos multum muſitauim' ſingaliter reperi duas glo.Io.and.ſingulares tenentes ꝙ ſic:ꝛ ideo letus tũc aſſeſſi ad dñm noſtrũ.vna eſt in.c.j.de renun.li.vj.ꝛ illã putabãt ſingularẽ: poſtea reperi aliã conſociã in.c.ad apoſtolice.de re iud.lib.vj.ꝛ multum gauiſus ſum ꝛ ita fuit iudicatum.

127 ¶ Volo tibi vnũ dicere de quo fui pridie interrogatus.pater relicta portiõe filijs extraneo ꝛ fecit heredes demum poſt mortem patris creuerunt ei' bona ſine aliqua heredũ opera.an filij illius incrementi poſſunt legitimã petere q̃d dices:certe tu habes de hoc duos text. egregios:q̃s habes ꝛ tene menti illos in.l.Et.§.vlti.ꝛ.l.ſi patronũ ex debito.§. fi.de bo.libe.nunq̃ exeant mẽtem tuã.

128 ¶ Tu ſcis ꝙ in cã criminali vbi debet imponi pena mortis nõ põt fideiuſſor intercedere:vt dicit Bart.in.l.ſi q̃s reum.C.de cuſto.reorum.ſed an valeat conſuetudo in contrarium.dic ꝙ ſic.gl. eſt ſingu.xxiij.q.v.c.cum homo.

129 ¶ Si iudex pnũtiat ſe iudicem cõpetentem illa eſt ſentẽtia interlocutoria: ꝛ ab eo appellari poteſt.glo.habes ſingularem in aut.habita.C.ne filius pro pa.Sed nunquid poſſit per iudicem reuocari:videtur ꝙ ſic per regulam quod iuſſit.de re iudi.c.cum ceſſante.de appella.ſed tamen cõtrarium eſt verum: caſum habes ſingularem in.c. ſignificantibus.de offi.dele.ſ.ꝙ non poſſit reuocari tunc cũ conſenſu partium quod limita dupliciter.Primo illud verũ in delegato:ſec' in ordinario ſecundũ do. Bal.inueſtigatorẽ egregium in.l.ſi preſes quaſi deſertam.C.quomodo ꝛ quãdo iudex.nec dicas quod ibi nõ loquat in ſententia illa quando ſe iudicem vel nõ iudicẽ pronuntiat:nam loquitur in deſertione appellationis:qd idem eſt.

A ¶ Sed certe ille tex.non facit quia loquitur quando ſententia fertur contra minorem indefenſum:ꝛ ſic intelligit vt l.cum minores.ſi aduer.rem iudi.et.l. cõtra pupillum.de re iudicata.tene tamen mẽti:qꝛ maxima eſt ei' autoritas.

B ¶ Secundo limita illud verum qñ nō eſt appellatum: alias ſecus domini de rota ſimpliciter in deciſiōe .cccclxxiiij. allegāt tex. in c. dilectus. lo. vltimo. de preben. ſm vnum intellectum. & verum ibi eſt caſus. & iſtud ignorauit do. Bal.

130 ¶ Uolo tibi dare vnum caſum ſingularem tu ſcis q creditor populi nō poteſt eſſe tutor in aut. minores. qui tuto. dari poſ. ſed quid in curatore qui datur hereditati iacēti. an creditor poſſit eſſe dic q ſic. caſus eſt ſingularis qui quotidie verſatur in oculis tuis et nunq̄ aduertiſti in. l. debitor. ff. de nego. geſt.

131 ¶ Tu habes qui vis ire in birrariam. quod non valet cōfeſſio ſine indicijs: vt l. j. in prin. ff. de queſtionibus: ſed an ſi indicia ſuperueniāt poſt queſtionē habitam illam confirment dic videtur qḋ non: glo. eſt ſing. in. l. maritus. ff. eo. tit. de qua multum gaudet Bald. in. l. fina. C. de accuſa.

132 ¶ Uolo tibi dare mirabilem caſum tu noſti quod procurator generalis nō habet potentiam alienandi: vt. l. procuratortutorum. ff. de pcura. pone ergo qḋ quidam alienauit ſed nulliter: quia nō poterat. poſtea dñs in teſtamento ſuo dixit. relinquo procuratori meo omnes res quas adminiſtrauerit an alienata veniāt in legato: tu diceres quod ſic fauore vltimarum voluntatum. ſed in cōtrarium eſt veritas: caſus eſt vnicus in l. cum dñs. §. filius. de pecul. le. cōiūcta l. filius. de iur. pa. & illā. l. didici a Bal. doc. inueſtigando in rubrica. C. de verbo. ſignifi.

133 ¶ Quero an iudex poſſit morituro dare electionem pene. Nero hoc fecit in magiſtrum ſuum Senecam. ſed non eſt bonum exemplum imperatoris. qḋ in alio iudice: dic qñ non. textus eſt ſingularis in. l. aut damnum. in princip. ver. proinde. ff. de pe. licet ſecus in imperatore vt ibi.

134 ¶ Promiſi caſum fortuitum: tamen per hoc teneor ſi ille occiditur culpa aduerſarij. textus eſt in. l. cum propones. C. de nau. feno.

135 ¶ Promitto ratum habere quod p pcuratorem meum legitime geſtum fuerit

B ¶ Secundo limita &c. Adde. d. de ro. deci. lxxj. inci. idem ſi auditor in nouis. de appella. viij. & deci. lxxxvj. inci. Item ſi a pronuntiatione de ap. xj. ſequūtur doc. in cap. peruenit. de appel. ij. & d. c. cū ceſſāte. & abb. in. d. c. cuz dilect⁹. de quo tex. hic per Ro. quem textū dicit ibi eſſe ad hoc valde ſingularez ſm vnū intellectum. Sand. l. d. c. ſignificātibus. circa prin. vbi etiā tradit duas alias limitatiōes vltra eas de quibus per Ro. hic.

an valeat dic q non. glo. eſt ſingularis in. c. relatio. xxj. q. j.

136 ¶ Cōſuetudo eſt q cū venditur res que eſt abſens dicitur vendo talē rem & trado tibi anulū. licet res ſit abſens ſed querens querebat propter beneficiū cuiuscollatio fit per traditionem

132 ¶ Uolo &c. Uide ſi faciunt que no. Ange. l. l. ſernā filij. §. ſi idē ſeru⁹. de leg. j. nōnulli dicūt facere. l. fi. §. fi. vbi ſingularis caſus ſz Bar. ibi. ff. de au. & ar. le. ſz tu dic q immo facit in oppoſitū: q: loquitur in alienatiōe que fit in vltimis volūtatib⁹ hec in ademptiōe ſpeciali legati in genere facti: ſz caſus noſter loquitur in alienatiōe facta inter viuos: quapropter diſtinguit Bar. in. d. l. fi. in fine per tex. ad terminos noſtros notabile. in. l. legatum. §. pater. ff. de adi. leg. & de materia vide Barba. conſ. xxxvj. colū. j. & per totum.

133 ¶ Quero an &c. Adde q iſtū tex. extollit Bal. in. l. j. ibi quero nunqd poſſit. C. de his qui ad li. per. nō poſ. Ludo. met l. l. ſi qs mihi bona. §. fi. ff. de acqui. here. faciūt que no. Sāde. in. c. inter cetera. in verbo. decem modis. de reſcrip.

135 ¶ Promitto ratuz &c. Adde Bal. l. l. cū mandati. C. mādati. & Feli. in. c. cū olim. col. vi. circa pri. de offi. & po. iud. dele. & iſtā gl. alle. etiā Ro. cōſ. lx. qḋ incip. in xpi &c. & itellige tale mādatū eſſe nullū dūmō pars opponat & ꝯ. legitime interpretatur ſm diſpoſitionē iuris. ite Bald. in. c. fi. de dila. & ibi a pleniorib⁹ ꝯbis.

136 ¶ Conſuetudo eſt &c. Adde Inn. in. c. ij. de conſue. vbi allegat. tex. in. l. ſi ex fi

pulatione.ff.de acqui.poſ.q̇ bene facit
ſed melius facit.l.p̄dia.ff.e.vbi plus p̱
batur ꝙ extra cōſpectū rei ego dixi do
tibi talē rem ⁊ trado nō transfert p̱ hoc
poſſeſſio ſed videtur data poteſtas in-
trandi poſ
ſeſſioné p̱p-
pria auto-
ritate.⁊ ibi
Bart. poſt
alios.et in
l.ij.C.de ac
q̇.poſ. Idē
dicit Inn.
vbi.ſ.refe
rens Azo-
nē in inue-
ſtitura vt
poſſit p̱pa
autoritate
ingredi ⁊c.
ſed quid ꝺ
habente ti
tulū bñficij
ſine iueſti-
tura dic vt
per docto-
res i.c.trāſ
miſſa . de
elect.
137 ¶ In-
utilis ⁊c.
Adde Bar.
co.in.l.fi.in fi.de auro ⁊ argē.le.vbi ad
hoc ſpecifice allegat tex.in.l.legatū.de
quo hic p̱ Ro.feci mentionem in addi
tione ſecunda precedenti.
139 ¶ Tu habes ⁊c.Ibi.l.ſi cū dies.§.
ſi arbit.Adde.c. Rodolph⁹.de reſcrip.
⁊.c.ſi ciuitas.de ſen.excō.lib.vj.
141 ¶ Unus vult ⁊c.Ibi.l.ſi pecunie.
Adde q̄d iſtū tex.dicit nō eē alibi Bar.
in.l.cōſentaneū.C.quō ⁊ qñ iudex.quē
tex.ſingulariter limita:vt p̱ Alex. poſt
Ang.in.l.de die.℣ plane.ff.q̇ ſatiſ.cog.
142 ¶ Dico tibi ⁊c.Ad dictum Bar.ad
de.c.ſi duo.de p̱cu.in.vj.⁊ q̄d habet in
l.ſtudētib⁹.p̱ illū tex.ff.de offi.p̄fe.vig.
⁊ Ang.in.l.ſi vacātia.de bo.vacā. li.x.
⁊ q̄d no.Bar.in.l.ij.§.eq̇dē.ad tertul.et
vide Bart.⁊ mag.meū l.d.l.j.de offi.p-

bireti:⁊ dic q̄d non que-
ritur poſſeſſio: vt in. c.
tranſmiſſam.de elect.et
ibi plene p̱ Io.an. ſ; in
telligitur conceſſa licen
tia intrandi autoritate
propria: dictum eſt ſin-
gulare Innocē.l.c. ij.in
cauda.de conſu.⁊ Bart.
de hoc facit feſtum.
137 ¶ Inutilis diſpoſitio
ſpeciei ſub genere ꝯten
te inter viuos facte:di-
minuit legatū tex.eſt.in
l.fundū . ff.de fun.iſtru.
⁊ ibi Bar.dicit non eſſe
alibi.ſed do. ſimilem in
l.legatum ſub conditio
ne.§.fi.de adi.le.
138 ¶ Volo vnum dicere
quando aliquis veſtrū
indiget de aliquo venia
tis ad me:quia ſeruiam
realiter:et merito:quia
teneor.quia doctor eſt
vt pater ſcholarib⁹:vn-

de dicit Inno.in.c.j.de magiſ. q̄d ſcho-
lares in neceſſitatibus tenent̄ a limēta
re doc.allegatur.l.ij.ꝺ ori.iur.⁊ hoc di-
co q: aliqui veſtrum faciunt doctores
venales licitando:rogo non faciatis ſci
tis etiam immorigeratu; doc.effici nō
poſſe vt.l.magiſtros.⁊ ibi Bar.de pro-
feſſo.⁊ medi.
139 ¶ Tu habes q̄d arbiter debet laudare
in locum vbi compromiſſum factū eſt:
⁊ alias non valet laudū.vt.l.ſi cū dies.
§.ſi arbiter.ff.de arbi.ſed quomodo lo-
cus accipiat̄ dic p̱ ciuitate.ſpec.ſingu
lariter in titu.de arbi.in.§.ſequitur.℣.
item queritur an ſtricte.
140 ¶ Quid dices vnus cōpromittentiū
probat mille nomine pene:alius centū:
an vitietur ſtipulatio propter inequali
tatē:equalitas enim ſeruanda eſt inter
eos.vt.d.l.ſi cū dies.in princi.ff.de ar-
bi.dic ꝙ non vitiatur:ſed reducitur ad
equalitatē pene minoris ſpecu.ſingu-
lariter in.d.§.ſequitur.ver.ſ; etia; hoc
quoquomodo pone.
141 ¶ Unus vult fideiubere pro vno q̇ du
citur ad carcerem pro executione ſentē
tie an debeat relaxari:dices ꝙ ſic:vt.l.
ſi ℣o.§.qui p̱ rei.ff.qui ſatiſda.cog.dic
ꝙ ſi velit fideiubere de iudicio ſiſti.nō
auditur vel de defendendo : ſed debet
aut ſoluere aut preſtare cautionem de
ſoluendo.iſtud fuit dictum originali-
ter Odofredi.et Bartolus ſibi attribuit
in.l.neq; impuberes.§.j.ff.de in ius
vocan.Baldus refert et ſequitur in.l.
finali.§.ſi pre[illegible]ata;.alias.§.in computa
tione.C.de iure deli.allegat textum be
ne facientem in.l.ſi pecunia.in fi.vt in
poſſeſ.leg.⁊.l.is contra.ad finē familie
herciſcunde.
142 ¶ Dico tibi aliquid in materia pre-
uentionis.de qua in capit.propoſuiſti.
de foro compe.l.pluribus.de le.j.⁊.l.ſi
quis poſtea de iudi.⁊.l.j.de offi.conſu.
vbi eſt locus preuentioni niſi aliquis
eorum ſit impeditus: dictum eſt Bart.
ſingulare.⁊ ibi probatur in.l.ſi marit⁹
ſit in magiſtratum.in princip. infra de
adulte.quod ignorabam hac nocte di-
dici.de quo verecūdor: cum Bartolus
ſit communis doctor Ludo.ſed ille lex.

fecit Bart.errare vehementer quia li⸗
cet dicat ibi text.habent maritus ⁊ pa⸗
ter equale ius:nam intelligitur equale
ius.ſcilicet in genere non in ſpecie:ſed
ſi concurrerent preferetur maritus etiã
ſi inequale.vt eodẽ titu.l.ij.§.finali.cum
ſe.⁊ ideo illa.l.nil facit pro bar.

143 ¶Lex receptum eſt.ff.de iuriſditio.
omni.iudi.quod maior poteſt ſe ſubmit
tere iuriſditioni minoris iudicis.⁊ hinc
eſt quod papa poteſt ſe ſubmittere iudi⸗
cio imperatoris.ij. queſtione ſeptima.
nos incompetenter an hoc ſit verum in
diſtincte: et illa iura fuerunt allegata
hic per nos an papa poſſit ſe ſubmitte⸗
re conſilio:⁊ diximus per ea quod ſic.et
male.et non pigeat noſtros errores cor
rigere:vt in capitulo qualiter ⁊ quãdo.
de accuſatiõ.et dico de iure:nam de fa⸗
cto poteſt equare quadrata rotundis:
vt dicit Joannes Andreas.in capitulo
cum veniſſent.de iudi.iſtud fuit dictum
Joãnis And.fons iuris canonici.vt in
ca.eccl'ia ſancte Marie.de conſtitutio.
reſpondit ad capitu. nos incompeten⸗
ter.dupliciter.Primo quod ibi de facto
ſe ſubmittit papa.Secundo quod ver⸗
bum iudicium.ibi poſitum ponitur pro
diſtinctione non pro iudicio contentio⸗
ſo.⁊ mouetur optimis rationibus:vide
eum ibi.⁊ nota.

144 ¶Ultimo dico tibi vnum quod nun⸗
q̃ audiuiſti.conſenſi tacite in iudicem
competentem.quia non oppoſuit decli⸗
natoriam.poſtea iudex fecit proceſſum
nullum.⁊ abſoluit me ab inſtantia.con⸗
uenior iterum coram eodem:an poſſum
eum vlterius declinare:queras mate⸗
riam prorogationis.in.l.j.ff. de iudic.
l.ſi qui ex conſenſu.de epiſcopali audi⸗
entia.et.c.penultimo et fina.de officio
dele.non inuenies:certe hoc dictum eſt
Guil.mirabile q̃ nõ poſſuʒ declinare in
eum q̃.de cõſti.pe. allegat optimam.l.
in.l.ſi quis repetere.in principio ſupra
de turpil.quam dicit habere pro pecu⸗
liari:et ideo legas doctores antiquos.
Angelus refert illud et ſequitur in.l.ſi
quis poſtea.ff.de iudic. in recollectis
[illegible] rdme fecit.et ego habeo vnacum
[illegible] Bal.

145 ¶Adde quod vbi eſt
papa ibi eſt roma ſiue cu⸗
ria.Jnnocen.in capitu
lo:ego.N.de iur.iuran.
et pro eo non eſt aliquis
in mundo text.licet multi
multos allegant.

146 ¶Fuit hodie interro⸗
gatus an tacita hypo⸗
theca trahatur ad futu⸗
ra de expenſa habes ca⸗
ſum.in.l. fina.C. que res
pig. et idem eſt in taci⸗
ta.vnicus caſus eſt in.l.
hac edictali.§.illud. in
verſi. omnibus.C.de ſe⸗
cundis nuptijs.et ibi per
Bal.

147 ¶Quero vſufructua⸗
rius tenetur ad expen⸗
ſas paruas et ad colle⸗
ctas. et ad refectionem:
ſed quid in vſurario: dic
quod aut in commodo rei
cuius mihi legatur vſus
participiat domin⁹ quia
ſit domus ampla: et tunc
tenetur dominus tan⸗
tum ad expenſas: aut
participiat ſolus vſua⸗
rius:et tunc ſolus vſua⸗
rius tenetur: caſum ha⸗
bes vnicum in.l.ſi do⸗
mus.ſupra de vſu et ha⸗
bi.et illum textum habui
ex facto rome. et multi
conſuluerunt et non alle
gant illum textum. Ego
autem habui tres flore⸗
nos.

148 ¶Gloſſa ordinaria in
capitulo cum plures.
de officio delegati:in ſe⸗
xto communiter appro⸗
bata dicit quod per actuʒ
nullum iuriſditio dele⸗
gata nõ perpetuatur quo
minus poſſit reuocari.

con.ſed an⸗
ge.in.d.l.ſi
maritus te
nuit Ʒrium
per.d.l.j. q̃
eſt verum
ſm Alexã.
ibi niſi pri⸗
oris iudicis
aliquid in⸗
tereſſet: vt
qꝛ dʒ habe⸗
re ſportu⸗
las.

143 ¶Lex
receptũ ⁊c.
Adde ſand.
vbi diffuſe
⁊ eleganter
examinat
iſtũ art.l.c.
eccleſia ſan
cte Marie.
col.ij.ṽ.ex
his ifert de
cõſti.⁊ fina
liter tʒ di⸗
ſti.Ro. hic.
Et vide ma
giſtrũ meũ
in.d.Leſt re
ceptum hic
alle.vbi nõ
minus co⸗
pioſe q̃ ele
gãter loq̃t
more ſuo.

144 ¶Ul⸗
timo ibi.p⸗
rogatiõis.
Vide ãple
p Aber.de
ro.l rub.ff.
de iudi.⁊.l.
j.eo.tit.⁊ q̃
ibidẽ apo⸗
ſtillaui.

145 ¶Ad
de ⁊c. Dic
q̃d eſt tex.in.c.vbi piculũ.de elec.⁊ i cle.
auditor.de reſcrip.

149 ¶Corã ꝛc. Adde q̃d iſtã glo.ſequi-tur ſimplr bar.ibi ⁊ multũ no.ang.⁊ ful-go.ibi dt eſſe ſingulariſſimã ꝑ extẽſiõe rl̃e.l.fi.⁊ auf.hic alle.⁊ refert ibidẽ ma-giſter meꝰ ſcʒ in.d.l.eſt recepta.col.pe.

illud dico verũ vbi que-ritur de reuocatione iu-riſditionis tacite ꝑ mo-dum delegantis.ſecus ſi expreſſe tunc enim non poteſt reuocari.ſed reuo-catur per actum nulluʒ. caſus eſt ſingularis in.c. venerabili.de of.dele.

149 ¶Coram arbitro non habet locum reconuen-tio.vt in.c.dilectus.de arbi.coram iudice auteʒ delegato:ſic caſus eſt in c.j.de mu.peti.et.l.fin.⁊ auf.ibi poſita.C.de ſen. Sed quid diceres de iu-dice prorogato:dic q̃d ſic glo.eſt ſingularis.de iu-riſd.om.iu.l.eſt receptũ.

150 ¶Appellans ab inter-locutoria ſi poſt appel-lationem reuertitur ad iudicem a quo et coram eo fecit aliquem actum vr renũtiare apellatio-ni:vt in.c.gratũ.de offi. dele.⁊ in.c.cũ veniſſent. de teſti.de materia ple-ne.in.c.ſi a iudice.de ap. lib.vj.q̃d eſt veꝝ niſi ille actus impugnetᷓ a par-te aduerſa iudice illo a quo.tunc enim nõ vr re-nuntiari apellationi.gloſ.eſt ſingularis in.c.cuʒ veniſſent.de eo qui mit.in poſ. cauſa rei ſer.adapta ad practicam.

151 ¶Dicam tibi vnum de quo alias tota curia romana dubitauit:reperitur ſcri-ptum talis appellauit cui iudex dedit apoſtolos:non dicebatur nec refutato-rios:vel reuerentiales.dictum eſt abba-tis antiqui ſingulare.⁊ ibi doc.in.c.di-lectus.de appel.legiſte hoc ignorant.

152 ¶Quero an ad id q̃d accreſcit principa-li obligationi:accreſcit etiã fideiuſſori: quidaʒ dixerunt ꝙ nõ.ſed caſus eſt vni-cus in contrariũ quod ſic in.l.ſi ab vno. ff.vt.le.no.ca.quod nota.

153 ¶Quid ſi dixit teſtator cura rem filio-ruʒ meorũ bene agere ipſi dent tibi mil-le vel medietatem hereditatis:curaſti: an poſſis mille vel medietatem heredi-tatis petere diceres quod ſic:quia ver-ba ſunt clara.In cõtrariũ eſt caſus vni-cus.in.l.iulia.§.ex his.de leg.iij.et iõ il-la.l.ſemper allegatur quod verba enũ-tiatiua futuri euentus non inducũt le-gati ſeu fideicommiſſi diſpoſitionẽ: q̃d tamen limita niſi illa verba ſint directa ad filios vel nepotes habes text.nota-biliſſimum in.l.vnum ex familia.§.fin. de lega.ij.quo ad filium.de nepotibus vero habes in.l.fideicõmiſſa.§.hec ver-ba.de leg.iij.

154 ¶Teſtator prelegauit predium here-di:deinde dixit accipias coheredem in prelegato fundo ſempronium.queritur an ſẽpronIꝰ poſſit venire vt coheres.an vero vt legatarius vel fideicommiſſa-rius.effectus eſt magnus propter falci-diam.qui non guſtaſſet de brodio iu-ris:diceret quod poſſet vt coheres ve-nire:ſed tamen caſum habes appertum in contrarium in.l.pater.§.fi.ff.de lega. iij.quem Dy.dicit non eſſe alibi:ſed ve-re eſt ſimilis de verbo ad verbum in.l. lucius.§.fi.eo.tit.miror de Dy.

155 ¶Conſtituto titium ꝓcuratorẽ meum in cauſa quam habeo cõtra ſemproniũ ⁊ generaliter in oĩ alia:an ex hoc intelli-gatur conſtitutus ad cauſas quas ha-bet cum aliis perſonis ꝙ ſempronio: hec queſtio fuit rome reperimus vlti-mo.glo.⁊ Bart.quod intelligitur quo ad

150 ¶Appellans ꝛc. Pro iſta gl. quidã alle-gãt tex.i.c. mulieri.de iureiu. Adde Pano.in d.c.cum ve-niſſent.hic alleg.colũ. iij.vbi dicit ꝙ illa gloſ. ponit limi-tationeʒ ad tex.i.c.gra-tum.de of-fic.delega. vbi vide ſe-lin.colum. iij.verſ.iij. limita.Ad-de Panor. conſi.ij.vo. primo ante fin.vbi di-cit quod ea-tenus vide-tur pars ꝓ-prium actũ approbare quatenꝰ ꝑ aduerſariũ approbatur allegat pre-dictam glo. adde etiam Lud.met.in ſing.798.inci. regula eſt q̃d appellans.

151 ¶Dicã tibi ꝛc.adde q̃d doc.i.d.c.di-lectis. notãt hoc ex illo tex.ſʒ habemus aliũ tex.iũcta glo.ꝙ dicẽdo peto apoſto-los itelligimꝰ de dimiſſoriis.in.c.j.⁊ ibi gl.in ver.petat apl̃os.de app.in vj.

155 ¶Cõſtituto titiũ ꝛc. Adde q̃d idẽ tʒ gl.⁊ Barto.in.l.oim.ff.de procur.⁊ in.l. damnum.§.ſi is qui edes.de dam.infe.

ſempronium tantum ſingulariter dictū in .l. qui habet. §. fi. ff. de tutel. nota nullus contradicit eis. ſed ſcio quod illud non eſt verum: ſed taceo pro nunc quia me allegante fuit deciſum ſm eos.

156 ¶ Tu ſcis quod vſufructuarius tenetur ad collectam fundi: vt. l. quero. ff. de vſufru. le. l. apud iulianum. §. heres. de leg. j. ⁊. l. ſi dependentes. et. l. hactenus. ⁊. de vſufru. ſed limita niſi tanta eſſet ſolutio collectarū quod equiualeret perceptioni fructuū tunc enim tenetur proprietarius. in mundo habes vnam gloſ. in. l. cōcubinam. §. qui ortos. de le. iij. al legat. l. ſi res obligata. de le. j. ⁊ illā glo. exclamat Dy. ⁊ Bar. in. l. his verbis. §. idem teſtator. de le. iij. ⁊ ita obtinuit de facto in ciuitate florentie in ardua. q.

157 ¶ Lego tibi vſumfructum ancille infantis an valeat legatum. diceres φ nō propter qualitatem infantie adiectam verbo. vt. l. in delictis ad legem aquiliā et infantis nullus eſt vſufructus: vt. l. arboribus. de vſufruc. cum ſimili. ⁊ habes caſum contrarium quia incipit valere cū ille adoleuit: alias eniꝫ eſſet fructuarij. tu habes tex. ſingularem in. l. ſi infantis. de vſuf.

158 ¶ Agens hypotheca contra dominuꝫ oportet probare prius rem ſibi hypothecatam: vt. l. de rebus. C. de dona. ante nup. fallit in fiſco: caſus eſt ſingularis ſm Barto. in. l. j. de iure fiſ. lib. x. nota illum ſi vis.

159 ¶ Procurator poteſt ſtipulari vſumfructum domino nō eſt dubium: ſed an idē in procuratore. l. vt in vſufructuario. vt in. l. prima cum ſequenti. ff. vſufructus. quemadmodum caue. gloſ. in. l. j. in fine. de no. ope. nun. dicit quod procuratoꝛ legis non poteſt domino ſeruitutem conſtituere: textus eſt ſingularis in. l. iij. §. ſed enim vſufructuarius. de itine. atꝗ priuo. licet illaꝫ conſeruare poſſit acquiſitam: vt. l. vſu. §. fin. cuꝫ ſe. quē admo. ſer. amit.

160 ¶ Si compromittitur in arbitrum cū pacto quod ferat ſententiā certam: nullū eſt cōpromiſſuꝫ. l. qualē. ff. de arbi. Sꝫ quid in arbitratore an ſit idem quod in arbitro. dic φ tunc eſt ſecus: quia valet.

⁊ in. l. hoc iure. de ſolu. ⁊ in. l. de his rebus. de arbi. vbi tex. pro eo. ⁊ Ioan. an. in addi. Specu. titu. de procur. §. j. ver. item op. et. §. ratione autem forme. vir. ſed quid ſi ꝓcuratoriū valet quod ꝓcurator ſimpliciter datus nō trahat ad futuras cauſas. ſed ſpe. vbi. ſ. tenet oppoſitū ⁊ ſequit Ang. in. l. inuitus. de ꝓcur. per. l. ſeruitus. de ſer. vr. predi. alleg. per ſpe. vbi. ſ. lꝫ Bar. rñdeat in. d. §. ſi is q̄ edes. adde notabile verbū alexan. dictis φ cōis opi. eſt ɔtra Bar. in addi. in. d. §. ſi is qui edes. in prin. Sed in actore non eſt idem ſm caſum ſingula. in. l. iteꝫ eorum. §. ſꝫ ſi ita. ff. quod cuiuſꝗ vniuer. nomi. q2 debet interuenire decretum iudicis quod non trahitur ad futura. l. fina. ff. de decre. ab ordi. fa. ⁊ eſt intellectus ad. l. ſi actor. de appel. Quid autem in delegatione cauſarum vide in. c. fin. de offi. deleg. in. vj. ⁊ ibi ꝑ Gemi. Ad predicta vide Bald. in. l. fi. §. j. in antepe. col. C. de bo. que lib. ⁊ Doc. in c. non iniuſte. de procu. in glo. ij.

Ange. dixit hoc ſolus in

158 ¶ Agens ⁊c. Adde etiam quod Bart. in. d. l. dicit. l. de reb⁹. eſſe ſingularem ꝑ d. l. j. ⁊ Barto. ibi vide. Bal. in. l. ſi debitor. C. de priuile. fi. idē in dote ſm Bal. in. l. ad exactionem. C. de dotis promiſ. per Barto. in. l. ⁊ qui nondum. §. j. ff. de pig. vide tamen ſingulariter Bal. in. d. l. de reb⁹. vbi preterꝗ in iſto caſu vr̄ q̄d fiſc⁹ nō habeat hoc priuilegiū ſm pulchre no. per Bal. in. l. ſi is q̄. in fi. ſꝫ ɔtra dicta ꝑ bar. l. d. l. j. videnẗ facere q̄ idē ēt in. l. nō puto. ff. de iure fiſci. ꝑ illā tex. ꝑ dictis hic bene facit q2 fiſc⁹ etiam in delictis habeat priuilegiū hypothece. l. j. ⁊ ibi no. glo. C. de pe. fi. li. x. notaẗ per docto. in. l. poſt cōtractū. ff. de dona. ⁊. in. l. reſcriptū. §. j. ff. de pac. Et opi. bar. in. d. l. j. de qua hic tenuit Franciſcus Lucanus de ꝑma in tractatu de ꝑuilegio fiſ. in. lxxxiiij. caſu ꝑ tex. l. l. ſi is q̄. ff. de iure fi. faciūt q̄ idē dicit vbi. ſ. lxxxiiij. caſu lꝫ in neutro iſtoꝝ locoꝝ alleget ꝑdicta.

160 ¶ Si compromittitur ⁊c. Ad intelligētiam iſtius ſingu. vide que ſcripſit Ale. in §. ⁊ poſt operis. hic all.

161 ¶ Judex ⁊c. Ibi attende. iuuenis ꝺ iſtꝫ dixiſſe tex. l. ſi filiusf. ff. de iudi.

162 ¶ Hoc neſciūt ⁊c. Ibi ſe pſentet ad hoc dic eē text. no. i. c. cū ſit l. c. pſonas. ⁊. c. ex inſinuatiōe. de app. hic. al leg. vbi viꝺ Phi. i prin. ad ꝓpoſitū de q̄ h̄ vide etiā but. ad cōfirmationē dicti ſui h̄ allegati p ro. adducit ro. ꝺci. 94. lꝫ Phi. non faciat mentioneꝫ. Ibi mādare executiōi ⁊c. Adde qꝺ ſi pᵒ terminū imo ēt poſt executionē appellās ꝓſequat appellationeꝫ poterit reuocari ſētē[n]tia et executio fctā. ita [illegible] dixit. [illegible] text. poſt [illegible] in. l. [illegible] C. de appella.

165 ¶ Judex a quo [illegible] ꝙ

l. ſi conuenerit. de re iudi. nil allegat ſed pro eo noto caſum ⁊ ſingularē in. l. j. §. poſt operis. ff. de no. ope. nunc. intelligendo quod ibi fuit compromiſſum in iudicē vt arbitratorem prout eſt neceſſarium intelligi. In iudicem eīn vt arbitrium compromitti non poteſt. vt. l. ſi ſeruum. §. ſi quis iudex. ff. de arbi. de iure ciuili loquor.

161 ¶ Judex qui emittit ad probationem inſtrumentum quod non debebat admittere non ſolum facit litem ſuam ſed etiā tenet̄ titulo quod quilꝫ iuris. Inno. ſingulariter in ca. cum venerabilis. de exceptio. ⁊ illud nos docuit Bald. in. l. fin. C. ſi certum peta. Attende iuuenis: iudex ſi culpa ex malitia male iudicat tenetur in quantum relationis iudicis videbitur ſecus ſi dolo quia tunc tenetur ad veram litis eſtimationem et hoc modo dicitur iudex facere litem ſuam et hoc pro iuuenibus.

162 ¶ Hoc neſciunt legiſte. Judex poteſt ſtatuere terminum appellanti infra quem ſe preſentet coram iudice ad quem alias ſi non facit appellatio eſt deſerta: et pone quod ita facerem. ſ. quod dem duos menſes ad ſe preſentandum ſedi apoſtolice et alios duos ad faciendum fidem mihi de preſentatione: an tunc per lapſum vltimi biennij. ſit deſerta appellatio: dic qꝺ non ſm Bald. in. l. preſens. C. de appella. ⁊ ſic non reſultet effectᵒ deſertionis ex ſecunda taxatione termini an reſultet aliquis aliᵒ effectus. Fede. de ſenis in cōſilijs ſuis cōſilio. xxvij. alias. xvij dicit ꝙ illa ſecūda prefixio termini habet effectū quod cia[illegible] termino poteſt iudex a quo ſtatim ſententiā mandare executioni etiā pendente appellatione adeo quod non poſſit executio irritari per tit. nil noua[illegible] appella. pen. ⁊ hoc fuit notum domi. [illegible] c. ex inſinuatione de app. dictuꝫ [illegible]abile ⁊ per neminem plus dictuꝫ ſcribe[illegible]dum literis aureis et faciet tibi ho[illegible]orem ſi ſciueris conſeruare ipſum.

153 ¶ [illegible] habes in. c. innotuit. de arbi. et. ff. eod. l. item ſi vnus. §. ſi in duos. quod nō poteſt in duos compromitti vt eligant tertium incertum. Sꝫ quid in arbitratore an idem quod in arbitro dicit Bald. in. l. j. C. de his que pe. no. in lectura antiqua quod valet: allegat ſingulare dictum Joan. mo. in rubrica. de elec. lib. vj. dico quod ipſe habet caſum rotūdum ſecūdum vnam lecturam: glo. in. c. cuꝫ a nobis. quod eſt penul. de arbi. miror de tanto patre.

164 ¶ Committo filium meum matris cuſtodie qn videar eam tutricem filio meo feciſſe: dic qꝺ non. caſus eſt ſingularis in. l. que aliena. §. quamꝙ ſecūdum vltimam lec. glo. ff. de neg. geſt.

164 ¶ Tu ſcis quod nullum mandatum habenti nō poteſt fieri ſolutio. vt. l. qui hominem. §. qui nullo. de ſolu. an ex cōtractu neg. geſt. ipi ſolui poſſit licet mādatum non habeat in hoc diſtingue: vt facit. l. ſingularis qꝺ aut debitor ſoluit ſciēter aut ignorāter in. l. filie. infra de ſolu. et facit. l. illa. ad materiam. l. ſi vrbana. de condi. ind. et dicit ibi. Barto. ꝙ illa. l. filie. eſt ſingularis ad aliud: ſcis eīn quod emptā res a tutore pupilli efficit vt. l. ſi tutor. C. ꝺ ſer. pig. da. ma. ⁊. l. curare. cū ſimili. arbi. tu. quod eſt verum ſi emitur per tutorem. ſecus ſi per negotiorū geſtorem vt. ꝺ. l. filie. ſecūdū Bar. ibi Ludouicus.

165 ¶ Judex a quo poteſt prefigere terminum pti appellanti. ſ. quem exequeret appellationē qꝺ eſt verum ſi defert appel⸗

ſtatiõi aliqs ſecus. Innocē. in capitulo finali. ð accuſatio. ſingulariter ⁊ ſequū tur domini mei licet Spec. in titulo de appel. §. ſequitur. verſicu. hac forma re ſpondet et illa placet quibuſdam in. c. j. de appellatio. lib. vj. ꝙ dictum Inno. in conſiſtorio pape tenemus vt ſacrum euangelium.

166 ¶ Sed nunquid conditio detur cõtra vxorem vel maritū amouentē res vxo ris videtur ꝙ non quia nulla ꝯditio da tur domino niſi contra furem. vt. l. ſi. ff. vſufru. quemadmo. ca. inſti. de act. §. ſic itaqꝫ. In contrarium tamen eſt verū. ca ſus eſt vnicus et male notat⁹ in. l. ſi cõ cubina. §. nõ ſolum. ff. rerum amo. illud ergo quod dicitur ſpeciale in fure di cas idem in viro ſeu vxore amouente.

167 ¶ Extraneus promittit dotem pro fi lia mea ego fideiuſſor pro ea: ſoluo an poſſum a debitore repetere. videt̃ ꝙ ſic per totum tit. de fideiuſ. ſed caſum vni cum habes cantantem contrariū nota bilis limitatio ad totum tit. de fideiuſ. in. l. profectitia. in. §. ſi pater non quaſi pater. ff. de iure do.

168 ¶ Glo. ordinaria in. l. nam ad ea. ff. de condi. ⁊ demon. dicit ꝙ iura cõditiona lia ex publicatione non transferūtur in fiſcū. ſed pro ea eſt caſus ſingularis in l. interdicit. de condi. ⁊ demõſtra. quod tamen limita verum de iure cõditiona li cõditione caſuali ſi nauis venerit ⁊c. ſecus vero ſi illa iura ſunt cõditiõalia miſta vel poſitiua cõditione. tūc transferūtur. caſus eſt vnicus in. l. in facto. §. fiſcus. de condi. et de ſecundo limita in iure cõditionali voluntarie ſecus ſi ex contractu. illud enim trāſfertur in fiſcum tu diceres fiſcus cēſetur loco he redis extranei. vt. l. j. de bo. dam. ꝑ glo. ſed conditionalis contractus tranſit in heredem extraneum. vt in. §. ex cõditio nali. inſti. de ver. oblig. ſed tu habes ca ſum ſingularem in. l. inter ſoceruꝫ. §. fi. de pac. do: inhereas tex.

168 ¶ Adultus poteſt facere teſtamentū ſed an in eo poſſit filio tutorē dare. tex. eſt ſingularis quod ſic in. l. iij. §. quan uis. ff. de admini. tuto.

169 ¶ Tu audiuiſti. l. ad egregias de iure

iſtud dictū Inn. l. ð. c. fi. ſeqꝛ ibi Jo. an. ⁊ imo. q̃ tñ ibi ſubdit ꝙ inquantū Inn. ſentit ꝙ vbi iudex non detulit appella tioni nõ poſſit terminum aſſignare nõ eſt ſimpl'r verū per id quod habetur in c. abbate. ð ap. ⁊ l. c. cū appellatio nib⁹. ð ap. in. vj. adde ꝙ iſtud de quo ꝑ Lu. hic refert ⁊ ſeqꝛ Sā. in c. cū bartol dus. co. vj. in fin. dum abb. alleg. de re iud. ⁊ ðt eſſe tex. in. c. perue nit. lo. ꝓlo de ap. ⁊ ibi ab. in no. ſe quit ēt ab. in. c. cū ſit. co. ti. cū cõ cor. de quibus per Feli. vbi. ſ. vbi tñ di cit quod communiter reprobat dictum Innocen. et tenetur quod poteſt nõ de ferens prefigere. vide tamē eum qui la tius loquitur et vide eundem qui per plura etiā reprobat ⁊ tenet quod indi ſtincte iudex a quo vel deferat vel non põt prefigere terminum appellatiõi ad hoc vide etiā aliquid per Feli. in. c. pre latorum. col. vj. poſt ꝓin. ver. ſecūdo ca ſu. de accu.

iuran. egregia perſona eſt epiſcopus cardina lis ⁊ quilibet in dignita te conſtitutus. Sed an poſſit ꝑſona egregia re nuntiare priuilegio il lius. l. Cyn. tenet quod non. in. l. nec honorem. C. de epiſcopis et cleri cis. ⁊ credo quod fuit ter allegatum. et eſt ratio quia illud priuilegium conceſſum eſt dignitati ⁊ non perſone igitur ⁊c. ſed qui daret caſum ſin gularem non gauderes: caſus eſt in capi. ⁊. ij. de iudi. libro. vj. ⁊ ibi caſus ſingularis ꝓ dicto Cy. ſecundum me.

168 ¶ Glo. ordinaria ⁊c. Adde ꝙ iſtā glo. multū not. Bal. in. l. j. co. pe. C. de here. inſti. ⁊ Fel. in. c. in preſentia. col. xv. l fi. ⁊ prin. ſeq. de ꝓbat.

169 ¶ Tu audiuiſti ⁊c. Adde ꝙ lꝫ reſpõde ri poſſit ad. c. ij. §. ceteruꝫ. de iud. in. vj. hic alleg. ꝑ Ro. ſ. ꝙ hꝫ ſpālē rõnē in mo nialib⁹ tñ ſuſtineri põt dictū Cy. ſꝫ Fe li. l. c. ſi q̃ teſtiū. co. antepe. ð teſti. ex no tatis ꝑ Bal. ⁊ Ang. l. l. alia. §. elegãter. ff. ſolu. ma. vbi iuri reuerentiali per pa ctum renuntiari nõ poteſt vide moder. in. l. elia. ⁊ in. l. penul. C. de pac.

170 ¶ Itē q̄ro ꝛc. in fi. adde ꝙ gl. eſt fi. ꝛ videt eē alia i. l. inuiti. i gl. magna. ff. de teſti. facit tex. i. l. i eadē. i. fi. ff. ex q̄b' cau. ma. ꝑ quē tex. vide qđ dt Bal. i. l. pe chie. i fi. ff. đ adi. le. ꝛ i. l. ſi fide iu. i fi. ff. đ fideiuſ. iſta limitatio ſi placuit magiſtro meo l. l. ad egregias ħ alle. col. ij. i fi. et ꝯſeli. l. c. ſi qui teſtiū. col. iij. ver. glo. fi. ff. de teſti.

171 ¶ hes res ꝛc. Tu dic ꝙ alex. facit mētionez de tex. in. §. pluribus hic allega. in. d. l. marcell'. §. quidam. in ꝑin.

172 ¶ Tu hēs ꝛc. vbi dt ꝙ de au. et arg. leg. dic tu đ an nuis lega. iſtā limitationē ſeqtur ſimpliciter Alex. i. §. quidaz liberis hic allega.

177 ¶ hos diefeſti. ꝛc. vide angelum conſilio. ccxlij. Bald. conſilio. ccciij. incipiē. In bonis feudalib' ibi ꝛ

170 ¶ Itez quero an illa. l. ad egregias. habeat locum in paupere cui eſt verecundia domum exire: puta ſi eſſet quidā nobilis homo iſtud fuit rome de facto ꝛ dñi mei determinauerunt ꝙ ſi per gloſſ. in. c. ſi qui teſtium. de teſtibus.

171 ¶ heres vniuerſal' grauatus reſtituere quicq̇d ex hereditate ad eum ꝑuenerit tenetur reſtituere prelegata caſus eſt in c. cuz virū. C. de fideicō. qđ eſt verū niſi illa ꝑlegata ſint ꝓhibita ab eo alienari tunc eñ ad iſta reſtituēda nō tenet' iſtđ nō inuenies. in. l. cū virū nec ꝑ Bar. i. l. marcellus. §. q̇dā liberis. ff. ad trebel. caſus eſt vnicus. in. l. luci'. §. plurib'. ff. ad trebel. ſm Bar. ibi.

172 ¶ Tu habes tex. i. l. ſi tius. ꝛix. l. marcellus. §. q̇dā liberis. ff. ad trebel. ꝙ heres in parte grauatus nō tenet' reſtituere ꝑlegata qđ vexꝫ eſt niſi teſtator quē grauauerit de reſtituendo portionē hr̄ditatis filio teſtatoris. tūc eñ veniūt ꝑlegata: caſus eſt ſingularis ſm Barto. ibi i. l. liberto. §. filiuz. de an. ꝛ arg. lega.

173 ¶ Ultimo q̄ro an dilatio ꝯceſſa ſuꝑ ſorte itelligat ꝯceſſa ſuꝑ acceſſorio vſuraꝝ tn̄ hēs tria iura ꝑmū. i. l. cū ſoluēdi. ff. đ diſtra. pi. q̄ parā facit. ſcđm eſt ſingl'are ad hoc in. l. ſoluit'. §. q̄ paciſcat'. q̄b. mo. pi. vel hipo. ſol. ibi caſus de hoc qđ not. quod limita niſi debitor cui eſt facta dilatio ſit ſuſpect' de fuga vl' a dilapidatiōe ſui patrimonij tūc eñ dilatio in principali nō extendit' ad acceſſoriū caſus eſt ſingularis ſm verā primā lec. gl. in. l. queſitū. ff. de pigno. tene mēti: qꝛ de facto veniet.

174 ¶ Tu ſcis ꝙ faciēs impēſas vtiles et neceſſarias. in re aliena pōt retinere rē donec a dño expēſe ſoluant' vt in. l. ſi in area. cū ſi. ff. de ꝯdi. inde. ſꝫ an iſtud ius retinēdi tranſeat in ſingularē ſucceſſorem dic ꝙ ſic caſus eſt vnicus in. l. in hoc iudicio. §. impēdia. ꝟ. ſed his. ff. cōi diui. nota perpetuo.

175 ¶ Duo ſunt dñi vnius rei cōis cui' alter pignorat ſuā partē alteri nūq̇d hec pignoris obligatio impediat petitionē diuiſionis: dic ꝙ caſus eſt ſingularis in l. ſi quis putās. §. idē iul. ff. cōi diuidūdo. quod nota.

176 ¶ Iure hodierno tutor tenet' vl' ꝯuertere in emptionē ꝑdioꝝ vel dare ad honeſtam partē lucri mercatori pecuniā pupilli ſm Bart. in. l. diu'. ff. ad. l. fal. et l. tutor q̇ reptoriū. §. ſi poſt. ꝛ ſe. ff. de adm. tu. alr̄ tenetur ad interreſſe vt idē florentie habui de facto ꝙ diuerſimode mercatores dant lucrū ꝓ pecunijs que eſtimatio qđ debeat ꝯſiderare an quod eſt plus vel quod eſt min' qđ ſm mercatorem qui dat min' dꝫ pupillus petere intereſſe ita ꝯſului ꝛ allegaui caſuz vnicū in. l. tutor qui repertoriū. §. ex ceteris. de admi. tu. Et ita fuit pronūtiatū. pro dicto Bar. eſt caſus in. c. ꝑ noſtras. in fi. de dona. inter virum ꝛ vxo.

177 ¶ hodie femina nō ſuccedit in feudo fallit niſi feudum ſit cōceſſum ꝓ nullis ſeruitijs ſꝫ ad mercedē: ꝛ in hoc ꝯſului ꝙ ſic ſuccedit. femia hoc caſu cū obliget recipiētē ad ſeruitia ſꝫ Bal. i. c. decedēti. q̇ feu. da. poſ. in vſi. fendo. et dicit de hoc eſſe caſuz in. c. ſi aūt. de capi. extra ordi. cor. q̄ rub. in paucis libris reperit' vt dicit ibi Bal. tene menti.

178 ¶ Teſtator dicit ſi titi' cū filijs meis morabit': relinquo ſibi cētū an req̄rat' ꝙ ſimul habitet in eadem ciuitate ſeorſuz

vel ſimul in vna domo dic qđ aut teſta-
toꝛ đt ſi moꝛabitur in ciuitate:et tūc nō
requirit qđ eadē domo. caſus eſt ſingula
ris in. l. qui ↄcubinam. §. vxoꝛi. de le. iij.
aut teſtatoꝛ nō exprimit locū: ꝛ tunc nō
vr̃ impleri niſi in eadē domo ſimul habi
tēt. tex. ſing. in. l. ſi q̇s ita. de ↄd. ꝛ demō.

179 ❡ Quid ſi titius habuit ſaluū condu-
ctum ab imperatoꝛe qđ a nullis credito
ribus ſuis hinc ad quinquenniū poſſit
moleſtari an intelligat ꝙ nō poſſit con-
ueniri a creditoꝛib⁹ rōne delicti dic ꝙ
nō. iſtud eſt ſingulare verbū Bail. de co.
in. l. ſi ex parte. §. ꝙꝙ. ff. qđ cuz eo. ꝛ. l. ſi
reum. ff. de re iudic. ꝓbant per eadē iu-
ra optime pꝛobantia.

180 ❡ Tu ſcis qđ ius canonicum repꝛoba
uit ſpoꝛtulas vt in. c. cū ab ol. de vita et
ho. cle. ſed an valeat conſuetudo in con
trarium Spe. tenet qđ ſic ti. de ſalar. §.
j. v̄. ſi vo oꝛdinari⁹. gl. ſingularis Joan.
and. tenet contrarium vt in cle. ſtatutū.
de elec. allegat. d. c. cum ab omni. in ver.
pꝛo diuerſa terrarum conſuetudine et
illa communiter tenetur.

181 ❡ Quero feudatari⁹ pōt aliis in feudū
dare ſuū feudū etiā inuito dn̄o ꝛ eſt cla-
rum: ſed an poſſit pꝛimus feudatari⁹ re-
nuntiare ius feudi in manib⁹ dn̄i in p̄-
iudicium ſecūdi tu diceres qđ nō in. l. ſi
petēde. de tēpo. in inte. reſti. Sed caſus
eſt vnicus. in. c. j. ver. ſinaūt diſſentiēte
qualr̄ olim feu. alie. pot. in vſi. feu. ꝛ ad-
das ad. l. fi. ff. de pact. quod ſic. nota tu q̄
habes feudū in partibus.

182 ❡ Tu ſcis quod crimē falſi pꝛeſcribit
ſpatio. xx. annoꝛum. vt. l. querelam. C. de
fal. c. cuz venerabilis. de excep. hoc fal
lit in eccleſia in qua nunꝙ pꝛeſcribitur
dictū ſingulare. Spe. in ti. de ſen. §. quo
niam. vbi no. allegat text. xxx. q. ij. vere
omnis is. ꝛ vere eſt notabile.

183 ❡ Obligo me qđ obligabo me tibi in
futurum ad. x. an ſtatim ſim obligatus
ad. x. an requiratur noua pꝛomiſſio dic
quod ſtatim ſum obligat⁹: iſtud eſt dictū
ſingulare Joan. and. in tit. de obli. ꝛ ſo-
lu. in addi. Spe. i rubrica. vbi refert ita
diſputaſſe Marcel. docto. in legibus
ſuum et iſtud eſt in penitentialibus iu
ris canonici. F in 2ª col.

hoc in bonis feudalibus in tertia pte.

179 ❡ Quid ſi ꝛc. Ad quid extēdat ſaluuſ-
cōductus ſiue aſſecuratio. an ſi cōpꝛehē-
dit mixtim delinquētes ꝛ damnatos cō-
pꝛehendat etiā eos ſepatim vide Bal.
ↄſ. ccccxlix. p totum in
cipi. ponit qđ quidam
Nicodem⁹ i tertia pte

180 ❡ Tu
ſcis ꝛc. Dic
qđ pꝛo opi.
ſpecu. ſunt
plures glo.
vt in. §. ne
aūt. in aut.
de iud. i gl.
j. gl. in aut.
offerat. in
verbo ſpoꝛ
tulis et ibi
bar. đ litis
ↄte. imo. in
l. pōponi⁹.
alias icipit
ſi vni. de re
iudic. eſt ēt
glo. in. §. tripli. in libello ibi. ſꝫ hodie in
ſti. de ac. quā tꝫ ibi Joan. fa. ꝛ aliij ſcribē-
tes ꝛ magi. meus ibi. col. viij. circa pꝛin.
dicit magis cōez opi. eſſe iſtā: ꝛ ſic ꝯ In
noc. ꝛ alios. i. d. ca. cū ab ol. hic alleg. Et
plene de hoc tangit Anto. coꝛ. lꝫ p̄dicta
non alleget in no. ſuis in ver. ſpoꝛtule.

181 ❡ Quero feudatari⁹ ꝛc. Adde qđ iſtud
dictū refert: ꝛ ſimplr̄ ſeq̇t magiſter me⁹
in. l. fi. hic alle. col. j. verſi. ij. fallit.

182 ❡ Tu ſcis ꝛc. Adde qđ ſpec. hoc đt in
dicto. §. qm̄ ver. ꝛ no. quod ſm canones
vbi allegat. xxxv. qō. ix. §. qꝛ ergo. ꝛ. c. ſe
quen. ꝛ Bal. in. l. j. in pe. col. C. de ſacro-
ſan. ec. ſꝫ illud intelligit in cauſis ma-
trimonalibus ꝛ ſpūalib⁹ vt per ſpe. vbi
ſ. alleg. xxxiij. qō. v. qđ de deo. Et qđ in
penis ſpūalib⁹ nulla currat pꝛeſcriptio
dicit etiam Bartolus. in. l. fina. in penul
tima colūna. et in. xxix. columna. C. qui
accuſa. poſ. ꝛ Ang. ꝛ Moder. in. l. diuus.
de re iudi.

184 ❡ Opponit p modum
exceptionis coꝛam vno
iudice qui nō pōt cogno-
ſcere de ea ſi remittatur
ad iudicem competentē
debet ſm formā ſm quā
fuiſſet expeditum ſi ha-
buiſſet cognitionē. Jn-
no. ſingulariter in ca. la-
toꝛ. qui fil. ſint legiti. licet
Spec. contrarium teneat
in tit. de oꝛdi. cogni. §. j.
circa pꝛinci. palatium ta
men ſeruat opi. Inno. qđ
no. quia mirabile.

185 ❡ Qua pena punitur no
lens acceptare officium
ad quod eſt acceptus et
electus. dic quod debet
alius loco eius ſubꝛoga-
ri: et illi ſubꝛogato dari
bona recuſantis poſſidē-

186 ¶ Nū-
quid laudū
ꝛc. Ibi ſed
nūquid in
ſnia ꝛc. Ad
de qd ſnia
criminalis
etiā ꝓpter
innocentiā
rei detectā
non retra-
ctatur abb.
in.c. ſubor
ta.de re iu
dica. et ibi
feli. co.vij.
ꝛ abb.in.c.
ꝯſāguinei.
in fi.eo.tit.
niſi benefi
cio ſolius
ꝑncipis vt
l.diui.ff.de
qōnibus ꝑ
quē tex.di-
cit bar.vbi
declarat ħ
vt non ꝑce
dat qñ ꝯtra
ſniaꝫ i crla
li itētat̃ bñ-
ficiū reſtō-
nis in inte.
a ꝑncipe ꝑ
pter iura d
nouo repta
vel detecta
ad iſtd.vid
etiā plene
ꝑ Feli. l.c.
cū dilect⁹.
col.iij.ꝟ.ij.
limita de fi
de inſtrō.
192 ¶ Eſt
dubiūꝫ ꝛc.
Iſtā limita
tionē facit
etiā pau. d
ca.in.l. mu
lier.§. cum

da ꝛ vſufructuanda do-
nec durat officiū:ꝛ ſi poſt
ea reperitur debet com-
pelli illud officium per
bienniū habere.caſus eſt
ſingularis.l.ſi ad magi-
ſtratuꝫ.C. de decu.lib.x.
186 ¶ Nunquid laudum ar
bitratoris poſſit reſcin-
di pretextu inſtrumento
rū de nouo reptorū ſi eq
paras arbitramentū trāſ
actioni.vt in aut.ſi non
contingerit.C. de indi.ꝛ
in corpore vñ ſumit̃ ſed
tranſactio non retracta-
tur.vt.l.ſub ꝑtextu.C.de
trāſac.Si autē vis equi
parare reductionem ap-
pellationi:ꝛ tunc poſſit
ſicut in appellatione in
qua probatū probato ꝛc.
vt.l.per hanc.C.de tem.
appella.tu dic ꝙ hoc de-
terminat Federicus de
ſenis conſilio.ccxxxvij.
incipiente Petrus reſto
rien.ꝛ ſic aut pars de no
uo poſt ſententiam vult
producere:ꝛ non produ-
xit ante ſententiam quia
inſtrumenta ipſa non ha
bebat ꝛ tunc pōt arbitra
mentum infringere aut
nō produxit cū haberet
ob deſidiam ſuā ꝛ nō do-
lo ꝛ tūc idem qꝛ ſibi ſub-
uenitur aut non ꝓduxit
dolo:ꝛ tūc nō poteſt am-
plius ꝓducere propter
doluꝫ ſuum:ſed ſecus vi
det̃ in eccleſia romana
quia dolus prelati ei nō
poteſt nocere:ꝛ ita poſt
longam diſputationem
determinat Federic⁹. Sꝫ
quid i ſnia criminali an
retractet̃ dic ꝙ eſt caſus
ſingularis.i.l.j.§.ſi qs vl
tra. de qōnib⁹.ꝛ.l.diui.
fratres.de penis ꝙ non.

187 ¶ Sed nunquid in petitione exceptio-
nis poſſit iuramētū deferri in defectuꝫ
ꝓbationis.vide gl.in.l.j.ff.qd me.cau-
ſa.ꝛ in.c.pia.de exce.in verbo:apertiſſi-
mis.lib.vj.
188 ¶ Dubitatur per quot teſtes reproba
tur inſtrumentum in.l.in exercēdis.C.
de fide inſtrumen.ꝛ.c.cum Joannes.eo.
tit.cum ſimilibus.ſed hec dubitatio ceſ-
ſit quādo in inſtrumēto aſſerit̃ per nota
riū de ſpontanea voluntate.nā tunc in-
diſtincte pōt reprobari per duos teſtes
ſm dñm Bal.in diſputatione ſua.§.phi-
ſici.allegat Inno.in.c.cum ſuper.de re
nun.l.obſeruare.de.offi.ꝓconſu.
189 ¶ Quero an lex ſi debitori de iudicūs
dicens quod preceptum in cōfeſſum ſit
ante litem conteſtatam habeat locuꝫ in
iudice delegato dic qd non quia coram
eo debet interuenire litis ꝯteſtatio.tex.
eſt in.l.ſi reus paratus.ff.de procurato
ri.Bald.fuit primus qui illum not.in.l.
conſentaneum.C. quomodo et quando
iu.ꝛ dicit quod nō eſt alibi.Sed an ha-
beat locum in arbitro dic quod non.re-
quiritur em̄ litis cōteſtatio ſm bal.ſin-
gulariter in.l.j.C.de exec.rei iud.alleg.
ſimilitudinē inter arbitrum et delegatū
vt in.c.vno delegatorū.de offic.delega.
quod nota.
190 ¶ Judex non poteſt pro actore abſen-
te nō citato ferre ſniaꝫ.vt.l.furioſo.iun
cta glo.in.l.qſitū.ff.de re iudi.ꝛ.l.ꝓperā
dum.§.finaūt.C.de iudi.qd ſecus eſt in
criminali.tex.eſt in.l.Quis.C.de adulte.
ſm Bal.in.l.ea que.C.quomodo ꝛ quan
do iudex.quod nota.
191 ¶ An.l.ſi debitori prealleg.loquēs de-
termino decem dierum habeat locuꝫ in
arbitratore ſm Bal.in.l.eos quod nō.ꝛ
idē in termino iudicatur indulto quia
arbitrio iudicis ſtare dꝫ.caſus eſt ſingu
laris in.l.ſi cum dies.§.quantum.ff.de
arbi.iuncta glo.
192 ¶ Eſt dubiū nūqd trebellianica poſ-
ſit prohiberi:ſed iſta dubitatio ceſſat in
filio qui debet habere duas quartas tūc
enim poteſt trebellianica prohiberi ſm
Bald.in auten.cū teſtator.C. ad.l. falci.
alle.dictū Dy.in.l.Inci⁹.§.marit⁹.ff.ad
treb.nō ob.id qd dicit Bald.i.l.iubem⁹.

c.ad treb.qꝛ illđ falſuz tene mẽti iſtud.
193 ¶ Quero an illi qui non admittũtur cõtra aliquem poſſint eo nolente contra eum produci: dic ꝙ aut illud eſt mere fauorabile partis: ꝛ tunc dic ꝙ ſic ſecundum Spe.ſingulariter in ti.de teſte.§.j.ver.quid ſi aduerſari⁹.alias repellũtur propter teſtis indignitatem: ꝛ tunc etiã me nolente produci non poteſt ſm Inn.in.c.intimauit.de teſtibus.allegando.l.quos prohibeat.de poſtulando.
194 ¶ Tu audiuiſti.l.rogaſti.ſi cer.pe.ſed quero quid ſi in caſu.d.l.vendens velit reſtituere rem ꝛ non pretium.dic ꝙ vbi quis tenetur propter ſpeciem vel eius venditionem ad pecuniam tradĉão ſpeciem liberatur: nec cogitur ſoluere pecuniam.tex.eſt in.l.fundum per fideicõmiſſuz de le.j.ꝛ illa ſingularis ſecundũ Dyn.tu adde ſimilem in.l.ſi vero.§.fi.ff.ſolu.ma.qđ no.
95 ¶ Tu legis.l.admonẽdi.ꝛ in ea debuiſti habere ꝙ retractatur pretextu teſtamenti iuramentum iudiciale vt.l.fi.C.de re.cre.Sed quid in ſententia an ea poſſit per teſtamentum retractari.tu habes tres glo.vnam in.l.ſi matres.de ex cep.rei iudi.que vult qđ non niſi beneficio reſtitutionis.ſecundam in.l.j.§.ratio.ſupra quemadmodum teſtamen.aperi.dicit ꝙ ſic diſtincte.tertiam in.l.iij.§.ſi legatarius.verſicu.item ſi ipſe.ff.ſi is cui pluſq̃ per.l.falci.ꝛ vult quod nõ indiſtincte quid dices: quia nullum doctorem reperio hoc tangentem.dico gloſſ.in.§.ratio etiam veram per.l.de his.C.de tranſactionibus.ꝛ per.l.primam.§.ratio.prealleg.ibi apud iudicem.Ecce ergo quod ſententia ꝛ tranſactio in hoc equiparantur non valeat niſi agnitis verbis teſtamenti.licet ergo tranſactio non poſſit retractari pretextu inſtrumẽti.vt.l.ſub pretextu tamen retractat̃ pretextu teſtamenti.vt.l.in patres.§.j.et.l.non eſt ferendus de tranſactio.ergo eadem ratione dicendum in ſententia. Item iuramentum ꝛ ſententia equiparantur.vt.l.nam et poſtea.§.qui temporali.de iureiurando: et illud pretextu teſtamenti retractatur vt dixi ergo ꝛ ſententia. Item que eſt ratio dicte.l.finalis.de reb.cre. fauore vltime voluntatis: ꝛ eadem eſt ratio in ſententiis ergo idem ius: ꝛ ſic diſpoſitio dicte.l.fina.ꝛ ex his concludo illam gloſſ.in.§.ratio veraz.ꝛ breuiter de hoc eſt caſus hoc intuenti in.d.l.ſi mater.
196 ¶ Tu habes quod propter inimicitias legatuz intelligitur reuocatum quod eſt verum ſi culpa legatarij venit inimicitia: ſecus ſi teſtatoris.caſus eſt ſingularis in.l.cũ tabulis.§.j.de his quib.vt indig.
197 ¶ Quero an obiecta exceptione excommunicat- in viam exceptionis dilatorie ſit deferendum iuramentum in defectum probationis.dic quod non ſecunduz gloſſam.et mouet me gloſſ.in.l.finali.in principio.

proponeretur.ff.ad treb.vbi limitat.l.iubemus.hic allegatam quam dicit nõ loqui in illo caſu.Bar.contra in.l.quod de bonis.§.quod auus.ff.ad.l.falci.ſed vide Angelum in conſilio.cl.in fine.et clj.ꝛ conſilio.cxxv.in fine.ccxxxvj.cccvj.in fi.Pau.cõſilio.xj.in j.volumine.videlicet in nouis. Et ibi quia illud eſt falſum. poteris ad hoc videre Alexandr.conſi.lxvij.incip.conſideratis.in primo volumine et conſil.xix.incipien.proſpectis.in v.volumi.vide Paulum conſil.ccccl viij.incip.in chriſti nomine circa primum queſitum.
194 ¶ Tu audiuiſti ꝛc.Adde quod iſtud idem tenet Ludo.in.l.rogaſti.hic allegata ꝛ refert ſe in cõtingentia facti conſuluiſſe ꝛ obtinuiſſe contra dñm Nellũ de ſancto Semini.Sed vide ibi magiſtrum meum qui latius examinat et refert ſe publicaſſẽ iſtud per concluſionẽ tenendo contra Ludo.roma.
195 ¶ Tu legis ꝛc.Adde quod iſtud ſingulare vcz quod ſnia retractatur per teſtamẽtũ nouiter repertum.refert ꝛ ſimpliciter ſequit̃ Sand.in.c.ſuborta.col.vij.in fi.de re iudi.vbi dicit rõnes hic adductas p Ro.videri ſufficiẽtes.Vide etiã dñm Cardinalem zeba.ibidem.

199 ¶ Tu ſcis ⁊c. In fi. adde Feli. pleñe in. c. cum dilect⁹. col. iij. verſi. mõ iſtũ tex. de fi. inſtr. hic alle. Ro. in ſuo elegã-ti. ꝯſi. clxxv. inci. iſte ſunt rñſiões. ad fi. ⁊ in. l. j. in. iij. co. ff. ð arb. magr̃ me⁹ poſt eũdẽ ro. in l. admonẽdi. de iureiuran.

200 ¶ Dico vnũ ⁊c. Adde ꝙ q̇c quid dicat ibi Angel. opi. bar. in l. q̇ties hic alle. ſequit̃ bal. imol. ⁊ pau. de ca. in lect. paduana. et ibi Alexã. per Bar. adducit vnũ tex. confundẽtem opi. ang. de qua ibi in. l. ſꝫ ſi hoc. §. cuiſdã. ff. de cõdi. ⁊ demõ. ſꝫ ille text. fuit prius bal. q̃ ꝑ illũ tex. in ꝓpoſito dicit ꝙ ſi q̇s donat vltra quingentos aureos cũ aliquo alieno onere adiecto qð aſcẽdit ad illam quãtitatẽ que eſt vltra dictos quingẽtos aureos valebit donatio ſine inſinuatiõe. Adde etiã ꝙ iſtud dictũ Ro. hic ſubtraxit Frãc. cre. no. pe. inci. donatio vltra quingentos.

202 ¶ Pono tibi ⁊c. In fi. ad iſtud vide Alex. in. l. gallus. §. ille caſus. de libe. ⁊ poſth. ⁊ Mag. meũ pleni⁹ loquẽtẽ in rc-pe. l. admonẽdi. co. cj. i fi. ⁊ quatuor ſeq. vide etiã pau. de ca. ꝯſi. cccxxix. ſecundũ vnicum numerũ inci. viſa petitione.

ff. qð me. cau. nã vbicũq; l. deſiderat probationem aptiſſimã non defert iuramentũ ſm gl. ibi ſed. c. pia. in ver. apertiſſimis documẽtis de exceptiõibus. li. vj. dicit ꝙ in exceptione excõicatiõis req̇ritur ꝓbatio aptiſſimis documẽtis ergo ⁊c. ⁊ ita dico per illud. c. coniuncta glo. in. l. fina.

198 ¶ Itẽ quero an vn⁹ teſtis cũ fama ꝓbet pleñe exceptionem obiectã in viꝫ dilatorie exceptionis ⁊ iſtud dubium fuit in romana curia, ⁊ dicebatur per dños meos qð ſic per no. ꝑ Barto. in. l. de minore. §. tormẽta. de queſti. ⁊ in. c. j. de app. ⁊ no. in. c. veniẽs. de teſti. quia eſt leuis ꝓiudicij et in his fama ꝓbat vt ibi per Bar. Sed ego reperi cũ baculeto vnũ dictũ Spe. dicẽtis cõtrarium ⁊ eſt ſingulare dictũ ⁊ nõ alibi in titu. de noto. criminε. §. fama. ver. quid agẽti. no. ꝑpetuo amore dei ⁊ ita pronuntiaui et fuit ſententia mea confirmata.

199 ¶ Tu ſcis quod in. l. admonendi dantur plures limitationes ad. c. cum dilectus. de fide inſtru. nunc euenit qð poſt concluſionem in cã volo ꝓbare notariũ habilẽ q̇ cõfecit inſtr̃m ⁊ perſone agentis nobilitatem vel ſigillum inſtrumenti eſſe illius domini an admittatur. dic quod ſic. ⁊ non habet locum his caſib⁹. c. cum dilectus. ⁊ iſtud dictum nõ eſt alibi in deci. iuxta modernum ⁊ nouiſſimũ ordinem deciſione. iiij. tene menti.

200 ¶ Dico vnum in quo nunc habeo cõſulere. Tu ſcis quod donatio requirit inſinuationẽ ſcðm formam. l. ſancimus. C. de dona. Sed querit ſi ſoluta gabella donatio non tranſcendit quinquagintaan requiratur inſinuatio. Dic quod Bar. determinat ſingulariter. in. l. quoties. ff. ad. l. fal. ⁊ dic quod non per illũ tex. tene menti.

201 ¶ Dubium eſt an valeat contractus ꝑ quem quis ſe reſtringit ad certum gen⁹ probationis. de quo per gloſſ. in aut. vt ma. deb. ⁊ cre. §. q₂ vero. ⁊ in aut. iubemus. C. de iudi. Tã. in. c. ij. de probatio. illud autẽ eſt certum quod ſi interuenit iuramentum videlicet illa conuentio ⁊ validatur iuramẽtum ⁊ eſt clarum. Sed pone quod iuraſti non probare niſi per inſtrumentum. euenit quod non habes inſtrumentum ſed teſtes an ſit dare aliquod remediuꝫ dico quod ſic ſcilicet qð iudex ex officio etiam parte nõ petente faciat examinari teſtes non obſtante cõuentione ⁊ iuramento. ⁊ non eſt alibi. et addas ad. §. hoc autem. in. c. bone. de poſtu. prela. Specul. in titul. de proba. §. nunc dicendum. verſic. quid ſi debitor. quod nota.

202 ¶ Pono tibi iſtum caſum ad. l. admonendi tu ſcis quod Bar. ibi non tractat: niſi probatiões diuerſi generis debeãt ſimul iungi. Cano. in. c. licet, ex quadã. et. c. veniens. de teſti. ⁊ ibi per Calderi. et domi. Ant. qui loquuntur notabilius q̃ Barto.

203 ¶ Sed quid ſi debitor vult ꝓbare ſolutionem pecunie factam creditori ⁊ probat per vnum teſtem de viſu. et per plures alios

res alios teſtes qualiter creditor illud
fuit cõfeſſus an debeant ſimul iungi di-
co quod non.probatur enim obligatio-
nis cõfeſſio ſed nõ obligatio vera.ꝛ ſic
non fuit conuentio:caſus eſt ſingularis
in.c.cũ dilectus.de ſuc.ab inteſt.Bald.
allegat in.l.vnica.C.de cõfeſ.ꝛ.l.teſtiũ.
C.de teſti.

204 ¶ Ad idem dicit ſtatutum quod qui-
cunqꝫ acceſſit de tali loco ad talem.mo-
do ſunt aliqui q̇ deponũt qualiter titi⁹
iuit vſqꝫ ad medietatem loci:et aliqui
de alia medietate.an debeant coniungi:
dic quod non ſecũdũ Baldum in.l.ob-
ſeruare.C.que appel.non reci.per plu-
res allegationes.et vide eundem in.l.
cum antiquitas.C.de teſta.ꝛ quod in.l.
ij.C.que ſit longa conſuetudo. Item ad
idem quero.tu habes quod ad condem-
nandum vnum cardinalem debent eſſe
teſtes.lxxij.vt.ij.q.iiij.preſul.querreba-
tur an poterat in minori numero condẽ-
nari dic quod ſic.ſed illud verum de iu-
ris rigore ſecus de equitate ſcd̃m Io.
an.de teſti.c.licet vniuerſis.Item habet
locum quãdo teſtes ſunt ſuſpecti alias
ſecus.ij.q.iiij.c.nullam.ver.ſed hoc.et
eſt ad hoc ſingulare.

204 ¶ Ordinarius citauerat partez ad au-
diendã ſnlam et poſtea delegat cauſam
determinandã per alium an delegatus
debeat iterum citare.tu legiſta diceres
ꝙ ſic per.l.edictum.ff.de iudi.aliqui al-
legarent dictum Inno.in.c.quia vero.
de iudi.ꝛ Bald.in.l.per diuerſas.man.
ſed nil facit.ſed dic qđ Spec.dicit quod
illa.l.edictum.non habet locum in cita-
tione ad ſentẽtiam ꝛ dicit ſingulariter
in titu.de citatione.§.fi.ver.Item qua-
re eccleſie.licet Bald.non videns Spe.
determinauerit cõtrarium per illam.l.
edictum.et non bene.

206 ¶ Quero nunquid tex.in.l.ſi ſeruus
plurium.§.fi.de le.j.ꝛ.l.numis.de le.iij.
loquẽs de ſummis.habeat locũ in aliis
quãtitatibus.vt vini olei.dicas qđ non
immo heres hꝫ electionẽ dãdi quã vult
q̃titatẽ.tex.eſt ſingularis in.l.cum cer-
tum.ff.de vi.tri.ꝛ oleo le.quod nota.

207 ¶ Tu habes glo.in.l.ij.§.pe.ſeu fi.ſi
cer.pe.que tractat qualiter pecunia ſu-
mat per Barto.in.l.talis
ſcriptura.de le.j.ſed q̇d
in reſcrip.qualiter in eis
pecunia ſumat q̇d dices
dic quod eſt ſingulare di-
ctum Innoc.in.c.ſedes.
de reſcrip.qui tenet qđ in
reſcript.pecunia ſtricte
ſumit.nec dicas quod nõ
habet dubium qꝛ verba
reſcripti debent ſtricte
intelligi:ſed non eſt ve-
rum quia reſcripta le-
ge capiuntur:niſi ſint ꝯ
ius commune.et de hoc
ſunt mille tex.nota ergo
dictum predictum.

208 ¶ Tu ſcis quod datur
annus ad proſequendum
appellationem.vt in.c.
cum ſit romana.et.c.ex
ratione.de appell.aut
ei qui.et ſi impediatur
habet ſecundum annum.
vt ibi Quid ſi probo im-
pedimentum per vnũ te-
ſtẽ.vt habeam ſcd̃m fata-
le.nunquid debeat mihi
deferri iuramentũ tu dice-
res ꝙ ſic:qꝛ impedimẽtũ
probatur per ſolũ iuramẽ-
tũ.vt in.c.quapropter.de
elec.per canoniſtas ꝑ le-
giſtas.in.l.ij.ſi quis cau.
l.queſitũ.de re iudi.cum
ſi.ꝛ per Fede.de ſenis in
conſiliis ſuis.tamen ego
dico qđ in caſu noſtro ſe-
cus eſt:quia debet proba-
ri per duos teſtes.ꝛ non
defert iuramentũ in defe-
ctum probationis:vt.l.
fin.§.illud.ibi dum dicit
euidentiſſimis probatio-
nibus.C.de tem.ap.et il-
le text.eſt ſingularis ad
hoc.ſed tu habes glo.in
l.fi.in prin.quod metus
cauſa ꝙ tunc iuramentuz
non defertur ergo ꝛc.lo
maiſtro to.non tel dixe.

205 ¶ Or-
dinari⁹ ꝛc.
Adde quod
Io.an.in
addi.ſpe.in
loco hic al-
le.videtur
tenere ꝯtrariũ
ſꝫ põt diſti-
gui ſecũdũ
pau.de ca.
in.l.edictũ
hoc alleg.
aut dele-
gans pro-
nũtiauit cĩ-
tatũ ꝯtuma-
cẽ vel non
põt etiã ad-
di qđ not.
Inno.in.c.
dudum.de
elec.in glo.
pe.ꝛ Arch.
v.qõ.iij.ſi
egrotãs.et
xxiiij.q.iij.
de illicitis.
addꝫ ꝙ Bal.
in.l.ꝯſenta-
neũ.col.ij.
verſi.mõ q̃-
rũt.C.quo
ꝛ qñ index
dicit qđ ſi
ordinarius
decurſo ꝑ-
ẽptorio de-
legat cãm.
delegat⁹ nõ
habet am-
pli⁹ citare
niſi ſemel ꝛ
ita intelli-
git Inno.ꝛ
archi.in lo-
cis prealle-
gatis.

209 ¶ Deportatus ſi reſtituit ad bona ⁊ ciuitatem. an habeat priuilegiū vel bñficium ceſſionis bonorum ⁊ idem potes querere hodie in quolibet bannito. dic q̄d non. caſus eſt vnicus et ſingularis in mundo in. l. ij. in fi. ſ. de ſent. paſ. ſcribe illū text. literis aureis. vt recorderis melius.

210 ¶ Pater erat pauper accepit pecuniam mutuo ⁊ illam ꝯuertit in alimentis filiorum qui poſtea effecti ſunt diuites ex aduenticijs an filij teneantur ad illud debitum patris. dic quod ſic. ⁊ ſic limita tit. ne filius pro patre. iſtud eſt notabile et ſingulare dictum Barto. in. l. his verbis ſolis. ff. de condi. indebi.

211 ¶ Ultimo tu ſcis quod ꝓcurator ad iudicia non poteſt ſubſtituere ante li. conte. niſi habeat mandatum ad ſubſtituendū: vt. l. ꝙ q̇s. C. de procur. ⁊ in. c. ſ. eo. tit. lib. vj. Quid ſi in toto inſtrumento non eſt facta mentio de ſubſtitutione ꝓcuratoris niſi in clauſula ꝓmiſſionis releuandi ꝓcuratorē ab onere ſatiſdandi an tunc poſſit ſubſtituere ante litem cōteſt. tu dices q̄d ſic. per no. per Bart. in. l. ex hac. ff. de dona. tñ contrarium eſt verum ſm dños de rota deci. cccviij. per pulchras rationes ⁊ nō alibi illud dictum tene menti.

212 ¶ Ex quo ſcimus quod ſententia cōtra ius legis eſt nulla ipſo iure: ſed quñ fertur contra ius partis eſt aliqua: ſed venit reſcindenda per appellationem. vel alio modo ideo dicta hic do tibi duo pulchra. Primū eſt quod iſtud eſt verum niſi lata ſit cōtra ius litigatoris: ⁊ pro illo qui habet beneficiū ſeu ſpeciale priuilegiū contra ius ꝯmune. q2 tunc ipſa ſentētia eſt nulla ipſo iure. ⁊ ſic limita. c. cum inter vos. de re iudi. ff. eo. titu. l. ſi preſes. iſta glo. eſt ſingularis in cle. ſ. in ver. finiri. de in integ. reſtitu.

213 ¶ A pena legis non poteſt appellari. vt. l. ſi qua pena. ff. de verb. ſigni. ⁊ in. c. quia nos. ⁊ ibi glo. de appel. Joan. and. in. c. ad noſtram. eo. titu. ⁊ gloſſ. in. c. ſuper verbo arbitrium. Sed an a declaratore dicte pene poſſit appellari. glo. eſt ſingularis quod ſic. in. c. cupientes. §. ſed ſi per viginti. in verſi. priuatos. de elec. in. vj.

214 ¶ An in decreto iudicis habeat locū argumentum de maiori ad minus. dic ꝙ non. tex. eſt ſingularis in. l. ſi pupillorum. §. ſi pretor. de rebus eorum.

215 ¶ Morte mandātis reuocatur mandatum et etiam morte procuratoris: ſed pone quod dubitatur de morte ꝓcuratoris. ſed magis credit dñs eū eſſe mortuum. an eo caſu ſit reuocatum mandatum dic quod ſic. caſus eſt ſingularis in l. libera. ff. de peculio.

216 ¶ Tu habes quod iuramentum adducit forum foro: vt in. c. cum laicus. de fo. compe. lib. vj. ſed an habeat hoc locum etiam in herede iurantis: adeo vt ipſe heres ratione iuramenti poſſit compelli a iudice eccleſiaſtico ad obſeruantiā ſicut defunctus dic quod licet compellatur obſeruare non tamen a iudice eccleſiaſtico ſecundum Joan. and. in. c. fi. de ſepul. do. Ant. ſequitur in tit. de foro compe. non recordor vbi Lud. Et licet ita ſit tamē ego determinarem contrarium ſi eſſem in conſiſtorio pape.

217 ¶ Fui heri interrogatus a quodam religioſo de iſto caſu. nunquid ſit turpe lucrum quando non neceſſitate ductus emo vt carius vendā aliquid. Ego reperi tex. gratiam allegātis Auguſtinum quod eſt turpe. xiiij. q. iiij. c. quicūꝗ vbi eſt tex. not.

218 ¶ Itē fui heri interrogatus nūquid. l.

210 ¶ Pater erat ⁊c. In fin. adde quod licet Bart. reliq̄rit q̄ōnē indeciſam: tñ iſta opi. videt tenere angel. in l. his ſolis. hic alleg. p l. fi. l. ꝑn. ff. de eo ꝑ quē factū erit. ⁊ l. ij. §. j. ff. ad. l. rhod. de iac. ꝑ q̄ opifi. facit text. ſcd̃m mag. meū in. d. l. his ſolis. l. l. ei q̇. ad fin. C. q̄d cum eo.

218 ¶ Itē fui heri ⁊c. In fin. ad iſtud vide Pan. clare poſt alios diſtinguentē in. c. fin. colū. vlt. ꝟ. vlteri⁹ querit. de vſu.

caſtellanus poſſit ꝓhibere ſcriptorem cuſtudiētem caſtrum ne ſcribat. dic qđ ſi non impeditur officium cuſtodie caſtri. quod non. caſus eſt ſingularis in. l. duorum libertus. de ope. lib. ⁊ hec ſunt ad ſolatium.

219 ¶ Tu habes qđ mater per tranſitum ad ſecūdas nuptias perdit tutelam filiorū. Sed quid ſi contrahit nuptias ꝑ verba de preſenti an priuet̄ ſi non eſt facta ductio. de hoc videt̄ caſus qđ nō in. l. ſolet. §. queuis. ff. de his q̄ no. infa. ad idē tex. in. l. ſi quis officium. j. de ritu nuptiarū. Sed hec queſtio Spec. in titulo. de tu. §. nunc dicēdum. ver. q̇d ſi nōdum. ⁊ ver. ſe. ⁊ ibi determinat quod aut mater tutelā aſſumpſerat ⁊ non priuatur al's ſi nondū aſſumpſerat ſecus: quod tene perpetuo menti.

220 ¶ Tu ſcis quod confeſſio partiū non inducit probationem ſi emanat ſuꝑ eo ſuper quo partes nō poſſunt diſponere fallit in actibꝰ iudicialibꝰ. caſus eſt vnicus in. c. fi. de proba. ⁊ ibi do. An. notat.

221 ¶ Tu habes. l. ſciāt. de legi. heredi. et l. matres. ad turpil. quod mater priuatur ſucceſſiōe ſi nō petit tutorem infra annum. Item habes quod mater excuſatur ſi eſt minor: vt. l. ij. C. ſi aduer. delic. mō rome euenit caſus tꝑe mortis patris mei. mater mea erat minor poſt inde effecta eſt maior ⁊ nō petit. nunq̇d priuetur ſucceſſione multi cōſuluerūt quod ſic per text. in. l. titie. §. vſuras. de le. ij. q2 finita etate finitur priuilegium. ego reperi Spec. in titulo. de in integ. reſti. §. quid dicendum. ver. quid ſi nōdum determinantem pro matre. ⁊. Bal. in. vj. vel. vij. locis ⁊ variat more ſuo. ⁊ in aut. ſi captiui. de epiſ. ⁊ cleri. in. l. qui contra. C. de inceſ. nup. ⁊ in aut. eiſdem penis. C. de ſecū. nupt. in. l. precibus. C. de impu. ⁊. l. omnē. C. ad tertu. ⁊ in aliquibus lectu. in. d. l. ij. C. ſi aduer. delic. Ego aūt ꝯſului pro matre ⁊ allegaui ꝓ caſu. l. qui cum maior. verſus prin. ff. de bo. lib. Secūdo per. l. iij. §. ſcio. ff. de mino. Tertio ꝑ duas glo. ordi. vna in. d. l. minoribꝰ. C. de his qui. vt idig. alia. in d. l. j. C. in q̇. cau. in iteg. reſti. nō eſt neque videntur hoc terminare.

220 ¶ Tu ſcis ꝙ cōfeſſio ⁊c. Addē ꝙ iſtud ſequūt̄ ⁊ declarāt. pan. ⁊ Frā. de arc. l. c. fi. hic alle. declarat ēt laſiꝰ ibidē ꝑ Fel.

221 ¶ Tu habes ⁊c. In fi. ꝑ iſta opi. roma. vide pau. de caſtro in. l. ſciēdum. §. fina. ff. q̇ ſatiſd. cog. ⁊ dic ꝙ locum ſpe. quez attribuit ſibi roma. hic allegauit p̄ius Bald. in aut. ſi captiui colū. ſcđa verſi. ij. qđ. C. de epis ⁊ cleri. hic alleg. vbi dicit ꝯſuluiſſe ſepiꝰ ꝓ iſta parte ⁊ facit eius conſilio. cj. incipien. q̄ritur vtruz domi. Frāciſc. colū. ij. circa medium in ſecunda pte.

222 ¶ Ultimo querit̄ nunquid ingratitudo ſit ſufficiens cauſa reducēdi legitimatum ad illegitimationem. Ego habeo cōſulere neſcio quid faciam. Baldus tractat ⁊ tenet quod aut ſūmꝰ in reſcripto pricipis legitimationem inducēte. aut ſumꝰ in legitimitate ꝑ ſubſequens matrimonium: vt Primo caſu ſic. Secundo non in. c. filij nati ſi de feu. fue. controuerſi. in vſibus feudorum.

223 ¶ Fui interrogatus a domino Paulo et domino Bindo nunquid ſi prodigus notorius ante. interdictionem contrahat: Poſſit poſtea eius curator aduerſus illos cōtractus reſtitui.

222 ¶ Ultimo querit̄ ⁊c. Adde quod iſtud dictuz ſequitur magiſter meus vbi pulchra dicit in materia reuocatiōis propter ingratitudinē in. l. ex hoc iure. colum. xv. de iuſti. et iur. ⁊ pro dicto Bal. dicit ſe nouiter ponderare tex. vbi eq̇parantur patronus erga libertum et pater erga filium legitimatum. textus eſt in. §. primo. verſicu. equalis patri in aut. vt liberti decetero. facit etiam tex. in. §. ſi quis igitur non habens. iuncto §. liceat. in aut. quibꝰ modis na. effic. le. ſed in liberto eſt clarum quod propter ingratitudinez poteſt reuocari in ſeruitutem. l. ſecūda. C. de liber. ⁊ eorū liberis. ergo ⁊c. Iſtud dictū etiam recitat tacito iſto auctore fran. cre. no. xix. Tu ſcis ⁊ nihil addit niſi aliud dictum Bal. in ſimili.

224 ¶ Et illam.l.ꝛc.Ibi ſecūdo no.in
fi.aſſignat ro.ratione qꝛ requirit ſpāle
mandatū ꝛc. Dic quod iſta ratio cōfun
ditur per ea que ipſemet dicit in.l.qui
bona.§.ſi alumno.ff.de damno infect.
vbi dum ſe
quitur opi
nio . Bart.
qd in cōiū-
cta ꝑſona
non requi-
ratur ſpe-
cialemāda
tū ad iurā-
duz de cal.
aſſignat ta
lem ratio-
nem.qꝛ ſcz
aliasſeque
retur ꝙ iu
ra dicentia
coniunctā
perſonā ꝓ
cōiuncta ꝑ
ſōa admit-
ti ſine man
dato : vt. l.
ſed ꝛ he. in
princi.ff. d
procur.ꝛ.l.
exigēdi. C.
co.ti. nūꝙ
haberet lo
cuz niſi cō
iuncta per
ſona habe-
ret ſpecia-
le manda-
tum ad iu-
randum de
calumnia .
qd eſt ab-
ſurdū dice
re alia ad-
ducit.de q̇
busibi per
eum.ꝛ vid
Alexādruz
in.d.§.ſi a-
lieno.

allegabant mihi quod
ſic.per glo.l.patri pro fi
lio.ff.d minoꝛ.circa ṗn-
ci.ſed non facit quia lo-
quitur in prodigo mi-
noꝛe ꝛ ideo in hoc dice-
rem quod ſi iuſtam iſte
prodigus cauſaz allega
ret reſtituēdꝰ eſſet alias
ſecus: vt.l.i.ꝛ.l.nūc nō.
§.pretoꝛ. ff.ex qui. cau.
maio.

224 ¶ Et illam.l.patri no
ta ſingulariter ad duo.
primo ꝙ licet cōiuncta
perſona pro coniuncta
non poſſit ſolutionē re-
cipere.vt.l.ij. cum ſi.ff.
vt in poſ.le. tamē quod
poteſt cum coniuncta
perſona eſt minoꝛ ꝛ pro
digus.caſus eſt ſingula
ris in.d.l. patri.et eam
induco ſic.certum eſt ꝙ
coniuncta perſona non
poteſt ea facere que re-
quirunt ſpeciale mãda-
tum vt eſt petere reſti-
tutionem in inte.vt.l.il
lud.§.talis. ff.de mino.
et tamen cum eſt minoꝛ
et prodigus poteſt.vt in
caſu dicte.l. patri. ergo
et ſolutionem cum ad il
lam ſpeciale mādatū re
quiratur vt.l.hoc iure.
ff.de ſolu.Secundo no-
ta illam legem.quod ſi-
cut procuratoꝛ cū māda
to non poſſit ante litem
cōteſt.ſubſtituere: vt in
c.i.de ꝓcu. libꝛo.vi.ꝛ.l.
quod quis.C.de procu.
cum ſi.ita coniuncta ꝑ-
ſona que habet manda-
tū a lege.caſus eſt in.d.l.patri.licet de
iure canonico ſolitus ſum in contrariū
allegare caſuz ſingularē in.c.ꝯcedēs.
de procura . Lud. inducitur.d.l.patri.
eo modo quo ſupra. nam ad ſuſtinen-
dum ante litem conteſtatam requiri-
tur ſpeciale mandatum:vt dictis iuri-
bus:ſed ad ea non admittitur coniun-
cta perſona vt hic.

225 ¶ Tu habes.l.vnicā.§.exactio.de rei
vxo.ac.qd immobilia ſoluto matrimo-
nio debēt ſtatim reſtitui.mobilia autez
poſt annum modo quero quid ſi primo
dos cōſiſtebat in rebus immobilibꝰ.vt
in fundo:ꝛ poſtea maritꝰ vēdidit:ꝛ res
mobiles ex earū pretio emit:an tūc de-
beant ſtatim reſtitui:tu diceres qd ſic:
qꝛ ſubrogatum ꝛc.Ego habui cōſulere
floꝛentie et ſemper dubitaui.niſi quod
legendo poſtea reperi caſum quod nō
iudicātur vt res mobiles.caſus eſt ſin-
gularis in.l.cuz in fundo. §.ſi fundus.
de iure do.ꝛ ita conſului.

226 ¶ Tu ſcis qd cōtractus tunc ex me-
tu reſcinditur quando talis eſt metus
qui cadit in conſtātem virum:ſed quid
in muliere an ſit idem:iuriſte neſciunt:
dic qd debet conſiderari metus qui ca
deret in conſtantem mulierem vt in cō
ſtantem virum.gloſſa eſt ſingularis in
capitulo.cum locum.de ſpon.duoꝛum.
An.in.c.conſultationi.eo.titu. facit il-
lam glo.ſingularem quod not.

227 ¶ Tu habes.§.generaliter . qui.mo.
na.effi.ſui.qui dicit ꝙ filius inuitꝰ non
cogitur ſuſcipere legitimationē . quod
eſt verum niſi eo caſu quo filiꝰ ipſe na-
turalis occultet ſuam matrē cōcubinā
quā pater vellet libenter in vxoꝛem de
ducere.caſus eſt vnicus in.§.licet igit.
q̇.mo.na.effi.le.Ange.allegat in diſpu
tatione que incipit nobilis quidam ge
nere.ꝛ facit magnum feſtum.

228 ¶ Valet ſentētia lata per ſyndicos ꝛ
reuiſoꝛes rationum cōis cōtra admini
ſtratoꝛes cōitatis abſentes:lz non ꝯtu
maces:caſus eſt ſingularis ſcđm Bar-
to.ibi.i.l.ij.§.quod de frumētaria.j.de
adminiſtra.re.ad ci.perti.

229 ¶ An lex hac edictali.C.de ſecundis
nup.habeat locum in filijs vulgo cōce

ptis.dic qꝺ nō.caſus eſt ſingularis ſm Bald.ibi in.l.cum pater.§.mater filie. de le.ij.Sed eſſet videre an diſpoſitio. l.hac edictali.fuerit digeſtorum et certe non.et ideo forte Bald.non dicit verum tene menti propter autoritatē tanti viri.

230 Matricula extinguitur quinquennio.idem in aliis matriculis: vt.l.ij.C. de primice.r.l.iij.C.de dome.et protec. lib.xij.Bar.allegat in.l.aut facta.§.ipſis.de penis.r.l.pe.ff.de teſta.mili.ſed an debeat de nouo ſoluere.tu ibis ad.l. fi.de publi.r ibi gloſ.ſed nihil facit:dic ꝙ nō.caſus eſt ſingularis.in.l.pe.in fi. de conſuli.lib.xij.Bart.alleg.in cōſilio incipi.ſcholaris ſoluit.

231 Tu peregrinaris cum equo de menſe maij.an ſit tibi licitū ſtare in via r capere de herba pro equo tuo etiam dn̄o inuito.dic quod ſic caſus eſt ſingularis in.l.j.in fi.ul.fin.de pace te.r eius viola.in vſibus feudorum.

232 Tu habes legiſta.l.edē.loca.canoniſta in.c.propter ſterilitatem.eod.tit. quod licet conductorem expellere propter neceſſariam refectionem: ſꝫ an ea refecta debeat conductor ſeu poſſit petere ſe reponi i re locata:dic ꝙ ſic.gloſſa eſt ſingularis iuncto tex.in.l.ſi duo. §.ſi cum inquilinus.in.ver.teſtari per dn̄m.C.vti poſſi.r Barto.ibi exclamat ſummis laudib⁹.quod nota pro declaratione dictarum legum.

233 Tu ſcis quod inuecta r illata in domo locata ſunt locatori tacite obligata:vt in titu.quibus mo.pig.vel hipo. ta.contra.l.certi iur.loca.cum ſi.multis.Sed quero an hoc ſit verum ſiue locatio facta ſit per penſionem ſoluendam in pecunia numerata:ſiue per pēſionem in ſpecie ſoluenda : tu habes in tribus locis.Primo in Specu.titu. de loco.§.poſtꝗ̄.verſicu.porro.el.ij.qui dicit quando non:ſed ſolum quando pēſio eſt in pecunia.monetur quia tunc non eſt locatio.vt.l.j.§.ſi quis ſeruum. ff.depo.r.l.ij.ff.loca.r.l.ſi olei.C.eo.ergo rc.glo.ordina.r ſingularis in.§.itez ſeruiana.inſti.de ac.tenet contrarium Bal.in.l.j.ff.loca.in lec.quam fecit pa

233 Tu ſcis qꝺ inuecta rc.Ibi glo.ordi. adde quod iſtā opi.tenet expreſſi⁹ Bal. in.l.certi iuris in.iij.qꝺ.C.loca.r magiſter me⁹ in.l.item quia.in.iij.colum.in princi.ff.de pactis.

pie.dicit iſtam gloſ.eſſe equiorem dicto Specu. r dicit verum. probatur per gloſſa.in.l.licet.r.l. exceptio.C.loca.r in.d. c.propter ſterilitatem. quod no.Ludo.Scḋo ꝑ batur per caſum expreſſuꝫ in.l.ſi gratuitā.qui. mo.pi.vel hyp.contra.r illum text.tene mēti.r ille eſt ſingularis iuncta glo.vbi nō eſt pecunia.r habet locum eadē regula.Ultimo facit regla.l. naturalis.§.ſed ſi facio. de preſcrip.ver.contra ctus enim innominat⁹ ſequitur naturam cōtractuum nominatorū qui ſibi ſimilantur.

234 Dico tibi vnum in ciuitate Ruſina in quo plures doctores conſuluerunt:tu habes.l.ſi in repetēdis.r.l.ſi tibi pure.ꝺ le.iij.r.l.cui ſeru⁹. de cond.inde.cum ſi.qꝺ cōditio adiecta vni legato cenſet tacite repetita in legato facto eidē ꝓſone r in eodē teſtamēto: modo teſtator legat filie ſue ꝓ dote cētū:ſi qn nupſerit fuerit nubilis etatis.an hec ɔ̄ditio intelligit in ipo legato dotis. dic qꝺ ſic.vt.l.conditio. la prima de condi.et demōſtra.r.l.quod pupille.ff.quando dies le.ce. r ideo debet ſpectari an

234 Dico tibi vn ū rc.In fi.ad hoc vide pau.de.ca. pulchre diſtinguēteꝫ in cōſi.ſuo 408.circa vlt.verba incipiente in xpi nole viſo factor dubijs l antiquis viꝺ Lud.met. l terminis in ɔ̄ſi.xvij. vide Jo.de ana.in ɔ̄ſi. viij.icl.in xpi nole viſo pūcto r his q̄ in eo cōtinentur vbi Ludo. bolo.in ad di.dicit bonū ꝟbū in materia ꝙ ad ꝭ vt fiat repetitio l legatis ſeu in aliis diſpoſitioni bus reqrit ꝙ ſpetitio cōditionis cōgruat ſecūdo legato ſiue ſecū de diſpoſitionē: vide etiā Jo.de ana.ɔ̄ſ.xxxv.j.lcl.in xpi nole omē.viſo pūcto r aliȷ vidēdis circa vltima ꝟba.

235 ¶ Tu
ſcis qđ in-
ſtrumentũ
rc.l fi.adde
ꝑ dicto ſpe
cu.gl.in.§.
fi.in ꝟbo ꝑ
tocollũ. in
aut. de ta-
bel. videẽ
ſeq̇ Feli.in
c.j.col. v.ꝺ
fi.inſtru.
236 ¶ An
diuerſitas
rc. itellige
diuerſitatẽ
manuũ fa-
cere ſuſpi-
cionẽ qñ ẽ
diuerſitas
intẽ ſcriptu
rã ⁊ ſubſcri
ptionẽ q̇ di
cit oĩa eſſe
de eadem
manu ⁊ ita
itelligiẽ.c.
inter dile-
ctos ħ alle.
⁊ quõ poſ-
ſit tolerari
diuerſitas
ſcṗturaruʒ
vide ꝑ Fel.
poſt alios
in.d.c. iter
dilectos.
col.pe.⁊ fi.
241 ¶ Si
vaſall⁹ rc.
Videẽ ꝙ di
ctũ bal. nõ
bñ reciteẽ
nã in libro
meo dicit
ꝙ ꝑ neligẽtiam vni⁹ ex duob⁹ vaſallis
non priuatur qui fuit diligẽs ſequitur
Feli.in.c.cũ ſup.col.ij.ante fin.de offi.
deleg.vbi vide ſi faciunt ea q̃ paulo an
te ibidem dicit ad iſtud dictuʒ faciũt q̃

nus.xij.vt.l.mulierem.
de ritu nupt. deinde le-
gauit pure domum: an
in hoc legato videatur
repetita cõditio in pri-
mo poſita.dñs meus de
Imo.⁊ de caſtro ꝯſulue
runt quod ſic. Alij. ſ.do.
Foria. de ſancto petro
et dominus Ioãnes de
anania in contrarium.
et hos vltimos ego fui
ſecutus allegaui caſum
ſingularem in.l.ſi iudi-
cet.§.fina.de condi.⁊ de
mon.conditio eniʒ que
apponitur ⁊ que tacite
ſubintelligitur. nũq̃ in
ſecundo legato intelli-
gitur repetita: caſus eſt
ibi mirabilis tene mẽti.
235 ¶ Tu ſcis ꝙ inſtrumẽ-
tum non probat niſi ſit
dies ⁊ locus vt in capi.
inter.de fide inſtrumẽ.⁊
de re iudi.c.j.libro ſexto
et in.l.generali. de tab.
cum ſi. quod eſt verum
niſi probet dies ſeu lo-
cus eẽ in originali: licet
ſit in inſtrumento omiſ-
ſus. ſingulare dictum
Specu. in titulo de in-
ſtrument. edit.§. inſtru-
mentum.ver.quid ergo
ſi.in nota.et ita pronun-
tiaui in magna cauſa.
et eſt mirabile. allegat
l.ſi quis ex argentarijs.
§.ſi initium.ff.de eden.
ſed parum facit ⁊ ſi vel-
lem⁹ diſcutere.forte nõ
eſt verum.
236 ¶ An diuerſitas ſcri-
pturarum vel manuum reddat inſtru-
mẽtum ſuſpectum de falſo.dic quod ſic
caſus eſt ſingularis et vnic⁹ in aut.de
triẽ.⁊ ſe.§.qđ ⁊ ſepe. Bal.dixit illuʒ nõ
eſſe alibi in.l.contract⁹.C.de fide inſtru
mentorum.ſed ſimilis in capitulo in-
ter dilectos.codeʒ titulo.miror de iſto
patre noſtro.
237 ¶ Procurator meus contrahit rome
⁊ recedit.an ego tibi poſſum ratiõe cõ-
tractus per procuratorem generaliter
conſtitutum conueniri.dic per Guil.in
l.cum qui.de conſti.pecu.⁊ nil dicit: ſed
eſt caſus ſingularis in.l.heres abſens.
§.apud labeoneʒ.ff. de iudi.quod ſic te
ne menti.
238 ¶ Tu habes quod curator poteſt da-
ri pupillo ad iudicium.ſed an detur ad
negotia quid dices hic dic ꝙ ſic.caſum
habes ſingularẽ l.l.j.§.ſi curator.ff.de
eo qui pro tuto.
239 ¶ Negotiorꝫ geſtor poteſt recedere a
geſtione quando vult ſi nõ animo gerẽ
di omnia accipit. Sʒ cur tũc in receſſu
debeat dominũ certiorare.⁊ alias tene
tur ad intereſſe in negotijs maioris nũ
q̃ reperi.ſed l.l.fi.C.de nego.geſt.⁊ l.l.
ſi pupilli.§.videamus.eo.titu. parũ de
hoc dicitur.ſed in minore habes caſuʒ
ſingularem ꝙ ſic in.l.j.§.fina.de eo qui
pro tu.tene menti.
240 ¶ Conſtituo titium procuratorem et
ſi nollet eſſe procurator conſtituo Sem
proniũ.ille acceptauit.⁊ poſtea ex cau-
ſa renũtiauit an Semproni⁹ poſſit eſſe
procurator iſtam queſtionem habui de
facto rome.certe. Dy.⁊ Bal.l.l.tutori-
bus.ff.de teſta.tu ꝯcludũt ſingulariter
quod nõ.per tex.⁊ glo.ibi.
241 ¶ Si vaſallus non defendit domi-
num in pugna: priuatur fendo. Sed po
ne quod ex duobus fratribus vnus nõ
defendit alter vero tantum defendit
quantum ſi etiam exiſteret ibi frater
propter nimiam eius virtutem.an fra-
ter non defendens debeat priuari: dic
quod virtus incredibilis fratris con-
ſeruat fratrem indemnem. Baldus ſin
gulariter in capitulo primo verſus fi-
nem principij quibus modis feu.ami.
allegat.l.ſi is qui duos.de lib.leg.ſcio

ꝙ non eſt verum.

242 ¶ Religioſus non poteſt eſſe executoꝛ teſtamenti ſine conſenſu ſui ſuperioris.vt in capitulo religioſus.de teſta. libro ſexto.ꝛ in cle.vnica.eodem titulo. Sed quid ſi fuit creatus.ꝛ executus eſt abſqꝫ conſenſu ſuperioꝛis.an geſta per eum valeant.poſſet dici quod non per l.non dubium.C.de legi.In contrarium facit.quia licet miles non poſſit eſſe ꝓcuratoꝛ tamen ſi eſt valent geſta per eũ ſed hec nihil faciunt:quia miles habet velle ꝛ nolle:ꝛ ita ſi ſacerdos conficiat: ſed religioſus nõ habet velle neqꝫ nolle.vt in capitulo non dicatis.duodecima queſtio.j.et.d.capitulo religioſus. ſed ego inuenio Fede.de ſenis conſilio c.et ibi dubitat aliud conſilio.cclxxviij. vel.cclxxxvij.ꝛ ibi determinat hoc dubiũ.et dicit qđ valent licet non conſentiat ſuperioꝛ dummodo non contradicat.mirabile dictum eſt.ſerua memoꝛie quia facit tibi honoꝛem dominus Antonius de conſti.non recoꝛdoꝛ in quo.c.facit magnum feſtum de hoc.

243 ¶ Conſtituuntur duo pꝛocuratoꝛes inſolidum cum clauſula quod occupantis nõ ſit melioꝛ cõditio ſed quod vnus incepit ali⁹ finire poſſit.vt in.c.ſi duo. de pꝛocurato.libro ſexto.ꝛ in.l.ſi pluribus.ff.eodem titulo.et.l.ſi cum pꝛocuratoꝛio.§.finali.pone quod vnus conteſtatus eſt litem.alter vult teſtes pꝛoducere.an poſſit.dic quod aduerſario cõtradicente vel abſente illa clauſula nullũ habet effectum.ſingulare dictũ eſt Jo. and.qui refert ita diſputaſſe Mar.ſil in capit.in nomine domini.de teſta.in nouella inter legiſtas ſoli Bald.notum in l.ſi quando.C.de teſti.quod nota perpetuo tu caput groſſum ꝛ iſtud eſt dictum ſatis:rationabile.per.l.ne in plures. ſed illud eſt verum ex parte rei.ſecus ſi ex parte actoꝛis in pꝛin.ibi dicitur non licet diſtrahere:ſecus ex poſt facto.et ideo nota ꝛ limita.cap.ſi duo.

244 ¶ Lego Titio vſumfructum vſqꝫ ad decem annos ſempꝛonij moꝛitur ſempꝛonius ante decimum annum ꝛ in hoc plus ꝙ̃ quinquies conſului.videt extinctus.quia extincta perſona terminante extinguitur vſuſfructus terminatus.vel relinquo vſumfructum filio.donec alter filius furioſus erit in furoꝛe. an moꝛtuo eo extinguatur vſuſfruct⁹.dic quod non ſed durat.Pꝛimo caſu vſqꝫ ad illam etatem. Secundo vſqꝫ ad moꝛtem vſufructuarĳ.caſus eſt ſingularis in.l. ambiguitatem.C.de vſufruct.

245 ¶ Filius naturalis extantibus legitimis non poteſt niſi tertiam partem habere.vel pone ex foꝛma ſtatuti qđ ſoꝛoꝛ ex teſtamẽto fratris exiſtentibus filĳs fratris non poſſit habere niſi ſecundam partem.modo pone quod relinquat ſibi medietas ſub conditione ſi dederit mille heredibus ſuis:ꝛ mille ſint vltra tertiam.an poſſit medietatem relictam habere.dic ꝙ ſic.quia recipiendo illud infra tantundem de ſuo ſoluit.caſus eſt ſingularis in.l.ſed ſi hoc.§.quidam.ff.de condi.et demonſtra.et illum text. intellige ſm.l.plautius §.item ſcinditur eodem titulo.

246 ¶ Lego titio fundum. Item eidem eſtimationem vſuſfructus omnium bonoꝛum meoꝛum. debebit ne tytius habere eſtimationem dicti fundi vſuſfructus ſpecialiter ſibi legati.legiſta induceret materiam. §.ſi duobus.duarum cauſarum lucratiuarum:nihilominus contrariũ eſt verum: quia dꝫ habere

dicit Aret. conſi. xxix.

242 ¶ Religioſus ꝛc. ad hoc vide Bart.in l.a filio.ff. de auro et arg.lega.et ibi Alex.in apo. facit mentionez de Ludo. hic.

346 ¶ Lego titio ꝛc. Ad iſtud faciũt ꝗ dicit idẽ Ludo. conſil. ſuo. cccviij.incipi.omnipotentis dei poſtulato ſuffragio. pro habenda plena deciſione pꝛopoſite conſultatiõis. in.ij.col.

248 ¶ Tu ſcis quod ſi mulier ⁊c. Ad
hoc vide Lud. mer. in ↄſi. ſuo. ccxix. inci.
In xp̄i noīe ex themate cōſultatiōis ꝓ-
miſſe due referuntur dubitationes.
149 ¶ Ego habui ⁊c. Et qđ iſto caſu ha
beat locuꝫ
hec aut. tꝫ
mag. meꝰ.
l aut. res q̄.
co. xj. ff. xv.
extēdc pau
lū de ca. in
ↄſi. xiij. in-
ci. qꝛ per ſu
pꝛaſcriptū
eximiū con
ſultoreꝫ ad
fi. et pleniꝰ
cōſil. cxxx. i
ci. circa ea
q̄ ſupꝛꝰ ta-
cta ſūt vbi
pꝛo hoc ad
ducit ſex pꝛn
cipales ra-
tiones ꝓci-
pue qꝛ fide
iuſſoꝛ eſt
abhibitꝰ vt
magis ſit
cautuꝫ mu-
lieri ergo
inducta ad
augmētum
non debēt
operari di-
minutionē
l. legata in
utiliter. ff.
de adi. leg.
Item quia
interuētꝰ fi
deiuſſoris
nō tollit be
neficiū in-
dultū a le-
ge. l. iiij. §.
pe. ff. de ma
na. ti. ge.

eſtimationē vſuſfructus
etiā fundi: caſus eſt ſin-
gularis in. l. ſi alij. §. rem
ff. de vſufruc.
247 ¶ Tu repetis rē com-
modatam ego dico mihi
proteſtatum per legiti-
mam perſonam. an hoc
pꝛobetur per iuramentū
dic quod ſic. caſus eſt ſin
gularis in. l. ſi quis. ad
fi. C. de epi. ⁊ ibi Bar.
248 ¶ Tu ſcis quod ſi mu-
lier nubat ſcđo viro. ſ. an
num luctus punitur pe-
nis de quibꝰ in. l. j. C. de
ſecun. nup. de iure ciuili
poſt annū ꝓ penis de q̄
bus in. l. femine. ⁊. l. ge-
neraliter. C. eo. titu. Sed
pone ꝙ mulier nubat ſe-
cūdo de conſenſu mariti
in teſtamento dantis li-
centiā Bal. ponit in. l. fi-
liū quem habentē. C. fa.
hercif. ⁊ in. l. j. C. de ſecū.
nup. ⁊ quicquid ipſe di-
cat do vobis veram con
cluſionē qđ aut maritus
permittit qđ nubat infra
annum: ⁊ tūc non euitat
penas iuris ⁊ moueoꝛ ra
tione qꝛ nubere infra an
nū eſt contra bonos mo-
res de iure ciuili caſus
eſt ſingularis in. d. l. j. ibi
ne in his q̄ correptioneꝫ
moꝛum: ſed in hoc teſta-
toꝛ non poteſt diſponere
vt. l. turpia. ⁊. l. ſi quis in
quilinos. de leg. j. aut de
ꝑmiſſiōe viri nubit poſt
annum. ⁊ tali caſu non in
cidit in penas. Bal. alle-
gat. §. diſponat. in aut. de
nup. nil facit. ego do. glo. ſingularem in
§. ſi duo. ver. vnum itaqꝫ. in aut. eo. ⁊ ꝙ
ſit vera pꝛobetur ratio: quare mulier ſi
poſt annum nubat punitur eſt: qꝛ facit
iniuriam anime pꝛimi mariti per ſecun
das nuptias: in aut. de nup. §. qui vero.
ver. nos igitur. ſed marito permittenti
nulla fit iniuria: vt. l. j. §. vſqꝫ adeo. de in
iu. ⁊ in regula ſcienti. de reg. iur. lib. vj.
ergo ceſſat pena. Sed quid ſi nubit de
conſenſu filioꝝ pꝛimi matrimonij. An-
ge. in. l. mater. C. ad tertul. dicit matrem
euitare penam allegat glo. ſingularem
in aut. de non eligen. ſecū. nuben. in ꝓ.
copulat ⁊ multi eā nō habēt. ſꝫ hoc vidi
⁊ ꝑ hoc cōſului floꝛētie. Moueoꝛ etiā ra
tione. ⁊ ratio eſt qꝛ ꝑ ſecundū matrimo-
niū facit iniuriā filijs pꝛimi matrimo-
nij l. §. gregoꝛia. de nō eligē. ſcđo nubē.
⁊ in aut. de nup. §. ſed vltro. ſed hoc ceſ
ſat filijs ↄſentiētibus ergo ceſſat pena.
249 ¶ Ego habui caſum mirabilē in ma-
teria aut. res q̄ cōmunia dele. dedit eñ
maritus fideiuſſoꝛem pꝛo dote reſtituē-
da ſm formam ſtatuti floꝛētinoꝛum moꝛ
tuo viro in caſu reſtitutiōis dotis. dubi
tat an datio fideiuſſoꝛis faciat ceſſare
beneficiū illius aut. facio rationes. pꝛi
mo patrimonium fideiuſſoꝛis ⁊ pꝛinci-
palis efficitur vnum: vt. l. ſi plures. §. ꝓ-
terea. ff. de fideiuſſo. ergo ſi ſupereſt de
patrimonio fideiuſſoꝛis non habet lo-
cum beneficium illius aut. Secundo in
uēta vel inuecta. ⁊ illata ſunt tacite obli
gata ſed hoc facit ceſſare datio fideiuſ-
ſoꝛis: vt. l. pe. qui. mo. pig. vel hypo. ſol.
ita ergo hoc caſu non enim alia de cau-
ſa poteſt dicta aut. habere locum ꝙ fiat
ſolutio de bonis reſtitutioni ſubiectis.
niſi ꝙ vxoꝛ non habeat aliud remedium
ſꝫ hec ratio ceſſat hoc caſu ergo ⁊c. Ter
tio mouebar per caſum ſingulareꝫ in. l.
j. §. illud ſciendum. ff. de ſeparatio. da-
tio eñ fideiuſſoꝛis facit ceſſare benefi-
cium diuiſionis: ergo et idem hoc caſu.
Ultimo facit. l. fi. C. de pac. conuē. in ra-
tione ſui. Poſtremo allegabā. l. ⁊ habet.
de preca. quia pꝛouiſio hominis facit
ceſſare pꝛouiſionem legis. ⁊ dicit ibi gl.
ſingularis. ⁊ pꝛo certo illa vera glo. fa-
cto enim mulieris non poterit fieri de-

terior conditio in dote mulieris. l. atti-lianus. de pac. cum ſi.

250 ¶ An ſi ſententia ceſſetur vel pronun-cietur aut nulla declaret. ad petitionē eius cuius nil intereſt proſit illis quo-rum intereſt dic ꝙ ſic. ſecundum Inno. ſingulariter in. c. in noſtra. de procura. allegat. l. poſſumus. §. ſi quis ex his. ff. de inoffi. teſta.

251 ¶ Tu habes quod per conſtitutionem ſecundi procuratoris primus reuocat: vt in. c. non iniuſte. de procur. l. ſi quis cum procurator. ff. de procur. quid ſi pro-ducantur duo inſtrumenta procurato-rum eodē die confecta ita ꝙ non appa-reat quod prius factum fuerit. et vide-tur ꝙ vterqꝫ admittatur. cum hoc ſit do-mino vtile. vt. l. j. ff. de procura. melius et cautius tractabunt cauſam. cum me-lius quatuor oculi ꝙ̄ duo vident. vt in c. prudentiam. de offi. deleg. Secūdo vi-detur ꝙ idoneior admittatur. vt. l. in re-ficiendo. de dam. infec. l. ſi plures. de ac-cu. in contrarium videtur quod propter incertitudinem mutuo confundantur. arg. l. duo ſunt titij. de teſta. tu. ꝛ. l. quo-ties. de vſufru. hec queſtio fuit rome in-ter dominos meos. ꝛ quidam aduocati allegabant quod dicitur de duobus te-ſtamentis. per Bar. in. l. j. §. nos autem. de bo. poſ. ſm tabu. ꝛ. l. fi. de edic. diui. ꝛ glo. in. c. duobus. de reſcrip. lib. vj. Sed demum ego comperi queſtionem in ꝓ-prijs terminis. per Jo. and. in addi. qd̄ iſti mutuo ſe confundant ſm glo. ſingu-larem in. c. ſi quis iuſto. de elec. lib. vj. ꝛ ita fuit rome deciſum.

252 ¶ Itē limita. l. fina. ff. de heredi. inſti. dum dicit quod ſi teſtator facit ſecun-dum teſtamentum falſo rumore ductus comperta rumoris falſitate ſecundum teſtamentum eſt inualidum quo ad in-ſtitutionem heredum: legata autem fir-ma remanent. vt illud ſit verūm niſi le-gata adeo magna eſſent ꝙ exhaurirent quaſi totam ſubſtantiam defuncti: tunc enim vitiatur ſecundum teſtamentum etiam quo ad legata. hoc dicit Bar. ſolū in vno loco ſingulariter ſcilicet in. l. de monſtrato. §. quod autem iuris. ff. de cō-di. ꝛ demon.

251 ¶ Tu habes ꝛc. In fi. qr allegat Joan. an. in addi. dic ꝙ eſt in ti. de procu. §. ra-tione aūt forme. ℣. itē qd̄ lꝫ plures. ꝛ ad-de Dominicū in. c. ſi duo. in prin. in. iij. col. de ꝓcur. in. vj. ꝛ Old. conſil. j. in. iij. co. facit qd̄ no. Bar. in l. j. circa me-dium. ff. de ꝓcu. alleg. l. duo ſunt tyrij. de te-ſta. tut. Sꝫ iſtud limi-tat duobus modis per Sandeū in c. imputari in princ. de fide inſtru. vt procedat niſi in vno inſtrumen-to daretur minor pote-ſtas ꝙ̄ in alio ſꝫ Bal-dū. in. l. fal-ſus. in. xiij. col. v. ſcias etiam. C. de fur. ꝑ. l. ſem-proniꝰ pro-culo. de leg. ij. nā in mi-nori ambo cōcordant. l. diem. §. ſi plures. ff. de arbit. et ibi per eūꝫ ſecundo ꝓ-tenditur ni-ſi in aliquo illoꝝ inſtru-mentoꝝ eſ-ſet clauſula nō ꝑ hoc re-uocando aliquem aliū ſuū ꝓcuratorem ſm Jo. an. in. d. ℣. itē quod licet plures. quē ſequitur domi. in. d. c. ſi duo.

253 ¶ Veni quā. promitto ego ſenenſis te florenti-num omni anno bis ho-ſpitari accidit quod plu-ribus annis ſenas non venis. ꝛ propterea petis eſtimationem hoſpitali-tatum annorum ꝓceden-tium. queritur an poſſis quilibet diceret quod ſic per ti. de ali. ꝛ ciba. lega. vbi de hoc videtur text. Sed contrarium eſt ve-rum ſm Jo. an. in addi. Spe. in tit. de cenſ. §. fin. in addi. maiori. vt refert ita diſputaſſe Rica. ma-lum. ꝛ mar. fil. ſuos magi-ſtros. in. l. quod nota. Ludo. et per dicta ibi per Joan. and. feci fun-damentum in vno meo conſilio his diebus pro-cedēdo de ſimilibus ad ſimilia.

254 ¶ An ſit locus com-penſationi in decimis. dic quod non glo. eſt ſin-gularis. l. c. decime. xvj. q. iij. in. c. ¶ Item quero queſtio vertitur inter vi-rum ꝛ vxorem: quia mu-lier dicit eū eſſe frigidū ipſe dicit frigiditatē pro-uenisſe poſt matrimoniū et carnalem copulam ipſa dicit quod non quia ſemper fuit frigidus cui iſtorum incumbat onus

255 ¶ Aliud conceſſum ꝛc. In fin. adde Bal. in. l. j. in. ij. col. C. de leg. ꝛ ibi hoc tꝫ Cyn. idē Bar. in. l. ꝗuis. ff. de dā. infec. ꝛ in. l. eū qui. C. de procu. ꝛ vide ibi omnino Alex. ꝛ Semi. in. §. ꝯtrahentes. hic al leg. col. ij.

ꝑ. ꝛ ex iſto.
257 ¶ Nunquid ꝛc. ad de qđ iſtud tenet. d. an to. ꝛ alij do cto. in. c. accedens. vt lite nō conteſta. tenet Phi. in tit. de app. ca. poſtremo. col. pe. vbi eleganter ponit quadraginta cauſas quibus poteſt reuocari iudex inter quas ponit iſtā ꝛ limitat niſi iudex reuelet illud qđ dixit ſibi p̄s per dictum Spe. hic allega.
262 ¶ Fuit interrogatus ꝛc. Ad de qđ doc. etiā moderni ſequuntur dictum Inno. in. c. ꝑ tuas. hic alle. vcꝫ ꝙ copia interrogatoriorum nō eſt dāda patri vt euitetur occaſio malignādi adde gl.

probandi frigiditatem ꝛ dicit quod mulieri. glo. eſt ſingularis in capitulo quod autem. xxxiij. queſtio. j.
255 ¶ Aliud conceſſum eſt priuilegium a papa vel imperatore qđ quis iniuriaꝫ ſibi factam poſſit per ſuum iuramentum probare vel pone quod ſtatuto cauetur quod de damno dato ſtatur iuramento damnum paſſi an ſi florentinus hic conueniatur ratiōe delicti poſſit iuramentum dictum deferri ad fundandam iuriſditionem iudicis ſe neſſe. dic ꝙ non ſm Jo. an. referentem ſe ita diſputaſſe in. c. romana. de foro compe. lib. vj. in nouella. ꝛ hoc dicrum ſolū Bal. notum fuit inter legiſtas in preſcriptione. C. ſi ꝯtra ius vel vti. pu. quod notat Bar. in. l. ſolent. ff. de alimen. ꝛ cib. le. ꝛ per Bal. in. l. j. C. de reb. cre.
256 ¶ Quidam fuit vulneratus mortaliter per ciuē magnum ꝛ diuitem: ꝛ ſcis quod eſt pena mortis ſtabat proſtratus in via publica familiaris illius ciuis iuit ꝛ occidit eū realiter nos liberauimus ciuē illū. ꝑ. l. itē mala. ad. l. aq̇l. §. celſus ait. ꝛ ſemel vidi Ang. ibi ꝛ dicit al's eundē caſum fuiſſe florentie ꝛ ex hoc lucratus ſum vnam cappam de ſerico.
257 ¶ Nunquid ſi aduerſarius meus loquatur ad aurem iudicis. poteſt ille iudex ſuſpectus recuſari. ſcđm Specula. ſingulariter in tit. depoſi §. vij. ver. quid ſi ponens. allegat duos tex. qui parum faciunt. c. cum ex iniūcto. de hereti. vj. q. iij. c. nolite. el. ij.
258 ¶ Depoſitarius tenetur de dolo ꝛ lata culpa. cōmodatarius etiam de leuiſſima. vt. l. contractus. de re. iur. deponerē cuſtodiendam arbitrio tuo. tunc deponens non tenetur de lata culpa. nec cōmodatarius de leuiſſima. ſi pariter illā in ſuis adhibuit: tu ibis ad. l. quod nerua. Barto. ſingulariter in. l. j. ff. de ſolu. hoc tenet ꝛ eum nota.
259 ¶ Tabellio compellitur conficere inſtrumenta ſi rogetur quid ſi mandato ſuperioris nolit notarius conficere qua pena punitur. dic quod priuatur officio tabellionatus. ſecundum Bal. in. l. prouidendum. C. de poſtu. per illum tex. bene probantem.
260 ¶ Probat ſtatutum aliquando ne doctores ſalariati vadant ad allegandum ſeu aduocandum ſi faciunt debent deponi a matricula aduocatorum ꝛ priuātur ſalario illius anni ſecundum Bal. ſingulariter in. l. placet. per illum text. in fi. C. de epiſ. ꝛ cleri.
261 ¶ Tu ſcis quod fructus perceptos iudicio teſtatoris heres lucratur nec veniunt in reſtitutione. vt. l. in fideicōmiſſa. ff. ad trebel. quod limita vbi patrimonium teſtatoris periret pro magua parte caſu fortuito tunc enim quatenus diminuitur eatenus tenetur reficere. caſus eſt ſingularis in. l. ſcribit celſus. ff. ad trebel. quod eſt notabile.
262 ¶ Fuit interrogatus dominus meus Jo. de imola dum eram ſcholaris Bononie: nūquid iudex poſſit denegare copiam allegationum iuris alteri parti. ꝛ obtinuit ꝛ dum poſtea redij ad me doctorandū bononiam ꝛ me de hoc interrogauit quia fuit ſibi dictum me repeteriſſe theoricam Inno. quod iudex non compellitur dare parti aduerſe copiam eorū q̄ ſibi dant ad inſtructionē iudicis

ſn.c.per tuas.de teſti.aureum dictū eſt et digito ligādum quod ſibi placuit dū dixi.

263 ¶ Prohibitum arma portare. vt.l.ſ. ad.l.iuliam de vi publi.et in auť.de ar mis.Sed quid de ruſtico an ſi portet ar ma puniat ea pena qua alij: dic quod eſt pena perditionis armorum vel ſolu tionis.xxx.librarū.caſus eſt ſingularis in.c.ſ.§.ſi quis ruſtic⁹.de pac.te.in vſi bus feudorum.

264 ¶ Fui interrogatus an occidens ſe metipſū debeat carere ſepultura.xxiij. q.v.ca.placuit.quod ſic.alios caſus eo rum qui debeāt carere ſepultura.vide per glo.et doct.in.c.ex parte.el.ij.de ſe pul.in antiq.

265 ¶ An extra caſus dotis ſit vſura per miſſa.dic quod ſic de hoſte ad hoſtē.ca ſus eſt ſingularis.xiiij. q.iiij. ca.ab illo quod nota.

266 ¶ Tu habes quod omittendo poteſt prelatus preiudicare eccleſie:licet non faciēdo.vt.l.iubemus nullam.de ſacro ſanctis eccleſijs.p canoniſtas.in capi tulo delictū.de regulis iuris lib.ſexto in capit.cum dilectus.de ordi.cogni.ꝛ in capitulo primo.de dolo et contuma. Sed quid ſi emphyteota feudatario vel prelato non ſoluat canonem preiudice tur eccleſie per capi.potuit.de loca.ꝛ.l. ſcđa.de iure emphyteo.dic de hoc ca ſum ſingularem in capi.primo.§.pmo. de cap.contra.in vſib. feudo.diſtinguē tem.et ita conſului priuatur enim vita: poſt mortem autem eius reuertitur ad ſucceſſorem.

267 ¶ Tu habes gloſ.in autentica licen tiam.de epiſcopis et clericis.an prela tus preſumatur queſiuiſſe de bonis ec cleſie.per canoniſtas in capitulo primo et tertio.de peniten.ꝛ remiſ.per domi num Innocentium in capitulo cum in offi.de teſtamen.quid in dubio propter duplicem preſumptionem contrariam tex.eſt ſingularis per quem ſepe con ſului.quo tunc diuiduntur res ſecun dum ratam patrimonij eccleſie et here dem prelati duodecima queſtiōe quar ta.ſi ſacerdotes.ſecundum lecturaꝫ ibi hoſtien.

idem tenētem.in.c.ꝟ.ver.interrogato ria.de teſti.lib.vj.ꝛ ſentit gl.in.c.in pri mis.in verſi.pñte.iij.q.ſ.quā no.Bal.i l.data opera.col.xix.C.qui accu.Idē tꝫ ſpec.in ti.de teſte.§.iā de interroga. in pnc.ꝛ ang.

268 ¶ Item eccleſie com petit reſtitutio in inte allegando. Inno. vbi ſupra in.l. quicquid.ff.de iudi.ꝛ bal.i.l.ij.C.vt lite pen.Et no.ꝙ lꝫ Inno.non loquať in al legatiōibus prout loquitur Ro.hic.tñ ponderat Ro.illud qđ dicit Inno.inter rogatoria danť ad inſtructionē iudicis ideo nō eſt op⁹ dare copiā parti.Et idē vult eſſe in allegationibus ꝙ etiā danť ad inſtructionē iudicis.Dicit tñ Inn. vbi.ſ.qđ nō peccaret iudex ſi daret di ctā copiā:ſꝫ i hoc ipm reproba Car.ibi dē dicēs ſignāter qđ imo peccaret ꝛ qđ ꝑpter hoc poſſet appellari qꝛ ꝯſuetudo cārū impugnat niſi alia pars ꝯſentiret ſed ꝯſentiens eſſet parū caui⁹ ſm Imo. in.d.c.per tuas.vbi dicit Bal.ꝙ nota te ſtiū bñ dñt edi allegat gl.in.l.ſ.§.editio nes.ff.de eden.Adde tñ qđ ma.me⁹ in l.ſi apud quē.col.iij.ver.vltra ſcriben tes.C.de edē.tꝫ oppoſitū vcꝫ ꝙ immo iudex teneť dare copiā allegationū par ti petēti.Et dicit ꝙ reperijt ꝯtrariū tenere practicū pap.in ti.de for.pe.cop. iſtru. circa pn.vbi formaliter tꝫ qđ quemad modū de oibus actis dꝫ fieri copia par ti.ita de allegationib⁹ iuris ꝛ ꝯſilijs ne iudex circūueniatur ex falſis allegatio nibus.l.ſ.C.ſi ex fal.alleg.ꝛ.l.ſi qs obre pſerit.ff.de fal.ꝛ ꝯfirmat magiſter me⁹ vbi.ſ.per bona fundamēta ꝙ videre po tes.Deinde rñdet Inn.in.c.p tuas.hic alleg.qđ loquiť in hiis ꝙ danť ad inſtru ctionē examinatoris ꝛ ſic in interroga torijs in quibus verū dicit nō aūt loq tur de allegationibus iuris.

268 ¶ Item eccleſie ꝛc.Adde quod cōtra iſtud dictum Ludoui.quod eſt primum exemplꝫ glo.in cle.ſ.in verſi.cauſa.de in integrum reſtitu. tenent Archi.Jo. and.ꝛ communiter alij in.c.ſ.de reſtit.i integ.lib.vſ.quia tēp⁹ vite prelati alie nātis vel aliter ledētis eccleſiā nō ſub ducit ꝺ ꝯdriēnio petēde:ſꝫ bñ ſubduciť

de tpe preſcriptiõis qꝛ hoc exprimit.c. ſi ſacerdotes.hic alle.dꝛ tñ ibi ꝙ eccl'ia in hoc vr̃ eẽ deterioris cõditiõis ꝙ̃ mi noꝛ vel filiuſſa.qꝛ nõ prius contra ipm̃ preſcribit quã ſue ptãtis eſſe incipiat. itadicit gl. in.d.c.ſi ſacerdotes. p.l.ꝗcũꝗ₃. C.de bo.ꝗ lib.Sed reſpondetur qꝺ in pſcriptiõe verũ grum ſicut minori cle.j. de i inte.reſti.iſra ꝗ̃tuoꝛ annos a tpe leſionis et mortis pluri.cui⁹ facto leſa eſt eccleſia:ꝛ hoc vl timũ addo ꝛ ſingularitẽ ad.d.cle.j.ꝛ ita cõſului i eſt.vt.ſ.dixi.p hoc th̃ vr̃ facere cõſ.Jo. cal.in tit.de preſcrip.qꝺ eſt conſi.iiꝺ.vbi dicit qꝺ cũ prelat⁹ cõcedit exemptionẽ non ſubducitur temp⁹ quo vixit l₃ ſec⁹ ſit cum male alienat.

269 ❡ Cõpromiſſum eſt in arbitrũ ꝛc. Ad iſtud facit qꝛ cum citatio ſit de iure naturali nõ poterit omitti.cle.paſtoralis.de re iudi.optime facit qꝛ ſtatutũ dicens ꝙ iudex poſſit ꝓcedere ꝓut voluerit ẽt de facto nõ tollit citationẽ ad ſnla₃ audiẽdã vel alias citationes:ꝛ ſic ordinem iudiciariũ datũ a iure nature. ita voluit Bar.in extrauagãti ad repri mẽdam.in verbo citatio.ꝛ cõſuluit pul cre idẽ Lud.ↄſ.cxcviiĳ.inci.Jn xp̃i noie hec ſnla dupli reſpectu nulla eſt.

270 ❡ Teſtatoꝛ ꝛc. Aduerte qꝛ Barto. nõ dicit ita.dicit eñ expſſe qꝺ notari⁹ ad petitionẽ teſtatoris non põt neꝗ d₃ teſtm̃ dilacerare ita ꝙ omnino nõ reperiatur.Sed ſi teſtatoꝛ vult cancellet.licet eñ ſic reuocetadhuc th̃ notari⁹tenetur facere copiã vt dicit tex.l.d.ſ.ſi plu ra ad qꝺ bene facit.l.ꝗdã tabularum.ff. de furt.ꝛ de lacerante ſiue ſubtrahente iſtrm̃.ꝛ eoꝝ pena vide p doc.bal.ꝛ alios in.l.ſine poſſeſſiõe.C.de ꝓba.Jo.an.in c.accepim⁹.de fide inſtru.ꝛ ibi plene p Feli.col.iiij.

271 ❡ Fui interrogatus ꝛc. Ad hoc vide Gemi.plene ꝛ recte diſtinguentẽ l.c. ſicut non ſuo.hic alle.vbi ẽt bene declarat allegationem Lap.de qua hic ꝛ reſpõdet rationibus ſuis.

272 ❡ Tu ſcis ꝛc. Jbi ꝛ illã dic lmo ſcinit eã alex.in addi.ad Bar.i.l.ſi marit⁹.

caſu hoſpitalis ſenarum ſm Jnn.in.c. cũ ex literis.de in integ.reſtitu.allegat tex.opti.xvj.q.iij.ſi ſacerdos.ꝛ iſtꝺ ſeꝗ tur glo.in.c.j.in ꝟ.cauſa.de in integ.re ſti.lib.vj.no.iſta qꝛ quotidiana:qꝛ ſepe interrogaberis.

269 ❡ Cõpromiſſum eſt in arbitrum cum clauſula quod poſſit ferre ſnĩam etiam preſentib⁹ partib⁹ ꝛ ipſis abſentib⁹ qꝺ eſt validum:vt.l.diem proferre.ſ.ſi ꝗs ex litigatoribus.ff.de arbi.an ſi non citet partes ſit ſentẽtia nulla dic qꝺ partes citare debet alias nulla eſt ſentẽtia ſm Spe.ſingulariter i ti.de arbi.ſ.excipitur.verſi.ſed pone quid ſi actũ. quod nota.quia non eſt alibi.ꝛ ita ego ꝓnũciaui.

270 ❡ Teſtatoꝛ facit primum teſtamẽtum et poſtea reuocat et facit ſecũdũ an notarius ad petitionem teſtatoris debeat primum teſtamentũ lacerare.dic quod poteſt neꝗ debet facere illud ſi nõ vult. Fui rome interrogatus ꝛ poſtea reperi Bar.etiã fuiſſe iterrogatũ mirabile dictum Bar.in.l.j.alias.ij.ſ.ſi plures.ff. quẽad.teſta.ape.

271 ❡ Fui interrogat⁹ hoc mane de iſtis proxenetis nũquid proxeneta ↄtract⁹ viuarij teneatur ad reſtitutionẽ vſurarum dic quod ſic ſecundũ glo. ſingularem in.l.ſi ſciẽte.ff.ad.l.põpe.de pari. do.Bar.ibi non facit mentionẽ ſ₃ in.l. j.ſ.incidit.ad turpil.Sequitur eam do. Bal.in ca.j.ſ.ſi mulier.in penulti.col. de contro.inueſti.dicit illa₃ eſſe falſam aſſignat optimam rationẽ:ſed neſciũt quid dicunt ſicut muſcipula ſuper prunis.ꝛ ita tu facies cũ reuerteris ad do. mum.Uide ergo glo.Jnn.ꝛ Joã.andr. in.c.michael.de vſu.glo.ꝛ Archi.lati⁹ xlvj.di.c.ſicut nõ ſuo.ſed Lapus de caſtellione plenius in alleg.xciij.omnib⁹ diſcutit hoc.

272 ❡ Tu ſcis qꝺ adulter ꝛ adultera nõ poſſunt eodem libello accuſari.vt lege reos.C.de adulter.l.ſi maritus.ſ.final. l.vim paſſum.et.l.nihil.ff.eodem titu. quod eſt verum niſi accuſentur ad infli gendam penam temporalẽ: ſed ad thori ſeparationem bene poteſt fieri accuſatio eodẽ libello ſcꝺm glo.ſingularem

ij.q3.v.c.ſtatuit.ɀ illam neſciunt legiſte nec canoniſte ad hoc.

273 ¶ Uos ſcitis quod heri vos qui cõferebaris mecũ in eccleſia: feciſtis me recordari de dicto ſingulari Inn.in.c.j.ð obli.ad rati.ſcis eñ quod.l.placet.cum ſi.de epiſco.ɀ cle.vult quod clericus nõ poteſt eſſe ꝓcurator laici. Inn.ſingulariter limitat ibi niſi vna in cauſa tantũ ſecus ſi generaliter ɀ ita loquantur illa iura. Sed pro dicto Inn.do tibi caſum in.c.per venerabilem.qui fil.ſint le.decidit etiam ille tex.an legitimatio poſſit per procuratorem contrahi.

274 ¶ Monachus non poteſt eſſe ꝓcurator niſi conſentiente abbate.ɀ in vtilitatẽ monaſterij.ɀ hec duo debent cõcurrere.tex.eſt.xvj.q.j.monachi.ɀ l.c.religioſus.de ꝓcura.dico quod etiam pro amico ſui monaſterij.etiam laico poteſt eſſe monachus procurator ſecundum Inn. ſingulariter in.c.cum.I.ɀ A.de re iudi. quod nota.

275 ¶ Non poteſt vnus eſſe de duob' collegijs ſeu artibus.pone quod ego ſum deſcriptus in matricula mercatorum et etiam ſcholariũ.volo effici mercator ſeci me cãcellari.l.eos.de offi.ma.mil.ꝑ gl.l.pe.C.de teſta.mili.ɀ l.matriculã.de prin.agen.in reb. Sed do caſum ſingularẽ.in.l.j.§.fina.ff.de bo.poſ.ex teſt.mili.quod quantumcunq; ſit caſſus a matricula ſcholariũ donec deſcribatur in illa mercatorum gaudet priuilegio.caſus eſt in.d.§.primo.ſingularis Ludo.licet in illis iurib' dicatur quod nõ ſcriptus non gaudet.

276 ¶ Nunquid inſtantia cauſe emergentis finiatur triennio ſecundum formam legis properãdum.C.de iudicijs. dic quod nõ.ſed eſt perpetua.ɀ ita conſului in hoc et primo caſu ſicut de iure canonico nunq̃ perit.vt in capi.penult. de iudi.dictũ eſt ſingulare Guil.de cu. refert domi.Bald.in.l.poſt edictum.§.j.ff.de iudi.et iſtud confirmaui plurib' rationibus cum conſului.quas non refero.

277 ¶ Collegium non poteſt conſtituere procuratorem ſine conſenſu prioris collegij.an poſſit ipſummet priorẽ ſeu ſuperiorem eius autoritate conſtituere.conſului et iui ad Baldum in l.bonorum.C.qui admit. vbi querit quando quis poſſit in re ſua auctorari. Sed Baldus in.l.ſi liniſſamil.§.veterani.ff.de procura.tenet quod ſic allegat Archi.in capitulo preſentium.de teſt. ſed ego dico quod eſt caſus in.d.c.preſentium. not.Ludouicum. Adde ad hoc.l.j.de auto.tuto. ɀ ad.l.j.§.fuit queſitum. et ad cle.ſi vna.de reb'.eccle.non alie.Lu.et ita poſtq̃ habui contra me ſententiam reperi Bal.

la ſcda.§.qui in viduitate.ff.de adul.

273 ¶ Uos ſcitis qð heri ɀc. Adde ꝙ iſtud di.Inn.ſequit' Fede.cõſi.cclxx.inci.qð cleric' dicẽs qð in curia eccl'iaſtica clericus põt eſſe procurator laici.allega. c.per venerabilem.de quo p Ro. hic vbi etiã hoc dictũ Inn.ſequũtur Butri. Abb.Moder.ɀ Sanc.in.d.c.cum.I.et A.vbi plura dicit vlti.col.de re iudic.idem Inno.in.c.ſed nec.ne cle.vel mo. vbi idem vult exponẽdo.ſcilicet generaliter facit.c.cum eſſent.de ſimo.ibi ſi qðdam negotium eiſdem quem text.pro Inno.not.ibi Abb. Ana.ɀ Mari.idem d.Abb.in.c.in noſtra.de procu.j.col.dicens hoc eſſe notandum propter autoritatẽ Inno. Et idem in ca.cum eſſent.vbi etiam Feli.de ſimo.Archidiaconus in ca. peruenit.lxxxvj.diſt.Imo.in.c.accedens.de prebendis.Abbas in capitulo in noſtra.de procuratori.Federic.conſilio.clxiij.

274 ¶ Monachus nõ ɀc. Adde quod omnes docentes ſequuntur Inno.in.c.cũ I.ɀ A.hic allega.ɀ ibidem etiam Feli. col.v.ver.caſus.in quibus ſequunt' dñi de rota.ɀ de ꝓcur.ij.in antiquis.ɀ But. in.c.peruenit.in.j.not.qui fi.ſint le.ɀ idẽ mo.ɀ ibi But.in.c.cum.M.xvj.col.ibi. Itẽ ſupplet de cõſti.ɀ in.c.ex reſcripto. col.ij.de iureiuran.imo.in cle.ɀ ſi principalis in.xij.col.de rep. But.in.c.j.in vltima col.de ſin.referens quaſi totum Inno.in.d.c.cum.I.ɀ A.vbi vide alias concordan.do.doc.ibi.

278 ¶ Clemē.appellāti ꝛc. An limitatiōes hic recitate ſint vere vel nō indiſcuſſum relinquens ⁊ tāq̄ pti negatiue magis adherēs me rimitto ad bar.in.l.ei9 q.ff.d ap.⁊ add alex.ibi.l.j.addi.vbi ſatis plene loquit. itē adde Zab. poſt alios i cle.appellāti.hic alle.in.j.col.

279 ¶ Regula eſt ꝛc. Adde quod iſtas duas primas limitationes de qb9 hic poſuit etiā approbat pau.de ca.in.l.hrs abſens.§.ſi quis tutelā.hic alleg.⁊ ibidem etiā tres alias addit.tertiā vero nō vr tenere p ea q̄ tradit in gl.j.magna circa princi.eam tñ approbat loquendo Bal. alex.in apo.in.l.cōſentaneum.hic alle. ver.vij.no.ſeq̄r etiā ipſemet Ro.in.l.ſi vero.in.§.de viro.l.xlvij.fal.ff.ſo.ma.lȝ ibidem teneat ꝯriū in.l.j.ff.ſi q̄s in ius vo.nō ie.⁊ quatuor limitatiōes ad.§.cōtrahens ponit.mag.meus in.l.ſi cōuenerit.col.x.ff.de iuriſ.om.iu.adde tñ qd limitatio illa que tradit p gl.ſing.in.l.j. ff.ſi q̄s in ius voc.nō ie.lȝ q̄plurimi approbent vt Bar.in.d.l.iij.⁊ Pan.in.c.fi. de fo.compe.⁊ in.l.j.in.xij.col.de iudi.⁊ eam dicit etiā eſſe ſingu.Bal.in.l.cū archimedorā.C.vt l poſ.leg.ang.tñ in.d.l. j.dicit qd lȝ ſit ſingularis tñ nō eſt ꝯa p d.§.ꝯhētes.⁊ dicit ſentire glo.l.d.l.hrs abſens eā ēt reprobat Ful.l.d.l.j.⁊ Jo. de imo.l.d.c.fi.de fo.ꝯp.vbi dicit qd lȝ illa gl.ſit ſing.⁊ eam ſequat bar.tñ ſm eū cōiter ſeruat ꝯriū p.d.§.ꝯtrahētes.quē tex.dicit mag.me9 in.d.l.j.nō obſtare qr nō loq̄r qñ fuit renūtiatū p̄uilegio fori vt in terminis illi9 gl.ꝯtrū impugnat q̄tuor medijs ⁊ duob9 eā defendit ⁊ tādē conclyſionem glo.approbare videtur

278 ¶ Clemen. appellanti. de appella. dicit qd appellatio ab interlocutoria nō pōt iuſtificari niſi ſolum ex allegatis et probatis corā iudice a quo. Sed limita ſm leges quadrupliciter.primo quando illa nouiter allegāda ſuperuenerunt de nouo ad notitiam appellationis ſecundum Dy.et Bal.in.l.inuitus.C.de p cura.tūc em̄ ex nouis probationib9 iuſtificari pōt ſcdm eos puta qr cōperi teſtem excōicatum qui teſtis eſſe nō poteſt vt in.c.decreuimus.de ſen.excom. lib.vj.Secūdo limita niſi talis ſit interlocutoria.a cuius grauamine nō poſſit reparari per appellationem a diffinitiua.illa enim poteſt ex nouiter probādis iuſtificari.exemplū pone:quia valebat iudex me torquere.Ego autem me doctorem vel militem allegabam.vt.l.miles.C.de queſtio. Tertio limita niſi id quod nouiter deduco corā iudice appellationis habeat ortū a facto mei aduerſarij puta quia ipſe fuerit confeſſus coram iudice a quo teſtem contra me productū eſſe infamem.Quarto limita vbi iudex repulerit volentē allegare coram eo aliquid de nouo.⁊ has tres limitationes tradit nobiles Bal.per rationes et leges in.l.per hanc.in col.fi.C.de tēpo. ap.ſingulariter.⁊ he limitationes ſunt ſecundum legiſtas: ſecundum canoniſtas vero ſuſcipe has.

279 ¶ Regula eſt qd in contractibus non hȝ locum remiſſio.vt traditur per legiſtas l.l.heres abſens.ff.de iudi.§.ſi q̄s tutelē.⁊ hodie eſt deciſuȝ in.c.romana. in.§.contrahentes.de fo.compe.lib.vj. Fallit primo niſi contrahens renūtiet priuilegio fori.gl.eſt ſingularis ⁊ cōis in.l.j.ff.ſi quis in ius vo.non ie.Scdo fallit vbi iurauerunt contrahētes ſe litigaturos in loco ꝯctus caſus eſt ſingu. in aut.de exhibē.reis.§.ſi vero ⁊ quidā iurent.vnde ſumitur aut.ei qui iurat.q̄ idē dt.C.de bo.aut.iud.poſ.Tertio fallit ⁊ hoc eſt pulchrum ratione contumacie nimie.caſus eſt ſingularis ſm Bal. ibi in.l.conſentaneū.C.quomodo ⁊ quādo iudex.quod nota.

280 ¶ Tu habes quod quādo cōditio iniuſta adijcitur libertati.tunc ſeru9 libertatem ſequitur ſi per eū nō ſtat: de hoc ſunt mille tex.in tit.de manu.teſtamen. Sed quid ſi dixit volo quod niſi vere cōditionē adimpleat nō cōſequatur libertatem.caſus eſt ſingularis in.l.fi.in fine.iuncta gloſſa fin.ſeu penulti.in finalibus verbis.ff.de manu.teſtamen. Ange.allegat in diſputatione ſua renouata guerra ſeu orta guerra.⁊ iſtud extende ad piam cauſam.⁊ habebis vtilita

tem quod nota.

281 ¶ Tu ſcis quod traditionibus dominia acquirūtur ſed nunquid per ſignaturā ſeu ſciſſuram vt in trabe inducatur traditio ſeu per ſigillum.et ſic dominiū tranſlatio.caſus eſt ſingularis in.l.ſine quo.verſi.fina.ff.de peri.et commo.rei ven.quod nota.hoc tñ fallit in vino et ſi.vt.l.j.§.ſi dolium.ff.eod.tit.

282 ¶ Nunquid ſi ſum magnus mercatoꝛ ⁊ ſciam in cōſilio de oꝛdine dato qđ cras minus valebit frumentum.et ego vendidi non notificando emptoꝛib⁹ de oꝛdinatione pꝛedicta.dic quod contrahentes poſſunt agere contra me ad intereſſe ſm Guil.in.l.flauius.⁊.l.contra legem.ff.de legi.placet. Bart.in.l.quero.ff.de ac.empti.⁊ Bal.in.l.ij.C.de peri.⁊ cōmo.rei ven.pꝛo hoc dicto allego tex.in.l.ſi vina.alias ſi quis vina.verſi.plane.ff.de pericu.⁊ com.rei vend.

283 ¶ Ego dixi quod vltima moꝛa nocet vt.l.illud de peri.et commo.rei ven.qđ eſt verum niſi moꝛoſus pꝛimo commiſerit moꝛā in moꝛa pꝛima.caſus eſt notabilis in.l.ſi per emptoꝛē in fine.iuncta glo.fi.de actio.empti.facit.l.ſi opera creditoꝛis.de doli except.⁊.l.ſi debitoꝛis offerre.⁊.l.ſi decem.ff.de ſo.et cuꝫ iſto granello ſalis intellige quod vltima moꝛa nocet.

284 ¶ Pꝛocuratoꝛ ad negotia ſtatim poteſt reuocare ſed pone quod aliquis pꝛopter ſubitam reuocationem pꝛocuratoris fuit damnificatus an agit ad intereſſe contra reuocantem:dic quod ſic ex actione de dolo.caſus eſt ſingularis in l.quidam debitoꝛ.iuncta gloſſa in ver.piam.ff.de dol.⁊ ita illum caſum nota.ibi Bart.⁊ Ludo.et vt intelligas iſtud dictū debet eſſe notificatio per.l.ſi mandaſſem.ff.man.et.l.mandatum.C.eodeꝫ l.j.de ſatiſda.glo.in clemen.de renun.⁊ de pꝛocurato.c.mādato.dic vt ibi non examinabo nunc.

285 ¶ Eſt maleficium in officio aſſeſſoꝛie pꝛeſumitur ex imperitia aſſeſſoꝛis:vt.l.quoniam iudicis.de appella. Sed in quo pꝛeſumatur culpa neglecti et maleſacti dic quod in iudice:et non in poteſtate niſi cōtrarium pꝛobetur ſecūduꝫ

281 ¶ Tu ſcis ⁊c. Ad iſtud vide p magi. meos.d.Jaſo.⁊.d.lance.poſt alios.in.l.traditionibus.C.de pac.

282 ¶ Nūqđ ſi ſuꝫ magn⁹ ⁊c.l fi.adde bar. in.l.ꝫ legem hic alle.ang.⁊ Pau.de ca.l.l.j.§.fi.ff. de ac emp.

Cyn. ſingulariter in.l. diem functo.ff.de officio aſſeſſo.

286 ¶ Cle. cum terra. de elec.dicit quod non valet ſtatutum quod eccleſia habeat eligere pꝛelatum de voluntate laici. nec valeret cōſuetudo.in ciuitate ſalamantina eſt cōſuetudo qđ moꝛtuo pꝛelato debeat fieri notificatio pp̄lo ciuitatis ante quā collegiū pꝛocedat ad electionem.dic qđ cōſuetudo valet ſm Inno.ſingulariter in.c.quod ſicut.de elect.quod not.

287 ¶ Cle. vt calumnijs de re iudic.vult quod poſt

285 ¶ Eſt maleficiuꝫ ⁊c. De iſta materia vide p magi. meos dom. Jaſo.et domi. lāce.p⁹ alex.⁊alios in.l.diē functo.hic allega.⁊ pleni⁹, in.l.edicto. ff.ꝙ quiſqꝫ iuris.

287 ¶ Cle. vt calūnijs ⁊c.ibi p̄mo niſi opponatur. Adde quod lꝫ ro.hic in hac limitatione nō firmet pedes tamen appꝛobat ipſemet in.l.ſi vero.in.§.de viro.in.xxxij. ſal.ff. ſoluto matri.referens ſe ita cōſuluiſſe. idem tenet Joan.and.in addi.ad Spe. in titulo.de ſenten.§.vt autem.in additionibus.Adde hec ad ea ⁊c.idē tenuit Bald.in.l.vnica.columna ſecūda.C.ne liceat in vna eademqꝫ cauſa tertio pꝛouocare.Et in multis alijs locis de quibus ibi per Alexādrum in additio.magna incipiē.executioni.ſequitur Angelus cōſilio.lxiiij.in fine.Card.in clem. j.§.finali.de ſequeſtra.poſſeſ.et fructu. Petrus de anchar.in cōſilio ſuo.ccvj. ad ſecūdam vero limitationem de qua hic ⁊ ad ſextam in oꝛ.vide zab.in clem. vt calumnijs.hic allega.in ſecunda columna verſic.oppo.in eo quod gloſſa. et verſicu.quarto quero.In ceteris vero limitationibus hic poſitis contentus ero autoꝛitate dominoꝛum de rota et Ludouici noſtri recitantis et aliter non dubitantis.

289 ℭ Añ= q̄d vſus ⁊c. Ad hec vid̄ Cy. Bal.et Ro. in.l.ve ctiga. C.no ua vectiga. mar.d̄ lau. i tract.p̄nci pũ.§.lxxx= vij.icipi.cõ ſuetudo po pñ. pleni⁹ p̱ Fel.in.c. cũ nobis.d̄ p̄ſcp̄. Alex. ꝯſil.vj.p̄mo volu. Pan. ꝯſi.clxj.ici. in cã quam magnific⁹. ⁊ ꝯſi.ccxv. inci.ſup p̄= mo dubio ad fi.Oldr. ꝯſi.clxxij.i= cip.q2 oẽs ij.col.v̄.ad tertium qd̄ Car.conſil. lxxxix.icip. capl̄m ciui tatẽ ſe.i p̄n. Ange. ꝯſil. ccxiiij.icip. i accuſatio= nib⁹.iij.co. loq̄ntẽ d̄ du ce mediola ni. Ludo. met.ꝯſ. lix. col.vl.i q̄b⁹ locꝫ loquũt de p̄ſcp̄tiõe i corp̱aliũ ⁊ ſic in p̄poſi to vbi ſepi⁹ allegant.c. ſup̱ q̄buſ= daꝫ de quo p̱ Ro. hic.

tres ſententias confor= mes non poteſt opponi exceptio nullitatis niſi pri⁹ mandent executioni ſed limita dupliciter ſm legiſtas primo niſi oppo= natur euidens nullitas tunc em̄ retractat executio ſm Bald. ſingulariter in.l.j.in.v.col. C.ne liceat tertio prouo.et ita tenuit Old.cõſilio.cviij.ſed cre= do non eſſe verum. papa enim vult notare aliquid ſpecialitatis tribus ſen= tentijs ſed ſi dictuꝫ Bald ⁊ Oldr.eſſet verum ſeque retur qd̄ nulla eſſet ſpe= cialitas quod patet per notata in.l.iiij.§.condem natum.ff.de re iud.et eſt caſus in.l.fin.de ordi.co= gni. Secundo limita niſi eſſet executio irretracta bilis tunc enim ſemp̱ po= teſt opponi:ita determi= nat Bald.in.l.ſi feriatis. ff. de arbit. ſingulariter quod nota. Sed ſm cano niſtas limita. Tertio quã do late ſunt tres ſenten= tie ita cõformes qd̄ om= nes adiudicatorie: ſeu omnes abſolutorie: ſed ſi due ſunt condemnatorie et tertia ſolum deſertoria appellationis: tunc non habet locum cle. ſm do= minos meos ſingulari= ter in deciſinone. xxvij. Quarto limita ſi late ſunt tres ſententie pro me in= terpellate.et eſt dubium. Jo.and. in tit.de appel. §. quoties. in prima ad= ditione determinat illaꝫ cle. habere locum etiam ſi interpellate ſunt:et ſe= quuntur domini mei in deciſionibus deci. xxxj. Item et quinto dubita= tur an ſi per appellationem interpoſi= tam per officialem ciuitatis poſt tertiã interlocutoriã ſm dominos meos deci. ccclj. habeat locum dicta cle.et decidũt ibidem quod non habeat locum in tri= bus ſententijs interlocutorijs quibus poteſtas nuntiauit appellationem ad= mittendam. Sexto an habeat locum di= cta cle. quo ad tertiã. materia eſt.l.a di= uo pio.§.ſi ſuper rebus.ff.de re iud.⁊.c. veniens el.ij.de teſti.dic qd̄ ſi ſm dños meos deciſiõe.ccclj.⁊.clix. Septimo an habeat locum dicta cle. ſi nonduꝫ expe= dito vno articulo a quo fuit interlocu= torie appellatum. late ſunt tres ſenten= tie conformes domini mei ponunt de= ciſione.cxj.⁊ decidunt quod non.

288 ℭ An emptor cui adhuc res vendita non eſt tradita poſſit comparere ⁊ im pedire remiſſionem faciendam contra venditorem ⁊ de hoc fuit quidam mari= me interrogatus dictum eſt vnicum in l.manifeſtiſſimi. C.de fur. relatũ.p̱ Bal. quid ſit inueſti.⁊ determinat quod non per.l.is cui.de fur.et.l.ſi aſſidue.ff. de acqui.poſ.quod nota.

289 ℭ Ãnquid vſus inſigniorũ qui com= petũt rõne ſuperioris dignitatis poſſit preſcribi per habẽtẽ dignitatẽ minorẽ. vel poſſit hoc p̄ſcriptione vel cõſuetudi ne induci vtputa quia ſcholaris portat aurum qd̄ nõ niſi habẽtibus dignitatẽ cõcedit vt eſt tex.not.in.c.clerici.ad fi. de vita ⁊ hone.cle.dic qd̄ cã tractat Ho= ſti.in.c.cũ contingat.de eta.⁊ quali.vbi determinat dubitatiue tñ ꝙ ſic.nil alle. Jo.an.mouet in.c.abbates.de priui.li. vj.in nouella ⁊ ibi concludit opi.vt nõ poſſit inferior vti iſignijs maioris.alle= gat.c.puenit lo.ij.⁊.c.ij.xliij.diſ. Ego di= co quod ſi eſt cõſuetudo cuius initium hominum memoria non eſt: tunc eſt ve= rior opi. Hoſti.moueor per.c. ſuper qui buſdam.§.preterea. vbi tex.ſingularis. de ver.ſig.vt ea que princeps ſibi reſer uauit poſſint acquiri illa longiſſima cõ ſuetudine.per baronem vel comitẽ vt ſus victigalis. C.noua vectigalia.p̱ to= tum. Si vero p̄ſcriptio ſeu conſuetudo non eſt ita longa.ſed ſcitur eius initiũ ⁊ tunc eſt vera opi. Jo.and.per iura ſua.

290 ℭ Prohi=

290 ¶ Prohibetur forenſi in ciuitate iſta aliquam rem immobilem relinqui per ſtatutum. aut per viam contractus vel vltime voluntatis relictus eſt fundus forenſi vt vēdat ⁊ pretium habeat Bal. mouet neſcio vbi nec recordor. ſed glo. eſt ſingularis in.c.j.in verſic. domum. de reli.do. quod ſic: ſicq̄ valet tale ſtatutum: non obſtante relicto. Et eſt ratio quia non durat alienatum. ergo non videtur alienatum vt in.c.j. quid iuris ſit ſi vaſallus poſt alie.feu.id recuper.l.ſi vero pro patre.§. verſum.ff.de in rem verſo.

291 ¶ Legauit vidue maritus veſtem ⁊ ſi grauauit heredem ſuū maritus vt vxorem veſtiat viduam vt mulierem donec in viduitate permanſerit verba non intelligūtur ſm perſonam eius cui relinquitur vt.l.plenum.§.equitij.ff.de vſuca. an ſit verum ⁊ videtur quod ſic quia verba dubia in vltima voluntate ſunt interpretanda ſecundum voluntatē heredis: vt.l.qui concubinam.§.j.ff.de le. iij.cum ſi.et.l.apud iulianum.§.ſeio.de le.j. Preterea affirmatiua verba vnico actu verificātur: vt.l.boue.§.hoc ſermone.de verbo.ſigni. Bal.in.l.j.C.de fidei com. et dicit dictum legatū eſſe annuum vide ibi rationes ſuas.

292 ¶ Legaui titio ſextam partem redituū quos habeo in monte ſenenſi eſt ne legatum annuū. dic quod ſic ſm regulam omne enim relictū preſtandū ex mente teſtatoris ex redditu certe rei dicitur annuum. caſus eſt vnicus in.l.defuncta.§.fi.ff.de vſufructu.

293 ¶ Lego titio decem per quadriēniū in feſto ſue capelle. an ſit relictū annuū an vo erit quadriēnale. vt in fi. cuiuſlibet quadriennij teneat ſoluere annua. dic quod ſingulis quadriennijs preſtandum eſt legatum. caſus eſt ſingularis in.l.cum erat.ff.de an.leg.

294 ¶ Lego titio quolibet anno vnum modium frumenti et ſi illud heres non ſoluerit. relinquo eidē titio mille. accidit qđ primo anno heres non ſoluit an teneat ad oīa mille ſoluenda an ꝓ rata vni9 modij primi anni. caſus eſt ſingularis ⁊ peregrin9 ꝙ tenetur ſtatim non ſoluto modio primi anni ad omnia mille. in.l.j. §.fi.ff. de penu legata. ⁊ nota bene.

295 ¶ Conceptus poſt mortem aut ex propria perſona. nec de iure pretorio nec ciuili poteſt admitti ad ſuccedenduȝ in hereditate aui: vt.l.titius.ff.de ſuis ⁊ legi.l.j. §.ſi quis proximiorem. vnde cog. inſti. de heredi. que ab inte.§.cum autem.⁊.l.ſi quis filium.C. de inoffic.teſta. tradunt doct.in.l.qui ſe patris. C.vnde lib. hoc tamē fallit in iure patronatus libertorum et conſequenter eccleſie. caſus eſt ſingu.in.l.paul9 reſpōdit. §.paul9.el.j.ff.đ bo.lib. quod nota.

296 ¶ Scis quod vbi ſunt plures tutores. vnus tenetur ex mala adminiſtratione alterius ſi ille alter non ſit ſoluendo. Item ſcis quod ſi magiſtratus dat plures tutores pupillo. qui ſimiliter male adminiſtrant in ſubſidiuȝ conuenitur magiſtratus hoc preſuppoſito dicit.l.j.§. vſq̄ adeo.ff.de tute.et ra.di. quod anteq̄ proueniant ad magiſtratum ex mala adminiſtratione vnius debet ꝯueniri tutor pri9 et vltimo magiſtratus. ſed illum textum limita niſi ſint plures tutores diuerſimode dati vt quia alter teſtamentarius: alter datiuus: nam ſi datiuus male adminiſtrat

291 ¶ Legauit vide ⁊c. In fi. ad iſtđ facit ꝙ i ſīl'i đr ꝙ ſi pr̄ donat filio fructus aduenticiorū ꝙ itelligitur ſingulis ānis ſꝫ Bal.i aut. excipit. C. đ bo.q̄ lib. facit ꝙ no. bar.in.l.cū q̄dam.ff.de annuis le.

296 ¶ Scꝫ qđ vbi ⁊c. In fi. adde ꝙ Bar. cādē opin. tenuit quā l §.cū ex teſtō h̄ alle.l l.j.℟.illđ ḡ diſcutiam9 ⁊ibi ſequūt alij cōiter oēs in.l.j. C.đ trāſac. ē ēt ali9 caſus ſiīlis in l.j.§. nunc tractem9. verſic. vſq̄ adeo. et ibi gl. C.đ trāſ act. vbi qñ ñ diuiſa tutela a teſtatore vl'a iudice q̄dā ex tutoribus geſſit q̄daȝ nō. nā ſi gerens nō ſit ſoluēdo agitur primo cōtra magiſtratū qui eum dedit q̄ contra contutorem.

297 ¶ Sicut non ⁊c. Ad hoc vide Fe-li. in. c. nouit. colum. ij. circa pꝛinci. ver-ſic. vbi verba de iudice. Pau. de caſtro in. l. conuentionem. ff. de pact. vbi dicit quod qui habet pacem cum offenſo re-mittatur ſi-bi offenſa non habet locum vbi quis habet treugam q̄ꝛ debet ha-bere pacē et non gau debit bene ficio dicti ſtatu. adde Car. conſi. xxxvij. in ti tulo. de te-ſta. incipit. teſtātoꝛ man-dauit edifi-cari.

303 ¶ De hoc he. ⁊c. in fine. ad-de. et Pan. in. c. contin git. hic al-leg. tꝫ gloſ. dicit tamen quod licet c. rurſus. ⁊ c. quicunq; cum ſi. non habeant lo cum in cau ſa ciuili. ta men ſi con-tumax ſte-terit in ex-communi-catione per annum po-terit ob ni-miam contumaciam fieri miſſio ⁊ adiu-dicari fructus ſtatim percipiendi. arg. l. fulcinius. ff. quib⁹ ex cauſis in poſſeſ. ea. ⁊ eoꝛum que ipſemet dixi in. c. q̄m. §. in alijs. vt lite non conte.

potest pꝛius cōueniri iu-dex qui eum dedit q̄ cō-tutoꝛ. caſus eſt ſingula-ris in. l. luci⁹. §. ex teſta-mento. ff. de admini. tu toꝛ. ⁊ Bart. ibi facit ma-gnum feſtum.

297 ¶ Sicut nō accedens ad ſoluendum id quod tenetur excuſatur. ſi ſcit guerram. ita etiam excu ſat̄ ſi ſcit treugam. caſus eſt ſingularis ſcd̄m Bal. in titu. de pace conſtan. x. colū. et in. c. j. §. vaſal-li. qui in vſi. feu. addas ad. c. nouit. de iudi. et de treug. ⁊ pa. ⁊ ad queſtio-nem Joan. andr. in rub. de treug. ⁊ pace vbi que rit an treuga magis ac-cedat paci quam guerre ſed caſus eſt in illa que-ſtione. in. d. §. vaſalli.

298 ¶ Quando dicitur cō-mitti moꝛa in dotis ſolu tione. ſecluſa tamen in-terpellatione. dic quod lapſo biennio a die con tracti matrimonij ſi non ſoluit poſt biennium eſt in moꝛa ⁊ incurrit conſe quenter omnes penas moꝛoſi. intellige tamen poſt traductionē ad do-mum. ⁊ onera matrimo-nij. caſus eſt ſingularis in. l. fin. §. preterea. C. de iure dotium.

299 ¶ Pendente accuſatione de furto vel homicidio cōtra titium. decedit titius relicto herede. ⁊ ſcis q̄d finita eſt accu-ſatio. vt. l. ex iudicioꝝ. de accuſa. ⁊ ꝑ to-tum tit. ſi reus vel accu. moꝛ. fue. ſed q̄d ſi heres inſtet vt iudex declaret defun-ctum nō commiſiſſe furtum ſeu homici-dium vt defunctus euitet infamiam an cogatur iudex ad hoc declarandum. dic quod ſic. nam quo ad effect⁹ declaratio-nis extinguit̄. caſus eſt ſingularis. in. l. filio. §. ſeio. de adimen. leg. Bald. in. l. vnica. C. ne ex delic. defunc.

300 ¶ Tu habes materiam. l. non fatetur de confeſ. l. errore. de iur. ⁊ fac. igno. q̄d pretextu erroꝛis poteſt cōfeſſio reuoca-ri. Sed q̄d in cōfeſſione facta per reſpō-dentē pꝛopter cōtrariam reſponſionem alterius partis vt. in. c. ſi poſt pꝛeſtituꝫ. de cōfeſ. lib. vj. an reuocari poſſit. ſolus Jo. an. tit. de po. §. nono. ver. j. in additio ne que incipit videt̄ dubitari. et refert do. Anto. c. ſi. de cōfeſ. determinat q̄d ſic allegat tex. iuncta glo. in. l. quoniam. de his qui no. infa. vbi hoc optime pꝛoba-tur adde ad Bald. in. l. abſentem. de pe-nis. in pꝛedictis locis.

301 ¶ Si ꝯfeſſus ſum in vno iudicio: pꝛe-iudicat in alio vt. l. pe. de arbi. cū ſi. ſed eſt verum in confeſſione vera ſecus in ficta ſm̄ Bar. in. l. ij. §. diuus. de iur. fiſ. vbi eſt caſus ſingularis de hoc.

302 ¶ Cōfeſſio ficta nō tranſit in heredē cōfitētis. niſi iudex declaret illum con-tumacē vt. l. eius q̄ delatoꝛē. de iure fiſ. q̄d eſt verū niſi illa confeſſio reſultet ex moꝛte. ⁊ hoc determinat Bald. ſingula-riter in. l. ij. C. qui teſta. facere poſ.

303 ¶ De hoc heri fuit interrogatus. ſtās excōmunicatus per annū. pōt oīb⁹ be-neficijs priuari. xj. q. iij. rurſus. ⁊. c. qui cūq;. quos declarat glo. in. c. cum cōtu-macia. de here. lib. vj. Innoc. in. c. cū bo ne. de eta. ⁊ quali. oꝛdi. Ant. in. c. j. de iu-di. q̄d fallit niſi ſit excōicat⁹ pꝛo cā cri-minali ſecus pꝛo ciuili. tunc eñ non po teſt beneficijs priuari. etiā ſi mille an-nis ſteterit in excōicatione. glo eſt ſing. in. c. cōtingit. de dolo ⁊ cōtu. de qua ibi do. Anto. facit feſtum maximum.

304 ¶ Judex iurat ſeruare ſtatuta ciuita

tis an iudicãs ꝯtra ſtatutum continẽs id qđ ius cõe ſit periur⁹. certe hoc reci dit in hoc an ſtatutũ continẽs id quod ius commune ſit ius ꝯmune vel muni cipale Bal.in.l.iij.C.de cõſti. pecu.di cit eſſe ſingularẽ caſum.ff.ad municip. l.magiſtratus.neſcio extendere habeo de facto hunc caſum.

305 ¶ Pater mancipat filium reſeruãs ſi bi vſumfructum omniũ bonorum que rendorũ p filiũ quẽ nullo mõ remittere intẽdit.& filius cõſentit.queritur an pa ter ex aduentitijs poſt queſitis per filiũ habeat vſumfructũ integrum.tu dice res ꝙ nõ habet dubiuz.facit.l.vna.de bo.mat.Sed reperio Jo.andr.in addi. Spe.referendo de verbo ad verbũ.Ol dra.verba & eũ non allegat.& determi nat qđ eſt nulla illa reſeruatio in ti.de natis ex lib.ven.§.j.in additione q̃ inci pit contra premiſſa formes.ſed ego for te conſulam contrarium.

306 ¶ Lex quod vendidi.C.de contrahẽ. emp.hic dicit ꝙ in dubio preſumit ven ditor habuiſſe fidẽ de p̃tio niſi putaret emptorẽ ſtatim ſolutu℞.ita dicit ibi gl. Sed pone qđ putet poſt decem dies ha bere pretiũ.an tũc cẽſeat habuiſſe fidẽ de p̃tio.dic qđ tunc dictio ſtatim nõ ve rificatur poſt decẽ dies & ſic non habet locũ illa glo.tu habes de hoc glo.ſingu larem in.l.inciuile.C.de rei ven.

307 ¶ Ubi q̇s vẽdit ſtatim receſſur⁹. pu ta in nundinis nunq̃ cenſetur habere fidẽ de pretio.verbum ſingulare Bald. in.l.ſi vero donationis.C.de cõtrahen. emp.alleg.l.ſi quãdo.ff.de pig.ac.& ibi eam allegat in.l.ſi cum dotem.ſo.ma.li cet ad aliud propoſitum.

308 ¶ Tu ſcis quod donatio inter virũ & vxorẽ regulariter eſt prohibita.vt p to tum tit.de dona.inter vir.et vxo.Quid aũt ſi lata eſt ſententia p vxore abſolu toria viro nõ opponẽte cũ poſſet eã ex ceptione repellere.certũ eſt qđ ſnia vz ſz an impediat repetitionẽ ſoluti.tu di ceres qđ ſic p.l.ſul.&.l.iudex.de ꝯdi.id. ſz th̃ ꝯriũ eſt ve℞.iura eñ illa limitant nõ pcedere in ea ſnia lata pro eo cui al ter ex litigatorib⁹ donare phibet.caſus eſt ſingularis.in.l.ſi ſpõſus.§.ſi vxor.la

307 ¶ Ubi quis ven.&c.in fi.Ad hoc vide Alexan.& alios in.l.ſi cum dotem.ff.ſo. matr.& in.l.a diuo pio.per Barto.in.§. ſed ſi emptor.de re iudi.& Bal.in.l.inci uile.C.de rei ven.

ij.ff.de done. inter virũ & vxo.& illum caſum do cuit me Bal.in.l.cũ alle ges.C.de vſur.quẽ per petuo tene menti.

309 ¶ Rome int̃ dominos meos fuit ſatz dubitatũ. nũq̇d in termino gñal'r ad oĩa pbanda indulto poſſit exceptio q̃dã pba ri ad quã ſpāl'r p prius pbãdũ data fuerat par ticularis dilatio.& breui ter qđ ſic pp̃ter equita tẽ iudicij vt.l.ſi q̇s intẽ tione.de iudi.l. inter ſti pulantẽ.§.j.de v̄b.obli. In ꝯrium tñ decidit ſin gul'r Bald.in.l.j.in fi.C. ſen.reſcin.nõ poſ.ſentit Spec.in ti.de dila.§.vi dẽdũ.v̄.ſed attẽde.alle. gñalia.l.doli clauſula.& l.ſtipulationes commo diſſime.de v̄b.ſig.facit l.coheredi.§.q̇ pater.de vulg.& pu.de ali.le.l.ſti chus nutu.&.l.alimẽta. §.j.& hec quinq̃ iura ſo litus eſt Bald.ad vnum propoſitum allegare.

310 ¶ Heſitatũ fuit multũ per dñcs meos an dato termino gñali ad pban dum incumbentia: va leat generalis pductio actorum conſiſtentium in vno ſacco.put rome euenit i vno pitiſſimo p curatore.& videt qđ nõ: q2 eſt vaga & generalis. & ideo ambigua & incer ta.arg.l.aut qui aliter.

308 ¶ Tu ſcis qđ do natio.&c. Adđ quod iſtud dictũ refert & ſim pliciter ſe q̇tur magi ſter meus ad limita tionem il lius.l.in.l. iudex.ꝯ cõ di.inde.

310 ¶ He ſitatum &c. in fin. vide Feli. in.c. iputari.i fi. hic alleg.& q2 hic dici tur aut fit cum prote ſtatione &c. ad hui⁹ ve ritatem vi de Paulũ de caſtro.i l.j.C.vtque deſunt ad uo. Bal.in l.vnica.C. de confeſ.& in.c.cũ di lectus.col. xlti.de con ſue.Jmol. omnino q̇ ponit com munẽ opi. in.c.perpe tuis.de fi de inſtru.p rotaz deci. cclxxxij.in cipien.Licet quis producat.

311 ¶ Propter adulterii ꝛc. ad de ꝙ iſtam glo. allē. car di. cōſi. cxj. col. ij. ꝛ ſād. in. c. paſtoralẽ. co. iij. circa me diuꝫ ꝟ. mulier impudica. et ibi ad materiã c. plerunqꝫ hic alle. et l. ex conſen ſu. C. de diuortiis q̃ rit an iſtud habeat locū i vidua ꝛ in adulte ra ꝑ vim.

314 ¶ Nūquid redē ptor ꝛc. ha bes ſimilē tex. l. c. nul lus ea. ca. ꝛ q. ꝛ illū tex. Ant. cor. in no. ſuis in lra. T. l ꝟbo teſtis in cipi. an re demptor li tiū fatetῑ ſe didiciſſe ab ādrea bar ba; docto. ſuo in. c. te ſtimoniū. ð teſti. colū. xviij.

§. j. quod vi aut clem. ſi cut etiam excipiens generaliter non admittitur. vt. l. titie textores. de leg. j. In contrarium facit quod notat Bartolus i. l. ſi finita. §. iul. de damno infec. ꝛ in. l. occi piendis. de autori. tuto. vbi tenet quod videlicet ſi dico compareo in om nibus cauſis meis generaliter demum fuit al legatum ſingulariter vt notat Joan. and. in additio. Spec. in titulo de inſtru. edit. §. vidēdum. in additiōe que incipit reſtat qualiter iſtrumēta exhibeantur. ver. non exhibeas. et dominus An. in capitulo imputa ri. de fide inſtru. ꝛ deter minat ſingulariter qð aut talis productio fit ſimpliciter et vlꝫ. aut fit cuꝫ proteſtationis. quod non intendo producere niſi ea que faciunt ad vi ctoriam mee cauſe. ꝛ tūc eſt talis productio nulla qð fallit niſi breuitas dilationis. puta qꝛ vna hora daretur ad multa iura ſeu inſtrumenta ꝑducenda ſeu qualitas ꝑſonarum. puta quia ruſticus/mulier/vel pauper non valens aduocatum conducere ſuadeāt oppoſitum. ꝛ ita ego ꝓnuntiaui cōtra illum ꝓcuratorem peritum cuꝫ dicta proteſtatione facientium iurium producente. ꝛ hoc addas ad not. per Bartolum in. l. cum ſeruus. ff. de cond. ꝛ demonſtra.

311 ¶ Propter adulterium vxor perdit dotem que applicatur marito ſed an perdat bona paraphernalia. vnā glo. habes mirabilem ꝙ ſic in. c. plerūqꝫ. de dona. inter vi. ꝛ vxo. quam nota.

312 ¶ Tu ſay quod ſi procurator pro me agens eſt reuocatus. que reuocatio peruenit ad notitiā iudicis vel partis geſta cū eo ſunt nulla: vt. l. j. C. de ſatiſda. ꝛ in capitulo mandato. de procuratore vbi de ma. per gloſſam ꝛ doct. quod eſt verum niſi hec reuocatio peruenit ad notitiam eorundem poſt concluſionem in cauſa: quia tunc valebit ſententia cum eodem procuratore. caſus eſt ſingularis in capitulo auditis. de procuratoribus. ꝛ minor quod non ponatur in illis locis.

313 ¶ Hodie fui interrogatus. nūtius ſeu curſor domini pape citat aliquem eiꝰ mādato ꝛ falſo. dic ꝙ tenetur pena falſi criminaliter et ciuiliter ad intereſſe partis. caſus eſt ſingularis in. l. qui ro me. de fal.

314 ¶ Nunquid redemptor litium ꝛ. cōtinuus litigator poſſit eſſe teſtis. dic qð non nec etiam poſſit eſſe accuſator. caſum habes vnicum. iij. q. v. ſuſpectos.

315 ¶ Innoc. in. c. cum. J. ꝛ. A. de re iudi. dicit qð ſi ſit inimicitia nouiter ſublata et facta amicitia. repellit quem a teſtimonio. Bald. in. l. preſcriptione. C. ſi contra ius vel vti. pub. ſed tu habes caſum vnicuꝫ in capitulo accuſatores. iij. q. v. licet illud dictum reputetur ſingulare. et ego erubuiſſem ſi quis mihi allegaſſet.

316 ¶ Habeo conſulere in caſu pulcherrimo teſtator legauit mille nepoti ſuo: alteri vero nepoti eo vt inequalis ſit cuꝫ altero nepote lego alia mille: poſtea teſtator ademit primum legatum in codicillis. an cenſeatur ademptum eſſe ſecūdo nepoti reperi caſuꝫ hoc mane quod ſic. ꝛ gauiſus ſum. caſus eſt ſingularis in. l. atteri. ff. de adi. le.

317 ¶ Tu ſay quod exceptiones competētes principali proficiunt fideiuſſori. vt. l. ex perſona. ff. de pactis. an hoc habeat locum in ſpōtaneo fideiuſſore nō precedentibus precibus debitoris. dic quod ſic. caſus eſt ſingularis in quo in

ri ſperiti.dubitauerunt.l.ſi mulier que ſenatus.§.fi.ff.ad velleia.

318 ¶ Tu ſay.§.neceſſitatibus.l.nõ ſolũ. de bonis que libe.quod filiuſfa.non poteſt in iudicio intereſſe ſine cõſenſu patris. Sed do regulam not.quod in omnibus caſibus in quibus minor habet habilem perſonam eſſendi in iudicio ſine autoritate tutoris.i.eiſdẽ caſibꝰ põt filiuſfa.in iudicio intereſſe ſine conſenſu patris.ꝛ iſtud eſt aureum ꝛ ſingulare dictuꝫ Spec.in titulo de act.§.j.ver. ſed nunquid in caſibus.de quo habes glo.ſingularem.in capitulo fi.in ℣.regulariter.de iudi.lib.vj.

319 ¶ Tu habes.l.ſi nondum.C.de furtoꝰ l.aut facta.ff.de penis.l.diuꝰ. ad.l.iulꝰ pec.quod auferens ſacrum de ſacro punitur vt ſacrilegus.non vt fur.quod eſt verum de iure ciuili.de iure autẽm canonico incidit in furtum. ꝛ ſacrilegiũ ꝛ poteſt vna pena vel alia puniri.et tene menti.quia in hoc ſequuntur ius canonicum.et non inuenies alibi. dictuꝫ eſt ſingulare Archidia.de cõſe.diſt.j.c. corpus.allegat tex.opti.xxiij.q.iiij.c.q̃d ergo.quod nota perpetue.

320 ¶ Fiſcus reſpublica ſenenſis conſtituit generalem ſyndicum ad exequendum omnes debitores et ſecundo fuit aliter cõſtitutus ſpecialiter ad certa debita qui ſecundus fuit negligẽs ꝛ debitores illi ſpeciales effecti ſunt non ſoluẽdo an ꝓmus generalis teneatur rei publice.dic ꝙ primo cõuenitur ſpecialis.et ſi ille non eſt ſoluendo.teneẗ primus vnde non habet locum regula generi per ſpeciem derogatur.vt in capi. ſtuduiſti.de off.le.de reſcri.paſtoralis. cum ſi.caſus eſt ſpecialis in.l. quoniã aurelio.C.de cõue.fiſ. debi.lib.x.Bal. inuenit in.l.ij.C.qñ fiſ.℣.priua.ꝛ ab eo ipſum habuit.

321 ¶ Tu ſenẽſis ſcis hoſpitali de monagneſi do tibi vnũ dictum pro eo.hoſpitale poteſt conſtrui ſine ꝛ cum autoritate epiſcopi.vt in capitulo ad hoc.de reli.do.ꝛ in.c.quia contingit. eodem tit. in aut.vt nullus faciat ora.do.circa ꝓn. et in autẽ.vt in priua.do.ſo.my.non fi. cum multis ſi.Si autem cum autoritate epiſcopi fiat. habet maiora priuilegia.Sed quid in dubio dicunt aduocati quod non preſumitur cũ autoritate epiſcopi.quia ſolẽnitas extrinſeca nõ preſumitur vt.l.quecunqꝫ.de publi. et.l. ſciendũ.de verboruꝫ obligationibus.dic ꝙ eo ipſo qꝺ in ꝑdictis locis miſſa celebraẗ preſumiẗ autoritate epiſcopi factum.et eſt ſingulare dictuꝫ Archi.legiſtis incognitum.de cõſecratione diſtinctione ꝓma nemo.adde in ꝑdictis locis.

322 ¶ Eoipſo quod libri hereſis reperiũtur penes aliquem poteſt ille de hereſi condemnari ſecũdum Archidiaco.ſingulariter. vigeſima ſecunda queſtione quarta.capitulo ſane.d.ij.per capitulum ſi forte.eodem titulo:vbi de hoc videtur caſus.

323 ¶ Tu ſcis ꝙ mulier nõ poteſt obligari fideiubendo vt in titu.ad velleia.non reperio aliquẽ fideiuſſorem niſi mulierem volo conſeruare eã indemnẽ.an hoc faciat ei perdere beneficium velleiani dic ꝙ aut conſeruatur idemnis eo qꝛ datur illa quantitas pro q̃ fideiubet ſeu ſpecies in tali caſu mulier eſt legitima fideiuſſor ꝛ nõ iuuatur velleiano.caſus

318 ¶ Tu ſay ꝛc.In fine glo.fin. hic alle. iſtud mihi non dicit. ꝛ videtur tenẽdum oppoſitũ per tex.in.§.pupillus.inſti.de inuti.ſtipu.ꝛ.in.l.vlti.§.j.ff.de ver.obl. quia alia eſt tutoris autoritas.ꝛ alia patris voluntas.ſꝫ rñdetur ſm Jo.an.i addi.ad Spe.in loco h̄ alle. ꝙ.§. pupillus loquiẗ ex caſus ꝑmiſſos ad §.j. rñdeẗ ꝙ ſi excluditur autoritas q̃ plus arctat fortius ergo voluntas.

322 ¶ Eo ipſo ibi.ꝙ mulier.Adde iſtud eſſet verũ ẽt ſi pr̃ cõſentiat Bal.in l.fi.§.neceſſitate.C. de bo.q̃ libe. Jtẽ verꝫ niſi fideiubeat pro dote l.gñalr̃. et ibi doct.C. ad velleia. Jtem niſi fideiubeat iudice preſente et decretum interponẽte. l.fina. C. ſi mater idẽ pro.et.l.fi. §. ſe. ff. ad velleia.

eſt in.l.ſi pro aliquo. et l.ſi mulieri.ff.ad vellei. Aliqñ conſeruatur iudẽnis eo qꝛ ſibi datur pignus.et tunc poteſt opponere exceptionẽ velleia.text. eſt ſingularis in.l.quidam voluit.ff.e.titu.qđ nota.qꝛ ita conſului. adde ad. l.antiq̃.C.ad vellei.ꝛ vide ad declarationẽ Bal.in.l.j.C.eo.titu.

324 ¶ Gloſ.ordi.in.l. conſenſu.ff.de ac.ꝛ ob.et in l.j.in fin.de contrahen.empt.ab oib⁹ approbata dicit quod ad hoc vt contract⁹ qui fit conſenſu valeat cum fit p̱ nuntium eſt neceſſe quod voluntas contrahẽtis pareat alteri per nuntium ad hoc ſpecialem.ſi em̃ aliunde eius voluntas alteri pateret.nõ valent contractus.Sed nunq̇d eodem modo ſit neceſſe per eundẽ nuntiuꝫ ſciri voluntateꝫ alterius cui mittitur per ipſum mittentem dic ꝙ nõ ſed poteſt eſſe per alium nuntium ſingulare dictum archidi.xxx.q.v.illđ habuis Bald.in rubri. de confeſſ. quod nota. pro declaratione illarũ glo.

325 ¶ Creditor computat fructus in debitũ ex re pignorata. dic hoc falſit niſi dñs rei vtiliter hanc rem in qua habet vtile dñium pignoraret creditori ꝛ dño eiuſdem rei in directo dñio tunc em̃ fruct⁹ in ſortẽ nõ cõputantur.qđ eſt mirabile.ꝛ pone exẽplũ in feudatario et emphyteota caſus eſt ſingularis i.c.j.de feu.ꝛ in.c.cõqueſt⁹.de vſur.qđ no.

326 ¶ Tu ſcis tex.in.l. iij.§. iulian⁹. ff.de teſti.q̇ dicit qđ a teſtimonio ferẽdo p̱hibetur q̇ cepit pecuniã vt diceret vel nõ diceret teſtimoniũ.in.l.j.ff.ad.l. cornelia.de fal.qđ eſt verũ niſi producat̃ p̱ illũ in cuius p̃iudiciũ.data fuit teſti pecunia.tũc em̃ admittit̃ ꝛ valet.caſus eſt ſingularis ꝛ mirabilis i.c.j.ſi đ feu.fuerit controuer.inter do.ꝛ va.in vſi.feu. bal.exclamat ibi illũ tex.ađđ ibi.§.iul.

327 ¶ Si do iudici pecuniã vt p̱ me iudicet p̱do cãm.Sed quid ſi in camera magnis precibus oro iudicẽ vt p̱ me iudicet ꝛ ſibi iudex ſit fauorabilis:dic ꝙ punitur cẽtũ aureis in cã criminali. tex. eſt ſingularis in.l.j.in fi.iũcta gl.in vbo ingrediat̃.ff.ad.l.iul.de ambitu.Itẽ intellige veruꝫ quod accipiẽs pecuniã ne ferat teſtimoniũ nõ eſt idone⁹ teſtis ſi dantur ſibi ſpecialiter ne teſtificet̃.ſecus ſi generaliter vt ferat auxiliuꝫ parti in illa cauſa:tũc enim admittitur ꝛ valet teſtimoniũ ei⁹.ꝛ ita limitat.§.iulia. dictũ eſt Spe.mirabile.referẽs do.ſuũ hoſti.in ti.de teſti.§.j.ver.quid ſi dederit pecuniam.tene menti.

328 ¶ Iudex capiẽs pecuniã vt ꝯmitteret barateriã an euitet penã ſi peniteat anteꝙ̃ committat barateriam iſta queſtio fuit florẽtie ſm Bal.reintegra dic ꝙ nõ eſt tex.ſingularis in.l.gñal.§.j.de cal. ꝛ ibi Bal.dicit ita determinatum.

329 ¶ Accipiens pecuniã vt ꝯmittat delictum.cui q̃rat̃ illa pecunia.gl.variat.qꝛ aliquãdo fiſco.vt.l.luci⁹.de iure fiſ.ꝛ.l. claudius.de his q̇.vt indig.aliqñ p̱ti. Sꝫ q̇ eſt verior dic ꝙ ſcđa ſcꝫ ꝙ applicetur p̱ti r̃arie tex.eſt in.l.gñal.§.illud. ꝛ.l.ſi q̇s ab alio.§.ſi vt filio.ff.de calũ.

330 ¶ Hodie q̇dã p̱curator interrogauit ſtatutũ prohibet alienare rẽ imobilẽ in forẽſem an habeat locũ i domicilio.vel in domũcula ꝛ pua caſa:tu dices ꝙ lene vuln⁹ nõ eſt vuln⁹ ſed febricula ꝛ dic ꝙ nõ.tex.eſt quẽ neſcio alibi i.l.ſenat⁹.§. marcellus.de le.j.ſm expõnẽ̃ ibi dictã ibi poſiti factam per Ia.ꝛ Bar.ibi.

331 ¶ Tu ſcis quod regula eſt qđ ſi rei quã poſſideo dominium eſt apud aliuꝫ ꝛ pereat dominium pertinet ad dñm vt.l.q̃

331 ¶ Tu ſcis ꝛc. In fi. adde qđ gl.i.§. ſiue l.ſi pupill⁹ hic alle. ſequitur ꝛ dicit ſingu. Lndo.met. ibidem et aſſerit ſe obtinuiſſe florẽtie nõ erãt ſex mẽſes ꝯ oẽs doctores ꝛ aduocatos illi⁹ ciuitatis.ſeq̄tur ẽt pau. de caſtro.ꝛ magiſter me⁹.i. d. l. ſi pupill⁹.

foꝛtuitis.ꝛ.l.pign⁹.cū ſi.C.de pig.ac.qđ eſt verū ſi aliter ſit dominus de iure cō muni ſecus ſi de iure ſpeciali.tūc enim perit res periculo poſſidentis.gl.eſt ſin gularis in.l.nō oīs.§.pupillo.in ver.fa cto eius.ff.ſi cer.pe.ꝛ intellige illam gl. nam pupillus non poteſt ſi eſt debitoꝛ ſoluere ſine tutoꝛis autoꝛitate:ſi tamen ſoluat remanet dominium pecunie nō cōſumpte penes pupillum de iure ſpe ciali.ꝛ ideo perit periculo creditoꝛis.

332 ¶ Malefidei poſſeſſoꝛ poteſt deduce re ante reſtitutionē rei ꝛ fructuū oēs ex pēſas factas in cultura fundi.vt.l.fun di.ff.fami.herciſ.Sed an deducit impē ſam factam pꝛo cuſtodia fundi.Bart.in l.cum quereretur.§.pꝛedijs.de le.iij.de terminat per illum textum quod nō mi rabile dictum Bal.eſt quod nota.in.l.j. C.de fruc.ꝛ lit.expen.tenet contrarium allegat Spe.ꝛ non facit mētionem.dic quod Bartolus errauit vehementiſſi me.quia dicit contra caſum ſingularem l.ſi a domino.§.fi.ff.de pe.here.mirabi le dictum eſt ꝙ tantus homo dixerit cō tra caſum.l.expꝛeſſum.ꝛ in.l.ſi ita.§.fi. de fund.inſtructo.vbi expoſitum pꝛo cu ſtodia fundi dicitur fieri ad cōſeruatio nem eius ꝛ fructuum fieri.

333 ¶ Malefidei poſſeſſoꝛ tenet ad fruct⁹ perceptos ꝛ quos percipere potuit:vt l.fructus.ꝛ.l.ex diuerſo.ff.de rei ven.C. eodem titulo.l.domum.§.pꝛimo.capitu lo grauis.de reſtitutione ſpolia.quod eſt verum niſi loquimur de fructibus quos potuiſſet percipere ex fundo pꝛo pter melioꝛationem a ſe factā.caſus eſt ſingularis in.l.ceterum.§.vbi.in parte tamen deſiderabit.ff.de renun.quod no ta perpetuo ꝛ ita pꝛonuntiaui anno pꝛe terito.ideo nota.

334 ¶ Per traditionem inſtrumenti cen ſetur res tradita de quo in inſtrumen to mētio fit.vt.l.j.C.de dona.modo ego incido inſtrumentum mihi traditum an pꝛopter hoc inducatur retraditio in pꝛi mum tradentem.dic ꝙ ſic.gloſ.eſt ſingu laris in.l.ab emptione.ff.de pactis in glo.magna.quā didici a Bal.in vſi.feu. in pꝛoemio.colū.vj.

335 ¶ Dicamus ad ſolatium duo pulchꝛa.

334 ¶ Per traditionem ꝛc.In fin.adde qđ Ang.in.l.ab emptione hic alle.dicit ꝙ gl.de qua ibi ſingulariter eſt notanda ꝛ non eſt alibi in iure ꝛ magiſter me⁹ ibi dem dicit eſſe caſum quotidianum.

Tu ſcis totū titu.de his q̇ ad eccl.ꝯfu.ꝛ extra de immuni.eccle. qđ quis exiſtens in eccleſia non pōt arbitris capi. Sed q̇d ſi vidēs coꝛpus chꝛi ſti per ciuitatem ire:am plexus eſt ſacerdotē poꝛ tantem an licite pōt ca pi.hanc.q.habui de fa cto in vꝛbio.xiiij.q.ij.c. queſitum.vbi glo.deter minat ſingulariter.quod iuſte fuit captus Archi. quātenet ibi ꝯtrā ꝑ pul chꝛas rōnes.Et iſtđ ego cōſulendo ſequar nunc.

336 ¶ Capitulum quia fru ſtra de vſur.dicit qđ vſu rarius quas vſuras al teri ſoluit non poteſt re petere niſi vſuras quas

335 ¶ Di camus ad ſolatium ꝛc. In fi.adde quod dictū Archi.ſeq̇ tur Hoſtiē. in ſumma de immu. eccleſie.co lum. ſepti ma.ſcilicet tenendo ꝙ non poteſt capi plus ibi ſubdit quod car cerati qui ex delicto moꝛi debēt non debēt moꝛi illo die in quo aſſumunt coꝛpus chꝛiſti ſꝫ expectari debet dies ſe quēs:ſꝫ ꝯtrariū ſeruare bononie ꝯſuetu dinē dicit An.coꝛſe.in notab.ſuis in lite ra.C.in ṽ.cardinalis doc.tñ in.c.ſane. de celebꝛa.miſ.communiter tranſeunt cū opiniōe Hoſt.videlicet quod fugiēs ad coꝛpus chꝛiſti ſit immunis ꝛ libera tus.vide etiam Joan.de Jmo.in cle.j. de ſententia et re iudicata.immo dicit Bal.in.l.addictos.C.de appella.ꝙ ſi ali quis cardinalis faciat ſe obuiam ducto ad moꝛtem ipſe reus condemnatus li berabitur.hoc eīn habēt ſm eum cardi nales de cōſuetudine vel pꝛiuilegio vt poſſint liberare ꝛc.ꝛ ſequit ibi Pau.de ca.qui ibi dicit ꝙ iſtud fit ponēdo capel lū ſuū ſuper caput ei⁹ q̇ ducit ad moꝛtē ꝛ dicit ꝙ ita ſeruat de facto iſtud tenet cepo.cau.ſua ſecunda licet contrarium videatur tenere Ant.coꝛ.vbi.ſ.per al leg.ꝑ ipſum.ꝛ vide ꝑ eūdē Coꝛſe.bonū ṽbū in no.in ṽ.pꝛiuilegiū immunitatis.

338 ¶ Tu ſcis ꝛc. In fi. ad hoc vide Paň. diſtingučtem in.c.ex parte. hic alle.

342 ¶ An quid appellatione dãnoꝝ ꝛc. pro diſtinctiõe de qua hic vide etiam Paň. in.c.i noſtra. hic alleg. circa prin. ver.ij. no. et vide Bald. poſt gl.in.l.j.§. fi.ff.ſi quis ius di. non obtem.

aliis extorſit prius reſti-
tuat. Sed an illud.c.lo-
quens in iudice delega-
to habeat locum qñ ea-
dem cauſa vertitur coꝛaʒ
iudice oꝛdinario ſolus
Lapus de caſtel.in alle-
gatione.lv.⁊ ſuper eo pũ
cto conſuluerunt valen-
tioꝛes homines italie:
inter quos vnus deter-
minat ꝙ non ⁊ ſatis be-
ne coloꝛat ⁊ arguit ſʒ nõ
dicit verum ⁊ quod ideʒ
ſit in oꝛdinario alias al-
lego caſum ſingularem
in cap.michael.de vſur.
eo.titu.⁊ eſt mirum quo-
modo tantus canoniſta
dixerit contra illud. c.

337 ¶ Pone quod ſchola-
ris cepit centum ad vſu
ras quibus habetis ſta-
tim quod domi. habuit
denarios. dedit illa cen-
tum conſocio. cum hoc
quod conſocius ſolueret
vſuras. vide ꝑ Jo.cal.in
c.fin.de vſur. Archi.ple-
nius.xiiij.q.iiij.c.vſura.
determinat per plures
rationes hanc conuen-
tionem eſſe validam re-
ferens archi.ibi diſpu-
tantem. Bar.brixien.

338 ¶ Tu ſcis ꝙ ſponſalia
per verba de futuro diſ-
ſoluuntur per ſponſalia
de pꝛeſenti. ſed non ecõ-
tra. cum venerit quidam
cõꝛadus de alamania ꝓ-
mitto ꝙ accipiam te in
vxoꝛem.⁊ decetero ita te
nebo. an hec ſponſalia
ſint de futuro vel de pꝛe
ſenti. hec queſtio fuit ro
me inter do. meos. Hoſt.
ſingulariter determinat
ꝙ ſint de futuro inſpecto
initio verboꝛuʒ: ita tenet
ipſe in.c.ex parte. de ſpõ.

refert ⁊ ſequitur Archi.xxvij.q.vltima
capitu.fi.

339 ¶ Tu ſcis ꝙ malifidei poſſeſſoꝛ ſi ha-
bet iuſtum titulum non tenetur de fru-
ctibus percipiendis. vt.l.ſi fundum.C.
de rei vendi.⁊.l.ſi paratur. cum ibi ple-
ne no.ff.quod metus cauſa. Sed quid ſi
non habeat titulum a pꝛincipio ſed ex
poſt facto ſuperuenit an tunc iuſtus ti-
tulus excuſet a percipiendis. reperio ta
ctũ per Cy.in.l.apud antiquos.in.q.fi.
C.de fur.⁊ determinat ibi quod ſic.⁊ eſt
mirũ quod ipſe hic vltra alios conſide-
rauit ſed credo quod nõ ſit verum pꝛo-
pter duo. Pꝛimo titulus pꝛocuratus in
publiciana non tollit quominus agere
poſſit publiciana. vt.l.ſiue autem.§.fin.
cum ibi no. per Bart. eadem ratione in
malefidei poſſeſſoꝛe vt titulus pꝛocura
tus eum non excuſet a percipiẽdis. Se
cunda ratio quia titulus pꝛocur. nõ ex-
cuſet quominus teneatur petere here-
ditatem. Cyñ.in.l.cogi.in.q.fi.C.de pe.
here.⁊ ita teneo.⁊ addas ad dictam.l.ſi
fundum. miroꝛ quod moderni eam non
repꝛehendant.

340 ¶ Regulariter contra titu. poſſidentẽ
non datur hereditatis petitio. vt.l.regu
lariter.ff.de peti.heredi. fallit niſi titu-
lus ſuperueniens oꝛtum habeat ab eo
in quem antea poſſeſſoꝛ alienauerat. ca
ſus eſt ſingularis in.l.ſi rem ⁊ pꝛetium.
ff.de peti.here. que nota perpetuo.

341 ¶ Teſtimonium de auditu pꝛopꝛio ſeu
alieno nõ ꝓbat: vt plene in.l.ſi arbiter.
de pꝛoba.⁊.l.teſtium. de teſti.⁊ in.c.licet
ex quadam. de teſti.⁊.l.ij.§.item labeo.
de aqua plu.arc. cum ſi. Sed an faciat
iudiciũ vel indiciuʒ ſeu pꝛeſumptionẽ:
quia transfertur onus pꝛobandi ad ad-
uerſariũ. vt.l.diuus.⁊.l.ſiue poſſidetis.
C.de ꝓba. dic ſingulariter ꝙ ſic qđ eſt mi
rabile ſm Arch.xxij.q.v.c.hoc videtur.

342 ¶ Nunquid appellatione damnoꝛum
veniãt expenſe. et de hoc fuit hodie in-
terrogatus. gloſ.in.c.ij.de offi.oꝛ.li.vj.⁊
l.iij.de dã.infec. dicit qđ damnum eſt di
minutio patrimonij ſed expenſe dimi-
nuunt patrimonium ergo ꝛc. ſed in con
trarium eſt caſus ſingularis in.c.in no-
ſtra.de iniur.⁊ dã.da. vbi remittẽdo dam

na non videtur remittere expenſas.ſingularis tex.eſt quem nota.Sed quid reſpondes ad.l.iij.Bal.in repetitione.l.j.C.vnde vi.⁊ ibi nõ allegat aliud niſi dictũ.c.in noſtra.Arch.ij.q.j.c.in primis.vbi dicit Archi.quod aut loquimur in contractibus aut in iudicijs.Primo caſu non venit expenſa:vt in.c.in noſtra.cum ſtricte in cõtractibus fiat interpretatio:vt.l.quicquid aſtringende.de ver.ob.Secundo caſu ſecus ſi fiat larga interpretatio:vt.l.ſi quis intentione.de iudi.⁊ Inn.in.c.cum dilectus.de ordi.cogni.⁊ ita loquit.l.iij.quid in vltimis voluntatibus non determinat nec ego.

343 ¶ Dicit papa in.c.nõnulli.de reſcrip.quod ſi agere volens pluribus actionibus impetrauerit diuerſos iudices vnũ in qualibet actiõe.talis impetratio eſt nulla pone quod reus patiatur ſe conueniri.an valeat proceſſas videt ꝙ ſic per nota.per Inn.in.c.cum.M.de conſti.Cõtrariũ etiam eſt verum.nam parte etiam opponente nõ valet proceſſus glo.ſingularis in.c.diſpendia.in verbo valeat.de reſcrip.

344 ¶ Nũc habeo conſulere nouũ caſum quedaʒ fraternitas laicorum eſt in ciuitate aretina.vt battitorũ in qua eſt ſtatutũ quod ſi quis valet intrare fraternitatem hanc non poſſet quin primo ſoluat lib.iiij.an valeat hoc ſtatutum.ego multũ queſiui finaliter inueni Archi.lxxij.diſt.c.ſi quis deſpicit.vbi dicit ſe conſuluiſſe qđ aut ſtatutum ſit per verba affirmatiua aut negatiua.ꝑmo caſu eſt validũ.Scđo non.ſ.nullus admittatur vel ꝗlibet admittat.allegat tex.in.c.ad apoſtolicam.de ſimo.bene probat:ſed credo conſulere cõtrarium non dico tibi.vbi hoc dicit Bal.quin primo conſulam.et hoc eſt vtile ad dictum Bart.alibi ſi poteſtas reperit in vna ſocietate ſtatutum inhoneſtum poteſt ſtatim eoipſo caſſare ſocietatem.dicit idem in.l.pretextu.ff.de extraord.cri.refert ⁊ ſequitur Bal.in.c.j.§.conuenticulas.de pa.te.in vſi.feud.

345 ¶ Statutum epiſcopi dicit ꝙ quilibet excõmunicatus anteꝗ̃ abſoluat debet ſoluere decem ſolidos ꝑ quolibet mẽſe

343 ¶ Dicit papa ⁊c.Ad glo.in.c.diſpendia hic alleg.adde glo.in.c.ij.in.ꝟ.quorũ.co.ti.⁊ li.quas gl.ſequit But.l.c.ſup literis.xxiij.co.ꝟ.ſed aduerte tu dicẽs.de reſcrip.⁊ Domi.ſup.d.gl.⁊ Imo.in l.ſi queramus.co.iij.verſicu.tertio fallit.ff.de teſt.Idẽ Bal.in.l.j.pe.col.ver.ꝑterea ponit qđ quo.C.de ordi.iudi.et Panor.in.c.paſtora.lvj.colum.verſic.modo predicta.de excep.⁊ origi naliter fuit dictum Innocẽ.in.c.ij.de dilat.et ibi per alios maxime Imo.in ij.colum.dicentem eſſe valde vtilem pronũtiationem expreſſam ſuper cõpetentia.

ſe an valeat.dicebam ꝙ non per.c.ad noſtram.et c.nemo.de ſimo.Sed in contrarium determinat Hoſt.⁊ Ioan.an.in.c.ad aures.eo.titu.

346 ¶ Veni qua.notarius poteſt rogari vt conficiat inſtrumentum contra ſe.vt dixi ſuper text.ſed pro ſe non.de hoc habes mille tex.ff.de falſis Modo pone notari⁹ eſt rogatus de vna donatione facta per ſemproniũ cui poſtea notarius ſucceſſit.queritur an notarius poſſit de dicta donatione inſtrumẽtum conficere.videtur quod non quia pro ſe non poteſt vt dixi.In contrariũ eſt veruʒ caſus eſt ſingularis ſcđm Dyn.in.l.de eo.§.de eo.de falſis.et ibi Bar.quod nota.

345 ¶ Statutum ⁊c.Et ratio iſtius eſt ſm hoſt.in loco hic alle.quia nõ exigit pro abſolutione.ſed ꝓpter contumaciã.naʒ etiã qñꝗ pena exigitur de iure canonico.ca.loginquitatis.xij.q.ij.c.dilectus.de penis.⁊ ita tranſcunt omnes.ſubdit tñ Hoſti.honeſtum eſſe quod prius abſoluatur poſtea exigatur pena quod ſm Car.eſt de equitate:ſed nõ neceſſarium q2 in contumaciã ipſius hoc petitur nõ pro abſolutione.⁊ addit Io.de ana.in.c.ad aures.de ſimo.qđ tale ſtatutum eſt rationabile vt excommunicatus citius inducatur.Et ibi dicit Sand.facere in ſimili.c.quod quidam.de peni.⁊ remiſ.Et addit rota no.deci.xxxvij.ꝗ̃ icipit an iſti ꝗ i eccleſijs ſũt.vbi approbat ꝑdicta

347 ¶ Tu ſcis ꝛc. In fin. adde Math. q̇ idē tꝫ ꝑ iſtudmet dictū in no. lxxxviij. incip. no. ſingulare dictū ꝛ magi. meū do. Iaſo. referentē Ro. hic ꝛ mat. ibi in. l. j. §. hui⁹ ſtudij. co. iij. in prin. v. iij. limita. ff. de iuſti. ꝛ iu. Alex. i l. vniuerſos. in addi. ad Bar. C. de decu. lib. xj. de q̄ mag. meus vbi. s. non meminit.

349 ¶ Laicus ꝛc. De hec materia. s. an et qn̄ familia gaudet priuilegio dn̄i vide ꝑ bal. late. in. l. j. C. de epi. et cle. ꝛ vide Feli. bene diſtinguētem in. c. nullus iudicū. col. j. circā fi. de foro compe. bene facit ꝯſi. Ordr. xj. inci. thema tale eſt. ꝛ panoꝛ. ꝛ Imo. in. d. c. null⁹. tenēt. ꝙ vxoꝛes gaudēt priuilegio cleŕicoꝛum referentes ad vxoꝛes cleŕicoꝝ grecoꝛū quia in diſpoſitione ſtricta ꝯceſſa marito cenſent ꝯceſſa vxoꝛi. gl. iij. in. c. admonere. xxiij. q. ij. ꝛ in. c. olno. xxxj. diſtinc. vbi maritus ſtipulando alimenta pro ſe ſtipulat etiā ꝑ vxoꝛe. eſt bonus tex. in. l. cetez. §. mulier. ff. de vſu ꝛ ha. vbi vſu relicto gaudet vxoꝛ limitatur tn̄ iſtud vltimum. vide mod. in. d. c. nullus. vide Fede. de ſe. conſi. cvj.

351 ¶ Si ſit ꝛc. Adde quod ſequit glo. ꝛ Barto. in. d. l. gn̄ali. C. de tab. lib. x. ꝛ ibi dicit Bal. eſſe notandū. faciunt que dicit Ang. in. c. ꝙ pernicioſuꝫ. col. vlti. de vſu ꝛ ha. in. c. ſciſcitatus. de reſcri. ꝛ que adducit Sandē. ibi in verbo nō ſe excuſat. ꝛ Mar. de ſenis in repe. c. qualiter ꝛ qn̄. lo. ij. q. v. ar. xvij. ad fi. de accu.

352 ¶ Tu ſcis ꝛc. adde qđ dictū Io. an. in. c. cū dilectus. hic alle, refert ꝛ ſequitur But. ꝛ Ab. in. c. paſto. de excep. ꝛ ibi

347 ¶ Tu ſcis quod ſacerdos non poſſit eſſe tabellio ſi tamē ꝯficit valet vt in. c. ſicut. ne cle. vel mo. Bar. in. l. vniuerſis. C. de eden. pone ſacerdos ſcribit legatuꝫ ſue eccl'ie. vt notari⁹ an talis ſcriptio faciat probationem tu diceres ꝙ ſic cum poſſit eſſe teſtis, vt in. c. cū nūtius. de teſti. Sed in contrariū poſſet argui ex eo quod dicimus ꝙ pater non poteſt conficere pro filio inſtrumentū cū ſentiat lucrum vſufructus vt eſt glo. ſingu. in. l. impoberem. §. j. ff. de ſal. ergo eadem ratione idem in ſacerdote. Sed tn̄ contrariū eſt verum: ꝛ ſic valet ſcriptio nec punit vt in. c. cum inter vos. de re iud. vbi determinat Io. an. per illum tex.

348 ¶ An tabellio quādocūqꝫ vult poſſet renuntiare officio tabellionatus. dic ꝙ non. ꝛ eſt ratio quia nemo poteſt renuntiare ſibi officio cōceſſo. niſi in manib⁹ ſuperioꝛis ꝯcedētis. vt. l. legatus. de offi. preſi. c. admonet. de renun. ꝛ. c. quod in dubijs. eo. titu. Bald. induxit ad hoc in. l. filijs. de furtis.

349 ¶ Laicus poteſt eſſe rectoꝛ hoſpitalis: vt in. c. qꝛ contingit. de reli. do. Sed an poſſit coꝛā iudice laico iſte rectoꝛ cōueniri. dic ꝙ ſi eſt rectoꝛ hoſpitalis fundati autoꝛitate epī: tunc non poteſt conueniri niſi in foro eccleſie etiā ſi habeat vxoꝛem qꝛ que religioſis adherent religioſa ſunt vt. l. que religioſis. ff. de reli. ꝛ ſum. func. ſm hoſt. in ſumma. in tit. de reg. §. j. ver. quid de ruſticis. dn̄s an. refert in. c. ij. de fo. compe.

350 ¶ Tu habes qđ notarius eſt ſeru⁹ publicus ꝛ ideo inuitus compellitur non rogatus hoc eſt verum niſi vna cū officio notarius habeat officiū annexum ꝛ illud per quinquennium exercuerit: tūc enim non poteſt inuitus rogari. de hoc eſt caſus vnicus ꝛ ſingularis. ꝛ de hoc notat Ang. in. l. j. C. de tab. li. x.

351 ¶ Si ſit aliquis notarius habens defectū ꝑpter quē non poteſt rogari a partibus quid ſi patiatur ſe rogari a partib⁹ ꝛ non reuelet partibus defectum: qꝛ infamis. an teneatur ad intereſſe tu diceres qđ non tenetur detegere dedecus ſuum vt in euangelio ſed parti imputādū ꝙ non perſcrutauit: vt. l. qui cū alio. de re. iu. cum ſi. l. inciuile. C. de furt. ſed cōtrarium eſt verū. caſus eſt ſingularis in. l. generali. C. eo. tit. lib. x. ꝛ adde hoc ad. l. fin. C. de magi. conue. ibi enim erat notari⁹ ꝛ poterat conficere; ſed quia nō obſeruat ſolēnitates tenetur partibus ad intereſſe.

352 ¶ Tu ſcis qn̄ exceptio declinatoꝛia ſuperueniens poſt litem conte. pōt poſt litē conteſtatā opponi. vt. l. eleganter. §. ſi quis poſt. de condi. inde. ꝛ. l. iij. C. de con

foꝛ.eiuſdē litis in.c.inſinuāte.de officio delega.quod eſt verū niſi ſuperueniat poſt concluſum in cauſa ⁊ idem in arbitro.vt.l.non diſtinguemus.§.cū quidā.ff.de arbi.⁊ hoc eſt dictū ſingulare Jo.and.in.c.cum dilect⁹.de oꝛdi. cogni. ꝑ c.auditis.de ꝓcura.Ratio eſt qꝛ in notoꝛiis nō poteſt iudex ſuſpectus recuſari caſus eſt in.c.ꝓpoſuit.⁊.c.cōſuluit.el.j.de appel.ſed poſt concluſionē cauſe acta faciunt notoꝛium.vt eſt gl.in.c.ſignificauerūt.de teſti.in verbo liquere.⁊ no.Inno.in.c.ex inſinuatiōe.de appel.ſed poſſumus tenere ꝯtrariū ſi non eſſet autoꝛitas Joan.an.⁊ reſpōdere in contrarium.

353 ¶ Clericus habet multa debita inter alia tenet eccleſie anno quolibet in certo cenſu eſt non ſoluēdo an eccleſia poſſit pꝛimo deducere.videtur pꝛimo ꝙ nō quia inter perſonalia non habet locum pꝛelatio.vt.l.pꝛiuilegia.ff.d pꝛiuile.credi.queſtio eſt vnius gloſ.antique diſtinguentis.an clericus contrahit eccleſia ſciente ⁊ patiente:⁊ tunc non habet pꝛelationē eccleſia ſi ſciente et contradicēte vel ignoꝛante ſec⁹.⁊ hoc ſingulariter refert Joā.and.in capi.eam te.de eta.et qualita.

354 ¶ Reuerendus dominus Cardinalis ſancti Marcelli ſcripſit mihi ſup duobus volens conſuli. Pꝛimo ſtatutū eſt rome quod pꝛo exequiis ſiēdis nō poſſit niſi tm̄ expendi.querit an valeat cū ſit factum a laicis in foro reperi text.rotundum ꝙ non ꝫ enim non ſit factū ſuper ſpiritualibus tñ eſt factū ſuper cōnexis eiſdem.ar.l.quod ſi nolit.in fi.ff.de edil.edi.in.c.cū laicis.de re.eccle.non alie.ita no.pꝛo moꝛtuariis.⁊ ita cōſulam plura adducendo.

B ¶ Secundo in ſupplicatione quā offero pꝛincipi narro talem me conſtituiſſe meum pꝛocuratoꝛem an hec verba enūtiatiua pꝛobant illum pꝛocuratoꝛeꝫ diceres ꝙ nō.qꝛ verba enuntiatiua inter alios non pꝛobāt.vt.l.ex hac ſcriptura.de dona.Sed in contrariū eſt verū caſus eſt ſingularis i.l.ſatiſdatio.ff.rē ra.ha.quem nota.habui a Bal.in quodā ſuo con ſi.⁊ nunꝙ alibi vidi.

Feli.colū.vij.in pꝛin.ratio qꝛ vbi opus eſt cauſe cognitione tunc obſtat concluſio in cauſa.c.auditis.hic alleg.c.cū dilectus.de oꝛdi.cogni.ad hoc vide feli.⁊ c.inſinuante.colū.iij.poſt medium. ꝟ. fallit quinto.de offi.et po.iudi.deleg

355 ¶ Volo pꝛobare quem viurariuꝫ pꝛoduco multos teſtes qui dicūt ſcio ipſum viurarium. quia mihi mutuauit ad viſuras an pꝛobent.Federi.de ſenis.cōſilio. lxj.determinat quod non allegat duas rationes. pꝛima quia iſti teſtes ſentiunt commoduꝫ ex hac

354 ¶ Reuerēd⁹ ⁊c. In pꝛin.ad hoc vide ſi faciūt que dicit Sande.in.c.eccleſia ſancte marie.

co.xxxiiij.circa finē.⁊ pꝛin.ſeq.de cōſi.vbi dicit ſe legiſſe Bal.licet de loco tūc nō meminerit limitātē illud niſi ſtatutum limitet impēſam funeris cōcernētem pompaꝫ inutilem clericis puta circa veſtes lugubres ⁊ ſimilia. ſꝫ ꝓdicta procedunt in concernentibus clerū vt in cera ⁊ ſimilibus.

Z ¶ Ibi ſecūdo in ſupplicatiōe. adde eūdem Lud.ꝯſil.lxiij.inci.In chꝛiſti ⁊c.ſolum eſt videre intelligens hoc ꝓcedere non ſolum vt iſta ꝯfeſſio nūtiatiua ꝓbat contra confitētem in fauoꝛem ei⁹ cum quo contrahit:ſed etiam in fauoꝛē tertij.ꝑ.d.l.ne ſatiſdatio hic alle.nō tñ pꝛobat in fauoꝛem conſtituentis : vt ꝑ Spec.in loco per cuꝫ allegato.Adde ēt Feli.ꝫ pꝛedicta nō alleget in.c.cum in iur.col.pe.poſt mediū ver.ſunt duo caſus.de offi.⁊ po.iudi.dele.vbi ampliat etiā ſi eſſet materia requirens ſpeciale mandatū qꝛ pꝛobatur cōtra dominum ex verbis enuntiatiuis.ita do.Ant.l.c.nōnulli.§.ſunt ⁊ alij.pe.col.ꝟ.aduerte.qꝛ hoc eſt notabile.de reſcrip. dicens generaliter ꝙ inſtrumentum enuntiās quē ꝓcuratoꝛem pꝛobat eum ꝓcuratoꝛem contra euꝫ qui dedit cauſaꝫ inſtrumēto de q̄ dicto exclamat ibi do. Abb. dicens hoc eſſe ſingulare.adde etiā magiſtrum meū.vbi aliqua allegat in.l.iuriſgentium.§.quod fere.in.ij.no.ꝟ.ad de foꝛtius.ff.de pac.

355 ¶ Vo-
lo ꝓbať ⁊c.
Adđ quod
opi.ſed. vř
ſeq̇ ſel.i.c.
veniēs.co.
vj.v̄.gl.in
v̄bo ꝯfeſſio
de teſti.⁊ al
gat ꝯſi.Fe-
de.de q̊ hic
ſeq̇tur etiā
Lau. ꝺ ro.
i tracta.de
vſur.q.xx-
vij. ea po-
tiſſimū rōe
q² cum ſpe
ctet ad euz
cōmodū re
pellit tāq̄
ꝓpria re.c.
nullus . de
teſti. limi-
ta tñ hoc ꝫ
Bald.in.l.
dictantibꝰ.
hic alle. ni
ſi ille q̇ ac-
cepit mu-
tuo ad vſu
ram prote
ſtet qꝺ non
intendit ex
hoc teſtio-
nio aliqꝺ
ius q̄rere.

360 ¶ Duo
teſtes ⁊c.
Adde hic
q̄ dicit An
dre.ſicu.in
no.ſuis in
litera. T. i
verſ.teſtes
not.incipi.
duo teſtes
qui ſunt ta
belliones.

depoſitione. quia ſimili
ter vſuras repetere poſ
ſent q̄ commoditas facit
eos ſuſpectos. Scđa q²
ille qui habet ſimilē cau
ſam quam habe: contra
illū cōtra quē producit
eſt ſuſpectus.vt in.c. ꝑ-
ſonam.de teſti.⁊ in.c.cū
cauſaꝫ.de iudi.ſed hi ve
riſimiliter habituri ſūt.
Item cum illo vſurario
ergo ⁊c.Ioā.cal.in.c.de
teſte.ꝯſilio penul. tenet
opinio.ꝯtrariam nil al-
legat. niſi.l.j.ff.de teſti.
⁊ eſt ꝓhibitoriū ⁊c.Bal.
in.l.dictantibus.ſequit
opinio.Fede.C.ꝺ teſti.lꝫ
eū non alleget.⁊ ita ego
ꝯſulam ꝓpter rationes
Fede.tene menti.

356 ¶ Tu ſcis quod diſpoſi
tio eſt iuris diuini qꝺ in
ore duorum vel triū ſtat
omne verbum.vt in ca.
nouit.de iudi.ca.cum eſ
ſes.c. relatum. de teſta.
cū ſimi.Ex hoc infertur
quod aliquis rex non re
cognoſcens ſuperioreꝫ
nō poſſit ſtatuere vt vnꝰ
teſtis ſufficiat quia non
poteſt cōtra ius diuinū
aliquid ſtatui.glo.eſt in
l.fina.de conſtit.et.l.fi.ſi
cōtra ius vel vti. publi.
⁊ eſt caſus.xxiiij.q.j.ca.
ſunt quidam al.xxv.vbi
eſt tex.optimus hoc pre
ſuppoſito nunquid cōi-
tas nō recognoſcens ſu
periorem poſſit ſtatuere
vt teſtimonio ſolius epi
vel marchiōis quelibet
cauſa decidi poteſt:vide
tur quod non per ſupra
dicta.Sed in contrariū
eſt verū.caſus eſt ſingu-
laris.j.q.j.c.q̇cunqꝫ.ſm
intellectuꝫ Inno.in ca.
nuper.de teſtibus . dictū eſt ſingulare
quod nota.

357 ¶ An procurator conſtitutus ad exa-
ctionem debitorum fiſcalium poſſit cō
ſtitui a priuato ad exigēdū debita ſua
dic qꝺ non.caſus eſt ſingularis in auť.
de colla.§.hoc quoqꝫ.que nota.

358 ¶ Valet ne ſtatutuꝫ quod credatur te
ſtibus deponētibus de credulitate. de
quo.in.l.j.de ven.inſpi.⁊.l.quid tamē.
de arbi.in titu.de teſte.§.j.in ver.quid
de credulitate.do.Anto.plene i.c.quo
ties.de teſti.vbi non valet dictū teſtis
per verbū credo.dic ꝙ non valet ſtatu-
tum ſecundum hoſti.et do.An.in.c.pri
mo.de appella.

359 ¶ Volo repetere vſuras et probo ipm
cōſuetum fenerari ad decem pro cente
nario:et me habuiſſe mutuum ab eo:⁊
ſoluiſſe.an preſumatur me vſuras ſol-
uiſſe:vt propter hoc condemnetur Cy.
et Bald.in.l.j.C.de proba.per illuꝫ tex.
tenent hoc nō ſufficere ſequitur Io.cal.
in conſilijs ſuis in ti.de teſti.vbi diſpu
tauit Io.an.in.c.ex literis.de iureiur.
videtur contrariū tenere.⁊ hoc vidi de
conſuetudine obſeruari.ſed ꝑma opi.
videtur verior neſcio quid conſulam.

360 ¶ Duo teſtes deponunt vnum.⁊ duo
alij teſtes notarij contrarium aliud:qui
bus magis crederet.i.c.i noſtra.de te-
ſti.not.in.l.ob carmē.§.ſi teſtes.ff.de te
ſtibus.in.l.cū quid.ff.ſi cer.pe.dicit qꝺ
ſeniorībꝰ magis credit hoc nō inuenies
ibi qꝺ magis tabellionibus credit.gl.
eſt ſingularis i auť.de here.⁊ fal.§.ſi ve
ro habui a Bald.doc.in auť.ſed cuꝫ te
ſtator.C.ad.l.fal.qꝺ nota.

361 ¶ Tu habes ſenis multos doctores
⁊ milites ſimul fui interrogatus quibꝰ
veſtibus vti debeant.vel doctoralibꝰ
vel militaribꝰ.⁊ i primis muſitaui poſt
ea reperi gloſſam ſingularem.quod cū
exercēt actus doctorales doctoralibus
cum militares militaribus vti debēt ſe
mota tamen cōſuetudine. xxiij.diſtinc.
eccleſiaſtica illam approbare.et ſequit
Ioā.an.i.c.vt quiſqꝫ.de vita ⁊ ho.cle.be
ne eſt verum.quia gloſſa non loquit in
proprijs terminis.ſed in clerico diaco
no vel ſubdiacono.Et ita reſpondi me

interrogantibus.⁊ ideo ſtude.dictio enī ſtudium facit memoriā.⁊ nō dormias.

362 ¶ Barto.in.l.ſi filius.ff.de lega.querit an vicerector debeat gaudere priuilegiis rectoris:ſed an debeat habere ceſſiones rectoris preeminētiis de hoc fui rome interrogatus:et poſtea querens reperi caſum ſingularem quod ſic.tu diceres iſta eſt cōſuetuꝫ:ſed quid diceret tibi vbi eſt text.macarone.quia conſuetudo modo alba.mō nigra.vt dicit Hoſtienſis in principio ſumme ſue.⁊ ideo allegat caſum vnicuꝫ in.c.precipimus.lxii.vel.lxiii.diſtin. quod nota:quia practicabilia ſunt.

363 ¶ Quero an pactum de reuendendo appoſitum in contractu emptionis:et venditionis faciat preſumi contractum in fraudem vſurarum. Canoniſte hoc habent de materia in.c.ad noſtram.de empt.et ven.⁊ in.c.illo vos.de pigno.⁊ c.conqueſtus.de vſur.in gl.Archi.xiiii.q.iiii.plerique.Hoſti.in ſumma ſua.in ti.de vſu.§.an aliquo.del.verſi.non mi ricordo.Bald.in.l.finali.C.de cōdi.infer.⁊ in Rubrica.C.de vſu.et in.ca.i.de feu.da.in vi.le.commiſſorie.ergo ſi debereꝫ legere ponerem in.l.ſecunda.C.de pact.inter empto.et vendito.pro deciſione dic quod vbicunque contractus factus cum pacto de reuendende preceſſit contract⁹ mutui ſemper preſumitur vſurarius ⁊ ideo debet null⁹ declarari.⁊ fructus venditori reſtitui.dictum eſt ſingulare Odofre.relatum per Baldum in.l.emptione.vide etiā Paulum de caſtro et ibi per Cy.C.plus valere quod agit.et ita conſului.non poſſum alia tibi dicere:quia longum eſt.vide conſilium meum.

364 ¶ Fuit vnus ex vobis qui me hodie rogauit vt colligerem caſus fallentie in quibus nō requiratur citatio in examinatione teſtium. Regulam enim habes quod ſic.vt.l.ſi quando.C.de teſtibus.et extra eodem titulo.capitulo in nomine domini.Primo fallit vbi examinanda vt teſtis venit mulier:quia tunc iuramentum debeat ſibi preſtari in domo eius et valet ſine citationi partis.iſtud eſt ſingulare dictum Bartol. poſt

362 ¶ Bartolus in.l.⁊c.Ad hoc vide etiā abbas.in.c.cum olim.in primo nota.de offi.delega.vbi Fel.ſatis plene de hoc ſequitur Car.in clemen.prima.in ſexta po.de officio iudi.Baib.in.capitulo ſane.lo.i.colum.prima de offi.delega.et melius Alexander in rubrica.ff.de offic.eius in antepe.colum.verſic.tamē circa hoc aduertendum puto Aug.areti.in rubrica inſtitu.de excep.in.vii.col.verſi.ii.ex dicto gl.aduerte tamen quod tex.allegat⁹ per Ro.venit illatiue.nam dicit quod minor qui ſubſtituitur maiori ſedebit in loco maioris ⁊c.

Guillel.in.l.ad egregias.de iureiuran.pulchrum dictum eſt:ſed non eſt verum:quia ſi vadit notarius multo fortius et pars caſus eſt rotundus ⁊ vnicus contra eum in l.ii.§.ſin autem dignitas.C.de iur.calum.

B ¶ Secundo fallit vbi te

364 ¶ Fuit vnus ⁊c. Ibi primo fallit.Adde quod impugnationem Ludo.hic ad iſtam fallē.refert ⁊ ſimpliciter ſequitur Sand.in.c.in nomine.columna.iiii.verſic.xi.limita.de tex.vbi ponit multo plures limitationes ad iſtam regulam quam faciat Ro.hic ponit enim quatuordecim.

B ¶ Secūdo fallit ⁊c.Adde quod are.in c.in nomine.de teſt.et domi.Antonium non reprehendi iuſte:quia eius intētio fuit loqui in caſu.§.debet.poſito in cap.qualiter.hic alleg.qui ſm eum loquitur in teſtibus qui reperiūtur ſuper fama quia ibi bene poſſunt recipi parte non vocata ante formatam inquiſitionē patet ex illo tex.ibi ne infamādi ex quo de notatur ſuper quo deponebant teſtes.⁊ idem ſentiunt ceteri ſcribentes in dicto §.debet.⁊ Feli.in.d.c.in nomine.co.iii.verſi.tertio limita.de teſti.per aliqua ꝑ eum aducta.extra tamen ſaluationē do.Ant.tenendum eſt cum Ro.hic ⁊ tenet Bar.in.l.ſi.in fi.ff.de queſtionibus.etiā ſi prius teſtes recepti fuiſſent in inquiſitione generali.cum ignorabatur perſona que commiſerit maleficium iuxta no.per Inn.in.c.bone.el.i.in verbo te

ſtes.de elec.quia poſt ea in inquiſitione ſpeciali ſunt teſtes iterato producēdi ſe cundū Bart.ibi.⁊ Baldū in.l.iubemus. columna tertia.de probationi.cum con cordā.⁊ dicit Abb.in.d.c.in noīe ſibi nō poſſe pſua-dere hanc differētiam inter ciuilia ⁊ crimina-lia motus rōne ꝯ qua hic per Lu do.quia in criminali-bus agitur de maiori ſtes recipiantur in cau-ſa inquiſitionis vnicum eſt ſingulare dictum ho ſtiē.⁊ Joan.and.in cap. qualiter et quando.el.ij. de accuſa. approbat ibi dominus Ant.ſed nō eſt verum.fundamentū eīn eorum eſt tex.in dicto.c. qualiter.in.§. debet.vbi preiudicio.l.i ſuoꝝ.ff.de penis.hic alle.

B ℂTertio fallit ⁊c.Ad hoc vid plene p Feli.in.d.c.in noīe dñi.col.iij.ṽ.iij.limi ta.ꝯ teſti.dicit tñ ibi are.qꝺ vbi nō eſſet timor vel diuturne abſentie lȝ aduerſa-rius eēt pſona terribilis nō pñt recipi te ſtes ipō nō citato.ita ꝺt pbari p locū a ſpāli i.c.ſi.ꝯ here.l.vj.⁊ ita dicit tenere d.Ant.i.c.pterea.el.ij. de ſpō.niſi forte ageret de piculo aīe.⁊ in foro qꝺ pniali p tex.ſing.in.d.c.pterea.⁊ ibi tenēt hoc alū doc.ſȝ ipȝ quē ſeqt Feli.vbi.ſ.ali-ā addēdo in pꝑoſito multū elegantia.

C ℂQuarto fallit ⁊c.Ad hāc limitationē vide etiā Feli.i.d.c.in nomine.co.iij.in prin.ver.ij.limita.de teſtibus.

D ℂQuinto fallit ⁊c.Ad hoc vide eūdem Feli.vbi.ſ.col.v.in prin.ver.xiiij.⁊ vlt.

E ℂSexto fallit ⁊c. Uide eūdē Feli.vbi ſ.col.ij.in fi.ver.modo aduertem.

365 ℂAn valeat ⁊c.Adde qꝺ iſtud dictū lȝ Pan.in.c.ſeries h alle.lȝ dicat ꝙ Jo. an.i loco hic recēſo nō vult.lȝ ꝙ loquat in alia.q.nāqꝺ i eo liceat publicatis at teſtatiōibus nouā exceptionē pponere ⁊ pbare:⁊ ſic nō loquit de eiſdē capłis vł directe ꝯtrium dictū tñ putat verū q: ſi p tes pñt h cōi ꝯſenſu i.c.ſr̄nitatis.ꝯ te ſ. multo fortius poterit induci ex ꝯſuetudine que eſt fortior.lȝ ſit ꝯ ius cōe.⁊ i.d.c.ſe ries ⁊ notat eſt gloſ.magna in fi.in.c.p tuas.eo.titu.ſ.de teſti.Et ꝙ valeat iſta cōſuetudo tenet etiā ſpec.in.ti.de teſt. §.ſatis vtilr in.ṽ.co.ṽ.qꝺ ergo ſi peto.

dicit quod iudex debet dare nomina te ſtium parti. Ex hoc inferunt quod non debet citari:q: ſi diceret eſſe pſens non oporteret ſibi nomina exhiberi ſed non ſequitur.nam pone qꝺ eſſet teſtis igno tus puta in criminalibus debet pcedi ad ſimilitudinem cauſarum ciuiliū.vt l.abſentem.ff.de penis.ſed in ciuilibus requirit per iura allegata.ergo ⁊c.imo multomagis cum contius ſit agendū ar.c.vbi magis periculum.de elec.lib. vj.cum ſimi.

B ℂTertio fallit vbi agitur de examina-tione teſtium ad perpetuam rei memō riam.cōtra illum cuius timeo tiranni-dem ſiue potentiam.verbum eſt ſingula re hoſt.⁊ Jo.an.in.c.quoniam frequen ter.vt lite non conte.

C ℂQuarto fallit vbi teſtes recipiuntur per cognitorem ad cognoſcēdū an quis ſit idoneus ad dignitatem ſeu beneficiū ſm Inno.not.in cap.finali ad finem.de tranſla.prela.et ſentit etiam ipſe in ca. dudum.de preſump.⁊ cap.bone.de po-ſtula.prela.

D ℂQuinto fallit vbi ſit recipiēdus te-ſtis in cauſa hereſis puta ꝯtra inquiſitū de hereſi puta contra potentē dominū caſus eſt notabilis.in.c.fin.de hereti.li bro.vj.

E ℂSexto fallit vbi iudex recipiat ex offi cio ſuper notorio ſeu fama publica ad eius informationem en fama vel notoz rium precedat ſecundum innocentium in capitulo bone.de elec.in capitulo cū in tua.de ſpon.refert.Baldus in.l.qui te ſtamento per contrarium de teſta.Ulti mo fallit vbi vltra diez termini recipia tur:⁊ hanc fallētiam collige ex his que dixi poſt Barto.in.l.qui ante kalēdas. ff.eo.addās ad dictam.l.ſi quando.No ta illos.vij.caſus fallētie:quia quotidie veniūt de facto.⁊ ſo ne trouate altro ca uate me lioche.

365 ℂAn valeat conſuetudo quod te-ſtes recipiātur publicatis atteſtationi bus.videtur quod non:quia conſuetu-do que dat occaſionem delinquendi.nō valet.vt in capitulo penultimo ⁊ finali. de conſuetudine. ſed hic datur occaſio delinquendi propter ſubtractionem ex-

do.⁊c. In cōtrarium eſt verum ſm Ioā. andr. in addi. Spec. in tit. de exacti. refert dominus An. in c. ferie8. de teſti. non recordor de verbo ibi vide per do. An.

366 ¶ Tu ſcis quod procurator non poteſt reuocari poſt litem conteſtatam. vt in capitulo. ſ. de procurat. libro ſexto et. l. poſt litem. ff. eodem. fallit in aliquibus caſibus. Primo propter ſuperuenientem amicitiam cum aduerſario vel conſanguinitatē. vel propter inimicitiā nuper exortam cum domino conſtituendo modo dominus petit his cauſis reuocari. an in hac queſtione requiratur ſolennitas iudiciorum. dic quod non. de hoc habes gloſſam ſingularem in lege in cauſe. §. hec autem cognitio. in verbo procura. mutandi. ff. de procura. quam glo. ſemper nota.

367 ¶ Citatur quis ad audiendum voluntatē iudicis. iudex fert diffinitiuā ſententiā. an valeat dic quod non ſed oportet quod citetur ad audiendum ſententiam diffinitiuam verbum ſingulare domi. de rota deci. cciiii. quod approbat ⁊ refert do. Ant. in capitu. ſepe. de appellationi. Et ideo quia citatio generalis eſt nulla ſecundum gloſſ. iuncto text. in capitulo fina. in verbo indeterminate. de reſcrip. facit. l. aut qui aliter. ff. quod vi aut clam. ſed hec huiuſmodi ergo ⁊c. intellige rationes.

368 ¶ Fūdus ſterilis datus in emphyteoſi factus eſt fertilis opera emphyteote induſtria et labore. tūc eo caſu durabit in eternum hec emphyteoſis. licet ſit actum quod durabit vſq; ad tertiā generationem tantum ſm dominum Bartolum ſingulariter in. l. quicūq;. C. de omni agro deſerto. li. xi. ſufficit tibi autoritas ſua. ſz nō ḋt verum ⁊ illa lex nil facit.

369 ¶ Re. l. tertia. ff. qḋ quiſq; iuris. relata p gloſſam in. c. ii. de mu. peti. vult quod priuilegium mihi conceſſum in cauſa agitāda proprio motu principis non extendat ad aduerſariū conceſſum qḋ eſt verū ſi priuilegiū ɔcernat deciſoria iudicii ſecus ſi ordinatoria: vt libellus ⁊c. in aut. offeratur. magne autoritatis Bart. hoc di. in. l. fi. C. de fru. ⁊ li. expen.

370 ¶ Snia lata eſt p te. tu errans appellas: ⁊ petis p appellationis iudicē reſcidi an nocеat tibi hic error. et iudex debeat ſeq̇ tuū errorem: ⁊ vr qḋ ſic tribus rōnibus. Primo error iur. nō pdeſt in dāno vitando. Scḋo q2 iudex debet pſumere qḋ tu erres in iure. vt. l. ii. de iur. ⁊ fac. igno. ſed potius qḋ renuncies qḋ potes vt in. c. inter monaſteriū. de re iudi. ⁊. l. ducibus. de exce. rei iudic. Tertio ſententia debet eſſe conformis libello. vt l. fundus nihi leminus contrarium eſt verū de hoc eſt caſus ſingularis in. l. ſcie amice. ff. ḋ an. ⁊ arg. le. ⁊ Bal. in l. preſes. C. de ſen. ⁊ credo. in. l. qñ prouo. nō eſt re. quod ibi nota.

371 ¶ Tabellio ḋr fuiſſe rogatus de quodā inſtrumento. ideo petitur ab eo copia illius. tabellio dicit non recordari. probatur quod fuit rogatus oriuntur duo dubia. Primum an poſſit accuſari de falſo. ex eo qḋ dicit ſe non recordari. Scḋm quid ſi non reperit hoc inſtrumentum in ſuis prothocollis. an poſſit ex dictis illorum teſtiū conficere inſtrūz ſicut pōt ex ſcḋo originali conficere caſus eſt ſingularis, in. l. ſi quis ex argentariis. §. prohibet de eden. Circa primum habes ſingularem deciſionem Io. an. referentem fuiſſe diſputatum per Lambertū de rāpo. in tit. de inſtrumento. edi. §. inſtrumentū. circa princ. in addi. ⁊ fuiſſe deciſum quod aut hoc

369 ¶ Regula ⁊c. In fi. ad hoc vide et Bal. i c. ii. §. in q̇bus de conſue. re. feu. vbi etiā dicit idē eſſe ſi priuilegiatus nollet vti. et vide et Dy. i reg. in iudiciis non eſt de regu. iuris in. vi. et in reg. ob gratiam. eo. ti. per doct. in c. ii. de mu. peti.

371 ¶ Tabellio ḋr ⁊c. Ibi ſed q̇s debet adde eūdē Bart. in. l. fi. l. vl. co. eo. ti. C. de fide inſtru. ⁊ Ioā. an. in addi. ad ſpe. l. ti. de iſtrumē. edi. §. cōſe. ſo. ⁊ in. §. in ſtrūz. in principi. in v. aūt hic poſito ibi q̇ ad ſm adde mag. meum in illo. §. pretor ait. l princ. ii. col. ⁊ circa fi. tertie.

376 ¶ Dñ cōtra ꝛc. Qđ credatur iuramēto dānum paſſi contra lacerātem vide Bal.in.l.ſi de poſſeſſione.hic alleg.ꝛ in.l.q̇ accuſare.C.de edē.ꝛ Spe.in tit. de teſte.C.ſatis vtilr̃ i fi.ꝛ mo.in.d.c.accepim⁹.In eo qđ ſcđo hic dicitur ibi hoc nō reperit ꝛc. vide tex.cū gl.in.l.paulus.in ver. ſubripuerit.ff.đ fal. et Salic.in l.eum.C.de fal.ꝛ in.l.ſ.§.qui in rationib⁹.ff. de fal.ꝛ Sali.in.l.eum q̇.C.de fal. ꝛ Bal.in.c. ꝑuenit el.ſ. de proba. vbi dicitur ꝙ ſi hoc fit vt veritas nulli appareat immīnet pēa falſi alias ſūt extraordinaria ꝑ.l. iij.§.ſi quis dolo.ff. de tabu.exhi. et conueniri poteſt aquilia.l.in lege aquilia ſi deletuꝫ.ff.ad.l. aqui.l.qui tabulas.in fi.ff.de fur.

† Vinū nouū qñ potari debeat.

fuit a longiſſimo tempore.ꝛ non poteſt de falſo accuſari.Ratio quia dolus in falſo requiritur: vt lege fal. ſed propter longum tempus preſumitur obliuio.vt.l.peregre.de acquiren. poſſeſ. hoc dictuꝫ refert ꝛ ſequitur Bald.in.l.vbi exigitur.§. fina.al'.l.quedam ff.de eden.But fuit facta queſtio de recenti.ꝛ tūc poteſt de falſo puniri.p̄ſumitur enim doloſe dixiſſe ſe non recordari. ꝛ voluiſſe celare:ſed ita punitur de facto falſo qui celat . ſicut qui falſificat vt.l. falſus . in fine.et.l. qui teſtamentum . ff. de fal.et habetur in.c.ſ.de cri. fal.et ibi nota ergo ꝛc.Sed quis debet probare fuiſſe rogatus.vide Baldum in rubri.C. de fide inſtru. Quo ad ſecundum quod terminus terminat in tribus locis Bart.in.l.de tabuli.ff.de tabulis exhib. et.l.ſi quis.§. pretor ait. de eden.Bald.in.l.finali.C.de eden.et determinat quod ſic pro ipſis.vide bonam gloſ.in.l.edicto.C. de edil.edic . vide eos quia debes habere non refero.

372 ¶ Quilibet tertius pro intereſſe ſuo poteſt in cauſa inter alios vertente comparere.vt in.c.veniens.de teſti.gloſ. in.l. ſuſpecta.C.de inoffic.teſtamento.aut.nec ſi heres.C.de litigio.ꝛ.c.cum ſuper.de re iudi.Sed an poſſit petere ſibi ſoli fieri publicationē teſtiū dic quod non.caſus eſt ſingularis ſecundum vnum intellectum et communem.in.c.conſtitutus.de teſtibus.et adde.in.l.ſuſpectam.

373 ¶ Ualet conſuetudo vt probata affirmatiua delicti per teſtes idoneos : liberetur delinquens ſi vellet iurare ſe non deliquiſſe:vel ſi vellet probare per teſtes leuis fame negatiuam ſe non deliquiſſe.eſt in Ibernia et in Saxonia. dic quod eſt nulla preſcriptibilis caſus eſt ſingularis in.c.ad noſtram.de proba.ꝛ cum queſto vatene a caſa.

374 ¶ Poſitus ad ſcribendum introitus cōmunis.ſi deficit in ſcribendo aliqueꝫ particularem introitum punitur pena manus. in aut.de mā.princip.§.cogeo. ꝛ eſt ſingulare ſcđm Bal.in.l.vbi exigitur.§.dolo.ff.de eden.Sed pone quod ſcribat ſed diminutiue.ꝛ ita non totaliter omittit qua pena punitur:tunc dic quod pena dupli eius quod tacuit.caſum do ſingularem in.l.excellentia. C. de erog.mili.an.li.xij.

375 ¶ Scires tu mihi probare per.l.quod † vinū nouum debet incipi potare in primo die menſis ſeptembris:et omittendo potationem antiquorum.dic quod eſt tex.in.l.iubemus. eod.titu.de erog. mi.an.et ibi allegat Bart.contra tutorem ꝛ ita fuit interrogatus Bal.a duce mediolanenſi.qui dicebatur omnia ſcire.an ſciret.l.loquēteꝫ.vt de veſponib⁹ et muſconibus qui ſunt in vegete.ipſe bene reperit qꝛ ſtudebat.ſed tu qui non vis ſtudere nunquam reperies.

376 ¶ Dum contra aliquem produceretur inſtrumentum in iudicio laceratira motus inſtrumentum meum qua pene punitur.Ego non dico vtrum probetur cōtra eum per iuramentum vt.l.ſi de poſſeſſione.C.de probationibus.hoc nō reperitur per aliquem niſi per Ioannem andream dic quod punitur extraordi. pena criminaliter ſecundum Ioannem andir.ſingulariter de fide inſtrumen.in captulo accepimus.et non alibi Bald. allegat.in.l.prima.C.de fide inſtr.quod

perpetuo

perpetuo nota.

377 ¶Lex quoties cum ſimilibus. C. de rei ven. qđ ſi duobus res vendit. potior eſt cui primo res tradit. Sed pone qđ ambo ꝓbent ſibi traditā. ſed nemo cui prius preſumitur prius tradita ſingulariter Jac. de are. concludit ibi qđ pſumitur tradita cui pri⁹ vendita fuit prioritas ergo nihil inducit pſumpta prioritate traditionis. refert Bald. in. l. ꝛ ſiq̇dem. de public. ff. qđ eſt verum ſi prior emptor pri⁹ pretium numerauit aliter ſi ſcđus pri⁹ probat pretiū numeraſſe. preſumit tūc prius ſibi tradita. ꝛ ita dicit ibi ſingulr Bal. i. c. ſi facta. ſi de feu. fue. contro. inter do. ꝛ agna. et ita dicit ſe conſuluiſſe in ciuitate ancone.

378 ¶Tu ai audito la inſtituta in fin. de iure naturali gē. ꝛ ciui. ꝛ habuiſti q̇d ſit ius naturale. dic qđ regula eſt quicquid plantatur ſerit vel edificat. omne ſolo cedit. radices ſi tñ egit ꝛ hic mille locis inſti. de re. di. ꝛ de acq̇. re. do. ꝛ de rei vē. Sed an hoc ſit de iure naturali. dic qđ ſic. vnde ſequitur qđ ſi imperator vellet illud tollere non poſſit: nec ciuitas. vt in. §. ſed hoc. inſti. de iure naturali: ſed de hoc habes in vno ff. caſus eſt vnic⁹ in. l. qui domum. ad legem aquil. decipies barbatos cum illo.

379 ¶Fui interrogat⁹ ſunt hic tres conſeruatores monete. dum vnum debitorum communis ſolueret notarius narrat quod ſoluit in preſentia omnium trium. cum nō fuerit niſi vnus preſens ſecundum cōſuetudinem. ſed an hec cōſuetudo excuſat notarium a pena falſi. Hoſtien. in. c. quāto. de his que fiunt a prela. refert Bald. in. c. j. de feu. cog. in vſi. feud. breuis deciſio eſt quod aut notarius aſſerit illos preſentes quib⁹ eorum preſentia infertur magnum preiudicium. et tunc hic conſuetudo quantocunq; tempore obſeruata et inueterata nō excuſat a pena falſi. Pone exemplū ſecundum materiam. l. que dotis. ſolu. matrimo. Aut nullū poteſt habere preiudicium vt in caſu noſtro. ꝛ tunc excuſatur notarius ſecundum eum ꝛ ita intellige vt per Baldum circa hoc in rubrica de fide inſtru.

379 ¶Fui interrogatus ꝛc. in fi. dic quod licet Bal. in rubrica hic alleg. iſtud expreſſe non dicat. poteſt tamen aliqualiter colligi ex verbis ſuis iuncta autoritate Ro. hic ſicut in ſimili dicitur. nam ſi epiſcop⁹ committat alicui ſigillum ille ex conſuetudine ſigillat in perſona epi abſentis et ignorātis vt ibi dez p Bal. et per eundez. in. l. ij. de reb⁹ alienis nō ali. vbi etiā dicit qđ non requiritur alia ſubſcriptio. ꝛ iſtud in ꝓpoſito noſtro ē ꝓpter cōſuetudinem.

380 ¶Pone quod notari⁹ ſcribit falſum inſtrumētum immunitatis. qua pena punit. dic ignis. caſus eſt ſingularis l. l. C. de immu. nemini conceden. lib. x. de ſcribēte ſimulatum inſtrumentū habes quod perdit manum. vt in. c. imperialē. §. ſcriba. de probi. feu. alie. per Fede. Sed q̇d de notario ſcribēte vſurariū inſtrumētum qua pena dꝫ puniri. dic qđ ē periur⁹ non pōt ampli⁹ cōficere ꝛ pōt ꝓnunciari infamis. dictū eſt Hoſti. in ſumma. in titu. de vſu. §. fi. vſi. quod de notario. Archi. refert illud et facit textum. xlvj. diſt. ſicut. quod nota.

381 ¶De auro vel argento meo fact⁹ eſt calix me inſcio vel ignorantē. nū q̇d deſinat eſſe meum tu ſbis ad. l. clericis. de epi. ꝛ cler. ſed dic qđ deſinit meum argētum. loquor enī in re animata. l. clericis loquitur in re inanimata. poſſunt tñ eſtimationē petere. caſus ē ſingularis in. c. penulti. quod apud aliquos eſt fin. xv. q. vj. immo. xiiij. q. iij. comperimus.

382 ¶Si vendo rem cum pacto quod nolo teneri de euictione. teneor ad pretium re euicta. l. emptorem. §. j. de act. emp.

380 ¶Pone qđ ꝛc. Ibi ſed q̇d de notario vide etiam Mod. l. c. ſicut nō ſuo hic alle. referētes Archid. et vide Lau. de rod. in tractatu ſuo vſurarum. q. lviij.

382 ¶Si vendo ꝛc. Ad iſtud vide notabile conſiliū Alexā. conſilio. clxxxviij. incipien. ſi vendo.

quod eſt verum quando in genere eſt factum pactum a quocūq; cuiuſcetur. ſec⁹ ſi ſpecificatur puta a ſempronio. tunc enim etiam pretium nō reſtituo. caſus eſt ſingularis in. l. qui libertatis. in prin. ff. de euic.

383 ¶ Reprobatio perſonarum teſtium et eorū dictū eſt permiſſa vt in c. preſentium. de teſti. et C. eo. titu. ſi quis teſtibus. licet non admittat̄ vltra tertiam. vt in. c. licet dilectus. de teſti. tamen fallit hoc in iudicio ſummario in quo nō admittatur reprobatio. quoniam illud poſtea venit examinandum in iudicio ordinario. dictuʒ eſt Abbatis antiqui quem refert ibi Hoſtiē. et Jo. and. ⁊ do. Anto. in. c. veniens. de teſti. Et eſt ratio quia ſi hoc admitteretur: non eſſet ſummarie procedere ſed magis differrent exemplū pone filio petente alimenta et probante ſe filium per. l. ſi iudex. de his ꝗ ſunt ſui vel alie. iur. iuncta. l. ſi ꝗs a libertis. de liberis agnoſcen. que filiatio poſtea venit probanda in iudicio ordinario. Item exemplum in tertio cōparente ad impediendū exceptionem vt. l. a diuo pio. §. ſi ſuper rebus. de re iudi.

384 ¶ Reddit⁹ ⁊c. In fi. adde qđ dictū Bar. de quo hic ſequit̄ idē Ro. in. l. q hoc anno. de ver. obl.

384 ¶ Redditus relictus quolibet anno intelligitur tūc debere ſolui qū heres fruct⁹ recolligit. vt. l. firmo. §. pater. et. l. nec ſemel. §. ſi in habitatiōe. ff. qū dico le. ce. mo do lego titio ſextam partem fructuum talis fundi. ⁊. xx. viginti poſſunt immediate peti adita hereditate an ſaltem poſt aliquod tempus per. l. quod dicimus. de ſolu. l. j. §. belliſſime. ⁊. §. ſub cōditione. ff. vt le. no. ca. dic quod non ratione connexionis. ſm Bart. per illum text. in. l. ſi legatarius. §. j. de leg. iij. qui notabiliter hoc probat.

385 ¶ Medico exiſtenti in ciuitate ꝓmiſſo. x. dictim. vt veniat ad egrum in comitatum. an decem debeantur diebus quibus eſt in itinere. dic quod ſic. text. eſt quē notant. Bart. in. l. quid niſi. ver. ſed qui dico. de ope. li. ⁊ ibi Bald. facit magnum feſtum.

386 ¶ Inuecta ⁊ illata ⁊ per inquilinum ⁊ colonum ſunt pro pēſione tacite obligata vt. l. certi iuris. C. loca. cum ſimi. licet diuerſimode in colono ⁊ inqlino. ⁊ inqlinus ⁊ colon⁹ poſſunt alij locare. ſed an inuecta ⁊ illata per ſecundum cōductorē ſint tacite obligata ꝑmo locatorī dic qđ nō. caſus eſt ſingularis in. l. ſed ſi in le. §. colon⁹. ff. loca. quē nota ꝑpetuo.

387 ¶ Ad petendum quē relaxari a carceribus quilibet admittat̄: vt de li. ho. exhibē. multis locis. Sʒ nūꝗd poſſit vn⁹ vt ꝓcurator generaliter illud petere. dicere qđ ſic ꝑ. c. generalr̄ qꝛ ſufficit ghale mādatū ad agēdū. dic ꝙ requirit̄ ſpāle mādatū: vt. l. pōponius. de ꝓcur. Bart. allegat ad hoc in conſilio ſuo incipiēte in cauſa ſtagi. adde in. c. qui ad agēdū. de procura. lib. vj.

388 ¶ Si ſtatutū ꝓhibet habētē vnū officiū acceptare aliud ſed quam habet penā ſi acceptat. dic ꝙ caret acceptato: et priuat̄ beneficiūs et ſalario primi. text. eſt ſingularis in. l. quiſquis. C. de coertal. lib. xij. ⁊ ibi Bart. nota.

389 ¶ Nō debet minor maioris locū occupare: vt fit ꝑ aliquos in collegio noſtro ſenēſi. ſed qua pena puniunt̄ illi tales. dic qđ debent poni in loco viliori. ⁊ ꝑna rī loco aſſumpto. caſus eſt ſingularis in. c. precipimus. lxiij. diſt. quod nota.

390 ¶ Lex meminiſſe de offi. ꝓcon. ⁊. l. cū ꝗ. de iur. om. iudi. canoniſte in glo. in. c. ⁊ ſi xp̄s de iureiur. dicūt ꝙ ptās dʒ etiā vltra tp̄s ſui officij exercere iuriſditio

ue.quouſqꝫ veniat ſucceſſor in officio. Sed quero an pro reliquo tēpore quo ſedet vltra tempus ipſi' officij debeat habere ſalarium conſuetum ſecunduz tempus per ſtatutum officij.dic quod ſic.caſus eſt ſingularis in aut.de admi ſtra.§.illud.

391 ¶Unus veſtrum dicit mihi quod volebat declarari de.l.ſi in lege.§.colon'. ff.loca.habet cōtrarium de.l. ſolutum. ad fi.de pig.ac. ſed Barto.ſoluit aliud in tacita:aliud in expreſſa.ſed diuinat. Tu dic aut loquitur in colono et ſic in predio ruſtico.ꝛ tunc loquitur.§.ſi colonus.Si autem in inquilino tunc loquitur contrarium moueor per.l.certi iuris.C.loca.vbi facili' inducit hypothecam in inquilino quam in colono.ꝛ vide ad hoc.l.ſi gratuitam. quib' modis pig.tacite contrahitur.

392 ¶Perſone egregie vt milites clerici ꝛc.non compelluntur venire ad iudiciū vt in.c.ſi qui teſtium.de teſti.l.ad egregias.de iureiur.Sed an habeat locum in cauſa criminali.Scis enim quod licet in cauſa ciuili poſſit iudex alteri cō mittere examinationem teſtium:tamē hoc non poteſt in cauſa criminali vt in autentica apud eloquentiſſimum.C.de proba.l.iiū.§.diuus. ff.de teſti.iij.q.vj. teſtes.nota apud eos de materia in.c. cum cauſam.de teſti.ꝛ.c. cōſtitutus. de fideiuſſo.ꝛ Joan.andr. in.c.romana.§. contrahentes.de fo.compe.lib.vj.et.c. mulieres.de iudi.alleg.de elec.eo.li.ꝛ ibi vide.dic quod nō.glo.eſt ſingularis in.c.j.de teſtibus cogen.

393 ¶Tu habes in.l.iiij.ff.de teſti. quod certe perſone inuite non compellūtur ad deponendum ſed illam intellige qñ poteſt per alios probari.alias ſecus ratio: quia non eſt anguſtanda facultas probationum vt.l. quoniam.C. de here ti.verbum eſt ſingulare Hoſtien.ꝛ Joannis andr.in dicto.c.j.de teſti.cogen. quod nota perpetuo.

394 ¶Quamuis confeſſio extraiudicialis ſine cauſe expreſſione nō probat:vt l.cum de indebito.§.fina.de proba.ꝛ.l. generaliter.C.de nō numera.pecu. c.ſi cautio.de fide inſtru.Item confeſſio iudicialis inducit probationez etiā eſſe ſine cauſa quia color iudiciū ſupplet defectum.tex.eſt in l.voluit.in principi.ꝛ.§. fina.de interroga.actio. et nota.in.l.j.C.de confeſſo.ꝛ canoniſte.in.c.ſi. eodem ti.Quid diceres coram arbitro tu diceres quod ſic.quia ſunt redacta arbitria ad inſtar iudiciorū vt.l.j.ff.de arbi. Sz ratio eſt in iudice ꝑpter iuriſditionem ſuā. que non eſt in arbitro. ſed habet tantum notionem.tamen idē eſt in arbitro.glo.eſt ſingularis in.l.ꝑme ad fi.de interro.act.allegat.l. pen.ad fin.C.de arb.ſed parum facit non tamē inuenio glo.reprobatam.

395 ¶Quādo re' eſt contumax in reſpōdēdo iudex

392 ¶Perſone ꝛc.In fi.add.iū.q.viij.c.teſtes.ꝛ Gemi.q̇ ita limitat in.c.ꝑhtiū.de teſt.li.vj.rō eſt quā aſſignat ro.h nā certe equi' eſt egregiā ꝑſonā poti' venire ad iudicē q̄ ecō.ſec' ergo.eēt qñ rōe importātie venire nō poſſent vt inq̇t Magr me' in.d.l. ad egregias.col.ij. circa fi.ad hāc limita . vide Panor.i.c. ſi q̇ teſtiuz. de teſti . et ibi per Feli.colū.aū pe.et mag. meū vbi.s.

393 ¶Tu habes ꝛc. Adde ſpe. idē tenētez i ti.de teſte §. de teſtiū cōpulſiōe.i ꝑn.d.Ant. i.c.cū a nobis.invlti. co.de teſti. ꝛ glo.in.✱. occultel.in.c.quicq̄.xiiij.q.ij.do.Ant. poſt Hoſti.in.c.cū nunti'.in vlti.col.de teſti.d.Ant.ꝛ.d.abb.i.c.dilectoꝝ.ꝺ teſt. cogē.ꝛ imo.in.c.iiij.e.ti.ꝛ Archi.i.c.ſtatuēdū.ij.q.vj.iſtō vñ ſublimitat niſi aliq̇ eximerēt a teſtimonio.nō qꝛ eſſēt ꝑuilegiati:ſꝫ aliter inhabiles qꝛ etiā i auxiliū veritatis aliter nō admitterētur qñ materia eſt talis q̄ de ſui natura alr ſciri poſſet vt per.gl.ſi. in.l.inutilis.ff. de teſti.quā ſic intelligunt neoterici in c.iij.de teſti.cogen.hic alleg.

395 ¶Qñ reus ꝛc.Ibi ſed q̇d.adde eūdem ro.i.l.ſi vero.§.de viro.Fallē.xl.✱.xix. ff.ſol.matri.Ab.poſt alios i.c.cōtingit. viij.colū.de dolo ꝛ cōtu.quē vide qū ſingulariter declarat.c.vnicū.de eo q̇ mit. in poſ.cā rei ſer.h alleg.vt hēat locū in

beneficio obtinendo ſecus in obiecto re ſtringendo. Et intellige q in iſtis caſibus nō fiet miſſio ſ3 pcedet 3 ↄtumacē ad diffinitiuā vt p ſpe. in loco hic alle.

396 ¶ Alio ſero. ꝛc. In fi. adð ab. l. c. ij. de ac. colū. ij. ꝛ Feli. in c. nouit. co. pe. in fi. vbi. fallit. j. de iudi. But. l capi. j. col. iiij. de lib. obla. Ang. l. c. l3 helt. col. iiij. ad pn. ð ſimo. ꝛ de matia. l. qdā hiberꝰ. við bal. in locis al legatis vbi ð. per ang. 397 Quis d3 ꝛc. In fi. ad hoc við Feli. l. l. no uit. in vltimis vbis ð iudi. vbi ſe qndo Ro. h dicit q onꝰ pbādi icū bit negāti ſe monitū dicit tñ cogita q2 iſta ē mera ne gatiue ergo improbabilis. c. quoniam. de proba. ſ3 aduerte q ipſe tenuit oppoſitū ꝛ melius p vnum bonum argumentum. in d. c. quoniam. col. ix.

398 ¶ Volo tibi dare ꝛc. adde q iſtð dictū ſubtraxit Frā. cre. not. xxviij. incip. obtinuit ſemel l ordus. q. addit tñ Bal. ꝛ abb. in. ſ. nunc vidēdū. hic alle. ꝛ Bal. in repe. l. ij. co. ij. C. de reſcin. vēdi. ꝛ iſtā cautelā in terminis formauit Bar. cepo. in ſuis cautelis char. ij. col. ij. cautela inci. quando quis litiget.

mittit actorē l poſſeſſionez rei petite inquiſitione ſummaria hoc fallit vbi agitur ad obtinēdū beneficium ſeu gratiam inde conceſſam: ſeu dignitatem. caſus eſt in. c. j. de eo qui mit. in poſ. cauſa rei ſer. libro ſexto ſed pro titulo non proprietate ꝛ dicitur ibi ſingulariter q pōt procedi propter contumaciā rei lite non cōte. in cā beneficij. Sed quid cum petitur officiū ſeu dignitas ſecularis. an ſit idem qð in dignitate eccliaſtica vt dicto. c. j. dic qð ſic ſecūdū Spe. ſingulariter in ti. de ſecūdo decret. ſ. videndum. vbi. quid ſi clericꝰ. vide ibi rationes ſuas illud dictū refert ꝛ ſequitur Jo. an. in. c. cōtingit. de dolo ꝛ contu. quod nota tu legiſta.

396 ¶ Alio ſero dñs Manuel dixit mihi qð reperit ſup litera moderna in decretalibus vnū dictū. ſcis enim qð de honeſtate eſt qð ante quem aliquem conueniam interpellē ipſum extraiudicialiter. caſus eſt in. l. quidam iberꝰ. de ſerui. vrba. predi. ꝛ dicunt moderni quod ſi hec interpellatio nō proceſſit nō pōt condēnari in expēſis prime citationis ꝛ libelli oblatiōis. ꝛ nil allegat: ꝛ hac occaſione volo ibi declarare hoc: dic ergo qð aut reus citatus nō monitus extraiudicialiter cōparet ꝛ cōfitetur petita. ꝛ tali caſu confeſſus nō poteſt condemnari in expenſis prime citationis neq3 libelli ideo quia imputandū eſt creditori quare nō monuit. preſumere eñ debuit reum confeſſurū debitum igit qui fuit in culpa merito pdit expēſas. Aut reus negat ꝛ tunc condēnatus per ſententiā debet in omnibus expenſis condemnari. ꝛ citatiōis ꝛ libelli. ꝛ ratio q2 iudex preſumere debet illum reum debitū extraiudicialiter ſicut negauit iudicialr per rōnes naturales. Singulare vbū Guil. de cu. l. l. edicta. C. de pig. ꝛ ita intellige. l. quida3 iberus. qð tene menti. q2 millies de facto habebis.

397 ¶ Quis d3 probare hanc monitionē extraiudicialem vel actor affirmās vel reus negās tu diceres per. l. qð aſſeuerat. qð actor de pcuratoribꝰ. c. bone. cū ſi. ꝛ male diceres. ſed dic quod incūbat onus probandi reo negāti ꝛ ſic preſumptio eſt pro actore. caſus eſt ſingularis in. l. fideicōmiſſi. ff. de vſur. dicit eñ ibi textus illud communiter accidit ſed locus a communiter accidentibus transfert onus pbandi in negantē glo. ordi. in. l. neq3 natales. C. de probationibus ſicut dicimus quod loquēs clericus cū puella. non preſumitur eam benedicere velle hodie in capitulo abſit. vndecima queſtione quarta. ꝛ iſtud adde ad. l. ſciendum. ff. de verb. obli. et qð ibi dixi ꝛ quere hoc in. l. finem litibꝰ. ꝛ. l. properandum. vbi inuenies.

398 ¶ Volo tibi dare cautelā tu ſcis q minor habet in integrū reſtitu. et eccleſia ad euacuandum ſententiam que ferri poſſit contra tutum in integrum reſtitu. facias quod precedat tractatus trāſactionis lite pendēte. quia hoc probato quod non deficit per partem aduer-

ſam quam fieret tranſactio nunc enim
lata ſententia habebitur trāſactio per-
fecta ⁊ ſentētia irritabitur caſus eſt ſin
gularis ⁊ Bartol⁹ ibi glorіatur de illo
in.l.ſi ex cauſa.§.nunc videndum.ꝟ.ex
quo plures.ff.de mino.et dicit plures
practicaſſe.et eſt caſus ſingulariſſim⁹.
399 ¶ Attende quod clem.appellanti di-
cit enim quod appellatio ab interlocu
toria nō poteſt iuſtificari niſi ex antiqs
dictis nō ex nouis.dicit Bartolus hoc
verum quando ſententia interlocuto-
ria fertur in preſentem.ſecus in abſen
tem.tunc enim poteſt iuſtificari ex no-
uis actis coram iudice appellatiōis et
hoc ſcribas cordi.Bart.in.l.eſt pretor.
§.permittitur.ał's quid tamē.ff.de mi-
no.ratio huius eſt quod iudex debet ꝓ
abſente probationes inducere.vt autē.
qui ſemel.C.quomodo ⁊ quando iudex
vnde ſi non fecit iudex poteſt abſens il
lud ſupplere in cauſa appellatiōis. ne
negligentia iudicis ſibi noceat.ſed nō
valet.quia ꝓ perſona iudicis preſumi-
tur.vt in capitulo in preſentia.de ꝓba
tiōibus.alias de renuntiatio. capitulo
ſicut.de re iudi.capitulo bone.de elec.
l.herēni⁹.§.gaia.ff.de euict.oportet er
go probare iudicem ſciuiſſe.alias non
eſſet negligens vt in capitulo quia di-
uerſitatem.de conceſ.preben.quia au-
tē.qui ſemel.non imponit neceſſitatē
iudici ſed pōt ſi vult vt.l.nō quicq̇d. ff.
de iudi.⁊.l.ſ.C.de reſcin.vendi.in repe
titiōe allegat illō dictū.⁊ ſequit̄:repro
bat tñ rōnē Bar.nō autē ꝑ rōnes meas
allegat ſpe.in ti.de offi.iudi.§. exꝓmit.
ꝟ.cū aūt.ſꝫ nil facit l.c.i noſtra.ꝺ teſti.
⁊ l.c.i pñtia.de in integ.reſti.ał's de re-
nūtia.ſꝫ id dictū nō video q̄ṁo poſſit ꝓ
cedere cū ſi pñs non pōt qui obedit.nō
debet poſſe abſens ⁊ inobediēs vnde te
neo qꝺ ſiue in abſentē ſiue in preſentē
ferat̄ pōt iuſtificari ex nouis actis non
enim debet eſſe melioris ꝯditiōis ab-
ſens ꝙ̄ pñs vt in.c.cū q̄.de ꝓbē.lib.vj.
400 ¶ Tu habes.l.cū q̄dā.C.ꝺ ꝟb.ſig. qꝺ
diſiunctiua poſita i heredes vel legata
rios reſoluit̄ inꝯiūctiuā de q̄ in.l.ſepe.
de ꝟbo.ſignifi.qꝺ eſt verū niſi eadē orō
ne ſit̄ poſita ꝯiūctiue ⁊ diſiunctiue tūc
eā ſtat i ſua ꝓpria ſigni
ficatione vt lego titio et
ſempronio vł alteri eoꝝ
⁊ erit effect⁹ quod trāſit
res ad collegatariū non
ꝑ iusaccreſcēdi ſꝫ ꝑ ius
nō decreſcēdi caſ⁹ eſt ſin
gularis l.l.ſi fundū ſub
ꝯditione.§.ꝟbis.de leg.
j.⁊ ibi Bal.q̄ tene mēti.
401 ¶ Intereſſe aduerſus
doloſū ꝓbat̄ ꝑ iuramē
tū vt.l.ſup.§.offō.ff.qꝺ vi
aut clā.⁊.l.ſi q̄n.C.vñ vi.
de mā.l.l.vnica.C.ꝺ ſen.
q̄ ꝓ eo.⁊ l.c.fi.qꝺ met⁹ cā
⁊ gl.i.c.dilecti.ꝺ fo.ꝯpe.
qꝺ limita verū ſi dol⁹ cō
ſiſtat in faciēdo ſec⁹ q̄n
dolus reſultat ex nō fa-
ciēdo vel omittēdo quo
niam tūc teſtibus eſt ꝓ-
band⁹.caſus eſt ſingula
ris. in.l.argētari⁹. §. cū
autē.ff.de edē.qꝺ nota.
402 ¶ Pone caſum quoti-
dianū vn⁹ fratrum viuē
te patre ꝺ pr̄imonio ma
ritat filiā ſuam mortuo
pr̄e alter fratrū petit a
fratre illā dotē ꝯferre vł
cōicādo vel ſibi imputā
do an teneat̄.vr̄ q̄ ſic ꝑ
l.certū.C.fami.her.⁊ ſi.
cū ibi no.Bal.l.l.fi.C.ꝺ
do.ꝓmiſ.ꝺt eſſe caſū ſin
gularē ibi putare in ꝑtē
ſuā.Sed ego dico q̄ vos
h̄ habetis caſum clario
rē in.l.dedit dotem. ff.
de colla.bo.ꝟ.ij. in gl.
403 ¶ Snia abſolutoria ab
obſeruatiōe iudicij req̄
rit citationē ptis ⁊ pem
ptoriā caſ⁹ ē i.l.ꝓpādū.
§.⁊ ſi q̇dē.C.ꝺ iu.In.l.c.
ꝯſuluit.ꝺ offi.dle.⁊ alle.
illuꝫ tex.qꝺ veꝝ eſt niſi
agēs caueret ſe ꝓſecutu
rū ⁊ finituꝝ litem infra
certum tēpus tunc eniꝫ

401 ¶ Intereſſe ⁊c. ibi quod li mitaad iſtā limitatio-nem vide ma. meum in.l. argē. §. cum au-tem hic al-le.et alex. in.l.qui ac cuſare. ad fi.C.ꝺ edē.

403 Snia ⁊c.in fi. ad de q̄ dictū Bar.placet etiaꝫ Pan. in. c. cau-ſam hic al-le.i pe.col. circa med. ſequit̄ ſim-pl'r Alexā. in apo. in ꝺ. aut. qui ſemel.

ſi expectatis per decẽ dies
cõputãdo a lapſu termi
ni quẽ ipſemet ſibi pfixit
nõ cõpet põt ab inſtãtia
abſolui abſq citatione.
caſus eſt ſingularis i aut.
q fieri. C. de dila. Barto.
alle. in aut. qui ſemel. C.
quomodo et quando iu
dex placet dño Anto. in
c. cauſaz. de do. ⁊ contu.
⁊ ſic valet ſententia ſine
citatione partis qd not.

404 ¶ Aut. q ſemel. loquit
qñ actor ſe abſentat: re
petit vt cauſa expediat.
Actor citat trib⁹ citatiõi
bus ⁊ poſtea expectat p
annũ. ⁊ poſtea diffiniti
ue abſoluit. Sed quero
an hec ſolennitas aut. q
ſemel. habeat locũ de iu
re canonico dico qd nõ.
immo iudex poſtea põt
diffinitiue abſoluere. nõ
expectando per tantum
tẽpus ſingulare verbũ
domini. An. in. d. c. cau
ſam. qui fundat ſe per il
lũ textũ q optime pbat mirabile vbũ ſi
eſt verum ſed nõ puto qd ſit verũ imo il
lud dz ſuppleri p. l. iuſtiniani. vt in. c.
adiutorium. x. diſtin. ⁊. c. j. ⁊. ij. de nouis
operis nuntiatione. ſed modo tranſea
mus cum eo.

405 ¶ Tu ſay duas regłas. Prima quod
lite non conteſtata non poteſt procedi
ad diffinitiuam ſententiam vel teſtiuz
receptionem. vt. l. prolatam. C. de ſentẽ.
⁊ canoniſte in rubro ⁊ nigro vt lite non
cõteſtata. Secũda regula quod abſens
in cauſa criminali i qua venit pena im
ponenda ſupra relegationẽ non poteſt
cõdemnari. vt. l. abſentem. de pe. ⁊. l. ab
ſentem. C. de accu. canoniſte hñt gl. ple
nam in capitulo veritatis. de dolo ⁊ cõ
tumacia. modo conceditur cõtra prela
tum vel tutorem ſeu curatorem ad pu
niendum eum tanq̃ dilapidatorem bo
noruz eccleſie pupilli vel adulti. an cõ
tra eos poſſit procedi lite non conteſta
ta ad teſtium receptionẽ ⁊ ad diffiniti
uam ſententiam dic quod de hoc eſt du
plex glo. vna tertia queſtione ſecunda.
quia ea. alia tertia q̃ſtiõe ſexta. in ſum
ma. ⁊ ↄcludunt ſingulariter quod ſic al
legat. l. ne diu. C. de penis. q nil facit. lo
quitur enim in nũtio publico q differt
a predictis perſonis. ſed de hoc videt
caſus in. d. capitulo veritatis. vbi pce
debatur contra prelatum dilapidantez
ſed poſſet reſponderi quod ibi erãt plu
ra delicta. ſed melior tex. eſt in. l. ſecun
da. C. vbi de cri. agi opor.

406 ¶ Si reus cõuent⁹ eſt ↄtumax ↄſtito
ſummarie de petitis. actor agens ad rẽ
debet mitti in poſſeſſionẽ illi⁹ rei ex p
mo decreto. ⁊ ſi infra annũ re⁹ cõparet
recuperat poſſeſſionẽ ſolutis expenſis.
Si vero non comparet infra annũ im
miſſus efficit poſſeſſor: ſz ante annũ ſit
detentator: vt aſinus baſtũ in aut. eius
q de bo. auto. iud. poſ. ⁊ in capitulo qm̃
frequenter. vt lite non conteſtata. Mo
do pone quod actor immiſſus infra an
num vult reum compellere ad recupe
randum poſſeſſionem ad vlteriorem li
tis proſecutionem an poſſet. non inue
nies in. §. iulianus. neq in. l. ſecũda. ⁊
ibi credo quod dicat Bald. ſi ex noxa.

404 ¶ Aut. qui ſemel ⁊c. In fi. hoc pi
ctũ Hoſt. ſatis plz Pan. ibi in. v. col. ar.
illi⁹ tex. hic alleg. Itẽ qz dilationes bre
uiant ex conſuetudine fori vt no. Bar.
in. d. aut. qui ſemel. tetigit idẽ Pan. l. c.
ſ. de dila. ⁊
iſte dilatio
nes nõ ſer
uantur in
foro eccleſia
ſtico vt ibi
per eum.

405 ¶ Tu
ſay ⁊c. Ibi
ſcda regu
la add bar.
in aut. oẽs
C. ſi vt ſe ab
ſtinere. abſti.
⁊ Pan. l. c.
tue. vt lite
non cõteſt.
ſed plenius
in. c. verita
tis in. iiij. ⁊
v. colũ. hic
alle. p bar.
⁊ in. l. qdaz
conſulebat
de re iudi.
Et in. l. iij.
C. de act.

406 ¶ Si
reus con
uentus ⁊c.
In fin. Io.
de lig. put refert ibi l. c. ij. hic alle. ſz opi
nionẽ Archidia. ⁊ Ioã. and. in rubrica
hic alleg. alias in capitulo primo eodẽ
titulo. quia poteſt renuntiare miſſioni
actor ſicut quiſq poteſt renũtiare iuri
ſuo de regu. iur. ad apoſtolicã. in. l. ſi qs
in conſcribendo. C. de pact. ⁊ maxie hic
põt petere rõnẽ expẽſarũ vel alteri⁹ in
tereſſe. Idẽ vr ſentire Archi. l. c. ij. de do
lo ⁊ cõtu. iſtud tñ dictum nõ vr placere
do. An. l. d. c. ij. qz ſufficit q re⁹ patiatur
penã iuris ſz vide Seni. plene loquen
tẽ i rub. hic alle. ⁊ diſtinguãtẽ ſm Pan.
de leaza. vide etiã Panor. in. c. qm̃. vt li.
nõ cõte. ⁊ qd no. Bar. l. l. cõſentaneã. C.

cauſa agatur.videtur ꝙ non.per.c.indultum.de reg.iur.lib.vj.cum reus poſſit vſqꝫ ad annum comparere.Secūdo penis legalibus debemus contenti eſſe.vt l.ſtipulatio.de verborum obligationibus.ſed iſte damnatur in expenſis ergo ⁊c.Sed in contrarium tenent Archidiaco.⁊ Joan.and.in rubrica de eo qui mittitur in poſſeſſio.cauſa rei ſer.libro.vj. ſimiliter allegat duas leges optime probantes in.l.ſi legati.vt in poſſeſſio.leg. l.prima.§.quid ergo.de ventre inſpiciēdo.vbi caſus:licet dominus Anto.in capitulo ſecundo de dolo ⁊ contumacia.ſatis dubitet quam velit tenere quia caſus eſt ibi ⁊ vade domum cum iſtis poſſeſſio ⁊ nota iſtud.

407 ¶Regulariter inimicus non poteſt accuſare.vt in ca.recuſatur.⁊ in.c.cum p.de accu.⁊.l.qui accuſare.ff.eo.tit.ſed an hoc ſit verum ſi crimen ſit notorium. diceres ꝙ non.quia in notoriis non requiritur ordo iuris.vt in.c.ad noſtram. de iureiuran.puta iudex ſuſpectus alias in notoriis non poteſt ſuſpectus recuſari.vt in capitulo propoſuit.de appel.ergo eodem modo ibi.Sed in contrariuꝫ dico caſus eſt ſingularis.tertia queſtione ſecūda.capitulo epiſcoporum nulli. §.quod vero inimici.⁊ hoc addas ad.d. l.qui accuſa.quod nota.

408 ¶Tu habes tex.in.l.pretor ait.§.quod ait pretor.de bo.auto.iud.poſ.quod immiſſus in poſſeſſionem rei ex primo decreto debet habere expenſas factas a reo recuperante poſſeſſionem in lite et omnes expenſas factas rei etiam ſi non ſunt vtiles.caſus eſt ſingularis in.d.§. quod ait.licet ſecus regulariter quia non ſufficit opi.facienti.tex.eſt in.l.ſed an vltro.ff.de nego.geſt.Sed an ille.§. habeat locum de iure canonico dico ꝙ non.dictum eſt ſingulare Hoſtien.quod commendat Joan.and.in nouella.in.c. cuꝫ veniſſent.de eo qui mitti.in poſ.per illum tex.in fi.

409 ¶Ille contra quem facta eſt miſſio ex primo decreto habet annū infra quē poteſt recuperare poſſeſſionem.vt in.c. quō frequenter.§.in aliis.vt lite non conteſ.⁊ auſ.eius.de bo.auto.iudi.poſ.Sed quō et qū iu.in ver.ſed quero.vbi ſentit in ſimili opi.Jo.de lig.per.l.j.§.quid ergo.ff.de ven.inſpi.

410 ¶Lex qǔuis ⁊c.Pro veritate huius dicti adde Sand.in.c.illud.col.pe.in fi. an poſſit prorogari dictus annus in tres ad.l. ij.de re iudi.et.c.cum ſit romana.de appella.⁊.c. pia.de excep.lib.vj.Dy. in regula indultum de reg.iur.lib.vj.dicit ꝙ ſi text.eſt ſingularis in.d. c.cum veniſſent.de eo qui mit.in poſ.licet Hoſti.⁊ Jo.an.in nouella dicant illud quod vltra terminum ſtatutum eſt deterre conſuetudine ſed diuinare eſt.nota ergo quia ſingulare eſt.

410 ¶Lex quamuis.ff.de bo.auto.iu.poſ.⁊.c.contingit.de dolo et contu.dicunt ꝙ iuſſus immitti in poſſeſſionem rei petere ratione contumacie: ſi impediatur habetur pro poſſidente. Sed an hoc ſit verum quo ad inchoandum preſcriptionem legiſte hoc neſciunt.dic ꝙ iſta ficta poſſeſſio nō probat ad inchoandum preſcriptionem.glo.eſt ſingularis in ca.ſine poſſeſſione.de re.iu.lib.vj.in glo.ſi.nota.

411 ¶Lite pendente poſſeſſor non eſt turbandus in poſſeſſione.vt in capitulo.j.vt lite penden.⁊ in tit.nil innouari.appel. pē.pone caſum in matrimonio qd de iure nō valebat ⁊ tū maritus habebat copule carnalis poſſeſſionē nunqd pēdente

⁊ pn.ſe.de pſcrip.Naz licet hoc dictuz videat verū intelligendo de pſcriptione in qua non ſufficit citatio.vt etiaꝫ ſentit Bar.in.l.ſi.circa medium ibi ſiᵫo agebatur.ff.ex q.cau.ma.⁊ Bal.in.l.cōſentaneū.vij.colum.ver.dictum Bart.eſt nouū.C.quomodo ⁊ quādo iudex.tamen glo.in regula ſine poſſeſſione hic alle.per Roma.non dicit hoc.ſ.ꝙ interrumpatur preſcriptio p illam poſſeſſionem quā quia fingitur habere quādo fuit impeditus immitti ex primo decreto:ſed ꝙ non iuuat ad inchoandaz preſcriptionem.⁊ ita intelligit Lud.hic.

412 ¶ Vacante ꝛc.in princ.adde quod Car.in.c.13.ex ſuſcepto.hic alle.negat cōmune dictum olim ꝙ vacāte imperio papa ſuccedat eſt.n.hoc turbare iuriſ ditionē imperialē cōtra.c.nouit.cum ſi. Ideo expe ctādus eſt ſucceſſor. fallit in caſu.d.c.ex ſu ſcepto. vbi oppreſſi in iuſtitia deſi ciente vlti mo capite lite prohiberi poſſit ne adinuicē rem agāt.poſt ꝙ li.eſt cōte.per publica tionem teſtiū ꝛ dum que rerez in locis extraneis non inueni.poſtea repe ri quod hoc caſu prohi beri pōt poſt cōcluſionē ſeculari appell'āt ad papā.q̄z cū appella tio debeat fieri ad ſuperiorē nō eſt tunc ali⁹ ſuperior.ꝛ ibi vide etiā fel.Moder. fatent nō eſſe iure expreſſum illud cōe dictū qd tñ tenēt allegādo Bart.in.l.j. §.deniq̧.ff.de aq̄ plu.ar.vbi dixit imo. qd iſta ſucceſſio pape nō facit qd ꝓſcri bi poſſit cōtra imperiū vacās.ꝑ quo al legāt iſti Inn.in.c.olim.el.j.de reſtitu. ſpo.ꝛ fuit pōderatio Cardi.in.c.cum cō tingat.de fo.cōpe.vſurpata a Pan.in.c. cum deputari.de iudi.

B ¶ Sed quid in legato ꝛc.Adde qd le gat⁹ nō ſuccedat imperio vacāti eſt gl. in cle.paſto.in ꝟbo ſuccedimus.de re. iu.Sed quicq̄d eſt deciſum a Io.xxvj. in extraueg.inci.Si fratrū ꝛ coeꝑorum more vbi inter alia grauiter puniuntur oēs qui ꝑtenderent ſe vicarios imperij vacātis cui papa ſuccedit prout de iure liquidū eſt iampridē incōcuſſe ſeruatū: tñ diſputatiue teneretur oppoſitum.et de hoc dixit Feli.in.c.j.de preſcrip.in verſi.ad illud Inno.

414 ¶ Sz an poteſt ꝛc.adde qd glo.in d.c.ſi imperator.ſequit idē Ludo.in.l. ſi ꝟo.§.de viro.in.vij.fal.ff.ſo.ma.Ab.i plurib⁹ locis vnū refero in repe.c.ec cleſia ſancte Marie.in prin.de cōſti.vbi vide ꝑ Sand.col.iij.in ꝑn.ꝑ eādē ꝙ plu res quotas referentē in.c.ſi qs.in prin. de maio.ꝛ obe.ſequitur etiā illam gloſ. Old.cum ſimi.lxxxiij.col.pe.Ad hoc vi de etiam Sand.plene loquentem in.c. eccleſia ſancte marie.colum.ij.in fi.ꝛ in prin.tertie.de conſti.

ſeu ꝓbationes.caſus eſt ſingula.ſm Do. An.in.c.laudabilem.vt lit.pen.

412 ¶ Vacante imperio iuriſditio terrarū imperij competit pape.vt in.c.licet.de ſuſpecto.de fo.compe.

B ¶ Sed quid in legato ſedis apoſtolice an ille poſſit idem:videtur ꝙ ſic quia le gati ſunt de gremio pape:vt in.c.ſub mi litibus.ij.q.vj.ꝛ eius vice funguntur. Sed in contrarium eſt verum:dictū eſt Specu.in titu.de lega.§.nunc oſtenden dum.verſi.xix.Ratio quia nemo debet ponere manum autoritate generalis cō miſſionis in his que ſpeciali prerogati ua pape competunt.vt in.c.quod tranſ lationem.de offi.deleg.ſed hoc eſt pape conceſſum ſingulariter in ſignum pre eminentie ſingularis ergo ꝛc.

413 ¶ Quid econtra an vacante ſede papa li ſuccedit imperator in temporalibus ꝛ ſpiritualibus.dic ꝙ non.caſus eſt ſin gularis in.c.qualiter.de indi.

414 ¶ Sed an poteſt papa facere legem quod clerici poſſint conueniri coram iu dice ſeculari.dic quod nō.quia anteꝙ̄ eſſet petrus.non erant clerici ſubiectī ſeculari per illud dei.nolite tangere ꝛc. gl.eſt ſingularis.xcvj.diſtinc.ſi impera tor.ergo non poteſt per papam tolli.vt l.fin.ſi contra ius.ꝛ hoc tenuit Franciſ. de zaba.in repetitione.c.perpēdimus. de ſentētia excommunicationis coram papa per illam glo.

415 ¶ Queſitum fuit a me an ſi viuens te ſtator tranſmittat rem ligatā in aliam an legatum extinguitur:an duret in re mutata.Diſtingue ꝙ aut mutatur res per conceſſionem et liberatur heres: vt in caſu.l.apud iul.§.ſi nauis.ꝛ lega tum.ꝛ.l.ſi ſic legatum.§.ſi mihi quod pu re.ꝛ.l.non quocunq̧.§.qui gaiū.de leg. j.ꝛ.l.vt heredibus.§.fin.de leg.ij.ꝛ.l.ex legato nominis.C.de leg.ꝛ tunc legatū non extinguitur.de hoc caſus nota.in l.fideicommiſſa.§.ſi rem.ver.cū tamen quidam.de leg.iij.Aut legatur res a cu ius preteſtatione non liberatur niſi cor pus rei legate ꝑſtet ꝛ tunc legatum ex tinguitur.ꝓbatur in.l.ſeia.de au.ꝛ arg. le.ꝛ.l.lana.ꝛ.l.legatis.§.j.ꝛ.l.item lega to.§.pe.ſuncta glo.de leg.iij.l.cetera.§.

ſin.ɂ.l.ſeruum filij.§.ſi pocula.de leg.j.
probatur ratione.quia per alienationẽ
voluntariam perimitur legatum:neq̃
reuiuiſcit ſi res legata redimatur:vt eſt
caſus notabi.in.l.cuꝫ ſeruus.de adi.le.
l.quoties.§.ſeruus.cum libertate.ff.de
hered.inſti.niſi fauore cauſe.vt.l.verũ.
de manu.te.ergo multominꝰ ipſius le-
gati tranſmutatio eiuſdem peremptio-
nem inducit.Item probatur alia ratio
ne:quia ſi legatum rei propter eius rei
deſtructionem dicitur perimi ɂ non re
uiuiſci ſecuta refectione.vt eſt caſus in
l.quod in rerum.§.ſi.ɂ.l.ſi ita legatũ.§.
fi.de le.j.ɂ.l.quid tamẽ.§.ſi nauis.quib.
mo.vſuſfru.amit.ergo multo magis ipꝫ
legatum perimetur ex permutatiõe rei
legate qd fallit.Primo vbi ei rei in qua
res legata eſt tranſmutata ſit appoſitũ
nomẽ rei legate tunc enim durat.caſus
eſt ſingularis in.l.filie.§.tytia.de con-
di.ɂ demõ.vt ſi lego braccum vocatum
paſſala qua.deinde alij idem nomen im
pono.Secundo fallit vbi tranſmutatio
ſit facta augmentatiue:caſus eſt.in.l.ſi
ſeruum filij.§.ſi a te.de leg.ij.ɂ.l.ſi cho-
rus.§.ale.de le.iij.ſecundum vnum in-
tellectum.Tertio fallit vbi teſtator vi-
uẽs legatum ediũ legatariũ ad conſtru
ctionem loci religioſi quem ſibi heredẽ
eſſe voluit tranſmutauerit alias edes
tunc fauore pie cauſe vt inſtitutio non
deficiat durat legatum in tranſmutatis
edibus.vt eſt caſus in.l.placet.cum.l.
ſe.de libe.ɂ poſtu.ɂ per illum tex.ita cõ
ſului in conſilio teſtator in teſtamento
diſpoſuit ɂc.quod nota.

416 ¶ An factus chriſtianus ex neceſſita-
te egritudinis poſſit eſſe clericus.dic
ꝙ non niſi in duobus caſibus.Primo ſi
deficiant clerici in ciuitate vel vbi ſan-
ctitas vite eius ſuadeat contrarium pu
ta per lapſum biennij.ɂ ita reſpondi he
ri cuidam curiali qui nouiter venit.ca
ſus eſt notabilis.lvij.diſtin.ſi quis in
egritudine.

417 ¶ Communis doctrina eſt ꝙ verba
ſtatuti debent intelligi ſecundum com-
munem cõſuetudinem loquendi in pa-
tria vbi eſt ſtatutũ.vt.l.cũ delanidis.§.
aſinam.de fund.inſtru.quod eſt verum
niſi in volumine ſtatuti
dicat ꝙ verba noſtroruꝫ
ſtatutorum.debent intel
ligi nõ extrinſeco addito
vel diminuto tunc enim
intelligitur ſecũdum iu
ris interpretationem.
Ratio eſt quia ſenſus cõ
munis loquendi eſt quid
extrinſecum vẽde la lin-
gua de glino ratione di-
ctum eſt ſingulare in.l.j.
ff.de fide inſtr.refert do.
Anto.ɂ dicit nõ alibi in
proemio decreta.in ter-
tia charta ɂ per hoc obti
nuit florẽſie magnã que-
ſtionem.

418 ¶ Confeſſio admini-
ſtratoris nõ inducit obli
gationem ſed probatio-
nem aduerſus dominuꝫ
cuius gerit negotia.vt
l.fin.ff.de inſtito.ɂ.l.pa-

417 ¶ Cõmunis doctrina ɂc.Ad hoc ad-
de qd ſcribit magr̃ meꝰ Ale.co.vj.ɂ poſt
Pau.de ca.in.l.j.ff.ſi cer.pe.ɂ vide ple
nas remiſſiões ꝑ Feli.in.c.ex ꝑte.ver.
ſbũ pciſe.de reſcri.Pau.ↄſi.cxcvj.icip.
ſupꝫ pũcto
colũ.v.ibi
ſed his nõ
obſtãtibus
Frã.d aret.
cõſilio.cix.
coegiſtiꝫ me
in princi.ɂ
plenius cõ
ſi.cxlv.licet
ſtatuta. et
pulchre za-
ba.ↄſi.lxxx-
iiij.tytius
nunc ſunt ɂ
eſt bonus
tex.ab oibꝰ
fere allega
tus i extra-
ua.in colũ.
iij.Exhĩt q̃
ſeminat ad
fin.ibi gloſ.
nõ ſtãt niſi
forſan ɂc.
Adde etiaꝫ
Bar.Soci.i elegãti rep.l.j.xxviij.char-
ta ſbſi.nono limita de vulg.ɂ pup.Adde
etiam Sand.vbi in ſpecie ponit iſtam li
mitationem Ro.in.c.ꝑ tuas.col.iij.ſb.ɂ
tenẽdo de ꝓba.allegat no.ꝑ Bar.in.l.la
beo.ff.de ſup.leg.vbi late ꝓbat ꝙ cõis
vſus loquẽdi nõ eſt ꝓpria ſignificatio.
ɂ in proe.ffoꝛum.ɂ Bald.in.l.omnes po
puli.in.xiiij.q.ff.de iuſti.ɂ iur.ɂ But.in
loco hic per Ludo.alleg.Adde etiam
Feli.vbi meminit.de iſta limitatione li
cet predicta non alleget in proemio de
cre.in glo.j.col.v.cir.princ.ſb.ij.amplia
alleg.ſalt.in.l.cũ antiquioribꝰ.C.de iu-
re delib.vbi dicit ꝙ tale ſtatutũ viget bo
nonie.viget etiã in pria mea genuenſi.
Ad iſtud ſing.vide multas remiſſiões ꝑ
Feli.in.c.Aliter ɂ qñ.el.j.col.xv.prope
fi.de accuſa.cõſuluit etiã Ancha.conſi.
cccclxiij.incip.viſo puncto.in.vj.colũ.

419 ¶ An
hoc &c. In
fi. vide Car.
Alex. in c.
cenomanē-
ſes h alleg.
poſt gemi.
& alios. & p
vitalē d gā-
benis l tra-
cta. ſuo cla-
rum in hoc
oīa ſupplen
tes omnem
defectum.
420 ¶ Ego
corā &c. Ad
de qd iſtud
ſingulare re
fert & ſequi
tur Sand.
in. c. cū ſit.
col. vj. poſt
prin. ver. li-
mita quar-
to rōnem
Ro. h q2 iu
dex ſecula-
ris pōt pu-
nire & p cō-
ſequēs de-
clarare q2
declaratio
eſt facti ſe-
cus vbi eēt
dubiū p. c.
venerabilē
de elect.
423 ¶ Tu
habes &c.
In fi. adde
q idē tz Se
mi. in capi.
romana. §.
nec etiā hic
alleg. p rō-
nem de qua
hic & p aliā
q2 ſi talis
conſuetudo
valeret ha-

blia. ff. de po. vt faciunt
iſti garzones banchorū
probat enim dominum
an inducat obligationē
contra confitentem non
adminiſtratorem. dice-
res q non. l. publia. ff. de
po. dic ſecus quia indu-
cit obligationem conſti-
tuti. licet alias confeſſio
ſolum probet regulari-
ter. vt. d. l. publia. quod
nota ad limitandum di-
ctam. l. & hic caſus nō eſt
alibi. & ſingularis in. l.
quidam. de conſtit. pe.
nota bene. et Bald. alle-
gat in aut. ſi quando. C.
eo. titu. et dicit ſingula-
rem. et ideo nota perpe-
tuo.
419 ¶ An verba reſcripti
dicentis ſupplentes de-
fectum omnes ſi quis in
eo interuenerit de no-
ſtre plenitudine poteſta-
tis. de qua clauſula habe
tur in. c. inter dilectos.
de fide inſtru. & c. paſtora
lis. de reſcrip. quid ope
rentur dic quod confir-
mat defect⁹ omnes pre-
ter illos qui concernunt
perſonam ſupplicantis.
ſingulare verbum Spe.
in tit. de legato. nō recor
dor. Archi. refert & ſequi-
tur. lvj. diſtin. cenomanē
ſem. & ratio quia etiam
motum proprius princi-
pis non inducit diſpen-
ſationem defectus per-
ſone ſupplicātis. de hoc
eſt glo. ſingularis in cle.
ſi romanus pontifex. de
preben. quod nota per-
petuo.
420. ¶ Ego coram ma-
gnis dominis huius ci-
uitatis dixi quod domi-
nus rector erat iudex cō

petens in declarando capitaneum ciui-
tatis periurum licet aliqui ignorantes
et beſtioli de hoc dubitent. ſed non de-
bent dubitare. Primo quia lex punit
periurum ergo iudex ſecularis poteſt
declarare periurum. vt. l. §. ad turpil.
Item propter periurium punit quis pe
na extraordinaria. vt. l. de periurio ad
l. iuliam pecu. ff. Item fuſtigatur. vt. l. ſi
duo patroni. in fine de iureiuran. Item
efficitur infamis. vt. l. ſi quis maior. C.
de tranſactio. et vide gloſſ. in. l. luctus.
de inſa.
421 ¶ Canoniſte in. c. teſtimonium. de te-
ſti. & ſuſcipe autoritatem Ioan. and. in
c. cum. C. laicus. de fo. compe. libr. vj. in
nouella. et in. c. licet mulieres. de iure
iuran. eo. lib. domi. Ant. tenet plene in
c. cum ſit. de for. compe. q iudex ſecula-
ris poteſt punire periurum pena iuris
ciuilis. ita tenent ibi. & ideo Bald. dicit
alibi quod iuramentum non eſt fori mu
tatiuum ſed accumulatiuum. vnde vter
q iudex & ſecularis & eccleſiaſticus po-
teſt cognoſcere. et hoc intellige quando
eſt clarum quod periurauit. ſed ſi eſſet
dubium de iuramento an valeat tunc
non ſpectat ad iudicem ſecularem: vt in
c. venerabilem. de elec. & in. c. quanto. de
iureiuran.
422 ¶ Poteſt ne tutor vel curator conſti-
tuere procuratorem ad interponendum
decretum iudicis in alienatione rei mi
noris caſus eſt ſingularis quod non. in
l. minorum. ſecundum ſecundam lectu-
ram. gloſ. communiter approbatam. C.
de pri. mino.
423 ¶ Tu habes in. l. rem non nouam. §.
patroni. C. de iudi. vbi dicitur quod ad
uocati initio litis debent iurare de calū
nia. dicit glo. ibi in ar. l. cauetur. ſed de
conſuetudine non habetur. & ita notant
ibi docto. quod valet conſuetudo dero-
gans quod aduocati non iurent de ca-
lumnia. ſed eſt ne verum. tu diceres qd
ſic quia communis opinio. ergo valet
ſed non ſequitur immo contrarium eſt
verum ſecundum Hoſtienſem. & Ioan-
nem andre. in capitulo romana. de foro
compe. lib. vj. vide ibi rationes iuramē
tum calumnie preſtandum a patre par

ti.nõ poteſt tolli.cõſuetudine.caſus eſt
in cap.ceterum.de iuramen.calũ. ergo
multo magis in aduocato ⁊ procurato
re qui magis nouerũt calumniari quã
ſimplices partes.vt eſt glo.in.l.ab ana
ſtaſio.C.man.vbi dicit ꝙ aduocati om-
nia mala nouerunt.⁊ nota hoc et tu ſtu
deas in textu.

424 ¶Ego dixi l.l.ſi legati cauſa.ff.codẽ.
quod ſufficit vnica interpellatio ad cõ
ſtituendum.quem in mora. Innocẽ. in
ca.cum nobis olim.de elect.gl.in cle.j.
in verſi.requiſiuit.de hereti.⁊ capit.cu
pientes.in ver.propoſita.de elec.lib.vj.
in.l.titia.§.vſuras.de lega.ij.ſed an ha
beat locũ cum inferior ſuperiorẽ in mo
ra conſtituere vult domi.Anto.in capi
tulo cũ cauſa.de offi.deleg.cõcludit ſin
gulariter quod reqͣritur trina citatio.
dicit eſſe caſum in capi.fina.de ſupplẽ.
negli.prela.⁊ alias ſuꝫ hoc ſecutꝰ in.l.
de pupillo.§.ſi quis ipſi.de no.oper.nũ
cia.tamen heri euenit mihi de facto.et
dixi contrarium quod vna tantum ſuffi
cit et notaui caſum in clemẽtina ꝗuis.
de appellatiõibꝰ.vbi dicitur quod ſuffi
cit vno cõtextu multiplex interpellatio
ad petendum apoſtolos.⁊ per illum cõ
ſtituitur iudex.in mora tamen illa ita
facta cẽſetur.capitulo lotharius.xxxj.
queſtione.ij.glo.in capi.cũ ab eo.de ap
pel.li.vj.⁊.l.Quãuis.ff.de pigno.act.⁊
hec eſt veritas.

425 ¶Nunquid confiſcatis bonis alicu-
ius vniuerſaliter.Tranſeãt in fiſcum
bona in quibus alius ius habet ad reꝫ
puta ſi vendidi domum ⁊ non tradidi.
dic quod ſic.caſus eſt ſingularis in.l.ſi
fundum quem mihi locaueras.verſic.
nam ⁊ ſi vendideris.ff.loca.⁊ nõ trãſit
cũꝫ onere quod eſt mirabilius.licet re
gulariter fiſcus cẽſeatur loco heredis
licet tertius cõtra vendentem agat ad
pretium.

426 ¶Inſtituo titium heredem ⁊ grauo
de reſtituendo cum voluerit non decla
rata voluntate deceſſit titiꝰ an fideicõ-
miſſarius poſſit petere hereditatẽ ⁊ vi
detur quod non.quia voluntas morte
finit.vt l.l.tiũ.loca.de leg.j.ſi ita lega-
tũ.§.illi ſi volet.de reſcri.ſi gratioſe.li
bro.vj.⁊ videbis.in.l.cẽ
teſimis.ff.eodem.ſed cõ
trarium eſt verum. cen-
ſetur enim poſt mortem
de reſtituẽdo grauatus
caſus eſt vnicus in lege
vxorem.§.ſceuola.de le
gatis tertio.quod eſt mi
rabile.

427 ¶Accidit mihi rome.
tu ſcis ꝙ ſm communẽ
opinionem et veram de
qua l.c.illõ.de iure pa.
ius patronatus põt le-
gari modo legatũ eſt fa-
ctum titio cum eccleſia
mea iure patronatus le
go fundum queritur an
fundus videatur pro di-
midia legatus ipſi titio.
⁊ alia medietas eccleſie
vł an cedat legato titij ⁊
fundus et ius patrona-
tus.Primam partem pu
to veriorem:ſcis enĩ qõ
ſumma eſt ratio que pro
religione facit.l. ſunt p
ſone.de religio.⁊ ſump.
fune.⁊ debet fieri inter-
pretatio que facit pro
cauſa pia ſeu eccleſiaſti
ca.pro hoc facit.quia in
legato debet ⁊ hoc quod
eſt minus venire.l. apd
iul.§.ſcio.ð lega.j.ſꝫ mi
nus eſt quod veniat ſolꝰ
fundus ergo ⁊c.facit ca
pitulo ex parte. de cen-
ſi.ſed dic contrarium.ca
ſus eſt vnicus in.l.ſi is
qui.⁊.§.ſi quis ita.ff. de
re.du.vbi venit i legato
non ſolum fundus.;ſed
etiam ius patronatus.
quod nota.

428 ¶Emo rem pro me
nomine meo. eandem
patior in libro commu-
ni deſcribi nomine meo
et fratris mei. Item et
p eadem me ⁊ patiente

xaret ⁊ pa-
reret peri-
cula aiarũ
c.pe.de cõ.
c.pe. ⁊ vlt.
de ꝓbẽ. ex-
tirpãde. et
idem tꝫ ibi
Jo. ma. ad
gl.in. l. ab
anaſtaſio ꝑ
alle. vide i
auẽ.cõſtitu
tio que ab
aſcriptitio
⁊ libera na
tos.in ṗn.
collo.v.

424 ¶Ego
dixi ⁊c.Ibi
vno ꝯtextu
Adde rõnẽ
qꝛ illa vni-
ca interpel
latio illo
mõ ſed ha
bet ꝑ trina
gl.i.l. ſi cõ
uenerit. ff.
de pig.ac.
ad ca.j . de
ſupplẽ. ne.
ꝑla. rñdet
qõ loquit̃ i
caſu ſpecia
li.et ſequit̃
car.in.c.cũ
cauſa.ð of.
deleg.⁊ ibi
feli.in vlti
mis ꝓbiar
plenꝰin.c.
ex literis.
de conſti.

431 ¶De crimine ⁊c. Adde quod gl. in l. qui manicheos. hic alle. ſequitur Pa noꝛ. in. c. cum nobis. in pe. colū. de preſcrip. vbi Fel. colū. v. circa mediū ⁊ co. vj. in pꝛin. quod dicit notandum cōtra Auguſtinū de arimino in lib. maleficioꝝ. fol. cvj. in verbo falſario. x. co. pꝰſt. ⁊ bene aduertas. vbi vult ꝙ gl. in. c. ij. ð pſcri. l. vj. ⁊ l. c. accuſatus. de here. eodē libro procedāt etiā in crimine leſe maieſtatis: ſed equiuocat quia loquuntur in hereſi et in pena applicanda fiſco eccl'ie ⁊ hoc bene not. q̇d ꝓ in crīe hereſis. vide ꝑ Fel. poſt Abba. vbi ſupꝛa vide Alberi. de roſa. in dicta. l. manicheos. et q̄ ibidē apoſtillaui hy l duꝫ. Cy. et Salice.

frater meus ſoluit collectas pꝛo rata ſua. an ex hoc ſit tranſlatum dominium pꝛo parte in fratrē meū: licet nō ſit tradita. vt. l. traditionibus. de pac. ⁊ ſic dicis ſpeciale in ſocietate. vt. l. ij. ff. pꝛo ſocio. nō ob. q̄ꝛ loq̇t in vniuerſalibus. caſus eſt ſingularis in. l. cura. ſm Barto. ibi de oī agro deſer. li. xj. ſꝫ do ꝯſimilē l. l. cēſualis. de don. l. ſolennitas. C. de rei vend. cum ſi. ⁊ hoc adde ad gl. in. l. ſi ager. de rei vē. ⁊. l. ij. ff. de pub. quod nota.

429 ¶Lego titio tertiā partem fructuū fundi mei. nunq̇d heres poſſit dare tertiam partē eſtimationum fructuū eo inuito. dic ꝙ ſic. caſus eſt no. in l. fundi trebatiani. ff. de vſufruct. le. facit. l. liberto. de annu. leg. l. nihil. de lege. j.

430 ¶Queritur an teſtatoꝛ viuens alienando rē ex qua voluit legatū a ſe factū ſatiſfieri videat legatū extinxiſſe ſeu reuocaſſe. dic ꝙ aut illa res poſita eſt in diuerſa oꝛone ab ipſo legato. ⁊ tunc alienando nō extinguit legatum. ſō q̄ꝛ ponendo teſtatoꝛ in diuerſam oꝛonem cenſet poſuiſſe: vt legatū faciliꝰ ſoluatur nō vt pꝛeciſe ex illa reſoluat. caſus eſt in. l. quidā teſtatoꝛ. de leg. j. l. paulo callimacho. §. ſi. ð le. ij. bene facit qð no. Bar. in. l. inter ſtipulantē. §. ſacrā. de vb. ob. ⁊ Cy. in. l. ſi q̇s argentum. C. de dona. Aut illa res adducit in eadē oꝛone. ⁊ tunc ſi nō apparet qð rē aliquam ſubrogauerit loco illius rei alienate extinguitur legatū. Ratio q̄ꝛ cēſet teſtatoꝛ ponēdo rem in eadē oꝛatiōe poſuiſſe vt illū legatū neceſſario ſoluat ex illa re. l. luciꝰ. §. ciuibꝰ. de leg. ij. l. ſic legatū. §. ſi mihi qð titiꝰ. ⁊. l. ſeruꝰ. §. q̇cunq̄. de leg. j. Aut poſuit in eadē oꝛone: et conſtat quod ſubrogauit aliuꝫ loco alienate. ⁊ tunc legatum non eſt extinctum ſed manet integrū ſubrogato legato. caſus eſt vnicꝰ in. l. pater. §. int filios. de adimē. leg. ⁊ hec procedūt in legatis nō pijs ſed quid in eis. dic quod poſito qð teſtatoꝛ in eadē oꝛatione poſuerit legatum ⁊ rem ex qua voluerit legatum ſatiſfieri tūc nunq̄ legatū extinguitur ꝑ alienationē rei illiꝰ. Ratio quia nō cēſetur. vt pꝛeciſe ex illa legatū ſoluatur ſed vt ſit pꝛo legato obligata gl. eſt in. l. gaius. ð annu. le. alia in. l. luciꝰ. de adimen. leg. in. l. ſi. de contrahē. emp. nota alias tres glo. oꝛdinarias ⁊ ſingulares ⁊ habui de facto rome pꝛo eccleſia ſancti Pauli de vrbe fuit cōmiſſa do. Joā. de millis. ⁊ do. Joan. de roma valentiſſimis. ⁊ mihi tene menti.

431 ¶De crimine leſe maieſtatis pōt q̇s accuſari etiam poſt moꝛtē delinquētis ⁊ puniri: quia dānatur eiꝰ memoꝛia ⁊c. vt. l. fina. C. ad. l. iul. maie. ⁊ inſtit. de here. que ab inteſta. §. per contrarium. Sꝫ inquātum tempus poſt moꝛtē durat illud ius accuſandi. tu habes in. l. ij. C. ð apoſta. qð ius accuſandi hereticū moꝛtuum durat quinquennio. Sed quid in crimine leſe maieſtatis dicit idē gloſſ. ſingularis in. l. qui manicheos. C. de hereti. vide glo. xxiiij. q. ij. in ſumma. iūge ad dictam. l. fina.

432 ¶In legato generali non compꝛehēduntur ea que teſtatoꝛ habebat cauſa mercandi. vt. l. generali. §. vxoꝛi. cuꝫ ſi. de vſufructu lega. quod eſt verum vbi ſunt aliqua in quibus legatuꝫ ſubſiſtere poſſit alias compꝛehendit etiam venalia. text. eſt ſingularis ſecūdum verū intellectum glo. in. l. pediculis. §. itē cū

quereretur. de auro et arg. leg.

433 ¶ Pone quod populus huius ciuitatis propter deuotionem conſueuit a lõgo tempore cuius cõtrarium memoria hominũ nõ exigit relicta pro male ablatis vel pauperibus conuertere in vtilitatem alicuius eccleſie. vt rome nunc in eccleſia ſancti Pauli. licet illũ ſit ex conſtitutione pape. Sed an ciuitas poſſit facere ſtatutum quod talia relicta cõuertãtur in vtilitatẽ eccleſie alteri9. et videtur quod ſic. quia ei9 eſt tollere cu ius eſt cõdere. vt. l. digna vox. C. de legi. ergo etc. et ſi dicis q laici nõ poſſunt ſtatuere ſuper eccleſijs. vt in capitulo que in eccleſiarũ. et in capitulo eccleſia ſancte Marie. de conſti. dic quod nõ ſtatuit ſuper re eccleſiaſtica. ſed ſup reb9 ſubditorum ne relicta per eos etc. vt. l. oẽs populi. Sed in cõtrarium eſt verum. et eſt ratio. qz duplex eſt caſus in capitulo ad apoſtolicã. de ſimo. Item in capitulo veſtra. de loca. et illum tex. allegat Joan. and. et Bart. in. l. priuilegia. hoc tenet de ſacroſanc. eccle. per textũ dicti capi. ad apoſtolicaz. et Joan. and. in addi. Spec. in titu. de inſtru. edi. §. nũc vero aliqua. in fi. tenet illud idem p dictũ capi. veſtra.

434 ¶ Heri cõſului tu ſcis q ordo mendicantium incapax eſt acquiſitiõis bonorũ in particulari vel communi. vt in clemen. exiui. nũc eſt magna dubitatio cui applicãtur bona ingredientis religionem non capacem acquiſitionis bonorum per Innocentium et Joannẽ andream in capitulo in preſentia. de probã. Specu. in titulo de ſta. mo. §. primo. verſiculo tertio. Bartolus in tractatu minorũ. in vltima qõ. ẽrti. lib. Bald. in aut. ingreſſi. C. de ſacro ſanc. eccleſijs. Fede. de ſenis conſilio. xxvj. prima opinio eſt quod applicentur eccleſie romane. ſed non inſiſto per not. Joã. andre. in capitulo fina. de pact. in nouella. vbi papa in extrauaganti ad cõditorẽ quez refert ibi decidit contrarium. Alia opinio. quod ſunt ab inteſtato ſibi ſuccedentium. et hic communis per aut. bona. C. de bon. proſcrip. Sed do tibi limitationem vt ſit verũ niſi hec bona fue

433 ¶ Pone q populus etc. In fin. adde q cũ iſto dicto Barto. tranſijt Gemi. in. c. j. in. vũ. colũ. verſi. vlterius appellatur. de cõſti. lib. vj. Ro. met. in aut. ſimiliter. in. h. char. ver. ix. etc. C. ad. l. fal. Moder. etiaz tranſeunt cum Bart. in. c. fina. de rebus eccle. non alie. licet contra bar. teneãt Cy. et imolu in lege nõ amplius. in princ. ff. de leg. j. et rapha. et paulus. de caſtro. in. l. priuilegia. hic allega. et Salice. in aut. caſſa in. v. q. C. de ſac. ſan. eccle. quia cõditor ſtatuti poteſt illud reuocare. §. ex his cum ſi. xj. q. iij. tenet etiam contra Bart. Alex. in. d. l. non amplius. vbi examinat iſtam. q. ſed contra eum et ſequaces. et ſic pro opi. Bar. tenet Sande. in. c. ad apoſtolicam. de ſimo. col. pe. vbi facit q̃plura elegantia fundamenta per Bar. pro quo etiam faciunt que dicit pet. de ancha. conſi. lvj. incip. quia talia afferunt. vbi per. d. c. ad apoſtolicaz. conſuluit nõ poſſe reprehendi preſbyteros parochianos recipiẽtes oblationes pro ceteris ſacramentis etiaz ſi eorum eccleſie ſint plene et dotate. facit etiam quia ipſi clerici tenenẽ ad obſeruandas conſuetudines preſcriptas. puta ad dandum ſingulis annis candelas de cera alba. et ita cõſuluit Fed. de ſen. cõ. clj. inci. reuerẽde pr. Ad p̃dicta vide et Feli. in. c. eccleſia ſctẽ marie. col. xxvj. ver. xũ. q̃ro de cõſti.

rint relicta ipſi ingrediẽti ſub conditione ſi deceſſerit ſine liberis reſtituenda. tunc enim debẽt erogari ad pias cauſas. caſus eſt ſingularis l au tẽtica de ſanctiſ. epiſco. §. ſed hoc preſenti. in fi. tu millies vidiſti ſed ad hoc non notaſti: et hoc dici dici ab Angelo in diſputatione que incipit nobilis quidam genere. quod dictum eſt aureum tenementi.

435 ¶ Quid ſi emerem rem tam nomine meo quam fractis mei vel alterius et ſoluo pretium de cuius pecunia intelligitur hoc ſoluiſſe. ſi eniz nomine meo tantum emerem non eſt dubium quod intelligitur emiſſe de propria. vt. l. ſi defunctus. C.

438 Ac
cuſatus &c.
Circa fina.
ibi qđ ē ve
rū adde qđ
iſtā limita-
tionem ſe-
quunt alij
doct.l.d.c.
memini9.
Ball.& ſeqt
feli.in.c.ol
potens.cir
ca mediū.
de accu.
441 Ha-
beo caſum
&c. Ibi ſed
nil faciūt.
adde quod
idē tenuit
Matth.no.
cxj. incipit
No. vnam
doctrinam
lucroſam.&
Arch.in re
pe. c.j.l.22.
charta.vſi.
opi.Bal.d
cōſtit.Sed
tu dic qđ
cōis cōclu
ſio eſt i op-
poſitum ꝙ
ſi ēt clerici
gaudeant
bñficio dci
ſtatuti ꝯ fe
minas ita
tenet San.
l.d.c.eccl'ia
ſctē marie.
col.xxvij.i
fi.vſi.vij.ꝙ
ro adducit
Lapū alle.
xcix.incip.
An ſtatutū
excluſoriū
feminarū.

ardi.ta.et de materia in
l.fi.de pigno.l.ſi venter.
§.fin.de priui.credi.dic
ꝙ etiā iſto caſu itelligor
emere de propria pecu-
nia.caſus eſt ſingularis
de q̄ Bart.ibi gaudet.in
l.ij.C.p ſocio.& iſtud ad
das ad Bar.in.l.patru9.
C.cōmunia vtriuſqȝ iu-
di.&.l.titium.§.altero.ff.
de admi.

436 Tu ſcis qđ quis poſ
ſit ſe ad caſum fortuituȝ
obligare licet ſic nō pōt
de iure ad illud tñ tenet
qđ intellige talem de ol
caſu fortuito pmittente
teneri vbi talis caſ9 ad-
ueniat culpa eius cui p
mittatur.de hoc habes
duos caſus nota. primū
in.l.cum pponas. C.de
nauti. fenore.aliuȝ in.l.
qui officij.§.fi.de contra
hen.emp.& hoc obuenit
mihi de facto Florētie.&
ita ꝯſului p dictas duas
leges:et habui quatuor
ducatos pro vnaquaqȝ
ita vendo leges ſcias in
eodem vendere nota.

437 Tu habes caſuȝ in
Lon9.quod in aduerſio-
ne.ff.locali.et ibi gl.vo-
lentem quod appellatio
ne piculi nō venit caſ9
fortuitus. Iſtud tñ limi
ta verū vbi xbū pericu-
li non poſſit aliter.opari
niſi cōprehēdat caſuȝ for
tuitum.caſus eſt vnicus
in.l.item euȝ querit.§.ſi
gēma.ff.loca.& ad mate
riam.l.fi. ff.eo.ti.tu iuſſ
ſes.ad.c.ſi papa.de pui-
leg.lib.vj.& ad.l.ſi qñ.de
leg.j.ꝙ verba debēt ali-
quid operari.

438 Accuſat9 de crimie
enteq̄.l.ipſe accuſat9 p
baretur ſeu pronūtiaretur ꝯmiſiſſe pen
dente accuſatione.nō admittitur ad ho
nores.vt.l.re9 delatus.de mune.& ho.&
in.l.j.C.de reis poſtulatis.lib.x.& in.l.
reum criminis cū materia ſua.C.de pro
cura.canoniſte in.c.omnipotens.de ac-
cuſa.lxxxj.diſtin.tantis.& materiā in.c.
accedens.de accuſa.&.c.accuſatum.de ſi
mo.qđ eſt verum qñ propter ſolam accu
ſationem ipſe accuſatus eſt infamis
apud bonos & graues:alias ſecus dictū
eſt ſingulare poſt.& Jo.and.in.c.memi-
nimus.de accuſa.& ita ꝯſului heri apud
montem altinum.

439 In iure ſi ſunt regule ꝙ vaſall9 non
poteſt domino inuito feudum alienare.
vt in.c.que in eccleſiarum.de cōſti.& in
vſi.feu.per totum.quod eſt verum niſi il
le cui fit alienatio velit ſupportare om-
ne grauamē dictū eſt ſingulare in.l.mu-
rilegull.de murile.lib.xj.per illū text.
eſt mirabile.pro eo facit.l.ij.in prin.ſol.
mat.ſed hoc dictum non eſt verū & con-
tra caſum in.c.j.de duo.fra.de no.bñfi.
inueſti.in vſi.feu.vbi non poteſt ſeruire
p ſubſtitutum.neqȝ alium ſubrogare.Et
ſi dicit non apparet ibi quod voluerit
ſupportare onera reſpondeo quod ſub-
rogatus debet eſſe eque idoneus.vt le-
ge agentes.C.de agen.in re.lib.xj.& fa-
cit de iniur.§.ſi quis ex corpore.eo.lib.
ergo debet intelligi quod ea que promi
ſit ſicut principalis.alias non haberet
dubium.

440 Quero nunquid cōtractus emptio
nis debitori factus a conſueto fenerare
de actiōe debitoris non exiſtētis ſolu-
do preſumatur in fraudem vſurarum vt
ſcilicet ipſe fenerator ſibi mutuet pecu-
niam dic ꝙ ſic.caſus eſt ſingularis.& ibi
Bar.in.l.vir.ff.de iure do.

441 Habeo caſum in facto.Cardinalis
nouarienſis nuper mortuus rome eſt
relictis pluribus filijs & filiabus:& pro
pter ſcientiam ſuam peruenit ad cardi-
nalatum.eſt conſtitu.in ciuitate Noua-
rienſi.quod extātibus maſculis femine
non ſuccedant.an habeat locum in ſuc-
ceſſione huius cardinalis.tu diceres ꝙ
non.vt in capitulo eccleſia ſancte Ma-
rie.de conſtitu.& capitulo cum eccleſia

rum.bene quidem.xvij.diſtin.cũ ſi.ſed nil faciunt quod ſtatutum loquitur pro hibẽdo perſonam laicã ſuccedere multum debito in hoc caſu.ſed dicam tibi aliquo pulchra appellatiõe ppłi nõ venit clerus.vt in.c.de prebẽ.et.c.ſi ſentẽ tie.de ſenten.excommu.lib.ſexto. Sed an appellatione diſtrictualium veniãt clerici.puta ſi Regi diſtrictualib' ſuis cõceſſum ſit priuilegium.tu diceres ꝙ non:quia clerici non ſunt diſtrictuales regis.ſed pape.per ſi.non veniunt appellatiõe populi qđ eſt maius ergo nec appellatione diſtrictualium.qđ eſt minus.dic contrarium:quia veniũt ꝗñ a domino temporali priuilegium conceditur.dictum eſt ſingulare Jo.an.in.c. ſi.de offi.dele.lib.vj.in nouella per illũ textum.ratio.quia in quibuſdã caſibus habet poteſtatem ſecula.clerũ reſtringendi.xxiij.qđ.v.c.princeps.ꝛ ibi gloſſ. enumerat quam vide ꝛ not.Quid ſi eſt conceſſum regi et prouincialibus ſuis an veniũt clerici dic quod ſic.caſus eſt in.c.dilecti.de foro compe.

42 ¶ Capitulũ eccleſia ſancte Marie. De conſti.vult quod conſtitutio laici in feriorie imperatore etiam in fauorem eccleſie non valet quod eſt verum vbi cõſtitutio eſt preceptiua ſeu inhibitiua ſed vbi eſt ſimplex permiſſiua:ꝛ tũc valet et comprehendit clerum in fauorem eius:et de hoc eſt caſus qui non eſt alibi de in integrum reſtitutiõe.capitulo.conſtitutus.bene facit capitulo cum veniſſent.de eo qui mittitur in poſ ſeſſionem.ꝛ capitulo eccleſie.vt lite pẽdente habui a Lapo.alleg.centeſima et eſ.conſtitutio enim imperialis cleri valet:quia papa approbauit.x. diſtinct.ſi adiutorium.

43 ¶ Sed poſito caſu quod iudex eccleſiaſticus poſſit penã pecuniariam imponere.de quo in cap.iđ.de pen.ꝛ cap. ij.de delic.pue.et per Joan.and.in capitulo.pro humani.de homi.libr.ſexto. in nouella.cui hec pena applicabit dices quod iudici in fructibus.capi.preſenti.et cle.ne romani.dic quod medietas eccleſie:et medietas ſue.caſus eſt ſingularis in capitulo ſecundo.de pen.

ꝛ lati' alle.ſeq.ꝗ inci.in ciuitate florẽ. car.in repe.c.ppẽdim'.col.xxiij.℣.ß ꝗ ro quid ſi cõſtitutio.de ſen.excõ.p.nor. in.c.qđ clericis.col.xiiij.℣.hec vera ſʒ Lap.hic ꝛ i repe.xxiij.col.℣.ſcđo caſus ꝛ in.c.cõſti tut'.col.ix. de reſti. in integ.p tex.ibi ꝛ in.c.cũ dilecti.de foro cõpe.ꝛ in.c.ſi in adiutoriũ.x.di.p ꝗ iura idẽ tenet Bal.in.l.cunctos populos.in lect.in.xj.col.℣.ſed hic vlterius ꝗritur. C.de ſumma tri.quibus nõ viſis aliter terminata fuit qđ iſta per ro.ꝛ Matth. nota bene illum textuʒ. Ad tex.℣o in.d.c.eccleſia ſancte marie. vide vt ſolẽniter per abb.in.d.c.qđ clericis.pro qua reſpõſione vide Gemi.in c.ſi.in prin.in.ij.col.de offi.dele.in.vj.ꝛ ad hãc.q.faciũt ꝗ dicit Sãd.vbi.ſ.col. xxviij.℣.octauo ꝗro ibi opti.th Bar.et in.c.rodulphus.in ℣bo diſtrict'.de reſcri.ꝛ in.c.licet.col.j.circa medium de pbatiõib'. Jbi dictũ eſt ſingulare ad de Bald.in.l.j.§.huius ſtudij.ff.de iuſtit.ꝛ iur.per illũ text.vbi allegat iſtud dictũ:ꝛ ibi vide mag.meũ.col.ſi.℣.ſecũ do p iſtud vbi allegat Ro.hic ꝛ Bal.in rub.ꝗ ſint regalia.Pe.de ancha.ꝛ card. c.dilecti.de fo.cõpe.ſed Jmo.ibi ꝛ Gemi.in.d.c.ſi.de offic.deleg.in.vj.de hoc dubitãt ſeqtur th idẽ Gemi.in.c.ſi ſnia. in prin.de ſen.exc.in.vj.ad qđ vide ſeli. in.c.eccłia ſancte Marie.in.iij.q.de cõ ſti.ꝛ adde qđ p dicto Joan.andr.cõſu. pau.de ca.cõſil.ccxvj.incip.ad primũ. ꝛ Anch.conſi.cl. incip.optimis.ꝛ Old. conſi.xxxij.incip.queſtio eſt.

442 ¶ Capitulum ꝛc. Jn fin.ad hoc vide plene p Fel.i.c.eccleſia ſancte Marie. col.xij.verſ.extra.glo.de conſti.

443 ¶ Sed poſito ꝛc. Adde Archi.in.c.ſi vos.ppe ſi.xxxij.q.v.ꝛ Lud.in.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.i ſi.de ℣.ob.facit glo. ſi.de iu.pa.qꝛ cleri.ꝛ.c.ſi canoni.§.ſi ãt. de offi.or.i.vj.vbi đr qđ pena appoſita ꝯtẽplatiõe tertij applicaꝛ ſibi:ꝛ no.idẽ Lud.in ſing.720.incip.ita eſt.aut poſti' emẽdatio dãni i caſu pđicto ꝙ pene dic eſt vbi pena duplicaꝛ reſpectu dãni nõ debeꝛ leſo niſi ſimplũ reſiduuʒ vero pauperibus.de immu.eccle.qꝛ plerũꝗ

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

445 An ille ꝛc.adde quod idem di-
cit etiam ſi multum cōſiſtat in mora qꝛ
videbitur dubi⁹ ꝛ de iſta gloſ.tanq̄ ſin
gula.facit mentionem Panoꝛ.in pꝛoe.
grego.colum.j.do.Anto.do.Car.ꝛ pa-
noꝛ.in.c.cū
cauſam .de 444 Juramentum ex-
teſti. et ibi cludit facultatē purgan
Feli. col.x.
vnde teſtis ſeruare debet mediū.c.pon
deret.l.di.quod eſt bene notandum.vi-
de etiam ad hoc fel.vbi adducit aliqua
ſimilia in pꝛoe.decre.in glo.pꝛimi libꝛi
circa pꝛin.ꝛ pleni⁹ in.c.eccleſia ſancte
Marie.col.xij.circa mediū ver.vl.no.
de conſti.ꝛ cum iſtis poteſt addi.qd̄ no
tat Bald.in.l.vnica.C.de emen.inſti.co
di.vbi dicit ꝙ fides teſtium dicit vacil-
lare pꝛopter nimiā obſcuritatem vnde
Bartolus in lege ea.ff.de cōtrahenda
empti.teſtem obſcurū equiparat tacen
ti verum adde etiam qd̄ text.hic allg.ꝑ
Ro.refert etiam pꝛo ſing.Pan.in palle
gato pꝛoemio.decre.colū.v.
446 Nunq̄d per inſtr̄m ꝛc.Et ꝙ per
inſtr̄m dotis non ꝓbetur matrimoniū
poſt.Jo.an.Bal.imo.bu.ꝛ Abb.in.c.il
lud.de pſum.hic alle.ſolet tn̄ hoc diſpu
tari ꝛ ſi teneat ꝯria opinio ꝙ imo inſtru
mentum dotis ꝓbet matrimoniū ſolet
modificari duob⁹ modis.Pꝛimo q̄ntum
ad ipſas partes iter quas ꝯficit inſtru-
mentū per.l.optimam.C.de ꝯtrahen.ꝛ cō
mit.ſtip.ſecus quo ad tertiū:et ſic forte
in pꝛiudiciū alteri⁹ matrimonij ſm̄ bal.
in.l.ij.ad ſi.C.de execu.rei iud.ꝛ i auk.ſi
quis in aliquo.C.de edē.Scd̄o modifi
cari ſolet dūmodo inſtrumētū dotis di
cat de matrimonio cōtracto vel cōtra-
hēdo ſecus ſi nihil diceret de matrimo
nio ſm̄ Bal.in rub.C.de puile.do.i vlt.
col.ꝛ in.l.ab executione.colū.v.C.quo.
appel.non recip.ſed nihilominus pꝛi-
ma opi.videtur veriox ſm̄ Moder.vbi
ſupꝛa per illum tex.in.d.c.illud.ꝛ per.l.
neq̄ ſine nuptijs.C.de ꝓba.qua pꝛo-
pter Lud.hic videtur recte ſentire.
447 Tex.in.l.j.ꝛc.Adde qd̄ iſtd̄ ſin-
gulariter refert ꝛ ſimpliciter ſequit Fe
linus in.c.inter dilectos.hic alleg.col.
ve.poſt pꝛin.ver.in glo.penulti.

di moꝛam.commune dictum eſt legiſta-
rum ꝑ.l.ſi quis maioꝛ.C.de tranſac.ſed
iſtud eſt verū in foꝛo iudiciali.ſed an ſit
idem in penitentiali.dic quod nō.glo.
eſt ſingularis.xxxū.q.j.c.apud miſeri-
coꝛdem.per illum tex.
445 An ille qui celeriter repētine re-
ſpōdet anteq̄ꝫ articulus totus legetur
vt teſtes pꝛeſumātur falſum dicere dic
quod ſic.caſus eſt ſingularis.v.q.v.ſed
illud.ꝛ ideo alij teſtes eis pꝛeferuntur.
446 Nunquid per inſtrumentū dotis
ꝓbetur matrimunium ꝛ in hoc habeo
conſulere quomodo pꝛobetur matrimo
nium habes in.l.donationes in concu
binam.in pꝛin.de dona.ꝛ in.l.in liber.
de ritu nupt.glo.nota.xxx.q.v.c.aliter.
ꝛ ibi melioꝛ ibi gl.que ſit in iure.Et qd̄
non pꝛobetur videtur caſus in.c.illud.
de pꝛeſum.ꝛ ibi firmat hoc Jnn.ſed pa
rum facit qꝛ loquitur in donatione pꝛo-
pter nuptias que fieri pōt in nuptijs
non contractis et ſic non ꝓbat hoc eſſe
ſic.ſec⁹ in dote.qui nō pōt eſſe ſine ma-
trimonio:vt.l.iij.ff.de iur.do.Et ſi tu di
cis qd̄ dos etiā dari pōt pꝛo futuro ma
trimonio.Rn̄.quia communiter dos ſit
exiſtēte matrimonio:vt.l.pe.ff.de don.
inter vi.ꝛ vxo.Jtem ꝓ iſta parte nega-
tiua videtur caſus in.l.nequiſſimū.C.
de nup.ibi non enim dotibus ſed effe-
ctu matrimonia contrahūtur in.l.iube
mus.C.de repu.Bald. ponit q̄ſtionem
in auk.ſi q̄s in aliquo.C.de edē.in.l.ab
executione.C.quoꝛum appel.nō reci.in
rub.C.de priui.do.Ꝟitas eſt qd̄ aut q̄ri-
mus an ꝓbet quo ad dotis reſtitutio-
nem ꝛ dicas qd̄ ſic:caſus eſt ſingularis
in.§.illud.in auk.vt fra.filij.an quo ad
iudicandū ſuper matrimonio: ſcilicet
an fuerit vel nō fuerit matrimoniū cō-
tractum ꝛ tunc plene nō pꝛobat ſed ſe-
miplene nec pꝛeſumptiue.caſus eſt in
d.c.illd̄.in fi.ꝛ in iſta materia vide duas
glo.nota.vna eſt in. l.ſi in concubinatu
ff.de cōcubi.alia eſt in.l.penultima.C.
de fideiuſ.quas nota.
447 Text.in.l.j.C.de ſent. dicit quod
cum ſumus in cōdemnatione debet pꝛo
curatoꝛ cōdēnari nō dominus.Sed q̄d
in ſententia abſolutoꝛia an ſit idē glo.
eſt ſingularis

eſt ſingularis. de iure ciuili i. l. ſi remu-
nerandi. §. maritus. ff. man. & Bart. in. d.
l. j. dicit non eſſe alibi. Sed pro gloſ. eſt
caſus ſingularis in. c. inter dilectos. de
fide inſtr. circa finem. miror de Bal.

448 ¶ Doctor ſeu ſtipendiarius tempore
peregrinationis debet habere ſalarium
ſi de licentia domini itineretur. Bal. in
l. ſi ex conditione. de condi. inſer. dicit eſſe
glo. ſingularem in. l. exactorem. §. ad diem.
de re mili. ſed miror de eo quia caſus eſt
ſingularis in. l. hac lege. C. de proxi. ſa.
ſcri. lib. xij. quod nota.

449 ¶ Teſtator dicit relinquo ſempro-
nio executorem meum cum poteſtate di-
ſtribuendi elemoſynam cuicunque volue-
rit ad pias cauſas an iſte executor poſſit
eligere duos vel tres videtur quod non pro-
pter verbum cuieſcunque ſingularis nume-
ri: ſed tamen fuit terminatum contrarium
de facto: quia eſt autoritas Barto. imo
caſus nota. in. l. vnum ex familia. §.
ſi duos. iuncto princip. de le. ij. bene fa-
cit. l. cum quidam. eodem titulo. Sed quid
econtra ſi teſtator loquitur per verbum
pluralis numeri an poſſit vnum elige-
re dic quod eſt dubium. et Barto. fuit
contrarius in. l. fi. ff. de op. le. tenet quod
debet eligere tres hoc caſu per illum tex.
Sed in contrarium facit. l. vnum ex fa-
milia. §. ſed ſi fundum de leg. ij. & ibi vi-
detur caſus pro hac parte. Item videtur
caſus in. d. l. cum quidam. de le. ij. & no-
ta bene iſtum paſſum.

450 ¶ Statutum vrbis veteris vult quod
tertia pars bonorum occidentis appli-
cetur heredibus occiſi quidam modo oc-
cidit vnum monachum an monaſterium
debeat habere illam tertiam partem bo-
norum an filij legitimi & naturales dicti
monachi quos creauerat ante ingreſſum
vidi multa conſilia de hoc: ſed nihil boni
allegabant: ſed Fede. de ſenis conſilio
clxix. ibi conſuluit Joan. de paglar. de ſe-
nis non verecundabatur petere quod reſpon-
dit ſibi quod tertia pars debet eſſe filiorum
per tria iura. primo quia appellatione he-
redum in dubio venit filius vt. l. ex fa-
cto. §. fina. ad trebel. & in. c. j. §. perfecte.
de lege conr. in vſ. fend. & eodem titulo.
de alie. feu. §. ſi clientulus. Preterea vbi
verba leg. ſunt dubia et
equiuoca in dubio ſunt
naturaliter intelligen-
da non ciuiliter: vt. l. fi-
nali. qui ve. eta. l. ſi ita
quis. §. fina. de lega. ij. l.
fideicommiſſum. de con
ditio. et demonſtra. ſed
monaſterium de iure ci-
uili ſuccedit. c. in preſen-
tia. de proba. & §. hoc pre-
ſenti. de ſanctiſ. epiſ. et
auth. ingreſſum. filius autem
naturaliter. vt. l. vo. de
bo. damna. l. ſi ſcriptum.
de liber. prete. ergo &c.
Sed idem Fede. conſi-
lio. xxxiiij. diſputatio. con-
cludit contrarium. ea ra-
tione quia appellatio-
ne heredis etiam extra-
neus comprehenditur:
vt. l. in conuentionibus.
l. ſciendum. & l. heredis
appellatione. de verbo.
ſignifi. ſed monaſterium
eſt heres monachi vt in
auth. ingreſſi. et in auth. ſi
qua mulier. ergo &c. mo-
nachus autem quicquid
acquirit: acquirit mona-
ſterio. xviij. queſtio. j. c.
j. et dicta auth. ingreſſi.
Ad iura Joan. reſpondit
quod loquuntur in caſibus
ſpecialibus et bene: et
hanc opi. fuit conſulen-
do ſecutus per plures
rationes quas pro nunc
non refero.

451 ¶ Tu ſcis generale
iſtud dictum quod cleri-
cus in rebus proprijs gau-
det eo priuilegio quo ec-
cleſia vt in. c. fina. de vi.

450 ¶ Statutum vrbis veteris &c. Iſtud
quod hic dicitur vide plene examinatum
per Feli. Sand. poſt Abba. in. c. in pre-
ſentia. colum. xiiij. in princip. ver. & per
iſtam glo. de proba.

451 ¶ Tu
ſcis genera
le &c. in fi.
adde quod
in ſimili di-
xit Specu.
in titul. de
reſtitutio. in
integrum. §.
qualiter. ver-
ſicu. ſed nunquid.
& glo.
ij. in clemen.
j. de reſtit.
in integrum
quod in bonis
patrimoni-
alibus non
competit cle-
rico reſti. in
integrum eo
modo quo
competit bo-
nis eccle-
ſie ſimiliter di-
xit gloſſ. in
c. ſi tribu-
tum. in ver
bo poteſta-
tem. xj. quo.
j. quod pre-
dia clerici
ceſſantis a
ſol. tributi
vendi poſ-
ſunt licet ſe-
cus in pre-
dijs eccle-
ſie et dicit
dominus Card.
in. c. primo
in. ij. colum.
verſicul. ex
his infero
de do. & con-
tu. quod non

per omnia cēſetur eodem iure bona ec-
cleſiarum ꝛ clericorum ꝛ quod glo.d.c.
ex literis.hic alleg.p Ro.procedit quo
ad alia priuilegia vt quo ad immunita-
tes.ꝛ idē dicit.d.car.l.c.fi.hic etiã alle.
p ro.ſimili
ter dixit gl.
in.c.nouaz
genus. de
deci.ꝛ glo.
l.c.ſi q̄s lai
cus.xvj.q.
j.q ls ꝫ bo
nis eccl'iaꝝ
clerici non
ſoluāt deci
mas vt.d.
c.nouū.tn̄
ſec' de pa-
trimoniali
b' q̄ſdā il-
latiões ad
hoc vide p
Felin.in.c.
eccl'ia ſan-
cte Marie.
colum.v.in
prin.ver.et
hinc eſt.

452 ¶ Dñi
mei ꝛc. In
fi.a.d hoc vi
de Semi.l
c.ſi religio
ſus. hic al
le.circa p̄n
cip.verſi.q̄
ro an quili
bet.ꝛ zab.i
c.cū cōceſ-
ſa.de elect.
bene etiaz
diſtinguit
do. Cal.in
conſi.iij.de
regularib'

455 ¶ Si
allegat ꝛc.
Ibi ſed cō
ſulam con
trarium p

et ho.cle gloſſ.in.c.ex li
teris.de pign. xvj.q.j.ſi
mulier.ꝛ in cle. p̄ſenti.
de cenſibus.ꝛ in.c.ꝑꝑ.
eo. tit.lib.vj. Canoniſte
ponunt in.c.ſi diligēti.
et.c.fi.de p̄ſcrip. modo
pone quod contra eccle
ſiam non preſcribit niſi
annis.xl vt in.d.cap̄.de
quarta.de preſcrip. ꝛ in
aut.quas actiones. an
erit idem in re clerici vi
detur qd ſic per dictam
regulam ſed cōtrarium
eſt verum quia fallit in
preſcriptionibus a pie
preſcriptionis. gloſ. eſt
ſingula.xvj. qōne.iiij.c.
poſſeſſiones.

452 ¶ Domini mei prehe
ri conſuluerunt me de
hoc monach' vel alius
frater religioſus poteſt
trāſire ad ſtrictiorē re-
gulā īpetrata licētia lʒ
non obtēta vt l.c.lʒ.ꝛ.c.
nō eſt.de re'la.ꝛ eſt caſus
in.l.q̄ ſub pretextu.C.de
ſa.ſanc.eccle.ꝛ ibi gloſ.
Si vero velit trāſire ad
regulam laxiorem non
poteſt ſine pape licen-
tia. Modo ipſi querunt
quid ſi velit tranſire ad
regulam parem. cuius
licentia tūc requiratur
ſuperiores cū poſſunt
eſſe plures vt generalis
abbas vel miniſter ꝛc.
vere ego multum dubi-
taui et queſiui iſtos cō-
mentantes in.c.licet.et
nō inueni.demum repe
rij conſilio dei Innoc.in

c.fi.de renun.Archi.xix.q.iij ſtatuim'.
Jo.an.in.c.religioſus.de elec.li.vj.ꝛ in
c.ij.de teſtamē. eo.lib.in nouella.Pau-
lus de leazaris.in cle.fi.de elec.Lapus
allegatione.lxij.cxxx.ꝛ ibi iſti docto.va
riant.mihi videtur quod requiritur li-
centia Abbatis nec ſufficiat habere a
priore cōuentuali per dictam.l.qui ſub
pretextu.vbi reputo caſum ſingularez.
Secundo moueor per dictum ca.ſtatui
mus.quia pater totius ordinis eſt ab-
bas facit me multum dubitare.c.fina.
de pac.lib.vj.vbi dicit quod valent con
uentiones inter priorem conuentualez
cum aliis abſqꝫ alia ſuperioris licentia
generali.ergo eadem ratione debet va-
lere impetratio licentie ab eodem prio
re.ſed primam partem puto veriorem ꝛ
eum vult tranſire ad partem.debet ha-
bere licentiam totius conuentus.gloſ-
ſa ordinaria in cap.cum ſingula.de pre
ben.lib.vj.

453 ¶ Ratione delicti quis ſortitur foruz
vbi deliquit quod eſt verum in foro tē-
porali.Sed an ſit idem in penitentiali
vt alter alterius parochie poſſit iniun-
gere penitentiam:dic quod non.gloſſa
eſt ſingularis.xvj.q.j.c.j.quam nota.et
adde eum ad.c.licet.de foro compe.ꝛ.l.
j.cum aut.vbi de cri.agi opor.

454 ¶ Papa imponit penitentiam trāſ-
mutando votum nunquid epiſcopus
poſſit illam penitentiam immutare et
alterare.ꝛ hoc fuit de facto rome in p-
ſona cardinalis de vrſinis qui eſt ſum-
mus penitētiarius dicebatur quod non
quia minor non poteſt legem ſuperio-
ris tollere:vt.l.minor magiſtratus.de
arbi.Sed in contrarium eſt glo.ſingu-
laris.xxvj.q.vij.tempora plenitudinis.
de quo verbo habes text.in.l.ſi quis li
bellos.C.de appella.monetur ex text.l.
ſi hominem.ff.mā.quis optime probat
tene menti quia lucratus ſum duo bir-
retria de illa glo.

455 ¶ Si allegatur cauſa ſuſpitionis.de-
bent arbitri eligi ad cognoſcendum de
illa ſuſpitione vt.c.cū ſpeciali.ꝛ.c.ſecū
do requiris.de ap.l.apertiſſimi.de iudi.
cum ſi.Scis enim quod delegatus non
pōt cognoſcere niſi in loco inſigni.vbi

eſt copia peritorum.caſus eſt in.c.ſta-
tutum.de reſcrip.lib.vj.modo pone qḋ
delegatus eligit certum locum quem
vna pars dicit inſignem ⁊ idoneum al-
tera non.an in hoc diſcutiendo debent
arbitri eligi dic quod ſic.ſecūdū quod
eſt glo.in dicto.c. ſtatutum. ſingularis
notabilis et mirabilis eſt glo. Jo.and.
ſed conſulam contrarium per regulam
Joannis andr.quod nunꝗ arbitri de-
bent eligi.niſi in caſib⁹ in quibus hoc
a iure exprimitur in.c.pia.de excep.li-
bro.vj.in nouella.iij.q.v.quia ſuſpecti
per Archi.ſed in caſu noſtro nō eſt tex.
dicens arbitrorum eligendū ergo ⁊c.
⁊ illa regula fundatur in duobus. Pri-
mo quod nemo inuitus compellitur cō
promittere vt.l.iij.ff.de arbi.Secundo
quia continentia eiuſdem non recepit
diuiſionem: vt.l.nulli.C. de iudi. adeo
quod iudex in principali eſt iudex in
incidenti:vt.l.quoties.C.eodeꝫ titulo.
⁊ glo.in.c.ex tenore.de reſcrip.

456 ¶ Quod iudex motu proprio parte
non petente poſſit cōcedere ex officio
minori in integrum reſt.quia aduoca-
tum ⁊ procuratorem dare ex officio po
teſt minori.vt.l.nec quicquam.§.aduocatus.
ff.de offi.pconſu.Item quelibet etiam
femina poteſt comparere pro pupillo
et opponere:vt eſt caſus ſingularis ſe
cundum intellectum Barto.in.l.iij. C.
de negotijs geſtis.ſed hoc qḋ dico non
habes in.l.iiij.§.hoc auteꝫ.de dam.in-
fec.⁊ in.c.j.de poſtula.prelato.iſtud eſt
dictum ſingulare Joan.andr.in.c.cum
veniſſent.de inſtit.in notabili quod ſic
mouetur per tex.dum dicit per noſmet
ipſos ⁊ minor ⁊ eccleſia equiparantur:
vt in.c.j.de in integ.reſt.in.l.reſpubli-
ca.C.ex qui.cau.maio.licet de hoc legi
ſic ſecundum eum dubitent ſed nō in-
uenio legiſtā hoc ponentē:ſed forte nō
eſt verū quia ille tex.loquitur in papa.
ſecus in alio iudice inferiori per regu
lam dicte.l.iiij.§.hoc autem iudicium.

457 ¶ An iudex mediolani habēs priui-
legium ab imperatore quod poſſit om-
nia que ipſe princeps etiaꝫ de plenitu
dine poteſtatis facere poſſit tollere ius
alterius ſine cauſa. dato quod pnceps
ipſe poſſet duꝫ hoc que
rerē.inueni vnuꝫ dictū
no.Bal.qui Bal.i.l.q̇ ſe
patris.C.vñ li.dicit qḋ
lꝫ iperator poſſet priui-
legiū.euocare vt eſt ca
ſus i.c.veniēs.ð pſcri.
tñ hoc verum niſi pro il
lo puilegio pecuniā ca-
piat iperator tūc em̄ vi-
det venale facere puile
giū ⁊ ſic ex illo ꝯctu ipe
rator ligatur vt i.c.j.de
natura.ſen.in vſib⁹ ſeu
dor.⁊ in.c.j.de pba.no.
Cy.in.l.digna vox.C.ð
legi.cuꝫ ſi.Sed ꝯ hoc di
ctum habes caſuꝫ in ter
minis i.l.titi⁹ puerū.ff.
de obſequijs. vbi ſeru⁹
pōt reuocari i ſeruitutē
ppter ingratitudinē. lꝫ
pecuniam ſuſceperit pa
tron⁹ ibi priuilegiū em̄
ꝗuis nō gratuitū ei cō-
tulit not.text.aureum.

458 ¶ Tu habes titulum
legis quis ⁊ a quo app.
canoniſte de offi.deleg.

opi.Jo.an.in dicto.c.pia.hic allega.vi
de ibi gemi.col.ij.ibi.ſecunda opinio.
⁊ Archi.iij.qḋ.v.quia ſuſpecti.ibi tu di
cas ⁊ ibidem.Gemi.col.ij. Ab.in.c.ve-
rum.colum.v.de foro compe.ſed in cō
trariū ad-
ducit mul-
ta ſimilia
exempla
Sand.i.c.
poſt.colū.
ij.ð reſcri.
noluit ta-
men firma
re conclu-
ſionē quoꝫ
dicit ſe nō
dum repe-
riſſe firma
tam et de-
mum dicit
qḋ volens
ſubtiliare
materiam
haberet ſe
reducerē ad
regulaꝫ ex
tenſionum
cum fallen
tijs regula
eſt quod ca
ſus corre-
ctorū et ex
orbitantes
non exten-
duntur.l.ſi
ſo.§.ð viro.ff.ſol.matrimonio.vbi ple
ne per ſcriben.de fallentijs ponit etiā
xū.gem.i.c.j.col.iiij.de tēpo.or.in.vj.p
Feli.in.c.tranſlato.de conſti.

456 ¶ Quod iudex ⁊c. Ad text.in.c.cum
veniſſent.hic alle.ꝙ papa pōt reſtitutre
in integrū non petentes.adde Jnn.ibi
poſt alios in.x.col.ver.quartus intelle
ctus adde no.Fel.in.c.j.co.ij.in pn.de
te iud.⁊ ad hoc faciūt multa exempla ꝙ
vtrobiꝗ adducit ad iſta vide ſi faciūt ꝙ
dicit fel.in.c.ad petitionē.de offic.de-
le.col.ij.ver.⁊ quantum poſſit.

458 ¶ Tu hēs ⁊c. Adde ꝙ iſtā opi. Ludo.
lꝫ etiā Panor.i.c.dilecti.lo.ij.in.ij.col.

de app.⁊ in.c.ſi quis ꝫ.de fo.cōpe.mili
tatur niſi eṗs eſſet abſens vt ꝑ Abb.in
dictis locis quē l hoc reprobāt moder.
qꝛ ſemper appellari dꝫ ad delegātē ⁊ vi
cari⁹ non delegauit.ſed caue ſm Fel.in
d.c.ſi quis
ꝫ.qꝛ ſiue ſit
pḡſſiue ab
ſens poteſt
indiſtincte
appellari
ad vicariū
ſm Mod.
in.d.c.dile
cti.l co.xij.
ꝟ.ſcdo qrit
allega.Ro.
cccl. hodie
iij. de offi.
vica.in no
uis q̄ vere
non dt hoc
ſed quod
a delegato
vicarij ad
eum nō ap
pellatur ſꝫ
l terminis
vide Rom.
ccclxxj. ho
die de offi.
vica. vlti.l
nouis : rō
qꝛ faciunt
idē tribunal.c.ij.de cōſue.l.vj.vbi doc.
ad allegata in ꝯriū rñdet Sand.vbi.ꝫ.
459 ¶ Tu habes ⁊c.In fine.ad hoc vid
Alex.in.l.debitorib⁹.co.pe.ꝟ.capio gl.
in verbo reddere.de re iud.vbi dicit ꝙ
illi qui nolunt reddere cū poſſint ſi ſint
contumaces in ſoluendo debēt ſtati ad
ſoluendū compelli cū aliquo tn̄ tempe
ramento arbitrio iudicātis.quia quis
cuꝫ ſacco paratus accedere non debet
iuxta.l.quod dicimus.ff.de ſol.materia
habetur ꝑ ſcribentes in locis hic alle.
per Can.in.c.cōſultationi.de re iudi.⁊
in.c.querente.de offi.dele.
461 ¶ Occidens ⁊c.ibi ſed nūc eſt dic
ꝙ Barto.i.l.cum ratio.iſtud nō dicit ne
ꝗ loquit̄ de occidēte filiū teſtatoris bñ

quod a delegato appel-
latur ad delegantem.mō
epiſcopus ſenēſis. dele
gat canonico cauſaꝫ nū
quid ad eius vicarium
poſſit ab eo appellari.
archi.in capitulo ſecun
do de conſuetudine.lib.
vj.determinat quod ſic
monetur quia epiſcopi
et vicarij idem eſt tribu
nal vt dicto capitulo ſe-
cundo.et ca.romana.de
appel.lib.vj.Sed dubi-
to quia videtur mihi ca
ſus contra eum.nam ap
pellare et recuſare equi
parantur vt in capi.ſu-
per eo.de appel.ſed ha-
beo caſuꝫ quod ſi delega
tus allegatur ſuſpectus
illa cauſa debet agitari
coram epiſcopo vt in.c.
ſi contra vnuꝫ.primo re
ſponſo de offi.dele. lib.
vj.non obſt.ratio qꝛ non
fallit quādo epiſcopus
delegat cauſam.nam tunc delegat⁹ eſt
maior vicario in illa cauſa.probo: quia
legatus ſedis apoſtolice habet ordina
riam iuriſditioneꝫ.vt in.c.ij.de officio
leg.lib.vj.⁊ tamē delegatus ſedis apo-
ſtolice eſt maior eo.vt in.c.ſtuduiſti.de
offi.le.⁊ ideo ad papam appellat̄ et nō
ad legatum vt ibi ita dicas in caſu no-
ſtro eadem ratione.

459 ¶ Tu habes de termino humanita-
tis condemnato.vt.l.promiſſori.de con
ſti.pecu.ff.de verb.oblig.l.eum qui.in
glo.Sed nunquid ſi conſtat debitorem
poſſe ſtatim ſoluere ſit ſibi illa dilatio
dāda.Cy.i.l.j.§.exactio.ꝯ rei vxo.ac.te
net qd non allegat certum eſt quod cō-
dēnato actione perſonali lex dat mēſes
quatuor ad ſoluēdum.vt.l.ij.⁊.iij.C.de
vſur.rei iudi.⁊ in.c.querenti.de offi.de
leg.ſed hic terminus poteſt per iudicē
tolli.ſic conſtat condemnatum ſoluēdo
eſſe.vt.l.ſꝫ.⁊.l.debitorib⁹.ff.de re iudi.⁊
c.ad conſultationē.eo.tit.ergo ⁊c.notā
quia ſingulare ſed credo nō verū qꝛ iu-
ra per eum alleg.nolunt quod poſſit iu
dex tollere ſed diminuere ſic ex cauſa.
Et qd non poſſit tollere patet.qꝛ termi
nus datus a lege nō poteſt tolli per iu-
dicē.vt in regula indultum cū ibi not.
per Dy.ergo ⁊ de hoc puto caſuꝫ in.d.
§.exactio.ſi bene pōderes ꝫ Cy.⁊ ꝑ di
ctū.§.exactio.reprobat Cy.⁊ vltramon.
Bartolū ⁊ docto.in.l.diuortio.§.inter-
dum.ff.ſolu. matrimonio.duꝫ loquitur
de iure quorum eſt facilis reſtitutio. Sed
ſi condemnatus ſolus dicit ſoluere ſe
paratum perdat beneficium dicte dila
tionis miſerationis cauſa indulte.dic
quod non. caſus eſt ſingularis in.d.l.
ſi debitori.ff.de iudi.not.quia quilibet
diceret contrarium.

460 ¶ Nūquid ad faciendum pacē ſuffi-
ciat generale mādatū hic caſus eſt de
facto dic ꝙ nō.ſed requiritur ſpeciale
ſm Spec.in ti.de treu.⁊ pa.§.j.ver.hic
quoqꝫ preterea.in tit.de ꝓcu.§ ij.ꝟ.xij.
⁊ adde ad.l.pōponius de ꝓcur.⁊.c.qui
ad agendum.eo.tit.in.vj.not.quia ſin-
gulare ⁊ habeo de facto conſulere.

461 ¶ Occidens teſtatorē priuatur here
ditate tanꝗ indignus ⁊ applicatur fi-

ſco.vt.l.cum ratio.in fi.de bo.dam. Sʒ nunc eſt queſtio de facto quid in occidēte filiū teſtatoris ſeu ei⁹ cui quis ſuccedere poteſt. Bart.in.d.l.cum ratio.dicit quod priuatur ſed hereditas nō ad fiſcum.ſed partim in gradu applicetur allegat.l.ſecunda.§.ſi fratris.ff.ſi quis aliquem te.prohi.ſed in.l.codicillis.§.morte.de leg.ij.mouet ꝛ nō determinat dicit tamen ꝙ in.§.morte. videtur caſus quod non priuatur hereditate occidens filium teſtatoris.ſed poteſt reſponderi quod ibi plures erāt fratres ita ꝙ alius frater non occidens ſuccedat.et ibi patet et ille.§.ſi fratris nil facit pro opi.Bar.ſi bene aduertis.quia de portione fratris occidētis nō loquitur baldus no.in.l.hereditas.C.de his q.vt in dig.qui allegat caſuʒ ſingularē de hac queſtione optime probantem quod priuatur ꝛ fiſco hereditas applicat.vt.l.is conſequēter.§.j.ff.familie herciſcū. ꝛ ita conſului.

462 Emptor ſuccumbens per ſententiā arbitri non habet regreſſum de euictione cōtra venditorē qd eſt verū niſi emptor compromiſerit in venditorem: quia tūc habet de euictione regreſſum. ſingulare verbū ſpe.in ti.de arbi.§.pe. ver.ſʒ pone.not.bene.qr non eſt alibi.

463 Dubitatio eſt magna an teſtis infamis iſamia facti admittatur ad teſtificādum que infamia non poterat aboleri niſi a ſolo deo quem ſemel horrēdis ꝛc.de quo in.l.caſſi⁹.ff.de ſena.ꝛ.l.cunctos populos.de teſt.c.teſtimoniū ſed hec dubitatio ceſſat qñ agitur de ꝑbanda ingratitudine feudatarij vel donatarū vel filiū exheredati.tūc em̄ non admittitur infamis iſamia facti.caſus eſt ſingularis in.c.j.ꝶ.ſumme integre opi.ꝙ teſtes ſunt neceſſarij in ꝟſi.feu.

464 Tu bene dicis qd eſt publiciana. quia actio cōpetens ei qui als fuit poſſeſſor lʒ ille non dñs a publio inuētore nō requirit ꝙ vēdēs habuit fidē vt.l.de ꝑtio.de publi.qd eſt verū niſi quis vellet intentare publicianā cōtra dñʒ rei. glo.eſt ſingularis in.l.ſi a titio.ff.de rei vendic.tunc enim non poteſt niſi habita fuerit fides de precio vel ibi quod no

loquit de portione fratris vel illius q̄ debebat ſuccedere cū occidēte et tʒ qd non applicetur fiſco.Sed eū reprobat Bal.in.l.hereditas hic alle.in fi.per.l. his cōſequēter.bñ eſt verū ꝙ Bar.in.l. codicill.§. morte pōit q.de q̄ h ꝑ ro.ꝛ bal.eā determiat in.d.l.hereditas ꝑpe fi.ꝑ.d.l.his cōſr.ꝛ ibidē Bal. ponit de eo q̄ inē fecit fratrē teſtatoris ꝛ remittit ſe ad.c.j.d eo q̄ iterfecit fratrē dñi ſui.co.ꝑ.qd autē ſi frater occidit fratrē an ſeq̄ntes i gradu ſuccedāt bal.i.l. eā quā. C. de fideicōmiſ. ibideʒ ēt tāgit. adde ēt qd ſi ſtatuto cauet ꝙ ſi fili⁹ occidat patrē nō ſuccedat ꝙ tūc nihilomin⁹ ſuccedit nepos ex filio niſi ēt nepos culpabilis putaʒ ſentiēs pōit alex. i.l.cū rō.§.ꝑterea h alle.ꝛ no.Bal.p illiū.tex.in.l.ſi qs inceſti.i fi.C.d inceſt. nup.ꝛ vide Bar.in.l.ex ꝑte.de adi.leg.

ſta.perpetuo.

465 An ſuper queſtione tutele cadat tranſactio dic quod non quod eſt mirabile:ꝛ iſtud ſingulariter tenet Barto.in l. ius dandi.de tuto.et curatoribus da.ab his.allegat.l.in eos.de tute. que nil facit ſecundum te.ſed inducas ſic tranſactio non fit niſi aliquo dato vel retento.l.tranſactio. C. de tranſactio. ſed in tutela non licet aliquid dare. vt. d. l. in eos.ergo ꝛc.

466 Cauſa ſtatus non poteſt compromitti.caſus eſt in.l.nō diſtinguemus.§.de liberali.ff.de arbi.ꝛ in capitulo cauſa.de in integ.reſtituti. et ibi habetis. Sed an de ea poſſit arbiter incidenter cognoſcere.videtur ꝙ ſic.vt.d.l.quoties .C.de iudi.cum ſi.ſʒ non facit quia loquit in iu/

465 An ſup ꝛc.in fi.an qd tutele cadat in ꝯpromiſſuʒ ponit Bar.l.l.ꝑtor ſpe.d tu.ꝛ cu.da.ſʒ in.l.ius dādi.nihil de hoc dicit.ad iſtud faciūt no.per eūdē.in.l.ſi quis in cōſcribēdo.C.de pac.ꝛ no.idē. in.l.fi.C.vbi ꝛ ap.quem per ſpe.in tit. de arb.§.reſtat.ver.quid ſi pater.

466 Cā ſta.ꝛc.i fi.Adde Sād.idē tenētē i.c.cū oporteat.col.pe.ꝶ.q dcō de accu.

dice nos in arbitro q̇ nõ poteſt concedere formā compromiſſi.l.nõ diſtinguemus.§.de officio.ſꝫ nihilominus dicas idē in arbitro.caſus eſt ſingularis ſm vltimaꝫ ſol. glo.in.l.cuꝫ proponas. C.de re.cre.ſed eſt notādum.

467 ¶ Procurator ſi ſententia feratur contra dominum. tenetur appellare licet ſit dubiū an teneatur proſequi.l.inuitus.C.de pro.⁊ capitulo non iniuſte.eodem titu. ſed pulchrum dubiū eſt quid in defenſore an teneatur appellare quilibet diceret quod non q̃ negotiūm geſtorum voluntas gerentis finē facit ſatis enim ſi cui vel in paucis laborib⁹ conſulatur tex.eſt in.l.tutori.C.de nego.geſt.⁊.l.tutores qui poſt.§.qui ſe. de admini.tu. ſed cõtrarium eſt verum . caſus eſt ſingularis.in.l.liberto. §. litem. ff. de nego. geſt.

468 ¶ Teſtator mandauit per heredem ecclīā conſtrui in domib⁹ ipſis et ſcis quod non poteſt ſine ſpeciali conceſſione epiſcopi habes quod alibi poſſet conſtruere non in illis teſtatoris an ſi conſtruat in loco non teſtatoris non niſi conceſſit epiſcopus ſed in tertio loco incidit heres in penam per teſtatorem adiectam ſi non fiat in loco precepto.dic quod non quando diſpoſitio hec eſt alī habilis.caſus eſt ſingularis in.l.teſtamēto quidā la grande de conditionibus ⁊ demõſtratiõibus.⁊ habui a Bal.i.l.j.C.de his que pe.no.⁊ ita cõſului pridie.

469 ¶ Emphytheota nõ poteſt aliena re ſine licētia domini.vt.l.fin.C.de iure emphy.c.potuit.loca.ſꝫ pone q̃d eſt adiectum pactum inter dominū ⁊ emphytheotā quod poſſit emphytheota vēdere emphytheotaꝫ.an intelligatur poſſe vendere ſine eius ꝯſenſu in titulo de locato.§.nūc aliqua.ver.pen.tenet quod teneat requirere hoc caſu dominū:intelligitur eniꝫ hec facultas cõceſſa ſm veram diſpoſitionem alleg.l.ſi quādo. C.de inofficio.teſtamēto.ſed hoc dictū non eſt verum.nam creditor poteſt vendere rem pigneraticiā.licet fuerit actū in contrarium.ſi tamen precedat trina monitio.l.ſi conuenerit.ff. pigno.act.ſimilis eſt actus.tunc creditor poteſt vēdere precedente vna monitione.caſus eſt in.l.fin.C.de iure do.impe.Sꝫ quid ſi factum eſt pactuꝫ quod creditor poſſit vendere an requiratur monitio ſecūdum ſpe.ſic.ſed eſt falſū.caſus eſt in dicta.l.ſi conuenerit.primo reſpõſo alle. glo.in.l.creditor. C. de diſtrac.pig.Itē habes ſeruitutem non poteſt illam cedere in alium niſi ſimul cum fundo. vt l.via conſti.§.ſi fund⁹.ff.de.ſerui.ruſti. modo pone quod dedit ſibi licentiaꝫ cõſtituens quod poſſit in alium trāſferre tunc enim poteſt abſq; fundo cedere vigore pacti.caſus eſt ſingularis in.l.cū plurimum.§.j.ff.de ſerui.ruſti.nõ ob.l. ſi quando.quia ibi priuilegiuꝫ poterat operari alius ſed habilitat quē ad teſtādum merito non operatur cõtra ius cõmune ſecus in caſu noſtro vbi nil operatur et miror de Ioan.an.in addi.quod non reprobat Specu.

470 ¶ Florentinus contrahit ſenis cum iuramento cū florētino vult petere abſolutionē a iureiu.ab epõ ſenēſi altera pte abſente pulchrū dubiū ⁊ habeo in facto videtur quod non quia ſtāte videtur quod requiratur ptis citatio in petitione abſolutiõis a iuramēto ſꝫ quis non poteſt conueniri in loco contract⁹ niſi ibi inueniat.vt in.c.romana.§.con

469 ¶ Emphytheota ⁊c. Ad ſtā ſinglare vide de ma.meū plene loq̄ntem i rep. l.ij.col. xxiiij.C.de iure emph.⁊ alex.ꝯſ.ccc xliiij.inc.viſo themate ⁊ ſcripturꝫ in.iij.colū. ⁊ de h̄ vide ēt plene et elegāter p bar. cepo.i cautelis ſuis char.iiij col.j. cau.i ci.ꝯſiliaꝫ ſine cantela qñ vaſall⁹ vl' ēphyteota.ad h̄ vid ēt.j.ſin.ſꝫ ⁊ inci.tu hēs q̄ ſi vaſall⁹ ⁊ q̄ ibi addidi.

470 ¶ Florētin⁹ ⁊c.in ſi.add̄ fe.l.i c.rõne.co. 13.ꝯ fo.cõ. ⁊.c.j.l. iiij. q.ꝯ iureiu. add̄ ēt i ter minis col. ꝯ of.or.ꝯſ. j.⁊ de iure iu.conſ.vj. ⁊ per eūdē Feli.in.ꝯ. ca.j.co. vj. ꝟ .decimo quero.

ſtrahentes de fo.competenti libro ſexto. et.l.heres abſens.§.qui tutelam.de iudi.Item illud eſt verū.vbi agitur ad executionem contractus.ſed in caſu noſtro agitur de diſſolutione vnde non videtur quod poſſit ibi conueniri:nec citari videtur.caſus in.l.ſecunda vbi ⁊ apud quē ad diſſulutionem contractus actor ſequitur forum rei.ſed tamen contrarium eſt verum.caſus eſt vnicus in.l.contractus §.in omni.C.de non numerata pecunia. nota.in.l.ij.C.de eo quod cer.lo. ⁊ ita determinat Lapus alleg.x.do.Ant.alle.in c.poſtu.de fore compe.⁊ dicit de hoc eſſe textum.ſed non multum facit.non allegat.§.in omni.

471 ¶ Uariant cōtinue domini in reuocatione procuratorum.⁊ hec variatio domino vt eum obliget procurator licet reuocatus textus ſingularis in.l.ſed ⁊ pupillus.verſ.ſed alia iuncta glo.ff.de inſtitutionibus.nota bene ⁊ adde ad.l.j.C. de ſatiſda.

472 ¶ Per italiam communiter ſunt ſtatuta quod de quolibet cōtractu debeat ſolui gabella.pone quod duo forenſes ſenis contrahunt an debēt ſoluere gabellam ſecundum ſtatuta vbi contrahunt. regula eſt quod non quia ſtatuta nō poſſunt forenſes ligare quia extra territorium ius dicendi.capitulo vt animarū. de conſtitutionibus lib.vj.⁊.c.cum a nobis.de ſententia excommunicationis.⁊ l.fi.de iu.om.iud.ſed contrarium eſt verum ſm Bald.in.l.j.C.de cōtrahen.em. allegat rationem.gabella enim venit in continentia contractus.ergo ſicut ratione contractus poteſt conueniri in loco vbi cōtraxit ad id quod in contractu deuenit.vt.l.heres abſens.de iudiciis.ita conſequenter ad gabellam.gl.eſt ſingularis in aut.vt diffe.iudi.§.hoc conſiderantes in ver.hypotheca.⁊ illam didici a Bald.in.l.ij.C.man.ad fi.quod nota.

473 ¶ Superior preſcribit iuriſditionem cognoſcēdi iter ſubditos inferioris dic quod ſic.ſtatuto inferiori terminum vt cognoſcat.quo non expedicte infra terminum transfertur elapſo termino ad ſuperiorem.vt in capitulo irrefragabili. §.celſus.de offi.ordi.

472 ¶ Per italiam ⁊c.Ibi ſed contrarium eſt verum.adde no.in.l.cūctos populos C.de ſumma tri.⁊ fide.cath.vbi gl.eſt ſingularis.dicit ꝙ Bald.allegat in aut.vt omnes ob.iu.prouin.§.hoc conſiderantes.ad hoc ſ.ꝙ etiā qui ad hypotecariā debitor ſortitur forū in loco cōtractus ꝑ gl.ibi ſuper verbo hypotheca ad iſtd etiā faciūt que dicit idem Bal.in.l.j. hic alle.in iiij.q.nā illud ad qd allegat hic per ro.dicitur in.v.et que Bal.l. magis puto.§. illud. ff.de re.eorum.⁊ bal. in.l.multū C.ſi qs alteri vel ſibi.

474 ¶ Corūz arma qui propter proditionem expulſi ſunt de ciuitate.an debeāt deleri.dic quod ſic. caſus eſt ſingularis in.l. eum qui.adde ad tractatum de armis.Bar.Eſt vnus qui fecit capellam vel eccleſiaz in memoriā ſui nominis poſuit ibi arma ſua an clerici pñt illa arma delere.dic qd nō immo puniuntur arbitrio iudicis ſi fecerint l.q̇ libertate ad fi.⁊.l.opꝰ §.inſcribi.de ope.pu.nota.quia quotidiana.

475 ¶ Legatum factum ad pias cauſas in vnū vſuz non poteſt ſine licentia pape in alium vſum conuerti vt in cle.qꝛ contingit.de reli.do.l.legatum de vſufr.le.modo legauit teſtator eccleſie.x.cō uertenda in factura calicis vel mille vt eccleſia conſtruatur. nunquid ſi non eſt opus eccleſie illud fieri de conſenſu epi poſſit in aliud conuerti dic ꝙ ſic vbicunq; enim quid relinquitur in vſuz piū quo nō eſt opꝰ pōt ꝑ epm ſolū fieri trāſactio.

476 ¶ Accipiens ſibi teſtatoꝛ relictū nō pōt teſtm̄ infringer̄ qꝛ ꝙ approbauit ⁊c.Sꝫ q̇d ſi q̇s accipit id qd d̄bet ſibi ex donatiōe cā mor.ſepato a teſtō an poſſit teſtamentū infringere vr ꝙ ſic qꝛ diuerſa eſt donatio a teſtō et ex diuerſis non fit illatio.

vt.l.luci⁹.§.ſempronius
de leg.ij.tamen contra-
riuz eſt verum.caſus eſt
ſingularis ⁊ nō alibi in
l.ſi vero.verſi.ſed ſi mor
tis.ff.de bo.lib.

477 ℂIus petendi rem q̄
incidit in ꝯmiſſum.quā-
to tempore durat.dic qꝺ
quinquennio caſum ha-
bes ſingularem in.l.fin.
C.de vec.et commiſ.ſed
ius petendi emandatio-
nem cataſtri ſm morem
noſtrum dic ꝙ durat an
no.C.de cenſi.⁊ cenſito.
l.qui ſe grauatos.lib.xj.
Bar.allegat in.l.forma.
§.fi.ff.de cenſi.

478 ℂPone quod arbitriū
datum ſit certis ciuibus
eligendi poteſtatem in
tali loco infra certum tē
pus quo elapſo tranſeat
electio in capitaneū po-
puli.quero nunquid ca-
pitaneus teneatur elige
re poteſtatem de eadem
terra vel pone in colle-
gio quod habet ius eli-
gendi aliquem vt in ca-
pitu.primo.de elec.ſi de
cōſuetudine tenetur ali
quem de certo collegio
eligere.Item pone quod
infra tempus non eligit
an ſuperior ad quem de-
uolnitur ius eligendi.vt
in capitu.ne pro defectu
de electio.⁊ capitu.quā-
uis.de elect.libro ſexto.
tenetur de eodem colle-
gio eligere.Tu diceres
quod hec queſtio non ha
bet dubium quia ſubro-
gatum ſapit naturā eius
in.cuius locum ſubroga
tur.vt.l.j.§.hec actio.ſi
quis teſta.lib.eſſe iuſ.
eum qui.§.qui iniuria-
rum.ſi quis cau.ſed non
facit:quia illa regula intelligit quo ad
primordialē materiā:vt no.gl.vſa.in.l.
certiꝯditio.ff.ſi certū petat.⁊ eſt tex.quē
ipſe allegat.in.l.item veniunt.de peti.
heredita.ſed nihilominus verum eſt qꝺ
ius eligendi tranſit cum eadem qualita
te ita diſputauit Joannes andreas ⁊ de
cidit in regula contra eum.de reg.iu.in
mercu.ſed hodie pro eo eſt caſus in cle
mentina quia regulares.de ſupplen.ne
gligen.prelato.quem textum credo verū
cum Jo.and.fecit mercuriales non vidi
licet illum notet in primo loco in gloſ.
ſua.⁊ ad hoc optime facit quod ſingula-
riter determinat idem Jo.an.in.c.pu-
blicato.de electio.vbi vult quod ſi facta
eſt electio per ſcrutinium vt eſt de iure.
capitu.quia ꝑpter.et.c.vnico.de ſcruti.
⁊ maior pars conſenſerit in eligendum
quod ſi poſtea debentes eligere negle-
xerunt ſuperior ad quem tranſiuit ius
eligendi debet illum in quem maior cō-
ſenſerit eligere quod eſt ſingulariter
menti tenendum.

479 ℂGlo.in.l.deo nobis.C.de epi.⁊ cle-
ri.diſputat an ꝑ ingreſſum religiōis vel
monaſterij purguretur vitium ingrati-
tudinis preambule.ſed glo.⁊ docto.im-
bratan.⁊ miror ꝙ non allegant caſum.
fix.q.vlti.non liceat.vbi caſus ſingula
ris de hoc.

480 ℂEpiſcopus eximit vnam eccleſiam
generaliter a ſua iuriſditione.vel dn̄s
terrā vel caſtrum an intelligatur exem-
ptū a iure reuerentiali Archiepūs treue
renſis conſuluit Old.in conſilijs ſuis.
vt refert ⁊ eſt caſus de hoc neſcio magi-
ſter tuus dixit tibi in.§.libertus.vbi gl.
plena tex.eſt ſingularis quod non in.l.
fi.C.de bo.libe.

481 ℂIus ciuile prohibet officialem ꝯtra
here.l.j.ſi rec.ꝓuin.cū ſi.an poſſit reti-
nere concubinā in ea ciuitate quam re
git videtur quod non quia eſt ratio pro-
hibitionis vt.l.item legato.§.proinde.
de leg.iij.⁊ neſtorius ol's pellicē.de ver.
ſigni.ſed tamen contrarium eſt verum.
caſus eſt in.l.fi.ff.de cōcubi.quē no.

482 ℂRatione infamie habētis ortum a
perſonis maleuolis nō eſt formanda in
quiſitio.vt.c.qualr ⁊ qn̄.de accu.de pur-

478 ℂPo
ne quod ⁊c.
Ibi ſed ho-
die ad iſtud
adꝺ tex.cū
glo.in ṽbo
ſubrogātes
i.c.dilecto.
de preben.
vbi quando
vnus alteri
ſubrogat vt
ſit idē in iu
dicandi mi
niſterio cē-
ſet aſtrict⁹
ꝑ ola eiſdez
modifica-
tionib⁹ qui
bus prim⁹
⁊ eſt tex.i.l.
ſi iudex.cui
certa tpa.
ff.de iudi.
quē me do-
cuit Feli.i
c.cū acceſ-
ſiſſent colū.
viij.in prin
ci.de cōſti.
vbi ſequit
ſcripta per
Lu.hic.

482 ℂRō
ne infamie
⁊c.in fi.ad
de pañ.i.c.
cū i iunctu-
te.i vlt.ṽbz
limitātem.
glo.ibi ꝙ ꝑ
pter infa-
miam a ma
leuolis or-
tam non eſt
inq̄ſitio fa-
cienda vel
purgatio in
dicenda de
bere intelli
gi de ſolen-

ni inquiſitione q̄ fit ſup veritate crimi-
nis ſec⁹ in occulta indagatione creduli
tatis ꝛ fame vt probat̃ ſm eum poſt Jo.
and.ibi.Dicit etiā quod ſolennis inqui
ſitio fieri dꝫ ſuper veritate quando infa
mia a male
uolis orta
eſt apud bo
nos ꝛ gra-
ues tanta
que gene-
ret ſcanda-
lum vt not.
glo.in.c.cū
dilecti . de
purg.cano-
ni.lꝫ.apud
bonos quā
ſic intelli-
git Panoꝛ.
vbi.ſ.et ſic
concoꝛdat
cum glo.in
c . qualiter
ꝛ quādo.ij.
de accuſat.
vbi pleni⁹
dixit ꝛ ibi-
dem vide ꝑ
Sand. poſt
alios mod.
B ¶ Re-
gula cōis ē
ꝛc.adde qd Jo.an.i.c.vr̃a.hic alle.dicit
qd Jnn.ibi ex ꝟbis ſuis ſentit taciturni
tatē hn̄dā.ꝓ ↄſenſu qd tn̄ nō vr̃ ꝓcede-
re l re oneroſa.vt no.Jnn.i.c.in geneſi.
de elec.ꝛ ſic ſentit Jo.an qd in caſu illi⁹
c.taciturnitas inferioꝝ nō dꝫ haberi ꝓ
cōſenſu ſꝫ ſaluādo Jnn.dicit ibidē Pan.
ꝙ ex quo iſti vocāt̃ vt ↄſentiāt vl̃ ↄtradi
cāt ꝛ tacēt habent̃ ꝓ ↄſentientib⁹ iuxta
no.dictā Jnn.i.c.j.de his q̄ fi.a ma.ꝑ.
cap.ꝛ facit.l.de etate.§.qui tacuit.ff.de
interro.act.ꝛ.c.ſi poſt preſtitū.de cōfeſ.
lib.vj.ꝛ vide Jnn.in.c.fi.de offi.leg.vbi
dicit.idē qd in epō hic.ꝛ ſequit̃ Fede.
de ſe.ↄſi.xvj.plus dt do.Ant.ꝛ Jmol.in
d.c.vr̃a.qd ſi ſubeſſet iuſta cauſa pōt
epꝯ cū cōſenſu ſui capl̃i tm̄ ſtatuere l ꝑ-
iudiciū ꝓlatoꝝ inferioꝝ. vel eccleſiarū

gaicano.cū in iuuentute
Bar.in.§.publico Ang.
in.l.ſi vacantia.Bal.in.l.
cōgruit.de offi.preſi.qd
intellige cum grano ſa-
lis.ꝙ non eſt formanda
ſup delicto.ſed ſuper fa-
ma inquirēda ſic dictū
eſt Jo.and.in.c.cū in iu-
uentute.de preſum.quod
eſt ſingulare.

483 ¶ Jnferioꝛ a principe
nō pōt ſtatuere in preiu-
diciū alterius nō citati
neqꝫ ↄſenſientis.vt in.c.
fi.de ma.ꝛ obe.c.fin. de
his q̄ fi.a ꝑla.ꝛ.c.cum eſ-
ſes.de conſti.Modo po-
ne ꝙ facta eſt cōſtitutio
tertio ꝑſente ꝛ tacēte an
intelligatur conſentire.
B ¶ Regula cōis de qua i
l.que dotis.ſol.ma.cū ſi.
hꝫ ꝙ in his que ſunt ꝑiu
dicialia tacēti habent̃ ꝓ
ↄdicente.ita vr̃ hic dicē-

ſubditoꝝ etiam illis conſentientib⁹ ꝑ il
lud qd hr̃ i.c.fi.de his q̄ fiūt a ma.parte
cap.ꝛ ꝑ no.ꝑ Jnn.ꝛ Jo.an.i.c.in noſtra.
de iniurijs.ꝛ in.c.q̄ in eccleſiaꝝ.de ↄſti.
faciūt no.ꝑ gl.in.c.cōſtitut⁹.de reli.do.

dū dic ↄtrāū.ꝛ hoc nō vi-
dit Bar.verbū eſt ſingu-
lare Jnn. in.c.veſtra.de
loca.refert archi.ꝛ ſequi
tur illud de cōſe.diſtin.
iij.pronūciamus.ꝛ Fede
ri.de ſenis ↄſi.xvij.ꝛ Jo.
an.in.c.fi.de app.lib. xj.
in nouella.nil alleg.ꝛ in
puncto iuris non credo
verum propter regulam
predictam tene menti.

484 ¶ Qui nouiter ingre-
ditur collegiū an tenea-
tur ſoluere debita anti-
qua dic ꝙ non tenet̃ con
tribuere.caſus eſt ſingu-
laris.in.l. prouidēdum .
de decurio.lib.x.ꝛ illam
allegat Dyn.in.l.in col
la.in princi.ff.ad muni-
cip.quod no.

485 ¶ Heri fui interroga-
tus in eccleſia ſenēſi po
ne qd eſt ↄſuetudo qd ne
mo admittatur in cano-

485 ¶ Heri fui ꝛc ꝑ
intelligen-
tia iſti⁹ ſin-
gu.adde qd
verū eſt qd
nobilis vir
tuoſus pre
fert̃ ꝟtuoſo
ignobili ſꝫ
docto. in.c.
venerabi-
lis.de ꝓbē.
et Bald.in
l.memini.l
fi.C.de ad-
uoc. diuer.
iudicioꝝ.
ſed nobilis
non virtuo
ſus nō pre-
fertur igno
bili excellē
ti virtutib⁹
ſm omnes
maxīe Pa-
noꝛ.in.d. c.
venerabil̃ .
vbi per illū text.dicit Panoꝛ.in propoſi
to nr̃o nō valere ſtatuta q̄ volūt canoni
cos debere eſſe nobiles qꝛ nō nocēt vir
tuoſis ignobilibus quicq̇d dicat Ludo.
hic immo dicit idē Lud.j.ſingu.666.in
cip.nobilitas īducit ꝙ notabilitas ſciē-
tie ꝑfert̃ notabilitati generis allegādo
Cyn.in.l.quiſquis.C. de poſtulādo.Et
dicit Hiero.ad Celantiā vera eſt nobili
tas clarum eſſe virtutibus.ꝛ Caſſiodo-
rus in epiſtolis.hec eſt indubitata nobi
litas que moribus probatur oꝛnata.Et
Juue.Nobilitas ſola eſt atqꝫ vnica vir-
tus.Et Ariſto.quarto politicoꝝ.Jnge-
nuitas eſt virtus atqꝫ diuitie antique.
Et anneus ſeneca ad lucillum.Animus
nobilē facit cui ex quacūqꝫ cauſa licet
ſ.fortunā ſurgere.ꝛ in lib.de moꝛibus.

Nobilitas eſt generoſus animus. Et Claudianus Exaltat virtus nobilitate parens. & Cic. contra Saluſtiū. Ego mo rib⁹ meis virtute mea preluxi vt ſi pri⁹ noti nō fuerāt a me nomē accipiāt plu- ra ad hoc poſſent ad- duci q̄ bre- uitatis cau ſa ſuppri- munt. mul ta diximus ſaltē remiſ- ſiue in ad- di. ad alpha betum Al

nicā eiuſdē eccleſie. niſi ſit nobilis nunquid eps diſpenſando poſſit vnū ignobilem & virtuoſum admittere. Et regula in quibus caſib⁹ poſſit epi ſcopus diſpenſare habe tur per Inno. in. c. dile- ctus. de temp. or. verbū

berici de roſate. in verb. nobilitas. tamē in ꝓpoſito noſtro vbi fit mentio de nobi libus in ſtatutis intelligit̄ de illis quos cōis vſus loquēdi appellat nobiles. vt per Bar. in. l. j. C. de digni. lib. xij.

486 ¶ Sed an &c. Ad hec vide Abba. in c. cum dilecti. col. iij. in ꝟ no. tñ de elect. Feli. in. c. j. in. vij. fallen. de ꝯſti. vbi dicit qđ ex maxima cā multa tollerāt̄ q̄ alias nō eſſent ꝑmiſſa dixit tñ hoc procedere vbi ſupior ꝯſului nō poſſet. ſecus ſi poſ- ſet ꝑ. l. diui fratres. de penis. & l. diuus pi⁹ claudio. ff. de fal. vide etiā feli. in. c. at ſi clerici. §. de adul. col. ij. circa mediū de iudi. & Ro. cōſi. cccxxv. vide etiam Fe li. in. d. §. de adulte. in vltimis verbis.

488 ¶ Milites &c. pondera vt ꝑ Bart. in. l. milites. hic alleg. quod habet locū in militibus noſtri temporis. & hoc ex- preſſe firmat Salice. poſt Cyn. in. l. j. C. de iuris & facti ignoran. Alexan. in. l. cen ſurio. in. ix. colum. ff. de vulgari. & pupil. Mag. meus. in. l. de quib⁹. colum. xxiij. ver. nota tamen de legibus. Et quod idē ſit in doctore tenet Bart. in. l. j. C. de ad- uo. di. iudi. Cy. in. d. l. milites. & in. l. iiij. C. ad. l. iul. ma. & non valeret conſuetudo contrariū diſponens immo eſſet ipſo iu re nulla. l. omnes iudices. vbi Barto. no tat hic alleg.

489 ¶ Statutum &c. In ſi. addde quod idem tenuit Mag. meus in. l. j. in. ij. col. ver. iiij. Adde. ff. de inſti. & iur. & addit gl. in clemē. in pleriſq; & ibi Pe. de Anch. de electi.

eſt ſingulare Inno. ꝙ nō in ſi. de cle. non reſi. & iſtud nō poſuit in. d. c. dilectus.

486 ¶ Sed an poſſit eps diſpenſare aduer ſus conſtitutionē concilij. regula eſt ꝙ non ſm Archi. de elect. lib. vj. c. licet ca non fallit ex iuſta cauſa. tunc enim pōt. verbum eſt Ioā. de lig. in. c. at ſi clerici. de iudi. referunt & ſequuntur do. mei de ci. cclxxxiij. ar. l. ſi hominem. ff. man. que bene facit & in hac materia habui his diebus conſulere in ciuitate lucana ſu- per validitate conſtitu. cuiuſdam epiſco pi illius ciui.

487 ¶ Legat teſtator opinionem ex trib⁹ rebus omnino conformibus & in nihi- lum differētib⁹. an tale legatū optionis valeat dic ꝙ nō & eſt not. limitatio ad te. ti. de op. le. caſus eſt mirabilis & ſingula ris. l. cum aurei. §. ſed ſi argenti. iuncta glo. in ver. optio. ff. de aur. & ar. leg. & ibi Bart. notat & per hoc deciſi queſtionem vni⁹ canonicatus eccl'ie barcieñ. vbi eſt ſtatutū ꝙ antiqōr canonicat⁹ pōt optare eccleſiam vacaturam de quo habetur in c. ſi. de conſue. lib. vj. modo deceſſerunt duo canonici habentes prebendas om- nino conformes vnus optauit vnā ali⁹ qui habebat potius ius optādi. volebat eandē optare deciſi quod non poterat ꝑ illum textum & lucratus ſum pluſq̄. lx. ducatos. & dixi quod non habebat locū diſpoſitio ſtatuto in hoc caſu.

488 ¶ Milites doctores & decuriones nō poſſent torqueri. l. diuo. & l. milites. C. de q̄ſtio. Sed an valeat conſuetudo in cō trarium. dic quod non caſus eſt ſin. in. l. omnes iudices. C. de decur. lib. x. et ibi Bar. nota ibi.

489 ¶ Statutū puniēs ſeu. l. puniēs vnū delictū & ꝓſupponēs aliud non includit illū in quo ꝟificat̄ delictū ꝓſuppoſitum gl. eſt vnica in. l. mācipia. in. ꝟ. aduocan dū. C. de ſer. fug. Et iſte mod⁹ allegandi fuit primo inductus ꝑ Bar. in illa. l. exē plū. pone ſi ſtatutū dicit quod turbās ali quem in poſſeſſione puniatur pena cen tum. & reſtitui poſſeſſionem punit enim turbantem. et preſupponit aliud deli- ctum. ſ. poſſeſſionem ablatam. ſi ergo q̄s non abſtulit poſſeſſionem non punitur pena ſtatuti. glo. eſt ſingularis ibi. & pro-

pter hoc lucratus ſum ſex florenos.⁊ q̄dam alia.In.q. rome erat cōſtitutio ꝙ quicūq̄ nō exequitur diſpoſitionē defuncti infra annū.qđ priuetur omnib⁹ beneficiis ſuis.⁊ excōmunicatur.⁊ ſtatim debēt reſtituere bona teſtatoris.q̄dam relictus executor in teſtamēto.nū ꝙ habuit bona in poſſeſ.ꝗ illa erāt penes heredem.non fuit execut⁹infra annum.⁊ cum fuiſſet excommunicatus ⁊ priuatus beneficiis determinaui ꝙ nō ſe fuerat excōicat⁹per illā glo.cum pre ſuppoſitum ſtatuti ſi habuerit bona in poſſe ſuo non verificabatur in eo.

490 ¶ Accuſat⁹de crimīe capitali eſt poſitus in carcerib⁹.an debeat priſtine libertati relaxari ſolum poſt ſententiam abſolutoriam.an autem ſcilicet poſtꝙ conſtat per probationes ipſum non deliquiſſe.ſcis enim quod lite pendente nil nouari ⁊c.et lis dicitur poſt cōte.vt l.properandū.C.de iudi.ergo videtur non relaxandum ſed tamen contrariū eſt verum.caſus eſt vnicus in.l.null⁹. ibi dum dicit infantum detineri donec reperiet cognitio celebrata diſcerni.C. de exhibē.re.vbi caſus ſingularis. vbi hoc notat Ludo.⁊ illum text.notat Jaco.butri.et Bald.in.l.ſed et hie.ff.de in ius vo.⁊ ita conſului poſt Lu.Et valet hoc dictum pro crimīnoſo ſiue accuſato.nam ſi non relaxaretur ante ſentētiam non poſſet poſtea ſi pars aduerſa appellaret qꝛ nil noui.⁊ Bar.l.i.ab executore.ff.de appel.Bal.l.i.ꝗ.de epi.au. quod nota.

491 ¶ Lego titio fundum et ſi illū heres nō ſoluerit cōuenio eum nomine pene de ſoluēdo mille ipſi legatario an moriens tuo legatario tranſmittat in heredē legatum fundi cum adiectiōe pene.tu diceres quod ſic quia pena eſt quid acceſſorium ad legatum.ſed legatum tranſit ergo et pena.tamen contrarium eſt verum.duo ſunt caſus nota.in.l.ſi pene.⁊ l.cum ſine.ff.quando dies lega.cedi.et in hoc tamē fallit regula acceſſoriū ſequitur ⁊c.

492 ¶ Ubi iuramentum eſt licitum ex parte iurantis ⁊ illicitum ex parte rei recipientis iuramentum poteſt ipſe recipiēs compelli ad abſoluendum iurantē a iuramēto.vt i capitulo pmo. de iureiurando.Sed an ſuper hac compulſione ſit iudex competens ſecularis.queſtio eſt de facto in hac ciuitate ⁊ plura cōſilia vidi ſuper hoc alleg.quod non quia iuramentū eſt quid ſpirituale ⁊c.maxime ignorantia.et tu ſi eſſes doc. ita dixiſſes ſed contrarium eſt verum ſecūdū Federicum ꝯſilio.clxvj. ratio equa quia iudex ſecularis eſt competēs iudex ad cogendum partem ad obſeruationem iur.vt in capitulo licet mulieres.de iureiurando.et capitulo cum laicus.de foro competēti. libro ſexto.ergo eadem ratiōe poſſet compellere ad abſoluendum et eſt optima ratio.⁊ ita determinaui.

493 ¶ Tu ſcis quod capitu.primo de iureiurando dicit quod recipiens iuramentum illicite.poteſt compelli remittere licite iuranti. Federic. de ſenis dicit hoc verū antequam iurans incidat in periurium.quoniam poſt quam incidit non poſſit relaxationem

492 ¶ Ubi iuramentum ⁊c.Adde quod Felin.in capitulo cum ſit.columna ſexta.circa principiū verſiculo limita tertio.de foro competenti refert iſtud ſingulare licet dicat ſe non inueniſſe conſilium Federi. hic allegat. dicit tamē quod obſeruatio ⁊ relaxatio non procedunt a pari nam in pſona non reqꝛit᷑ conſe cognitio in videndo an valeat aut non qꝛ vbi requireretur ſecularis eſſet incompetens.ſed in cogēdo inuitū ad relaxandū exigitur neceſſaria cognitio . et iſta cum ſit iuris non competit ſeculari ſecundū omnes. Adde eundem ſelin.in capitulo primo colum . ſeptima. verſiculo poſſet tamen. de iureiurando . vbi allegat Fede.conſi.cclxxv.incipiente.In nomine domini amen.Factum tale eſt ſtatuto ciuitatis.prope ſi.

493 ¶ Tu ſcis quod ⁊c.In fi.ibi Innocē.

.xē.

in.c.dilecto. Adde qd idē tenuit But. poſt gl.et alios i.c.dilecti filii.de exce. vbi vidiſ p Sād.i pn.bal.i rep.l.ii.co.xvj ff.d iureiur.Epi.ſpa.ʒſl.lvj.ici.hic vtiſ dubiū l.ij.char.limita hec vt p Bal.vbi ſ.niſi piuꝛ rus vellet agere i materia i q̄ iu rauerat nō agere quia ꝑpter piuriuꝫ repellitur.l.ſiq̄s maioꝛ. hic alle. quam ſic intelligūt ꝑdicti: et alex.ꝯſl. ccclxxxj.fꝫ vnicuꝫ numerū.inci. pōderatis his.co.ii.ꝛ vide Alex. mer.i.d.l.ſi

petere.ꝯſilio.clxj. quod aliter habēt aliqui ſcilꝫ cclxj.ꝛ eſt ſingulare ver buꝫ ſuū qd nota.alle.no ta.Jo.an.i.c.debitoꝛes. de iureiur.vbi dicit hoc ſentire Joā.an.ſꝫ certe. de hoc nil dicit alleg.et Scdo qꝛ fruſtra auxiliū legis inuocat ꝛc.vt i ca. qꝛ fruſtra.de vſuris.ꝛ.l. auxiliū.de mino.tudice res ꝙ non habet dubiū cum periurus non poteſt agere. vt.l.ſi quis maioꝛ.C.de tranſactio. ſed tu nō intelligis illā l.qꝛ verū eſt quod puat actione illius contractꝰ

quis maioꝛ.vbi ſequiſ cōem opi.lꝫ ꝑdicta nō allegēt.ꝛ vide ibidē Magiſ.meū ad iſtud.vide etiam Feli.in.c.intellexi mus.co.v.circa pn.ver.vtruꝫ periurꝰ. de iudi.poſt.d.Anto.ꝛ in.c.j.col.xij.in princip.de iureiur.

494 Curialis ꝛc.Glo.in ca.ſacerdotes.ii.q.vij q̄ vult qd a ꝑlato nō ſeruāte canones poſſent ſubditi leuare obediētiam ante latā ſup hoc ſnīaꝫ ſane intellige.vt p Abb.in.c.cū nō liceat.i.j.co.ꝛ c.ſciſcitatus.ii.co.d reſcri.ꝛ i.c.ego.N. de iureiur.dūmō nō ſeruet ex ꝯtemptu imo ſi iſta gl.intelligereſ de nō ſeruāte ex ſimplicitate vel malitia eſſet falſa fꝫ Gemin.in.d.c.ſacerdotes.ꝛ no.Car.in cle.j.i.x.q.de etate ꝛ quali.modus aūt cognoſcendi contēptuꝫ ponit Do.in.c. nullꝰ.lv.di.queꝫ retulit opoꝛtune Fel. in.c.cū q̄dā.in.v.decla.de iureiu.ꝛ aliquid adducit i.c.canonū ſtatuta.co. vj. de ꝯſti.ꝛ i.c.ego.N.col.ii.i fi.de iureiu.

497 Tex.i.l.ſi ita ꝛc. Adde qd iſtas limitationes refert ꝛ ſimpliciter ſequiſ Alexander allegando.Rom.hic ꝛ iura ſup quo delinquit.nō alia.hoc colligiſ ex theoꝛica Inn.in.c.dilecto.de ꝑbē. vbi dicit pluro denegātur ſpūalia.ſed tempoꝛalia concedunſ.ꝛ ita determinat in.c.intelleximꝰ.de iudi.Jtē habet dubiū:qꝛ habent duo facere.ſ.ſoluere ꝛ tali die ſoluere.l.cel ſus.de arb.c.cū dilecti.de do.ꝛ contu.vnde videbaſ quo ad ſolutionem nō factam poſſe peti tū contrariū iurās nō poſſit ꝯuenire.niſi abſolutiōe petita.lꝫ vi et metu iurauerit.c.ſi vero.de iureiur.c.ad audictiam. quod metus cauſa qd eſt verū niſi picu lum ſit in moꝛa.ꝛ nō poſſit celeriter haberi copia ſuperioꝛis ſm Inn.in ca.venerabilē.ad ſi de elec.allegat.xj. qō.iꝫ. anteceſſoꝛ.Bal.allegat ꝛ gaudet in.l. non dubium.C.de legi.

494 Curialis de floꝛētia veniens heri iterrogauit me nūquid ſi epūs nō ſeruet canones.i.cōſtitutiones cōſiliū:qꝛ ille pꝛime dicūtur canones.i.regule an poſ ſit priuatus ꝑpter hoc impune non parere.ſcis penam que ſit non ſeruāti leges ſeu cōſtitutiōes glo.in.c.venerabili.de elec.lib.vj.Sed an vaſallꝰ poſſit recedere a dño nō ſeruāti leges ipeꝛratoꝛis.dic ꝙ ſic.gl.eſt ſingularis.ii.q. vij.ſacerdotes. allegat.ſ.ſed ſi legatꝰ. iiii.di.ꝛ.c.nīl ſus.xx.di.ꝛ opꝛie faciūt habebā alia tibi dicere:ſed nō eſt tp̄s.

495 Peruſii viget de facto q̄ſtio in quo habeo conſulere.quidā doctoꝛ de peruſio dñs Barthꝰ de luchia legauit in teſtamēto hoc modo lego dño tali omnes libꝛos meos ꝛ infoꝛtiatum. accidit qd inter libꝛos meos ſūt quatuoꝛ volumina infoꝛtiati an omnia ifoꝛtiata veniāt in legato:ſi eñ reſpicit generalitatē venirent ſi enim dicis generi p ſpeciē ꝛc. dico illud verum in diuerſa oꝛatiōe:ſecus ſi in eadem oꝛatiōe ponatur.argumento.l.nam ꝛ ea.ff.de conditio.ꝛ demonſtra.naꝫ ſi in eadem oꝛatiōe ſit ſpecies ꝛ genus.non venit alia ſpecies ſimilis expreſſis. vt.l.heres meus.ſ.ſtatuas.de legatis tertio.l.pma.ſ.ſi duo. de auro ꝛ argento lega.ꝛ vide Bartolū. in.l.queſitum.ſ.ſi quis fundum.de fundo inſtruc.

496 Rogatus quis reſtituere heredi

ſatem ei a quo vi illam accepit non po-
nitur temp⁹ in quo debeat fieri reſtitu-
tio.queritur de quo tempoꝛe intelliga-
tur.dic quod de tempoꝛe moꝛtis.caſus
eſt ſingularis ſecundum Dyn.in.l.epi-
ſtolã.§.mulier.ff.ad trebel.Sed habes
ſimiliter in.l.filios iuncta glo.ff.de vſu-
fru.lega.

497 ¶ Text.in.l.ſi ita de auro ⁊ argento
lega.dicit quod legatum generale non
compꝛehendit niſi ea que tẽpoꝛe teſta-
menti teſtatoꝛ habuit non futura.Sed
pone quod facio teſtamentum ſecundũ
in quo confirmatur legatum libꝛoꝝ fa-
ctum in pꝛimo teſtamẽto.queritur vtrũ
in legato libꝛoꝛũ veniant libꝛi quos te-
ſtatoꝛ habebat tempoꝛe pꝛimi teſtamen
ti an vero illi tantũ quos habet tempo
re ſecũdi teſtamenti.quilibet diceret ꝙ
veniant libꝛi exiſtentes tempoꝛe ſecun
di teſtamenti.ſicut videatur de nouo re
petere ⁊ diſponere.⁊ debet aliquid ope
rari:preterea legatum cepit vires ex ſe
cundo ⁊c.Contrarium eſt verum licet
iſti peruſini doctoꝛes dicant contrariũ
et male imbꝛatãdo folium cum dictant
leges.caſus eſt ſingularis in.Laureli⁹.
§.teſtamento.de libera.leg.legatum eñi
factum in pꝛimo:⁊c.Item limita dictaȝ
legẽ ſi ita.niſi res poſtea queſite ſint ac
ceſſoꝛie ad res pꝛimo legatas.tunc eñi
veniunt.caſus eſt ſingularis in.l.credi-
toꝛ.§.gaio.de libe.le.facit bene.l.nomẽ
debitoꝛis.ff.de leg.iij.

498 ¶ Capias tria pulchꝛa in materia
de voto.pꝛimo nunquid votum ante in-
greſſum religionis diſſoluatur per in-
greſſum de volũtate ſuperioꝛis ſcilicet
abbatis:ſcis quod vota obligant quem.
deo vt dicit̃ vouete et reddite.vt in ca-
pitulo et ſi chꝛiſtus.⁊ capitulo debito-
res.de iureiurã.ſed ſuperioꝛ nõ debet
poſſe tollere oblationem deo queſitam
tam en contrarium eſt verum gloſſ.ſin-
gularis.xx.queſtiõe quarta.monacho.
ſed an diſſoluatur votũ per contractuȝ
matrimonij accedente conſenſu alteri⁹
coniugum.dic quod ſic.glo.ſingularis
xxxiij.queſtione quinta.voluit.Tertio
tu ſcis.l.quis rem.§.voto de pollicita.q̃
videtur velle quod filiuſfamilias non
obligatur ex voto niſi de
voluntate pr̃is.Sed an
ſit verum de iure canoni
co.dic ꝙ nõ.gloſſa eſt ſin
gularis.xxxij.q.ij.mu-
lier.Et ſunt tres rationes
nã filiuſfami.delinquẽs
etiã ſine volũtate patris
diabolo obligatur.vt in
ca.j.de deli.pue.ergo et
deo.Item vouẽdo filius
fit ſpũ dei.⁊ illa non ſunt
ſub regula.xix.q.ij.due
ſunt.c.licet.de regula.
Tertio quia votum eſt
quid ſpirituale ⁊ in ſpiri
tualibus patria poteſtas
nõ curat̃.vt in.c.fi.de in
di.lib.vj.gl.i.l.ait pꝛetoꝛ.
de mino.⁊ in.c.ex parte.
de reſti.ſpo.

499 ¶ Nunquid ep̃us poſ-
ſit dare in obſidem vnuȝ
ex clericis ſibi ſubiectis
⁊ ſic abbas vnum ex mo
nachis dñi curiales cõi-
ter dicunt ꝙ ſic.⁊ dicunt
caſum in capitulo ex re-
ſcripto.de iureiurando.
ſed contrarium eſt verũ
gloſſa eſt ſingularis in
capitulo vt pꝛidem.xxiij.
queſtione octaua:Nec
obſtat capitulo ex reſcri
pto.quia ibi abbas de-
dit de conſenſu pape:et

ſua in apo.ad Bart.in.l.ſi ita hic alleg.
Et limitat tertio loco.vbi aduerteretur
fauoꝛ inſtitutionis et teſtamenti per.l.
placet.ff.de libe.et poſthu.⁊ ibi Barto.
poſtea vero inducit.l.ſi ita ad pꝛacticaȝ.
de qua ibi-
dem ꝑ eum
Aliam limi
tationẽ po-
nit Ludo.
met.j.ſing.
314.incip.
qđ tp̃a ſipi
cia ꝑ text.
in.l.cũ cer-
tum.co.tit.
de auro et
argen.leg.
498 ¶ Ca
pias tria
⁊c.Ad gl.in
ca.noluit.
adde gl.in
c.monaſte-
rium.xx.q.
iiij.d.Ant.
l.c.ſerip tu-
re.in.j.col.
j.de voto.⁊
in.c.perue-
nit.de iure
iur.vbi ple
ni⁹ ꝑ Feli.
col.j.in fi.⁊
in ꝑncipio
ſeq.idem tȝ
btũs Tho-
mas ſecun
da ſecunde
queſtione
lxxxviij.ar-
ticulo vlti-
mo.et Tho
mas.⁊ Richardus.in.iiij.diſt.in.xxxviij.
q.viij articu.ij.limitatur vt eleganter ꝑ
Feli.vbi ſupꝛa.Ad iſta vide etiam And.
ſicu.licet p̄dicta non alleget in no.ſuis
in verbo votum.

499 ¶ Nũquid ep̃s poſſit ⁊c.Adde cino ca
que in iſto ꝓpoſito dixit Ant.ſicu.i not.
ſuis in litera.O.in verbo an ep̃s poſſit

500 ¶ An ep̄s ꝛc. Adde q̄ iſtam gloſ. ita intelligit Gemi. poſt Lapuȝ in ca. ſi religioſus. i ſi. p̄n. de ele. bal. in rubri. ď mo. ꝛ obe. vbi etiā infert ꝙ monachꝰ nō poſſit eē executoꝛ ſine licētia abbatȝ ēt permittēte epo: q̄ꝛ eſt magis ſub ditꝰ religioni. hoc tñ intellige niſi monachus eligeretur in papā. q̄ꝛ ſine licentia abba. poſſet acceptare ſm̄ Car. poſt Anch. cle. ſi. i. ū. q. de electio. p̄. c. ȝ ď electio. et ibi ēt Car. ſeq̄tur gl. in. c. cū paſto. ū. q. vū. quaȝ voluit allegat ro. hic.

501 ¶ Quid ſi vnus ꝛc. Ad iſtū vide car. poſt allos l. c. archidiaconū. hic alleg. vbi plene examinat. habetur etiam p̄ doct. in. c. cum inter. de renun. ꝛ in. c. debitores. de iureiurā. in ſpec. de leg. §. nunc oſtēdendum. ꝟſiculo. itē papa. in fi.

506 ¶ Jurat qui eſt ꝛc. Adde ꝙ glo. in capi. ergo. ℞. ſeq̄tur ibi Pan. quicq̄d dixerit hoſti. ꝛ intellige quod cōſiliū illicitū vel alteri nociuū poſſit reuelari ei q̄ poſſit ꝓdeſſe non obeſſe vtputa ſacerdoti q̄ admoneat illum vel oꝛet ꝓ illo. arg. capi. hic vr̄. alleg. in illa gloſ. ꝛ dicit eſſe notandum ꝛ pro hoc videdū tex. iuncta gloſ. ſing. in ꝟbo contagione. in c. nerui. alle. p̄ ro. hic. iſtud etiam ſequit̄ Feli. in. d. c. ego. ℞. col. pe. in fi.

eſt verum ſicut deus eſt deus adde ad. l. obſides. ff. de teſta.

500 ¶ An epiſcopus poſſit de conſenſu abbatis habere vnum monachū ſuum in cubiculariū volente monacho. dicerem q̄ non quia monachus debet ſtare in cella. gloſa. tamen eſt ſingularis in contrariuȝ in capitulo cuȝ paſtoꝛ. xx. queſtione. vū.

501 ¶ Quid ſi vnus iurat q̄ etiam ſi miles eligatur in epiſcopū vl' abbatē non acceptabit. Quid ſi poſtea eligatur inſcio papa de iuramēto. ꝛ poſt ea ſecundus eligit̄. qui obūcit primo quod non poteſt eſſe quia iurauit quid iuris. due ſunt glo. vna eſt in. c. archidiaconum. alias floꝛentinum. lxxxv. diſt. Alia in. c. Innocēs. xxū. q. iiū. que diſputant iſtum paſſum finaliter decidunt quod iuramentum hoc nō eſt ſeruādum cum ſit cōtra publicam vtilitatem. vt. l. iuriſgētium. ff. de pac. ad hoc vt dignioꝛ eligatur: ſed contrarium eſt verum quia caſus eſt in. l. fi. ff. ad municip. cū modificatione de qua ibi.

502 ¶ Dubitatur nunquid ꝓcuratoꝛ poſſit ſubſtituere procuratoꝛē ad appellandaȝ ſi non habet ſpeciale mādatum facit dubium quia licet poſt litem conteſtatam procuratoꝛem conſtituere. vt. l. poſt litē. de procura. l. pluribus. C. eo. c. j. eo. titu. lib. vj. nam iſtud intelligitur in eadem inſtantia. ſed tamen dic contrarium ſcȝ quod poſſit ſubſtituere ad appellandum caſus eſt in. l. ab executoꝛe. §. ſi procuratoꝛ. ff. de appella.

503 ¶ Nunquid moꝛa non purgata ante litem conte. poſſit purgari in cauſa appellationis. Bal. quod ſic. ſed contra eum eſt caſus in. d. §. ſi procuratoꝛ. licet ego in lectura mea ceſpitauerim. ꝛ adde nota. p̄ bar. in. l. ū. ff. iudica. ſol. eſt ille tex. ſingularis quem nota.

504 ¶ Fuit a me queſitum an infamia preuet quem ipſo iure an requiratur ſententia. dic quod ipſo iure. Primo per tex. in. l. infamia. C. de decurio lib. x. in verbo adūcit. quod eſt preſentis tempoꝛis ꝛ per conſequens ipſo iure. gloſ. in. l. in criminali. C. de iur. om. iud. ꝛ. l. iubemꝰ. §. ſane. de ſac. ſan. eccle. gloſ. in. c. in penis. de regu. iur. lib. vj. Secundo eſt caſus in. l. ſecunda. §. miles. ff. de his qui not. infa.

505 ¶ An ſit militia dignitas vel officium nō curo ego enim teneo quod non ſit dignitas. vt. l. fi. C. de iur. om. iudi.

506 ¶ Jurat qui eſt de conſilio ciuitatis ſeu principis non reuelare ſecreta cōſilū. an poſſit reuelare ſine metu periurū ſecreta conſilū illiciti. dic quod ſic. gloſſa eſt ſingularis in capitulo ego. ℞. de iureiurand. et verſicul. nulli pandam. facit quod dicimus quod iurans ſeruare ſtatuta intelligitur de licitis. de iureiurando. capitulo primo. libro ſexto lege nemo. §. ſi iuſſa. de regulis iuris. in gloſſa facit gloſſam. xiū. diſtinctione nerui.

507 ¶ An exempt⁹ a iuriſditione cuiuſ bet ordinarij intelligatur exemptus a iuriſditione legati ipſius exiſtentis. vi detur qd ſic propter generalitatem pri uilegij. ſed contrarium eſt verũ verbũ ſingulare Joã.and.in.c.ſ.de verborum ſigni.libro.vj.per illum tex.quem dicit non alibi in nouella.

508 ¶ Uolo commentare.L.quicquid calore.de regu.iur.q̃ dicit ꝙ id quod calore iracũdie factum eſt pro infecto habet. Primo quero de contractu. Secũdo de voto. Tertio de iuramento. Quarto de confeſſione. Circa primũ dictum quod contractus calore iracundie non valet. L.iij.ff.de diuor.l.licitatio.in princ.ff.de public. Et eſt licitatio ſubhaſtatio: vel oblatio ad ſubhaſtationem. facit quia cõtrariorum eadem eſt diſciplina licet dicta ioco non obligant. vt.l.ij.in fi.ff. de ac.ꝛ obli. ergo nec dicta calore quod fallit niſi fiat ɔtractus ad pias cauſas: tũc enĩ valet. caſus eſt ſingularis.xvij. q.iiij.ſunt qui opes.ꝛ hoc adde ad Bartolum in dicta.l.quicq̃d.alleg.enĩ text. ij.q.iij.ſi quis iratus qui nil facit. Secũdo de voto calore iracundie facto an obliget. gloſſ.eſt ſingularis in.c.dudũ. de conuerſ.coniu. que etiam determinat quod non per illum textum pro qua facit ratio. deus enim ad obligandum aliquem ſibi ſolum cor non verba reſpicit.xiiij.queſtione quinta.ſi quod inueniſti. Refert ſecundo doctrinã Jo. andr.allegantis beatum Thomam ſecunda ſecunde de voto. capitulo literaturam. vbi dicit vt quis obligeť ex voto tria requiruntur. Primum deliberatio. Secundo propoſitum voluntatis. Tertiũ promiſſio ſubſequẽs ſed in propoſito in voto cũ iracundia non eſt deliberatio. ergo ꝛc. Tertio facit tex.qui dicit militem voluntarium non coactũ eligi. L.ſibi chriſtus.capitulo.nõ eſt.xv. queſtione prima. Tertio principaliter queritur de iuramẽto preſtito ab irato an obliget. legiſte non habent niſi vnũ textum. de hoc in.l.ſecunda.ff.ad legẽ iuliam maieſtatis. vbi text. vult quod non quia ita iurans non incidit in crimine leſe maieſtatis ſcilicet dei ſecũdũ vnum intellectum. canoniſte in capitulo. ſicut el primo de iureiurando. vbi videtur caſus.

B ¶ Quarto quid in confeſſiõe facta ab irato an valeat dic quod nõ. glo. eſt ſingularis in capitulo ex literis. de diuor. Ultimo quid in delicto. an quis excuſetur propter iram. et certe ſi excuſaremur raro puniremur. dic ergo quod punitur quis. l.ſi non conuiciũ. C.de iniurijs. ſed credo quod mitius puniatur quẽ ſi deliberate delinquat. vt.l.prima C.ſi quis imperatori maledixe. vbi ex perſonis dicta penſantur. Secundo text⁹ in.l.famoſi. ff. ad legem iuliam maieſtatis. qui dicit quorum lubricum lingue nõ eſt trahendum ad punitionẽ como languilla quãdo exit de mare et intelligitur punitionem ſcilicet magnã. Tertio parcendum eſt iracũdie caloris commotio quia eo tempore omne quod faciunt putant eſſe iuſtũ. xj. queſtione tertia illa propoſitorum. Quarto textus dicens commotio enim ire vitium excludit calumnie et doli.

508 ¶ Uolo commẽtare ꝛc. Circa primũ ibi quod fallit. ꝛ ibi tertio de voto. ꝛ ibi quarto de confeſſione adde ꝙ iſta dicta refert et ſequitur Felinus in capitulo. Mattheus. de ſimo. ꝛ ibidẽ dicit quid de ɔfeſſione et remittit ſe ad do. Antonium in capitulo ſicut. de iureiuran.

B ¶ Quarto ꝛc. Adde abba. in.c. fin.l.xiiij. colum. de cõfeſſ. ꝛ in capi. offerte. colum. ſecũda. de preſumpti. Ant. de bu. ꝛ imo. in.c. olim. de reſcript. Fe. l.c.ſ.de accu.l.vj.vide et Feli. in loco all. in prin. ha ius ſing. et vide eũdẽ l.c.ſi vero. colum. vlt. in princip. de iureiur. et plenius de iſta mate. l.c.ſicut ex lris. eo. tit. de iure iurã. Et de multis geſtis per iracũdiam. vide etiam ꝑ eũdem Feli. in.c.dilecti filij. colũ.vij.ꝛ viij. de exc. per do. in.ſ.notãdũ.in fi.ij. q.iij. vbi clare diſtinguit an ꝛ qñ iracũdia excuſet delinquentem.

511 ¶ Jurat quis ⁊c. In fin. adde quod idem tenuit Pan. in. c. ad noſtraʒ. l. vlt. hic alleg. ⁊ dicit eſſe notandum.

512 ¶ Tu habes ⁊c. Ibi contrarium tñ adde qd dictū Hoſt. ⁊ Jo. an. ſequuntur But. imo. ⁊ Car. ibidē ⁊ dicūt idē de vbo ſaluo iure: qꝛ male ius ſeruat q̇ totum eneruat. Et idō taliter alienans incidit in commiſſum ſm eos ſolent tamē ſalua ri iſte clauſule ꝑ verba ſuꝑ addita: ſed qꝛ longioꝛ eſt materia nō inſiſto: vide plene ꝺ iſtis clauſulis ⁊ earuʒ ſaluationibꝰ ꝑ Sād. in. c. que in eccleſiarū. colū. xxx. et prece. et ſe. de cōſtitu. plene etiā per Cepo. in cautelis ſuis chart. liij. cau. incip. cōſiliū. quē tñ Fel. nō allegat. vide etiam per Magi. meſi in. l. nō ſolū. §. morte. col. antepe. in fi. cū ſe ꝗ. de oper. no. nū. ad hoc vide. S. ſingu. cccclxxj. incipi. emphyteota non poteſt alienare. ⁊ que ibi dixi.

ij. q. ſiij. el. ſ. textꝰ. xv. q. j. c. lebꝛſauerūt. vbi optimus tex. ⁊ ex his habes expeditā. l. quicq̇d calore. vltimo adde tex. xiij. q. ij. c. ſi quis iraſcitur.

509 ¶ Partes compromittentes in titium promittunt ⁊ iurant ſtare mandato ſuo. ⁊ non apparet an compromiſerunt in arbitrum vel in arbitratorem. quomodo intelligitur. ⁊ quod vt in arbitratorem videtur caſus in. l. ſocietatē. la prima ff. pro ſocio. l. ſi iulianꝰ. ff. loca. l. ſi libertꝰ. ꝺ ope. liberto. ⁊. l. ſi filius. de lega. ij. videntur eniʒ velle vt in arbitratorē ſed nō faciunt quia loquuntur quoties compromittitur in alterum ex partibus. ideo dic ꝙ intelligit̄ iſto caſu in arbitrū. textꝰ eſt ſingularis ſm intellectum Hoſti. vt refert ibi Joan. an. in nouella. in ca. veniens. de iureiuran.

510 ¶ Peiurus ex non obſeruatione iuramenti liciti priuatur beneficio ⁊ dignitate. de iureiur. c. querelam. ſecus ſi iuramentū fuit illicitum. caſus eſt in. c. grauis. et. c. ſignificauit. de cēſi. iſtud ſcdm limita vbi ſecūdo iurauerit totum cōtrarium ꝙ primo illicite. tunc enim priuat̄ omni dignitate. caſus eſt de iureiurā. c. tua. et primo vbi eſt caſus ſingu. ⁊ nota.

511 ¶ Jurat quis metu compulſus id facere ad quod tenetur: nunquid poſſit petere abſolutionem a iuramento. prima fronte videtur dicendū ꝙ non. ſuperioꝛ enim non poteſt abſoluere niſi ex iuſta cauſa igitur ⁊c. non obſtat quod metus ſit iuſta cauſa. quia caſus eſt ſingularis in. l. fi. §. ſina. quod metus cauſa. vbi cōpulſus ſoluere id ad quod tenetur. non reuocat ſolutionem: ita etiam in propoſito contrarium eſt verum. illud eſt ſingulare dictum Joan. andre. in nouella in. c. ad noſtram. de iureiuran. quod probatur ꝑmo quia ipſi debitori coacto iurare infert̄ ex hac coactione iniuria. vt in. c. legebatur. de maio. et ob. ergo iſta illatio iniurie eſt iuſta cauſa. Secundo quia debet inferioꝛ auferre occaſionem ꝑiurandi. vt. l. ij. C. de indicta vidui. l. j. ſi aduerſus vendi. l. iij. ff. de iureiur. ſed metu compulſus ad iurandum inducitur ad periurandum ergo ⁊c. et iſtud tene menti. Ludouicus.

512 ¶ Tu habes quod ſi vaſallus alienat feudum ſine cōſenſu domini feudo priuatur ⁊ ita emphytheoſi Baldus in. l. fin. C. de iure emphyte. vbi querit quid ſi alienet fundū ſaluo iure domini. tunc feu. priuetur. vide ibi. Baldum ⁊ in. c. j. §. hoc quoqʒ. de iure feud. Sed quid ſi dicat ſaluo honore domini. an tunc feudo priuetur. videtur quod non ꝑ ſupradicta. Cōtrarium tamen eſt verum. ita ſingulariter determinat Hoſtien. et refert ibi Joannes andre. in. c. eam te. de iureiuran. ⁊ ratio quia proteſtatio contraria facto non releuat proteſtantem. vt in. c. ſollicitudinem. de appella. et in c. cum. M. ferrarienſis. de conſti. l. cum plures. §. locatoꝛ horrei. ff. loc. et plene in. l. nō ſolū. §. morte. de noui opis nūtiatione requiritur enim conſenſus domini in alienatione feudi primo vt recognoſcatur in ſuperiorem. Item ne ſibi preiudicetur: vt in. c. j. de alie. feu. facit tex. not. in. l. debitoꝛ. §. j. quibus modis pignus vel hypo. ſol.

513 ¶ Quod

513 Quod tẽpus inſpiciatur in ſolutio ne monete.aut tẽpus promiſſionis.aut tempus ſolutionis habes per Bartolũ in.l.creditor.alias paulus.ff.de ſolu.et l.cum quid.et.l.quod te mihi.ff.ſi certum peta.in.l.vinum.per Bald.in.l.illud.C.de ſacroſanct.eccle.ꝛ.in.l.ij.C.cõ munia de leg.per canoniſtas in.c.quanto.de iureiuran.ꝛ in.c.cum olim.de cẽ ſu.ꝛ in cle.ſi bñficiorũ.de decimis. Modo quero legantur mihi decem floreni. qui tempore teſtamenti valent minus ꝙ tempore ſolutionis.quod tempus in ſpiciatur.videtur ꝙ in dubio tẽpus in ſpiciatur teſtamenti.l.ſi ita.de auro et argẽ.lega.et.l.medico.eodem tit.l.fi.§.indiuiſaz.de legat.ij.preterea numis le gatis minores debentur.de le.iij.l.nu mis.ergo ꝛc. In cõtrariũ tamẽ eſt caſus ſingularis ꝙ tempus ſolutionis attẽdi tur.in.l.cum certum.ff.de aur.ꝛ argen. le.niſi heres fuerit in mora.vt.l.vinuz. ff.ſi certum peta.

514 Donatio reuocatur propter vitium de dona.c.propter eius ingratitudinẽ. C.de reuoca.dona.l.fi.et inſti.eo.tit.fal lit niſi ſit donatio remuneratoria.tex.ẽ ſingularis iuncta gloſ.in.l.ſi pater.§.j. ver.irreuocabilis.ff.de dona.qd perpe tuo menti fixum habeas Ludo.

515 Quero quid ſi lego eccleſie vnuz ca licem.an debeatur argẽteus vel aure' videtur quod argenteus.quia minoris eſtimationis in.l.apud iulianũ.§.ſcio. ꝛ.l.legato generaliter.de le.j.ſi ita reli ctuz.de leg.ij.ꝛ nõ plumbeus qꝛ diſpoſi tio teſtatoris intelligitur cõformis cuz diſpoſitione iuris communis.ſed diſpo ſitio iuris cõmunis.vult ꝙ calix nõ po teſt fieri niſi de argẽto vl'auro.caſus eſt in.c.ꝛ calix ꝛ patene.de conſecra.diſtin. j.dicas ad propoſitum quod fauore pie cauſe fallit dictus.§.ſcio.textus eſt ſin gularis in.l.titia.§.ſi.de auro.ꝛ argẽto legato.nota bene.

516 Poteſt ne dominus vel ciuitas non habens ſuperiorem facere conſtitutio nem quod nullus ciuis poſſit habitare extra ciuitatẽ.vel mercari.dic quod ſic caſus eſt ſingularis in.l.fin.in fi.de de cretis ab ordine faciẽ.pro hoc.l.pmul

Singularis

513 Quod tempus inſpicitur ꝛc. In fi. adde quod Oldrad.conſilio.xxxi.tenet quod de illa moneta debet ſolui legata que erat tempore conditi teſtamenti et non tempore mortis. Adde etiam quod idem in cõ ſilio.xlii.di cit qd cõſi deratur eſti matio mo nete q̃ erat tẽpore late ſentẽtie vl' laudi non que erat tẽ pore ſolu tionis.

gatis.C.de offic.prefec. vrb.alias prefec.offi.in aliquib'.l.mercatores. C.de cõmer.et merca.et ibi etiã eſt caſus p hoc etiam induxit qd notat Bart.in.l.relegatorũ.§. interdicte.de interdic.ꝛ rele.Ludouicus.

517 An diſpẽſatio facta per inferiorẽ a pncipe poſſit per eundem abſq cauſa reuocari.ꝛ de hoc nouiter fui cõſultus de hoc Jo.an.ponit in ad ditionibus.ꝛ Old.in cõ ſilijs ſuis.dic quod non glo.eſt ſingu.in.c.cũ ex eo.de elec.lib.vj.allegat c.ex tuo.de filijs preſby. ꝛ.c. quãtum.ꝛ.c.imitare de regu.iur.libro.vj.

518 An ius accuſandi ha beat locum in penis dic quod ſic.caſus eſt ſingu laris in.l.arbiter intra certum.ff.de arbi.quod nota.Itẽ an habeat lo cum in ſalarijs dic idez vt.l.ij.C.de lega.lib.x.

519 Inno.dubitat nun q̃d iudex ex officio poſ

517 An diſpẽſatio ꝛc.adde qd Joan.and. iſtud tenet ſup rubri ca.de ſeq. verſicu. ad ſecundũ et facit.§.por ro.in.c.cũ eo.hic all. iſtam par tem tenet Oldra.con ſil.ccx.et di cit qd iſtud maxime p cederet qñ vellet reuo care re nõ integra pu ta quia forte ſcholaſtic' iam libros pa rauerat ꝛ incepit ſtudere.vt.ff.de cõdi. ob cauſam.l.ſi pecuniam.de donati.qꝛ ſerum.ſcdm eum facit quod no.in.c.in cauſis.de elec.in.vj.idẽ tenet Ge.in.d. c.cum ex eo.col.iij.

519 Inno.dubitat ꝛc.adde qd de iſto di cto facit mentionem Panor.in dicto.c. ad noſtram.lo.peñ.hic alleg.vbi dicit Inno.quod ſuper iuribus eccleſie non eſt procedenduz per inquiſitionem ſed ſeruato ordine iuris.ſcilz oblato libel

lo nomine eccleſie ⁊ aliis rite obſeruatis. Fatetur tamen qđ papa ⁊c. ſed dicit ipſe aduerte quia idem Inno. aliter videtur dicere vel ſaltē hoc limitat in c.quoniam.§.ſunt et alij.dicit enī quod ratione exceſſus pōt iudex ex officio ſuo ꝓcedere ſuper iurib⁹ eccleſie occupatis vł male detētis allegat dictū cap. cum olim. et.§.ſunt et alij.⁊.c.q̄liter ⁊ quando.đ accu. dictum ergo ſuum in cap.ad noſtraʒ.oportet itelligere quando iudex vult ꝓcedere ſuper iurib⁹ eccleſie occupatis vel male detentis ita qđ euitatur exceſſus et vide circa h̄ quod notat idem Inn. in.c.epiſcopi.de re.eccle.nō alie. ſed Panor. plus placet vt indiſtincte poſſit iudex procedere ex offic. ſuper iuribus eccleſie per rationes de quibus ibi per eum quas recenſere non curo.

521 ¶ Maritus ⁊c. Ibi glo.eſt ſingula. adde Hoſti.i ſumma de filiis pſby.§.qs poſſit.ver.quid ſi ſacerdos ſed Ray.cōtra.lxxxi.di.in ſumma.ver.ſed pone.

ſit per inquiſitionē procedere ſuper iure vel rebus eccleſie. ſcis enim quod regulariter nō poteſt ex officio inquirere vt.l.reſcripto.§.ſi quis accuſatorem.ff.de mu.⁊ hono.quod fallit in multis caſib⁹ poſitis in glo. in.c.vno vt eccleſiaſtica beneficia.per Barto.in l.ſcđa.§.ſi publico.ff.de adulte.per Bal.in.l.iubemus.ff.de pba.⁊ Ange.in repetitione.l.ſi vacantia.C.de bo.va.⁊ ponit hoc Inn.in.c.ad noſtram.el.penul.de iureiuran.⁊ determinat qđ nō niſi ſit papa quid hoc pōt ex plenitudine poteſtatis.allegat.c.cū olim de teſti.idem Inn.in.c. qm frequēter.§.ſunt et alij.vt.lit.non cōteſt.dicit qđ ratione exceſſus cōmiſſi in rebus ſeu iure eccleſie poteſt iudex ex inquiſitione procedere.ecce enī contrarium ſed hoc vltimū eſt veri⁹ ſcʒ quod poſſit procedi. quod probo per tres rationes breues ⁊ ita habeo conſulere primo ratione publice vtilitatis vt.l.congruit.de offic.preſi.ſed vtilitas publica cōſiſtit in ſacris vt in.l.j.§.ius publicū.ff.de iuſtitia ⁊ iure:ibi.ius publicum ergo ⁊c. Secundo quia in iuribus principis temporalis puta pape vel imperatoris pōt vt eſt caſus in.d.l. ſi vacātia.ergo multo forti⁹ in iure principis eterni.bona enī eccleſie dei ſunt vt probatur.in cap.cum ex eo.de elect. lib.vj.plene per Innocen.in.c.cum ſuper.de cauſa poſſeſſionis ⁊ proprietatis. Tertio.quia pro vtilitate miſerabilis perſone poteſt:vt.l.nec quicq̄.§.aduocatos.ff.de offic.proconſulis. Bartolus.in.§.hoc autem.ergo forti⁹ pro vtilitate dei.

520 ¶ Dic quod filij ſacerdotis ſunt ſerui illius eccleſie cui⁹ pater ſuus eſt ſacerdos ſeu clericus.caſus eſt ſingularis.xv.queſtione fina.cuʒ multe. Adde ad materiam ſeruorum.

521 ¶ Maritus et vxor ſi volunt ad vitam monialē tranſire poſſunt ſi vouent continentiam ⁊ vnus alteri conſentit non tamen deſinunt eſſe coniuges quo ad ſubſtantiam matrimonij.licet ſecus. ſit quo ad torum.c.j.⁊.c.cōiugatis.⁊.c.ad apoſtolicam.de conuer.coniuga. c.deo nobis.C.de epiſco.⁊ clericis.⁊.§.ſi vero conſtante.in auē.de ſanctiſ.epiſco.modo poſt votum continentie maritus et vxor habuerunt ſimilem rem ⁊ pcrearunt filiū queritur an ſit legitimus dic quod non immo ſunt ſpurij.glo.eſt ſingularis in.c.miniſter.lxxxj.diſt.in illam refert Inno.in.c.dudū.de conuer.cōiuga.immo illa glo.vult etiā quod ſit ſeruus illius ordinis quem eius pater ingreſſus fuerat.quod eſt notandum:⁊ ita conſultus nunc de facto reſpondebo.

¶ Explicita ſunt notabilia Ludouici pōtani vtriuſqȝ iuris monarche p vniuerſum orbem preclariſſimi. Anno.M.cccc.xxxiij. finētis in.xxxiij.in quo quidem anno ipſe legebat tit.de ver.obli. in ſolenniſſimo ſtudio Senenſi ⁊ dedit multa mirabilia in.d.ti.in ſcriptis cui⁹ fama eſt nota per vniuerſum orbē deo gratias ⁊ ſunt in numero.ccccc.xxj.

Incipiunt notabilia ſupraſcripti Ludouici pontani anno ſequenti in dicto ſtudio ſenenſi in modũ qui ſequitur. ꝛ legebat in foꝛtiato titu. So. ma. ꝛc.

522 Tu audiuiſti a magiſtro tuo. l. legem C. de pac. ſed quero de duob[us] Tu habes gl. ſingularem ꝛ ibi Bart. in. l. legitimam ff. eodẽ titulo. quod vbicunq; per pactum nudum promittitur illud idem quod eſt debitum de iure ſemper ex illo pac. oritur actio. Sed per illam gloſſam ego dicam caſum ſingularem a nemine notatũ in mundo. in. l. inter ſocerum. §. conuenit. ff. de pactis dota. ꝛ oritur actio propria nominata actio vtilis in factum. vt ibi. Scis quod mulieri eunti cum viro vir tenetur ad alimenta vt. l. ſi quis pro vxore. ff. de dona. inter virum ꝛ vxo. et tamen ſi ſibi per pactum nudum proſpicit pro alimentis oritur actio vtilis in factum vt dicto. §. conuenit. quod eſt notandum.

523 Sed quero tu ſcis quod eſt magna queſtio nunquid. l. ſi quis argentum. C. de dona. habet locum in donatione cauſa mortis ꝛ habetis duas gl. quod ſic in. l. cum pater. §. meuio. ꝛ ibi vnam de le. ij. Aliam in. l. ij. C. de iure do. In milite autem eſt indubitatum quod ſic. caſus eſt ſingularis. in. l. marcellus. ff. de do. cauſa mortis. ibi omnis ſolennitas nõ loquor de prouiſione facta per militem inter duos commilitones: vt loquitur. l. licet. C. de pact. et ideo valet cum duobus teſtibus licet alias quinq; requirantur vt. l. ſi. C. de do. cau. mor.

524 Ultimo quero ꝛ hoc volo ſcire a magiſtro tuo an ex pacto nudo inter patrem ꝛ filium naturalem vel legitimum indiſtincte oriatur actio et hoc ſcias a magiſtro tuo.

525 Tu habes quod pactum nudum vſurarium non veſtitur coherentia contractus ſtricti iuris vt. l. quãuis. C. de vſu-

522 Tu audiuiſti ꝛc. adde Bart. in. l. non impoſſibile. per illum textum. ff. de pac. ꝛ mag. meum poſt Pau. de caſt. in. l. legitima. hic alleg. in vlt. col. ver. circa primum. vbi dicit ſe addere tex. ad iſtud in l. que negotia. ad fin. princi. iuncta. l. idem q. §. ſi procura. ff. mã. ris. quod intellige verbũ niſi ille contractus ſtricti iuris ſit ſimilis contractui bone fidei. gl. eſt ſingularis in. l. titius. in verbo deberi. ff. de preſcrip. ver.

526 Fui interrogatus ab vno epiſcopo Rome an epiſcopus poſſit etiam pecuniaria pena punire aromatarium laicum immiſcentem fabas tritas in ceram vel ſimiles fraudes committentem dixi quod ſic dictum eſt ſingulare abbatis quem refert Jo. an. in nouella. in. c. j. de emp. ꝛ ven. per illum tex. quod nota.

527 Tu ſcis qđ vaſallus nõ poteſt etiam de feudo pro anima diſponere

526 Fui interrogatus ꝛc. adde q Pau. in. c. j. hic alleg. dicit iſtud dictum eſſe veriſſimum nõ ſolum ratione illius. c. ſed quia de quolibet crimine notorio ꝛ maxime vbi deprehenditur negligentia iudicis ſecularis iudex eccleſiaſticus habet iuriſditionem in laico vt in. c. nouit. de iudi. iunctis etiam que ibi dicuntur per eundem.

527 Tu ſcis ꝛc. Ibi ſed an hoc procedat ad iſtud vide Sand. qui allegat multos tenentes contrariũ in. c. inter dilectos. col. viij. poſt medium ver. in gl. in verbo conferebat de fid. inſtru. ꝛ faciunt optime que dicta fuerunt per eundem in. c. preſentia. in. v. q. de proba. in. q. An monaſterium ſuccedat in feudo. ꝛ illa. q. dependet ab iſta ſm do. Abba. in. c. fin. in fi. de immu. ec. ꝛ opi. Hoſti. hic alle. per Ro. tenet etiam Spec. in ti. feu. §. j. ver. xviij. ꝛ Bu. in. d. c. fi. ante fi. quia. c. ſ. §. donare qualiter olim feu. alie. po. in vſi. feu. cum ſi. non potuit. diſponere contra eccleſiam ex qua ratione forte ſtaret quod dicit Barto. in. d. §. donare. q alteri pauperi non poterit donari per

dictū.§.do
nare. licet
de illo tex.
pluribꝰ mo
dis videat
mirari bal.
ibi l.j.col.
ꝛ nō male ꝛ
iſtam opi.
Hoſti.ſeq
turidē Ro.
cōſi. cxcix.
incip.phs
ſtatuti ptī
cula in fi.ꝛ
idē conſu
luit Cal.i
tit.de ſeu.
conſi.x.in
ci.an ſeu
datarius.

ſeu legare vt in.c.j.§.do
nare qualiter feud.ali.ꝛ
in.c. imperiale. de pro
hi.alie.per Federicū in
vſi.feu. Sed an hoc ꝓce
dat etiam de iure cano
nico hoc ꝟo non dixi in
repetitiōe mea aut.ſitr.
C.ad.l.fal.qꝛ tūc neſcie
bam.dic ꝙ nō.ita ſingu
larit determinat Hoſti.
diſputando per.xv.ratio
nes et argu.in titulo.de
immuni.eccle.§. inquā
tū.ver.ſed nec illa quod
eſt ꝑpetuo menti tenen
duꝫ. Ludouicus.
528 ¶ Tu habes tex.in.l.
ſi fundum.C.de rei ven.
ꝙ iuſtꝰ titu.excuſat poſ
ſeſſorem a fructibus qui
percipi potuerunt.ꝛ nō
ſunt percepti glo.ibi.et
in.l.ſed ꝛ partꝰ.ff.quod
metus cau.ponit aliq̄s
fallentias.ſed deficit in
vna fallentia ſingulari
in re minoris quia tunc
poſſeſſor etiam cum tit.
non excuſatur a ꝑcipiē
dis gl.eſt ſingularis in
l.pater.§.prediū.in ver.
item ex diuerſo.ff.de mi
noribꝰ.ꝛ probatur in eo
dem.§.ver.tu tamen. in
glo.tene menti:qꝛ igno
ratur.
529 ¶ Legatum factum ꝑ
teſtatorem filio debito
ris ſui hoc adiecto plus
tibi reliquiſſem ſi pater
tuꝰ quod mihi debebat
ſoluiſſet inducit libera
tionem filij ipſius debi
tis ſi heres eſſet patris.
caſus eſt ſingularis in
l.fi.ff.de doli except.qđ
eſt mirabile.
530 ¶ Cōcedo tibi ſeruitu
tē eūdi de fundo tuo ad
fundum meū et vnuꝫ ex

filijs tuis quēcūq; elegeris.q̄ro an iſte
donatariꝰ poſſit dicere eligo illū filiū
meū.qui vltimo ſuperuixerit/videtur
ꝙ ſic quia verba generalia ꝛc. Sed in cō
trarium eſt verū mirabile dictū tibi vi
det.ita determinat ſingulꝛ Jo.an.per
multas rationes in addi.Spec.in ru
bri.de do.nec eſt alibi.Ludouicus.
531 ¶ Tu ſcis q̄ pena ſit de iure ciuili ca
picti duas vxores vel duos viros:dic
ꝙ capitis vt.l.eū qui duas.de adult.C.
ſed de iure canonico debent vxori inci
di capilli ꝛ pāni anteriores ꝛ poſterio
res.tex.eſt ſingularis l.c.de benedicto.
xxxij.q.j.ſecundum expoſitionem verā
ibi approbatam.
532 ¶ Dicit text.ꝙ legatis alimentis ſim
pliciter debēt ſtatui legatario pro qua
litate eius ꝑſone et defuncti qualitate
patrimonij. in.l.cum alimēta.de ali.et
ciba.qđ eſt verū niſi vna cū alimētis le
gata ſit dos.quia tunc alimenta debent
cōmenſurari ſecūdum quātitatē dotis
caſus eſt ſingularis in.l.cum vnus.§.
alimentis.ff.eo.titu.ſecundum veram
lecturam.glo.ibi approbatam.
533 ¶ Executores teſti diſcordāt in modo
diſtribuendi bona teſtatoris eꝑs ciui
tatis ſi poteſt debet eos ꝯcordare ſi au
tem non poſſet quorum ſententia pre
ferri debet dic ꝙ ſi ſunt aliqui conſan
guinei teſtatoris illi preferendi ſunt ſe
cundum Bald.ſingulariter in.l.impe
ratores.ff.de pac.per illum text.
534 ¶ Uerba enūtiatiua fauore dotis īdu
cunt plenam probationē.ꝛ hoc ſpecia
le non dixi tibi in lectura licet alēs ſic
vt.l.ex hac ſcriptura.de donatio.ꝛ l.c.
ſi papa. de priui.libro.vj.et in cle.vna
de ꝓba.cū ſi.de hoc eſt text.ſingularis
iūcta glo.in.l.ij.C.de dotis ꝓmiſ.licet
nemo notet.ꝛ ideo dicit Barto.mirabi
liter.quod illud eſt verum etiam ſi ꝓfe
rantur illa verba inter tertios tunc eiꝰ
ſemiplenaꝫ inducunt probationem.ita
ſingulariter dicit Barto.in cōſilio ſuo
incipiente titius ꝛ ſeius venerūt ad di
uiſionem allegat gloſ.in.c.capite.v.de
adult.ſed illa ſequitur de iudicio.
535 ¶ Confiteor a te recepiſſe mutuo cen
tum ꝛ plus vel minus prout cōtinetur

In libro rationum ſuorum an talis con
feſſio faciat probationem de receptiõe
centũ: quilibet diceret ꝙ nõ: qꝛ ꝯfeſſio
vt probet debet eſſe certa vt.l.certũ.ff.
de confeſſis. ſed hec eſt incerta ꝑpter il
lã adiectionẽ ꝛ plus vł minus ergo ꝛc.
Sed in ꝯtrã ẽ verũ neqꝫ illa regula ha-
beret vitiare. tex. eſt ſingularis ſm Bar
tolum. ibi. l. publia. §. fi. ff. depoſiti. etiã
Bald. gaudet in rubrica. C. eo. titu. qđ ꝑ
petuo nota. Ludouicus.

536 ¶ Regula eſt qđ creditor debeat com
penſare fructus pignorum cum debito
ſuo. l. j. ꝛ. ij. C. de pig. act. qđ eſt verũ niſi
creditor ratiõe pecunie numerate ſub-
fuerit labores notabiles tunc enim lu-
cratur fructus cõtẽplatione laborum,
ꝛ mirabile eſt ꝛ ſingulare dictum hoſti.
in ſumma in titul. de vſur. §. in aliquo;
ver. xij. Refert ꝛ ſequitur Joan. an. in. c.
cõqueſtus. de vſur. alleg. c. ad noſtram.
de re. eccle. non alie. ꝛ bene probat.

537 ¶ Nullus niſi princeps vel ciuitas
non recognoſcẽs ſuperiorem poteſt cõ-
cedere licentiã reuertẽdi ad ciuitatem
bãnito. vt. l. relegati. in fi. ff. de penis. ꝑ
Barto. in. l. is qui reus. de publi. quod
eſt verũ niſi ſit bannitus aliquis q̇ plu
res capiens bannitos eiuſdẽ ciuitatis
eos duxerit ad ciuitatẽ. vnde ipſe ꝛ alij
erant exbanniti. tunc enim ſolus iudex
poteſt eũ rebãnire. tex eſt ſingularis. l.
non oẽs. §. fi. de re. mili. ibi eſt caſus.

538 ¶ Fruct⁹ ꝑcepti ꝑ emptorẽ ex re ẽpta
pẽdẽte cõditiõe ſunt vẽditoris deficiẽte
ꝯditiõe vt. l. neceſſario. §. ꝙ ſi pẽdẽte. ff.
de peri. ꝛ cõmo. rei vẽdi. ꝙ limita verũ
niſi in caſu deficiẽtis cõditiõis ipſe em
ptor perdat ꝑtiũ datũ ꝛ cedat lucro vẽ-
ditoris. tunc enim in recompenſationẽ
pretij perditi debet emptor fruct⁹ lucra
ri ꝛ ita obtinuit. tex. eſt ſingularis in. l.
tiij. §. ſed quod ait. ff. de le. cõmiſſo. ꝛ lu-
cratus ſum florenos. l.

539 ¶ Conſtante matrimonio lucrat̃ fru-
ctus maritus rei dotalis. Itẽ in oib⁹ dꝫ
eſſe equalitas in dote ex donatione pro
pter nuptias. vt in aut. equalitas. C. de
pac. conuen. modo quer. an vxor ꝯſtan
te matrimonio lucretur fructus fundi
ſibi ꝑ maritum donati propter nuptias
videtur ꝙ ſic per predi-
cta ſicut dicim⁹ in viro.
ſed dic contrarium et in
hoc nõ eſt equalitas fru
ctus enim mulier nõ lu
cratur. gl. eſt ſingularis
inſti. đ dona. §. eſt ꝛ aliđ.
in verbo exequẽtur. quẽ
perpetuo ſigna. et eſt ra
tio quia ideo maritus
lucratur fruct⁹ qꝛ ſuſti-
net onera matrimonij.
vt. l. ꝓ onerib⁹. C. de iur.
do. ſi vxor econtra lucra
retur fruct⁹ fieret hinc
inde compenſatio et ma
ritus nõ lucratur quod
eſt inconueniens ꝛ ideo
bene nota.

540 ¶ Inſtituit teſtator
plẽs heredes quẽlibet
pro parte ꝛ vnũ eorũ gra
nauit vt ſi decederet ſi-
ne liberis reſtitueret here
ditatem ſuam Sempro
nio. an veniente cõditio
ne debet ille coheres to
tam hereditatẽ ſibi ob
uenientẽ pro parte cohe
redũ reſtituere an par-
tem ſuam tm̃: dic ꝙ par-
tem ſuam ſolum tenetur
reſtituere. Iſte eſt caſus
ſingularis ſecũdũ Bal.
ibi in. l. lucius. in prin-
ci. ff. de leg. j. exponit he
reditatem tuam. id eſt
partem tuam heredita-
tis.

541 ¶ Scis quod filiusfa-
milias querit patri totũ
vſumfructum bonorum
aduẽtitiorũ. Sed q̇d ſi fi
lius ſit emãcipat⁹ an ali
q̇d ex vſufructu patri q̃-
ratur. dic ꝙ ſic. quia q̃rit
patri ꝓ virili ſcilicet mi
dictas ſi vnus eſt filius
caſus eſt ſingularis. C.
de bo. ma. l. ſi vna ma-
tre. quem perpetuo not.

536 ¶ Re-
gula eſt ꝛc.
In fi. adde
ꝙ Pan. re-
fert et ſim-
pliciter ſe-
quit̃ iſtđ di
ctum in c.
cõqueſtus.
hic alle. in
verſ. in fin.
glo. que po
nit ſex caſ⁹
in q̇bus ali
quid licite
recipit vl-
tra ſortẽ et
inter alios
ẽt iſtum de
quo hic eẽt
notanduꝫ

539 ¶ Cõ-
ſtãte ibi ma
ritus. adde
textuꝫ in. l.
ꝓ onerib⁹.
de iure do.
ꝙ eſt veruꝫ
ꝓ tpe q̃ ce-
pit pati o-
nera matri
monij non
ante tex. in
l. diuiſionẽ
ff. ſol. mat.
Jo. de por.
i. l. quoties
in dič. ff. de
rb. ob. ꝛ ibi
albe. ꝛq̃ ibi
dem dixi.

542 ¶Bona ad mortem dānati debent publicari ex forma cōſtitutionis alicuius patrie q̄ro an publicabuntur indumenta corrigia anulus vel cultus eſſe debeant dic q̄ iſta debent eſſe officialis iudicantis qui pecuniam redigendam ex dictis rebus conuertet i neceſſitatem ſui officij. textus eſt ſingularis.in.l.diuus.ff.de bo.dam. dum loquitur de panniculo. quod nota. Ludouicus.

543 ¶Reſtitutio legalis facta de re principali extenditur ad acceſſorium eiuſdez p̄ricipalis.vt in aut.idem de neceſſaria. C.de heredi.ſed quid in reſtitutione hominis an trahatur ad acceſſoria dic q̄ nō caſus eſt ſingularis in.l.finā.§.fi.de cō di.inde.Baldus allegat p̄ ſingulari ad aliud in l.fi.C.quādo prouo.non eſt neceſ.

548 ¶An quid &c.In fi. Ad hoc vide Baldum l.rub. C.d̄ exceq. col.ij. v̄. ſz q̄ hoc op. po.ꝛ pau.d̄ ca.in.l.j.in §.magiſtrū hic alle.in vltimis v̄bis.

544 ¶An fideiuſſor intercedens pro te ſcholari conducente domum an intelligatur intercedere non ſolum penſionis reſpectu:ſed etiam maſſaritiorum ſeu etiam ſupellectiliuz ratione.dic quod ſic. textus eſt ſingularis in.l.amiſit.§. fideiuſſores ſm ſecūdam expoſitionem glo.ſuper ver.dot.ſi prenioſū.ff.de fideiuſſo.

545 ¶An ſacerdoti petenti decimas poſſit obijci cōpenſatio legiſte ignorant.gloſ. eſt ſingularis quod non decima quinta queſtione prima deci me quā glo.nota.Et eſt ratio quia fiſco petenti tributa non poteſt obijci cōpenſatio.vt.l.iij.C.de compe.l.offerē.§.cōpenſationē.ff.de iure fiſ.ergo m̄lto magis nec in decimis que deo debētur.vt in.c.tua nobis.de decimis.

546 ¶Lego titio oē granū meū quod eſt in ciuitate an veniat granū quod eſt in portu.Aduerte ſicule ꝛ catalane qui habetis ciuitatem p̄pe mare.tu ires ad.l.iij.de procuratoribus.ꝛ.l.ij.alteri⁹.de verbo.ſigni ſed habes caſuz ſingularē in.l.ſi quis ita.de auro ꝛ argen.le.quod no.Ludouicus.

547 ¶Debitor debebat centū ſoluendo fecit ſibi fieri duo inſtrumenta quittatoria poſtea vero conuenit creditorē ꝛ dicit ſe bis ſoluiſſe q̄re vult repetere vnū vltimo ſolutum queritur an p̄pter hāc duplicem quittationē preſumatur quis bis ſoluiſſe dic qd̄ ſic in dubio caſus ē ſingularis in.l.ne caſu.C.de diſcu.li.x. Bald⁹ allegat in.l.ſeruo.§.ſi a p̄mo.ff.de lega.j.

548 ¶Nunquid iudicium agitatum per nulliter ſubſtitutū a p̄curatore primo quia forte non habebat poteſtatem ſubſtituendi valeat in domini preiudiciū. Scis enim quod poſt litem cōteſtatam poteſt fieri ſubſtitutio.vt.l.poſt litez et l.nēla.cū ſi.de p̄cur.ꝛ.c.j.de p̄cu.li.vj. Sed pone qd̄ dn̄s expreſſe illud ſibi inhibuit cum eum conſtituit an p̄iudicetur domino ſi ſubſtituit hodie mirabilem deciſionem dicit Guil de cu.cuius dictum refert dominus Angelus in extraneo loco q̄ ſi litigans cum ſubſtituto ſcit illum nō poſſe ſubſtituere.nō eſt dubium quod ſententia eſt nulla ꝛ ſibi imputatur ſi ſciuit. Sin autem ignorat ꝛ tunc aut poteſtas ſubſtituendi eſt adempta procura.in inſtrumēto procurationis.ꝛ tunc iudicium eſt nullum ꝛ domino non fit preiudicium.Et eſt ratio quia litigans cum eo debuit petere exhiberi mandatum.ar.l.inciuile.de fur. cum ſi.quos ſi non facit quid ſibi imputatur ꝛ totum mādatum legere.vt.l.inciuile.de legi.Aut fuit facta ademptio in alio inſtrumento.quam in p̄curatorio ſeu ab eo ſeparato.ꝛ tunc valet iudi

cium quod eſt mirabile τ eſt ratio quia eo ipſo quod ſubſtitutus comparet ſatis eſt ſi video mandatum procuratorium. ita determinat Guihel. τ ſequitur Ang. in.l.j.§.magiſtrum.ff.de exerci.quod nota perpetuo et tene menti. Ludouicus.

549 ¶ Palea venit appellatione fructuū tex.eſt in.l.ſi vſufructuarius meſſem.in verb.ſtipulatione que in meſſe iacet.ff. qui.mo.vſuf.amit.eam allegat Spec.in ti.de decimis.§.j.ver.fi.τ idem in feno. tex.eſt in.l.pratum.ff.de verb.ſigni.quieſcas ergo ſcholaris ſenenſis qui aliud neſcis petere.

550 ¶ Quid in monacho an requiratur quod petat veniam ſi vult conuenire abbatem.dic quod ſic ſecundum Ioan.an. in addi. Specu.in titulo de inquiſitionibus.§.fi.q̃ incipit tex.dicit neceſſario τc.neſcio ſi magiſter tuus hoc dixerit in titu.de eden.

551 ¶ Promittit quis quod minor habebit gratum τ ratum certum actum ſub pena mille quid ſi minor petat ſe reſtitui aduerſus illum actum an pro hoc promittens incidat in penam quilibet diceret quod ſic cum videatur velle reſcindere actum per in integ.reſti.ſed in contrarium eſt verum.caſus eſt ſingularis in l.cum minor.ff.rem ra.ha.

552 ¶ Ego legi tibi anno.l.ſi cum aliter. vbi caſum poſui in quibus locū hʒ.l.ij. C.de reſcind.vend.Sed an locū habeat in pignore.Secundo ſubrogato loco primi ſeu in alia cautione ſubrogata loco pignoris dic quod non caſus eſt ſingularis in.l.ſi rem.§.ſi ſatiſfactum.ver.fi.ff. de pig.act.licet poſſit agere ad repetendum debitum ſuum:vt.l.creditor.qui nō idoneum.ff.ſi cer.pe.cum ſimilibus ibi in glo.alleg. Ludouicus.

553 ¶ Debitor meus qui tenetur mihi ad centum habet ſuū debitorem mihi obligatum ad centum:queritur.an creditor i.ego poſſum compellere debitorē meū ad liberandum ſuum debitorem de centum ſi velim ipſum meum debitorem de meis centum.tu diceres ꝙ ſic quia quis compellitur facere qđ alteri prodeſt et ſibi non nocet.vt.l.ij ff.ſolu.ma. Fui ab vno milite ſenenſi interrogatus ſed dic

549 ¶ Palea τc. De palea vr̄ probari ſubtiliter inducendo in.l.vlti.§.fi.in vltimis verbis.C.de ſerui.τ aqua.

554 ¶ Queritur a me τc. Ad hoc vide per Abb.in.c.cū bertoldus.hic alleg.in pe.

cōtrariū.caſus eſt ſingularis in.l.in rē.§.fi.ff.de compen.quod no.

554 ¶ Queritur a me an creditori caſtro ſibi in pignus dato poſſet iuriſdictionem exercere. Bald. mouet in.c.j.de feu.da. in vi.le.commiſ.τ canoniſte in capitulo cū bertoldus.de re iudi.nō recordor quid determinet text.notabilis quod ſic. l.eleganter.§.fi.ff.de pigno.act.quod nota.

555 ¶ Conduxi mulionē ad portādum hedos vel boues vel vnam galeaʒ ad portādū familiā ſuā q̇d ſi moriant aliqui in naui an pro illis debeat habere dominus nauis naulum ſeu penſionem.dic quod aut fit conuentio de illis portādis.aut de illis in naui ponendis. aut dubitatur de verbis primo caſu pro mortuis non debet ſolui naulum ſeu penſio.Secundo caſu ſec⁹.Tertio caſu etiā debetur naulum text.eſt ſingularis in.l.ſi vt certo. da.in princip.ad.l.rho. de iac.

556 ¶ Si emphyteota priuati non ſoluit canoneʒ

col.poſt alios vbi tractat an ius patronat⁹ tranſeat in creditorē pignoris.τ vr̄ dicere ꝙ cōit doc.tenent ꝙ nō p rōnes q̃ ius patronat⁹ eſt fructus ineſtimabilis et idō nō pōt compenſari in ſolutē creditori, q̃ rō vr̄ facere ꝙ illud dictū Iudo.vide etiā ibi p Feli.col. pe.ver.vlt. habes.

556. ¶ Si emphyteota τc. In fi. adde Bald. in.l.fi.in fine.C.de reuo.do.τ barto.l.l.ij.de exceptionibus rei iudica.τ in.l. ſecūda vbi per magiſtrum meū C.de iure emphy.τ in.l.lex vectigali.ff.de pigno. vbi dicit ꝙ creditor poteſt ſoluere penſionem pro reemphy.quam habet in pignus.adde etiam quod not. Barto.in.l. fraudati.ff.de publi.τ in.l.arboribus.§. quod tamen hic alle.

j.triennium cadit a iu-re ſuo.l.ij.C.de iure em-phyteo. in emphyteota eccleſie infra biennium vt in.c.potuit.de loca.et in aut.qui rem.C.de ſa. ſan.ecc. Modo pone em-phyteotam fuiſſe in poſ-ſeſſiõe fundi emphyteo-tici priuati a tertio qui ſoluit canonem an hec ſolutio tertij ꝓficiat em-phyteote nõ ſoluenti idẽ vt non poſſit ſuper iure priuari ſi ſolutio tertij eſſet facta nomine em-phyteote nõ eſt dubium quod prodeſt ſed ſi ſim-pliciter vel nomine pro-prio.quomodo eſt nunc de facto ⁊ bal.poſt guil. ponit in.l.arboribus.§.quid tamen.de vſufruc. ⁊.l.lex vectigali.in aliq̃-bus lecturis de pig.l.ſo-lẽnibus.C.de rei vend. ſed quicquid dicant ha-beo caſum ſingularẽ qđ ꝓdeſt in.l.forma.§.ſi cũ ego.ff.de cenſi.ibi eſt ca-ſus ſingl'aris de hoc quẽ tene menti ar.de cenſua-rio ad empthyteotã.Lu-douicus.

560 Suſcipe ꝛc.ad iſtud vide et Bart.in l.ij eximẽ-di.§.item ſi quo.ff.neque eõ Bal. in aut.eiq̃.iij. col.C.de bo.au.iu. poſ. ⁊ bal.l.l.le-gata inutiliter.de le. j.⁊ Bal.l.l. fi.§.pe.⁊ ſi. poſt bar.ff. ꝗ me.cau.

557 Tu habes text.in.l. ſpecies.ff.de aur.⁊ argẽ leg.in fi.ff.de vſufrc.ea-rum rerũ que vſu conſu. qđ teſtator legans vſum fructum rei cum hoc qđ poſt mortẽ ſuam tenea-tur reſtituere heredi te-ſtatoris rem tunc cenſe-tur legare etiam rei pro-prietatem quod eſt verũ niſi teſtator errauerit in iure quia putauerit qđ morte vſufructuarij non reuertatur ad heredem vſuſfructus tũc enim tã-tum vſumfructum lega-re cenſetur.caſus eſt ſingularis in.l.qui fructus prediorum.ff.de vſufruc.lega.

558 De hoc hodie fui interrogatus.di-cit conſtitutio huius ciuitatis.quod q̇ſ-cunque ad quem peruenerit omnia bona alterius ſiue ex vltima voluntate.⁊ hoc eſt clarum.ſiue ex contractu teneat̃ ad omnia debita ſoluenda ad que illa tene-batur. Quid ſi omnia ꝑuenerint ſe-gregatim ſiue particulariter modo vnũ modo aliud dic quod debent ſimul per-uenire.caſus in.l.ſi peculiũ la picola.et ibi Bar.ff.de pecu.le.

559 Quero an eccleſia poſſit cedere bo-nis videtur dicendum quod non.quia principalis cauſa quare fuit introducta ceſſio eſt ne debitor in carceribus deti-neatur:vt.l.j.C.qui bo.ce.poſ.ſed eccle-ſia non põt carcerari ergo ꝛc.In contra-rium tamẽ eſt caſus in autentica vt de-ter.ſit nu.cle.§.inueſtigantes.ad fi.et il-lum.§.licet ad aliud allegat quedam gl. inſtitutionum.⁊ ideo fruſtra dubitant canoniſte in.c.odoardus.de ſolutio.An clerici poſſunt cedere bonis cũ hoc ſit in eccleſia vt dixi ergo fortius in cleri-cis Ludouicus.

560 Suſcipe vnam cautelam pro condẽ-natis vt eorũ executio corporalis diffe-ratur.ſ.quod accuſetur de crimine gra-uiori ex quo veniat durior pena inferen-da caſus eſt ſingularis in.l.j.§.j.alias. ũ.§.fi.ff.nil no.app.pen.tenet Bar.ꝑ il-lũ tex.in.l.ũ.§.vlt.ff.de cuſto.reo.

561 Inſtituens accuſationem ad vtilita-tem publicam deſtitit poſtea contuma-citer ab eadem an iudex poſſit tunc ter-tium compellere ad ipſam proſequendũ dic quod non ſed eſt accuſatus tunc ab-ſoluendus.l.ij.ſenatus et.l.natus.§.ſe-natus.de iure fiſci.ſecus ſi non cõtuma-citer ſed quia ſit mortuus vel ob aliam neceſſariam cauſam deſtitiſſet.caſus eſt ſingularis ſecundum vnum intellectuz glo.et ibi Barto.nota.in.l.monete.C.de diſa.lib.x.tunc enim tertius cogi poteſt licet ſecus videtur per regulam vt ne-mo inuitus agere ꝛc.quod intellige ve-rum niſi accuſator illam accuſationem ad publicam vtilitatem inſtituiſſet no-mine alterius puta tutor nomine pupilli

li et procu.nomine domini tunc eniȝ qñ cunq̃ moriatur accuſans non poteſt tertium compellere ad ipſius accuſatiõis proſecutionẽ. text.eſt ſingularis i n.l.diuus.ff.ad turpil.hec eſt notanda limitatio ad dictam.l.monete.et hoc addas ad Barto.in.l.libellorum.§.j.de accu.ꝛ l.penul.de publi.iudi.vbi ipſe ponit accuſationem per alium inſtitutam proſequi et nota.

562 ❡ Inſultus factus cum armis licet nõ extractis puniatur ac ſi extracta forent.ꝛ factus inſultus cum armis dicitur.l.iij.§.armis deiectum.verſ.quid qui accuſari.ff.de vi et vi ar.

563 ❡ Expilans aliquem capillis vel barbam.vel crines non tamen ſanguis exiit teneatur pena.x.librarum parti.ꝛ xx.librarum fiſco.text.eſt ſolus in.c.j.§.ſi quis alium.de pace tenen.in vſi.feu. quod nota.

564 ❡ Non poteſt pro reo ferri ſententia per iudicem niſi petatur.neq̃ etiam citatio.l.ad peremptorium et.l. poſt edictum.ff.de iudi.l.properãdum.§.ꝛ ſi quidam.C.eo.tit.hoc tamen fallit in cauſa fiſcali vel reipu.quia in ea ex officio iudex poteſt ferre ſententiam nemine poſtulante tex.eſt notabilis in.l.ij.§.ſenatus.de iure fiſ.Ludo.

565 ❡ An valeat ſententia iudicis condẽnantis aliquem accuſatum de pluribus iniuriis de certa quãtitate in vno libello non diſtinguentis tantum pro prima iniuria.ꝛ tantum pro ſecunda.Cy.in.l.ſi non conuicij.C.de iniur.dicit hanc.q.habuiſſe de facto dic quod ſententia valet vt colligitur ex.l.j.§.j.C.ſen.ſine ap.reſcin.ꝛ illum ad hoc ponderat Bart.in l.pretor edixit.§.ſi tamen.ff.de iniuriis. quod not.

566 ❡ Quod.l.ſi forte.ff.de offic.preſid.volens exiſtẽtem in officio iuriſditionem nõ perdere.donec ſciuerit ſuum ſucceſſorem aduenisse locum habet in beneficiis gloſſa eſt ſingularis in.l.tribunus. in principio.ff.de teſtamen.mili.ꝛ illa mirabilis eſt quod nota.

567 ❡ Offerens maius pretium pro re q̃ in ſubhaſtatiõe vẽditur ad hoc vt carius emat.tenetur pena criminis ſtellionatus caſus eſt ſingularis ſecũdum intellectum Bart. ibi in.l.iij.ſi quis impoſturam.ff.de crimine ſtellionatus quod not.

568 ❡ Scis quod relegati ſi excedãt terminos confinationis ſue ſeu exules puniuntur pena de qua in.l.relegati.ꝛ.l.relegatorum.§.exulibus. ff.de penis.Sed quid in exbãnito reperto in territorio.de quo eſt exbannitus dic quod de iure communi eſt pena deportationis in cuius locum hodie ſuccedit decapitatio.iſte eſt text.ſingularis in.l.mathematicos.C.de epi.audi.Ludouicus.

569 ❡ Si mercator pluriũ negotiorum mutuo pecuniam habeat a diuerſis ille pfertur creditor in ea negotiatione q̃ mutuauit.text.eſt ſingularis ſecundum Ioan.pagiarenſem in.l.procurator.§.ſi plures.qui alias eſt ſub.l.nec deducendũ. ff.de tribu.

570 ❡ Si teſtes aliqui de homicidio deponunt die lune factum quo die fuit tantum mandatum non tenetur pena falſi licet poſtea alio die factum fuit homicidium cum in atrocioribus voluntas habeatur pro facto vt.l.ſi quis non dicam rapere.cum ſua materia de epi.et cleri.ꝛ ſi alij deponunt alio die factum homicidium reducũtur ad concordiam.ſcȝ mannaliter.verbaliter antẽ die lune.text.eſt ſingularis de peni.diſt.j.c.periculo

562 ❡ Inſultus ꝛc. Adde vltra Bart.in.d.§.armis. Abb.in.ij.parte ſta.q.xxxvij.et mar.lo.diſcentem iſte ſe obtinuiſſe in facto in.c.qualiter ꝛ qñ.el.ij.ar.lx.de accu.facilit q̃ dicit Ancho.conſil.cxij.vide plenius ꝑ Feli.in.c.ſicut dignũ col.ij.circa prin.verſi.vj.limita.de ho.

572 ¶ Licet magna ꝛc. Inſi. idē quod ro. h videtur tenere car. Alex. in. c. j. §. ſi iudex hic allꝰ. ꝛ vere ille text. loquitur tā tum de mobilibus applicandis. cōitati ꝯdē nātis ꝺ immobilibus vero nihil dicit.

573 ¶ Heres. Adde qꝺ heres ſi ꝺr indignꝰ ſi minꝰ expēdit. ꝙ iuſſus ē. l. nō opʒ. et ibi bald. C. de his q. vt indig. nec ꝑdit ſucceſſionez niſi cōdēnetur bal. ꝛ Imo. in. l. ex fctō §. ſi. de vulga. ꝛ pupil. gl. in. l. his cōſequēter ff. fa. herc. Bald. in. l. hereditas. et in. l. j. C. de his q. vt indig.

ſo. et hoc adde ad. l. ij. §. ſi. ff. ſi cer. pet.

571 ¶ Licet iudex ad corporalem procedere non poſſit ad tumultum populi etiam ſi ille aliter ſedari nō poſſit vt. l. de curionum. C. de penis. ꝛ l. ſi priuat. qui ꝛ aqui. cū ſua materia tamē ad tumultū populi poteſt execution ē accelerare etiaʒ pendēte dilatione ſi aliter ſedari nō poteſt. hic eſt text. in. l. qui cedere. in ſi. de ſica. et bene facit. l. ſi filio exheredato ꝺ iniuſt. teſta. et. l. inſtitutionibus. ff. de appel.

572 ¶ Licet magna ſit queſtio docto. an ſententia publicationis bonorum trahatur ad bona extra territorium exiſtentia. ꝓnuntiantis tamen concluſio communis eſt ꝙ ſic. vt per legiſtas in. l. cunctos populos. C. de ſumma trini. canoniſte in. c. cum ſecundum. de here. lib. vj. ꝛ in. c. poſtulaſti. de ſo. ꝯpe. Sed tūc ſuccedit queſtio an illa bona debeant applicari cōmunitati vbi lata eſt ſententia an vbi habet originem condemnatus an vero vbi bona ſunt. Et dic concluſiue ꝙ bona immobilia debēt applicari fiſco in cuius territorio bona ſita ſunt. caſus eſt ſingularis. in. l. quicunqꝫ. §. ſi iudex vniuerſi. C. de here. Bona autem mobilia etiam q̄ ſunt alibi debent applicari communitati iudicis condemnantis. caſus eſt ſingularis in. c. j. §. ſi iudex. de pace te. in vſibus feudorum. licet Bal. contradicat. et male per tex. ff. eodē. l. j. §. ſi quis hominem.

573 ¶ Heres indignus priuatur hereditate et applicatur fiſco. vt de his qui vt indig. per totum. ſʒ pone quod teſtator cuius hereditas debet auferri eſt ſenēſis: heres vero ſit florentinus bona vero ſint ianue cui applicabuntur dic qꝺ ciuitati originarie teſtatoris. tex eſt ſingularis in aut. vt cum de appellatione cognoſcitur. §. ſi vnum ex predictis alꝭ ſi vnū de ꝑdictis vnde ſumitur aut. ſi ca priui. de epi. ꝛ cle. ꝛ hec perpetuo nota.

574. ¶ Scis quod doctor vel electus de dominis aut ſimilis debet mitius puniri. vt. l. more. l. fina. ff. ꝺ penis. ꝛ liber mitius quam ſeruus. vt. l. ſtatuliber. de q̄ſti. Sed q̇d in ſtatulibero an puniat. vt ſeruus vel vt liber. dic quod vt liber propter ſpem libertatis. vt. l. j. ff. de penis. et ibi Barto. quod nota. et per illum text. in. §. fin deciditur. nota ꝙ electus ſolum punitur ac ſi eſſet officium conſecutus. et ita dixi cum hec queſtio fuit de facto rome. Ludouicus.

575 ¶ An tabellioni qui tempore rogationis fuit ſolutus de mercede cōfectionis inſtrumenti debeat iterum ſolui q̄n pars velit copiam inſtrumēti. dic ꝙ ſic glo. eſt nota. in. l. fina. §. exēplaria. C. de prin. agen. in re. lib. xij. quod tene menti. quia quotidianum eſt.

576 ¶ Pone caſum quotidianum communiter per italiam ſunt ſtatuta quod vxore precedente maritus lucratus dotem vel eius partem ſed pone quod vxor ꝓpter diſcordiam cum marito habitam recedit de domo mariti et vadit ad domum conſanguinei marito deſiderāte pacem et vxorem ſuam. vxor petit ſibi remitti lucrum dotis ſibi ex ſtatuto peruenturum queritur an valeat; talis remiſſio propter ſcandalum euitandum quilibet diceret quod ſic propter paceʒ futuram: dic tamen cōtrarium quia venalis concordia inter coniuges eſt prohibita licet alias ſit permiſſa. et ita nec promiſſio cuiuſlibet alterius rei. caſus eſt ſingularis ſm vnam lec. glo. ꝛ vereʒ in. l. ſi libet. ff. de pa. do. quod no.

577 ¶ Tu habes regulā q̄ preſcriptio facta de re pncipali trahitur ad rei acceſſorium. caſus eſt in. l. eos. C. de vſuris. z. l. ſi aliena. §. j. ff. de vſucap. quod ē verum niſi acceſſoriū ab initio inchoate preſcriptionis inerat principali ſec⁹ ſi ex poſt facto incepit ineſſe quoniā tunc eſt opus qꝺ ad illud noua preſcriptiōe caſus eſt ſingularis z non alibi qꝺ nota quia de eo habebis honorē. in. l. qui fundum. §. primo. ff. de vſuca. pro empt. z bene facit. l. rerū mixturam. in fi. ff. de vſucap. z hoc induci ad. q. hora pulſat. non plus.

578 ¶ Dubitatur an cautio mutiana habeat locum in cōtractibus de quo. in. l. ſ. C. de pac. z. l. ſiue apud acta. C. de trāſact. vbi glo. z doc. Sed quid in donatione cauſa mortis an in ea habeat locum cautio mutiana nouum eſt z pulchrum queſitum z dic quod ſic. q2 iſto caſu magis accedit vltime voluntati quam contractui in quo communiter locū nō habet. caſus eſt ſingularis i auf. de nup. §. quero nunc. ver. z ſic de mor. cauſa. bal. allegat in auf. cui relictū. C. de indi. vidui. z ibi facit feſtum.

579 ¶ Quero nūquid generalis cdēptio prelegatorum ab herede intelligat adimere legata cōditionalia heredi facta quid dices. tex. habes ſingularē. l. l. paulo callimacho. §. pomponius. ꝺ leg. iiij. z hec duo perpetuo nota.

580 ¶ An legato gnāli vſufruct⁹ vel habitatiōis derogetur p legatū ſpeciale rei. dic q̄ nō. caſus ē ſingularis ſꝫ bar. ibi. in. l. ſempronius. i princi. ff. de vſufr. lega. ſcd̄m intellectū glo. bene facit. l. ſi aliij. in prin. eo. ti.

581 ¶ Vſufructus cōſtitutus finitur morte. vt in. c. fi. de pigno. z in. §. finit. inſti. de vſufruc. Sed quid in ſpe vſufruct⁹ conſtituendi an finiat morte pone exēplum. tu ſei vir triſtis ſe nō intendit. pridie ſui interrogat⁹. z dic videtur qꝺ ſic z hec non eſt vera concluſio. de hoc habes duos caſus notabiles. vnū i. l. ſempronius attalus. de vſufruc. le. aliuꝫ in l. qui vſumfructum. ver. hoc itaq3 ſe habere. de vſufruc.

582 ¶ Per italiam communiter ſunt ſta-

578 ¶ Dubitatur zc. ibi. ſed quid in donatione. adde quod idem tenuit magiſter meus in. l. dedi. columna. iiij. ꝟ lic. item adde de condic. cauſa da. vbi dicit iſtud probari ratione quia donatio cauſa mortis poſtq̃ ē facta z ſic in eſſe deducta equiparat vltime voluntati glo. z Bar. in. l. ij. i pn. ff. de dote prelegata. Bar. z doc. in. l. ij. ff. de leg. j.

tuta quod de contractu emptionis debeat ſolui gabella non dicitur per quem. quero ad quem ſpectet Bal. tangit z non determinat in rubrica. C. de re. cre. ſed eſt caſus quod per emptorem ſolutio fieri debet. vt. l. dos. in fi. ff. de edi. edic. quod nota.

583 ¶ Hereditas eſt mihi delata creditoribus multis implicita. ego ſubſtiſto adire ne illa ſit mihi damnoſa poſtea ad petitionem vnius creditoris ad cuius inſtantiam alij creditores mihi vt adirem aliquid remiſerunt ex debito adeo hereditatem illam. quero an ille creditor lꝫ expreſſe nō remiſerit cogatur quicq̄ remittere. dic q̄ ſic arbitrio boni viri. gl. eſt ſingularis in. l. cum in eos. de pactis. allegat l. ſi fundum qui ex parte cum ſi. ff. man. Amplius de iſtis ſingularibus nō dabo tibi q2 impediunt mihi lectionem ordinariam.

584 ¶ Tu habes regulam quod omiſſio citationis vitiat ſenten

584 ¶ Tu habes. Ibi vo ubi verū deciſionē adꝺ Jo. in. c. ob excōicato i ꝟbo obtentis ꝺ reſcriptis. Spe. i ti. ꝺ ꝯtu. §. fi. ꝟ. ſꝫ pone excōicatus. do. en. l. c. q̄ frōte. h allega. et imo. in fi. z pe. l. v. co. q ꝺt q̄ qñ abſolutio fit ab excōicatiōe ſeu ei⁹ ſupiore ꝯcurrēte in iuriſditiōe in pſonā excōicati valeret ab illo abſq3 citatiōe ptis vbi al's reqreret nā ſicut valeret excōicatio ſine citatione z admonitiōe ptis. c. ſacro. ꝺ ſen. ex. z p gl. j. q. iij. c. j. z i ſūma ita valebit abſolutio cū ptās ligādi z ſoluēdi pcedat a pari. vt ꝺ pe. di. j ꝟbū. z iurib⁹ hic p Ro. alle. z q2 ab

ſolutio eſt actus magis fauorabilis.l. arrian⁹.ff.de acti.ꝛ ob.ꝛ ꝑ his eſt tex. no.in.c.venerbilib⁹.§.vbi aũt.de ſent. excõ.in.vj.vbi vide Gemi.ꝑ quẽ tex.tra ditur vna regula gñalis qȝ dummodo abſolutio fiat a iudice ſuo tunc ꝯtumcbiꝗ iniuſta valet ꝛ nõ eſt nulla et ſic eſt cõcluſio qȝ nullo caſu abſolutio reddit̃ nulla ex defectu citationis.

588 ¶ Tu ſcis ꝛc. Ad gl.in.l.adoptionibus hic alle. facit regl̃a.c. nõne de pre ſum.vbi ſe lt. colũ.v.i fert ex illa rõ ad iſtaȝ glo.ꝑ q̃ facit nã licet certo reſpectu legitimatio ſit dãnoſa filio q: ꝑdit libertatẽ. nõ eſt ampli⁹ ſui iuris tñ attẽta vtilitate q̃ reſultat ex recuperatiõe iuris naturaliũ preſumit̃ poti⁹ ꝯſentire q̃ diſſẽtire ſm ro.met.qui hoc late tangit in.l.que dotis.in.xvj. col.ff.ſo.ma.

tiam.vt.l.j.§.item cũ ex edicto.ff.q̃ ſen.ſine appel.fallit i ſen.exc.vt in c.ſacro.de ſẽ.ex. Modo q̃ro quid in ſnia abſolutionis excõi.an requiratur citatio.glo.ponit.xj. q.iij.excõicatos.Inn.in c.prudẽtia.§.vj.de offic. dele.Spec.in ti.de cõtumacia.§.fi.vſ.ſed pone excõicatus ꝛ ſc.et domini mei in duab⁹ deciſiõibus do tibi veram cõcluſionẽ.Joan.an.in.c.que fronte.de ap.vbi determinat ꝛ dicit ꝙ vȝ ſicut i ſnia excõi.ꝛ nõ redditur ꝓpter hoc nulla licet ſit iniq̃ ꝛ hoc ꝑ plures rõnes maxime eo quia ea ſolennitas que requirit̃ ad aliquẽ actum faciendum eadem requiritur in eo diſſoluendo.l.ſi ad reſoluenda.C.de predi. mi.et.l.ab emptione.de

589 ¶ In hoc cõſului ꝛc. Adde Sand.q̇ aliqua dicit i ꝓpoſito.i.c.ꝯſultatiõib⁹. hic alle.co.iij.circa fi.Et adde ꝙ di.Jo. an.de q̃ hic fuit Inn.i.c.dilecto.de ꝟb. ſig.quẽ ẽt allé.Jo.an.hic ꝛ Imol.in.l.ꝯ pupillũ.ff.de re iudi.vbi idẽ dicit qȝ in diſtincte põt dari ſm decretũ ꝯ nõ lati tantem quoties eſt magis vtile reo qȝ mitta͛ i poſſeſſionẽ ſcdi decreti Bal.i c.j.ꝟ militẽ vaſ.q̇ ꝯtu.ẽ.alle.Et di.Inn. Et Ro.in ꝯſ.ccccliiij.inci. in re pñti.

pac.ſȝ in prolatione nõ requiritur ergo nec in eius abſolutione Ludo.

585 ¶ Maritus eſt ingreſſus monaſteriũ de vxoris conſenſu cuius quia antiqua non eſt habenda ſiniſtra ſuſpicio q̇ maritus volens recognoſcere bonam fidem facit vxori poſt ingreſſum monaſterij confeſſionem de dote iam recepta q̃ritur an illa confeſſio probet dic qȝ nõ ſm Spec.ſingulariter in titul.de ſtatu mo.§.primo.verſ.vij.adde hoc ad aut. ſi qua mulier.

586. ¶ Dicit.l.paulus.la.ij.de regu.iur.ꝙ iudex poteſt eadẽ die poſt ſniam latam supplere circa acceſſoria.habetur i ca. cum appellatiõibus friuolis.de appella.lib.vj.Quero quid in arbitro an hoc poſſit magna q̃ſtio fuit rome coram me inter dominos meos variantes in hoc demum comperi glo.ſingularem ſcdm quã iudicaui.licet multe rõnes eſſent in contrarium.l.q̇ arbiter.ꝛ ſi errauerit.ff.de arb.not.bene.

587 ¶ Condemnati teſtator heredẽ ſuum vt mutuet titio centum.an titius teneatur per hoc preſtare cautionẽ integraȝ de illo mutuo reddendo.dic ꝙ nõ.ſufficit eñ nuda cau.tex.ẽ ſingularis in.l. fideicõmiſſa.§.ſi heres.ff.de le.iij.

588 ¶ Tu ſcis ꝙ ego dixi ꝙ cogitabã in vno.ꝛ illud eſt.ſcis eñ ꝙ filius naturalis nõ eſt in poteſtate patris.vt inſti.de nup.in fin.cum ſi.qȝ eſt verũ niſi ſit legitimatus.modo dicit tex.nota.in.§ generaliter.i aut.qui.mo.naturales effi. ſui.ꝙ in legitimitate requirit̃ filij ꝯſenſus:ꝛ eſt ratio quia non poteſt liber hõ nolens alterius ſubijci poteſtati.pone ꝙ filius ſcit patrem impetrare ſuã legitimitatẽ:ꝛ non contradicit an habeatur pro cõſentiente fuit magna qȝ.ꝛ oẽs re currebant ad materiã.l.q̃ dot.ſo.ma.et cõiter tenebãt ꝙ non.quia in ꝓiudicialibus taciturnitas nõ habet̃ ꝓ cõſenſu vt.l.iij.§.luitus.ff.de ꝓcura.ſed ꝯtriũ eſt verũ.gloſ.eſt ſingularis.in.l.adoptionibus in ꝟbo nõ cõtradicẽdo.ff.de ado.ꝛ illam nemo notat niſi ego illam nunq̃ ſciui niſi preheri.

589 ¶ In hoc conſului pridie ſcio dei ſapere quid eſt ſcdm decretuȝ qȝ eſt ſcdo

iudicio aggrauatio punitiua ꝯtumacie ꝛ ita primum poteſt diffiniri.ꝛ iſtud ſm decretū non poteſt interponi niſi contra latitantem.ꝛ eſt latitatio debitoris abſconſio fraudulenta in damnum creditoris.vt.l.fulcinius.§.ſi quis poſſedit.quib.ex cau.in poſ.ea.cū ſi.quod eſt verum niſi periculum ſit in mora.tunc vero interponitur ſcḋm decretū contra debitorem etiam non latitantem tu legiſta bene habes hoc in tutore ꝛ tribus aliis caſibus vt in.l.fulcinius.§.adeo.l.cum qui.§.fi.in gl.de priui.credi.lꝫ quod in quolibet hoc ſit nullus dixit niſi Jo.an.in.c.conſultationibus.de offi.dele.in nouella Bal.dicit non alibi in.c.j.de mili.vaſallo qui contu.eſt in vſi.feu.

590 ¶ Que differētia ſit inter inducere.delere.et ſuperinducere.vide gloſſ.in.l.ſi quis libertatem.de peti.here.ꝛ.l.inductum.de ſolu.

591 ¶ Tu habes ꝙ ꝗuis abſentes cauſa reipu.vt ambaſiatores multa habēt priuilegia tamen aliqui data opera ꝛ affectante cauſa reipubli.abſunt non gaudent illis priuilegiis.vt.l.ꝛ qui data.ex qb.cau.ma.l.pe.C.quomodo ꝛ qñ iudex.ꝛ.l.vniuerſi.C.de le.lib.x.ſm vnam lec. Sed ad huius declarationē ſcias quod ois ille qui abeſt cauſa reipu.in officio pauci valoris preſumitur effectanter ꝛ data opera abeſſe.tex.eſt ſingularis in l.ſpadonem.§.fi.ff.de excuſa.tu.ꝛ illam nemo ad hoc nota.ꝛ ideo tene menti.

592 ¶ Legatarius habet tacitam hypothecam in bonis teſtatoris:vt.l.j.C.comunia de le.inſti.de le.§.noſtra.cū ſi.Sed an hypotheca ſpecialis data ꝑ teſtatorē legatario deroget generali alias introducte q̇d diceres qḋ ſic ꝑ.l.fi.C.de pac.conuen.per ea que dixi.in.l.ſi cum dotem.in prin.ff.ſolu.matri.ſed tu dic contrarium.tex.eſt ſingularis.in.l.fundus.ff.de adimen.leg.ꝛ ſi dicis illi textus nō probāt cum de iure ſſorum.legatarius non habebat bona oblata tacite.dic ꝙ non eſt verum:ꝛ eſt caſus in contrarium in.l.creditorib⁹.ff.de ſepara.ꝛ hoc not.

593 ¶ Scis ꝙ donatio inter virum ꝛ vxorē facta renocari pōt vſqꝫ ad vltimum mortis articulū.vt.l.cū hic ſtatus.§.ait oſo ff.de dona.inter vi.ꝛ vxorem.Modo vir cōfeſſus eſt recepiſſe dotēꝫ a muliere cōſtante mrimonio ex qua ꝯfeſſione reſultat tacita donatio inter eos vt ſcis.quid ſi poſtea dicit cōfeſſionēꝫ illā fuiſſe falſam an videat̄ ꝑ hoc reuocaſſe illam tacitam donationem ex ea reſultantē quilibet diceret ꝙ ſic.ſed ꝯtrium eſt verū.et ita ſingulariter.Jo.an.i addi.Spe.in rubri.de dona.iter vi.ꝛ vxo.referēs ibi diſputatum per antiquum doctorem ꝑſumitur enī potius volniſſe qḋ illa habeat vxor tanꝗ donata.non vt debita et pro hoc text.not.in.d.l.cum hic ſtatus.§.penitētia ad fi.

594 ¶ Eſt nunc Florentie vna formoſiſſima iuuencula que habet formoſiſſimum virum audita predicatione.ꝛ eſt dñi pallenurus incidit ſibi comā ſeu capillos cauſa deuotionis queritur an ꝑ hoc ſit excommunicata ipſo iure ſi fecit viro inuito.dic ꝙ ſic.textus eſt ſingularis.xxxj.diſtin.c.quecunqꝫ.

595 ¶ Aliud non ſcimus.et tu vere ſcis quod relictum annuum reſpectu certe neceſſitatis debet eo tempore quo ineſt neceſſitas.l.nec ſemel.§.ſi inhibita.C.quando dies leg.ced.pone quod teſtator annuatim leget veſtē eſtiuam et hiemalem oi anno querit̄ qñ poſſit peti.dic ꝙ eſtiuam in menſe aprilis.ꝛ hiemalē menſe ſeptembris.C.de mili.

595 ¶ Alis non ſcim⁹ ꝛc.text.hic vltimo loco allegatum notauit etiam And.ſicu.no.ſuis in litera T.in ꝟbo veſtis.no.ĩcip.ꝑ ſolaſto.

597 ¶An priuilegiū ꝛc.In fi.Adde ꝙ idē tenet Inn.ꝛ cōiter docto.i.c.dudū. vbi tenēt ꝙ ſola iuſta poſſeſſio ſufficiat ad impediendūʒ vires priuilegij.tenet etiam gemi.in.c.ij.hic alleg.

veſte.l.j.li.xij.vbi eſt caſus ſingularis.

596 ¶An ſubdiacon⁹ cui papa diſpenſauit cōtem platione vni⁹ nobiliſſime dñe ꝙ poſſit vxorem cape cōpellatur eandeʒ ducere.aliqui allegāt ṽba Bald.in.l.ij.de edili. act.ꝙ nō faciunt ſed caſus eſt in terminis ꝙ ſic.in.l.matrimonij.de ritu nup.bñ facit.l.ꝙ reten tis.ꝛ.l.mrimonij.de ritu nup.bñ facit.l.ꝙ reten tis.ꝛ.l.matrimonij.q ꝛ a qui.lʒ Petrus de ancha. in conſilijs ſuis dixerit contrarī male.

597 ¶An priuilegium mihi ꝯceſſuʒ ꝙ nō tenear ad ſolutionē collectarū de meis bonis extēdat ad p̄dium meuʒ ab alio poſſeſſuʒ bona fide licet ad me poſtea reuertatur

599 ¶Tu habuiſti ꝛc.In fi.adde ꝙ idē tʒ Lu.met.in l.q̃uis.ff.ſolu.mat.hic alle.

600 ¶Tu ſcis ꝛc.In fine addē cū dixit Inn.in loco hic al.ꝙ reſcripta debent latiſſime interp̄tari.l.ſolēnis.ff.de iudic.et c.cū eccl'ia de cā poſ.ꝛ ppꝛ.ꝛ pañ.ibi dicit eē ppetuo no.iſtud dictū qꝛ vrē ẋnēcū ꝙ reſcripta ad lites ſit latiſſime interpꝛetanda cuʒ pꝛeiudicēt iuriſditionis ordinarie vt ī.c.ſedes.de reſcri.ꝛ.c.ad hoc.eodem titu.ꝛ iura p Inno.allegata nō loquunt̄ de reſcri.ſed dicūt totū ꝙ in iudicio ſeu in libello eſt fienda largiſſima interp̄tatio quia oīa veniūt in iudiciū.Sʒ vt ſoluet̄ Inno.pōt dici ſm eū ꝙ vbi agit̄ de vi comp̄henſiua reſcripti pcedet dictū ſuū qꝛ reſcriptū eſt modici pꝛeiudicij cū concedat̄ eī̄ execitiuʒ actionis cōpetētis coraʒ delegatoꝛ ꝛ hoc niſi cōcomitat̄ aliqua fraus ꝛ hoc caſu loquit̄.c.ſedes.ſed ſi agit̄ de vi extēſiua tūc ſecus.nā debet ſtrictiſſime interpꝛetari vt in.c.fi.ꝛ.c.rodulphus.de reſcrip.

601 ¶Scdm decretum ꝛc.ꝛ quod ſcdm decretū ſit ſnia īterlocutoria habēs tñ

tu ires ad illud an exēptio extendet ad bona futura de quo dixi in.l.dictū.§.de his qui.de dam.infe.ſed nō facit qꝛ hic non ſumus in bonis futuris.dic ergo ꝙ non extenditur ad predium ab alio poſſeſſum licet ad in rem verſum.gl.eſt ſingularis in.c.ij.in verbo poſſidebant de deci.li.vj.Refert ita tenere Hoſti.in c.dudum.de priuileg.

598 ¶In materia alimentorum pubes intelligitur in maſculo vſqꝫ ad.xviij.femina vſqꝫ.xiiij.vt.l.mella.de alimen.ꝛ ciba.lega.

599 ¶Tu habuiſti in.l.q̃uis.ſol.ma.ꝙ cōſtante matrimonio ex cauſis marit⁹ dotem vxori reddere pōt extra illas cauſas nō:vt.l.j.C ſi dos conſtā.ma.ſed an illa.l.habeat locum in dote promiſſa nō data.ſed danda per vxorem marito poſſit vxori ex cauſa quacūqꝫ remitti tu diceres quod idē qꝛ promittere ꝛ ſoluere idem ſunt vt.l.fi.ad.l.falci.Pur.remittere eſt donare.ſed ꝯſtāte matrimonio nō valet donatio inter coniuges.preterea vxor ꝛ maritus ſunt correlatiue.ꝛ correlatiuorum eadē eſt diſciplina:vt.l.fi.ff.de accep.ſed vxor nō pōt:vt.l.vt autem.de pac.do.ergo idē eſt in marito ſed contrarium eſt veritas gl.eſt ſingularis ſm Cy.ꝛ bal.ibi in.l.ſi ꝯſtāte.in ṽbo firma.C.de dona.ante nup.addas ad.l.q̃uis.

600 ¶Tu ſcis ꝙ quid eſſe alienatum capit̄ dupliciter ſtricte vcʒ ꝛ large:ſtricte cum dominium eſt tranſlatum dicimus alienatuʒ:vt.l.j.C.de fundo do.ꝛ.l.alienatum.ff.de ver.ſig.largo modo dicim⁹ ſi poſſeſſionem tantum in alium tranſtulerim vt.l.nō ſolū.in prin.de alie.iudi.mu.cauſa fac.l.fi.C.de reb⁹ ali.nō alie.ꝛ in aut.de non alienan.§.nos igitur.cꝫ noniſte.in.c.nulli.de reb.eccle.nō alie.in tex.ꝛ in glo.Modo quero quid in reſcriptis principum:quomodo accipiat̄ verbum alienatum etiam hoc nō habēs per legiſtas.ſed eſt verbum Innocē.in capi.epi.de reb.eccle.dicentis verbum alienare in reſcriptis accipi largiſſime etiam ſi ſolum mihi res ablata ſit dicitur alienata.

601 ¶Tu ſcis ꝙ fundatores eccleſiarum habent a iure canonico priuilegiū pre

ſentandi rectorem in illa eccleſia ⁊ epi
ſcopus cogitur confirmare illum pꝛeſen-
tatum per fundatores eccleſie ſi tamen
eſt idone⁹. Modo hodie fui interroga-
tus vicarius generalis non pōt confer
re beneficia. vt eſt caſus in capitu. gene
rali. de offic. vica. lib. ſexto. ſed an poſſit
illum inſtituere rectorem preſentatum
per fundatorem quidam doctor conſu-
luit ꝙ non ſed male. caſus eſt ſingula-
ris in cap. ex frequentibus. de inſti. vbi
eſt caſus rotundus.

602 ¶ Secundum decretum an ſit ſenten
tia interlocutoria vel diffinitiua. effect⁹
eſt magnus: vt in. c. cū ceſſante. de ap.
et. l. quod iuſſit. Bart. ponit in. l. ii. ff. de
ap. Bal. in. l. ii. C. de epiſ. audi. Dy. in. l.
ſi finita. §. hoc ſi forte. de dā. infec. ⁊ va-
rie loquūtur. Ego dico ꝙ eſt interlocu-
toria. glo. eſt ſingularis in. l. preſenti. §.
cum autem. in ver. admodum. C. de his
qui ad eccle. confug. probo rationibus
ſentētia diffinitiua non poteſt dari con
tra minorem. vt. l. cum et minores. C. ſi
aduer. rem iudi. l. acta. in fine. ⁊. l. cōtra
pupillum. ff. de re iudi. ſed ſecundū de-
cretum petitur minor: vt. l. ſi minor. de
bo. autori. iudi. poſſi. ergo non eſt diffi-
nitiue ergo interlocutoria qꝛ ſnia diffi-
nitiua non fertur lite nō cōteſta. vt. l. fi.
§. illud. C. de temp. app. et. l. prolatam.
cum ſimi. ſed ſecundum decretum fer-
tur lite nō conteſt. vt. l. cum proponas.
C. de bo. auto. iudic. poſ. et ex hoc reſul
tat verificatio dicti ſingularis Innoc.
in capitulo dilecto. de verborum ſigni.
vbi vult ꝙ quandocunqꝫ iudici conſta-
ret ſecundum decretum alias interpo-
ſitū eſſe iniuſtū poteſt illud reuocare.
quod etiam tenet Bartolus in. l. nō vi-
detur. la prima. ff. de iudicijs. licet In-
nocen. nō alleget. ꝙꝙ canoniſte repro-
bent ⁊ male dictum prefatum Inno.

603 ¶ Cū ſenenſis habes hic duos iudi-
ces poteſtatem et capitaneum haben-
tes ſimilem iuriſditionē: ⁊ inter quos
eſt locus pꝛeuentioni. Modo pone quod
ſit ſexis vna queſtio. que in his que cō-
cernunt iuriſditionem vtriuſqꝫ dirigit
verba ſua tantum ad vnum dictorū iu-
diciū an illa habeat locum in alio iudi
ce non nominato ibi. tu
ires ad generalia. quia
ſtatuta ſunt ſtricti iuris
merito ad aliam perſo-
nam non extenduntur
ſed male diceres: ⁊ ideo
dic quod habet locum
in alio iudice. de quo
in eo mentio non fit. tex
tus eſt ſingularis et ibi
nota. Barto. ſumme in
l. ſecunda. §. ſi iure. ff. ad
ſenatus conſul. tertul.
vbi eſt caſus. et ita con-
ſulam nunc de facto.

604 ¶ Qua pena puni-
tur chriſtianus circūci-
dens filium ſuum vt fa-
ciunt iudei quibus per
mittitur per reſcriptum
diui pij. dic quod tene-
tur pena caſtrenſis ali-
quem ſcilicet pena. l. cor
nelie. de ſicarijs. textus
eſt ſingularis in. l. cir-
cūcidere. ff. ad. l. cornel.
de ſica.

605 ¶ Accipio a te pecu-
niam mutuo. et pro ea
reddēda obligo tibi om-
nia bona mea certū eſt
quod i generali obliga-
tione bonorum veniunt
etiam futura: vt. l. fina-
li. C. que res pigno. Sed
an veniat in obligatiōe
generali illa pecunia mi-
hi mutuata per alium
dic quod ſic in lege idē-
qꝫ. in fine. ff. qui potio.
in pignore habeantur.
ſed an veniat illa quam
mutuo a teipſo qui ac-
cipis obligationem pi-
gnoris. Albertus ga-

vim diffinitiue not. Bart. in. l. ſi finita.
§. ſi forte. ff. de dam. infec. et expreſſius
Bal. in. l. ſecunda. ff. ſi ex no. ca. ag. ⁊ ſic
intelligitur gloſſ. in. l. prima. in glo. an-
tepenulti. ff. de iuriſditione omni. iudi.
ſed vide ſe.
in. c. quoniā
⁊ qn̄. el. ſ. co
lū. iij. circa
mediū. de
accu. ibi. et
ex hoc reſul-
tat ⁊c. Add.
ſpe. i tit. de
ſcdo decre.
§. nunc di-
camus. vſ.
illud. ⁊ tit.
de pmo de-
creto. §. iaꝫ
de effectu.
v. ſed qd ſi
iudex ⁊ Io.
an. in. c. cō
ſultatiōib⁹.
de offic. de
le. ⁊. d. Ant.
in rub. de
re iudi. ad
illud quod
ſm decre-
tum ſit ſen-
tētia inter-
locutoria ⁊
quod ſit re-
uocabile p
iudicem vi
de etiā Fe
li. in capit.
cōſultatiōi
b⁹. col. iij.
in fi. ⁊ prin.
ſeq. de offi.
et po. iudi-
dele. ⁊ Lu.
met. in ꝯſi.
cccclitij. in
cip. in rep.
ſenti.

607 ¶ Eſt magna queſtio ꝛc. Et eſt ve-
rum quem. q. diſputat plene ꝛ more ſuo
eleganter magiſter meus in. l. ſi heres.
hic alleg. et refert plures doct. hincin-
de. tādem dicit ꝙ cōmuniter tenetur in-
tellect' pe-
tri. in. l. cui
fundus. in
fine. de cō-
di. ꝛ demō.
ſcdm quez
gl. in dicta
l. ſi heres.
cōcludit ꝙ
heres pote-
rit ſe tueri
exceptione
ſi vult ſibi
dari cauſa
cōditionis
implēde il-
lud qd pri'
accipere re-
cuſauit. et
reſpondet
ad tex. i. d.
l. ſi heres.
Alex. vero
dicit ꝙ pu-
tat eſſe tu-
tius tenere
ꝙ ſi anteꝙ
facta ſit ta-
lis reſtitu-
tio fideicō-
miſſi heres
velit reuocare propoſitum et conſeq̄ id
quod erat datum ſibi cauſa cōditionis
implende id poſſit ꝛ poſſunt ad allega-
ta in contrarum: ad quod vide etiā ino.
per Bald. in. l. fina. de inſti. ꝛ ſubſti. poſt
Cyn. ꝛ quod ibi dixit Alex.

liotus in queſtione in-
cipiente. Sed pone acci-
pio mutuo decem in ſua
materia. in titu. de re pi-
gnori. per Richar. mal.
in. l. in obligatiōe. de pi-
gno. ꝛ eſt breuis ipſoruz
determinatio quod pe-
cunia mutuo accepta nō
venit in obligatione fa-
cta generali mutuanti.
text. eſt ſingularis a con-
trario ſenſu i. l. taberna.
§. fina. in verbo ab alio.
ff. de pigno.

606 ¶ Tu habes ꝙ pecu-
niam redactam ex ven-
ditione rei mee p̱ te fa-
cta ego in ſubſidiū poſ-
ſum repetere: vt. l. iure.
C. de rei ven. l. eum ſer-
uum. ff. ſi certum peta.
ꝛ. l. fina. de nego. geſtis.
Sed quid econtra. vt qr
ex pecunia mea emis rē
an in ſubſidiū poſſim ad
illam rez agere licet nō
ſit mihi obligata vt. l. ex
ea. de pigno. et. l. q̄uis.

608 ¶ Uerbū emotionis ꝛc. Iſtud di-
ctū refert ꝛ ſequit Sād. i. c. ꝑlatoꝝ. col.
vj. l. pnc. de accu. de iſta materia vide. Et
glo. in. l. fi. C. de pac. iter em. ꝛ vē. in ver
bo. titulo. l. c. j. de vſu. in. vj. ꝛ olno Ang.
in. l. cū hi. §. pe. ff. de trāſac. bal. i. c. fi. de
cōtro. inter do. ꝛ em. feu. Cyn. in. l. fi. in
vj. oppo. C. in qb' cau. in integ. reſt. nō
eſt neceſſaria Paul. de caſt. conſi. xxvj.
glo. eſt in. l. proculus. de iur. dot. que at
leget Cyn. in dicta. l. iure. q. vj. ſed p̱ ea
eſt caſus in. l. vxor marito. de dona. in-
ter vi. ꝛ vxo. et tenet qd ſic quam nota.

607 ¶ Eſt magna queſtio in. l. fi. C. de con-
di. in ſcr. per glo. et docto. ibi an heres
poſſit petere illud quod debeat ſibi da-
ri a legatario ſi ſemel illud oblatum re-
pudiauit et in hoc volo te docere vnum
tex. quem didici in libro domini Bal.
quem ſcartapellando dum eſſem ſcho-
laris inueni clarum eſt quod tunc cōdi-
tio habetur pro impleta. vt. l. in teſtamē-
to. et. l. iure ciuili. de condi. ꝛ demonſtr.
Barto. d. l. fina. ponit ſuam diſtinctio-
nem quam totus mundus approbat.
quod cōditione habita pro impleta ex
heredis repudiatione diſpoſitio trahit
ſecū executionez quo ad ius ꝛ quo ad
factum et tunc dicit ipſe quod ſemel re-
pudiatum non poteſt per heredem re-
peti. caſus eſt ſm eum in. d. l. fi. Aut eſt
facta executio quo ad ius non quo ad
factum: ꝛ tunc poteſt petere nil allegat.
ſed ita dicit ſe putare datti lo bono an-
no. Ego autem dico ꝙ indiſtincte non
poteſt repetere. ꝛ ſic eſt contra ſm mem-
brum eius. eſt tex. ſingularis. l. ſi heres
cui. ff. ad. l. falcid. ꝛ ibi erat vna manus
magna cū nota dicente. nota hic caſum
contra Bart. ꝛ eſt mirabile qd Bald. ſe-
quitur Bart. in lectu. dicte. l. fi. ideo nō
confidas nimium in doctoribus.

608 ¶ Uerbū emptionis et venditionis
omnem contractum per quem introdu-
citur rei alienatio comprehendit. l. ſta-
tu liberoruz. §. quintus. ff. de ſtatulibe.
c. j. de controuer. inter do. ꝛ empt. in vſi.
feu. ꝛ habetur plene in. l. ij. C. de vſuca.
p̱ emp. ſed quid in legato omniū rerū
quas teſtator emit an veniant illa que
ad teſtatorem peruenerunt ex alio titu.
dic ꝙ non. textus eſt notabilis ꝛ ſingu-
laris in. l. item legato. §. Item intereſt.
de leg. iij.

609 ¶ Tu habes an in perſonalibus pre-
tium ſuccedat loco rei. l. venditor ex he-
reditate. ff. de here. vel ac. ven. In reali-
bus habes. l. ſi rem et pretium. ff. de rei
ven. et. l. iure. C. eodem cum ſimilibus.
Sed quid in hypothecaria an pretium
ſuccedat

ſuccedat loco rei.dic qđ nō niſi in ſubſidiū.tex.eſt ſingularis l.i.j.de diſtrac. pig.cū glo.fi.z Bart.facit feſtum ibi in l.quia debitore.in princi.ff.de his que in frau.credi.quod nota.

610 ¶Quidam cardinalis nunc mortuus nouarienſis qui valens fuit parum antequā recederem de Roma.queſiuit a me an doctrina Dy.z Bart.per quem prouidetur vt filiū legitima auferatur in.l. hereditariorū.de bo.aut.iudi. poſſ.volens qđ pater poſt mortē ſuam.ex titu. oneroſo pmittat omnia bona tertio et ſic filius remanebit ſine legitima quia forte pretium conſumpſit pater in vita et hoc per dictam.l.hereditariū.legitima enim debetur deducto ere alieno vt l.papi.§.quarto.cum ſimi.de inoffi.teſta.ſed detrahēdo es alienū poſt mortē patris nil remanet in bonis patris ergo zc.ſed an ſit vera dicta doctrine Bart.z Dy.dic q non per caſum.l.fi.ſi quid in frau.patro.vbi quocūq modo ſint per patrem alienatā in fraudem etiam titu. oneroſo ſed per alienationē omniū bonorum preſumitur fraus.vt.l.oēs.§.lucius.de his que in frau.credi.ſed tu dicis q.l.fi.nō loquitur in filio naturali. rñdeo qđ illud multomagis debet eſſe in eo cui eſt magis hereditas debita et q hoc ſit verū:ita illaȝ.l.intelligit Bar. in.l.non vſq adeo ſi quis a pa.fu.ma. hoſtien.in.c.Raynucius.de teſta.licet Bal.variauerit quia vnum dixit in.l.ij. C.ſi in frau.pa.aliud in.l.j.C.de his que in frau.credi.z in.l.j.de inoffi.dona.ḡc quid ſit veritas eſt quod illa.l.fina habet locum multomagis in filio naturali per dictam rationem.

611 ¶Regula eſt quod rem alienam non poſſuȝ inuito domino ingredi.vt.l.per agrum.C.de ſerui.et aqua.l.iniuriarū. in fi.cum ſi.ff.de iniurijs.et.l.diuus.ff. de ſerui.ruſti.et eſt alia ad querendum theſaurum non poſſum alienum introire nolēte domino.vt.l.j.§.in alienis.C. de theſau.lib.xj.Modo pone quod dicitur vena lapidis vel ferri eſſe in fundo alieno an poſſum ingredi inuito domino ad eam acquirendam: quidam dicunt quod non per predicta.ſed dic cōſ

610 ¶Quidam cardinalis zc.An promiſſio iſta facta per patrem valeat in fraudem filiū.vide per glo.Bar.z alios ſcribētes in.l.fi.C.de pac.aliquas remiſſiones i materia dat Alex.i.l.hereditariarū in apoſt.

trarium.due ſunt gloſſ. notabiles.C.de metal.l. quoſdam.z.l.iij.lib.xj.z illas adde ad predicta iura.

612 ¶Lex bñ a zenone.C. de quadriē.pſcrip.vult qđ priuatis rem ab imperatore licet alienā aliquo titu.nō poſſit moleſtari ab illo qui eiuſdeȝ rei dominium pretēderet:ſed debet ad principem recurrere. Nō in ciuitate mediolani ipſe dux vtiſ iure principis donauit eccleſie quaſdā res an poſſit inquietari eccleſia an ſit tuta p dictā.l.bene a zenone mul ta cōſilia ſuper hoc emanarunt quaſi p oēs doctō.italie.z mirum qđ z ego iſtam ignorabā glo. ſingularem.xij.q.ij.quicunq militum allegantem text. probantem.c. placuit.xvj.q.iij.que determinat mirabiliter bene.l.bene a zenone non §.quas actiones.in verbo xvj.q.iij.

612 ¶Lex bñ a zenone zc. Add feli.qui in ſpecie pōit iſtā limitationem.ad l.bene a zenone.vt nō habeat locum in eccleſia donataria principis quia rem alienā nō preſcribit quadriennio in.c. que in eccleſiarum. col.xiij. circa fin.ver. ſed vlteriꝰ per allegata per Roma.hic.et dicit q eſt etiam gloſ. in ca. placuit.hic allega. et in quadriēnij.

613 ¶Tu audiuiſti zc.Utrum ſit verum quod in ſpiritualibus requiratur ſpeciale mandatum.panor.in.c.eodē.quē etiā ibi refert Feli.de offi.z po.iudi.de le.dicit quod in cauſa ſpirituali coniūctus nō admittitur.z ratio quia in illis requiritur ſpeciale mandatum.z tenet rota in nouis deciſ.xlij.ꝙ incipit in cā beneficiali.z eſt.vj.in tit.de procura.et mouet propter duas rationes. prima ꝑpter grauitatem materie.Secūda qz nō cadit cautio rati in ſpiritualibꝰ idē

habere locū in eccleſia.

613 ¶Tu audiuiſti.l.exigendi. C.de procura.il tuo maeſtro dedit tibi regulā quod coniuncta perſona poſſit agere p coniuncta vt ibi et in.l. ſed et hę.ff.de procuratori.et.c.ſunt nonnulli. de reſcriptis ſed an habeat locum in ſpiritualib⁹.Spec.in tit.de coniuncta perſona ver.Itē quid eſt cauſa ſpiritualis.§.j.determinat quod non nil boni allegat.domini mei đ rota deciſione.536.idem determinant et allegant finale capitulum.de iudi.lib. vj.qđ aliquantulum facit.tu enim ſcis quod filius nō habet legitimā perſonam in iudicio.vt l.fin.§.neceſſitatem cuʒ ſi.C.de bon.que lib.fallit in ſpiritualib⁹ in.d. c.ſi.vbi videt caſus ſed non probat et loquitur. quod pater non poteſt interuenire vt legitim⁹ adminiſtrator ſcđm formā.l.j.C.de bo.ma. non vt coniuncta pſona ſed ego pbo dupliciter.Primo p regulā φ in cauſis in quibus ſpeciale mandatū requiritur coniuncta non poteſt agere pro cōiuncto.vt eſt caſus in l.j.cum.l.precedēti.et.l. fi.ff.de mino.ſed ad cauſas ſpirituales requirit ſpeciale mādatum gloſ. oꝛ.in.c.quia ad agendū. de pcur.lib.vj.ergo cōiūcta perſona in eis nō poteſt interuenire. ſecūdo vt cōiuncta perſona poſſit agere eſt neceſſaria cautio rati petente parte.vt dicta.l.exigendi ibi alia obſeruatione ꝛ.l.iij.§.ſi forte.ff.iudi.ſol.que cautio cōtinet obligationem intereſſe. vt in tit.rem ra.ha.per totum.ſed hec cautio continens intereſſe non poteſt preſtari in ſpiritualib⁹.probatur:quia non recipiūt eſtimationem ſpiritualia j.q.j.quem pia.ergo ꝛc.Sed an ratio non eſt bona quia in cauſis ſpiritualibus admittitur procurator cum dubitatur de mandato cum cautione rati. glo.eſt ſingularis in.c.coram.de offic. dele.ꝛ probatur in.c.per tuas.de arbi. ꝛ in.l.procu.ad exigendum.§.ſi quis a procuratore.ff.reʒ ra.ha.ꝛ eſtimabitur quia ſi non habetur ratum procu.promittet quid certum.vt centum nomine pene dico ergo concludendo quod contra deciſionem.Specu.et dominorum meorum eſt glo.ſingularis in.c.cū pridem.in verbo.ſed dicebat.de pact.dic ergo aut querimus an pater poſſit pro filio ꝛ dic φ ſic.caſus eſt in.c.accedēs. de procuratori.vbi pater conſtituit procuratorem ad agendum pro filio in cauſa matrimoniali.aut in alia perſona et dic ſecus per rationem predictam quia ſpeciale requiritur mādatum vt dicta gloſ.in dicto.c.qui ad agendum.et hoc not.perpetuo.

614 ¶Tu audiuiſti.l.fina.C.de tranſac. ꝛ.l.ait pretor.de iureiuran.vbi ponunt due queſtiones.Prima an in cauſa matrimoniali poſſit fieri trāſactio.de qua eſt caſus in.c.fina.de tranſactio.in qua eſt cōcluſio aut per illam inducitur validitas matrimonij.ꝛ valet alias ſecus. Secunda eſt an in cauſa matrimoniali poſſit deferri iuramentum.Sed quero an in cauſa matrimoniali ſtetur confeſſioni cōiugum.textus eſt in.c.ſuper eo.de eo qui dux.cōſangui.vxo.ſue.dic aut confeſſio inducit validitatem matrimonij.et valet confeſſio.Si autem eius reſolutionem ꝛ tunc fidem non facit vt ibi.et p hoc fundatur opinio ſeu deciſio precedentis queſtionis licet legiſte non allegent.Sed hoc limita dupliciter.Primo quod cōfeſſio coniugis inducit plenam probationem vbi confeſſio fit cum agitur ad tori ſeparatio

tenet Abb. in.c.cū pridem.de pactis hic alle.cōtra gl. ibi.idē lap. alle.vij.in ij.col.Car. in cle.j.in vj.q.de pcur.et i cle. non poteſt in.iij.q.e. titu.Bar.ꝛ Alexan. in l.ſi ſtipulatus fuerim illud.aut illud de ver. oblig.in fi. ꝛ panor.in c. nōnulli. de reſcrip. ſʒ dicas qđ đ rigore iuris contrarium eſt verum vt plene dicſt docto.in. d.c. corā.de offic.ꝛ po.iudi.dele.vide p eos.

rem non autem matrimonij.textus eſt ſingularis l.c.ex literis.ff.de diuor.vbi non agitur quo ad vinculum matrimonij.ſed tori tantum ſeparationem.Secundo limita vbi confeſſio coniug.contra matrimonium facta ſit per illū qui ſtat pro matrimonio.⁊ qui agit ad matrimonij confirmationem.tunc eñi probat confeſſio contra matrimoniū.glo. eſt ſingularis in.c.atteſtationes.in gl. ij.de deſpon.impub.nō enim preſumitur tunc quod quis velit ſibimet ꝯtradicere.ꝑ quo facit.c.ſi duo.xxxv.q.vj. ałs.xxxv.q.v.⁊ nota bene iſtum paſſuꝫ ⁊ adiunge ad dicta iura.

615 ¶De iure ciuili inter patrem et filiū in poteſtate non pōt eſſe iudicium niſi in aliquibus caſib⁹.l.lis nulla.ff.de iudi.Sꝫ quid de iure canonico dic quod de eo iure ex quacunqꝫ cauſa iudicium inter eos conſiſtit.de hoc eſt triplex gl. xxiij.q.iiij.ſi eccleſia.⁊ alia.ij.queſtiōe §.queritur alia in.c.fina.de iudi.libro vj.in gloſſa penulti.licet ſoleat vna ſingulariter allegari.Sed an ille probentur aliquo text.dic quod non per.c non eſt nobis.de ſpon.vbi vult quod in cauſa matrimoniali poteſt inter patrem ⁊ filium cōſiſtere iudicium.nam ille tex. non facit regulam.

616 ¶Dictum vnius dictū nullius.c.licet.de teſti.l.iureiurādi.C.eo.ſed cape duas fallentias primam ſi teſtis deponit de aliquo impedimēto matrimonij. puta quod vxor ſit cōſanguinea vel iudea prohibet matrimonium contrahēdum licet ſi vnus teſtis tantum caſus eſt notabilis in.c.ſuper eo.ſecundo reſponſo.de teſti.⁊ in.c.pe.lo.ſecundo de ſpon.Sed quid in fama que non habet inducere ſolam probationem vt ſcis ſi eſt ſola ſed iudicium:vt.l.iij.§.eiuſdem quoqꝫ principis.de teſti.⁊ in.c.pe.eodē titu.cū ſi.dic quod in hoc caſu facit plenam probationem ad impediendū matrimoniū.caſus eſt ſingularis in.c.ſup eo.de conſangui.⁊ affini.

617 ¶Tu ſcy quod regnum apulie ⁊ ſicilie iure pleni dominij ad apoſtolicū noſcitur ptinere.vt in.c.ad apoſtolice.de re iudi.lib.vj.⁊ in cle.paſtoralis.eo.tit. Sed pone quod papa facit nunc in regno vnum baronem dando ſibi feudū ⁊ iuratur pape per illam fidelitatem modo transfert papa regnum vniuerſaliter in vnum regē an per hoc intelligatur alienaſſe dictum feudum ſeu baronem quilibet diceret quod non quia in generali alienatiōe nō veniūt vaſalli. c.gñali ſi de feu.fue.contro.inter do.⁊ agna.nihilominus cōtrariū eſt verum in hoc fallit illa regula qꝛ eſt vei ū niſi vaſalli illi ſint acquiſiti domino ex trāſlatione dicti regni in eum prout ſum⁹ in caſu regni neapolis.tex.eſt ſingularis ſecūdum Bald.in titu.de pace conſtantie.x.col.§.in ciuitate illa.

618 ¶Cōſtituo titium procuratorē meū ad exigendas penſiones apothecarum mearum an per hoc intelligatur ipſum conſtituere ad apothecas illas locandas.videtur quod ſic quia habens mādatum ad conſequēs videtur etiam habere ad neceſſarium eius antecedēs vt l.ad rem mobilem.⁊.l.ad legatum.ff.de procur.ſed locatio antecedēs pēſionis ergo ⁊c.Contrarium tamen eſt verum textus eſt ſingularis l.l.j.§.que propoſitio.ff.de exerci.⁊ que ſit ratio remitto ad examinatorem.

619 ¶De iure ciuili eſt regula quod confeſſus ⁊ conuictus non poteſt appellare.vt.l.obſeruare quo appel.nō reci.et ij.q.vj.§.ſunt quorum.⁊ habetur in.l.ꝗ ſententiam.C.de penis.⁊ in.l.creditor. §.miſſus.ff.de appella.⁊ in.l.ij.C.de erro.aduoca.Canoniſte ſunt in alia opinione dicentes quod confeſſus ſolum non poteſt appellare licet nō conuict⁹ vt in.c.cum ſpeciali.§.porro.de appel. ⁊ in.c.romana.eodem titu.libro.vj.qđ limita ſi eſt confeſſus et conuictus ante ſentētiam ſecus ſi poſt ſniam fuerit confeſſus glo.eſt vnica ⁊ ſingularis in l.non tantum.ff.de appel.Sunt etiam alie ſex limitationes ſed remitto illas ad examinationē Ludo.⁊ illam ſingularem facit Bal.in.l.addictos.de epi.au. ſed eſt caſus in dicta.l.non tantum.

620 ¶Scias quod emphyteota nō poteſt abſente vel inuito dño rem alteri cōcedere.c.potuit.de loca.⁊ ꝯdu.⁊.l.fi.C.de

622 ¶Lego mulieri ꝛc. In fi. vltra Barto. in. l. cū aurū vīd bar. in. l. cū ꝫ te. C. de do. añ nup. faciūt no. p Bal. i l. j. in pn. et no. Bal. i. l in legatis. C. de leg. et Imol. in. l. iiij. de leg. j. ad iſtud dictū vide plenius p And. ſicu. i not. ſuis in verbo legatū i ver. lego vxori mee.

624 ¶Lex vēditor ꝛc. In fi. vide mod. in ca. ſancte crucis halle. ꝛ lud. ro. ꝯſi. 347. Inci. Oipotētis dei poſtulato ſuffragio. quo ad articulum primum.

iure ēphy. ſꝫ an ſine conſenſu dñi poſſit rē illam i vſumfructū dare. Bal. dicit qꝺ de hoc text. ē ſingularis quod ſic l. l. j. §. Itē in fundo. ff. qui. mo. vſuſfruc. amit. ibi dū dicit vectigalis. ſꝫ ille tex. parum facit quia non dicit aliquid de conſenſu dñi ſed autoritas ſua eſt maxima. Ego tñ crederem contrarium hoc pbo per. l. generalem. lex enim prohibens alienationem videtur prohibere etiam vſumfructum conſtituendo. l. fin. C. de re. alie. nō alie. tene mēti. Ludouicus.

621 ¶An naturalis vel ſpuri⁹ poſſit per patreꝫ adoptari dic quod non duos de hoc habes caſus in. l. legē. C. de naturali. lib. ꝛ i auͭ. qui. mo. naturales efficiuntur legitimi. §. ꝛ vos latuit. et eſt ratio quia cum quid vna via prohibetur non debet alia concedi: vt in regula iur. ſed prohibitum eſt ibi ſpurium patri ſuccedere omni via. ergo ꝛc. ꝛ per viam adoptionis per quam patri ſucceditur.

622 ¶Lego mulieri ſeu vxori mee veſtes quas ſibi feci an ornamenta veſtium aurea vel argētea veniant vel cedant legato veſtium vnus conſuluit his dieb⁹ quod non eo quia acceſſoria precioſiora ſuo principali non cedunt principali. vt. l. ij. vbi gl. ſcđm euꝫ de pecu. le. ſed ornamenta aurea ſunt pretioſiora veſtibus. ergo ꝛc. Sꝫ ego cōſului Iuiū ꝛ illa gl. eſt falſa qꝛ acceſſoriū ēt ptioſi⁹ accedit pncipali ſuo vt. l. ꝛ ſi nō ſint. §. pueniam⁹. ff. de aur. ꝛ argēto le. vbi eſt caſus no. in. l. cū aurū. ver. fi. ꝛ ibi Bar. de au. ꝛ argen. leg. ꝛ de his duabus. ll. habui tres florenos.

623 ¶Conſtituo procuratorem meum ad vendendum librum meum quem vēdidit poſtea. et arram ſuſcepit poſtmodū emptor ſoluto integro pretio procuratori petit arram ꝯ procuratore qui aufugit an dominus teneatur p arra ſuo procuratori ſoluta. quilibet diceret qꝺ non quia conſtitutus eſt ad vendendū nō ad ſuſcipiēdum arram. ſed cape ſingularem diſtinctionē vlpiani: aut mandatum ſimpliciter preceſſit ad vendendum rē. ꝛ tunc dominus teneaꝛ in ſubſidium: aut dixit quod vendat pcu. preſenti pecunia in rem. et tunc dominus non tenetur ad arre reſtitutionem. tex. eſt ſingularis in. l. quicūqꝫ. ver. Item ſi inſtitor. ff. de inſti. tene menti.

624 ¶Lex venditor. ff. de iudi. cum ſi. dicit ꝙ defenſor conuenti non poteſt opponere exceptionem declinatoriam fori: ex perſona ſua. Sed quid ſi velit opponere tertius p ītereſſe ſuo ad defenſionem cauſe per aliū mote. an poſt litē conteſta. poſſit opponere ex perſona cōuenti declinatoriam fori. dic ꝙ ſic licet ipſe conuentus non poſſit Inno. ſingulariter in. c. capitulum ſancte crucis. in glo. pe. de reſcriptis. ꝛ ita pronuntiaui in magna cauſa. adde ad. l. vēditor.

625 ¶Compreſta mihi cētū ſuper re iſta vel teſtator dicit lego tibi decem ſuper tali fundo quid illud verbum ſuper habet operari dic ꝙ pignoris obligationē. text. eſt ſingularis in. l. codicillis. §. inſtituo. de le. ij. Bart. no. in. l. fundus. de annu. lega. licet alibi Bald. de hoc verbo multa dicat ſed non curo.

626 ¶Eſt excōmunicatus poteſtas vel capitaneus huius ciuitatis an eorum iudices impediantur cognoſcere de cauſis. idem quero in epiſcopo ꝛ eius vicario. Excōmunicatus enim nō poteſt iuriſditionem exercere. capitu. ad probādum. de re iudi. dic ꝙ ſic prout per doc. in. c. licet vndiqꝫ. de offi. or. caſus eſt ſin

gula.in.c.j.de offi.ordi.lib.vj.

617 ¶ Nunquid fideiuſſor clerici ſit conuenendus vbi ꝛ clericus.ꝛ ſic poſſit declinare iuriſditionem iudicis laici hec queſtio fuit originaliter Spe.in titu.de 2pe.iud.§.regulariter.ver.ſed pone clericus ciui.Bald.refert in rubrica.C.de priui.do.ſed miror quare ipſi de hoc faciant queſtionem.nā exceptio declinatoria fori competens principali non cōpetit eius fideiuſſori ſeu ceſſionario.caſus eſt in.l.ſi re⁹.ff.iudi.ſol.ꝛ.l.licet ſi reſtituatur.§.j.ff.de iudi.ꝛ ita heri cōſului.Item regula eſt quod exceptio que eſt in perſona principali non competit fideiuſſori.vt.l.exceptiones que perſone.ff.de exce.ꝛ.l.priuilegia.ꝛ.l.in omnibus.ff.de reg.iur.ſ3 hec exceptio ineſt perſone clerici ergo nō prodeſt fideiuſſori adde ad.l.pſona de fideiuſ.l.idēq3.§.generaliter man.l.exceptio tā mādatori.C.de nō nu.pecu.vbi docto.tractāt an exceptio competens principali pſit fideiuſſori.

628 ¶ An prelatus priuatus ex delicto p̄latura eccleſie.an videatur etiam priuatus eo predio ſiue fundo quem ſui diligentia ex ſterili fertilem reddiderat an illū in vita ſua retinere poſſet qlibet diceret quod ſic.ſed tamen contrariū eſt verum verbum eſt ſingulare Inn.in.c.fina.de pecu.cle.ſm primam opi.cōmuniorem ꝛ veram quā nunq̄ memini alibi me legiſſe.

629 ¶ An ſi quis obligauerit ſe ppetuo ſeruituru3 vni hoſpitali donec viuit vt vidi fieri per aliquos in hoſpitali ſancte marie nouelle de florentia an talis obligatio valet videtur ꝙ ſic quia preſtando intereſſe liberatur.vt dixi anno preterito.in.l.ſtipulationes non diuiduntur.ff.de verb.oblig.In eo qui perpetuo locat operas ſuas.In contrariū videtur hoc caſu.quia reſpubli.ꝛ eccleſia ſeu pia cauſa equiparātur regulariter vt.l.fi.C.de ſac.ſanct.eccle.ſed promittens quis factum reipu.nō liberat preſtando intereſſe vt.l.fideicōmiſſa.in fi.de lega.iij.ergo ꝛc.dicit tādē3 tale pactū eē validū fauore eccleſie.ꝛ ita determinat Inn.ſingulariter in.c.inter dilectos.de dona.ꝛ adde ad dictā.l.ſtipulationes.

630 ¶ Obligo tibi oīa bona mea.an itelligat obligare ſi ſolū mea:ſ3 a me bōa fide poſſeſſa aliena.bal.in.l.certi iur.C.loca.dicit ꝙ ſic allegat.l.ſi ab eo.ff.de pigno.ſ3 illa parum facit:limitat tamen illa lex.l.rem alieno3.ff.de pigno.acti.que dicit ꝙ non poſſumus pignorare rem alienam quod intellige mala fide.melior tex.eſt p bal.in.l.bonorū.§.in bonis.de verbo.ſigni.que in hoc non reperitur fallere.

631 ¶ Tu habuiſti i.l.ſi cōſtante.§.quoties.ſoluto mat.de interuſurio medij tēporis quod poteſt ab eo peti qui eſt conſuetus vt.l.ij.§.fi.ff.d eo qd cer.lo.hoc fallit primo i piſcatore venatore ꝛ aucupatore reſpectu enim harum artiū hi non pñt petere intereſſe lucri ceſſantis.caſus eſt in.l.quē admodum.ver.Itēq3 labeo.ff.ad.l.aql.adde ad §.qties.ꝛ applices mihi non tibi.Ludouicus.

632 ¶ Legās alteri ea que ſui vſus cū parata ſunt non cenſetur legare ea que ſunt legata gratia vſus communis legatario cum altero.l.legat.de leg.ij.l.quint⁹.de auro ꝛ argē.leg.l.hoc legatum.de le.iij.hoc fallit notabiliter in vxore cui legatur lana linum ſeri cum.tunc etiam veniūt

628 ¶ An prelatus ꝛc.Adde quod idē tenet Pan.in.c.fi.hic all.arg.c.ad aures.d reb⁹ ecc.nō alie.vid Ro.i nouis deci.97.ꝛ.ccliij.

629 ¶ An ſi qs ꝛc.ḃ vt ſm doc.in.c.int dilectos.ḃ alle.pria frōte 2.l.cum antiquitus C.de vſufr.ꝛ.l.titia.§.titio.ff.de condi.ꝛ demō.vbi cōcludit ꝙ ſi pōt qs ppetuo ſuas opas locarecū ſit ſpecies cuiuſdā ſeruitutis.hoc tñ nō obſtāte tenet 2riū ꝛ ſic cū opi.Inno.recitata p Ro.hic fauore ſpūalitat3 :nā ſeruire deo nō eſt ſeruitus ſ3 maxima libertas.

630 ¶ Obligo tibi ꝛc.Ad hec vide Bart.ꝛ magi.meū l.l.itē q.ff.de pact.et bart.in.l.q̄ dotis ad fi.ff.ſol.mat.ꝛ ibidem p alios.

634 Bononie ⁊c. In fi. adde Panor. poſt alios iſtud ſequētē ⁊ hoc modo di ſtinguētē vcȝ inter carētē altero teſticu lo ⁊ carētē vtroqȝ in. c. qđ ſedē hic alle. vbi dicit ſic poſſe itelligi. l. ſi ſerua. §. ſpadonem. ff. de iure ⁊ o ium.

635 Scis quod hodie ⁊c. Ad iiiđ ſingulare vide magi ſtrū meum in. l. ſi ego. col. vij. cir ca finē. ff. ſi cer. pet. Et dicit conſi dera. ſi poſ ſet dici qđ Bar. ibi lo quatur de principe lȝ iuſto ⁊ ty rāno ſecus ergo ſi pri cepe eēt in iuſtus et ita loquat. gl. allegata p Ro. hic in fi. ſed vide lati⁹ p ma. meū vbi. s. ⁊ co. ſeque. vbi poſtea diſtinguit an pncipa lis ſit faci lis ad con ueniendū ⁊c. vt p ro. hic ⁊ cōfir mat per al legata ibi per eum.

ea que parata ſunt grã ꝯmunis vſus. tex. eſt ſin gularis in. l. cum quere retur. §. lana. de le. iij. qđ nota perpetuo.

633 Regula eſt quod ꝙ uis filius minor contra hat cum iuſſu patris nō tamen propter hoc per dit fili⁹ ſi ledatur bene ficium reſtitutiōis in in tegrum vt. l. cum manda to. ff. de mino. fallit in cō tractum mutui tunc eīm interueniēte iuſſu patris priuatur minor in inte. reſtitu. caſus eſt ſingula ris in. l. iij. §. ſed vtrum. verſic. excepta. ff. de mi nori. Sed vellē ſcire ra tionē ſpecialitatis cum in eo contractu filiusfa. eſt magis priuilegiat⁹. vt patet in toto titulo ad macedonianum preter ea nonne eſt ſatis quod iuſſus patris facit per dere beneficiū macedo niani vt. l. tametſi ad ma cedonianum cū ſi. que er go eſt ratio ⁊ de quo mo do fuit interrogat⁹ ſcho laris in priuato exami ne. ⁊ neſciunt neqȝ ipſe neqȝ alter doctor ibi per la gratia de dio.

634 Bononie dū eram fuit queſtio veniens de francia an ſpado de quo in. l. ſpadonum. de ver bo. ſignifica. ex accidēti poſſit matrimoniū con trahere. vel ſi contrahat nulliter cōtrahat venit de facto in perſona cu iuſdam regine in francia. et agebatur corā epiſcopo carnoteñ. de iure ciuili eſt expeditum. quia caſus eſt in. l. ſi ſer ui. §. ſi ſpadoni. ff. de iure do. vbi dicitur ꝙ ſic per legiſtas. per. l. ſi quis poſthu mos. in pnci. de libe. et poſthu. de iure canonico. gloſſa mouet. xxxij. queſtiōe ſeptima. hi qui. ponens multas opinio nes nō ſunt quatuor dies quibus inue ni Joan. and. hoc plene tractantem in capitulo quod ſedē. de frigi. et malefi. Et determinat quod non et matrimo nium cōtractum poteſt petere nullum declarari ea ratiōe quod quia matrimo nium contrahitur duplici ratione. ſeu cauſa aut propter ſobolem procreādaȝ. aut propter euitandam fornicationem vt dixi i rubrica ſolū. matri. ſed hec du plex cauſa ceſſat in ſpadōe ex accidēti. ergo ⁊c. ad. l. ſi ſerui. §. ſi ſpadoni. reſpō det quod eſt correcta de iure canonico. vel debet intelligi in ſpadone qui caret vno tātum teſticulo quo caſu poteſt ta mē generare. vt. l. pomponius. §. ſpado nem. de edi. edic. rationem quere a phi loſophis: ita determinat ſingulariter do. Abbas.

635 Scis quod hodie requiritur excuſ ſio principalis antequam fideiuſſor cō ueniatur vt in aut. pſente. C. de fideiuſ ſo. Sed qđ in fiſco debente et preſtan ſe fideiuſſorem an fideiuſſor habeat be neficium excuſſionis nō facte hoc fuit de facto hic in repu. ſenēſi ⁊ diuerſi di uerſa cōſuluerunt et communiter dice bant quod non per nota. per Bar. in. l. fina. ff. ſi certum pet. vbi dat doctrinā. Nota quod fideiuſſor poteſt conueniri principali nō excuſſo vbi debitorē pn cipalem non facile conuenirē eſt diffi cile argumentū glo. in. l. ij. in principio ff. qui ſatiſdare cogā. ſed ita eſt in fiſco vt facile conueniri non poſſit ergo ⁊c. Ego vero conſului contrarium. et ita fuit obtentū per multas ratiōes quas omitto. ſed gloſſa eſt ſingularis pro opi nione mea in. l. ſentētia. C. de fideiuſſo. quam nemo allegat ad dictum Barto. in dicta. l. ſi quod etiā ſequitur ibi Ful go. licet illā gloſſam non allegat Joan. Ludo.

636 ¶ Scis quod cõfeſſioni mutui de rece pto poteſt obijci exceptio non numerate pecunie infra biennium de iure ciuili de iure autẽ canonico perpetuo. Modo dubitatur. dicit confeſſio ꝯfiteor me habuiſſe ⁊ recepiſſe ⁊ habere centum a titio mutuo an tunc per verbum habere poſſit opponi exceptio nõ numerate pecunie. Iſta queſtio eſt nunc in facto ⁊ habeo conſulere. tres noctes fantaſticaui inueniendo vnam gloſ. dic quod ſic glo. eſt ſingularis ſm Ange. ibi in. l. ſi ex pluribus in verbo habere. ff. de ſolutio. cuꝫ dicit inculcatio verborum eſt ⁊c. i. idem importantium ⁊ ſi non eſſet gl. eſt ratio quia habere quis dicitur ad quod quis habet actionem: vt. l. rem in bonis. de acquiren. rerum do. l. habere. de verbo. ſignificatione. l. qui actionem. de reg. iu. cum ſimi. ſed confitens habere quod nõ haberet poteſt ad illud agere vt eſt caſus in. l. ſi voluntate. C. de do. promiſ. ergo ⁊c. ſed quid ſi addat apud me habere dic idem quia id dicor apud me habere ad quod conſequendum habeo actioneꝫ textus eſt in. l. id apud. de verborum ſignificatione. ſed quid ſi dicat penes me habere dic quod tunc ſecus eſt quia nõ poteſt opponi exceptio non numerate pecunie. id etiam diceres penes te habere quod iam percepiſti nõ ad id quod agere potes. textus eſt ſingularis in. l. penes. de verb. ſigni. ⁊ ita conſulam ego neſcio quid tu faceres.

637 ¶ Nunquid per productionem inſtrumentorum facientium ad cauſam inducatur probatio mandati. gl. ponit in. l. fi. C. de pac. conuen. Bart. in. l. vulgo. ff. de admi. tu. Bal. in. l. j. C. de procura. glo. ⁊ Inno. ⁊ alij doctores canoniſte in capitulo corã dilecto. de offic. deleg. veritas eſt quod aut producens inſtrumenta illa probat ſibi per dominum eſſe tradita. ⁊ tali caſu inducitur plena probatio mãdati quod probo dupliciter. Primo per tex. et ibi caſus in. l. fi. ſuperius allegata. Secundo contrariorum eadem eſt diſpoſitio. ſed redditio inſtrumentoruꝫ ad cauſam facientium facta domino inducit expirationem mandati in reddente. caſus eſt nota. ſm Ange. ibi in. l. nego

637 ¶ Nunq̃d ⁊c. In fi. adde q̃d iſtud ſingulare ſequunt̃ Bal. Imo. ⁊ Fel. in. c. corã. de offi. ⁊ pote. iudi. dele. rõ eſt vt illa traditio aliquid operet̃ ꝑ. l. fi. C. de pac. cõ. ⁊ ibi tex. expreſſi⁹ i ꝗ. nulla ratihabitiõe abeo exigẽda. ⁊ inquã tũ iud. hic in fi. dt de domeſtico et cohabitãte dño ꝙ ſi oñdat inſtr̃a abſq; ꝓbatiõe traditiõis nõ ꝑſumit̃ mandatũ. adde Ludo. met. plenı⁹ loq̃n tẽ ꝯſ. cccccxl vj. q̃d incipit ꝑm⁹ ꝓpoſite ꝯſultatiõis articul⁹ vbi cõſuluit i terminis ⁊ mouet̃ ꝑ tex. i l. vnica. §. ille autẽ. C. de la. li. tol. vbi text. dt ꝙ inſtr̃ꝫ debiti ꝙ reperit̃ cãcellatum penes domeſticuꝫ non probat reũ fuiſſe liberatũ ⁊ rõne det̃ occaſio domeſtiçis furandi ſcripturas ipi dño vide pleni⁹ ꝑ ſcribẽtes i d. c. corã. de offi. et pot. iud. dele.

tiorum. §. fi. ⁊. l. tutor. de appel. ⁊ in. l. ita aũt. §. fi. de admi. tuto. ergo a cõtrario traditio inſtrumẽtorum inducit procuratoris inſtitutionem aut dictorum inſtrumentoꝝ fit productio. non auteꝫ traditionis eorundẽ probatio per perſonam nõ domeſticaꝫ domino nec ſibi cohabitantem ⁊ tũc mandatum nõ plene ſed preſumptiue probat̃ ita q̃d nõ admittit̃ cum cautione rati. q̃d probo tripliciter. Primo q̃ꝛ ꝓ hoc eſt caſus in. d. c. coram. Secũdo probo ꝑ ſile q̃ꝛ oſtẽſio ſigilli ꝑſone principalis abſq; probatiõe traditionis eiuſdẽ facta ꝑ ꝑſonã nõ domeſticam neq; cohabitantem dño ſigilli ꝓbat ipm oſtẽdentẽ eſſe ꝓcuratorẽ nõ plene ſed ꝑſumptiue adeo quod admittatur cũ cautione rati quod ſingulariter not. Joan. andr. et hoſtien. in capitulo. ij. de ſolu. ꝑ illum tex. in nouella. ergo ⁊ pariter multomagis illud probaret ipſoꝝ inſtrumẽtoꝝ ꝓductio ad cãm facientiũ. et hoc dictum in materia ſigilli q̃ in mille locis tractat̃ in iure nõ inuenies. Eſt bene verum quod Baldus in. d. l. j. de procu. tangit. ⁊ dicit ꝙ hoſt. ⁊ Jo. an. tenent ꝙ illa ſigilli oſtenſio nõ ꝓbat de errore etiã vt vides ⁊ nõ

dicit.niſi Hoſti.⁊ Jo.an. illud dicant. Tertio pro bo alio ſimili eius quod dicimus quod oſtenſio inſtrumenti debiti cācellati facta per debitorem non domeſticum neq̄ cohabitantem creditori inducit preſumptam probationem quod ipſe debitor fuit liberat⁹.caſus eſt in.l.chirographum. ff.de proba.de cui⁹.l.intellectu plene per Jaco. de are.⁊ Cy.i.l.de poſſeſſione.C.eo.tit.p Bart.in l.falſo.§.q̄ tabulas.ff.de fur.l.labeo.ff.ď pactis. ergo idem in oſtenſione inſtrumentorum ad cauſam facientium facta p procuratorem aut producit inſtr̄m abſq̄ ꝓbatione traditionis p perſonam domeſticam ⁊ cohabitantē dn̄o tunc non probat̄ mādatū nec plene nec p̄ſumptiue.⁊ non admittit̄ etiā cum cautiōe rati.pro hoc allego text.ad hoc ſingularē in rōe ſui in.l.vnica.§.ille aūt.C.de lati. liber.tol. ⁊ illā ſcias īducere.q̄ʒ illa etiā ꝑt⁹ doc.ſcire iducere.ll.vt dicebat Bald. ⁊ ēt do.me⁹ in.l.nō ſolū. §.q̄ p̄mipilū de excu.tu.

644 Nobilitas ⁊c. Ibi ⁊ q̄ nobilis ſcientia ad hoc vide q̄ dixi mus.s.ſingu.489.in ci.heri fui interrogatus.

638 Habēs mādatum ad cām integrā iā ſopitam habet mādatum ad illaʒ reſuſcitatā per in integrum reſtitutionē.caſus eſt in.l.qui proprio.§.itē querit̄.de procura.ſm intellectū per Cy.in.l.inuit⁹.C.de ꝓcur.⁊ ita pridie rn̄di apud balnea.

639 Pocurator conſtitutus ad agēdū non intelligitur conſtitut⁹ ad executionē ſuie petēdū.l.hoc iure.de ſolu.l.ſi ꝓcurator.ff.de pac.l.nā ⁊ in noie. cū ſe. q̄d eſt verum niſi ꝓcurator ſumptus in lite factos non poſſit ab ipſo principali creditore conſequi.caſus eſt de procuratore.l.actore.quod no.

640 Lex in omnibus.de iudi.vult quod vbi quis tenet̄ in diē vel ſub cōditione pōt ex cauſa cōpelli ad cauendū q̄ fallit niſi debitor in diem vel ſub ꝯditione penitere poſſit.caſus eſt ſingularis in.l.ſeia.in prin.de do.cauſa mor.⁊ illū text. nouiter ponderat ad hoc.

641 Debitor alteri olim ſuo debitori et moroſo non pōt opponere illius temporis quo in mora fuit compenſationem. caſus eſt ſingularis in.l.attilicius.ff.de pac.Nota.quod eſt notandum.

642 An ſolutio in diem poſſit ante diem fieri inter ꝑſonas inter quas prohibita eſt donatio aduocatus concubine clericus ⁊ miles. Primo videt̄ q̄ ſic q̄ʒ dies. eſt appoſita gratia debitoris ergo licet ei renuntiare.l.cuʒ tempus.de reg.iur. cum ſi.in contrarium facit quia videtur donare interuſuriū medū temporis ſic donatio eſt que eſt inter eos ꝓhibita primum tamen eſt verius ⁊ ſic interuſuriū medū temporis nō inducit donationē. caſus eſt ſingularis in.l.ſed ſi vir.§.q̄d vir vxori alias.§.quod vxor viro.de do.inter virum ⁊ vxorem.

643 Regula eſt quod ſi teſtator legat domum cum his que ibi ſunt non intelligitur legare q̄ ibi ſunt mercis cauſa vel ad tempus:vt.l.ex poſt facto.cum ſl.de here.inſti.fallit vbi pater hoc legatū faciat filio quia tunc exiſtente amplo patrimonio teſtatoris.adeo quod non attingat alios heredes minus grauari ſi merces includatur in legato filio facto continetur.tex.eſt ſingularis in.l.queſitum.§.ſed ⁊ ipſe papinianus.de fun.inſtru.ratio eſt ardor qualitatis paterne q̄ inducit liberorum dilectionem facit de libera.lega.Laurelius.§.ſi tytius.

644 Nobilitas inducit preſumptionem donationis.⁊ Cyn.dicit quod nobilis propter ſcientiam prefertur in ceſſionibus ⁊ quod nobilis ſcientia prefertur nobilitati generis qua primum eſt a na

tura reliquum ab accidenti. vt per Cy. in. l. quisquis. C. de postu. c. j. de do. dicit tex. nobilibus hoc insitum est a natura vt debere estiment quod donant. et ideo nobilitas cognoscitur ex largitionibus et ideo. l. filius. ff. de donatio. dicit quod filius constitutus in dignitate poterit donare et ita eam alle. Inno. in. c. grandi. de sup. neg. prela. libro. vj. et quod donatum diutius durat gratum habetur dicit pulcher text. in cle. vnica. de reli. et vene. san.

645 ¶ Impensa facta ad tui vtilitatem si illa principaliter facta sit mei expedientis contemplatione non potest a me repeti. tex. est singularis in. l. creditor. §. j. ff. manda. quod est notandum.

646 ¶ Donatum consanguineo in dubio censetur donatum respectu consanguinitatis. non autem respectu remunerationis. tex. est singularis in. l. tutor. §. q̄ a tutoribus. ff. de excu. tuto. et donationes facte inter consanguineos indigēt insinuatione: vt. l. donationes. C. de do. inter vir. et vxo. et. l. data. C. de dona.

647 ¶ Expendens in causa mota super re communi integre in defendenda tantum quātum fuisset erogaturus in defendendo solummodo partem suam nō potest consociis repetere expensas pro eorum parte. tex. est singularis in. l. ex parte. in princ. ff. fami. hercis.

648 ¶ Quoties contrahenti prodite sunt due actiones quarum vna tendit ad cōtractum reformandum. altera ad eundem rescindendum intentata illa que tendit ad contractum reformandum potest iudex ex officio parte non petente ferre sententiam super alia actione non intentata. tex. est singularis in. l. bouem. §. alteri. de edili. edic. exemplum pone in. l. ij. C. de rescin. vēdi. adde ad. l. vt fundus. eo. titu.

649 ¶ Nunquid esse coquum sit ars et sic coquus veniat appellatione artificis dico quod sic: vt. l. si quis venditor. §. j. vel. ij. de edili. edic. licet fodere herbam vel lapides non sit ars secundum gl. in l. lex que tutores. C. de administratio. tuto. etiam coquus imperatoris hꝫ dignitatē vt no. Bal. i tex. in. l. quis di. co. vel

649 ¶ Nunquid esse coquum etc. Istud singulare refert et sequitur Feli. in rubri. de offi. et po. iud. dele. co. ij. circa prin. ꝟ. tribus modis. et adde quod dicit Joan. an. in. c. j. de legi. vbi dicit ꝙ coquus delicatorū ciborum dicitur habere officium et artem allegat text. l. c. natales. de conse. di. v. et eē coquū sit tal'r ars qđ veniat i statutis facietib' mētionem de artificialibus tenet Franc. cre. no. suo. 98. incip. statuto cauetur per tex. i. l. si quid vēditor hic all. 650 ¶ Cy. in. l. exigendi etc. Adde ꝙ Lud. tenet idē qđ hic. i. l. si vero. in. §. de viro. ff. sol. ma. et ita dicit tenere Bal. in. l. j. col. xxij. C. qui accus. Sed si vis videre istū articulum plene examinatū in vtraqꝫ pte vide alex. i. l. nō solū. §. q̄ alieno. ff. de pcu. in apo. magna ad Bar. ibi ꝫ i neutrā ptē se firmauerit de materia vide etiā ꝑ Feli. in. c. cū. M. hic alle. co. vij. et aliqđ in duab' ibi precedentibus.

mar. in vsi. feud. alias in c. j. de feu. guar.

650 ¶ Cyn. in. l. exigendi. C. de procu. cuius opi. sequitur Bertol. in. l. non solum. §. qui alieno. eod. titu. et aliqui in. l. sed et he. posui pro opi. quod sicut coniunctus pro coniuncto agit sine mandato. ita amicus pro amico vt idem operetur coniunctio sanguinis quod amicitie pro eis potest allegari. l. nemo. §. q̄ frater non est. ff. de here. insti. vbi recte sub appellatione fratris instituitur qui fraterna dilectione diligitur: ergo idem in proposito in actum agendi secundum tex. in. l. verum. ff. pro so. vbi societas et per consequens bona amicitia ius fraternitatis obtinet ꝫ frater agit pro fratre ergo et amicus sed tamen his non obstantibus puto contrariam partem veriorem tribus rationib' dicit papa in. c. cum. R. canonicus. de officio delegati. quod canonicus potest recusari in causa canonici vt suspectus ꝑ summam dilationem et amicitie coniunctionē que presumitur inter eos

653 ¶ Fuit a me ⁊c. De iſta materia vi-
de p Abb. in. c. cum olim. in pe. co. de ar.
⁊ in. c. ⁊ ſi xp̄s. i. ij. co. de iureiur. p Inn. ⁊
alios in. j. c. de inſti. p archi. in. c. abbatē
xviij. q. ij. p Gemi. in. c. mulier. xxiij. di. p
ſpe. in ti. de
ſynd. §. j. ꝟ.
quid de cõ
uerſis. Ad-
de etiã qꝺ
licet cõuer
ſi ꝺ iure nõ
habeãt vo-
cē. c. ex eo.
in fi. de ele.
in. vj. tamē
ex cõſuetu
dine p̄ſcri-
pta eã hr̄e
poſſunt vt
eſt gl. no. in
c. cū ex eo.
in glo. fi. de
elec. in. vj.
quam dicit
tenẽdã mē-
ti imo. in. c.
M. de con-
ſti. ⁊ ibi Fe
li. col. x. in
p̄n. vbi ali-
qua addu-
cit ⁊ idē p il
lam gl. col-
ligit Pan.
in. c. ij. pro-
pe fi. de conſue. ⁊ adde do. in. d. c. ex eo.
in fi. vbi ꝓ hoc alle. qꝺ no. Hoſti. in. c. ea
q̄. de ſta. regula. dixit qꝺ de cõſuetudine
priuilegio vel pacto in fundatiõe appo-
ſito clericus ſecularis põt vocē hr̄e in
c. regulari ſec⁹ ex poſt facto. ⁊ illam glo.
in. c. cum eo. not. imo. in cle. vt hi q̄. col.
vj. de eta. ⁊ qualit. ad limitationem illi⁹
tex. Abb. in. c. j. in fi. de ꝓcu. vbi vide ⁊ i
d. c. cū olim. Adde etiã ꝙ iſtud ſingu. re
fert. ⁊ ſequit̄ Fel. i. c. nõ dubiũ. col. ij. cir
ca fi. de ſen. excom. ⁊ de iſtis ꝯuerſis ma
xime an habeãt vocem in. c. vide Abb.
in. c. j. in vltima colum. de procur. p Fe-
deri. conſi. xlvij.

adeſſe. ⁊ tamen gl. eſt ſin
gularis quod canonic⁹
in cauſa canonici nõ po
teſt agere ſine mandato
in. c. cum. M. ferrarien-
ſis. de conſtitu. Secun-
do moueoꝛ inter benefi-
ciatum eccleſie et ipſam
eccleſiam cenſetur adeſſe
magnum ius dilectiõis
⁊ amicitie ⁊ tamen ego
habeo quod beneficiat⁹
non poteſt agere ſine mã
dato pꝛo eccleſia. text. eſt
in. c. coꝛam dilecto. de
offi. dele. ſeccundum ve-
rum intellecttum gloſ.
licet fallit in caſibus no
tatis in. c. cum olim. de
teſti. ⁊ in. c. ſi quis preſby
terorum. de reb. eccl. nõ
alie. Tertio per. l. tuto-
ri. C. de nego. geſt. ⁊ illis
verbis ſatis eſt ſicut vel
impenſas amici labori-
bus conſulatur. ille eniz
erat amicus neg. geſto.
et tamen in. l. fi. ter. dicit
quod ſi non agit ſibi non
imputatur cum non poſſit ſine manda-
to. ecce ergo caſum appertum alia deci
di. ſed dimitto.

651 ¶ Tu ſcis bene quis ſit amicus. l. late
culpe. §. amicos. de verboꝛum ſignifica-
tione. Tullius de amicitia plene. Scis
inducere legē quia virtus earum illud
eſt. l. non ſolum. §. quoniam pꝛimipilũ.
ff. de excuſatione tutoꝛum ⁊ ita dicebat
dominus meus referentem Bald. ſcire
enim. ll. ⁊c. vt. l. ſcire. ff. de legi. inſuda
ſtudio ſi vis ſcire.

652 ¶ Pone quod collegium aliquod vel
ciuitas velint conſtituere pꝛocuratoꝛez
ſed non concoꝛdant. quis ergo in ſubſi-
dium agere poteſt ſine mandato. de hoc
ſunt due gl. vna eſt ſingularis quod de-
curiones ciuitatis cenſetur habere ge
nerale mãdatum alias ſpeciale ad agen
dum in. l. ꝓcuratoꝛes. C. de decur. lib. x.
Alia dicit quod poteſtas agere poterit
gl. eſt ſingularis in. l. nulli. ff. qꝺ cuiuſq;
vniuer. no. quas. glo. nota.

653 ¶ Fuit a me queſitum per fratres ſan-
cti franciſci an laici conuerſi alicuius oꝛ
dinis ſecularis vel regularis habeant
vocem in capitulo in oꝛdine ſeu religio
ne. Et dr̄ cõuerſus qui pꝛofitet̄ ſe ſerua-
turũ regulã oꝛdinis ⁊ pꝛofitet̄ tria pau-
pertatē caſtitatē ⁊ obediẽtiã. c. cũ ad mo
naſteriũ. de ſtatu mona. ⁊ iſte etiam põt
ſtare laicus ſine oꝛdinibus ſacris. Dic
qꝺ aut queritur an conuerſis eccleſie ſe
cularis vt eccleſie ſancti petri habeat
vocem in capitu. ⁊ tunc dicendum quod
Innocen. eſt ſibi contrarius nam in ca-
pitu. ſecundo. de inſtitu. tenet laicos cõ
uerſos eccleſie ſecularis nõ habere vo
cem in capitulo nedum ſi tractantur ſpi
ritualia ſed etiam tempoꝛalia vt locare
domos eccleſie ſed in capitu. cum. M.
ferrarienſis de conſtitu. ipſe tenet con-
trarium cum ſcilicet in capitulo tractã-
tur tempoꝛalia. Sed quid eſt verius dic
quod pꝛimum. ſcilicet quod nõ habeant
vocem in capitu. pꝛobo per capitu. no-
uit. de his que fi. a pꝛela. ſine cõſenſu ca
pituli. vbi papa mandat nullum recipi
ad actum capitularem niſi canonicos.
ſed in cõuerſo nõ cadit canonicatus: vt
capi. ſecundo. ergo ⁊c. Aut queritur an

vocem habeant in capitulo eccleſie re-
gularis vt ſancti dominici vel ſancti frã
ciſci.⁊ nũc aut loquens in electione p̄-
lati.⁊ tunc dicendum quod non eſt ca-
ſus ſingularis in capitulo ex eo.de ele.
lib.vj.i fine.fallit ⁊ hec not.niſi hoc ac-
quiſiuerint ex antiquiſſima conſuetudi-
ne.iſta eſt ſingularis.nota Innocen.in
d.capitu.ij.de inſti.Et ſi dicis laici non
poſſunt conſuetudinem querere eligẽ-
di prelatum in eccleſia vt in capit.ma-
ſana.et capitu.ſacroſancta.de elect.re-
ſpondeo quod illud veruʒ in puris lai-
cis.ſed conuerſi non ſunt puri laici ſed
eccleſiaſtici.quia ſeruãt regulam ordi-
nis.Aut queritur quando capitulũ tra
ctat temporalia.⁊ hic pendent leges et
ꝓphete.⁊ adhuc ſub iudice lis eſt Spe
cul.in titu.de ſyndi.§.j.ver.quid de con
uerſis reliquit ſub dubio.⁊ etiam Joã.
and.in nouella in capitu.j.de ꝓcu.Fe-
de.de ſenis in cõſilio.cvij.quod penes
aliquos eſt.cvj.ſeu.ccvij.ſeu.ccvj.tenet
quod nõ.nil allegat quod mihi placeat
de quo miror ſʒ mihi videtur.de hoc ca
ſus notabilis iuncto capi.cũ ſuper ſcri
ptione pape in.c.⁊ ſi chriſt⁹.de iure ibi
in verbo nos.⁊ cõuerſi veſtri vbi patet
quod conuerſi non ſunt de caplo q꞉ fru
ſtra diceret.⁊ conuerſi veſtri ergo vocẽ
non habent.tangunt canoniſte in cap.
cum olim.de arbi.tene menti hunc paſ
ſuʒ.Sed quid de canonicis ſeu doctori
bus ſupra numeratis.queſtio eſt lõga.
dimitto nunc.
654 ¶ Habens funem ſeu filum ligatum
in capite.an dicatur eſſe cum capite nu
do.gl.eſt ſingularis.xxj.diſti.cleros.in
verſi.nudum ꝙ nõ.quod faceret ad ſta-
tuta loquẽtia de penitente aliquo in ca
pite nudo petas a tuo magiſtro hec.Jo.
ti dico che legiſta ſenza capitulo vale
poco malo canoniſta ſenza lege. vale
niente.
655 ¶ Neſcio ſi magiſter tuus in.l.licet.
C.de procura.vbi ſolitum eſt poni po-
ſuerit ꝙ geſta per procuratorẽ ſunt in-
ualida ſi procurator neſciat ſe procura
torem conſtitutum ita communiter dici
mus.de quo p canoniſtas ⁊ Barchi.in
c.is qui.de procura.lib.vj.⁊ in.c.ſuper
eo.de appell.legiſte per
Barto.in.l.ſi pupilli.§.
item ſi procuratori.ff.de
neg.geſt.et per Bald.in
d.l.licet.et alibi quod tñ
limita et illud faciet tibi
honorem verum niſi in
inſtrumento procurato-
rio ſit clauſula appoſita
rati per tẽpus preſens
quia tunc valent geſta p
procuratorem etiã igno
rantem ſe conſtitutũ de-
ciſio ſingularis domino
rum meorum ſecundum
nouum ordinẽ.ccclxxx.⁊
ita conſulas notariis qd
formẽt clauſulas rati in
fine inſtrumenti.mouen
tur per glo.in.l.pompo-
nius.la primo.de nego.
geſ.vbi dicit ꝙ ratihabi
tio poteſt fieri per domi-
num ⁊ inuito ⁊ ignoran-
te illo qui eius geſſit ne
gotia ⁊ ẽ ratio regule q̇
poteſt nobis innitis ⁊c.
de reg.iur.iũcta.l.ſi ego.
de nego.geſtis.Item eſt
alia ratio quia actus de
pendens a mera volun-
tate agentis poteſt fieri
in abſentia partis.vt.l.
nõ idcirco.de codi.l.cũ
pater.§.donationis.⁊.l.
pſ ad ſororẽ.de.le.ij.idẽ
in aditione hereditatis.
vt.l.gerit.et.l.p herede.
de acq.here.iũcta.l.auia.
C.de iure.deli.⁊.l.neſcen
ni⁹.ff.de neg.geſt.addes
ad Bartol.
655 ¶ Preſcribit cõitas ca
ſtri vſuʒ nemoris alteri⁹
cõitatiʒ ſeu alteri⁹ caſtri
pone mõ ꝙ ꝯmoditas ne
moris nõ ſufficiat ambo
bus caſtris q̇s eoꝝ p̄fe-
rẽt.dic ꝙ preferẽt ille ad
verſus quẽ eſt p̄ſcriptũ
iſta ẽ ꝯcluſio ſingularis

655 ¶ Ne
ſcio ſi ma-
giſter ⁊c. i-
ſi.adde ſpe
cu.in ti.de
procur.§.j.
v̄.qd ſi pro
curatorẽ.
vbi vult ꝙ
abſ receptio
nẽ ꝓcura-
toris nõ ha
beat ptãtẽ
exercẽdi of
ficiũ p.c.ſu
p eo.ex de
app.⁊.l.ob
ſeruare.ff.
de offi.ꝓcõ
ſul.vide gl.
ſup v̄bo re
ceptʒ.i cle.
j.de procu.
Semi.i.c.
is q̇.hic al-
le.Bre.ꝯſi.
lxviij.bart.
conſi.lxiij.

655 ¶ Pre
ſcribit ⁊c.
In fi.adde
qd iſtud di
ctuʒ ponit
ẽt pro no.⁊
ſimplr di-
cit eſſe no-
tãdum pa
nor.c.dile-
cti filij.hic
alleg.circa
fi.ij.col.

Jo.an.in.c.dilecti.de ar
bi.in nouella.per. c.ſug
geſtuz.de deci.⁊ cap.q̇d
ꝑ nouale.de verb.ſigni.
quod nota.

656 ¶ An ſimplex capel-
lan⁹ in eccleſia cathedra
li habeat vocē in capl'o.
dic ꝙ nō.text.ē quē repu
to ſingularem in.c.fi.de
ſta.mona. q̇ lꝫ loquatur
in ſecularibus habētib⁹
capellas l eccl'ia regula
ri.tñ non extēdit ad ſecu
lares clericos habentes
capellas l cathedrali ec
cleſia.vt ꝑ Jnn.in ca.ij.
de inſti.

657 ¶ Fructus eccleſie poſ
ſunt locari ⁊ vendi.vt in
c.fi.ne prela.vi.ſuas.⁊ il
lud dicimus tantum de
apportatis etiam laico.
vt ibi l.c.veſtra.de loca.
Sed quid in oblatiōib⁹
altaris: dic ꝙ ſecus gl.
eſt ſingularis.j.q.iij.ca.
altarē.in glo. parua.daz
exponit altare.i.altaris
oblationes lꝫ archi.poſt
hu.x.q.ij.ſanctorū.dicat
ↄſuetudinē ſeruare ↄtra
riū.⁊ miratur quomodo
papa tolerat.

658 ¶ Licet vxor ſequatur
forum mariti ſui.vt.l.cū
quedam puella.⁊.l.exi-
gere tñ ↄcubina nō forū
ſui cōcubinarij ſequit.l.
de fur.in fine.ad munici
pales.Ratio quia caſti-
tas aliquid vltra mereri
dꝫ luxuria.Sꝫ q̇d l cōcu
bina clerici an habeat l
ea locuz dicta.l.de iure.
dic ꝙ nō ſed ſequit forūz
clerici.de h habes duas
glo.decreti valde nota-
biles vnam.xxx ij.diſtin.
eos qui.aliam.xj.q.j.cle
ricam.Et eſt ratio quia
nō poteſt negari ꝙ cōcubina clerici nō
ſit de familia clerici ſꝫ familia clerici
ſequitur forum clerici.lxxxix.di.iudica
tum.legiſte in.l.ij.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ in
proemio ff.orum.

659 ¶ Tu habuiſti.l.⁊ ſi ſeuerior.⁊.l.poſſe
domum.C.de infa.An nō dixi ſibi vnū
ſ.qua pena punit iudex qui ſine cauſa
mutat penas iur.modo iuſta cauſa peti
tiōis pene iuris eſt qualitas iuriſditio
nis iudi.delegati.q̇ ex ſua iuriſditione
non habet poteſtatē imponendi penas
iuris.caſus eſt ſin.in.c.archiepiſcopa
tu.de rap.vbi fuit cā ↄmiſſa epo ſicilie.
qui nō poteſt punire pena ſanguinis.
vt in.c.ſentētiam ſanguinis.ne cle.vel
mo.⁊ licuit epo nō mutare penas iur.
tex.eſt ibi no.⁊ ſic poteſt poni exemplū
in iudicibus ſecularibus.

660 ¶ Tu ſcis ꝙ iſti diuinatores ſortile-
gi de iure ciuili puniūtur pena de qua
in ti.de maleficijs ⁊ mathema.domin⁹
Cardi.de vrſinis queſiuit iſto mane cū
rome fuſtigentur an poſſit eo modo fu
ſtigando ipſum liberare dixi ꝙ iſta pe-
na ē iur.ciuilis ⁊ canonici.d iure itaqꝫ
canonico puniuntur dūmodo non ſint
heretici pena fuſtigationis ſi eſt vilis
perſona.ſi autem ſit nobilis debet dam
nari pena ꝑpetui carceris.text eſt ſin-
gularis.xxvj.queſtione.v.c.cōtra ſorti-
legos alias incipit contra idolorum.⁊
non eſt alibi.

661 ¶ Queſtio talis eſt.nunquid legatum
cuius eſt facta tranſlatio cenſeat tranſ
latum cum eadem qualitate ⁊ cōditiōe
⁊ onere quo primo fuerat dñs Joan.de
eugubio doct.florentinus me cōſuluit
in hoc licet implicite cui non debuiſſet
reſponderi.vt in.c.de muliere.de ſpon
ſa.licet ſꝫ imperatorem eſt ↄtrium.vt.l.
ꝑcibus.C.de impu.⁊ alijs ſubſti.Dixi
ꝙ aut tranſlatio legati ſit de vna perſo
na in aliam.⁊ tunc cenſetur facta cum
onere eiuſdem qualitatis.tex.eſt notā-
bilis in.l.legatum ſub cōditiōe de adi-
men.leg.l.legatum.de condi.⁊ demon.
⁊.l.gaio.ff.de adimē.leg.aut ſit de vna
perſona in eandem.⁊ tunc aut illi lega
to eſt iniunctum onus expſſe:⁊ nō in-
telligitur repetitum.caſus eſt no.in.l.ſi

657 ¶ Fru
ctus eccl'ie
⁊c.ibi ſꝫ q̇d
ad iſtū.no.
abb.i.c.de
cernim⁹.et
ibi Fel.co.
antepe.vſ.
vtrū autez
vbi tñ ſim-
plici ter lo
quunt.

659 ¶ Tu
habuiſti⁊c.
Et quod ſi
iuriſditio
iudicꝫ red-
dat incōpe
tentē ad pe
nam iuris
poſſit eam
mutare.vt
c.in archie
piſcopatu.
hic alle.tꝫ
San.alle-
gans Ro.h
in.c.quali-
ter ⁊ qñ.el.
ij.§.ad cor-
rigendos.
co.vj.circa
princi.vſ.ſꝫ
aduerte de
ecc.vīd eū.

ſibi certam.ff.de adimẽ.le.aut fit trãſla
tio in eandẽ perſonaz cum onere tacite
iniũcto.⁊ tũc onus intelligitur in trãſ-
latione repetitum.duos habes notabi
les caſus in.l.cum tacituz.in prin.ff.de
iure fi.Tu dic primum membrũ veruz
niſi conditio perſone primi coerceat.vt
probatur eiſdem iuribus.

662 ❡Ad eligendum vnum officialẽ ſeu
prelatum ſufficit maior pars.vt in.c.q̃
propter.⁊.c.auditis.de elec.⁊.l.q̃d ma-
ior.ad municip.Sed quid in reforma-
tione eiuſdem an ſufficiat maior pars:
dic ꝙ non.tex.habes vnicũ ꝙ nullo re-
luctãte fieri dz in aut.de defen.ciuita.
§.ſi vero nõdum bienniũ compleuerit.
⁊ eſt.§.pe.ibi dum dicit reluctãte nemi
ne.⁊c.⁊ ita ego notaui illum tex.

663 ❡Ille cuiꝰ induſtria eſt electa nõ po-
teſt aliũ ſubſtituere in.c.fina.de officio
dele.⁊ in.c.is cui.eo.ti.lib.vj.l.vnica.§.
ne autẽ.de cadu.tol.de ſtatuli.§.ſi quis
hoc fallit niſi velit ſubſtituere filiuz.vt
faciebat Bal.papie.⁊ eſt mirabile in.c.
publia.in qua eſt regula ꝙ non põt ſer-
uire per ſubſtitutũ.vt eſt text.notab.in
l.nullus qui nexu.de decur.lib.x.tex.eſt
ſingularis in.l.ſciendum.§.legati.ff.de
leg.nota bñ licet duo alijs ſint tex.in il
lo.ti.fallit niſi ille electus ſit abſens ex
cauſa ſibi vtili ⁊ neceſſaria.qm̃.tunc po
teſt etiam deſeruire per ſubſtitutuz vt
ſi ego vadam ad balnea.vt.l.ſi abſente.
ff.eo.ti.⁊.l.de pollicitatiõibꝰ.ff.de pol
lici.quod nota bene.

664 ❡Tu ſcis ꝙ nedum iudex ſed etiam
papa vel imperator nõ poteſt ferre ſen-
tentiam ſine citatione.vt in.c.j.de cau.
poſ.⁊ proprie.⁊ cle.paſtoral.de re iudic.
quia citatio eſt de iure diuino.q̃ dñs ci
tauit adã vt per Barto.in extrauagãti
⁊ in.l.fi.C.de leg.hoc fallit niſi ferat cõ
tra illos qui exiſtẽtes rebelles eccleſie
vel imperio retinerent eorum terras ⁊
caſtra.quia tunc poſſent ferre etiã abſ-
ꝙ citatione.dictum eſt ſingulare Joan
nis andree.in capitulo cum olim.de re
iudica.in nouella.ar.illius textꝰ.⁊ Bal-
dus facit feſtum in proemio feudo-
rum in principio quarte charte.quod
nota.

662 ❡Ad eligendum ⁊c.hic adde ea que
appoſui.s.ſing.xcv.incip.heri fui inter
rogatꝰ.⁊ que dicit Feli.in.c.cũ oẽs.col.
x.in fine.ver.quarto fallit de conſti.⁊ in
ca.ſignificauerunt.col.iij.poſt prin.vſ.
not.text.de teſti.

665 ❡Scis ꝙ conditio ad

663 ❡Ille cuiꝰ ⁊c.In fi.adde qñ quis poſſit ſerui-
re ꝑ ſubſtitutũ Bart.in.l.ꝯtinuꝰ.§.ſi ab
eo.⁊ ibi ꝑ alios.ff.de vb.ob.pan.in.c.fi.
de offi.dele.Spe.in ti.de ſala.§.fi.iuxta
fi.vbi facit mẽtionẽ de doctore rectore.
ſcriptore.⁊ generalr̃ d̃ quocũq̃ operario.
Et ꝙ vt valeat ſubſtitutio debeat fieri ꝑ
hominẽ eque ꝯditiõis ⁊ virtutis vt do-
ctor ſubſtituat doctorẽ vide And.ſic.in
no.in vbo ſubſtitutus.pone tex.Bar.in
l.j.C.de prepo.agen.in re.lib.xij.

664 ❡Tu ſcis ⁊c.Ad iſtud ſingulare.vide
ſolẽniter Pan.in.c.cũ olim.de re iudi.⁊
in.c.j.col.ij.de cauſa poſ.⁊ ꝓprie.ꝑ tex.i
cle.paſtora.ad fi.de re iud.⁊ in.l.fi.C.de
legi.⁊ ibi gl.ij.⁊ Bal.pleniꝰ vide ꝑ Sã.
in.d.c.cũ oliz.co.ij.⁊.xiij.de offi.⁊ po.iu.
de leg.Ita ꝯſuit ſolẽniter Are.ꝯſi.clxv.
inci.ſicut Joã.dicta col.xij.vſi.circa fi-
nẽ eſt gl.ampla q̃ arguit ad partes ⁊ cõ-
cludit ꝙ citatio ſit de iure naturali.⁊ ꝙ
papa habent neceſſe citare.gloſ.eſt Jo.
mo.in extrauag.Bonifacij octaui rẽ nõ
nouam.in gl.fi.Adde Oldr.cõſi.xliiij.j.
col.Lud.met.cõſi.ccclxix.col.ij.Car.cõ
ſi.lxxxv.venerabilis vir.Alexã.in.l.de
vnoquoq̃.ff.de re iu.ꝑ magi.meũ poſt
Bar.⁊ Guil.in.l.de quibus.ff.de legi.cũ
ſi.cõcor.de quibꝰ ꝑ doct.in locis ſupe-
rius allegatis. Facit ſingulare.j.735.
⁊ ſeq.⁊ que ibi addita ſunt aliquas limi
tationes vltra iſtam de qua hic ꝑ Lud.
ponit elegãter ⁊ copioſe Feli.vbi.s.col.
xj.⁊.xij.Ad limitationem vo quam dat
Ro.hic adde eundem Ludoui.in repe.
l.j.C.de here.inſti.⁊ maria.de ſe.in rub.
de dila.fol.xxxviij.aliqua ſimilia addit
Feli.vbi.s.col.xlij.in fi.v.vltimo not.
aliquid etiam remiſſiue dicit in.c.quali
ter ⁊ qñ el.ij.§.debet.col.ij.circa princi.
vſi.verum autem.de accu.

665 ❡Scis ꝙ conditio ⁊c. Ad hoc vide
per docto.in locis hic allega.⁊ maxime

per moder.poſt Abb.⁊ alios.in.c.ij.req̇ris.de appel.ꝑ Coꝛ.No.clauſula in fi. poſita Bar.ꝯſi.v.incip. Andriolꝰ.Lud. met.conſi.cx.⁊.cxxix.paulus de caſtro conſilio.cccxliiij.

iecta iſtitutiōi facte vni intelligit̄ repetita in legato facto eiſdē vt ſupꝛa pꝛoxima lectione ꝑ text. in.l.fin.§.fi.de doli exceptio.l.cum ſeruus.in fi. de cōdi.inſti.⁊.l.Lania.et l.cuꝫ ſeruus.⁊.l.Tulliꝰ. ⁊.l.iulianus videtur.de condi.⁊ demonſt.de materia in.l.in repetēdis. ⁊.l.talis ſcriptura.⁊.l.licet imperatoꝛ.cum ſi.qđ eſt verum vbi relictū cōditionale ꝓcedat purū. ſecus ſi puruꝫ pꝛecedet. tunc enim conditio non intelligit̄ repetita in legato puro.ꝺ hoc habes text.qui non eſt alibi in l.filium.ff.quādo dies lega.ced.Bart.. in.dicta.l. auia. facit feſtum.et eſt ratio quia maioꝛis virtutis eſt.vt.l.quiſquis.de legatis.iij.addas ad.c. ij.requiris ⁊c.

666 ¶ An arma rebelliuꝫ ſeu exiticioꝛum abꝛadi ſeu deleri debeant: ſeu poſſint de ciuitate.dic φ ſic.tex.eſt qui nō eſt alibi in.l.coꝛū qui.ff.de penis.quem nota.

667 ¶ Nos ſumus in materia adulterij.l.l.luciꝰ.ſo.ma.volo tibi pꝛobare vnaꝫ opinio.Jo.an.quā ceci vicarij tenēt.vt euā

667 Nos ſumus ⁊c. Addc φ in iſta materia multas remiſſiones dat Zād.in c.cūſit.col.vij.poſt medium verſ. reſpectu adulterij de foꝛo comp. et iſtā materam tangit Panoꝛ.i.c.tuc.col.pe.de ꝓcu.⁊.c.j.col.ij.de offi.oꝛ.⁊ Archi.i.c.rex.xxiij.q.v.⁊ in.c.poſtulaſti.ij.q.vij.ꝑ ab.in.c.gaudemus.de cō uer.cōiu.⁊ ibi dicit φđ eccleſia punire poteſt hoc crimen etiaꝫ vltra ſeparatione toꝛi contra Jo.an.in capitulo fina.de foro competen.in.vj.⁊ Angelus in aut.ſed hodie.C.de adulte.hic alleg.⁊ adde.c.conſuluit.de appel.vbi epiſcopus pꝛocedit contra detinentē alienam vxoꝛem.cum ſi.

669 ¶ Communiter ſunt ⁊c.Ad iſtud

gelium in capitulo fina.de foꝛo competen.libꝛo ſexto.in nouella.vbi tenet qđ iudex eccleſiaſticus non poſſit inter laicos cognoſcere niſi eo ſolo caſu quo agitur ad ſeparationem toꝛi.ſed ipſe errauit licet fuerit valentiſſimus doctoꝛ mūdi de iure hodierno pꝛo adulterio ſunt ſtatute tres pene.Pꝛima ſeparatio toꝛi ⁊ ad iſtam imponendam poteſt adiri iudex eccleſiaſticus.⁊ hoc eſt clariſſimuꝫ. caſus eſt in.c.tue.de pꝛocuratoꝛi.cū ſimi. Secunda eſt pena detruſiōis in monaſteriū.vt ibi lachꝛymis lauet peccatū qđ pudoꝛ eſt fateri.⁊ ideo petrꝰ fleuit amare.⁊ ita habetur in aut.ſed hodie.⁊ in aut.vnde ſumitur.C.de adul.et pꝛo iſta poteſt etiam iudex eccleſiaſticꝰ adiri.caſus eſt expꝛeſſus in.c.gaudemꝰ. de conuer.coniug.licet Jo.an.dicat cōtrarium.Tertia pena eſt quod ſcindantur in pannis ⁊ capillis ante ⁊ retro.et pꝛo iſta pena poteſt etiam iudex eccleſiaſticus adiri vel conueniri.vt in capitulo intelleximus.de adulte.et in capitulo ſecundo.eodem titulo.vbi dicitur quod defloꝛans virginem cogitur eam dotare.⁊ in vxoꝛem accipere.⁊ de hoc fui ſepius interrogatus in ciuitate floꝛētina qui tex.licet loquatur in virgine cū qua videatur non poſſet adulterium cōmitti.ſed de iure canonico poteſt cum virgine adulterium committi.tex.eſt ſingula.in capitulo nemo.xxxij.q.quarta: vbi caſus de hoc nota.quia faciet tibi honoꝛem.

668 ¶ Secularcs faciunt ſtatuta ꝯtra ius diuinū ⁊ male dic φ licet regulariter nō valeat ſine citatione ſententiā ferri.vt l.de vnoquoqꝫ.cū ſimilibus.de re iudi. tamen fallit quando ſuperioꝛ vellet pꝛonunciare ⁊ caſſare ſtatuta facta contra eccleſias ⁊ ius diuinum.not.ſingulariter Archi.in.c.qui lotharius.ij.queſtione.j.refert Barto.in.l.pꝛeſbyteri.C.de epiſcopis ⁊ clericis.quod dicit perpetuo notandum.

669 ¶ Communiter ſunt ſtatuta quod qui ſteterit in ciuitate per tot annos efficiatur ciuis quid ſi nō ſteterit continue ſed maioꝛi parte illius tempoꝛis in ciuitate.an tunc efficiatur ciuis et habeat lo

cum ſtatutum.textus eſt ſingularis in lege cū delanienſis.§.ſabinus.de fund. inſtruc.⁊ Barto.ibi ponderat ad hoc:et ad declarationem vide in.l.maior.de verborum ſigni.

670 ¶Aſſignatio fundi ſeu domꝰ an inducat aſſignationem inſtrumēti eius. dic ꝙ aut aſſignatio fit per viam rei:et tali caſu non includit aſſignatio inſtrumenti.caſus eſt in.l.fundi.de ac.empt. ⁊ ibi per viam contractus.et idem per viam vltime voluntatis:vt.l.fin.de ſupellec.le.l.ij.§.voces.⁊.l.cum fundus. de fun.inſtruc.fallit niſi aſſignetur per viā locationis.de hoc eſt caſus in.l.ſed ⁊ addes.§.illud.ff.de loc.aut aſſignatur res titulo vſufructus nō proprietatis: ⁊ tunc includitur aſſignatio inſtrumentorum.caſum habes in.l.ſed et quid.§. proprietatis.l.item ſi fundi.§.ſeminarios.⁊.§.inſtrumēti.ff.de vſufruc.⁊ hec eſt veritas licet gloſ.variet in lege penultima vel finali.de verborū ſignific. quod nota.

671 ¶Quid aliud detractores faciūt niſi ꝙ puluerem excitant in oculos eorū. et vnde magis peiora loquuntur inde magis nil veritatis videāt.x.q.iij.inter verba.Item nec curandum eſt quid os iniqua loquatur.dum tamen non recedas a tramite veritatis de illius autoritate confiſi.qui cum a diſcipulis diceretur.domine nō ſcis quod phariſei audito hoc verbo ſcandalizati ſunt.reſpōdit ſinite hos abire.quia ceci ſunt ⁊ duces cecorū.turpe enim a turpibꝰ laudari capitulo magne.de voto.Item ſentit de Auguſtino.quid velis ſola mei in oculis domini.conſciētia non accuſet. xi.queſtione tertia ſenti.Item illi quos propria conſcientia iuſtificat aliorum maledicta nō timeant.vnde ait propheta.Fac bonum ⁊ non timeas reges.xi. queſtiōe.iij.in cunctis ⁊ hoc dico ad informandā vitā tuam ne male loquaris de me propter capones.itē non omnis qui oſculatur eſt amicus:non omnis q̄ verberat eſt inimicus.vnde ait propheta.Meliora ſunt verbera amici quem voluntaria oſcula inimici.melior eſt cū ſeueritate caſtigatio quam cū lenitate

facit bonꝰ tex.in.c.ſignificatum.de preben.in.vj.ver.quotidie.⁊ ver.quāto frequentius ſalua honeſtate.⁊ ibi no.doctō.facit dictum Angeli in lege prima in principio.ff.de ſtu.vbi dicit per illū textum ꝙ ille dicitur ſemper habitaſſe in ciuitate q̄ communiter dato qd aliquo caſu occurrēte habitauerit etiaꝫ per annum extra ciuitatem faciunt ſcripta per ſande. in proem. rex pacificꝰ columna ſecunda faciūt copioſe ſcripta p Ludouicū met.in cōſilio.cclxiij incipit viſo puncto. et in lege prima.ff.ſoluto matrimo.bonus textꝰ in.l. j.§. quotidiana.ff.de aqua quoti.cū ſimil.

pecceti remiſſio.non eris aliūde paſtorē errantia pecora baculo caſtigare. vt ad gregem reducat.vt dixit text.in capitulo.nō omnis.v.queſtione quarta. item alibi nō ſemper oſculatur pater filium.ſed aliquādo caſtigat.tunc ergo in illum qui diligitur verā diligentiam pietas oſtēdit cuꝫ loco debitiſqꝫ tēporibus caſtigatur. vt dicit text.in capitulo nō ſemper ea.cauſa ⁊ queſtione.

672 ¶Nunc veniamus ad lucrum penis.ſcis ꝙ iudeus prohibetur admitti ad officia publica: vnde non poſſit eſſe nec doctor nec tabellio vt.l. fi.C.de iudeis.l.generaliter.§.item qui iudaicam.ff.de decurio.et capitulo cum ſit.et capitulo cum ſpeciali.de iudeis.lege quarta.diſtinctione nulla.Sed quid de eo qui eſt factus de iudeo chriſtianus an admittatur.diceres qd ſic quia ceſſāte cā ceſſat

672 ¶Nūc venis.⁊c.Ibi ſꝫ q̄d de eo.adde ꝙ idē no.archi.i.c.ↄſtituit.hic all.⁊ Jo. de ana.i.c.cū ſit.de iude.⁊ ibi Fel.co.ii. in pnc.ꝫ ſeminari de iſtis q̄ tali nō repellit ab ordinibꝰ⁊ bñficiis eccleſiaſticis.c.eā te.l fi.de reſcrip.multominꝰ a ſecularibꝰ officiis ad tex.i.c.ↄſtituit rñdet.vt p gl.ibi i nouiter ↄuerſis nec mirū p tex.in.§.j.xlvij.di.iūctis q̄ idē Feli.late dixit in.c.cum oportet.de accu.

675 ¶ An excõmunicat' &c. Ad hoc vide quod.j.dicit idem Ro.ſingu.vij.ſeq. incipien.in prin.

676 ¶ Nullus ex ſuo &c. Adde quod regulam Joan.andr.hic recitatam refert et ſimpliciter ſequit ibi Panor. in vltimis verbis.

677 ¶ Tu habes &c. Adde Feli.vbi ſimpliciter refert & ſequitur Ro.hic in.c. p.&.g. de offic.de le.in vlti.verbis.& in.c. ad petitionez.col.vj. circa prin. verſi.ſecundo.not.

678 ¶ Dicas que &c. Ad hoc vide plene et eleganter Felinuz in c.ne innitaris quaſi p totũ.de cõſti. Et adde quod gloſ. hic alleg.p Roma. ſequitur Panor.in cap. qualiter et quando. el ij.in princi.de accu.& ratio huius dicti eſt quia ex quo eſt contra nouum vel vetus teſtamentum conſtat de eius errore xxx.q.j.ſunt quidam in iſta materia eſt bona glo.i.cap.de libellis.xx.diſt.adde etiam Jo.de imo.pulchre loquẽtẽ in cõmento.c.cuz cõtingat.in.iiij.co.vij.no. de iureiuran.

effectus. Item in penalibus & queſti fritelle.dic tamen contrarium.text. eſt ſingularis ſm veruz intellectum glo.in.c.cõſtituit.xvij.q.iiij.lz ſint neophyti.i.nouiter facti chriſtiani prohibentur ab officiis eccleſiaſticis ergo et a temporalibus ſed non ſequitur qz alia eſt ratio in vno quã in alio.

673 ¶ Quando vniuerſitas ſcholarium cõgregatur et eſt aliquis beſtiolus qui in ridendo et rixando conturbat totam vniuerſitatez qua pena punitur.dic φ excõmunicatione tridua.& deiectione de collegio.text. eſt ſingularis & non alibi.v.q.iiij.in loco benedictionis.

674 ¶ An.l.ſi ſeruus plurium.§.fin.de lega.j.&.l. nummis.de lega.iij.habeat locum in contractibus cuz dicit φ legatis nummis non aliter declarando quod inſpicitur conſuetudo patrie. Itez ſecundo conſuetudo loquentis. tertio perſona q̃ reliquit.dic φ ſic.glo.

eſt vna & ſingularis in.l.ſemp in ſtipulationibus.ff.de re.iu.licet poſſet in cõtrarium argui.& illã nota.& adde ad.l. veteribus.de pac.& ad dicta iura.

675 ¶ An excommunicatus ſit infamis. Bal.cum erat antiquus allegat gl.ſingularem de hoc quod ſic.in.c.j.quo tẽpore miles in vſi.feu.& facit magnum feſtum ſed miror de tanto viro quia debuiſſet allegare text.vnicum de hoc qđ ſic.vj.q.j.infames.

676 ¶ Nullus qui ex ſuo delicto incidit in ſeruitutem poteſt a domino etiã volente manumitti:vt ſunt portantes arma infidelibus qui efficiuntur ſerui capientiuz.dicere quod eſt caſus in.l.ij. C.de liber.& eorum libe.ſed nõ facit ſed regula eſt ſingularis tradita per Joan. andr.in.c.ita quorundam.de iude.allegat text.ſingularẽ in.l.ij. C.qui.ad lib. procla.non licet.et prealle.l.ij.loquitur quando reincidit in ſeruitutẽ nõ quando incidit vt in caſu noſtro quod ſingulariter nota.

677 ¶ Tu habes.l.ſi per errorem.de iuriſdi.omni.iudi.&.l.ij.de iudi.vbi dicitur quod error iuris impedit prorogationem iudicis.ſed illud non eſt verum cum tractatur de prorogatione illius iudicis qui regulariter habet iuriſditionem in litigantibus licet cauſaliter non quia tunc error iuris non impedit prorogationem. verbum eſt ſingulare Jnnocen.in.c.ad petitionem.de accu. ſi ſubtiliter intelligatur:vt eſt exemplũ in poteſtate qui in caſibus mercantie habet iuriſditionem in ſenenſibus licet in mercatoribus eſt alia limitatio in.c.prudentiam.de offi.le.quam omitto.nota perpetuo.

678 ¶ Dicas que autoritas doctoꝝ preferatur in cauſis decidendis.dic quod aut dicta doct.eccleſie fundantur in autoritate noui vel veteris teſtamenti.et tunc ſtatur dictis eorundem licet cõciliũ papa vel imperator cõtrarium diceret. Si aũt fundant ſup dictis ſanctoꝝ & tũc ſtatur pape potius.glo.eſt ſingularis in.c.de libellis.xx.di.alle.text.q̃ optime probat.xxxvj.q.vltima.§.fina. vbi autoritas ſolius Hieronymi prefertur

fertur toti concilio.

679 ¶ Tu audiuiſti.l.ſi tutor.C.in quib. cau.in integ.reſti.nõ eſt neceſ.⁊.l.licet. C.de ꝓcur.vbi tangitur an geſta in iudicio per falſum procuratorem poſſent ratificari ꝑ dñm et communis cõcluſio vera eſt ꝙ ſic:quia caſus eſt in.l.licet. de iudi.⁊ in.l.in cauſe.de ꝓcu.Sed attende qꝛ do tibi tres ſingulares limitationes.⁊ habeas menti ſicut vnã margaritam.et tu qui habes amãſiam uole margaritam teneas hec menti amore ſui quid vis facio te ridere.Primo verum vbi iudex pronũtiaſſet procuratorem non habere mandatum quia tunc non poſſit ratificare.Bal.ſingulariter in auẽ.ei qui.C.de temp.app.⁊ eſt ratio quia ratihabitio domini poſt ſententiã nõ poſſit retrotrahi in preiudicium iuris iam queſiti parti aduerſe ex ſententia iudicis.l.talis ſcriptura.de leg.j.ſꝫ nil facit ſed tu alleg.l.fin.in fi.rem ra. ha.Secũdo vbi in ciuitate foret ſtatutum.quod procurator nõ habens mandatum non admittatur ad agendum.et iſta eſt ſingularis autoritas Bald.in.l.ſi vxorem.C.de cõdi.inſer.allegat tex.bene probantem in.l.ſi vero nõ remunerandi.§.ſi poſt creditam.ff.mãda.Tertio niſi procurator illegitim⁹ de cuius mandato dubitabatur admiſſus fuerit cum cautione rati iuncta proteſtatione hac per patrẽ aduerſam niſi apparuerit te carere mandato:tunc enim geſta per eum poſſent haberi rata per dominum inuita parte.tex.eſt ſingularis ſecũdum verũ intellectũ in.l.inter quos. §.alieno.ff.de dam.infec.⁊ ibi Bar.

680 ¶ Tres chriſtus aſcendit ad celos. modo quero an veniet iudeus puniendus aliqua pena ſe cõuertens ad fidem ſaracenorum.⁊ de hoc fui alias interrogatus a magiſtro andrea de Cõſtantinopoli.valẽtiſſimo homine coram cardinali rothomagenſi.⁊ muſitaui qꝛ neſciui reſpondere.demũ inueſtigans reperi ſolum Old.de laude.conſilio.l.ſed non dicit mihi quod placeat.ſed probo ꝙ non veniat puniendus aliqua pena. parcitur illi qui ex duabus vijs malis eligit viam minus malam.xiij.diſt.ner

ui teſticulorum.l.ita vulneratus.ad fi.ad.l.aquil.ibi plerunqꝫ eñi ⁊c.ſed minus malum eſt amplecti vitam infidelium ꝙ iudeorꝫ fidem proſequi. ergo ſibi parcendũ.minor probatur per verbũ chriſti.Primo qui dixit iudeis peius erit vobis in die illa iudicij quam ſodomis.ergo ſequitur quod magis deliqrunt. Scdo per dictum prophete q dixit iudeis.Iuſtificaſti ſodomã.ſcꝫ infideles exponuntur per comparationẽ.Tertio per autoritatem gratiani ita terminãtis ſingulariter in.c.nonne.j.q. j.iiij.ratione.quanto pena maior eſt tanto delictũ apud deũ noſcitur fore grauius.c.nõ afferamus.xxiiij.q.j.ſed maiorem oculariter videmus penam illatam iudeis eſſe ꝙ ſaracenis ergo maius delictũ perpetrauerunt.Ultimum iu videas ꝙ non habent aliquam dominationem ⁊ infideles ſic vt ẽ ille ſoldanus quare de⁹ habet eos magis:quia ſunt ſolum trãſgreſſores legis naturalis.Iudei autem nõ tantum modo legis naturalis ſed etiã legis ſcripte ⁊ habuerũt maximos predicatores immo ipſum chriſtum.nõne quotidie erant in tẽplo ⁊c.Et ad iſtam partem concludit Oldr.licet per alias rationes que nõ placent.Qua autem pena puniant chriſtiani faciẽtes ſe iudeos habes l.l.iudei.C.de iu

679 ¶ Tu audiuiſti. ⁊c.Ad iſtã vide Feli. in.c.cãm. col.vlt.per totũ de iudi.vbi approbat tres ſimilatiões de quibus hic per Roma.ad.l.ſi tutor.c.licꝫ ⁊ vltra iſtas addẽ.9.alias multum elegantes.

680 Tres xp̃s ⁊c.Ibi reperi ſolũ Oldr.dic i conſi.lj.incipi.iude⁹ tranſiuit.⁊ adde textũ cũ glo.j.q. j.nonne.et Feli.i rub. de iude.et ſara.

681 ¶ Tu audiuiſti.l. ꝛc. Ad iſtud ſinglare vide q̄ dicit Sād.in ru bri.de ho mi.quaſi ꝑ totum.

682 ¶ In prin.ꝛc.In fi.ad hoc vide de hoſti.d. Ant.ꝛ pan. in viij.col. i.c.teſtimo niū.hic al leg.

683 ¶ Here res heredȝ ꝛc.Ibi nō ꝗd vniuer ſalis.adde quod iſtud affirmati ue cum Lu do.cōpro bat magi ſter me' in l.paterfa milias.ff.ſi. adde ēt vbi vide ante ꝛ poſt de ma teria iſtius ſingu.ff.de vulg.ꝛ pu pil.idē ap probat l.l. cū in libris col.ij.vſ.ū. extende'.C. de here.in ſtitu.

de.c.et in tit.de apoſta.c. ne ſanctuȝ baptiſ reite. Sed tū qd̄ dico non ha bes quod probo quia fi des iudeoꝝ toleratur ꝑ papam ꝛ imperatorem. vt in.c.iudeus.extra de iude.et.l. nonnullos.C. eo.titu. Item toleratur fides infidelium: vt.l. chriſtian'.C.de ſacrific. pagano.ꝛ tem.quid eſt ad nos de his qui foris ſunt.ꝫ.qō.j.multi.quid ergo refert q̄d ex equi pollētibus fiat.ergo nō debent puniri.ꝛ ita poſt ea reſpondi in ſcriptis. ꝛ ſi dicis quare puniun tur iudei cum chriſtus omnino paſſurus erat: reſpondeo:vt in.c.rele gantes.xxiij.q.v.qꝛ non fecerunt ad finem boni: ſed cauſa vindicte:ideo puniuntur.

681 ¶ Tu audiuiſti.l.trāſi gere.C.de trāſac.neſcio tamen ſi intellexiſti.ſan ipſa.l.permittens trāſi gi ſuper iure ſanguinis habeat locū de iure ca nonico.de hoc ſunt due gloſ.ꝛ archi.dicit ꝙ nō qꝛ de iure canonico in nullo crimine licita eſt ſeu permiſſa tranſactio ſanguinis.gl.eſt ſingu laris in.c.j.de collu.de te.ꝛ.ū.q.iij.§.in omnib' ſequitur illas Archi.v. q.ū.c.ſi primates.et eſt duplex ratio.Prima qꝛ de iure ciuili ſolū eſt ꝑ miſſa trāſactio in crimi nibus.ex quibus impo nit pena ſanguinis:ſed de iure canonico ꝑ nul lo crimine irrogat pena ſanguinis.vt in.c.ſentē tiam ſanguinis.ne cle.

vel mo.ꝛ.xxiij.q.viij.his a qb'.ꝛ eſt ra tio qꝛ omnis chriſti actio noſtra eſt in ſtructio qui dixit nunꝙ volo mortē pec catoris ſed vt ꝛc.dicit Gratian'.ū.q.iiij. hi q̄ epiſcopos.ꝛ ideo tex.in.c.reos ſan guinis.xxiij.q.v.dicit notabiliter reos ſanguinis ꝛc.ꝛ per illum tex.me defen di ab vno legato bononienſi pro vno ſcholari carcerato qui poſtea me alle gante fuit liberatus.Secunda ratio eſt quia ſuper his criminibus nō permit titur trāſigi ex quibus publicis crimi nibus pena ſanguinis non irrogatur: ſȝ de iure canonico omne crimē eſt pu blicum et pro nullo crimine etiam pu plico eſt pena ſanguinis. vt dixi pri mum probatur.vſ.q.j.infames.in glo. quam allegat Bal.in rub.qui accu.nō poſ.addes ad.l.tranſigere.

682 ¶ In principio huius quinterni dixi tibi ꝙ omnis excommunicat' eſt infa mis.nunc declaro iſtud verum ſi excō municetur ex cauſa famoſa.vel ex con tumacia commiſſa in delicto infamiam rogante alias autem ſecus.verbum eſt ſingulare Innoc.in.c.teſtimonium.de teſti.ſequitur Archi.iiij.q.j.in glo.ſum me ꝛ ratio quia cum excommunicatio ſiue iuſta ſiue iniuſta valeat ꝛ timenda ſit.vt.xj.q.iij.ſententia paſtoris.cum ſi. Abſurdum eſt ꝙ propter iniuſtam cau ſam quis infametur:ꝛ ideo oportet ap parere de cauſa quia nulla maior pena excōmunicatiōis.vt.l.hoc ſanctā.C.de apoſta.c̄. corripiantur.xxiij.q.iiij.licet dicant canoniſte illud tantum de iure canonico ignorātes.l.hoc ſanctam.vbi eſt notabilis textus.

683 ¶ Heres heredis teſtatoris eſt heres l.fina.C.de heredi.inſtitu.ꝛ.l.j.de peti. heredi.l.ſi quis filium.de acquiren.he redi.cum ſi.nūquid vniuerſalis ſucceſ ſor heredis mortui alio titu.ꝙ heredi tario ſit heres teſtatoris quilibet dice ret qd̄ non cum ſit heres heredis.ergo non principalis defuncti. contrarium tamen eſt verum.caſus eſt vnicus in.l. j.ff.de caſtren.pecu.illum ſolus ego no to.ex quo ſequūtur mille mirabiles ef fectus.dicit.l.idemqꝫ.C.de dona.inter virum et vxorem.quod ſi volenti dona

te mihi cauſa mortis mando quod det vxori. intelligo ego maritus donare illud idem vxori et eſt nulla per illum textũ.l.ſed ſi vir.§.ſed ſi legaturus.eodẽ titulo quod ſi volenti mihi legare mando quod leget vxori mee tale mandatum non inducit donationem inter me et vxorem meam.ſed eſt ratio differentie quia regulariter equiparãtur vnde fuit pridie a me queſitum ab vno barbaro doctore cum eſſet queſtio in facto dic quod ratio eſt quia in donatiõe cauſa mortis abſq traditione queritur dominium.vt.l.ij.ff.de publi.quod ſecus eſt in legato quod cedit tantum a tempore mortis.vt.l.a titio.cum ſimilibus de fur.reuocabiliter tamen.Merito ergo cum in primo caſu ſit dominiũ queſitum viro facto mandatum reſultat donatio ſecus in legato:quia ſibi non acquiritur niſi morte legantis ſecuta qđ nota.

684 ¶ Tu audiuiſti titu.de ꝓcur.ꝛ ſcis quod mulier regulariter nõ poteſt eſſe procurator ſicut et mulier non poteſt ꝓcurare nec arbitrari niſi ſit in dignitate dico ꝙ omnia hec procedunt niſi ſit cauſa in qua de ſalute animarum tractaretur vt in repetitione vſurarum et in cauſa decimarum que ſunt tributa egentium animarum dicit tex.quia nũc poſſent predicti procuratores exiſtere et etiam arbiter eſſe.iſtud eſt verbum ſingulare Archi.etiam canoniſtis incognitum.vj.q.iij.ſcriptum mouetur per regulam.quia vbicũq de ſalute animarum tractatur de iuris apicibus nunq̃ debet diſputari ar.xix.q.ij.due ſunt inquit.l.ſed hoc tu non poteſt eſſe procurator vel arb.ſunt de iuris apicib⁹.vt.l.ſi.fideiuſſor.§.cum quidã.cum gl.ff.mãdati.ꝛ hanc regulam perpetuo nota q̃ valebit tibi ad multa.

685 ¶ Queſtio eſt in facto vtrum q̇d prelat⁹ ex iuſta cauſa poſſit in ſepulchrũ vni⁹ aliquem immittere alio inuito.dic qđ ſic ſecundum canones.licet ſecus ſecũdũ ll.vt.l.ij.ꝛ.l.ſi plures.ff.de reli.qꝛ ſecundũ canones eſt quedã eccleſia quã inuita poſſit epiſcopus facere.verbum ſingulare Archi.xiij.q.ij.precipiẽdum.

686 ¶ Scis ꝙ ꝛc.Ibi idẽ etiã in eccleſiaſtica.Adde qđ ↄtrariũ tẽ Cardi.in.c.ſatis.hic alle.per rationẽ illi⁹ text.ꝛ dicit hoc optime ꝓbari in.c.felicis.ꝟ.quod ſi q̇s.de pe.in.vj.vbi carcerẽs vel offendẽs cardinalẽ puniẽ vt reus leſe maieſtatis. et filij ei⁹ ꝓuant beneficijs ipſo iure.c.vnico.đ ſciſma.lib.vj.ꝛ ita firmat imo. in.l. i ſulã in fin.ꝓn.ff.ſolu.ma. ibidẽ in crimine hereſis vt dixit idem car.l.c.q̃ ſu re.vid.diſ.

quod nota.

686 ¶ Scis ꝙ ex condemnatiõe patris ꝓpter crimen leſe maieſtatis vt ſi lederet principẽ vl' aſſiſtẽtes ſibi.vt.l.ſi quis cũ militib⁹.C.ad.l.iul maieſta. canonizatã.vj. q.i.ſi q̇s cũ militib⁹ fili⁹ efficitur ĩfamis.ꝛ priuetur honorib⁹ ꝛ officijs.vt.d.l.ſi q̇s.Sed an fili⁹ ꝓuet beneficio eccleſiaſtico ꝓpter patris cõdẽnationẽ in crimie leſe maieſtatẽ vr ꝓma frõte ꝙ ſic quia infamia remouet quẽ a dignitate querenda ſed etiã acquiſita.l.ĩfamia.C.de accu.li.x.cum ergo filius ſit infamis.vt dixi ergo ꝛc.Non obſtat ſi dicis ꝙ iudex ſecularẽ nõ poteſt de beneficio eccleſiaſtico cognoſcere reſpondeo qꝛ l ↄſequẽtiã videẽ poſſe.vt.l.j.đ aut.tut.cũ ſi.quia nõ iudex ſed crimen ipm priuat:ↄ̃trium tñ eſt in glo.ſingulari in c.ſatis ꝑuerſuẽ.lvj. diſt. que dicit ꝙ nõ.illud probat optime vide eam.et hoc verum eſt in crimie leſe maieſtatis temporalis vt imperatoris idẽ etiã in eccleſiaſtica vt cõtra eccleſiam.vt in.c.quicunq.de hereti.lib.vj.ꝛ c.fina.de ſciſma.eodẽ li. ꝛ hec ſunt notanda ꝛ mẽti tenẽda.

687 ¶ Teſtibus ꝛc. Ibi ita gl. dicit aduerte quia illa gl.iſtud mihi nõ dicit Sed vide fel.ibi col. fin.vbi ponit quinq̃ fal. ad regulã quam facit ꝙ nõ creditur de facili id eſt nullo modo teſtib⁹ ĩ fauorẽ ei⁹ qui contra eorum perſonas proteſtat⁹ eſt.

687 ¶ Teſtibus aduerſus me producentis ſi aduerſus eorum perſonas

689 ¶ Parti rñſure ⁊c. Ibi glo. eſt ſin-
gula. in. c. quaſdã. adde qđ Bal. ibi illoꝝ
intelligit ſup facto notorio vł ꝓprio re
centi nõ intricato ſi eñ eſſet factũ alte
nũ antiquũ vel intricatũ dat ſpatiũ qꝛ
poſſet cre-
dere vnum
nũc ⁊ ꝺlibe
ratione ha
bita crede-
ret Jriũ. al
legat. l. ij.
§. fi. ff. ſi qs
oꝛ. in boñ.
poſ. ſerue.
iurãti tñ ꝙ
nõ petit di
lationẽ aio
differẽdi li
tẽ ſm ipm
allegat. l.
inſiurãduꝫ
⁊ ad pecu-
nias. ff. de
iurein. ⁊. l.
q̇ interro-
gatus. ff. ꝺ.
interro. ac.
de iſta ma-
teria latiꝰ
ponũt doc.
in. c. cũ cãꝫ
de iura. ca-
lum.
692 ¶ Re
gula eſt ⁊c.
Ad hec vi-
de que ad-
didi. ꝺ. ſin-
gu. cccc xl-
iiij. inci. ſꝫ
poſito ⁊ vi-
de Sande.
in. c. ꝺ his.
in gloſ. fin.
ibi col. ij. in fi. de accu. vbi colligit iſtã
regulam pro qua dicit eſſe bonuꝫ tex. ⁊
ibi gl. in. l. poſt legatũ. §. amittere. ff. de
his q̇bus vt indig. vide etiã bonũ. tex. i
c. ſi canonici. §. ſi aũt. de offi. oꝛ. in. vj. ⁊ i
c. in quibuſdam. de penis.

me aliquid obiecturum
proteſtoꝛ licet poſtea ꝓ
me deponant non facile
eſt credẽdũ. vt eſt caſus
i. c. preſentiũ. de teſti. in
fi. ⁊ ita gl. dicit ibi qđ eſt
verũ ſi ſunt ignobiles ſe
cus ſi nobiles q̇ mei pro
teſtantis potẽntiam non
timeãt. quod intellige ſi
ſunt plures ſecus ſi vnꝰ
nobilis qm̃ tunc facit ſe
miplenam probationem
adeo vt in defectũ ꝓba-
tionis iuramentum de
ferri poſſet ſm formam.
l. admonendi. ff. de iure
iuran. ⁊. l. in bone. C. eo.
titul. ita ſingulariter de-
terminat archid. xxxvij.
diſtinct. ſi quis vere. qđ
nota.
988 ¶ Si quis a iudice
monitus poſitionibus
non reſpondeat pro con
feſſo habetur i. c. ſi poſt.
de confeſ. libro. vj. l. ij. §.
quod obſeruari. C. de iu
ra. calumnie. Modo po-
ne quod quis dicat ⁊ iu-
ret ſe neſcire ꝟitatẽ po-
ſitionis ⁊ ideo nolit re-
ſpõdere an per iudicem
compelli poſſit vt rñde-
at per verbum credit vł
non credit cum talis re-
ſponſio eque preiudicet
ſicut per verbum aſſer-

tiuuꝫ facta foret dic quod ſic. ita ſingu-
lariter concludit archi. xc. diſtinctio. c.
ponderat.
989 ¶ Parti reſpõſure debet dari termi-
nus ad deliberate reſpõdendum. vt. l.
qui interrogat. de interro. actio. l. iuſiu
rãdum ⁊ ad pecunias. de iureiurando
quod eſt verum ſi velit per verbũ aſſer
tiuum ſecus ſi per verbũ credo vel nõ
credo. tunc enim ſtatim cogi põt reſpõ
dere. glo. eſt ſingularis in. c. quoſdam.
de preſcrip. quã canoniſte cõiter ſeqnũ
tur licet ego ſequi dubitarem.
690 ¶ Si procurator facit actum tanꝗ̃
nuntius nõ valet actus. text. eſt ſingu-
laris ſm intellectum glo. penulti. ⁊ ve-
rum in. l. multũ. C. ſi quis alteri vel ſibi
in gloſſ. ſuper verbo cõparaſti. facit qđ
dixi anno elapſo in. l. j. ff. de verb. obli.
quem caſum nota perpetuo.
691 ¶ Maioꝛ oꝛdie ⁊ dignitate licet poſt-
ea in collegio receptus debet ꝓferri an
tea receptis. qꝛ maioꝛitas oꝛdinis po-
tius attenditur ꝙ̃ prioꝛitas tempoꝛis.
tex. eſt nota. in. c. ſtatuimus. de maio. et
obe. tene menti.
692 ¶ Regula eſt quod cũ quis alterius
contemplatione aliquo lucro priuatur
lucrum illi in dubio queritur cuius cõ
tẽplatiõe priuat̃: vt. l. ſi legatariꝰ. C. de
le. l. cuꝫ emãcipati. §. ſi duo. ff. de colla.
bo. in. l. poſt legatuꝫ. §. admittere. ff. de
his quibus vt indig. l. ſi defunctus. C.
de ſuis et leg. canoniſte allegant duas
glo. vnam in. c. ſi diligẽti. in verbo per-
dant el. ij. de foro compe. ⁊ in capitulo
quia clerici. in glo. fi. de iurepatro. ⁊ de
hac regula Barto. facit magnum feſtũ
in. l. ij. §. videndum. ff. ad tertu. licet hec
iura nõ alleget. hoc tamen intellige ve
rum cum quis priuatur lucro alterius
contẽplatione ex diſpoſitione legis ſe-
cus ſi ex diſpoſitione hominis ſeu teſta
toꝛis tũc enim queritur ſubſtituto vel
coheredi ipſius priuati non autem illi
caſus cõtemplatione priuatus eſt. tex.
eſt cum gloſſa ſua ſuper verbo non eſſe
cuius primus inuẽtoꝛ Ja. de are. ⁊ ſin-
gularis in. l. vxoꝛem. §. heres. de le. iij. ⁊
Bart. ibi facit feſtum. ⁊ Bal. in aut. cui
relictũ. C. de indi. vidui. vbi de illa. glo.

exultent ambo.Ludouicus.

693 ¶ Ex longeua ⁊ inueterata conſue-
tudine epiſcopus habet hoc ius quod
ſine conſilio ſuo nulla eccleſia vacās in
ſua dioceſi poteſt alteri cōferri.Modo
pone ꝙ epūs abſit.⁊ ſit in remotiſſimis
partibus.ad queꝫ impoſſibile eſt habe-
ri recurſum vel pone in dño temporali.
an eo caſu vicari⁹ ſeu vicem gerēs poſ
ſit conſilium pſtare in eccleſijs confe-
rēdis ſeu locis alijs prima fronte vide
tur dicendum ꝙ non.quia eſt volunta-
ria iuriſditio in qua non ſuccedit vica-
rius generalis.caſus eſt in.c.cuꝫ gene
rali.de offi.vic.lib.vj.tamen archidi.di
cit in curia romana ſe obtinuiſſe con-
trariū.lxiij.diſt.Reatina eccleſia.alleg.
tex.i.c.ex frequentibus.de inſti.sex vi-
deamus an ſit verum canoniſta diceret
quod ſic.vt euangelium vt dicit Joan.
and.in proemio ſexti dum ſubmittitur
opera ſua Archi.ſed ſalua reuerētia tā
ti patris non dicit verum quia cōtra ca
ſus.c.j.in fi.ne ſede vacā.lib.vj.vbi di-
cit ꝙ in caſu noſtro.valet collatio etiaꝫ
ſi nullus conſilium ſeu conſenſus acceſ
ſiſſet.ſecundo probo per dictum Fede.
de ſenis cōſilio.cclviij.vbi firmat ꝙ cō
ſenſus epī requiſitus ad validitatē te-
ſtamenti facti per capitulum nō poteſt
preſtari per generalē epī vicarium.⁊ ra
tio quam ſupra dixi.quia eſt volunta-
rie iuriſditionis vt.d.capitu.cum in ge
nerali.

694 ¶ Quero nunquid inducie delibera
torie ſunt cōcedende per iudicem in ca
ſu criminali ſunt i ciuili.vt in aut.offe-
ratur.C.de litis conteſta.fui per iudicē
poteſtatis heri interrogatus dicentem
quod ſic.quia in criminalibus procedi
tur ad ſimilitudinem cauſarum ciuiliū
vt.l.abſente.ff.de penis.ſed ita eſt in ci
uilibus ex dicta auten.offeratur.ſcđo
quia vbi maius periculum ibi cautius
eſt agendem de carbo.edic.capitu.vbi
maius.de electio.libro ſexto.cum ſi.ſed
omnis cauſa criminalis eſt maior qua-
libet pecuniaria.vt in.l.ſeruorū.de pe-
nis.ergo ⁊ cuilibet ſic diceret p dictas
rationes.ſed tamen in contrarium eſt.
gloſſa ſingularis communiter ignota.
tertia queſtione ſecun-
da.de iudi.vbi gloſſ.au-
rea ⁊ adde ad aut.offe-
ratur.ratio redditur ibi
per gloſſ.vide eam quia
non poſſum tibi omnia
diſcutere.

695 ¶ Uiolans ſeu infrin
gens priuilegia alteri⁹
q̄ pena debet puniri.vt
ſunt gabellarij qui faci-
unt ſcholares ſoluere cō
tra eorum priuilegia dic
ꝙ debet priuari omni-
b⁹ proprijs priuilegijs ſi
qua habet.caſus ē nota
bilis in capitu.delicti fi
lij.de priuile.

696 ¶ Tu ſaiche credi-
tor priuati recuſans ac-
cipere debituꝫ ſibi obla
tū cōgruo tēpore nō pro
pter hoc perdit ius petē
di illud.caſus eſt in.l.ſꝫ

693 ¶ Ex longeua ⁊c.ad hoc faciūt que di
xit gemi.in.c.ij.in.ij.col.de offi.vica.li.
vj.ꝙ in taxatione numeri canonicorū
requirit̄ ꝯſenſus epī vł vicarij habētis
ad hoc ſpeciale mandatuꝫ qđ ſoli cano
nici nō pñt
materiam
mutare.no
ta.d.an.in
c.cū acceſ-
ſiſſent.col.
iiij.ver.oia
hec vera ẟ
ꝯſti.allegā
do Federi.
conſil.ccl-
vij.Adde
Fredericuꝫ
idē tenētēꝫ
ꝯſi.cclxiiij.
incipi.ſi ca
nonici.Ad
de ēt ꝙ di-
ctū archid.
in.c.reatia
ẟ alle.vꝫ ꝙ
ſtāte cōſue
tudine qđ
mortuo p-
lato mors
denūtietur
regi vel co
miti vł archiepiſcopo ⁊ tales ſunt abſē
tes ſufficiet denūtiare ſuis locū tenēti
bus.per.d.c.ex frequentibus.hic alle.
per Ro.ſequitur Bal.in.c.venerabilis.
de conſuetu.Sande.in capitulo ſubdi-
tis colū.ix.in prin.de preſcrip.licet ro.
hic ipſum reprobet rationibus quibus
oportune reſpondet.idem Sande.in.c.
ex parte.colum.viij.ver.an autē abſen-
te.de conſti.Ad predicta vide etiā San
de.vbi facit mentionem de Ludo.hic ⁊
aliqua adducit in.c.cū oēs.col.iiij.vſ.
⁊ non ſufficit dictū Arch.ſequit̄ etiā do.
Ant.i.c.cū ſicut.l.iiij.co.de elec.⁊ mag.
me⁹ in.l.prouinciali.§.ſi ego ſupficia-
rius.col.iij.poſt mediū de op.no.nū.p
quo dic eſſe optimū tex.in.c.cū nullus.
in ver.epo autē in remotis agēte.de tē-
po.ordi.quicquid dicat ro.hic.

701 ❡Dicam tibi ⁊c.ibi ſed ȝ̄rium eſt veritas.glo.eſt ſingularis.in.c.ad hec. adde qđ idē tenēt Pan.⁊ Jo.de lig.ibi ⁊ Cal.in repe.l.c.cū excōicato.xj.q.iij.in prin.⁊ tria vel quatuor ſtīa.ſ.an diſpoſitū in hoīe viuo habeat locū in mortuo ponuntur notabilr i addi.ad pan. in.d.ca.ad hec.ꝙ autē memoria hoīs poſſit dānari.eſt text.i.§.p ȝ rīū.vbi gl. inſti.de he re.q̄ ab inte.viđ etiā p gloſ.in.l. q̄ſq̄s ⁊.l.fi. C.ad.l.iul. ma.p bart. in.l.q a latrōib⁹.§.ſ. ff.de teſt.et text.in.l.ex iudicioꝝ ff.de accu. et in.l.ij.C. de teſta.mili.Et iſta faciunt ad rationē q̄re canones p hibēt eōicari excōicatis.Et mortuis vȝ vt meli⁹ inducāt ad abſolutionē et penitētiā duȝ viuunt.et ſic generaliter vt delicta coerceantur ⁊ impunita non euadant.

ſi poſtea.ff.de arbitr.l.ſi pemptorio.in fin.de act. emp.l.ſi decē.⁊.l.ſi debitor offerre.de ſolu.et ibi plene.ſed an habeat locū in creditore reip.ſenēſis vel florentie.vel recuſando debitū cōgruo tpe oblatū p rep.qđ raro aut nunq̄ viſum fuit perdat debitū.dic ꝙ ſic ſpeciale eſt i repu.quod creditor debiti petitionem omittat hoc caſu.duo ſunt caſus.l.nulli.⁊ l.fortiſſimi.C.de eroga.mil.anno.lib.xij.

697 ❡Dantes licentiam ſtipendiariū reipu.vt armigeris vel doctoribus cum non poſſint.ſ.quia eorum officium ad hoc non extendatur.ſ.vt vadant florentiam vel ad balnea qua pena puniātur dic ꝙ ſalarium illi⁹ temporis quo licentiam dederunt ipſi officiales de proprio ſoluere tenētur.caſus eſt ſingularis in.l.per hāc.de ero.mi.anno.lib.xij.qđ no.

698 ❡Attende ad text.l.tutor ſm dignitatem.§.j.ff.de adminiſtra.tuto.vbi probatur qđ allegāti ſe non potuiſſe cuſtodire res alienas vt proprias incūbit probatio:qꝛ preſumptio eſt in contrarium vt ibi.Scđo probat ad idē quod vbi tutor eſt in tali periculo quod non pōt ſimul ⁊ ſemel cuſtodire bona ſua ⁊ bona pupilli dȝ preferre cuſtodiā patrimonij pupilli cuſtodie bonorum ſuorum quod primo limita niſi res tutoris ſit pretioſior et res pupilli vilis.tunc enim tutori parcitur ſi ſuaȝ prefert.Secūdo limita vbi pretioſitas rerum pupilli ⁊ tutoris ſit par.tūc enim locus eſt gratificationi.glo.eſt ſingularis.in.l.ſi vt certo.ver.proinde.in verb.ſaluas.ff.cōmo.et eſt ratio qꝛ tutor in re pupillari ſeu commodatarius excuſatur ſi eā adhibet diligētiam in re aliena quam quilibet diligens in tutore probatur vt.l.in tutoribus.ff.de admi.tut.de cōmodato.l.i rebus.ff.cōmo.ſed quilibet diligēs illud faceret.ergo ⁊c.⁊ hoc nota perpetuo.

699 ❡Verba illa q̄ ſolent poni in inſtrumētis cōfiteor ſaluata rōne ⁊ calculo facto pro reſiduo me recepiſſe a debitore meo centū q̄.i probatur p verbū p reſiduo dic qđ probat qđ recipit cētū ⁊ etiā totū aliud in quo idē primo tenebat gl.eſt ſingularis ſm Ange.in.l.ſi ex pluribus ſuper verbo reliquum.ff.de ſolu.

700 ❡Tu habuiſti.l.ſi quis in cōſcribēdo.C.de pa.vbi dicitur qđ arbiter fecit litem ſuam male iudicando.vt iudex:ſȝ an negligēdo iudicare faceret litē ſuā tu diceres quod eſt caſus ibi i verbo neglexerit ⁊ male qꝛ intelligitur quod nolit admittere exceptionem.ſed nō dicitur ſi permittit labi tēpus cōpromiſſum in iudicē.tu bene habes quod ſic.⁊ idē dicit in arbitro.tex.eſt ſingularis i.l.ſ.§.ſciendū ver.diuus.iuncto prece.ff.de magis.cōue.addes ad Bar.in.l.fi.ff.de va.⁊ extraor.cogni.⁊ ad alios in.l.fi.C.de contrahē.emp.vbi queritur de arbitratore.vbi eſt caſus in.l.ij.de proxene.quod ſic.⁊ vide glo.inſti.de obli.que ex quaſi delic.in prin.⁊ in aut.decreuim⁹.de arbi.que cōiter nō intelligitur.

701 ❡Dicam tibi dubia de quibus in itinere interrogauit me pridie reuerend⁹ p̄ſbyter cardinalis de vrſinis primum qua pena puniatur epiſcopus ſeu preſbyter faciens coniurationem cōtra dominum temporalem ⁊ in primis nō recordabar dic quod ſunt degradendi: et

ſic priuandi a beneficijs ⁊ officijs.text⁹
eſt ſingularis.xxij.q.v.ſi quis laicus li-
cet Archidia.dicat ꝙ ille text.eſt palea
nō gratiam ſed nota bene.Secundū lo
quens cum excommunicato ſeu partici
pans incurrit minorem excommunica
tionem.xj.q.tertia.c.cum excommuni-
cato.et.c.qui communicauerit. et que
ſit minor ſeu maior excommunicatio
nota in cap̄.ſi celebrat.de clerico excom 703
municato.mini.et in capitulo conſtitutio
nem.et in capitulo ſtatuimus.de ſenteē.
excommu.lib.vj.ibi plene ibi vere ⁊ il-
lud verum etiam ſi communicat cum ex
communicato mortuo in iuuando eum
vt ad funus ducatur curando ſibi funus
vel ſociando licet videatur primo quod
non ſm Hoſt.qui tenet hanc opinionē.
Secundo tunc participans cum excom
municato incurrit minorem quando cū
eo aliq̄d deducit in vſu vt dictis decre-
ti iuribus ſed cum mortuo non poſſu-
mus aliquid in vſum deducere cum ſit
cadauer igiē ⁊c.Scda rō quare prohibe
tur participatio cum excōmunicato eſt
q2 excōicat⁹ vt rubore cōfuſus citi⁹ ve-
niat ad penitentiam ⁊ abſolutionē vt in
c.pia.de excep.lib.vj.ſed hec ratio ceſ-
ſat in excōicato mortuo igitur ⁊c.et ita
credebat dn̄s cardinalis cū eſſet coram
eo de facto ſed cōtrariū eſt veritas.iſta
eſt ſnia gl.eſt ſingularis in.c.ad hec.de
priuile.⁊ eſt ratio duplex.primo tex.di-
centis quib⁹ ꝓhibemur cōicare viuis.
ꝓhibemur ⁊ mortuis vt in.c.ſacris.de
ſepultu.⁊.xx.q.ij.c.ij.Legiſtas ad hoc al
leg.ff.de cada.puni.l.ij.⁊ ibi Bart.indu-
cit an corpus mortui poſſit tradi medi-
cis ⁊ reliquit indeciſum alias tibi deci-
dam quia eſt caſus in decretis non re-
cordor modo.Secūda rō eſt q2 effect⁹ ex
cōicationis quo ad eccl'iam militātē du
rat etiā poſt mortē vt i.c.a nobis.de ſen
tē.excōi.la grāde.⁊.d.c.ſacris.puta quo
ad ſepulturam ergo ⁊c.⁊ ita dn̄o meo re 704
ſpondi.neſcio quid tu dixiſſes.
702 ¶ Incidēs in excōicationē vt q2 inie-
cerit man⁹ violētas in clericū incidit in
excōicationē.tex.eſt in.c.ſi q̇s ſuadēte.
xvij.q.iiij.puniunē alia pena qđ nō pōt
niſi regulariter a papa abſolui ⁊ non ab
ep̄o licet fallit in caſib⁹
vt in.c.ea noſcit.de ſen.
excō.cū ſi.fallit vbi quis
inciderit in excōicatio-
nē leui iniectiōe tūc em̄
pōt ab ep̄o abſolui.caſ⁹
eſt ſingularis ſm cōem
intellectū in.c.peruenit
el picolo.de ſen.excom.
703 ¶ Tu ſcis ꝙ de iure
ciuili carcer non pōt aſſi
gnari ad penā ſed ad cu-
ſtodiā: vt.l.aut dānum.§.
ſolēt.ff.de penis.l.incre
dibile.C.eo.titu. licet de
iure canonico ſecus.vt
in capitu.quāuis.de pe-
nis . libro ſexto . Modo
quero nūquid cū iudex
eccleſiaſticus de crimi-
ne eccleſiaſtico cogno-
ſcit contra laicum poſſit
laicū punire vel afficere
pena perpetui carceris
ſm ius canonicum quili
bet diceret qđ ſic ex eo
q2 ratione criminis lai-
cus eſt effectus de foro
eccleſie vt eſt notum in
ca.ſi duob⁹. de appella.
cum ſi.nihilominus ve-
ritas eſt in contrarium
vnde dictum capitulum
quāuis habet locum cū
puniē perſona eccleſia-
ſtica non laica dictū eſt
ſingulare verbum Oldr.
conſilio.lxxxviij.⁊ ſequi-
tur Jo.an.per eaſdem ra
tiones in addi.Specul.
in rubri.de offi.ordi.lib.
vj.vbi caſus recte intuē
ti.quod no.licet Jo.an.
Oldr.non alleget.
704 ¶ Quero a te iſti iocu
culatores ⁊ mimi ducen
tes cōiter alalia fera li-
gata vt vrſos leones qua
pena puniē ſi illud alal
aliquē occiderit.tu dice
res ꝙ pena mortis q2 q̇ oc

703 ¶ Tu
ſcis ⁊c.Jn
ſi.addē per.
de anch.in
rugu.ea q̇.
xlviij.co.de
reg.iu.l. vj.
Joā.and.in
additio . ad
Spe.i rub.
de offi.ord.
Old. conſi.
lxxxvj. ꝓ.d.
ant.⁊ imol.
in.c.cū ep̄s
de off..ord.
in.vj.ꝓ illū
text.in ver.
ꝑſonas ec-
cleſiaſticas
vbi tn̄ Ge-
mi.vř tena
re oppoſitū
ad qđ con-
firmandū
Feli . adda
cit q̇nq̧ vř
ſex.tex.l.c.
cū ſit.coiū.
ix. i medio
ver.⁊ adde
de fo.cōpe.
vbi etiā al-
legat Ana.
hanc ſecun
dam opi.te
nentem in
duobus vel
tribus lo-
cis vt ibi ꝑ
cum.

caſionē mortis dat occidiſſe videtur. dic tamen qđ pena eſt ducentorum ſolidorum. tex. eſt ſingularis in. l. quod vulgo. de edi. edic. iuncta. l. cū duabus precedētibus ⁊ hoc eſt propter tacitum conſenſum ciuium qui illos permittunt eſſe in ciuitate. ſtudeas iſtos titu. extraordinarios. et non cōſumas tēpus in ſcortis vētris namq; ingluuies ad luxuriam prouocat et facile omne opus bonū deſtruit dicit tex. hieronymi hoc notum eſt hec membra ſibi ipſis vicina fore. vnde fit vt vicinitatis coniuncto federatione arguat vitiorum. xliiij. diſt. §. j. ⁊. c. conuiuia. nō enim plus q̄ neceſſe eſt debemus corpori deſeruire ſed eius infirmitatem reficere vt ipſum habeamus ad vſum exercē de virtutis dicit in tex. in. d. c. conuiuia. vnde Seneca non viuo vt comedā ſed comedo vt viuam: ⁊ ideo Bar. comedebat ad pondus vt haberet intellectum pariter diſpoſitum ⁊ nunq̄ altera tum. ⁊ ideo comede tēperate. ſm qđ dicit text. de conſe. diſt. j. c. non mediocriter.

705 ¶ Vēdo tibi rem cum hoc quod ſi tibi diſplicuerit res ſit inempta q̄ſo infra quantum tempus debet emptor ſuam diſplicentiam declarare vt rehabeat pretium et reſtituat rem diceres qđ eſt queſtio. de qua in. l. ſi quis arbitratu. de verb. obli. ſed male quia ſtatutus eſt terminus in caſu noſtro. lr. dier. tex. eſt ſingularis in. l. quod ſi nolit. §. ſi quis ita. de edil. edic. ⁊ illum nota.

706 ¶ Iudex poteſtatis conſuluit me nunquid valeat ſtatutum imponens penam pecuniariam pro adulterio vel homicidio pro quibus eſt pena mortis de iure communi. Archidi. ponit in. c. duo iſta nomina. xxiij. q. iiij. ⁊ in. c. ſi. ne cle. vel mo. lib. vj. Hoſti. ⁊ Io. an. in. c. ſi. de conſue. ⁊ decidunt ipſi quod ſtatutum nō valet ea ratione quia vt conſtitutio ſit valida debet eſſe equa et iuſta ⁊ vniuerſalis vt in. c. erit autem lex. xiiij. diſt. ſed iſta conſtitutio eſt iniqua vt probabitur. ergo eſt inualida quod ſit iniqua probat quia quelibet diſpoſitio. per quam datur facilis occaſio delinquendi eſt vt iniqua reprobata. l. cōuenire. de pactis dotal. l. ſi vnus. §. illud. de pac. c. quemadmodum. et. c. ſi xp̄s. verſi. quedam enim. de iureiur. ſed per iſtam datur facilis occaſio delinquēdi quia nil magis appetim⁹ q̄ ſaturare voluntatem noſtram cū poſſumus igitur ⁊c. cum ſciat pro homicidio eum non moriturum ⁊ ad hoc xj. q. iij. c. pauper. vbi dicit pauper cum non habet quod offerat nedum audiri contemnitur ſed contra veritatem opprimitur: facile enim auro vēditur iuſtitia neq; ſuam culpam quis pertimeſcit cū ſperat poſſe redimi ſi tu eſſes in curia hoc probares. Bal. ſolus apud legiſtas in. c. j. §. iniuria. de pace iura. firman. in vſi. feu. dicit ſine aliqua allegatione hoc ſtatutum verum et validum cum ponit penam pecuniariam paruam ⁊ ſic non contemptibilem alias ſecus nil allegat. Ego autem probo per tex. §. pena inſti. de iniurijs vbi dicitur quod valida erat lrij. tabularū olim que propter delictū oris facti imponebat penam pecuniariam et hoc propter magnam veterum paupertatem ita in propoſito Bal. Item glo. dicens quod qui ruſtico aufert porcellū aufert ſibi oculum dextrum: vt. l. illicitas. §. ne tenuis. ff. de offi. preſi. Itē ruſtici non audent optare pecunias vt in comitatu florentino: vt. l. domini prediorum de agri. ⁊ cenſi. lib. xj. addas ad Bar. in. l. j. ℞ vi bo. rap. vbi preſupponit

non aduertēs dictum ſtatutum validū
non habent notitiam predictorum.
707 ¶ An papa vel imperator poſſit face-
re quod dicto vnius credatur cōtra par
tē dic quod nō. caſus eſt ſingularis. in. c.
indicas hermanum. iij. q. ix.
708 ¶ An papa vel imperator poſſit face-
re quod tranſumpto vel exemplo abſq
ſolennitate detur fides ⁊ dic quod non.
caſus eſt ſingularis in capitu. j. de fide
inſtrumen.
709 ¶ An ad ſolennitatem matrimonij re
quirantur teſtes rogati et dic quod ſic
et legitime poſſunt probare huius reſolu
tio contractus ⁊ celebratio debent pro-
cedere eodem iure. l. ſi ad reſoluenda.
de predijs mino. ſed ad ſoluendum ma-
trimonium requiruntur teſtes rogati
ergo ad contrahendum: vt. l. nullum. ff.
de diuor. ſed de hoc habes glo. ſingula
rem. in. c. roſtratos. xxx. q. j. per tex. ibi
inuitatis. ſed Bartholomeus brixienſis
dicit in quadam ſua additione q̄d ipſe
non credit gloſ. veram ſed mihi placet
per illum text.
710 ¶ Quero per illum text. an officiales
ſtratarum communis poſſunt facere q̄
ꝓpria autoritate deſtruat domus vnius
priuati ad hoc vt ciuitas fiat pulchrior
et dic quod ſic per text. ſingularem in
c. edificia. de edifi.
711 ¶ Tu ſcis quod Bar. in. l. ſi quis mihi
bona ꝓ pater. de acquir. here. determi-
nat quod ſi dicit familiari nunquam re
uertatis niſi ſentiam noua de iniuria ti
bi facta dicitur quod videtur ſibi māda
re per illum tex. ſed ego vobis allego.
c. ex literis. extra de exerci. prela. vbi
dicitur quod per iſta verba malum eſt
quod hoc malum tranſeat impunitum
cenſeatur ſibi mandaſſe q̄ faciat vindi-
ctam. ⁊ nota illum tex. ad dictum. Bar.
712 ¶ De ſolēnitate requiritur quod vaſ-
ſallus volens alienare feudum debet
habere conſenſum domini quero ſi ſcit
⁊ tacet an videatur preſtare conſenſum
gl. eſt ſingularis quod non in. c. j. in ver
ſi. ſine permiſſu. de prohib. alie feu. per
lotha. quam ſequitur Bal. ibi ⁊ adde ad
notata in. l. que dotis. ſolu. ma.
713 ¶ Pone facta eſt donatio duobus que

707 ¶ An papa ⁊c. Adde quod iſtud. c. in-
dicas hermanum ad idem quod ro. hic
allegat Feli. in. c. ꝯſtitut⁹. in verbo limi
ta quadrupliciter. ⁊ ver. ij. limita de re-
ſcrip. allegat alphabetū in ver. papa. et
dicit nō eē
excedebat ſummā quin- nimius mi
rabile quia
de iure diuino requirunt duo teſtes ad
minus. c. cū omnes. de teſta. cum ſimi.
idem refert ⁊ ſequitur Ro. hic in. c. cum
olim. col. x. in fi. de re iud. c. dictum. de
quo hic refert etiam ⁊ ſequit Feli. in
c. ſicut. circa prin. ver. ⁊ hoc eſt adeo ve-
rum. de ſen. excō. adde etiam ſi faciunt
que dicit Ant. ſic. in no. ſuis in lra. P.
no. inci. princeps nō pōt ferre ſentētiā.
708 ¶ An papa ⁊c. Iſtud ſingulare refert
⁊ ſimpliciter ſequit Feli. in. c. cū olim.
col. x. in fi. de re iudi. ad quod faciunt
allegata ibi plene per eum. ⁊ que ſupra
addita ſunt ſing. 688. incip. Tu ſcis q̄d
nedum iudex.
710 ¶ Quero ⁊c. Adde quod facit notabi
le dictum Bal. in. l. ſi traditio. in princi.
C. de ac. empti. vbi dicit quod fauore pu
blice vtilitatis poteſt quis compelli ad
factū per no. in. l. ſtipulatio. ff. de ope.
no. nū. de fauore publice vtilitatis ple-
ne tractatur per ſcribentes in. l. j. ff. ſo-
lu. mat. ⁊ p Feli. in. c. nonnulli in verbo
ad euitandos. de reſcrip.
711 ¶ Tu ſcis ⁊c. De hoc vide Magiſtrum
meum plene loquentem in. l. prima co-
lum. vj. C. de ſeruis fugiti. Pau. de caſt.
conſilio. ccxl. incipien. videtur per pre-
dicta. ⁊ iſtam deciſionem Bart. ampliat
Matth. not. clxxxviij. et magiſter meus
vbi ſupra limita. vj. notabilibus modis
de quo etiam vide per And. ſicu. in no.
ſuis in litera. P. ver. famulus cuiuſdā
nobilis.
712 ¶ De ſolēnitate ⁊c. pro gl. hic alle. fa-
cit regula. c. nōne. de p̄ſum. vbi Feli. co
lū. iiij. in p̄n. infert ad id q̄d d̄t gl. iſta ad
quā vide olno ꝯſilium Pe. de anch. lxij.
inci. nota iudicis. ⁊ dic quod gloſ. eſt in
ver. abſq ipſorum permiſſu.
713 ¶ Pone facta eſt donatio ⁊c. Ad hoc vi
de Frā. cre. qui ſubtraxit iſtud dictū no.
ſuo. 221. al's. 131. ici. facta eſt donatio ⁊c.

714 ¶Regula eſt ꝛc. Adde Bal.l.i.§.C. de interdi.ma.hic allé.Feli.i.c.qñ.co. pe.in prin.§.qnta ꝯcluſio.de ꝯſti.ꝑ quo allegat tex.in.c.cũ inhibitio.de clã.deſpon.vbi actus per ignorãtiam excuſabilis nõ ex

cuſat ſi occulte fit. Et idem dicit ſi tales perſone faciãt actum contrarium per allega. ibidem ꝑ eum ad iſtud vide etiam feli.in.c. conſuluit. col. vñ.cir. medium verſicu.gloſſ. in verſi. lucez vbi allegat glo.in.d.c. 714. §.de interdict.ma. et

gentorum aureorum.que ſi facta eſſet vni deberet inſinuari quero modo an ſit vna donatio: vel plures ꝛ qualiter debeat conſiderari an in concreto an in abſtracto et ad hoc vide tex.in.l.ſcimus C.de dona.vbi eſt tex.de hoc Joan.and.referens Simonem vicentinum dicit quod debet conſiderari donatio in concreto.ꝛ non in perſonas donatariorum hoc ipſe ponit in eadem additione plures dicit Simon vicentinus.

¶Regula eſt quod quecunq̃ perſone ſunt

bal.in.c.quicunq̃.pe. col.C.de ſer.fugitiuis ꝛ Jo.de ana.in.c.cum ex iuncto. col.ij.de here.vbi dicit eſſe bonum tex.

715 ¶Nunquid reſcriptũ ꝛc. Adde eũdem Jo.an.in.c.j.de reſcrip.in.vj.ꝛ plenius Ludo.mo.conſi.cccccvj.ad fi.refert.Sand.loco infra allegando.

716 ¶Illud quod dicitur ꝛc. Adde qḋ iſtud refert ꝛ ſimpliciter ſequitur Sande.in.c.venerabilem.col.ij.ver.fallit ſecundo.de excep.

718 ¶Iura faciũt ꝛc. Adde qḋ per hoc limitatur.l.barbari⁹.ff.de offi.pꝛeto.vt nõ habeat locum in his que gerũtur in re priuata ab inhabili quia in illis tantum nocet inhabilitas occulta quãtum manifeſta per iſtud dictum Inn.qḋ appellat ſingulariſſimũ.Sand.in.c.rodulphus in verbo ꝛ appellari.de reſcriptis vbi ad dictum Inno.plures quotas reperies q̃ alibi.ꝛ ſequuntur cõmuniter docto.in.c.pia.de exceptioni.in.vj.ꝛ in d.l.barbarius.vbi magiſter meus elegãter poſt alios.

que excuſantur a iuris ignorantia ſi faciunt actum clam nõ excuſantur.gl.eſt in.l.j.C.de interdic.ma.ꝛ.l.qui contra. C.de inceſ.nup.que ponunt hãc concluſionem per.l.fi.de ritu.nup.

715 ¶Nunquid reſcriptum impetratum per duos quoꝝ vnus eſt excommunicatus alter non valeat in totum ſiue in parte excõmunicati.qꝛ reſcriptũ ab excommunicato impetratũ eſt nullum vt in.c.ipſo iure.de reſcrip.certe Jo.and. ponit hoc in nouella in.c.vtile.de reg. iur.Et concludit quod aut reſcriptũ eſt impetratũ ſuper re communi diuiſibili ꝛ valet reſpectu non excommunicati al legat.l.ſi titio.de leg.ij.aut eſt impetratum ſuper re communi indiuiſibili ꝛ nihil valet:vt.l.j.§.trebatius.ꝛ.§.itẽ queritur.de aqua quoti.ꝛ eſti.c.ad probandum.de re iudi.

716 ¶Illud quod dicitur excommunicat⁹ non habet legitimam perſonam agendi vel impetrandi reſcriptum hoc verum niſi ille ſit excommunicatus ab illo qui ideo excõmunicauerit vt inhabilitaret eum timore ne contra eum ageret quia tunc poteſt agere ꝛ impetrare aduerſus eum ꝛ quencũq̃ alium Spe.in tit.de reſcrip.pꝛeſenta.§.ratione impetrantis. ver.ſed pone que eſt pe.

717 ¶Poteſtas vnius loci ſubiectus alicui ciuitati ſentẽtia lata ſuper ipſo furto vel homicidio vult ipſe eã executioni mandari ꝛc.ſcires tu aliquod remedium per quod differatur executio dic quod ciuitas cõgregetur.ꝛ dicat quod eſt artifex eximius qui expediret ciuitati quero an interim poſſit ſuperſedere donec nunciet ciuitati dic quod debet ſupſederi.text.eſt ſingularis in.l.ad beſtias.ff.de penis.

718 ¶Iura faciunt magnam differentiam inter infamem publice et occulte et inter excommunicatum publice ꝛ occulte.vnde dic quod nunquam quo ad ea que geruntur quo ad vtilitatem priuatam.non autem publico officio vel vtilitati debet autem fieri differentia inter publicum et priuatum de conſuetu.capitulo cum dilectus.vbi dictum ſingulare.

719 ¶ Attēde dicit glo. que reputatur ſingularis. l. c. j. de vita ⁊ ho. cle. quod quotieſcunq; ad incurrendū in penā iuris ius mandat iudici qđ faciat plures monitiōes nunq; in poteſtate iudicis eſt illas abbreuiare ſed aliā ē de iure ciuili in. c. j. in ver. monitionē. de mili. vaſal. qui contu. eſt. Sed an ſit idē. ſ. quod iudex nō poſſit minuere ſminos poſt q̄s pena venit imponēda arbitrio iudicis ita quod ipſe habeat poteſtatē imponere. ⁊ hoc caſu dic qđ poteſt. caſus eſt val de nota. de iure ciuili. naz miſſio in poſſeſſionem ex primo decreto eſt pena. caſus eſt in. l. ſatiſq;. de in ius vo. ſʒ ad faciendum quem cōtumacem requiritur trina citatio, ⁊ tamē poteſt hoc moderare. q2 poteſt imponere vnam pro tribus vt. l. conſentaneū. C. quomodo ⁊ quando iudex. ſed canoniſte habēt tex. in. c. cōſtitutus. de ſēn. excom. lib. vj.

720 ¶ Per quem actū dicitur quis agere ⁊ mouere queſtionem ⁊c. tu ſcis hoc. Sʒ quero per quem actuz dicitur quis litē incipere exercere dic qđ per actum lit. conte. gl. eſt in. l. titius. in ver. exercere. de auto. tuto.

721 ¶ Quidam vtitur inſignijs doctorat⁹ vel militie. tamē nō erat nec doctor nec miles. demū poſt fuit effect⁹ miles vel doctor quero an ſit neceſſarium quod ei donētur de nouo inſignia. vel ſufficiūt ſolita portari. dic quod ſufficiūt īſignia que vſus eſt portare. caſus eſt. j. q. j. qđ quidam. in verſi. ſi forte. ſm lectu. gl. penul. in verſic. exhorruit. quem ſequitur ibi Archi.

722 ¶ Proxeneta illicitorum contractuū priuatur perſone honore ⁊ dignitate et officio. tex. eſt in. c. nō lʒ pape. xij. q. ij. ſʒ ſi eſt laicus debet pena excommunicatiōis infringi. ſi clericus a proprio gradu deponi. text. eſt. j. q. j. ſi q̄s epiſcop⁹. in fine. nota hoc bene, ⁊ tene mēti quia quotidianum.

723 ¶ Scis hoc iure cautum quod in his que concernunt nobilitatem eſt preſumendum pro nobilibus glo. eſt ſingularis in. c. illud. xl. diſt. Sūt electi duo rectores tales pares voces habētes. certum eſt quod ſuperior iſto caſu poteſt gratificare ⁊ eligere magis merentes. Lud.

724 ¶ Pone caſum quod vnus ex electis rectorū fuit deuius. et poſtmodum eſt reductus ad frugem melioris vite alter ſemper fuit bonus. quero modo quis debet preferri quid dices ⁊ poſito quod ſint eodem tempore ſtudio Archi. xij. diſt. nos conſuetudinē. dicit per illū tex. quod debet preferri ille qui ſemper fuit bonus. alleg. ca. ſtatuimus quod proderit. ⁊ c. nec emeritis. lxx. diſt. gl. in. c. fideiuſſor. l. diſt. dicit preferēduz illū qui de malo effectus eſt bonus. ar. illi⁹ tex. Itē rōne

719 ¶ Attende ⁊c. Ibi ſed an ſit. eadē qđ iſtud refert ⁊ ſimpliciter ſequit̄ Sādē. i c. cum cauſa. col. iiij. poſt mediū. ṽ. ſecūdo intellige. de ſentē. ⁊ re iudi.

721 ¶ Quidam vtitur ⁊c. Ad iſtud ſingulare vide ſi faciunt ſcripta per Feli. vbi allegat Rome. hic in proemi. gre. columna octaua. verſicu. hanc concluſionē limitat An.

724 ¶ Pone caſū ⁊c. Ibi gl. Io. in capit. fidelior. Tu dic quod ē text. in contrarium in caplo nos conſuetudinem. hic alle. ⁊ text. allegatus per gloſ. p̄dictā procedit quando bonus ⁊ qui fuit malus non cōcurrunt. naz tunc ille qui deliq̄t non eſt repellend⁹ ſi penituit ex eo quod peccator fuit ſed potius debet promoueri quia melius cognoſcit qualiter debeat alijs miſereri ⁊ ita tranſit Panormita. in capitu. duduz. el ſecundo colum. xj. de elec. et item loquitur text⁹ i capitulo fidelior. In petro rationabiliter factum putatur ⁊ non trahendum ad conſequentias. ş. his omnib⁹. xlj. diſtin. fuerat enim primus qui meruerat inter diſcipulos veritatem de chriſto ꝓfiteri dum dixit tu es chriſtus fili⁹ dei viui qui in hunc mundum veniſti. ideo tunc ſibi dominus reſpōdit. Beatus es ſimon bariona quia caro ⁊ ſanguis non reuelauit tibi ⁊ ego dico tibi. quia tu es petrus. ⁊ ſuper hanc petram edificabo eccleſiam meam.

quia ille qui ſciuit malum melius preſumitur ſcire gubernare ⁊ etiam qui a malo effectus eſt bonus firmius pſumit bonus. Adde hic ad glo. nota. q̄ ponit queſtionez poſitam in.c.conſtitut⁹. de appel.⁊ ad glo.viij.q. j.c.illud. alle.vbi gl. diſputat an ſufficit eligi bonum vel ſit neceſſe quod eligatur bonus.

725 ¶ Quidā dicit ſibi collatum beneficiū.⁊ inducit in teſtē illū q̄ cōtulit bñficium. quero an pbet inter iſtos duos de collatiōe.⁊ tu habes.c.poſſeſſionem.de pba.

726 ¶ An inſtrm̄ excōicatiōis pbet excōicationē ſʒ ibi loqtur in inſtro:ſʒ quid dicēdum ſi producitur vt teſtis:⁊ dic quod caſus eſt ſingularis ſm vnam lect.glo.in.ca.j.de pace tenē.⁊ eius viola.i vſi.feu.vide glo.ſingularem alias in.c.j.de cler. viola.pac.

727 ¶ Anquid decretum electionis faciat plenaʒ pbationē p electo. Inn. in ca.innotuit.de elec.⁊ c.nihil.eod.ti.⁊ dicit qđ non facit plenā pbationeʒ.⁊ hoc per tex.in.d.c. nihil.

728 ¶ An poſſit ſnia ferri iudice non ſedente p tribunali.⁊ de hoc vba habes in.l.leuia.de ac.⁊.l. nec quicq̄.§.de plano.d offi.preſi.⁊ dic quod ſic. caſus eſt ſingularis i.c. ij.§.dies.quis or.in bon. poſ.ſer.⁊ de h habes v. in cle.ſepe.de v.ſignifi. Ludouicus.

729 ¶ De vno ſummario an poſſit ferri ſnia deambulādo ſi eſt ſibi cōmiſſa cā ſummaria.vt.l.ſi defenſor §.illud.de interro.act.vbi habet qđ iudex dʒ ſummatim pcedere interrogatiōibus.⁊ tex.in.l.noluit.eo.ti.dicit qđ pōt pcedere etiam in non cedēdo.⁊ gl. ibi hoc probat.

730 ¶ An vna proteſtatio facta cōtra vnū qui pteſtatus fuit contra aliū facit primam proteſtationē ceſſare.⁊ dic qđ pteſtatio prima fit ad inducendū ɔſenſum verum tacitū vel preſumptum:⁊ pteſtatio ſecūda tollit primā.caſ⁹ eſt in.l.aut qui aliter.§.ſi quis cū denunciaſſet.qđ vi aut clam.⁊ in.l.j.§.pacta.eſt mariti alls incipit eſſe mariti.ff.d lib.agn.vbi bar.hoc no. Aliquādo fit proteſtatio ad declarationē animi pteſtātis vel ad inducendam moram proteſtati ⁊ nō tollitur per proteſtationem ſecūdam.ita notat Cy.in auc.offeratur.in.vj. queſtiōe de lit.conte.

731 ¶ An adulator poſſit eſſe accuſator ⁊ quid in facili litigatore.⁊ tex.i.l.qui accuſare.de accu.non ponit iſtū caſum.caſus eſt ſingularis quod ſic.iij.q.ſecūda in canone ſimiliter.in.iij.gloſ.in verbo gratioſi.

732 ¶ Litigabant in ciuitate iſta quidam comites:⁊ pro habēda veritate erat neceſſe quod habentur teſtes loci.ipſorū litigantium volebant cōmitti examinationē in illo loco ſʒ pars opponit quod non permitteret hoc fieri ſed examinet ipſe vel cōmittat in alio loco.⁊ dubitat de metu quod pōt eis met⁹ inferri. Et lʒ poſſint allegari iura in ar.ſed de hoc eſt caſus qđ vbi teſtes ſunt in loco vbi poteſt eis inferri metus iudex eos examinare debet in loco tuto.ita ē l.c.hortamur.iij.q.ix.⁊ p hoc declaratur text. in.l.iij.§.fin.de teſtib.vbi dicit φ iudex dʒ cauere ne teſtes ex vna ciuitate ad aliā vocari poſſint.vt in ca.quia poteſt in caſu premiſſo.

733 ¶ Tex.in.l.plane.§.ſi duobus.de le.j. dicit quod legatum rei factum tertio ⁊ heredi.quo ad herede legatū nō valet ⁊ ideo vadit ad legatarium per ius accreſcendi.Quero an ſit verū in legato vſufructus et dic quod non quia ille.§.

727 ¶ Anquid ⁊c.vide pa.i.c. innotuit.co. tiij.vbi recitat tres opi.tandeʒ adheret diſtinctioni. Ant.d bu. diſtinguentis qđ aut decretū eſt cōfectuʒ p publicā pſonam atteſtanteʒ oia fuiſſe geſta i pñtia ſua ⁊ tunc non apparet rō q̄re huic d creto non dtur fides plena: aut decretū fuit cōfectuʒ manu priuata.⁊ tūc pcedit opinio Inn.et cōp.et hec opin. ſatis placet Panor. vbi. ſ. dūmō in tali ſcriptura iteruenīāt oia reqſita ad ſubſtantiā ſcripture publice vt teſtium pñtia et ſimilia.

nõ habet locũ in legato vſuffructus.qꝛ heres facit partẽ.ita eſt tex.ſingularis in.l.ſi quis titio ⁊ heredibus.de vſufr. accre. Ratio ſpecialitatis ponitur per Bar.in.l.huiuſmodi.§.ſi titio.de leg.j. ſi enĩ teſtatoꝛ legat fundum qui eſt communis.videtur legare partẽ ſuam.vt.l. ſerui electiõe.l.§.cũ fundꝰ.de leg.j.hoc fallit quãdo res eſt cõis teſtatoris ⁊ heredis.l.cũ filius.§.domus.de leg.ij.vbi tex.ſingularis.

734 ¶ Lex dicit ꝙ legatũ rei aliene ſciẽter factum ſaltem in eſtimatione eſt validuȝ.l.cũ aliena.C.de lega.cũ ſimi.hoc verũ niſi qs leget reȝ alienã quã ſperare põt eiꝰ futurã ex caſu moꝛtis alteriꝰ propter ſpẽ fundatã in iure de pñti.qꝛ tunc nõ debetur legatum etiam quo ad eſtimationeȝ ſpe illa deficiẽte.tex.eſt in l.ſi dñs.§.vnde ꝓprietatis.de vſufru.⁊ gloſ.que apoſtillãs corrũpit tex.eſt falſa in.l.cum proponebatur.de caſtrẽ.pecu.l.ſeruum filij.in prin.de le.j.

735 ¶ Chriſtianꝰ non poteſt relinquere infideli.vt.C.de here.vbi ſunt plures tex. in.l.j.cũ ſi.ſed q̃ pena puniẽ ſi legat dic ꝙ pena excõicatiõis.qꝛ excõicatur poſt moꝛtẽ caſus eſt l.c.ſi quis ep̃s.de here. ⁊ in.c.ſane ꝓferatur.§.j.iij.q.ũ.⁊ tex.loquitur in ep̃o in alio sũt xp̃iano nõ eſt niſi vna glo.q̃ rationẽ dicit.gl.eſt ſingularis in.c.iudei.el.ũ.de iude.

736 ¶ Queſtio eſt de facto an.l.ſi quis violauerit.de reȝ diui.⁊.§.Itẽ inſti.eo.ti.q̃ dicũt ꝙ intrãs ciuitatem ꝑ muros vel exiens punitur capite.vt fuit in Romulo.Et fit q̃ſtio nũquid ingrediẽs ꝑ muros ciuitatis puniatur capite.⁊ nũquid ſit idem ſi caſtrum habeat loco muroꝝ foueas vel valla lignea:q̃d iuris?dic ꝙ puniẽ eadem pena ſi caſtrum hȝ murũ vel valla lignea.iſte erit caſus ſingularis l.l.deſertoꝝ.§.necnõ.⁊ ſi qs vallũ. ⁊.ꝟ.ſe.de re mili.lib.xj.ſecus autẽ ſi habeat foueas qꝛ tunc nõ amputãtur ſibi crura ibi not.

737 ¶ Anno ꝑtertio dedi tibi ad.l.bene a zenone.de quadriẽ.preſcri.limitationes.Ego do tibi aliã limitationem.naȝ in illa.l.dicitur ꝙ ſi fiſcus donat vel vẽdat rem alienam aduerſus emptoꝛem nõ poteſt haberi regreſſus ſed bñ ꝯtra fiſcum q̃ro an ſit verum indiſtincte.⁊ dic ꝙ non.qꝛ habet locum quando putat rẽ alienam ſuam.ſecus ſi putat alienam.quia põt haberi regreſſus contra illum cum quo fiſcꝰ contraxit.glo.eſt ſingularis in.l.multum intereſt.C. de commu.re.alie.

738 ¶ Tu ſcis ꝙ pridie in l.j.§.⁊ poſt operis.dixi ꝙ talis non põt proroga re iuriſditionem alteriꝰ iudicis ſine cõſenſu ſui ep̃i.vt.c.ſignificaſti.ſed limita hoc verũ qñ clericus vult prorogare iuriſditionem iudicis penitus non ſui quia tali caſu hȝ locuȝ diſpoſitio dicti caſus ſecus autem ſi iudex prorogatus nõ eſt omnino ſuꝰ iudex.quia tunc non eſt neceſſarius conſenſus iudicis ſui dictum eſt in.c.relatuȝ.ad textum in.c.delicto.in gl.ſuper verbo conueniri.la.ij de offi.archi.

739 ¶ An nimis ꝟboſi poſſint priuari aduocatiõis officio.dic ꝙ ſic.gloſ.eſt ſingularis in.l.ex ea.de poſtu.ff.⁊ eſt prima.

740 ¶ Bald. Pet. Cyn. et Bar.de capua in.l.addictos.de epiſ.aud.ponũt queſtionẽ qua pena punitur ille qui occidit illũ qui de iure erat occidendus.⁊ dic ꝙ pene moꝛtis.caſus eſt in.l.fi.C.de male.et mote.

741 ¶ Dicit ſtatutum ꝙ nullus ciuis floꝛentinꝰ poſſit alienare immobilia iure alſa alienatio nõ vȝ quidã alienauit actio

741 ¶ Dicit ſtatutuȝ ⁊c.In fi.ibi etiam ſi loquamur in diſpoſitiõe penali iſta materia ſolet eſſe periculoſa:et dic ꝙ gloſ. hic allegata non conſueuit reputari ꝑa vt ꝑ Jo.de imo anc.et Gemi.l loco.hic allẽ. per do.An to.in.c.fi. de conſue. per magi. meũ.in.§. tripli.iſti. de act.⁊ licet per do. vbi.ſ.ponatur regula negatiua ꝙ in penalibus non ſit licita extenſio cũ.xv.fal. Eris tñ ẽe clarioꝛ ſi videris Ro. ꝯſ.cxxix.⁊ cccxxxvij. ⁊ cõſ.cccc xxxvij. et cccclxiiij. Alex.conſ.ſ.xix.volu.iij.⁊ cõſ.cxxxvij. vol.ij.

741 ¶ An
p inſtrz &c.
Ad iſta fa-
cit: q2 ſub-
ſtãtia vẽdi-
tiõis ɔſiſtit
in ptio: vt
dicit tex. in
l. pacta cõ
uẽta. ɔ ɔhẽ
da em. §. p-
tiũ. iſti. c. ſz
qñ omittãt
ſubſtantia
lia ɔct⁹ red
dit null⁹. d.
l. pacta. et
l. cum hi. §.
ait ptor. ff.
ɔ trãſa. ſz i
ɔtiũ vt tex.
qð ſufficiat
ɔuẽtio ſiue
pretio in. l.
ẽpti fides.
C. ɔ ac. em.
vbi ɔr ab-
ꝙ ptio vel
mercede vt
ɔuẽtiõe cer
te ɔct⁹ em
ptiõis & vẽ
ditiõis nul
lus eſt.
743 ¶ Qð
&c. In fi. ad
h vide arc.
i. l. multuz.
hic alle. in
ñ. co. qt aũt
modis ɔſi-
deret vt co
gnoſcatur
res nõ eſſe
i cõmercio
cõmuni. vt
eſſe. vide p
Bal. no. in
l. iñ. vlti. co
lũna. C. de
iure do.

nes in forẽſes an valeat
alienatio. & aliqui dice-
bãt qð valebat ex quo iu
ra declarabant ſeipſa. et
ſic alienatio eſt nulla. et
ſic difficultas ſtat in pre
ſentando. Sed ſcias vbi
cõſtitutio ſi vno mõ pre-
ſentet decidit caſum de
quo querit pſentata alio
mõ nõ decidit ſz ſemper
dz putari eodem modo.
ſm quã deciſionẽ iducit
etiã ſi loquamur i diſpo
ſitione penali. gl. eſt ſin-
gularis. vt in. c. j. in ver.
clericũ. de tẽp. or. lib. vj.
742 ¶ An per inſtrm nar-
rationis venditionis p
bet venditio ſi nõ ponit
pretij certitudo. & prima
fronte dicendũ ꝙ ſic. nã
ſi non determinet vt qð
vendi põt. vt. l. fi. cuz ſi.
de iuriſ. om. iu. Tu dic
ꝙ nõ probat venditionẽ.
Rõ q2 pbatio dubia nõ
relevat probantez. l. nõ
hoc. C. vnde cog. cuz ſi. &
hoc no. Cy. in. l. j. in fi. C.
de ɔhen. & cõmit. ſtipu. &
iſtud approbat Bald. in
l. j. de re. alie. Barto. in
l. admonẽdi. de iureiur.
& probatur q2 probatio
teſtium & inſtrumentoꝝ
a pari pcedũt. l. in exer-
cẽdis. de fi. inſtru. ſed te
ſtes nõ plene probãtes
nõ pbant. vt eſt gl. in. l.
luci⁹. in v. deridebat. de
infami. ſz hoc eſt in iſto
inſtrumento ergo &c. nõ
probat.
743 ¶ Queſtio in ciuita-
te florentie de facto eſt
hic et ego conſului. nun
quid donatio rei cui⁹ do
natarius in particulari
non hz ɔmerciũ obliget
donãtem ſaltem ad eſti-

mationem. ſz non ad ipſam rem in lega
to ſunt caſus infiniti & ſono plene de p-
ti & canonici in. c. ſi filius. de teſta. ſed ſi
non habet cõmerciũ in cõi eſt clarꝰ p. l.
ita ſtipulantẽ. §. ſacrã. ff. de v. obl. aliqui
allegãt gl. in. l. multum intereſt. de vb.
obli. vbi dicit ꝙ ſtipulatio rei cui⁹ non
eſt ɔmerciũ in particulari nõ valet nec
quo ad rem: nec quo ad eſtimationẽ. & ill
lã ſequunt cõiter oẽs. Sed quid rñdes
ad. l. fi. vbi dubitat in gl. in ver. committe
tere. de litigio. vbi rei litigioſe donatio
facta ignorãti rẽ litigioſam obligat ſal-
tem ad eſtimationem. facta vero in ſciẽ
tem ad eſtimationẽ & rei
te non obligat quo ad eſtimationẽ & rei
litigioſe commercium in particulari ſz
dic ꝙ aliquando res prohibetur aliena
ri fauore vtilitatis publice principaliter.
& tunc nec ad rem nec quo ad eſtimatio
nem obligat. de hoc ẽ caſus ſingularis
in. l. j. in ver. eſtimationem de contracti
bus iudi. aliqñ eſt prohibitum commer
cium in odium ipſius alienantis fauo-
re tertij. & tunc ſit valida alienatio facta
in ignorantem ſecus in ſcientem. vt. d.
l. fi. de litigio. & iſto modo declara gl. in
d. l. multum intereſt.
744 ¶ An obligatio naturalis contrahat
qñ alienatur res cuius commerciũ nõ
habem⁹ particulariter. ego tetigi in. l.
multũ. de verb. obli. & dixi ꝙ non p alle
gata p Bar. in. l. j. de noua. vbi dicit per
duos tex. & tranſiui cũ hac opi. ſed in. l.
vna. C. ne lice. habitato. metropoli. eſt
caſus ſingularis cõtra illam deciſionẽ.
quẽ caſum ſolum notaui cum ibi poſt
traditionem poteſt reperiri res aliena
ta. no. & adde ad. l. multum.
745 ¶ An nuntius poſſit eſſe teſtis. iſta eſt
queſtio Spe. in titu. de teſti. §. non tranſ
eundum. ver. quid de muto. vbi dicit qð
non potes.
746 ¶ Omni caſu quo teſtimonium de au
ditu inducit plenam probationem re-
quiritur ꝙ teſtis qui deponit audiuerit
ante litem motam: ſed ſi poſt nihil pro-
bat etiaz ſemiplene. Ratio eſt: quia po
teſt eſſe quod motio litis traxerit famã
iſtam. text. eſt in capi. licet ex quadam.
de teſti. et nota. Archi. xxxv. q. vj. con
ſanguineos.

747 ¶ Teſtes examinati poſt dicit a teſtificata an faciant preſumptionem. iſtud eſt dictum Innocen. in capitu. cum dilecti. de accu.

748 ¶ Actioni communi diuidũdo communiter preſcribitur annis. xxx. vt hic de annali exceptione hoc fallit in actione communi diuidũdo que cõpetit inter dominũ ⁊ feudatariũ. iſte eſt tex. ſingularis in. c. j. §. item ſciendũ. verſi. j. de modis feu. ſcdm expoſitionem Bald. ⁊ Ja. de bel. vbi non preſcribitur niſi ſpatio. xl. annorum. ⁊ ſic regula. d. l. j. fallit in diuiſione feudi.

749 ¶ Que fuit ratio ꝙ lex pmittit occiſionem filie per patrem vel vxoris per maritũ dicit ꝙ ratio eſt in. l. ij. §. initiũ. de ori. iuris. ibi vt contumelia.

750 ¶ Luminibus ciuitatis funguntur vice principis in hac ciuitate ⁊c. q̃ro an poſſunt ſuo reſcripto facere quod vni teſti omni exceptione maiori nõ adhibeatur fides: iſta queſtio fuit de facto in regno et fui interrogat⁹ a quodem ambaſſiatore de caraffia. et cõſului qđ non tunc allegaui rationes nunc habeo de hoc tex. ſingularem in. c. talia. viij. q. iũ. et vere verecundor tunc non allegaſſe: quia potuit conſilium videri ab aliquo qui ſciebat illud. c.

751 ¶ Iudex officio durãte nõ põt conueniri ſecus in furto. vt in. §. ſi qs. in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra.

752 ¶ Alienatione rei eccleſie que aliãs erat alienabilis facta per metũ eſt ipſo iure nulla. caſus eſt ſingularis in. c. pꝛebens. verſic. abbates. de excel. prelato. not. eam.

753 ¶ Cõſtitutio pcuratoris facta p metum eſt ipſo iure nulla. caſus eſt ſingularis in. c. accedens. de pcur. Innoc. et Hoſti. allegant illũ tex. in. c. qm abbas. de reſcript. adde ad. l. ij. ff. de iu.

754 ¶ In. l. ſi per imprudẽtiã. C. de empt. ⁊ vendi. dicitur quod quando ex ſententia iniuſta eſt ablata res empta nõ poterit actionẽ de euictiõe emptori. hoc fallit in emptore a fiſco vel a republica qꝛ iſto caſu habet regreſſum contra vẽditorem de euictione. de hoc eſt caſus ſingularis ſecundum lect. gloſſarũ quem

747 ¶ Teſtes examinati ⁊c. In fine ad hoc propoſitũ. vide multa dicta elegantia que ponit Ludoui. in. l. ſi vero. in. §. de viro. in vltim. ſal. ff. ſolu. ma. vbi per ſimilia confirmat dictum Innoc. hic et omnes ſequũtur in. l. ij. §. graui. de admini. re. ad ciui. perti.

vide Barto. poſt glo. in. l. mariius. verſic. vlteri⁹ que ro. ff. de q̃ſti. vbi dicit quod teſtis qui nõ debet examinari examinatus facit indiciũ et cũ dicto Inn. ⁊ bar. concordat Petrus de ancha. ⁊ gemi. in cap. j. đ teſti. in vj. per glo. not. ibi. in v. teſtimoniũ. Inno. met. l. c. cũ J. et. A. de re iud. ⁊ glo. ũ. q. iũ. c. ũ. Jo. an. in. c. ũ. de cle. peregri. not. Bal. in. l. diuus. ff. de q̃ſtio. Pañ. in. c. cetero. de teſti. do. Anto. in. c. fi. in. ix. col. de iureiu. Bal. in. l. admonẽdi. in. x. col. ff. eo. tit. vbi Frã. cur. ⁊ meg. me⁹ Bal. in. l. teſtimonio. in apo. de teſti. ⁊. in. l. cũctos populos. in. v. oppo. C. de ſum. tri. ⁊ in. l. ij. C. de epi. aud. ⁊ in. l. ũ. C. quorum app. ⁊ gloſſ. Barto. Bald. Salice. in. l. fina. C. de his qui. vt indi. ⁊ Flo. in. l. iij. §. le. iul. de teſt. ⁊ glo. fi. in. l. inuiti. l. ij. ff. de teſti. ⁊ Barto. in l. de minore. in princ. ff. de q̃ſtio. ⁊ Bal. in. l. fi. C. de accu. et Bal. in. l. j. §. impubere s. ff. ad ſil. ⁊ Bal. in. l. iij. C. ad. l. iul. maie. ⁊c. Inno. in. c. veniẽns. ⁊. c. preſentium. de teſt. vbi per moder. ⁊ p eoſdem in. d. c. cum dilecti. vbi dant ad iſtud dictum. vj. elegantes limitationes vide etiam Rom. conſilio. ccccIxxxj.

755 ¶ Tu ſcis ꝙ res eccleſie minoris et reipublice ſubhaſtant plerũqꝫ et publicantur: ⁊ communiter in ſubhaſtatiõe videtur quod plus offerenti dabitur. tex. in. l. eo tẽpore. de fid. inſtrumen. et iure haſte fiſ. ⁊ Bartol⁹ dicit quod illa verba inducunt obligationem pciſe. ita quod non põt gratificari. hoc fallit in eccleſia qꝛ ſi offeratur plus compellitur dare offerenti iuſtũ precium ⁊ nõ illi qui offert plus iſta eſt gloſſ. nota. ⁊ ſingularis l. §. hoc ius porrectum. x. queſtione ſecunda.

756 ¶ An citatio ꝛc. In fi. adde gl. ple
niorem in.c.ſi capitulum. de conceſ. pre
ben.in.vj.in ver. factā.ꝛ per doct. in lo
cis hic alleg.ꝛ qualiter citanda ſit vni-
uerſitas. vide etiā p Ang. cōſi. ſuo. lxv.
757 ¶ Di
xi alias ꝛc. 756 ¶ An citatio facta
Adde quod collegio vel vniuerſita
ſtā glo. al- ti ſufficiat fieri maiori
legat etiā de vniuerſitate vel colle
p ſing. Ti-
talis de Sābanis in ſuo tracta. clauſu-
larum. ver. clauſula ex certa ſententia. et
eā exclamat Pan. in. d.c. ad hoc. ꝟ. vlti.
no. ſing. finē iſtius gl. ex qua dicit ſe ge-
neraliter inferre ſing. dictū q̄ vbicūq̄
in materia requiritur plenitudo pote-
ſtatis principis ſatis eſt principem di-
cere quod illud facit ex certa ſcientia ꝛ
adducit dictum Inno. de quo hic: qđ di
cit eſſe pulchꝛum.
759 ¶ Sunt ſub regina ꝛc. De iſto ſin-
gu. vide ſatis plene p Fel. i.c. prudētiā
col. ij. poſt prin. ꝟ. ſed qđ erit. de offi. et
po. iud. del. p Abb. elegāter ꝯſ. ſuo. 72.
vbi optime diſtinguit aut ſunt multa bo
na ꝛ diuiſibilia aut non. vide per eum.
760 ¶ Lex barbarius ꝛc. Adde qđ di-
ctū Cal. ſequit Pan. in. c. poſt ceſſionē.
col. pe. ꝟ. idem ſi erat occultū. de proba.
Imo. i. c. dilect⁹. lo. ij. in. v. col. de pbē. et
ibi. d. abb. i. iiij. col. ꝛ Gemi. i. c. ſacerdo-
tes. ij. q. vij. poſt But. i. c. corā. de coha.
cle. ꝛ mul. reli. i. c. ad pbādū. co. 4. circa
mediū. ꝺ re iu. vbi plura alle. Ric. mil.
in repꝛtoꝛio ſuo in ꝟbo erroꝛ cōis. faciūt
q̄ dicit Alex. in. l. j. §. ſi q̄s ita. ff. de verb.
obli. vbi dicūt q̄ vbi in ꝯctib⁹ partes
ſciūt ꝯctum nō valere nunq̄ vꝫ eo mo-
do quo velere pōt ſi nō valet vt agitur
p. l. an inutilis. in pn. ff. de acceptila. qꝛ
tunc videnē partes voluiſſe facere actū
nugatoriū. ar. l. nō ſolū. ff. de act. ꝛ obli.
ꝛ vide mag. meū in. l. barbarius.
751 ¶ An eccl'ie ꝛc. Ibi Inn. in. c. ipe-
ratoꝝ. adde Rot. de iudi. vij. in nouis p
qua deciſione vltra ea q̄ ibi allegant eſt
tex. i. c. j. §. poꝛro. de ſta. reg. i. vj. ibi hoc
aūt dicit alibi ipſe fallere ꝛc. Adde qđ
Pañ. ꝛ alū lꝫ hoſti. ibi diſtixerit ſequū-
tur iſtud dictū Inn. in. d. c. imperatoꝝ.

gio an qđ fiat collegio vel vniuerſitate
cōgregata Bal. in. c. j. de milite ꝛ vaſal.
allegat dicta Archi. in. c. comeſſatiōes.
xliij. diſt. vbi dicit q̄ ſufficit fieri maio
ri: ſed miroꝛ quare non allegauit gloſ.
in. c. bone memoꝛie maguntine. in ver.
ſingulos. de elect. que hoc dicit et alle-
gat dictum. c. comeſſationes.
757 ¶ Dixi alias q̄ nunq̄ princeps pre-
ſumit vti poteſtate abſoluta niſi expri-
mat. quia ſemper preſumitur vti pote-
ſtate oꝛdinaria. vt dicit Inn. in. c. inno-
tuit. de elec. ꝛ alias dixi. hoc verum. niſi
apponat clauſulam ex certa ſcientia: qꝛ
quādo hoc verbum reperitur preſumi-
tur vti poteſtate abſoluta. glo. eſt in. c.
ad hoc in ꝟ. elegit. de reſcriptis que eſt
ſingularis. ꝛ non alibi.
758 ¶ Facio pactum q̄ ſi voluero vende
re rem meam non vendo niſi ego volēs
vēdere dico tibi amice volo vendere. et
ſi ille tacet per duos menſes poteſt vē-
dere non obſtante pacto hic eſt textus
ſingularis in. l. qui rōne. §. coheredes.
ſm ſuppletionem. Dy. ꝛ Bart. mouent
ar. l. ſi. C. de iure emphy.
759 ¶ Sunt ſub regina duo dñi eiuſdem
caſtri qui nō poſſent cōueniri ſimul in
regimine caſtri: quero quid agēdum et
quia ſunt iura indiuidua: vt ius aque-
ductus ꝛc. Aliqui dicūt q̄ regina debet
priuare amboꝰ ꝛ illud eſt verum in vno
actu ſed in caſu propoſito regina debet
facere qđ alternis annis regnēt. gl. eſt
ſingularis. c. licet. xvj. q. iij. hoc dictis.
ar. l. quoties. de vſufru.
760 ¶ Lex barbarius. ꝛ. c. ad pꝛobandum.
de re iudi. dicunt q̄ ſententia lata ab in
fame excommunicato vel ſeruo ratiōe
cōmunis erroꝛis validatur. limita hoc
ſingul'r. niſi illi inter quos eſt lata ſen-
tētia ſciant illum cōmunē erroꝛem eſſe
falſum: quia tunc nō validaē ratiōe cō-
munis erroꝛis. ita ſing. no. Jo. cal. in. d.
c. ad pꝛobandum. et do. Anto. refert in
c. ſciſcitaris. ad finem. de reſcrip. ratio
eſt quia ratione comperta cedit opinio
veritati et ratio huius colligitur. viij.
diſt. conſuetudo ex illo text. habes ra-
tionem huius dicti.
761 ¶ An eccleſie inferioꝛes parochiales
poſſunt

poſſunt conſtituere procuratorem ſine licentia epiſcopi vel cōſenſu epiſcopi. ⁊ dic ꝙ ſic de iure ciuili quelibet eccleſia etiam inferior non poteſt ſine cōſenſu ep̄i conſtituere ꝓcuratorē. itē eſt tex. in.l.oēs.§.hoc nihilominus.de epiſ.et cle.de iure canonico Inn.in.c.imperatorem.in fi.de iuris.calum.determinat ſingulariter quod ad validitatē conſtitutionis procuratoris eccleſie inferioris non requiritur conſenſus ep̄i.ꝫ cōtrarium ibi teneat glo.hoc aūt dicit alibi ipſe fallere in cauſis arduis.ita no. ipſe.in.c.requiſiti. de teſta.qđ. d.Ant. reputat notabile.in.c.edoceri.de reſcri.

762 ¶ In contractibus nullus ex cōſilio obligatur vt in regula iuris nullus ex cōſilio.⁊ in.l.ij.§.fi.⁊ in.§.tua gratia.inſtit.c.in maleficijs eſt ſecus q̄ ille non erat alias facturus.ff.de reg.iur.l.non ſolum.§.ſi mandato.l.qui ſeruo.et.l.in furti.§.ope.de fur.l.j.§.perſona.de ſer. corru.cum ſi.in.c.ſicut dignū.de homi. ⁊.c.tanta.lxxxvj.diſt.Sed circa hoc quero an conſulentes deiectionem vel ſpoliationem teneātur interdicto vnde vi. ⁊ in mandato eſt clarū.vt.l.j.§.deieciſſe de vi ⁊ vi ar.Sed in caſu propoſito.dic ꝙ non niſi in ſubſidium cū expoliator non extiterit ſoluendo.iſtud eſt dictum ſingulare Inno.in.c.querelam.de elec. ⁊ dicit quod non quia non reperit hoc l.cautum.ſed contrarium fuit determinatum inter dominos meos per dictū c. ſicut dignum.

763 ¶ Communis cōcluſio eſt ꝙ conſenſu partiū obſeruatio iudiciarū non poſſit remitti licet poſſit ordo prepoſterari vt no.glo.in.c.de cauſis.de offi.dele.et in.c.fi.de re iudi.li.vj.⁊ i.cle.j.de libel. oblo.glo.eſt in auc.offeratur.⁊ in corpore vnde ſumitur de litis cōte.hoc verū in cauſa prima ſecus in cauſa appellationis.quia nō eſt neceſſe ordo iudiciarius vt non detur libellus ⁊ non conteſtetur lis.ita notat Spec.in ti.de libel. concep.§.vtrū.ver.ar. contra tamē qui hoc dicit per tex.in.l.fi.§.fi.ibi vel illū facile obſeruare.C. de temp.app.quod dictum ibi dicit Bal.nō reperiri alibi.

764 ¶ In.§.nunciatio.quod libellus et

766 ¶ Poſſeſſio ⁊c.In fi.ad iſtud in arg. facit.l.j.§.⁊ hoc edictū.ff.ſi mulier vē. no.⁊ qđ no.glo.in.c.excōicat⁹.xj.q.iij. melius facit gl.no.in.l.minor.in princ. in ver.ſciū.duꝫ dicit ⁊ eſt argumētū ⁊c.

appellatio poſſit produci die feriato.dic quod ſic vt notat Spec.in tit. de dilatio.§.j.verſic.ſed pone el primo in fine.et determinat quod poteſt allegat ſimile de libello ⁊ appellatione.

765 ¶ Tex.in.c.cū iter.de excep.dicit quod excōmunicatus non poteſt reconuenire agentem. iſtud eſt verum niſi excommunicatus recōuenit actorem ex alia cauſa q̄ ex illa ex qua ipſe conuenitur q̄ꝛ tunc poteſt ex eadem cauſa.ita notat Inn.in.c.ſi vere. in fi.de ſen.excōmuni.

766 ¶ Poſſeſſio etiam in iuſta nemini per iudicē eſt auferenda ſine ipſi⁹ poſſidētis citatione.ita patet in.c. in literis.de ſpon.lib.vj.et in.l.ſi deſerta.C.ſi propter publ. pen.in.l.nec imperialis C.ſi per vim vel alio modo.et in.l.neminē. C.vñ vi.limita veruꝫ.niſi in

Et eſt additio.ff.ď cui cti.idem tenuit Bal.i l.ij col.x.i vſi.quarto quero ſi iudex.⁊c.C.ď ſerui.limitatur iſtud dictum ſm̄ Joan.and. i.addi.ſpecul.in ti.de ſen.pla.§. ſpecies in additiōe q̄ incipit habeo de precepto ⁊c.niſi actum factum parte non citata factur⁹ fuiſſet iudex ⁊ etiam preſente:⁊ contradicente exemplum ponitur ꝑ eum. ⁊ per Alexan.in l.ſi pacto. hic allegat.et in.l.quod iuſſit.ff.de re iudica.idem tenuit Angelus et Imol.in l.de vno.eodem titu.ad iſtud dictuꝫ vide omnino docto.maxime Alexā.⁊ magiſtrum meum in.d.l.ſi pacto.vbi plene et vltra eos addantur alleg.per ro. mer.conſi.clviij.⁊ conſi.ccxx.⁊ conſilio. cccxx.cum cōſi.cxxxvj.Mar.ſoc.in tractatu de citatione.articu.vij.in verſicu. vigeſimus caſus cum ſequenti.Alexā. in.l.j.colū.x.ff.de ope.no.nunc.Alexā. conſilio.v.in penulti.colum.vbi multa aggregauit in.ij.volu.

768 ¶ Cōmunis opinio ⁊c. In fi. ad de quod iſtud intelligitur ſcd̄m Abba. in.c.cum olim.hic allega.colum.ante penul.circa medium vt procedat iſtud quando in abſentia ſine alia citatione poſſit de facto liquide conſtare ſine alia diſcuſſione et idagine ſicut da vt dicit iuſte poſſidens de facto fuerit in poſſeſſionē miſſus per iudicem aduerſario nō citato.quia eodem modo poteſt prius ſingulariter ibi probari iuncta gl.vide cum ſatis late de hoc.ſed latius ibidē per Feli.colum.x.ibi etiam dicit procedere vbi ſit notoriū inexcuſabile.ad hoc vide optimū tex.in.c. venerabilem ibi abſente altera partium iuncto ver.exercuit autem denuntiatoris officium.de electi.vide etiam areti.conſi.clxv.Old. conſi.xliiij.j.colum. Lud.cōſi.cccixix. colum.ij.

770 ¶ Regula eſt quod appellans ⁊c. Ibi regula eſt vera vbi act⁹ qui fit. Adde Imol.domi.Anto.Abb.et Domi.in c.gratum.hic alleg.Card.in.c.olim.de cenſi.colum.ij.vbi dicit dictuȝ iſtud Innocen.eſſe ſingulare.do.Anto.in.c.veniens.colum.ij.de filijs preſbyte.ibi itē fallit vbi quis comparet.adde Rom. deci.cclxxviij.que incipit licet appellationi interponende in fine.in ver.crederem ꝙ ſi actor vbi ſimpliciter approbat glo.de qua hic.et Ro.deci.ccclxxij. in eiſdem verbis que incipit.ſi ille qui a ſententia diffinitiua.⁊ ibi etiam allegant iſtam glo.et optime declarant.ibi item fallit quando ille actus.adde tex. in.c.mulieri.de iureiuran.facit regula ex eo quod quis impugnat de reg.iur. in.vj.⁊ vide per Ro.ſ.ſing.151.incip. appellans vbi allegat pro ſing.iſtā glo. in.c.cum veniſſent.vbi Abb.in.iſ.col. dicit ꝙ illa gl.ponit limitationē ad tex. in.d.c.gratum.⁊ Pan.in conſi.ij.vol.j. ante fi.dicit ꝙ eatenus videt̄ pars prius actū approbare quaten⁹ p̄ aduerſarium approbat̄.⁊ allegat iſtam glo. Et de iſta materia vide lati⁹ p̄ abb.⁊ doct. maxime mod.ponētes alias octo limitationes vltra iſtas tres in.d.c.gratū.

ri etiam ſine citatione.ita notat Innocen.in.c.querelam.de elec.quem allegat et ſequitur Bal.in.l.ſi pacto quo penam. C.de pac.nec facit gl.in.l.ſi minor.ff.de euic.ſed pro hoc dicto eſt tex.in.l.pe.§. hoc dictū.ff.ſi mulier ven.no.quos Inno.ad hoc non allegat.

767 ¶ In appellatiōe ab interlocutoria eſt neceſſaria expſſio cauſe ſec⁹ in appellatione a diffinitiua pone quod appellās a diffinitiua expreſſit ſed friuolam ppter hoc ſit nulla appellatio ipſo iure.iſtud eſt ſingulare dictū Joā.and. in.c.cordi.l vltima col.de appel.lib.vj. Et mouetur:quia in contractu appoſitio cauſe licet non ſit neceſſe apponi ſi tamen apponit̄ ⁊ falſa vitiat contractū ergo ſimile in appellatione allegat nota.in.c.ſi.de condi.appoſit.

768 ¶ Cōmunis opinio eſt ꝙ etiā in notorijs eſt neceſſaria citatio ad audiēdū ſententiam fallit in ſententia principis quia lata ſuper notorio non requirit citationem licet contrarium ſit in alijs vt not.in cle. paſtoralis.de re iudi.⁊ in.c. ſ.de cauſa poſ.⁊ proprie.⁊ in.l.ſi.C.de legi.de hoc eſt tex.ſingularis ſecundum lectu.glo.in.c.cum olim.de re iudi.quā ibi notat dominus Anto.⁊ alia eſt in.c. veniat.xxxv.q.xix.

769 ¶ Emo a te equum.et ſi non placuerit mihi poſſiȝ tibi reſtituere ſpatio.lx. dictum.et poſt nō poteſt declarari.ita eſt caſus in.l.quod ſi nolit.§.ſi quis ita. de edil.edic.

770 ¶ Regula eſt ꝙ appellans ſi compareat coram iudice a quo faciens aliquid videtur renuntiare appellationi. vt in.c.cum veniſſent.de reſti.gratū.de offi.dele.⁊ in.c.ſollicitudinem.de app. hec regula eſt vera vbi actus qui fit coram iudice a quo ſonat in fauorē ſecus ſi ſonat in pat.quia tunc per illum actū non videt̄ renuntiare appellationi ad primum.vt dicit Inno.in.c.olim.el.iij. in fine.⁊ de reſtitu.ſpoliato.Item fallit vbi quis compareat ad faciēdum actū qui ſonat in fauorem qui actus tendit ad appellationem fortificandam. quia tunc non videtur renuntiare.iſta eſt gl. ſingularis in.c.ſi a iudice.de appellati.

lib.vj.hoc dicẽs.ar.in.c.interpoſita.de
appel.Item fallit quãdo ille act⁹ q̇ ſo-
nat in agere.⁊ queritur fieri ꝑ appellã-
tem refutatur per partem aduerſaȝ qꝛ
tunc dicto nunq̃ renuntiat per illũ ap
pellatum in re.iſta eſt glo.in.c.cum ve
niſſent.de eo q̇ mitti.in poſſeſſionẽ cau
ſa rei ſeruande.

771 ❡Iudex bononienſis ad inſtantiam
illorum de cãnetulis interdixit vni ad-
miniſtrationem bonorum ſuorum infra
certum tempus quod facere poteſt iſte
ꝑ quinquẽniũ alienauit bona vult ipſe
annullare alienationẽ eo quia facta in
terdictione adminiſtrationis ⁊ prohibi
tiõe alienatiõis an poſſit aliquo reme
dio repelli ⁊ diç quod alienatio rei nul
la propter temporale impedimentũ ceſ
ſante impedimẽto infra quinquẽnium
ſi non fuerit reuocata nõ poteſt vlteri⁹
reuocari.de hoc eſt caſus in.l.fina.C.ſi
maior factus ſine decret.vbi minor alie
nauit ſtante impedimento temporali.⁊
ſic nulliter dicit quod ſi ceſſãte minori
etate tacet per quinquẽnium nõ poteſt
vlterius reuocari:alius ẽ in.l.j.de ꝯtra
ctibus iudiciarũs ⁊ per hoc limita ſecũ
dã.l.quod ab initio.de reg.iur.ff.eo.ti.
extra.c.quod ab initio.

772 ❡Prohibitio alienare ſine decreto rẽ
aliquam ſuperior dedit licentiã alienã-
di quero an poſſit alienare ſine hoc qd̃
iudici declaret cauſam quare alienat.⁊
dic ꝙ non.gl.eſt ſingularis in.l.ij.quan
do decreto opus non eſt.

773 ❡Si creditor petit rẽ a debitore vna
actione iudex non debet condemnare
debitorem niſi creditor eũ prius ab om
nibus aliis actionibus quas ad dictam
rem haberet.vt.l.ſi pupillus.de noua.
quam alias in iſtis allegaui ꝑ ſingula-
ri ſecundum Ange.Sed nũc adde tres
ſocias ⁊ meliores.ff.l.nõ ſolũ.de rei vẽ
di.l.ſi merces.§.culpe.ff.loca.⁊.l.vnde
queritur.ff.commo.

774 ❡Reconuentio in cauſa que deſide-
rat celeritatem non habet locum.vt ſin
gulariter dicit Hoſti.que refert ibi Io.
andre.in.c.cum dilecti.quid ſi iſti.de or
di.cog.⁊ do.Ant.in.c.j.de mutuis peti.
⁊ quia deficiũt.ll.ſupplet rõ naturalis q̃
loco earum habetur.vt
eſt gl.in.c.conſuetudo.j.
diſt.⁊.l.ſcire oportet.ꝟ.
ſȝ ſi maxime.de excu.tu-
to.⁊ Bald.ſolet allegare
tex.in.c.fi.de tranſacti.⁊
hic adde aut.⁊ conſequẽ
ter.

775 ❡An a ſententia la-
ta ſuper cauſa que deſi-
derat celeritatem puta
damni infecti poſſit ap-
pellari. Specul.in titu.
de appella.§.in omnib⁹.
verſi.ſed nunquid quan-
do iudex.⁊ in titu.de of-
fic.iudi.§. officium.ver-
ſicu.ſed an in eiſdeȝ tan-
gens iſtum paſſum in ni
hilo ſe firmat.et de hoc
videtur text.in.l.fina.ff.
de appella. recip. quod
non poſſit appellari.ſed
dubium mihi facit.l.ij.
C.de peda.iudi.vbi vide
tur.textus clarus quod
poſſit appellari niſi di-
cas qd̃ regulariter a ſen
tẽtia lata ſuꝑ cauſa que
celeritatẽ deſiderat non
appellatᷣ. vt.d.l.fi. fallit
niſi ſit cauſa miſti impe-
rij.vtputa cautio damni
infecti quia tunc poterit
appellari: vt dicta.l.pla
cet.quam nemo induxit
ad hoc niſi ego.

776 ❡Reconuentio non
habet locum coram ar-
bitris iuris ſecundum
Speculatorem in titulo
de recuſatione.§.effect⁹
verſicu.ſed nunquid co-
ram iſtis ſed nihil alle-
gat.ſed dic quod ſicut
coram arbitris homi-
nis non habet locum re
conuentio. vt in.c. cum
dilectus.de arbitris.ita
nec ĩ arbitro iuris ſȝ qui
libet diceret cõtra quia

776 ❡Re
conuentio
non hȝ ⁊c.
In fine ad
de ꝙ com-
muniter vi
detur tene
ri ꝙ recon
uentio ha-
beat locuȝ
coram arbi
tris dũmo
do non ſint
electi ſuꝑ
vno articu
lo tantũ ne
talis arti-
culus plus
debito pro
rogaretur.
ita videntᷣ
velle com-
muniter do
cto.in.c.cũ
dilect⁹. hic
alleg.⁊ do.
Anto.⁊ alij
maxime
Mar. ſoc.i
c.j.col.xiij.
in.fi.ver.ſȝ
maius du-
biuȝ eſt.cũ
col.ſeq. de
mut.peti.

778 ¶ Cõmuniter dicit etc. Tu dic quod cõiter nõ tenetur iſta diſtictio. Jo. an. et d. Anto. q2. l. ad egregias. et c. ſi qui teſtis. et doct. vtrobiq; in diſſicte loquãtur. de quo vide et p pe. de anc. cõſi. lxxxij. ſinci. p faci lio2i i co. ij.

783 ¶ Dicit. l. poſtq litī. etc. In fin. Adde quod Bal. in. l. ſicut. p tex. l. l. ſi te. C. de pe. he re. dt quod aliud eſt renũtiare. aliud ɔficere. et illã. l. ſi te eſt dctõ bal di ibi reaſſũpſit alex. l. l. natura liſ. §. nihil cõc. l. xxv. col. et ibidẽ arc. col. x. et magi. me doc. Lãcell. in. l. poſtq liti. co. ij.

habent ſe ad inſtar iudiciorum. et ita crederem et ſemper dubitaui niſi q2 hodie reperi.

777 ¶ Pauper nobilis ſi hz altũ palatiũ et deſtruitur et pp̃ter paupertatez non poteſt reficere vl̃ reparare põt cogi ad eum vendendum ne ciuitas eius deſtructione detur petat. ita not. Specu. in tit. de ſatiſd. §. hoc quoq;. Et ſic circa hoc queritur allegat. l. lege circa p2in. ff. ad ſil. l. ij. et fi. C. p quod cauſis ſerui pro pre. lib. acci.

778 ¶ Tu ſcis quod in multis caſibus põt quis accuſari poſt mortẽ in. §. p contrarium. inſti. de here quã ab inteſta. et cum habes quod quilibet dz ſe in ſcribere ad penam talionis. vt. l. qui crimen. de accu. Quero an iſte qui accuſat poſt mortem aliquius debeat ſe inſcribere ad penã talionis quã pateretur ſi viueret. an ad penam quam patitur poſt de hoc habes gloſſ. xxiiij. q. ij. Et. ſane pferẽ. §. ſi forte. inſti. de lib. qui apd aliquos cano. eſt ad de ad. §. per cõtrarium.

779 ¶ Ille qui percuncta tus eſt dicta teſtiũ in cã ſua non admittitur ad probandum vlterius per teſtes ſuper eiſdem articulis vel contrariis in aut. q ſemel. cũ ſi. Quero an hoc ſit verũ in his que ſcio ab ipſis teſtib9 met qui depoſuerũt. dic quod non quia hoc non obſtante poſſet admitti ad probandum per alios teſtes. dictum eſt hoſti.

et Jo. an. in. c. vlt. de teſti. adde. ad. c. fraternitatis.

780 ¶ Dicit ſtatutũ ciuitatis Lucane quod in cauſis viduarum et pupillorum pcedatur per ſimplicem querelam. Quero quid importetur p hec verba. dic quod importat qd pcedetur ſine libello in ſcriptis porrecto. ſed poteſt voce petere et rogare notariũ quod ſcribat. gloſſa eſt ſingularis in. l. ſi quid ſe iniuriam. Et. libellos. de ac. Bal. alle. illam in. l. ſ. C. vt in po. lega. et facit de ea magnũ feſtum.

781 ¶ Aut. ſed quis. C. de rei vxo. actio. dicit ſi mortuo primo viro filia põt compellere patrem vt det eandẽ dotẽ quam dedit primo querit Jo. an. an idem ſit ſi vellet ingredi monaſterium vt det ſibi eandem dotem. et dicit ipſe quod ſic. ita not. ipſe ſingulariter in ti. qui fil. ſint legi. §. in hoc ti. verſi. in additione que incipit Martin9 de fano. et dicit ipſe quod ratione vitande abſurditatis poſſit ɔpellere ſicut quando nubit ſecũdo marito que ratio parum valet.

782 ¶ Communiter dicitur quod ad perſonas egregias debet mitti iuramentum ad domum. vt. l. ad perſonas egregias et ibi glo. c. ſi qui teſti. de teſti. hoc vz cum iuramẽtum trãſmittunt ad perſonam egregiã et ad partem ſecus ſi vt teſtis quia tunc poteſt iudex ſi vult ſed nõ poteſt cõpelli. Ita no. Joã. an. in c. ſignificauit. de offi. o2di. Innocẽ. et do. Anto. refert ibi allegat. c. ſtatutũ. §. ſ. de reſcript. lib2o. vj. et allegat. l. ij. §. pſes. ff. quis o2d. in bon. poſſeſ. ſer. et. l. iubem9. C. de epiſco. et clericis. in fi. que iura nil faciunt.

785 ¶ Dicit. l. poſtq liti. C. de pact. quod renuntians liti non poteſt vlterius agere et perdit cauſam. Modo quero an renũtians liti videatur fateri aduerſariũ habere ius. dic quod non. textus eſt aureus et ſingularis i. l. ſi te. C. de inge. manumiſ. quẽ notat Bal.

784 ¶ Eſt vnus qui habet domum. et dicit ego promitto tibi dare tantum omni anno ex ea domo ſi iueris ad ſanctũ iacobum modo conditione pẽdẽte vendo et pmitto emptori defendere ſibi domum et manutenere domum in eadem

conditione forma ⁊ cauſa qua tūc erat. Modo quero quid iuris. ⁊ textus dicit ꝙ dicitur res conditioni affecta eſſe in ea cauſa in qua erat conditione pendē-te a conditione purificata. text⁹ eſt ſin-gularis. l. in. fina. ſi ex noxa. cau. aga. et ſic venditio non tenetur pro re aſcripta conditioni conditione impleta vt in caſu queſtionis propoſite nota ⁊ tene mē-ti. Ludo.

785 ¶ Quid importāt verba reſcripti vł cōmiſſionis vbi dicitur ꝙ ꝓcedatur ſo-la facti ꝟitate inſpecta. de clauſula ſum-maria ſingulariter habes per Bart. in extrauaganti ad reprimendam. et quid operentur verba omiſſa iuris ſolēnita-te. ⁊ poſt i. l. j. de teſta. mili. de dona. l. fi-lius. tamen iſtud ſola facti veritate in-ſpecta non reperitur communiter Bal. tāgit parum. Domini mei faciūt duas deciſiones. vna eſt. ccccxxxv. alia. cccc xc. ⁊ dicunt quod illa verba operantur quod iudex poſſit procedere ad ſenten-tiā omiſſo libello et litis cōteſtatione: ⁊ breuiatis dilationibus ſtatutis a iure nam iſta verba non ſonant aliud ꝙ̄ qđ procedatur ſine obſeruatiōe iudiciarū forme ordinis. vt in capitulo cum eccle-ſia ſutrina. de cauſa poſſeſſi. ⁊ proprie. ⁊ vbi dictio ſolum eſt dictio excluſiua. ſed nihil aliud poteſt excludere niſi for-mam iudiciarū ordinis ergo alia ratio quia iſta verba ſunt ſimilia illis verbis quod procedat ſine figura iudicū. ſʒ illa verba ſine figura iudicū excedunt obla-tionem libelli in capitulo finali no. Io. mo. de hereti. lib. ſexto ⁊ eſt gl. in clem̄. ſepe. de verborum ſignificatione. ergo eadem excluſione debent inducere illa verba.

786 ¶ Ego declarabo vnam queſtionem do tibi rem meā cum hoc quod ſis obli-gatus quolibet anno titio dare ex ea de-cem ſtaria vini vel grani. poſtmodum res reuertitur ad me an ſim obligatus ad dandum illa decem. Iſtam mouet Guil. ⁊ Ange. eam refert in. l. ſed ⁊ ſi. §. proſtituit. ff. de in ius vocā. vbi ponunt queſtionē ī re emphyteotica que reuer-ſa fuit ad dominum. et regula ſi quod nō quem probo primo per textum in. l. titia. de annuis legatis. ff. ⁊. l. ſtichus. §. titia. de alimē. le. facit. l. fi. ī fi. de contr. hēn. emptio. fal-lit primo vbi ergo dans rem meam ipſi rei mee adieci conditionem ali-quam per quam velim ī re mea cuitari quid iu-ris? quia tunc ſi res illa reuertitur ad dantem re-uertitur cum eadem qua-litate. de hoc habes ca-ſum. in. §. proſtituta. l. ſʒ ſi hac. ſupra allegata. in verſi. ſed ſi venditor. ali⁹ eſt in. l. j. ſi manci. ita ve-ni. ne proſti. ⁊ iſtam fal-lentiam tene menti. Se-cundo fallit vbi rei mee cui adieci onus ſit adie-ctum onus cum rei obli-gatione. quia tunc cen-ſetur reuerti cum eadeʒ qualitate. hoc probat ex generalitate. l. ſi conue-nerit la. ij. §. ſi fund⁹. de pign. ac. ⁊. l. debitoreʒ. C. de pigno.

787 ¶ Nunquid teneatur quis iudicare rebellem ciuitatis per aliquem de ciuitate. de recepto-re non eſt dubium. vt in l. j. ⁊. ij. đ recep. ⁊. l. j. ⁊. ij. de his qui latro. ſed du-bium eſt de iudicante. et ſimilis queſtio eſt an q̇s teneatur iudicare furem et de iure canonico dic ꝙ ſic: caſus eſt l. c. qui cū fure. de fur. ⁊ ibi glo. ſed de iure ciuili non. text⁹ eſt in. l. qui vaſ. §. qui fu-rem. de furtis. ⁊ in. l. eſt

785 ¶ Quid important ꝛc. De iſta clauſula vide do. Ant. in. c. ij. de iura. calū. vbi p illū text. đt illa clauſula pl⁹ importat ꝙ̄ cītā ſummarie et ſine figura iudicij. Et de iſta clauſula vide remiſſiue ſaltē p Sād. l. c. oliʒ. co. pe. in fi. ⁊ prin. ſeq. de acc. late p are. l. c. dilecti. de iudi. ro. deci. 83. in ordine ī no uis bal. in l. nemo ī fi. C. đ ſen. đt iſtud intel-ligēdū đ ve ritate legi-bus robo-rata. et de iſta clauſu la ⁊ de alia mera facti ꝟitate iſpe cta vide fir ma. lʒ p̄di-cta nō alle get ī repe. ī ꝟbo clau-ſula. ꝟſi. ve ritate iſpe-cta ⁊ ſeq. et vide Feli. ī c. j. de ꝯſtit. marie. col. xviij. ī ver. ⁊ ſi đr ſola facti ꝟita-te inſpecta ⁊ vide eun dē Ro. ꝯſil. 319. incip. in cau. pro po. q. ⁊ are. cōſi. 84. in ci. ſup cōſe quentia.

795 ¶An
eā ſupꝛio
nis ſtatus
⁊c. Ad iſtd
vbi ꝑ doct.
l.c.ſup his
hic alleg.⁊
maxime ꝑ
mo.co.vij.
ꝓ q̄rta con
cluſio.
796 ¶An
ep̄s ⁊c. In
fi.add imo.
l.c.ad ſup-
plicationē
de renū.et
Pan.in diſ
puta.incī.
ep̄s ⁊ q̇dez
recto.ſecꝰē
in papa q̇
ad hoc co-
gi non poſ
ſet ſʒ imo.
poſt cardi.
in.c.niſi cū
pꝛidē.h al-
le.in.rſ.co.
⁊ cōfirmat
hoc ex mul
tis q̄ pul-
chꝛe dedu
xit Feli.in
c.ſuper eo.
diſ.vij.vbi
poſuit q̇d
opereť ſcā
dalū ꝑ mul
ta dictaq;ui
bus adde
do.ab.in.c.
cōſtitutus.
co.iij.ꝺ ap
pel.vbi di-
cit ꝙ infe-
rioꝛ poteſt
ſe intromit
tere ad de
voluta ad
papam qū

§.ſi tibi iudiciū.de con-
di.ob cau.l.ſolēt.de pꝛe-
ſcrip.ꝓbis doct.in.l.ci-
uile.de fur.⁊ ibi Bal.ſed
q̇d de rebellis.dic ꝙ te-
neť quis iudicare ⁊ ſi nō
indicat punitur pena re
legationis.de hoc eſt te-
xtus ſingularis in.l.me-
doꝛum.§.fi.de penis.
788 ¶Poſt lapſum termi
num iudex non poteſt cō
demnare nec abſolue-
re a petitis.vt.l.pꝛope-
randum.in pꝛinci.de iu-
di.quia eſt perempta in-
ſtantia.ſed an poſſit ab-
ſoluere ab obſeruatione
iudicij.dic ꝙ ſic.caſꝰ eſt
in.l.fi.C.vt infra certum
tēpus cri.cau.termi.
789 ¶Colligit concluſio
glo.⁊ doc.in regula pec-
catum de re.iur.qꝺ vſu-
rario in foꝛo etiā cōſciē-
tie ſufficit remiſſio ad
hoc vt ſit tutus.quero
nūquid poſſit extoꝛque-
re ep̄s et dare pauperi-
bus ⁊ dic quod ſic.tert.
eſt ſingularis.i aut.alea
rum vſus.de aleato.vbi
Bal.notat.
790 ¶Statutum dicit ꝙ
nulla mulier poſſit ꝯtra-
here ſine conſenſu duo-
rum conſanguineoꝛum
an valeat cōtractꝰ ſi con
ſanguineꝰ habuerit con
ſcientiā licet nō conſen
ſerit.et dic qꝺ ſic.caſus
eſt ſingularis in.§.em-
phyteo.et hypoteca.in
aut.de ali.⁊ emphy.
791 ¶Quero que differen
tia eſt inter ius ⁊ fas et
in iure ciuili nihil eſt vt
glo.ponit.j.diſt.oēs le-
ges.ver.fas declarat et
fas ꝺꝛ ius ad quod lex
non dat aliquam actio-

nem vt cum eſt deſtructa via poſſum eā
facere per fundum.l.ſi locis.§.fi.de ſer
ui.et aqua.ad quod non habeo actio-
nem ſed officium.preterea lex dat iudi
ci officium.non autem pauperi ad petē
dum alimenta a diuite.vt ibi not.gl.⁊.l.
ſi locus.habet locum quando via deſtru
cta poteſt haberi tranſitus per fundum
alterius vt notatur in.l.per agrū.de ſer
ui.⁊ aqua.modo ſi paſſus fuit aliquo tē
poꝛe ſeruitutum poſtmodū via publica
purgatur.an efficiatur via mea in recō
penſationem oneris ſuppoꝛtati.⁊ dic ꝙ
ſic.caſꝰ eſt in.l.maritꝰ.in.fi.⁊ ad hoc gl.
no.ibi illum textum.de acquirē.re.do.
quem notat Jaco.de are.
792 ¶Teſtatoꝛ mandat heri quod mu-
tuet ſempꝛonio centum quero an poſſit
petere cautionem idoneam.et dic ꝙ nō
poteſt exigere idoneā ſʒ nudam.l.fidei
commiſſa.§.ſi heres.de leg.iij.
693 ¶Habeo duas cauſas ſenis conſti-
tuo pꝛocuratoꝛez in cauſa quam habeo
ſenis ⁊ non ſpecifico cauſam an valeat
tale mandatum ⁊ intelligitur cōſtitutꝰ
in magis ꝑiudiciali.⁊ Jo.an.eā refert
diſputataz.ita ipſe determinat in addi.
ſpe.in rubꝛica de ꝓcurato.§.fraterne i
additione que incipit cuius contrariū
tenet Guil.fundat ſe per.l.iiij.de ſolu.q̄
incipit ⁊ magis.
794 ¶Abſens i electiōe rectoꝛis qui nō
poteſt mittere pꝛocuratoꝛē an poſſit vo
cem ſuam per literas nūtiare.dic ꝙ nō
tex.eſt ſingularis.l.c.ſi q̇s iuſte.ꝺ.elec.
lib.vj.
795 ¶An cauſa ſuſpitionis ſtatꝰ ſit legi-
tima cauſa ceſſationis electioni ep̄i iā
electi ⁊ poſſit eligi alter hoc eſt quod di
cit Inno.determinādo quod ſic in.c.ſu
p.de accuſ.dn̄s Anto.refert in.c.quod
ſicut.de elec.
796 ¶An ep̄us quando ex perſona ſua vi
det eccleſie vel ciuitati magnū ſcādalū
generari poſſet cōpelli renūciare ſuo.
et dic quod ſic:ſed debet ei dari cam-
biū.iſtud eſt dictum Inno.in.c.pꝛidem
in ver.nota.de renuntiatio.facti circa
finem.
797 ¶Cōfirmatio futuroꝛum inducit cō
firmationem pꝛeteritoꝛū quoꝛū effectꝰ

inducitur in futurũ.text.eſt in.l.pollici
tanam.de iure codicil.vbi dicit Bal.ha
buiſſe magnum honorem quod confir-
matio ſtatutorum preteritoruʒ habet tra
ctum ad futurum.

798 ¶ Tu ſcis qđ fideiuſſor ex mandato
teſtatoris ſi ſoluit non põt a debitore re
petere:vt eſt caſus ſingularis ⁊ vulga-
ris in.l.tribus.ff.de vſufruc.earum re
rum.Pet.⁊ Cy.dicũt ꝙ illud debet in-
telligi vbi quãtitas ſoluta ex fideiuſſio
ne ſit multo maior lucro qđ ipſe perce-
pit a teſtatore:quia tunc poteſt repete-
re ⁊ hoc ſequitur Bald.in.l.vnica.§.ne
autem.de caducis tollen.⁊ dicunt hoc
argu.l.j.de re.du.que nihil facit.

799 ¶ An heres fideiuſſoris ſoluens mã
dato fideiuſſoris poſſit repetere a debi-
tore.⁊ dicit tex.in.l.ſi fideiuſſor.de leg.
j.ſm Dy.

800 ¶ ¶ Habuiſtis in tit.de dãno infect.
ꝙ iuramẽtũ fidelitatis p̃ſtat̃ p ꝓcurato
rẽ hoc limita verũ niſi ille cui preſtat̃ cõ
tradicat:q2 tunc non preſtat̃ per procu-
ratorẽ:⁊ hoc vẽdicat ſibi locũ in mulie-
ribus ⁊ etiã monialibꝰ.caſus eſt ſingula
ris in.c.j.§.verũ.de ſtatu reg.li.vj.

801 ¶ Dicit.c.j de teſti.cog.⁊ glo.in aut.
de teſti.§.quia vero.ver.illud tãtum qđ
teſtis poteſt corrigere dictum ſuum in-
continenti limita verum ſecundũ Bar.
ibi teſtis vult corrigere ſponte ſecus ſi
timore tormentorum tunc poteſt corri-
gere etiã ex longiſſimo interuallo.iſte
eſt text.ſingularis ſecundum Barto.ibi
in.l.ſi poſtulauerit.§.ſi negauerit.ff.de
adulte.Ludo.

802 ¶ Text.in.l.ij.de exhiben.reis dicit
ꝙ accuſatis criminal'r debẽt dari.xxv.
dies ad componendũ meſtos penates
hoc verum niſi in criminalibus in qui-
bus poteſt procedi de plano quia tunc
debet comparere ſtatim ita notat Bar.
in extrauaganti ad reprimẽdam.in ver.
ſi per edictum.

803 ¶ An in monitiõe extraiudiciali req̇-
ratur ad ſui validitatem dies.⁊ dic qđ
non gl.eſt in cle.j.in verbo requiſierit.
de hereti.ſed contra illam videtur ca-
ſus in.c.ſi quis metropolitanus.xviij.
diſt.in ver.ad diem conſtitutus.

imminet ſcandalum.Et adde Panor.in
capitulo magne.ad fi.de voto.et in ca-
pitulo ſuper quodaʒ.de ſtatu.reg.⁊ Mo
der.in capitulo ex literis.el.j.de homi.
et gloſſ.in capitulo peruenit.lxv.diſtin.
cardi.cõſil.
xcviij.

804 ¶ Tu ſcis quod ius
aqueductus poteſt con-
cedi pluribus pone qđ
eſt conceſſum pluribus
ſucceſſiue qualiter dʒ di
uidi ſi eodem tempore
illi quibus eſt conceſſuʒ
volunt diuidi.et dic qđ
debet fieri diuiſio iudi-
cis arbitrio.de hoc eſt te
xtus ſingularis in.l.ſi q̇s
per diutinam.C.de aque-
du.lib.xj.

805 ¶ An iudeus poſſit p̃-
ſcribere rẽ xp̃iani vt reʒ
eccleſie certum eſt quod
nõ rem alterius xp̃iani
ſic quia veniũt rationali
iure:vt.l.iudei.de iude.
⁊ eſt glo.in capitulo por
ro.decimaſexta queſtio-
ne.iiij.ar.cap̃.diſpar.vi
geſimatertia queſtione
vltima.

806 ¶ An in collegio poſ-
ſit pater ꝓ filio dare fa-
bam vel proferre dic qđ
ſic.textus eſt in.l.ei qui.
§.illud qđ cuiuſqʒ vni-
uerſi.no.cum.l.ſequẽti.

807 ¶ Tu habes qđ offi-
ciuʒ procuratoris eſt vi
le.l.ſi quis procurator.
de decurio.tu ſcis quod
officium quantuncunqʒ
vile dicitur dignitas qñ
fit principe mandante
ſeu ſuperiore.tex.eſt ſin-
gularis

798 ¶ Tu
ſcis qđ ⁊c.
Adde quod
Bald.in.l.
vnica.§.ne
autem.hic
alleg.nõ vi
detur dice-
re eo mõ q̊
dicit Rom̃.
hic ſed be-
ne limitat.
d.l.tribus
hic alleg.ꝓ
cedere quã
do fideiuſ-
ſio affert
modicũ p̃-
iudiciũ vel
damnum ⁊
dicit eẽ re-
currenduʒ
ad cõiectu
ras ſecun-
dum Pet.⁊
Cy.ibi ⁊ ad
hoc vid maꝫ
giſtrũ meũ
in.l.ſi fide-
iuſſor.col.
ij.ver.ſʒ ad
uerte.ff.de
leg.j.

803 ¶ An
in monitio
ne ⁊c.vide
ſi faciunt q̃
dicit Feli.
in.c.ſacro.col.ij.circa princ.ver.in glo.
j.de ſen.excom.

805 ¶ An iudeus ⁊c.Adde qđ idem tenet
Jmo.ꝑ illũ tex.in.l.ſi fur.§.j iũcta gl.in
ṽbo vſucapere.ff.de vſuca.mag.meꝰ in
rub.ff.de iuſti.⁊ iur.col.ij.in princi.

gularis in.l.nemo perfectus.C.de diſ‑gni.li.xii.e ſic verificatur.l.j.de manda tis princi.

808 ¶Tu habes.auf.hoc niſi.C.de ſolu. quod quando debitor non poteſt ſolue‑re nec reperit ementem creditor tene‑tur recipere in ſolutum rem meliorem ſui debitoris fallit in eccleſia.quia po‑teſt dare aliam etiam non meliorem.vt in auf.hac in eo.tit.de ſacroſan.eccle.

809 ¶Tu audiuiſti li.C.ſi aduerſus deli. vbi dicitur quod minor etas non excu‑ſat minorem deliquentē licet penaꝫ mi nuat:malos enim mores infirmitas ani mi.ꝛc.vt.l.j.ꝛ.l.auxiliū.ꝛ.l.ſi ex cauſa.§. nunc videndum de mino.ꝛ.l.impuni‑tas.C.de penis.ꝛ.l.impuberū.ff.de fal.

810 ¶Itē audiuiſti.l.ſi.C.ſi aduerſus vſu. vbi debuit magiſter tuus examinare an ſtatutum loquens generaliter includat minorem dic qꝺ ſic in.c.cōſtitut⁹.de in integ.reſti.l.ſinc.§.lneius.de admi.tut. quod tū limita niſi ſtatutum vel conſue tudo puniat aliquid qꝺ de iure commu‑ni nō eſt punibile tunc enim minor nō includitur in ſtatuto vel conſuetudine ad hoc elle.de iure canonico tex.in.c.ij. de delic.puerorum.nam homicidiū ca‑ſu perpetratū ſine culpa eſt impunibile vt.l.j.C.de ſica.ꝛ ideo in.c.ū.dicitur qꝺ in illa ꝯſuetudine ibi relata minor non includitur.licet generaliter loquaꝛ qꝺ nunꝗ̄ exeat mentem tuaꝫ.quia valebit ad ſtatutum quod nemo poſſet extrahe‑re bladum de comitatu ꝛ illud ſtatutum minorem ſeu pupillū non comprehen‑dat ꝛ illum tex.nemo ad hoc nota.niſi ſolus ego.ꝛ ſi nō credis videas omnes doc.canoniſtales.ꝛ hoc addas ad dicta ſua quia faciet tibi honorem.

FINIS.

¶Explicitunt ſingularia famoſiſſimi vtriuſꝗ̄ iuris Monarche Ludouici pō tani de Roma.cum ornamentis ꝛ lucu‑brationibus additis per Joannem Ba ptiſtam de caſtelliono vtriuſꝗ̄ cenſure militem.

Incipiunt ſingu-laria ſiue notabilia dicta Matthei Ma-theſilani Bononienſis: cum ornamẽtis ac lucubrationibus additis per Joan-nem Baptiſtam de caſtellione.

Cum fluxiſ-ſent annorum curricu-la ab orbe creato. ſe po-ſitis elementis que in vnum chaos erant im-miſta ſex milia ſex cen-tum et octo luſtas quarto nonas Indi-tione ſecunda. Ego Mattheus de mat-theſilanis de bononia iuris vtriuſqꝫ do-ctor minimus. Licet peſtifera contagio ne ciuitas noſtra laboret vrbe diſcedẽs ad oras me tranſtuliſſem polliciti caſtri continue traherem tempus inceſſum: rogatuſqꝫ a meo dilectiſſimo cognato. do. Cambio de zembechariis viro alti cordis ꝛ proſapie excellentis: necnon inſtigatus precibus ꝛ ſuaſu delicioſi vi-ri nobilis ꝛ egregij vatiniiqꝫ ocellos melliſluẽtis adducẽtis ad ſe domini pe-tri giroda de caſabria a preſtantiſſimis dominabus ꝛ virgũculis cognominati paradiſus Illuſtriũ dominorum. ſum-pſi onus preeligendi aliqua notabilia dicta taxenda ꝛ bene merito ſingularia nominanda ex iurium variis volumini-bus ꝛ lecturis: ſunt autem multũ vtilia ꝛ decora quod dum teſtor ea didici pro magna parte a ſingulariſſimis legũ pro-feſſoribus poſt meũ aſſumptum gradũ: ꝛ dñ ad ꝑtoria preſidũs ꝛ epiſcopi no-ſtri aduocãdo acceſſi. his ergo prefatis aſſumpto nomine dei noſtri alme marie beatorꝫ petronij ꝛ proculi floriani ꝛ am-broſij patronorꝫ ꝛ ꝓtectorꝫ Bononie vr-bis. Alme. ex q̄ oriũdꝰ ſuꝫ accipio. Amẽ

1 Primo nota quod in cauſis breuiori-bus ſi iudex ſit tabellio poteſt ſcribere acta et ſententiam ſuam et plena fides ei attribuitur per Bart. in. l. iubemus. §. ſane. C. de ſacr. ſan. eccle. ꝛ ſic debet li-mitari quod notat Innocen. in. c. cum a nobis. extra de teſti. vbi videtur tenere contrarium. Nota quod in caſibus ſiue cauſis talibus breuiori-bus probatio per vnum teſtem idoneum intelli-gitur plena probatio eſ-ſe ꝛ ſic non eſt neceſſe de-ueniri ad iuramentum neceſſarium et ſimiliter fama videt̃ habere vim plene probationis. l. vbi C. de iur. do. Et hec regu-la videtur eſſe de mente Barto. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de queſtio. ꝛ do. an. de but. i. c. veniẽs el primo extra de teſti. ꝛ c. j. extra de epp.

2 Nota quod in iudiciis poſſeſſoriis dicit̃ agi de leui preiudicio. Et ideo probatio per famam vel per vnum teſtem videt̃ habere vim plene proba-tionis ꝛ hec ſenſit Bart. in. l. j. C. quorum bo. ꝛ in l. ij. in fi. C. vbi in rem ac. ꝛ ſi non eſt neceſſe deueni-re ad iuramentum neceſ-ſarium licet Bar. videat̃ ſentire contrarium in. l. admonẽdi. ff. de iureiur. in vlti. carta ꝛ in extraua-ganti ad repri. in verbo ſummarie ꝛc.

3 Nota quod ſi actor pe-tiuit centum et iudex cõ-demnauit reum in nona-ginta quinqꝫ et abſoluit ad quinqꝫ ꝛ poſtea dixit victum victori ꝛc. iſta cõ-demnatio expẽſarum vt incerta eſt ipſo iure nul-la ex quo vterqꝫ eſt vi-ctor ꝛ victus hec ꝑ Bar. in. l. ſi legatario. §. fin. ff. de fideicõ. liber. Secus forte ſi dixiſſet victos vi-ctoribus ꝛc. quia tũc ea-tenus quatenus vnus vi-cit alter qui eſt victꝰ eſt ſibi condemnatus in ex-penſis ꝛ econtra ipſe eſt

2 Nota quod in iu-diciis ꝛc. ad iſtud dictum vide etiam Barto. in. l. momenta-nee. C. q̄ le. poſ. et ma. meum in. l. admonen-di hic alle. co. xxv. ꝛ in repet. eiuſ-dẽ. l. admo-nendi col. lxxxv. verſi. dictum eſt. ſ. ꝛco. cviij. circa fi.

3 Nota qđ ſi actor ꝛc. adde qđ dictũ Bart. in. l. ſi lega-tario hic al-le. ſequitur Jmol. in. l. iudex poſt-ea q̄ in. v. col. ff. de re iu. ꝛ Lu. in d. l. j. eo. tit. Bal. in. c. j. de plus pe-ti. Salic. in l. j. in vlt. q. C. de plus pe. magiſt. meus in. l. errore. col. v. verſic. qđ autem. C. de teſte.

4 ¶ Not. q̄ ſi teſtator inſtituit ꝛc. Ad hoc vi-de Bal. con ſi. clix. in. v. parte inci. vſufructua rius an te-neat ſolue-re debita. ꝛ paul. de ca. in ꝯſi. inci. Jn xp̄i noīe in cauſa q̄ vertit Bo-nonie Ale-xan. in ad-di. ad Bar-to. in. l. mul tū hic alle. dat q̄ plu-res remiſ-ſiones ad ſtud.

condē̄natus alteri quate-nus alter vicit ipſuȝ ar. ff. de rei ven. l. que de to ta. de quo tñ dubito.

4 ¶ Nota quod ſi teſtator inſtituit vxorem heredē̄ in vſufructu omniuȝ bo norum ꝛ poſt morteȝ vxo ris inſtituit heredeȝ vel etiam titium vel aliquē̄ locum pium poterūt cre ditores ꝛ legatarij̄ agere contra vxorem ꝛ ipſa po terit agere contra debi-tores hereditatis ꝛ poſ-ſeſſores rerum hereditā riarum: vt. l. fi. ff. de vſuſ-fru. leg. Secus forte eſ-ſet ſi pure inſtituiſſet he redem titium vel locum pium quia tunc in vita vxoris actiones actiue ꝛ paſſiue competunt in-ſtituto vniuerſali contra ipſum. l. quoties. C. de here. inſti. ꝛ ſic de facto pronuntiauit do. Ro. de peruſio cum eſſet pote-ſtas Bononie et in hac forma limitauit dictum Barto. contra hoc vlti-mum tamen multum fa-cit lex controuerſia. ff. de tranſact. Item quia non videtur poſſe aſſi-gnari bona ratio diuerſi tatis inter hunc caſum et dictum Barto. Ego verius puto quod indi-ſtincte agere non poſſint actione perſonali credi-tores et legatarij̄ contra inſtitutum in vſufructu hereditatis vel vſufru-ctu omnium bonorum alio inſtituto herede vni uerſali pure vel ſub con ditione. puta poſt mor-tem vſufructuarij̄. per re gulaȝ. l. quoties. C. de he red. inſtitu. Item per ra-tionem quia actio perſonalis datur ſo-lum contra debitorem vel illum cuius perſonā̄ repreſentat. l. j. §. ſi heres. ff. ad treb. ſed inſtitutus in vſufructu vel he reditate omnium bonorum non repre-ſentaret perſonam debitoris: nam ſi re-preſentaret quia eſſet heres ſemel non poſſet deſinere poſtea eſſe heres. l. ei q̄ ſoluendo. ff. de here. inſti. Item pro hoc facit ratio quia videmus q̄ anteq̄̄ fue rit introductum ſenatuſcon. trebel. po-terant creditores ſolū̄ agere contra he-redem non autem contra fideicommiſſa rium vniuerſalem quia nō̄ repreſentat perſonam debitoris. l. j §. fin. ff. ad tre-bel. ꝛ inſti. de fideicom. here. §. ꝛ in nero nis. Nec ob. id quod no. Bart. in. l. fi. ff. de vſufruct. le. quia reſpon. quod dictū̄ ſuū̄ ſic debet intelligi quod is cui reli ctus eſt vſuſfructus totius hereditatis vel quote hereditatis vt dimidie tenea tur ad onera preſtanda hac forma vide licet quia heres tenetur ſibi tradere et conſignare omnia bona velut quottam dimidiam non deducto ere alieno. ipſe vero legatarius debet cauere de conſer uando heredem indemnem a creditori-bus. nō̄ autem debet intelligi quod cre ditores poſſint directa via conuenire ipſum legatarium inuitum arg. l. ſi quis ſeruum. §. fina. cum. l. ſequen. ff. de lega. ij. ꝛ. l. iiij. C. de pactis. ꝛ facit pro hoc tex. in ſimili inſtitu. de fideic. heredi. §. poſt q̄̄ ſenatus. ꝛ aduertendum eſt q̄ͦ eo ca-ſu quo q̇s eſt heres vniuerſalis inſtitu-tus poſt mortem vſufructarij̄ non pote-rit ipſe addire niſi poſt mortem vſufru ctuarij̄: vt. l. j. ff. de cō̄di. ꝛ demon. ꝛ ideo oportebit quod creditores volē̄tes age re faciant dari curatorem hereditati ſi-ue bonis contra quem agant. l. ſi quis ita heres inſtituatur. ff. de here. inſtitu. ꝛ. l. j. ff. de cura, bo. dan. Nec obſt. predi-ctis. l. controuerſia. ff. de tranſact. quia rub. ibi ponitur caſus ſpecialis quā̄do duo erant quorum vnus contendebat ſe eſſe heredem ex teſtamento. alter ab inteſtato ꝛ tranſegerunt taliter quod q̇ libet eorum haberetur vt heres pro di-midia. nam tunc propter incertitudinē̄ tolleratur quod creditores poſſint quē̄-

libet eorum cōuenire ꝓ dimidia ſed in ꝓpoſito caſu non cadit talis dubitatio nā inſtitutus in vſufructu hereditatis vel omnium bonoꝝ alio herede inſtituto vniuerſali nō poteſt cōtendere ſe eſſe heredem vniuerſalem ex quota vł ex teſtamento vel ab inteſtato vt ſatis patet ex predictis ⁊c.

5 ¶ Nota quod contractus depoſiti eſt in tantum fauorabilis quod meretur executionem ſicut ſententia vel confeſſio facta in iudicio vel in iuramentum cōuentionale vel iudiciale.l.poſt rem.ff. de re iudi.vel laudū emologatū.l.cum antea.C.de arbi.et depoſitio probatur C.depo.l.penulti.vnde Bart.hic tenet hoc tamen debet intelligi quādo depoſitum eſt quodammodo notorium vt qꝛ de eo apparet publicum inſtrumentū vel apparet publica ſcriptura atteſtationū teſtiū qui fuerunt recepti ad perpetuam rei memoriā in aliquo ex caſibus iure permiſſis facit quod no.in ſimi.C.de edi.di.adri.tollen.l.fina.⁊ per Barto.in.l.creditores.C.de pigno.alˀs autem non haberet executionē qꝛ requireretur libellus ⁊ lit.conte.⁊ quod poſt litem conteſt.examinarentur teſtes vt in.c.quoniam frequenter.extra vt lit. non conte.et hanc limitationem dedit dominus Ro.de peruſio.

6 ¶ Nota qd ſi obligatus ad dandū monaſterio mille in anno habēs duo millia in bonis inſtituit vxorem in vſufructu omnium bonorum et titium heredē vniuerſalē nō debētur omnia mille de hereditate prout valeat actio cōpetēs monaſterio ad rationem quinqꝫ ꝓ cētenario ſed ſalua debet remanere ꝓprietas duorum millium ⁊ de fructibꝰ ante omnia ſoluendum eſt debitum annuū ⁊ de reliquis vxor percipiet vſumfru.ar.l.ait.§.paterna.de bo.que lib.et hec audiui a Jacobo de mariſcal.

7 ¶ Nota ꝙ de conſenſu partiū poteſt ꝓcedere iudiciū ſine actione.l.iul.§.quātum.ff.de ex.⁊ not.per Bartolum in.l. titius.ff.de verborum obligo.hoc tamē debet intelligi quando actio fuit ſemel nata ſed poſtea eſt extincta ipſo iure ſecus ſi nūqꝫ fuit nata exēplū i obligatio

5 ¶ Nota qd ꝯctus ⁊c.Adde qd dictū ꝙ matth.h attribuit Rogerio fuit Ange. in.l.pe.C.depo.vbi formalr dicit qd lꝫ inſtrm depoſiti habeat executionē paratā ꝑ illū tex.l ff.ilico.⁊ ibi Bart.th ſi de depoſito non cōſtat ꝑ publicaꝫ ſcripturaꝫ ſꝫ ꝑ teſtes opꝰ eſt eos examinare lite conteſ. ꝓ tanto dixit Bar.in l.fin.vj.colum.verſ.procedo vlterius.C.d edi.diui adri.tol.qd ſi teſtamentum nō eſt redactū in ſcriptis ceſſat beneficium illius.l.quia non adeſt illud notoriū qd fit iudici ex iſpectiōe ſcripture de quo loquit illa lex.Et eſt neceſſe qd priuati teſtes examinēt⁊ publicent iuxta l.publicati.C.de teſta.⁊ cū illa ſcͥptura publicata practicabit illa lex.Sād. plura ponit q̄ ſatis faciūt in ꝓpoſito allegādo matth.hic.in.c.ſicut.colū.iij.de re iudi.Concordat cum iſto dicto alex. in.l.ſi.xij.col.ver.in ea.glo.in fi.C.de ſi de inſtru.vide allegata per eum.

ne cōuentionali.vt.l.ij. in prin.ff.de do.prele.et ibi per Barto.

8 ¶ Nota qd eſt differentia inter citationem hominis ⁊ citationem iur.ſeu leg.in duobus.primo quod citatio hominis nunqꝫ arctat citatū ad diffinitiuam audiendam niſi ſpecialiter i citatione de ea fiat mētio vt in cap.cōſuluit.extra de offi.dele.⁊.l.ad perēptorium.ff.de iudi.⁊ eſt hodie tex.in cle.ſepe.de ver.ſig.circa fi.⁊ ibi nota gl.ſuꝑ verbo ad id.et ideo citatio ad audien

7 ¶ No.qd de ꝯſenſu ⁊c.Ibi h th dꝫ itelligi adde qd iſtā limitationē tennerūt rapha.⁊ Lud.i.l.ſi titiꝰ hic alleg.Sꝫ alex. ibi tennit ꝯriū:qꝛ videt ꝯ text.i.l.ij.C.d pac.⁊ i.l.cū putarē.ff.fa.her.ꝑ quē text. bar.in.d.l.ſi titiꝰ.hic vꝫ velle ⁊ idē bal. ⁊ imo.i.l.ſi ita ſtipulatꝰ.circa vlt.col.de verb.obl.vide latiꝰ per Alex.vbi.ſ.qui alleg.ꝙ plurimos text.cōtra iſtam limita.⁊ rn̄det ad allegata in contrarium.

8 ¶ No.qd ē dria ⁊c.Ad iſtd vide phi.de pe.in.c.ſepe cōtingit.de app.Gemi.i.c. j.de ele.lib.vj.Feli.poſt alios.in.c.ꝯſuluit.circa prin.de offic.⁊ po.iudi.dele.

0C0300C01

dam iudicis volũtatem:ſed cum verbo peréptorie nõ valet quo ad hoc.vt poſſit ferri diffinitiua.⁊ hoc tenẽt.d.de rota.Sed citatio iure peréptorio cum cõminatiõe quod ꝓcederet in cauſa ſufficit ad omnia acta vſq; ad diffinitiuam ⁊ incluſiue probatur in.c.ſepe.de op.et 10 in.c.veniens.extra de renun.⁊ ibi ꝑ do. An.⁊ in.c.j.de elec.lib.vj.iuncto qd ibi no.Jo.an.in nouella.in verbo proceda tur.⁊ in.c.cordi.de appel.lib.vj.iuncto eo quod ibi not.Inno.in fi.apparatus ⁊ no.glo.in cle.cauſam.de elec.circa fi. in verbo circa tempus predictũ.Secũda differẽtia quia prima vel ſecunda citatio iudicis cum hac cõminatione qd ſi non cõparuerit procedet quãtum de iure poterit nõ habet vim peremptorie citationis:ita qd non ſufficit ad miſſionem in poſſeſſionẽ ex primo decreto ꝑ Bal.i.l.ſi finita.§.Julia.ff.de dã.infec. ⁊ Spec.in tit.de citatio.§.viſo.ver.quãdo autem.Sed citatio leg.que eſt cũ tali comminatione habet vim peremptoriũ licet in.l.non apponatur hoc verbũ peremptorie vel equipollens vt probatur in.d.c.cordis.iũcto eo quod ibi notat Inn.in fi.apparat⁹.⁊ in.c.j.de elec. lib.vj.⁊ ſic eſt mirabile:quia duri⁹ agitur hoc caſu cum.l.q̃ cum homine contra regulã.l.celſum.ff.de arbi.hoc ideo quia citatio iur.fit ſolũ in certis caſib⁹ ſpecialibus ex magna cauſa:⁊ cum magna deliberatione.

9 ¶Nota regulam quod quotieſcunq; ex libello apparet ipſo iure actionẽ nõ competere:ſiue nata fuerit ⁊ extincta ſiue nunq̃ nata fuerit neq; naſci ſperet: ſiue nõdum nata fuerit:ſed naſci ſperetur quãdo obligatio eſt conditionalis 11 libellus eſt ineptus:quia ex eo non cõcluditur ius agendi.lege ſecunda.C.de ſeruis.Ex hoc ſequitur quod litis cõteſtatio eſt nulla ⁊ receptio teſtium.et totius proceſſus:quia paria ſunt ineptuz eſſe libellum oblatum:⁊ nullum eſſe argumen.l.quoties.ff.qui ſatiſdare cog. Et ex hoc ſequitur quod q̃uis poſt litẽ conteſta.pendente iudicio purificet cõditio nõ ꝓderit hoc actori vt poſſit ſententiam obtinere.ſecus eſſet ſi creditor conditionalis aſſeruiſſet in libello eu3 eſſe ſuũ debitorem pure vel ſimpliciter quia tũc cum libellus habeat formam aptam proderit actori purificatio hui⁹ pendente iudicio.ita qd pro actore ſententiabitur.l.rem.§.finali.ff.de pigno. actione.

¶Nota qd in libello ſufficit narrare id quod ſit cauſa agendi nec neceſſe qd fiat mẽtio replicationis poſſet obiici cõtra exceptionem que poſſet competere reo.vnde ſi locator petit penſionem a conductore ſufficit narrare locati contractum:quia ex ſolo conſenſu nata eſt actio locati ad penſionem.nec eſt neceſſe narrare quod actor crediderit conductori rem locatã.⁊ quod conductor habuit patientiam:⁊ hoc probatur ex no. per Innocẽ.in capitulo finali.de libel. oblatio.facit gloſſa inſtitu.de actio.in principio.⁊ ſentit quod venditor agẽs ad pretium non teneatur in libello exprimere niſi contractũ venditionis nõ autẽ tenetur dicere tradidiſſe emptori rem venditam.Bartolus tamẽ prima facie videtur ſentire contrarium in.l. ex conducto.in principio.ff.loca.vbi vero non eſſet locatio.ſed contractus innominatus:vt quia locaſſem tibi fundum pro decem corbibus tritici.l.prima.§.ſi quis ſeruu3.Digeſtis depoſiti. Tunc libellus nõ concluderet:niſi narraret me conceſſiſſe:et rerum habuiſſe patientiam per totum tẽpus.hoc ideo q: ipſo iure impeditur natiuitas actionis preſcriptis verbis.⁊ in factum donec volens agere in totum impleuerit pro parte ſua.lege ex placito.C.de rerum permut.

¶Nota quod in libello non eſt neceſſe allegari ſolennitates extrinſecas vt cõcludant q̃uis ille non preſumantur in inſtrumentis.l.quecunq;.in principio. de publicatione.vnde ſi in libello quis allegat quod minor ſibi vendidit tale predium concludit libellus:licet non allegauerit quod interuenerit autoritas curatoris et decretum iudicis not. Innocẽtius in capitulo finali.de libel. oblatio.Bartolus.in.l.prima in princ. ff.de edendo.

12 ¶ Nota quod illa regula vulgaris qđ extrinſeca ſolennitas nõ preſumitur in inſtrumento debet intelligi quãdo hoc fuit oppoſitum contra inſtrumentum. ſi autem non fuit oppoſitũ feretur ſententia perinde ac ſi interueniſſet illa ſolẽnitas extrinſeca .vnde ſi productũ fuit inſtrumentum in quo prelatus fecit aliquem contractũ nec fuit oppoſitum quod defuit conſenſus capituli feretur ſententia pro producente inſtrumentum.vt in capitulo ex noſcitur.extra de his que fiunt a prelatis.ꝛ Ioannes andreas ꝛ Compoſt.ꝛ Butrigarius in capitulo cum dilectus.extra de conſuetudinibus.

13 ¶ Nota quod regula vulgaris legiſtarum quod cõfeſſio ſine cauſa facta parte preſente extra iudiciũ non valet ad obligandum debet intelligi quod nõ valet ad fidem plene probationis tamen inducit ſemiplenam licet ſit facta ſcriptura interueniente ſiue non.et poteſt poni exemplum quotidianum.ego dixi tibi:da mihi illos decem quos debes. tu dixiſti verum eſt.ſed expecta me per menſem.ſi enim probo per vnum teſtẽ verum mutuum et ad confirmationem deduco illam confeſſionem ſine cauſa eamq̃ pbo per duos teſtes obtinebo. Item illa confeſſio ſola per ſe ſufficit ad delationem iuramenti neceſſarij.l.eges inſtrumenta.C.de probationibus.et hoc fuit de mente. Marti.de factis et Specu.in titulo de confeſſionib'.ſ.nũc videndum.verſiculo ſed que eſt ratio. et dominus Antonius de butrio ponit in capitulo ſi cautio.de fide inſtrumentorum. pro quibus allego duas gloſſas vnam in lege ſecunda.ſ.eiuſdem.diſ geſtis de teſtibus.in verbo ſpeciẽ aliaꝫ in.l.fina.C.de conuenien.fiſ.debi.libro xj.ꝛc.

14 ¶ Nota quod vbi iudex ex forma ſtatuti vel reſcripti habet pleniſſimam poteſtatem procedendi et determinandi. prout ſibi placuerit vel voluerit nulla ſeruata diſpoſitione iuris vel inſtrumẽti.tunc non poteſt tollere ius queſitum vni parti ex iuregentium.vel ciuili:vel ex forma alicuius ſtatuti.vnde ſi reus

11 ¶ Nota quod in libello ꝛc. Ad iſtud dictum vide Feli.in.c.fi.de li.obl.hic alle. Dic tamen quod pro ſolennitate extrinſeca act' geſti in iudicio aperte nõ preſumitur niſi probetur tex.in.c.ſignificauerũt.de teſti.quem ex preſcripſerat non poteſt tollit ibi aſſere.ad hanc materiã nõ ſic in actib' geſtis a iudice p.l.ab ea pte.i fi.ff.de pb. q̃ eſt ſing.ſm But.i.c.qđ ſicut.vlt.char. de elec.ꝛ eſt tex.in.c.ſicut.de re iud.vbi Sãd.co.ij.i pn.appro.et dic.matth.hic.

12 ¶ Nota qđ illa ꝛc. Et qđ ſolennitas extrinſeca ſemper preſumatur ſi non fuerit allegatus vel oppoſit' eius defect'. tꝫ ſingulariter Cõpoſt.in.c.cum dilect' de ꝯſue.p.c.ex noſcit allegat p Matth. hic.ꝛ hoc extollit Ludo.ꝛ Alex.in.l.ſciẽdum.ff.de ver.obli.Imo.poſt alios i.d. c.cum dilectus.col.vij.ꝛ in.c.in preſentia.vlti.col.de probatio.But.ꝛ Imo.l.in c.ſicut.de re iud.ꝛ ibidem Fel.col.xiiij. ver.fallit ſcdo.ſentit Rota.de offi.ordi. v.in antiquis.ſequit etiã Imo.in.d.c. ex noſcitur.col.ſ.v.lꝫ ibi dicat hoc eſſe parui effect' ex quo nõ preſumat qđ negat ſed ſolum qđ non negatur.

13 ¶ Nota qđ regula ꝛc.ꝛ qđ confeſſio ſine cã faciat ſemiplenã pbationẽ ſi aliqua cã allegat p agentẽ tꝫ ſpe.in ti.de pſeſ. ſ.nũc videndũ.ver.ſꝫ nunqd ſemiplenã ꝛ do.an.imo.pan.ꝛ Fel.i.c.ſi cautio.hic alleg.idẽ tenẽt ꝛ gl.in.l.cum de indebito.ſ.fi.in ver.ſtari.de pba.ꝛ Ro.in.l.nuda ratio.de dona.ꝛ in.l.admonendi.col. xxij.de iureiur.ſed ꝯtrariũ ꝛ forte meli' tꝫ Flo.i.l.in bone fidei.C.de reb.credi.qꝛ nõ dꝫ plus opari vox mortua q̃ viua cõfeſſio ſine cã que nõ probat.vt in.d.c.ſi cautio.tñ cõis opi.pualeret ſm Fel.ibi de iſto notabili dicto videat etiã p mag. meũ in repe.l.admonẽdi.col.lxx.verſi. quid in confeſſione.de iureiu.

14 ¶ No.q' vbi iudex.ꝛc. Adde qđ iſtud no.refert.ꝛ ſimplr ſequit.Sãd.in.c.canonũ ſtatuta.col.xx.circa pn.ver.ij.no. de cõſti.ꝛ in.c.qualr ꝛ qñ el.ij.ſ.ad corrigendos.col.ſi.in prin.ꝟ.ib.no.de accu. ꝛ vide per eundem in.c.dilecti filij.col. ij.in prin.de iudi.

15 ¶ No. q𝔡 v̄bū placet ⁊c. Adde ꝙ iſtud verbū importet arbitrū boni viri tenet bal. in. l. ſi. §. j. C. cōia de le. Ab. i. c: verſ. 15 i. ij. co. de ſo. ꝯp. ⁊ ꝙ v̄bū libet iportet liberā volūtatē tʒ et alex. i. l. ſi ſic. hic alle. in. j. col. eſt tex. i. l. fidei cōmiſſaria. liberta. la j. ff. d̄ fidei. li. p quā. l. dicit Bar. in. d. l. ſi ſic q𝔡 v̄bū placet iportat arbitrū boni viri ꝯtra ꝙ. ſ. dictū ē allegādo et ad id. l. thays. §. ſororē ⁊. l. lucius. la. j. eo tit.

tollere ſibi ius ex p̄ſcriptione queſitum. item ſi reus eſt tutus exceptione velleiani vel macedoniani non poteſt eū iuſte condemnare operatē ergo ſolū illa poteſtas in ſolennitate proceſſus ⁊ indemnitate ſententie ⁊ in his que dependent principaliter ex facto iudicis vt eſſet dare multas dilationes ⁊ ſimpliciter etiā ex officio parte non inſtantē. et hanc doctrinam ſingulariter ſentit Bart. in extraua.

16 ¶ Nota q𝔡 verbum iudicio ⁊c. Et quod iſta verba importent arbitrium boni viri. et nō liberam voluntatē tenent Alex. ⁊ Imo. in. l. ſi ſic. de qua ſuperius p. c. forme. in verbo iudicio. ⁊ in ver. iudex. de verb. ſigni. ⁊ ipſe licet non dicat idem voluit Bar. ſibi cōtrarius in extrauagāti. hic alleg. Bald. in. l. voluntatis circa ſcđaʒ colū. C. de fidei. p̄batur in cap. illud. de cler. excom. ⁊ in capi. inter corporalia. de tranſlatione. ſonat text. in capi. verū de ſo. compe. ⁊ in. l. cuʒ pretor. §. primo. in glo. in verbo iudicio. de iudi. ſequit̄ Feli. alia adducēs in. c. j. col. xvj. de cōſti. vbi forte. p. iiij. col. de iſtis ⁊ ſimilibꝰ verbis plenius loquitur quam alibi.

17 ¶ Nota ꝙ quandocunqʒ ⁊c. De materia huius no. dicti vide late p Bart. vbi ponit doctrinam. ⁊ ibi plene per alios preſertim per magi. meum colum. xiiij. in fine. ⁊ ſeq. in. l. admonendi. ff. de iureiuran. plene etiam per Alex. poſt alios in. l. properandum. §. ⁊ ſi quidem. C. de iudic. hic alleg. per Barto. ce. po. caute la ſua. xciiij. incipi. Sepe cōtingit. plenius per mag. meum in repe. d. l. admonendi. col. xxxviij.

ad reprimendum. in verbo videbitur expedire.

15 ¶ Nota quod verbum placet denotat arbitrum boni viri. l. fideicommiſſa. §. q̄q̄. ff. de leg. iij. Sed verbum libet vel libuerit denotat liberum arbitrum. l. fideicō. lib. la. ij. de fideicō. li. ponit Bar. i. l. alia. ff. de alimē. ⁊ ciba. leg. ⁊. l. ſi ſic. in prin. ff. de le. j. ⁊ in extrauag. ad reprimēdum in verbo videbitur expedire.

16 ¶ Nota quod verbū iudicio ſuo ſignificat liberam voluntatē: ⁊ hoc tenet Barto. in. l. ſi ſic. in pricipio. ad quod allegat legem thays. §. ſoror. vel. §. lucius. ff. de fideicom. lib. ſed Bart. ſeipſum correxit ⁊ tenuit contrarium quod ſignificat arbitruʒ boni viri. in. d. extraua. ad reprimendum. in verbo predicto videbitur expedire.

17 ¶ Nota quod quandocunqʒ eſt prefixa actori a iure communi vel ſtatuto dilatio ad probandum eo nihil probante nō propterea dicitur loquere de cauſa. et ideo reus nō poteſt abſolui diffinitiue. ſed ſolum ab inſtantia ſeu obſeruatiōe iudicij. l. properandum. §. ſin autem ex geſtis. C. de iudicijs. ſecus ſi terminus fuiſſet prefixus a iudice qui proceſſit in cauſa: vel a denegante qui mandaſſet cauſam terminari infra certuʒ tempus nō tunc abſolueretur diffinitiue reus. ⁊ hanc regulam ponit Bartolus in lege admonendi. ff. de iureiuran. in ſexta columna. ſed hec differentia debet intelligi quando reus petit ſe abſolui actore preſente. ſed ſi vterqʒ litigantium eſſet preſens in iudicio debet reus abſolui: diffinitiue etiaʒ in primo caſu. lege qui accuſare. C. de edend. ⁊ iſtam limitationem mirabiliter ſentit gloſſ. in lege properandum. §. ſi autem ex geſtis. ⁊ ex hoc ſequitur quod hoc caſu contumax eſt melioris conditionis q̄ preſens. ſimile habetur alibi. quia ſententia lata dolo alicuius litigātis contra contumacem eſt nulla. ſed lata contra preſentem videlicet: licet poſſet dari reſtitutio vel opponi exceptio doli. lege ſi pretor. §. marcellus. ff. de iudic. iuncta. l. diuus. ff. de re iudica. Similiter videmus quod iudex poteſt indiſtincte ſupplere de facto

pro abſente: etiam per contumaciam
autentica. qui ſemel. Codice. quomo-
do et quando iudex. et in lege ampliſo-
rem. in principio. Codice de appella-
tionibus. Et hoc tamen non poteſt in
fauorem preſentis no. in rubro et nigro
C. vt que de. aduo. parti. item alibi vide
mus quod iudex nunquam poteſt pronun-
tiare preſentes haberi pro confeſſis ab-
ſente parte. Etiam per veram contu-
maciam: eo quia debet reſpõdere ſecus
eſſet ſi eſſet preſens et contumax non re-
ſpondendo vt eſt textus in capi. ſecun-
do de confe. libro ſexto. et ſic poſſunt ha-
beri ex predictis limitationes ad illam
regulam quod delinquens nõ debet eſ-
ſe melioris conditionis eo qui non de-
liquit. lege non ſolum. Digeſtis de no-
xa. et capitulo. cum qui. de prebendis
libro. vi.

18 ¶ Nota quod ſententia lata contra ab-
ſentem dolo aduerſarij preſentis in ex
primendo falſum ſiue illud probauerit
per falſos teſtes ſiue non eſt nulla ipſo
iure. et eſt caſus ſingularis in dicta le-
ge ſi pretor. §. marcellus. de iudic. ſecus
videtur ſi preſens tacuit aliquam exce
ptionem dilatoriam vel peremptoriam
aduerſario abſente competentem. quia
tunc valebit ſententia ſiue dicas eum
fuiſſe in dolo et ſic tacendo ſiue non ra
tio: quia minus delictum eſt tacere ius
aduerſarij verum quam exprimere fal
ſum. iiij. queſtio. quarta. capitu. primo.
et iſtam doctrinam ſentit Barto. C. de
ſatiſd. lege prima. Innocentius in capi
tulo preterea. in fin. extra de dilationi.
Joan. andre. in capitulo ſi duobus. ex-
tra de appel.

19 ¶ Nota quod ſententia interlocutoria vel
diffinitiua lata expreſſe contra regulas
iuris communis eſt nulla licet reperiã
tur aliqui caſus excepti in quib⁹ ſalua
ri poſſet illa ſententia ex quo illi caſus
ſpeciales non ſunt expreſſi in ſententia
vnde ſi iudex interloquitur ſeruum tor
quendum eſſe contra titium dominum
ſuum hec ſententia eſt nulla vt eſt gloſ-
ſa. not. in lege ſecunda. ff. de appellat.
recipi.

A ¶ Similiter ſi pronũtiauit iudex filiũ fa.

18 ¶ No. qd ſnl [illegible]. In prin. ad glo. in. l. ij.
ff. de ap. reci. hic alle. et eſt gl. fi. in fi. hãc
gl. p no. alle. Alex. in. l. ex diuerſo. §. fi.
co. iij. ℣. ſʒ l hoc vltio. ff. ſo. ma. ⁊ l. l. iiij.
§. ſi qs ↄdẽnat⁹. vl. co. ff. ſo. ma. facit qd
no. Ludo
potuiſſe teſtari: et ideo ro. ↄſ. 483.
pen. col. di-
cẽs q vbi ex aliqua cã licet recedere a
iure cõi nõ ſufficit q adſit illa cã niſi ex
primatur. Inducit Inno. in. c. preterea.
de dil. poſt prin. cõcordant alij quos ple
ne adducit Fel. in. c. ſup lris. xvij. col. ℣.
decima regula. de reſcrip. faciunt q di-
ximus. ſ. prime. et ad hoc vide etiam q
dicit Feli. in. c. ſ. col. iij. in prin. ver. am-
plia quinto. de re indi.

¶ Ibi ſilr ⁊c. Adde q facit. c. qñtauallis
de iuretur. vbi iuramentũ de exheredã
do cẽſetur illicitũ lʒ aliquo caſu poſſet
eſſe iuſtũ. faciũt q dixit Feli. in. c. ſicut.
col. viij. ver. dũ doct. dicunt de re iudi.
⁊ in. c. ſup literis. col. xvij. ℣. decima re
gula. de reſcrip. adde Bu. l. c. per tuas.
vij. col. de ſen. excõ. vbi no. illum tex. qd
ſufficit ſnlam oñdere in ſe euidẽtẽ iniq
tatẽ: lʒ cauſaliter poſſit ſaluari. Id qd
Mat. hic tʒ Fel. pña. allegãs l. c. ſ. col. iij.
de re iudi. p quo facit ẽt gl. fi. in fi. l. l. ij.
ff. de app. reci. quã alſ. alex. l. l. ex diuer
ſo. §. fi. iij. col. ℣. ſʒ in hoc vltio. ff. ſo. ma.
⁊. l. iiij. §. ſi qs cõdẽnat⁹. vl. co. ff. d re iu.
⁊ Matt. h facit ↄſi. Old. 316. inci. q ar-
ticuli. iij. col. vbi vult q nõ ſufficit qd cã
ſubſit dũ a iure cõi recedit niſi exꝑmat
alleg. Inn. l. d. c. ꝑterea h alſ. p. c. ij. d dĩ
la. ⁊ hoſt. l. c. q ad ↄſultationẽ de re iud.
⁊ Lud. pulchre ↄſi. 208. lcip. hec ſpetra-
tio ad finẽ. facit optie tex. in. c. ↄſtitutis.
d elec. limita vt p Fe. l. d. c. ſ. co. pe. ℣. xij.
limita de re iu. vbi oñdit ⁊ declarat qd
gerens actum regulr prohibitum ⁊ cer
tis caſib⁹ ſpecialr permiſſum debet ex
primere quod gerit ex aliqua cauſa ex
ſpecialiter permiſſis. De hac materia
dicit etiam Feli. in. c. ſicut. col. ix. ℣. xj.
caſus. de re iud. l. c. ſ. l. v. ampliatiõe. in.
xij. limitatiõe. eo. ti. faciũt q dicta ſunt i
prin. iſtius. no. et que dixit Feli. in. c.
ſuper literis. xvij. co. ℣. x. regula. de re-
ſcri. dixit etiã Arc. in. l. l illa. col. vij. de

ver.obli.vbi pulchre [illegible]minat regulaꝫ
ꝙ inualiditas actus dicitur notoria qꝛ
regulariter eſt prohibitꝰ licet certis ca
ſibus permittatur ꝛc.vide per eum.

20 ❡ Ro.bonā practicā ad hoc ꝛc.Ad
iſtud no.vi
de latiſſi- valere teſtamentum ſen
me p mag. tētia erit nulla.licet poſ
meū poſt a
lios in.l.ij.col.ij.ꝛ.iiij.ff.ſi cer.pe.dū tra
ctat an iuramentū habeat executionē
paratā.ꝛ poſt multa hincinde adducta
videtur cōcludere qḋ ſic modificando
vt ibi per eum.

21 ❡ Rot.practicam ꝛc. Circa varios
modos quibꝰ iudex a quo pōt aſſigna-
re terminū appellāti colligūt multa vti
lia ex dictis Abb.ꝛ Phi.ꝛ aliorū vltra
eos in.c.perſonas.de app.Et in primis
no.effectū taliū terminorum de quibus
etiā per Mat.hic quia eorum lapſus in
ducit deſertionem appellationis.vnde
Cep.ſua caute.74.colligit ex iſtis.vij.
cautelas illaqueandi appellantē circa
terminos.Et inquātum Matthe.hic di-
cit ꝙ iudex cautꝰ pōt dicere petēti apo-
ſtolos ſum occupatꝰ venias die vltima
termini tali hora:quia ſi ante vel poſt
cōpareat non excuſabit ꝛ remanebit de
ſerta appellatio p tex.cū gl.in cle.ij.de
ap.Amplia etiā ſi iſte pendente illo ter
mino iteruꝫ appellaret.qꝛ primo appel
latiōe deſerta nō iuuabit ex ſcḋa.vt eſt
ſolēnis deciſio Rote tit.de appel.23.in
antiquioribus.qꝛ non ꝓſequēdo in ter-
mino eſt queſitum ius appellato qḋ per
ſcḋaꝫ appellationē nō tollit.c.ab eo.de
ele.l.vj.Sꝫ oēs iſte cautele limitant dū
mō iudex a quo detulerit appellationi.
ſecus ſi nō deferat ſed ꝓcedat nō obſtā-
te appellatiōis interpoſitiōe.qꝛ tūc nō
pōt terminos pfigere vel aſſignare In-
no.in.c.vl.de ap.Ro.eo.ti.deci.16.in an
tiqs.ſpe.de reſ.§.vidēdū.℣.veruꝫ Cep.
vbi.ſ.ro.ſing.163.incip.iudex a quo cū
cōcor.quas ibi dedi.Caue tamē qꝛ iſta
limitatio ſolet reprobari.dixi in addi.
ad predictuꝫ ſingulare.ꝛ ratio eſt quia
ſi iudex nō defert non etiam eſt opus
quod aſſignet terminum.ꝛ ſic reſpōde
ad dictum Inno.cum ſequacibus.

ſit ſaluari in peculio caſtrenſi vel quaſi
ſimiliter videmus in citatione:nam ci-
tatio facta vt quis compareat die feria
to eſt nulla niſi exprimat cauſa ſpecia-
lis quod illo tempore poſſit procedi.vt
no.Innocen.in.c.preterea.de dilati.et
Bario.in.l.ij.ff.ſi quis in ius vocatus
non ierit.

20 ❡ Ro.bonam practicam quod omnia
inſtrumenta habent executionem pa-
ratam ſicut ſententia valet quod dum
ſit contractus debitor deferat iuramen
tum creditori quod iuret eum teneri ſi-
bi puta in cētum.nam ſi creditor ita iu-
rauit habebit hoc iuramentum execu-
tionem paratam in.l.poſt rem.ff.de re
iud.et.l.non erit.§.dato.ff.de iureiurā.
vbi ꝗ dicit ſe mirari quod practica hanc
viam non inuenit,idem eſſet ſi creditor
deferret iuramento reo et ipſe iuraret
ſe debitorem eſſe.Sed hec practica non
eſt ita tuta.quia poſſet debitor habita
pecunia fallere creditorem et iurare ſe
debitorem non eſſe et eſſet tutus.l.qḋ ſi
deferente.ff.de dolo.

21 ❡ Rot.practicam qua vti poteſt iudex
a quo interlocutoria vel diffinitiua ap-
pellatur quando vult illaqueare appel
lantem et facere quod appellatio ha-
beatur pro deſerta primo quod apoſto-
los petitos in forma communiter vſi-
tata ipſe non tradat incontinēti ſed re-
ſpondeat ſe traditurū eos die pen.ter-
mini iuris talis hora puta.xvj.tunc eñ
ſi appellans nō compareat dicta hora
coram eo p apoſtolis petē.appellatio eſt
deſerta nec excuſat ſiue ante ſiue poſt
cōparuerit vt in clemen.quis.de app.
ſecundo quod prefigat appellanti ter-
minum certum infra quē arripiat iter
a loco vbi eſt ſententiatū ad locum vbi
moratur iudex ad queꝫ.ſi enim ille hoc
non facit appellatio eſt deſerta.vt in.c.
peruenit.el.ij.extra de appell.ꝛ in.c.cū
cauſa.extra de re iud.Tertio quod pre
figat alium terminum infra quem ap-
pellans debeat ſe preſentare iudici ad
quem quod ſi non facit appellatio eſt
deſerta.vt in.c.perſonas.extra de app.
valet tamen tantum arreptio itineris
vel preſentatio per procuratorem quātuꝫ
p principalem

per principalem.l.j.ff.de pcur.quarto ꝙ prefigat appellanti alium terminum infra quē debeat pſentari iudici ad quē apoſtolos dilatorios vel refutatorios quod ſi non facit appellatio eſt deſerta. & eſt tex.ſingularis coniuncta glo.quē omnes tenent in.l.preſens.C.de appel. ſi tamen iudex a quo ſtatuiſſet ſimpliciter appellanti terminum ad proſequendum puta ad vnum menſem intelligit id eſt ad inchoandum proſequi.⁊ tunc non ſufficit infra terminū arripere iter ſ3 oportet ꝙ ſe preſentet iudici ad quē: vt in.c.cum ſit romana.extra de appel. ⁊ ibi no.Barto.in dicta.l.preſes.de ap. alium modum vide in cle.ſi ante.de do. ⁊ contuma in.gloſſ.magna in princi.et per Inno.in.c.paſtoralis.de offi.deleg. in.§.morum ⁊c.

22 Not.mirabilem modum extorquendi confeſſionē vel conſenſum aduerſarij tui valet ꝙ tu mittas ei breuem literaꝫ in qua dicis quod rogas ꝙ ipſe reddat ſibi centum ad q̄ ſe tenetur ex cauſa depoſiti vel dicas quod tu emiſti ab eo domum ſuam pro.c.aureis.nā ipſe ſimpliciter accipiendo literaꝫ nō proteſtādo aliquid in oppoſitum.videtur fateri depoſitum et aſſentire venditioni.l.ſi filiusfa.la.ij.ff.ad macedo.⁊ l cle.j.de ꝓcura.⁊ hanc doctrinaꝫ ponit Bar.in.l. quo enim.§.j.ff.rem ra.ha.⁊ in.l.cum tabernam.§.idem queſiit.ff.de pig.⁊ videtur text.iūcta gl.ff. depoſi.in.l. publia. in fi.vbi Bar.etiā hoc tenet.Et vt ſcias hoc practicare.cautela eſt ꝙ teſtes quibus preſentibus dabitur litera per nūtium habeant copiam litere et quod tantum ſtent quod coram ipſis litera aperiatur.

23 Not.ꝙ omnes leges ⁊ omnia ſtatuta que permittunt preſcriptiones cum mala fide contra reales vel perſonales vel miſtas actiones ſi valent ipſo iure quia ſunt cōtra ius cōmune ⁊ nutriūt peccatum.vt in.c.vigilanti.⁊.c.fina.de preſcrip.⁊ in regula poſſeſſio.de re.iuris.in.vj.peccat enim q̇ ſciens ſe teneri.ad.c.ex cauſa depoſiti mutui vel vēditi recuſat ſoluere ſicut poſſidens rem alienam ſcienter.⁊ hanc doctrinam ſeu

22 No.mirabilem modum ⁊c.Iſta materia proprie tractat.in.l.filiusfa.hic alle.ꝑ Matth.de qua tñ vide etiā ꝑ Bal. in.l.cū q̇s.C.de iuris ⁊ fa.ign.col.ix.in ṽ.q̄ro.an lex poſitiua vbi plene.⁊ d' iſta cautela vitit Bart.in.l.omnes po- de etiā per Alex.cōſil. lxxviij.in.j.vol.adde etiā Feli.vbi alq̄ adducit ⁊ facit mētionē de mat.hic.l fi. ꝯdicta tñ nō allegat in ꝓemi.decre.col. vj.ṽ.ſcd's caſus.de iſta materia ſeu cautela.vide etiā Barto. Cep.cautela ſua. xxiiij.vbi iſtud ſingulr̄ limitat niſi l talib' lr̄is cōtineret calcul' rōnis de datis ⁊ receptis vt fieri aſſolet ⁊ vltimo loco ponerētur in literis qd' deberet reſtitui certa ſumma q̄ reſtat.q2 l3 q̄s retineret lr̄as nō ꝑ hoc diceret ꝯfiteri cōtēta i.i lr̄is eſſe vera ꝑſertim reſtitutionē ſed poti' diceret lr̄as retinuiſſe vt videret an calcul' rōnis eēt bñ fact' ꝑ tex.no. in.l.cū ſeru'.ff.de ꝯdi.⁊ de.ꝙ bñ no.l ꝯriuꝫ tñ eſt tex.in.l.emptor.§.luci'.ff.de pactis intelligēdo vt ibi ꝑ Bal.⁊ ful.ſ3 magiſtrū meū.in rep.in.l. admonēdi. col.lxiij.ṽ.⁊ ex hoc habes.de iureiurā.

23 No.ꝙ omnes ⁊c.Ibi ſaluari.tñ adde qd' idem tenet panor.in.c.qm̄. col.v. poſt But.⁊ ibi Feli.co.ij.de preſcri.vbi dicit hanc eſſe communeꝫ opi.quam tenet Matthe.hic cōfirmatur ex his que late dixit idem Feli.in.c.j.xx.col.verſi. tertius caſus.de conſti.circa gloſſ.in.c. fraternitas.hic alleg.ſecus vbi actio nō eſt mere in penam ſed q2 viſuꝫ fuit legi ſic cōuenire reip.vt in actione de dolo ⁊ ſimili quia ſi interuenit dolus ex ꝑte alteri' tenet.vt pulchre ꝑ Abba.vbi.ſ. propter glo. ſing.in.c.admonere.xxxiij. q.ij.ex qua dicit Abb.in.c.licet cauſaꝫ. xiij.⁊.xv.eo.de proba.quod vbi ius agēdi fundat ſuper peccato nunꝙ̄ preſcribit.et ex eo intulit Bald.in.l.j.xxij.col. C.qui accuſare quod in penis ſpecialibus non currit preſcriptio.not.Specu. in titu.de ſen.prola.§.fin.ṽ.⁊ quod ſm canones ceſſante auteꝫ dolo bene currūt dicte preſcriptiones vt in redhibitoria quanto minoris.⁊ ſi.vt per Hoſt. quem Abb.vbi ſupra.alleg.

24 ¶ Not. q tpo ꝛc. Uide cle q̄diu. de appel. vbi diſponit de hac materia ad plenū ꝛ ibi bonus tex. Ad iſtud no. q fa talia iuris vel ſtatuti poſſent ſuſpendi non prorogari. Adde Ludo ro. in. l. ij. ff. d re iud. ꝛ Bal. in. l. puli. ff. de iuſti. et iur. in cēturio. q̄ſi in fi. de vulg. ꝛ pup. idē tenet Cy. l. auf. ei qui. C. de tēp. app. vbi tn̄ Bal. tz. ꝯriū ꝛ Bar. in. l. fi. p illū tex. eo. ti. ꝛ Sād. vbi plura iducit. i. c. ex rōe. co. ij. l pn. de ap.

25 ¶ No. q i oib' caſib' ꝛc. Ibi ꝯfeſſio. tn̄ amplia ſiue ſit volūtaria ſiue ꝯtētio ſa. ꝛ p Jo. an. i addi. ſpe. quē refert pan. in. c. q̄uis. de re iudi. ꝛ pri' p Bu. ſubdē tē qd facit qualequale pūdiciū ſed qd immo plene preiudicet firmat Alex. in l. ſepe. in antepe. col. de re iudi. pmo qꝛ cui noceret ſnia nocent acta. vt p Abb. vbi. ſ. p. c. iter dilectos. de fide iſtr. cū cō cor. de qb' p Alex. in. l. is apud quez. C. de edē. ꝛ p alias rōnes de qb' p Alex. in d. l. ſepe. Ad iſtud vo qd dt hic mat. de trāſactiōe ꝛ cōpromiſſo ꝛc. Adde qd idē tz pan. i. c. auditis. hic alle. i. vij. col. ꝛ i d. c. q̄uis. poſt Bu. i. ij. col. dicētē. idē in pacto ꝛ iuramento. idē ēt Pau. de eleaz. in cle. j. de reſcrip. cū cōcor. iſta tn̄ elegā ter limitant trib' no. modis per Sand. in. d. c. q̄uis. col. antepe. poſt princi.

26 ¶ No. regulā ꝛc. Et qd i caſib' in q̄ bus ſnia lata ꝯ vnū alteri preiudicat de quibus p doctēs in. l. ſepe. de re iudi. ꝛ in. c. q̄uis. extra. eo. ti. iſtud itelligat dū mō terti' ſciat aliū agere de cura ad ipz ſpectāte ac etiā ſciat illd ius ſibi tertio cōpetere ſec' ſi ſolū ſciret aliū agere ꝛ ignoraret ius ſibi cōpetere dicit Inn. in c. ſuborta. quē extollit Bu. ꝛ Abb. ibi in iij. col. vꝫ. Inn. dicit ꝛ Abb. in. d. c. q̄uis. col. vij. adducēs p hoc qꝛ ignorās nō vi det iuri ſuo renūtiare. l. maf. ff. de in offi teſ. xxxviij. di. placuit. cū ſi. facit dictū Bart. in. l. j. §. fi. ff. de iti. actuqꝫ pri. cum cōcor. limita tn̄ iſtud niſi ſit caſus i quo ſentētia de ſui natura faciat ius quo ad oēs. qꝛ ſnia facta ius nō infecta ſciētia patiētia vel ignorātia vt in cā ingenui tatis. abb. ſingulariter in. d. c. q̄uis. fa cit. l. ſi ſuperatus. in prin. de pig.

illa queſtione an valeant ſtatuta circa ius diuinum idem tenet Angel. in. l. ſe quitur. §. ſi viam. ff. de ſer. vrb. pred. et. l. fi. ff. quēad. ſer. amit. ꝛ in. l. ait pretor. §. itez ei. ff. ex quibus cau. ma. Saluari tn̄ poteſt vltima opinio in vno caſu: ſcz qn̄ debitor non peccaret recuſando ſolue re. vt quia eſt obligatus ad merā penaz putat ad duplū vel quadruplum actio ne furti. nā ſcdm ius diuinum ſcdm fo rum cōſcientie. non tenetur q̄s ſe offer re ad ſoluēdum penam etiā eam peten ti in iudicio vl' extra. xij. q. ij. c. fraterni. vbi eſt textus ſingu. iuncta glo. ꝛ no. do cto. in. c. dilecti. extra de arbi. ꝛ hanc do ctrinam poſuit do. Ant. in. c. fi. extra. de preſcrip.

24 ¶ Not. q tempus inſtantie cauſe ap pellationis bene poteſt ſuſpendi p cō promiſſum vel alias de cōſenſu partiū vt in auf. ſi tn̄. C. de tēp. app. ꝛ in cle. q̄ diu. de app. Sed illud tps iam non pōt prorogari vt in. c. abbate. extra. de tem. appel. ꝛ no. Cy. ꝛ Bar. in auf. ei q̄. C. de appel. ꝛ clarius Jo. an. in addi. Spec. in tit. de app. in. §. nūc breuiter ꝛ ratio di uerſitatis eſt qꝛ durāte tēpore ſuſpēſio nis non poteſt procedi in cauſa appel lationis ſed in tempore prorogato ſic ſi teneret prorogatio.

25 ¶ Not. q in omnibus caſibus in qui bus ſententia lata contra vnum: ꝛ acta probatoria facta contra eum plene pre iudicant tertio iſtud eſt verum quando eſt lata cōtra preſentem confeſſio tamē in iudicio non preiudicabit tertio ſicut non preiudicaret tranſactio communi promiſſum proceſſus et ſententia arbi. l. ſi dictum. §. ſi compromiſero. ff. de euí. ꝛ no. Inno. in. c. auditis. de preſcrip. et in. c. cum ſuper. de re iudi. in penul. col. ꝛ Bar. in. l. ſi perluſorio. ff. de ap. ipſe tn̄ videtur tenere contrarium in. l. ij. ff. iu dica. ſolui.

26 ¶ No. regulam quod in omnibus ca ſibus in quibus ſententia lata contra vnum plene preiudicat tertio illud eſt verum quando preiudicat contra pre ſentem ſecus ſi contra abſentem etiam per contumaciā. quia tunc fingitur eſſe iniuſta quo ad preiudicium tertij. l. qui

repudiantis.in fi.ff.de inoffi.teſta.⁊.d.
l.ſi perluſorio.⁊.C.de pig.l.preſens cuꝫ
ſimi.Et per hoc ſequitur quod ſentētia
diffinitiua principis vł principaliter la
ta contra abſentem non facit ius cōmu
ne.⁊ ideo tertius non preiudicat ſecus
ſi contra preſentem.l.fi.C.de legit.⁊ ibi
gl.no.canoniſte in.c.in cauſis.extra de
re iudi.

27 ¶Nota quod ſi promitto tibi preſenti
⁊ tacenti dare.c.ex cauſa donati.tu vi-
deris conſentire et ex tali nudo pacto
oritur hodie actio.⁊ datur conditio ex
l.ſi quis argentum.C.de do.per regu-
lam.l.qui patitur.l.ſi remunerandi.§.ſi
paſſus.ff.man.et tamen ſecus eſt ſi in-
terrogaui te ſic tu promittis mihi codi
cem etiam centum aureos ex cauſa do
nationis ⁊ tu reſpondiſti promitto codi
cem et centum aureos et ego tacui.nā
quo ad.c.aureos non dicitur contra-
ctum pactum nudum.et ideo non veſti
tur coherentia ſtipulanti.l.j.§.ſi ſtipu-
lanti.ff.de verb.obli.nec hodie daretur
conditio ex illa.l.ſi quis argentum quo
ad illos.c.aureos. Et eſt ratio quia tu
reſpondens videris te nouiſſe obliga-
re per ſtipulationem quo ad centum ſi
cut quod ad codicem per regulam.l.iā
hoc iure.ff.de vulga.et pup.ſed in cen-
tum non valet ſtipulatio.quia non pre-
ceſſit interrogatio ergo non valet pa-
ctum.l.j.§.ſi quis ita.de verbo.obliga.
l.j.§.cum qui.de conſtitu.pec.ſecus for
te eſſet ſi fuiſſet duplex.verbuꝫ ł reſpō
ſione.ſ.ꝓmitto vt promitto tibi codicē.
⁊ promitto centum aureos.nam tūc di
ceretur eſſe pactum nudū quo ad.c.au
reos et etiam ſecundum iura antiqua
produxiſſet actionem vt veſtiatur cohe
rentia ſtipulationis.l.petens.C.de pa-
ctis.et hunc paſſum a nemine vidi ta-
ctum.

28 ¶Nota quod actor qui egit poſſeſſo-
rio vel petitorio appellauit a ſententia
diffinitiua vel interlocutoria lata in fa
uorem rei.et appellatione pendēte ſpo
liauit reum poſſeſſione rei de qua erat
queſtio intelligitur renuntiaſſe appel-
lationi idē ſi iniuſte turbauit reum in
poſſeſſione ſua.vt in.c.cum ſint.extra de
appel.⁊.c.cuꝫ teneamur
eodem ti.ſecūdum verā
lecturam.

29 ¶No. quod appellans
recte et rite ab interlo-
cutoria et ipſo iure ex-
emptus a iuriſditione
iudici a quo.⁊ ideo ipſo
iure non valet proceſſus
et ſententia quem ⁊ quā
iudex a quo poſt appel-
la.fecit.vt in capitu. per
tuas.de ſenten.excom-
muni.⁊.c.licet.eodem ti
tulo.li.vj.⁊ ad audiē.re-
cte.de appella.in tantū
quod non confirmare-
tur per deſertionem ap
pella.poſtea factam. vt
eſt text⁹ in dicto.c.licet.
ſecus eſſet ſi proceſſus
fieret poſt deſertionem
per iudicem a quo.quia
tunc valeret etiam ſi ap-
pellans nunꝙ fuiſſet ci
tatus immo quod plus
eſt ipſe vt verus contu-
max non poſſet appel-
lare ab interlocutoria.
vel diffinitiua lata con-
tra eum abſentem.vt in
cap̄.per tuas.et in.c.ſe-
quen.extra de appella.
et not.eodem titu.c.di-
recte.vbi quero quis ap
pellaſſet ab interlocuto-
ria iniuſte alies non ri-
te.quia non appellaſſet
in ſcriptis vel non ex-
preſſiſſet cauſam graua-
minis ſpecialiter: tunc
planuꝫ eſt quod dicitur
verus ꝯtumax ita quod
iudex a quo poteſt proce
dere ad vlteriora eo am
plius nō citato.vt in.c.
ij.extra de do.et contu.
libro.vj.et in cle.j.eo ti-
tulo.

30 ¶Nota ꝙ licet procura
tori ad lites non poſſit

30 ¶Nol. ꝙ lꝫ ꝓcura tori ⁊c. In fi.vltra are ti.et Alex. i.§. calima chus h̄ al- leg. vide ꝑ feli.in.c.cū olim el.j.ꝺ offi.dele.et in.c.cauſaꝫ q̄.col.ij.cuꝫ ſeq.ꝺ re iu di.ſede. de ſe.cōſil.lij. qꝺ inci.Ti ti⁹ fecit ꝓ curatorem Lud. cōſil. cccxxxiiij. col.4.⁊ ꝯſ. cccclxij.

ſolui hoc.l.iure.ff.de ſo lu.⁊ ſic multominus poſ ſet talis procurator träſi gere vel paciſci.l.ſed ſi titium.ff.de pac.illud ta men debet limitari niſi procurator habeat libe ram adminiſtrationem illius cauſe. quia tunc etiam poterit tranſige re et multomagis ſolu tionem recipere. vt in capitulo qui ad agẽdum in ſi.de procuratoꝛib⁹.li bro.vj.ſecus ſi inſtrumẽ to dicatur concedens in predictis plenam et li beram adminiſtrationẽ quia tunc intelligitur habere liberam ſolutio nem ſuper inſtantia nõ ſuper cauſa nec poſſet ſo lutionem recipere.vt ſin gulariter ponit Bartol. in.l.qui roma.§.calli machus.ff.de verb.ob liga.et predicta debent intelligi quando procu rator habuit liberam ad miniſtrationẽ.certe cau ſe nominatim expreſſe. ſecus ſi fuit procurator conſtitutus ad cauſam quam talis habiturus eſt cum petro martini cum libera.quia intelli gitur ſolum de lite ſe in ſtantia ⁊ quo ad illam tã tum cauſam dicitur ha bere liberam. vt ponit Bar.in.d.§.

31 ¶Nota ꝙ proceſſus ad ſecundum decretũ dicitur continuatio eiuſdem ꝓ ceſſus cum proceſſu pro pter quem deuentuz eſt ad primum decretum. vt.not.Barto.in.l.ſi fini ta.§.iulianus.ff.de dam no infec.quod eſt notan dum propter ſtatuta que diſponũt ſub certa forma ſi occurrit mu tare notariũ pendente proceſſu inchoa to.Et ex hoc poteſt aliud inferri quod ſi poſt litem conteſtatam deuentuz eſt ad primum decretũ non poterit deuenire ad ſecundum niſi infra terminum nam poſtea expiraſſet ille proceſſus.l.ꝓpe randuz.in princip.C.de iu.forte tamen inchoandum nouum proceſſum per no uum libellum poſſet perueniri ad ſecũ dum decretum.

32 ¶Nota ꝙ ſi quis principaliter implo ret officium iudicis in quo petit aduer ſarium ſibi compelli cauere vel ſatiſda re puta heredem pro legatis conditio nalibus vel in diem vel etiam pure pre ceptum iudi.de cauendo vel ſatiſdãdo dicitur eſſe ſentẽtia diffinitiua.l.omni bus.ff.de iudiciis.⁊ nota Bart.in.l.j.§. fina.ff.de preto.ſtipula.ſecus ſi inciden ter petatur ſatiſdatio de iudicio ſiſti vel iudicatum ſolui.vt ipſe ibi not.⁊ hoc di ctum facit ad multa.

33 ¶Nota ꝙ ſi in poſitione ſunt expreſſa aliqua verba enunttatiua.Et ſi quis re ſpondeat ſimpliciter credo quod videt ſolum cõfiteri deducta principaliter in poſitione non autem enuntiatiue nar rata.exemplum ſi poſitio dicit ſic ꝙ pe trus filius ⁊ heres Joannis ſui patris fecit talem procuratorem ad lites.nam reſpondens credo videtur fateri procu ratorem nõ autem hec quod fuerit fili⁹ vel heres.õ hoc ponit ſingulariter Spe. in tit.de poſitione.§.ſeptimo.v.xij. Im mo plus audiui a dño Rogerio quod ſi poſitio ſic diceret ꝙ talis carnaliter co gnouit Bertam vxorem titii.⁊ ille re ſpondet carnaliter cognouiſſe dictam Bertam non videtur confeſſus illam qualitatem quod fuit vxor titij.Et di cit Bartolus ſic conſuluiſſe forte tamẽ poſſet dici predicta habere vim plene ꝓbationis.ſed quod ad vim ſemiplene probationis poteſt intelligi fuiſſe con feſſum enuntiatiue narrata.ar.l.nõ nu dis.⁊.l.non epiſtolis.C.de probationi bus.Sed contra predicta facit quod not.Barto.in.l.ex hac ſcriptura.in fin. ff.de do.vbi dicit ꝙ vba enũtiatiua pu re ponuntur vel capitulantur prolata

31 ¶No. ꝙ ſi q̃s ⁊c. Iſtd dictũ refert ⁊ ſeq̃ tur Feli.in rubr.de re iudi.col.aſi pe.circa fi. verſic.ſnia ꝙ quis.

33 ¶No. ꝙ ſi in poſi tiõe ⁊c. Ad iſtud vide magi.meũ vbi ponit regulã cuz xj. limita tionib⁹ in Lex his ꝟ bis.C.õ. te ſta.mili.

in iudicio poſt litem cõteſtatam indu⸗
cunt plenam probationem. Sed poteſt
reſpõdere quod illud dictum poteſt in
telligi in eo qui explicite ponit verba
enũtiatiua pura vel capitulãtia nõ au⸗
tem in eo qui explicite exprimit verba
enuntiatiua vt q̇ reſpondet credo po⸗
ſitioni alterius in qua ſunt verba enũ⸗
tiatiua ⁊ verba principalr̄ prolata pro⸗
pter ſe ad materiam vide Bartolum in
c.ſicut.la.ij.§.j.ff.de leg.j.

34 ℭNot.ꝙ ſiue in inſtrumẽto ꝓcurato⸗
ris dicatur Nicolaus de Carduis he⸗
res Franciſci fratris ſui vt dixit ⁊ aſſe⸗
rit talem fecit procuratorem ad lites ſi
ue ſimpliciter dicatur talis heres talis
fecit talem procuratorem ad lites illa
verba enũtiatiua plene probant illum
eſſe heredem talis vt ſingulariter po⸗
nit Bartolus in.l.gerit.ff.de acquiren.
heredi.

35 ℭNot.ꝙ heres ſoluẽdo creditoribus
hereditarijs implicite videt ex hoc he
reditatem adire quod eſt mirabile cum
hic actus poſſit fieri citra ius ⁊ nomen
heredis cum quibus poſſit ſoluere de⸗
bitũ alienũ.vt.l.ſoluendo.ff.de neg.ge.
⁊ de hoc ẽ tex.ſinglr̄is in.l.ſi.C.de iure
delibe.vide Barto.hoc no.

36 ℭNot.nouam regulam quam non po
nunt legiſte duplici pacto nudo ſuper
eadem re ex interuallo facto ſemꝑ orit
actio ⁊ de iure ciuili qđ patet q: ex p:io
pacto iducto iducta eſt naturalis obli⸗
gatio.l.j.ff.de pact.⁊.l.in his.§.impera
tor.ff.de ſolu. Ex ſecũdo vero pacto in⸗
ducitur actio de conſtituta pe.vt.l.j.§.
debitum.iuncta.l.qui autẽ.§.fina.⁊.l.
ſequẽti.ff.de conſtitu.pec.⁊ hanc regu⸗
lam ſenſit Hoſtien. extra de arbi.c.per
tuas.⁊ ibi clarius dominus Antonius
de but.in.c.quintauallis.de iureiuran.
Similiter dici poteſt quod ſi pactũ nu⸗
dum.iuramẽto ſit fultum ſtatim vel ex
interuallo appoſitum producatur actio
de iure ciuili.l.ſi quis maior.C.de tranſ
act.ꝗuis ex ſimplici iuramento de ali⸗
quid preſtãdo in futurum regulariter
non naſcitur actio vt obligatio natura
lis ſm ius ciuile.vt.l.ſi quis pro eo.ff.
de fideiuſſo.⁊ ibi per Bar.

34 ℭNo.ꝙ ſiue ⁊c. In fi.adde Bal.in.l.ſi
cut.de repu.here.⁊ vide Are in.l.gerit.
col.v.ver.item adde inquantũ Bar.tã⸗
git hic.de acqui.here.

36 ℭNo.nouã ⁊c. Adde ꝙ iſtã regulã po
nit etiã ra⸗
pha.i rubr.
ff.de ꝟ.ob.
Alexã.i.l.
legem.C.de
pac.vbi vi⸗
de alios
Moder.d.
Ant.l.c.cũ
ꝯtigat.đ iu
retur. Ma
gi.meũ i.l.
iuriſgẽ.§.ſꝫ
cum nuda.
col.v.ꝟ.ix.
fallitđ pac.
Lud.ro.tꝫ
ꝯtiũ.in.d.
rub.videla
tiꝰ ꝑ magi.
meũ in.l.ſi
ꝗs maior.
C.đ trãſac.
et i.l.lecta
col.x.ꝟſ.ſe
ꝗꝰ.ff.ſi cer
tũ peta.

37 ℭNo.ꝙ ſi quis reſpon⸗
deat poſitioni ꝑ hec ver
ba.credo ꝙ ſi limẽ appa
reat nõ videtur ſufficiẽ⸗
ter reſpõdere ſecus ſi di
cat nõ credo niſi limen
appareat. Et hoc ſingu⸗
lariter ponit Bart.in.l.
de etate.§.nihil.ff.de in
terro.ac.ſed hoc dictum
debet dupliciť limitari.
primo niſi ſtatutũ dicat
ꝙ debeat ſimplr̄ r̄ńderi
ꝑ ꝟba credit vel nõ cre⸗
dit ⁊ ponit Barto.in.l.j.
in prin.ff.de vul.⁊ pu.⁊
in.l.j.§.ſi ꝗs ſimplr̄.ff.de
ꝟ.obli.ſecũdo dꝫ limita
ri qñ illa ꝟba niſi limen
appareat reſtringuntur
ad acta facta in ꝓteritu
etiã in illa cã q: aut eſt
verum appareat ex act.
ꝓteritis ⁊ petitio eſt con
feſſata: aut nõ appareat
⁊ non intelligitur nega⸗
ta alias non credo qđ vi
detur ſufficiẽter r̄ńſum
q: ponẽs non releuare⸗
tur ab onere probãdi q:
debet ipſum facere no⸗
ua acta ꝓducẽdo inſtru⸗
menta vel teſtes ſicut ſi
nullã poſitionẽ feciſſet
hoc autẽ eſt ꝯ equitatem
⁊ ꝯ iura cum poſitiones
ſint inducte vt quis re⸗
leueť ab onere probãdi
no.i.l.ij.§.qđ obſeruare
C.de iura.ca.⁊ eſt tex.in
cle.ſepe.circa mediũ.de
ver.ſigni. Et ſic de facto
fuit obtẽtum me exiſten⸗
te aduocato.

37 ℭNo.
ꝙ ſi ꝗs ⁊c.
ad hãc ma
teriã vide
plene ⁊ ele
gãť ꝑ bar
to.Soc.tri
bus modis
limitãtẽ.in
rep.l.j.l iij.
col.ꝟſ.v.et
vlt.de vul.
et pu.

38 ℭNot.
ꝙ l can.⁊c.
In fi.dic ꝙ
glo.in cap.
fi.hic alle.
eſt in.§.et

38 ℭNo.ꝙ in cauſis ſum⸗

vt in ꝟ.iudicis.quã ibi Ge.dicit facere ad dubiũ.An ſi iudex ꝓfert ſnïaȝ nõ publicatis dictis teſtiũ partib⁹ nõ ꝯdicentib⁹ ꝙ vȝ ſnia ꝛ dicit eſſe dñ notanduȝ.

39 ¶ Not.ꝙ ab iterlocutoꝛia ꝛc.Adde ꝙ lȝ ab interlocutoria de iure ciuili regulariter non appelletur tñ de iure canõico appellaẽ etiã a minimo grauamie etiaȝ extra iudiciũ etiã ab illato vel cõminato grauamine futuro vt ſatis plene traditẽ ꝑ Phi.in rub.co.iiij.ꝛ in.c.ſuꝑ eo.el.ij.i prin.de ap.ab interlocutoꝛia ꝟo habẽte vim diffinitiue.ꝛ nũc in ꝓpoſito noſtro põt appellari ea foꝛma ꝛ ſolẽnitate qua appellaẽ a mera diffinitiua.vt in.c.j.de appel.in.vj.Bal.in.l.pe.in fi.C.quo.appel.Phi.in.c.ex rõne co.xix.ver.ſcdo limita.de appel.Rot.deci.lxxxviij.ibi ſed ꝯ pꝛimum membꝛum facit ꝛc.Adde ẽm Jo.an.Pan.ꝛ Mod.in.c.peruenit.el.ij. in glo.ij. ver.hodie.etiã hodie valeret appellatio qñ appellatur a p̃cepto habente vim diffinitiue etiã ſi non ſit expꝛeſſa aliqua cauſa in appellatione: qꝛ interlocutoꝛia habens vim diffinitiue regulatur ẽm naturam diffinitiue ꝛ expꝛeſſio cauſe in ea nõ requiriẽ.ꝛ ita eſt ſingu.limitatio ad cle.appellatum.de ap.vbi doc.maxime Flo.ꝛ ſequũẽ Moder.vbi.ſ.et Bald.in.l.in minoꝛi.C.de his q̇b⁹ vt indig.tȝ Ro.deci.xiij.q̃ inci.itẽ ſi iudex.ꝛ deci.lxxxiij.q̃ incip.itẽ ſi a ſnia ꝯcludẽtes ꝙ ab iterlocutoꝛia hñte viȝ diffinitiue poſſit appellari nulla expꝛeſſa cã grauaminis ꝛ qđ poſſit iuſtificari appellatio ex aliis cauſis quã expͣſſis ſicut appellatio a diffinitiua ꝛ ſubdit no.Jo.an.i.d.c.ꝑuenit.ꝙ qñ p̃cepta ſiũt cũ cauſe cognitiõe ꝛ poſt litẽ ꝯteſt. qñ hñt vim diffinitiue.al's ſec⁹.ꝛ ita eſt de mẽte gl.no.i.c.ex ꝑte in xp̃o.de ꝟ.ſi. ꝛ videꝑ ſpe.ti.de ap.§.j.ꝟſi.in quibus.

mariis in quib⁹ ꝓcediẽ ſine ſtrepitu ꝛ figura iudicij publicatio atteſtationum eſt neceſſaria vt in.c.fi.a contrario ſenſu de hereticis lib.vj.ꝛ po nit Bar.in extrauag.ad repꝛimẽdũ in ꝟbo figura iudicij. Sed dictum Bart.debet intelligi ẽm ꝙ is ꝯ quẽ ſunt ꝓducti teſtes ꝛ hoc petiit ſi aũt nõ petiit non eſt neceſſaria qꝛ ſemꝑ cẽſenẽ note iudicij atteſtationes no.gloſ.in.d.c.fi.ꝓbaẽ in.c.qualiter.el ij.§.debet.de accu.ꝛ in.c.ij.eo.ti.lib.vj.

39 ¶ Not.ꝙ ab interlocutoꝛia que habet vim diffinitiue ꝓpter duo concurrentia ſiue continẽtia.Pꝛimo quando non expectat aliam poſt ſe et ſic ea lata iudex eſt functus officio ſuo.Secũdo qꝛ imponit finẽ ꝯtrouerſie eiuſdẽ de quo eſt queſtio.appellãdũ eſt ea foꝛma qua appellaretur a diffinitiua ꝛ poteſt iuſtificari ꝛ impugnari appellatio ex nouis actis ſicut appellatio diffinitiua:ꝛ hoc ideo quia miſtum attribui debet ei extremo in quo plus incaleſcit.vt.l.queritur.ff.de ſta.ho.Et poteſt poni exẽpluȝ ſi iudex ad quem pꝛonũtiauit appellationem foꝛe deſertam vel non eſſe rite appellatum vel appellari nõ potuiſſe. ꝛ ideo appellationi deferendũ non eſſe nam̃ hec ſententia eſt interlocutoꝛia.l.pꝛeſes.C.quomodo ꝛ quãdo iud.Item poteſt poni exemplũ quando iudex abſoluit reũ ab obſeruatione iudicij pꝛopter exceptionem litis finite quam oppoſuit ad pꝛoceſſum ante litem conteſ. no.Bart.in.l.titia.ff.de accu.Item poteſt poni exemplum in pꝛecepto qđ fit contra confitentẽ in iudicio non pꝛocedente libello neqȝ lit.conteſta.Nã non eſt pꝛopꝛie diffinitiua ſed certa ſpecies no.glo.in queſtione tertia in ſumma ꝛ no.gloſſ.de elec.in capitulo dudũ.el.ij. facit quod not.per glo.ꝛ docto.in.l.fin. §.neceſſitate.C.de bo.que libe.Itẽ poteſt poni exemplum in ſecũdo decreto quod dicitur eſſe ſententia interlocutoria.vt notat Bartolus in.l.ſi finita.§.ꝛ ſi foꝛte.ff.de damno infec.Habeat etiã vim diffinitiue:quia imponit finẽ toti controuerſie.Et iſta concluſio videtur de mente Abb.ꝛ Joan.andr.in capitulo peruenit.el pꝛimo extra de appella. ꝛ clarius cõfirmat Baldus.Itẽ in.l.in minoꝛibus.C.de his quibus vt indig. quem ſequitur.d.Pet.de anch.in.l.iij. §.fi.ff.de appellationibus.ꝛ dominus Antonius in.d.capitulo ꝑuenit.ꝛ in capitu.ſi duob⁹.extra de appellationib⁹.

vbi refert do.de rota alias et pro predictis bene facit.l.ſi pecunia.C.de iuriſd.om.iudi.al's.C.de re iudic.vbi ſentit gl. iuncto tex.quod a precepto appellatur ſicut a diffinitiua ſecus eſt autem quando eſt alia interlocutoria que expectat aliam diffinitiuam poſt ſummam puta quando iudex eſt interlocutus actorem petentem reſtitui in integrum probaſſe etatem ⁊ leſionem poſitiones haberi ꝓ confeſſis vel aliquam exceptionē peremptoriam probatam eſſe plene vel legitime habere obſtare.quia tunc in caſibus in quibus appellari nō poteſt appellabitur vt a mera interlocutoria no. glo.in cle.ſi.de appel.Sed contra primum membrum facit.l.ait pretor.§.permittitur.ff.de minori.vbi Barto.videt tenere contrarium:ſed poteſt reſponderi ꝙ Bartolus ibi male loquitur et quod ibi ſufficit in generale tale preceptum eſſe iniurioſum vel iniuſtum vel poteſt dici quod ibi loquitur quādo debitor fatebatur in appellatione ſe eſſe minoris debitorem.⁊ ideo appellatio videbatur fruſtratoria manifeſte et ſic reſpuenda niſi inferatur ibi cauſa:ſcilicet quod iudex iniuſte precepit ſibi vel ſoluerit minori carenti curatore forte ex his infert quod ſi creditor habēs inſtrumentum vulgare poteſt precari bene vſitatum quod quādo eſt debitor obligat omnia bona ſua ⁊ conſtituit ſe precario nomine creditoris poſſidere hoc acto quod ſi non ſoluat creditori in termino liceat creditori ea autoritate propria occupare ⁊ vendere tanquam apud ſe iuſto pretio retinere implorauit officium iud.quo petijt eſtimatores aſſumi ⁊ declarari tales res valere preciū quo eſtimate fuerint ⁊ ſibi licere habere illas res emptas pro illo pretio et iudex pronūtiauerit ſuppoſito quod iſta pronūtiatio ſit interlocutoria prout ſenſit Bartolus in.l.ſi creditores.in vlti.col. C.de pig.quia tñ non habet vim diffinitiue appellatur ab ea ſicut a diffinitiua quod eſt vtiq̧ verum.

40 ¶No.ꝙ ſi actor ſimul cum libello produxit inſtrumēta ſua ⁊ poſtea facta lit. conteſta.non pōt ex illis inſtrumentis ferri ſententia pro actore licet contra eā nil fuerit oppoſitum ſicut producti teſtes ⁊ examinati ante lit.conteſta.regulariter non probant ad ſententiā fouēdum diffinitiuā vt in auẗ.de exhi.re.§.ſi vero ⁊c.quod iurent col.v.⁊ in capitulo quoniam frequenter.in prin.extra vt lite non cōteſt.Cauti ergo practici ſepe producunt in cauſa inſtrumenta alias producta et hanc regulam poſuit Feder.in quodam conſilio et eum ſequitur dominus Anto. de but.in capitulo.j.de proba.

41 ¶Nota mirabilem doctrinam quod quelibet vltima voluntas minus ſolennis in qua teſtator reliquit aliquid coniuncte perſone vel alteri perſone quam multū diligebat vȝ ⁊ ꝓducit actionez

40 ¶No.ꝙ ſi actor ⁊c.In fi.adde qd̕ cōſi. Fede.eſt.clx.incipiē.in chriſti ⁊c.caſus talis eſt dñs minus.ſequitur dñs An. vltra locum hic alle.in.c.cum veniſſet. in.iij.colum.de reſti.in integrum.c.cū dilectus.§.nos igitur in vltima colūna.de ordi.cogni. quia cuȝ talis productio ſit facta in iudicio ſummario ſcilicet ante litem conteſtataȝ non facit fidem in plenario per capitulum veniens cū materia de teſti. quod intelligit Frācisc⁹ de areti.in ca.j.hic alleg. quē ſequuntur Moderni.col.pen. quando tale inſtrumētum nō fuiſſet ipugnatum nec inſinuatus terminus ad impugnandum. nam ſi hec facta fuiſſent ⁊ conuentus accepiſſet copiam non oporteret amplius reproduxiſſe per id quod no.Bald.in.l. cos.§.ſinautem.in penul.colum.C.de appel.vbi dicit ꝙ poſt litem conteſt.nō eſt opus producere exceptiones peremptorias oppoſitas ante litem conteſta. quia ſcriptura ſemel producta ⁊ acceptata ſemper loquitur maxime qñ eſt producta ad cauſam probandi.ſed in caſu Fede.in conſi.ȝ.alleg.intelligitur qd̕ fuerit allegata ad alium fi.ſ.vt detur occaſio deliberandi reo.

ſicut ſi eſſet ſolēnis.⁊ de hoc eſt caſus ſingularis in.l.in teſtamento.la.ij.ff.de fideicom.li.ſm lec. quā tenet gl.ſing.quam doc.ſequunt in.l.eā quā C.de fideicō.puto tamen hāc regulā ꝓcedere ſolū in leg.⁊ fideicommiſſis heredibus tamen inſti-tutio facta de tali perſona non valebit vt poſſit ſuccedi iur.teſtati vt probatur.in.l.hac conſultiſſima.§.ex imperfecto.C.de teſti.vbi text.dicit qđ eſt ſpeciale in libertis ergo in aliis cōiunctis regula eſt in oppoſitū.ad idem facit tex.eadē.l.§.pe.Et no.hoc quia pauci ſcholares hoc ſciunt.

42 ¶ Not.qđ ſi heres rogatus eſt hereditatē reſtituere eccleſie vel alio pio loco tranſit dominiū i eccleſiā vel i locū aliū piū rerum hereditariarum nulla facta reſtitutione hereditatis re vel verbo.caſus eſt ſingularis in.l.fi.C.de ſa.ſan.eccle.⁊ Bart.in diſpu.que incipit filiū adultū inſtituit ⁊ ſic limitari dꝫ.l.aut facta.⁊.l.reſtituta.ff.ad treb.⁊ multa alia iura.

43 ¶ No.qđ lꝫ ſpeciale ſit i eccl'ia q ex ꝯtu vēditionis ⁊ donatiōis trāſfert in eā dñiū ipſo iure:vt.l.fi.C.de ſac.ſan.ec.poſſeſſio tñ non transfertur ſicut autem videmus qđ heres adeundo hereditatem acquirit dominium rerum hereditariarū.ſꝫ non poſſeſſionē niſi de facto apprehendat:vt.l.cum heredes.in princi.ff.de acquiren.poſſeſ.et hanc regulam ponunt doc.in.c.ij.extra de cōſue.p illū tex.a contrario ſenſu.bene probatur.⁊ facit ad predicta.l.ſciēdū ⁊.l.fi.ff.ex qui.cau.ma.

44 ¶ No.quod eccleſie gaudent fauoribꝰ conceſſis minoribus.xxv.annis cū illis equiparātur:vt.l.orphanotrophos C.de epi.⁊ cle.in.c.auditis.extra de i in te.reſti.⁊ de hoc eſt bona gl.inſti.de act.§.itē nupta concordat gl.xvj.q.ij.c.ſimiliter.⁊.c.literis.extra de pig.vbi tenent quod ſicut bona curatoris ſunt tacite obligata minori.vt.l.pro officio.C.de admini.tut.Item etiā bona rectoris eccleſie ſunt tacite obligata eccleſie pro mala adminiſtratiōe quod eſt no.propter multos fauores quos habēt minores ⁊ maxime propter illud quod lata ſententia contra minores dolo aduerſarū eſt ipſo iure nulla.vt.C.ſi ex fal.alle.per totum no.Bar.in.l.pe.ff.de iuſti.⁊ iur.⁊ l.ſi is ad quem.ff.de acqui.heredi. Sed iſta regula fallit in vno caſu.quoniam videmus quod ſententia lata contra minores indefenſos.ſiue nō habeāt tutorē ſiue habeant ⁊ recuſant eos defendere non valet:vt.l.cum ⁊ minor.⁊ ibi no.C.ſi aduer.rem iudica.⁊.c.contra pupillum.⁊.l.acta.⁊.l.fi.ff.de re iudicata. ſed ſnia lata contra eccleſiā habentem prelatū indefenſum vcꝫ.vt in.c.prout.⁊ in c.fi.extra de do.⁊ contu.⁊ in.c.cum ex literis.in fi.extra de in inte.re.ſed ſi careat rectore ⁊ ſic vacet eccleſia:tunc ſententia eſt nulla vt in.c.fi.extra ne ſe va. Et hec no.qꝛ a paucis tactum eſt.

45 ¶ No.qđ tempus ⁊ locus non ſunt de ſubſtantia in ſcriptura priuata vt in.l.cum tabernam.§.idē queſiūt.ff.de pig.ſed in publica.eſt de ſubſtantia.vt in.l.optimam.C.de contrahen.⁊ cōmit.ſtip.⁊ in.c.quoniā cōtra falſam.de pba.ſed primum debet limitari contra ſcribentem vel eius heredem ſecus ſi ꝯtra aliū vt not.Inno.⁊ domi.Anto.in.c.inter dilectos.de fi.inſtru.

46 ¶ No.qđ aliud eſt vēdere aliud eſt promittere vendere.⁊ ſic ex ſimplici pacto de vendendo non oriť actio vt ex pacto nudo.Item ex ſtip.de vendendo oritur ſolū actio ſtricti iur.ſed ex ſimplici pa-

46 ¶ Not.qđ aliđ ⁊c.ad iſtud vide gl.quam no.ibi Abba.⁊ Pau.de ca.in.l.bonefidei.ff.de eo qđ cer.loc.vbi vide magi.mcū col.ij.plene loqn tez adde ēt alex.ꝯſi.cc-xv.inci.viſo themate S.⁊ his qui copioſe ſcripta ſunt in ij.col.Are.cōſi.viij.inci.animaduerſie i primo dubio nō ꝓmiſſio de vēdēdo non eſt venditio

cto vendi.oritur actio bonefidei.Item
vbi venditio fit per ſti.prout commu-
niter fit hodie quando fit inſtrumentuȝ
publicum oriuntur due actiones.ſ.bo-
nefidei empti ⁊ venditi. Item ſtricti iu
ris ex ſtipulatione iur.probatur in.l.bo
nefidei ſm Iac.but.ff.de eo quod certo
loco:et notat do.fran.de rampo.in re-
pe.l.fi.ff.de condi.ob cauſam.

47 ¶ No.quod actiones que oriuntur ex
maleficio vel quaſi non videntur naſci
ex obligatione naturali ſeu iuregen.ſed
ſolum ex ciuili vel pretoria.vt eſt gl.ſin
gularis inſti.de iure.na.§.ius autem.in
ver.pe.ȝ illa gl.debet reſtringi in actio
nibus que dantur ad meram penam ex
parte agẽtis vel rei ⁊ hoc ideo quia de
iure naturali et diuino vel gentium nõ
tenetur quis ad meram penam applicã
dam aduerſario.xii.q.ii.c.fraterni.⁊ ſu-
pradictum eſt notabili.xxiiii.Sed vbi ex
deducto datur actio ad reſtitutionẽ.rei
iniuſte ablate vel ad emendam damni
illati per dolum vel latam culpam tunc
illa actio oritur ex obligatione natura-
li videlicet tam de iure diuino quam gẽ
tium.nam ad talem reſtitutionem vel
emendam quis tenetur.l.i.de fur.et ſic
debet intelligi quod no.Bar.ibi.⁊ inſti.
de obli.que ex deli.naſc.et ſic debet re-
ſtringi dictum Bart.in.l.ex hoc iure.ff.
de iuſti.⁊ iure.

48 ¶ No.quod vbi pro aliquo delicto im
ponitur pena arbitraria poteſt imponi
pena vſq ad mortem incluſiue.gl.eſt in
ſti.de iureiur.§.in ſumma.ſi tamen iu-
dex arbitratur quod imponatur maior
pena quam ſit ſolita imponi vbi de con
ſuetudine appareat dicit grauare ⁊ ma
lefacere niſi faciat ex cauſa.l.hodie.ff.
de pe.⁊ no.in.l.quid ergo.§.grauior.ff.
de his qui no.infa.et in.l.pe.§.ad cri-
men.de pub.iud.

49 ¶ No.quod omnes vſurarii ſunt infa-
mes hodie ipſo iure infamia ciuili.l.im
proba.C.ex qui.cau.infa.⁊ ibi notat p
Barto.hec enim communis regula qȝ
quicquid per ius ciuile eſt ſtatutũ con-
tra extorquentes vſuras vſurarum.vel
extorquentes vſuras vltra metam pre-
fixam:vt.l.eos.C.de vſur.hodie habet

47 ¶ Not.quod actiones ⁊c.In fin.Adde
idem tenet Bal.in.l.poſt deciſioneȝ.C.
de fur.⁊ in aut.ad hec.C.de vſu.Ioã.fa.
in.§.ius autem.inſti.de iure.na.Ful.et
bal.in.l.ex hoc iure hic alleg.vbi etiam
mag. me⁹ i
vi.col.⁊ ple
ni⁹ l.§.ſed
iſte.col.xx
vii.inſti.de
ac.plene et
feli.in cap.
i.in.xxi.co.
⁊ tribus ſe
quẽ.de con
ſti.Pan. in
prin.decre.
in nigro.in
ii.col. ang.
cõſi.xlii.in
cip.fratres
ſeruo ⁊.l fi.
vbi dẽ ꝙ ẽt
eccl'ia in ſo
ro ſ'cle põt
penã ↄuen
tionalẽ pe
tere ꝗties
cõcurrit cũ
intereſſe vt
ibi ⁊ de iſta
materia cõ
ſcie hẽ etiã
per Cano.
in.c.i.de do
lo ⁊ contu.
⁊ per Bal.
in.l.iubes
mus.§.ſa-
ne.el primo poſt pn.C.de ſac.ſan.eccle.

locum in quocunq ex-
torquẽte vſuras cum vſu
re indiſtincte ſint prohi-
bite de iure diuino ⁊ ca-
nonico adeo quod ſi qs
diceret contrarium poſ
ſet puniri vt hereticus:
vt in clemen.i.de vſur.⁊
ex hoc ſequitur quod ſi
frater meus inſtituit he
redem vſurarium poſſuȝ
rumpere eius teſtamen
tum p querelã inofficio
ſi teſtamenti vt inſtit.de
inoffi.teſta.§.ſoror.et.C.
de inoffi.teſt.l.fratres.⁊
ſic de facto conſuluit et
obtinuit do.Anto.de bu
trio.vt ipſe refert in ca-
pitu.raynutius.de teſta.

50 ¶ Not.magnum pericu
luȝ quod imminet quod
quotieſcunq quis iu-
rat in contractu ſe obſer
uare contenta in contra
ctu et non venire contra
nã ſi conueniat puta qr
nõ ſoluit in termino effi
cit infamis infamia ci-
uili ipſo iure nec admitti

49 ¶ Not.qȝ oĩs ⁊c.Ad iſtud vide.i.not.
antepe.⁊ bal.ↄſi.cccxl.in fi.incip.queri
tur an frater in prima parte.

50 ¶ No.magnũ ⁊c.Ad iſta vide per ſcri-
bentes preſertim Alexan.⁊ magiſtrum
meum in.l.ſi quis maior.hic alle.olex.
conſilio.cxxxi.col.i.vol.iiii.⁊ conſi.clv.
col.iii.vo.ii.⁊ conſilio.xlix.in.iiii.vo.in
v.col.fuit conſi.do.Ant.de prato veterĩ
⁊ vide conſi.frã.cur.xliii.in.ii.co.i prin.
vbi alle.iſtud notabile dictũ matth.

51 ¶Not.qđ cõſuetudo ⁊c.ad hoc vide ſi faciũt aliqua ex his q̃ dicit mag.meᵒ i l.đ qbᵒ.i.xxiij.col.đ legi.vbi facit mẽtio nẽ de dicto hic all'.de iſto dicto vȝ an cõ ſuetudo poſſit facere ꝓbationẽ al's inua lidã eſſe va lidã vel eȝ vide elegã ter more ſo lito ꝑ fel.in c.ij.in.ij.cõ cluſiõe poſt pañ. ibi de proba . vbi ponit regu lã cũ q̃nq; limitationi bus et vna elegãti illa tiõe quã ẽt ibidẽ limi tat.faciunt etiã q̃ dicit Fede.cõſ.xvij.inci.qđ talis eſt cõſuetudo epiſcopi.

52 ¶No.qđ ſi teſtator ⁊c.In fi.adde.d. Ant.bal.frã.de ar.pañ.in.c.in pñtia de ꝓb.iſtud idẽ tenẽtes ⁊ ro.in.l.ſtipulatio hoc modo concepta.col.vij.verſi.vlt.ad idem.ff.de ꝟb.ob.⁊ ab.in.j.parte ſtatu torũ.q.xv.⁊ ſeq.bar.in.l.ij.ff.de his que pe.no.Pañ.in.rep.c.eccl'ia ſancte ma rie.col.xxxj.de cõſti.eſt verum qđ Bal. tenet appoſitũ in.l.deo nobis.C.de epi. ⁊ cleri.ð.colum.⁊ Barto.⁊ Jmo.in.l.lu cius titius qui fratrem.ff.de herc.inſti. ⁊ bal.in auẽ.niſi rogati.C.ad.l.fal.et in d.l.deo nobis.dicit quod ita ſeruat con ſuetudo ⁊ dicit Pau.de ca.in.l.quoties ſub cõditione.ff.de ꝯdi.⁊ demõ.⁊ in.d. d.auẽ.niſi rogati qđ ita cõſuluit in facto cũ pluribᵒ doctoribᵒ ⁊ fundat ſe in intẽ tiõe teſtatoris ⁊ i hoc ẽt aliter ſenſit Pe. de anc.i rep.re.nemo põt in.v.q.de reg. iu.in.vj.ſed ꝑꝑ hoc nõ eſt recedẽdũ a ꝑ ma opi.ꝑ ea q̃ i ꝓpoſito elegãtiſſime di xit fel.i.c.i pñtia.col.xxv.de ꝓb.⁊ marie q̃ ſic ꝯditio retrahẽs a ꝯhẽdo mrĩmõio car.reijcit.l.titie ſi nõ nupſerit.ff.đ ꝯdi. ⁊ đmõ.ita ⁊ ſpũali cui rõni nõ bñ rñdet bal.i.d.l.đo nob.⁊ tenẽdo pmã opi đcla rat duobᵒ modis vt ꝑ fel.vbi.ſ.co.xvj.

tur purgatio more.l.ſi q̃s maior.C.de trãſa.⁊ vl tra hoc partiẽ penã q̃ co giẽ ad obſeruandum cõ tractũ aduerſe partis vl tra hoc ⁊ tamen aduerſa pars que nõ incurrit ꝑ iuriũ liberata eſt ab om ni eo ad quod tenebatur ex illo cõtractu vt in.l.ſi q̃s maior.⁊ eſt caſus ſin gularis vñ dico quod ſi vẽdidi tibi fundum pro x.⁊ obligaui me pro eui ctione ad duplum et tu mihi ſoluiſti.v.⁊ reſiduũ infra tres mẽ ſes promiſiſti ſoluere ⁊ iuratum fuerit per contrahentes nõ contrauenire ⁊ tu omiſiſti ſoluere in termino cogeres ad ſoluendũ ⁊ ego ero liberatᵒ a periculo euictionis.Et hoc dictum eſt multũ vti le propter eos qui faciũt cõpromiſſum in arbitratores ⁊ in amicabiles compo ſitores ⁊ iurant non contrauenire:arbi tratores vero laudãt qđ vnus alteri de beat infra menſem certũ q̃d facere:alte ri vero aliud infra annũ.nam primus q̃ cõtrauenit cogetur nihilominus ſerua re compromiſſum alteri ⁊ nihilominus alter erit liberatus ab eo,ſecus ſi idem erat terminus in quo vnã pars aliquid vel facere vel dare debeat alteri vel ecõ uerſo.quia tunc nullus eorum incurrit periurium vel penam aliquam niſi vnᵒ perfecte adimpleuerit pro parte ſua vt in.c.conſtitutus.de pe.⁊ ibi no.l.cũ pa ter.§.libertus.de lega.ij.⁊ in.l.iuli.§.of ferri.de actio.empt.⁊ in.l.pendentem. eodem titu.

51 ¶Not.quod conſuetudo volens quod probatio imperfecta puta per famã vel per vnũ teſtem habeat vim plene proba tionis in oĩbus caſibᵒ ⁊ preſertim in cri minalibus vel ciuilibus de crimine nõ valet ⁊ eſt irrationabilis ⁊ inhoneſta.iiij. di.§.erit aũt lex.⁊ in.c.fi.de cõſue.facit c.j.de conſue.lib.vj.⁊ not.doc.in.c.j.de ap.ſed bene valet conſuetudo in certis caſibus ſpecialibus puta qñ agitur de priuando prelato irregulari.vel ignobi les vel priores eorum prela.vt eſt text. in.c.quia nos.de app.ſm lec.quã tenẽt doc.facit.c.dilectus.de fi.inſtr.⁊ qđ ibi not.Joan.an.in addi.Spe.in titu.de in ſtru.edi.§.compendioſe.ver.ſed nunq̃d de conſuetudine vbi dicit qđ ſicut con ſuetudo poſſet inducere quod probatio imperfecta habeat vim plene vel perfe cte probationis ita econtrario poteſt in ducere quod probatio que perfecta de iure communi non habeat vim perfecte probationis.

52 ¶Not.quod ſi teſtator relinquit mulie ri vel filie vel alteri centum ſi nupſerit ſi vero religionem intrauerit quin quaginta; tantum prout quotidie fit ſi

ſingrediatur religioneꝫ ita poteſt monaſterium petere centum ſicut poſſet ipſa petere ſi nupſiſſet nam reücitur illa conditio ſi nupſerit tanꝙ turpis in caſu in quo illa ingrediatur religioneꝫ que eſt impeditiua vite contemplatiue ſaltē indirecte vt eſt tex.in auē.de ſanctiſſi.epi. in.§.ſed hoc preſenti.colla.ix.et hoc firmat Joā.and.in addi.ſpec.in.iiii.parte ſuper rubri.de ſta.mona.et miror quod monaſteria monialium non practicant hoc.et vide do.Anto.in.c.in preſentia. de proba.

53 ¶ Nota vtilem regulam quod quotieſcunq apparet reum eſſe cōfeſſum i iudicio legitime totum id ſuper quo ꝓcedītur cōtra eum criminaliter vel ciuiliter poteſt condemnari quamuis totus proceſſus ſit ineptus no.Jnn.in.c.qualiter ⁊ quando.lo.ii.de accuſa.in glo.in ver.non negamus.bart.in.l.ſi cōfeſſus ff.de cuſto.reo.⁊ Ange.in.l.denuntiaſſe ff.de adul.⁊ eſt ratio quia ſic ſola confeſſio ſufficeret ſi nullus alius ꝓceſſus ꝓceſſiſſet.l.j.de cōfeſ.⁊ l.c.j.de cohſa.cle.⁊ mulie.⁊ multo magis ideꝫ dicit eſſe ſi preceſſiſſet aliquis actus nullus per regulam.in.l.j.in prin.ff.de rei vxo.act.facit quod in ſimili no.Bar.in.l.j. in pn. ff.de edendo.

54 ¶ Nota quod iuramentum eſt ſeruandum in ſui forma ſpecificam tantū qđ ſi ego promitto vel iuro tibi dare vł ſoluere infra annum.c.non poſſum cōpenſare cum alio debito te inuito ⁊ probatur in capitulo ad noſtram.⁊.l.j.de iure iuran.vbi docto.hoc tenent licet Bart. conſenſerit et non bene.vt in.l.amplius. in fi.ff.rem ra.ha.Ex hoc ſequitur quod ſi promitto vel iure aliquid tibi facere. puta locare domum vel colere fundum poſſum per iuramentum cogi ꝑciſe ad factum nec euado periurium offerēdo tibi intereſſe.ar.d.c.ad noſtram.facit capitu.venerabilē.in fi.de elec.⁊ ſic limitari debet regula.l.ſtipula.non diuidūtur in.§.celſus.ff.de verb.oblig.et hoc tenet domi.Ant.de but.in cap.ex reſcripto extra de iureiur.pro quo bene facit tex.in.c.quāto.extra de iureiurā.⁊ hoc cōfirmo ratione.nā ſi fauor vltime volūtatis hoc operatur quod quis preciſe cōpellitur ad factum.vt.l. fideicō. §.fi.ff.de le.iii. multomagis fauor religionis ſeu iuramenti.

55 ¶ No.qđ quotieſcunq iudex poſuit aliquem ad torturā illicite nullis ꝑcedentibus indiciis eſt preſumptio violenta qđ omnis cōfeſſio etiā poſtea facta dudum poſt torturā ſit illicite extorta.⁊ ideo reo nō preiudicat. vt eſt tex.i.l.pe.ff.de queſtio.ſm vnam lec.quam tenet Bar.quod intelligo qñ fuit ꝯfeſſus anteꝙ fuerat repoſitus in priſtinā libertatem ⁊ eſt rō qꝛ eſt ꝑſumptio qđ ſicut iudex ipm illicite extorſit: ita illicite euꝫ fecerit ratificare metu tormētorū futuroꝝ vł ꝑteritoꝝ ar. l.ſi cui.§.eiſdē.ff.de accu. qđ no.vbi ꝟo reus fuiſſet repoſitus in priſtinā libertateꝫ ⁊ poſtea rediret ad iudicē ⁊ coraꝫ eo fateretur delictū ſine dubio eēt puniēdus.l.j.C.de ꝯfeſ.Et pꝫ ex ꝑdictis in tertio notabili ꝓxie ꝑcedēti.facit.l. pe.de condi.ob tur.cau.

54 ¶ No.qđ iuramentū ⁊c.adde qđ iſtaꝫ opi.qđ inſtrm i forma ſpecifica receptū ꝑciſe ſuandū tenēt multi docto.ꝯ Bar. quos refert plene Ma.me⁹ in.l.cū q.§. ſi iuro.col.ii.ff.de iur.⁊ idē tꝫ are.dicēs ꝙ ꝯ bar.eſt cōior opi. in ꝯſ.c.ici. lōgitudo.⁊ alex.in ꝯſ. ccxxx.inci. viſis actis mihi tranſmiſſis l.iii. co.vbi dꝫ ꝙ opi.bar.dānat ⁊ ꝙ cōiter doct.tē. ꝯ eā lꝫ fuerit ſibi ꝯꝛius tenēdo opinio. bar.in ꝯſ.cliiii.inci.viſo themate ante ſcripto ivl. col. quā tꝫ ēt Jo.fa.et ꝙ plures alii qs ibi refert ma. me⁹ i.xvii. co.in. §.bonefide.iſti. de act. vbi dicit ꝯ iſtā opi.Bart. Jo.fab.⁊ ſequaciū eſſe caſuꝫ aptū ⁊ claruꝫ in c.ad nrām de iure. et ibi Cañ.oēs tenēt ꝯ dci.bar.⁊ pā.i.c.cū dilectus.in.xj.col.de or.cog.ꝯ quā etiā faceret qđ iuramētū ꝯpellit ꝑciſe ad factū ita qđ nō euadit piuriū ſoluēdo intereſſe vt eſt gl.ſing.in.l.ſi pecuniā.in pn.i gl. paruula.i ꝟbo neceſſe habeas.ff.de cōdi.ob cauſam.de qua late dixit idē ma. me⁹ in.§.itē ſi quis poſtulāte.iſti.de act.

¶ Not. hãc reg. zc. Iſtã regulã declara
z intellige vt plene p doct. maxime Ro.
Alex. z Fran. de are. poſt Bar. in. l. ſi q̇s
hic alleg. p pet. de ancha. in rep. c. cum
cõtingat. char. xxxviij. de iureiu. z ibi p
mod. p A-
lex. 2ſi. iij. l
iiij. co. in. j.
vo. 2ſil. liiij.
p totum in
iij. vol.
¶ Not. qḋ
legum zc.
Ad iſtud di
ctum vide
Mag. meũ
in. l. gñalr.
in vlti. verbis. ff. de in ius voc.

56 ¶ Not. hanc regulam q̄
iuramẽtũ habet hãc mi-
rabilem virtutẽ q̄ facit
actum valere prout va-
lere poteſt melius. l. cũ
pater. §. filius matrẽ. de
lega. ij. z non eſt alibi. et
ibi Bart. hoc tenet. z in
l. j. §. ſi quis pro eo. ff. de
fideiuſ.

51 ¶ Not. qḋ clerici zc. Ibi ſilr adde q̄ gl.
in. l. miles hic alle. approbat Anch. i re
pe. c. ſi. ppt. co. vj. de reſcri. l. vj. p tex. in
c. odoard. de ſol. vbi Abb. l. iij. col. indu
cit illũ text. z not. ibi Imo. poſt anch. di
cens hoc eſſe diligẽter mẽti tenẽdũ no.
Bart. Ange. z Imo. in. d. l. miles. z dicit
Abb. l 2ſi. xciiij. inci. in qõne heredũ. ij.
vol. j. col. qḋ ſicut res empta ex pecunia
militis ptinet ad ipm militẽ. lz ab alio
empta ſit. l. ſi vt pponis. C. de rei vẽ. ita
res ẽpta p aliũ de pecunia clerici z alr.
gl. z doc. in. d. l. miles. idẽ tz Sãd. faciẽs
mẽtionẽ de matth. hic in. c. cũ ex officij.
col. ij. circa pn. vbi plra allegat de pſcri.
z Alex. i. d. l. miles. 2ſiderãs q̄ puilegiũ
de quo ibi eſt datũ ob publicã vtilitatẽ
ne milites diſtrahãt a militia: ideo põt
fieri extẽſio ad clericos ne diſtrahant a
diuinis p allega. ibi p eũ. doctrinã igit
mat. hic ſpernẽs eq̇parationẽ clerici et
militis fieri niſi i caſib9 a iure expſſis
ſm doc. vbi. s. Sz ſeq̇ debem9 doctrinã
Pañ. in. c. j. de cle. egro. vbi dicit iſtã eq̇
parationẽ eẽ bonã niſi qñ dat inſtantia
ſpãlr vbi gra reſpectu ignorãtie iuris
reſpectu teſtãdi i q̇b9 differũt. facit. l. q̇
cũ vno. ff. d re mili. iũcto. c. pcepta. cũ gl.
lv. di. vbi doc. no. illã iſtãtiã q̄ carẽs te-
ſticulo nõ põt eẽ miles ſec9 th i clerico
adde ẽt qḋ iſtã opi. matth. ſeq̇tur etiam
mag. me9 i. l. Quis. col. iij. circa me. C. d
iuris z fac. ign. lz 2riũ tenuerit ibi fulg.

57 ¶ Nota mirabilem doctrinam ſi vera
eſſet quod poſt concluſum in cauſa po-
teſt quis producere inſtrumẽta dũmo-
do alleget ipſa de novo ad ſuam noti-
tiam perueniſſe. z hoc probat ſuo iura-
mento vt ponit Bar. in. l. admonẽdi. ff.
de iureiur. Contra tamen hoc non põt
fieri niſi petatur reſtitutio in integrũ.
Tenet. d. Ant. in. c. paſtoralis. extra de
exceptiõe pro eo bene facit. c. audiſtis.
extra de in integ. Sed contra hoc forti-
ter facit. pone eñ ad eius notitiam nõ
deueniſſe qḋ talia inſtrumenta eſſent
penes eum z pbet p teſtes ſe de nouo
inueniſſe. vel ad ei9 notitiam pueniſſe
qualiter pbabitur hoc: q2 de cõſcientia
ſua tractabit certe tunc credo qḋ ſtarẽ
iuramẽto ſuo. vt in. c. ſignificaſti. extra
de homicidio.

58 ¶ Nota vnum caſum quotidianum qḋ
eſt ſpeciale i mutuo qḋ minor. xxv. an-
nis quis recipit mutuũ carẽs curatore
ſi petat reſtitutionem in integrum non
habet neceſſe probare leſionẽ: q2 preſu-
mitur cõſumpſiſſe niſi aduerſarius pro
bet contrarium. vt. l. j. C. ſi aduer. cre.

59 ¶ Not. qḋ legum doctores z medicine
nõ poſſunt perſonaliter capi: quia gau
dent priuilegio pro debito z ex 2tractu
vel quaſi. vt eſt tex. ſingularis l. l. medi-
cos. C. de profeſſo. lib. x. z hoc etiã pri-
uilegio gaudẽt eorum filij z vxores. Et
ſtatutã ſimpliciter loquentia de capien
dis debitoribus debent limitari p. d. l.
medicos. et per. l. ij. C. de noxa. facit qḋ
no. Bar. in extrauag. ad reprimẽ. ſuper
verbo nõ obſtãte. z ibi vide pleniſſime
z quod not. in aut. qua in prouincia. C.
vbi de crimine agi oportet. vbi no. q̄. l.
noua ſimpliciter loquens nõ tollit pri-
uilegia clauſa in corpe iuris. Immo qḋ
plus eſt etiam ſi ſit clauſula derogato-
ria que diceret nõ obſtante etiam ali-
quo priuilegio. quod not.

60 ¶ Nota quod clerici in ſacris minori-
bus conſtituti nõ poſſunt capi etiam p
iudicem eccleſiaſticum etiam pro debi-
to ex contractu vel quaſi vt notat Io-
nes andree. in. c. ſi clericos. de ſenen.
excõmu. lib. vj. ad qḋ illum text. allegat
in. c. lator. de pig. et regulam. c. nuper. z

capi. ſame. de ſententia excommunica. ſec' ſi ſit debitor ex delicto vel ex cõtractu occaſione depoſiti: vt quia cõtractauit depoſitum vt in. c. j. extra de depoſi. & ibi do. Anto.

61 ¶ Nota quod clerici non gaudẽt regulariter priuilegio conceſſo militibus armate militie niſi quatenus hoc ſit expreſſe a iure depoſitum. & ideo nõ gaudent priuilegio. l. pñie. C. de iur. et fac. ignorã. per Bar. ibi hoc tenet. Similr non gaudent priuilegio: quia exigi poſſint quatenus facere poſſint deducto ne egeãt. in. c. odoardus. de ſoluti. & ibi. no. lz glo. & Bar. videantur ſentire contrarium in l. j. alias in. l. miles. in pñ. ff. de re iudica. quinimo videtur dicere plus Ricardus malum. qđ equiparãtur milites armate & celeſtis militie vnde ſm eũ idez in priuilegio. l. j. C. de iur. & fac. ignorã. qr dici cõtrariuz eius quod hic dicitur. nã vbicunq; ſm ipſum ibi datur aliqđ priuilegium militi vel alicui cõtra ius cõe non extẽditur ad ꝯſtias. ſed hoc eſt huiuſmodi ergo &c. non obſtãte. l. fori. quia illa purificat quantũ ad dñium nõ quo ad alia priuilegia ꝗcquid ibi dicat Barto. & an priuilegio quod quis non poſſit ꝯueniri vltra ꝙ facere valeat poſſit renuntiare. dic quod ſic ſi cõceditur perſone nõ renuntiatur. l. alia. §. elegãter. ff. ſoluto matri. ſec' ſi aliter. l. verũ. §. fi. ff. pro ſo. & l. ſciendũ. & l. ſi conuenerit. ff. de re iudi.

62 ¶ Nota quod ſi reus poſt lit. cõteſta. in actione furti vel alia famoſa ſe abſentauit: & feratur ſentẽtia contra eũ abſentem vel indefenſuz legitime tñ citatũ irrogatur ſibi infamia iuris ſicut ſi ſentẽtia lata eſſet contra eum preſentẽ. vt. l. nõ ſolum. §. fi. ff. de pcur. & l. j. §. de que. de poſtu. vbi pbat text. iuncta glo. quod licet talis ſit effectus infamie. ſi tamen petat & obtineat rationẽ in integrũ propter abſentem cauſam iuſtam tollit in cõſequẽtiã infamia irrogata. Bar. videtur tenere contrariũ in. l. ictus fuſtiũ. ff. de his qui not. infa.

63 ¶ Nota cautelam quod ſemper reus in reſpondẽdo libello ſemper opponat illa verba non animo litem conteſtandi. Nam per reſponſionem talem nunꝙ inducitur litis conteſtatio ex quo ipſe non conſenſit. vt notat gloſſa in lege. j. C. de lit. conteſta. quã doctores cõmuniter tenẽt iudex tamẽ debet ei mãdare quod pure litem cõteſtet: & ſi ille recuſet nõ poterit ille pronuntiare litem haberi pro conteſtata. ſed ratione contumacie pcedet ad primũ & ſecũdum decretum. vt not. per gloſſ. & Bartolũ in lege conſentaneuz. C. quomodo & quando iudex. vbi dicit Bartolus quod illa gloſſa facit verecũdiam multis doctoribus iuuenibus.

64 ¶ Not. aliam cautelam quod reus in aliqua parte ſuarum expoſitionum in loco qui nõ ſolet multum ponderari ſed tranſcurri petat preſtari iuramẽtuz de calumnia: qm ex quo apparet hoc petitum fuiſſe: non poteſt expreſſe vel tacite remitti: & ſi contra fiat proceſſus eſt nullus. l. ſecũda. ſed qr. C. de iur. calum. & eo. ti. c. j. lib. vj. ſec' eſſet

63 ¶ Nota cautelã &c. In fi. adde Spec. in titulo de lit. conteſta. §. primo. verſiculo illud etiam not. cum aliis pluribus verſicu. ſe. Baldus in lege vnica. in tertia colum. C. de lati. li. tol. per Abbatem. et docto. in lege prima. C. de lit. cõteſt. in terminis faciunt nota p Feli. in capitulo cum M. columna xxij. de cõſti. et per docto. maxime Magiſt. meum in lege non ſolũ. §. morte. de ope. no. nun.

64 ¶ Not. aliam cautelã &c. Adde magiſt. meũ l. l. iuſiuran. & ad pecunias. §. ij. circa prin. vbi dicit qđ cauti aduocati qñ rñdẽt libello & negãt narrata pnt narrant poſtea petũt l fine iurari đ calumnia nec vlterius inſiſtunt. vt ſi poſtea omittitatur reddat totus proceſſus nullus ſcđz Jo. de :in. §. ſed quia veremur hic alle. Imo. & Alex. in. l. qui bona. §. ſi alieno. ff. de damno infec. & vide omnino Magi. meum vbi ſupra. quia limitat iſtud duobus modis: & ꝗdam alia pulchra dicit.

ſi nullo modo eſſet peti
tum.et econtrario actor
ſit cautus propter euitã
duz hoc piculũ qđ eſt ne
illa vba addant in actis
qđ facile poſſet fieri etiã
notario actore nõ ppen⸗
dẽte motu proprio pſtet
iurm de calumnia.

67 ℭ No. qđ venditor ꝛc. Ad iſtđ viđ pleni⁹ p mat. ifra in' no. 171. incipi. vlti mo no. vnã doctrinã ꝛ vide q̃ ibi addidi: ꝛ p alexand. et alios in. l. q meo. ff. đ acqui. poſ.

65 ℭ No. q ſtatutũ vel cõ⸗
ſuetudo diſponẽs qđ nõ
ſit neceſſe preſtare iurm
de calũnia non vz. vt in
c. ꝯſtitutus. ex̄ de fideiuſ
ſo. ꝛ in. c. certũ. de iur. ca
lum. vñ non obſtãte tali
cõſuetudine vel ſtatuto
proceſſus eſt nullus ipo
iure. ſi hoc iuramentum
fuerit petitum ꝛ nõ pre
ſtitum. ꝛ hoc hz locuz in
cauſis ſummariis in q̇b⁹
nõ proceditur in figura
iudicijs. vt i cle. ſepe. ex
tra de verbo. ſig.

66 ℭ Nota q in cã appella
tionis a ſnia diffinitiua
quãdo pcedit inter pre⸗
ſentes requirit lit. cõte.
et ſi obijciat pceſſus eſt
null⁹. l. j. C. ne lice. i vna
eadẽq₃ cauſa. ꝛ i. c. Ray⸗
naldus. extra de teſta. et
ibi no. ſz qñ pcedit vna
pte pñte ꝛ altera abſen⸗
te p cõtumaciã non re⸗
quirit lit. ꝯteſ. l. fi. §. illđ.
de tempo. appell. idẽ eſt
ſi vna pars ſit preſens ꝛ
alia ſiľr ſit preſens et ſic
contumax in non paren
do iuri ſui iudicis iubẽ⸗
tis litẽ conteſtari. qꝛ tũc
haberi dz pro abſente ꝛ
cõtumace in. c. cũ olim.
extra de teſti. ꝛ ibi no. p
do. Ant. bu.

70 ℭ No. q ſi ſtatutũ ꝛc. Ad hoc vide Mo⸗ der. in. §. q̃ daz abt. in ſti. de ac. ſz i terminis iſtis vide optimũ ꝯſ. alex. 82. in ci. in cauſa vertente. in. j. vol.

67 ℭ Not. qđ venditor qui
tenet tradere vacuã poſ
ſeſſionez emptori videt
liberatus eſſe ab actiõe
ex empto ſi in inſtro cõtineat qđ ipe cõ
ſtituit ſe rem venditã poſſidere nomine
emptoris no. per glo. ꝛ Bar. in. l. empto
ris. ff. de pact. qđ eſt limitandum niſi vẽ
ditor non poſſideat illam rem tempore
illius cõſtituti. qꝛ tunc illud conſtitutuz
nihil operat. l. q̄uis. ff. de acquirẽ. poſ.
ꝛ ibi vide. Et ideo ſit cautus emptor in
hoc ſeruãdo puta qđ venditor in inſtru
mẽto dotis vel alio conſtituat ſe nomi⸗
ne alterius poſſidere.

68 ℭ Nota quod ad hoc vt ſit vera ꝛ ppria
locatio requirit quod pẽſio ſit data vel
promiſſa ſed cõuenta in pecunia nume
rata: vt. l. j. §. ſi quis ſeruum. ff. depo. ſu⸗
ſtinet tamen libellus in quo quis dicat
ſe locaſſe fundũ tali p decẽ corbib⁹ gra
ni nã exponitur vſui cõceſſiſſe: ꝛ ſic lar⸗
ge ſumitur hoc caſu locatio in libello.
l. ſi olei. C. loca. ꝛ ibi p Bar. in. l. ſi inſu⸗
lã. ff. de preſcri. ver. ſec⁹ ſi actor in libel⸗
lo dicat quod agrimẽſor locauit ſibi ope
ras ſuas qꝛ tũc libellus dicit ineptus:
nec ſuſtinet. l. j. §. j. ff. ſi mẽ. fal. mo. dixe.
qđ tñ debent intelligi in eo q̇ erat publi
ce deputatus ꝛ tenebat hoc officiũ exer
cere. vt no. in. d. l. j. §. j.

69 ℭ Nota qđ poſſeſſorium adipiſcende ꝛ
quorum bonorum vel condito ex. l. vlti.
C. de edic. di. adria. tol. nõ datur heredi
qui ſemel poſſedit res hereditarias ad
quas agit: vt inſti. de interd. in. §. adipi⸗
ſcẽde. ꝛ no. gl. in. c. fi. extra de ꝯſeſ. li. vj.
qđ dz intelligi qñ poſſedit poſtq̄ adiuit
hereditatẽ ſec⁹ ſi poſſederat ante: ꝛ deſi
nat' poſſidere tempore quo adijt heredi
tatem: tũc enim ipſe non poſſidet vt he
res ſed vt alius. hoc ſibi non debet no⸗
cere. ar. l. in delictis. in. §. ſi extraneus.
ff. de noxa. ꝛ ſic pridie fuit iudicatuz me
aduocante.

70 ℭ Nota quod ſi ſtatutum dicat quod ſi
q̇s turbauerit aliquẽ in poſſeſſione ſua
incidit in penam centũ quorũ dimidia
applicet fiſco ꝛ alia parti turbate. Orit
ex illo duplex via agendi. ſcilicet ciuili
ter ꝛ criminaliter per not. in lege tertia
§. primo. ff. de ſe. viola. ꝛ ſic ſequit quod
ſimul nõ poterint intentari. lege prima
C. quando ciui. ac crimi. preiudic. et le
ge ſecunda. §. primo. ff. vi bono. rap. cuz

ſi.ſecus ſi dicat ſtatutum ſi quis fecerit ſic condemnetur in cẽtum.quorum dimidia applicetur fiſco ꝛ dimidia accuſatori:quia tunc erit merum iudicium ciuile in totum.et reus condemnabit in totum ad ſoluendum totam penã fiſco et fiſcus exiget eam.ſed poſtea contra fiſcum accuſator regreſſum habebit ad dimidiam vt ponit not.Barto.in.l.ſenatus in.§.ſi vero ſenatus.ff.de iure fiſci.Quid autem ſi dicat condemnet in centum quorum dimidia applicetur fiſco:ꝛ alia offenſo debeatur.puto tamen quod adhuc habeat locum dictum Barto.quia non poteſt dici quod ante condemnationẽ nata eſt queſita ſit aliqua actio offenſo.quia ſtatutum dirigit verba ad iudicem.et ſic iudicis officio nobili fit condemnatio in centũ.et ſic per viam accuſationis.vt inſtitu.de publi.iudici.in prin.alias ſi diceremus contra quod oriretur iudicium ciuile ꝛ criminale non poſſet fieri in eadem ſentẽtia ad centũ per dict.legẽ primam cum ſimi.Itẽ pro hoc vltimo facit illa regula quod eadem clauſula debet determinare duo determinabilia pariter.l.iam hoc iure.ff.de vul.ꝛ publi.

72 ¶ No.vnam regulam mirabilem quod licet fiſc⁹ cõſueuerit habere multa priuilegia.ꝛ ſic cauſa fiſci videatur prima facie fauorabilis tamẽ in dubijs ſemꝑ eſt iudicandũ contra fiſcum quã ꝓ eo vt eſt tex.ſingularis in.l.non puto.ff.de iure fiſc.quod intelligo ſiue ſit dubium de iure propter opi.doc.ſiue ſit dubium puta quod duo ordinariũ ferant ſententias contrarias ſiue ſit dubium in ꝓbationibus.vt quia fiſcus et reus probauerunt contraria ꝛ probationes fuerũt pares:lꝫ Joã.and.et do.Ant.tenuerint contrariuꝫ qꝛ cauſa fiſci ſit fauorabilis ſicut cauſa aduerſarij.vt in capitulo ad nòſtram.extra de teſti.ꝛ Jo.andreas in titulo de teſti.§.qualiter.

73 ¶ Nota vnam doctrinam mirabilem videlicet quod;quotieſcunqꝫ quis autoritate propria faciat iure permittente propter quem aduerſarius incurrit periculum mortis vel magni ſupplicij corporalis intelligitur renuntiaſſe au-

72 ¶ No.vnam regulam ꝛc.adde ꝙ barto.i.l.nõ puto.hic alle.dicit ꝙ ſi fiſc⁹ apponat inſtrm ꝯ priuatũ ꝛ priuatus oſtẽdat aliud eodẽ die ꝯfectũ.ꝛ nõ apparet de prioritate inſtrm ꝑuati pſumit pri⁹.

toriati ciuili ſibi competenti,ad meram penam ꝓ illo delicto.vt eſt tex.ſingu.in.l.interdũ.§.qui furez.ff.de fur.ꝑ qd ſeq̇tur qd ſi marit⁹ ſtatuto permittẽte licite occidit vxorem deprehenſam in adulterio videt renuntiaſſe lucro dotis qd debeat habere ꝓpter adulterium.l.conſenſu.C.de repu.lꝫ Bar.videat ſentire contrarium in lege ab hoſtib⁹.§.primo.ſol.matri.Secus puto vbi

adde etiam Bald.in.l.dotis.C.de iure do.ſꝫ caue ſm ſeli.in.c.paſtor.in ꝟbo ad idẽtitatẽ.d reſcri.qꝛ licet iſti ſimpliciter loquantur tñ.l.nõ puto.itelligit qñ tractat de lucro fiſci ꝛ de dãno priuati.

vt in pena applicãda fiſco.ſed vbi agit de dãno fiſci in dubio preſumit ꝓ fiſc o Ja.de bel.in.l.vnica.in fi.C.de cad.tol.ꝑ tex[illegible].l.j.C.de iure fi.li.x.ſm vnã lec.quã[illegible]it etiã Bar.ibi Sal.in.l.ſi debito[illegible] de priui.fiſ.et Alex.in.l.j.in ꝑn.ff.ſo.ma.Ad iſtud no.vide etiã ſand.licet predictaꝫ nõ alleget in.c.duob⁹.co.ij.poſt mediuꝫ de re iu.Iſtud not.refert ꝛ ſequitur magr̄ meus in.d.l.j.col.x.circa med.ff.ſo.ma.ꝛ ad.l.non puto hic alleg.vide vnũ pulchrum et nouum intellectũ per Bartho.ſoci.in.l.j.in.ij.colũ.ff.ſolu.matri.

73 ¶ No.vnã doctr.ꝛc.In ꝑn.adď qd iſtud dictum refert ꝛ ſequit mag.me⁹.in.l.naturalit.ꝛ.§.nihil.cõe.col.xiiij.circa medi.ff.de acq̇.poſ.ꝛ facit illud qd in ſilti dicimus qd ſi appellãs lite pen.ſpoliauit aduerſariũ vr̄ appellatiõi renũtiare ſecus ſi añ iudiciũ itẽ no.inn.i.c.ex pte.d pſcrip.no.gl.i.c.nõ ſolũ.de ap.i.vj.ſeq̇t Bal.i.l.pſcriptiõe.in.x.col.C.ſi ꝯ ius vl vti.pu.ꝛ in.c.an ſit.de appel.ꝛ.in.d.c.ex parte.de preſcri.ad iſtud no.vide Bar.ꝛ alios in.l.ab hoſtib⁹.§.ſi vir.ff.ſol.ma.tangit aliq̇d magr̄ me⁹ in.l.marit⁹.col.j.ver.iſta.l.j.fallit.C.vnde vir.ꝛ vxor.

74 ¶ Nota qđ ſtatutũ ⁊c. Iſta q̃ſtio eſt multũ dubia et diſputabilis de qua per Bar. i cõſi. inci. q̃rit an ſtatuta. ⁊ alio ɔſ. inci. ſtatuto cõis ſterzani cauet ⁊ i cõſi. q ſtatuto cauet q vir ⁊ Bal. l. l. fi. C. de do. pmiſ. et l. l. ſi pater ignorãs. ff. ſol. ma. An ge. in. l. pre diorũ. in fi. ff. ad. l. fal. et in. l. ſi cũ dotẽ. §. pt. ff. ſolu. ma. Ray. ð for. in. l. ſi meri to. ⁊ ibi Ra pha. cu. et pau. de ca. ff. ſolu. ma. An. ɔſi. clx xxj. ic. p̄mit to ad cui dentiam et in aut. pre terea. C. vñ vir ⁊ vxor. Alexã. i. l. ſi dõatariꝰ. §. fin. ff. de ɔdi. ob cãz cũ aliis cõ cor. ibi per eũ alle. no. th ſm ma. meuz in. §. fuerat col. xxvij. in fi. inſti. ð act.

ex forma ſtatuti vel par tis maritꝰ debuit lucra ri certã partez dotis p̄ moriente vxore: qꝛ huic lucro nõ videtur renun tiaſſe. qꝛ nõ inſurgit hoc propter delictuz. ſed qñ cũq vxor premoriat ha bet hoc ex ſtatuto vel pa cto. ergo ⁊c. facit. l. quẽ ſeruum. ff. de ver. obli. ⁊ in hoc caſu põt ſaluari dictum Bart. preſertiz. qꝛ in tali parte quam lu crat vir ipſe ðꝛ hr̃e tit. nõ lucratiuũ: ſed oneroſum ppt onera matrimonij p̃terita. l. ſi donatariꝰ. §. fi. ff. de condi. ob. cau.

74 ¶ Not. quod ſtatutum diſponens quo[illegible]ritꝰ debet lucrari [illegible]diaz dotis ſibi datam [illegible] ha bet locum in pro[illegible]ſſis. vt not. Barto. in. l. iube mus. §. ſane. C. de ſacro ſanc. eccle. ſecus ſi ſtatu tum dicat lucretur dimi diam dotis. ar. l. ſi dona turus. §. fi. ff. de cõdi. ob cauſam.

75 ¶ Not. quod diſponens qđ vir premortua vxore

quod dictum ſtatutum non habet locũ in dote promiſſa incerta vt eſt quando mulier ſimpliciter nubit intelligit em̃ tũc dare in dotem illud quod primo de dit iuxta glo. in. l. mulier bona. ff. de iu re dotium. ⁊ Bartolus in queſtione mu lier habẽs amplũ patrimoniũ. ita alle. qđ vult Nico. de neap. in rub. ff. ſol. ma tri. vide etiam quod decidit Lud. ro. in conſi. cccxiij. inci. in caſu propoſite con ſultationis in primis eſt cõſiderandũ.

lucretur dimidiam dotis habet locũ ſi ue fuerit traducta ad domum mariti ſi ue fuit ſubſequuta copula carnalis ſiue non dummodo fuerit cõtractum matri moniũ p verba de p̄ſenti. vt. l. nuptias. ff. de reg. iur. l. nihil. ff. rerum amo. ⁊ ibi no. per Bart.

76 ¶ No. qđ oẽs leges que volunt quod pro illatione cadaueris ſit locꝰ religio ſus ita qđ deſinat eſſe in cõmercio no ſtro. vt. ff. de relig. per totum. inſti. de re rum diui. poſt prin. ſunt correcte de iu re canonico quod in hac materia preua leat quãdo locus non poteſt fieri reli gioſus ſine autoritate põtificis vt in. c. ad hoc. de relig. do. no. gloſ. xij. q. ij. c. in eccleſiaſtico. Et no. Innoc. in. c. abolen de. de ſepul.

77 ¶ No. quod poſitio que continet duo puta quia commodaui tibi codicẽ ⁊ vo lumen. tu reſpondes non credo de codi ce videtur tacite fateri de volumine et hoc intelliguo ſolum ad preſumptionez ⁊ qđ ad ſemiplenã pbationẽ que indu cit ex illa tacita cõfeſſione. vt in. c. nõne de preſum. vbi hoc videtur eſſe de mẽte glo. ⁊ doc. iuncto. c. fi. de iureiur. qđ no. quia quotidie accidit. idem etiam ſi ex traiudicialiter interrogaui te ſic. nõne ego tibi ɔmodaui codicẽ ⁊ volumẽ et tu dixiſti non eſt verum de codice per di ctum. c. nonne ⁊c.

78 ¶ No. doctrinam mirabilez q quoties cunq in aliqua regula continentur ali qua facienda a religioſis ⁊ apponit cer ta pena ieiunij duorum dierum vel ſi mul religioſi conuenientes licet volue rint gñaliter ſeruare regulã nõ incur rũt trãſgreſſionẽ voti nec peccatũ mor tale qꝛ intẽtio conditoris regule videt limitaſſe ſuuz p̄ceptũ vel prohibitionẽ quo ad illã penam tm̃. ⁊ hoc apparet in regula fratrũ p̄dicatorũ. Et hoc tenuit Jo. an. poſt hoſt. ⁊ Thomã de aquino in. c. relatuz. extra ne cle. vel mo. qđ eſt notandũ propter doctores ⁊ ſcholares q̃ iurãt ſeruare ſtatuta q̃ dicunt tale qđ fieri vel non fieri ſub certa pena. Item eſt ratio q̃ multũ limitatur no. per bar. in. l. ſi quis p eo. ff. de fideiuſ. ⁊ in aut. ſa cramenta. C. ſi aduer. ven. ſuppoſito qđ

opi.

opin.Barto.ibi ſit vera quod nõ firmo ad preſens.

79 ¶ Not.doctrinam mirabilem quam a nemine vidi tactam que eſt differentia inter ſcripturam epiſtole et ſcripturã libri rationum in hoc naz ſi in epiſtola quam mihi miſiſti continetur qualiter tu a me recepiſti centum ex cauſa depoſiti.⁊ ꝙ ex illis tali die reddidiſti.xxv.et tali.die.xv.⁊ tali die.x.⁊ tu remanes debitor in effectu in.xxx.tamẽ recepta epiſtola poſſum illam approbare quo ad centum que fateris te habuiſſe in depoſitum et denegare te reddidiſſe illa ſeptuaginta.nam hec dicuntur eſſe ſeparata capitula.textus eſt in.l.publia.i fi. ff.depo.⁊ ibi tenet Barto.⁊c.clarius in Laurelius.ff.de lib.lega.⁊ pro hoc facit l.ſ.C.de probationi.⁊ not.in.l.ſi quidẽ. C.de excep.ſed in libro rationum tuarum continentur accepta a me ⁊ data a te mihi iſta data ⁊ accepta dicuntur ita annexa quod ſi ego probo intentionem meam ex libro tuo quo ad centũ teneor etiã ſtare illi libro quo ad accepta et data a te mihi probatur in.l.quedam.§.fi. ff.de edẽ.et ibi Bar.hoc tenet ⁊ facit.l.ſi quis ex argẽtariis.§.ſi quis rationem. ff.de eden.

80 ¶ Not.ꝙ quotieſcunqꝫ in inſtrumento ſunt appoſita aliqua verba que ſunt de ſubſtantia ad valorez actus de quo agitur illa verba plene probãt enũtiatiue narratum eſſe verum quo ad valorez illius tantum niſi aduerſarius pbet oppoſitum.vnde ſi inſtrumentum dicit qḋ ego promiſi cẽtũ titio ſeruo ſempronij quo ad hoc vt ſtipulatio probe valeat vt eſt caſus in.l.optimam.C.de contrahen.⁊ commit.ſtipu.ſed ſi poſtea inter me ⁊ ſempronium diſputaretur queſtio de dominio illũ illa confeſſio non preiudicat in fauorem ſempronij.vt probatur in.c.illud.de preſum.⁊ ibi tenet Do. Ant.quod no.quia facit ad multa Bar. tamen in hac materia videtur habuiſſe bonum intellectum in.l.hac conſul.ff. de dono.

81 ¶ No.ꝙ Bart.tenet quod ſtatutum diſponens quod victus victori condemnetur in expẽſis videtur addere iuri cõ

Singularis

79 ¶ No.doctrinã mirabilẽ ⁊c.In fi.Ad hoc vide Pañ.in.c.relatũ.col.ij.℣.ij.quo ⁊ regla.hic alle.vbi plene.iſtud examinat.deinde ponit duas limitatiões vide etiã p beatũ tho.ij.ij.q.clxxxvj.ar. ix.cuius di muni hoc quod pro ex cta retulit i pte Archi. xxvij.q.ſ.c.ſ.⁊ Jo.cal.in.c.j.de ↄſti.vide etiam per Abb.⁊ mod.in.c.nam concupiſcentiam.eo.titu.vbi vide.

79 ¶ No.doctrinã ⁊c.Adde tex.in.l.publia.hic alle.⁊ dictũ Bar.ibi ſeqẽ Bal.i l.vnica.in.iũ.col.C.de cõfeſ.magr meꝰ in.l.de pupillo.§.ſi qḋ ipi ꝑtori.in.xxv. col.poſt prin.de ope.no.nũ.⁊ i.l.admonẽdi.col.xviij.℣.vj.limita.ff.de iureiur. Bal.in.l.rõnes.C.de pba.⁊ l.l.ſ.in vlt. col.C.de edẽ.Pan.⁊ Imol.vbi oĩno videas in.c.bone.ij.de poſtu.pla.Imo.in c.ij.in.xj.col.de fi.inſtru.Ang.in.l.ſumptis.C.de admi.tu.⁊ Sal.in.d.l.ſ.in vlt. col.C.de eden.⁊ multũ notabiliter Pau. de caſt.in.l.publia.§.fi.p illum tex.ff.de poſi.vide etiã plene Magi.meũ i repe. d.l.admonendi.col.lũ.

80 ¶ No.ꝙ quotieſcunqꝫ ⁊c.Ad iſtud no. vide mag.meuz in.l.ex his ℣bis.col.iiij. ℣.vij.fallit.de teſt.mili.vbi tñ illũ text. ꝫ iſtud format vnã op.⁊ vide Alex.ↄſi. 136.incip.viſo ⁊ examinato proceſſu.in xij.col.ad fi.⁊ ſeq.⁊i ↄſi.cccxliij.inci.ſup cauſa ⁊ lite.in.ij.col.vide ẽt ad hoc magi.meũ.in.l.is apud quem.col.vlt.C.de eden.⁊ eundẽ magi.meũ vbi ẽt pulchre loquiẽ more ſuo in.l.iuriſgẽ.§.qḋ fere. in.ſ.col.ff.de pactis.

81 ¶ Not.ꝙ Bar.⁊c.Adde qḋ immo ſi lex puideat p ipſo rõne officij iudicis ſtatutũ nõ dirigens verba ad iudicẽ adderet remediũ ex ſtatuto iuxta.d.l.vnicã. de condi.ex.l.⁊ gl.in.c.certificari.de ſepul.qḋ tũc remanet ſtatutũ But.imo.in c.ſicut romana.de reſcri.⁊ ibi Feli.col. pe.ver.limita ſcdo.ita Bart.in.l.iij.§.ſi rem.de le.iij.cũ cõcor.de quibꝰ p Alex. in.l.properãdũ.§.ſinaũt alterutra.C.de iudi.ita ẽt Bu.in.c.ex pte.ſcdo per illũ tex.de ver.ſig.cũ gl.j.in fi.ſed vbi ex diſpoſitiõe iuris cõis eſſet introducta diſpoſitio.ex.l.tunc ſtatutum nõ geminat

Matthei Mathesilani. m

Vid. decis. Fabri 276 lib. 2. ver. 1. ...

ipſam cōditionē.ita Bar.ꝛ Jmo.vbi.ſ. hoc modo tollit arg.rapha.cu.in.l.j.ad l.fal.q̄ conabat̄ ꝓbare q̄d ſtatutū nō in⸗ducat nouū remediū ſicut Mat.hic q̄n eū ſtatutū debeat ita intelligi vt aliq̄d addat iuri cōi.vide p doc.in.d.c. ſicut roma na.ꝛ p Sā. l.c.dilect⁹. de offi.ord. Aduerte tñ in eo q̄d.ſ. dictū eſt de ſtatuto di⸗rigere ꝟba ad iudicez ꝛc. nam vr̄ Fel.ſibi cō trari⁹ ſi re⸗cte pōdere tur in.c.ſi⸗gnificaue⸗runt.col.ij. circa fi.de pen ſis naſcitur actio vi ctori contra victum ſeu conditio ex ſtatuto.ideo ſi ſit lata ſentētia ſuper principali ꝛ nil ſit dictū de expenſis poterit vi⸗ctor inchoare ꝛ agere ꝓ expenſis.vt not.Barto. in.l.iij.in fi.ff.de leg.iij. ſed eius dictum non pu to verum quia ſi ſtatu⸗tū videtur dirigere ver ba ad iudicem dum di⸗cit condemnetur a iudi⸗ce et ideo non poteſt na ſci conditio ex ſtatuto ꝑ regulam quā ponit Bar to.in.l.j.ff.de cōdi.ex.l. Jtem hoc ſtatutum lo⸗quitur penitus per eadē verba per q̄ue ius cōmune ergo nullū vinculum ad⸗dit.ſed videtur eſſe recitatoriū iuris cō munis.l.ius autē ciuile.a contrario ſen ſu de iuſti.ꝛ iu.Et no.per gl.ꝛ doc.in.c. j.de conſti.lib.vj.ꝛ ſic debet intelligi q̄d officio iudicis mercenario fiat condem natio in expenſis.l.terminato.C.de fru. ꝛ lit.expen.cum ſimi.

excep.vide etiā ſi faciūt q̄ dicit Feli.lʒ ꝑdicta nō alleget in.c.eccl'ie ſancte ma rie.colum.j.de cōſti.Ad hec vide etiam Alex.cōſi.xlj.in prin.in.iiij.volu.barb. conſi.xij.col.viij.ad fi.primo vol.ꝛ cōſi. xxix.col.j.ꝛ conſi.xl.col.fi.ꝛ cōſi.lj.col. xxv.eo.volu.primo.ꝛ imo.conſi.v.ꝛ cōſi. cxxxvj.in fin.

B ¶ Jbi.Sed dictuʒ Bar.pōt ꝛc.Ad cō cor.de quibus per Alex.in.l.paulus.la j.ff.de re iudica.et cum Matthe.tranſit idem Alex.in.l.nō ſolum.ff.de rei vēd. in apoſt.

82 ¶ No.regulā ꝛc.Jn fi.ibi ꝑdicta de bent limitari.adde Pan.in.c.finem.hic alleg.col.ix.ver.hoc limita verum arg. op.in.l.regula.ff.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ in c.j.de elec.lib.vj.in fi.ꝛ hoc eſt text.cuʒ gloſſ.not.in.c.ſacro.de ſen.excō.vbi p Fel.et quod no.per doc.in.c.vt debit⁹. de app.ſuper glo.fi.et vide eundem Fe li.in.c.paſtoralis.in fi.de iudi.Jmol.in quadam additione ibi in qua adducun⸗tur plurima conſilia et autoritates in propoſito.

B ¶ Sed dictum Bar.poteſt ſaluari ꝙ ſi ſtatutum loquatur per hec verba q̄d vi⸗ctus victori teneatur vel obliget̄ in ex penſis nam illa obligatio debet produ⸗cere actionem.l.licet.§.ea obligatio.de procu.ſed de iure communi non eſt na⸗ta obligatio ſeu actio pro expēſis.q2 re gula eſt ꝙ id quod venit officio iudicis non poteſt peti iure act.vel obligatiōis l.qui per colluſionem.§.j.de act.emp.ꝛ l.quintus.de adi.le.

82 ¶ No.regulam ꝙ quotieſcunq̄ in cau⸗ſa appellationis fertur ſentētia diffini⸗tiua ex actis veteribus tantuʒ factis in cauſa principali ſuccumbens debet cō⸗demnari in expenſis.ꝛ hoc habet locū non ſolum ſi ſuccumbat appellans.ſed etiāʒ ſi ſuccumbat appellatus q2 hoc ca ſu ſi ipſe appellans haberet ſententiaʒ poſt ſe latam non habet iuſtam cauſam litigandi quia ex quo fuit appellatum ab ea eligitur ꝑſumptio iuſtitie.ꝛ ideo debuit conſulere peritiores ꝛ renuntia re ſententie ſi erat iniuſta.ꝛ hanc regu⸗lam ponit glo.in.l.iuris ignorantia.de regu.iur.lib.vj.Bar.in.l.fi.ff.de re iud. Et clarius circa medium.l.generaliter C.de re.cre.et iuretur.quidam tamē te nuerunt contra in appel.quorum opi.re citatur in.c.finem litibus.de dolo ꝛ cō⸗tu.predicta tamen debent limitari niſi eſſet probabile dubiū iur.propter opi. doct.quia tunc ſuccumbens debet ab⸗ſolui.vt in autentica de iudi.§.oportet. colla.vj.

83 ¶ Not.practicam quod quotieſcunq̄ in cauſa principali vel etiā in cauſa ap pellationis producit̄ de nouo aliquod inſtrumentum vel publicantur aliqūe atteſtationes quo viſo.vel etiā quibus viſis tu es cert⁹ te debere ſuccumbere in cauſa debes ſtatim renuntiare liti.ꝛ

etiam cauſe ſimiliter et euitabis pari‑formiter etiam cõdemnationẽ expenſarum.arg.l.ſi quis inficiatus.ff.de pe.⁊ ibi etiã Bar.idẽ ſentit in.l.ꝓperandũ.§.ſinautem.C.de iudi.⁊ ibi clarius.et ſi hoc non fiat tunc etiam victus condemnari in expẽſis debebit etiam a tempore producti inſtrumenti vel publicationis atteſtationum citra vſ ad ſententiam ſecundum Bar.vbi ſupra.ſed iſtã doctrinam puto limitari debere niſi inſtrumentum vel teſtes depoſũt de tuo facto hoc quia tu preſumeris fuiſſe in dolo vel ſaltem in lata culpa.l.ꝙꝙ ad velle.et ideo non debes euitare condẽnationem expenſarum.l.eum quem temere.ff.de iudi.⁊ inſti.de pena temere liti.§.ij.cum ſi.eodem modo debet limitari vulgaris doctrina qꝛ vbi in cauſa appel.feretur.ſententia ex nouis actis victus abſolui debet ab expẽſis:vt no.do.de rota.deciſ.ccxlj.

84 ¶ No.practicã quotidianam ꝙ quotieſcun reus conuentus ciuiliter qui debet ſolum pecunialiter condemnari inde ſi hoc occurret infamiã iur.vel facti vel aliam penam puta qꝛ vult ſtatutum quod cõdẽnatus in ſyndicatu vel barataria nõ poſſet habere effectũ vſ ad.xx.annos debet offerre realiter in iudicio totã penam ad quam cõdẽnari põt ⁊ tollere dicẽdo ſe nõ egiſſe lites et malle potius perdere hanc pecuniam ꝙ ſtare dubio euentui litis.et tunc non videtur fateri delictū ⁊ abſoluetur:qꝛ ſoluit.l.ſi reus paratus.ff.de procura.vbi Bar.ponit hanc regulã.⁊.l.iuſiur.⁊ ad pecunias.ff.de iureiur.ſed vbi non offert totam ſed partem tunc hoc ſibi nõ ꝓdeſſet.l.tutor.§.lucius.ff.de vſur. Unde ſi ꝑ falſo imponatur pena quinquaginta librarū ex forma ſtatuti vel imponitur pena arbitraria cum iudex hoc non poſſit arbitrari vltra penam quinquaginta librarum.⁊ reus obtulerit.xl.hoc ſibi non proderit licet poſtea cõtingat in ſententiã arbitrari de quadraginta tantũ vel minori ſumma.

85 ¶ Not.mirabile dictum Bar.quod ſi ſtatutum diſponat quod debeat citari quis ad domum vel perſonaliter videtur hoc addere iuri communi qd ꝑmo loco ſufficit eum citari ad domū nec ſit neceſſe primo eũ perſonaliter requiri in loco vbi vero ſimiliter deberet inueniri hoc ponit Bart.in.l.iiij.§.pretor.ff.de dam.infect.cuius dictum videtur ſequi.d.Ant.in.c.cãm.extra de dona.Sed hoc dictum ſemꝑ mihi diſplicuit quia ſtatutum loquitur per hec verba ꝑ que ius commune ergo debet recipere interpretationes iuris:quia videtur mere recitare ius cõmune:vt.d.l.ius autem

84 ¶ Not.practicam quotidianã ⁊c. Adde magiſtrum meum in.l.iuſiurandum ⁊ ad pecunias.§.fina.hic alleg.circa vltima verba.vbi addit ꝙ plures concordãtes vltra Bart.ibi late Bartho.cep.caute.xiiij. vbi ponit alias tres cautel.poſt Bar.⁊ Bal. l.l. furti.§. qui alieno. ff.de infa.

85 ¶ No. mirabile dictũ ⁊c. Ad hec facit.c. cũ dilect⁹. de cõſue.et l.ij.C.ð noxa.vbi ſtatutũ debet ita interꝓtari.vt non diſcordet a iure cõi dicit gl.⁊ barto.⁊ ibi per Mag.meũ in.l.ſi.§.in cõputatiõe.C.de iure deli.⁊ ſi hoc caſu videtur ꝙ ſtatutum nihil addat iuri communi.reſponde ex doctrina Imo.in.l.ſi vero.§.de viro.colũ.iiij.ff.ſol.mat.dum dicit quod qñ ſtatutũ poteſt aliquid operari interpretando id ſecundũ ius commune.vt per glo.magnam in.c.j.de conſti.in.vj.cũ concor.tunc exponitur ſecũdum ius cõe ſed ſi nihil poſſet operari interpretaretur contra ius cõmune vt aliquid operaret.vnde dixit Bal.in.l.ij.in vlti.col.C.quõ ⁊ quando iudex.⁊ in c.pe.de mil.vaſ.qui cõtu.eſt ⁊ in.l.non ſunt liberi.ff.de ſtatu.ho.quod ſtatutū dicẽs quem deberi ter citari operat ꝙ non ſufficeret vna citatio pro omnibus vt addat iuri cõmuni.Si tamen generare poſſet graue ꝑiudiciũ parti interꝑtãdo ſtatutũ vt addat iuri cõi nõ fiet talis interꝑtatio:vt ꝑ Pau.de ca.l.d.§.in cõputatione ſic intelligẽtẽ glo.ibi.Idẽ Imo.in.d.l.iiij.§.pretor.de dam.infec.hic alleg.per Mat.⁊ vtrobi Alex.

86 ¶ No.doctrinā ꝛc.In fi.adde ꝙ cō
tra Bar.ꝛ Bal.in.l.cōſentaneū.col.v.
C.qūo ꝛ qñ iud.imo.poſt glo.in.l.a di-
uo.§.ſi ſuꝑ rebꝰ.vbi vide alex.col.vij.l
glo.in.ꝟ integris ꝛ tribus.co.ſe.vbi di
cit opi.gl.
ꝯ Bart.ibi
eē veriorē
ꝛ magis cō
munem.
87 ¶ No.
ꝙ quoties-
cūqꝫ ꝛc.In
fi.ad hoc vi
de no.alex.
in.l.a diuo
pio.§.in vē
ditione hic
alle.col.xj.
in fi.ver.vl
ti.fuit opi.
cū col.ſeq.
vbi limitat
iſtā ꝯcluſio
nē bar.iiij.
no.modis
vide etiam
ꝑ bar.in.l.
rep.l.tale
pactuʒ.§.q
ꝓuocauit.vbi etiā ꝑ magiſtrū meū.ff.
de pac.ꝑ doct.in.c.ratiōe.de ap.faciūt
q̄ habent per gl.in.ꝟ.in iudicio.ꝛꝑ ſcri
bentes in.c.cū ſuꝑ.de re iudi.ꝛ ꝑ ro.de
ci.349.inci.itē ſi executor triū ſniarū.
88 ¶ No.ſingulare ꝛc. Adde ma.meū
do.Iaſo.vbi refert ꝛ ſequitꝛ iſtud dictū
in.l.j.§.huius ſtudij.col.iij.in ꝓn.ver.
ſij.limita.ff.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ vide que no
taui ad ſingulare Ludo.vbi idem tenet
nume.345.incipi.Tu ſcis ꝙ ſacerdos.
90 ¶ No.ꝙ vbicunqꝫ ꝛc.Ibi ſaluo niſi
ad dictum Bar.in.l.moꝛe.adde eundē
Bar.in.l.ambitioſa.in vlt.col.ff.de de-
cre.ab oꝛ.fa.ꝛ in.l.ij.§.fi.in vlt.col.ff.de
op.le.Inno.ꝛ Abb.in.c.ſignificauit.de
coꝛpo.vi.ꝛ in.c.ꝗ in coꝛrigēdis.de offi.
oꝛdi.adde etiam magi.meū in.l.ius au
tem ciuile.col.ij.ver.iij.adde de iuſti.ꝛ
iur.vbi dicit eſſe.de hoc pꝛopꝛie tex.in
c.cū aliquibus.de reſcri.in.vj.

ciuile.ff.de iuſt.ꝛ iur.fa-
cit.l.ij.C.de noxa.et ſic
pꝛimo debet perſonali-
ter requiri ſecūdo ſi non
poteſt inueniri debet ci
tari ad domum.l.j.§.j.
de libe.agno.ꝛ etiam di-
cta.l.iiij.§.pꝛetoꝛ.
86 ¶ Nota doctrinam mi-
rabilē quam pauci ſciūt
ꝙ licet imperſonaliter
miſſus ex pꝛimo decre-
to in poſſeſſiōe ante lit.
conteſta.vel poſt dꝫ ha-
bere nudam detētationē
l.iiij.§.fi.ff.de acquiren.
poſſeſſione.cum ſi.ſe-
cus eſt tamen quando
pꝛo executione diffiniti
ue late in perſona mitti-
tur victoꝛ in poſſeſſionē
ex pꝛimo decreto.qꝛ tūc
ſtatim poſſidet natura-
liter et ciuiliter.l.a diuo pio.§.ſi ſuper
rebus.de re iudic.ꝛ ibi Barto.ſingula-
riter hoc tenet.
87 ¶ Nota ꝙ quotieſcunqꝫ ſententia in
actione perſonali vel reali lata mādari
debet executioni in eadē re in qua lata
non eſt neceſſe quod citari debeat victꝰ
ad executionem illam vt notat Innoc.
et alij in capitulo ex ratione de appell.
ſed debet in alia re executioni manda-
ri puta ꝙ reus condemnatus ad pecu-
niam ꝛ pꝛo executione pꝛimo debeant
capi mobilia ꝛ poſtea immobilia.tunc
victus debet citari pꝛopter intereſſe qđ
poteſt pꝛetendere circa res circa quas
pꝛimo debet fieri executio.vt ponit
Barto.in.l.a diuo pio.§.in venditione.
ff.de re iudi.
88 ¶ No.ſingulare dictum quod ſi rectoꝛ
vel canonicus eccleſie ſit tabellio ꝛ cō-
ficiat inſtrumētum vltime voluntatis
in quo teſtatoꝛ eccleſiam heredem ſuaʒ
inſtituat vel ei leget crederetur inſtru-
mento in fauoꝛem eccleſie nec poterit
ipſe puniri pena quaſi falſarius ꝛ iſtā
regulam ponunt Ioan.and.ꝛ do.Ant.
in.c.cum inter.de re iudi.
89 ¶ Not.pulchrā doctrinam ꝙ vbicunqꝫ
libellus eſt ita cōceptus quod ex eo po
teſt colligi actio generalis vel actio ſpe
cialis in dubio videtꝛ intētari actio ſpe
cialis ꝛ nō generalis.vt not.Bart.in.l.
j.in pꝛinc.ff.de eden.ꝛ hec facit ad mul
ta ꝛ pꝛeſertim ad hoc quod ſi dominus
iudici oꝛdinario vel pꝛefecto delegauit
aliquam cauſam.ꝛ ſic iſta poterat pꝛo-
cedere ex generali ꝛ ſpeciali ī dubio vi
detur proceſſiſſe ex ſpeciali ꝛc.
90 ¶ Not.ꝙ vbicunqꝫ dominus commit
tit cauſam iudici oꝛdinario dicēdo po
teſtas facit iuſtitiam vel mādamus po
teſtati quod faciat iuſtitiam vel ei com
mittimus non videtur de nouo ei dare
poteſtatem vel delegare ſed veterē oꝛ-
dinariam excitare.vt in capitulo licet.
ꝛ in capi.penultimo.extra de offi.oꝛdi.
ſaluo niſi ponat hec verba vice noſtra.
vel autoꝛitate noſtra.quia tūc videtur
ei dare delegatam arg.l.j.§.finali.ff.de
offi.eiꝰ cui mādata eſt iuriſ.et in.c.j.de
cleri.egro.libꝛo.vj.facit quod not.in.l.

more maiorū.ff.de iuriſdi[c]tio.om. iudi. Secus ſi dixiſſet delegam⁹ talē cauſam poteſtati.quia tunc cum verba ſint clara eis eſt ſtandum ꝛ ſic ſemper habebit delegatoꝝ.l.ille aut ille.§.cū in verbis. ff.de lega.iij.

91 ¶ No.ſingularem gl.inſt.de actio.l.§. actionum.in gl.ſ.quam pauci ſciūt que vult quod q̄uis in actionib⁹ bonefidei vſure ex more debeant᷑ officio iudi.mercenario.l.iiij.C.depo.tamē ſecus eſt in fructibus.quia quando fructib⁹ veniūt quia poſſunt peti iure actionis bonefidei ſicut ipſa res principalis effectus eſt maximus.quia extincto debito principali per ſolutionem vel per ſententiā abſolutoriam non poteſt amplius agi ad id quod venit iure actionis poteſt bene officio iudicis mercenario vt eſt text⁹ in dicta.l.iiij.ſed ad id acceſſoriū quod venit iure actionis bñ poteſt agi l.centum capue.ff.de eo quod cert.lo.ꝛ ibi id quod dicunt leges de vſur.eſt hodie correctum per ius canonicum ſꝫ verificari poſſet in intereſſe damni vel lucri perditi quod ſubrogatur loco vſurarum iuxta no.in capitulo cōqueſtus de vſur.ꝛ ſic illud intereſſe venit officio iudicis mercenario.ad id enim nō poſſet agi extincto debito principali quod eſt nota.

92 ¶ Nota caſum contra quem quilibet prima facie diceret quod vbi maritus de conſenſu vel mandato vxoris facit in predio dotali expenſas voluntarias vel pictuaras vel parietes marmoreos vel ſimilia non poteſt ipſe vel heredes ſui repetere illas vel retinere ſꝫ ꝑmittitur abraſio vel euulſio niſi pars mulieris vellet tantum dare q̄tū ipſe habere poſſet de ipſis reb⁹ abraſis vel euulſis.vt eſt textus ſingularis in.l.ꝑ voluntarijs.ff.de impenſis functa.l.in fundo.ff.de rei vendi.ꝛ contra caſuꝫ.l. illius dixit quod glo.que eſt inſtitu.de act.§.ſi dote.

93 ¶ Nota vnum dictum ſingulare ad ꝓbandum viam eſſe publicam non ſufficit probari ꝑ teſtes quod publice iter fuerit per omnes per longū tempus in l.j.ff.de his que in te.delen. qualiter autē publica dicat᷑ via. vide tex.in.l.ij.§. viarū. ff.ne quid i loco publico

94 ¶ Nota ꝙ ſub hoc vocabulo ſentētia proprie ꝛ ſtricte ſumpto comprehenditur ſolum diffinitiua.l.qđ iuſſit.ff.de re iudi.ꝛ probatur in.l.ij.§.biduuꝫ.ff. quādo appellā. ſit.ad hoc facit etiam gl. in.c.cum olim.de teſti.et ibi tenet dominus Ant. de but.

95 ¶ Nota mirabileꝫ regulā ꝙ vbicunq̄ vnum vocabulum habet duo ſignificata.vnum largum aliud ſtrictum ſi inueniatur in materia exorbitanti ſeu ſtricta debet accipi in ſignificato ſtricto. vt de reſcri.c. rodulph⁹ vbi v̄bū dioc.quod large ſignificat ciuitatem ꝛ cōmitatuꝫ.ſed ſtricte ꝓ comitatu accipit᷑ in res et ad lites et ad idem in ſti.qui de tu.poſ.in fina. vbi appella.filiorum nō comprehendūtur nepotes in materia odioſa vt eſt quando pater dedit tutorem filijs. hec tamen regula debet limitari niſi aliter dicas

91 ¶ No.ſing.glo.ibi tamen ſecus eſt ꝛc. adde quod gl.in.§.actionū.hic allega. reputat ſingu.Bal.in.c.cum venerabilis.in.vij.col.de excep.ꝛ ſequitur.Bal. licet illam gloſ.non alleget in.l.ſi marito.§. fi. per illuꝫ textū ff.ſolu.ma. vbi Ange. ꝛ Alexā.tenent oppoſitū.ꝛ bald. ſꝫ ꝺ illa gl. ſi faciat mētionē.l. l.j. in fin.C.de vſu.et fru. leg.et reddit rationē quia fruct⁹ veniūt ex mora q̄ trāſcendit naturam actiōis ꝓpoſiti ꝗ actio non pōt ad hoc cōpetere ad iſtam glo.rñdent ang.ꝛ alex. vbi.ſ.qꝛ iure nō ꝓbat᷑ illđ ꝙđt ad d.l. ſi marito. §. finali rñdet mag. me⁹ in.l.in dicto cepto col.iiij. circa pn.ꝺ iudi.quem & vide in. §. actionū.hic alle.co.ix.vbi Petr.de bel. dicit iſtā gl.velle ꝙ fruct⁹ veniant iure actionis qđ ipē rep̄hēdit qꝛ veniūt officio iudicis ꝛ eſt verū quicquid dicit.ibi Jo.fa. q̇ lati⁹ hoc tāgit ſimul cū alijs in §.j.inſti.de offi.iud.Spe.in titu.de fru. ꝛ inte.§.j.no.aliq̇d Bar.i.l.ꝛ ex diuerſo.§.vbi autem.ff.de rei vendi.

mus propter communē vſum loquendi regiōis vt in .ij. no. patebit.

96 ¶No. vnū mirabile ꝙ beſtie appel. de proprio et ſtricto ſignificato comprehendant ſolū aīalia fera/ vt leones/ vrſi ꝛc. Et ideo in materia exorbitanti ꝛ ſtricta aīalia domeſtica vl' manſueta nō comprehenduntur. l. j. §. beſtias. ff. de poſtu. vulgo tamē inter ſcholares ſolet derideri iudex dictus montonus qui credidit famoſo aduocato aſinū ꝓ beſtia non haberi ad hoc alleganti rubricam que non habetur. C. de aſinis ꝛ beſtiis nō habendis. lib. xij. ſꝫ dictuꝫ aduocati illius ꝛ ſententia iudicis videtur poſſe ſuſtentari per. d. §. beſtias. predictas tamen limitari debent niſi communi vſu loquendi regionis animalia domeſtica vocarētur beſtia ꝙ tali ſignificatio ſtandum eſt nam in ſtatutis etiam exorbitantibus et correctiuis iuris cōmunis ꝟba debent accipi. pro loco ſm communem vſum loquendi regionis non obſtante ꝙ in. l. aliter tale vocabulum accipitur. l. cū de lanionis. §. aſinam molendinariā. ff. de fun. iſtructo. ꝛ in. l. labeo. ff. de ſup. leg. ꝛ in. c. ex iure. lo. primo. de ſpō. l. j. i pn. ff. de ſuis ꝛ le. vbi tꝫ hoc Bar.

97 ¶Nota ꝙ is cuius conſilio ſeu ꝑſuaſione factum eſt furtuꝫ non tenet actione furti qñ fur erat alias hoc facturus et ſine hoc conſilio. vt eſt text. ſingularis. inſti. de oblig. q̄ ex delicto. in. §. ope. vbi glo. hoc tenet Bart. tamen dicit cōtra caſum illius. §. in. l. nō ſoluꝫ. §. ſi mādato. ff. de iudi. cuius opi. videtur ſequi do. Jo. de lig. l. c. milites de ſen. excom.

98 ¶No. vnā bonam doctrinā quā pauci sciūt quod illa regula qua cauetur vbi actor habet re vera actionem per ſentētiam abſolutoriam inducitur ſolum exceptio rei iudicate non autem tollitur actio ipſo iure. inſti. de actio. §. iteꝫ ſi in iudicio. quod tamē intellige quādo ſententia abſolutoria fuit iniuſta. ſi aūt fuit iuſta: q2 fuit oppoſita aliqua exceptio peremptoria legitima: tunc actio in totum tollitur ipſo iure. ꝛ ſic quodam modo obſtat exceptio redditur in certa cū ſententia. l. ſi plures. in prin. ff. de fide. vbi Bartolus hoc tenet. idem tenēt in l. iulianus verum debitorem. ff. de cōd. inde.

99 ¶No. tex. quem pauci ſciūt quod hec exceptio mulier non debet audiri in iudicio nomine alieno vt ꝓcuratrix actoris vel rei eſt dilatoria. ꝛ ideo nō poteſt opponi poſt litem conteſta. ſicut nō poteſt opponi ꝯtra mili. vt inſti. de exc. §. penul. vt not. glo. in. l. ita demum. C. de procuratoribus. que tamen nō fuit memor illius. §.

100 ¶Not. text. quem pauci ſciunt ꝙ ſtuprans ſiue virginem ſiue viduam honeſte viuentem non punitur pena capitali: ſed ſolum confiſcationis in partē omnium bonorum ſuorum niſi ſit vilis vel infamis de iure vel de facto. quia tunc relegabitur et caſtigabitur in corpore: puta quia fuſtigabitur. vt inſti. de pub. iudi. §. item. de adul. l. vlt. nec obſt. l. j. §. huic pene. C. de rap. virgi. vbi textus videtur velle quod ſi pena capitalis ſiue

96 ¶No. vnum mirabile ꝛc. Ad iſtud no. vide etiā Ang. l. j. §. beſtias. hic alle. ꝛ ꝙ i ſtatutis etiā correctoriis ꝟba capiātur ſm cōem vſum loquendi. vide Pan. poſt alios in proemī. decre. vbi etiā Fel. in gl. j. col. iij. ꝛ ſe. vbi plene ꝛ elegāter loqt in iſta materia et iſ facit mentionē de dicto Mat. hic li mitatur th iſta materia notabiliter ſecundū Ludo. Ro. ſingul. 427. incipi. cōis doctrina. vbi vide que ſatis plene addita ſūt. 97 ¶No. qḋ is cui9 ꝛc. Ibi qñ facerat. Ad de Balt. in l. j. C. ḋ rap. vi. vbi diffuſe loquit ꝛ Bal. melius ꝙ̄ alibi. in. l. obs hec verba. in. ij. col. ff. de lſa. ꝛ per doc. i locis allegatis plene per magiſtrum meū. in. l. j. col. iiij. ꝛ ſequen. C. de ſeruis fugi.

98 ¶No. vnā bonā doctri. ꝛc. Ad iſtud notabile. magi. meū limitāteꝫ l. l. ſi vn9. §. pactus ne peteret. col. viij. ꝟ. i tertio tpe. ff. de pac. vide etiā eūdē magi. meū in. l. iulian9 verū debitorē hic all. co. iij. poſt prin. vbi etiāꝫ tangit de iſto dicto.

quis habuit rem cum virgine ea volente ſiue inuita. quia ille textus debet intelligi ſecundum precedētia ſed vbi violētia interuenit in rapina mulieris. vt quia quis rapuit per vim mulierem de domo patris vel fratrum ipſis reſiſtētibus quia talis punitur pena capitali. ⁊ etiam ſi mulier diceret ego ſum contenta. ⁊ ꝑ hoc facit inſti. de pub. iud. §. ſin. autem per vim de rap. vbi confirmatur diſpoſitio. d. l. j. ⁊ ſic non eſt veroſimile quod ſit correcta per. §. itẽ lex iulia. qđ eſt menti tenendum.

101 ¶ Nota ꝙ concubina alicuius coniugati vel ſoluti reputatur mulier inhoneſte viuens. ⁊ ideo alius habens coitum cum ipſa non poteſt puniri nec accuſari ab eo cui illa erat ꝯcubina. vt eſt tex. in. l. ſi vxor. in princi. de adul. Fallit quādo berta erat concubina patroni ſui vt ibi dicitur illud verū niſi filius habeat rem cum concubina patris. ⁊ illa eſt iuſta cauſa exheredandi. vt in aut. vt cum de appella. cog. in. §. aliud quoqꝫ capitulum. ⁊ in. c. quintaualliſ. de iureiur.

102 ¶ Not. vnum quod ſolent vulgares dicere hec non eſt pena capitalis rapere meretricem vel cuꝫ ea coire per vim punitur tamen extraordinarie crimine ſcilicet pena iniuriarū. ⁊ ideo pena arbitraria poſſet adeo ita atrox iniuria arbitrari vt etiam mors veniret imponēda. nam arbitriū a lege datum in maleficijs etiam ad mortem ſe extendit ſi ſit factum nimis graue. vide hec omnia ꝑ Bartolum in. l. fina. de rerum diui. nam etiam pena ſtupri habet locum vel alia pena. vt eſt texi. in. l. verum. in princ. ff. de fur. ⁊ in. l. j. in prin. a contrario ſenſu de rap. virgi.

103 ¶ Nota ꝙ ſi capitulum dicat ꝙ Petrꝰ cognouit Bertam violenter. modo teſtes deponant non eſt probatum quod Petrus vim intulerit Berte. quia illud vocabulum violenter eſt dubium nam poſſet intelligi ꝙ Berta vim intulerit Petro. vt notat Bartolus in. l. ij. ff. de duo. re. Sed forte illud dictum poteſt limitari niſi ꝯmunis regiōis vſus loquēdi accipiat illa verba actiua in violentia viri per ea que dixi ſupra in notabi

103 ¶ Not. ꝙ ſi capitulum ⁊c. Ad iſtud dictum Bar. mirabile faciunt que eleganter dicit Feli. vbi alleg. mat. hic i. c. ſudditis. col. peñ. de preſcrip. ⁊ ibi videtur inherere modificationi date ꝑ mat. hic li. xcvj. ad dictum Barto. pro quo dicto videntˀ etiā facere ea q̄ notantur ꝑ ſcribentes ꝑſertiꝫ magiſtrū meū in. ij. et. iij. col. in. l. nō hoc. C. vnde le. et per docto. in. c. in preſentia. de probationibus. mihi tamen placet predicta modificatio de communi vſu loquēdi per ea que habentur in. l. librorum. §. quod tamen caſſius. de lega. iij. per ſcribentes in proemio decre. vbi Feli. col. ij. vſqꝫ ad finem proemij per magiſtruꝫ meum in rubrica de noui operis nūtiatione. cum ſi. concor. per Barba. conſi. xxx. incip. ſcribitur preclare. vij. col. circa medium in. j. parte. ⁊ conſi. lviij. ⁊ cōſi. xxxv. in ꝟ. verba debēt. adde etiam qđ Feli. in. d. ꝓemio. in gl. j. col. iij. poſt prici. refert ſimpliciter iſtud dictum Mat. ⁊ dicit ꝙ Matt. ſubtiliter mordet Bart. Ad hoc vide etiam que dicit Feli. in. c. ſuper his. col. viij. poſt medium. de acc.

104 ¶ Not. quod illa vulgaris doctrina que vult qđ oportet patreꝫ relinquere filio iur. inſtitu. aliquid. alias ſi relinquat iure delegati teſtamentum eſt nullū nec oportet filium agere ad ſupplementum legitime. vt eſt textus in autentica. vt cum. de appella. cogno. in. §. aliud quoqꝫ.

104 ¶ No. ꝙ illa vulgaris ⁊c. In fin. Adde qđ iſtud idē tenuit Pañ. in. c. raynuciꝰ. ꝑ illū tex. col. iij. in princi. de teſta. ⁊ ꝙ ꝙ Barto. ſentiat oppoſitum in. l. cogi. §. ⁊ generaliter. ff. ad trebel. tamen Bal. in l. quoties. C. de hered. inſti. ⁊ dicit Pañ. hoc admittēdū ꝓpter equitatē q̄ imperiti neſciūt dicere reliq̄ iure īſtitutiōis aduerte tñ q̄ dicit ꝙ ꝟba ſunt intelligēda ſm qualitates ꝑſonaꝝ. c. magne. de voto. Et ſic videretˀ dicēdū ꝯriū ſi eſſet iuriſperitus teſtator ad hoc tñ vide latiſſime ꝑ Alex. ⁊ alios quos allegaui infra no. 59. inci. no. quod ſi pater.

105 ¶ Nota caſum ⁊c. Iſtud dictum refert ⁊ ſimpliciter ſequitur mag. meus in l. iuriſgētium. §. ſi ante aditam. col. iiij. ver. vlti. limita. ff. de pactis.

106 ¶ Nota quod ſi pater ⁊c. Adde q̄d iſtam opi. Barto. tenet etiam Salice. et fulg. i aut. resque. hic alleg. ⁊ Sali. in. l. qui liberos. ff. de ri. nu. et ibidē Bal. ſequitur in lect. antiq̄ Panormi. in. ca. ij. de adul. ⁊ in. c. peñ. ex̄ de rap. ⁊ in. c. accedēs. de procur. contrarium tenet de directo. gloſſ. in dictā. l. obligamur. §. j. quē ſequūtur Bald. Angelus ⁊ pau. de ca. in. d. auten. res que. q̄ mulier indotata contemnit a viro. ⁊ dicit Pau. de caſtr. vbi ſ. q̄ ita alias de facto conſuluit contra Barto. ⁊ contra eum tenet etiam Mag. meus in. d. aut. res que. colū. v. per aliqua de quibus ibi per eum. Et inquantum Matth. hic limitat ſoluo niſi maritaſſet ⁊c. Adde quod idem tenet Bar. in d. l. obligamur. §. lege. ⁊ Sali. in. d. aut. res que. ⁊ in. l. q̇ liberos. ⁊ Panormi. in d. c. accedens. ad fiñ. ⁊ mag. meus. in. §. fuerat. in. xxiij. colum. inſti. de act. Quis contrarium tenuerit Bal. in. d. aut. res que. in princi.

capitulum. ⁊ in. §. ſeq. et not. in aut. nouiſſima. C. de inoffi. teſt. dz limitari niſi quando parens teſtaretur inter liberos. puta habēs tres filios vnum heredē vniuerſalem inſtituit ⁊ aliis reliquit de cē iure legati tunc enim valet hoc teſtamētum. et hoc ideo quia defectus alicuius ſolēnitatis iur. poſitiui illud non vitiat vt. l. hac conſultiſſima. §. ex imperfecto. C. de teſt. quia tamen legitima eſt quaſi debita de iur. nat. agent illi duo ad ſupplemētū legitime vt. l. quoniam in prioribus. C. de inoffi. teſt. ⁊ pro hoc bene facit tex. in. c. raynutius. de teſta. ⁊ no. in. c. ſi pater. de teſta. lib. vj. ſecus etiam ſi pater fuiſſet ex toto inhumanus vt q̄ nil reliquiſſet his duobus tunc enim totuz teſtamētū eſſet nullū ipo iure: vt. l. filio p̄terito. ff. de inſti. ac. ſecūdo debet limitari niſi inſtitutio fiat in piam cauſam vt q̄ inſtituebat pauperes eccleſiā vel locum pium. quia tunc adhuc valet teſtamētum ſi aliquid reliquit filio iure legati ſed ſi nil reliquit inſtitutio eſt nulla: ita tenet Bart. in repeti. l. j. C. de ſac. ſan. eccl. Scias etiam duas limitatiōes ad. §. aliud quoq̧. quas no. Eſt et tertia limitatio ſi pater ſoluit condēnatus pro filio legitimam. nam tūc non tenetur aliquid relinquere. ita no. Bar. in. l. ſi cū dotem. §. ſi poſt ſolutum. ff. ſol. ma. ⁊ eſt etiam alia limitatio ſm Bar. in l. gallus. in princi. de libe. ⁊ poſthu. ſ. ſi teſtetur pater hoc modo ſi fili⁹ viuo me moriatur nepos ex eo ſit heres. nulla eniz iniuria fit filio. ⁊ ſic eo preterito teſtamentum nō erit nullum. adde tamē q̄d ſcripſi. Eſt ⁊ quarta limitatio q̄ñ pater diuidit inter filios hereditatē ac ſi ipſos heredes inſtituiſſet. l. quoties. C. pro do. q̄ tantum operat̄ ficta inſtitutio vt. l. luci⁹. §. lucius. ⁊. l. ſi ita ſcriptuz. de lib. ⁊ poſthu. Eſt ⁊ alia limitatio quādo pater preterire vult ad commodum filij vt no. Bar. in. l. cū ex filio. ff. de vulga. ⁊ pu. ⁊ Bal. in repe. l. in ſuis. Eſt ⁊ alia limitatio in caſu. l. humanitatis. C. de im pu. vbi caſus q̄ filius oīno repellit̄ ab hereditate paterna ex teſtamento facto ab auo patri furioſo. q̄ auus vnū ex nepotib⁹ ſubſtituit. nā alter nepos nihil habebit. Adde tamen tres caſus quos ponit Pau. de caſt. in. l. quoti. de here. inſt. in qb⁹ fili⁹ qui nō hz iur. inſtitutio preſumit̄ habere ⁊ ibi notauit quartū.

105 ¶ No. caſum pulchrum quod licet regulariter exceptio peremptoria. pacti de non petendo que competit principali: proſit fideiuſſori. inſti. de repli. §. j. cū ſimi. Fallit tamen hoc quando maior pars creditorum fecit pactum de nō petendo niſi certam partem heredi futuro debitoris ſm practicam. l. maiorem. de pac. tunc enim licet pactū maioris partis preiudicat paucioribus inquantum velint agere contra heredem nō tñ eis preiudicatur inq̄ntum velint agere ꝯtra fideiuſſorem debitoris in. l. ſi precedēte in. §. lucius. ff. man.

106 ¶ No. quod ſi pater maritauit filiam

ſine dote non pōt cogi amplius ad dan dum ſibi aliquem dotem. ſicut non cogitur alere filium vel filiam qui aliquo modo ſe poteſt ſuſtentare: vt. l. ſi quis li beris. §. ſed ſi filius. ff. de libe. agno. ita notat Barto. in auť. res que communia de lega. et in. l. qui obligamur. §. j. ff. de actio. et oblig. ſaluo niſi filia maritaſſet et promiſiſſet dotem: ad conſtituendam pater cogi potuiſſet quia tunc tenetur pater ipſe. vt ibi no.

107 ¶ Nota doctrinam ſingularem quam legiſte communiter ignorant. ſi aliqui prorogant iuriſditionem in iudicem nō ſuum preſentem et acceptantem vt quotidie fit quando duo laici ſe ſubijciunt iuriſditioni epiſcopali. non admittitur amplius penitentia ⁊ ſic non habet locum. l. ſi conuenerit. ff. de iuriſdic. om. iud. ⁊ hoc probatur in. l. eſt receptum. ff. eo. ⁊ in. c. j. extra de re iudi. ſm lec. quaʒ tenet ibi domi. Anto. et regulam ponit Guil. de cu. in. l. j. ff. de iudi.

108 ¶ Nota. text. ſingularem quod ad hoc vt tutela dicatur legitime decreta per iudicem oportet quod tutor ſpecialiter promittat ſe ſubire defenſioneʒ pupilli in. l. fina. §. defenſione. ff. de adminiſtratione tutorum et not. quod antiqui practici errabāt in hoc propter quod dicit bar. qđ vidit multas tutelas caſſare. vt no. in. l. legitimos. C. de legi. tuto.

109 ¶ Nota caſum quotidianum quod ſi mater accipit tutelam filij ex diſpoſitione teſtamenti patris vel iur. ⁊ ipſa non renuntiauit ſecundis nuptijs tutela eſt nulla ipſo iure. idem ſi non renuntiauit velleiano idem etiam ſi non renuntiauit omni alij iur. ⁊ ſtatutorum auxilio. idem ſi non obligauit omnia bona ſua pro adminiſtratiōe tutele. vt plene no. Barto. in. l. ſi quis ſub conditione. ff. de teſta. tutela. vt in auť. matri et auie. C. quando mul. tute. off. fung. po. Et vbiqꝫ Bar. ponit vnum mirabile quod illa renuntiato omni alij iuris auxilio operatur hoc quod vbi perſonaliter mulier alias capi non poteſt pro debito. vt in auť. nouo iur. C. de cuſto. reo. ⁊ eſt. l. j. C. de offi. diuer. iudi. poterit hoc caſu perſonaliter capi pro debito.

107 ¶ No. doctrinam ⁊c. In fin. adde quod idem tenet Ange. in. l. j. de iud. hic alle. ⁊ Bal. ibi ponderat ꝓ hoc eſſe glo. idem tenet Cy. ⁊ Guil. in. l. nemo. C. de iudi. Panor. ⁊ doct. communiter in. c. j. de iudi. hic alle. ⁊ ita eſt cō munis opi. a qua nemo diſcrepat ſecundum Magi. meuʒ in l. ſi conuenerit i. iiij. colum. verſ. ſicu. ſi ſecūdo limita. hic allega. vbi Alexā. ⁊ ipſe quedam fundamenta faciūt pro illa communi opi. quā tamē dicūt limitandaʒ niſi in promiſſione eſſet adiecta pena. vt Bald. ⁊ Jaco. but. in l. non codicillum. C. de teſta.

110 ¶ Nota. qđ in duplicibus iudicijs is qui prouocauit dicitur obtinere partes actoris. l. i tribus. cum. l. ſequen. ff. de iud. tamen illud eſt veruʒ quo ad lit. ordinarium non autem quo ad deciſionem litis. vnde ſi ſunt duo ordinarij qui hoc caſu ferant ſententias contrarias non preualebit ſententia lata ꝑ ꝓuocato ſed ambo erunt in pendenti et ſtabitur determinationi ſupius. vt eſt text. ſingularis in l. duo iudices. ff. de re iudica.

111 ¶ Not. vnam lucroſam et vtilem doctrinaʒ quod clerici nō poſſunt

109 ¶ Not. caſum quotidianum ⁊c. In fin. ibi poterit hoc caſu perſonaliter capi. ⁊c. Adde Bar. in auť. matri ⁊ auie. in colū. pe. ⁊ ibi ſal. C. quādo mul. tu. off. fun. po. Barto. in. l. ſi quis ſub conditione. in. v. col. ff. de teſt. Lu. ro. do. Alex. et magi. meum. in. l. pleriqꝫ. ff. de in ius vo. ⁊ Lu. ro. in. l. ſi vo. in. §. de viro. in. ij. prici. ſal. ff. ſolu. matri.

110 ¶ Not. ꝙ in duplicibus ⁊c. Adde quod dictum glo. in. l. duo iudices hic alle. refert ⁊ ſimpliciter ſequit Mag. meus in l. in prouinciali. §. ſi. col. ij. circa princ. de ope. no. nū. ponderat tamē ibi vltra moder. in. l. duo iudices. glo. ꝯtrariā de qua ibi per eum ſequitur etiam in. l. ſi idem cum eodem. §. ſi vna actio. in principi. ff. de iuriſ. om. iud.

111 ¶ Not. vnam ⁊c. Adde qđ communis

cõcluſio eſt in oppoſitũ ꝙ immo clerici gaudeant beneficio ſtatuti excludentis feminas ⁊c. p qua vide que addita ſunt ad ſingulare Ro.cccclii.inci.habeo caſum in facto vbi etiam idem tenebat ꝙ matth. hic ⁊ male.

111 ¶ Not. quod vbicunqꝫ ⁊c. ad iſta vide lu Io.ro. ſing. j.⁊.ij.⁊ que ibi addidi: ⁊ pleni' ꝙ alibi per ſe i.in capit. rodulphus colum.xvj. cum ſeq. de reſcrip.⁊ vide omnino Franc. cre. no.vij.inci. Tu ſcis ꝙ verbum et vide que in propoſito addidi i dictionario al's be.in verſi. verba futuri tempo⁊ris ⁊ vide iſra not. iij. ſequen.

113 ¶ Not. qđ vbi ⁊c. In fi. adde quod iſtud dcm̃ ſequit mag.meus l.i.ij.§.mutui datio.co.vj.ff.ſi cer.pe.⁊ addit Bar. expreſſius in.l.ſi cũ fundũ.ff.de pac.idẽ mag.me'.in.l.nõ vtiqꝫ.§.itẽ iulian'.co. ij.ff.de eo qđ cer.lo. vbi dicit facere.l. obligationum fere.§.acceſſio.in fi.cum glo.ff.de act.⁊ obli.

vti ſtatutis editis p laicos etiã ſi ipſis ſint multum fauorabilia niſi ſint ſpecialiter approbata p papam.⁊ hoc nedum in foro eccleſiaſtico ſꝫ etiaꝫ in ſingulari cap.eccleſia ſancte marie.de conſti. et in.c.bene quidẽ.xcvj. diſtinctio.⁊ hanc regulã ponunt ibi docto. in.c. fin.de ſol.vnde eſt hodie ſtatutum bonononie ꝙ agnati vſqꝫ ad quartum gradũ excludunt filias a ſucceſſione patris nõ poterunt vti hoc ſtatuto agnati qui ſunt clerici.

112 ¶ Not. quod vbicunqꝫ per legem imponitur pena per verba futuri temporis ⁊ additur aliquid ex infraſcriptis verbis eo ipſo facto. vel ipſo iure.vel mox.vt in auť.ipõ iure de inceſt.nup.in pn cip.⁊ in.c.cum qui.de p̃ben.lib.vj.idem ſi apponanť verba penitus vel prorſus vel omnino. vt eſt tex.iũcta gl.no.in auten.vt defun.ſeu fun.de fun.colla.xj.et eſt gl.no. in.l.ſi qui aduocatorum. C.de poſtu. et hanc doctrinam ponunt docto.

113 ¶ No.qđ vbi.l.⁊c. Ad iſta faciũt dcã ſ.i.no.112.⁊ vide i locis ibi p me additis

in capitu.quibuſdam.de preben.alias de penis.⁊ in.c.j.de poſtu.prela.lib.vj. Item ſi dicat omnibus modis priueť vel cadat a iure ſuo.vt probat tex.in dicta auť.vt defun.ſeu.fun.defun.ſecus ſi dicat cadat ab omni iure ſuo.quia tunc requiritur ſententia vt not.doctores in auť.qui ſemel. C.quomodo et quando iudex ⁊ in capitu.cupientes.§.ſi vero in diſcordia.de elec.lib.vj.⁊ eſt gloſ.in verbo priuetur.⁊ facit capitu.diſpendia.de reſcrip.lib.vj.ibi eo modo careat litterarum.⁊ quod ibi no. Et ratio diuerſitatis eſt:quia in hoc vltimo caſu iſtud ſignum vniuerſaliter omne defendat et qualificat non verbum ſed res vel iura quibus quis eſt priuãdus mediãte ſententia tamẽ in illis cauſis ſuperioribus illud verbum penitus vel omnino vel omnibus modis qualificat ipſum verbum.i.ipſum actum priuandi ⁊ ideo ſententia nõ requiritur.quod no.quia hoc a paucis eſt tactum.

113 ¶ No.quod vbi ſoluitur aliud pro alio violenti creditori ipſo iure extinguitur obligatio ſicut ſi eſſet ſolutum quod vere debebatur vt inſti.qui.mod.tollitur obligatio.in prin.ſecus eſt vbi de conſenſu creditoris q̃s ſoluerit alteri aliud pro alio quia tunc tollitur obligatio ſolum ope.excep.⁊ non ipſo iure.l. ſi.§.cũ mihi aut titio.ff.de verb.obli.⁊ ibi not. per Barto.

104 ¶ No.regulam quod omnes fauores attributi libertatibus habent locũ in omnibus relictis piis.vt not.Bar.in l.proxime.in fi.ff.de his que in teſta.de len.⁊.l.ſi vnus.C.de teſtamen.

115 ¶ Not.quod vbi lex imponit penam ⁊ loquitur per verba futuri temporis vel per verba dubia q̃ pñt eſſe futuri optatiui et preſentis ſubiunctiui.vt eſt verbũ ſit.et adiungitur participium preteriti temporis.vt quia dicit vel erit priuatus vel excommunicatus intelligitur pena impoſita ipõ iure.vt cap.a nobis. el.j.de ſen.excõmuni.⁊.c.fi.in fi.de tẽp. ord.lib.vj.et in.c.quia a nobis.de vſur. Fallit niſi verba coniuncta cum participio notent impropꝛietatem quandam puta.quia dicitur quod habeatur pro

cōdemnato.quia tunc requiritur ſentē- tia in.l.in criminali.C.de iur.om.iud.ꝛ ꝙ ibi no.p glo.ꝛ doctores idē ſi dicatur qꝺ habeatur pro conuicto vel habeatur pro confeſſo.quia tunc non intelligitur ipſo ſed requitur ſententia.vt not.in.l. ij.§.quod ſi actor.C.de iuramen.calū.ꝛ not.Joan.de imo.alias Joan.mona.in capi.ij.de cōfeſ.in.vj.licet Archi.ꝛ Jo. and. videantur ſentire contrarium.et non bene.

116 ¶ Nota quod ſi ex centū que aſſero te mihi debere puta.xxx.poteſt in rē obijcere exceptionem quod nō debeam audiri niſi petam totum vt ipſe reſtringatur in plura iudicia.argu.l.non tamen. ff.de procura.ꝛ hoc not.Bart.in.l.in cō modato.§.duobus.ff.de ꝯmo.vbi dicit hoc verum niſi iuriſditio iudicis patiatur.id eſt ſi iudex naturaliter poſſit de toto debito cognoſcere ſꝫ ſi iudex naturaliter poſſet cognoſcere a.xxv.libris i fra tūc ego actor audiar inuito reo.l.cū quedam puella.ff.de iuriſditio.omniuꝫ iudic.ꝛ per predicta limitatur tex.inſti. de actio.§.ſi minus.item aperitur via deſtruēdi cautelam aduocatorum queꝫ ponit Barto.in autenti.qui ſemel.C.de probati.vbi dicit quod vbi intētio actoris probari poſſet ſolū per teſtes.cauti aduocati faciūt peti ſolum modicā partem puta decimam totius ſumme ꝛ iſte ſtes bene probant bene quidē.nam poſt ea petit reſiduū et alij teſtes iterato deponunt idem ſi non probat [illegible] producentur alij teſtes in peti.reſidui ꝛ et ſūt magis inſtructi ꝓpter interrogatoria partis aduerſe.nā illa cautela procedit qñ re⁹ nihil obijcit vt qñ iuriſditio iudicis erit limitata vſq ad modicam ſummaꝫ primo petitam quod nō.

117 ¶ Nota mirabilem doctrinam quod ſi quis vult probare poſſeſſionem continuam decem annorum ꝛ ſic obijcere preſcriptionē lōgi temporis ſufficit ei probare de poſſeſſione duorū priorum annorum ꝛ duorum vltimorum ꝛ aliquando in medio poſſederit:quia tunc ꝓmittitur cōtinuatio aliorum mediorum tēporum.vt eſt gl.xvj.queſtione.iiij.cap. volumus.ꝛ hoc etiam tenet Bart.in.l. celſus.ff.ꝺ vſucapio.vbi etiam ipſe plus dicit qꝺ ſufficit ꝓbari quod poſſedit in princip.puta in anno.ix.preterito qꝛ preſumitur ſemper cōtinuata poſſeſſio ſaltem ciuilis.quia poſſedit ſemel cum de ſolo commodo tractatur ſi aſſerit ſe poſſidere preſumitur ſemper retro cōtinuare poſſediſſe niſi contrarium probetur.ar.l.ſine poſſi detis.C.de probatio.et not.Cyn.in.l.ſuper lon gi.C.de preſcriptio.lōg. tempo.ſed aduerte quia hoc multū ꝓcedi ſolū in reo in re ꝓꝓa q̃ poſſedit i

116 ¶ No.q̃ ſi ex centū ꝛc.adde quod ſingulariter voluit Bald.ꝛ poſt eum Joa. de imo.ꝛ alex.in.l.ſi mihi.de leg.j.ꝛ per eundem ꝛ arc.in.l.j.de acqui.heredi.p Bal.notabiliter i.l.edita.in rep.padua na.in.xxix. co. ꝓſſ.nūc videamus de cumulatiōe neceſſaria.C.de edē.p bart. bal. angel. Sali. pau. de caſ.Ro. alex. mag. meū in.l.ſi idē.et in.l. cū quidaꝫ. ff.de iuriſ. om.iu.per Barto. Ange. imol.et alios in.l. ſcire debemus .ff. de iuriſd.om. iudi.p bar. l.l.ſi vn⁹.§. ſi cum decem.de pact.ꝛ.l.ſi ex toto.§.ſi. vbi alex.ꝛ alij.ꝺ le.j.ꝛ in.l.ꝓtor.§.ſi plures.ad ſi.ff.de iiur.p Bar.ꝛ Bal.in.l.j. l ſi.de duo.reis.aliqꝺ p Ang.p illū tex.ꝛ l.age.C.de tranſa.vbi etiā vide p alios ꝛ p alex.in.§.duobus.hic alle.ꝛ vide.j. no.48.no.vnum dictum.

117 ¶ Nota mirabileꝫ ꝛc.Adde feli.i.c.inter dilectos.colum.v.poſt prin.ver.quibus inferri ſolet.de fide inſtr.vbi dicit quod gl.in.c.volumus.licet forte aliter loquatur ſm eum ita tamē allegatur p But.ꝛ imo.in ꝓe.decre.ꝛ Ro.in.l.ſciēdum.in.xx.col.de ꝟbo.ob.panor.i.c.cū eccleſia.in.v.colū.de cauſa poſ.ꝛ ꝓprie. but.ꝛ Abb.in.c.accidētib⁹.de priuilegs. Ancha.in capi.primo.in ſeptima colū. de preſcrip.in.vj.cum concordan.de q̃bus per Ro.in.l.celſus.§.de vſucapi.ꝛ Ancha.conſilio.v.ꝛ declara vt eleganter p Bal.in.l.fina.in.xv.opp.C.de edi. di.adria. tol.

118 ℂ No. qd ſi quis ⁊c. In fi. vide Jo. an. bu. pan. ⁊ Imo. in. d. cū inter. hic allē. ⁊ plenius per mod. ibi. co. iij. in fi. v̄ſic. de ſuis cū quinq̧ vel ſex. co. ſe. vbi regulam faciunt quod ſnia ferri debeat ſup toto. eo qd petit̄ deide ad eam ponunt. xiiij. elegantes fallentias.

119 ℂ No. qd p̄ſūptio ⁊c. Vide ad hoc magiſ. meū in. l. j. in. vj. colū. C. d ſeruis fugitiuis. alex. i ɔſil. xv. inci. viſo proceſſu inquiſitionis forma te in. v. col. ⁊ in conſil. 486. inci. in cauſa inquiſitiōis. formate cōtra. d. Luciam ad fi. ⁊ Magiſtr. meum plene in. l. nō hoc. col. v. ver. iſta limitatio. C. vnde leg.

preſenti de qua non eſt queſtio: actor vero non poſſidēs rem fundās ſe ex tali preſcriptione nō obtineret niſi ꝓbaret ſaltē principiū poſſeſſionē. ⁊ extremi ⁊ primi ⁊ decimi anni. illō qd dixi gl. in. d. l. nolum⁹. de poſſeſſione mediū tp̄is nō puto neceſſariuȝ ſaluo niſi quis ſe fundaret ex preſcriptiōe lōgiſſima. xxx. vel. xl. annoꝝ. quia tunc oporteret ꝓbare de poſſeſſione primi vndecimi ⁊. xxj. et. xxxj. ⁊ vltra vbi tractaret de poſſeſſione xl. annoꝝ. rō q̄ poſſeſſio ciuilis qua retinetur alo que ſola ſufficeret ad p̄ſcriptionem p̄ſumit̄ durare vſq̧. x. et non vltra niſi appareat de natura li᷑ poſ. rei. vt. l. furtū. et. l. fundi. ff. de vſu. ⁊ ibi no. per doc. in oībus tamen caſib⁹ ſit ſemꝑ caut⁹ practicans. i. aduocatus rei ne taliter formet articulas qd appeat p̄ſcriptionem longi tp̄is cōpletā

121 ℂ Nota quod dos ⁊c. Ad iſtud vide ſcribentes preſertim magiſtum meum in rubrica. ff. ſolut. mat. vltima colūna verſicu. tertia cōcluſio. ⁊ quod valeat libellus et ſententia incerta in iſtis vniuerſalibus tenet etiam Ang. poſt Bartolum in lege finali hic allega. et Alexand. in dicta rubrica. columna duodecima. ⁊ eſt gl. magiſtra. i. lege prima. ff. de eden. ſecundum magiſtrum meū ibi columna. ij.

122 ℂ Nota qd tempus ⁊c. In fi. adde ante primam citationem alr̄s ſuccūberet. vt no. Bart. in. d. l. celſus.

118 ℂ Nota quod ſi quis agat ſimul pluribus actionibus diuerſis ſimilib⁹ tamē reo inſtāte cogitur facere vnum libellū ⁊ vnam inſtantiam de oībus dictis ac. l. non eſt nouum. ff. de act. emp. ⁊ ibi ꝑ Bar. in. l. heredes. §. de plurib⁹. ff. fam. herciſ. l. cum duobus. §. ſi plures. ff. pro ſo. illa tamen inſtantia dicitur eſſe diuidua. vnde ſi ſuper actione pronūtiatur omiſſis aliis valebit ſententia. vt notat Bart. in. l. ſcire debemus. ff. de verboꝝ obliga. ſecus eſſet vbi tam inſtātia quā etiam actio ſit vna tm̄ vtputa ſi ꝓmiſiſti mihi decem et illa a te petij. nā tunc ſentētia lata ſuper parte erit nulla ipſo iure. vt. l. l hoc iudicio. ⁊ ibi no. ff. fami. herciſ. ⁊ no. l. j. C. ſi aduer. rem iudi. ⁊ habetur etiā ꝑ canoniſtas in. c. inter vos. de re iudicata.

119. ℂ Nota quod preſumptio violēta que etiam ſecūdum ius dicitur habere vim plene ꝓbationis in cauſa ciuili non ſufficit ad plenam probationē in caſu criminali. vt no. doc. l. c. afferte. de p̄ſump. ⁊ Inno. in. c. q̄ veriſimile. eodem tit. et per hoc videtur quo preſumptio violēta de nudo cum nuda: de ſolo cūm ſola: cū qua in. c. literis. de preſum. que habet viȝ plene probatiōis in cauſa ciuili ſeparationis matrimoniū non ſufficeret ſola in cauſa criminali ad condēnādū de adulterio vel ſtupro. facit. l. ſciā. C. de pr[illegible] ſecus eſt quando preſumptio eſt violenta approbata a iure etiā quo ad criminalem cauſam. quia illa ſola ſufficit. vt in. l. q. C. de adulte. ⁊ in auſtentico. ibi poſita.

120 ℂ Nota regulam ſingulareȝ quod vbicunq̧ ſunt duo rei credendi vl̄ debēdi ex cauſa lucratiua ſi vnus ſoluit totum non poteſt peti ab altero. et ſimiliter ſi vnus exigit totum non tenetur communicare alteri. vt. l. l. l. falcidia hoc obſeruandum. ff. de adulte. l. falſi. ex quo ſeq̄tur quod ſi ab vno petitur totū ipſe nō poteſt excipere quod debeant cedi ſibi actiones pro parte contra conſeh. Iteȝ non poteſt etiam vti beneficio noue diuiſionis dato duobus correis in auté.

hoc ita.C.de duobus reis.Nam illa au tentica loquitur in duobus correis ex cauſa oneroſa.et hec omnia fuerunt de mente Bartoli.in.l.ex duob⁹.z.l.j.ff.de duobus reis zc.

121 ¶ Nota quod dos dicit eſſe quoddam ius vniuerſale ſicut eſt hereditas vl'peculium.vt.l.quod dicitur.ff.de impen. Ex quo ſequitur quod ſicut valet vna ſententia certa per quam declaratur hereditas vel peculium ſpectare ad aliquē licet res aliter ſe ſpecificaret:vide licet etiam certa ſententia in qua declaratur dotem eſſe reſtituendam vxori.licet res comprehenſe ſub dote aliter nō ſint ſpecificate.vt.l.finali.C.de ſenten. que pro eo quod intereſt.z ibi Bartol. in rubrica.

122 ¶ Nota quod tēpus adiectum miſerationis cauſa vt eſt tēpus anni ad reſtituendam dotem in pecunia.ita conſtituit in mora ſicut aliud tempus obligationi adiectum de quo nullus dubitat.vt.l.magnam.C.de contrahen.z cō mittē.ſtipula.z in.c.potuit.extra de locato.primum probatur per gloſ.in.l.mora.ff.ſolu.matri.

113 ¶ Nota ſingularem regulam quod ſi quis ſoluit partez legati redacti in minus ſolenni volūtate videtur tacite ſe obligaſſe ad ſoluendam reliquā partē. z ideo non poteſt compelli.vt lege non dubium. C. de teſta.ſecus ſi plura ſint reddacta in minus ſolenni volūtate:qz tunc ſoluendo vnum non videtur obligaſſe de reliquis niſi duo concurrant. ſcz preſtatio triennalis z fauor alimentorum.l.j.C.de fideicom.

124 ¶ Nota regulam que cauet quod in appellatione a diffinitiua non requiritur expreſſio cauſe.lege quarta.in fine. ff.de appel.et.ij.queſtione ſexta.capitu. forma.et not.in capitulo cum cauſam. de appellatio.Fallit quādo tertius appellat a diffinitiua pro ſuo intereſſe tūc requiritur expreſſio cauſe ad hoc dicatur rite interpoſita.lege a ſententia. ff.de ap.et ibi per Bartolum in.l.cum ſuper.de re iudica.z ibi etiam per Ioā nem andream. et Innocentium ſuper verbo rationabiliter.

quod gl.in.l.mora hic alle.no.ibi Raph.et Moder.pſertim magiſter meus col.vj.ver.quintam z vltimam.no.etiā Ludo.in.l.ſi ex legati cauſa.ff.de verb. oblig.Bal.in.l.ſi pacto quo penam.in v.z pe.col.

125 ¶ No.quod licet regulariter valeat teſtimoniū de ſenſu proprio auditus verborum alteri⁹ quia teſtis habuit bene notas voces loquentis licet perſonā loquentis nō videat.l.teſtari.C.de teſt.et in aut.ibi poſita in.d.l.mora.z magi.meus col.v.circa fi.ff.ſi cer.pe.

C.de pac.z in.l. pmiſſor.§.j.ff.d conſtit. pe. z eſt bonus text.in.l.j. §. exactio. C.de rei vē di.not.etiā alex.p ſin. in.l.vinum.

123 ¶ Not.ſingularem re.zc.Ad iſtud vide magiſtrum meum poſt alios in.l.nō dubium.hic alleg.in.ij.col.

124 ¶ Nota regulam zc.Ibi fallit quando terti⁹.ad hoc vide per Feli.plene more ſuo.c.quod ad conſultationem.verſus ſi.ver.oportet exprimere cauſam de re iudic.z aliquid in.c.cum ſuper.in prin. z in ſpecie.pro iſto dicto eſt gloſ.in.l.ij. in ꝟ.iudicio.cū glo.ſeq.ff.de ap.re.quā alleg.Bal.z Sali.in aut.C.de appel.dicentes quod appellans p ſuo intereſſe non tantū debet exprimere cauſas.ſed eas iuſtificare ſaltem ſemiplene anteꝗ̄ ad vlteriora procedatur.nota Angelum z Rapha.per illum textum in lege prima.de appel.recip.z vide Innocentiuz in capitulo veniēs.lo.ij.z ibidez p Moder.de teſti.

125 ¶ Not.qđ licet zc.Ibi fallit in teſta.ad qđ iſtud ſequit Alex.in.l.ſi nō ſpeciali. hic alle.z ibi magi.meus in.iū.col.in prin.dicit eſſe multū notādū in practica pter clauſulā codicillarē ꝗ̄ apponitur cōiter in teſtis:qz fortis media h ſaceret qđ nō valeret iure teſtamētī:ſaltē valebit iure codicillorum z dicit ſe putare illud qđ dicūt de donatiōe cā mortis ſit bñ dictū:qz eq̄parat Ictib⁹:ſed in codicillis vt ſe plus dubitare pter re. l.ij.ff.de le.j.tñ cū nō ueniat ꝯdicēs ſtaret huic deciſiōi i practica:z iſtud idē tenuit idē mag.me⁹ in.d.l.ij.me audiēte.

127 ¶ No. quod ex ſnia iudicis ꝛc. Ad
de ꝙ Bal. ꝫ opi. bar. i. l. ab eo. hic alle. ꝛ
de hoc vide ēt ꝑ glo. bal. ꝛ mag. meū in
l. ij. ff. de iur. ꝑ alex. ꝛ alios in. l. iulian⁹
verum debitorem. hic alleg.

128 ¶ No.
qđ oblatio
ꝛc. adđ bar
to. i. l. inter
dū. in fi. de
ꝓb. obli. et
no. tar. i. l.
pe. ff. de diſ
ſtra. pig. ꝫ
videat teſ
nere ꝯtriū i
l. ſi đbitor.
hic all'. ītel
lige ꝛ đcla
ra vt ꝑ bar.
l. l. iuicē. C.
đ cōpēſa. ꝛ
i multis a
liis locis đ
q̄b⁹ ꝑ alex.
i. l. ſi rē. h al
le. ſeq̄tētiā
gl. i. l. acce
ptā. i ꝓ. ꝑi
culo. C. de

ꝛ. xiiij. q. ij. c. ſup. ꝛ. xv. q.
ix. teſtiū. illa reg'la fallit
in teſtō. q2 opꝫ ꝙ nō ſolū
teſtes audiāt ſed etiā vi
deāt n'r'o parieter'l corti
na mediāte ꝑſonā teſtaꝰ
toris. vt. l. ſi vn⁹. ꝛ. l. ſi nō
ſpāli. C. de teſta. ꝫ glo. te
neat ꝯ. i. l. ij. §. labeo. ff. đ
aq̄ plu. arcē. q̄ cōiter re
probat. forte th̄ dici pōt
qđ nō eſt ſpāle i teſtō. nā
ſecus eſſet i codicillis ꝛ
donatione cauſa mortis
ſicut in ſili videm⁹ qđ in
teſtō requirunt teſtes ro
gati. ſed nō in codicillis
vel donationib⁹ cā mor.
Itē plures in teſtō ꝙ in
aliis teſtes reqrūt. l. hac
ꝯſultiſſima. C. đ teſta. iū
cta. l. fi. C. de codi. ꝛ. l. fin.
C. de donat. cau. mortis.

vſu. ꝛ vide Bal. ibi. col. iij. ꝛ intellige ꝫ
Alex. vbi. ſ. ꝓcedere iſtud ante lit. ꝯteſt.
ſecus ſi poſt. vt no. bar. in. l. ſed ſi alia. ff.
de cōſti. pec. ꝛ caue q2 ibi loquit' in obli
gatione extraiudiciali.

129 ¶ Nota qđ vbi quis ꝛc. Ibi ꝫ dicta
regula forte pōt limitari. Adde ꝙ idē ꝫ
Feli. in. c. ex parte. hic alle. co. ſi. ver. fal
lit ſcđo ꝑ tex. in. §. ſi vero q̄s dicat. i aut.
đ teſti. vbi ſi obijcit' teſti inimicitia capi
talis volens ſtatim ꝓbare eſt audiēd⁹:
ꝛ ꝫ loquatur in vno caſu th̄ habet rōnē
generalē ad omnes alios caſus facit qđ
no. panor. in. c. ſup. eo. de offi. deleg. in fi
ne. de iſta materia. vide etiam ꝑ Bald. ꝛ
Sali. in aut. ſi dicatur. C. de teſt. Archi.
ꝛ do. iij. q. v. in ſumma ꝑ ant. de but. in. c.
in nomine. in vltima colū. ꝛ in capitulo
cum cauſam. in prima columna. ꝛ in ca.
veniens. el. ij. in. vij. col. et in. c. preſen
tium. l. de teſti.

126 ¶ Nota regulam quod quotieſcunq;
ex delicto publico ex quo non poteſt q̄s
puniri vel accuſari datur actio ciuilis
in factum parti offenſe ad intereſſe: vt
l. ne quicq̄. ꝛ ibi not. ff. pro ſocio.

127 ¶ Nota quod ex ſentētia iudicis. licet
tranſiuerit in rem iudicatam non orit'
actio alias obligatio naturalis quando
ſententia eſt iniuſta. ſaltē re ipſa ex quo
non eſt expreſſe approbata iniuſta non
tollitur per ſuccumbentem. ſi enim ſen
tentia eſt abſolutoria iniuſta non tol
lit obligationem naturalem: vt. l. iulia
no. de condi. inde. ꝛ. l. procurator. ad ex
hi. §. fi. ff. rem ra. habe. nihilominus ſen
tētia iniuſta condemnatoria inducit na
turalem obligationem. arg. l. Arrianus.
ff. de act. ꝛ Bart. in. l. ab eo. C. quomodo
ꝛ quando iud. ꝛ ſentit in. l. j. ff. de ꝯdi. in
de. ꝛ. l. cum quis. C. de iur. ꝛ fac. ignorā.
licet videatur ſenſiſſe contra. in. l. iulia
nus. ff. de condi. indebi. Iſtud vltimum
dictuꝫ poteſt ſaluari reſtringēdo ad ſen
tētiā iniuſtam. puta quando reus eſt cō
dēnatus ad duplum vel quadruplū pro
futuro non manifeſto vel manifeſto qđ
vero commiſit. nam tunc ex tali ſenten
tia non ſolum orietur ciuilis obligatio:
ſed etiam naturalis: quia ius naturale
hoc vult vt ſententie iuſte paremus vel
precepto iuſto pena ſtuporis. l. ſecunda
de iuſti. ꝛ iur.

128 ¶ Nota quod oblatio facta de pecu
nia in iudicio vel in alia re nobili p̄ſen
ti non inducit plenam liberationē: ſed
nō interuenit oblatio conſignatio. ꝛ de
poſitio: vt. l. ſi rem. §. fi. ff. de pigno. ꝛ ibi
tenet Bart. licet ipſe ſenſerit contra. in
l. ſi debitor. ff. ſolu.

129 ¶ Nota quod vbi quis debet offerre
aliquid alteri ad finem vt conſequatur
actionē vel non incidat in moram vel
illam purget requiritur oblatio rei pre
ſentis. vnde oblatio rei verbalis non
in p̄ſentia conſtitui nil habet operari. l.
qui decem. §. idem reſponſum. ff. de ſo
lutio. ꝛ lege ſi ſeruus heredis. §. finali.
ff. de teſt. ꝛ not. Bart. in lege pretor. §. ſi
quis. ff. de no. ope. nuntia. vbi plura po
nit. facit pro hac regula. quod vbi opus
eſt facto verba non ſufficiunt. vt in cap.

primo.extra de eo qui mit.in poſſ.cau. rei ſer. Sed predicta regula forte poteſt limitari niſi quis debeat offerre rem q̃ in momento offerri non poteſt vt eſt ꝓbatio: quia tunc ſufficit quod v̄bo ſe offerat ſtatim probaturum argu.l.ſi is a quo.in princ.ff.vt in poſ.lega. Et hoc videtur de mente Innocen. Hoſti.in capitulo poſt electionem.de conceſ.preben. ⁊ hoc tenet domi.Anto.in.c.ex parte.de teſta.licet in hoc vltimo ſenſerit contrarium in.c.interpoſita.in princi.de appellatio.

130 ¶ Nota vnum dictum ſingulare quod appellatione liberorum maſculorū nō continētur nepotes maſculi ex filia viuente vel mortua deſcendentes. vnde ſi teſtator inſtituit fratrem ſuum heredem ⁊ ſi deceſſerit abſqꝫ liberis maſculis ſubſtituit titium ⁊ frater deceſſit ſupſtite nepote maſculo ex femina ſua viuente vel mortua vocabitur ſubſtitutꝰ qꝛ ſi filia que eſt in gradu propinquiori nō excludit ſubſtitutum multomagis filiꝰ filie que eſt in remotiori gradu ⁊ minꝰ dilectus a teſtatore. ⁊ hoc tenet Jo.an. poſt Richard.mal.in addi.Spec.ſuper rubrica de teſtamentis in quarta parte ⁊ ita conſulerunt do.Antoniuz de but. et domi.Petrum de ancha.et do.Joan. de monte gaua.et domi.Bartho.de ſalic.et do.Flo.de ſuncto petro.⁊ ego in cauſa propria.

131 ¶ Nota ſingulare dictum Innocent. quod vbicūqꝫ fuit aliquis perſonaliter citatus ſiue reſponderit veniam ſiue nō illa citatio dicitur perēptoria ꝑut ipſe in capitulo ad petitionē de accuſ. quod dictum videntur ſequi domini de ro.in concluſione.xciij.⁊ domi.Franciſcuz de rāpo.in.l.tres denuntiationes.C.quomodo ⁊ quando iud.vbi dicitur ſic conſuluiſſe. ſed iſtud ſolet communiter reprobari in illo qui nil reſpōdet ꝑ dictā l.tres denuntiationes.⁊.l.contumacia. §.finali.ff.de re iudica.et in capitulo cōſuluit.de offi.delega.⁊ patet ex not.per Bartolum in lege finita.§.iul.ff.de damno infec. Et nota per Joannem andream in addi.Spec.in titul.de contumacia.§.primo.ſuper ver.et not. Poſſet

130 ¶ ¶ No.vnuz dictū ſingulare ꝛc.in ſi. adde Bal.in.l.j.col.j.C.de condi.inſer. et ibi oino vide ꝑ Alex.in addi.ad Bal. ⁊ per alex.in.l.liberorū.ff.de ver.ſig.⁊ ꝑ Pau.de ca.cōſi.lxxv.ſm antiquam impreſſionem

tamen ſaluari Inno.reſtringendo dictum ſuuz ad illū qui preſens fuit monitus a iudice in iudicio. Nam hec monitio habet vim plene citationis peremptorie.l.ij.C. quomodo ⁊ quando iud. et in hoc eſt ſingulare et non eſt alibi ſcd̄m doct. et not.glo.quam docto. tenent in capitu.conſuluit.de offi.delega.in illo verſi.qui dicit nūtio nolo venire cōiter dictum Inno.tenetur quod ipſe nō eſt amplius citandꝰ pro illo actu.et ſi nulla citatio habet vim perēptorie.et cum Inno.cōcordat gl.xxiiij.q.iij.de illicita.⁊ l.l.ex ꝯſenſu.§.fi.de appel.et in.l.pē.§.fi.ff.de in integ.reſt. qd̄ bene nota.

132 ¶ Not.qd̄ peremptoria citatio.i.trina vł vna pro omnibus cum hoc

⁊ ad hoc vide Franci.cre.q̇ ſubtraxit iſtud dictū i not.ij.teſtator inſtituit. addit[h] duos bonos tex. in arg.

131 ¶ No.ſinglare ꝛc. Ibi tꝫ iſtud dictū ſolet cōiter.et ꝙ cōis opi.ſit in contrariū tꝫ Joā.an.in add.ſpe.l.tit.de ꝯtu.§.j.Ange.et Pau.de caſtr.in l.ad peremptoriū.ff.d̄ iudi.vbi ē magr meꝰ do.Lance. Imo.⁊ ale.

in.l.ſi finita.§.iulianus.de dā.infect.lꝫ ibi Bal.tenuerit oppo.Inn.in.c.ad petitionē.hic allegat.vbi.d.Ant.⁊ Imo.⁊ Mod.reprobant: quia ex quo fuit citatꝰ ſemel tm̄ forte expectabat alias citationes: quia ſciebat adhuc ſe bis citanduꝫ reprobāt etiā mod.in.c.cōſuluit.co.iiij. hic alle.ſaluāt tn̄ in duobꝰ caſibꝰ in vno de quo hic quem dicit eſſe dubiū in altero qn̄ citatꝰ vſus eſt verbis futuri tpis ⁊ preſentis vt nolo cōparere amplius vel non cōparebo amplius coram iſto iudice.vt per mod.vbi ſupra ꝑ allegata per eos.

132 ¶ No.qd̄ perēptoria ꝛc. Adde Bar.notabiliter in.l.ꝯſentaneū.ij.col.C.quo

modo ⁊ qñ iudex vbi ſꝫ qđ ſi ſit iterlocutoria grauis ꝑiudicij tūc reqrat perēptoriū alr̃s ſecꝰ ⁊ idē firmat bal.i.l.tres denūtiationes.hic alle.imol.iud.⁊ alex.in.d.l.ſi finita.§.iulianꝰ.de q̄ hic Adde magi.meū.

l.j.col.xij. poſt mediū de off.ꝓcō. ⁊ dicit face re tex.i.l.ꝓ perādū.§.⁊ ſi qđē.C.de iudi.vbi in iterlocutoria ferēda ab obſeruatione iudicij requiritur peremptorius de quo tamen vltimo dubitat Bar. in.d.l.ↄſentaneum.

verbo peremptorie vel equipollēter requiritur ad actus infraſcriptos primo ad ſententiā diffinitiuā.ſcđo ad mittēdū actorem in poſſeſſioneꝫ etiam ex primo decreto tertio vt reꝰ poſſit abſol ui ab obſeruatione iudicij.id eſt ab inſtantia.l. eam que.⁊.l.tres denun tiationes . et.l.conſentaneum.C.quomodo et qñ iud.⁊.l.properanduꝫ .§. ſi quid.C.de iudi.l.cum proponas . cum aut.ibi poſita.C.de bo.aut. iud. poſſidē.Sed ad illa alia media cauſe quelibet citatio dicitur eſſe peremptoria puta citatio ad videndum produci exceptiones vel replicationes vel inſtrumenta vel capitula ad videndum iurare teſtes vel publicari eos.d.l.ſi qđ.C.de teſti.⁊ in.c.ij.de teſti.et in aut.de teſti.§.pen.et hoc tenet Egidius vt refert Jo.and.in.c.conſueuit.de offic.dele.et hoc ſenſit Jnn.in.c.petitiōe extra de act.⁊ hoc tenet Barto.in.l.ſi finita.§.iulia . ff.de damno infe. cto.et in.l.conſentaneum.⁊ in extrauagan.ad reprimendam ſuper verbo dicto crimen.Spe.in titu.de dila.§.vidēdum.poſt princi.dicit quod non meminit ſe legiſſe quod quilibet citatio a media cauſa dicatur peremptoria qđ poteſt dici quod etiam requiratur citatio peremptoria ad alios actus paris vel maioris preiudicij illis qui ſunt ſimpliciter expreſſi puta ad interlocutoriam annotationis bonorum in cauſa criminali.l.j.ff.de requi.re.ad interlocutoriā que finitur officio iudicis.puta qꝫ pronuntiauit ſe iudicem incompetentē vel libellum eſſe ineptū cū ſit eadem ratio.

133 ¶No. qđ citatio ⁊c.Jbi fallit ⁊c.ad h̄ vide tex.in c.qm̄.§.j.et ſeq. h̄ alle. ⁊ adde.c.fi. de do.⁊ cōtu.⁊.c.plaſtum.qui fi. ſint le.

133 ¶No.quod citatio facta per nuntium ad domum vel per edictum in loco publico propoſitū de illo qui nunq̄ fuit in iudicio illo preſens non ſufficit ad hoc vt iudex poſſit facere actum validū grauis preiudicij puta ad hoc vt poſſit ferre diffinitiuam in caſibus in quibus nō requiritur litis conteſtatio vel ad hoc vt poſſint examinari teſtes ad perpetuam rei memoriaꝫ vt in aut.de teſti.§. pe.⁊ notat Jnnoc.in.c.fi.de eo qui mit. in poſ.cauſa rei ſer.facit.c.qm̄ frequenter.§.ſin autem.de carnali.vt lite non cōteſt.⁊ hoc tenet Dn̄.⁊ Joā.and.in.c.preſumitur de re.iur.lib.vj.⁊ no.Bar.in.l. iiij.§.pretor.ff.de dam.infec.Fallit niſi quis ſit abſens malitioſe.et de malitia cōſtet vere vel preſumptiue.vt in.c.j.q̄ ma.accuſare po.⁊ not.per docto.in locis preallе.ſupra.

134 ¶No. ſingulare dictū ⁊c.ad de q̄ iſtud not . Bald. in.l.geſta.ff.de re iud.facit qđ no.dicit Bar.⁊ bal.in.l.ij.C.de fac.ſanc.eccle.

134 ¶No.ſingulare dictum Barto . quod examinatio teſtium ſit actus iudiciariꝰ ⁊ ſic videtur prima facie quod notariꝰ actorem diem et locum ſcribere debeat examinationis teſtium per.c.quoniam contra falſam.de proba.l.optima.C.de contrahen.⁊ commit.ſtipul.tamen hoc nō eſt neceſſarium ſufficit enim notario quod ſcribat ſimpliciter dictum teſtis et ſufficit cōteſtare de die ⁊ loco iuramēti teſtis ⁊ ita dicit practicari.in.l.quoniam.C.de teſti.

135 ¶Not.quod leges ⁊c.Jbi debet limitari.Adde ſande.in.c.iterfeciſti.col. ij.circa pn̄.de ho.pro quo allegat bal.in l.j.in.ij.colū.C.loca.vbi dicit nō licere priuato pro paruo furto ducere furē ad iudicem ibi.

135 ¶No.q̄ leges que permittūt furē nocturnum occidi poſſe pro vitando periculo rerum.l.fure cōiūcta glo.ff.de ſic. et.l.iiij.ff.ad.l.aquil.debet limitari niſi immineat

Immineat periculū ꝑditionis rei vilis: A qꝛ tunc non eſt licitum decidere vel vulnerare vt. l. ſi ex plagijs. §. ſi tabernari⁹. ff. ad. l. aquil.

A ¶ Et pōt dici res vilis a duob⁹ aureis j. ſi em̄ parcit fame hōis ꝑ re viri. vt. l. ſi oleum. ff. de dolo. multomagis vite ꝓximi parcendum eſt pro re vili ad quod optime facit. l. adulte. cū inceſtu. §. liberato. ff. de adulter. quod bene no.

136 ¶ No. practicā quā pauci ſciūt. ſ. ſe excuſandi a tutela vel cura. quia intra obſeruationem temporum de quibus habetur. in. l. ſcire oportet. ff. de excu. tut. ꝛ inſti. de excu. tuto. §. que excuſari oportet quod volens ſe excuſare faciat dare a iudice curatorē huic liti pupilli vel adulti. ꝛ cuꝫ illo curatore litiget ita qđ illo curatore defendente cauſam pupilli vel adulti feratur ſententia excuſatur argu. inſti. de aut. tu. §. fi. et hoc videtur de mente glo. l. j. C. ſi ex fal. allega. excuſe. alias ſi contrafieret ſentētia excuſationis eſſet nulla ipſo iure tāꝙ̄ lata cōtra pupillum vel adultum indefenſum l. acta. §. fi. ꝛ. l. contra pupillū. in prin. ff. de re iud. quod no. qꝛ videbis ſepe errare in practicando.

137 ¶ No. vnum motiuum ſingulare ꝙ ſicut in obligatione generali omniuꝫ bonorum preſentium ꝛ futurorum deducuntur multe res que non veniunt niſi de eis fiat ſpecialis mentio. vt. l. obligatione generali cum. l. ſequen. ff. de pig. act. ita ꝛ multomagis ille res debēt deduci de donatiōe inter viuos generali omnium bonorum preſentium ꝛ futurorum. quia eſt maioris preiudicij quā ſit pignoris obligatio ergo ꝛc. arg. eorum que no. per glo. ꝛ doct. in. l. fi. C. que res pig. oblig. poſ. ꝛ ideo videtur male loq̄ Bart. in. l. ſtipulatio hoc modo cōcepta de verbo. obliga. que dicit quod ſtipulatio quas quis ex cauſa donationis ꝓmittit alicui omnia bona ſua preſentia ꝛ futura non valeat qꝛ auferret liberaꝫ teſtandi poteſtatem per indirectum cū nullus velit eſſe heres ſine commodo ꝛ dicit quod Cy. hoc conſuluit. hoc eſt em̄ falſum cum videntur excepte res de q̄bus in. d. l. obligatione generali. cum. l.

A ¶ Et pōt dici ꝛc. Adde mag. meū referentem matthe. hic ꝛ ſimpliciter ſequit in. l. vt vi. col. viij. circa me. ver. dicitur autem. ff. de iuſti. ꝛ iur.

137 ¶ Not. vnum motiuum ꝛc. in fine adde Imo. et roma. in. l. ſtipulatio hoc mō cōcepta ħ alleg. vbi cōcordāt cuꝫ Matth. hic qđ dicit alexā. l. d. l. ſtipulatio co. ix. eſſe verū ꝑterꝙ̄ ſi donatio olim bonorū irreuocabilis eſſet collata p⁹ mortem qꝛ tūc videt ceſſare ratio aſſignata in. l. obligatiōe generali. ħ alle. de q̄ etiā ꝑ Pet. de anch. et imo. i rubr. extra de teſta. vbi dicit imo. cōmunē opi. eſſe qđ talis donatio nō valeat. Et idē dicit Bar. in ꝯſ. incip. punctus talis eſt pater filio ſuo emancipato ꝛc.

ſeq. et ideo quo ad illes poterit habere heredeꝫ et not. pro intellectu. l. obligatione generali. cū l. ſeq. quod ea que in vſu quotidiano non habentur non veniunt in obligatiōe generali. vnde libri quibus oportet quotidie vti ſcholares et doctores non veniūt ſicut nec ſupellectilia vel veſtes proprie perſone. et ideo ſis cautus quod in inſtrumētis quotidie facias apponi hec verba qđ q̄s obligat omnia bona ſua p̄ſentia ꝛ futura etiaꝫ ſi eſſent ſupellectilia vel veſtes ꝓprie perſone vel ſerui qui eſſent filij ꝓprij obligātis vel quelibet alia res q̄ ſpecialē mentionem req̄reret vt intelligerent obligate: hoc eniꝫ ſufficeret ar. c. q̄ ad agendū. de ꝓcu. li. vj. ꝛ miror qđ practica hoc nō induxit ꝛ idō in donationib⁹ vbi l donatione talis ſpeficatio fuiſſet facta poſſet ſaluari dictū Bar. in. l. ſtipulatio hoc modo concepta.

138 ¶ Not. qđ ſi reus con-

138 ¶ No. quod ſi reus ꝛc. Ibi ex quo ſeq̇tur. Adde quod iſtud dictuꝫ refert ꝛ ſequitur ſimpliciter Sande. in. c. aduerſario tuo. col. v. ℣. tertius caſus. de excep. adde pro hoc Pan̄. in. c. cuꝫ inter. hic alle ga. vbi tenet opi. Ant. de bu. ſed imo. ibi tenet oppoſitum queꝫ videntur ſeq̇

moder.col. v.quia in.l.ſi conſtante.§.fi.
hic alleg.pendente iudicio ſuper partē
dominiū oīno deſijt ius cōpetere.ſed in
caſu Bar.lʒ reꝰ deſierit poſſidere nō de
ſijt agens eſſe dñs.ꝛ iō debuit declarari
dñs totius
fundi et ab   uentus rei vēdicatione
ſolui reus
ab alia parte expreſſa cā qꝛ nō poſſidet.
proderit aūt victori ex ſententia ſi vnq̄
reꝰ de nouo poſſideret.c.aduerſario.ſ.
alleg.Itē Imo.rap.Lud.alex.in.d.§.fi.
qꝛ etiā cōtra nō poſſidentē ꝓcedit iudi-
ciū rei vēdicatiōis ꝛ operat̄ ſnia ſi vllo
tempore res perueniat ad abſolutū vt
etiam ꝑ Bar.in.l.is qui ſe obtulit.ff.de
rei vēd.ꝛ Bal.in.l.cogi.in vlti.col.C.de
peti.here.ꝛ in rub.ff.de rei vē.ꝛ in.l.lʒ
minimam.ff.de pet.hered.ſed poſtea re
peri in propoſito plenum locum Fel.in
c.examinata. in.j.col.ver.limita tertio.
de iudi.

140 ¶ No.vnā doctrinā ſing.ꝛc.Ibi ſed
hec doctrina bar.videt̄ falſa.Et ꝯ opi.
bar.in.l.ſceuola.ff.ad treb.ꝛ gl.l.l.ꝟbis
ciuilibꝰ.hic alle.tʒ Jo.an.in.c.ſi pr̄.de
teſti.i.vj.in nouel.ꝛ Bal.in.l.ex tribꝰ.C.
de inoffi.teſta.ꝛ ang.in.l.p̄cibꝰ.C.de im
pu.Imo.alex.ꝛ aliȷ̄ plene reprobāt in.l.
cēturio.de vulg.ꝛ pupil.licet quam plu
res tenuerint contrariuʒ de quibꝰ ibi ꝑ
eos ꝛ in.l.j.ff.de verbo obliga.§.ſi quis
ita.ꝛ per docto.in.c.Raynutius.de teſt.
nec obſtat.l.ſceuola tenendo opi.cōtra
glo.in.d.l.verbis.quia ibi propter acci
dens non valebat ſubſtitutio directa.i.
ex eo quia erat in codicillis in quibus
directa dari nō poteſt hereditas.l.ij.C.
de codicil.nam hoc bene potuiſſet fieri
in teſtamēto.ſecus ergo vbi ſimpliciter
l.reſiſtit ſicut reſiſtit ſubſtitutiōi directe
que fit extraneo vel puberi poſt aditam
hereditatum.d.l.verbis.ver. fruſtra.nā
tunc nō trahetur ad fideicōmiſſuʒ.l.ſer
uus legatus.§.ſi ſeruus alienus.ff.de-
leg.j.non obſtat.l.ex facto.ad treb.quia
ibi diſpoſitio nō fuit facta directo ſed ꝑ
fideicōmiſſum.i.per mediam perſonam
primi heredis ita declarat no. Bart.in
d.l.centurio.col.penul.dum allegat di-
ctam.l.ex facto.

nō aſſeruit rem petitam:quia de hoc nō
fuit interrogatus:ſed ſimpliciter ſe ob-
tulit liti eſt differentia an actor ſciuerit
eum poſſidere aut detinere rem petitā
an ignorauerit.primo caſu non poterit
ſequi alia ſententia quā abſolutoria ab
obſeruatiōe iudiciȷ̄ ſeu ab inſtantia.qꝛ
actor ſeipſum decepiſſe videt̄:vt in.l.nā
ꝛ ſi actor.ff.de ven.Ex quo etiam ſequit̄
quod licet actor probaſſet ſe dominum
nō poſſet ſequi ſententia qua declaret̄
actorem eſſe dñm reo nō cōſentiēte ꝛ ꝑ
p̄dictis facit.c.raynaldꝰ.de teſta.ſed ſe
cundo caſu qñ actor ignorauit poteſt ſi
actor velit ſequi ſniam declaratoriā in
fauorem eius abſoluitur tñ reus a reſti
tutione rei ideo quia nō poſſet:vt.l.ſi a
te.§.fi.ff.de excep.rei iudi.et ibi Barto.
hoc tenet.Ex predictis ſequitur qđ di-
ctum Barto.poſitum in.l.ſi cōſtante.§.
fi.ff.ſo.mat.ꝛ in.l.j.C.ſi aduer.reʒ iudi.
vbi tenet quod ſi apparuerit reum eſſe
conuentum rei vendicatione ad fundū
poſſidere dimidium fundi tantum vale
bit ſentētia lata ſuper dimidia pro acto
re licet de alia dimidia iudex nihil dixe
rit quod dictū ſequitur do.Ant.de but.
in.c.inter vos.de re iudi.debet reſtrīgi
quando actor ſciebat reum poſſidere ꝓ
illa parte tm̄.ꝛ ſic pro illa parte inſtātia
ꝛ iudicium voluiſſet quo ad totam rem
quia potuit ſequi declaratoria dominiū
actoris ſuper tota re.ideo ſententia la-
ta ſuper parte eſſet nulla ipſo iure per
notata in.d.l.j.et in.l.hoc iudicio.ff.fa
mil.hercis.

139 ¶ No.doct.qđ omnis terminus pref-
xus a iure vel ab hoīe ad ꝓbandū op-
poſitiones vel ad opponendum tantum
in cauſa principali nō refertur ad cām
appel.immo etiam cōcluſio facta in cā
prin.cū hʒ nocere volēti opponere ꝛ ꝓ-
bare in cā appellationis:vt.l.eos.C.de
ap.ꝛ.l.ꝑ hāc.C.de tēp.app.cum ſi.ꝛ hāc
doctrinā ponunt Dy.ꝛ Joan.and.in.c.
cū veniſſet.de teſta.ꝛ in.c.cū dilectꝰ.de
fide inſtru.et Spec.in tit.de inſtru.edi.
§.nūc videamus.in prin.ꝛ Bar.in aut.
qui ſemel.C.de proba.

140 ¶ Not.vnam doctrinam ſingularem
Bar.ſi eſſet vera que vult quod in vltis

mis voluntatibus ſi queratur an valeat actus qui nõ valet vt agitur vꝫ vt valere põt debet reſtringi qd aut loquimur de diſpoſitione totali.⁊ tunc non valet prout valere poteſt.l.nõ codicillũ.C.de teſtibus aut de parte illius ⁊ valet ꝑut valere poteſt.l.filiuſfa.§.ſi quis heredẽ ff.de leg.j.et.l.ſceuola.ff. ad treb.facit quod not.in.l.verbis ciuilib⁹.ff.de vul. ⁊ pu.Et hanc regulam ipſe ponit l.l.j. §.ſi quis ita.de verbo.oblig.ſed hec doctrina Bart.in ſecundo membro videt eẽ falſa opinio.quia ſecũdũ hoc ſequit quod libertas relicta per verba directa in teſtamento ſeruo alieno que non valet vt directa debet valere vt fideicommiſſa.⁊ tamẽ hoc eſt cõtra.l.iuncta glo. in.l.ſeruo tuo.C. de ma.teſta. Item de hoc eſt caſus expreſſus in.l.ſeru⁹ legatus.§.ſi ſeruus alienus.ff.de fideicom miſ.lib.⁊ ideo in hoc paſſu eſt aliter dicendũ.quia aut nos loquimur in codicillis aut in teſtamento.ſi in codicillis tunc verba directa que non poſſunt valere iure directo ſemper obligantur.et ſic valent prout poſſunt.l.ſceuola.ff.ad trebel.⁊.l.cũ quis.§.ſeia.ff.de lega.iij. ⁊ not.inſti.de vulg.ſub.in glo.j.fallit in v̄bo directo ademptio hereditatis quo non cõfertur alteri hereditas talia verba non obligantur in codicillũ.ita qd intelligatur is cui mittit hereditas rogatus illam reſtituere venientibus ab inteſtato vel coheredi ex teſtamẽto.ſi illud habet.imo talis ademptio eſt ipſo iure nulla in totum.vt.l.quid in ſuo.§. fi.ff.de condi.inſti.⁊ ibi ꝑ glo.⁊ inſti.de codicillis.§.fi.ſi vero loquimur in teſtamentis.tunc regula eſt vera quod v̄ba directa que non poſſunt valere iure directo.vt.d.l.ſeruo.et.d.§.ſi ſeruus alienus.Fallit in caſu.l.generaliter.§.ſi qs ſeruo.ff.de fideicom.lib.Ex quo ſequit quod ſubſtitutio facta per patrem filio adulto ſi heres erit ⁊deceſſerit ſine liberis per verba directa.puta talis heres eſto vel taleꝫ inſtituo nullo modo valet vt fideicommiſſa idem videtur in inſtitutione ſimili quam mater faceret filio pupillo vel adulto.Et pro predictis facit text.l.l.verbis ciuilib⁹.ff.de vulg.⁊ pu.et inſti.de vulg.ſub. §.maſculo.§.⁊ extraneo. ⁊ ibi gloſ.etiam hoc ſenſit in verbo per fideicommiſſum.in fin.licet gloſ. ſenſit contra in dicta.l. verbis ciuilibus.⁊ licet Barto.dicat hoc doct.tenent illam gl.Sed bart. non bene dicit.quia cõmunis opinio eſt in contrarium vt refert Ioan. and.l.c.ſi pater.de teſta. libro.vj.in verbo interdum in nouella.non obſtat.C.ſi quis heredem. quia ibi reſpondent qd ibi non fuerũt verba directa ſed obliqua: nam ſi teſtator dicit rogo te titium heredem meum vt facias tibi ſeium heredẽ. hec verba nõ ſunt directa.quia teſtator nõ facit per ſe ſeiuꝫ heredẽ. ſꝫ diſpoſuit quod alius ſcꝫ titius faciat ⁊ ideo per talia verba obliqua valent iure fideicõmiſſi vt ibi.et lege ex facto.in princip. ff. ad trebell.et hec vltima verba ad literam fuerunt verba ipſiuſmet Barto.in.l.centurio.in.j.col.ff.de vulga.⁊ pup .vbi allegat.l. pater filium.§.j. et.l.lucius.ff.de leg.iij.et adde quod dicit in ſequenti nota.

141 ¶Not.mirabilem doctrinam quã habet clauſula vulgaris in teſtamẽtis viſitata:ſcilicet ſi non valeat iure teſtamẽti valeat iure codicillorum.nam operatur hoc primo.l.quod ſi in teſtamẽto fuerunt aliqua verba directa que non potuerunt ab initio valere

141 ¶No. mirabilem ⁊c.Ad iſtũ not.nunqd ſit verũ.vide Alex.in l.verbis ciuilib⁹.ff. d vulg.⁊ pu. ſed ibi plenius et elegãtius per mag. meũ. co.iiij.i fi. ⁊ tota ſeq. vbi ipẽ ⁊ cõmunit doc. tenent contra Raph. Alexan. et Matth.hic ⁊ ibi mag. meus facit l hoc duas pulchras cõcluſiões quas vide per eum.vẽ de tñ mag. meum vbi ſeqt dictũ matth .hic l.l.precib⁹. in .xij. col. v̄ſic.limita tñ.C.de impub.⁊ aliis ſubſti.ꝑ alleg.ibi per eum.

143 ¶ No.ꝙ vbi ⁊c.In fi.adde Barto.
mei.in.l.fi.§.fi.eo.ti.C.de ap.⁊ in.l.qui
tabulas.in prin.vbi etiã Ang.ff.de fur.
magi. meũ
in.l.cũ que-
dam puel-
la.§.q̃ties.
colum. ij.
ver. iij.no.
ff.de iuriſ.
om.iudi.et
in.l.nõ am-
plius. col.
ij.ff.d. le.j.
144 ¶ No.
ꝙ ſi l cã ⁊c.
Add. qd di-
ctum Mat.
hic tz bald.
in.l.fina.in
xiij.col. C.
de edi. di.
adri.tol. fa-
cit qd vult
d.abb.in.c.
finali.ad fi-
nẽ de iure
pa.⁊ in.c.j.
de pſcript.
ſequit̃ ma-
giſter meꝰ.
l.l. iperiũ.
col.iij.ver.
vj.limita d
iuriſd. om.
iud.Fel.pꝰ
alios in.c.
eccl'ia ſctẽ
marie.d cõ-
ſti. vide ẽt
magi. meũ
vbi.s.in ꝟ
ſi.ſeq.⁊ ro.
conſi.265.
incip.in ca-
ſu propoſi-
to aduertẽ-
dũ.

iure directo valebunt iu-
re fideicommiſſi ac ſi il-
la verba fuerint poſita
in codicillis.arg.d.l.ſce-
uola.in prin.cum ſimili-
bus.ſecũdo operatur ꝙ
ſi aliqua verba directa
poſita in aliquo teſtamẽ-
to aliquo tempore po-
tuerunt valere vt dire-
cta ⁊ aliquo tẽpore nõ ꝓ
eo tempore quo non po-
tuerunt valere vt dire-
cta valebunt iure fidei-
commiſſi.vnde ſi teſta-
tor filium pupillum in-
ſtituit ⁊ dixit ſi filiꝰ meꝰ
deceſſerit ſine filijs ta-
lem inſtituo aut talis he-
res eſto.et contingit fi-
lium mori in pupillari
etate valebit vt directa
pupillaris:ſi vero con-
tingat eum mori in eta-
te adulta valebit vt fidei-
commiſſaria propter di-
ctam clauſulam codicil-
larem.nam exponitur ſi
quatenus id eſt ſuper vł
pro re vel pro eo tempo-
re quo ⁊c.arg.l.ſtichum
qui meus erit.ff.de leg.
j.Et hoc vltimum ſen-
tit Bart.in.l.j.ff.de codi-
cillis.in.q.nona.⁊ ſic de-
bet limitari quod nota.
Barto.in.l.centurio.ff.
de vulg.⁊ pup.ita publi-
ce tenuit diſputãdo do.
Anto.de bu.prout ipe re-
fert de teſtamẽ.c.raynu-
tius.vbi idem tenet fa-
cit.l.ſi frater.C.de fidei-
cõmiſſis.⁊ gloſſ.inſtitu.
de pupil.ſubſtitutione.
§.maſculo.⁊ hoc videtur
etiaz de mẽte Bar.in.d.

l.de iure codicil.in.xvj. queſtione.
142 ¶ Nota quod illud quod dicit̃ ꝙ ſen-
tentia lata per verba obſcura debet de-
clarari per acta probatoria etiam ſi ad
illa nõ fiat relatio expꝛ̃ſſa.l.iij.C.de ſen.
que ſine certa quanti.cũ ſi.ibi no.dz in-
telligi qñ eſſet ſententia nullla propter
obſcuritatẽ vbi declaratur per acta ꝓ-
batoria.ſed vbi ſentẽtia poteſt in ſe va-
lere ꝟba iuris ſtricte debẽt itelligi nec
debẽt declarari ꝑ acta ꝓbatoria.l.j.C.ſi
plu.fu.vna ſen.⁊.l.paulꝰ la.ij.ff.de iud.
143 ¶ Nota quod vbi ex forma ſtatuti de-
bet dari conſultori tantum ſalariũ ſi cã
ſit a quingẽtis libris vſqꝫ ad mille ⁊ tã-
tũ ſi a mille vſqꝫ a duo milia ꝓut dicit
ſtatutum bonon.cõſultor habebit ſala-
rium integruz.licet reus ſit pauper ita
quod eius nomẽ nõ enumeretur pro cẽ-
tum vt probatur in.l.offerẽdis.C.de ap-
pel.⁊ hoc tenet Bar.ibi quod not.quia
quotidie accidit.
144 ¶ No.ꝙ ſi l cauſa indiuidua aliquis
velit conuenire clericum ⁊ laicũ vterqꝫ
conueniendus eſt in foro eccleſiaſtico.
qꝛ magis dignum trahit ad ſe minꝰ di-
gnũ.vt in.c.qd in dubijs.de conſe.eccl.
vel altaris.⁊.l.precipimꝰ.§.j.C.de ap.
⁊ hoc tenet ibi Bart.ſed ipſe ſenſit ꝯtra
i.l.iij.ff.de collegijs illicitis.⁊ ibi dicit
ꝙ ambo.ſ.iudex eccleſiaſticꝰ ⁊ ſecularis
ſimul debẽt cognoſcere vel ꝓnũtiare vł
ꝙ ſecularis dz cognoſcere laicũ ad pro-
rogandũ iuriſditionem in iudicẽ eccle-
ſiaſticum ſed primum eſt verius ⁊ hoc
vltimum eſt falſum qꝛ quis non poteſt
cogi ad ꝓrogãdũ ⁊ ſi cogitur ꝓrogatio
eſt nulla.l.ij.ff.de iudi.i predicta.l.pre-
cipimus.dicit Felice.quod ſi cauſa pro-
rogatur in clericũ ⁊ laicum ſimul adeũ-
dus eſt epiſcopꝰ ſuper reductione ad ar-
bitrarium boni viri quia clericꝰ tãq̃ di-
gnior trahit ad ſe laicum ſuper quo vi-
de plene per Petrũ de anch in.c.cura.
⁊.c.laicus in ſecundo dubio de fo.ꝯpe.
quod autem ſi cõuenerit collegium il-
licitum in quo ſint miſti clerici ⁊ laici
vide Bart.in.l.fi.ff.de colle.illicitis in
iiij.col.quod quando dominus facit ꝓ-
curatorem generalem ad lites cum Pe-
tro martini ⁊ contra quemcunqꝫ aliam

perſonã quas in preſenti habet vel in
futurum habiturus eſt ⁊ dat ei ſpecia-
le mandatum de calumnia in animam
ipſius domini ſufficit tale procurato-
rium ⁊ mittendum eſt procura. ad iurã-
dũ de calũnia domini licet lites aliter
non ſint ſpecificate et ſic ſe habet cõis
obſeruantia a qua nõ eſt recedendum.
l.minime.ff.de leg.ij.debet intelligi.c.
fin.de iur.calum.libro ſexto.⁊ ita tenet
Bart.in.l.qui bona.§.ſi alieno.ff.de dã-
no infecto.licet ipe videatur ſentire cõ
tra in.l.ij.§.ſin autẽ abſint.C.de iur.ca-
lum.niſi ſaluãdo dicas quod ibi loquiẽ
de mero rigore iur.non attenta commu
ni obſeruãtia litigantiam que eſt in cõ-
trarium quod nota ſubtiliter.

145 ℭNota mirabile dictum Bart.quod
valet ſtatutum diſponens quod ingre-
diens monaſteriũ patri vel matri non
ſuccedat ſecus ſi dicat ſi quis igreſſus
fuerit monaſterium nõ poteſt ſuccede-
re patri vel matri.⁊ ita ipſe no.in.l.fin.
C.de pac.ſed primum mẽbrum non pu-
to verum quia videtur eſſe inhoneſtuz
⁊ cõtinet turpitudinem que retinet ab
amplexu vite cõtemplatiue ergo nõ va
let.vt in auẽ.de ſanctiſ.epiſco.§.et hoc
preſenti.iuncta regula erit autem lex
quarta diſt.⁊ in capitulo primo de con-
ſtitutio.libro ſexto.facit quod nota.in
l.ſi quis ita.§.finali.ff.de leg.ij.puta cũ
quis incipit igredi.vt quia ſuſcipit ha
bitum nouitiorum vel nouitiarum qđ
proprie dicitur ingrediẽs poſtmodum
poſt profeſſionem expreſſam vel tacitã
quia perpetuo eſt obligatus religioni
in ſpecie vel genere.vt in auẽ.ingreſſi.
C.de ſac.ſan.eccleſijs.⁊ dicitur effici ec
cleſtica pſona.vt in.c.religioſo.de ſen.
excommu.libro ſexto.⁊ regula habetur
in gloſ.⁊ ideo non poteſt ligari ſtatuto
ſeculari.⁊ ſic nõ videẽ diſtinctio Bart.
ſuper dicto.§.fi.

146 ℭNota aureum dictum qđ tota illa
doctrina qua dicitur quod ex fuga in
duciẽ preſumptio contra fugientem de
delicto dz limitari niſi poſtq̃ quis fuit
crimine accuſatꝰ ex quo venit imponẽ
da pena ſanguinis aufugit vel ſtetit cau
tus non eundo p terram.nã talis excu-
ſandus eſt quia iuſte fa-
cit timendo penam ſan-
guinis.ita not.Bart.in
l.j.ff.de bo.eo.quod no.

147 ℭNota ſingulare di-
ctum quod pater poteſt
filie nate ex nephario ⁊
inceſto coitu relinq̃re nõ
ſolum alimenta compe-
tentia ſed etiam dotem.
⁊ ita no.Bartol.in.l.fin.
ff.de his q̇.vt indignis.
vbi dicit ſic de facto ſe
conſuluiſſe ⁊ ibi conſen
tit quod ſicut pater de
iure canonico teneẽ ale
re talẽ vt in.c.cum ex he
re.de eo qui dux.in ma.
quam pol.per adul.ita
tenetur dotare per dotẽ
condecentem.

148 ℭNot.ꝙ iſtud onus
qđ pr̃ tenetur alere filiũ
vel ecõtra eſt tale onus
quod etiã trãſit ad here
des vnde in ſubſidium
qñ nullus eſt aliꝰ a quo
poſſent peti alimẽta.vñ
ſi filiꝰ vel filia habuit le
gitimam.et poſtea pue-
nit ad paupta tẽ poterit
in ſubſidium petere ali-
menta ab heredibus de

145 ℭNo.mirabile ⁊c.Ibi ſed primã ca-
ſum ⁊c.Adde Ang.i diſpu.ſua inci.no-
bilis q̇dã gñe licet multi tenuerint opi.
Bar.q̇s refert Alex.in.l.ſtipulatio hoc
mõ ꝯcepta.col.xij.de vb.ob.⁊ tãdẽ ꝯclu
dit cũ mat.
hic qđ tale
ſtatutũ in-
diſticte nõ
valeat / et
multa ag-
gregauit
Feli.in ca.
eccleſia ſan
cte Marie.
l prima cõ-
cluſione ſe
xte.q.pnci
palis.đ cõ
ſtitu.⁊ vide
pleĩſſimas
ꝯcordãtes
p Alex.qui
dicit ita eẽ
cõem cõſil.
cxxxix.l ſe-
cũdo volu.
⁊ mľta fun-
damenta ⁊
vigẽtia cõ-
munis opi
nionis po-
ſuit Pau.đ
ca.ꝯſi.337.
alias.335.
incipiẽ.in
chriſti nõie
primuz du
biũ.vide ẽt
Pet.de an-
cha.conſi.cvij.inci.in chriſti nomine iu
dex ferrarie.

146 ℭNo.aureuz ⁊c.Adde quod iſtã do-
ctrinã eſſe approbataz ⁊ obſeruari per
aſſeſſores dicit magi.meꝰ i.l.is qui.co.
ſij.in prin.C.qui teſt.fa.poſ.vide eũ cla
re diſtinguẽtẽ in rep.l.admonẽdi.col.
68.vb.limita ſingulariter.de iureiuran.
vbi iſtã limitationem refert poſt Lndo.
Ro.⁊ vr̃ tenere argu.l.lege cornelia.ff.
ad ſillei.⁊.l.fi.C.qui nu.tut.ſe excu.

149 ℭ No.vnum ꝛc.Jn fi.vide.s.not. cxvj.inci.no.ꝗ ſi ex cētum.ꝛ q̄ ibi dixi.

150 ℭ Not.ꝗ ſi dñs ꝛc.Jn fi.ꝛ ꝗ ſit ita cōis practica et obſeruātia qꝺ ſufficiat dicere in gñe do tibi mandatum ad iurandū ꝺ calūnia. nec ab ea ſit recedendum tenēt Jmola et Alex. in.§.ſi alieno.hic all. pro cōi practica facit cle.nō pōt ꝺ ꝓcu. quā allegat Jo. de fantu. i c.fin.de iura.calum.l vj.hic alle. vbi idez tenet Jo.an. et do.idem doc.in.c. p tractandis.eodem titu.de iur.calum.

151 ℭ No.ſingulare dictū ꝛc.Adde qꝺ iſtā regulā ponit etiā Bar.poſt gl.in.l. quiſqs.de le.iij.Fulg.ꝛ Pau.i.l.j.C.de lib.prete.ꝛ.ibi magi.meꝰ Bar.i.l.ſi qs ex argēta.§.ſi initiū.in.j.col.ff.de eden. no.Lud.cōſi.cliij.incip.pater reuerēde in cōſi.cccccij.inci.diligēter inſpectis in.j.col.Alex.cōſi.ccccvj.inci.viſo theмате ſupraſcripto.vide etiam Magiſt. meum.vbi plura alleg.in.l.etiaz his.§. ſi initiū.in prin.ff.de edē.ꝛ in.l.ſi ita ſit. in.ij.col.ff.de leg.j.

152 ℭ Nota vtile dictum ꝛc.Ad iſta dicta adde q̄ voluit Bar.in.l.cēturio.l ꝟ. ſcꝺa principalis qꝺ eſt qñ fit ꝛc.de vul. ꝛ pup.dicit tñ Alex.in.§.q̄ filio.hic all. qꝺ cepit Pe.de anch.in ſuis cōſilijs firmantem contractū eius qꝺ dixit Bart. in.d.§.qui filio.ſed forte non bene ſm eum.ꝛ de hoc habetur etiam per Pau. de caſt.in.l.j.ff.de vulg.ꝛ pup.vbi etiā per alios poſt eum.ꝛ per Baldum in.l. precibus.col.xviij.vbi etiam per Alex. ꝛ mag.meum.C.de impu.

bonis hereditatis patris vel matris. vt.l.ſi qs a liberis.§.idē.ff. de libr.agno.et ibi Bartol. hoc tenet.

149 ℭ No. vnū dictū qꝺ ſi de.centū que tibi ꝓmiſi petam decem corā vno iudice ꝛ obtinui vel ſuccubui ꝛ poſtea velim reſiduū petere coram alio iudice competenti in eadem ciuitate vel diuerſa competit exceptione dilatoria qꝺ nō teneris ipſi reſpōdere. inſtit.de actio.§.ſi minus.et hoc tenet ibi glo.

150 ℭ Not.ꝗ ſi dñs facit procuratorem generalem ad lites cum Petro Martini ꝛ cum quacūq; alia perſona quam habet in preſenti ꝛ in futurum habiturus eſt dicit eidem procuratori do tibi ſpeciale mādatum ad iurādum de calumnia in animā mei dñi ſufficiat tale ꝓcuratorium ꝛ admittendus eſt ipſe procurator ad iurādum de calūnia in animā domini licet lites aliter non ſint ſpecificate ꝛ ſic ſe habet cōmunis obſeruantia a qua non eſt recedēdum.l.meminerint.C.de leg.heredi. ꝛ ita debet intelligi.c.fin.de iura.calū. libro.vj.ꝛ ita tenet Bar.in.l. qui bona. §.qui alieno.ff.de dā.infec.Dixit ipſe videē ſentire contrarium in.l.ij.§.finaliter aſſerit.C.de iura.calum.niſi ſaluādo diceretur quod de rigore iuris ſecꝰ non attēta communi obſeruantia litigantium que eſt in oppoſitum.

151 ℭ Nota ſingulare dictum quod maioris efficacie eſt precedens clauſula ad determinandum ſequentia ꝗ̃ ſit clauſula ad determinandum precedentia. vt.l.aliud.in princip.ff.de condi.ꝛ demonſtra.iuncta.l.filium.ff. quādo dies leg.cedat:ꝛ hanc regulam ponit Bart. in.d.l.auia.in principio.

152 ℭ Not.vtile dictum quando ſi teſtator dicit ſic poſt inſtitutionem factam de filio hec verba ꝛ ſi talis deceſſerit in pupillari etate voluit quod bona ipſiꝰ teſtatoris deueniant in titiū ſub his verbis comprehenditur directa ſubſtitutio pupillaris:ita dicit Bartolus qꝺ tenuerunt omnes doctores tempore ſuo. ita dicit i.l.ſi ita.§.que filio.ff.de bonorum poſſeſſi. ſecundum tabu.vbi dicit quod non refert an dixerit bona ipſius teſtatoris an ipſius pupilli ſicut nō refert an dicat filio meo heres eſto vel heres eſto mei.in prin.ff.de vulga.ꝛ pup. ꝛ hūc caſum vidi de facto licet do.Pet. de ancha.ſenſerit contrarium.et puto ꝗ non bene.ꝛ miror quod Barto.iſtum paſſum non ponat in materia pupillari vel compendioſa.vt.l.ij.ff.de vulg.et pupillaris.ꝛ.l.centurio .eodem tit.Jdē per omnia dicit ſed teſtator non poſuit verbum cōmune expreſſe ſed tacite apoſuiſſe intelligitur.puta quia dixit ſi

filius meus deceſſerit in pupillari eta⸗
te volo quod bona mea vendātur ⁊ di⸗
ſtribuantur inter pauperes ꝑ commiſſa
rios meos.nam hoc verbum compꝛehē
dit quod commiſſarij accipiāt bona au
toꝛitate pꝛopꝛia.⁊ ſic continebitur dire⸗
cta ſubſtitutio pupillaris ſicut ſi dixiſ⸗
ſet bona ipſius pupilli vendant.vt pa⸗
tet ex nota.per Bar.in.d.§.qui filio iun
cto eo quod not.in.l.centurio.ff.de vul
ga.et pupil.in.j.q.pꝛincipali.ſ.quando
cōpendioſa fit per verba obliqua.

153 ¶ Nota quod ſicut in legatis ⁊ in dona
tionibus habet locum ius accreſcendi
l.j.circa finem.C.de cadu.tollen.⁊ not.
Bar.in.l.re coniuncti.de lega.iij.codeȝ
modo videtur habere locum in moꝛtis
cauſa capione.vnde ſi teſtatoꝛ relinquit
tibi fundum ſi dederis titio et ſeio fun
dum ſi vellet habere legatum.⁊ hoc te⸗
net Bar.in.l.ſi mihi et titio.ff.de verb.
obligationibus.Sed dictum Barto.vi
detur contra.l.pe.§.fi.ff.de condi.⁊ de⸗
monſtra.et ibi glo.et ipſe Barto.ſenſit
contra.⁊ ita tenet.d.Joan.de can.in.d.
l.ſi mihi.

154 ¶ Nota mirabile ꝙ eſt plus vtile cre⸗
ditoꝛi quod in inſtrumento in quo debi
toꝛ omnia bona ſua obligat cōſtituat ſe
ea pꝛecario nomine creditoꝛis poſſide
re rē trāſferendo ſolū in illam poſſeſſio
nem ciuilem retenta naturali ipſi debi
toꝛi nuda detenſione.nam pꝛimo caſu
ſi debitoꝛ tradit fundum alteri non pꝛi⸗
uatur creditoꝛ ſua poſſeſſione ciuili:qꝛ
ſtat per ſe ⁊ nō cohereret naturali poſſeſ
ſioni debitoꝛis ſicut dicimus ꝙ ſi vſuſ⸗
fructu.tradat vel expellatur nō perdit
pꝛopꝛietarius ciuilem:vt.l.ſi fundo.et
ibi not.in.l.iiij.§.vim vi.ff.de vi ⁊ vi ar
ma.⁊ no.gloſ.in.l.j.ff.de vſu.que ab ea.
ſed ſecundo caſu ſi debitoꝛ tradat alteri
fundum vel expellatur per vim pꝛiua⸗
tur creditoꝛ omni poſſeſſione ſicut quā⸗
do accedit hoc in perſona coloni:vt.l.
peregre.§.quibus.⁊.l.iij.§.quod ſi ſer⸗
uus.ff.de acquir.poſſeſ.⁊ no.in dicto.§.
fi.⁊ in.l.j.⁊ hanc doctrinam tenet Bar⸗
to.⁊ eum ſequitur Bal.in.l.creditoꝛes.
C.de pig.in vltima.q.articu.iiij.pꝛinci⸗
palis.

153 ¶ Nota ꝙ ſicut ⁊c.Alex.in.l.ſi mihi ⁊
titio.hic alleg.col.iiij.poſt ſatis lōgam
examinationem huius articuli.diſtin⸗
guit ꝙ aut illud qđ ex moꝛtis cauſa ca⸗
pione pꝛeſtandum eſt debet dari aliqui
bus heredi
bus ⁊ habet
locum ius
accreſcēdi.
lege thays
§.tichꝰ.ff.
de fideic.li.
et hoc caſu
ꝓcedat opi.
barto.et ſe
quen.in.d.
l.ſi mihi et
titio.aut
erat dandū
aliquibus
non vt he⸗
redibus.et
ceſſat.l.pe.
ff.de cond.
et demon⸗
ſtrationibꝰ
et tunc pꝛo
cedat opi.
tenentium
oppoſitum.
de quibus
per Alexandrum vbi ſupꝛa et per eun⸗
dem mag.meum ⁊ alios in.l.j.C.qñ non
pe.par.⁊ per ſcribētes in.l.moꝛtis cau
ſa capit.in pꝛin.ff.de dona.cauſa moꝛ.

155 ¶ Nota quod ſi teſtatoꝛ
dixerit ego relinquo fi⸗
lijs titij cētum ducatos
pꝛo quolibet:iſti non di
cuntur taliter coniuncti
verbis quod habeat lo⸗
cum ius accreſcendi.l.
huiuſmodi.§.quibus de
legatis pꝛimo vbi barto
lus hoc tenet ⁊ clariꝰ in
l.re coniuncti.ff.de leg.
iij.in.vij.co.ver.ſed que
ro inter coniunctos.

156 ¶ Nota ꝙ ſi minoꝛ ven
dit pꝛedium ſuū ſine de⸗
creto tutoꝛis ⁊ autoꝛita⸗
te licet cōtractus ſit nul
lus in pꝛeiudicium mi⸗
noꝛis ita ꝙ ipſe nō obli⸗
get naturaliter:vt.l.ad
reſoluendam.C.de pꝛe⸗
di.mi.no.Bar.in.l.cuiꝰ.
ff.de fideicom.⁊ in.l.j.§.

154 ¶ Not.mirabile ⁊c.adde quod idem te
nent Ja.bu.Barto.⁊ Sali.in lectura.l.
creditoꝛes hic alle.licet Bar.in.l.inter
dum.§.qui alienam poſt gl.ibi.ff.de ac⸗
qui.poſ.⁊ in.l.celſus.col.iiij.verſic.ſed
pone ꝙ debitoꝛ de vſufuca.tenent con⸗
trarium quem ibi ſequitur Jmo.Paul.
de ca.Alex.⁊ communiter oēs in.d.§.ꝙ
alienam vbi Alex.latus examinat ⁊ ad
oppoſita reſpondet.

156 ¶ No.ꝙ ſi minoꝛ ⁊c.Adde ꝙ iſtud di⸗
ctū ſequit Fulg.in.l.cū hi.§.eam trāſa⸗
ctionē.ff.de trāſac.refert ⁊ ſequit mag.
meꝰ ibidē.col.ij.ver.limita tñ vbi ad cō
firmationē adducit bonū ſimile de Jctu
inito ꝑ dolum ⁊c.vide per eum.

157 ¶ No. ꝙ ſi decedens ꝛc. ad hoc vide Bar. ſoci. in. l. gallus. §. quidã recte. co. iij. circa fi. cũ ſeq. ff. de lib. ꝛ poſthu. vbi melius ꝙ̃ ceteri tangit intellectum. c. raynutius. hic alleg.

158 ¶ No. ꝙ ſi heres ꝛc. In fine adde ſecundam Alex. in aut. ſed cum teſtator. C. ad. l. fal. qđ communis opi. olim eſt ꝙ ꝑ nõ ↄfectionẽ inuentariũ trebellianica nõ perdatur. ꝛ ita Bart. in. d. aut. dicit ꝙ alias pluries de factõ dixit ↄtrium tamen conſuluit cõſil. inci. Nicolaus mataarelli. ꝛ hoc idẽ tenẽt Lud. in aut. ſimiliter. C. eo. ti. allegat tex. in aut. de here. ꝛ fal. §. ſi vo non fecerint. ibi fideicõmiſſa qđ perpetuo notandum dixit Alex. vbi. ſ. ꝛ qđ ita vidit de facto ſeruari ꝛ ꝙ pauci habent illud conſilium Bar. ſed dicit ſe vidiſſe ꝛ legiſſe ꝛ optime facere Bar. tñ conſuluit ꝛ alibi cõtrarium cõſil. inci. queſitũ eſt an heres qui omiſit inuentariũ ꝛ ꝙ nõ ꝑdat trebellianica. Alex. dicit ſe alias poſt Jmo. cõſuluiſſe in. l. j. §. hec ſtipulationum. ff. ſi cui plus ꝙ̃ per. l. fal. vide ſi reperiatur ꝛ ꝓ iſta opi. cõſuluit Pau. de caſt. conſi. ccij. in. ij. vol. in nouis incip. Jn xp̃i nomine quia. ſ. formata. ꝛ conſi. ccix. in chriſti noie. dubiũ facit ꝙ non ꝑdat trebellianica. ꝛ tenet pulchre Bal. in. l. filiũ quem habẽtem. col. añpe. ver. item quero vtrum heres de reſtituẽdo grauatus. C. fami. herciſ.

j. ff. de nouationibus. tñ obligatus eſt maior vnde ſi minor fiat perfecte etatis põt cogere aduerſariũ adimplere illũ tractatũ ſiue contractũ idez ſi adhuc durat minor et ſit paratus facere interuenire ſolennitatem neceſſariam argu. inſti. de auto. tuto. in ꝑin. ꝛ. l. iulianus. §. ſi quis a pupillo. ff. de act. em. idẽ etiaz dicũt canoniſte in eccleſia alienante rem ſine ſolennitate debita. vt not. Jnno. in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. ꝛ ad hoc gl. in. c. j. ne ſede va. ꝛ in. l. huiuſmodi. ff. de trãſa. vbi gloſ. videtur tenere hanc. opi. ꝛ etiam Bart. videtur tenere contrariũ. et not. bene illud ꝛc.

157 ¶ No. ꝙ ſi decedens puta auus maternus roget heredem inſtitutuz hereditatem reſtituere filie ſue ꝛ nepoti ex filio videtur illos vocaſſe ſimul non autem ordine ſucceſſiuo ꝛ ideo filius cũ matre vocabitur pariter ad fideicommiſſum. vt in. c. raynutius. de teſta. licet Bar. in. l. gallus. §. quidã recte. ff. de libe. ꝛ poſthu. videtur dixiſſe contra ꝛ non bene. et idẽ dico ſi teſtator ſubſtituit pupillariter filio filiam ſuam ꝛ nepotem ex filia. quia etiaz ea ratio. ſecus eſt autez in inſtitutione directa vñ ſi pariter inſtituit filiam ꝛ nepotem ex illa videtur inſtitutionẽ feciſſe ordine ſucceſſiuo. ſ. vt primo filia ſit inſtituta viriliter. ũ. illi ſit vulgariter ſubſtitutus nepos. arg. d. §. q̃dam recte. vbi eſt gl. ꝛ Bar. hoc idẽ ſenſit niſi appareat de mente teſtatoris cõtraria vt quia dixit inſtituo filiam meaz ſimul cum filio vel inſtituo pariter vel ſimul filiam meam ꝛ eius filium qꝛ tũc ambo ſimul vocabuntur. argu. l. fi. C. de impu. ꝛ aliis ſubſtitu. ꝛ hoc vltimuz ſenſit Bar. in. d. §. quidam recte. et hanc diſtinctionem ponit Andreas de piſ. quẽ ſequitur Bal. in. d. §. quidam recte. vbi dicit quod Cy. ꝛ vltramotani ſic tenent doc. quod eſt ſciendum.

158 ¶ No. quod ſi heres qui omittit facere inuẽtariũ ita ꝑdit trebellia. ſicut falci. vt in autẽ. de here. ꝛ fal. §. inordinata. ꝛ in. §. hic nobis. vbi imperator facit mẽtionem. de fideicom. ſingularibus ꝛ vniuerſalibus ꝛ per conſequens in fiñ. §. j. vbi dicit ꝙ ſi heres nõ fecit inuentariũ ſoluet integra legata omnia ꝛ fideicommiſſa nec retinebit falcidiã videtur locutus fuiſſe de fideicommiſſis ſingularibus et vniuerſalibus. arg. l. ſi ſeruus plurium. §. fi. ff. de leg. j. item pro hoc videtur text. in. c. raynutius. in fi. de teſt. argu. a ratione finali ceſſante. nam tex. ibi in fi. dicit quod ideo heres poteſt extrahere falcidiaz quia facit inuentariũ ꝛ loquitur de falcidia late ſumpta ſub qua comprehenditur trebellianica. qua refert ſe ad fideicommiſſum vniuerſale de quo ſupra facit mentionem Ja. tamẽ de beluiſo. in aut. de here. et falcidia. et Bar. in. l. marcellus. in ꝑin. ff. ad trebel

lia.tenuerunt contra ⁊ Joã.an.in addi. Spe.in titu.de instru.edi.§.fi.ver.nunc videmus ⁊ forte non bene.

159 ¶ Not. ꝙ ſi pater dicit per hec verba relinquo filie mee.centum pro ſua legitima vel pro ſua falcidia ꝙꝙ non dixerit iure inſtitutionis et non dixerit in his eam heredem inſtituo valebit teſtamentum quia tacite ſibi videtur relinquere iure inſtitutionis.⁊ ita no.Bart. in auf.vnde ſi parens.C.de inoffi.teſta. hanc tamen queſtionem alibi inſolutã dimiſit in.l.filium.§.ſed ⁊ ſi portio.de lega.preſtan.ſed hoc dictum Bar.de iure mihi non videtur verum qꝛ oportet qꝺ filius vel filia habeat aliquid expreſſe iure inſtitutionis.vt in.§.aliud quoqꝫ. in auf.vt cum.de appel.cog.iũcto.§.cẽtum.conſtat autem ꝙ iſta ꝟba relinquo centũ pro ſua legitima vel falcidia nullo modo includunt inſtitutionem heredis etiam implicite argu.l.cogi.in pnc. ff.ad treb.nec obſtat.l.ſciendũ.ff.de ꝟb. oblig.vbi ſolennitas intrinſeca preſumitur quando illa verba ſunt apta de ſe comprehendere illam ſolennitatẽ nec ſunt nimis generalia vt eſt verbum fideiuſ.vel promiſit quia in ſcriptura intelligitur de promiſſione:vt.d.l.ſciendum.et inſtit.de inuti.ſtipulat.§.ſi ſcriptum ſecus ſi eſſet verbum magis generale vt eſt verbum puta tales fecerunt talem conuentionem vel pacti fuerunt nam tunc non intelligitur ſcriptura de ſtipulatione loqui ſed de ſimplici pacto vt eſt text.in.l.lecta.verſicu.conuenit.ff.ſi cert.peta.et ibi Barto.hoc firmat in fin.ĩ.colũ.ſed illud verbum relinquo in propoſito centum nõ eſt aptũ comprehendere heredis inſtitutionem item eſt verbum nimis generale.quod nota bene.

160 ¶ Nota quod maleſidei poſſeſſor ſine titulo tenetur de omnibus fructibus tã tum percipiendis.vnde tenetur etiam de illis quos potuiſſet recipe ipſe poſſeſſor ſed ipſe petitor percipere non potuiſſet:vt.l.domum.C.de rei vendi.⁊ in ſti.de offi.iudic.§.illorum.et hoc tenet Cyn.in.l.centum.in.j.q.C.de rei vendi. licet Bart.tenuerit contra.in.l.domum et in.l.apud iuli.de leg. iij.fateor tamen quod ſi actor velit eum potius teneri ad fructus quod ipſe actor percipere nõ potuiſſet vt.l.nauis.§.fi. de rei vend.facit.l.iul.§. j.ff.de le.j.⁊.l.ij.C.ꝺ fru. ⁊ lit.expen.

159 ¶ Not.quod ſi pater ⁊c.In fi.ad hec vide que elegãter more ſuo ⁊ plene examinat excellens doctor Alexã.de Imo. in.l.nã quod.§.nõ ols.cũ.l.ſeq.ff.ad trebellianũ.vbi ponit regulam affirmatiuam quod ſit neceſſe patrem relinquere ꝺ bitum natu re filio iure iſtitutionis deinde limitat tribus no.modis.⁊ in pri mo alleget dictũ iſtud Matthe.cũ quo videẽ tranſire licet multi doc.tenuerint oppoſitũ quos ipſe refert ⁊ ꝯſuluit Paul.de caſt.cõſi.clxxxix. incip.In xpi nomine caſu pñ ſenti de materia vide etiam aliud per Magi.meũ poſt Sali.col.iiij.v.⁊.vj.in auf.nouiſſima.C.de inoffi.teſt.⁊ vide Matt.vbi videẽ ſibi ꝯtrarius.ĩ.no.ciiij.incip.No. qꝺ illa cõis doctrina ⁊ q̃ ibi dixit.et ad hoc vide etiã Jo.col.ꝯſi.xxvj.⁊ ſo.xxvj. Dy.ꝯſi.xv.⁊ vide Firma.lꝫ predicta nõ alleget i repe.in verbo legitima eſt portertia.verſi.lvj.ad p̃dicta vide omnino que dixit magi.meus in.l.ſi tibi.col.ij. ver.adde ꝙ p̃dicta regula.⁊ colũ.ſeq.ꝟ. alibi.Idem Bal.ff.ſi cer.peta.Et in terminis iſtis qñ teſtator dicit relinquo filie mee ⁊c.Uide Bald.no.in.l.inter omnes.col.ij.verſi.vlt.quero.⁊ in prin.ſequentis.vbi pulchre loquitur.

161 ¶ Not.ſingularem doctrinam Bart.ꝙ quotieſ

161 ¶ No.ſing.⁊c.Adde qꝺ iſtã doctrinã ſequũtur Alexã.⁊ alij in.§.nihil cõmune. hic alleg.preſertim Mag.meus ibi.co. xxiij.ver.not.etiã Bal.in.l.ordinariũ.in iiij.col.C.de rei ven.Bu.in.c.cũ dilect⁹. col.xij.⁊ ſe.de cã.poſ.⁊ propri.vbi p hoc ꝺt ꝙ cauti practici producũt acta vnius cauſe in alia cauſa ⁊ eſt gl.no.in.l.quoties.in.§.fi.in verbo heredẽ.ff.de pbat. iſtã etiã doctrinã ſequiẽ ⁊ reputat egregiã alex.in ꝯſ.lxxxij.qꝺ incipit in cã ꝟtente inter petrum ⁊ Joan.in pe.col.in fi.⁊ in.l.ij.ad fi.C.de eden.

161 ¶No.ſin.doc.⁊c.Adde qđ etiam ;re probat Bar.mag.meus in.l.j.in.vj.col. C.de pac.⁊ ſaluat qđ loqui debeat copulatiue qñ ex diſpoſitione teſtatoris ⁊ legis abſq; facto noſtro nobis acquiritur tunc Bart. verum dicere ait ſecus quando ex ſola diſpoſitiõe legis. ⁊ dic quod dicto mag. th. hic contra Barto. patet reſpõſum ex his que dicit Pau.de caſtro.in.d.l.j.dum allegat.l.ſi abſent.ſi cer.petatur ſaluat etiam Bart. alius Mag. meꝰ Lanzel.decius in.d.l.j.colũ.iiij. per illam concluſionez que eſt qđ ea que queruntur nobis ſine facto noſtro ſi repudiantur finguntur non queſita.l.ſeruum filij.§.j.ff.de legat.j.Barto.in.l.põponius magna.ff.đ negoc. geſt.: Paul.de caſtro.in.l.omnia.ff.ſi certum petatur.et in.l.j.circa penul.colum.C. de furtis.

cunq; inter aliquas pſonas vertuntur due cauſe ſeu inſtantie corã eodem iudice facte in vna cauſa non probant in alia niſi producant in alia cauſa ita ꝙ iudici nõ dicat cõſtare de actitatis niſi quo ad illã cauſaz in qua ſunt producta ⁊ hanc regulam ponit Bart. in.l. naturaliter.§.nihil commune.ff.de acquir.poſ. in.vij.ɔbinatione quas ibi ponit ita cauti practici producunt acta vnius cauſe in aliam ⁊ ecõuerſo:alterius in aliam qđ tene menti perpetuo.

162 ¶Not. ſingularem doctri.ſi vera eſt ꝙ quotieſcunq; aliquod ius ac aliqua actio orit alicui ſine facto ſuo puta ex diſpoſitione iuris vel ſtatuti vel ex teſtamẽto tale ius vel talis actio põt extingui ipſo iure ſimplici repudiatione eius cui fuit queſitũ vel queſitã.hanc doctrinã ponit Bart.in l.pompo.la.j.ff.de nego.ge.C.de pact.l.j.ſed iſta doc.nõ videtur mihi bene poſita nec poſſe defendi de iure.quia ſequeretur ꝙ omnes actiões que querentur tibi ex delicto illato contra te poſſent ipſo iure ſimplici repudiatione tua tolli ⁊ tñ non eſt verum in his actionibus q̃ ſunt perſecutorie ex parte actionis vt eſt cõditio furtiua vel actio legis aquilie quatenus datur ad verbum damnũ:nam illa non tolluntur ipſo iure etiã per pactũ de non petẽdo vt ipſemet no.in.l.ſi tibi decem.§.quodam.ff.de pac.et hoc videtur de mente gl.Item ſequeret ꝙ ſi ego negotia geſſi alienare ipſa alicuius furioſi vel ignorantis actio illi queſita poſſet tolli ſimplici repudiatione.⁊ tamen hoc eſt contra tex.⁊ gl.in.d.l.põpo.la.j.de neg.geſt.Item contra Bar.facit quod no.in.d.l.abſente.C.ſi cer.pet. nam ibi dicitur quod ſi mutuaui pecuniam meam vel tuam nomine tuo et ſic tibi ignoranti eſt acquiſita directa certi conditio ex mutuo abſq; facto non poteſt tolli ipſo iure iſta actio directa per iſtam repudiationem ſimplicem vnde credo quod regulariter actio perſonalis non tollatur ipſo iure ſimplici repudiatione immo etiam nec per pactũ de non petendo.l.item ſi vnus.§.ſi pactus ff.de pac.Fallit primo quando actio eſt queſita ex vltima voluntate quia tũc illa tollitur ipſo iure per repuditionez legati et fingitur nunq̃ factum habuiſſe vel fuiſſe.l.proinde.§.fin.ff.ad.l.aquil. vel ſi cer.pe.cũ ſi.ſecundo fallit in actione que datur ad meram vindictaz vt eſt actio iniuriarum:nam illa tollitur ipſo iure non ſolum per pactum de non petẽdo.vt.d.§.quedam. ſed etiam ſimplici repudiatione creditoris et ſic nuda voluntate:vt.l.non ſolum.§.j.⁊.l.ſi vnus. §.ſi autem iudicẽ.ff.de iniur.⁊ inſtitu.de mino.§.fi.⁊ hoc tenet glo.in.l.pom.ver. nuda volũtate.⁊ ibi tenet Bar.idẽ etiaz videntur tenere canoniſte in.c.cum te. de re iudi.licet glo.ſenſerit contrarium in.d.§.fin.ſ.qđ tollatur ipſo iure per pactum.non aũt nuda voluntate.tertio fallit qñ actio eſt queſita ex ſolo conſenſu: ⁊ res eſt integra quia tunc tollitur ipſo iure per pactum de non petẽdo:vt.l.ab emptione.ff.de pac.et inſti.qui.mo.tol. obli.§.fi.nõ autem tollitur ipſo iure nuda voluntate creditoris.quia hoc non eſt de iure cautum ſed ad predicta facit l.in duobus.§.fi.cũ.l.ſeq.⁊ quod ibi no.

ꝛ in.l.ſi tibi.§.ſi pactus.ff.de pac.ꝛ.l.hereditas.§.non autẽ.ff.eo.ꝛ quod no.Bart.in.l.non ſolum.§.ſi liberationis ꝟba.ff.de libe.le.nã ibi no.quod ſi creditor facit pactũ de nõ petẽdo debitori abſenti illud pactum non nocet creditori.ergo multominus nocebit ſimplex repudiatio actionis.quod bene nota.

163 ¶ Not ſingulare qꝺ ad hoc vt valeant legata ꝛ fideicõmiſſa relicta in teſtamẽto requiritur quod adeat̃ hereditas ꝑ aliquez qui poſſit ab inteſtato ſuccedere de iure ciuili vel ꝑtorio aliter nõ dicuntur cõfirmata dicta legata vel fideicommiſſa ꝛ ſic ad hoc vt valeant legata relicta in teſtamẽto requiritur ꝙ ex eo adeatur hereditas.l.ſi nemo.ff.ꝺ teſta.tute.ꝛ hanc regulam ponit Bart.in.l.q̇ filio.§.j.de here.inſti.ꝛ probat̃ in.l.iiij.§.j.ꝛ.l.ſi bona.ff.ꝺ fideicõ.liber.ꝛ.ff.de eo cui ad bo.ca.libe.cõceſ.§.j.Et predicta procedunt ſine dubio quando null⁹ etiam fiſcus apprehẽdere voluit bona defuncti ſed dat⁹ eſt curator bonis qui debet ſatiſdare creditorib⁹.l.j.ff.de curato.bo.dã.Quid ſi fiſcus agnouit bona illa tanꝙ̃ vacantia ſatiſfactis creditoribus ſupereſt tãtum quod poteſt ſolui legatarijs dubitauit alias.nam videtur ꝙ fiſcus teneatur ad legata relicta ab īteſtato.vt.l.filiuſfamilias.§.ij.ff.de lega.j.ſed credo ꝯtra ꝙ fiſcus nõ teneatur per.l.iiij.§.ſi bona.ff.de fideicõmiſ.libe.ꝛ.l.quod diuo.ff.de teſta.vbi text.ſonat quod fiſcus nõ teneatur ad legata nec etiam ad libertates.Nec ob.inſti.de eo cui libe.cau.bo.adſc.§.ſed nec hoc.qꝛ reſpõdeo quod ibi loquit̃ ꝑ verba conſilij recitando verba diui Marcel.qui dicit quod ꝓcurator fiſci debet agnoſcere bona tãꝙ̃ quilibet extrane⁹ cauſa libertatum conſeruandarum.Et videtur interpretari vlpianus.vt.l.iiij.§.eadem conſtitutio.ff.de fideicõmiſ.liberta.vbi hoc videt̃ de mente glo.Nec obſtat.d.l.filiuſfami.§.ij.quia intelligo illum text.qñ nominatim fuit grauat⁹ fiſcus.preterea omnia fallũt in relictis ad pias cauſas ex teſtamento vel ab inteſtato.nam illa confirmantur morte teſtatoris nec requiritur ſolennitas aditionis hereditatis nec requiritur ſolennitas illius titul..de eo cui adi.ꝛc.vt not.Bart.in rep.l.j.C.de ſac.ſan.eccle.i.ij.col.licet ipſe ſenſerit cõtra in.l.eam quam.C.de fideicom.ſcꝫ qꝺ requiratur ſolennitas illi⁹ titu.ibi tñ hoc nõ firmat ſed dicit eſſe tuti⁹ ꝛc.

164 ¶ No.pulchrã doctrinã qꝺ quotieſcũqꝫ teſtator q̇ põt pupillarit̃ ſubſtituere filio grauat ipm filiũ in vita ſua vel ſi deceſſerit ī pupillari etate relinquẽdo legata vel fideicõmiſſa non põt eum grauare ī legitima ꝛ multomin⁹ in bonis ei⁹ filij ꝓprijs.vt.l.qm.ꝛ no.l.l.ex trib⁹.C.de inoff.teſt.ſec⁹ eſt aũt ſi relinquat talia legata vel fideicõmiſſaria ab illis cui ī teſtõ poſſẽt ſuccedere filio pupillo qꝛ tũc etiã hac forma põt diſponere ẽt de legitima ꝛ de bonis proprijs pupilli ſi fili⁹ moriat̃ ī pupillari etate ſicut poſſet grauare illum quẽ pupillariter ſubſtituiſſet ipſi filio.vt eſt caſus ſing.l.l.ſi fundũ.§.ſi ꝑ fideicõmiſ.ꝛ.l.fin.ꝛ.l.ſeq.ff.ꝺ leg.j.vbi ꝟo verba ſunt dubia quia dubitat̃ an relicta ſint ab impubere.an ab ipſis q̇ poſſent ſuccedere im-

163 ¶ No.ſingulare ꝛc.Ibi ſed credo ꝯtrariũ.Addꝺ tex.in.l.qꝺ diuo.ff.de ma.teſt.Cy.i.l.vnica.§.pe.C.de cad.tol.ꝛ ibi reſpondet ad tex.d.§.pe.qui cũ glo.videt̃ obſtare.Idem tenent Imo.ꝛ Alexan.in l.quidã teſtamẽto.§.quoties.ff.ꝺ leg.j.vbi etiã reſpondẽt ad illã legẽ que videt̃ obſtare.ꝛ Ioan.fabr.in.§.j.inſti.de eo cui li.cau.bo.adi.magi.meus in l.eam quã.col.viij.ꝟſ.tu conſidera.C.de fideicõmiſ.faciũt que habẽtur in l.ſi ſeruus pluriuꝫ.§.ſi quis cñ.de legat.j.per Barto.in.l.non intelligit̃.§.cum ex cauſa.ff.de iure fiſ.

164 ¶ Nota pulchrã ꝛc.Ibi ſec⁹ autem adde Bart.et cõmuniter alios maxime Mogi.meum in.l.ex trib.C.ꝺ inoffi.teſt.Cy.ꝛ Bar.in.l.cum virũ.ꝛ ibi Bal.in.iiij.oppo.C.de fideicõ.Bart.ꝛ alij in.l.j.§.fi.ff.de vulg.ꝛ pup.

puberi ab inteſtato tunc in dubio intelligerent. ꝛ relicta poſt mortẽ hui⁹ pupilli. qꝛ teſtator dixit ſi fili⁹ me⁹ deceſſerit in pupillari etate volo oia bona mea ꝛ ſua reſtitui caio. ꝛ tunc heres ab inteſtato impuberis nõ ſolum deduceret omnia ꝓpria filij: immo ꝛ legitimam: ꝛ vltra hoc etiam hodie trebellianicã per c. raynuti⁹. de teſta. et ꝑ Bart. in. l. coheredi. §. filie. ff. ð vulg. ꝛ pup. ꝛ ibi hoc ꝑ Bart. Et hoc vltimum eſt bene notanduʒ qꝛ multi ꝓria facie dicerent contra perſonã qꝛ in dubio debet capi ſenſus quod actus potius valeat quam pereat. Et ſic in dubio debem⁹ dicere quod teſtator videt̃ grauaſſe heredes ab inteſtato ĩpube. vt valeat ſua diſpoſitio quo ad legitimam ꝛ etiã quo ad bona propria ipſius ĩmpu. qð bene nota.

165 ¶ No. ꝙ minor poteſt inſtitui ꝯ delictũ etiã doloſe cõmiſſum ĩ negãdo etiã ꝟitatẽ cũ iuro ꝛ eſt ſpeciale in hoc qꝛ hoies ſunt multũ proni in iudicio ad negandũ id qð facit ꝓ aduerſarijs. vt. l. ſi ex cauſa. §. nũc videndũ ff. de mino. ꝛ. l. l. actio. §. neq̃. ff. de noxa. iũcta regula. l. ij. C. de iur. cal. et l. iter heredes. §. q̇ familie. ff. fa. herci. Nec ob. l. j. ꝛ aut. ſacra. C. ſi aduer. ven. qꝛ illa loquit̃ qñ minor incurreret periuriũ hodie petendo reſtitutionem vel alio modo veniret contra contractũ iurauerat enim nõ venire ꝯtra: ſed hic eſt ſecus: quia iſte iurauit ſolũ dicere verũ mõ ꝟo iſte petit reſtitutionẽ ꝯtra penã qꝛ negauit verum: ꝛ ſic de preſenti non incidit in nouum periculũ qð eſt bene ſeruandum memorie.

167 ¶ Nota qð ſi tutor ꝛc. in fi. ad iſtas duas qõnes ð curatore ſiue tutore ꝛ ꝓcuratore gñali et de ꝑlato an ꝑ actũ dictuʒ ꝓht tranſferre poſſeſſionẽ vid ꝑ alex. areti. Mag. meũ et Bartho. ſoci. i. l. j. i ꝑn. ꝛ l. §. fi. ff. ð acqui. poſ. ꝑ Inn. ꝛ Cã. in. c. cũ ſup. ð cã poſ. ꝛ ꝓpe. vbi coiter videtur cõcludere qð nõ. vide tñ per eos.

166 ¶ No. ꝙ ſi minor aliq̇d fuit legitime confeſſus in iudicio puta cũ autoritate curatoris ꝛ petat in inte. reſt. aduerſus cõfeſſionẽ illam nõ dicitur obtinere ex hoc ſolo: qꝛ nõ apparet alit̃ id eſſe verũ niſi ꝑ ſuã cõfeſſionẽ. nam ꝑ hoc nõ concludit̃ qð ipſe fuerit leſus. ſed circũſcriptus qꝛ potuit eſſe qð ipſe fecit illð qð feciſſet: q̇libet maior q̇ fuit cõfeſſus verũ. ergo ꝛc. l. fi. C. de in integ. reſt. ꝛ. l. nã ꝛ poſtea. §. ſi minor. ff. de iureiu. oportebit autem qð ſummatim aut ſemiplene ꝓbet cõtra ſe rem nullo modo aliter ſe habere ꝛ hoc videt̃ de mente Innoc. in c. ex literis. de in integ. reſti.

167 ¶ Nota quod ſi tutor vendat rem pupilli ꝛ conſtituat ſe eam nomine emptoris poſſidere: ex hoc cõſtituto ſolo non trãſfert̃ poſſeſſio ciuilis neq̃ naturalis in emptorẽ ſed qñ colonus meus ſe cõſtituit poſſidere ꝑcario fundũ meũ nomine tuo. l. q̃uis. §. tuo. ff. de acq̇. poſ. ꝛ ita no. bar. in. l. j. in ꝑn. ff. de acqui. poſ. in. j. col. ꝟ. quero pone ꝙ tutor vel curator vbi vero prelatus ſeu rector eccl̃ie nõ colligiate cõſtitueret ſe poſſidere rẽ eccl̃ie noie meo puta qð in me trãſferatur mera naturalis. qꝛ illa eſt penes ꝑlatum ſicut vſurariũ vel fructuarium. l. naturaliter. in ꝑn. ff. de acqui. poſ. ꝛ in c. j. de preben. iuncto eo quod not. in. c. preſenti. de offi. ordi. lib. vj. Ciuilis aũt non trãſfertur per traditionem factam qꝛ illa nõ eſt penes rectorem: ſed apud eccleſiam. vt in. c. cum veniſſet. de inſti. ꝛ not. Innocẽ. in. c. cum ſuper. de cauſa poſ. ꝛ ꝓprie. ſecus forte eſſet ſi prelatus eccleſie ꝛ capitulum collegiatum cõſtituerent ſe poſſidere rem eccleſie nomine meo: quia tunc ius poſſeſſionis ꝛ naturalis ꝛ ciuilis cenſet̃ eſſe apud ĩpam vniuerſitatẽ quẽ fit ex prelato ꝛ capl̃o. argumen. l. j. in principio. cum. l. ſequẽ. ff. de acquirend. poſſeſſ. et tranſit in me quod bene nota.

168 ¶ Nota quod eſt differentia an ſtatutū dicat quod minoꝛ vel mulier non poſſit contrahere niſi ſeruata certa foꝛma. an vero dicat quod non poſſit ſe obligare pꝛimo enim loco nō hꝫ locum ſtatutum in quaſi cōtractu: qꝛ nō compꝛehendit ſub verbo ꝯtractus de ꝓpꝛio ꝛ ſtricto ſignificato vt no. Barto. in. l. apud iu. §. fi. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. Sed ſcđo caſu ſtatutū habebit locum etiā in obligatione ex quaſi ꝯtractu arg. inſti. de ob. §. fi. ꝛ. l. oém. ff. de iudi. Idē tꝫ Bar. in. l. moꝛe. in pꝛin. ꝛ in. §. j. ff. de acq̇r. here. Aduertendum tñ qđ licet obligatio ꝓpꝛie ꝯpꝛehēdat obligationē deſcēdentē ex ꝯctu vel ex dilecto vł quaſi. vt. §. fi. inſti. de ob. tñ hoc ſtatutum reſtringitur. ita qđ nō habebit locuꝫ in actione ex delicto vel q̄ſi ne delicta maneāt ipunita. ar. l. j. C. ad l. coꝛ. de ſic. ſicut videm⁹ qđ ꝓhibitio. l. in minoꝛe vel pꝛodigo non refertur ad obligationem vel alienationem que fit ex delicto vel quaſi. vt not. ꝑ doc. in. l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. ꝛ per Bart. in. l. is cui bonis. ff. de verb. ob qđ bene tene menti perpetuo.

169 ¶ Not. vnum ſingulare dictum Bart. ſi eſſet verꝫ qđ illa vulgaris regula qua cauetur qđ ſi ſubſtitutio fideicommiſſaria eſſet facta duobus heredib⁹ ſimpliciter hꝫ locum in vnoquoqꝫ eoꝛum de ꝑ ſe. l. lucius. §. caio. ff. ad trebel. ꝛ. l. fi. §. q filium. ff. de leg. ij. ꝛ not. Bar. in. l. heredes mei. §. cuꝫ ita. ff. ad trebel. niſi teſtatoꝛ fuerit vſus hoc ſignificato vniuerſali oīa bona mea: qꝛ tunc opoꝛtet qđ conditio purificetur in vtroqꝫ herede vt vocetur ſubſtitutus vñ ſi teſtatoꝛ inſtituit titio. et ſeio dicit ſic volo qđ poſt moꝛtē heredum meoꝛum omnia bona mea reſtituantur caio moꝛtuo titio non vocabitur caius ad eius partem arg. l. q̇dam in teſtō. ff. de vulg. ꝛ pup. vbi Bart. hoc expꝛeſſe tenet Sed hoc dictū videt mihi eſſe contra textum. in dicto. §. cū ita. Nam ibi fuit appoſitum ſignū vniuerſale. quia teſtatoꝛ dixit omnem hereditatem pertinere volo: ꝛ tamen ibi dicit quod ſi conditio deficiat in perſonā pꝛimi moꝛientis: ꝛ extitit in perſonam ſecundi: et moꝛtuus eſt ſecūdus ſine libe

168 ¶ Nota quod eſt differētia ꝛc. Adde facere qđ decidit Bar. in. l. ſi vnus. §. pactus. in. vij. col. ꝛ ibi Bal. ff. de pac. q̇ tenent qđ ſtatutum requirens conſenſum ꝓpinquoꝝ in ꝯtractib⁹ mulierū habet locum etiā

ris vocabitur ſubſtitut⁹

in liberatione et renuntiatione. ꝛ tñ non ſunt pꝛopꝛie ꝯctus. l. labeo. §. ꝯct⁹. ff. de ver. ſig. tñ ex quo militat idemptitas rationis idem ius cēſet ꝛ idem tꝫ Bal. in rub. ꝛ in. l. j. C. de pact. tamē Alex. in. l. multū. de acqui. here. tenet cōem ſniaꝫ ꝯtra Bar. ꝛ adducit fundamētū quo reſpōdet ad omnia ꝑdicta. ſed pꝛo Bar. ꝛ ꝯ cōem tenet mag. me⁹ in l. barbarius. col. iij. verſi. tertio fallit de offi. pꝛeto. ꝛ dicit qđ ita cōſuleret ꝛ iudicaret per rationes de quibus ibi per eū ꝛ recitat concoꝛdiam Matth. hic ꝛ dixit quod verba Bar. nō patiuntur iſtā concoꝛdiam: qꝛ vtroqꝫ caſu Bart. loquit̄ qñ ſtatutū pꝛohibet contrahere. limitat tamen mag. meus vbi. ſ. concluſionē quā tenet niſi hereditas eſſet lucroſa vł opulēta. qꝛ tunc nō requireretur conſenſus pꝛopinquoꝛum: ex eo qđ iſtis terminis vult notabiliter Bal. in. l. neqꝫ tutoꝛes. C. de contrahen. ſtip. ꝑ illū tex. vbi vult qđ ſtatutum iſtud qđ requirit cōſenſum ꝓpinquoꝛū intelligat̄ de dānoſis nō de vtilibus ꝛ ꝑ alia de quibus latius ꝑ eūdem mag. meū vbi. ſ. in col. ſeq. in. d. l. ſi vn⁹. §. pact⁹ ne peteret. col. ix. ꝟ. ſcđo cōſidera. ff. de pactis. Et inquantū mattheſilanus hic limitat iſtud ſtatum in verſi. aduertendum tamen. adde mag. meū in. d. §. pactus ne peteret. col. x. verſiculo ſexto limita.

169 ¶ Nota vnū ꝛc. Ibi ſed hoc dictū. Adde qđ iſtā opi. ꝯ Bar. tenēt Ange. Imo. pau. raph. ale. et mag. meus in. l. quidā. ff. de vulg. ꝛ pup. ꝛ ibi dicit Alexā. quod cōis opi. eſt cōtra Bar. idem tenent Angel. Imol. ꝛ Moder. cōiter in. l. heredes mei. §. cum ita. col. xiij. ff. ad trebel. ꝛ ibi Alexander qui dicit ſe ſepius ꝯſuluiſſe ita contra bartolū idem tenet Raphael fulgo. in. l. penultima. C. codeꝫ. Paulus in. l. lucius. de heredi. inſtit. ꝛ in lege lucius. §. caio. ff. ad trebellia. Et adde qđ

Mag. meus in. l. quidam. col. v. in prin. dicit ꝙ opi. Bar. cōiter reprobať ꝓpter tex. in. d. l. heredes mei. §. cū ita. in ꝟbo quicquid. ꝛ ſic ibi erat ſignū vniuerſale ꝛ ita ibi ange. Imo. ꝛ Soci. ꝛ alexan. in d. l. cū qdā. ꝛ dicit alexand. l. ꝯſ. xcj. inci. pōderatis his de qbus in themate in ij. col. et in ꝯſ. cccclvij. incip. ſup eo de quo queriť in ſuperiori themate in fi. co. qđ cōmunis opi. l hoc eſt cōtra Bar. cōtra quem legendo ꝛ cōſulendo dicit mag. me⁹ vt ſupra ſe ſemper tenuiſſe.

ad partem ſecundi. Nec ob. d. l. in teſtamento: qꝛ reſopndeo qđ illa. l. loqť in ſubſtitutione fideicōmiſſaria. ꝛ eſt rō diuerſitatis qꝛ ſubſtitutio vulgaris ſolū hꝫ locū ante aditam hereditatem. l. poſt aditaꝫ. C. de impube. ꝛ aliis ſubſtitu. Et ſic ex tempore quo eſt locus iuri accreſcēdi inter coheredes. ꝛ ideo niſi cōditio extat in perſonam vtriuſqꝫ ſm qđ verba ſonant, nō vocabitur ſubſtitutus. arg. l. ꝙuis. C. de impu. ꝛ aliis ſubſtitu. ſed ſubſtitutio fideicōmiſſaria habet locum poſt aditam hereditatem. et ſic poſt emolumentum queſitū heredibus quo caſu ceſſat ius accreſcendi: ꝛ ideo ſufficit quod cōditio extat in perſona vnius heredis: vt. d. l. cato cū ſi. ꝛ hanc ſentit ipſemet Bart. in d. l. cum ita ꝛc.

170 ¶ Nota qđ leges ꝛc. In fine. Adde cum hic allegať. c. fi. quod eſt deluſoriū ꝛ clemē. j. de deci. ꝛ vide alexan. q̇ ponit omnia quaſi verba Mattheſilani. in. l. illud. in apo. C. de ſacro ſan. eccle. ꝛ ibidē ponit quid de donatione facta eccleſie romane. Et in propoſito noſtro adde tu Barto. in. d. l. illud. licet Bal. ibi teneri contrarium. Adde glo. in autētica de nō alien. §. ſancimus. facit. l. ſancimus. §. exceptis. C. de dona. ꝛ vide omnino ꝑ Abba. in. c. relatū. j. de teſtamen. ꝛ Pau. de caſtro cōſuluit in duobus conſiliis. de quibus in preſentia non memini: bene ſcio quod ſunt in ſecūda parte in cōſiliis nouis.

171 ¶ Nota vnam doctrinam ꝛc. De iſta materia aliquid tangit mat. ſupra not. xix. ꝛ inquantum ibi. et tamen intelligo ꝛc. limitat ad iſtam limitationem. vide Magiſt. meum in. l. ab emptione colū. ix. verſi. ſecundo limita de pactis: ꝛ allegat pro hoc tex. in. l. ii. in verbo tradita. ꝛ ibi ad hoc notat Angelus. C. de acqui. poſſeſ. iſtam limitationem tenent etiaꝫ Bal. ꝛ Salt. in. l. prima. C. quando li. ab emp. diſ. Cui autem incumbat onus ꝓbandi quod tempore conſtituti vēditor poſſideret declarat Ang. in. l. ꝙuis. §. j. hic alle. bal. in. d. l. j. C. quādo li. ab em. diſce. diſtingue tamē vt ibi notabiliter per paulum.

170 ¶ Nota quod leges que volunt quod in donatiōe que ſit eccleſie ab alio quaꝫ ab imperatore requiritur inſinuatio a quingentis aureis ſuper i llud. C. de ſacroſan. eccle. nō videtur valere ſecundū ius canonicum. ſecundum quod valet indiſtincte vſqꝫ ad omnem ſummaꝫ no. Hoſtien. ꝛ Ioan. andree. ꝛ dominus Anto. in capitu. fina. de fide inſtrumen. et pro eis allego capi. ſunt qui. xvj. queſtione quarta. et capitu. ſi ea que. in cle. fina. de con. ꝛ poteſt aſſignari ratio. qꝛ ſicut in materia relictorum ad pias cauſas cenſetur eſſe ſpirituale. ita quod leges ſuper hoc diſponentes nihil valēt niſi quatenus per canones ſunt probate vt in capitulo relatum. de teſta. et ex his patet que notat bartolus in repe. legis prime. C. de ſacroſanct. eccle. Ita etiam donationes inter viuos facte in piam cauſaꝫ. vt in eccleſiis vt arg. in. c. fi. de reb. eccle. non alienan. facit quod habetur. xij. q. j. ꝛ. xvij. q. iiij. per totum quod ſerua apud te: quia pulchꝛuꝫ ꝛ no. dictum.

171 ¶ Nota vnam doctrinam mirabilem quod venditor qui tenetur actione perſonali ex empto ad tradendum vacuam poſſeſſionem emptori. lege ſecunda. et lege tertia. ꝛ lege emptoreꝫ. §. primo de act. empti. liberatus eſt ab illa actione ex illo ſolo quod ipſe conſtituat ſe rem venditam nomine emptoris poſſidere. ita tenet gloſſa in lege ab emptione. C. de pactis quam ibi tenet butri. ꝛ etiam bartolus ad quod etiam facit glo. vltima in autentica ſacramenta. C. ſi ad

uerſ.vendit. et hoc probatur ratione. Nam per talem actum conſtituti tranſfertur vera ꝛ naturalis poſſeſſio in emptorem.lege certe.§.primo.ff.de preca. et lege quedam mulier.ff.de rei vendicatione. et lege quod in eo.in princi.ff. de acquirenda poſſeſſione.ergo libera tus eſt venditor ſicut ſi per meram traditionem.Item pro hoc facit.l.ratio.in principio.et lege emptorem.§.primo.ꝛ lege iulia.§.ex vendito.vbi poſſeſſionem.ff.de act.emp.predicta tamē intelligo quando conſtituebat venditorem tempore illius conſtituti poſſediſſe ciuiliter ꝛ naturaliter rem venditam.ſinautem hoc non cōſtet tunc obtinere debet emptor agens vt res ſibi tradantur.nā ex quo fundata eſt intētio emptoris qꝛ cōſtat de venditione debet vēditor clare probare ſuam exceptionem propter traditionem. probatio enim dubia exceſſionis non reuelat.vt in capitulo ex preſentia.de probati.cum ſimili.ſed ita eſt quod licet conſtet de conſtituto.non conſtat quod venditor poſſideret rem illam tpe cōſtituti.ergo non apparet poſſeſſionem eſſe tranſlatam in emptorem vbi enim nō poſſidens rem aliquam cōſtituit ſe eam meo nomine poſſidere.illo cōſtituto nulla poſſeſſio transfertur in me.l.q̄uis.in princ.ff.de acqui.poſſ. pro hoc allego qđ notat Ange.in.l.quāuis.§.j.vbi dicit quod emptor qui allegat per pactum cōſtituti rem ſibi fuiſſet redditam: ꝛ ſibi queſitum fuiſſe dominium vel quaſi dominum ſuccumbet in rei vēdicatione ꝛ publiciana niſi allegauerit ꝛ probauerit venditorem poſſediſſe illam rem tempore conſtituti.ita dicit ſe plures de facto obtinuiſſe.ꝛ bene ſub verbo conſtaret quod tempore conſtituti ſola poſſeſſio ciuilis erat penes venditorem:tunc dubito quid iuris ſit: tamen forte dici poteſt:aut poſſeſſio naturalis erat penes alium. puta penes vſurarium:vel penes emphyteotam:et tunc non ſit liberatus venditor ar.l.ij. §.primo. et.l.iiij.ff.de actio. empti.aut poſſeſſio erat vacans.puta in caſu.l.clā poſſidere.§.nundinas.ff.de acqui.poſſ. tūc ſit liberatus venditor ſi emptor neglexerit. adipiſci illam naturalē cum primū poterit.naꝫ habetur ꝓ tradita ex eo qđ per eū nō ſtetit arg.l.iuris ciuilis ff.de cōdi.ꝛ demon.ſed ſi emptor non potuit:qꝛ ſtatiꝫ naturalis fuit per aliuꝫ occupata credo ꝙ venditor nō ſit liberatꝰ. ar.lege prima ꝛ lege ſecunda.ff.de actione empti.ꝛ ven.cogita tamen ſuper his.

172 ¶ Not. quod vbicunqꝫ aliquid deducatur in ſtipulatione quod ſit obſcurum:et electio ſeu vt proprius loquar declaratio ſit a ꝓmiſſore:qua facta non poteſt variare vt textus ſecundū Bartolum in lege quicquid aſtringēde.§.ſed ne rurſus.ff.de verborum obligationi.poſita in gloſſa magna poſt principium ſecus eſt in electione ꝓprie vt ibi nota. Et ex hoc infertur ad queſtionem teſtis:qui poſt dictum perfectum non poteſt variare ꝛc.

173 ¶ No.qđ ſi vnum eſt in obligatione:ꝛ vnū eſt in ꝑtāte ſoluēdi ꝑ litē conteſtatur ꝑtās ſoluendi vtputa debes mihi.x.ꝛ ꝓmiſiſti dare.x.l frumēto vel de frumento. Certe decem ſunt in obligatione ꝛ frumentū in ꝑtāte ſoluēdi.ꝛ lit.ꝯte.ꝑdit ꝑtātem ſoluendi.ꝛ ꝑciſe cōpellitur ad.x.caſus eſt ſing.in.l.ſi qs ſtipulatꝰ fuerit.x.l melle.ff.de ſolu.et hoc dictum intelligē qñ vterqꝫ venit ex diſpoſitione hominis ſecus ſi veniret ex diſpo

172 ¶ No. qđ vbicūqꝫ ꝛc. Ad iſta dicta. vide plene ꝛ eleganter per alexā. in.l. quicqd hic aſſe. col.ij. circa prīc. ꝟſi.ex ꝗ habes.ꝛ co.ſe quē.ꝛ vide ſ.no.pe.

175 ¶ Not. quod mora ꝛc. In fi. Adde quod idem tenent Dy.raph.imo.Pau. de caſt.ere.Alexan.ꝛ communiter om= nes quicquid ibi dixerit Anto.in.l.ma ra.hic allegata.

178 ¶ No. quod fide= iuſſor ꝛc. adde ét an= gel.qui di= cit text hic allega. eſſe ſing.l.fide= iuſſor.§. in fideiuſſorē qui ſatiſd. cogan.ꝛ ibi magr̄ me⁹ in.iij.colū. in princip. dicit cōcor dare.l.j. iū cta glo.par ua in verſi. iudicio. ff. ſi ex noxa. cā ag.ꝛ ibi dez limitat iſtam regu lam duob⁹ modis vi= de per eū.

181 ¶ No. quod ſi q̄s ꝛc. Adde Bald.in.l. j.hic alleg. in re.colū. xviij.verſi. diuitie te= net oppoſi tum.

182 ¶ No. quod here ditas vl' ꝛc. Ibi: et'ita-

ſitiōe.l.ꝛ aliud ex diſpo ſitione hoīs tūc qꝛ poſt ſniam non perditur po= teſtas ſoluendi vide qd no.Bar.in.l.ſtip.non di uidūtur.ff.de ver.obl.§. nono reſtat.verſic.iuxta predicta.

174 ¶ Not.qd in actione mandati cōtraria venit leuiſſima culpa vt eſt ca ſus ſingul.fm Bar.qui nō eſt alibi.in.l.ſeruus cōis.§.vo.ff.de fur.idez in actione depoſiti ɔtra ria.vt ibidez eſt tex.qui non eſt alibi fm ipſum ꝛ propter hoc tene menti nam prius dixiſſem con tra nam in depoſito non venit niſi dolus et lata culpa.no.in.l.j.ff. depo ſiti.quod no.

175 ¶ No.qd mora rei no= cet fideiuſſori.vt.l.mora rei.ff.de verb.obli.quod limita niſi poſt factam oblationez per fideiuſſo rem reus fuerit in mora quia tunc nō nocet fide iuſſori.vt eſt caſus ſing. ꝛ non eſt alibi fm Bar. in.l.mora.ſ.allegata.

176 ¶ Not.qd ſi quis pro= mittit aliquem tractare vt filium adiecta certa pena tenetur ipſum ſol= tem emācipare de facto vel inſtituere vl' exhere no.Bar.in.l.tutor.adde quod idem te= nuit bal.in.l.bonorū la.ij.C.q̄ admitti. in.iij.q.ꝛ ibi Pau.de caſt.ꝛ Magr̄ meus col.ij.vbi latius cōfirmat ꝛ dicit facere tex.in.l.ij.§.ſi quid minori.ff.de mino. dare alias cōmittitur pena vt eſt caſus ſingularis fm Bar.ff.de verb.ob.l.qui= dam cum filium.immo qd plus etiā eſt exheredatus ſine cauſa quod no.

177 ¶ No.qd in duob⁹ caſibus duo rei vi= dent inuicē fidem habere reſpectu cre= ditoris etiā ſi non ageret bñficio duoꝝ reoꝝ primo qñ eſt actū expſſe inter ɔtra hētes.l.reos.C.de duo.re.ſcdo qñ eſt co lor queſit⁹ qñ ſit cauſa fraudādi.vt.d.l. iul.§.j.ꝛ.l.vir vxoris.ff.ad velleia.ꝛ no. dicta.l.reos.

178 ¶ No.qd fideiuſſor iudicio ſiſti libera tur lata ſnia vt eſt caſus ſing.fm Bart. in.l.grege.§.ꝛ pp̄ter litē.ff.de fideiuſſo. qui quidem caſus alibi non reperitur.

179 ¶ No.qd ſtipulatiōe nō interueniēte poteſt fieri nouatio per quemcunqꝫ cō= tractū.l.ſi mandato meo.§.ſi.ff.māda. qui eſt caſus ſingu.licet ſtipulatio.l.ſi. C.de noua.operetur quod pſumebatur eſſe factam nouationē etiam ſi hoc non ageretur quod ſecus eſt in alio ɔtractu vt no.bar.in.l.j.ff.de noua.in.ij.ꝛ.iij.q.

180 ¶ Not.qd ſi q̄raẗ an.l.humanitatis. C.de impu.q̄ loq̄tur in mentecapto ha= bebit locuz in furioſo.ꝛ vr̄ qd nō.nā nō poteſt negari qd nō ſit lex noua exorbi= tās qꝛ cōtra regulas cōes ſubſtitutio= nū.Itē nec aſi ſine principis reſcripto dū fieri poterat.l.ex facto.ff.de vulga.ꝛ pu.puta.l.que loquat̄ de mētecapto nō habet locum in furioſo.l.furioſi. C.de nupt.ꝛ ibi bon⁹ text.tamen dicit quod habet locum in furioſo vt eſt tex.qui nō poteſt calumniari coniuncta gl.iij.§.ſi. l.j.ff.de cura.furio.qui eſt tex.multum no.quo ad hoc.

181 ¶ No.qd ſi q̄s pro aīa inſtituit diuitē quē pauperē eē credebat valeat illa vo luntas vt pia ſed dꝫ auferri heredi.ꝛ in pios act⁹ cōuerti vt.l.legatū.ff.de vſu fruc.no.p Bar.in.l.ſ.C.de ſa.ſan.ecc.qꝫ facit ad qōnē vulgatā q̄ eſt an fideicō= miſſarū ad eligendos pauperes elege= runt diuites in quos pro aīa fecerūt di ſtributionē valeat electio ſꝫ bona ſunt auferenda p epm̄ ꝛ in pios actus cōuer tenda alias ſecus quod not.

182 ¶ Not.qd hereditas vel bonorum poſ ſeſſio delata infanti vel pupillo non po

t eſt ſine

teſt ſine decreto iudicis repudiari arg. l.magis.§. fundum.ff.de reb.eorum.et ita no.Barto.in. l.tutor.ff.de bon.poſ. et ſic videtur multum limitãdus tex.in l.ij.§.tutor.ff.de ſuc.edic.ſed cuz decreto iudicis poſſet ſolus tutor repudiare forte ita puta demum ſi impubes nõ poteſt conſentire.vt quia infans alias videtur ſua voluntas neceſſaria quia ſi requirit in aditione hereditatis.vt.l.potuit de iure delib.multomagis in repudiatione.ſic multomagis videtur limitandus tex.ad.§.tutor.⁊.l.tutor.ff.de bono.poſſeſſio.

183 ℭ No.qđ ſentẽtia arbitri corrupti vz: licet obſtet exceptio doli.l.iij.C.de arbi. ⁊ no.Inno.in.c.ab hole.extra de vi.⁊ honeſt.cle.licz Jo.dixerit cõtra.iij.q.vj.diffinitiua ⁊.c.venales.ſecꝰ ſi cõtineat.expreſſe expreſſum errorem qꝛ eſt nulla ſicut ſentẽtia iudicis no.in.l.diem.§.ſta ri.de arbitris.

184 ℭ No.quod ſi pater habens filium pupillum dicat hec verba inſtituto filiũ meum heredem ⁊ ipo moriẽte relinquo omnia bona mea titio vel ſubſtituo titiũ.iſta ſubſtitutio non poteſt eſſe vulg. et pup.vnde ſi pupillus moriatur poſt aditam hereditatem ⁊ poſt completos.xiiij.annos nihil habebit ſubſtitutꝰ ſecus ſi dixerit ipſo moriẽte ſine liberis. vt ſingulariter no.Bar.in.l.centurio.ff. de vulg.⁊ pupil.

185 ℭ Not.qđ ſi patronus decedat pluribꝰ heredibꝰ relictis ex diſparibꝰ portionibꝰ.vt puta vno ex dimidia alia ex tribus vncijs dꝛ ius patronatꝰ eſſe apud quẽlibet equaliter ⁊ ius preſtandi vñ ſi vnus fuerit preſentatus ab alijs tribꝰ ⁊ alius ab alijs duobus preſentatus a tribus obtinebit vt no.Hoſt.Inn.⁊ Jo. an.in.c.j.de iure patro.idem multomagis ſi teſtator iuſſit heredibꝰ eccleſiam conſtrui vel altare ordinari.ſecus vero vbi eſſent duo patroni ⁊ vnꝰ relinquat vnũ heredem ⁊ alius plures.nã tñ valebit vox iſtiꝰ vniꝰ quãtũ vox illorũ pluriũ vt cle.plures.alias ſi.de iure patro

186 ℭ No.qđ ſi teſtator iubet eccleſiã cõſtrui vel altare ⁊ aſſignari eitantam dotem illud nunꝗ fit beneficium eccleſiaſticum nec reqrit ius patronatus niſi autoritas epi interueniat. vt not. Jo.an.in. c.ex iſinuatione.de iure patro.

187 ℭ Not.qđ mẽdicantes pñt de iure promoueri ad bñficia curata ſicut alij.niſi quãdo tranſiuerunt ad ordines nõ mẽdicãtes vt in cle.j.de re iudi.in glo.in verbo.mẽdicãtes.Itẽ qđ eſt mirabile qđ iſti fratres mendicantes tranſlati ad ordinem nõ mendicantiũ nõ pñt publice predicare quod ꝓbat in.d.cle. j.⁊ no.gl.in ṽbo officia. ⁊ no.quod quilibet prima facie diceret ꝯtra ⁊c.

188 ℭ No.quod vbi creditor petit debituz ⁊ debitor confitetur partem non ſufficit ad hoc vt cõſtituatur in mora in pte confeſſata qđ creditor ſe offerat recepturum ſed debet dicere da mihi. ita no.bar.in.l.qui ſolidum.in prin.de leg.ij.et eſt ratio qꝛ ſicut in debitore ad hoc vt conſtituatur creditor in mora requiritur manualis oblatio nõ ſolum verbalis.l. quidam eſtimauerũt. ff. ſi cer.pe.⁊.l.q̇ reſiduũ.C. q̇ porio.i pig.ha.⁊ ita in creditore. qui debet ſe offerre manualiter recepturum. Sed videtur barto. ſentire contrariũ in.l.ſi quis mihi bona. ff.de acquir.here.in.§.ſi quis mandauit. vbi videtur tenere quod per iſta, verba debitor cõſtituitur in mora dicendo extra iudicium ego indigeo illa pecunia. Nec

188 ℭ No. quod vbi creditor ⁊c. Ad iſtđ no. vide plene per magi. meũ in.l.q̇daz eſtimauerunt.hic alle.col. ij. vbi dicit ꝙ inquantuz matth. alle bar.hic i ver.ſed videt qđ iſtđ nõ dicit in lib.ſuo nec vere hoc dicit in meo. In fi.ibi et plus dico. adde Bal. in.l.non idminus. in xviij.qõ.C. de accu.et vide magi. meũ in.l.j. i.vj.col.C. de ſer.fug. vbi limitat dictũ bart. ſex notabilibus modis aliq̇d dixi in additi.ad ſingu.ludo.d. ccxx.incip. Tu ſcis.vide etiã An dre.ſicu.in not.ſuis in lra.P.ver. famulꝰ cuiuſdã vilis

189 ¶Not. quod in ſubſidium ⁊c. Verba Mathe. hic ad literam tranſplātauit Alex. in. l. ex libero. ff. de q̄ſtio. ⁊ ſimpliciter appꝛobauit licet de Mat. nō faciat mentionem. vide tamen ad iſta que no. Joā. de imol. in. l. ſi quis poſt. ff. de teſta.

190 ¶No. vnum notabile ⁊c. ad de ꝙ idē tenuit barto. in. l. j. ⁊ ꝑn. ff. de bono. poſ. tit. generali bal. in aliquib⁹ lecturis in l. ij. §. nouiſſime. ff. de oꝛi. iu. dicit ſe audiſſe a barto. voce viua. Adde qꝺ no. Cā. in ca. quoniā. in ꝑncip. vt lit. non conte. idem tenet alex. ⁊ ſpo. in. l. fin. de penis et ꝙ̄ plures aliȷ̄ quos idem refert iſtud plene examinādo in l. v. ⁊ ꝑnci. in penulti. col. ⁊ ſequē. de verbo. oblig. quicquid ibi dixerit Ange. ⁊ rapha. quoꝛum diſtinctionem ipſe repꝛobat poſt Joan. de imo. pꝛo quoꝛuꝫ melioꝛi declaratiōe vide etiaꝫ Areti. in. d. l. v. col. v. ver. ⁊ q2 Bar. hic extra glo. ⁊ And. bar. in rub. C. qui admit.

ob. ſi dicitur quod ibi loquitur quando totuꝫ debitum erat liquidum qꝺ eadē dꝫ eſſe ratio partis quod ad partem ſiue totius quo ad totum. Et vtrumq̄ dictū puto verum in caſibus ſuis. eſt in. l. tutoꝛ. §. lucius. ff. de vſu. tñ vide etiā no. et ꝑ hoc inducebat Bart. ad q. de dño famuli iniuriati qui dixit nunq̄ intres domum meā niſi facias taliter quod audiam nouum. modo ille bon⁹ famul⁹ iuit ⁊ occidit iniuriantem an dñs debeat puniri tanq̄ mādās certe fuit determinatuꝫ qꝺ ſic. ⁊ ita vnus miles fuit decapitatus ita ibidem no. Barto. ⁊ plus dico ſi dñs dixiſſet talia verba facias quod audiam nouum expꝛeſſe iubēdo ꝙ non occidat tamen ſi eū occidit tenetur mādati. caſus eſt nota. in. c. fi. de homi. lib. vj.

189 ¶Not. quod in ſubſidium quotieſcunq̄ non poſſunt haberi teſtes integri ſeu habiles admittuntur teſtes nō idonei ne veritas occultetur ſiue cauſa ſit criminalis ſiue ciuilis ex crimine vero vel ex cōtractu vel quaſi vt pꝛobatur in. l. diuus. ff. de queſti. iūcta aut. ſi dicatur. C. de teſti. ⁊ in. c. foꝛus. de verb. ſig. Item pꝛobat̄ in. l. conſenſu. §. ſup plag. C. de repudi. ⁊ in. c. veniens. glo. ij. extra de teſt. ⁊ pꝛobat̄ in. c. j. in fi. extra de re iudi. ⁊ in. c. fi. ⁊ ibi no. extra de teſti. cog. ⁊ in. c iij. de teſti. hoc tamen debet intelligi ſane. nā ſi teſtes nō ſunt idonei vel ex defectu fame vel ſtatus vt q2 ſunt criminoſi vel īfames de iure vel de facto vel ſerui nō debent admitti ſine toꝛmentis. l. ob carmen. §. fi. de teſt. que eſt canonizata. x. q. iiij. c. item criminali. ꝟ. ſinaūt. ⁊ no. per glo. ⁊ doct. in. c. cum. p. de actu. ⁊ tenet Jo. an. in. c. cum in cōtē pla. de reg. iur. in antiquis. licet tamen Bar. ſenſerit contrarium in. l. ex libero ff. de queſtionibus. quia ſic in caſu a ciuili non ſunt toꝛquendi liberi homines pꝛoducti in teſtes etiam viles vel infames. Secus eſt autem quādo teſtes nō ſunt idonei alio reſpectu quam noīe infamie criminis vel ſtatus q2 tunc licet admittant̄ in ſubſidium admittunt̄ tūc ſine toꝛtura. d. l. ex cōſenſu. §. ſup plag. C. de repu. ⁊ in. d. c. veniēs. facit pꝛo hoc ratio. c. videt̄. q̇ ma. ac. poſ. ⁊. c. cum dilecti. de elec. ⁊ hoc vltimū videtur de mēte do. Ant. in. c. cum ſuper. ⁊ in. c. cum a nobis. de teſti. licet Jnno. ſenſerit cōtra in. c. ex literis. de tranſac. vbi ſenſit qꝺ aduocatus in ſubſidium admittatur vt teſtis pꝛo clientulo ſed debet toꝛqueri quod bene no.

190 ¶Not. vnum notabile dictum Bart. ſi eſſet verū quod quotieſcunq̄ ex ſtatuto vnius iudicis ſuperioꝛem recognoſcentis imponit̄ aliqua pena q̄ venit ꝑti applicāda naſcetur actio que durabit annno tantum ⁊ dicetur hoc eſſe ius pretoꝛiū. ⁊ poteſt poni exempluꝫ in ſtatuto epiſcopi vel legati vel marchionis vel ducis pꝛeſuppoſita validitudine ſtatuti per dominuꝫ: vt ponit Bar. in. l. vna. in pꝛin. ff. de verb. oblig. ⁊ in. l. omnes populi. ff. de iuſti. ⁊ iur. in. l. fi. ff. de pe. hoc autem dictuꝫ de iure non videtur mihi veruꝫ eſſe ſimpliciter niſi reſtringat̄ ad iudices tempoꝛales que ratione dignitatis ſue habent poteſtatem faciēdi ſta

tutũ quia tũc ſuſtineri poteſt quod ius talium ſtatutorum dicatur eſſe ius pretorium. Et ideo ſi officiuz eorũ erit annale non durabit vltra annum. ſi vo ſit ſemeſtre non durabit vltra ſex menſes ī.inſti.de perp.ꝛ temp.act.in princ. Sed ſi officium vſqꝫ ad vitam eoꝛuz duraret vt eſt officiuz epiſcopi vel marchionis vel ad beneplacitum ſuperioꝛis vt officium legati tũc tale ius dicitur ciuile ꝛ ſic actio oriens erit perpetua ſicut ſi naſceretur ex ſtatuto populi vt pbaẽ inſti.de perpe.ꝛ temp.ac.§.allegata a ſenſu contrario facit.l.ſufficit.ff.de condi. ꝛ demon.

191 ¶ Nota quod licet pcurator tutor vel curator non poſſit conſtituere procuratorem ad lit.conteſt.ſiue agat ſiue conueniatur.l.neqꝫ.C.de procur.ꝛ.c.j. extra de procura.lib.iij.ꝛ in.l.j.§.j.ff.de pcu. ꝛ ibi not. Tamẽ ſecus eſt in patre ſummo adminiſtratore bonorum filij.l.j.C. de bo.mater Et hoc ideo qꝛ habet plus iuris ꝛ facit fructus ſuos tanq̃ vſufructuarius vt not.Barto.in.d.l.neqꝫ idez eſt in prelato vel clerico litigante nomine eccĺie vel beneficij ſui.vt l.c.petitio. de procur. Idem etiam puto in rectore hoſpitalis q̃uis enim ille equipararetur tutori vel curatori.vt in cle.quis cõtingit.§.ſi autem.de relig.domi.tamẽ habet pleni⁹ ius q̃ tutor vel curator quia poteſt alere ſe ꝛ etiã ſuos ex bonis hoſpitalis.vt no.in dicta cle.immo etiam puto quod habens beneficium in commenda poſſit cõſtituere procuratorem ante litem conteſt.quia talis poteſt viuere ſumptibus beneficij ſicut prelat⁹ habẽs titulũ not.in.c.nemo deinceps. de elec.lib.vj.immo tenent etiam plus doct.ibi quod particularis de eccleſia ſicut canonic⁹ vel archidiacon⁹ poteſt agere pro iuribus eccleſie non dico beneficij ſui ipſi conſtituere procuratorez poſſent ante lit.conteſt.not.docto.in.c. cuz olim.extra de teſti.vbi etiam remittunt ad ſpec.qui idem tenet etiã l duobus locis ſecus forte dici poteſt in economo in his caſib⁹ in quib⁹ poſſet agere vel defendere eccleſiam vacãtem talis enim non poſſet conſtituere pcura

191 ¶ Not.quod licet procura.ꝛc. Ibi idẽ eſt in prelato adde quicquid dicant gl. in.l.fi.de procu.ꝛ gl.ꝛ Sal.in.l.neqꝫ.C. eodẽ titu.quod idẽ pbatur in.c.quia in cauſa.de procur.ꝛ in.c.in cauſam.ꝛ ibi torem ante lit.conteſta. habet enim debile ius ſicut tutor vel curator nõ enim põt alere ſe ꝛ ſuos ſumptibus beneficij. vt in.c.cũ vos.de offi.ordi. ꝛ no.bene quia a paucis ſunt tacta.

not.de iur. cal.et. v. q. iij.c.qꝛ epi. et ibi gloſ. q̃ aſſignat no. ratiões inter tutorem et plãtũ.no. Pet. Cy. ꝛ Bal. in aut. ſed hodie.C.de

192 ¶ No.ſingulare dictuz Barto.ſi verum eſſet qd

epiſ.ꝛ cle.doct.in.c.edoceri.de reſcrip. ꝛ ſpec.in ti.de procu.§.ratiõe quoqꝫ. vo. item quod fuit conſtitutus a tutore ꝛ in ver.itẽ quod ſi canonic⁹ ꝛ ibi ponit no. ver.quẽ multũ cõmendat Ant.de but. in.d.c.edoceri.ꝛ hãc dicit eſſe cõez opi. Alex.in.d.l.neqꝫ.col.ij.per rationes de quibus per doct.vbi.ſ.ꝛ ibidẽ per eũ ꝛ per matth.hic ibidem etiã puto in rectore hoſpitalis.adde Bal.ſignanter in l.orphanotrophos.de epi.ꝛ cle.per eaſdẽ rõnes per quas idẽ concludit Alex. vbi.ſ.dicendũ eſſe in cõmendatario cũ debeat de rebus eccĺie ꝯmendate viuere.c.nemo deinceps.hic alle.

192 ¶ No.ſingulare dictum Bar.ꝛc. Adde quod pan.in.c.cauſam q̃.el.j.de teſti.et poſt Bar.reſpondet ad.c.veniẽs.el.ij. eodem tit.ꝛ dicit plus ipſe nõ ſolũ hoc eſt verum quando agitur de eodem facto:ſed alio modo puta pri⁹ criminaliter tũc ciuiliter:vt loquitur bart.et plene per Alex.l.d.l.ij.§.hoc edicto vi bo. rap.hic alle.ſed etiam ſi agereẽ ad aliũ finẽ pꝛſus diuerſuz qꝛ acta faciũt notoriũ vt in.c.cũ olim.de vo.ſig.ꝛ p alias rõnes de q̃b⁹ ibi per eũ ſed nõ vidit bar.i l.ij.C.de eden.vbi dicit qd ſi ſecũda cã tẽdit ad aliũ effectũ qd acta prime cauſe nõ pbãt in ſcda ꝛ idẽ dicit Ang.ibi p d.c.veniẽs.ꝛ ſequiẽ do.Ant.ꝛ mode.in d.c.cãm q̃.vñ melior doctrina. Bald.in d.l.ij.dicẽtis qd acta l vna cã faciũt fidẽ in alia iter eaſdẽ pſonas.qñ pcẽdẽs cã

ſic ſe habet ad ſecundā quod ſentētia la ta in prima parit exceptionē rei iudicate. in ſecūda allegat. l. ſi duob⁹. §. colon⁹ ff. de iureiu. et. l. fundū. de excep. al's ſecus vt. l. ſed ſi ante iuncta lege precedēti. ff. de excep. vid. ēt p Alexan. ꝛ ꝺbos magiſtros meos. d. Jaſo. ꝛ. d. Lanz. in. d. l. ij. et vide mod. in. d. c. cām qui ponūt tres fallentias cū aliquibus reſtrictiōib⁹ ꝛ ꝺclaratiōib⁹ ad iſtā doctrinaꝫ.

quotieſcunqꝫ teſtes ſunt recepti in vno iudicio ciuili ordinario et plenarie probant eorum atteſtationes inter eaſdem perſonas in alio iudicio ciuili et plenario lꝫ fiat ad diuerſuꝫ finem a primo. et ita nota. in. l. ij. §. j. ff. vi bonoruꝫ raptorū. Ex quo ſequitur quod atteſtationes teſtium receptorum in actione furti probabuntur actione furti etiam contra. Sed communis opinio eſt in contrarium: quia acta probatoria et ſententia procedūt a pari. l. ſꝫ ꝛ ſi poſſeſſori. §. fina. de iureiuran. ꝛ capitulo inter dilectos. §. porro. de fide inſtrumen. et nota. Inno. in capitulo cauſaꝫ que. extra de teſt. ſed ita eſt ꝙ ſentētia lata ſuper cōditione furtiua non prodeſt neqꝫ nocet ad plenum in actione furti nec eſt contra cum varietur finis agendi. l. cum queritur. ꝛ. l. ſequenti. ꝛ. l. an eadem. ff. de exceptio. rei iudi. ergo idem debet eſſe in actis probatoriūs capitulo cum cauſaꝫ. ꝛ capitulo cum in tua. ꝛ capitulo veniens. el. ij. de teſti. ꝛ hoc idem tenēt in capitulo cum cauſam. ꝛ capitulo veniēs. de teſti. et hoc videtur de mente ipſiuſmet Barto. in auť. qui ſemel. C. de pba. vbi ſentit quod ſi ex cētum petij partem puta decē atteſtationes recepte in cauſa illa nō pſunt neqꝫ nocent in illa parte ſcilicet i aliijs nonaginta quod bene nota.

193 ¶ Nota quod priuilegium quod habet mulier in dote vt preferatur creditoribus anterioribus habentibus tacitam hypotecam de quo in. l. aſſiduis. C. qui po. in pig. habe. habet locum nō ſolum in dote data ſed etiam in confeſſata quando elapſa ſunt tempora infra que poterat opponi exceptio nō numerate dotis. ꝛ ita notat Bartolus in. d. l. aſſiduis. alleg. glo. in. l. ſi quis poſt hac. C. de bo. dam. Sed aduertendum eſt ad practicam quia licet elapſa ſint tempora contra maritum confitentem dotem ſi tamen creditores habuerunt iuſtam ignorantiam dicte dotis confeſſate poterunt petere reſtitutionem ex illa cauſa generali ꝛ ſic opponere exceptioneꝫ non numerate dotis. l. penultima. C. de non numerata pecunia iūcta. gl. in. l. in contractibus. in principio. eodem tit. ꝛ gloſ. ibi in ver. potius. iuncta glo. in. l. ſicut. C. de preſcrip. xxx. annorū. quod ibi nota per Bartolum ſimiliter etiā videtur tenere Bar. in. d. l. aſſiduis. quod ſi maritus fuit confeſſus dotem ꝛ renunntiauit exceptionem de dote nō numerata ſuppoſita valitudine exceptiōis puta qꝛ ſit firmata iuramēto habebit mulier priuilegium. vt. d. l. aſſiduis. Sꝫ mihi videtur quod illa renuntiatio mariti nō habet preiudicare creditorib⁹: quominus infra tempora legitima nō poſſent opponere exceptioneꝫ nō numerate pecunie per. d. l. pe. ꝛ. l. ſi vni. §. ante omnia. ff. de pac.

193 ¶ No. quod priuilegium ꝛc. verba matthe. hic vr̄ quaſi recitare ad literā alexā. i. l. aſſiduis hic alleg. ꝛ dicit doctrinā Bar. nō trāſire ſine ſcrupulo ꝛ magno. ꝛ ad glo. in. d. l. aſſiduis. addit Bal. in. l. generaliter. ver. nūc venio ad. q. de nō nume. pecu. ꝛ facit in fine glo. ꝛ ibi Bal. in rubrica de priuileg. do. in. iij. colum. ꝛ ibi etiam quid ſi ſit renuntiatum exceptioni nō numerate dotis an teneat de quo etiā p eūdē. ꝛ bart. in. d. l. aſſiduis. ꝛ p eūdē bal. i. l. pecunie C. de ſol. ꝛ imo. Alex. ꝛ are. in. l. ita ſtipulatus. §. chryſogon⁹. de ver. obl. Pau. de ca. in. l. ſi marito. i prin. ff. ſo. ma. ſimplr̄ trāſit cū Bar. i. d. l. aſſiduis. ꝛ de veritate predicte glo. vide etiam Baldū. in. l. penulti. ff. de iure delibe. et an illud qđ dicitur in dote data habeat locum in pmiſſa vide per alexā. in. l. ſed hoc. ff. de re iudica.

194 ¶ Not. q hoc verbum hereditas de latum ſumitur duobus modis. ſ. ſtricte et large. Stricte ſumitur quādo heres poteſt adire et repudiare illam. Itē qd nullum impedimentum ex parte ipſius hereditatis. nec etiā ex parte perſone heredis ⁊ ſic debet intelligi tex. in. l. de lata. ff. de ver. ſig. Et p hoc bñ facit tex. in. l. j. §. furioſi. ff. de ſuc. edi. vbi tex. ſonat q lʒ hereditas vel bonorū poſſeſſio pure offerat heredi furioſo tñ nō dicit delata pprie q̄ eſt impedimentū in perſona heredis qui nō pōt agnoſcere eā. Item p hoc eſt gl. in. l. is qui heres. in prin. ff. de acq. here. Scdo modo dicitur delata large. ſ. qñ hereditas pure ſe offert ex teſtamento vel ab inteſtato impedimētū tñ eſt in pſona heredis vt q̄ ignoret vel eſt infamis vel furioſus et hoc mō ſumit in. l. ſi infanti. ⁊. l. cū antiquiorib⁹. C. de iur. delib. ⁊ in hoc mō tā git p Bar. in. l. is pōt. de acqui. her. Licet hūc articulū clare nō determinet ⁊ p hoc ſequit qd ſi ſtatutū dicat qd omnis hereditas delata ſi heres morit qñ cūq ante aditā hereditatē tranſmittat ad quoſcūq ei⁹ heredes habebit locū ſolū i hereditate ſtricte delata cū illud ſtatutū ſit exorbitans ⁊ contra ius cōe. l. j. §. in nouiſſimo. C. de cadu. tol. Conſtat autem q in materia exorbitanti ſeu ſtricta ſi reperit vnum verbū hñs duo ſignificata vnū ſtrictum ⁊ aliud latum. in ſtricto tm̄ intelligi debet in. c. rodolphus. de reſcript. facit inſtitu. q̄ da. tu. poſ. §. fina. ⁊. l. furioſi. C. de nupt. Et ita fuit conſultū per oēs doct. Italie in cā quaſi ppria. tene menti ſupradicta.

195 ¶ Nota q ſi quis fuit ſpoliatus oibus bonis ſuis vł maiori parte nihilomin⁹ pōt cōueniri ciuiliter ab alōs q̄ a titio nec pōt ſpoliatiōis exceptionē oppone re. vt eſt caſus nota. in. l. ſi te bonis. C. de iure. delib. vbi tñ dicit Bar. ſecus de iure cano. p. c. j. de reſti. ſpo. lib. vj. Sed mihi videt q min⁹ bene dixit q̄ illud. c. bene permittit opponi exceptionem expoliationis factam a tertio qñ reus criminaliter accuſatur non autem qñ ciuiliter cōuenit qd eſt bñ notandum.

196 ¶ Not. q in legatis cōditio cauſalis

194 ¶ Nota q hoc verbum ⁊c. ad iſtam doctrinā vide magi. meū. in. l. bonorū. col. ij. in fi. C. qui admit. pro qua adduci deciſionem Bar. in. l. ventre. ff. de ac qui. here. in. ij. colum. in prima opp. vbi p illū text.

retrotrahit ſicut in contractib⁹. vt videtur eſſe tex. l. i. q̄ balneū. §. licet heres. ff. qui. po. in pig. ha. licet Barto. videatur ſenſiſſe cōtrarium in plu rib⁹ locis. ſ. in. l. ſi fili⁹. in prin. de verbo. obli. ⁊ in. l. caſſius. ff. de vſuc.

197 ¶ No. q vſurarij ſunt infames etiā iuris ciuilis infamia. vt. l. improbū. C. de his qui not. infamia. vbi Barto. hoc lʒ ⁊ idem tenet. d. Ant. in. c. raynutius. extra de teſti. vbi dixit hoc fuiſſe obtentū q ſi frater inſtituit vſurariū fratre preterito pōt frater rūpere per q̄relā inofficioſi teſtamēti per. l. ſi fratres. C. de inoffi. teſt. qd no. et eo᷑ libri n̄ faciūt fidē niſi cō ſe ⁊ ſuos heredes. vt in. c. j. de vſuris lib. vj. Si aūt peniteat iſamiā relinquunt de iure cano nico. hoc not. Bald. in. l.

determinat quod ſi pri mior agnatus alicui⁹ defuncti decedat infra annum pēdēte dubio an aliquis poſthum⁹ naſcatur q interim nō tranſmittit hereditatē beneficio. l. cū antiq̄oribus. C. de iure deli be. eo quia talis hereditas nō dicit proprie ſibi delata. et illud ſequitur ibi ſimpliciter rapha. cur. in. j. col. in fi. alij non tangunt. ſequitur do. Alex. in. d. l. cū antiquiorib⁹.

195 ¶ No. q ſi q̄s ⁊c. Addde qd Bal. ⁊ Ange. in. l. ſi te. hic allega. ſequūtur errorē Bart. ⁊ idem Bart. in. l. ſi quis ad ſe. C. ad. l. iud. de vi. ſed magi. me⁹ in. d. l. ſi te. ſequit Mat. hic ⁊ dicit q tex. i. c. j. de reſti. ſpo. lib. vj. loquitur qñ quis cōueniret ab illomet qui eum ſpoliauit. ſcdm d. l. ſi te. fuerat ſpoliatus a tertio ⁊ etiā reprobatur per moder. ibi.

196 ¶ Nota quod in legatis ⁊c. Ad hoc vide plene Alexan. in. l. ſi filius. in princ. hic alleg.

197 ¶ Not. q vſurarij ⁊c. Ad hoc vide. S. no. 51. incipi. No. q omnes.

198 ¶ No. ꝙ facultas ⁊c. Ad hoc vide ſupra not. 172. incip. no ꝙ vbicunqꝫ et que ibi dixi.

199 ¶ No. ꝙ lꝫ paupertas ⁊c. In prin. ibi tn̄ morā impedit committi. Adde qd̄ iſtud eſt ve
rū ſꝫ fallit cassius. ff. de ſena. ⁊ hoc
in debitore idē dixit not. ſuo.
q̄titatꝫ. vt 198 ¶ Nota ꝙ facultas
per Bart. declarandi nō eſt varia
Ange. bal.
in lectura antiqua Sal. Alexā. q̄ plene examināt. ⁊ ꝑ mag. meū. l. l. qd̄ te. hic. al leg. Barto. Ang. Imo. Alex. are. in. l. cō tinuus. §. illud. de ver. obli. Ant. de bu. Imo. ⁊ Pan̄. in. c. breui. de iureiur. Ibi idē etiā impedit. ad hoc vide Bal. in. c. j. §. porro. q̄ fuit prima cā be. ami. vbi dicit qd̄ qui nō pōt ſoluere in termino nō eſt periurus. Alleg. Inn. in. c. p. ⁊. g. hic alleg. vide etiā ꝑ doc. in. d. l. qd̄ te. glo. et oēs in. d. c. breui. Barto. ⁊ alij in. d. l. cōtinu᷒. §. cū ita. Lud. tn̄ in. l. fi. ff. qui ſatiſda. cog. mod. in. d. c. pe. ⁊. g. ibi. item excuſat̄ ꝓpter pubertatē. ad hoc adde Bal. in. l. acceptā. xxiij. q. C. de vſu. glo. in. l. cos. §. ſup his vero in verbo l opti mu. C. de appel. ⁊ glo. vlti. in. l. minoribus. C. de his quibus vt indig. Innoc. in. c. ex ratione. eo. titu. Bald. in. l. ij. §. ſi quis. l vlti. q. ff. ſi quis cau. vbi allegat Innoc. in. c. dilatione. de appel. et dicit ſe euaſiſſe quēdam pauperem a furtis qui cum appellauit ꝓpter paupertatē non potuit proſequi appellationē in. l. fi. de condi. inſe. ⁊ Alex. in. d. §. ſi quis. ⁊ Alexā. in. l. ſi ꝓcuratorem. §. ignorantes. ff. man. Bal. in. l. illicitas. §. veritas ff. de offi. preſi. Panor. in. c. ex ratione. col. ij. hic alleg. ⁊ in. l. fin. C. de condi. in ſer. ⁊ Ludo. in. l. ſi vero. in. §. de viro. ff. ſol. matri. in fallen. ꝓpter paupertatē. vltimo de priuilegijs paupertatis. vide per docto. vbi. s. ⁊ maxime per Bar. in rep. ſua in verbo paupertas in multis ꝓdeſt ꝑ Bal. in. l. tam dementis. C. de epiſco. ⁊ cle. per eundē. in. c. ſi qui te ſtiū. de teſtib᷒ vbi ꝑ moder. l. iij. col. Et ad iſtud vltimū dictū in ver. item excu ſatur vide omnino Fan. cre. no. cxxj. in cipien. ſtatuto caueatur.

bilis. l. quicq̄d aſtringēde. l ꝑnc. iū. rub. ſecūdū vnū exēplū. ff. de verb. ob. vbi eſt caſus ſingularis ſcd̄m doc. ꝙ facultas eligēdi etiā poſt ſententiā eſt variabilis l. eū qui certarū. eo. tit. ſed cōtra primū dictū de directo eſt caſus i. l. qui ex pluribus eo. ti ſecūdū gl. Sed Bart. ibi dicit ꝙ loquitur ſed hoc nō eſt verū quia ibi ſtipulat᷒ fuit fundū ſeglianū ⁊ plures fundos habebat eiuſdeꝫ nominis. Unde dixit ibi tex. cū non appareat q̄s fundus ſit in ſtipulatione deduct᷒ erit in electiōe ꝓmiſſoris quem velit dare. vnde ſi pōderetur fuit ſenſum de certo fundo licet nō fuerit expreſſa alia nota demonſtrationis. Preterea vellē differentiam videre inter iſtos caſus ſi cum fundum ſeglianū ſtipulator ⁊ plures habeo ſeglianos ⁊ cum ſtipulor ſtichum ⁊ plures haberem ſtichos neſcio videre: ſed do. Iaco. de bel. dicebat quod in. l. q̄ ex pluribus fuit ſtipulatus vnū fundū ſeglianum de tuis ⁊ ſic incertū de certis cogita.

199 ¶ Nota ꝙ licet paupertas nō impediat obligationē nec actiōis exercitiū. l. cōtinuus. §. illud. ff. de verb. obli. tamē moram impedit cōmitti. glo. eſt not. in l. quod te. ff. ſi cer. peta. Item etiā impedit cōmitti penā in ſpūalibus ꝑ Inno. in. c. p. ⁊. g. extra de offic. dele. Itē excuſatur propter paupertatem ommittēs proſequi appellationem vt nō dicatur deſerta nec ipſo iure ſibi currit tēpus ꝑ Inno. in cap. ex ratiōe. extra de appel. ⁊ guil. de cu. in. l. ꝓcipim᷒. C. ſuper has. de appel. quod bene no.

¶ Finis.

¶ Expliciunt ſingularia ſiue notabilia dicta Matthei Matheſilani cum ornamentis ⁊ lucubrationibus additis per Ioannem Baptiſtam de caſtelliono.

Incipiũt ſingularia ſiue notabilia dicta collecta p Franciſcũ Cremenſem cũ ornamentis ⁊ lucubrationibus ad ea additis ac allegationibus inde appoſitis per Joannem Baptiſtam de caſtelliono.

1 Uero pmo de iſta queſtione dedi eccleſie domum vt me alimẽtaret poſtea domus eſt combuſta vel alio caſu fortuito eſt deſtructa: an eccleſia teneatur vlterius me alimentare. videbatur dicẽdum qḋ non quia deficit cauſa propter quam te nebatur me alimentare argumen. l. j. C. de iure emphy. Jn contrarium ſingulariter determinat Bal. in. d. l. j. ea ratiõe quia tranſlato dominio periculũ eſt em ptoris ſiue acceptatoris non autẽ ipſi' dantis. ff. de eui. l. lucius. ff. de pericu. ⁊ commo. rei ven. l. neceſſario. ff. de cõdi. ob cau. l. ſi pecunia. in. §. j. Non obſt. mo do tex. in. d. l. j. ſ. allegata. quia ibi res non tranſiuerat in dominium ſaltem di rectum accipientis.

2 Quid ſi feci tecum pactum vt ſi non ſolueris mihi pecuniam debitã licitum ſit mihi ingredi bona tua propria autoritate et nihil dixi de hypoteca an per iſta verba ſit contracta hypoteca et ſin gulariſſimum dictum Bald. ꝙ ſic in. l. creditores. in fina. verbis. C. de pigno. allegat textũ. in. l. creditor. qui optime probat. §. poſt diuiſionẽ. ff. qui po. in pi. habea. vbi etiam probatur ex illo. §. idẽ eſſe ſi feci pactum cum fratre meo vt li ceret mihi vendere rem ſuam caſu quo nõ ſolueret creditori in pignus datã qḋ erit contracta hypoteca. qui tex. eſt mẽ ti tenendus ad iſta dicta.

3 Statuto cauetur ꝙ extantibus maſculis filia dotata non ſuccedat. pater legauit centum filie in teſtamento an in dubio intelligatur cauſa dotis vt re pellatur filia vigore ſtatuti a ſucceſſione paterna ⁊ per conſequens dicatur dotata: vide ſingulare dictum Bar

1 Quero primo ⁊c. Jbi in cõtrariuʒ ad hoc facit quod dicit idem Bald. in rub. C. de peri. ⁊ cõmo. rei ven. in. ij. q. ibi nu do pacto ſine traditione ergo ſi interue nit traditio vt in caſu iſto videt̃ ſecus eſſe. toli quod excludit̃ a ſtatuto in. l. quod autem per illum text. ff. de iure doti. et ſi dixerit aliquis qualiter filia poteſt eſſe dotata ſine matrimonio cũ dos ſine matrimonio eſſe non poſſit. l. iij. ff. de iure do. rñdeo ꝙ qñ pater legat dotẽ filie i teſta mẽto illa filia dr̃ dotata etiam ſi non ſit in matri monio ſed in ṽginitate l. qui pupillã. ff. de adul. p tex. ibi firmat Bart. et Bal. poſt gl. in. l. cũ plu res. §. cũ tutor. ff. de admi. tu. ⁊ idẽ Bar. in. l. nõ eſt matrimoniũ. ff. de ri tu. nup. in. l. titio centũ. §. titio genero ibi ante nuptias. ff. de cõdi. ⁊ demon. ⁊ refert Bald. in. l. non ſine. C. de bo. que libe. ⁊ idẽ Bal. in. l. ſi plures. in antepeñ. col. C. de condi. inſer.

2 Quid ſi feci ⁊c. Ad hoc vide et Bart. in. l. creditor. §. poſt diuiſionem hic alleg. ⁊ pro iſto dicto bñ facit l. fiñ. in pñcipio. et qḋ ibi Bal. C. que res pig. oblig. poſ.

3 Statuto cauetur ⁊c. Ad ħ vide qḋ dicit Bald. in. l. j. in. ij. col. ff. ſolu. ma. vbi vide p alios ⁊ per bal. in ſua diſpu. q̃ ici. q̃rit̃ mlier. ſʒ iſtud ſimpliciter nõ plʒ Alexã. in. l. qḋ añt hic alle. iõ diſtinguit ꝙ aut filia eſt nubilis etatis quã nunc pater hʒ neceſſe dotare ⁊ p̱cedat iſtud dictuʒ. aut non eſt etatis nubilis et tunc ſecus per iura per eum allegata.

4 Quãꝙ donatio inter vi. ⁊ vxo. nõ valeat. l. donationes. C. de do. inter vi. ⁊ vxo. tñ fallit qñ vxor donaret marito vt maritaret̃ filia. cõis caſus eſt quẽ dicit ibi Bar. ſingulariſſimũ in. l. ſiue vxor. ff. de do. inter vir. ⁊ vxo.

5 Si maritus viuus petiit vſuras dotis ſibi debite et dilate: ita

4 Quãꝙ ⁊c. Uide Bar. in. l. ħ. de do.

5 Si maritus ⁊c. Ad hoc vide ſingula

iſſimum cõſ. Bal. clvj. incip. In xpi no-
mine poſt bienniũ vbi allegat tex. ſing.
in. c. cum quidã. §. diuus. ff. de vſu. et di
ctũ Bald. tam ſingulariſſimum commẽ
dat Sal. in. l. vir vſuras. hic alle. ⁊ ang.
in. d. §. fue-
rat. colum.
x. inſtitu-
ta. de act.
quicquid l
ſeq. dixerit
pro quo di-
cto vide ẽt
mag. meuz
in. d. §. fue-
rant colum
na. v.
6 ¶ Tu
ſcis ⁊c. In
ṗn. ad hoc
vide Bald.
in cõſ. 28.
inci. pponi
tur. ⁊ conſ.
lv. incipi. a
libello inci
piendũ eſt
in quarta
pte. Et ad
hoc vid do
cto. in cap.
ſignificauit
de do. inter
viruz ⁊ vxo
rem. Ange.
conſ. clxj. ⁊
conſil. cxlũ.
in fi. in pri-
ma parte.
7 ¶ Tu
ſcis q ver-
bũ ⁊c. In fi.

q paſſus fuerat maxi-
mam moram an poſtea
mortuo marito potuerũt
heredes ei⁹ petere vſu-
ras dotis quilibet dice-
ret quod ſic quia heres
⁊ defunctus vna ⁊ eadez
perſona cenſẽtur. in au-
ten. de iureiuran. a mo-
rien. preſti. §. j. tamen in
contrarium eſt doctrina
Barto. valde ſingularis
quia moriendo videtur
remiſiſſe vſuras. ita pul-
chre dixit Bart. in. l. vir
vſuras. ff. de dona. inter
vir. et vxo. et notetis be-
ne iſtud dictum Bartol.
quia non fuit repertum
alibi ſed tamen legando
dotem non videtur lega-
re vſuras dotis. vt ibi eſt
gloſ.
6 ¶ Tu ſcis q quicquid
acquirit vxor preſumit
acquiſiuiſſe de bonis ma
riti vt euitetur ſuſpicio
turpis queſtus. l. quint⁹
mutius. ff. de donatione
inter virum ⁊ vxorem. l.
etiam. C. eo. ¶ Quid erit
in vidua acquirẽte poſt
mortẽ mariti Albe. ſin-
gulariter ponit iſtã que-
ſtionem ſingularem in

hoc vide ro. ſing. j. et. ij. ⁊ q ibi ſatis ple
ne addidi. ⁊ vid Mat. no. cxij. inci. no. qd
vbicũqz. ⁊. iij. ſeq. cũ his q vtrobiqz ad-
didi ⁊ que ſimiliter addidi in dictiona-
rio Albe. in ver. verba futuri tẽporis.
8 ¶ Quid ſi maritus ⁊c. Ibi Bal. ſin.
tenet q non ad hoc facit. l. ſi anguſte. de
leg. ij. cõtra bal. facit. l. ſi cognatis. ff. de
rebus dubijs. ⁊ quod no. Old. in conſ.

d. l. etiam. §. allegata q aut ipſa vidua
incontinenti poſt mortem mariti acqui
ſiuit vt puta fundum vel agrum ⁊ tunc
preſumit ex illis bonis mariti. Aut ex
interuallo ⁊ tunc non habebit locũ ipſa
preſumptio quia ex his que incontinẽ-
ti fiunt preſumptio colligitur. l. ſi vẽtri.
§. in bonis. ff. de priui. credi. l. ſi qs poſt
hac. C. de bo. dam. et. l. poſt contractum.
ff. de do. ⁊ ita etiam conſuluit Ange. in
conſ. xiij. tacito tamen Albe. Addit tñ
ipſe quid in concubina an preſumat ac
quiſiuiſſe ex bonis amaſij. habetis ſin-
gularez deciſionẽ Bal. in. l. j. C. de natu-
ra. libe. quod habebit locum dicta pre-
ſumptio. d. l. quintus mutius. ſed quid
in tutore vel curatore paupere penden
te adminiſtratione effect⁹ eſt diues nũ-
quid preſumat ex bonis adulti vel pu-
pilli acquiſiuiſſe dic q non quia paupe
ribus induſtria vel patrimoniũ augmẽ-
tũ quod laboribus ⁊ multis caſib⁹ que
ritur non eſt interdicendum. l. ſi defun-
ctus ⁊ ibi eſt tex. familiaris ad hoc. C. ar
bi. tute. quem no.
7 ¶ Tu ſcis q verbum preſentis vel pre
teriti temporis intelligitur ipſo iure. ſe
cus in verbo futuri temporis qr intelli
gitur per ſententiam vtputa priuetur
vel cadat gl. in. l. iubemus. §. econom⁹.
C. de ſac. ſan. eccl. in. l. in criminali. C. de
iuriſdi. om. iudi. etiam alia gl. in. l. ſi qs
in tantam. C. vnde vi. ⁊. l. j. c. de pe. iudi.
qui male iudi. quod tamen intellige ni-
ſi verbo futuri temporis addatur ver-
bũ mox. ilico ⁊c. vel funditus ⁊ ſimiles
dictiones. quia tũc intelligeretur ipſo
iure. gl. ſingu. in auten. de ince. nupt. in
gloſ. in verbo mox. ⁊ alia gloſ. de verbo
funditus in. l. decernim⁹. C. de ſac. ſan.
eccle. ⁊ eſt alia glo. ſm vnam literam in
l. j. §. ſi pecuniaz. que loquitur de verbo
omnino. ff. depoſiti. Quid autem ſi tale
verbum futuri temporis proferat a te-
ſtatore vtputa ſi heres moleſtauerit vxo
rem meaz priuetur hereditate ⁊ ſic ſine
aliqua dictione dic q tamen intelligit
ipſo iure nec requirit ſnia. iſta eſt doctri
na bal. l. l. j. in. vij. col. C. de his q pe. no.
8 ¶ Quid ſi maritus ſub nomine appel-
latiuo dixerit relinquo vxorẽ meã dñaz

maſſariā ꝛ vſufructuariā:ꝛ ſic ſub noīe
appellatiuo poſtea mortua prima vxore
accepit aliam neqꝫ mutuauit teſtm̄ ipſe
maritus:an ſcđa vxor erit domina maſ-
ſaria et vſufructuaria Bald.ſingulari-
ter tenet qđ non in.l.fi.C.de indi.vidui.
tollen.Sed quid ſi ipſa vxor relinquit
domina maſſaria ꝛ vſufructuaria quo
caſu ſi ſint filii ex conſuetudine ipſa mu
lier percipiet alimenta. ſi autem ſint
inſtituti extranei ꝛ tunc recipit vſum-
fructum.vt dicit gl.communiter appro
bata in auť.quod locum.C.ſi mu.ij.nup.
ꝛ in.l.titia cū teſtamēto.§.fi.ff.de leg.ij.
¶Quid ſi ſint filii ſed non eiuſdē matri
monij an ad dictos extendať cōſuetudo
dictū eſt Bal.ꝙ non extenditur conſue-
tudo ad tales filios primi matrimonij
qꝛ cum conſuetudo ſit ſtrictiſſimi iuris
ꝛ loquatur de filiis eiuſdē matrimonij
non extendetur ad filios alterius matri
monij ꝛ ſic vxor habebit vſumfructuꝫ ꝙ
eſt valde notandum.

9 ¶Tu ſcis ꝙ de legatis factis ad pias
cauſas nō detrahitur falcidia auť.ſimi-
liter.C.ad.l.fal.ꝛ in corpore vnde ſumiť
Quid ſi legatur a filio patri vel ecōuer
ſo an iſtud dicatur legatum pium ꝛ per
conſequēs nō detrahatur falcidia vide
batur dicendum ꝙ ſic per text.in.l.nam
et ſi parentibus.ff.de inoffi.teſta.ibi nō
minus pie ꝛc.ꝛ ita vidi vnum magnum
doctorem conſuluiſſe per rationē illius
text.ſed tu determina contrarium per
ſingu.doctrinam Angel.in.d.l.nam ꝛ ſi
parētibus.vbi dicit quod potuerit de-
trahi falcidia.adde quod dixit Jo.and.
in addi.ad Specu.in titu.de inſtrumē.
edi.§.nunc vero.ver.ꝛ idem ſcias quod
de legato facto matri detrahitur falci-
dia.ergo non diciť pium niſi ſit in pau-
percula.facit quod dicit Bal.in.d.auť.
ſimiliter.vbi ſi ſit legatū filio monacho
non detrahitur falcidia ergo ſentit Bal
dus quod ſi non fuiſſet filius monach'
detrahatur ipſa falcidia ꝛ pro hac par-
te allego text.in.c.raynutius.extra de
teſtamen.qui tamen loquitur de tre-
belliſanica ſed eadem eſt ratio de falci-
dia ad trebellianicam per ea que habē-
tur in.l.marcell'.in.§.ꝙ aūt.ff.ad treb.

cccxij.incip.quidā in ſuo teſtamēto ſub
rubr.de verb.ſig.ꝛ ti.de lib.ꝛ poſth.facit
etiam qđ not.Alex.cōſi.clxvj.in.iij.vol.
ꝛ ideꝫ Alex.in.l.fi.hic alleg.in addi.ad
Bal.dicit ſe cōſuluiſſe cōtra Bal.apud
ceſenaꝫ ibi

10 ¶Teſtator fecit tres
ſed quid ſi
ipſa vxor l

ter ea q̄ addit alex.in.l.titia.hic alie.vi
de bar.ꝯſi.inci.In chriſti noīe Barthol
dus fecit teſtm̄ ꝛ in cōſi.inci.Petr'.Ma
tioli.Can.in.c.ſi pater.de teſt.l.vj.limi-
tať pmo iſta materia niſi teſtator ſpecia
liter legaſſet alimenta etiā eam ſimpli-
citer reliquiſſet vſufructuariā ſm Pau.
de caſt.ꝯſi.ccclxxxvij.inci.In chriſti noīe
ꝙ vxor ꝛc.Scđo limitať qn̄ diceret ſolū
modo relinquo vxorē meam vſufructua
riā extātib' filiis qꝛ tūc venit vſuſfruct',
ſm Bal.in.l.ſi pater.C.de vſufru.p tex.
in.d.l.titia.ꝛ vide etiam in.d.l.fi.ꝛ vide
alex.recte diſtinguentem in.l.ꝛ ſi cōtra.
col.vij.ver.ꝛ Bar.induxit iſta de vulg.
ꝛ pup.bar.i.l.ſicut in annos.ff.ex q̇.cau.
vſu.ami.bal.cep.in trac.de ſer.ruſt.i ti.
de vſufru.ſpe.in ti.q̇ fi.ſint legi.℟.q̇d ſi
q̇s ita dixit.p alex.ꝯſi.iiij.in prima par
te.oino ꝛ p eum conſi.xxij.ij.pte ꝛ cōſil.
xxviij.iiij.pte.Pau.de ca.ꝯſi.cccxix.i no
uis.ꝛ ꝯſi.clxxj.in eiſdē Bal.ꝯſi.cccxvij.
incip.factū in prima parte.ꝛ ꝯſi.cccclx.
incip.illa verba ꝙ ſit dn̄a in eadem.pte.
ꝛ cōſi.ccccxxxj.poſt prin.incip.quedam
vidua.in ℟.q̇riť.ꝛ i pulchro.ꝯſi.lvj.inci.
manēs panolphi.ꝛ cōſi.lxxix.poſt prin.
inci.pūctus oibus in.ij.pte.ꝛ breui.ꝯſi.
ccccxix.ici.q̇dā inſtituto herede l.iij.p.
ꝛ cōſi.ccccxvj.inci.dicta picula.in.iiij.
pte.ang.ꝯſi.xcvj.i.j.pte p abb.ꝯſi.lxviij.
in.ij.vo.ſigno.ꝯſi.clxxxj.Frā.de are.ꝯſi.
lxxiiij.Bene.cap.ꝯſi.iiij.i.j.du.ꝛ ꝯſ.clix.
ꝛ meli' ꝯſ.54.ptotū.ꝛ ꝯſ.lviij.i.j.du.Jo.
de ana.cōſi.xiij.ꝛ in addi.Lud.bolo.ibi
Frā.cur.ꝯſ.xj.col.ij.in fi.ꝛ notabili' ꝯſi.
xiiij.col.j.Jo.berth.in ſuo reper.in ver
bo vxor vſufructuaria.℟.xxiiij.licet pdi
cta non alleget nunc ſumus ibi.Quid ſi
ſint filii ꝛc.Adde Pau.de caſt.conſi.cxj.
incip.ſuper primo queſito dicendum ꝛ
ꝫ.alleg.cōſi.cccxc.incip ꝙ vxor.Cep.di
cto tractatu de ſerui.ruſti.ti.de vſufru.

vbi etiã ponunt quid ſi attinentes ſunt inſtituti vel collaterales ꝛ quid ſi filij ꝛ quid ſi extranei. de quo etiam per Ang. conſi. ccxliiij. ꝛ ꝯſi. cccxxj. Bal. in alleg. conſi. ccccvj. incip. illa verba. ꝛ d. conſi. cccxvij. incip. factũ. ꝛ heredes titium: ſeium ꝛ quid ſi inſtituat frater teſtatoris. vide per Frã. cur. d. conſi. xiiij. colum. fi. ꝛ Bñ. ca. ꝯſi. lxxij. in primo du. ꝛ ibi quid ſi ſit ſuperſtes filia dotata. Quid ſi inſtituti filij ex fratre ſunt. Pau. de caſtr. conſi. ccccxv. quid ſi nepotes ex filio. bene. ca. cõſi. cliij. per totum. Item ſi concubina vel mater vel ſoror ſit relicta, vſufructuaria dña vel maſſaritia vt habeat vſumfructum non extantibus filijs alias alimenta tantuz Bal. in. d. l. fi. col. ij. ꝟ. idem dico ſi leget ꝯcubina. C. de indi. vidu. tol. de ſorore ꝛ nuru. in. d. aut. hoc locũ. col. ij. C. ſi ſcdo nup. mu. de matre. Ang. ꝯſ. xcvj. Pau. de caſt. cõſi. ccxx. ꝛ intellige de toto vſufructu deducta falcidia de fructibus Bal. in. d. l. fin. in lectura antiqua. Bar. in. d. aut. hoc locum. col. iiij. ver. ad fm. ꝛ. d. l. titia. §. fi. col. ij. ver. ſcdo aduerte. Adde tamen limitando ꝙ mulier propter illa ꝟba poterit talia alimenta ꝓpria auctoritate capere ſua manu licet alias deberetur capere de manu heredis. ita tenet Ang. in. l. rerum amotarum. j. ff. rerum amo. allegat Jo. an. in addi. Spec. in tit. qui filij ſint legi. §. ij. ꝛ dicit ꝙ non reperit alium doctorem qui ponat iſtaz limitationem. ſed tres doc. addit idem tenentes Magi. meus in. l. nemo poteſt col. ix. in prin. de lega. j.

12 ¶ Quid ſi filius fuerit ꝛc. Uide que dixi infra nota. lxxxix. incip. pone qd filius vbi reperitur iſtud dictuz Bal. hic recitatum.

13 ¶ Tu ſcis ꝛc. In fi. adde quod Bar. idem tenet in. l. ſequens queſtio. ff. de legi. ꝛ in. l. j. hic alle. vide ſi faciunt not. p Bald. in. l. fi. in. iij. col. C. de pac. ꝛ p alex. in. l. j. §. mortis cauſa. ff. de dona. cauſa mor. ꝛ in. l. qui rome. in. §. ſtatuimus. ff. de ver. ob. alios locos adducit Firmanus. vbi tamen predicta omnia non al-

ſempronium et grauauit titium vt reſtitueret fundũ tertio an legatarius cõſequatur totum funduz dic ꝙ ſolum tertiam partem fundi conſequit quia non potuit grauari titius niſi pro portione hereditaria. caſus eſt ſingu. in. l. ſi fundum ſub conditione. §. ſi libertus. ff. de leg. j.

11 ¶ Si quis promiſerit repreſentare titium toties quoties ꝛc. intelligitur vſqz ad ſententiam tantum. adeo ꝙ lata ſententia erit liberatus. l. grece. §. ꝛ poſt. ff. de fideiuſſor. etiam ſi fuerit a ſententia appellatum in aut. de his qui ingre. ad appel. in prin.

¶ Sed quid ſi adiecerit quandocunqz dic quod tunc tenetur etiam vltra ꝛ poſt ſententiam ad hoc vt illud verbum aliquid operet. Iſta eſt doctrina Bal. in. l. ij. §. fin. ff. qui ſatiſda. cogan. caſum dicit eſſe ſingularem in. l. quod ſi nolit. §. ſi autem. ff. de edil. edic.

12 ¶ Quid ſi filius fuerit preteritus quo caſu poterat dicere teſtamentum nullũ l. gallus. §. l omnibus. ꝛ. l. inter cetera. ff. de libe. et poſthu. an ſi poſtea fiſcus ſuccedit filio propter aliquod delictum ex perſona filij poſſit dicere teſtamentũ nullum quilibet diceret quod ſic quia fiſcus habetur loco heredis. l. ſecunda. C. ad. l. iul. de vi pub. ꝛ. l. inter eos. §. fin. ff. de fideiuſſo. In contrarium ſingulariter eſt doctrina Bal. quod non poſſit dici nullũ a fiſco vt in. l. ſi qua pena. ff. de his qui ſunt ſui vel alie. iur.

13 ¶ Si conduxi domum pro decem et finito anno poſtea etiam reconduxi ſine expreſſione pretij intelligitur codez pretio quo ante Bald. in. l. cum quidaz. ad fin. C. de iure dotium. vbi dicit etiam idem eſſe in famulo. l. qui ad certum. ff. loca.

13 ¶ Tu ſcis quod quando donatio cauſa mortis non valet nec tenet. l. inter mortis. ff. de donatio. cauſa mor. tamen ſuſtinebitur iure fideicommiſſi. ff. de leg. ſecundo. in. l. miles ad ſororem. an tunc vt confirmetur requiratur aditio hereditatis dicite quod non requiritur aditio. Ita ſingulariter tenet Bal. in. l. j. C.

de do.cauſa mor.

14 ❡Traditur pro regula quod ſi pater accepit emphyteoſim ꝑ ſe ⁊ filijs ⁊ heredibus non ſolum requiritur qđ ſint filij ſed etiam quod ſint heredes ſaltem in vna parte.vt lege vt iuſiurand.§.ſi liberi. vbi ponit Barto.ff.de oper.liber. et.l.ſi tibi.§.ſi pactus.de pac.et plene Bald.in.l.liberti liberteq̃. C.de oper. liber.Sed quid ſi dixerit pro heredibꝰ ſuis maſculis an tūc ſufficiat eſſe de liberis etiam ſi non ſint heredes Bald. ſingulariter tenet q̄ ſic.q: ſufficit eſſe de liberis vel de filijs.in.l.gaius.ff.ſo. matrimo.quia illud verbum heredibus exponitur id eſt filijs.l.ex facto.§.fin.ff. ad trebellianum.

15 ❡Si legatum ſoluitur in vita per ip̄m teſtatorem ſicut aliquando ſoluit per teſtatores.vt in.l.luciꝰ.ff.de legatis.ij. tamē poterit reuocari per ipſum teſtatorem.vt dicit Baldus in.l.finali.C.de vſu.⁊ fru.lega.ſed an poterunt fructus percepti etiā ante reuocationem repeti.dicite quod ſic quia quando titulus eſt reuocabilis ex quo poſſum repetere rem principalem poſſum etiā repetere fructus perceptos.exemplum in re donata cauſa mortis ⁊ tradita in vita donātis quia poteſt repeti res donata cū fructibus.l.cū quis.vbi eſt caſus.ff.de condi.ob cauſam.⁊.l.videamus.§.j.ff. de vſur.nam tunc iſtud legatum ſolutū equiparatur donationi cauſa mortis. Ita ſingulariter dicit Bald.in rubrica C.ſi quis omiſ.cauſa teſta.⁊ in.l.finali. de vſu.⁊ fru.lega.

16 ❡Pater poteſt legitimare filiū ſuum baſtardum cum hoc quod nō ſuccedat in hereditate paterna ⁊ valet talis legitimatio quo ad alia ſed taliter legitimatus nō poterit ſuccedere obſtante illa conditione poſita a parte ⁊ erit valida. ita ſingulariter dixit Bar.in.l.queſitū in reportatis antiquis.ff.de acquirēda heredi.refert ⁊ ſequitur Ludo.Roma. in duobus locis ſcz.l.l.qui ſuperſtitis. ff.de acqui.here.⁊ in.l.pactum quod dotali.C.de collatio.

17 ❡Pone quod egi contra te quia vendidiſti mihi fundum et probaui quod vendidiſti et etiam probaui ſolutionem pretij tamen non probaui de tempore an tunc debeam obtinere et dicite quod non quia non probaui de tēpore ante litem cōteſta.

legat in repe.in verbo donatio cauſa mortis.ver.xxx.

14 ❡Traditur pro regula ⁊c.Ad hoc facit optime dictum bart.poſt glo.loquentis in fortioribꝰ terminis.in.l.ex facto. §.finali. ff. ad trebell. quod ſi in inſtrumento dicatur qđ q̇s acq̇rit emphyteoſim vel feudum ꝑ ſe et heredibus.Illa dictio heredibꝰ intelligitur ideſt filijs.glo.eſt ibi ordinaria ⁊ ſic liberi admitterētur licet nō eſſent heredes.et iſtam deciſionem Paul.refert et ſequitur ampliando vnā doctrinam Barto.magiſter meus in.l.ſi non ſortem.§.libertus.columna penultima ff.de condi.inde.

15 ❡Si legatum ⁊c.In fine vide Bal.in l.fina.hic allega.vbi videtur velle contrarium eius ad quod hic allegatur ꝑ quo facit glo.in.l.legatum.la prima.ff. de lega.ſecundo.ſed contra faciunt no. per eundem in.l.quod ſeruus.eodem titu.de leg.ij.

16 ❡Pater poteſt ⁊c.Et aduerte qđ hoc modo legitimatus videlicet non ſuccedat niſi quatenus patri placuerit dicitur potius diſpenſatus Pau.de caſt.in l.ſolet.ff.de iuriſ.om.iudi.⁊ in.l.pactū quod dotali.℟.⁊ eadem ratione vbi dicit ſe cum pluribus conſuluiſſe ⁊ quod reperit conſultum per Ray.de forli.in ciuitate piſarū.idē tenet Lud.et alij.⁊ Lud.in.l.q̇ ſupſtitis.hic allega.℟.viij. limita.⁊ Barto.ſingulariter in.l.queſitum.in lectura antiqua hic alle.Anto. de but.in.c.per venerabilem.columna xxvij.q̇ filij ſint legitimi.vbi etiā alleg. Alexan.conſi.xxix.iiij. volu.Et ad iſta vide etiam Barto. vero in caute.ſuis char.xv.cau.inci.cautela eſt quam dedi ſepe parentibus ⁊c.

Jta ſingulariter firmat Bal.in.l.j.quaſi ad ſi.C. ſi plu.vna ſentētia ⁊c.

18 ¶ Habebis millies iſtō dictū i facto. Tu ſcis q̄ fund⁹ eſtimat⁹ in dubio dat⁹ in dotē hr̄ p empto l.quoties. ⁊.l.ſi inter.C. de iure do.quo caſu ma⸗rit⁹ poterit ſoluere eſti⸗mationē. q: talis fund⁹ deſinit eſſe dotalis :nec talis fund⁹ habebit pri uilegia legis iulie de fū do dotali vt ibi habetur. tñ dicite qd̄ ſi maritus nō eſt ſoluēdo non deſi⸗nit eē dotalis:nec pote⸗rit alienari:nec obliga⸗ri p maritum.eſt dictum Bal.aureū in.l.intereſt. ad ſi.C.de vſuris.

19 ¶ Tu ſcis q̄ ex oībus cauſis ex q̄bus fili⁹ pōt exheredari.de quib⁹ in §.aliud quoq; caplm̄.in aut.vt cū.de appel.cog. eiſdē cauſis poſſunt ali⸗mēta denegari.vide glo. ſingularē in.l.ſi q̄s a li⸗beris.§.ſi q̄s ex his.ff. de libe.agno.⁊ hoc ſciūt lapides tonſores. Sed quidan ex eiſdē cauſis potero reuocare filium legitimatū ad ſpurieta⸗tem primam dicite quod ſic.iſtud eſt dictum au⸗reū Bal.qui nihil vnq̄ ignorauit.in.c.omnes fi liū.ff.de feu.fue. contro. in vſi.feu.facit quod in ſimili dr̄ q̄ exēpli ab oī⸗bus.vtputa a pricipe vł a cōitate poterit reuoca ri ad primū ſtatū ꝑpter igratitudinē:ita ſingulr̄ Bal.ipſe tꝫ in.l.fi.in.fin. verbis.C.de lib.⁊ eorꝫ liberis quod eſt perpe⸗tuo notandum.

20 ¶ Teſtator inſtituit fratrem ſuum:et ſi deceſſerit ſine liberis maſculis ſubſti⸗tuit titiū frater deceſſit ſupſtite maſcu⸗lo nepote ex filia an talis nepos exclu⸗dat ſubſtitutum videbatur qd̄ ſic q: eſt de liberis maſculis.Jn contrarium ſin gulariter determinat Jo.and.in addi. Spec.in rub.de teſta.quia filia q̄ eſt in gradu propinquiori non excludit ſub⸗ſtitutū multominus filius filie qui eſt in gradu remotiori.et min⁹ dilect⁹ a te ſtatore.ad quod bene facit tex.in.c.j.§. hoc autem not.qui feu.dare poſ.vbi ex cluſa ⁊ infecta radice omnia deſcenden tia a radice ſunt excluſa.vtputa a filia que dicitur eſſe infecta ⁊ excluſa quod nunq̄ tradas obliuioni.⁊ eſt text.in.c. cauſamq;.de dolo ⁊ contu.

21 ¶ Unus text.me fecit alias laborare. nam ſcis quod exceptio perēptoria pa cti de non petendo que competit princi pali competit etiam eius fideiuſſori.§. penult.inſti.de repli.l.fina.ff.de pa.qd̄ tamen fallit niſi maior pars creditorū faceret pactum de non petendo niſi cer tam partem heredi futuro debitoris. ff.de pact.l.maiorē.tūc enim pactū ma⸗ioris ptis ꝓdeſt principali ſi pauciores velint agere contra ipſum heredē prin cipalis debitoris:vt ibi habetur.nō au tem proderit fideiuſſori caſu quo pau⸗ciores velint agere cōtra fideiuſſorēꝫ. caſus eſt ſingularis.in.l.ſi ꝓcedente.§. lucius titius.ff.mā.quia prouiſio ipſi⁹ creditoris de eo fideiuſſore accepto nō debet officere ipſi creditori .laborate omnino ſuper illo textu ⁊ faciet vobis honorem.

22 ¶ Quid ſi iudex errauerit in criminali bus an fiſco detur in iteg.reſti.videba⸗tur dicendum q̄ ſic.quia fiſcus minor et reſpublica equiparanł.vt habeł in l.reſpublica.C.ex quib.cau.ma.dic ta⸗mē q̄ nō poterit peti in integrum reſti. etiam in publicis penis.quia in crimi⸗nalibus non datur in integrum reſti. lege auxilium.ff.de minoribus ita ſin⸗gul.dixit Bald.in additio.ad Specul. in titu.de accuſa.verſi.ſed quid ſi ip̄m. in fine ſecunde colum.

23 ¶ Quidam ditiſſimus vtputa Coſmo

19 ¶ Tu ſcis ⁊c. Jbi vſi. ſed q̄d iſtō. d. bal. pri⁹ ſciuit Ro.et reci tauit ſing. ccxxlij .lci. vltimo q̄ri tur.vide q̄ ibi ſatꝫ ple ne dixi.

20 ¶ Teſtator ⁊c.di ctū fuit pri us Matth. no.131. no. vnū dictuꝫ ſingulare. vid̄ que ibi dixi.

21 ¶ Un⁹ tex.⁊c. ma. pri⁹ ſciuit iſtud. vt in no.ſuo. cv. vide ibi q̄ diximus.

23 ¶ Qui⸗dam ditiſ⸗ſimus ⁊c. adde Bar. l.l.luci⁹ .§. heredū.hic alleg.

de medicis legauit tibi dimidiam pau-
pertatis ſue. quia ita dixit teſtādo lego
dimidiam paupertatis mee. Dic quod
venit dimidia hereditatis. iſtud eſt ſin-
gulare dictum Bal in rubri. C. de verb.
ſig. in fi. verbis ꝛ allegat. L. lucius. §. he-
redum. ff. ad trebel.

24 ¶ Statuto cauetur q̄d mortua vxore
in matrimonio maritus lucretur tertiā
partem dotis. poſtea maritus recipiē-
do dotem promiſit in caſu ſoluti matri-
monij reſtituere integram dotē an iſto
caſu poterit retinere portionem ſtatuta-
riam vt dicendam ꝙ non. q2 nō eſt inte-
gra dos. In cōtrarium ſingulariter de-
terminat. Bal. in. l. neratius. ff. de reli. ꝛ
ſum. fune. per vnam gloſſellam ibi vbi
maritus debet reſtituere integram do-
tem. ꝛ tamen poteſt deducere iuſtam re-
tentionem. puta expenſas funeris. ſed
portio ſtatuti eſt iuſta retentio ergo ꝛc.
quod tene menti.

25 ¶ Si princeps vel rex forticauit caſtrū
alteri' nobilis diruptum ad hoc vt ho-
ſtes nō caperent illud ille nobilis fini-
ta guerra repetit illud caſtrum ita apta-
tum princeps excipit ꝛ repetit expēſas
quas fecit in reparatiōe caſtri an pote-
rit repetere dictas expenſas: dic q̄d ille
nobilis obtinebit illud caſtrum ſine ſo-
lutione alicuius expenſe: ſed ſolum tā-
ꝙ vnus de populo cōfert ad illā expen-
ſam. Ita ſingulariter dicit Bal. i. l. ſi in
aliquam. ff. de offi. procon. ꝛ lega. ꝛ cla-
rius poneret exemplū in ciuitate q̄ fe-
ciſſet talem impenſam.

26 ¶ Conceſſe ſunt repreſalie contra om-
nes ciues tuſcos an poterūt capi illi de
prato q̄d eſt caſtrum vel poterunt capi
illi de caſtro ſācti Miniati dicite ꝙ nō
poterunt capi cum illi nō ſint ciues tu-
ſci: ꝛ ex ciuitate orti non ſint. eſt ſingula-
riſſimum Bald. in. d. l. ſi in aliquā. ff. de
offic. proconſul. ꝛ lega. ꝛ de materia re-
preſaliarum. vide in. l. 2 omnino. C. ne
vxor pro marito.

27 ¶ Maritus legauit vſumfructum fun-
di ſue vxori cum hoc quod non poſſet
alienare ipſum fundum ſeu proprieta-
tem: an dicatur proprietaria vel vſufru-
ctuaria. dic quod erit proprietaria vt il-
la verba aliquid operen-
tur quia etiam ſi nō fuiſ-
ſent adiecta. illa verba
ꝙ non poſſet alienare ta-
men vſufructuaria non
potuiſſet alienare. Iſtud
eſt ſingulare dictū Bal.
in. l. proculus. ff. de vſu-
fruc. Ludo. ro. reprobat
Bal. in. l. donationes. §.
ſpecies. ff. de do. ſed tu
vide eūdē Ludo. ro. qui
cōſuluit ꝓ opiniōe Bal.
in conſi. ſuo. ccviij. per
illum text. in. d. l. procu-
lus. ꝛ hoc eſt vt verba ali
quid operentur. c. ſi pa-
pa. de priuile. lib. vj. l. ſi
quando. ff. de leg. j.

28 ¶ Obtinui ſemel in ar-
dua facti queſtione mi-
nor. xxv. annis poterat
habere cōcordiam cū ad-
uerſario. puta l mille du-
catis. deinde minor no-
luit concordiam ſed eam
refutauit: poſtea fuit cō-
demnatus in duob' mi-
libus an ſibi noceat ta-
lis ſnia etiam ſi trāſiue-
rit in rem iudicatā dici-
te q̄d nō nocebit ſnia: im-
mo habebitur pro tranſ-
acto: ꝛ quia ex cōſequēti
ſnia condemnatoria ap-
paret de euidenti leſio-
ne reſtituitur ergo mi-
nor in integrū aduerſus
cōcordiam omiſſam fuit
allegata glo. ſingularis
ꝛ lectura Bald. ꝛ Bart. ꝛ
Alber. in. l. ſi ex cauſa. §.
nunc vidēdum. ff. de mi-
nori. poſtea reperi Bal.
idem dicentem in repeti-
tione. l. ij. in. ij. col. C. de
reſcin. vendi.

28 ¶ Obti-
nui ꝛc. Ad
hoc vi. bar.
vero l ſuis
cautelis.
chr. ij. cau.
inci. q̄n ali-
q̄s litigat
vel litigare
vult cū mi-
nore. et dic
q̄d iſta cau-
tela fuit ꝑ
lud. ro. ſin-
gu. cccxcix.
inci. volo ti-
bi dare cau
telam.

29 ¶ Quid ſi minor por-
tat res de quibus ſolui
debet gabella. vel ſit pro-
hibitus ſtante forte ſta-

31 ¶ Sepe iſtud ꝛc. Adde Bal. i. l. ſeru'. hic alle. ꝛ vide notata p̱ eũ in. l. ſi ſeruũ. §. itẽ ſi hõ. ff. de ṽb. ob. Alex. tȝ cũ Fran. hic i. l. ſtipulatio hic alle. col. iiij. ṽſi cȝ. vr̃ tñ qđ ꝯria opi. poſſit ſuſtẽtari qꝛ bar. vbi. s. non loquit̃ cum tuto qđ null' poſſet por dictione taxatiua: ſȝ ſimpl'r ex ſuo facto ꝛ dato ꝛc. ꝛ dato qđ loqueret̃ cum taxatiua videt̃ eſſe tex. in oppoſitum. in. l. non ſoluȝ. §. tale. ff. de libe. agno. quapropter frã. ar. preſtãs doctoꝛ in. d. l. ſtipulatio vr̃ tenere iſtã ſcđam opi. ꝛ alle. bal. in. c. j. q̄d iuris ſi de re aliq̄d fu. inueſti. ꝛ ſe alia tetigiſſe iſtũ arti. in ti. de acq̄. poſ. Et q̄uis Ludo. ro. in loco hic alle. tenẽdo primã opi. dicat ſe ꝓ ea allegare text. nouũ in cle. exiui. i ver. ius aũt. de ṽ. ſig. qđ dico taxatiuã nõ excludat autoꝛẽ: nec etiam heredẽȝ ꝓbatur enim in illo tex. qđ terminus reſtrictiuus nõ excludit ſimilia: ꝛ connexa ad quẽ tex. rñdet Alre. vbi. s. quem oĩno vide vnũ tñ qđ docto. in iſta materia quos videri non dicũt notandum eſt: vȝ qđ dictio taxatiua in his ṽbis ꝓmitto ꝓ facto. ꝛ dato meo tm̃ facit vt nõ tenear de euictiõe extranei. nõ facit tñ quominus tenear ꝑtiũ reſtituere ꝛ bene no. ad practicã qꝛ multi dicerẽt oppoſitum: ita tamen cõſuluit grauiſſimus doctoꝛ alex. de mo. ꝯſi. clxxxviij. in ci. ſi vẽdo. Et vnam limitationẽ ad iſtud dictũ poſuit fran. cremenſis. j. no. clvij. incip. vnus ſocius vt procedat illud qđ hic dicitur ꝙ tenetur ex facto ſui autoris ꝛc. in autoꝛe vniuerſali non autẽ in ſingulari per glo. quam dicit eſſe ſingu. relatam ad illũ text. in. l. ſi cũ funduȝ. ff. de ver. ſig.

33 ¶ Lego vxoꝛi mee ꝛc. Ad iſta oĩa vide illuſtrem doctoꝛem magi. meũ in. l. cum hi. §. ſi vni. in fine. j. colũ. ꝛ prin. ſe. ff. de trãſac. vbi facta mentione de iſtis omnibus ex duabus cõcluſionibus gl. ibi facit vnã regulã qđ ille cui relinquitur fundus ad alimenta: vel ad gaudimentum. vel ad vſumfructũ habet plenum dominium. ꝛ non finit̃ moꝛte iſtam regulam limitat ibidẽ ange. vt ꝓcedat qñ relinquit̃ ei qui eſt capax dominij et

tare tales res ꝛc. an minoꝛ cadat in cõmiſſuȝ dicite quod beneficio etatis ſibi ſuccurritur: nec cadit in cõmiſſum. tex. eſt quem credo ſingularẽ in. l. ſi ex cauſa. §. ſi in commiſſum. ff. de mino.

30 ¶ Tu ſcis quod ſi emptoꝛi mouet̃ controuerſia in re empta. ꝛ ipſe facit compromiſſum voluntariũ cuȝ aduerſario: quod ſi poſtea per ſententiam vel p̱ arbitrium ſuccubuerit qđ non habet regreſſum de euictione. l. ſi dictum. §. ſi cõpromiſero. ff. de euictione. Quid ſi ipſe emptoꝛ compromiſit in venditoꝛem dic quod tunc habebit regreſſum de euictione ex quo ipſemet vẽditoꝛ iudicauit dictum eſt ſingulare Spe. in ti. de arbi. §. poteſt. verſi. ſed pone habui ab Ang. in d. §. ſi compromiſero. ꝛ dicit nõ reperiri alibi hoc.

31 ¶ Sepe iſtud quotidie contingit Reperitur in vno inſtrumento venditionis: qualiter ipſe venditoꝛ dixit ſolũ ſe velle teneri ex ſuo facto ꝛ dato tantũ: quid ſi euincatur ex facto ſui autoꝛis: an tũc teneatur ipſe venditoꝛ de euictione breuiter dicite quod ſic: quia per illem dictionem taxatiuam non videtur excludi factum autoꝛis. iſtud eſt ſingulare dictum Barto. in lege ſi ſeruus. la ſecũda. ff. de condi. fur. refert ꝛ ſequitur Ludo. roma. in. l. ſtipulatio iſta. in princi. ff. de verb. obli. tu vide Bald. qui vacillando videtur inclinare in contrariam partẽ in capitu. j. qui ſucceſſo. teneant̃. colum na. x. vnde dictuȝ Bartoli eſt commune vt dicunt nouioꝛes in dicta lege ſtipulatio iſta.

32 ¶ Ecce habebam concubinam ex ea habui filium: ꝛ ex filio nepotem diſpenſaui iſtam concubinam filio tamẽ premoꝛtuo: an tunc dicti nepotes dicãtur legitimati per ſubſequẽs matrimoniũ quilibet diceret quod ſic per aut. quibus mo. na. eff. ſui. vbi non ſolũ filij ſed etiã nepotes dicuntur legitimati. In contrarium tamen determinat Bal. in. l. benignus. ff. de legi.

33 ¶ Lego vxoꝛi mee domum ad gaudimẽtum quilibet diceret quod finietur moꝛte quaſi ſit legatum habitationis. In contrarium tamen eſt ſingulare di

ctum Bal.quod eſt perpetuū in.l.ſi habitatio.ff.de vſu et habitatio.quia modus vel cauſa de futuro adiecta legato in fauorez legatarij non reſtringit ıpm legatū.l.iiij.ff.de ali.z ciba.leg. Videamus etiam ſimile.quid ſi teſtator legat fundum ad alimenta quod tale legatū dicitur perpetuum:z tranſmittitur ad heredes bar.in.d.l.iiij.§.fi.z Bar.z Ange.in.l.cuz hi.§.ſi vni.ff.de tranſac.vbi dicit caſum z Bal.in.l.ſ.C.de fruct.z lit. expenſ.z.l.titia cum teſtamēto.ff.de leg. ij.in.§.fi.Sed quid diceres in donatiōe donaui tibi fundum ad vſum tuum:an talis donatio tranſeat ad heredes Bal. ſin.dicit quod ſic in.l.ij.quaſi ad fi.C.de inoffi.dona.Sed quid diceres in venditione.vendo tibi fundum ad vſum tuū: dic quod erit libera vēditio:quia illud verbum in vſum tuum non ponitur taxatiue:ſed demonſtratiue.Iſtud eſt ſingulare dictum Bald.in rubri.C.de iure emphy.

54 ¶ Reperiuntur duo inſtrumenta eadem die cōfecta cum hypoteca naſcitur quod prius et quod poſterius z in vno erat promiſſum ſalariū doctoris in alio erat alia cauſa priuata:quod preſumetur anterius:dic quod illud preſumitur anterius in quo eſt promiſſum ſalariuz doctori.Iſtud eſt ſingula.verbum Bal. arguendo de doctore ad ſalarium.ff.ſolut.ma.l.j.

55 ¶ Omnes contractus de mundo facti coram principe habent naturam bone fidei:quia nihil eſt quod magis in principe fulgeat q̄ vera religio z recta fides epiſtola inter claras.C.de ſum.trī.et ſi de catho.Iſtud eſt ſingulare dictū Baldi in capitulo primo.§.ſi quis.de pace conſtan.

36 ¶ Tu mutuaſti pecuniā pauperi:z ipſe expēdit pecunias in alimētis vxoris z filiorū deinde filij volunt repudiare hereditatē paternā.an potero conuenire eos ad dictū mutuū etiā ſi repudiēt hereditatē paternam.habetis ſingularem doctrinā Bart.in lege his ſolis.ff.de cōdit.inde.

37 ¶ Pone quod ſentētia poterit ferri ex pluribus cauſis.quarum alique infamabant alique non.fuit lata ſimpliciter ſnia nō exprimēdo aliquā cauſaz: dic quod in dubio p̄ſumitur lata ex leuiori cā: et minus infamante:vt dicit gl.ſing.in.l.hoc em ff.de excu.tuto

38 ¶ In eodem inſtrō repe riuntur plures inſolidū obligati pbat pecuniaz ad vnuz peueniſſe preſumitur qd alij fuerint fideiuſſores. vide glo.ſin gularem.in.l.ſed iulianus.§.itē ſi duos.i ver. ad quem.ff.ad mace.ſm quē conſuluit Ludo.ro. put ipſe refert.l.l.gñaliter.ad fi.ff.de fideiuſſo.

39 ¶ Pōe due ville vl' cōitates hñt pactū inuicē qd

proprietatis:ſed ſi fieret alicui qui tantum eſſet capax alimentorum.ſecus eſſet vt in fratribus minoribus per clem. exiui.de verb.ſign.alleg.l.ſeruos.ff.de ali.leg.et vltra eum ſcdm mag.meū facit:q? verba i dubio ſunt intelligenda ſcdz cōditionez pſonarū.ff.de eqtū.ff.de vſu et ha.

36 ¶ Tu mutuaſti zc.Vid plenius p Bal.i l.fin.C.ad mac.z licet bar.in loco hic alle.ſup hoc reliq rit cogitandum ange. tñ ibi vr tenere qd ſi filij teneant p.l.ſi.ff.de eo p quem fa.erit.z.l.ſcda.§.j.ff.ad leg.ro.de ia.et p iſta opi.facit tex.in.l.ci q̄.ad fin.C.qd cum eo. quē p notabili alleg.Bar.in lege ſi pupilli.§.j.ff.de neg.geſt.

39 ¶ Pone due ville zc.Dic quod gloſſa hic allegata non videtur bene probare iſtud dictum Frācīſci.quia loquitur in pacto ſententia pontificis confirmato. quod non videtur tolli de equitate per queſtionem ſecutam que nihil dicit de ſententia procedente contraria:nec habet locum ratio gloſ.quod plus poteſt hoc tale q̄ hoc ſimpliciter:cū velit dicere quod maiorem efficiaz habet aliquid iunctum cū aliqua qualitate quaz ſine illa z ſic plus poteſt pactū cum ſententia confirmatoria quā ſine ipſa z ſic videtur illa glo.pbare oppoſitum. ſ.q? in terminis Franc.hic tollatur iſtud pactum ſimpler.z ita vr tenere Iab.nō tñ ita declarādo in cle.ſi.hic alle.in verſ. nos et em.col.iij.in prin.in.vij.q.in fi.

40 Tu ſcis ⁊c. Ad hoc poſſent alleg. aliqui tex. qui videntur facere ad deciſionem iſtius queſtionis vt tex. in. c. noſti. de elec. in. c. cum autem. ⁊. c. paſto. de iurepa. ⁊ in. c. cum laici. eo. tit. vbi gl. q̃ plures addit in ỽbo penitentia quam omnino vide. cõſidera tamen qꝛ poſſet dici illos tex. nihil facere i propoſito. 41 Tu ſcis ⁊c. Ad hoc vide Bald. in. l. ſi predium. in vlti. col. ver. ſed pone. C. de iure. do. et vide gl. in. c. ex reſcript. in glo. fin. de iureiur. et ſequitur Bald. Lud. Alexand. ⁊ aret. l. l. j. §. quis ita. de ver obli. vide et ange. in. l. hi q̇. ff. de fide. 42 Si ſtatuto ⁊c. Ad iſtud dictum facit gloſſ. in. l. j. in ỽbo ſententia. ff. de ſerũs. ⁊ ad iſtam materiam q multa valent parte non contradicēte que alꝰs nõ valerēt p Fel. in. c. paſto. col. vlt. de excep. ⁊ vide elegãs cõſiliũ Alex. cxxij. inci. viſo pceſſu. in. ij. vol. Et adde qꝺ iſtud idē dictũ poſituꝫ eſt. j. ſign. clj. incip. ſtatuto ciuitatis.

vna cõferat plus q̃ alia et ita habeant ex pacto pone qꝺ poſtea fiat reuocatio noua per principem vel cõmunitatē ſub quibus forte erant ille vile vel communitates qꝺ oīa caſtra ⁊ ville cõferrãt equalit ad collectas ⁊ taxas ipſi pncipi vl cõmunitati an p iſtud nouum ſtatutum videatur derogatum pacto priori quod erat inter illas duas villas de non conferēdo equaliter pridie conſului nõ delegari pacto allegaui glo. que videt mihi ſingularis in cle. dudum. in ver. pacta de ſepul.

40 Tu ſcis quod forma incanti et ſubhaſtationis fit hoc modo/ vt plus offerens conſequatur ⁊c. pone nunc quod vnꝰ licitatoꝛ obtulit mille deinde ſecundus obtulit mille et centum an a ſecundo videatur primus liberatꝰ eſſe: iſte caſus accidit baldo in ciuitate aretina dum q̇dã princeps. Mala teſta incantat et omnia ſua dacia primꝰ obtulerat plꝰ ſecundus aufugit q̇ forte fuit indiſcretus princeps volebat cogere primum Bart. dixit poſſe cogi nec eſſe liberatum per oblationem factam a ſcꝺo. ita dixit Bart. in. l. licitatoꝛ. ff. de publica per text. in argu. in. l. ſabinꝰ. C. de in diem adiect. Contrarium ꝯſuluit Bal. in conſilio ſuo peruſino quod incipit quidam titius de arimino quod primus eſſet liberatus allego tres leges primo allego tex. in. l. valerianus. ff. de preto. ſtipula. et in. l. ſtipulatꝰ es opus. ff. de fideiuſſo. et in. l. cuꝫ plures. §. lege dicta. ff. loca. vbi per ſecundum actum ante rem perfectaꝫ videtur recedi a primo actu ⁊ reſpondit Bald. ad dictã. l. ſabinus quod loquitur in actu perfecto etiam conſummato: vtputa in venditione perfecta cum pacto adiectionis in diem quia tunc verum eſt me creditoꝛe inuito per oblationem factam a ſecundo non reſcindi primum actum venditionis pfecte ſecus in caſu noſtro vbi venditio non erat perfecta ſed ſtabat in ſuſpēſo donec plus offerebatur ab alio et ita ibi finaliter reſpõdit Bal. in ꝑallegato cõſilio ⁊ lucratus fuit centũ ducatos aureos.

41 Tu ſcis quod ſi fideiuſſoꝛ obligetur in plus quã pncipalis debitoꝛ in nihilo tenetur fideiuſſoꝛ etiaꝫ in ſumma debita quia tũc vtile per inutile vitiatur. l. grece. §. illud. de fideiuſ. fallit niſi interueniat iuramentum quia ex quo iuramentum habet aliaꝫ clauſulam vt actꝰ valeat omni melioꝛi modo. l. cum pater §. filijs. de leg. ij. ⁊ Bal. in. l. cam quam. C. de fideicom. tunc vigoꝛe iuramēti tenebitur non vt fideiuſſoꝛ ſed vt principalis ita ſingulariter dixit Bart. in. l. ſi quis pro eo. ff. de fideiuſſo. in materia iuramenti.

42 Si ſtatuto cauetur quod debitum non poſſit probari per teſtes ſed per inſtrumentum quid ſi ego feci examinare teſtes ſuper credito meo ⁊ nõ oppoſuiſti de ſtatuto videris renuntiare ipſi ſtatuto et amplius non poteris opponere dictum eſt Bald. ſingulare nec memini vidiſſe alibi. in. l. certi cõditio. §. ſi num mos. ff. ſi certum pet.

43 An fideiuſſoꝛ fiſci habeat beneficiũ excuſſionis

excuſſionis quilibet diceret qd non per ea que habẽtur in.l.fi.ff.ſi cer.pe.⁊ in.l. iij.ff.qui ſatiſ.cogen.vbi quando princi palis eſt potens vel caſtellanus vel dif ficilis ad exigendũ quod tũc fideiuſſor nõ poteſt opponere quod pri⁹ excutia tur principalis tamen de fiſco habetis glo.ſingularem quod poſſit opponi di cta exceptio excuſſionis in.l.ſententia. C.de fideiuſſo.

44 ¶ Pone ꝙ dicit in inſtrumento confeſ ſus fuit recepiſſe ⁊ habuiſſe ⁊ etiã ha bere an illud verbuꝫ habere additũ im portet aliud etiam vltra ſimplicem cõ feſſionẽ qd interuenerit nũc rõ eſt dictũ ſingulare ange.quod nihil operetur in l.ſi ex pluribus.in ver.habere.ff.de ſol. per illam glo.valde notabileꝫ que dicit eſſe conculcationẽ verborũ tenete ꝑpe tuo quia pulchꝛum eſt.

45 ¶ Mutuaui tibi centum ſuper tali fun do vel domo quid importent illa verba ſuper:dic quod importãt hypotecam vel pignoris nexum tex.eſt forte ſingu laris in.l.codicillis.§.inſtituo.ff.de leg. ij.quẽ tex.ad hoc põderauit Bart.in.l. fundus.ff.de annu.legatis.

46 ¶ Tu ſcis qd ſtipulatio fit vtroꝗ lo quẽte.l.j.ff.de verb.obli.quero an dice tur cõfici vtroꝗ vidente ⁊ an requira tur viſus ⁊ vtriuſꝗ cõtrahentis ꝛpu ta ſi promittens ſit in turri ⁊ promittat decem mihi ſtipulanti extra turrim exi ſtenti glo.habetis ſingularem qd vale bit ſtipulatio nec requiritur viſus in.§. item verborum.inſti.de inutili ſtipula. quam glo.Bal.dicit eſſe ſingularem in quibuſdam apoſtillis quas habes in.l. j.in prin.ff.de verbo.obli.

47 ¶ Conſuluimus heri famoſiſſimus doctor do.Manſuetus ⁊ ego in quadam pulchꝛa cauſa quidã fuit cõfinatus vel relegatus ad aliquem locũ vſꝗ ad quin quẽnium an finito quinquenio ſine ali qua licẽtia ſuperioris poſſit reuerti ad ciuitatem libere ⁊ impune conſuluim⁹ qd ſic quia vltimus dies quinquenũ li centia pro hoc facit.C.de teſti.l.ſi quã do ita pũctualiter refert Bal.in proe mio.ff.§.hec autẽ tria.⁊ firmat Angel. in lectura antiqua in.l.ſi vnius.§.ſi cũ

Singularis

44 ¶ Pone qd ⁊c. Iſtud dictũ adducit pri⁹ a lu.ro.ſin.ſuo.ccccccxxxvj.

45 ¶ Mutuaui ⁊c. Iſtud dices pri⁹ ſciuit ſe lud.ro.ſing.ſuo.cccccxxv.incip.cõ preſſa mihi centum.

reo.ff.de pac.⁊ Bal.in.l. actione.§.labeo.ff.pro ſocio.

48 ¶ Pactum de non pe tẽdo factũ poſt cõtractũ obligationem non tollit. obligationẽ ciuilem vel actionem ipſo iure.l.ſi vnus.§.pactus ne pete ret.vbi habet.ff.de pact. tamen ſi ipſum pactum fiat de non petendo in ipſo contractu principa li.i.antequã contractus habeatur pro abſoluto tunc non orit actio ipſo iure quia impedit actio nẽ oriri ab initio iſte eſt ſingularis de quo excla mat Bal. in.l.rogaſti.§. ſi tibi.ff.ſi certũ pet.ibi nõ amplius ipo iure ⁊c. quod dictum nõ videbi tis relatuꝫ in dicto.§.pa ctus ne peteret.⁊ de vti litate iſtius dicti dixi in dicto.§.ſi tibi dedero.ꝑ allegato.

49 ¶ Defenſaui ſemel vnũ captum a pena mortis

46 ¶ Tu ſcis ⁊c. Fa cit dictum bar.i.l.j.in prin.hic ſ.l le.vbi dicit qd ſi duo eſ ſent in dua bus ciuita tib⁹ ⁊ ſe ex turrib⁹ ex audirẽt di cerẽtur ſa tis eſſe pre ſentes quo ad celebrã dã ſtipula tionẽ.⁊ ad de gloſſam cõcordantẽ ad iſtã hic alle.in.c.te ſtes.in ver. bo preſen tia.iij.q.ix.

47 ¶ Cõ ſuluim⁹ ⁊c. In fi.adde ꝙ idem te nuit Bald. in.c.ex.lite ris.de ꝯſti. ⁊ in ꝯſl.xxiiij.ſci.caſus talis eſt l.j.vol.

48 ¶ Pactũ de non petendo ⁊c. Adde qd dictũ bar.in.§.ſi tibi.hic alleg.ſequunt ibi cõiter doc.ꝑ illũ tex.⁊ facit.l.nõ oẽs in pn.e.ti.⁊.l.obligationũ ſubſtantia.ff. de act.⁊ obl.⁊ bñ facit vulgata regl'a qꝛ facit⁹ qd impedit fieri ꝙ̃ tollat tam ſa ctuꝫ.l.parte furioſo.ff.de his q̃ ſunt ſui vel ali.iur.⁊.c.quẽadmodũ.extra d iure iurã.⁊ allegat ad limitationẽ.l.ſi vnus. §.pact⁹ ne peteret cum glo.ff.de pact.

49 ¶ Defenſaui ⁊c. Quãdo qs dicat vel le vel nolle Bart.in.l.predium.col.iij. C.de edic.

50 ¶ Vidi pulchrā ⁊c. Iſtd al's ſcḋo ſtu
dij mei anno publice diſputaui de quo
vltra locos hic alle. vid̄ p Abb. l.c. ex inſi
nuatiōe. d iu. pa. pleniſſime p. d. mar. ca
ractū. laudēſem l ſuo tractatu de p̄moge
nitura poſ
ſui aliq̄ in
additiōib⁹
meis l dict.
Albe. in ✱.
p̄mogeni
ti. An p̄mo
genit⁹ ſuc.
in feudo in
d.c. ex inſi
nuatione. ⁊
l.c. dilecti.
de arb. Itē
an l regno
ſuccedat fi
li⁹ p̄moge
niti ⁊ ſi pa
tru⁹. Pañ. l
c. lз. d voto
plene p bal
dum. l. l. cū
antiquiori
bus. C. d iu
re delic. ⁊ p
Caractum
vbi. S. ſatis
ꝯgrue diſti
guētē quaз
diſtictionē
vř appro
bare anto.
cor. vbi ple
ne loquit̄ de iſta vltima. q. l repe. c. grā
di. col. xxvij. p totā. ⁊. xxviij. ēt p totā de
ſup. neg. p̄la. in. vj. de qua ēt p Old. cōſi.
xciiij. lcipit elegāter circa negotiū. l. ix.
col. ibi ſз certū eſt. ⁊ cōſi. ccxxiiij. lci. iſte
ſunt allegationes cui⁹ motiua refert
anch. l. d. c. lз d voto. vid̄ ēt ꝯſi. pau. lxx
vij. quoddā aliud ꝯſi. Pau. de ca. cxlviij.
ſm veterem impreſſionem.

51 ¶ Fili⁹ legitimat⁹ ⁊c. Facit illd qd dr
q ſtāte ſtatuto q filia ſuccedat l vna vn
cia tm̄ q legitimat⁹ ſuccedet parit̄ l vna
vncia tm̄ ita bal. l. c. p tuas. de ma. ⁊ obe.
alex. l. l. ſз ſi hoc. §. patronū. de iu͂s yo.

dicebat ſtatutum ſi quis
voluerit venerare ali
quem vel interficere pe
na capitis mulctet̄ quiſ
daз p̄parauerat vene
num in aliquē et anteq̄
daret bibere fuit d̄tect⁹
ille officialis volebat fa
cere illum decapitari al
legaui ſingulareз doctri
naз. Bar. in. l. fi. ff. de re.
diui. vbi concluditur qd
ſtatutum dз intelligi. i. ſi
voluntarie venenauerit
vel interficerit per illū
tex. cum glo. optime pro
bantes ſed nūc addo gl.
in. l. quod ſi ab initio. ff.
ſi cer. pe. vbi dicit glo. ſi
voluerit vti. i. ſi volunta
rie vſus fuerit. l. ſepe. in
fi. ff. de verb. ſigni.

50 ¶ Vidi pulchrā diſpu
tationē ad menſam du
cis mediolani quia ſtat
ibi cōſuetudo ⁊ ſtatutuз
qd progenies ducis ſuc
cedat in ducatu et dux
mediolani antequā eſſet
dux progenuit aliquos
filios ⁊ poſtq̄ fuit dux genuit aliquos.
Ego dixi quod ſecundo genitus natus
in ducatu dicebatur p̄mogenitus nō
autem alius ante ducatum ortus alle
gaui doctrinam Bald. valde ſingulareз
in. l. imperialis. §. fi. C. de nup. vbi Bal.
arguit ad conſuetudinē vel ſtatutuз de
p̄mogenito regis. nam Rex habebat
duos filios quoꝝ vnus nat⁹ erat ante
regiā maieſtatē ali⁹ āt poſt regiā maie
ſtatē ⁊ ꝯcludit ſcḋo genitū eſſe p̄mogeni
tū regis p illū tex. optīe p̄bātē. ⁊. l. ſena
toris filiū. ff. de ſena. q̄ debet eſſe primo
genit⁹ regis a rege p̄creat⁹ adde Bar.
in. l. cū ſatis. in vlt. col. C. de agri. ⁊ cēſi.
li. xj. q̄ qualitas adiūcta verbo ſingnifi
cat ſcḋз verbi tp̄s. l. l delictis. §. ſi extra
neus. ff. de nox. l. ex facto. §. ſi quis aūt.
vbi vide. ff. ad treb. ⁊ vide Barto. latius
loquenteз in materia in. l. ſenator. C. de
dig. li. xij. ⁊ glo. in. d. l. imperialis.

51 ¶ Filius legitimatus non poteſt plus
conſequi a patre q̄ alter legitime nat⁹
eſſet cui pater relinquit minus ⁊ ideo ſi
pater habet tres filios duos legitimos
⁊ vnum legitimatū ⁊ mille legauerit le
gitimato et alteri filio legitimo et alte
ri tertio filio legitimo vnū denariuз ab
vno ſupra vſqз ad mille aufertur a legi
timato et pro equalibus portionib⁹ di
uidit̄ inter alios filios legitimos ⁊ na
turales vide tex. ſingulareз in. §. ⁊ quod
varie. in aut. quib⁹ modis na. effi. legi.
cogita q̄ iſte legitimat⁹ erit peioris cō
ditionis quā quilibet alius extraneus.

52 ¶ Statuto cauetur quod mortua vxo
re in matrimonio maritus lucretur ter
tiam partem dotis quid ſi ambo ſimul
moriantur vtputa ex naufragio vel ex
domus ruina ⁊ neſcitur qui anterior ⁊
quis poſterior fuerit mortu⁹ an iſto ca
ſu habebit locum ſtatutum: breuiter di
cite quod ſic fauore lucri ipſi⁹ dotis. ita
ſingularîter dicit Baldus in. l. ſi poſſeſ
ſor. §. ſi eodē. ff. de rei. ⁊ ſum. fun. per il
lum tex. cum glo. Sed vltra Bal. ego al
lego optimum tex. in. l. cum hic ſtatus.
§. ſi ambo. ff. de donatio. inter virum et
vxo. vbi ſi maritus ⁊ vxor ſimul moriā
tur ad donationem validandam p̄ſu
mitur p̄mortuus donator ſiue donās

fuerit maritus ſiue vxoꝛ. quod nota.

53 ¶ Obligaui tibi domum meam ſpecialiter ꝛ etiam omnia alia bona mea preſentia ꝛ futura an tūc illa obligatio totorum bonoꝝ dicatur pura vel cōditionalis caſu quo dom⁹ non ſufficiat ad totū creditoꝛis debitū caſus eſt foꝛte ſingularis l. l. ū. C. de pignoꝛi. vbi dicit cōditionalis et ſubſidiaria ex quo infero quod talis obligatio ꝯtinet minoꝛē vtilitatem quam ſi ſolū fuiſſet generalis ꝑ tex. in. l. ꝗ generaliter. ff. ꝗ po. in pigno. habe.

54 ¶ Queritur ſi penes iudeum ſit pign⁹ vſpute. ff. vetus an ipſo inuito poſſim ſubroga re eque idoneum pignus habentis gl. ſingularem quod ſic in. l. titio. §. de pig.

55 ¶ Quidam malus aduocatus etiam modice conſciētie euaſit quēdam amicum ſuum a pena moꝛtis. ecce quidam nobilis quaſi interfecerat ſuum inimicum vulnere moꝛtaliſſimo ita quod ilico fuiſſet moꝛiturus aduocatus conſuluit quod vnus famulus reiteraret ictū cum excuſſiōe vite euaſit ille nobilis: quia ſolum tenebat de vulnerato. ſecūdus autem de occiſo vide tex. i. l. itē mela. §. celſus. ff. ad. l. aquil. addant caſum in. l. huic ſcripture. §. ſi ſeru⁹. ff. eodem titulo.

56 ¶ Lego digeſtum ſeu infoꝛtiatum an dicatur legatum alternatiuum. an autem vtrumq̧ debeatur. vide tex. quem credo ſingularem quod vtrumq̧ debeatur in. l. ſi ita. ff. de au. et argen. lega. qꝛ exponitur ſeu pꝛo:ꝛ:dicas idem ſi legatur. ff. vetus ſiue infoꝛtiatū vide tex. ſingularem in. l. cum quis decedēs. §. fi. de lega. iū. qd habet vim copulatiue illa dictio ſiue.

57 ¶ Teſtatoꝛ legauit tibi fundum ſub conditione. id eſt pꝛopꝛietatem alteri autem titio vſumfructum. idem iſte titius pendente cōditione acquiſiuit ab herede pꝛopꝛietatem poſtea euenit conditio pꝛopꝛietatis. iſte titius vult ſeparare vſumfructum quia dicit vſumfructum durare vſq̧ ad moꝛtem ſuam. l. coꝛreptionem. C. de vſufruct. §. finali in fi. eodem titulo dic quod nihil poterit retinere quia facto ſuo fuit cōſolidat⁹ ipſe vſuſfructus cum pꝛopꝛietate. caſus eſt ſingularis in. l. ſi tibi fundi vſuſfructus. ff. quibus modis vſuſfruc. amit. Ludo. de ro. in ſuis ſingularibus dixit eſſe ſingularem. ſꝫ tu vide Bald. allegantem plures cōſimiles. in l. ſi maritus. C. de inoffi. teſta. Sed vltra Ludo. quid ſi ſtatuto caueatur qd pꝛoximioꝛ infra annum poſſit recuperare rem alienatam per conſanguineū. vſuſfructuarius emit a quodam tertio pꝛopꝛietatem quo caſu vſuſfructus fuit cōſolidat⁹ pone ꝓximioꝛ infra annū vult retrahere rem alienatam ꝛ recuperare an iſte emptoꝛ poterit ſeparare vſumfructū ꝗlibet diceret quod nō ꝑ tex. in dicta. l. ſi tibi fundi. ſꝫ repio ſingulariter Bald. contrarium determinaſſe i iſto caſu de ſtatuto in. d. l. ſi maritus. C. de inoffic. teſta.

58 ¶ Nemo cogitur acceptare compꝛomiſſum l. iū. §. tametſi. ff. de arbitris. fallit niſi ſit coniuncta perſona vtriq̧ litiganti. Baldus ſingulariter in. l. pꝛima. §. quāuis per illum textum. ff. vbi pupil. educ. debeat. de quo textu ibi exclamat Bald. et ille textus optime pꝛobat vbi coniuncta perſona cogitur ſuſcipere educationem pueri: quia alias non cogeretur ſi non eſſet cōiuncta perſona ipſi puero.

53 ¶ Obligaui ꝛc. ad hoc vid alexan. conſil. cxviii circa fi. col. pe. in quinto volu.

59 ¶ Pecunia eſt de his re.⁊c. Ad hoc vide pleniſſime per crimiū doct. Alex. de imo.in.l.j.§.fuit q̄ſitū.col.j.qđ tñ ſingulariter limita.ff.ad ter.ſʒ de hoc dixi plenius in ſingu.Lud.ro.nu.ciij.inci. Tu habes pecunia ē ⁊c.vñ Frā. nr̄ ſubtraxit iſtud qđ ſuū facit dictū vide ēt en .ſicu .in no.i ℞. pecunia vbi addit duas quottas.

61 ¶ Volo tibi ⁊c. Ad dictum iſtud vide ēt ſto.i aut. hoc ſi debitor. C. de pig.⁊ Iac. bu.⁊ mod. ſ.i.l.fi. h al leg.⁊ Ja.i aut.ſed hodie.C.đ ac.⁊ ob.⁊ bal. ibi in prin. idē dicētēʒ q̄ñ ꝓcedit ꝯ tertium poſſeſſoreʒ poſſidentē noie debitoris ⁊ etiā in pignore ꝑtorio ſecūdū bal.i.l.j.C.de reuo.his q̄ i frau. cre.hic alle. Quid autē in hypoteca lega.ꝑ magi.meū in.§.itē ſeruiana.inſti. de ac.per mod.vbi.ſ̄.

64 ¶ Statuto ⁊c. Adde bar.in.l.ꝙuis. vide eūdē bar.i.l.j. C.ne li.i fre.equ.li. xj.⁊ in.l.j.C.de veſti.olo.eo.ti.qđ aūt debeat̄ eſtimatio pōt decidi ex his q̄ no.ꝑ Ro.⁊ mo.in.l.multū.ff.đ ℞b.ob.vide ēt bal. in.l.in legatis.C.de lega.⁊ q̇đ in ꝑlis ſiue zonis fictʒ bar.i.l.j.§.hoc iterdictū.de ciſterna al's de fonte ad iſta vide etiā per ſcribētes in.c.indicāte,de teſt.

59 ¶ Pecunia eſt de his rebus que ſeruādo ſeruari non poſſunt: ideo poterit alienari ꝑ minoreʒ ſine alio decreto viđ gl. ⁊ bar.ff.ad treb.in.l.j.§. fuit queſitum. fallit niſi ſit depoſita ad ēptionē prediorū q꞉ tūc dicit̄ de pecunia ſicut de ipſis agris. vide textuʒ valde ſingularē in.l.iij.§.quid ergo.ff.de ꝯtrario iudicio tutele.

60 ¶ Conſtituta eſt ſeruitus mihi deducendo aquam per fundum tuuʒ ad fundū meum et vbicunqʒ ⁊ quocūqʒ voluero an talis ſeruitꝰ tranſeat ad meos heredes. videbatur quod ſic: quia ſeruitꝰ realis eſt perpetua cum ipſa re. quia ſeruitus realis debetur a fundo. ita dicit textus i l.qui alienam.§. fina.ff. de negotiis geſtis caſꝰ ſingularis eſt in contrarium quod ſeruitus talis eſt perſonalis ⁊ ſolum durabit vſqʒ ad vitam meā vt in.l.pē.ff.de ſerui.ruſti.ꝑdio. ⁊ dicit ibi Bald. quod quilibet diceret contrariū niſi videret illū text. quia natura ſeruitutis alterat̄ ex illis verbis. ⁊ vbicunqʒ voluero.

61 ¶ Volo tibi dare vnam cautelam quā forte nunq̄ audiuiſti tū ſcis quod tertius poſſeſſor cum titulo ⁊ bona fide ꝑſcribit hypotecariam.x.annis.l.j.et.ij. C.ſi aduer.cred. quia ſemper ſubintelligitur inſtrumētum hypothecarium vel ꝑcarium ſecundū formam.l.quod meo. in prin.⁊.l. interdum.ff.de acquirenda poſſeſſio. tamen q꞉ vltra hypotecariam etiā tibi cōpeteret cōdictio ex lege.l.fi. C.de acquirē.poſſeſſio. vt pulchre dicit Ange. Imo.et Ro.in.l.exitus.ff.de acq̄rē.poſſeſſio. Baldꝰ in.l.j.C.de reuo.his que in frandem credi.⁊ in.d.l.fina.⁊ cōſuluit Ludouicꝰ Roñ.in ꝯſil.ſuo.439. tuʒ quia condictio ex lege eſt ꝑſonalis ⁊ durat vſqʒ ad triginta annos.vt.l.ij. C.de cōſti.pecu.⁊ habetur in.l.j.ꝑ Bar. ⁊ doc.C.de cōdi.ex le.tunc vſqʒ ad.xxx. annos poteris reuocare a tertio poſſeſſore ꝑ cōditionem ex.d.l.fi.quaʒ cautelam omino pondera.

62 ¶ Statuto cauetur quod poteſtas non poſſit refirmari i officio dubitat̄ an poterit familia eius ſalteʒ refirmari. Bal. ſingulariter in.l.j.C.ſi rector prouin.dicit quod non obſtante tali ſtatuto poterit familia refirmari quod eſt notandum.

63 ¶ Teſtator legauit vxori ſue veſtes q̄s habebat in domo: aliq̄ erāt penes ſartorem forte inciſe ſed nondum cōfecte an tales veſtes veniāt in legato breuiter dicite quod ſic. q꞉ quamq̄ penes ſartoreʒ eſſent tamē deſtinatio animi mariti erat vt factis veſtibus reducerētur domū ita pulchre dicit Bar.i.l.ex facto §.rerum.ff.de here.inſti.

64 ¶ Statuto huius ciuitatis cauetur quod veſtes cū margaritis non poſſint portari. ⁊ ſic aliq̄ veſtes erant prohibite portari: alique non: maritus legauit veſtes vxori indiſtincte legando an videantur etiam relicte dicte veſtes cū margaritis q̄ erant prohibite portari

per ſtatutū Bart.ſingulariter dicit qđ
non veniēt in legato in.l.q̄uis.ff.de au
ro.⁊ argē.leg.iſtud videt̄ mihi durū qꝛ
faltē poſſet deberi eſtimatio q̄uis ſint
aliter prohibite.⁊ ideo reperio Bal.in
l.cum te.C.de do.ante nup.⁊ in rub.C.
de condi.fur.quod ſaltem debebit̄ eſti-
matio quod videtur verius.

65 ¶ Teſtator iuſſit filios ſuos educari
ſeu alimentari penes matrē nihil dixit
de alimētis dandis matri an tunc per
illa verba videantur tacite relicta ali-
menta.habui nunc iſtam queſtionem
decidi deberi alimenta matri propter
theoricā notabilem Bald.in.l.ſi mulie
ri.ff.de vſufru.accre.fortius etiaʒ dixi
quod ſi relliquiſſet vxori habitationem
cum filijs quo tacite videntur legata
alimenta ipſi vxori allegaui dictū Bal.
qđ videtur mihi ſingulare in.l.fi.C.de
edic.diui adri.tol.

66 ¶ Statuto florētino cauetur qđ mor-
tua vxore in matrimonio maritus lu-
cretur dotem.vxor eſt florentia ⁊ ma-
ritus ſenenſis et ſunt cōtraria ſtatuta
hic.⁊ ibi.moritur vxor in matrimonio
queritur quod ſtatutū tunc attendetur
⁊ dic qđ attenditur ſtatutum domicilij
viri ⁊ non vxoris ad lucrādū dotem.l.
exigere dotem.et ibi Bar.Bal.⁊ Ang.
ff.de iudi.Bart.in.l.cunctos populos.
C.de ſumma trini.pulchre.Bal.in aut.
omnes peregrini.C.communia de ſuc
ceſ.pulchre in capi.fin.de foro compe.
Fallit quando vxor duceret maritū ad
domum vxoris quod eſſet ſignum ma-
xime triſtitie quia tunc inſpicietur ſta-
tutum vxoris ita ſingulariter dicit bal.
in.l.fi.C.ſi a non compe.iudi.

67 ¶ Unus ſcholaris meus ſemel mihi
fecit magnum honorem quia allegādo
inuenit vnum meum cōſilium ſtatuto
mariti cauebat̄ quod mortua vxore in
matrimonio vir lucretur dotem quo ca
ſu dixi attendi ſtatutum loci mariti in
dicto ſuperiori.ille maritus inuitaue-
rat domicilium ita quod nunc tempo-
re mortis vxoris erat cuʒ vxore in alio
domicilio. fuit dubitatum quo ad do-
tem lucrandam quod ſtatutum attende
retur an primi domicilij an ſecundi in
quo reſidebat tempore
mortis conſului inſpici
ſtatutum primi domici-
lij ⁊ iſtud debere ſerua-
ri quod ad dotem lucrā
dā allegaui ſingularem
doctrinam. do.Anto.de
but.⁊.d.Abb.ſi ibi i ter-
minis vbi decidunt iſtā
q.in finalib⁹ verbis in
capitulo p̄mo de ſpōſa.
⁊ ita fuit obtentū tā ma
gno ſuffragio dicti ſcho
laris q̄ mei.

68 ¶ Si maritus conſecu
tus eſt penam quia non
ſoluebat̄ ſibi dos an ſo-
luto mr̄imonio debeat
reſtituere vxori penam
cum dote.an autē poſſit
penā precipuā retinere
breuiter aut iſta pena
fuit exacta a muliere vl'
a p̄re mulieris.⁊ tūc te-
nebit̄ eā reſtituere.ff.ſo
lu.matr.l.quoties. ff.de
iure dotium.l.non ſolū.
aut recepit illam penaʒ
ab extraneo et tunc non
tenebitur reſtituere il-
lam penam exactam cū
illa incrementa tantum
pertineāt ad maritū.ff.
de iu.do.l.dotis fruct⁹.
in prin.⁊.l.de honorib⁹
C.de iure dotiū.ita pul-
cre an.l.l.⁊ vbi.ff.de pe
ti.heredi.⁊ iſtud eſt val-
de notandum. nec oīa
que aſſero dico eſſe ſin-
gularia ſed pollicit⁹ fui
vobis omni lectione da
re tria dicta vtilia et no
tanda quia non eſt que
rendū an de aqua poſſit

66 ¶ Statuto florentino ⁊c.Ibi fallit qn̄
vxor adde qđ dictū Bal.i loco hic alle.
col.ij.ṽ.mō ego q̄ro q̄re actor eſt intelli
gendū ſ̄m mod.in.c. fi.col.pe.ṽ tertio
limita.de ſpō.dūmō appareat qđ mari
tus intēdat
ibi ꝑpetuo
velle habi-
tare ꝑ not.
ꝑ doc.in.l.
lex cor.§.j.
ff.de iu.ra
cit qđ not.
glo.i.l.ij.§.
j.de icolis
lib.x. facit
ēt tex.in.l.
nihil.ff.de
cap. ſed vl
tra iſtā fal-
lentiā vide
al's ſex no-
tabiliter ac
cumulatas
ꝑ mo.in.d.
c.fi.col.pe.
⁊ vlti.

67 ¶ Un⁹
ſcholarʒ ⁊c
Ad iſtud vi
de q̄ plu-
res autori-
tates accu
mulatas ꝑ
mod.l.c.j.
co.pe. ver.
ſecūda con
cluſio .hic
allega. vbi
vltra limi-
tationē de
qua in pre-
ſenti nō ag
gregauit a
lias ſex ml'
tum nota-
biles ꝑ p̄di
cta et ſub
ſeq.col.

69 ¶Donatio cauſa mortis ⁊c. Qđ au
toritas uñ actū vel in actu vel poſt incō
tinenti interponi debeat. multas auto
ritates adducit firma. l ſuo rep. in ꝟb.
autoritas. ver. xxv. et in ver. ratificatio
ꝟ. ſecūdo.
cum quin
q̄ ſequē. ⁊
ver. centeſi
mo ſed vi
de plenam
remiſſionē
in. l. qui bo
na. §. iuſſū
ff. de acq̄r.
heredi. vbi
excellēdo
cior Alex.
de imol. in
vj. col. ver.
⁊ ex iſtis in
fertur ad q̄
ſtionē cum concor. ibi per eum ſignatis
poſt Barto. Ange. ⁊ imo. ſatis plene lo
quitur Bald. vbi dicit. in princ. eſſe ap
ponendam. in. l. quecunq̄. j. col. ver. ſic
querit. C. de bo. q̄ lib. ꝑ cano. poſt Inn.
in. c. prudentiam. de offi. dele.
70 ¶Quidā pr̄ ⁊c. In fi. vide oino bal.
in. l. quoties hic alleg. l. j. co. ꝟ. cetex ſi
de eq. vbi ponit tres vel quatuor modi
ficationes ad illud qđ cōiter dr̄ q̄ femi
na nō ſolet ſuccedere in feudo videas
etiā eū in ꝟ. prece. incip. aduerte th̄. ad
dictū vero de quo hic ꝑ Cre. adde eūdē
Bal. in. l. liberti. in. vij. col. C. de op. lib.
Sal. in. l. iij. C. de iure emphy. Bar. ꝯſi.
incip. queſtio ita habet duo dubia. ⁊ in
conſi. incip. dominus amate.
73 ¶Fili⁹ poſt mortē ⁊c. In prin. adde
qđ Bal. dicit iſtā. q. eſſe expreſſe deciſaȝ
p. c. raynutius. ⁊. c. raynaldus. hic alle.
licet antiquitus haberet magnā dubi
tationē ⁊ dicit qđ totus mundus ſeruat
deciſionem illorū textuum. in cōſi. lxx
viij. incip. Pepus nicolucij in. ꝟ. porro.
in. j. parte ibi. ſȝ quid ſi fili⁹. ⁊ qđ heres
ex certa grauatus non detrahat trebel
lianicā dicit Paṅ. in. c. raynutius. colū.
vlti. hic alle. ideo q2 nō eſt heres vni
uerſalis ⁊ aduerte qđ appellat heredē

fieri acetum. quidam al
legant gloſſam ſingula
rem in. l. venditionis. ff.
de contrahen. empt. nec
etiam quot requirantur
ad faciendū falſam. glo.
eſt in. l. quidam. ff. de vi.
tri. ⁊ ole. leg.
69 ¶Donatio cauſa mor
tis poteſt fieri per filiū
familias cum conſenſu
paterno. l. tam is. §. j. ff.
de dona. cauſa mor. q̄d
ſi filiusfamilias dona
uit non tñ accedēte con
ſenſu paterno ab initio ſed poſtea ex in
teruallo conſenſit pater an poſtea con
firmet dicta donatio cauſa mortis. vide
tur dicendum quod non quia ille con
ſenſus paternus debuit interuenire in
primo actu donationis nō autem poſt
ea. ita ſingulariter dixit Bal. i. l. ſi uxor.
C. de condi. inſer.
70 ¶Quidam pater accepit feudum pro
ſe ⁊ filijs ſuis maſculis ⁊ feminis an fe
mine ſimiliter veniāt cum maſculis di
cite qđ non immo ſolum in defectu maſ
culorum ex natura conſuetudinis feu
dorum rigoroſa per tex. in. c. j. §. ſi filia.
de ſuc. feu. in. c. j. §. quoniā. l ti. epm vel
abbatē. in vſi. feu. ⁊ de capita. qui curſ.
vend. c. ſi mulier. ſed quid ſi dixerit ꝑ ſe
⁊ filijs maſculis cum feminis dic quia
tūc equaliter admittuntur cum maſcu
lis ſingulare dictum Bal. iudicio meo
in. l. quoties. C. de ſuc. ⁊ le.
71 ¶Tu ſcis quod poſſum expellere inq̄
linum de domo ꝯducta quando ego vo
lo reficere domum. l. edē. C. loca. ſed fa
cta refectione domus poterit me inq̄li
nus repellere ⁊ petere ipſam domū re
fectam vt ea vtatur uſq̄ ad finem loca
tionis vide gloſ. quod ſic. in. l. ſi duo. §.
cum inquilinus. in ver. dn̄m. ff. vti poſ.
72 ¶Si dedi tibi mandatum quod eme
res codicem pro decem expēdiſti vigin
ti quia forte tantum valebat ⁊ plus tra
didiſti mihi codicē ſimpliciter an vltra
decem poteris reſiduū a me petere qui
libet diceret quod ſic quia tātum vale
bat codex et negotium meū geſſiſti vti
liter. In cōtrarium tamen determinat
Bal. in. l. fi. C. de neg. geſt. alle. text. quē
dicit eſſe ſin. ⁊ optime ꝓbat. l. l. qui alie
nam. §. libertos. ff. de nego. geſt. ſed q̄d
ſi nondum tradidiſti. an poteris vti re
tentione niſi ſoluam integrum pretiuȝ
Bald. ſingulariter dicit q̄ ſic in. d. §. li
bertos. ⁊ reſpondet ad illum. §. quia ibi
non poterit vti retentione ille qui tan
tam fecerat expenſam monumenti de
quo in illo tex. ſecus in caſu noſtro vbi
poterat eſſe loc⁹ retētioni ex quo liber
erat penes mandatarium.
73 ¶Filius poſt mortē vel ſub conditio
ne grauatus detrahit duas quartas. ſ.

legitimam ⁊ trebellianicā.capitulo ray
nutius.⁊ capitulo raynaldus.de teſta.q̄
etiam ſeruatur in foro ciuili glo.Bart.
⁊ Bald.⁊ docto.in.l.q̄ꝙ̄.C.ad.l.fal.⁊ in
l.papinianus.§.meminiſſe.ff.de inoffi.
teſt.vbi Bar.⁊ Bal.in.l.j.§.interdū.ff.ſi
cui plus ꝙ̄ per.l.fal.⁊ in.l.coheredi.§.
cum filie.ff.de vulg.⁊ pupil.Bald.in.l.
quoniam in prioribus.⁊ in.l.ex tribus
ad ſi.C.de inoffi.teſta.Bald.in aut.res
que.⁊ ibi etiā Ang.C.communia dele-
ga.⁊ ange.§.ſi quis autem in plures.in
aut.de here.⁊ fal.cū ſimilibus.Sed q̇d
ſi filius fuit inſtitutus in fundo particu
lari quia forte valebat dimidiam here-
ditatis vel plus et fuit grauatus de re
ſtituendo illum fundum poſt mortē vel
ſub conditione an tunc poterit detrahe
re duas quartas.dic ꝙ tunc ſolum pote
rit detrahere legitimam quia nō eſt he
res vniuerſalis.iſta doctrina ē pulchra
⁊ menti tenenda.Bal.in.l.filium quem
habentem in.xv.col.C.fami.hercis.⁊ lu
cratus fui ſex ducatos in ciuitate Bo-
nonie.

74 ¶Si maritus legauit mille vxori ſi
vitam viduam ſeruauerit ⁊ quingentos
caſu quo nupſerit:an poſtea mulier trāſ
eundo ad ſecunda vota teneatur conſer
uare illas mille filijs p̄mi matrimonij.
quilibet diceret ꝙ ſic per.l.femine.⁊.l.
generaliter.C.de ſecun.nup.vbi omnia
precepta a marito tenetur mulier tranſ
iens ad ſecunda vota conſeruare filijs
primi matrimonij.In cōtrarium ſingu
lariter determinat Bald.ꝙ erunt pro-
pria ipſi⁹ vxoris in.l.j.C.de ſecun.nupt.
dicit ſe conſuluiſſe in perſona domini
Mala teſte de arimino ⁊ per hoc fuit ef
fectus ſuus ſeruitor mouebatur Bald.
pulchra ratione quia ita dicendo mari-
tus videtur licentiare vxorem de mari
tando ſe et de tranſeundo ad ſecunda
vota quo caſu licentia mariti facit ceſſa
re dictas penas tranſeuntium ad ſecun
da vota ita dicit glo.in.§.duo.in auten.
de nup.Bald.in.l.filium quem haben-
tem.C.fami.hercis.in.l.j.C.de his que
peñ.nomi.idem ſi eſſet data licentia nu
bendi a filijs primi matrimonij.ita pul
chre dicit Ang.in.l.non eſt.ff.ad tertul,
et idem Ange.in auten.
de non eligen.ſecun.nu
ben.in prin.vbi dat cau-
telā aduocato mulieris
tranſeuntis ad ſecunda
vota vt faciat conſenti-
re filios primi matrimo
nij quia tunc ceſſabunt
dicte pene.de quibus
ſupra.

75 ¶Habebam redditum
annuū ex monte ſenenſi
pata centum omni an-
no legaui titio ſextam
partem redditus quem
habeo in monte ſenenſi
an iſtud dicatur legatum
annuum an autem finia
tur prima ſolutione in
primo anno videbat̄ di-
cendum ꝙ prima ſolu-
tione per.l.bone.§.hoc
ſermone.ff.de verb.ſig.
⁊ quod dicit Bar.in.l.cū
quidam.ff.de annu.lega.
tu dic ꝙ erit legatum an
nuum quia omne relictū
preſtandum ex redditu
certe rei dicitur eſſe an-
nuū ex natura ipſius rei
vide tex.pulchrū ⁊ ſingu
larē in.l.defuncta.§.fin.
ff.de vſufruc.

vniuerſalem eum qui in tertia vel quar
ta vel in dimidia eſt inſtitutus ſed ſi res
certa aſcēderet ad tertiam vel quartam
vel dimidiam vt hic dicitur quid iuris
cum non referat quid ex equipollētib⁹
fiat.l.mu-
lier.l.§.bra-
ſidas.ff.ad
trebel.l.in
executione
§.j.ff.de v̄-
bo.obliga.
l.fi.§.j.ff.
māda.cū ſi.
ſ; poſſet re
ſpōderi q̄d
equipollēs
non ſufficit
vbi data eſt
certa for-
ma vt i cle.
j d vi.⁊ ho.
cle.⁊ p bal.
in aut.q̇ ſe-
mel.in.iij.
col.C.q̄uo ⁊
q̄n iudex.et
Bar.i.l.nō
ſunt liberi.
ff.d ſta.ho.
cū ꝯcor.q̄s
adducit ale
xā.i.l.ij.cir
ca fi.pe.co.
ff.d li.⁊ po.
⁊ Fe.i.c.cū
dilecta.co.
xvj.ver.am
plia.xj.d re
ſcrip.⁊ pro
clariori ve-
ritate eorum que dicit Pañ.in loco ſu-
peri⁹ alleg.vide omnino tex.⁊ gl.ibi in
v̄bo retinet̄ in.l.mulier.§.fin.ff.ad tre-
bel.Et an falcidia detrahatur per here
dē in re certa.inſtitutū.vide Ang.in au
ten.de here.⁊ fal.§.ſi vero expreſſim co-
lū.vij.col.j.Et an ecōtra falcidia detra-
hatur contra heredez in re certa inſtitu
tum.vide per Barto.in.l.quoties.ff.de
here.inſti.

78 ¶ Tu ſcis ⁊c. Adde qđ vltra Sali. q̃ dr Dy. ita ꝯſuluiſſe qđ ipſe obtinuit n. l. ij. col. xj. C. de iure emphy. hic alle. Mag. me⁹. col. lxxviij. q. l. quicūqꝫ. quā reputant doct. communiter. vbi. s. ſing. ⁊ bar. in. d. l. quicūqꝫ. am etiam dicit aureā Bald. in. c. litere. ad h. vila. iſtud idem tenet etiā gloſ. in c. cūꝫ eccleſia ſutrina. de cā poſ. ⁊ ꝓprie. cū concoꝛ. traditis per mag. meūꝫ vbi. s. poſt gl. ibi idem tenentem. ibi p̄dicta itellige ad de qđ Bal. iſtud dicit poſt Cyn. in. l. ij. C. de do. ꝓmiſ. et idem Bal. in. d. l. quicunqꝫ. faciunt q̄ adducit Mag. me⁹ vbi s. ⁊ ibi tradit aliam limitationeꝫ quam poſtea in colū. ſeq. eleganter reprobat. Et demum in eadem col. verſi. tertio aduerte affert notabilem declarationem ad iſtū articulum. vide omnino illum egregiū doctoꝛem egregie loquentem.

80 ¶ Pꝛomiſiſti domum ⁊c. Iſtud facit ludo ro. fin. ſuo. xxxj.

76 ¶ An ratione cōtract⁹ celebꝛati per meū pꝛocuratoꝛem puta rome poſſim ego dñs ſenenſis ibi conueniri ſi ibi reperiar bꝛeuiter dicite q̄ ſic ſicuti ſi ego ꝑſonaliter ꝯtraxiſſem rome. iſte eſt tex. foꝛte ſingularis in. l. heres abſens. §. apđ labeonem. ff. de iud. quod not.

77 ¶ Relicta ſunt alimenta puero vel pulle vſqꝫ ad pubertatem vſqꝫ ad quantum tempus percipient alimenta quilibet diceret quod maſculo vſqꝫ ad. xiiij. annū in femina vſqꝫ ad duodecimum in contrarium eſt caſus ſingularis ſpecialiſſimo fauoꝛe alimentoꝛum induct⁹ in. l. mella. in pͥn. ff. de alimen. et ciba. lega. quod maſculus habebit vſqꝫ ad decimūoctauum annum. femina vero vſqꝫ ad decimūquartum annum completum ⁊ ſic eſt caſus ſingularis ⁊ ſpecialis in verbo impubertas. ⁊ ſic nō finitur in. xiiij. anno. in maſculo nec. xij. anno. in femina fauoꝛe ſpeciali. vt. s.

78 ¶ Tu ſcis q̄ eſt emphyteota vel tributarius et non potes pꝛobare ſolutionem foꝛte. xl. annoꝛum cautela eſt. vt pꝛobes te ſoluiſſe tribus annis immediate pꝛeteritis quia tunc pꝛeſumitur etiam in pꝛeteritum te ſoluiſſe vſqꝫ ad xl. annos. ⁊ vltra iſte eſt tex. valde ſingularis de tributo loquens quem ibi bar. inducit ad emphyteotam in. l. quicūqꝫ. C. de apo. pub. lib. x. ⁊ ideꝫ tenuit Guil. Cy. Bar. ⁊ Bal. et albe. in. l. ij. C de iur. emphy. idē firmat Bal. in addi. ad Speculū in ti. de loca. ꝟ. xxxviij. ⁊ ſenſit Bal. in. l. j. in. xix. col. C. q̄ admi. Idē dicite in colono ſimplici qui colit: ita ſingulr̄ firmat Ang. in aut. de nō alie. Pꝛedicta intellige dū tū pꝛobes illā ſolutionē tribus annis diuerſis factā: ſecus aūt ſi ꝓbares vnico contextu. puta quia pꝛobares per vnicam confeſſionem factaꝫ de tribus annis iſtud eſt ſingulare dictum Bal. in. d. l. j. C. de do. pꝛomiſ.

79 ¶ Iteꝫ quero an pꝛeſumptio de tribus annis immediate pꝛeteritis habeat locum quando pꝛomiſiſti mihi. x. ſingulis annis vel grauaui te mihi ad decem ſingulis annis an ex ſolutione triuꝫ annoꝛum pꝛeſumaris in pꝛeteritum quandocunqꝫ ſoluiſſe dicite quod non quia hec pꝛeſtatio non eſt canonica. i. regularis ſed contingēs ⁊ reſpiciēs grauamē perſone non rei ſed canon ex natura ſui non ex accidenti pꝛeſtatur ſingulis annis: ita ſingulariter Bald. in. l. q̄cūqꝫ. C. de apo. pub. li. x. quod eſt ſingulare verbum.

80 ¶ Pꝛomiſiſti domum vel palatium facere mihi cum conuentiōe quod ſingulo die ſoluam tibi. x. ita q̄ de die in dieꝫ eras cōduct⁹. feciſti domū vel palatiuꝫ vitio operis ⁊ vitio tui ruit domus vel palatium an tenearis mihi ad emendā damni quilibet diceret quod ſic. quia vitio operis ⁊ vitio tuo. In cōtrarium eſt caſus ſingularis quod ad nihil tenearis in. l. ea. § locaui. ff. loca. et ratio quia de die in diē videris appꝛobaſſe ſuas operas ideo qđ ſemel appꝛobaui non poſſum amplius repꝛobare.

81 ¶ Pone iudei iſtius ciuitatis habent iſtud pꝛiuilegium a cōmunitate vt poſſint retinere res furtiuas et ſibi pignoratas donec eis ꝑ veros dominos ſol

natur precium exburſatum forte famu-
lus ſcholaris ſenenſis ſubripuerat li-
bros domino et ſubpignorauit hebreo
pro centum an virtute dicti priuilegii
poterit hebreus libros retinere donec
ſcholaris dederit ſibi pecunias exbur-
ſatas per iudicem tali famulo. breuiter
dicite quod non poterũt retineri nec ta
le priuilegium afficit ſcholarem foren-
ſem. iſtud eſt ſingulare dictum. d. Abb.
ſiculi. in. c. quod clerici. de fo. com. bene
inuenietis in multis locis an ſtatuta li
gent forenſes ſed non inuenies forte
alibi de tali priuilegio quod non afficit
ſcholarem.
82 ¶ Mulier tranſiens ad ſecunda vota
perdit omnia lucra percepta a marito
ſaltem quo ad dominiũ quia debent fi-
liis primi matrimonii conſeruari. l. fe-
mine. z. l. generaliter. C. de ſecun. nupt.
pone quod multa donaria facta fuere
vxori cõtẽplatione mariti poſtea mor
tuo marito vxor tranſit ad ſecunda vo-
ta an perdat dicta donaria z lucra z de-
beãt conſeruari filiis primi matrimonii
quilibet diceret quod ſic. quia ſi cõtem-
platione mariti ergo videntur profecta
de bonis mariti. l ſed ſi plures. §. in ar-
rogato. ff. de vulg. z pupil. l. additio. ff.
de acquiren. heredita. l. cum oportet.
vbi glo. C. de bo. que lib. reperio tamen
Ludo. roma. conſuluiſſe cõtrarium nec
memini alibi me legiſſe in conſilio ſuo
cccccxcii. per pulchras rationes. nã pri
mo dicit illa. l. que eſt cõſtitutio puniẽs
vxorem tranſeuntem ad ſecunda vota
dicitur eſſe penalis. §. ſi vero in auf. de
nup. ſed pena debet habere locũ in actu
vero et non in ficto. l. iii. §. hec verba. ff.
de nego. geſt. l. j. §. hoc interdictum. ff.
de fonte. vbi dicit Barto. quod ſi ſtatu-
to caueatur quod mulier non poſſit por-
tare margaritas intelligitur de veris
margaritis nõ autem de fictis ideo mu
lier portans fictas margaritas non pu
nitur.
¶ Secundo dicit roma. nam iſta lex pe
nalis eſt odioſa vt ſupra que punit di-
ctam mulierem tranſeuntem ad ſecun-
da vota ergo non debet extendi vltra quam
loquatur ideo cum ſolum loquatur illa
de bonis mariti et non
extendetur ad illa dona
ta contemplatione mari
ti z quod iſte actus ſit fi
ctus. vt ſupra dixi appa-
ret. per textum in. d. l. ad
ditio. vbi ita intelligitur
et ſic non vere. ſed per fi
ctionem dicuntur bona
mariti. ſimiliter gloſ. in
d. l. cuz oportet. loquitur
per verbuz videtur eſſe
ergo per fictionez. Ter-
tio etiam dicit põderaſ-
ſe tex. a nemine animad
uerſum in §. ſi vero expe
ctet ver. et quod de ter-
minis. in auten. de nup.
inducendo iſto modo /
quia dicitur ibi ante ver
ſi. decernimus. qualiter
ſi donata z lucra facta a
marito domini conſer-
uari filiis primi matrimo
nii quod etiam debet cõ
ſeruari donatio ante nu
ptias ſiue fuerit propria
ſiue eius contemplatio-
ne fuerit tradita. Ecce
ergo quod ponit ſpecia-
litatem in donatione an
te nuptias non autem in
aliis donatis de quibus
ſupra dixi etiam ſi con-
templatione mariti er-
go eius quod eſt ſingula
re in contrarium eſt ius
commune. l. j. in fi. ff. ad
municip. l. ius ſingula-
re. z. l. quod vero. ff. de le
gi. z ita reſidet Ludo. in
prefato conſilio ſuo.
83 ¶ Relictus eſt vſus cu
iuſdam domus magne
ſeu palatii magni in quo
forte ſunt quatuor came
re quantum ad vſus
pauperis ſufficeret vna
camera vel due an re-
ſtringuatur tale legatum
modo predicto. breuiter

81 ¶ Pone
zc. An z quando
ſcholares
vel peregri
ni teneãtur
ſequi ſtatu-
tũ vel cõſue
tudinem il
lorũ inter
quos cõmo
rant vide per
gloſ. Do. et
Car. Alex.
in. c. quod cõtra
viii. di. per Ja
ba. l cle. di
gnũ. v. q. de
cele. miſſa.
per Gemi. l. c.
eos. col. j. de
tẽp. ordi. in
vſ. gl. in. §.
itẽ ſi quis. de
prouincia.
xiii. q. j. per
moder. l. c.
cum clericis.
hic alleg.

84 ¶ Volo te docere ⁊c. Adde qđ text. allegati per Abba. in capi. cum dilecti. de neceſſitate non probant dictum ſuuȝ ⁊ ipſemet in ꝟ. ibi ſequē. dicit quod ex eo ſequeretur vnum abſurdum ⁊ veritas iniᵘ dependere videt ab iſto articulo nū quid quantitas debita reſpectu certe ſpeciei deſinat eſſe debita perempta illa ſpecie de quo per Alexā. magi. meū ⁊ communiter alios in. l. quod te. ff. ſi cer. pet. ⁊ in. l. fundum Cornelianum. ff. de noua. vbi dicit̃ quod quando quantitas iure obligationis ſiue ſit certa ſiue incerta nunꝙ liberatur debitor quātitatis reſpectu ſpeciei etiam ſi ſpecies ipſa pereat ita probat ille not. tex. e contra dictum Panor. videtur facere dictum Barto. per modū limitationis poſitū in. d. l. quod te. ꝙ debitor quantitatis reſpectu certe ſpeciei perempta illa ſpecie etiā liberat̃ a quantitate ⁊ allegat ad hoc quinqȝ text. quos vide qđ dictū dicit tamen Magr̃. meus ibi. colum vj. intelligendū dummodo illa ſpecies poſſet ſolui iuſto creditore ⁊ in eadem ⁊ ex eadē cā quo caſu ꝯcluſio Bar. ſeu limitatio procedet ſine diſputatione alias ſecus. ⁊ ita vident̃ communiter tenere docto. in. d. l. qđ te. ⁊ in. l. ſi ex legati cauſa. de verb. obli. immo videntur eſſe tex. de hoc in. l. quidam. §. ſi tibi l. ſiliuſſa. §. fina. ⁊. l. itie textores. §. fi. ff. de leg. j. facit etiam pro nunc contra dictum Panor. quia dicta limitatio Barto. procedit quotieſcūqȝ ſpecies eſt cauſa finalis vt debeatur quantitas vel genus tunc perempta ſpecie liberat̃ etiaȝ debitor a quantitate ita magiſtraliter dixit Bald. in. l. incendium. C. ſi certum petetur.

dicite ꝙ non immo poterit vti totó palatio quia aliquādo poteſt vna camera ⁊ aliquando altera ad ſuum bene placitum vti: textus eſt iudicio meo ſingularis in. l. diuus. §. licet. ff. de vſu ⁊ habi. quod tene ſemper menti.

84 ¶ Volo te docere vnum quod forte nunꝙ audiuiſti vendidi tibi fundum citra dimidiam iuſti preciȷ quo caſu alternatiue poteram agere contra te per remedium. l. ij. C. de reſcin. ven. valet vel vt ſuppleas iuſtum pretium vel oblato tuo pretio reſcindatur. quid ſi ille reperiatur peremptus vtputa caſu fortuito ⁊ ſic mea ⁊ tua culpa an tunc competat mihi aliquod remedium quilibet diceret quod non: quia quilibet debitor perempta ſpecie ante moram liberatur l. ſi ex legati cauſa. ff. de ver. obligatio. vidiſti in. l. quod te. ff. ſic cer. pet. tamen iſto caſu dabitur mihi remedium agendi ſimpliciter ad ſuppletionem iuſti pretiȷ iſtud eſt ſingulare verbū domini Abba. ſiculi qđ non memini me alibi vidiſſe in capit. cum dilecti. in fine. extra de emptio. ⁊ vendi. ⁊ ibi pone pulchrā queſtionem. nam ex quo tu eras debitor alternatiuus perempta vna re remanet obligatio in alia. l. ſi in emptione. §. emptor. ff. de cōtrahen. empt. ⁊ not. in. l. ſtichum aut pamphilū. in prin. ff. de ſolu. Et ſic ꝙꝙ nō poſſis agere alternatiue. vt ſupra: quia non habet facultatem rei reſtituende tamen ſupereſt obligatio ad ſuppletionem iuſti pretiȷ vt ſupra/ quod dictum valebit tibi ad centum ducatos ideo tene menti.

85 ¶ Emphyteota non poteſt rem alienare domino irrequiſito alias cadet a iure ſuo. l. fi. C. de iur. emphy. an in ipſa re emphyteotica ſaltem poſſit cōſtituere alteri vſumfructum reperio ſingulariter Bald. quod ſic. in. l. j. ff. qui. mo. vſufruc. amit. tamen nihil allegat ſed ſoluȝ ſua ſimplici autoritate. tu aduerte quia puto dictum Bal. eſſe falſiſſimum quia quoties lex prohibet alienationem intantum prohibetur vt eſt in ipa re vſuſfructus conſtitui non poſſit. iſte eſt tex. qui nō poteſt cauillari. in. l. fi. C. de re. alie. non alie.

86 ¶ Statuto cauetur quod ſi vxor commiſerit adulteriū maritus lucretur dotem quod eſt etiam de iure communi. l. cum mulier. ff. ſolu. matrimo. an ſi dicta mulier committens adulteriuȝ habeat filios primi matrimoniȷ applicabitur

86 ¶ Statuto cauet̃ ⁊c. Ibi quod di-

dos ipſi marito breuiter defenſaui plures filios pmi matrimonij. iſtud eſt aureum dictum Bald.in.l.hac edictali.in iij.columna.C.de ſecūd.nup.de quo dicto exclamat domi. Floria.in ſua.diſputatio.que incipit mulier primo viduata cōſorte ⁊c.quod dictū poteſt optima rōne comprobari qꝛ qđ quis nō poteſt facere paciſcēdo vel aliter aliенādo nō poteſt committere delictū vt alienetur l.imperator.ff.de fideicō.liber.vbi illđ generale fecit Bald.in.l.vnica.C.đ cōdi.ob cau.quod not.

87 ¶Si emptor citatus non comparuit ad ſentētiam preſumitur ſententia lata ex culpa ſua adeo vt non poſſit poſtea habere regreſſum de euictione contra venditorem etiam ſi prius denuntiauerit litem ipſi venditori ⁊ etiam ipſe vēditor fuerit contumax in defendendo quia nec ipſe venditor comparuit quia prepōderat culpa ipſius emptoris non comparentis iſtud eſt ſingulare dictum Bal.in.l.prima.C.de pericu.⁊ commo. rei ven.⁊ ſi contingat vos lucrari aliqđ ex iſto dicto ſolū detis mihi vnum par caponum.

88 ¶An lex hac edictali.C.de ſecū.nup. hēat locū i filijs vulgo cōceptis.de qua l.ſ.feci mentionē.breuiter dicite ꝙ nō. iſtud eſt ſingulare dictum Bald.in.l.cū pater.§.mater filijs.ff.de leg.ij.

86 ¶Pone ꝙ fili⁹ tpe teſtamenti fuit preteritus a patre poſtea viuo patre eſt capitaliter bānitus an fiſcus ex perſona filij cui ſucceſſit p edictū poſſit dicere teſtamētum nullum quilibet diceret ꝙ ſic.qꝛ fiſc⁹ loco heredis habet.l.ij.C.ad l.iul.de vi.pub.l.int eos.§.fi.ff.de fideiuſ.ſed tu dicas cōtrarium quia filius bannitus non poterat dicere teſtamentum nullū ergo nec fiſc⁹ ex perſona bāniti quia fiſc⁹ pretendit cauſam illicitā ergo ei exceptio doli obſtat ex perſona banniti.l.apud celſum.§.autoris autē dolus.ff.de except.do.eſt ſingulare dictū Bald.in.l.ſi qua pena.ff.de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.

90 ¶Tu ſcis quod fideicommiſſum vniuerſale ex cauſa preteritiōis ſuſtinetur p aut.ex cauſa.C.de lib.prete.vbi etiam

ctum.adde pro hoc no.gl.⁊ ibi docto.in l.ſi ita quis.§.ea lege.ff.de vbo.obligatio.⁊ eſt glo.ordina.et communiter approbata.

87 ¶Si emptor citatus ⁊c.Ad intellectū l.j. hic allega. vide Alexand. in.l.venditores. poſt Imol.in ſecunda colum. circa mediuz. ff. de verbor obligationibus. tex. gloſſ.et doctores i .l. emptor. C. de euic.

dicunt docto.vez Bar.⁊ Bal.quod virtute clauſule codicillaris inſtitutio vniuerſalis tranſfunditur in vim fideicōmiſſi.⁊ etiam Bart.ſed in.l. prima.ff.de iure codic.⁊ Ang.in.l.titia.ff.de inoffi.teſta.pone nunc talez caſum. Frater preterita ſorore inſtituit turpem pſonā in quo teſtamēto erat clauſula codicilla

89 ¶Pone quod filius ⁊c.Pro iſto dicto Bal.facit tale argumentum a nemine plus iuris in alium tranſferri poteſt quā ipſe habeat.l.nemo poteſt.de regulis iuris l.traditio.ff.de acquirendo rerū domi. ſed filius damnatus reputatur mortu⁹ ante patrem.vt in.l.ſi qua pena.hic alleg.in.l.gallus.§.quid ſi tantū.de liberis ⁊ poſthu.ergo nihil in fiſcum tranſmittit.facit.l.quoties.i fine.de noua.et vide.ſ.no.xij.Quid ſi fili⁹ vbi repetitur iſtud dictum.

90 ¶Tu ſcis quod fideicōmiſſum ⁊c.An fideicommiſſum vniuerſalē relictuz in teſtamento fratris cōſeruatur per aut. ex cauſa.Bal.et Sali.in.l.fratres.C.de inofficio.teſtamē.tenent quod ſic.Ang. in.§.fi.in aut.vt cum de appell.cogno. tenent quod non quaz op.putat eſſe veriorem Alexan.in.d.aut.ex cauſa.colū. xiij.quando autē adeſt clauſula codicillaris concludit Alexan.in.d.aut.colūna.vij.quod venientes ab inteſtato generaliter intelligātur grauati ad fideicommiſſum.⁊ ita dicit eſſe magis communē opinionē quā etiam ſequit poſt ſatis longam diſputationem mag.me⁹ in.d.aut.col.pe.⁊ fi.⁊ eam duobus notabilibus modis limitat.

91 ¶ Tu ſcis ⁊c. Et ꝙ lʒ alias de ꝓprio
vocabuli ſignificatiõe appellatione ne
potis: non veniat filius fratis vel ſoro
ris. ⁊ dicit Bar. i. l. ſi inſtitutũ. §. ſi. ff. de
inoffi. teſta. ſe credere qꝺ iſtꝺ nõ repiat
ꝺ iure ciui
li. dicũt tñ ris quo caſu ſoror expu
docto .in. c.
fundamẽta. §. proinde. hic alle. qꝺ ſec⁹
ſm cõem vſum loquẽdi q̇ eſt ſequẽdus
ſm Gemini. ibi ⁊ ita etiam dicit Feli. in
ꝓemio decre. co. ij. ⁊ lati⁹ examinat vbi
dicit qꝺ quidã text. q̇ allegãtur ad hoc
de iure canonico. parũ faciũt ſubdit tñ
ꝙ contrariam opi. tenuit abb. in. c. tua
nos. de ꝯſan. ⁊ affi. ⁊ ꝙ plures aliꝺ quos
ipſe refert in. c. ꝑ tuas. col. ij. de ꝓba. et
Fed. de ſe. ꝯſi. xxxix. inci. viſo pũcto cõ
ſuluit qꝺ ſtatutum excludẽs extãte ne-
pote nõ itelligit̃ de nepote ex fratre ad
iura canonica rñdet ꝙ ĩproprie loquun
tur: ⁊ ꝙ ſunt ꝟba narratiua pape q̃ non
diſponũt. c. ſi papa. de priui. in. vj. et ꝓ-
pterea q2 in ſtatuta vr̃ attendenda pro-
pria ⁊ nõ abuſiua vulgi ſignificatio vt
expreſſe no. Bal. in. d. c. j. in prin. in. iij.
co. de ſuc. feu. ⁊ in. l. j. ꝟ. nec pato. ꝺ ſuc.
edi. ⁊ nõnulli q̊s refert Sand. vbi. ſ. id
circo videtur ipẽ inclinare in opi. Fe.
limitando dupliciter firmius tñ adhe-
ret prime opi. q2 tenẽdo illã cõeʒ cõclu
ſionẽ quã ipẽ tenuit ĩ ꝓemio decre. co.
ij. ꝙ ĩ ſtatutis ꝯ̃uis ſtrictis ⁊ penalib⁹
cõmunis vſus loquẽdi preualeat ꝓprie
nature vocabuli: ꝙ etiam tenuit mag.
me⁹ in rub. ff. de oper. no. nun. Bud. ſic.
condi. xxx. incip. ſcribitur preclare. col.
vij. circa mediũ in pria parte ꝯſiliorũ. ⁊
in ꝯſi. lviij. ꝟ. verba debẽt. ⁊ cõſi. xxxv. in
quib⁹ etiã ſatis plene loquitur ꝙ plu-
res poſſent referre: quos ſilentio ſup-
primo. breuitatis gratia.

92 ¶ Tenuta fuit ⁊c. Pro iſto dicto fa
cit q2 habens quaſi pignus in re. poteſt
vti retentione. l. iulianus. §. offerri. ff. ꝺ
actio. emp. ⁊. l. hereditatis. de here. vel
act. vendi. fallit niſi talis res peruene-
rit vitio vel delicto. l. prima. §. redigun
tur. ff. quorum legato. capitulo finali.
de ordi. cog.

94 ¶ Vidiſti ⁊c. Iſtam. q. tetigit Cy. ⁊
gnauit teſtamentum ꝑ querelam inoffi
cioſi teſtamenti: an tunc clauſula codi-
cillaris operet̃ vt ſoror videat grauata
de reſtituendo hereditatẽ per fideicom
miſſum illi turpi ꝑſone heredi inſtitu-
te. Pau. de ca. in cõſi. lxx. cõſuluit ſuper
iſto puncto. ⁊ dicit ſe multũ laboraſſe ⁊
finaliter nullũ doctorem reperit: qui te
tigerit iſtam queſtionẽ: ⁊ tunc erat hu-
ius opinionis ꝙ clauſula codicillaris
nihil oparet̃ iſto caſu: poſtea finaliter
reperit ſoluʒ Ang. tetigiſſe. l. d. §. aliud
quoqꝫ capitulũ. in aut. vt cũ. de appel.
cogno. vnde ſumit̃. aut. ex cauſa que ſo
lum loquitur qñ datur querela liberis
contra teſtamenta parentum vel econ-
tra. Et ꝙ ꝗꝫ. §. caſus. eo. tit. loquatur de
fratribus tamen illa conſtitutio noua
vnico caſu corrigens ius cõmune non
extendetur ad correctionẽ aliarũ legũʒ
veterum de fratribus loquentiũ. arg. l.
quod cõtra. de. ll. cum ſi. ⁊ ita etiã ſen-
tit quod fideicõmiſſum vniuerſale re-
lictum in teſtamento fratris non ſuſti-
net per diſpoſitionẽ aut. ex cauſa qꝺ di
ctũ notetis quia nouum ⁊ non reperie
tis tactum in loco. ſ. alleg.

91 ¶ Tu ſcis quod appellatione nepotis
intelligit̃ de filio filij. vt habetur in. l. li
berorum. de verbo. ſigni. cum ſimilib⁹.
tamen de vſu cõmuni loquẽdi intelligi
tur de filio fratris quid autem ſi nõ ꝓ-
betur talis cõſuetudo dicite quod non
expedit probari iſtam cõſuetudinẽ ge-
neralem: ⁊ ideo etiã prolatum in ſtatu-
to itelligeretur de filio fratris ſicut de
alia probatione cõſuetudinis. iſtud eſt
ſingulare dictum Joã. and. in. c. funda-
ment a. de elec. lib. vj.

92 ¶ Tenuta fuit mihi data ex inordina
to ꝓceſſu: ⁊ ꝑ conſequẽs nullo an pote-
rit retineri donec ſoluatur verum debi
tum breuiter dicas ꝙ ſic: quia loco pi-
gnoris potero retinere ſi mõ ante erat
mihi aſcripta vel obligata ipſa res pro
pter debitum. iſtud eſt ſingulare dictuʒ
Bal. i. l. fundus qui Lucij titij. ff. de re-
ſcin. vẽ. ⁊ ita habebit locũ hoc caſu. l. ſi
non ſortẽ. §. ſi centũ. ff. de condi. indebi.
quod not. perpetuo. quia multotiens vi
di de facto dubitari.

93 ¶ Statuto cauetur qd mortua vxore in matrimonio maritus lucretur tertiam partem dotis moritur maritus z nihil dixit in vita cũ vxor eſſet premortua in vita an heres mariti poterit petere tale lucrum an autem videatur remiſiſſe dicite φ heres poterit petere tale lucrũ prouenIens ex ſtatuto:ita ſingulariter dicit Baldus in leg.ſi arrogator.ff.de adopti.

94 ¶ Vidiſti in.l.vinum.ſi cer.pet.qd qñ debitor vini vel frumenti eſt in mora inſpicitur eſtimatio quanti plurimi proueniens a tempore more per illum tex. in.l.ſi ſterilis.§.ſi per venditorem.ff.de actio.empt.z.l.ratio.§.cum per venditorem.codẽ tit.quid econtra ſi creditor fuit in mora recipiendi.dic qd a tẽpore illius more inſpicitur eſtimatio quanti minimi.iſtud eſt ſingula.verbum Bal. per illum tex.in.l.ſi hõiem.ff.mãda.qd adde ad.l.vinum.

95 ¶ Statuto cauetur quod nullus forenſis poſſit emere in territorio ſeneñ:an ſi emat forenſis perdat pretium exburſatum dicatis quod nõ.vt in.l.j.C.ne li ce.hab.metro.loc.ſu.ad extra tranſ.libro vndecimo quem tex.ad hoc ſingulariter ponderat Bald.in lectura ordinaria in.l.fi.§.fin.C.cõmuni.deleg.vbi ſubdit Bal.quod forenſis poterit retinere rem emptam donec ei reſtituatur ſuũ pretium per tex.in.l.ſi non ſortem.§.ſi centum.ff.de condic.indebi.

96 ¶ Curator prodigi z alij forte conſanguinei qui fuerunt ſollicitatores ad obtinendum interdictum contra illũ qui aſſerebatur prodigus:poſtea ipſi curatores et ſollicitatores fuerunt inſtituti heredes ab ipſo prodigo:deinde venientes ab inteſtato volebant iſtam hereditatem dicentes quod prodigus non potuit condere teſtamentum per.l.is cui.ff.de teſtamentis.nũc iſte curator z ſollicitatores volunt probare qd non erat prodigus:z per conſequens interdictũ fuiſſe nullum:an admittantur ad dictã probationem dicite quod non.z ita nõ potuerunt obtinere dictaz hereditatẽ: quia non poſſunt venire cõtra illud qd ſollicitauerũt.ita ſingulariter determinant domi.de rota.per pulchras rationes quas eſſet longum referre decisionibus antiquis deciſione.iij.in titu.de teſtamen.

97 ¶ Decidi pulchraz cauſam in ciuitate luceñ.quidam habebat molendinum commune cũ altero ſocio molẽdinum egebat refectione.et alter ſocius fuit requiſitus vt contribueret in refectione et fuit contumax

Petr' de bella pertica.in lege in minorum.columna nona.C.in quib' cauſis in integ.reſtitu.vbi poſt diſputationem quam refert magiſt.meus in.l.vinum. columna. octaua. in fi.z princi. ſeq. vident tenere φ.l. vinũ venat cet etiam ſi bi locuz in iſto caſu econtrario vz qñ creditor fuit i mora z idẽ tenuit Ald.in.d.l. vinum.col. pe.et p iſta opi.ſecũdũ Magi.meum.vbi ſupra videtur text.in l.ratio.§.ſi per vẽditorẽ.ff.de act.empt. z ibi gl.expreſſe in verbo cũ agatur niſi ſubtiliter rñdeaẽ qd loquiẽ qñ vterqz tã debitor φ creditor fuit in mora.z ad idẽ facit bonus tex.in.l.qui hominem.hic alle.vbi tex.loquitur de mora vtriuſqz. z dicit φ ſua mora neutri debet prodeſſe.vbi Bal.z idem Bal.in.l.acceptam. col.xvj.C.de vſu.z Alex.in.l.ſemel mora.ff.de vſu.breuiter ẽm mag.meũ Bar. poſuit doctrinam ſatis equam p quam opiniones in iſto articulo poſſunt ꝯcordari in.l.iij.§.in hac.vlti.col.ff.cõmo.p tex.cum gl.in.l.ſi mora.ff.ſol.mat.

95 ¶ Statuto cauetur zc.Facit quod dixi ſupra nu.92.

97 ¶ Decidi pulchrã zc.Ad iſtud vide an ge.de arc.idem tenentẽ in.§.ſequẽs.in pe.co.in prin.inſti.de ac.vbi dicit quod iſti duo tex.hic alle.ſunt ſingulariſſime notandi cõtra ſocium negligentem reficere rem communem zc.Bar.cep.idez tenuit in cau.ſua.84.incip.ſepe contingit.idẽ tenuit Ang.in.l.quidã liberus. col.ij.ff.de ſerui vrba.predio.z Barto. vbi alle.iſtos tex.in.l.quemin'.q.xvij. ff.de flumi.vbi idem ſequẽs Magiſter meus dat duas notabiles limitationes in.col.xxiij.

98 Statuto ꝛc. Ad iſtud vide Ro. ſingula.cccccclxx.inci.nũquid eſſe coquũ. ꝛ ea que ibi addidi.

99 Erãt duo ꝛc. Ad iſtud vide Ro. q̃ prius ſciuit tex.in.l.fi.§.interdũ.in ſingu.ſuo.xxx incip.ſi dicat.

vnde alter ſocius in totum reficit ſua expenſa. ꝛ poſtea erãt lapſi quatuor menſes: dixi dictuꝫ molendinuꝫ tranſiuiſſe in ſocium reficienteꝫ qꝛ ille non ſoluerat parteꝫ ſuam infra quatuor mẽſes allegaui tex.quẽ credebam eſſe ſingularem in.l.ſi duobus.§.ideꝫ reſpõdit ſocius qui ceſſantis.ff.pro ſo.ſed poſtea reperi cõſimilem in.l.ſi vt proponis.C.de edifi. priua.

98 Statuto cauetur qð quilibet artifex debeat ſoluere.x.an coquus ſoluet dcã.x.dubiũ videbat̃ an coqu9 eſſet artifex dicas qð ſic.text.eſt in.l.ſi quid venditor.§.fi.ff.de edil.edi.

99 Erant duo cuſtodes carceris vn9 cuſtos aufugit cum carcerato.an alter teneat̃ quilibet diceret quod ſic.qꝛ cuſtos carceris tenet̃ de fuga ipſorum carceratoruꝫ vt habetur in.l.ad cõmẽtarienſem.C.de cuſto.reo.ſed tu dicas cõtrariũ.qꝛ aſcribit̃ caſui fortuito ex quo ipſe cuſtos debebat confidere de altero ſocio.caſus eſt ſing.in.l.fi.§.interdum.ff.de cuſto.ꝛ exhi.reo.

100 Tu ſcis ꝙ binus actus ſcðm diuerſas opi.inducit vel infert cõſuetudinẽ vt habet in.l.ij.C.q̃ ſit long.cõſ.ꝛ i.l.de quibus.ff.d.ll.ꝛ in.c.fi.de conſuet.quid erit i ſnia arbitratorꝫ vtputa qꝛ bis ter immo decies fuerit iudicatũ:an tũc inducatur ꝛ ꝯfirmetur dicta cõſuetudo q̃libet diceret ꝙ ſic.qꝛ redacta ſunt arbitria ad inſtar iudiciorũ.l.j.ff.de arbi.ſed contrariũ dicas etiã ſi eſſent mille ſnie arbitrorꝫ non induceret̃ ꝯſuetudo iſtud eſt ſin.dictũ Bal.in.c.j.de feu.cogni.in x.col.ꝛ alle.Jo.andr.in.c.abbate ſane. de re iudi.lib.vj.

101 Tu ſcis ꝙ pſcriptio.x.annorꝫ interrumpit̃ p litis ꝯte.l.mote litis.C.de rei vend.vſucapio autẽ p ſnlam:vt.l.ſi poſt acceptũ.ff.de rei vẽd.dicas ꝙ hodie de equitate canonica ois vſucapio vel preſcriptio interrũpitur p ſolã citationẽ qꝛ cũ ꝯſtituat̃ in mala fide ſuccedit regula ꝙ null9 malefidei poſſeſſor pſcribit.c.fin.de pre.c.malefidei poſſeſſor.de reg.iur.lib.vj.iſtud eſt ſing.verbũ Bal.a nemine põderatũ.in rep.l.iij.in.iij.col.C.de ſerui.ꝛ aq̃.ꝛ iſtð erit ð pane lucrãdo.

102 Titius condẽnatus fuit in centũ q̃ ſi nõ ſoluerit.j.mẽſeꝫ amputet̃ ſibi pes put ꝯmuniter fiũt ſtatuta lapſus eſt mẽſis.ꝛ ita incidit i penã pedis an nihilominus ſi iudex velit poſſit amplecti penam pecuniariam ꝛ non velle penã pedis etiam ſi reus ita vellet perdere pedem.breuiter dicite qð poterit omittere penam pedis:ꝛ exequi penam pecuniariam.iſtud eſt aureum dictum Bar. in.l.cum duobus.§.idem reſpondit.ff. pro ſo.vbi etiã dicit ita cõſuluiſſe per illum textuꝫ qui eſt maxime autoritatis: quod plus placet quam illud quod dixit Baldus.in.l.commiſſorie.C.de pac. inter empt.ꝛ vendito.vbi dixit quod ſolum poterãt facere adminiſtratores rei publice.vtputa anciani vel priores habentes autoritatem a conſilio generali ſed plus placet opinio.Barto.per. il

100 Tu ſcis ꝛc. Aduerte quod iſtud dictũ fuit pri9 de ſin.Lu.ro. no.xij.incipi.An ſicut ſnia iudicis ꝛ vide q̃ ibi dixi.

101 Tu ſcis ꝛc. In ſi.adde qð iſtud dictũ refert ſimpliciter niſi addẽdo Firma. in ſuo rept.in vbo citationis effect9 v.vj.in fin. vbi plene tractat de ma.iterrũpẽde pſcriptionis p citationeꝫ.

102 Titius cõdẽnatus ꝛc. Adde qð Bal.tenuit idẽ qð in l.ꝯmiſſorie.hic alle.in.l.Quis.la.j.C.de vſu.forte ꝯſiderãs rigorẽ ſtatuti in quo ſtrictius ꝓceditur quã in iure cõmuni. aduerte tamẽ qð pena mutilatiõis mẽbri per ſtatutum impoſita poteſt p iudicem cõmutari in ſene vel puero in pecuniariam.vt dicit idẽ Bal.in.l.qcũqꝫ. col.vj.in.fi.C.de ſer.fug.ꝛ ſeqt̃ Alex.in l.qd ergo.§.pena grauior.de iſami.vbi poſt bar.ſatis plene de iſta mat.ꝛ p eũ dẽ poſt Bar.l.i.ſꝫ accuſare.§.olb9.de ac.

lum tex.vbi ſupra.

103 ¶ Ego habebam debitorem rome forte in mille.ꝛ ipſe tam ſoluerat procuratori meo forte rome exiſtēti me domino ignorante poſtea ille debitor meus videns legatum meum liberationis volebat repetere illud ſolutum ab illo ꝓcuratore vel herede an poſſit.dicite ꝙ nõ. quia antecedens exactio facit legatum nominis debitoris ſeu liberationis nõ valere ſicut exactio ſubſequēs.iſtud eſt ſingulare dictuꝫ Bal.in.l.q poſt in fine apparatus.C.de lega.ꝛ de iſta exactiõe antecedenti allegat tex.ſingu.in.l. fi.in prin.ff.de lib.lega.ꝛ de exactione ſubſequēti allegat tex.in.l.fideicõmiſ.§.ſi rē. ff.de leg.iij.

104 ¶ Apparet inſtrumentum in quo mutuo tibi centum que dico habuiſſe depoſitum a titio ꝛ preſuppoſito ꝙ ille titius eſſet abſens an poſtea titius veniēs ex tali inſtrumento habeat fundatam intētionem ſuā contra illam deponenteꝫ q̄ ita aſſeruit pecuniam eſſe ſuũ quilibet diceret quod non:quia res inter alios acta ꝛc.et ita etiam quia confeſſio facta abſente parte nõ ꝓbat.l.certum.§.ſi quis abſente.ff.de confeſ.in contrarium eſt caſus ſingu.de quo ibi exclamat Bald. in.l.deſiderium.C.de depoſi.quē Bart. nota.in.l.admonendi.ff.de iureiur.

105 ¶ Si feci impenſas in re ſubiecta reſtitutioni:quia forte erat ſubiecta fideicõmiſſo percepi ego heres multos fructus ex iſta re ſubiecta reſtitutioni:ꝛ ēt feci impenſam forte domum neceſſariā in fundo:vel forte feci plantare vineas vult poſtea retinere iſtas expenſas:an computabit impenſas cū fructibus quilibet diceret qđ ſic per.l.ſumptus.ff.de rei vendi.in contrarium eſt glo.ordinaria et ſingularis iudicio meo.in.l.emptor.in glo.magna ad fin.ff.de rei vendicatione.vbi habetur quod regula legis ſumus intelligitur qñ percepi fructus ex re aliena ſecus ſi ex re mea propria ꝙꝙ reſtitutioni ſubiecta.de qua gl.ibi exclamat Ange.

106 ¶ Non valet reſcriptum pape quod concedatur emphyteote ꝙ propter non ſolutum canonem non cadat a iure ſuo

104 ¶ Apparet ꝛc.Ad hoc vide Bald.in rub.C.res inter alios acta in fi.Bar.in l.admonendi.ff.de iureiur.ꝟſicu.etiam q̄ro qđ ſi inſtru.vbi dicit ꝙ ſemiplene ꝓbat.vide tñ glo.in.l.deſideriū.hic all.

iſtud eſt ſingulare dictū Bald.in lege ſi a te.C.de pactis inter emptorem et venditorem.vbi concluditur quod ſi emphyteota ſupplicet pape vt concedat tale reſcriptū quod non obſtante tali reſcripto incidat in commiſſum:quia reſcriptuꝫ fuit nullum:et ideo ſoluas canonem omnino.

107 ¶ Vendidi tibi fundum:ꝛ dixi eſſe liberum ab omnibus decimis. Dic quod intelligitur de decimis extraordinarijs nõ autem de ordinarijs et lucratus fui tres ducatos.iſta eſt ſingularis doctrina Baldi in lege ſiſtulas.§.frumēta. ff.de contrahen.emp.qđ tene menti.

108 ¶ Factus eſt contractus emptionis et venditionis:puta inter te.ꝛ me incontinēti nudo pacto fideiuſſit tertius an pactum nudum fideiuſſoris veſtiatur coherentia contractus forte diceres ꝙ ſic p.l.lecta eſt ff.ſi cer.pe.ꝛ.l.petēs.ꝛ.l. l bonefidei.C.đ pac.vbi pactū nudū veſtitur coherētia ꝯtract⁹ Bal.ſingl'r determinat contrarium in lege ex placito in vl

fꝫ cui⁹ lec. min⁹ ꝓbaret vide ēt Baldum in lege is apud quem et ibi Magiſter me⁹, poſt eum. C.de eden. et per eundem Magiſtrum meū in dicta lege admon. poſt Bartolum cum quo tranſit Antonius de butrio. et Moder. in.c.finali. de iureiur. poſtea reperi Feliñ. qui ſatis late tangit allegando iſtud dictuꝫ in.c. examinata.colū. ſecunda.ꝟ. incÿtum tz ꝛ vide ibi i q̄dā addi.ꝙ plurima ꝯſ. et autoritates in ꝓpoſito alleg.

105 ¶ Si feci impenſas ꝛc.Adde mod.poſt Bal.in lege domus.ff.de leg.j.licet alias ſit regulare qđ expenſe cū fructib⁹ cõpenſentur.vt eſt glo.ordi.Bal.ꝛ doc.in.l.inſulā.§.fructus.ff.ſo.ma.

110 ¶ Teſtator dicit ⁊c. In fi. adde qđ iſtud idē tenuit pau. de ca. in. l. ſi dom⁹. in prin. l vˀ. q̇d ſi dixit lego habitationē.
111 ¶ Quid ſi teſtator ⁊c. In fi. aduerte ꝙ bal. in. l. ſi cui legeť. col. ij. ver. quarto opponiť de leg. j. vť aliquid diſtinguere i iſta materia et quo ad caſuꝫ hic poſituꝫ. ſ. qñ eſt dies incertus. i. ſine cōmenſurata tpis deſignatione ꝓlatus / vt dies mortꝫ grauati vel tertij et tūc loquiť indiſtincte qđ ſemꝑ facit conditionez ⁊ loquitur. l. quibus dieb⁹ §. ij. hic alleg. ⁊ ideo dicit bal. vbi ſupra ſe cōſuluiſſe ꝙ ſi teſtator legat alicui cētū ⁊ poſtea ſubdit que nolo ꝑſtari poſt mortē vxoris mee qđ legatari⁹ interim decedēs nō tranſmittat qꝛ dies mortis incerta hr̃ ꝓ cōditione etiā ſi inſeratur ſoli ꝑſtationi ⁊ ita dicit tenere glo. in. l. ſeius ſaturnin⁹. ff. ad tre. ⁊ ita idiſtincte vť tenere Pau. de ca. l. d. l. ſi cui legeť. §. hic aūt. i ꝑn. vbi rñdēdo ad. l. q̇b⁹ dieb⁹ §. quidā titio. vbi dicit qđ nō refert an verba ꝯditionis opponebanť ad ſubſtātiā vť ad executionē qꝛ nō refert illđ qñ opponiť tp̄s oino incertū qñ euenturū ſit vt eſt tp̄s mortis alicuius nā vt ipſe dicit nō refert legē tibi cū titi⁹ morieť vel ſimpliciter et mandē ſolui cū morietur ad. l. ex his verbis rñdeť ex diſtictione Bal. vbi. ſ. qđ loquiť qñ dies eſt dubius nō aūt qñ eſt omnino incert⁹ vt in caſu nr̃o ⁊ ꝓpterea iſtud legatum tanꝙ cōditionale nō trāſmitteť ad heredes.

tima col. C. de rerum permu. per text. in. l. v. §. ſatis acceptio. ff. de verbo. obli. nō obſtat. d. l. lecta. cum ſimilibus qꝛ reſpōdet ꝙ pacta nuda veſtiūtur contra ipſos contrahentes non contra tertium puta fideiuſſorem quod not.
109 ¶ Statuto cauetur qđ contumax nō reſpondēdo poſitionibus habeatur pro cōfeſſo ſicut etiā eſt de iure communi qñ quis eſt monitus et iuſſus. c. ij. đ cōfeſ. li. vj. q̇d ſi feciſti poſitionem ſeu

112 ¶ Statuto caueť ⁊c. Adđ vltra bal. in. l. ij. C. de iure emphy. in. ij. col. eundē bal. in. l. fi. in. iij. colū. C. de his que pe.

articulum qđ mutuaſti mihi decez ego nolui reſpondere an debeam haberi ꝓ confeſſo forte diceres ꝙ ſic per. d. c. ij. ſꝫ dic ꝙ non debeo haberi ꝓ confeſſo qꝛ poſuiſti ſine tempore et ſi probares ſine tempore non vinceres. iſtud eſt ſingulare dictuꝫ. Bal. in. l. j. l. ad fi. C. ſi plures vna ſententia de quo dicto lucrat⁹ ſui duos ducatos.

110 ¶ Teſtator dicit hoc mđ lego habitationem meā ſic confinatem puta cui coheret ab vna parte ⁊c. et ita confinauit totam domum an videatur legaſſe ſimplicē detentationem vel poſſeſſionē an autem proprietatem ipſius domus. dic ꝙ videtur legata proprietas ſecus ſi diceret lego habitationez talis dom⁹ etiā ſi totam domum confinaret quia tūc ſola habitatio legata videť. iſtud eſt pulchrum dictuꝫ Bal. poſt Guil. in. l. cū antiquites. per illum tex. C. de vſufruc.

111 ¶ Quid ſi teſtator facit multa legata poſtea dicit in eodem teſtamento quod dicta legata volebat preſtari poſt mortem vxoris et ſic poſt diem incertā moriuntur legatarij ante vxorē an trāſmittant dicta legata puta ad heredes eorū videbatur quod ſic quia dies erat adiectus preſtationi nō diſpoſitiōi. l. ex his verbis. C. quādo di. leg. ce. tu diſtingue hoc modo quia aut teſtator loquitur ſine aduerſatiua vt puta volo qđ dicta legata preſtentur poſt mortem vxoris et tunc tranſmittet ad heredes et procedat. d. l. ex his verbis. aut teſtator loquitur cum aduerſatiua vt puta: ſed volo quod preſtentur poſt mortē vxoris mee et tunc redduntur conditionalia et non fit trāſmiſſio. iſtud eſt ſingulare verbuꝫ Bald. literis aureis ſcribendū in. l. ambiguitatem. C. de vſufru. allegat ter. in l. quibus diebus. §. quidam titio. ff. de condi. et demon. quia illa dictio niſi de qua ibi habet naturam aduerſatiue et iſtud non reperies in materia. l. ſi cui legetur. §. hoc autem legatuꝫ. ff. de leg. ij. ideo adde iſtud ibi.

112 ¶ Statuto cauetur quod mulier non poſſit contrahere ſine conſenſu duoruꝫ propinquorum mulier vendidit rē emphyteoticam nō ſeruata ſolennitate ſtatuti quo

tuſi quo caſu cõtractus eſt ipſo iure nul
lus vt habetur in.l.non dubiũ.C.de le
gi.et in.l.ſi q̃s pro eo.ff.de fideiuſ.ꝛ di/
xi plene in.l.prima.ff.de iureiur.an iſta
mulier cadat a iure quia alienauit irre
queſito ſuo propinquo dicite quod non
quia contractus nullus non eſt contra
ctus ar.l.iij.§.condemnetuꝫ.ff.de re iu
di.ita ſingulariter dixit Bal.in.l.ij.C.de
epiſcopa.audien.

113 ¶Tu ſcis quod per conſtitutionem ſe
cundi procuratoris primus eſt reuoca/
tus ipſo iure etiam ſi nihil dicatur de
primo per tex.l.ſi quis cum procurato/
rio.§.fina.ff.de procura.pone quod pri/
mus erat ſpecialis procurator puta ad
vnam cauſam ſecundus erat generalis
puta ad omnes cauſas an per ſecundũ
ſit reuocatus primus tu diceres quod
ſic.contrariũ determinant ſingulariter
domi.de ro.in deciſionibus nouis deci
ſione.cclxxxix.ꝛ rñdent ad.§.fina.
quod habeat locum quãdo vterq; erat
ſpecialis vel vterq; erat gñalis.ſec9 ſi
primus ſpecialis ſecundus generalis
q2 ſpeciei p genus non derogat vt ha/
betur in capi.generi per ſpeciem de re
gulis iuris in.vj.ꝛ in.l.ſeruis vrbanis.
§.6.ff.de lega.iij.ꝛ in.l.ſanctio legũ.ff.
de penis.quod no.

114 ¶Tu ſcis quod ſi compromiſit em/
ptor cauſam ꝛ poſtea perdiderit nõ ha/
bet regreſſum de euictione contra ven/
ditorem.l.ſi dictum.§.ſi compromiſero.
ff.de euic.an ille.§.habebit locũ in de/
ferente iuramentum breuiter dic quod
ſic quia non poterat agere de euictione
iſtud ſingulariter voluit Bal.in.l.mani
feſte.ff.de iureiurando.

115 ¶Uos ſcitis quod eccleſia vltra ter/
tiam generationem vſq; ad infinitũ po
teſt hodie cõcedere in emphyteoſim rẽ
eccleſiaſticam vt habetur in.§.emphy/
teoſim.et in.§.quia vero.in auf.de non
alie.quid ſi eccleſia cõceſſerit in emphy
teoſim tibi vſq; in perpetuum an videa
tur conceſſiſſe vſq; in infinitum an vſq;
ad vitam tuam videbatur dicendum.
quod vſq; in infinitũ propter illud ver/
bum in perpetuum per.l.eum debere.
de ſerui.ruſti.predi.in contrarium de/

ꝛ dicit Pau.conſilio.cccxxvj.quod ſta/
tutum fauens vicino ſuper venditione
facta a vicino eo irrequiſito intelligit
de valida.Et dicit Bald.in.l.filium.§.ſi
quis.ff.de lega.preſtan.quod ſtatutum
terminat ſingulariter Al/ faciens ca dere a iure ſuo ceden/
tem actionem nobili intelligitur de ceſ
ſione al's valida multa ſilia ad hoc ad/
ducit Sand.in.c.ex tenore in verſic.re/
gula de reſcrip.et magiſter meus in re/
pe.l.fina vbi pulchre loquit col.xvij.C.
de iure emphy.faciũt que late habẽtur
per Ludo.cõſilio.ccccxxxiiij.incip.cuꝫ
r iſucide et conſilio.clxxxix.p̃ſens ſtatu
ti particula.ij.col.Alexan.conſilio.xxij.
col.j.in primo volumi.Ancha.conſilio.
cccv.vltra rationes Mari.de ſenis cõ
ſilio.cxxxv.prelatus et que not.pulchre
Alex.in.l.j.§.hec autẽ verba.ff.qd q̃ſq;
iur.dum tractat poſt Angelũ an iudex
poterit qui tulit ſentẽtiam nullã faciet
litem ſuam.

114 ¶Tu ſcis ꝛc.iſtud poteſt etiaꝫ decidi
ex regula que habet quod qui non põt
rem alienare vel de ea libere diſpone/
re non poteſt etiam ſuper ea iuramẽtũ
deferre q̃ bñ examinat p mag.meuꝫ in
l.iij.C.de iure emphy.q.lxxvj.incip.An
emphyteota litigãs ſuper re emphyteo
tica poſſit deferre iuramentum ſine cõ
ſenſu domini ꝛc.

115 ¶Uos ſcitis ꝛc.Adde in primis quod
conceſſio facta in perpetuum videt fa
cta in infinitum per.l.eũ debere hic al
le.nec obſtat qd vbũ in ꝑpetuũ reſtrin
gi debeãt ſcdm ſubiectã materiã:q2 ma
teria patitur quod emphyteoſis etiam
eccleſiaſtica poſſit concedi in infinituꝫ
vt eſt in quotidiano vſu ꝛ qd deri poſ/
ſit in perpetuum.l.donec ſint deſcendẽ
tes in infinitũ.tenet Bal.ꝛ docto.in.l.
etiam.ff.ſolu.mat.aug.ꝛ ibi glo.in auf.
ſi quas ruinas.C.de ſacr.ſanc.eccle.gl.
in.§.adeo inſti.loca.Joan.de imo.in.c.
potuit.in.xj.q.de loc.gl.ꝛ doct.in.c.in p̃
ſentia.de proba.ꝛ ibi Joã.and.Spec.in
titu.de loca.§.vj.ver.vij.et verſic.xiij.
ꝛ ver.xxv.ꝛ Joã.an.in addi.d.ver.xiij.
Bald.in.l.ſi C.de here.inſti.et in auf.

defuncto.ad tertul.ꝛ in dicta auf.ſi q̃s ruinas.Cyn.in.l.liberti.de ope.liber. Barto.in.l.quod dicitur.de verbo obli. ꝛ.l.ſi tibi.§.ſi pactum.de pactis.ꝛ in.l.ſi finita.§.ſi de vectigalib᷒.de dam.infec. ꝛ in dicta.l.
etiam . ꝛ in beri.in prohemio. C.in auf.perpe-
tua.de ſac.ſan.eccle.ꝛ alex.in dicta.l. quod dicitur. in.vj.charta.ꝛ pau.de ca. in conſi.cxxxvij.Secundo loco videtur dicendum quod conceſſio facta in perpetuum intelligatur vſq̃ in tertiam generationem incluſiue intelligendo verbum perpetuum ſm ſubiectaꝫ materiã que habet quod eccleſia in tertiã generationeꝫ poteſt cõcedere emphyteoſim vt in.§.emphyteoſim.in auf.de nõ alie. vel aliter ꝛ tertio caſu videtur quod emphyteoſis conceſſa in perpetuũ ꝛ ſic vltra tertiam generationem nullo modo valeat ex quo fit lege prohibente per.l. ſi libert᷒ minorem.ad ſi.de iure patro. et iſtud poteſt confirmari per doctrinã Barto.in auf.qui rem.C.de ſacroſanct. eccle.vbi dicit quod ſi emphyteoſis cõſueuit concedi in tertiam generationeꝫ quod ſi concedatur in quartam non valet talis conceſſio in totum.ꝛ licet Bal. tenuerit contrariũ in dicta auf.ſi quas ruinas.tamen quo ad caſum noſtrum nihil facit ſecundum diſtinctionẽ quaꝫ facit Alexã.poſt Ioan.de imo.in dicta l.quod dicitur.in vltima colum.de ꝟb. obli.de quo tamẽ vide etiam per Bald. in.l.ſi pupillorũ.§.ſi.ff.de rebus eorũ. ꝛ in.l.quecunq̃.in princip.C.de bonis que liberis.ꝛ in dicta .l.etiam.ff.ſoluto matrimonio.ꝛ Ang.in dicto.§.emphyteoſim.per eundem Ioannem de imo. in.c.ex parte.l vltima charta de feudis per Roma.in.l.prima.§.penul.ff.de ꝟbo.obliga.ꝛ ibidem per Alexan.ꝛ alios ꝛ conſuluit Barto.conſilio incipiente viſa quadam conceſſione.et Ioan.calderi.in conſilio.clxxxij.incipiente:articuli ſuper quibus ꝛc. Aduerte tamen quia videtur quod Paulus de caſtro conſuluerit pro iſto dicto Alberici conſilio.cxxxvij.ſecundum antiquam impreſſionem.

verbo perpetui:quod ſolum intelligit vſq̃ ad ſecundam generationem quia verbum perpetuum reſtringitur ſecundum ſubiectam materiam ꝛ allegat no. in dicto.§.emphyteoſis.Ʒ.allegato ꝛ ſecundum illam doctrinam Alber.conſuluit collegium papienſe quod vobis offero q̃n eſt expediens dicite ergo aperte valet perpetuum ꝛ infinitum vſq̃ ad omnem materiam generaliorem.

116 ¶ Naturale debitum eſt potens ad inducendum compenſationem contra petentem debitum meum ciuiliter ꝛ naturaliter.l.naturales.ff.de actio.ꝛ obliga.l.fideiuſſor obligari.§.fideiuſſor accipi.ff.de fideiuſſo.tamen ſi appoſitum ſit iuramentum per te preſtitum ſuper meo debito ciuili et naturali non poteris contra me opponere compenſationeꝫ de tuo debito naturali:iſtud eſt ſingulare dictum Bald.aureis literis ſcribendum in repetitione.l.ſecunde.ff.de iureiurãdo.lxxxviij.char. quod eſt limitatio ad dictas leges.

117 ¶ Heres minoris ex perſona ipſius minoris leſi poteſt petere in integrum reſtitutionem.l.nõ ſolum.ff.de in integrum reſtitutio.ſed t̃n cõtra vltimã voluntatem non datur in integrum reſtitutio heredi ipſius minori puta ſi minor frater amplius etiam habens curatorem inſtituerit me extraneum in omnibus bonis ꝛ verſimiliter deberet te fratrem inſtituere contra tale factuꝫ teſtamentum non competit tibi fratri heredi ab inteſtato:id eſt qui ſucceſſurus fuiſſes ſi non condidiſſet teſtamentum dico quod non competit in integrum reſtitutio per textum ſingularem in.l. aurelius.§.caius ſeius.ff.de liber.leg. ſed quid erit in donatione cauſa mortis quia donauit mihi extraneo omnia bona ſua Baldus ſingulariter in.c.primo.§.ſacramenta.de pace iura.firman. dicit quod tunc poterit peti in integrũ reſtitutio q: donatio cauſa mortis non eſt mera vltima voluntas et ſic non habebit locuꝫ tex.in dicto.§.caius ſeius. Sed ego reperio Bald.in contrarium in.l.ſi curatorem.C.de in integrũ reſtitutio.in.iiij.colum.vbi dicit quod dict᷒

§.caius ſeius.habet locum etiam in donatione cauſa mortis que equiparatur vltime voluntati ꝛ iſtud magis placet mihi quia donatio cauſa mortis ad ſui confirmationem equiparat̃ vltime voluntati quia confirmat̃ morte vt habetur.in.l.ij.per Bal.ff.de dona.ꝛ per docto.in.l.ij.de lega.j.tamē tene menti doctrinam Bald.in dicto.§.ſacramēta. et vide gloſſaʒ in.l.poſt legatū.in.§.pe.ff. de his quibus vt indignis.

118 ¶Tu ſcis quod prodigo poteſt interdici nec amplius poterit cōtrahere ſine cōſenſu curatoris.l.j.ff.de cura.furio.l.is cui bonis.ff. de verbo.obli.ſed an minori non ꝓdigo poterit iudex interdicere ſi forte timeat inſidias cōtrahentium vt non poſſit cōtrahere talis minor ſine conſenſu ipſiꝰ curatoris vel ſine conſenſu duorum propinquorum dicas quod poterit interdici ſi fundat ſe ſuꝑ dictis inſidijs ipſorū contrahentium non autem ſi ratione ipſiꝰ etatis quia tūc interdictum eſſet nullum.ita ſingulariter dicit Bald.in.c.j.§.item ſacramēta.de pace iura.firman.in vſi.feudo.ꝛ ita me alibi fundaui ſuꝑ inſidijs contrahentium quando feci interdictū vni minori i ciuitate venetiarum et intellige dictuʒ Bald.etiam ſi contraheret cum iuramento quia iuramentum interdicti non valet nec tenet pulchre ipſe dicit in.l.prima.ff.de cur.fu.ꝛ in.l. qui habet.ff.de tu.ꝛ ꝑ Bartolum in.l. is cui bonis.ff.de verborum obligati. vbi vide.

119 ¶Ex iuramento promiſſis regulariter non oritur actio promiſſi niſi liberto.l.ſi q̇s ꝓ eo.ff.de fideiuſſ.ꝛ in.l.vt iuriſiurādi.ff.de ope.lib fallit niſi ab vtraqꝫ parte ſit interpoſitum iuramētum qꝛ iuraui dare tibi decē ꝛ iuraſti dare mihi decē quia reſultat contractꝰ innominatus ſcilicet iuro vt iures.iſtud eſt ſingulare dictum Baldi quod alibi nunquam reperi.in dicto.§.item ſacramenta.ꝛ iſtud non reꝑies.in materia.l.ſi q̇s ꝓ eo.ff.de fideiuſ.ꝛ forte dicit Baldus quod de iure ciuili nō oritur actio ꝛ allegat.l.naturalis.in princ.ff.de ꝑſcrip. verbis.

118 ¶Tu ſcis quod prodigo ꝛc.In fin.adde quod iſtud dictum Baldi ſequitur Aluarotus in.§.item ſacramēta.hic allegato. ꝛ Cardi.alexandrinus ibidem qui allegat.l.ſi quis ſciēs.ff.de contrahē. empti.

120 ¶Habens iuſtam cauſam litigandi debet abſolui ab expenſis.l.qui ſolidum.§.etiam. de lega.ij.vbi plene habetur ꝛ in.l.ſi quis inficiatus depoſiti. Quid ſi ſtatuto cauetur quod victus victori condemnetur in expenſis an tunc an debeat abſolui ab expenſis videbatur dicendum quod ſic quia ſtatutum cōtinēs idem quod ius commune eſt ius commune per ea que habentur.in.c.j.de conſtitu.in vj.ꝛ plene declarat bar. in.l.j.§.lex falcidia.ff.ad l.falci.in contrarium tamen eſt gl.ſingularis qđ immo condemnabit̃ in expenſis in autētico de intro.reis.§.ſancimus. qui eſt.§.primus.de qua gloſſa exclamat Angel. in.l.non ſolum.ff.de rei vendicati.et iſtud videtur verius ꝙ illud quod dixit bal.Zrūū ſentiens i l.terminato.C.de fruc.ꝛ

119 ¶Ex iuramento ꝛc. in iſta materia an et quando iuramentū pariat aliquaʒ actionem vel obligationem de iure canonico vel ciuili vide in.l. prima.de oper.libe. per Bartolum in.l.ſi quis ꝓ eo.in princip. ff.de fideiuſſori.per Innocē. et docto.in.c. nouit de iudic.

120 ¶Habens iuſtā cauſam litigandi ꝛc. Addꝰ quod gloſſa hic allegata eſt in.§.quia vero qui eſt.§.primus in verbo cauſam.vbi idem tenet Angelus et ſequitur Alexan. ibidem.licet Baldus alibi etiam teneat oppoſitum in.l.eos.§.cautionem.in prima columna alias ſecūda.C.de appellationibus.

121 ¶Statuto cauetur quod appella.ꝛc. Adde que dixi in illo notabili vltimo Mattheſilani hic allegato. vbi quedam ſatis bene dixi de priuilegio paupertatis ſaltem per bonas remiſſiones.

litis expenſis:quia cum in caſu noſtro expēſe nō debeantur officio iudicis mercenarij ſed conſdi. ex ſtatuto tunc ſuccedit alia regula quod qn̄ expenſe debentur mihi actione perſonali quia forte promiſerat in inſtrumento expenſas tūc nunquam iuſta cauſa litigandi excuſat ab expenſis.gloſſa eſt que reputatur ſingularis in autētico de iudic.§. oporteret. quam ſumme ponderat Bald.in.l.ſi mulier.§.fi. ff.de leg.iij.

121 ¶Statuto cauetur quod appellans debeat ſoluere certā gabellam alias appellatio ſit deſerta prout vidi multa ſtatuta. quid ſi propter paupertatem non potuiſti ſoluere gabellam.dic quod talis appellatio non erit deſerta. iſtud eſt ſingulare verbum Bald.in.l. ij.§.ſi qs in iudicio.ff.ſi quis cau.vbi dicit ſe liberaſſe vnum pauperem per capitulū licet.extra de cenſi.ꝛ dicit liberaſſe a pena furcarum vide Mattheum de matheſ. in notabilib9 ſuis notabili vltimo.

122 ¶Ubicunq eſt iuramentum nō eſt opus interpellatione quia interpellat pro homine ſicut dies vt ſingulariter dixit domin9 Ant.in capitulo breui de iureiuran. quod no.ad limitationē l.quod te.ff.ſi certum petatur.ꝛ.l.ſi ex legati cauſa.ff.de verbo. obli.vbi habetur quod ad conſtituendum debitorem in mora requiritur interpellatio ſaltem extra iudicialis.l.q̄ rome.§.coheredes. ꝟ.teſtamento in gloſ.notabili.ff.de ꝟb. obligationibus.ꝛ dixi plene in.d.l.qđ te.tamen ſi ſit iuramētum non eſt opus alia interpellatione quod eſt aureum dictum.

123 ¶Noſti quod nemo poteſt conueniri in loco vbi non habet originem vel vbi non celebrauit contractum nam ratiōe contractus bene poteſt conueniri in loco contractus:quia contrahendo quis ſortitur forum.capitulo romana.§.contrahentes.de foro competēti.libro.vj. habetur plene in.l.heres abſens.§.proinde.ff.de iud.tamē ſi tu creditor es bānitus ex patria tua vbicūq inueneris tuum debitorem etiam extra locum originis ꝛ contractus poteris eum conuenire ꝛ non poterit declinare iuriſditionem loci vbi tu bannitus reperiſti tuū debitorem.ita eſt glo.ordinaria ad quā miror Barto.ꝛ Baldū.non animaduertiſſe.in.l.vſuras.C.de ſolu.qui tranſiuerunt non ponderando ibi illā gloſſam ad hoc.

124 ¶Tu ſcis quod prelatus non poteſt repudiare queſita eccleſie ſed bene poteſt repudiare querēda vt habetur plene in capitulo delictum de regu.iur.in vj.an poterit repudiare legatum factū ecc̄lie anteq̄ ſit agnitum forte diceres quod ſic propter regulam ſupradictam in contrarium ſingulariter determinat Bal.in.l.ꝫ iuris.§.ſi curator.ff.de pac. ꝛ allegat text.optime probantem.l.magis puto.§.fundi.ff.de rebus co.vbi eſt tex.quod tutor pupilli nō poteſt repudiare legatum factum pupillo etiā anteq̄ ſit agnitū.ergo pari ratione nec prelatus qui debet eſſe bonus tutor eccleſie:ita inducit Bal.vbi.ſ.

125 ¶Si poſt litem conteſtatam in iudicio pncipalis ſupuenit aliquod emergens vel incidens in illo incidenti vel emergenti non requiritur litis cōteſtatio ex quo proceſſit i ſingulari iudicio. iſta eſt gloſſa ordinaria de q̄ ibi exclamat angelus in.§.illud.in autentico de triē.ꝛ ſemiſ.tene menti propter in integrum reſtitutionem incidētem peti

122 ¶Ubi cūq e iuramētū ꝛc.ad de ant.cor. in repe rubrice de iure in ſtioeſ fectu iuramēti ꝛ lati9 p ma. meū in.l. qđ te. col .ix.ff. ſi cer. peta.h alle.vbi reprobat per qdā pulcra fundamēta opi.alex.tenētis oppoſitū.p cui9 tñ opi.adducit qſdā rōnes . ſed poſtea concludit ꝯtra Alex. ꝛ rñdet ad allegata p eum.

125 ¶Si poſt litem ꝛc. ad hoc vide magi. meum poſt bar.i.l. nam ꝛ poſtea.§. ſi minor h alle.in col. ij.ver.item aduerte in quātū bar. vult ꝯreſtitutio in integrum.

tam per viam contradictiõis & replicationis vbi nõ requiritur alia litis conteſtatio de qua replicatione & contradictione habetur in.l.nã & poſtea.§.ſi minor.ff.de iureiur.

126 ¶Mortuo marito incontinenti vxor nunc vidua eſt effecta concubina vni⁹ ſcholaris natus eſt puer in nouẽ mẽſes an iſte natus infans preſumitur primi mariti an ſcholaris dic quod preſumit mariti ratiõe legitimitatis.ita ſingulariter dicit Bald.in.l.ſi mater.C.de ſuis & leg.& allegatur arg.tex.in.l.marito.ff. pro ſocio & ſpecialiter in.l.miles.§.de functo.ff.de adulte.& aduerte quia eſt diuerſa queſtio ab illa quam ponit Bartolus in.l.gallus.in pncipio.ff.de liberis et poſthumis vbi ponit queſtionem qñ accipit ſecundum maritũ & eſt ẽt diuerſa queſtio ab illa quã ponit Bal.in rubrica.C.de probationi.Ang.in.l.j. eodem titulo.& Bartolus in.l.miles.§.de functo preallega.vbi ſi probatur vxorem alicuius concubuiſſe puta cum decem ſcholaribus tamen pſumitur eſſe mariti fauore legitimatis & matrimonij quia loquitur illa in muliere maritata ego autẽ loquor in muliere vidua.

127 ¶Statuto cauetur quod mulier nubens extra territorium Mediolani non poſſit ſuccedere i territorio mediolanẽ ſi.puelle erat delata hereditas et adiuit hereditatẽ vel ſe imiſcuit puta hereditati paterne poſtea nupſit extra territorium mediolanenſe an perdat talẽ hereditatem dicas quod non quia intelligitur de hereditatibus futuris acq̃rendis non autẽ acquiſitis iſtud eſt aureum dictum Bald. in.l.ſi mater.C.de ſuis & legitimis & lucratus ſui duos ducatos.

128 ¶Antiqua eſt queſtio inter Bartol.& Bald.quanto tempore preſcribatur iuri agendi ad ſupplementum legitime Bartolus in cõſilio quod incipit an iuri agẽdi ad ſupplemẽtuȝ legitime Bartol⁹ in.l.ſi quis filiam.§.finali.C.de in officioſo teſtamẽ.Baldus ibi in dicto §.finali.per pulchras rationes contradicit Bartolus quod immo in tertio

126 ¶Mortuo marito &c.Ad iſtud dictum vide omnino do.maxime alex.Arc.magi.meũ & Barth.ſoci. poſt Bar.i.l.gallus.in prin.hic allega.

127 ¶Statuto cauetur.&c. Adde quod i terminis iſtius ſtatuti. idem ꝙ Bald.in loco hic allega.tennit Roma. in.l.heres per ſeruum.& ibidẽ Aret.in prin.qui refert vnã rationẽ ipſi⁹ Ro.et per autoritates et textus cõprobat iſtaȝ opinionem.ff.de acqui.here.ad idẽ facit & ſic adherẽdo rationi Lud.ro.quia poſtꝙ hereditas eſt adita nõ dicit ampli⁹ de bonis defuncti ſed heredis ſm glo.in.l.j.§.veteres.ff.de acqui.poſ.vbi vide oino p ſcribẽtes i ſpecie de iſta.q.

128 ¶Antiqua eſt qõ &c.In pn.ibi qd immo i tertio anno dic qd imo Bal.& doc. cõiter dicũt nõ tertio ãno ſȝ.xxx.annis & eſt verũ nã ſi finiret tertio anno q̃rela inofficioſi teſtamenti q̃ eſt odioſa eſſet melioris conditionis ꝙ cõditio ex.l.ad ſupplementum legitime que eſt fauorabilis.iſtud clarum ſcȝ vtrũ opinio Barto.vel Bal.ſit verior plene diſputat magiſter me⁹.& elegãter more ſolito in.d. l.ſi qs filiũ hic alleg.&tȝ opi.Bal.cõtra Bar.quã tenent Ang.& oẽs mod.ibi et flo.dicit cõem opi.eſſe ꝯ bar.cõtra quẽ etiã tenet Pau.de caſt.conſi.cxxij.inci. dubis de quib⁹ requiritur vbi dicit hãc eſſe cõem opi.antiquorũ & moder.doct. idẽ tenent Alexã.conſi.cviij.incip.viſo themate & diligenter conſideratis verbis in.ij.columna.et latius in conſilio ccclxxiij. incipiẽte viſis ſubtiliſſimis dubitationib⁹ in pe.& vlti.col.& inquantum Fran.noſter in verſi.adde qd etiaȝ dicit ꝙ preſcriptio quinquennalis non currit filio minori p tota minori etate ſm Bald.in.l.ij.hic per eum alle.et ibi eſt textus aduerte quod preſuppoſita communi opi.pro vera ꝙ.ſ.iſta cõditio ad ſupplementum legitime duret.xxx. annis.& ſic lõgiſſime tpe qd tũc preſcriptio incipiet i minorib⁹ iã adultis per l.ſi.C.eo.tit.in quib⁹ cau.in integ.reſt. & ibidem Bar.& Bal.in.d.l.ij.

129 ¶ An valeat pactũ ꝛc. Ad hoc vide Barto. ⁊ alios omnes in. l. ex facto. §. ſi quis rogatus. ff. ad treb. vbi etiã ꝑ eum quid in dubio et quid ſi recipiatur ab eccleſia an veniant naturales tantum et ꝑc. de anc.

Imo. ⁊ panor. t. c. poſuit. de loc. bal. in aut. ſi quas ruinas. in. iij. col. in pnc. C. de ſacroſanc. eccle. tetigit magiſter meꝰ: licz non examinauerit in. l. ij. col. clxxxiiij. in ver. tertio ſucceſſiue q̃rit. C. ꝺ iure emphy.

130 ¶ Uolo dare vnã cautelã ꝛc. Adde gloſ. in. l. ſiue apud acta & verbo pendente. C. de tranſactio. quam not.

quennio. et idem etiam refert Bald. in. l. nam et ſi. in. §. huius autem. ff. de inoffi. teſtamento. et in aut. preſbyteros. C. de epiſcopis ⁊ clericis. ⁊ oppoſitioni. Bald. ſtare videtur Ange. frater ſuus. l. papinianus. §. ſi conditioni. ⁊ in. l. ſi a domino. §. patre. ff. de petitione here. Adde quod etiam preſuppoſita opinione Bartol. pro vera tamen iſtud quinquennium non currit minori filio pro tota minori etate: ita ſingulariter dixit Bald. in. l. ij. C. in q̇. cau. l inte. reſt. nõ eſt neceſ. quod eſt aureum et menti tenendum ꝓpter differẽtiam inter Bart. ⁊ Baldum quia ſi cadere in illam differentiã res eſſet in periculo propter autoritatem tantorũ in iure aduerſantiũ.

Baldus in. l. j. in. j. colum. C. de bo. ma. ⁊ vide magiſtrum meum poſt gloſ. in. l. ſi pro fundo. hic alleg. colum. iiij. verſ. ſexto no.

131 ¶ Facta eſt donatio ꝛc. Iſtud dictũ fuit prius Lud. ro. ſing. 734. incipi. pone facta eſt donatio.

133 ¶ Tu ſcis ꝛc. Ibi deductis itellige de iure ciuili non autem naturali ſed ciuilis intellectus ſemper eſt ſententie accõmodandus etiam ſi a naturali diſſonet vt in. l. litigator. C. de fruct. et lit. expen. ⁊ ibidem Baldus in fi. ad dictũ Bald. hic alleg. vide barto. in. d. l. litigator. in. j. col. ⁊ in. l. cũ quereretur. §. prediis. de leg. iij.

129 ¶ An valeat pactum quod ſpuriꝰ ſuccedat in emphytheoſi parti ꝯceſſa. forte diceres quod nõ quia nec per pactũ nec per vltimam voluntatem indirecte nec directe põt filio ſpurio relinqui. vt l. j. ⁊ ibi habere. C. de na. lib. tñ dicas cõtrarium hoc caſu quod valebit tale pactum. iſtud eſt pulchrum dictum Bal. in. l. ij. C. de iure emphy. non obſtan. l. j. s. allegata. qꝛ ibi pactum apponebatur in re paterna ſecus autem in re aliena: vt loquimur nos quod tene menti.

130 ¶ Uolo dare vnã cautelã vt ſcias ꝯſulere tuo clientulo ſi fiat trãſactio inter tuum clientulũ ⁊ aliũ facias vt aliquis tranſigẽdo det ſeu tradat res quas dat ſeu tradit vel que erant in cõtrouerſia. Tuus aũt cliẽtulꝰ dimittat ſeu relaxet qꝛ dãs ſeu tradẽs tenet de euictiõe nõ aũt dimittens ſeu relaxans textꝰ eſt ad reus ⁊ not. ſm cõem intellectũ in. l. ſi ꝓ fundo. C. de trãſac. ⁊ hãc cautelã tradidit Bal. vaſallo tranſigendi ſuper feudum in. c. imperialem. in prin. de ꝓhi. feu. alie. per Frede. in vſi. feudo.

131 ¶ Facta eſt donatio in eodem inſtrumẽto pluribus perſonis excedẽs quingẽtos ſolidos quo caſu intelligitur diſiunctum. l. reos. §. cũ ita. ff. de duo. reis et videntur eſſe tot donationes quot perſone. l. ſcire debemus. de verborum obligatio. conſyderabũtur perſone donatarie vt non requiratur alia inſinuatio ⁊ dicũtur plures an autem ſola perſona donantis conſyderetur ⁊ requiratur inſinuatio dic quod ſola perſona donãtis ratione vnitatis temporis ne per indirectum concedatur quod directo ꝓhibetur ar. cum quid vna via. de reg. iur. lib. vj. ⁊ iſta fuit ſingularis doctrina Ioannis and. in addi. Spe. ti. de do. §. j. in additione que incipit plus dicit Simon vicentinus ꝛc.

132 ¶ Si probo percepiſſe fructꝰ alicuiꝰ agri preſumitur quod toto anno poſſederim illum agrum. iſtud eſt ſingulare dictũ Bal. in addi. Spec. in tit. de ꝓba. ver. ſed quero qualiter. quod eſt notandum propter preſumptiones.

133 ¶ Tu ſcis quod fructꝰ intelligunt deductis expẽſis. l. fructus. ff. ſolu. matris

monio quid de bobus emptis gratia cu
rendi terram ⁊ ſeminandi eam ſi perdã
tur an tales impenſe deducãtur de fru
ctibus dicite quod nõ iſtud eſt pulchrũ
dictum Baldi in.l.ſecunda ad finem.
C.de fructi.⁊ lit.expen.quod eſt quoti
dianum in ruſticis.

134 ℭ Tu ſcis quod titulꝰ excuſat in ma
lefidei poſſeſſore a fructibus percipiẽ
dis.l.ſi fundum.C.de rei vendi.quod ta
men ſingulariter limita niſi poſſediſſes
mala fide rem minoris etiam cum titu
lo quia tunc teneris etiam de percipiẽ
dis.glo. eſt notabilis in.l.patri.§.pre
dium.ff.de mino.quem forte non repe
ries alibi.

135 ℭ Clauſula motu proprio in principe
non poſſet eſſe maioris importantie ⁊
vtilitatis.capitulo ſi motu proprio.de
preben.in.vj.adde quod ſi reſcriptum
principis ſit geminatum vt quia bis re
ſcripſit ſuper eodem facto iſta gemina
tio eſt tãte importantie vt illi clauſule
motu proprio equipolleat dictũ eſt au
reum Bald.⁊ menti figendum in.l.nec
damnoſe.C.de pre.impera.offe.

136 ℭ Feci legitime excuſſionem contra
principalem poſtea pendente iudicio
contra fideiuſſorem ſuperuenerunt bo
na ipſi principali an de nouo cogat̃ red
dere ⁊ excutere ipm principalẽ videbat̃
dicendum quod ſic:quia ceſſauit ratio
paupertatis ergo ea finita videbatur fi
niri effectus ſubſequens.ar.l.titio ſeio
§.vſuras.de lega.ij.in contrariũ ſingu
lariter determinat Bal.quod nõ teneat̃
facere nouam excuſſionem ex quo legi
time fuit inchoatum iudicium cõtra fi
deiuſſorem et tertium poſſeſſorem.l.p
emptoria.C.ſenten.reſcin.non poſſe be
ne facit tex.in.l.in pupillo.ff.de ſolu.

137 ℭ Donatio ſimpliciter facta filiofa
mi.vel inter ꝯiuges cõfirmat̃ morte do
nãtis.l.donatiões q̃s parẽtes.C.de do.
inter vir.⁊ vxo.⁊.l.ij.C.de inoffi.don.ta
men aduerte quia ſi facta propter bene
merita ad hoc vt valeat donatio debe
bũt plene probari bene merita nec ſta
retur tali aſſertioni inter tales ꝑſonas
prohibitas vt plene declarat Barto.in
l.ſi forte.de caſt.pecu.in.l.tantum.ff.de

135 ℭ Clauſula motu proprio ⁊c.Adde.ꝙ
dictum baldi hic alleg.extollit Lud.in
l.ſi vero.in.§.de viro.in.31.fal.ff.ſo.ma
tri.Car.alexã.in.c.per tuas.in.iiij.col.
de diuoꝛ.Alexã.in.l.iij.in prin.ff.quod
quiſqꝫ iu
ris. Addẽs
Joan.and.
et alios in
c.porrecta
de cõfirma
tione vtili
vel inuti.ꝙ
geminata
cõceſſio in
telligit̃ ex
certa ſcien
tia ꝯceden
tis licet mo
der. tenue
rint contra
rium in.c.
ſi qñ.in pe.
colũ.de re
ſcrip.pon
derantes v
bum ſolũ poſitũ in.c.ſi motu ꝓprio.de
preben.lib.vj.ꝙ ſm Ant.ſicu.in tracta
tu ſuo de v̄bis geminatis in ſexto caſu
intelligitur recipere interpretationẽ a
iure ꝑ ea que not.in.c.ſufficiat.xxvij.q.
ij.⁊ in.c.nullã.xviij.q.ij.⁊ ideo dixit Lu
do.illum textum limitari modo predi
cto in.d.§.de viro.fal.xxxj.

proba.tu dic quod ta
lis donatio non firma
bitur morte quia quod
potui nolui ⁊c.iſtud eſt
ſingulare dictum Ange.
in.l.ſi donatione.C.de
colla.poſt gloſſ.et Ludo
ui.Roma.non reperi ali
bi.et ideo ſitis cauti ad
fieri faciendum iſtas do
nationes quia ſi nõ ſint
benemerita non appo
nerentur talia verba ne
impediretur confirma
tio poſt mortem.

138 ℭ Si ꝓcurator ad exigẽ
duꝫ probaret per teſtes
ſuum mandatum tamen

137 ℭ Donatio ſimpliciter ⁊c.Adde quod
iſtud dictũ Anto.tenent Rapha.Pau.⁊
alex.in.d.l.ſi donatiõe hic alleg.qꝛ ex q̃
donãs põt reuocare ⁊ non reuocat cẽſe
tur ꝑ mortẽ donare ꝑ fictionẽ autẽ non
preſumit̃ vñ reſultat ficta volũtas ꝯtra
quã nõ admittit̃ ꝓbatio in cõtrariũ vt
latius ꝑ eos.⁊ mag.meũ ibidẽ.Not.tñ
ꝙ ſi aliqs donat alicui ꝓ meritis ⁊ eſt ꝑ
ſona cui etiã ſine illis donare poterat ſi
inſtrumẽtũ dicit de meritis ꝓbat.ſecꝰ ſi
merita de neceſſitate reqrebãt̃ ita bar.
in.l.ſi forte.ꝑ illũ tex.ff.de caſt.pe Old.
cõſi.ccxxvj.qdã eps.iiij.col.etiã ſi ſuꝑ
meritis eſſet iuratũ vt ꝑ Alex.egregie
in.d.l.ſi donatione contra Bal.ibi.

138 ℭ Si ꝓcur.⁊c.Add ꝓcur.ſimplicit̃ ad

exigēdū nō pōt recipere ſolutionē a debitore ēt volēte vt p bar.in.l.nō ſolū.ff.ſol.ma.vbi ēt Alex.z alij bar.ſequit̄ pe.de ancha.in.c.in noſtra.de iniur.

139 ¶ Quanq̄ ꝛc. De iſto verbo ꝯuenit facit regulā ma.me⁹ q̄ ſi eſt poſitū in inſtrumento intelligit̄ p ſolēnez ſtipulationem. z idē de v̄bo ꝓmiſit quā regulam limitat ſex notabi. modis z in vltima limitatiōe refert debitor non cogeret̄ ſoluere tali procuratori niſi oſtendat inſtrumentū de mandato etiam ſi probaret per teſtes quod habeat mandatum ad recipiendū ſolutionem iſtud eſt aureum dictū Bald. ſemper notandū in.l.falſus.C.de furtis.

139 ¶ Quanq̄ verbum conuenit repertū in inſtrumento publico non importet ſtipulationem ſed z ſequit̄ dictū Bald.hic alle.in.l.lecta.col.v.z.vj.z de intellectu.l.cum oſtendimus.§.fi.ſe remittit ad Barto.z doc.i.l.j.§.fi.ff.de ver.obli.

141 ¶ Si paraphernalia ꝛc. Ad hoc vide.l.hac.l.in fi.C.de pac.cōuen.quomodo ētiā ꝓbet̄ bona etiam ꝯſumpta vide no.per Bart.in.l.quo ad preſens.C.de murile.lib.xj. Quid autem ecōtra ſi mulier conſumit res dotales eſtimatas an hoc ſit periculo in.l.ſi eſtimatis.z quot ibi Bal.z imo.ff.ſol.ma.

142 ¶ Maritus reliquit vxorē ꝛc. Uide Bal.in.l.decreto.C.de infa.z dic quod dictū hic alleg.eſt in.d.l.deo nobis.in prin.col.iij.verſi.iuxta predicta querit̄.

143 ¶ Mandatū ꝛc. Et quod mandatum morte mandantis fauore dotis etiā re integra nō finiat̄.tz ēt Lud.ro.in.l.ij.ff.ſol.ma.alle.no.per Bal.in.l.ſi ego.in.§.j.z i.l.in mandatū.hic alle.z vide q̄dno.Bal.in.l.ſicut.C.de ac.z ob.z in auť.ſi q̄ mulier.l vlt.co.C.de ſac.ſan.ec.faciūt q̄ plene dicit bal.nouell⁹ i ſuo trac.dē dote.char.xj.z Io.cāpegi⁹ ēt in ſuo tra.de dote.q.xc.z.xcj.i.j.p̄te.z ad hoc vide ēt bal.in.l.j.in.ij.col.in rep.C.de ſan.eccl.z bar.in.d.l.ſi ego.in prin.z in.l.ij.§.fiñ.ff.de dona.z in.l.ſi cōſtante. in.ix.q.j.q.p̄ncipalis vbi ēt p mag.mcū.ff.ſo.mat.

pactum nudum ſm Barto.communem opi.in.l.lecta eſt.ff.ſi cert.peta.tñ ſi tale verbum conuenit reperiatur apud acta tūc calore iudicij importabit ſtipulationem.iſtud eſt ſingulare dictū Bal.quod forte nō reperies alibi in.l.ſciendū.in ij.lect.ff.de ver.obli.arg.l.cum oſtendimus.§.fi.ff.de fideiuſſo.tuto.

140 ¶ Statuto cauetur quod poſt decennium non poſſit peti executio inſtrumēti cautela eſt vt agat̄ via ordinaria dando libellum vt litis conte.ex ipſo contractu contentio in inſtrumento poſtea producatur inſtrumentū non per viam executionis ſed per viā probationis qꝛ preſcriptio ſolum obſtat executioni nō aūt ꝓbationi ita inſtruit te Bal.in.l.ij.cum.l.ſeq.ff.qd̄ falſo tuto.autore.

141 ¶ Si paraphernalia contrita ſint ad vſum cōmunem mariti z vxoris prout cōmuniter fit quia vtuntur in ipſa domo poſtea ſoluitur matrimoniū an mulier poſſit petere pretium z eſtimationē tempore illorum doctorum dicite quod non ſed talia qualia reperiuntur eſſe contrita debent ei reſtitui iſtud eſt notabile dictum Bal.per illum tex.in.l.de his.C.de dona.inter virum z vxorem.z optime vltra eum ꝓbatur in.l.plerūq̄.in prin.ff.de iure do.

142 ¶ Maritus relinquit vxorem ſuā dominā maſſariam z vſufructuariam donec caſte et honeſte vixerit et vitam vidualem ſeruauerit.i.quoad ſteterit vidua mulier ingreſſa eſt monaſteriū an pereat tale legatum videbatur q̄ ſic qꝛ non amplius vidua ſcilicet monacha z habitum vidualē depoſuit in contrarium determinat bal.quod immo cōſequitur legatum.l.deo nobis.C.de epiſ.z cle.quia ita ſeruatur honor teſtatoris etiam plus in illo habitu monachali qꝛ teſtator ſolum intellexit ne tranſiret ad ſecunda vota non autem videtur prohibuiſſe vt mutetur deo vt ibi.quod dictū forte non eſt alibi.

143 ¶ Mandatū regulariter finitur morte §.recte inſtit.man. vidiſtis plene in.l.eius qui in prouincia.ff.ſi cer.pe.pone quod dediſti mandatum procuratori de donando et ſoluendo dotem de tuo pa

trimonio alicui puelle an morte finia-
tur tale mandatum vt poſt mortẽ poſſit
procurator ſoluere ⁊ exequi dictum mã
datum.caſus eſt ſingularis quod ſic in
l.ſi ego.§.j.ff.de iur.do.quẽ text.ad om-
nem piá cauſam extendit Bal.in.l.man
datum.C.mand.

144 ¶ Quamq̄ mulier regulariter poſſit
eſſe teſtis.l.ex eo.ff.de teſti.preter quã
in teſtamento.l.qui teſtamẽto.§.mulier
ff.de teſta.non tamen diſputo de iure ci
uili ⁊ canonico de criminalibus quia
de iure canonico non poteſt eſſe teſtis
in criminalibus capitu.forus.§.teſtes.
de verbo.ſignificatio.ſecus de iure ciui
li.d.l.ex eo.Tamen in contractibus nõ
eſt differẽtia quin etiam poſſit eſſe te-
ſtis tamen fallit in ſcriptura priuata
in qua mulier nõ poteſt eſſe teſtis iſtud
eſt ſing.dictum Bald.in.l.ſcripturas.C.
qui po.in pig.habe.

145 ¶ Tu ſcis quod enumerantur centuʒ
priuilegia et vltra que dantur in fauo-
rem dotis in.l.j.ff.ſolut.matrimo. An
conditio que datur pro parapharnali-
bus ad condicendum pretiũ paraphar-
nalium quando pretium debetur mu-
lieri.ſit priuilegiata et habeat priuile-
gia ipſius dotis.dicite quod non.gloſſ.
eſt ſingularis et aurea in.l.ſi ego.§.dot.
de iure dot.

146 ¶ Decidi ſemel pulchram queſtio-
nem.quidam conduxerat molendinum
cũ pacto quod teneatur refectare quia
erat deſtructum refectauit cõductum ⁊
poſtea caſu fuit diruptum an etiam de
nouo teneatur refectare ipſe conductor
dicite q̄ non quia intelligitur de prima
refectiõe.l.boues.§.hoc ſermõe.de ver
bo.ſignifica.⁊ poſtea reperi Bald.in ter
minis decidentem hanc queſtionem in
l.licet.C.loca.et allegat text.in.l.fidei-
cõmiſſa.§.ſi quis decem.de lega.iij.qui
tex.optime probat.Idem cõcludit Bal.
quod niſi locator reapt[illegible] mittetur pẽ
ſio conductori.l. ſi me[illegible]s.§.vis ma-
ior.ff.locati.

147 ¶ Commiſſa queſtio titio tanq̄ in ar
bitrum ⁊ arbitratorem ipſe titius pro-
nuntiauit dicendo ego titius arbiter ⁊
arbitrator ita pronuncio ⁊c.an in dubio
vt arbiter an vt arbitra-
tor videatur pronuntiaſ
ſe maxime eſt importan-
tie dic quod tanquam
arbitrator pronuntiaſſe
videtur ita ſingulariter
dicit Bald.in.l.non co-
dicillum.C.de teſtamen.
quod tene menti perpe-
tuo.

144 ¶ Quamquam ⁊c.Adde quod dictuʒ
bal.videtur probari in illo tex.l.ſcriptu
ris.in fi.in verbo virorum.ſecus videt̃
in alia ſcriptura priuata in qua nõ con-
tenditur de potioribus in pignore vel
hypotheca
ſcdm Ale-
xã.in apo.
ad Bal.in
d.l. ſcriptu
ras.lʒ bal.
loquatur i
ſcriptura p̃
uata cõfeſ-
ſata etiam
ſine ſubſcri
ptiõe teſtiũ
pro cuius dicto facit.l.j.⁊ quod ibi bar-
to.in fi.ff.de legi.in cõtrarium facit gl.
no.in cle.j.de reſcrip.⁊ quod dixit Ale-
xã.poſt Bar.in.l.j.ff.de ver.ſig.

146 ¶ Decidi ſemel ⁊c.Uide Bar.in.l.co-
tẽ.ff.qui maximos.in.vij.q.ff.de publi.
melius per Jo.and.quem omnino vide
in addi.Spec.in tit.de loca.§.poſtq̄ in
addi.magna.⁊ vide magi.meum in rep.
l.quo minus char.xj.co.j.ver.quid autẽ
ſi aliquis.ff.de flumi.

147 ¶ Commiſſa eſt queſtio ⁊c.Adde quod
melius ⁊ cautius videtur ſenſiſſe Bar.
in.l.ſi ſocietatem.§.arbitrorum.ff.pro ſo
cio vbi dicit q̃d ad cognoſcendum vtrũ
quis proceſſerit vel iudicauerit vt arbi
ter vel arbitrator quod inſpicienda eſt
forma procedendi ad quam reſpect⁹ ha
beri debet.Si enim ſeruauit formalia
vel ſubſtantialia iudicij vt quia fecit li
bellum produci litem conteſtari ⁊ ſimi-
lia et tunc videtur elegiſſe viam arbi-
tri et per hoc non poterit ab eius ſen-
tentia appellari nec reductio peti.et
quod vltra eſt non poterit poſtea ad vi-
am arbitratoris redire/ vt determinat
Specula. in titu.de arbitrijs.§.differt.
verſicu.quid ſi compromiſſum.⁊ eodem
modo Bartolus.vbi ſupra quos refert
et ſequitur practicus Papinia.in for-
malis.quo agitur ad penam ex compro
miſſo.in gloſſa.in verſiculo.terminandi
de iure.in ſecunda colum.verſicu.vlte-
rius queritur.

148 ¶ Deportati ꝛ illi bāniti qui equiparātur deportatis poſt bannum poſſunt agere ex contractibus iuriſgent. et erit proprium nec auferetur a fiſco per text.in.l.ſi tibi mandauero.§.is cui⁹ ff.man. ſed illo mortuo quid fiet de illis bonis an veniet fiſcus vel venientes ſub inteſtato dic quod eo mortuo tanquā vacantia occupabit fiſc⁹ bona poſt bannum acquiſita .ita ſingulariter dicit Bald.in.l.eius qui §.j.ff.de teſta.

149 Mos puerorum ꝛc. Ad hoc vide Lud.ro. ſing.xix. inci.an ꝯſuetudo reprobata ꝛ plenas remiſſiões quas ibi dedi.

149 ¶ Mos puerorum bononie eſt quod ludāt ad lapides prout eſt ſi eſſet perusij. vnus interficit alium cum lapide an debeat puniri pena mortis Petr.de ancha.in.c. cum venerabilis.de conſuetu.dicit ſe alias euaſiſſe vnum pueruꝫ bononie a pena mortis ꝑ glo. in.d.c.cum venerabilis. qui dicit quod conſuetudo etiam iniuſta excuſat a pena temporali ꝛc.et eſt alia gloſ.valde notabilis in capitu. ſane.de temp.ordi.tu vide gloſ. et que ibi ponuntur remiſſiue.l.ex conſenſu.§. fi.ff.de appel.

150 ¶ Mandatum fuit factum a principe puta capitaneo armorum quod non prelietur cum hoſtibus.iſte capitane⁹ ſpreto mādato preliatus eſt ꝛ tamen res bene ſucceſſit puta quia rupit hoſtes an debeat aliqua pena plecti dic quod plectetur pena mortis vel capitis etiaꝫ ſi res bene ſucceſſit.caſus eſt multum ſingularis ꝛ notabilis in.l.iij.§.in bello.ff.de re mi. ꝛ ita fecit alias dominatio venetoꝝ cuidam capitaneo.Sed tu aduerte qꝛ ego limitarem niſi ex aliqua noua cauſa ſu peruenientе vel etiam veteri que cauſa latebat principi ſi talis capitaneus contrauenerit mandato allego tex.ſingu.in.l.hominē.ad fi.ff.māda.vbi optime probatur ex illo tex.hoc quod perpetuo tene menti.

151 ¶ Statuto ciuitatis ꝛc. Adde ꝙ iſtud dictum poniť no.xlij. inci.Si ſtatuto caueť vide ꝗ ibi dixi.

151 ¶ Statuto ciuitatis cauetur ꝙ de tali mutuo vel ſolutione nō poſſit fieri probatio niſi per inſtrumentum pone probaui per teſtes et pars non contradixit nec etiam iudex an valebit ꝓbatio dic quod ſic bal.ſingulariter in.l.certi condi.§.quoniam.ff.ſi cer.pe.

152 ¶ Uolo dare nouam cautelā forte inauditam mutuaui tibi centum.ꝛ in fin. inſtrumenti ad omnem litem decidendam dicitur quod detulit mihi iuramētum an vera eſſent contēta in inſtrumēto ꝛ iurauit creditor qđ ſic prout audiuiſti formam bar.in.l.ij.vbi dixi.ff.de iureiur.an iſto caſu tu debitor poteris opponere exceptionē nō nu.pe.j.bienniū diceres ꝙ ſic quia iuramentum regulatur ſm naturam principalis contract⁹. l.fi.C.de non nu.pe.in contrarium dic ꝙ nulla poterit opponi exceptio etiam nō nu.pe.ita ſing.dicit Bal.in rep.d.l. ij.ff.de iureiu.ꝙꝙ nō ponat exemplum nō nu.pe.vbi dicit non ſolū inſtrumentum habebit executionem paratem ſed etiam nullo caſu poterit infirmari tale inſtrumētum tanꝙ ſit deciſa res iureiu.quo caſu amplius nō queritur:vt.l. nō erit.§.dato.ff.de iureiur.ſꝫ ſi iuramētum fuiſſet mihi delatum ex interuallo ſuper dicta exceptione non nu.pe.amplius non queritur.vt.d.§.ergo.cum cōtractus valeat qñ opponitur in fin.inſtrumenti.vt vidiſti in.d.l.ij.non poterit amplius [illegible]oni dicta exceptio.ita declarat Bald.vbi.s.non obſtat.tex.in d.l.fi.C.de non nu.pecu.quia loquitur de iuramento aſſertorio ꝛ confirmatorio contractus non loquimur de deciſorio.et ita non obſtat quod not.quia eſt nouum ꝛ ab alijs non dictum quod re-

porta.ad.l.ſi ex cautione.C.de non numera.pecu.

153 ¶ Facta eſt pax inter duos principes ſeu cōmunitates habentes ſeu obtinētes locū pncipis facta ſunt capitula vt reſtituant ablata particularib⁹ ciuib⁹ an iſtis reſtitutionibus q̄ debēt fieri vigore iſtorū capitulorū opponi poſſit de regula dolo petis qd reſtitutur⁹ es ꝛc. breuiter dicas qd poterit opponi.iſtud eſt ſingu.verbum Bald.ꝛ aureum ꝛ mē ti tenendum in.c.j.§.poſſeſſores.de pace conſtan.in vſi.feu.

154 ¶ Statuto cauet ꝙ mortua vxore maritus lucratur dimidiū dotis que ſtatuta ſunt multum honeſta propter onera infinita que ſuſtinet maritus quo caſu valet ſtatutū.c.raynutius.de teſta.quid ſi imperator cōceſſerit mulieri vt poſſit libere cōdere teſtm̄ an tunc videt reducta mulier ad ius cōe vel tenebit ſeruare ius municipale vt dimidiā relinq̄re teneatur.dic ꝙ deberet ſeruare ius municipale q̄ intelligitur qd poſſit libere teſtari ſalua tamen portione ſtatuti iſtud eſt ſingulare dictū Bal.in.l.ſi q̄ń. in prin.C.de inoffi.teſta.qd no.ꝑpetuo q̄ poſſet ſepe venire in facto ego credo ꝙ ſic.in.l.ſi nondum.C.de fur.

155 ¶ Tu ſcis ꝙ ſocius habet priuilegiū vt nō exigat ſub alio ſocio vltra quā facere poſſit:vt.l.ſunt q̄ in id qd.ff.de re iudi.cum ſi.q̄d de colono partiario conuento a dn̄o.dic quod cum ipſe dicat ſocius dn̄i non poterit ab eo exigi vltra quam facere poſſit.ſ.deducto ne egeat iſtud eſt ſingulare verbū Rapha.ful.qd nunꝙ̄ reperi alibi in.l.ſi merces.§.vis maior.per illum tex.ff.loca.

156 ¶ Cōtra preſumptionē iuris ꝛ de iure nō admittitur probatio in contrariū niſi per cōfeſſionē partis:vt eſt glo.no. in aut.de equa.do.§.illud.ꝛ Cy.ꝛ bald. in aut.ſed iā neceſſe.de dona.añ nupt. ptāe poterit cogere eū iureiurando ad cōfitēdū puta ſi velis facere poſſis aſtringere eū iuro.breuit dicas ꝙ nō poteris cogere iſtud eſt aureū dictū Bal.in rcpe.l.ij.in.xviij.col.ff.de iureiurā.alleg. text.quē dicit eſſe ſingu.in.l.in contractibus.§.illo vẓ.C.de non nu.pecu.qd eſt aureis literis ſcribēdum.

157 ¶ Un⁹ ſoci⁹ noſter dedit mihi materiam cogitandi ꝛ limitādi pulchre illū ſingulare qd .ſ.dixi vcẓ Bart.in.d.l.ſi ſeru⁹. ff.de cōdi.fur.vbi dixit ꝙ qñ vēditor dicit ſe tm̄ velle teneri de ſuo dato ꝛ facto qd tñ tenetur ex perſona ſui autoris de quo dicto exclamat Lu do.roma.in.l.ſtipulatio iſta.ff.de ꝟ.obli.tñ intelligatis Bar.ꝛ limitetis in autore vniuerſali:q̄ ſi autor me⁹ fuiſſet particularis ita qd ipſe mihi vēdidiſſet.poſtea ego tibi vēdidi ꝛ dixi me velle teneri ex meo dato et facto ꝛ ſine taxatiua tm̄ tñ nō tenebor ſi euincatur ex facto autoris mei puta q̄ ipſe fuiſſet qui alienaſſet vel ſeruituteẓ impoſuiſſet.iſta eſt gloſ. ſingu.a nemine relata ad illū tex.in.l.ſi cū fundū.ff.de verb.ſig. 157 ¶ Un⁹ ſocius ꝛc. Iſtd dictuẓ ponitur.ſ. no.xxxj.in ci.ſepe iſtū quotidie.

158 ¶ Si res vēdita ſit vitioſa poteſt pro redhibitoria redhiberi vt in toto libro de redhibitoria Sẓ quero an illud qd dicitur in venditione habeat locum in permutatione quaſi ſi res permutata ſit vitioſa an poſſit redhiberi. breuit dicite ꝙ habebit locum in permutatione.tex.eſt forte ſingul.in.l.ſciendū.la.j. §.deinde.verſi. emptor. ff.de edi.edic.

159 ¶ Egi quanto minoris contra te modo res erat quaſi inutilis adeo ꝙ ꝑ nihilo emiſſem an poterit iudex te condemnare

160 ¶ Volo docere ⁊c. Adde qđ Bal. i §. in frumēto. hic alle. no. in ꝓpoſito ꝙ qui habitat domū alienā tm̄ videtur de fructu percipere quantū eſſet daturus ꝑ ꝯceptione. ⁊ vide oīno doctorez meū ibi q̇ i hac mate. diſtiguit ꝑ tres caſus. ⁊ addit multa memoratu digna i prima ⁊. ij. co. Et adde ꝙ ꝓ dctō barto. cōſuluit Alex. cōſil. cccccj. ſcđz vnicum numerū inci. viſo ꝓceſſu cauſe ꝯtētis corā arbitris licet aliꝰ tenuerit Cy. i. l. excepto. C. loca. vbi tz ꝑ illū text. qđ imo habitator teneatur preſtare pēſionē ſolutam ꝓſtari ſꝫ forte iſte text. ſcđz doctorem meum vbi. ſ. poſſet itelligi ſcđm illū. 163 ¶ Tu ſcis ꝙ ante quā ⁊c. In fin. adde ꝙ idē tenuit Bart. in. l. ſi creditor. §. queriꝰ. i fi. ff. de diſtra. pig. vel

in redhibitoria quilibet diceret ꝙ non: qz ſententia iudicis debet eſſe cōformis libello. l. vt fundus. ff. cōi diui. c. lz hely. de ſimo. in ꝯtrariū eſt caſus ſing. in. l. boues. §. aliqñ. de edi. edic. qđ tamen ſingulariter limitat Ang. ibi ſi modo egiꝙ̄to minorꝫ. j. mēſes ſex ⁊ ſic nūc habebis aliud ſinglare vbi ꝙ̄to minoris expirat ſex mēſibus ꝯ. l. j. ⁊. ij. C. de edi. ac. ſꝫ iſtud non eſt mirabile qz ex quo iudex omittat illam quanto minoris et amplectiꝰ redhibitoriā: tunc redhibitoria ſolum durat ſex mēſibus. vt in iuribus. ſ. alleg.

160 ¶ Volo docere ad formandum libellū contra ſingulariter inhabitantes domos alienas. qz debes agere cōditione ſine cauſa ꝯ inhabitātez ad tantā penſionē quantam cōducturus fuiſſet ipſe inhabitans: nō aūt quāti locaturus fuiſſes quia tūc ſuccumberes: l. ita ſinglr̄ dicit Bart. l. l. ſumma. §. in frumēto. ff. de ꝯditio. inde. qđ dictuz pōt optima rōne defendi: qz cōditio ſine cauſa debetur in eo in quo es factꝰ locupletior. l. ſi eū ſeruum. ff. ſi cer. pet. ſolum eſt factꝰ locupletior intm̄ quanti cōducturꝰ fuiſſet qz tm̄ tibi abeſſet nō quāti locaturꝰ fuiſſes: qz plus forte locaſſes alteri quod dictum eſt aureum.

161 ¶ Si pater naturalis filiū in teſtamēto vel etiā in quolibet alio inſtrumēto nominat ſine alia edictione naturalitatis videtur filiū legitimare propter matrimonium preſumptū inter amaſium ⁊ amaſiam aut. ſi quis. C. de naturalibus liberis. ſꝫ pulchra dubitatio eſt q̇d ecōtra an mater naturalis ita nominās filium ſimpliciter dicatur filiꝰ legitimatus dic ꝙ nō: quia tunc ceſſat ratio preſumpti matrimonij cum non ita de facili preſumaꝰ amaſium conſentire ſicut ecōtra dictum eſt ſingu. Ange. in. d. aut. item ſi quis.

162 ¶ Statuto caueꝰ ꝙ mulier vel minor ſine conſenſu duorum ꝓpinquorū non poſſit contrahere quid ſi minor ſe maiorem iurauerit. ⁊ ſic cōtraxerit ſine ꝯſenſu ꝓpinquorum an nō obſtante tali iuramento poterit dicere cōtractum nullum quilibet diceret ꝙ nō per text. in. l. ſi alteriꝰ. C. ſi minor ſe maiorē dixe. vbi minor iurans ſe eſſe maiorē: quia mentitus eſt: nō pōt venire contra illum cōtractum. in cōtrarium ſimpliciter determinat Jo. an. in addi. Spe. tit. de ſen. §. vt aūt. in addi. que incipit ⁊ hec etiā vz quod poſſit dicere contractum nullum nō ſeruata ſolēnitate iuramēti. de quo dicto exclamat Lud. ro. in cōſilijs ſuis conſil. xij. ⁊ reſpōdent vterqꝫ eorum ad l. ſi alteriꝰ. quia loquitur quādo minor vult venire per beneficiū reſtitutionis in integrum a qua excluditur per iuramentum mēdacij. ſecus ſi veniant per viam nullitatis q̄ limitatio eſt aurea et menti tenenda: ⁊ a nemine animaduerſa in preelleg. l. ſi alterius.

163 ¶ Tu ſcis ꝙ anteꝙ̄ ꝯueniatur ad hypotecariā contra tertium poſſeſſorem neceſſaria eſt excluſio in perſona cōtra principales debitores. aut. hoc ſi debitor. de pigno. ⁊ i corpore vnde ſumitur pone nunc talem caſum habebā defunctum obligatum ad centum pro quibꝰ hypotecauit mihi fundum. poſtea reliquit tres heredes: vni fuit adiudicatꝰ totus fundus ego ꝯtra ipm̄ hypotecaria ad aduocādum fundū an poterit op

ponere de excuſſione fienda cōtra here des obligatos perſonali actione q̇libet diceret quod ſic p aut.hoc ſi debitor.in contrarium eſt caſus ſingu.ꝛ ibi glo.et Bar.in.l.mulier.ff.qui potio.in pig.ha beant.qui tex.etiam hodie procederet. de quo exclamat Ludo.ro.in conſi.ſuo cccclix.

164 ¶ Poſt ſex mēſes egi redhibitoria ꝙ caſu ſuccubui an poſtea potero redire infra annū ad quanto minoris videba tur dicendū quod non.quia ſi mihi cō petant duo remedia diuerſa:ꝛ eligēdo incompetens ꝛ inutile videor mihi pre iudicare in vtili.vt eſt tex.l.l.fi.C.de co dicil.in contrariū ſingulariter determi nat Bald.in.l.ſi predium.C.de edil.act. qꝛ non poteſt dici dictū quod communi preſcriptione erat ſublatū.quod eſt val de notandum.

165 ¶ Emi a pluribus mercatorib⁹ qui for te venerant ad iſtam ciuitatem ſenax centum equos vel boues.ꝛ ab omnib⁹ emi ſimul poſtea duo vel tres aufugiūt ꝛ equi venditi reperiuntur morboſi an alij ſocij qui reperiūtur in ciuitate ſena rum teneantur inſolidum:videbatᷣ di cendum quod non per textū in.l.ſi cum plures.ff.de exerci.ꝛ qđ ibi dicit Bar to.in.l.eadem.ff.de duob⁹ reis.ꝛ in au tenti.hoc itaqꝫ.C.eodem.qđ ponit Bal dus poſt Cyn.in.l.cum te in gallia.C.ſi certū pet.quia quādo emo a pluribus mercatorib⁹ ſocius quilibet tenetur p virili.in contrarium determinat Bald. in.l.ſi prediū.C.de edil.act.vbi tenet ꝙ ille qui habet maiorem partez in ſocie tate equorum:eſt ille qui tenetur inſoli dum.ſi autē omnes eſſent in ſocietate equales ſimiliter,tenentur inſolidum. Si autem vnus haberet minorem par tem tenetur ſoluz de ſua particula.nec obſtat quod dicit Barto.ꝛ docto.vbi ſu pra quia iſtud eſt ſpeciale in iſtis edili tijs actionibus intelligas tamen quod iſti mercatores erant ſocij quod in vno preſumitur.quia ſimul duxiſſent equos ad iſtam ciuitatem.

166 ¶ Redimens aliquem captiuū ab ho ſtibus de carcere nō poteſt poſtea ma iorem taliam imponere quaz illudmet pretium quod ipſe redi mens exburſauerat rea liter.iſta ē gl.notabilis de qua exclamat Bald. in.l.j.C.de epiſ.audiē. alle.tex.optime ꝓbantē in.l.fina.C.de cap.ꝛ poſt li.reuer.

167 ¶ Statuto cauetur ꝙ filia dotata non habeat regreſſum ad bona pa terna:modo pater de fa cto dotauerat filiam de

hyp.ꝛ formaliter Bald.in autētica ſed hodie.in verſiculo modo quero.quid ſi ſunt duo rei obligati pncipaliter.C.de act.ꝛ oblig.allegando tex.gloſſarum et Bart.in.l.mulier.de quo hic adde etiā quod ꝓ iſto dicto facit bonus tex quem An ge.ibi poſt Barto.not. in.l.quo ties.C.quo ordi.quis conue.lib. xj.ꝛ ꝓ not. refert and. ſicu.in not. ſuis.in ver bo actio.

165 ¶ Emi a pluribus ꝛc.Adde qđ faciūt dicta per Ang.ꝛ Imol.in.l.reos.in ṗn. ff.de duo.reis.ꝛ per Bar.in.l.eandem. in.vij.queſtione.eo.tit.vbi omnino vi de are.in.vj.col.

167 ¶ Statuto cauetur ꝛc.Adde quod pro iſto dicto videtur eſſe bonus text.in.l. quoniam nouella.in fi.C.de inoffi.teſt. in verbo ſi ex ſubſtantia ei⁹ perfecta eſt de cuius hereditate agitur.ꝛ in termi nis conſuluerunt Pet.de ancha.Bart. Paulus de caſtro ꝛ Ange.quos refert Alexand.in additio.ad Bal.in.l.j.C.de legi.here.hic alleg.refert etiam Baldū in pluribus alijs locis idem tenuiſſe. Aduerte temen quod iſtud ſtatutum in telligitur ſi iſta filia fuit dotata tempo re mortis patris.ſecus ſi poſt per no.in l.ſi alienū.§.in extraneis.ff.de heredi. inſti.ꝛ per Bald.in.l.ſi plures.in.x.col. C.de condi.inſer.ꝛ vide que not.Barto. in.l.titio centū.§.titio genero.ff.de con di.ꝛ demon.ꝛ ita etiam conſuluit Bar tolus in conſilio.incip.factum ſic ſe ha bet quidam deceſſit alias incipit quidā deceſſit inteſtatus.Ita etiaz pulchre cō ſuluit petrus de ancharano.ꝛ iſtud non reperies allegatum a quoquā in termi nis.in ꝯſilio.ccc.incip.In chriſti nomi ne poſſet ꝓbabiliter dubitari.in princ. Aduerte ſecundo loco qđ iſtud ſtatutuz

intelligitur ab inteſtato.vt dicit Baldꝰ in.d.l.j.C.de legi.here.⁊l.l.fi.C.de pac. Alexan.vbi ſupra adducit quedam conſilia.vide vt per eũ ⁊ faciunt optime iura ſupra allega.que ſemper loquuntur ab inteſtato et patet ad cenſum aduerte tertio loco circa dictum Baldi de quo hic dũ dicit modo pr dotaret bonis vxoris ſue:⁊ſic de bonis maternis nũquid illa filia nõ obſtante ſtatuto poterit ſuccedere i bonis paternis videbatur quod nõ quia dotata.vt dicit ſtatutũ in cõtrariuꝫ ſingulariter de filiam de bonis vxoris ⁊c.intellige ſecꝰ eſſe ſi datus eſſet fundus alienus in dotẽ emptus bona fide a patre.ita eſt text. in.l.iure ſuccurſuꝫ.§.j.ff.ď ſuis ⁊.l.her. et ita tenuit ꝑ illũ tex.Alex.in addi.et Bal.in.d.l.mater pro filia.hic alle.Aduerte ⁊ quarto ⁊ iſta etiã nõ reperies in iſtis terminis alle.quod iſtud ſtatutum ꝓcedit etiã dũmodo iſta filia ſit dotata de bonis partis aui vel proaui etiaꝫ ſi dotetᷣ a fratre dũmodo de bonis cuiuſuis iſtorũ ita pulchre ꝯſuluit Anch.ꝯſ. lxxx.In xp̃i noie ⁊c.reſ̃ẽto ordine q̃ſitorũ ſuꝑ ſingulis r̃ndẽdo.⁊ i ꝯſil.clxxviij. inci.In xp̃i noie amẽ.ꝑ v̇itate ꝑtermittẽdũ eſt:vbi etiã dicit ꝙ filia intelligitᷣ dotata eoipſo qđ pater in teſtõ ꝯſtituit ei dotẽ.Aduerte etiã quinto loco ꝙ idẽ eſt ſi ſtatutũ dixit ꝙ ſoror dotata a fratre nõ ſuccedatᷣ fratri:⁊frater dotauit ſororẽ de ꝓpria portiõe ſororis qđ iſta ſuccedit fratri:qꝛ ſtatutũ per verbũ dotare ſus ſignificat non actũ nudi miniſterij. ita dixit Bal.l.d.l.mater in vltimis verbis.arg.l.pater ex ꝓuidẽtia.ff.de man. vin.⁊.l.ſi res quas.ff.de iure do.ſequitᷣ Pe.de anch.in.c.canonũ ſtatuta.de cõſti.vide etiã que not.Bal.in.d.l.j.C.de legi.here.adde etiã qđ de dictis Bal.in l.mater.hic alle.meminit Antoniꝰ ſicu. in no.in verbo ſtatutum.no.inci.ſtatuto cauetur quod filia dotata ⁊c.

171 ❡Donatio ⁊c.Adde ꝙ iſtud dictuꝫ fuit ſubtractum a Lud.ro.in ſing.cc.incip.Dico vnum in quo nunc habeo cõſulere.vide que ibi dixi.

terminat Bal.in.l.mater.ad fi.C.de iure do.qꝛ non eſt dotata de bonis paternis q̃re ita dꝫ intelligi ⁊ gloſſari.ſtatutum ſi modo dotata ſit de bonis paternis.vide in.l.j.C.de legi.heredi.et ibi Baldus ⁊ Moder.

168 ❡Titius meꝰ procurator meo nomine emit fundũ:⁊ de ſuo proprio ſoluit ꝑtiũ poſtea poſſedit multo tp̃e ipſe ꝓcurator.⁊ tot fructus ꝑcepit qui aſcẽdunt ad pretiũ ꝓcurationis an ego dñs poſſiꝫ repetere illuꝫ fundum:nulla alia facta ſolutione reſpectu pretij exburſati ꝑ ꝓcu.dic qđ potero repetere ſine alia ſolutione:quia compenſabit fructus ex re mea ꝑceptos.quia ex quo emit nomine meo:⁊ traditus eſt etiam ipſi procuratori nomine meo mihi fuit acquiſitꝰ fundus.ita ſingulariter dicit Bald.in rub. C.de contrahen.emp.

169 ❡Noſti ꝙ fundus dotalis non poteſt alienari propter inhibitionem legis iulie.vt habetᷣ in toto ti.ff.de fundo dotali.quid autẽ in vidua dubiũ eſt an deſinit eſſe dotalis:vel an idem ille fundus habeat priuilegiũ de fundo dota.caſus eſt qui forte non eſt alibi in.l.etiaꝫ diruto.ff.de fundo do.

170 ❡Locaui tibi vſumfructũ vſqꝫ ad q̈nquennium:an conductio poſt mortem tuam trãſeat ad heredes tuos vſqꝫ ad finem cõductionis:tu diceres quod ſic per tex.in.l.viam.C.loca.caſus eſt ſing. in contrarium ſecundũ intellectũ Bal. ⁊ communem poſt glo.in.l.ſi domino.C. de vſufruc.

171 ❡Donatio vltra quingẽtos ſolidos ſine inſinuatione nõ valet ꝑ tex.in.l.ſancimus.C.de do.quid ſi donatio ſit vltra quingentos ſolidos:tamẽ ſoluta gabella in effectu nõ aſcẽdetur vſqꝫ ad quingentos ſolidos.an tunc valeat donatio vltra talem ſummaꝫ.dicite ꝙ ſic ita ſingu.Bar.in.l.quoties.ff.ad.l.falci.quod forte non reperies alibi.

172 ❡Cõſului pridie in cauſa eleganti et quotidiana ſtatuto vel cõſuetudine cauetur:vel etiam ex pacto ꝙ mortuo coniuge ſuperuiuens lucretur antipherñ puta decem pro centenario premortuꝰ eſt maritus mulier lucrata fuit centum

aureos pro antiphario poſtea tranſiuit ad ſecunda vota: et habuit filium ſecundi matrimonij: et etiam erat filius primi matrimonij filius ſecundi matrimonij volebat ſuccedere in illo antiphario cum filio primi matrimonij: ſed filius primi matrimonij contradicebat quod immo ſolo vſufructu remanente penes vxorem tranſeuntem ad ſecunda vota debebat proprietas conſeruari in filio primi matrimonij videbatur dicendum quod vterque ſuccederet ex equali lance: quia vxor fuit lucrata ex prouidentia ſtatuti vel conſuetudinis: non autem ex munificentia mariti: et ita reperi Bald. tenentem in.l.fin.in finalibus verbis.C.de bo.mater.arg.illius tex.quod dictum dicit eſſe menti tenendum.tamen conſului contra illam opi.Bald.quod immo in totum ſuccedebat filius primi matrimonij.et allegaui tex.in.l.femine.in princ. C.de ſecun.nup.vnde tex.proprie loquitur de iſtis lucris nuptialibus que debent conſeruari filio primi matrimonij. et eſt tex.melior de iure in.§.gregoriano.ver.perſpeximus.in autenti.de non eligen.ſecundo nuben.et videtur tex.aut. vxore.C.de ſecun.nup.vbi iſtud firmat Bal.in terminis noſtris.et ita etiam reperi Bald.firmantem in aut.ex teſtamento.et in.l.generale.§.illud.C.de ſecun. nup.et ita videtur ſentire Bar.in.l.vnica. C.de inoff.dotib.et ſeluaui Bald.in.d. l.fi.ad fi.quod vxor non priuetur dictis lucris per tranſitum ad ſecunda vota quantum ad vſumfructum: ſed proprietas debet conſeruari filio primi matrimonij per.d.ver.perſpeximus. vbi eſt caſus qui non poteſt cauillari: et poſtea reperi vnum conſilium domi.Anto.de butrio qui ita conſuluit tamen non allegat contrarietates Bald.vbi.s.ſed ſolum fundat ſe ſuper ver.perſpeximus. et per.l.femina.in princi.ſupra allegata: et eſt conſilio incipiente Chriſti eiuſque matris nominibus inuocatis circa examinationem dubiorum etc.que forte non reperies alibi. Et quia eſt tempus confitendi fateor me ſubtraxiſſe octo vel decem dicta de ſingularibus Ludo. roma. Cetera autem ſunt ex meo labore.

¶ Expliciunt ſingularia ſiue notabilia dicta collecta per Franciſcum cremenſem cum ornamentis et lucubrationibus ad ea additis per Joannem Baptiſtam de caſtelliono ad publicam in iure militantium vtilitatem.

Allegatiões q̄dā in actu practico Papie habite per.d. Joannem Baptiſtam de caſtelliono.

MAgnificꝰ et
excellẽs doctor domi
nus Paulus de monte
picho pro ingenio ꝛdo
ctrina ſua enixꝰ eſt ma
gis colorate quā potue
rit velle reſpondere motiuis datis per
S.J.U.doctorẽ.d.vicariū cui meo q̄dā
iudicio ſatiſfeciſſe non videt̃.Et impri
mis qꝛ dubitatur ꝑ Spectabilẽ.d.vica
rium an dicti fratres intẽtaſſent petito
riū dicit ipſe rẽ eſſe claram ꝙ poſſeſſo
riū tantum et non petitoriū.qꝛ licet in
narratiõe libelli ſint aliqua verba q̄ ex
ſui generalitate videātur cõuenire tam
petitorio quā poſſeſſorio tamẽ dicit ipe
nõ attẽdimus narrationẽ:ſed cõcluſio
nem ꝛ modū cõcludendi nõ narrādi vt
pulchre ſm cū dicit Panor.poſt alios
in terminis in.c.paſto.in col.j.de cauſa
poſ.ꝛ ꝓpꝛie.ꝛ in.c.ex parte.de foro com
pe.ſed cõcluſionẽ libelli ſcd̃m euʒ clare
appareat fuiſſe intentatū poſſeſſorium
non autem petitorium que¡ cõcluſio de
bet attẽdi nõ narratio.Jmmo dicit ipſe
ſi eſſet dubiū ſtaretur declarationi acto
ris ſaltem vſq; ad concluſionem in cau
ſa vt ibi per Panor.Et primo reſpõdet̃
ꝙ in caſu noſtro nõ fuit oblatꝰ aliq̄s li
bellus:ſed fuit factum quoddaʒ prece
ptum nomine et ad inſtantiam dictorū
fratrum tanq̄ꝫ heredum dicti quondaʒ
Joannis aluiſū qui vt per eos dictum
fuit extitit heres quondam domini Lu
ce de graſſis.qui dominus Lucas titu
lo emptionis vt aſſeruerunt acquiſiuit
quaſi omnia bona quondā domini Jo.
Marci graſſi olim patris prefate domi
ne Frãceſchine:ꝛ dicti fratres in actis
produxerunt inſtrumentuʒ dicte acqui
ſitionis facte per prefatum.do.Lucam
et teſtamentum ipſius.d.Luce ac etiam
teſtamentum dicti Joãnis aluiſū.dein
de ad inſtantiam etiam dictorum fratrū
fuit factum aliud preceptum parti no
ſtre quatenꝰ infra dies tres cõpareret
ad opponendum quicquid vellet ꝛ intẽ
deret contra dicta inſtrumenta que op
poſuit contra dictū inſtrumentum vẽdi
tionis quod fuit ꝛ eſt fictitium ꝛ ſimula
tum et ad fundandam intentionem ſuā
ꝓduxit etiā ipa pars nr̃a tria inſtrumẽ
ta.ſ.teſtamentum prefati quondam dñi
Joā.marci.ꝛ inuentariū confectum de
eius bonis.ꝛ tranſactionem celebrataʒ
inter ipſam partem noſtram et dictum
quondam Joannẽ aluiſiū olim ſpuriuʒ
prefati quondā dñi Joannis marci.Ex
his nemini dubium eſt quin ſit mota q̄
ſtio ꝓprietatis licet inepte et ſuper que
ſtione ꝓprietatis reſpõſum ſit.qḋ cla
rius etiā patet ex ꝓceſſu hincinde agi
to.bene verum eſt qḋ deinde continua
tiue in eodẽmet proceſſu.Fuit etiam fa
ctum aliud preceptum ad inſtantiam di
ctorum fratrum parti noſtre quatenus
dicta bona de quibꝰ agitur q̄ ſpectant
ꝛ pertinent ipſis fratribus vigore dicto
rum iurium per eos productorum debe
ret pars noſtra reſtituere que per vim ꝛ
clandeſtine ſpoliauit dictos fratres tā
q̄ꝫ heredes dicti quondā Joā.aluiſū et
in quos fuerit continuata poſſeſſio vi
gore ſtatuti que erat penes defunctum.
ſuper quibus omnibus dicti fratres pe
tierunt ſibi ius ꝛ iuſtitiā miniſtrari om
ni iure ꝛc.ꝛ intentarũt beneficium ſtatu
tuti et officium iudicis ac quodcunq;
aliud ius ſibi melius competens ꝛc.et
iſta verba formalia reperiūtur in dicto
ꝑcepto qḋ in effectu nihil aliud ꝯtinet.
Et ad illud preceptum fuit oppoſitum
per partẽ noſtram de eiſdẽmet iuribus
vt ſupra productis ita patientibus di
ctis fratribus qui ſuꝑ eis replicarunt:
etiam de aliĳs iuribꝰ per ipſos in eodẽ
met proceſſu ꝓductis abſq; alia ſpecia
li proteſtatione ꝛc.proteſtante tñ parte
noſtra ꝛ ſemper dicente qḋ intendebat
probare dictum inſtrumentum vendi
tionis fuiſſe ꝛ eſſe fictitium ꝛ ſimulatū
dictis fratribus contrariū aſſerentibꝰ
ſcilicet nõ fuiſſe neq; eſſe fictitium aut
ſimulatum productis igitur quibuſdaʒ
teſtibus ꝑ dictos fratres ad probandū
dictum quondam Joā.aluiſium defun
ctum poſſe

etiā poſſediſſe dicta bona. Facte fuerāt
poſitiones ex parte noſtra ad ꝓbandū
vltra iura producta per eam per teſtes
in inſtrumento deſcriptos tale inſtru⸗
mētum venditionis fuiſſe ⁊ eſſe ſimula
tum ⁊ fictitiū. Item ad probādum ꝙ di⸗
ctus Joānes aluiſius tenuit ⁊ poſſedit
quedam bona returbū ⁊ quaſdam do⸗
mos ⁊ bona in terra et territorio caſtri
noui ⁊ alibi etiā pro melius fundanda
intentione ipſius partis noſtre. deinde
ad iſtas poſitiones fuit oppoſitum q̄d
pars noſtra nō pōt ꝓbare illud inſtru⸗
mentum fuiſſe ⁊ eſſe fictitiū et ſimula⸗
tum. qꝛ eſt iuratum et ſic q̄d non poteſt
venire contra factum defuncti ⁊ allega
re turpitudinē ſuā cum heres ⁊ defun⸗
ctus cenſeantur vna ⁊ eadem perſona.
Hec ſunt que effectualiter cōtinet tot9
proceſſus agitatus ſuper iſto negotio:
licet iſta vltima verba oppoſita contra
poſitiones non cōtineātur in proceſſu
ſed fuerint tantum oretenus oppoſita
per cauſidicum partis aduerſe. Sed qꝛ
ex facto ius oritur. l. ſi ex plagis. §. in di
uo capitolino. ff. ad. l. aq̄l. ⁊ ideo vt poſ⸗
ſit de iure reſponderi opus eſt quod fa
ctum aperte narretur. l. vt reſponſum.
C. de tranſact. vnde dicimus ꝙ ex modi
ca facti variatione totum ius variatur
l. ea natura. ff. de reg. iur. nec poſſumus
bene conſulere niſi facto pri9 cognito
L. arethuſa. ff. de ſtat. homi. His igitur
premiſſis nunc diſcutiendū eſt quid iu
ris ſit ſuper narratis. Et primo quod
ſit mota queſtio proprietatis patet ex
principio proceſſus. vt ſupra dictū eſt
quod potiſſima pars cuiuſlibet negotij
⁊ ſic etiam iſtius argu. l. j. ff. de orig. iu.
¶ Secundo ex productione inſtrumen
torum ⁊ maxime ex illo inſtrumēto vē⸗
ditionis ex quo aptiſſime ⁊ indubitan⸗
ter demonſtratur motam fuiſſe queſtio
nem proprietatis ⁊ dominiū ex. l. q̄d vē⸗
didi. ff. de contrahē. empt. Bar. in. l. cū
proponas. in fi. C. de dolo. ⁊. l. fi. cum gl.
de rerum permu. Pau. de caſt. in conſi⸗
lio. cxxx. cum igitur dicti fratres in ipō
inſtrumento intentionem ſuam funda⸗
uerint vt oſtenditur ex proceſſu res eſt
clara. ¶ Tertio clarius etiam oſtendit

ex illo precepto parti noſtre tranſmiſſo
ad inſtantiam dictorum fratrum q̄d de
beret cōparere ad opponendum quic⸗
quid vellet ⁊ ir̄tenderet contra dicta in
ſtrumenta ⁊ ipſa pars noſtra oppoſuit
vt. ſ. contra vires illius inſtrumēti ac⸗
quiſitionis ⁊ ſic ponendo falcem ad ra
dicem fundamentalem intentionis di⸗
ctorum fratrum qui dicebant bona de
quibus agit̄ ſibi ſpectare ⁊ ꝑtinere vi
gore dicte inquiſitionis vlterius etiā
pars noſtra oppoſuit talia bona ad ſe
ſpectare vigore aliorum inſtrumentoꝝ
vt. ſ. ꝓductorum. Fundamentum vero
dñi Pauli vtputo factū eſt in illo tertio
precepto de quo in proceſſu: vt. ſ. tranſ⸗
miſſo parti noſtre ad inſtantiam dicto⸗
rum fratrum in quoquidem dixerūt di
cta bona ad ſe ſpectare ⁊ pertinere vi⸗
gore eorundem inſtrumentoꝝ et tunc
ſtant etiam fundamenta. de quibus. ſ.
¶ Quartū addo nam verbum pertine⸗
re denotat cauſam dñij. l. in conuentio⸗
nibus. §. j. ff. de ₰bo. ſig. l. verbum illud
pertinere. ff. eo. tit. idem eſt in ₰bo ſpe⸗
ctare. c. cum veniſſent. in princ. de inſti.
Hoſt. in. c. lꝫ. de ꝓba. ergo ⁊c. ¶ Nō ob⸗
ſtat modo illō q̄d cōcluſio libelli debeat
attendi ⁊ non ꝓpoſito ſeu narratio. Qꝛ
vt. ſ. dictum eſt nullus fuit oblat9 libel
lus. ¶ Si vero diceret̄ q̄d illo caſu pre
ceptū habet̄ loco libelli. tunc etiā quia
dñs Paulus fundat ſe ex ₰bis Pañ. in
d. c. paſto. ex eiſdemmet ₰bis reſponde
tur. ⁊ pro cōmodiori intelligentia reci⸗
to formalia verba Pañ. vbi. ſ. Dū dicit
Not. ꝙ per ſimplicem narrationē ſpo⸗
liationis nō apparet an quis velit age⸗
re poſſeſſorio vel petitorio: ⁊ ideo iudex
dꝫ eū interrogare quo iudicio velit ex⸗
periri. nā libellus debet attendi circa
modum concludendi ⁊ nō circa modū
narrādi. vt dixi in. c. ex parte. de foro cō
pe. ⁊ hoc ꝓcedit etiā ſi ꝯcluſio fieret ge
neraliter: qꝛ narraret ſe ſpoliatū. ⁊ poſt
ea concluderet generaliter iuſtitiā ſibi
fieri. Nā illa clauſula poſſet referri ad
poſſeſſoriū et petitoriū. Tūc ſic Panor.
vult ꝙ illa cl̄a ꝯcluſiua petēs ſibi ius ⁊
iuſtitiā fieri et miniſtrari ſuper p̄miſſis
poſſit referri ad poſſeſſoriū ⁊ petitoriū

Et verū eſt ꝙ illa clauſula fuit appoſi
ta in dicto ꝑcepto.vt.ſ.narratū eſt.er-
go ꝑ illā clauſulā ꝛ ſic ꝑ cōcluſionē pre-
cepti oſtēditur nō minus fuiſſe intētā-
tum petitoriū quā poſſeſſoriū.Sed qḋ
potius fuerit intentatū petitorium cla
riſſime demōſtrat ex precedentibus in
ꝓceſſu ꝛ in illomet ꝑcepto de q̇bꝰ etiā
ſ.diximus iuxta.l.a filiabꝰ.ff.de leg.j.ꝛ
l.ſi ſeruꝰ plurium.ff.eo.ti.l.heredes pa
lā.§.ſed ſi notam.ff.de teſta.l.fi.ff.de he
red.inſti.cū ſi. ¶ Sed dato ſine veri pre
iudicio qḋ fuerit intentatū petitoriū et
accumulatū poſſeſſoriū ſimul et ſemel.
qḋ fieri pōt.c.j.ij.ꝛ.iij.de cā poſ.ꝛ ꝓpri.
c.cū dilectus.eo.ti.Tn̄ iſto etiā caſu ha
bet intētū pars noſtra ratione ꝓprieta-
tis.Nā iudex qui cōdēnat de ꝓprieta-
te: per ꝯñs ꝯdēnat de poſſeſſione:vnde
ſi aliquis ꝓbauit de poſſeſſione et non
de ꝓprietate ꝛ indeterminate de vtraq̄
actū eſt ſuccūbit in vtroq̄.d.c.j.ij.ꝛ iij.
ꝛ.c.cū dilectus.verū eſt ergo ꝙ q̇ ſuccū
bit in ꝓprietate et in poſſeſſorio.adeo
eī̄ preualet proprietas poſſeſſioni ꝙ q̇
obtinet in ꝓprietate erit potior in poſ-
ſeſſione.cū de vtraq̄ ſimul actū eſt:licet
ſolo verbo perdiderit cōmodū poſſeſſio
nis.ar.xvj.q.iij.§.pōi.ver.qḋ ſi mala fi-
de.ꝛ poſſeſſio ſemper ſequitur proprie
tatē.l.officium.in fi.ff.de rei ven.ar.ff.
depoſiti.l.bona fides.ꝛ predicta volunt
glo.ꝛ doc.communiter in glo.in verbo
cauſa non deciſa in.d.c.paſto.de cauſa
poſ.et ꝓprie.Sed infra quod plus eſt
ineuitabiliter oſtēdā ꝙ iſti fratres nul-
lū de iure potuerunt neq̄ ꝑñt intētare
poſſeſſoriū.priꝰ tn̄ rn̄debo ſcḋo funda-
mento dn̄i Pau. ¶ Inquantū igit dn̄s
Paulꝰ ſcḋo loco dicit qḋ pars aduerſa
non dꝫ poſſe aliq̇d ꝓbare vel ꝓducere
qḋ cōcernat cām ꝓprietatis ſm Alex.
in.l.naturalr.§.nihil cōe.ff.de acq̇.poſ.
in.xviij.col.v.xxiij.fallit maxie ꝓteſtā-
do ſm eū qḋ lꝫ ꝓducāt dicti fratres ali
qua iſta q̄ faciūt ad colorādū poſſeſſio-
riū nō añt aīo intētādi petitoriū ꝛ dicit
ipſe ſtat ſue declarationi.igit ꝛc. Rn̄det
hoc ꝓculdubio nō ꝓcedere in caſu nr̄o
in quo pars aduerſa priꝰ incipit a pro-
prietate vt.ſ.clare demonſtratū eſt.nec
eſt verū qḋ ipſa pars in dicto proceſſu
fecerit aliquā proteſtationē ſub forma
de qua dicit.d.Paulus nec etiam ſub
forma equipollenti:nec vnq̄ reperiet
in dicto ꝓceſſu.Dato igit non tn̄ ꝯceſſo
qḋ incepiſſet a cauſa poſſeſſionis.tamē
ipſa parte aduerſa conſentiente ꝓut cō
ſenſit nō faciende ꝓteſtationis ſpecia-
liter ad hoc neceſſarias recte et rite eſt
admiſſa queſtio ꝓprietatis vt eſt tex.in
c.j.de reſti.ſpol.vnde Alexan.in.d.§.ni
hil cōmune.colum.xiij.in prin.in.xiiij.
fol.dat cōſilium quod ſi cautus aduo-
catus agentis poſſeſſorio recuperāde.
vt ſi videtur per reum ꝓducit inſtrumē
ta cōcernētia cauſam ꝓprietatis ꝓteſte
tur ea nō admittēda ꝛ non admittat:ſed
in caſu noſtro vt dictū eſt nō fuit facta
aliqua ſpecialis ꝓteſtatio ad id neceſ-
ſaria ꝛ fuerunt admiſſa inſtrumēta par-
tis noſtre vt patet in ꝓceſſu.Et dato vt
ſupra ſine veri preiudicio quod fuerit
intentatū poſſeſſorium pluribus etiā
aliīs rationibus eſt admiſſa queſtio ꝓ-
prietatis. ¶ Primo quia pars aduerſa
propoſuit fictam violentiam ex quo di-
cit habuiſſe poſſeſſionē vigore ſtatuti
vel decreti que ficta ſeu artificialis eſt
vt dicit Bal.in rub.de cau.poſ.ꝛ ꝓpri.
immo impoſſibile eſt qḋ per ſtatutum
transferatur vera poſſeſſio vn̄ Bald.in
l.fi.C.de ſac.ſanc.eccle.dicit qḋ vbicūq̄
ſtatutū vel ꝯſuetudo transfert poſſeſ-
ſionem ſine apprehēſione illa vocatur
ciuiliſſima poſſeſſio pro quo eſt melior
tex.de iu.in.c.ex literis.de ꝯſue.in.l.ra
ptores.C.de epiſ.ꝛ cle.que tamen iura
loquūtur in fauorem eccleſie.ꝛ idem di-
cit Bald.in.l.traditionibus.C.de pac.
ꝛ in.l.ſancimus.§.ſin autem.C.ad treb.
ad fi.vbi tāgit qḋ nō transfert poſſeſſio
ſine apprehenſione:ſed tunc habemus
qḋ exceptio dn̄ij pōt opponi cōtra agē-
tem poſſeſſorio rōne ficte poſſeſſionis
l.fi ꝛ.l.in vaſor.ꝛ ibi doct.C.vn̄ vi.ꝛ per
Bar.in.l.ſi de vi.ff.de iudi. ¶ Scḋo qꝛ
iſta poſſeſſio vacabat tempore quo fuit
apprehēſa per partem noſtrā q̄ ꝓtoris
aut.fuit ad id faciēdū legitime aſſocia
ta:vt.j.etiā demōſtrabit.Qḋ prex q̄ pa
aduerſa nōdū adiuerat hereditatē de-

ſancti nec poſtea etiã adiũt vſq3 ad an-
nũ ⁊ pl⁹:q̃ caſu habem⁹ etiã clarũ in iu
re qđ h3 locũ qđ proprietatis.gl.eſt no.
in.l.ſi.C.vñ vi.quã doc.ibi approbant ⁊
Ang.i.l.ij.C.de edi.diui adri.tollẽ.⁊ ibi
etiã ꝑ alios doc.⁊ cõſuluit Jo.de imol.i
cõſi.xvj.inci.viſo caſu trãſmiſſo.⁊ and.
Barba.i cõſ.lviij.col.xv.in ſcđa pte.Et
ſi dicatur aduerte qđ aditio põt fieri ſo
lo aĩo.l.gerit.l.ꝓ herede.in pn.ff.de ac
q̊.here.ergo ibi fratres videñt ſolo ani
mo facti heredes ⁊ ſic fuiſſe i poſſeſſiõe
in qua fuit defunct⁹ mediãte dictis ſta
tutis ⁊ decretis tũc duob⁹ modis ⁊ qui
dẽ notabilr̃ rñdeẽ pmo qđ dicti fratres
tanq̃ filijfa.vt in actis appet nõ potue
rũt ſolo aĩo nec per ſe adire immo req̊-
rebañ in aditiõe conſenſus ſeu mãdatũ
patris ⁊ q̊dẽ ſpeciale ⁊ qđ p̄cederet adi
tionẽ ita qđ poſtea interpoſitũ nõ vale-
ret vt de his eſt tex.ad literã in.l.ſi q̊s
mihi bona.in.§.iuſſum.ff.de acq̊.here.
Tertio etiã notabiliter l3 ad abũdãtiã
rñdeẽ qđ ad hoc vt dicti fratres gaude
rẽt beneficio dicti ſtatuti ſeu decreti cõ
tinuantis poſſeſſionẽ ⁊c.requirebañ ali
quis actus per eos corporalis poſſeſſio
nis apprehenſiuus vt eſt tex.q̊ habeẽ ꝓ
notabili vt ibi ꝑ bal.⁊ doc.i.c.ex lr̃is.de
cõſue.⁊ maxime ꝑ pe.de anch.ibi dicẽtẽ
qđ niſi i caſu illius.c.interueniat aliq̊s
act⁹ corporalis puta modicũ terre poſi
tũ in altari nõ poſſet trãſferri poſſeſſio
etiã ſtãte cõſuetudine aut aliquo ſtatu
to quod ſine aliqua apprehenſione ⁊c.⁊
ſic licet interueniat aliquis act⁹ fict⁹ ⁊
ſubdit ibi.d.pe.qđ poſſeſſio q̃ acquiriẽ
ſm diſpoſitionẽ illi⁹.c.eſt ciuilis nõ na
turalis q2 naturalis poſſeſſio nõ acq̊riẽ
ſine corpe vñ credit qđ ille talis cui ꝑ il
lũ actũ ciuilẽ acq̊riẽ poſſeſſio nõ poſſit
repellere naturaliter poſſidẽtẽ ſine pe-
na.l.ſi quis in tãtũ.C.vñ vi.Et ſic dñs
pet.de anch.aperto ore firmat qđ l3 ſta-
tutum diſponat qđ poſſeſſio tranſeat in
aliũ ſine corpali apphẽſione tñ nõ trãſ-
ferẽ poſſeſſio nec cõtinuañ ſine aliquo ap
prehẽſionis actu vel ſigno vt dicit.d.c.
ex lr̃is.⁊ idẽ tenuit alex.in cõſ.xl.i tertio
vo.inci.ꝑſpectis his.⁊ in cõſ.lxxxiij.inci.
viſa facti narratiõe.l.ij.⁊.iij.col.in.ij.

vo.⁊ in cõſi.lxxxij.in eo.vo.Barb.in.d.
cõſi.lviij.col.vj.in.ij.pte.⁊ pe.đ anch.
in cõſi.cxlvj.incip.in xp̃i noĩe.alex.etiã
in cõſi.xxxvij.l.ij.vo.col.pe. ¶ Tertio q2
pars aduerſa dicit ſe clãdeſtine ſpolia-
tã ſed cõtra agentẽ q2 clandeſtine fuerit
ſpoliatus põt opponi exceptio dñij.ita
Bal.i addi.l.d.§.nihil cõe.allegat text
in.l.ſi de eo.§.ſi.ff.đ acqui.poſ.⁊ idẽ vo
luit Bal.in.l.ſi q̊s emptionis.in.§.ſed
hoc ſup illis.C.de preſcrip.xxx.anno.⁊
Ludo.ro.in.d.§.nihil cõe.⁊ Ange.in.l.
vitia.C.de acqui.poſ.⁊ in.d.§.nihil cõe.
idẽ etiã voluit Dy.in.c.qui ad agẽdũ.
de re.iu.lib.vj.l3 quidã tenuerint cõtra
riũ in.d.§.nihil cõe. ¶ Quarto q2 pars
noſtra h3 ꝓbationẽ paratã de dñio per
inſtrumẽtũ publicũ maxime etiã ſtante
ſtatuto qđ cõ inſtr̃m publicũ nihil poſ-
ſit opponi ⁊ ſtãtib⁹ lr̃is regiis ꝓ parte
nr̃a idẽ diſponẽtib⁹ ⁊ ſic qđ inſtr̃m hẽat
executionẽ paratã ſicut ſnĩa.Nã ſicut
ꝓbãs ⁊ opponẽs de ſuo dñio ꝑ ſniã au
diẽ cõtra dicẽtẽ ſe ſpoliatũ ita etiã ꝓbãs
de tali dñio ſuo ꝑ tale inſtr̃m qđ eq̊pa-
reẽ ſnĩe ar.cor̃ q̃ no.Bar.in.l.viuũ.ff.ſi
cer.pe.⁊ in.l.in hac.ff.de triti.⁊ in.l.iij.
§.in hec.ff.cõmo.⁊ iſtud i ſpecie poſuit
Anto.corſ.in ſuo trac.de ptãte ⁊ excellẽ
tia regia vbi ponit fal.ad reg.l.ſi q̊s ad
ſe fundũ.ff.ad.l.iul.de vi.col.lxxxiiij.l3
qđ inſtr̃m teſtamẽti productũ ꝑ partem
noſtrã habeat paratã executionẽ tũ de
iure cõi tum etiã de iure ſpãli et mun-
cipali clarũ eſt. de iure cõi eſt tex.in.§.
illud quoq3.i aut.ad.l.fal.vbi in ſpẽ no.
ang.⁊ Mag.me⁹.d.Jaſ.confirmat in.l.
fi.in.v.no.l.iiij.co.C.de edi.d.adr.tol.
Itẽ qđ aliud inſtr̃m ꝑ partẽ noſtrã ꝓdu-
ctũ.ſ.trãſactiõis eq̊pareẽ lr̃o ſnĩe cla
rũ q̊ in iure.l.ad minorẽ.C.de trãſact.l.
ij.cũ ſi.ff.de iure.⁊ qđ i ſpẽ trãſactio ha
beat etiã de cõi iure executionẽ paratã
dicit Jo.an.ꝑ illũ tex.in.c.j.de li.cõteſt.
lib.vj.⁊ maxime cũ ſit iurata ꝑ ea q̃ ha-
bentẽ ꝑ Bar.⁊ doc.maxie ꝑ alex.⁊ mag.
meũ.d.Jaſ.in.d.l.ij.de iureiur.qđ autẽ
dcã inſtr̃a hẽant executionẽ đ iure mu-
nicipali ⁊ ſpãli p3 ſic dictãte ſtatuto pa
pie ⁊ ſic diſponẽtib⁹ lr̃is regiis pti no-
ſtre cõceſſis ⁊ alẽs in q̊ne de ꝓprietate

dixi latius. ¶ Quiſto dato ꝙ p̄dicta nõ
eſſent etiã dato ſine veri p̄iudicio ꝙ ꝑs
aduerſa intẽtaſſet merũ poſſeſſoriũ lʒ
ſit falſiſſimũ vt.ſ.dictũ ⁊ oſtẽſum eſt in
adhuc iuſte eſſet admiſſa. q̃ſtio ꝓprietas
tis vt tenuit elegãter Lap.ſua alle.34.
in ti.de reſti.ſpo.maxime in fi.illi⁹ alle
gationis. ¶ Nũc vero aggrediẽdo mo
dum agendi doctorũ fratrũ luce clari⁹
intendo demõſtrare qd̃ nullũ potuerũt
de iure intentare poſſeſſoriũ. ¶ Primo
quod non potuerunt iuuari beneficio
ſtatuti vel decreti cõtinuãtis poſſeſſio
nẽ defuncti in heredeʒ ſic demonſtrat.
Nã rõ legis ſtatutarie vel municipalis
que eſt attẽdẽda.l.cũ mulier.ff.ſo.ma.l.
nois ⁊ rei.§.verbũ ex lege.ff.de ꝟ.ſi.c.j.
de iura.cal.c.intelligẽtia.de ꝟ.ſig. Fuit
ne poſſeſſio defuncti vacaret. Sʒ in ca
ſu noſtro ex quo nõ vacat ⁊ ꝑ alium fuit
legitime apprehẽſa ſtatim poſt mortem
ipſius defuncti ⁊ anteꝗ̃ eueniſſet cõdi
tio inſtõnis ſiue ſubſtitutiõis facte de
dictis fratrib⁹ q̃ fuerũt ſubſtituti poſt
ventrẽ vxoris defuncti.⁊ ſic caſu q̃ nul
lus poſthum⁹ naſceretur vt patet ex te
ſtamẽto dicti Joãnis aluiſij in actis ꝓ
ducto hmõi ↄtinuatio impedit ⁊ ceſſat
rõ ipſi⁹ ſtatuti.ergo ceſſabit ei⁹ diſpoſi
tio.l.adigere.§.ꝗ̃uis.ff.de iurepa.c.cũ
ceſſante.de app. Et qd̃ dictũ ſtatutũ in
telligi debeat niſi incõtinẽti mortuo de
functo poſſeſſio fuerit ꝑ aliũ apph̄enſa
voluit Raph.cu.notabilr̃ in.l.põponi⁹
§.queſitũ.ꝑ illũ tex.ff.de acq̃.poſ. doc.i
l.cũ heredes.e.ti.⁊ And.barba.l.d.ↄſ.
lviij.l.ij.pte. Idẽ cõſuluit Alex.credo i
eodẽmet caſu ⁊ in eodẽ tpe quo ↄſuluit
Barba.vbi.ſ.alex.cõſi.xxxvij. inci.i cã
mota ꝑ ang.ſimonis.primo vol.lʒ in.d.
l.cũ heredes.ſteterit i ſuſpenſo ſuper di
cto Raph.dixit th̃ eſſe notãdũ.⁊ ideʒ ꝙ
ſ.ↄſuluit Alex.ↄſi.iiij.lci.ꝑſpectis his
in.iiij.vo.⁊ in.d.ↄſi.82.lci.ꝑſpectʒ his
que.ſ.narrant.⁊ in ↄſi.83.l.iij.⁊.iiij.co.
inci.viſa facti narratiõe.i eodẽ vol.idẽ
tenuit magiſter me⁹.d.Jaſ.in.l.ſi ſorori
C.de iure deli.in vlti.co.⁊ pro hoc alle.
gloſſaʒ ordinariam ⁊ dicit ſe mirari qd̃
doct.non allegauerint in.d.l.cum here
des.de acqui.poſ.gl.eſt in.l.cũ miles.i

prin.in glo.mag.ad fin.ff.ex quib⁹ cau.
maio.⁊ dicit eſſe notandũ. Qꝛ valde vti
le eſt ꝓ excluſione dicti ſtatuti ⁊ dicit ꝙ
tũc cũ ibi legeret iſtud habebat i facto
⁊ in terminis etiã Jo.de imo.i cõſi.xvj.
inci.viſo caſu trãſmiſſo vbi ↄſuluit ſta
tuto cauebat ꝙ poſſeſſio ꝑſone defũcte
intelligat ↄtinuata i heredes abſq; cor
porali apprehẽſione decidit ꝙ dictũ ſta
tutũ eſt exorbitãs a iure cõi vt.l.cũ he
redes.ff.de acq̃.poſ.iõ dʒ reſtringi ⁊ li
mitari ne q̃s patiat indebite dãnũ vt
no.in.l.ij.C.de noxa.⁊.l.oẽs ppl̃i.ff.de
iuſti.⁊ iu.ꝑ Bar.l.vj.q.p̃ncipali.⁊ ideo
dicit qd̃ debet reſtringi tale ſtatutũ qñ
alius nõ erat qui habebat poſſeſſioneʒ
plus dicit qd̃ ſi penes defunctũ erat na
turalis poſſeſſio vt qꝛ habebat vſumfru
ctũ penes aliũ.penes aliũ erat ciuilis
poſſeſſio qd̃ illa naturalis nõ ↄtinuabi
tur in heredẽ qꝛ tũc eſt veroſimile ꝙ ſta
tutũ ita voluiſſet.vñ ↄſuluit qd̃ ſtãte di
cto ſtatuto potuit ille q̃ hẽbat poſſeſſio
nẽ ciuilẽ acq̃rere naturalẽ propria ſua
autoritate:qꝛ illa nãlis nõ ↄtinuabat in
heredẽ.alle.qd̃ no.i.l.clam poſſidere.§.
fi.ff.de acq̃.poſ.⁊ in.c.olim cãm.de reſt.
ſpo.nec ꝓpt̃ hoc dici põt qd̃ lcidat i pe
nã.l.ſi q̃s i tãtã.C.vñ vi.ergo multo for
tius in caſu nr̃o cũ ex ꝟbis ipſi⁹ ſtatuti
colligat qd̃ nõ ↄtinet qñ ẽ penes aliũ et
certe dicẽdũ eſt qd̃ iſtud ↄſilium Jo.de
imo.decidat iſtã dubitationẽ qꝛ cũ ꝑs
noſtra fuerit ⁊ ſit in poſſeſſiõe anteꝗ̃ di
cti fratres efficerent heredes.ꝓculdu
bio beneficiũ ſtatuti nõ potuit habere
aut ſortiri locũ in dictis fratrib⁹ qꝛ tpe
eueniẽtis cõditionis de ſubſtõne facta
ſi poſthum⁹ nõ naſceret in dictos frẽs
poſſeſſio nullo mõ vacabat. Sʒ q̃d op⁹
eſt iſtis.nã certe ẽt añ mortẽ defuncti ⁊
poſt ꝑs nr̃a fuit ⁊ eſt in poſſeſſiõe ciuili
⁊ naturali cũ defũct⁹ nullã poſſeſſionẽ
habuerit ḡ nulla potuit i heredes cõti
nuari dato etiã ꝙ dicti frẽs extitiſſent
heredes ꝑ euẽtũ dicte ↄditiõis anteꝗ̃
corporalis poſſeſſio fuiſſet legitime app̄
henſa ꝑ partẽ noſtrã ⁊ iſtud infra oñdet
clariſſime.nõ potuit igit cõtinuari poſ
ſeſſio defuncti q̃ fuit apph̄enſa per aliũ
quia tunc ſtante hmõi ſtatuto requirit

ꝯſenſus veri poſſeſſoris.ita ſingu.dixit Bal.in ſuis apoſtil.in.d.c.ex lr̃is.ergo nõ poterũt intẽtare bñficiũ dicti ſtatuti qꝛ prefatũ ſtatuiũ reſtringitur niſi ali⁹ poſſideat.Itẽ ad illũ caſum nõ adaptat diſpõ ſtatuti ad quẽ caſuz nõ adaptant ꝟba ei⁹.l.iiij.§.toties.ff.de dã.ĩfec.c.in dẽnitatib⁹.§.ſed cũ eas.de elec.li.vj.ſꝫ ꝟba ſtatuti nõ adaptant ad caſum nr̃m ex eo ꝙ ſtatutũ loqꝛ.ne vacet poſſeſſio ergo cũ poſſeſſio nõ vacet qđ nõ adaptabit diſpõ ei⁹ ꝛ ꝑ ꝯñs nõ potuerũt dicti frẽs petere ſe reintegrari ad illud qđ nũꝙ̃ habuerũt.itẽ ſtatutũ illđ reſtrĩgit ꝛ limitat vt poſſeſſio ꝯtinuet in heredẽ qñ aliquẽ actũ apprehẽſiõis fecit vt voluit Pe.de anc.ꝛ Bal.ĩ locis ſuꝑi⁹ alle. ꝛ ita ĩtelligit.dictũ ſtatutũ vt ĩ.d.c.ex literis.đ ꝯſue.ſꝫ dicti frẽs nullũ actũ fecerũt immo nec facere potuerũt trãſlate poſſeſſiõis.ergo ſeqꝛ qđ ĩ ipſos nõ fuit cõtinuata poſſeſſio:ꝛ ꝑ ꝯñs nõ ꝯpetit eis remediũ reintegrãdi.Itẽ ꝙ ꝯtinuet poſſeſſio ĩ heredẽ a defuncta ꝑſona eſt fictio vt volũt doc.ĩ.l.ſi is q̇ ꝓ empt.ff. de vſuca.ꝛ.ĩ.l.deniq3.ff.ex qui.cau.ma. in integ.re.vt.ſ̃.dictũ eſt.Sꝫ pars nr̃a ẽ vere poſſidẽs ꝛ iſti fratres dato nõ tñ ꝯceſſo ꝙ in eos ꝯtinuaret poſſeſſio.ſunt ficti poſſeſſores.ergo ſtabim⁹ ꝟitati nã veritas ſemꝑ ꝓualet ſemꝑ vincit ꝛ in eternũ ꝯualeſcit vt pulchre ſcribit apđ eſdrã.ij.iij. ix.ꝛ.x.c.hr̃ in.c.conſuetudo viij.di.in gl.in ꝟbo iniuriarũ.ĩ fi.ꝛ Hoſti.in.c.in audiẽtia. de ſentẽ. excõ.Fed. de ſe.cõſ.14.ꝛ qđ veritas preualeat fictioni Bald.etiã in.l.ij.in.ij.col.in.ꝟſ. ꝯfirmat qꝛ expreſſe.C.de her.inſt. ſicut etiã ꝓualet ſimulationi.l.j.ꝛ ibi Bal.in ij.nota.C. plus valere qđ agit ꝙ̃ qđ ſi. ꝯci.¶Itẽ iſta fictio nõ đꝫ fieri cũ iactura alteri⁹ vt ꝓbat in.d.l.deniq3.voluit bal.in.c.cõtingit.de dolo ꝛ cõtu.ꝛ doc.ĩ d.l.ſi.is qui pro empto.ergo ſequit qđ nõ fingentur poſſeſſores iſti fratres cũ preiudicio partis noſtre ergo cũ in eos non ſit continuata poſſeſſio in preiudicium partis noſtre ſequitur qđ non potuerũt intentare remediũ dicti ſtatuti vt reintegrarent ad illud quod nunꝙ̃ habuerũt ꝛ ad hoc etiã adducitur illud notabile ꝯſilium Jo.de imo allegatũ ſuper ius.Itẽ iſta continuatio poſſeſſiõis ſtante dicto ſtatuto fit in heredem.ergo debet intelligi de eo herede qui tẽpore mortis defuncti reperit habilis ad ſuſcipiẽdũ illã ꝯtinuationẽ iuxta regulã quod qualitas adiecta ꝟbo regulat ſm naturã ꝛ tempus ipſi⁹.l.in delictis.§.ſi extrane⁹.ff.de noxa.l.ex facto.§.pe.ff. ad treb.l.titius.ꝛ ibi Bar.ff.de teſt.mili.pleni⁹ in.l.ex facto.in prin.ff.de vul. ꝛ pup.Sed hmõi nõ fuerũt iſti fratres qui tẽpore mortis defuncti dato qđ potuiſſet ꝯtinuari aliqua poſſeſſio.ſed nõ cõceſſo non fuerũt habiles ad ſuſcipiẽdũ iſtã impreſſionẽ cõtinuatiõis.eo.ſ. qꝛ nõdũ euenerat cõditio ſubſtitutiõis quia nõdum apparuerat nõ fuiſſe natũ aliquem poſthumũ cũ venter vxoris dicti defuncti diceretur eſſe plen⁹ ꝛ ſic neceſſe erat quod pri⁹ curreret illud tempus de quo per Barto.ꝛ docto.in.l.gallus.in princ.ff.de liberis ꝛ poſthumis. ſtatim vero poſt mortem defuncti corporalis poſſeſſio vt ſupra dictuz eſt fuit per partem noſtrã legitime apprehẽſa per viã pretorie aſſociationis vrbani⁹ agendo facit optime illud quod dicim⁹ ꝙ ſtatutũ loquẽs de publico inſtrumẽto exequẽdo preſupponit illud eſſe publicũ inſtrumẽtũ vt ꝑ Bar.in.l.ſ.§.pui. ff.quod vi aut clã.ꝛ.l.ij.§.j.qui ſatiſ.co. do.Cardi.in cle.j.de ſeq.poſſ.ꝛ fru.ſed pars nr̃a reperitur in poſſeſſiõe anteꝙ̃ dicti fratres ſint heredes ꝛ ſic poſſeſſio nõ reperitur vacans ergo non habet locũ dictũ ſtatutũ qꝛ vt dictũ eſt extrema nõ fuerũt habilia iuxta ea q̃ habent per Bar.ꝛ doc.in.d.l.ſi is q̇ ꝓ emptore.ff.đ vſuca.ꝛ fictio non potuit cadere ſuꝑ eo qđ nõ fuit.l.quoties.ff.de noua.l.eũ q̇. ff.de verbo.obliga.nec ſuper impoſſibili iuxta ea que habẽtur per gl.ꝛ doct.in l.iij.ff.pro ſocio.ꝛ ꝑ Bar.in.l.eadem.ff. de duo.reis.ꝛ in.d.l.ſi quis ꝓ empto.in ij.char.al's.in.ij.q.ergo ꝛc.¶ Et ex ꝓdictis ſublatum eſt etiam illud quod poſſet opponi de text.in.c.contingit.de dolo ꝛ cõtu.inquãtum.text.ibi dicit verus poſſeſſor Bald.ibi dicit mirabile eſt qđ vera poſſeſſio q̃rat ſine actu corporeo ſꝫ

iſtud ideo eſt inquit quia canon fingit actũ corporeum in poſſeſſione cõtinua tum al's eſſet impoſſibile qd ſubſtantia poſſeſſiõis transferatur vt.l.deniqꝫ.ff. ex qui.cau.ma.in integ.reſti.⁊ induxit ibi bal.ad.q.iſtius ſtatuti papienſis quo cauetur ꝙ heredi acquiratur vera poſſeſſio que fuit defuncti tpe mortis ſine aliq corporali apprehenſione nã pfatũ ſtatutũ eſt equũ dicit ipſe ⁊ ideo validũ ſaltẽ quoad effectũ.alle.in ar.c.ex pte. de conſue.meli⁹ allegaſſet.c.ex lris.co. tit.⁊ alleg.docto.iuris ciuilis vtrum fictio fingat contra factum quo ad ꝑitatem inducendã ⁊ dicit qd nõ fingit cum alteri⁹ iniuria.vt.d.l.deniqꝫ.voluit allegare doct.in.d.l.ſi is qui ꝑ emptore. ff.de vſuca.q̃o caſu videtur decidi caſus noſter vt nõ potuerit cõtinuari poſſeſſio i dictos fratres q̃ fieret cũ iactura partis nr̃e q apprehẽdit corporalem poſſeſſionẽ ⁊ ſic fatis imperite iſti fratres petũt ſe reintegrari ad illud quod nunqꝫ habuerũt ⁊ ſupra etiã lati⁹ dictũ eſt martine ſꝫ pe.de anc.in.d.c.ex literis.⁊ Bal.in locis preallegatis.¶ Ex q̃bus videt ẽt ſublatũ aliud qd poſſet opponi ꝙ iſta ſit vera poſſeſſio que continuatur vt videtur ſentire Bart.in.l.ab emptione.ff.de pac.⁊ in.l.certe.ff.de pꝫca.vbi dãnando Guil.de cu.dicit qd licet ſit ficta traditio qñ cõſtituo me precario tuo noie poſſidere th̃ eſt vera poſſeſſio quia in caſu noſtro nulla eſt facta cõtinuatio in dictos fratres.Et etiam licet bar.ita dixerit tamẽ Ang.in.d.l.ſi is qui pro emptore tenuit cõtra bart.et in.l.j.§.ꝓcuratorẽ.ff.de acqui.poſſeſ.et idẽ tenuit Jo.de imo.in.d.l.ſi is qui ꝑ emptore.lꝫ ipſe aliter dixerit l.l.j.§.per ꝓcuratorẽ.⁊ facit qd voluit Bar.i ſimili.in.l.i.C.ꝑ quas pſonas nobis acqrit vbi in ſimili tenet cũ Guil.de cu.in.d.l. ab emptiõe.⁊ ita dicit ſe ꝯſuluiſſe apud cremonã and.barb.ꝯſ.lviij.l.ij.pte.co. xviij.⁊ ita dicit fuiſſe obtẽtũ qd eẽt ficta poſſeſſio.⁊ idẽ voluit bal.in locis allegatis ſuperi⁹ maxime i rub.de cã poſ.⁊ ꝓprie.loquẽs ꝓprie de iſto ſtatuto papieñ.idẽ etiã voluit barba.in ꝯſ.ix.co. xvij.i ſcdo volu.⁊ ſic multis modis demõſtratum eſt fuiſſe per dictos fratres male libellatũ ſeu male conceptum ꝑceptum intẽtando beneficiũ dicti decreti ſeu ſtatuti.¶ Et ſi quiſpiam diceret q̃d ſi dicti fratres intẽtaſſent beneficiũ ſeu remediũ.c.reintegranda.iij.q.j.⁊.l.j.et l.ſi.coloni.C.de agri.⁊ cẽſi.li.xj.qd q̃dẽ non fecerunt vt ſupra patet ex facti nar ratione qd proceſſus demõſtrat.Et dato quod intentaſſent.Ad hoc etiã reſpõdetur quod multominus potuiſſent intentare beneficiũ illius canonis.⁊.l.q̃ illud eſt remediũ poſſeſſoriũ.⁊ cõpetit illi qui aliquãdo poſſedit ſed ei qui nũqꝫ poſſedit nõ cõpetit ⁊ iſtud colligit ex tex.illo in.d.c.reintegrãda ibi vel proprias.i.ſuas ſubſtãtias ꝑdidiſſe ⁊ ſi dicatur quod bal.et aliĳ in locis allegatis ſuperius dicunt qd poſſeſſio acquiſita ex dicto ſtatuto eſt ciuiliſſima ⁊ ſic ciuiliter poſſidet ergo cõpetit ſibi illud remediũ.Ad hoc etiã r̃ndetur qd iſtud ꝑ cederet niſi poſſeſſio reperiret penes aliũ vt ꝯſuluit Jo.de imo.vbi.S.ſed hic reperit penes partẽ noſtrã ab initio.ſ. anteqꝫ dicti fratres vnqꝫ extiterint heredes dicti Joannis aluiſij vt ſupra dictum eſt immo etiã ante mortem ipſius Joannis aluiſij qui ne quidem in vita poſſedit ⁊ ſic etiam non potuiſſet tranſferre illud quod non habebat.l.nemo plus iuris.ff.de reg.iuris.⁊ infra clare demõſtrabitur.ergo nõ poſſederũt ciuiliter dicti fratres cũ ergo nũqꝫ poſſederint ſequit qd ipſis nõ cõpetit illud remedium.Item illud dictum Bal.⁊ aliorum quod ſit ciuiliſſima poſſeſſio debet intelligi ſecundum legem quã alle.ſupra eo q habent i.l.nõ ſolũ.§.ſi liberationis ꝟba.ff.de leg.⁊ in.l.marcell⁹.ff.ad treb.ſꝫ ipſe alle.d.c.ex litteris.de cõſue. ⁊ text.ibi loquit qñ interuenit aliq̃ act⁹ apprehẽſiu⁹ in ſignũ trãſlate poſſeſſionis.Sed in caſu noſtro nullum ſignum interuenit tranſlate poſſeſſionis.ergo ſequitur quod dicti fratres ciuiliter nõ poſſederũt ⁊ ſic nõ competit illud remedium itẽ ille canon preſupponit in agẽte verã poſſeſſionẽ in illis ꝟbis ꝓprias id eſt ſuas ſubſtãtia ⁊c.ſed dicti fratres mediãte dicto ſtatuto vel decreto verã

habere nõ potuerũt vt.§.ſatis late oſtẽ
ſum eſt immo neq̃ fictã habuerũt vt.§.
proxi.⁊.l.latius preterea dicti fratres ſi
potuiſſent intentare dictũ remediũ ha
bebãt neceſſe deducere quod ex iniuſta
cauſa res ipſas perdidiſſent ita forma/
liter decidit tex.in.d.c.reintegranda.in
ver.per quaſcunq̃ iniuſtas cauſas res
proprias perdidiſſe noſcuntur ⁊ ſic ap/
paret ad oculũ quod debuiſſent eo in ca
ſu probare perdidiſſe res proprias ex
cã iniuſta ſed clarũ eſt primo qđ nunq̃
iſta bona fuerunt ſua ꝓpria ergo nõ po
tuerũt intẽtare remediũ illius canonis
immo nunquam fuerunt propria ipſius
Joãnis aluiſij cuius dicti fratres ſe fa/
ciunt heredes bene eſt verũ qđ illa bo/
na tenuit tanq̃ colonus partiarius no
mine ⁊ vice partis noſtre vt cõſtat ex di
cta tranſactione et etiã dicetur.fuerũt
enim bona hereditaria prefati quondã
domini Jo.marci graſſi olim patris p̃fa
te dñe franciſchine a quo ipſa dña fuit
inſtituta vt in dicta tranſactione ⁊ teſta
mento clare conſtat.Quomodo igitur
poſſent probare aut allegare ſe ꝑdidiſſe
illud quod nunq̃ poſſederunt neq̃ te/
nuerunt nec etiã poſſedit Joan.aluiſi⁹
defunctus vt ſupra ⁊ infra latius.ergo
nullo modo potuiſſẽt dicti fratres intẽ
tare remediũ.d.c.reintegrãda.¶Nunc
oſtendam quod nõ potuerunt intentare
dicti fratres aliquod interdictũ poſſeſ/
ſorium vt ſatiſfaciam promiſſioni quod
dicti fratres nullum habuerint nec ha/
beant remedium poſſeſſoriũ. ¶Et pri/
mo nõ potuerunt intentare interdictum
retinende poſſeſſionis quam nunquam
habuerunt ſicut eſt vti poſſidetis de q̃
iſti.de interdi.§.retinẽde.⁊ in.c.licet.de
proba.⁊ habet in.d.c.paſtoralis.de cau.
poſ.⁊ ꝓprie.imo ex quo mouerũt q̃ſtio/
nem ꝓprietatis impoſſibile eſt de iure
qđ potuerint ſimul intẽtare vti poſſide/
tis quod interdictũ preſupponit agen/
tem poſſidere vt in locis preallegatis.
Sed qui proponit rei vẽdicationem di/
cit alium poſſidere vt.in.§.omnium.in/
ſti.de actio.⁊.l.in rẽ.⁊.l.officium.ff.de rei
vẽ.c.examinata.de iudi.q̃ poſſidẽti nõ
datur actio.inſtitu.de actio.§.iſte quoq̃

Nec obſt.quod legitur in.l.naturaliter.
§.nihil cõe.in fi.ff.de acquiren.poſ.vbi
dicit quod nõ negatur ei interdictũ vti
poſſidetis q̃ cepit rẽ vendicare q̃ illud
intelligit de eo qui ignorabat poſſidere
vt ibidem per doc.⁊ ſic eſſet ſibi contra/
rius ⁊ non admitteret immo de hoc eſt
tex.ſm cõem intellectũ l.d.c.paſtoralis.
ver.aliis poſſeſſoribus iudicijs ſuo robo/
re duraturis.Sed quid egem⁹ teſtibus
dicti fratres fatentur ex quo in dicto p̃
cepto dicunt ſe ſpoliatos.ergo non pre
ſuppõnũt ſe poſſidere ⁊ ſic nõ habet lo/
cũ vti poſſidetis iurib⁹ ſupra allegatis
immo nec vti poſſidetis ſimplr intente
re potuiſſent q̃ nullã poſſeſſionem ha/
buerunt dicti fratres vt ſupra oſtenſum
eſt.¶Scđo an potuerint intẽtare inter
dictũ adipiſcẽde hoc eſt magis dubium.
nã prima frõte videt̃ qđ potuerint.nã ꝑ
adipiſcẽda poſſeſſiõe ꝓponit̃ interdictũ
quorũ bonoꝝ interdictũ quoꝝ legatoꝝ
⁊ ſaluianũ interdictũ.l.j.ff.quorũ bo.l.
j.ff.quorũ legatorũ.ff.de ſalui.interdi.l.
j.interdictũ igit̃ ꝑ adipiſcẽda poſſeſſiõe
dat bonoꝝ poſſeſſio ⁊ heredib⁹ iſtit.de
in interdic.§.adipiſcẽde bonoꝝ poſſeſ/
ſor nomẽ eſt iuris ſicut eſt bonoꝝ poſſeſ
ſio.l.hereditatis.§.ff.de verb.ſign.bono
rum autẽ poſſeſſor dr ille q̃ ſuccedit de
iure p̃torio.inſtit.de iud.§.reſtitutoria.
proculdubio nõ eſt caſus iſtoꝝ fratrum
qui volunt ſuccedere ex teſtamẽto ⁊ de
iure ciuili.Sed poſſet dici quod potue
runt intentare interdictum iſtud adipi/
ſcende poſſeſſionis quia licet heredes
hoc ipſo quod ſunt inſtituti ⁊ heredita/
tem adierunt efficiantur domini rerum
hereditariarum tamen poſſeſſionem ea
rum nõ adipiſcuntur.niſi mediãte cor/
porali apprehenſione.l.cum heredes.in
princi.ff.de acquir.poſſeſ.ideo ſi ab alio
poſſideãtur videntur earũ poſſeſſionem
per iſtud interdictũ poſſe adipiſci.⁊ tũc
etiam videtur habere locum remedium.
l.fi.C.de edicto diui Adriani tollendo
quod etiam eſt remedium adipiſcende.
vt in.l.prima ⁊ ſecunda eodem titulo et
ibidem per docto.Quod remediũ etiam
ꝯpetit heredib⁹ in quos trãſfert̃ poſſeſ
ſio artificialis virtute ſtatuti vel decre

ti q2 iſta nõ repugnant vnde dicit Bal.
in rub.extra de conſue.ꝛ in rub.de cau-
ſa poſ.ꝛ proprie.qđ talis poſſeſſio ficta
nõ impedit beneficiũ.d.l.fi.C.de edi.di
ui.adri.tol.quod datur heredi alleg.in
ar.l.apud iulianũ §.j.ff.ad treb.ꝛ dicit
quod veritas ꝛ fictio circa idez bene cõ
currunt ꝛ qui eſt tut⁹ fictione poteſt ve
ritatẽ implorare non econtra vt ibi no.
ꝛ ita formaliter dicit Bal.vbi.ſ.ꝛ Cyn.
idẽ tenet in.l.ea lege.vbi Bal.in.vj.co.
ff.de condi.ob cau.ꝛ Pau.ꝛ Alex.in.l.ſi
ſorori.C.de iure delib.cum cõcor.quos
ibi ſignauit Magi.me⁹.d.Iaſ. ¶ Iſtis
ſic premiſſis pro parte aduerſa:nunc ꝓ
parte noſtra rñdetur quod non potue-
rũt dicti fratres adiuuari remedio adi
piſcende primo quia iſtud repugnat ſue
petitioni ex ea vt.ſ.dixi petunt ſe tãq̃
ſpoliatos reſtitui ꝛ reintegrari.pſuppo
nunt ergo ſe habuiſſe ꝛ poſſediſſe dicta
bona qđ eſt falſum ergo nõ videnẗ intẽ
tare remediũ adipiſcẽde iuxta illud qđ
ſcribiẗ i illo Ouidiano.votoq; tuo tua
forma repugnat.ſi enim petũt ſe reinte
grari vel reſtitui tanq̃ ſpoliatos ad il-
lud quod nunq̃ vere vel ficte habuerũt
vt.ſ.clare oſtẽſum eſt.ꝛ.j.etiã oſtendeẗ
ergo illa verba repugnãt tam remedio
adipiſcẽde q̃ retinẽde ꝛ remedio.d.ca-
nonis reintegranda. ¶ Et dato non ta-
mẽ conceſſo qđ intentaſſent aut intẽta
re potuiſſent dictũ remediũ adipiſcẽde
tũc etiam iſtud pro eis nihil eſſet quia
tũc obſtaret queſtio proprietatis mota
vt eſt glo.in terminis in.l.j.C.de edi.di
ui.ꝛ ibi Cy.Pau.de ca.ꝛ Mag.meus.d.
Iaſ.et eſt gl.magiſtra.in.l.ſi de vi.ff.de
iudi.gloſ.ꝛ doc.in.l.ij.C.quorũ bo.et.ſ.
dixi in prin.iſtaruz allegationũ.Immo
eſt tex.ad literã in terminis noſtris in
dicta.l.fi.§.ſi autem contradictor.C.de
edi.diui.vbi formaliter dicit imperator
ſi autem aliquis contradictor extiterit
tũc in iudicio ꝯpetẽti cauſe in poſſeſſio
nẽ miſſionis ꝛ ſubſecute ꝯtradictionis
vẽtilẽtur ꝛ ei poſſeſſio acquiraẗ q̃ potio
ra ex legitimis modis iura oſtẽderit ſi
ue q̃ miſſus eſt:ſiue q̃ antea detinẽs cõ
tradicendũ putauit idẽ etiã conſulendo
tenuit Pau.de ca cõſi.237.inci.viſo pũ
cto ſupraſcripto in ſecũda parte ꝯſilio-
rũ no.ꝛ cõſi.xliij.in prima parte ꝯſilio-
rũ antiquioꝝ.Quod aũt pars noſtra ſit
legitima cõtradictrix nõ eſt dubiũ ꝑ ea
q̃ habeẗ ꝑ gl.in.d.§.ſi autẽ.ꝛ ibi ꝑ Bar.
in pri̇o mẽbro ſue diſtinctionis vbi etiã
Pan.ꝛ Fulg.ꝛ clarius ꝑ Mag.meũ ibi-
dẽ.in.xj.col.ꝛ ca.ꝯſi.139.i ver.ſeptimũ
eſt.Item etiam fideicõmiſſarius qui re
petitur in poſſeſſione eſt legitimus cõ-
tradictor vt ꝑ glo.vbi.ſ.in.ij.q.quã ap-
probãt ibi doc.ꝛ Mag.meus in.xij.col.
ꝛ videatur conſi.Pe.de ancha.numero
146.incip.in predicta queſtiõe reperio
ſolẽniter allegatũ in.ij.co.vnde per par
tez noſtrã bene fuit oppoſitũ dolo peti-
tis qđ reſtituturi eſſetis iuxta gl.ꝛ doc.
ꝛ Mag.meũ in.d.l.j.C.de edi.diui.i pn.
Item bene fuit oppoſitũ qđ in iſto caſu
ꝯdictionis requirebaẗ libellus ꝛ ſic li-
bellũ iuſte petũt pars nr̃a iuxta theori-
cã gl.i cle.ſepe.in ℣.neceſſario.de ver.
ſigni.ꝛ ſm Inn.ꝛ in terminis i.c.j.de li-
bel.ob.ꝛ Cy.Ang.ꝛ moder.oẽs i.d.l.fi.
C.de edi.diui.ꝛ Specu.in titu.de lib.cõ
cep.§.nunc dicendũ.ver.xxviij.ꝛ plene
per Bal.in.d.l.fi.in.xj.q.C.de edi.diui.
ponentem quid ſi ſint plures contradi-
ctores an plures libelli requiranẗ.ꝛ ꝓ
iſta opi.facit quia in alijs iudicijs poſſeſ
ſorijs etiã requiritur libellus ꝛ notabi-
liter determinat Bald.in.d.l.ſi coloni.
C.de agri.ꝛ cenſi.li.xj.glo.ꝛ docto.in.l.
momẽtanee.C.vñ vi.Bal.i.l.quiſquis.
C.quorum ap.non reci.Nec obſtat illud
quod dicit Bar.in.d.l.fi.quod in caſu il-
lius.l.nõ requiritur libellus ꝛ dicit qđ
illa obſeruaẗ ꝛ quod oẽs doc.ita tenent
ꝓ quo facit quia in executiuis maxime
in quib⁹ imploratur officiũ iudicis non
requiritur libellus ſm Bart.in.l.intra
vtile.in prin.ff.de mino.ꝛ eſt tex.i.l.mi-
nor.xxv.annis cui fideicõmiſſum.ff.de
mino.Quia reſpõdetur quod iſtud non
procedit in dicto caſu contradictionis
quo caſu ſi contradictor requirit libel-
lum vt in caſu noſtro tunc eſt offerend⁹,
et ita volunt limitando dictum Barto.
oẽs doc.de quibus.ſ.in.d.l.fi.ꝛ ibi etiã
Magi.meus col.vij.cum igitur in caſu
noſtro fuerit requiſitus ꝛ non oblatus

certe proceſſus eſſet nullus q2.ſ.nō eſſet ſeruata forma vt.l.j.C.de libel.ob.z.c.ſ.ſ de libe.obla.z qut.offerat.C.de lit.cōte. uncta.l.cū hi.§.ſi ptor.ff.de trāſac.l.nō lubiū.C.de legib9.c.io q.z.c.penratoz. le elec.lib.vj. ¶ Nec dicat qd iſto caſu ſceptū fungit vice libelli qz iſtud eſt falſum nā vbicunq aliqd requirit in aliqo actu pro forma illud non pōt adimpleri p eqpollēs vt p Alex.in.l.j.ff.de libe.z poſtſi.z iō forma vr de neceſſitate pein vt dicit bar.in.l.ſi.C.de ſuis z leg. z qdnō poſſit adimpleri ex equipollēti videt plene p Fel.i.c.cū dilecta.l.xvj. col.de reſcrip.pſuluit etiā Alex.in conſi.cerij.inci.ponderatis in primo volu. Et predicta procederent quando dicti fratres intentaſſent remediū adipiſcende quoꝝ prima facie videbatur melius quadrare in eorum propoſito.ſed certe nullo modo intentarunt quia fuiſſent ſibi ipſis contrarij in illis verbis dū petierunt ſe reſtitui tanqā ſpoliatos clandeſtine.z violēter zc.nā illa verba vt dictum eſt penitus repugnant iſti remedio. ¶ Ea vero que dicta ſunt de libello militāt etiā multomagis in aliis poſſeſſoriis.vt.ſ.dictū eſt proceſſus igitur vſqquaq eſt nullus. ¶ Tertio dicet aliquis ſi ceſſant predicta oia remedia poſſeſſoria ergo dicti fratres videnſ ſaltez intentaſſe remedium recuperande maxime ex illis verbis dum petierunt ſe ad dicta bona reſtitui z reintegrari tanquā violēter z clādeſtine ſpoliatos zc.z nūc aggredior allegationes.S.z ſolennis.J.U.doctoris dñi baptiſte ſacra belliergo ſi ſunt ſpoliati de facto a poſſeſſorio dicit domin9 baptiſta eſſe inchoādum.l.argentarius.§.edi.ff.de eden.Et vulgata regula ſit qd ſpoliat9 ante oia ſit reſtituendus vulg.c.ij.z ſi.de ordi.cogni.c.cauſam matri.de offi.dele.l.ſi qs ad ſe fundum.C.ad.l.iul.de vi.etiam ſi eſſet fur.z latro.c.in literis.in ſi.de reſt. ſpo.cū ergo dicti fratres fuerint ſpoliati ergo zc.Et qd fuerint ſpoliati dicit.d. Baptiſta apte demōſtrat.Nā ex forma iuris municipalis canet qd poſſeſſio defuncti intelligit ptinuata in perſonā heredū.mō ſic ſi alius q̄ heres reperit in poſſeſſione bonoꝝ defuncti pfecto tanq̄ exiſtēs in minori poſſeſſione ſine ti.p̄ſumitur violētus z clandeſtin9 poſſeſſor.c.ad decimas.de reſt.ſpo.li.vj.c. p morem.c.di.cū aliis ſi.z exiſtētes i antiquiori poſſeſſione defuncti cōſeruari debent vt dicit tex.in.c.lz cām.de pba. z.l.clā poſſidere.§.ſi.ff.de acquirē.poſ. Bar.in.l.ſi duo.in ſi.ff.vti poſ.Bal.in.l. data opa ad ſi.C.qui accuſ.non poſ.cum multis ſi.cum ergo dicti fratres in quo dr continuata poſſeſſio dicantur in antiquiori poſſeſſiōe z aduerſantes i iuniori z pñr clandeſtina z violēta relinquit qd dicti fratres tanq̄ de facto ſpoliato añ oia reſtituendi ſint ſic etiā dicit dñs Baptiſta dictāte remedio.c.reintegranda.iij.q.j.z.l.ſi coloni.C.de agri.z cenſi. que remedia ſeu qd remediū fuit intentatum vt dicit Do.Baptiſta ſe audire. ¶ Sed iſtis nō obſtantibus puto partē nram fouere oēm iuſtitiā.Et in primis ad regulā qd ſpoliat9 ante oia debet reſtitui quoties militaret in caſu nro.rñdi apte.ſ.dū ſuſtuli illud fundamentū qd faciebat.M.D.paulus de montepico q p ea nra nō poterat aliqd pbare q cōcerneret cām pprietatis zc.p quē in terminis nris eſt tex.ad lſam in.c.ſ.de reſt.ſpo.ſ.ſatis late oſtēdi dictā regulā non obſtare ad quem ſolent dari q̄plures limitationes et ſexdecim recolligit Alex.i.l.naturaliter.§.nihil cōe.col.ix. x.xj.xij.xiij.ſed q̄plures recollegit An. cor.ſuo tra.de excellētia regia.q.lxxij. vbi accumulauit ſi bene memini quinquaginta fal.ad dictā regulā.Sed quid opus eſt verbis dico vltra rñſiones de qbus.ſ.dictā regulā nullatenus militare in caſu nro tollēdo aſſumptū dñi Baptiſte qd ex forma iuris municipalꝫ cauet qd poſſeſſio defuncti dr ptinuata in heredē zc.z ſic dicti fres exiſtētes in antiquiori poſſeſſiōe zc.Qz iſtud ius municipale nō potuit ſortiri nec ſortit locū i caſu nro vt.ſ.clare pbatū fuit § cōſequēter eſt etiā pbatū iſtā regulā i caſu iſto nō militare z ſic ponēdo falcē ad radicē dico remediū recuperādi quod videtur intētatū nō potuiſſe i terminis noſtris aliquo iure intētari rōnib9 de qbus.ſ.

vñ probauim⁹ dictū ius municipale ni
hil potuiſſe operari in caſu ⁊ maxie ex
illa rōne q̄ꝛ nō poſſunt petere dicti fra-
tres ſe reſtitui ⁊ reintegrari ad illud qđ
nūq̄ꝫ habuerūt vere vel ficte vt.ſ.oſtēſuȝ
eſt. ¶ Immo dico qđ vigore dicti iuris
municipalis dato ſine veri ꝑiudicio qđ
operatū fuiſſet i terminis nr̄is nullate-
nus potuit intentari remediū recuperā
de ex ꝟtute talis ficte ⁊ artificialis poſ
ſeſſionis. Dato vt.ſ.nō tñ cōceſſo quod
aliqua ficta artificialis poſſeſſio fuiſſet
tranſlata in dictos fratres Nā tale be-
neficiū hoc caſu nullo mō ꝯpetit vt ꝯclu
dit bal.in rub.de cā poſ.⁊ ꝓpri.⁊ in.l.ea
l.C.de ꝯdi.ob cāȝ.⁊ i aut.defuncto.C.ad
ter.⁊ in.c.j.in ti.de ꝯtro.inter ma.⁊ fe.⁊
in.l.j.ad fin.C.de ap.⁊ in rub.de ꝯſu.⁊ i
c.itē cū q̇s.de reſt.ſpo.⁊ no.Io.fa.in.§.
ſui.inſti.de here.quali.⁊ diffe.⁊ Pau.de
ca.alex.⁊ aliū mod.l.l.ſi ſorori.C.de iur.
deli.vbi Mag.me⁹ col.fi.ꝟ.ij.limita ⁊ ſi
gna dicit qđ virtute illi⁹ ſtatuti nō poſ-
ſet heres intētare remediū recuperāde
poſſ.nā ſi aliq̇s vere habuiſſet poſſeſſio
nē poſſet tanq̄ꝫ ſpoliat⁹ eā recuperare ⁊
eā ola deberet reſtitui iđ dicit ipſe cer-
te ſi vigore ſtatuti heres intētaret reme
diū recuperāde male ageret ⁊ deberet
ſuccūbere alle. Bal.in.d.aut.defuncto.
in.iij.q.C.ad tertul.⁊ in ſimili Bal.l.j.
ad fi.C.de app.⁊ idē in terminis termi-
nantib⁹ cōſuluit Alex.ꝯſi.xxxvij.co.pe.
i.j.vol.⁊ cōſi.lxxxij.col.ti.iij.vol.Et lȝ
doc.vbi.ſ.non ꝓbent immo quaſi nō al
legent rationē.ratio mea quidē iudicio
eſt in prōptu q̄ꝛ interdictū recuperande
ad hoc vt ꝯpetat alicui ꝑſupponit illum
vi deiectū de poſſeſſione ſua vt in.§.re-
cuperāde.cū ſi.inſtit.de interdi.ſed q̇s
nō pōt violēter deijci de poſſeſſiōe ficta
vt patet ad ſenſum vñ dixi gl.in.l.j.§.in
terdictū.ff.de vi ⁊ vi arma.qđ intentās
interdictū reſtitutoriū neceſſe habet ꝓ
bare ſe vi deiectū de vera poſſeſſione ⁊
idē voluit Albe.de roſ.in.d.l.j.§.deijcit
⁊ Frā.cur.ꝯſi.lxx.in fi.prime co.⁊ in tm̄
qđ habet etiam neceſſe probare qđ eo.
die quo poſſidebat fuerit ſpoliatus vt
dixit Inn.in.c.qualiter.el.ij.de accu.iđ
dixit Angel.Are.in.§.quadrupli.in.xij.
colum.verſi.itē dixi in libello inſti.de
act.ſe mirari qđ allegetur illa doctrine
Inn.cum de hoc ſit tex.aptus in.d.§.in
terdictū aut.niſi is qui tunc deijceretur
poſſidebat q̄ꝛ illa dictio tūc denotat ex
tremitatē tēporis.l.iiij.ff.de cōdi.⁊ de
mon.habet etiā neceſſe ꝓbare poſſeſſio
nē ⁊ ſpoliationē ipſius ſimul ⁊ ſemel.gl.
⁊ doc.in.c.ꝯſultationib⁹.ꝑ tex.ibi extra
de offi.dele.⁊ in.c.olim cāȝ.⁊ in.c.cū ad
ſedē.⁊ in.c.in literis.in gl.ex de reſpo.
Archi.l.c.quo iure.viij.diſt.⁊ clari Io.
an.in no.poſt Inn.in gl.caute in.l.ſi ec
cleſia.de cauſa poſ.⁊ ꝓpri. Sȝ q̄ȝ dicti
fratres potuiſſent probare poſſeſſionē
⁊ quidem verā.item ſpoliationē ipſius.
Itē qđ tūc tēporis poſſiderent. Quādo
poſſeſſio dictorum bonorum fuit ꝑ par
tem noſtram apprehenſa cum eo tempo
re nonduȝ eueniſſet cōditio ſubſtitutio-
nis cui⁹ vigore dicūt ſe factos heredes
dicti Io.aluiſij.⁊ ſic nunq̄ꝫ vere neq̄ꝫ fi-
cte poſſederunt. ¶ Quapropter ꝯcludit
indubitanter qđ nullū habuerūt reme-
dium reſtitutorium.c.ex pte.⁊ ibi no.de
reſt.ſpo. nā priuatio ꝑſupponit habitū
l.manumiſſiones.ff.de iuſti.⁊ iu.l.decē.
ff.de ꝟ.ob.c.ad diſſoluēdū.de deſpō.im
pu.c.qđ ꝟo nō formato.xxxij.q.ij. Qui
immo dict⁹ Io.aluiſius a quo ſub cōdi-
tiōe de qua.ſ.dicūtur fuiſſe inſtituti he
redes dicti fratres nullā poſſeſſionē ha
bebat neq̄ꝫ pl⁹ iuris potuit virtute ali-
cui⁹ ſtatuti vel decreti in alios trāſfer-
re q̄ꝫ ipſe haberet.l.traditio.ff.de acq̇r.
re.do.l.nemo plus.ff.de reg.iur. Quod
aūt dictus Io.aluiſi⁹ nullā haberet poſ
ſeſſionē ſed eſſet mer⁹ detentor ꝓbat q̄ꝛ
ciuilē ⁊ naturalē poſſeſſionē ſi quā vnq̄ꝫ
habuit trāſtulit in partem noſtrā quātū
ſcȝ habito reſpectu ad partem bonoꝝ
ſibi ſpectantem de qua agitur vigore ⁊
ex forma conſtituti appoſiti in.d.inſtru
tranſactionis.iuxta.l.qđ meo.⁊ q̇ habē
tur ibi.ff.de acq̇.poſ.⁊.c.cuȝ veniſſet.de
eo q̇ mi.l poſ.cau.rei ſeruā. Immo etiā
tanq̄ꝫ colonus partiarius tenebat dicta
bona cū haberet reddere bonā ⁊ fidelē
rōnē de fructibus vt expreſſum eſt in di
cta tranſactione.ſed ſic eſt qđ colon⁹ nō
poſſidet pro ſe.l.pignus.et ibi glo.ff.de

pigno.act.Bal.in.l.j.in.j.q.C.cõmu.de
vſucap.glo.⁊ Bar.in.l.non ſolum.§.qđ
vulgo.ff.de vſucapio.⁊ Bar.in.l.q̄ lega
torũ.§.qui vulgo.ff.ꝓ hered.l.peregre.
§.quibus.ff.de acqui.poſſeſ.bene verũ
eſt quod poſſidet pro domino ⁊ ſic dict⁹
Joã.Aluiſi⁹ ꝓ parte noſtra poſſedit vt
in.d.§.quibus.per Bar.⁊ ꝑ eundẽ in.l.
ſi quis in tantã.in vlt.col.ꝟſi.quero q̄d
eſt expulſus.C.vnde vi.⁊ in ſpe.de loca.
§.j.ꝟſi.illud.⁊.§.vj.ꝟſi.xuij.vbi etiã di
cit qđ ideo minus iuris habet in re quã
vſufructuarius qui dicitur poſſidere ⁊
ꝟſauice pars noſtra bene dicit poſſediſ
ſe ꝑ ipſum Jo.aluiſiũ vt in.§.poſſidere.
inſti.de inter.l.qui vniuerſas.⁊.l.ſeq.ff.
de acqui.poſ.ita quod malignitas ſua
parti nr̃e nõ potuiſſet nocere.l.fi.C.eo.
ti.de acqui.poſ.Recte igitur ⁊ rite fuit
parti noſtre indulta licẽtia a prefato do
mino vicario per viam aſſociationis vt
vrbanius agẽdo dicta pars noſtra aſſo-
ciaretur ꝑ ius familiã ad dicta bona et
ꝓprietates tanq̄ ad bona ꝓpria ipſius
parti noſtre iuxta illam notabilem pra-
cticam Sali.in.l.creditores.l.xiiij.q.C.
de pigno.per illum notabilẽ text.⁊ alia
de quibus ibi per eum ⁊ per Jo.imo.in
c.potuit.in pe.char.de loca.vbi etiã po
ſuit illam practicã ⁊ do.Ja.in repe.l.ij.
in.xj.char.C.de iur.emphy.Alex.ꝯſulẽ
do.in cõſi.cvj.i.iij.vol.⁊ in cõſil.lxxxiij.
in.j.⁊.vj.col.in.ij.volu.melius etiaꝫ in
cõſi.cxxx.in ꝓn.in.iiij.vol.clarius etiã
in conſi.cxxxj.in.j.col.i eo.vol.⁊ eſt cõ-
munis ⁊ notabilis practica ꝓut appel
lant doc.vbi.ſ.recte etiaꝫ ⁊ rite fuit pe
tita confirmatio ipſius licentie ꝑ id qđ
habetur ꝑ Bal.in.l.iij.§.miſſum.ff.de
car.edi.⁊ in.l.j.C.de car.edi.⁊ ꝑ magi.
meum do.Jaſ.vbi.ſ.⁊ ꝑ Ang.in.§.qua-
drupli.inſti.de act.⁊ per eundem mag.
meum in.d.l.j.C.de car.edi.⁊ i.l.fi.C.de
edi.diui.adria.tol.⁊ per Ang.⁊ Joã.de
imo.in.l.ſi finita.in prin.per glo.ibi in
ver.liberet.de dam.infect.cum locis ſi.
¶Jnquantum vero vltimo loco dictuꝫ
fuit per ſupraſcriptũ ſpectabileꝫ.J.V.
doctorem.d.baptiſtam ſcarabellum qđ
remediũ.c.reintegranda fuit intẽtatuꝫ
ꝑ dictos fratres vt dixit ſe audire reſpõ

detur ꝙ male audiuit neq̄ eũ fuit in
tentatum vt patet in proceſſu ⁊ dato ſꝫ
non conceſſo ꝙ dicti fratres illud intẽ-
taſſent de facto nequaq̄ tamen de iure
potuiſſent intẽtare.vt.ſ.clare demon-
ſtratũ eſt immo vt.ſ.ſatis late probatũ
eſt nullũ poſſeſſoriũ potuerunt aut poſ
ſent de iure aliquo intentare.Preterea
etiam facit ad abundantiam contra di-
ctos fratres quia dictuꝫ preceptum ad
eorum inſtantiam trãſmiſſum fuit ⁊ eſt
incertum generale ⁊ obſcurum quia pe
tierũt ſe reſtitui vigore iuris ſibi meli⁹
competẽtis quo caſu cũ fuerit per par-
tem noſtrã oppoſita exceptio circa iſtã
accumulationẽ remediorũ ⁊ ſic de gene
ralitate icertitudie ⁊ obſcuritate.vt cla
re patet in ꝓceſſu.⁊ ſic vt declararetur
iſta generalitas licet enim libellus ſi il
lud preceptuꝫ loco libelli eſſe poſſet ge
neralis ⁊ obſcur⁹ valeat ⁊ teneat quia
illa generalitas in ꝓceſſu liquidari poſ
ſet.vt voluit glo.in.l.j.§.ſi quis argẽtũ.
ff.depoſiti.tamen ſi opponit de gene-
ralitate non procedit libellus.vt habet
in l.fi.C.de anna.excep.Jnno.in ca.cuꝫ
dilectus.de ordi.cog.Bar.in.l.edita.C.
de eden.do.Car.in.c.examinate.de iu-
di.do.Abb.i.c.dilecti.e.ti.Bar.i.l.j.ff.
de eden.⁊ in extra.ad reprimẽ.in verſi.
ſine figura.gl.⁊ Jnn.in.c.ij.de libel.ob
la.⁊ dixit Ange.in.l.ſi rem.ff.de rei vẽ.
quod cum opponitur de generalitate li
belli vel obſcuritate oportet qđ fiat de-
claratio.ergo anteq̄ declaret nõ eſt ꝓ-
cedẽdum in cauſa immo ſtultus eſt iu-
dex qui talem libellum acceptauit.c.cũ
dilect⁹.de ordi.cog.⁊ idem voluit Spe
cu.in ti.de offi.iud.§.fi.ꝟſi.quid ſi libel
lus.⁊ idẽ voluit Bal.in.d.l.ſi rẽ.⁊ plus
dicit ibi Bal.in ſuis apoſtillis.quod ſi
eſt exceptum de generalitate contra ta
lem libellum ꝙ ſi iudex ꝓcedat ſine vl-
la ſpecificatiõe videt grauare.⁊ faciat
quod voluit Ang.in.l.j.ff.de edẽ.vbi di
cit ꝙ fatu⁹ eſt iudex q̄ admittit libellũ
gñalẽ ⁊ docet cautum debere eẽ reũ vt
opponat de gñalitate.⁊ idem voluit do.
Ant.i.c.ij.de iud.Sꝫ in caſu noſtro fuit
oppoſitũ de generalitate illi⁹ libelli et
nõ fuit facta declaratio.jõ nõ eſt ꝓcedẽ

ñs in cauſa.vt voluit Ange.in.d.l.ſi in rem.ꝛ plus etiam decidit tex.in.c.j.d li bel.ob.ꝙ in ſerie libelli petitio dꝫ eſſe clara.cū ergo iſtud preceptum ſi loco li belli eſſe poſſet:quod tamē negatur per ſupradicta in ſui ſerie non eſt clarū et ſtāte oppoſitiōe de incertitudine gene ralitate ꝛ obſcuritate non eſt declara tum.ergo ſequit̄ ꝙ nō fuit:neqꝫ eſt pro cedendū ſuper eo.Facit quod voluit d. Car.i.c.examinata.de iud.d.Abb.i.c. ex pte.b.de ſo.ꝯpe.ꝛ in.c.ij.de libel.ob. Bar.in.l.j.ff.de eden.ꝛ in.l.edita actio. C.eo.ꝛ ibi Bald.in ſua repe.¶Et iſta oīa ꝓcedūt eneruādo:immo penit⁹ tol lēdo intētionē dictoꝝ fratrū ſup quocū ꝙ poſſeſſorio:ꝛ ꝑcepto ſup eiſdē.Dato ſine veri ꝑiudicio qđ nō intentaſſent iu diciū proprietatis.vt.ſ.in prin.

¶Allegationes eiuſdem dñi Joannis Baptiſte.

Tāquātum vero vltimo lo co dicebat do.Pau.qđ im mo ex quo do.Jo.marc⁹ iurauit omnia ꝛ ſingula i dicto inſtrumēto ꝓducto per dictos fratres ad fun dandā eoꝝ intentionē ſuper ꝓprietate fuiſſe ꝛ eſſe vera nō poſſet allegari ali qua ſimulatio per heredes.d.Jo.marc. nec per habentes cauſaꝫ ab eo.vt dicit velle omnes in.l.nemo pōt.ff.de leg.j. ¶Reſpondetur clare ex hiſmet que ha bentur.in.d.l.nemo poteſt.Nā dū bar. vbi vult ꝙ renuntiatio ſimulationis nō valeat extēditur illa deciſio Bart.ſcđm Jo.de imo.ibi quem ſequūtur alij ſcri bentes ibi:vt procedat etiam ſi in renū tiatione ſimulationis eſſet oppoſitū iu ramentū.qꝛ iuramētū regulat̄ ſcđm mē tem cōtrahentium.l.fi.C.de nō nu.pec. bar.in.l.ſi quis ꝓ eo.in.viij.membro.ff. de fideiuſ.ꝛ idē tenet Jo de imo.ꝛ ſequi tur Alex.in.l.ſeius ꝛ augerius.ff.ad.l. fal.in.c.ad noſtrā.de emp.ꝛ vē.in.c.cū cōtingat.in.vij.mēbro ſue diſtinctiōis. de iureiur.ꝛ de hoc eſt glo.reputata ſin gu.in.l.emptiōe.C.plus valere qđ agi tur.que vult quod iuramētum interpo ſitum ſuper actu ſimulato nihil opera tur nec firmat contractū ꝛ ang.ibi eam reputat ſingularē.ꝛ do.Abb.in.c.ad nō ſtram.in.j.col.de empt.ꝛ vend.ꝛ illa gl. eſt cōmuniter approbata ſm Alex.i.d. l.nemo poteſt.cum concor.p eū alle.vl tra quas adde Ang.in.l.j.C.de do.cau. nō nu.Pau.de ca.in.ꝯſi.cclxxx.inci.vi ſo ꝓceſſu.in.j.col.Ang.de are.inſti.de excep.in prin.in.xxxix.col.Cepo.in tra cta.de ſimulatio.ꝯtractus.in.vij.ꝑſum ptis.Sali.ꝛ Pau.de ca.in.d.l.emptore. Bal.in.l.j.de ope.li.Pau.de caſt.i.d.l. ſi qs pro eo.de fideiu.in.v.col.vbi dicit qđ ratio illius glo.eſt qꝛ cum tale iura mentum non habeat ꝯceſſum:dꝫ carere anima:immo fortius ꝑ illā glo.tꝫ Bal. in.l.rogaſti.§.ſi tibi.in vlti.col.ff.ſi cer. pe.qđ qn̄ iuramentū apponit̄ ſuper cō tractu ſimulato non indiget reſciſione. ꝛ idē Bal.in.l.nec patronis.C.de oper. liber.ad fi.ꝛ iſtđ dictū dicit eſſe bene no tādū Fel.in.c.edminiſtrationis.in.vij. col.de iureiu.vbi tñ predicta nō allegat de quo vltimo vide pleni⁹ per Pan.i.d. c.cū cōtingat.in.xiij.co.ꝛ ſeq.de iureiu rā.ꝛ per Jmo.ibidē in di.viij.mēbro.ſue diſtinctionis.ꝛ ad dictā glo.vide etiam Alex.ꝯſi.xxxviij.col.antepe.l.iij.vol.ꝛ Jo.cal.in ti.de iureiur.ꝯſi.j.et ꝑ Vitalē de Gābanis.in trac.clauſulaꝝ.in.c.an iurm validet ꝯctum ſimulatū per Ma giſtrū meū.d.Jaſ.l.d.l.nemo pōt.ꝛ.l.l. iuſiurandū.§.ꝓcur.col.xj.de iureiu.ꝛ i §.itē ſi quis i fraudē.col.ij.inſti.de act. poſt.Joan.fa.ꝛ in.§.fuerat.col.xx.in fi. ꝛ pn.ſeq.eo.ti.de act.¶In iſta materia pleni⁹ eſt locus Jo.de imo.in.d.c.cū cō tingat.in.vᵃ.mēbro prin.ſed plenius ꝛ ordinatius ꝛ forte meli⁹ ꝙ̄ alibi in iſta materia repericꝛiꝫ locut⁹ eſt Abb.pan. l.d.c.cū ꝯtingat.col.xvij.in fi.ꝛ duabus vel trib⁹ ſequē.vbi poſui pulchrā diſtin ctionem per ſex caſus cuius diſtinctiōi mihi videtur in hac materia eſſe ſtādū. tum propter bonas rationes cum iuri bus qbus mouetur tum propter auto ritatem tāti viri.Et idem Panormita. pleniſſime locutus eſt etiam i iſta ma teria quam publice diſputauit ſub do mino.Pet.de anc.vt patet in ſua diſpu tatione.ij.in ordine inci.ſtante ſtatuto. iij.dubio.colūna nona ꝛ.v.ſequētib⁹.

¶ Caſus aũt noſter eſt q̃n vterq̧ cõtra
hens elegit facere cõtractum ſimulatũ
quo caſu indiſtincte talis cõtractus nõ
poteſt iuraměto firmari maxime quan-
do talis ſimulatio procedit ex iuſta cau
ſa:put fuit in caſu noſtro. et ita decidit
Panor. vbi ſupra in primo caſu ſue di-
ſtinctionis poſt Ant. de butr. qui etiam
in caſu noſtro. ita dicit in primo etiã ca
ſu ſue diſtinctionis: per ea de quib⁹ ibi
per eos maxime per capitu. ſ. quod me.
cau. ꝛ. l. fi. C. de non nu. pec. xxij. queſtio
ne. v. quaſcunq̧. ꝛ cap. humane. cum ſi-
mili. quia tunc iuramětũ intelligit̃ ſecũ
dũ intentionem recipientiũ. ꝛ ſic de⁹ vi
detur accipere vt dictis iurib⁹. ꝛ capi.
quanto. de iureiuran. Quod autẽ in ca-
ſu noſtro ſimulatio pceſſerit ex parte
vtriuſq̧ contrahentis ꝛ actũ fuerit in-
ter partes. vt tam cõtractus q̃ iuramẽ
tuʒ eſſent ſimulata: ꝛ interceſſerit ſimu
latio ex iuſta cauſa pars noſtra intẽdit
pbare vt indicant poſitiones ꝛ capitu-
la p ipſam pducta. ¶ Non obſtat mo-
do illud quod orginaliter dixi Joan. de
Imo. in. d. l. nemo poteſt. de leg. ſ. ſed ha
buit a do. Anto. de butr. in dicto. c. cum
contingat. quem doct. in. d. l. nemo. vi-
dentur ſequi. ꝛ ſuper cuius dicto ſe fun
dat. d. Pau. aduocat⁹ partis aduerſe. va
let q ſi partes in inſtruměto iuraſſent
omnia et ſingula pdicta fuiſſe et eſſe vi
ra et in nullo cõtrafacere dicere vel ve
nire: tunc propter iuramẽtum ſic inter-
poſitum non poteſt allegari ſimulatio,
vt videtur voluiſſe Bart. in. d. l. fi. in fi.
C. de nõ nu. pe. niſi forte ſuper hoc ob-
tineretur prius abſolutio a iuraměto.
ar. c. debitores. de iureiuran. ꝛ ita dicit
Imo. vbi ſupra. cuʒ aliis concor. de qui
bus per magi. meũ in. d. l. nemo põt. co
lum. x. quia reſpõdetur in primis quod
in caſu noſtro non ſunt illa verba de q̃
bus p Jo. de imo. vbi. ſ. et per doct. cõ
muniter in locis vbi ſit mentio de iſta
limitatiõe. ergo ꝛc. Et ſi quiſpiam dice-
ret quod in inſtrumento pducto p di-
ctos fratres ſunt quedã verba equipol
lẽtia videlʒ ibi quod predicta quãtitas
pretij pro qua dicta bona vendũtur eſt
vera quãtitas: ꝛ q ipſa venditio eſt bo-
na ꝛ vera, ꝛ non fictitia: nec ſimulata ac
ne in fraudẽ facta reſpondetur q licet
iſta verba eſſent equipollentia iſtis ver
bis iurãtes oia ꝛ ſingula predicta fuiſ-
ſe ꝛ eſſe vera nõ tamen equipollẽt illis
verbis: ꝛ in nullo ɔtra facere dicere vel
venire. que verba ſunt maximum vincu
lum ne contrahentes poſſint venire
contra contractum ideo doctores in lo
cis preallegatis. ſemper ponũt illa ver
ba ꝛ in nullo cõtrafacere vel dicere et
venire. Unde Joannes de Imola. facit
magnam vim in modo loquendi. vt per
eum. vbi. ſ. ꝛ maxime in. d. l. ſeius ꝛ au-
gerius. vbi Alex. etiam bene ponderat
ibidem in vi. col. lʒ in. d. c. cũ contingat.
vbi fuit originale dictum Ant. de bu. te-
neat indiſtincte contra illud dictum vt
ſ. dicetur. ſcdo reſpondetur q dato ſine
veri preiudicio qd in dicto inſtruměto
adeſſent illa omnia verba de quibus ſu
pra per docto. formalia: ꝛ ad literaʒ: ita
q nullus deficeret adhuc nihil obſtarẽt
in caſu noſtro in quo dr q ſimulatio in
terceſſit ex parte vtriuſq̧ cõtrahentis
ꝛ actum fuit inter partes vt tam cõtra-
ctus quam iuramentum eſſent ſimula-
ta: ꝛ qd interceſſit ſimulatio ex iuſta cã
quo caſu indiſtincte poteſt argui cõtra-
ctus etiam cuʒ illis verbis iuratus de
fictione ꝛ ſimulatione. vt voluit do. An-
to. de bu. in. d. c. cum cõtingat. in primo
caſu ſue diſtinctiõis dum dicit puto cõ-
ſiderandum modum ſimulationis ſi ſi-
mulant ſe agere qd intendunt non vale
re licet iurent. ꝛ ſic ſi ſimulent iuramen
tum inter collectas ꝛ condemnationeʒ
ſingo mea tibi vẽdidiſſe attamen eſt in-
ter me ꝛ te: ꝛ q cõtract⁹ nõ valeat: ꝛ tũc
iuramentũ nõ obligat: q2 deficit in vo-
lũtate iurans ꝛ recipiens: lʒ ſic ſingant
vel iuramẽtũ eſſet ɔ intentionem ꝛ ha-
beret quandam ɔiectatem ꝛ ſic dixit. d.
Ant. ſe intelligere in. d. l. nemo põt. Et
ſic iſto caſu loquitur indiſtincte quocũ-
q modo interuenit iurm. quia illud nõ
firmat ſimulationẽ ſʒ in nõnullis aliis
caſib⁹ hñ loquit̃ cũ illa diſtinctiõe en cõ
trahẽtes iurauerint oia ꝛ ſingl'a eſſe ve
ꝛc. maxime i caſu i q̃ ſit ſimulatio ex in-
iuſta ꝛ illicita cã vt in ɔctu feneratitio

ꝑnt loquit.l.fi.C.de nō nu.pec.ꝛ ſic vt
ſui iurm ſup actu illicito interpoſitū il
lū nō firmat.ꝛ ita in.l.non dubiū.C.de
legib⁹.vbi ꝑ Bal.ꝛ doctores.ꝛ ita etiā
loquitur ꝛ clarius Pan.vbi.ſ.nā in di
cto primo caſu loquitur indiſtincte in ſe
cūdo vero caſu diſtinguit.vt.ſ.ſ.qñ cā
ſimulādi interuenit praue ꝛ iniuſta:ꝛ ſi-
ne dubio credendū eſt eos dicere veri
tatem.Immo ꝛ ipſe Joan.de imo.in.d.
c.cū contingat.d.vij.mēbro.vſ.itē ad-
uerte locut⁹ eſt indiſtincte ꝙ licet inter
ueniant dicta vba iurantes oīa ꝛ ſingu
la ꝛc.qḋ iurm illo ēt caſu nō firmat ſimu
lationē.Uerba Jo.de imo.ſunt iſta Itē
aduerte qꝛ bar.i.l.fi.C.de nō nume.pe.
cuius dictum ſupra allegaui non videt
ꝓprie loqui qñ quis iurat cōtēta in in-
ſtrumēto vera eſſe.ſꝫ loquit qñ quis re
nūtiauit except.nō nu.pc.ꝛ iurauit non
cōtrauenire q̄ caſu dicit qḋ poterit ſol-
uere ꝛ poſtea repetere.ar.c.dbitores.ſ.
eo.ꝛ ꝑ hoc ēt vr velle ꝙ ex quo poſt ſolu
tionē repetere pōt qḋ añ ſolutionē pōt
petere abſolutionē a iurō ꝑ ea q̄ habē-
tur in.d.c.debitores.ꝛ ꝑ hoc ēt vr ꝙ ſi
q̇s renūciaſſet exceptiōi ſimulatiōis ꝛ
iuraſſet nō ↄuenire qñ re vera ↄctus eſ
ſet ſimulatus:qḋ tunc ſilr eſſet dicendū
ꝙ poterit fieri ſolutio ſeruādo iurm vl
ēt añ peti abſolutio.facit ꝛ dicit ipſe qḋ
notauit idē Bar.in.l.nemo pōt.de le.j.
ꝛ idem inq̇t ipe vr dicēdū eadē rōne qñ
pars iurauit oīa ꝛ ſingula cōtēta in in-
ſtrō eſſe vera ꝛ nō ↄuenire ſi re vera cō
ctus erat ſimulatus.Ecce qḋ Imo.lo-
quitur clare ꝛ indiſtincte quicq̄d alias
dixerit in.d.l.nemo pōt.vbi certe nō vr
ita bñ intellexiſſe Bar.ſicut itellexit in
d vſ.itē aduerte.¶ Tertio rñdet ad abū
dātiam.Nam lꝫ Imo.in.d.l.nemo pōt.
poſt.d.Ant.in.d.c.cum cōtingat.in.iiij.
ꝛ.viij.caſu viſus ſit aliquātulū vulnera
re gl.cōiter approbatā i.d.l.ēptiōe mo-
dificando ꝑnt.ſ.dictū eſt:lꝫ de illa glo.
in dicta modificatione mentionē nō fe
cerit.ꝛ ſic de improuiſo eam vulnerauc
rit tñ ipſemet remediū queſiuit ↄtra.l.fi.
C.in quibus cau.in integ.reſt.nō eſt ne
ceſſa.vam dixit niſi ſuper hoc obtineat
prius abſolutio a iuramento.ar.c.debi

tores.de iureiuran.ꝛ videtur ſequi com
muniter doct.in.d.l.nemo pōt.licet ma
giſter me⁹ ibi vnum verbum ꝓpugne-
rit in ↄtrarium.ſed nihil allegat qḋ ob
ſtet. ¶ Sed i caſu noſtro nō eſt neceſſa-
ria abſolutio intelligendo caſum prout
ſupra clare dictū eſt:ꝛ in capitlis partis
noſtre ↄtinetur.ita voluit Jo.de imo.in
d.c.cum cōtingat.in fi.vij.mēbri.Ita vo
luit ibidē.d.Abb.Pañ.col.xviij.in pn.
in illa.q.Nunquid in caſu illi⁹.c.ꝛ ſimi
lium vbi iuramentum aſtringit ↄtra le-
gis vel ſtatuti diſpoſitionem interpoſi
tum audiatur petens ab illo ſe abſolui
in.iij.ꝛ.viij.caſu.ſue diſtinctionis.ꝛ idē
in dicta ſua elegāti diſputatiōe.in.iiij.
ꝛ vlt.dubio etiam in.iij.ꝛ.viij.caſu.im-
mo etiam in.x.ſue diſtin.¶ Idē tenuit
bal.in.l.emptione.ꝛ ibi querit glo.nun
quid iſte cōtractus cōfirmetur iuramē-
to.dicit glo.ꝙ nō:quia iſtud iuramentū
nō habet conſenſus fundamentū.vt.j.
de non nu.pecu.l.fi.quod verū eſt dicit
ipſe ſi ↄctus fuit ſimulat⁹ ſecus ſi ver⁹
licet in fraudem vſurarum.vt in exem
plo Odof.in.d.l.emptione.qꝛ iſto caſu
ſtandum eſt iuramēto donec relaxetur
ꝑ epm.vt extra de iureiur.c.j.ꝛc.¶ Idē
tenuit in terminis Fede.de ſe.ſuo ↄſi.
cclxxxiij.Et idem qḋ quando cōtract⁹
eſt nullus nō ſit neceſſaria abſolutio a
iurō ſup eo interpoſito tenuit conſulen
do Ange.in ↄſi.ſuo.clx.in prima pte vñ
dixit bal.etiaſe.in.l.j.C.de ope.li.loquē-
do ſine diſtinctione ꝙ ſi eſt interpoſitū
iuramentū in contractu ſimulato ꝙ co-
gnoſcere de nullitate huius iuramēti:
ꝛ relaxare non eſt proprie relaxatio ſed
declaratio.Et ꝙ lꝫ ad epm pertineat ſe
cundum iura.cano.tñ ſcḋm iura ciuilia
pertinet ad iudicē cauſe.quia nō habet
ſuper iurō diſponere ſed declarare.ꝛ di
cit ſe neſcire quare canoniſte reuocent
hoc ſuum imperium.in.c.fi.de fo.com-
pe.li.vj.perſuadendo ſibimet qḋ cauſa
ſit ſpūalis.ſed hoc nō eſt verū dicit ipſe
qꝛ iurm quod nō hꝫ cōſenſuꝫ nō habet
ſpūm ꝛ iudex ſecularis pōt cognoſcere
ſuper conſenſu.ergo eſt neceſſaria cōſe
quētia ſuper iuramento.Ad idē Bal.in
l.nec patronis.ad ſi.C.eo.tit.de op.lib.

dicit φ qñ lex preſumit ſimulationē in
ꝯtractu:nec eſt neceſſaria ꝓbatio hois
iuramentū nihil operatr:nec eſt neceſſe
adire xp̄m ꝓ relaxatione eius ꝑ iura de
quib⁹ ibi ꝑ eū qd verbū bene notaui.φ
autē in caſu nr̄o lex preſumat ſimula-
tionē:ſꝫ ꝑ nr̄a velit ꝓbare tm̄ ad abū-
dantiā:vt mens iudicantis ſit clarioꝛ ꝛ
ſecurioꝛ.J.clare oſtendetur.¶ Alia etiā
ratione ex abundanti nō eſt neceſſaria
abſolutio ſeu relaxatio in caſu noſtro:
qꝛ hic nullus ex his q̄ iurarunt vult ꝓ-
bare contra dictum inſtrumētū:ꝛ ſic cū
pars noſtra nō fuerit cōtrahens:ꝛ non
iurauerit non pōt incidere in periuriū
nō obſeruādo iuramētum.ergo non eſt
neceſſaria abſolutio ꝑ ea que.J.proxi.
dicentur.¶ Non obſtat modo φ pars
noſtra habuerit cauſam a.d.Jo.marco
qui cōtraxit pꝛout vult inferre.d.Pau-
lus.Qꝛ reſpōdetr.Nam etiā preſuppo-
ſito ſemꝑ ſine veri preiudicio qd pater
fuiſſet obligatus tñ obligatio reſpectu
iuramenti non afficeret filias.nā iura
mentū eſt perſonale ex parte iurantis.
vt dicit Inno.de iureiur.veritatis.ꝛ ibi
idē Hoſti.dicens φ lꝫ pactum tranſeat
in heredem.l.qui in futurū.ff.de pact.
iuramentū tñ eſt perſonale.nec tranſit
ad heredem.l.ꝛ heredi.eo.ti.de pac.In
ſpūalib⁹ eñ obligationib⁹ q̄uis hone-
ſtū ſit vt fili⁹ adimpleat voluntatē pa-
tris:nō tñ eſt neceſſariū.c.j.de diſp.im-
pu.ꝛ qd ibi not.ꝛ dato φ filius ſi eſt he-
res patris teneatr adimplere iuramētū
patris.arg.c.licet de voto.tñ nō adim-
plēs nō eſt periurus.arg.c.clericus.de
iureiu.ꝛ.c.iam itaqꝫ.j.q.iiij.Hoſti.in.d.
c.veritatis.ꝛ facit.d.c.cleric⁹.qꝛ iuramē
tum intelligitr ſtricte:nec dꝫ extendi.vt
ibi.c.aūt iam itaqꝫ.Facit qd q̄s ex pec-
cato alteri⁹ ſine ſua confeſſione non te-
netr et dicit Paū.in.d.c.veritatis.in.ij.
col.qd cōiter doc.tenēt cū Hoſti.vbi di-
cunt ampliādo hoc ꝓcedere etiā ſi q̄s
iuraſſet pꝛo ſe ꝛ ſucceſſoribus ſuis ſeu
heredib⁹:qꝛ licet quis poſſit obligare
heredē tpaliter immo etiā nō faciendo
mentionē de heredibus pactum regu-
lariter tranſit in eos:vt.l.veteres.C.de
cōtrahē.ꝛ.cōmit.ſtip.ſpūalr tñ nō pōt
qꝛ licet ſit honeſtū:vt in ſpūalib⁹ obli-
gationibus fili⁹ ſequatr voluntatē pa-
tris(vt.ſ.dictū eſt)nō tñ eſt neceſſariū
vt no.in.d.c.j.de diſpō.imp.in.c.ex li-
teris.de ſpon.ꝛ i.c.vnico.de deſpō.im-
pu.li.vj.vñ filius vel heres nunq̄ eſſet
piurus ex iuramēto defuncti ar.not.in
c.pe.de iureiu.Et diceret dn̄s Paulus
quare quiſ pōt ſe obligare alicui ex ſuc-
ceſſoꝛib⁹ nō autē obligare ſe ꝛ ſucceſſo-
res.rn̄detr qd pꝛio caſu agitr de obliga-
tione ꝓpꝛia quā quis pōt facere pꝛout
vult.ſcdo ꝯo caſu agitur de obligatiōe
aliena quā non pōt facere in iſtis ſpiri
tualib⁹ niſi interueniat mandatū ſpe-
ciale.c.fi.de iura.cal.lib.vj.ꝛ ita reſpō
dent doc.vbi.ſ.vltra quos ꝛ Hoſti.pꝛo
cōi opi.ꝯſuluit Raph.fulg.in ꝯſ.cxcix.
incip.viſis ſupraſcripto inſtrumēto do
nationis ꝛ teſtamēto ꝛ in.ij.col.car.Za
ba.in conſ.cxxxvij.incip.redemptoris
olim qui rex eſt regum:ac dn̄s dnantiū
in.iij.colū.¶ Et idē in terminis termi-
nantib⁹ immo in foꝛtioꝛibus terminis
quā ſint noſtri.C.qñ ꝯtus fuit verus ſꝫ
cet in fraudē vſurarū factus:ꝛ idē mul-
tomagis etiam vult Bald.in contractu
ſimulato in.d.l.emptione.verſi.querit
gloſ.ibi ſi tamen iuratus eſt moꝛtuus
heres eius non indiget relaxatione:qꝛ
ſpūale vinculū iuramenti moꝛte ſopitū
eſt.vt extra de iureiu.c.veritatis.ꝑ Jo.
an.in.c.vl.de fo.cōpe.in nouel.ideo in-
quit Bal.dico ſpūale vinculū:qꝛ ſec⁹ eſt
in tpali ꝛ obligatione reſpectu rei tē-
poꝛaliū:vt not.i.c.q̄uis.de pact.lib.vj.
in glo.oꝛdi.Idem tenuit Vitalis de cā
banis in tractatu clauſularum dū tra-
ctat de ſimulatione.capitu.an iuramē-
tum validet cōtractum ſimulatum cir-
ca pꝛincipiū.ꝯ.ſi tamē iurans eſt moꝛ-
tuus:vñ Magr̄ meus in.d.l.nemo po-
teſt.col.x.dicit dictum Joā.de imo eſſe
limitandum a ceſſante dicta ratione.ſ.
periurij ꝛ cōſequēter allegationis pꝛo-
pꝛie turpitudinis nō pꝛocedere reſpe-
ctu tertij qui nō impendit ꝓpter iura-
mentū vt.ſ.interpoſitū.dicere cōtractū
ſimulatū ſm Sal.in.d.l.emptione.arg.
in conſ.xcvj.inci.in pſiti ꝯſultatiōe.in
iij.dubio.et ꝑ alia de qb⁹ ibi per eum.

¶ Quarto etiã ex abũdãti dz ſi quondã do. Jo. marcus q̃ dz ɔtraxiſſe adhuc viueret. qḋ poſſet etiã ipſe dicere illũ cõtractũ ſimulatũ etiã dato: vt. ſ. ſine veri preiudicio q̃ adeſſent illa v̄ba iurãtes oia ꝛ ſingula p̄dicta fuiſſe ꝛ eẽ vera ꝛ in nullo ɔ̃dicere vl' venire ꝛc. primo nãq̃ doct. vbicũq̃ ponunt qḋ non poſſit dici de ſimulatiõe ſeu fictione ɔ̃ctus in quo eſt iuratũ per illa v̄ba ſemper aſſignãt vnicã rõnẽ: q2 dicẽs de ſimulatione repelleret tanq̃ allegãs turpitudinẽ ſuã vt. l. trãſactione. C. de tranſac. l. creditoribus. C. de ſer. pig. da. ma. p Bar. in. l. iuſiurãdũ. qḋ ex cõuentione. §. pcu. de iureiur. ꝛ hr̄ in. c. iter dilectos. de dona. ſed tũc habemus q̃ illa doctrina qḋ repellitur allegãs turpitudinẽ ſuam ꝛc. limitatur vbicũq̃ actus eſt geſtus contra legẽ q2 tunc licitũ eſt allegare turpitudinem ſuam: ita in terminis limitat Bal. in. l. j. C. plus va. qḋ agitur in. l. nõ dubiũ. ix. col. C. de legi. in. l. creditoribus. ff. de ſer. pig. da. ma. ad hoc ſemp allegat glo. in. l. a diuo pio. in p̄nc. ff. de ritu nupt. Et licet mag̃r me9 in. d. §. pcu. col. x. v̄. x. limitat ꝛc. põderet eſſe glo. in contrariũ in. c. cũ. M. ferra. in v̄. ad eã. de conſtit. th̄ dicit ſibi placere limitatiõnẽ Bal. p qua mouet̃. nã vbicũq̃ actus eſt nullus licitũ eſt allegare turpitudinẽ p̄priã ſ̃m Bar. in. l. filios. p illũ tex. C. de reuo. his q̃ in frau. cre. ꝛ idẽ Bart. hic. in pe. col. iuncta doctrina text. in. l. ſi libert9 minorẽ. ꝛ ibi Bar. ff. de iurepa. ꝛ iũcta doctrina Bar. in. l. emptor. ff. de aqua plu. arc. cõfirmat̃ p ſiſe q2 qñ act9 eſt ɔ̃ legẽ licitũ eſt vnicuiq̃ venire ɔ̃ factũ p̄priũ. l. poſt mortẽ. ꝛ ibi Barto. ff. de adop. gl. l. c. ſi q̃s p̄ſbytero ꝛ. de reb. eccle. nõ alie. l. c. j. de cle. cõiu. ꝛ Bal. in d. c. cũ. M. ferra. col. x. v̄. capio gl. paruã de cõſti. vbi vult poſſe allegari turpitudinẽ p̄priã qñ includit in ſe patẽtẽ nullitatẽ vel impoſſibilitatẽ act9. Sed ſic eſt in caſu nr̃o ergo ꝛc. ¶ Itẽ ꝛ habem9 qḋ turpitudo p̄pria põt allegari vbicunq̃ eſt talis q̃ ex toto põt elidere ius actoris Jo. an. ꝛ car. flo. in. d. c. iter dilectos. de dona. qḋ eſt ſingulare v̄bũ ſ̃m Pan. ibi adducẽtẽ p hoc qḋ vbi exceptio elidit ius agẽdi nõ dz iudex audire actorẽ ex quo notorie fouet iniuſtitiã Jnn. in c. j. de offi. vic. dicit feli. in. c. cũ ordinẽ. xiiij. col. de reſcri. ꝛ in. c. lator. in p̄n. al's ij. co. de re iud. nec dicat̃ quõ iudex poſſit audire turpitudinẽ rei q2 rñdet Abbas. ibi. ꝛ in. d. c. lator. qḋ iſtud eſt ſpeciale in facto notorio bñ faciũt v̄ba Bal. in. d. c. cũ. M. ferrariẽſis. x. col. v̄. capio glo. paruam facit id quod no. gl. in. l. j. C. vt que deſ. aduo. par. ꝛ in. l. age. C. de trãſac. ꝛ qḋ not. Inno. in. c. ex tenore. in fi. de reſcri. cũ ſi. ꝛ maxime iſtud p̄cedit in caſu noſtro vbi actor ꝛ reus fuiſſent in pari cã turpitudinis cũ ambo iurauerint p tex. quem allegauit lz non hoc mõ Inno. ꝛ doc. vbi. ſ. in. c. ex tenore. de cõceſ. p̄ben. q̃ p̄prie loquit̃ in terminis nr̃is qñ actus eſt geſtus ɔ̃ legẽ: et ideo tũc potior eſt ɔ̃ditio rei vt ibi declarat̃ in glo. ꝛ iſtud eſt qḋ põderauit inſignis doctor. d. Alex. de imo. in. d. l. iuſiurãdũ §. procurator. colũ. x. de iureiur. et dicit bene facere. l. iij. C. de cõdi. ob tur. cau. ¶ Itẽ ꝛ. iij. hẽm9. qḋ vbi q̃s allegat turpitudinẽ ſuã nõ q̃dẽ fundãdo intentionẽ ſuã p̄ncipal'r ſz coadiuuãdo fũdatã ɔ̃ eũ q̃ fuit pticeps turpitudis tũc ſemp admittit̃. l. de tutela. ꝛ hoc ibi not. C. de in integ. reſt. mi. intelligẽdo qñ ille pticeps certat ḋ lucro ꝛ allegãs turpitudinẽ certat de dãno euitãdo al's ſec9 bar. in. l. iuſiurãdũ. qḋ ex ɔ̃uẽtiõe. §. pcu. pe. col. de iureiu. vbi late loquit̃ inducens l. viro atq̃ vxori. ff. ſo. ma. ꝛ. l. apḋ celſuz §. marcell9. ff. de doli exce. vbi allegãti turpitudinẽ ɔ̃ participẽ ad fi. lucri põt replicari de eo. crimine ꝛ ɔ̃pẽſari iuxta c. fi. de adul. dixit Feli. l. c. cũ eccleſiaſtice. de exce. ꝛ p illũ caſum in. d. l. de tutela. dicit Bar. in. d. l. iuſiurãdũ q̃ ſi mihi agẽti rei vẽ. p re mea opponis qḋ fuit tibi a me vẽdita poſſum replicare venditionẽ fuiſſe ſimulatã cũ allegẽ turpitudinẽ meã coadiuuãdo intẽtionẽ meã ꝛ ɔ̃ te pticipẽ ꝛ certãtẽ de lucro ego vo de damno. Et iſte eſt p̄prie caſus nr̃ ad qḋ videat̃ et Jo. an. i addi. ſpec. in tit. de dona. v̄. itẽ pone aliq̃s additiõe q2 non vr̄. ꝛ Bal. l. l. cũ p̄ſitearis. C. de reuo. donã. ꝛ Bar. in. l. filios. C. de reuo. his q̃ in frau. cre.

fran.cre.⁊ inueniet nõ eſſe ꝓhibitũ alle gare ſimulationẽ ꝓprie vẽditionis niſi de ei⁹ fraude cõſtet qꝛ tũc allegat ſolũ replicãdo. Et dicit Bal.in.l.poſt mortẽ ad fi.ff.de adop.ꝙ lʒ allegãs turpitudi nẽ agẽdo nõ poſſit venire ꝯ ꝓpriũ factũ d.l.cũ ꝓfiteatis.C.de reuo.dona.tñ exci piẽdo põt ꝑ.l.fi.ff.de act.⁊ obli.niſi alle get turpitudinẽ ſuã ꝯ ſnlam iudicis qꝛ tunc nullo mõ audit nec agẽdo nec exci piẽdo ꝑ.l.ſi ſeru⁹ pluriũ.§.j.de le.j.⁊ ꝙ replicãdo q̇s poſſit allegare turpitudi nẽ ſuã cũ tractet de dãno euitãdo dixit etiã vltra ꝑdicta ꝯſulẽdo Alex.ꝯſ.xxxix. inci.viſo ſtatuto ⁊ themate q̃onis in fi. in.iiij.parte. ¶ Si ergo poſſet do.Jo. mar.q̇ iurauit ſi viueret reb⁹ ſe hñtib⁹ ꝓut ſe habẽt dicere illũ ꝯctũ fictũ ⁊ ſi mulatũ ꝑ.ſ.ꝓxi.dicta ꝙto ergo magis ei⁹ ſucceſſores vel hñtes cãʒ ab eo q̇ nõ iurauerũt ꝑ ea q̃ ꝑdicta ſunt añ ꝓxime dicta. Et eo etiã maxie qꝛ iſto caſu quo ſcʒ act⁹ eſt geſt⁹ ꝯtra legẽ ⁊ ſic eſt null⁹ ſucceſſor põt allegare turpitudinẽ ſui ꝑdeceſſoris ꝑ ea q̃ ſuperi⁹ ſcripſi: qꝛ nõ preſtat impedimẽtũ qḋ de iure nõ ſor titur effectũ.c.nõ ꝑſtat.de re iudi.lib. vj. Et ꝓ hoc alle.tex.in.l.apud celſum. §.aduerſus.ff.de doli exc.⁊.l.nõ debet. ff.de dolo.⁊ q̃ ibi habent.tex.in.l.hi tñ. §.nã ⁊ fili⁹.ff.de acc.l.ij.C.de inoffi.do. l.ij.C.de his q̃ i frau.pa.l.j.C.de na.li.l. j.C.de ſec.nup.⁊.l.ſi opus inceſti.C.de ince.nup.⁊ in.§.adulterã.in aut.vt nul li iudi.⁊ qḋ no.in.l.ꝯſenſu.§.fi.C.de re pu.⁊ qḋ not.in.l.hereditas.C.de his q̇. vt indi.⁊.l.ſi cum dotẽ.§.eo autem tem pore.ff.ſolu.ma.c.ex tenore.de cõceſ.ꝑ bẽ.cũ ſi. Et ita in terminis cõſuluit inſi gnis doct.ſignorolus de homodeis.in cõſi.ſuo.cx.inci.teſtator i teſtõ.in peñ. col.⁊ in cõſi.ſuo.clxxxiij.in vlt.col.inci. factum ſic ſe habet. Et idem in iſta ma teria poſuit pulchrã diſtinctionẽ in ꝯſi. lxxxij.inci.ſi q̃rat q̇s poſſit allegare tur pitudinem ſui ꝑdeceſſoris ꝑ totũ ⁊ idẽ cõſuluit Alex.ꝯſi.lviij.circa fi.in.v.vo. ¶ Non obſtat tex.in.l.filios.C.de his que in frau.cre.in.l.tranſactione. C.de trãſac.in.l.vẽditrici.C.de rebus ali.nõ alie.⁊ in.l.cũ profitearis.C.de do.cũ ſi.

qꝛ imprimis tex.in.d.l.filios.loquit qñ allegans turpitudinẽ ſui defuncti vel ꝑdeceſſoris nitit infringere actũ liber tatis fauorabilẽ.⁊ tũc non põt. Aliĳ tex. loquunt qñ quis nitit infringere actũ ꝑdeceſſoris q̇ de ſua natura eſt obliga torius ⁊ ſic nõ eſt nullus ꝓut fuit ⁊ eſt nullus in caſu noſtro.⁊ ſic dictos text. intelligũt doc.in locis cõib⁹ maxime in d.l.trãſactione finita.⁊ in.d.l.iuſiuran dũ.§.ꝓcu.vbi Bar.Alex.Magi.me⁹ et oẽs cano.in.c.lator.de re iu.⁊ in.c.iter dilectos.de do.⁊ gl.⁊ doct.in.c.tertio lo co.de preſum.⁊ in.c.ex tenore.de cõceſ. preben.⁊ glo.in.c.ex tenore.in glo.j.et ibi Abb.not.de teſti.⁊ ita etiã in ſpecie intelligit do.ſignorolus.in.d.cõſi.inci. ſi queratur. Et ſic nihil obſtãt in ꝓpoſi to nr̃o. ¶ Preterea ex abundãti habe mus ꝙ qñ turpitudo eſt detecta tũc põt allegari ſemꝑ.vt ꝑ Bart.⁊ alios docto. maxime magi.meum in.d.l.iuſiurãdũ. §.ꝓcur.⁊ ita not.Bald.⁊ Sali.in.l.fi.C. de nõ nu.pec.d.Anto.de bu.in.d.c.cũ contingat.in pe.char.de iurein.Alexã. are.Mag.meũ in.d.l.nemo põt.de leg. j.Lud.in.l.ſi ſtichus.in.iij.col.de ꝟ.ob. Pan.in.c.cũ ſuper.de cõceſ.preben.vn de licitum eſt excõmunicato allegare excõicationem ꝓpriã poſtꝙ eſt decreta c.itellexim⁹.col.iij.de iudi.⁊ iſtũ caſuʒ admittit etiam Jo.de imo.in.c.ad no ſtram.ad fin.de emp.⁊ ven.⁊ aliĳ quos accumularũt Mod.in.c. ſciſcitat⁹.vij. col.ver.nõ ſe excuſat de reſcriptis. Qḋ autem in caſu noſtro ſit detecta proba tur clare imprimis qꝛ poſt celebrationẽ predicte aſſerte ⁊ do. Lucam eius fra trem prefat⁹ do.Joã.mar.venditionis inter prefatum do.Joã. marcum.ſemꝑ donec vixit ⁊ vſq͂ ad eius mortẽ tenuit et poſſedit dicta bona vendita prefato dño Luce fratri ſuo fruct⁹ affict⁹ ⁊ red ditus.habẽdo ⁊ percipiendo ꝑ ſe vel ꝑ ſuos negotiorũ geſtores.⁊ ita poſt ei⁹ do.Joan.marci mortem dña Donina eius vxor ⁊ vſufructuaria relicta ſem per tenuit et poſſedit dicta bona vſq͂ ad eius mortem modo quo.ſ.⁊ poſt eã heredes prefati quondam do.Jo.mar ci qui in ſpecie de illis teſtatus fuit vt

1 Al 14 2 Al 14

eius teſtamētū indicat deinde ipſamet bona fuerūt deſcripta in inuentario cōfecto per executores teſtamenti prefati quondā.d.Jo.marci cui inuētario cōficiendo cōſenſit prefatus dñs Lucas vt in inſtrumento ipſi⁹ inuētarij apparet ex q̇b⁹ indubitanter ꝛ aperte fuit et eſt detecta turpitudo prefatoꝝ amborum fratrū:vt.ſ.cōtrahētium ſed certe illa de cauſa et q̇dē honeſta et iuſta.de qua in capitulis partis noſtre fit mentio.

¶Tūc habem⁹ clarū in iure ꝙ ſi vēditor remāſit in poſſeſſiōe rei vēdite poſt venditionē factā talis vēditor p̄ſumat fictitia ꝛ ſimulata ꝑ tex.cū gl.fi.in v̄bo obijcere.in fi.in.l.ſicut.in.§.ſupuacuū.ff.qui.mo.pig.vel hypo.ſol.ꝛ ꝑ.l.ſi is q̇ bonis.ff.de acqui.her.ꝛ.l.iij.ſi q̇s.C.de na.li.ꝛ ꝑ notata maxime ꝑ Cyn.in.l.ij.C.de rep.here.ꝛ ita tenet Spec.in titu.de dona.§.j.v̄ item pone aliquis.ꝛ Dy.idem tenet in.l.oēs.§.lucius.ff.de his que in frau.cre.quē ſequit Bar.in.d.§.ſupuacuum.ante fi.ꝛ in.l.poſt cōtractū.v̄.iij.p̄ſumitur.ꝛ de dona.ꝛ in cōſi.inci.Petrus Nico.ita conſuluerūt quā plures quos.j.remiſſionis grā referā ꝛ aſſignat rō clara q: nō videt veroſimile ꝙ emptor vellet dimittere rē ꝛ p̄tiū ipi vēditori ꝑ.l.cū de indebito.de ꝓba.c.cū ſup hoc.de renū. ¶Nō ob.mō ſi dicat ꝙ in inſtrumēto vēditiōis adeſt ꝯſtitutū quo vēditor cōſtituit ſe ēptoris nole poſſidere q: etiā tale cōſtitutū vel p̄cariū nihil opat in ꝯctu ſimulato:iuxta no.ꝑ Bar.ꝛ doc.l.l.qđ meo.in princ.de acq.poſ.ꝛ in.l.ob ēptiōe.ff.de pac.Bal.in.d.l.ēptiōe.C.pl⁹ va.qđ agit Jo.de imo.in d.c.cū contingat.vij mēbro.de iureiur.ꝛ ratio eſt vt ꝑ doc.vbi.ſ.q: ꝯſtitutū ad precariū intelligit eſſe ſimulatū ſicut ꝛ ipſe cōtract⁹:ꝛ q: ex quo remanet dominiū penes illū q̇ facit conſtitutū vel precariū nō erit p̄cariū neq ꝯſtitutū.l.neq pign⁹.ꝛ.l.nec ex p̄torio.ff.de re.iu.preterea p̄ſatus.d.Lucas vt aſſerit emptor in teſtamēto ſuo annullauit aſſertā venditionē factā vt clare apparet in dicto ſuo teſtamēto.Sūt etiā ꝙ plures cōiecture ꝛ euidētie detecte ſimulationis quas eſſet lōgū recēſere:me remitto ad locos cōes quorum aliquos aggregauit Alex.poſt Bar.in.l.pacta nouiſſima.C.de pac.ꝛ vltra allegata ꝑ eū pōt videri Feli.in.c.ſi aūt.col.ij.de reſcrip.Vitalis de gābanis in ſuo tract.clauſularum de cōtractu ſimulato per aliquas col.ſatis plene ꝑ Cep.ſuo tracta.de contractu ſimulato ꝑ totū vbi ſi bene memini poſuit.xxvj.aut.xxvij.p̄ſumptiones ſimulationis.Firma.in repeti.in v̄bo contractus ſimulatus.ꝛ in verbo ſimulatio.pōt etiā videri conſi.Lud.cclv.inci:quo ad p̄mū.ꝛ ꝯſi.cxlvj.inci.clariſſime aſſeſſor.Raph.cu.conſi.lxxxj.ꝛ ꝯſi.viij.ꝛ ꝯſi.xlj.poſt prin.ꝛ cōſi.cxliiij.in fi.ꝛ cōſi.clv.in pn.ij.col.ꝛ ꝑ totū Raph.fulg.cōſi.cxxxiiij.ꝑ totū.cōſi.xlij.ꝑ totū.ꝛ cōſil.cxcviij.Pan.cōſi.v.ꝛ cōſi.l.ꝯſ.lxxvij.in.j.vol.ꝛ ꝯſ.xij.in.ij.volu.Ana.ꝯſi.lviij.Barb.cōſi.lj.in.j.vol.ꝛ cōſi.vij.col.iiij.in.ij.vol.Pau.de caſt.conſi.vij.circa fi.et conſi.lxxxij.inci.in xp̄i nomine amen.viſis his.ꝛ.cccxxj.in ci.viſa petitione cū trib⁹ p̄cedētib⁹ ꝯſi.ꝛ cōſi.cclxxviij.inci.viſo ꝓceſſu.Pe.de anch.cōſi.cclvij.Ang.cōſi.cvj.ꝛ.ccxxiij.in prima parte.Are.conſil.lxv.ꝛ conſi.v.Alex.cōſi.cvij.ad fi.in.iiij.vo.ꝛ.xlv.in primo dubio.in.iij.volu.ꝛ.ꝯſi.xxviij.ꝛ.ccccclxxvj.ꝛ.cxlij.in.iiij.volu.et pulchre cōſi.xxviij.per totum in.v.vol.et ꝯſi.lvij.eo.vol.Et lꝫ ſoleat dici ꝙ ſimulatio nō pōt liquide ꝓbari:ꝛ ideo ſufficiunt veroſimiles cōiecture ſicut in dolo.l.dolū.C.de dolo.ꝛ ita ꝑ aliqua vulgaria ꝯſuluit Pau.de ca.ꝯſ.lxxxij.qđ incip.viſis his q̄ ſuperius allegantur in vlti.col.ꝛ in ꝯſi.cccxxviij.qđ icip.in cā mota ꝛ bene ꝛ plene ꝯfirmat Mag.me⁹ clariſſimus doctor allegando ꝙplures deciſiones ꝛ ꝙplura ꝯſilia in.l.cū eā q̄.col.ij.ꝛ.iij.C.de trāſact.Tn̄ pars noſtra ꝙuis ſit apte ꝓbatum per inſtrumenta de quibus.ſ.intendit etiā ꝑ teſteſmet deſcriptos in ipſo aſſerto inſtrumento venditionis probare ꝙ talis aſſerta vēditio fuit ꝛ eſt omnino ficta et ſimulata.Et hoc ex abundanti.vt.ſ.dictum eſt vt iudicēs in admittendo capitula partis noſtre ꝛ iudicādo reddatur clarior ꝛ ſecurior ac certior licet vigore ſta

tati ſint ipſo iure admiſſa ſaluo iure im-
pertinentiū ꝛc. ¶ Nō obſtat vltimo lo-
co ſi diceret quod extat ſtatutum quod
contra inſtrumentum non admittet ꝓ-
batio niſi per aliam ſcripturā vel aliud
inſtrumentū quia reſpondetur ꝙ quo-
tieſcunqꝫ valet quis probare contractū
ſimulatum et fictum per teſtes ſine du-
bio poteſt ex quo nō cōcluditur inſtru-
mentum ſine forma deſcriptum. Ita di-
cit Anto.de but. Bald.moder.in.c.cum
Joannes.de fi.inſtru.dicentes eſſe gl.
ſing.in.l.iuriſgentiū.§. quod fere.ff.de
pac.ꝛ ſenſit gl.in.l.illicitas .§. veritas.
ff.de offi.preſi.ꝛ no.Bal.in.l.j.in.ij.co.
ver.ſubſequenter. C.plus va.qđ agit.ꝛ
Ja.bu.ꝛ Bal.late i.l.generalit.i.iij.op-
poſitiōe.C.de nō nu.pe.ſenſit etiā bar.
in.d.l.j.C.pl⁹ va.quod agitur. Sꝫ quod
plus eſt etiam ſi extaret ſtatutū qđ con
tra inſtrumētū nulla exceptio poſſit op
poni.tamen ſemper pōt opponi qđ eſt
ſimulatū ſecūdū Bar.in.l.j.§.ꝛ parui.ff.
quod vi aut clam.Bal.in.l.j.C.plus va.
quod agitur.ꝛ in.l.ita nobis pudor.C.
de adult.d.Anto.ꝛ aliј in.c.itē cū quis.
de reſti.ſpo.Barba.in conſi.lj.col.xxij.
in prima parte mag.meus ille preclar⁹
doc.in.l.cum ea que.col.ij.C.de trāſac.
ꝛ in.d.l.iuriſgentium.§. quod fere.col.
ij.in fi.vbi ad illam glo.vbi que ſolet re
putari ſingu.addit duas vel tres et ita
ex illa glo.ad ſtatutum inferunt Fulg.
ꝛ Ang.ꝛ dicit Mag.me⁹ quod ſepe pra-
cticatur mediolani ſtante ſtatuto qđ ꝯ
inſtrm nullū poſſit opponi aliqua exce
ptio vel ꝓbatio. Plus etiā tenuit Bald.
in.l.fi.§.in cōputatiōe ad fi.C.de iu.de
lib.quod ſtante ſtatuto quod contra in-
ſtrumētū nulla poſſit opponi exceptio
niſi ſolutionis ꝛ falſitatis tamē adhuc
poterit opponi ſimulatio. Nā dt quod
talia ſtatuta debent intelligi de inſtru-
mentis efficacib⁹ non de nullis ꝛ quod
inſtrumētum ſimulatū nō eſt inſtrumen
tum cum non faciat fidē ſimulatione ꝓ
bata quinimmo dicit quod ſi ſtatutum
expreſſe remoueret excep.ſimulationis
ꝓpt iniqtatē ſtatuti recur.ad ſubſidiuꝫ
eccle.ꝛ idē Bal.i.l.ſi nō verſi.C.de do.
inter vi.ꝛ vxo.dicens ꝙ cōtractus ſimu
latus eſt nō verus ꝛ ꝙ ſtāte ſtatuto qđ
nō poſſit opponi niſi exceptio ſolutio-
nis vel falſi poterit tn̄ opponi ſimula-
tio q̄ largo modo eſt falſitas.vn̄ nota-
rius ſcribēs inſtrm ſimulatū punit pe-
na man⁹.c.imperialē.§.ſcriba.de ꝓhi.
feu.ali.p Fede.ꝛ ita p illū tex.dixit Ro.
ſing.ſuo.ccclxxx.incip.pone ꝙ notari⁹.
Et rō eſt qꝛ inſtrm ſimulatum eſt tanq̄
corp⁹ ſine aīa ſeu ſpū quia cōſenſus eſt
remot⁹ ab actu ita egregie inquit Bal.
in.l.j.C.plus va.qđ agi.ideo tale inſtru
mentū nō retinet ampli⁹ nomen inſtru
menti.ita no.Bal.in.l.precibus. p illū
tex.C.de proba.ꝛ in.l.ſi nō ſortē.in pnc.
ff.de condi.inde.Joā.de imo.in.l.fi.ff.
quib⁹ ap.nō licet ꝛ in cōmento.c.cū cō
tingat.de iureiu.ꝛ Bal.in.l.fi.§.i cōpu-
tatione.C.de iu.deli.Magi.meus in.l.
cū ea q̄.in.ij.col.C.de trāſac. Feli.in.c.
cū Joānes eremita.co.xv.de fide inſtr.
Bal.in conſi.ſuo.vij.col.iiij.in.ij.parte
ꝛ in cōſi.ſuo.lj.col.xxij.in.j.parte ꝛ di-
xit Bal.l.d.§.i cōputatiōe inſtrm ſimu-
latum nō eſt inſtrm nec facit fidē ſimu-
latione ꝓbata.ideo lꝫ appareat ſuper-
ficialiter eſſe inſtrumentū tn̄ ſubſtātia
liter ꝛ intellectualr nō eſt inſtrumentū
nō eñ ꝓprie dicit qđ abuſiuū eſt.l.item
pretor.ff.de ſuis et legi.ſed inſtrumētū
qđ nō habet vim probādi nō eſt inſtrm
ꝓprie qđ dr ab inſtruēdo.l.notionem.§.
inſtrumētoꝝ.ff.de vb.ſig. Et ideo dicit
qđ ſtatutū loquēs de inſtrumētis dꝫ in-
telligi de efficacib⁹ inſtrumētis non de
nullis.l.ij.§.teſtm̄.ff.quēad.teſt.aper.et
ideo inſtrm ſimulatum eſt ipſo iure nul
lum.ita ꝙ actio etiā mero iure nō cōpe
tit. Ita no.p doct.maxime p mag.meū
in.d.l.cum ea q̄.C.de tranſa.in dictione
fruſtra q̄ denotat nullitatem actus ipſo
iure.l.pe.§.ad crimen.ꝛ ibi Bar.in fi.et
clarius imo.ff.de pu.iudi. Sali.in.l.q̄
uis.in vlt.col.C.de adul. Pan.in.c.ve-
niēs.in pe.col.de accuſ. Gemin.i.c.j.in
vlti.colū.de accuſa.in.vj.facit.c.qꝛ fru
ſtra.cū glo.j.ꝛ ibi declarat Joā.de ana.
in.j.char.de vſu.vnde illud quod caret
effectu etiam nomine caret.d.l.cū preci
bus.C.de proba.l.a nullo.C.de ferijs.
iuxta illud. Si re priueris nec nomē ha

bere merer℥.xxiiii.q.iii.c.admonere.ita etiã dixit Bald.in.d.§.in cõputatiõe.fa ciat etiã in ſimili qꝛ ſententia nulla nõ meretur nomẽ ſententie.l.iiii.§.cõdẽna tum.ff.de re indi.ꝛ teſtamentũ nullum nõ dicitur teſtamẽtũ.d.l.ij.§.teſtamẽtũ. itẽ falſus procur.vel falſus hõ nõ eſt ꝑ co.nec eſt homo.l.falſus procur.et qui ibi no.C.de furtis.ꝛ ꝙ actus nullus di catur non eſſe actus:eſt etiã tex.in.l.nõ putauit.§.nõ quevis.ff.dꝫ ꝯtrahẽd.ꝛ.l.ſi quis legatũ.in princi.ff.de fal.itẽ illud quod eſt nullũ vel falſum dicit̃ impoſſibile.vt eſt gl.in.l.cũ l ſcdo.§.j.in gl.in ṽbo quod ſi ad preſens.ff.de iniu.rup. ꝛ ad id quod dixit Bal.in.d.§.in cõputatione.faciat etiã elegans text.in.d.l. non verum immo ſimulatũ.C.de dona. inter vir.ꝛ vxo.ꝛ quod habet̃ in.l.emptor.ff.de aqua plu.arcen.vbi ex inſtrumento ſimulato nõ trãſfertur dominiũ nec poſſeſſio.ꝛ facit etiaꝫ quod habetur ꝑ Bal.in.l.iij.C.plus va.quod ag.ꝛ in l.j.C.de op.li.ꝛ in.l.non dubiũ.C.de legi.ꝛ in.l.pacta nouiſſima.C.de pac.ꝛ in l.j.C.de furt.ꝛ in.l.iij.C.de poſt.ꝛ dixit Bald.in.l.fraus.ff.de legi.quod ſi act⁹ diu ſtetit occultus vt in caſu noſtro preſumitur ſimulat⁹ titulus ꝛ ideo non eſt titulus ſimulata traditio nõ p̃iudicat poſſeſſori.lꝫ in caſu noſtro nõ interuenerit traditio.l.emptor.ff.de aqua plu. arcẽ.ꝛ ſic occultatiõe longinqua ꝯtract⁹ preſumitur ſimulat⁹ ꝛc.facit etiã qđ voluit do.Ant.ꝛ poſt eum Jo.de Jmo.in d.c.cũ cõtingat.de iureiurã.ꝛ qđ voluit Bar.in.d.l.emptor.ꝛ in.l.ij.§.vir vxori.ff.de acqui.poſ.ꝛ ibi Ang.et alij ſcribentes.Et tanto etiam magis põt ꝛ quidẽ ſine dubio probari ꝑ teſtes dictũ inſtrumẽtũ fuiſſe ꝛ eſſe ſimulatũ cũ pars noſtra etiã per inſtrumẽta velit ꝓbare iſtã ſimulationẽ ꝑ ea que habent̃ ꝑ Ange.ꝛ ſcribẽtes in.l.certi cõdictio.§ qm̃ ff.ſi certum petatur.pro quo facit.c.ſeries.ꝛ que ibi habẽtur per.Feli.Sand. de teſti.in.c.ij.de probа.ꝛ in.c.cũ ioannes eremita.co.xvj.de fide inſtr.¶ Jtẽ ꝛ tãto iterũ magis cũ ipſa pars noſtra velit probare dictum inſtrumẽtũ fictũ ꝛ ſimulatũ vltra ꝓbationẽ ꝑ inſtrumẽta etiã ꝑ teſtes deſcriptos in dicto inſtrumẽto ficto per ea que habent ꝑ Jnno.ꝛ alios in.d.c.cum Joannes eremita.ꝛ ꝑ tex.in.c.cum literis.in fi.de teſti.ꝛ in.c. tertio loco.de prob.qꝛ ſtatim qđ teſtes impugnãt inſtrumentũ remanet ſine ſolennitate teſtium.ergo nõ probat vt ꝑ Bar.ꝛ alios in.l.j.§.ſi qs neget.ff.quẽad.teſt.ap.ꝛ plene ꝑ antiquos ꝛ Mod. in.d.c.cũ Joannes eremita.¶ Concludendo refero vltima ṽba formalia poſita ꝑ Jo.de imol.in.d.c.cũ contingat.in fi.vij.mẽbri ſui cõmenti dũ dicit.¶ Jtẽ attende quia inquãtũ dixi ꝙ vbi pars iurat oĩa ꝛ ſingula contẽta in inſtrumẽto eſſe vera ꝛ nõ contrauenire qđ non poteſt poſtea allegare ſimulationẽ propter periurium qđ videret̃ incurrere ꝑ iſta parte quia videtur tunc quodãmodo eſſe ꝓteſtatio cõtraria facto inq̃ tum voluit quod ſit ſimulatio ꝛ nihilominus quod iuretur oĩa predicta eſſe vera.ꝛ ideo videt̃ qđ nõ habeat ꝓdeſſe per ea q̃ habent̃.ʒ.de conſti.c.cum.M. ꝛ in.l.cum l plures.§.locator horrei.ff. loca.vel poſſet dici quod cũ pars poſſit remittere parti iuramẽtum ſibi p̃ſtitum ad ſuã vtilitatem vt no.j.de ſpon. capitulo.ij.eadeꝫ rõne videtur ꝙ poſſit remittere exceptionẽ periurij ſurgẽtis ex iuramento p̃ſtito ad eius vtilitatẽ ar.c.tranſlatio.ʒ.de ꝯſti.ꝛ.ff.ad.l.aq̃li.l. illud.ꝛ ideo poſſet dici qđ ſi pars vult ꝓbare ꝙ oĩa cõtenta in inſtrumẽto fuerunt ſimulata aut facta ad colorandam ſimulationẽ ꝛ per ꝯñs p̃dictum inſtrumẽtũ fuerit p̃ſtitũ ad colorandũ ſimulationem qđ debeat admitti qꝛ ſi ps aduerſa excipiet de piurio poterit replicare qđ remiſit ſeu remiſiſſe videtur ſibi periuriũ inq̃tũ voluit ꝯtractũ eſſe ſimulationẽ ꝛ alia opponi ad colorãdũ ſimulationem.Nam hec videtur ſatis fuiſſe mens partium ſi re vera voluerunt contractum eſſe ſimulatum non obſtante iuramento ꝛ ideo debemus illam ſeruare quatenus fieri poteſt cum magis mens q̃ verba debeat attendi.j.de ṽb. ſig.intelligentia.ꝛ.c.preterea.ꝛ pro hoc bene facit ꝙ notauit Barto.in.l.nemo poteſt.de lega.j.et hec opinio videtur

rationabilioꝛ.peccare tamen videntur partes ſacramentum tale opponendo cum videantur nomen dei in vanum aſſumere cõtra id quod habetꝰ exodi.xx.⁊ ꝯ.eodem.⁊ ſi chꝛiſtus.nec ob.huic opi. ſi dicatur quod pꝛoteſtatio cõtraria facto non tenet quia hoc non videtur eſſe factum contrarium contra pꝛoteſtationem ſimulationis ex quo actum eſt vt omnia tendant ad coloꝛandum ipſam ſimulationem per ea que ſuperius dixi ⁊ hec ſufficiant de hoc ſeptimo mẽbꝛo. iſta ſunt verba Jmo.cum quo concludimus.¶ Et hec pꝛocederent etiã in eo qui iuraſſet omnia ⁊ ſingula eſſe vera ⁊c.quãto ergo magis pꝛocedũt in parte noſtra que eſt tertia perſona que nõ contraxit neq; iurauit ⁊ ſic nõ poteſt incidere in aliquod periurium per ea que ſupꝛadicta ſunt ꝙtumcũq; habeat cauſam ab eo qui ficte ⁊ ſimulate cõtraxit certe res eſt clara.¶ partes igiꝰ domini pꝛetoꝛis ſiue eius locũtenentis ſunt vt admittatur pars noſtra ad ꝓbandũ maxime quia pꝛobationũ facultas non eſt anguſtanda.l.quoniam.C. de here.

FINIS.

¶ Ad laudem dei explicite ſunt ꝓ nunc pꝛefate allegatiões ex vberrimo fonte d.Joannis Baptiſte de caſtellione ⁊ lz alie ſint ꝙplures et lõge maioꝛes:q̃ in altius per ſe volumen aſcenderẽt: ideo in pñti opere nõ fuerunt impꝛeſſe ne vltra dotẽ ſuã oneretur ⁊ longioꝛi tẽpoꝛe differatꝰ ꝙ initia ſtudioꝛũ nũc pꝛoxima exigũt:⁊ ꝙ in vtroq; iure ꝓfeſſoꝛũ expoſtulatio ⁊ mercatoꝛũ deſiderium patiuntur.Jſte igiꝰ pauce hic fuerunt appoſite ne pollicitatio facta in iudice pꝛeſentis operis omnino defraudaretꝰ. breui tamen ad publicam in iure militantiũ vtilitatem reſiduum impꝛimetur.

Incipiūt ſingularia dñi Antonij Corſeti ſiculi vtriuſqꝫ iuris doctoris i ſtudio Bononiēſi edita cū additiōibꝰ factꝫ i ſtudio patauino celeberrimo āno ſalutꝫ.M.cccc.xc.ibi ſē iura pōtificia de mane ordinaria legētis.

Optaui ſepe numero excellētiſſime ac famoſiſſime vtriuſqꝫ cenſure monarcha ac princeps vt ſi quando adeſſet mihi otium ac temporis facultas daretur nonnulla doctiſſimorum iuriſperitorum dicta diuerſis i voluminibꝰ ſparſa ⁊ vage diſiecta ac nōnullos tue ꝓfundiſſime ſciētie floſculos tuis in copioſis cōmētis diuiſos dictu quidem ac memoratu digniſſimos nec aliqua q̄ in almo Bononiēſi gymnaſio ex vberrimo ac copioſo tui pectoris fōte emanarūt ⁊ ꝓfluxerūt q̄ vtriuſqꝫ iuris cēſuraꝫ ornatā concinnā ſplendidā reddiderūt ex aliqua noſtris ex laboribꝰ adepta in vnam vt oblectationē aliquā nōnullis familiaribꝰ meis ſumere volentibus lōge inq̄ſitionis labor abeſſet dirigerem in conſonantiam ac in facilem quandam reducerem locum. Et vt aliquam ex tue profundiſſime ſcientie documentis ac regularum traditiōe poſteris noſtris fructuū p̄cepiſſe viderer. Ad hoc enim inſtituēdum opꝰ nulla magis me res excitauit celeberrime vtriuſqꝫ iurꝫ princeps q̄ꝫ vt tue in primis magnificentie quam ſemper vnice ac religioſiſſime colui complacerem. ⁊ tue eximie virtutis excellētiā dignitatem ac magnitudineꝫ in medium ſummis laudibus extollerem: tametſi nōnihil ipſa me gloria mouebat. que ſi meritis aut virtute parata extitit ſemp eſt a ſummis viris magno ſtudio queſita ⁊ a ſapientibus hominibus laudata: nonnihil etiam exercendarum ingeniū viriū me cauſa inducebat. quia quem admodum triſte eſt diuiti abſqꝫ herede decedere. ita miſerrimum eſt habenti a ſummo deo aliquelem intellectus gratiā poſteris ſuis. i. ſtudioſis nihil ornatus dimittere quo poſſint veluti heredes intus aliqualiter conſolari. ⁊ licet tot in omni ſcientiarū genere ⁊ p̄ſertim vtriuſqꝫ iuris facultate reſcripſerint vt iā mundū plene illuminauerint adhuc tamen inueniendis inuenta nō obſtāt inſtar enim ſolis oritur intellectꝰ ⁊ occidit vadit ⁊ redit ⁊ nunq̄ morit. Hoc itaqꝫ breue ac tenue opuſculū p̄ceptor optime ⁊ dñe dñe andrea conſicule eximie in vtraqꝫ cēſura interpres qui ⁊ in ſcholis leges ⁊ canones memorie mandās auditores placidos dociles ac doctos tuo preſtātiſſimo ſtilo facundiſſimo verborū modo digniſſima textuū ac gloſſarū interpretatione ac ſup ipſis doctorū ſententia memoriter recitata mirum in moduꝫ ⁊ vt ita loquar. ſ. ingeniū humani vires reddere ſolitus es ad te tranſmitto. vt ingenti tua humanitate ac immenſa in te benignitate hoc exile ſingulariū ſed vt veriꝰ dicā pulchrorū dictorū munuſculū abs tuo diſcipulo indigno ⁊ vt ita dicā tue virtutis ſeruo Ant. cor. conſiculo nōnullis noctibꝰ lucubratuꝫ: ſummiſqꝫ vigiliis compilatū accipere ipſumqꝫ tuis magnis ſcientie radijs ac tuo ꝓfundiſſimo igenio limare emēdare ac corrigere ⁊ vbi aliq̄d imperfectū erit ꝑficere digneris obſecro. Ad laudem ⁊ preconium ſanctiſſime ac indiuidue trinitatis glorioſe virginis marie totiuſqꝫ celeſtis curie triumphātis immortali deo ſupplicans vt te tuāqꝫ magnificam familiam dulcemqꝫ prole ſempiterno euo conſeruet. Et me q̄ ſint ei placida facturum ſinat atqꝫ permittat. Amen.

Argumentum.

Argumentuꝫ a cōtrario ſenſu in reſcriptis validū eſt in iure. ſingulare eſt gl. i. l. ſi ꝓcuratorē. §. ſi ignorātes in vbo ex duorum fratrū reſcripto intelligere licet. ff. manda. quam reputauit ſingularem Ludouicus roma. in. l. ſi cū dotē. circa finē princi. ff. ſoluto matrimonio. Et dominus meus dominus Andreas

in repeti.rub.de reſcrip.in cle.

Argumentum.

a ¶Argumentum[a] a contrario ſenſu in
pactis ex ſtipulationibus validum eſt
in iure.tex.eſt no.in.l.inter ſocerū.§.cū
inter.ff.de pac.doc.

Argumentum.

¶Argumentū a cōtrario ſenſu in ſnia
eſt validū in iure.tex.eſt notabilis in.l.
pomponi⁹.§.ſed ſi is qui.ff.de procu.

Argumentum.

b ¶Argumentum[b] a contrario ſenſu in
teſta.validū eſt in iure. tex.eſt peregri-
nus in.l.lucius.el.ij.ff.de heredi.inſti-
tuendis.

Argumentum.

c ¶Argumentū[c] a cōtrario ſenſu in ſta
tutis validū eſt in iure.ita voluit Bar.
in.l.omnes populi.ff.de iuſti.⁊ iu.⁊ i.l.
non poſſibile.ff.de pac.quod intellige
eſſe verum niſi argumentū illud ſuma-
tur qđ ſtatuentes inciderēt in penā.gl.
eſt vnica et incognita in cle.ex graui ſu e
per ṽbo facere de vſuris ſm Ludo.ro-
ma.ſingul.cviij.in ordine meo de q̄ ſm
eum fecit feſtum Bal.

Additio.

¶Alibi tu dic quod eam reputauit ſin b
gularem Bal.in aut.ad hoc.C.de vſur.
⁊ in.l.ſi eū.§.qui iniuriaꝝ.ff.ſi q̇s cauti
⁊ cardi.in.d.cle.vnica.⁊ barba.in repe.
ca.raynutius.de teſta.in.xiiij.col.⁊ bal.
in.l.gallus.§.ille caſus.ff.de lib.⁊ poſt-
hu.⁊ Alex.in.l.j.in.xxvj.col.ff.de offi.
eius cui.mā.eſt iuriſditio.⁊ Pe.de anc. c
⁊ but.in.c.quanto.de vſuris.

Appellatio.

d ¶Regula eſt[d] quod nihil eſt innouan-
dū appellatione pendēte:ſed oia debēt
in ſuo ſtatu permanere.l.vna.ff.nil no.
appellatione pēdente.c. appellatione.
ij.q.vj.capitulo non ſolum.de appella.
libro ſexto.¶Limita hanc regulam nō d
habere locum quādo appellans eſt ꝑſo
na ſuſpecta vel fruct⁹ dilapidat ſiue res
ſit mobilis ſiue immobilis fruct⁹ ſeque
ſtrāt.l.ab executiōe.C.quorū appel.nō e
reci.iſtud voluit glo.in.d.c.appellatio
ne. ⁊ voluit Bal.in capitu.j.§.ſancim⁹
in titu.quo tempo.miles inueſtitu.pete
re debet Dilapidare dicitur ſecundum

a ¶Uide do.Jaſ.in.l.pecuniam.in.j.co.
ff.ſi certum petatur limita vt per Bald.
in.l.voluntatis.C.de fideicōmiſſis.quē
alleg.Jaſ.in.d.l.de quibus.in.iiij.co.ff.
de legibus pleniſſime tractat materioꝫ

bal.ibi ſi cōſumit.in ſu-
os vſus conuertēdo ma
xime prodigaliter viuē-
do et refert Archi.vj.q.
j.q₂ res. ¶Limita ſecū-
daꝫ predictam regulam
habere locum quando
appellatio eſt expreſſe
iuri contraria vt not.in
capi.paſtoralis.i nouel.
de offic.deleg.ita refert
Bald.in.d.capitulo pri-
mo.§.ſancimus. ¶Li-
mita.tū.niſi appellatio
eſſet friuola vt in capitu
lo cum appellationibus
friuolis lib.vj c ¶Limi
ta.iiij.regulam eſſe ve-

dñs Jaſ.in
l.j.ff.de of-
fi.eius ad-
de qđ dicit
idē.d.Jaſ.
in materia
in.l.ſeniū.
l.iij.col.C.
q̇ teſta.fa-
cere pñt.et
in.v.col.di
cit vnū no
tandū poſt
aret.qđ ſu-
mēdo ar.a
ꝯ̄rio ſenſu
vnuꝫ ſatis
affirmati-
ue nō eſt ſu
menda vni
uerſalis negatiua ſꝫ particularis affir
matiua quod nota.

b ¶Dic qđ iſtđ nō eſt verū in iſtis ṽbis
ꝓlatis a teſtatore ſi talis deceſſerit ſine
liberis.ita tꝫ do.Jaſon in.l j.C.de pac.
⁊ in.l.j.§.huius rei.ff.de offi.ei⁹ vbi po
nit q̄tuor limitatiōes ad regulā. Quid
aūt in mādatis nūquid habeat locum
Jaſon.in.d.l.pecuniam. in.ij.co.

c ¶Adde alex.in ꝯſi.lxviij.in.ij.col.lcſ.
circa ꝑmiſſaꝫ ꝯſultatiōnē i.iiij.vo.alex.
in ꝯſi.vij.in vlti.col.in.v.vo.vide.d.Ja
ſonē in.l.pecuniā.ſ.alle.⁊ aduerte quia
dicit.d.Jaſ.in.l.ꝓperādum.§.ſinaūt al
terutra.i.ū.col.C.de ind.⁊ qđ qñ ſtatutū
nihil vꝫ l ſenſu directo tūc valebit arg.a
ꝯ̄rio ſēſu.ita ēt dt i.l.ſeniū i.iij.co.ſ.all.

d ¶Adde quod ſicut pēdēte appellatiōe
nil eſt innouādū ſic etiā pendēte nulli-
tate ſentētie do.Jaſ.i.l.j.C.de bonorum
poſ.ſm tabulas.

e ¶Ibi limita quarto ꝑ hoc facit qđ dicit
Feli.in.c.ſup eo.in prima col.extra de
offi.⁊ pote.iudi.deleg.vbi dicit quod li
cet pēdēte lite nihil ſit innouādū tñ ter
tius ſui ratiōe intereſſe nō ꝓhibeē q̇n

poſſit inno uare vbi ĉt l ſpẽ ponit in appellatiõe ⁊ iſtud ſinglare ponit de vbo ad vbũ idẽ colleius in ſuo repertorio l vbo appellatio in.xix. col. cũ trib' ſequẽtib' ſex ex iſtis fallẽtijs põit ang. i.l.furti.ff.de iſtamib' ⁊.xvj. ponit ſpec. in ti.de ap. a ¶Adde Alex.i ↄſi. xxxvj.inci. thema re.3. ſcripto i.ij. co.l.iiij.volu. vbi dicit, ꝙ appellatio ſuſpẽdit pronunciatũ. quid ſi pendẽte appellatione ↄdẽnat' ferat teſtimoniũ l fi. v.col.extra de teſti.et vtrũ appellatio ſuſpẽdat vel extinguat ꝓnũciatũ ſeli.in ru.de appellati. in.ij.col.v. ad ſecũdaʒ queſtionẽ.

ram quo ad partes ſec' quo ad tertium. iſta ẽſt gl.celebris in.l.creditor in ꝑin.in vbo pone.ff. mãda.quã allegat Bal. in.l.ſi qs filio.ff.de iniu.rup.teſta. ¶Additio. ¶Faciat tex.⁊qd voluit ibi gemi.i.c. romana.§. in aliuʒ.de ap.⁊ tex.fin. in.c.ſup eo.de offi.delc. ſm Butri.in.c.vt debitus.de appel.⁊ hoc voluit exprelle gemi.in.c. non ſolum.ſuper glo.fi. de appel.lib.vj.lʒ nõ alleget gl.in.d.l.creditor. ¶Limita.v.regulã eſſe veram in eadẽ cauſa ſecus in diuerſa iſtud dixit do.Abbas in.c.quia fruſtra.de vſuris ⁊ Lan. de Rodul.in trac.de vſuris.q.cxliiij.Et idẽ dic i litis pendẽtia ſʒ Bal.in d.c.j.§.ſancimus vbi refert Inno.in.c.bone.de ap.et in.d.c.paſtoralis. facit vt lite pen.per totũ ⁊ limita prout dictuʒ eſt in appel. ¶Additio. ¶Limita ſexto ꝑdicteʒ regulam ⁊ dicas eã ꝓcedere reſpectu iudicis et non reſpectu partis ſm Inno.⁊ Abb.in verſi.oppono tertio in.c.dilecte. de except.tu ꝓ veritate huius dicti vide plene Abba.ibi diſputantem hunc paſſum ⁊ veritateʒ a huius limitationis que indiſtincte ante ꝓcedit vt ibi plene per Abba. poſt hoſtien.Adde etiã quod innouatum in cauſa appellationis non reuocatur ſi extrinſec' aliquid ſit geſtum quod in litis preiudiciũ nõ vergat vt teſtimoniũ vt ſingulariter notaẽ in.li.furti.§.j.ff.de iſta.⁊ bal.in.d.c.dilecte.Itẽ nec reuocaẽ.qd legitime factũ eſt ſm litis exigẽtiã tex. eſt vnic' in iure.l.poſtꝙ.§.impetor.ff. vt lega.no.caue.talia innouata nõ ſpediũt executionẽ.ff.de admi.tuto.l.chyrographis.§.j.ff.vt in poſ.lega.l.is cui. §.q in poſſeſſiõe. ¶Limita ſeptimo illã regulã qd lite pen.item nõ habere locũ i caſu.c.accuſatũ.de ſimo.⁊ ibi abb. in.ũ.notabili.ũt no.caſum in quo lite pẽdẽte qs ꝑiuaẽ quaſi poſſeſſione bñficũ ⁊ officũ ⁊ intellige illum tex.qñ accuſatus erat infamat' de ſimo.vt in gloſ. nã patrocitatẽ delicti concurrẽte infamia fit ſuſpenſio donec cã finiaẽ vt i.c. inter.de purga.cano.⁊ idẽ dic in aliĩs magnis criminibus cõcurrẽte infamia facit qd net.Io.an.i d.c.inter.in.c.j.de accu.lib.vj.faciat etiã qd voluit Imo.⁊ abb.in.c.cum.M.in glo.fi.de conſti.

Appellatio.

¶Itẽ operaẽ tẽp̃s datũ ad appellãdũ ꝙ ip̃a appellatio operaẽ ſingularis eſt gl. ſm Dy.in.l.ex iudicioꝛũ.in vſi.ſecuta ff.de accu.ꝑ qua dico fore caſum meliorẽ de corpore iuris incognitũ legiſtis in.c.non ſolũ.de app.li.vj.facit.l.⁊ poſt rẽ.ff.de tranſactio.cũ ſi.⁊ ex hoc infero qd ſicut pendẽte appellatiõe nil põt innouare.l.vna.ff.nil no.ap.pẽdente ⁊.c. appel.ũ q.vj.ita ⁊ infra tempus datum ad appellãdũ nil poterit innouari licet adhuc appellatum non ſit per gl.d.l.ex iudicioꝛum.⁊.d.c.non ſolum.

Additio.

¶Adde bal.i.c.veniẽtes.de iur.vbi al leg.gl.d.l.ex iudicioꝛum.ꝑ vnica in iure.⁊ dicit ibi ꝙ infamis non eſt interim ipſe appellans.l. furti.§.j.ff.de infami. nec deſinit eſſe ciuis roman'.ᵃUñ interiʒ teſtari poterit,vt.ff.de iniuſt.teſta.l. ſi qs filio.§.hi aũt oẽs.quẽ tex.dicit eſſe ibi ſingu.ſiue iudex a quo detulerit appellatiõi ſiue nõ nã ex quo lex defert appellatio extinguit pronũtiatũ ſed ſi non eſt appellatũ ſed ſum' infra tẽp̃s appellãdi nõ eſt adhuc ꝓnũciatiõe reſciſſuʒ. tñ eſt in ſuſpẽſo ⁊ ideo valet eius teſtamentum ⁊ bona tranſeunt ad heredes per gl.d.l.ex iudicioꝛum.quã etiam al

legauit Ioan.de imo.pro ſingu.in.c.ij. e in.viij.col.de teſta.

Appellatio.

a ¶Si ab interlocutoria^a eſt appellatuꝫ bis ⁊ ſemꝑ ꝯfirmata nõ põt per iudicẽ reuocari.ſing.eſt glo.ſm do.car.⁊alios in cle.ſi.in ꝟſi.ſup e.de appel.⁊ no.do. Alex.de imo.poſt alios in.l.qd iuſſit.ff. de re iudi.⁊ do.An.de bu.in.c. fraternitatis.de frigi.⁊ malefi ⁊ rõ eſt q̃ ea reuocata appellãs nõ audiret q̃ tertio appellans nõ auditur ꝑ.d.cle.ſi.⁊.C.ne liceat in vna eadẽq; cã tertio ꝓuo.in rubro nigro.c.ſua.de appel.cũ ſi.

Appellatio.

¶Appellatio interpoſitionis.j.x. dies aut.hodie.C.de apella.c. cõcertationi. eo.tit.l.vj.c.qd ad cõſultationem.de re iud.c.anteriorũ.ij.q.vj.cũ ſi.nec partiũ pacto tãe tpe ꝓrogari põt ſm Bald.in d.aut.hodie.⁊ in aut.ei qui.C.de tẽpo. app.ꝑ hoc allegat tex.no.⁊ iudicio meo meliorẽ de corpore iuris in cle.ſi appellationẽ.de appel.ſed per ſtatutũ vel ꝯſuetudinẽ bene põt ꝓrogari ꝑ gl.ſing. ſm Bal.in.l.ij.C.ſi cõtra ius vel vti.publi.Tẽpus aũt ꝓſequẽde appellatiõis bene ꝓrogari poteſt ſm eundẽ.in.d.l. ſi.C.de tempo.appel.refert ⁊ ſequit Ludo.ro.in ſolenni ſua repetitiõe rubrice de arbi.in.xx.col.tu vero vide Ange.de puſio.in.l.ij.ff.de re iudi.vbi reputauit gl.d.l.ij.incipientem preſcriptionẽ pro vnica ⁊ ſingulari ⁊ vide do.meum in.c. dilectus filius.de ꝓcurato.vbi magnifecit illam gl.⁊ no.quod hoc poteſt conſuetudo ſeu ſtatutum ⁊ non iudex ratio quia iudex nõ poteſt immutare ius ſuperioris quia ageretur de eius preiudicio per id quod legitur ⁊ no.in clemen. ne romani.de elec.⁊ in.c.cũ inferior.de maio.⁊ obe.⁊.c.inferior.xxj.di.⁊ pro veritate huius rei.vide doct.⁊ modernos in.d.l.ij.ff.de re iudi.⁊ do.meum.⁊ modernos i.c.cum ſit romana.de appella.

Auxilium.

b ¶Si aliqs vadit ad^b occidendũ aliquẽ ⁊ tu vadis ſecũ armat^9 ⁊ nil facis vtrũ ex illa exiſtẽtia debeas puniri tanq̃ preſtans opem.Innocẽ.in.c.continentia. de clerico percuſſo.ſingula.determinat

¶Iſtum verſiculum plene examinauit georgi^9 nata per quatuor articulos in cle.ſepe.in prin.in.xviij.col.⁊ ſe.de ꝟb. ſig.fel.in.c.ſicut ro.hic alle.vbi limitat viij.modis imo.conſi.lxxxvj.in.vj.col.

quod ſic. quia videtur dare opeꝫ refert ⁊ ſequitur Bald.in.l.j.C.de ſeruis fugi.⁊ in.l.raptores C.de epiſ.⁊ cle.⁊ Ludo. ro.in.l.j.§.j.eo.ff.ad ſilila.⁊ do.meus do.and.in c. repellatur de accu.et dicit iſtud dictum Inn. eſſe contra ſtatutum bononie diſponens quod teneatur de homicidio qui preſtat auxilium cooperatiuum.pro veritate huius dicti vide notata in capitu.j.de offic.dele.⁊ not.in.l.is qui opẽ. ff.de furtis.⁊ i.l.furti.§. pe.ff.de edẽ.⁊ in.l.nõ ſolum.§.ſi mandato. ff.de iniurĳs.

¶Appellatio.

¶Licꝫ iudex deferat appellationi nihilominus poſſet ꝑcipere parti ne attẽtet id propter quod appellauit ⁊ ſic appellatio non tuetur appellãtem vt poſſit id facere ꝑpter qd appellauit.textus eſt iuncta ſua glo.in c.ex literis.in verbo.diſtrictius.de mo.contra interdic.eccle.cõ. qd ſingulariter not. et de illo tex.iuncta glo.facit ibi feſtuꝫ domi.Abbas.hoc idem tenuit Ioan.andr. in.c.cum appellationibus friuolis.de appellatio.lib.vj.Et ex prealle. gloſ.colligit ibi do.and.

b ¶Aduerte qd nũqd licitũ ſit habenti licentiam.ſeu facultateꝫ occidendi aliquem conuocare ſocios ⁊ virtales ſocĳ in iſto caſu prebentes auxiliũ puniant vide do.Ioſo.in l.j. §.fin.in iij.⁊.iiij.colũ.ff.de noui ope.nũ. et in.l.ij.in j.colũ.ff.de iuridi.om. iu.fel.in.c. que in eccleſiarũ. in iiij.col. extra de conſtit.de materia iſtius ſingularis recurrẽduꝫ eſt ad Fel. in.c.j.ex de offi.⁊ ptãte delega.qui plene examinat ⁊ eũdem Feli. l.c.ſicut dignũ de homicidio.ad de alexan. in cõſi.xlj. incipi.viſo ꝓceſſu inquiſitionis formete in.j.⁊.ij.colum.in primo volu.

iudicem a quo poſſe at-tentare omnia tendētia in faciliorez exitum cauſe appellatiōis nō tamē cognoſcendo deviribus appellationis ꝑ hoc ca. quā fronte.de ap.ꝛ vide ibi do.abb.ꝛ mod.ꝛ lati⁹ per eum ꝛ alios in.c.cū teneamur.eo.titu.ꝛvide qđ voluit idē do.abbas in.c.ſacro. de ſen.excō.

¶ Accuſatio.

¶ An laic⁹ poſſit accuſare[a] clericum prime tōſure diceres tu quod ſic nam talis dicitur eſſe ſine gradu vt in.c.cleric⁹ ſi tōſura dimiſſa de vi.et hone.cleri.contrariū tñ decidit do.de ſan.gemi. in.c.ſicut ſacerdotes.ij. q.vij.ꝛ not.hanc theoricā qꝛ a nemine vidi tactā.nō ob.d.c.clericus. ibi ſine gradu qꝛ debet intelligi ſine gradu ſcilicet ſacro. nam clericus[b] in minorib⁹ largo ſumpto vocabulo dicit̃ eſſe in ordinibus ſacris glo. eſt ſing.xxxij.di.in ſumma.ꝛ hanc theoricam domi.refert ꝛ ſequitur do. me⁹ in.c.cū.p.māconella.de accuſ.ego dico qđ dominicus recte loquit̃ nā iura indeſtincte ꝓhibēt laicos accuſare clericos.vt legit̃ ꝛ no.in.c. de cetero.de teſti.ꝛ.d.c. cum.p.māconella.ꝛ ap. clericoꝝ in materia fa-uorabili veniūt oēs etiā in minorib⁹ cōſtituti vt voluit domi.abb.in rub. de vi.ꝛ hone.cle.ꝛ ꝓbatur i.c.clericos.xxj.diſt. cum ſimi.cū ergo iſte caſus ſit fauorabilis clericis quod nō accuſentur a laicis qꝛ laici oppido ſunt infeſti clericis vt in.c.laici.ij.q.vij.ꝛ l.c.clericis. de immu.eccle.lib.vj.cū ſimi.ergo laicus nō pōt accuſare clericū in minoribus cōſtitutū quod nota perpetuo.

a ¶ Accuſatio. adde q dicit alex. qđ laicus q qbo nō pōt ſe īpedire de clerico etiā ſimplicis tōſure ſiue ī ciuili ſiue in criminaliſita tenet Alex.in cō ſi.viij.incī. ſuper hoc cōſultatione.in.ij. colum.in primo.

b ¶ Vide ꝰ hoc docto. alex.in ꝯſi. xxx.ici. qm̄ omne datū optimū in vij.co.in.j. vol. repetitio i cōſi.ij. in.v. volu.

¶ Actio hypotecaria.

¶ Priuatus agens hypotecaria cōtra donatarium debet probare hypotecam preceſſiſſe donationem.caſus eſt in.l. de rebus.C.de dona.ante nup.quam ad hoc reputauit ſingu.Bar.in.l.ſi prius. C.de iure.fiſ.lib.x.fallit in fiſco qui iō probat.ſed donatarius ꝓbat rem prius donatā quā obligatā vt eſt caſus in.d.l. ſi prius. et de materia primi dicti vide Bar.in.d.l.de reb⁹.Cy.Bar.ꝛ Salice. in.c.cum res.C.ſi aliena res pigno.da. ſit.ꝛ flo.i.l.ante omnia.ff.de ꝓbā.Bar. ꝛ Salice.in.l.rem alienam.ff.de pigno. acti.ang.areti.in.§.itez ſeruiana in.iij. char.inſti.de acti.in verſi.ꝛ pro euidentia adde ange.in.l.matrez.C.de proba. in fi.ꝛ aret.in.d.§.itē ſeruiana.in.iiij. charta.ꝛ domi.Lud.ro.in ſuis ſingu.in litera L.vide plene ꝑ do.meā in legib⁹. do.Alexā.de imo.in.d.l.ſi pri⁹.in addi.

Alienatio.

¶ Per alienationem feudi[b] quis perdit feudum vt legitur et no.in.c.ex parte de feu.ꝛ in tit.quib⁹ mo.feu.amit.§. ij.ꝛ.iij.tamen hoc intellige verum quādo deuentuz eſt ad traditionem.ita ſingu.dicit Bal.in.c.primo.§.vt libellario in titu.quibus mod.feu.amit.et ita dicit in pignore quod per ſimplicem hypotecam nudo verbo factam nunquam intelligitur eſſe deuentum ad traditionem licet alias hypoteca nudo conſenſu cōtrahitur.tñ in caſu illius.§.nō eſt ita ꝛ ratio eſt quia inania verba nō nocent niſi ſit proceſſum ad actum facti et idem dicit ſi per ſtatutum ſeu per teſtatorem in ſuo teſtamēto ꝓhibeatur alienatio ſub pena quia nunꝙ per verbalē pignorationez incurritur pena quod dicit eſſe not.dignum.Ego adduco rationem quia permittere nō eſt alienare.l. ad eum.§.lucius.ff.de dona.facit in ſimi.quod voluit Bald.in.l.voluntas.C. de fideicō.ꝛ in.c.imperialem.in princ. ff.de prohi.alie.feu.ꝛ qđ voluit Jo.bu.

ſn.l.j.C.de pac.pigno.& vide do.meum domi.Anto.in repeti.rubri.de reb⁹ eccle.non alienan.in.xix.col.vbi diſcutit hunc paſſum.vt ibi per eum quē omnino vide ꝑ veritate huius arti.qꝛ aliter non diſcutio.

¶Ambaſſator.

a ¶Quis cogi ᵃpoteſt ſuſcipere ambaſſiatam & ita probat tex.iuncta gl.& Bar.in l.ſi quis.C.de decurio.libro.x.& ita no.ex illo tex.quod ambaſſator debet portare literas per quas pateat:quod de licentia & mādato ſue ciuitatis vadit vt ibi colligitur ſm vnā lecturā inquantū ibi dicitur quod debet habere literas a iudice ſue terre & hoc no.perpetuo & vide eūdē Bar.in.l.palatinos.C.de col.feu-do.fiſca.lib.xj.vbi hoc idem voluit & alleg.l.miſſi opifices.C.de exacto.tribut.co.lib.

¶Ambaſſator.

b ¶Ambaſſiatores ᵇad hoc vt habeant maius ſalariū & maiori tpe ſteni in ambaſſiata vadunt per viam trāſuerſalem & nō rectam dic qđ eo caſu nō pnt cōſequi ſalariū ꝑ illo tpe pro quo conſeqrent ſi feciſſent viam rectam:iſtud dixit Bart. per illū tex.in.l.qui fiſcales.C.de nauicularijs.li.xj.idē tenuit bar.i.l.pen.ff. de iti.actuq; priua.& in.l.nō ſolū.§.diu⁹ ff.de excuſ.tut.& in.l.j.§.ſi.ff.ſi qs cau. & in.l.j.in prin.ff.de his q̄ deie.vel effu de.vbi querit vtrum debeatur ſalarium ꝑ via noua longiori.&.in.d.l.quis fiſcales.etiam Bar.colligit argumentū immo dicit eſſe quaſi caſum qđ ſi quis reperiatur cum ſalma frumenti vel cum alijs reb⁹ vetitis portari extra territoriū in aliqua via nō recta & nō ꝯſueta qđ eſt ſuſpectus quod eas velit exportare cōtra deductum facit.l.ſi quis publicū. C.de curſu publico.li.xj.&.l.eos in fine. ſm vnam lecturā.ff.ad.l.corne.de fal.& dicit ita poſſe practicari.l.ſi fugitiui.in verſi.deprehendatur.C.de ſer.fugiti.et quomodo poterit probari quod habuit animum tranſeundi cum fuerit captus in actu trāſeundi anteq̄ tranſiuerit dicit quod hoc probabitur & cognoſcetur ex qualitate loci vbi eſſet iunctus & dic vt in.d.l.ſi fugitiui.& qđ ſi apportet arma ꝯ deuitū nō th ꝑ officiale fuit reptus an inci dat in penā ſtatuti.vide ang.& Imo.in.l.iij.§.ne rati⁹.ff.đ acq.poſ.ꝑ areti.i tracta.maleſi.in ỽſi. arma.& Bar.in.l.j.de litorib⁹ & itinerib⁹ publicis.li.xij.dat cautelā qđ timēs accuſari notificet officiali ad quē locū vadit vt nō p̄ſumat ꝯ deuētū ire.vide bar.in.l.cetera.§.ſi qs ad opus.de le. j.idē voluit bal. in.d.l.ſi fugitiui.& Ja.but.& bal. i.l.ſi qs nō dicā rapere. C.de epi.et cle.

¶Additio.

¶Adde quo ad primum Ang.are inſti.de iniur. §.his itaq;.& nō.qđ ambaſſiatores debent mitti viri beneuoli ipſi cui mittunt tex.ſing.in.c.in grauibus.iij.q.quē tex.magnifecit abb. i ru.đ vi.& ho.cle.&đ materia ambaſſiatorꝫ vide tex.& gemi.i c.ad apoſtolice.đ re iu. li.vj.Bar.i.l.ſi ỽo.§.Itē quicqđ.ff.ſol.mat.glo.et doc.in.l.q̄ ꝑprio.§.pcuratori.vt in ceteris.ff.de pcu.Semi.poſt alios in c.a collatione.de appel. lib.vj.Abb.in.c.poſtulaſti.de cōceſ.p̄ben.Bar.i l.hi q̄.§.tādiu.ff.ex.qb⁹ cau.maio.& i.l.iter cās. §.nō oīa.ff.māda.& in.l. ſi ſerui⁹.§.j.ff.de furtis.& bar.in.l.ij.§.legatis.ff.đ iudicijs.& Bal.in.d.l.hi q̄.§.tādiu.bar.i.l.ſi qs đ curio.eli.C.đ decu.l.l.q̄ties.C.de le.co.li.ang.i l.j.C.e.tert.bar.& Sali.i l.mercatores.C.đ ꝯmer. Bar. in.l.de diuiſiōe. ff. ſo.ma. bar.i.l.j.C.ad le.

a ¶Et adde qđ dñe mitti illi q̄ ſunt beneuoli & grati illi ad quē mittūt pa nor.in rub. de vi.& ho. cleri.

b ¶Adde ad materiā do.feli.i. c. olim in.ij. colū.extra. de excep.

tui.male.Bart.in.l.cõuẽtionũ.l.fi.ff.de pac.abb. i.c.ij.de pca.in.c.i ſingulis.de ſta.mo.ꝛ l.c.ſi aliquando.de ſenten.excõ. Et dico plene in tractatu meo de ambaſiato.

¶ Actio.

¶ Plures ſunt obligati inſolidũ.actũ eſt contra vnũ:ꝛ fuit facta excuſſio realis ꝛ ꝑſonalis:querit̃ an poſſit agi ꝯtra tertiũ poſſeſſorẽ reũ nõ excuſ[b]ſo pꝛo alio cõreo obligato inſolidũ.l.habes ꝗ in facti ꝯtigẽtia ad hoc fuit allegata ſecũdũ angelũ ibi poſt Bart.l.i.l. ꝗties. C.quo ordine ꝗs ꝯueniatur.lib.xi. ꝛ illum tex.ad hoc ne obliuiõi tradas.

¶ Aqua.

¶ Cũ pluribꝰ ius hauriẽdi aquã ſimul ꝯcedit̃ ille hauſtus dꝫ diuidi inter eos ꝑ mõ ꝛ arbitrio iudicis iſtud ꝓbat tex.iũcta theorica Bar.l.ſi ꝗs i vltimo rñſo.C.de aqueductu.lib.xi.

¶ Arbiter.

¶ Laudũ ab arbitro.[a] valet ſi ferat̃ ſup rebus deductis i ꝯpꝛomiſſo ſꝫ ferat̃ ſuper rebꝰ extra cõpꝛomiſſum non vꝫ etiaꝫ ſi poſt cõpꝛomiſſum laudũ fuerit emologatũ.ita dixit bal.in ti.ð pace cõſtã.§.ſnle quoqꝫ ivſi.feu. ꝛ alle.tex.ꝛ caſuꝫ.l.c.examinata.ð ꝯfirma.vti.vel inuti.ꝛ illũ tex.ad hoc allegauit ꝑ vnico ꝛ ſingl'ari ludoui.Roma.in ꝯſil.[c] ſuis cõſi.clj.facit qð voluit bal.i.l.ſi vxoꝛe. C.de ꝯd.iſer.ꝛbar.l.Laqliana ff.ð trãſacti.facit ad hoc tex.i.l.c.reynaldꝰ.i ꝑſi.ex forma compꝛomiſſi.ꝛ ibi do.meꝰ in repetitione de teſto.dicit pꝛedicta ꝓcedere niſi ratione pacis ineũde inter ipos litigãtes arbiter apponeret os circa rẽ non deductam in compꝛomiſſo tũc eñ poteſt opponere manum ad rẽ ſibi non ꝯmiſſam.ſing.eſt tex.in.c.niſi eſſent.de pꝛeben.quod eſt bene notandũ ſm do. Ant.ibi facit qð voluit Bar.in.d.l.aqlia.ꝛ qð voluit domi.Card.in.c.ſup eo.de tranſac.ꝛ Lud.ro.in palle.cõſi.ꝛ do.and.in.c.conſti.de religi.do.

¶ Additio.

¶ Si alicui ſtatuto fiat [b] aliqua additio idem iuris intelligitur repertũ in additione qð erat in ſtatuto quo ad penã ꝛ quo ad alia.ita no.lapus in cle.ſtatutum.de elec.ſuper verbo ꝯſuetudine.ꝙ do.Car.ibi dicit eſſe ſingularit er notãdum.ꝛ eſt ratio ſcðm eum.qꝛ id qð venit per modũ adendi fit pars illius cui additur.l.ſed manente.ff.de preca.ſcilꝫ hoc mihi videtur valde durum ꝛ rigoroſum:ꝛ non forte verum.ꝛ adducto text. functa glo.in cle.ij.§.fi.in ꝟbo ſanctioni.de vi.ꝛ ho.cleri.vbi ſanctio illa ẽ penalis ꝛ papa facit additionẽ illi ſanctioni.ꝛ tamẽ gl.ibi dicit ꝙ additio nõ erit ſanctio.quaſi velit quod cum ſanctio ſit penalis additio nõ erit penalis adeo ꝙ pena appoſita in ſanctione nõ videtur habere locum additiõe ꝑ notata.iõ.di. in ſumma erit aũt in additiõe locus pene arbitra.ex ꝗ certa nõ ſtatuit de offi. deleg.de cauſis.l.j.§.ait ꝑtoꝛ.ff.de iur. de.lib.l.pma.§.expilatores.ff.de effracto.ꝛ expilato.nam pena nõ dꝫ excedere pꝛopꝛium caſum.§.pene.de peni.diſtin.i.ꝛ odioſa reſtringi debent non ampliari regula odia.de regulis iur.lib.ſexto.l.cum quidam.ff.de libe.ꝛ poſth.cũ ſimili.addo quod ſing.dicit Joan.andr. in capitulo diſpendia.de reſcrip.libro ſexto.quod ex identitate ratiõis debet extendi conſtitutio.ſed non pena cõſtitutiõis refert [c] ꝛ ſequitur domi.Abbas in capitulo pꝛimo.de loca.iteꝫ pena nõ debet imponi niſi a iure expꝛimat̃ glo. eſt ſingu.ſcðm dominũ Abba.in.capi. fina.de iure patro.alia eſt ſecundum domi.meum.xv.queſtio.octaua in ſumma

a ¶ Adde do.ale.i ꝯſ.cxxij. inci. in cã ꝛ lite ꝑtẽte. i .ij. co.in.ij.vo. eũdẽ alex. i ꝯſ.cxxxj.icipiẽ.in cã ꝛ lite ꝑtẽte l.ij. co.i. ij. volu.

b ¶ Adde d.Jaſo.pꝛeceptoꝛem meũ in.l.fi. ff.de in ius vocã.Feli.i c.cũm ꝗ.in a iiij.colũ extra de reſcrip.

c ¶ De hac regula Jaſon in.l.oi

optime facit tex.in auf.de nō eligē.ſe. nuben.in prin.in verſi.nō eſt.l.tale qd dicens.ⁱ in.l.at ſi qs.in ver.cum in eā. pena ſtatuta nō ſit.ff.d religio.ⁱ ſump. fune.ⁱ dixit domi Abb.in.d.c.fin.ꝙ pe na nō debet extēdi per identitatem ra tionis.per.d §.pena.facit quod no.Jo. an.in.d.regula odia.ⁱ l regula in penis eo.ti.Cuz ergo in additiōe facta eſt ſta tutum nulla mētio fit de pena ergo nō debet imponi imponitur ergo pena ex traor.per.d.c.de cauſis.cū ſi.ⁱ hoc pu to procedere niſi ſtatuens apponat ali quod verbū in additione quod eſſet re petitiuum olim exiſtentiū in ſtatuto ad hoc bonus tex.in.c.de multa.in.℣.hoc idem in perſonalibus ⁊c.de prēbē.ⁱ vi de quod plene legitur.ⁱ no.in.l.titia.§. j.ff.de ver.ob.cum ſimi.

¶ Appellatio.

¶ Si ille pro quo lata eſt ſententia ap pellat dicendo illam aliquam petās eā infirmari.ⁱ per errorem ſic petit an iu dex appellationis videns qd eſt aliqua b poterit illam cōfirmare.dic qd ſic quod eſt mirabile ꝓ quo tex.eſt valde ſingu laris in.l.titie.ff.de auro.ⁱ argento le ga.ſiue confirmata ſit ſiue infirmata ex nouis actis ſiue antiquis.l.titianus.ff. quod cum eo.ita egregie dixit Baldus in.l.preſes.C.de ſententijs ⁊ interlocu to.omniū iudi.quod dictum refert ⁊ ſe quitur Ludonic.roma.in ſuis ſingula. ſed tu adde Baldum in capi.ſuper eo. de appella.c.cum dilecta.ⁱ in.c.ex par te.el.ij.de reſcrip.ⁱ in.c.ſecūdo de pro batio.ⁱ in capitulo veritatis.de iureiu rand.ⁱ in capitulo ſignificauerūt.de ex ceptio.ⁱ dominum meum dominū An dream in repetitio.capituli raynoldꝰ. de teſta.in.vj.vbi per eos allegatur di cta lex titie.

¶ Appellatio.

¶ Ponēᵃ ꝙ pars vellet appellare a ſen tentia ſecundum conſilium lata.ⁱ va cat iudex appellatiōis ad quem appel labitur dic qd ad priores ciuitatis fuit b elegans doctrina Bart.in.l.vbi abſens tis.ff.de tu.ⁱ cura.da.ab his quā theo ricam ſequit̄ Bald.in lege ſecunda.C. quando fiſcus vel priua.allegando ca

tortio.§.ſi falci.ff.ſol.matri.in tertia co lumna.eundum Joſonem preceptorem meum in lege ſi quis maior.in ſecunda columna.C.de tranſac eundem Jaſonē in lege quod.ⁱ in duodecima columna ff.ſi certum pe. Feli.in capitulo ex parte.in.j. et ſecunda colum.ex tra d reſcri ptis.ⁱ l ca pitulo trāſ lato.in pe nultima co lumna ex tra de con ſti.Feli.in capitul.at ſi clerici.in ij.col.ex̄ de iudicijs.d. iaſon.l.l.j.i ſi.C.d trāſ act.ⁱ l auf. nō lz.C.d li be.ⁱ poſth. l.ij.ⁱ iij.co. a ¶ Uid.d. ale.i.ꝯſ.iij. icip.viſo ꝓ ceſſu cauſe pncipalis l ij.col.in.ij. vo. Ale.l.l. antea.§.ſi. ff.de leg.j. Pau.de ca. in ꝯſ.xvij. inci.in cā que vertitur Panor.in conſi.iij.in

ſum pro eo quē dicit nō eſſe alibi l auf.vt nul.iu dicum.§.hoc peruenit. ibi dum dicit primatibꝰ ciuitatuz.de quo vide ꝑ eūdem.in.l.j.de offi.cō. ⁱ in cap.j.ſi de feu.inter do.ⁱ vaſ.lis oriatur.li mitantem hoc eſſe ve rum vbi eſſet ciuitas ha bens merum imperium aliter dictum Barto.lo cum nō haberet.refert ⁊ ſequitur Lud.roma.in repe.rubrice.de arbi.in xix.col.

¶ Alienatio.

¶ Si res eſtᵇ ſub condi tione reſtituenda:ⁱ he res rogatꝰ interim alie nauit purificata condi tione reuocatur aliena tio.l.fina.§.ſin autem.C. communia de leg.limita niſi heres de reſtituēdo grauatus habuiſſet iu ſtam cauſam ignorandi illam prohibitionē alie nationis ⁊ eodem mo do iuſte ignoraſſet em ptor ꝙ licet heres alie nauerit non aduocabit res alienatas ab empto re.ſed bene pretiū eius debetur fideicommiſſa rio ab herede inſtituto

ſeptima.colum.in.vj.dubio in ſecundo volumine.

¶ Adde Jaſonem in.l.illam.C.de col. la.ⁱ in.l.gallus.§.quid ſi is.in.d.col.ff. de li.ⁱ poſthu.ⁱ in.l.ſancimus.in.iiij. co.C.de iudicijs.ⁱ idem do.meus in.l. licet.in.ij.col.C.de pactis.

alienãte.tex.eſt vnicus ꝛ ſing.l.l. fi.in.§.fi.ff.de leg.ij.quë tex.facit ſing. Frã.tigri alibi.ꝛdixit au reis literis ſcribẽdũ fo re.ꝛ ꝑ ipm tex.infinitis vicib⁹ ꝯſului in ꝯtingẽ. facti do.me⁹ ꝑut ipſe re fert in repe.c.raynald⁹. de teſtamẽ.ꝛ ſepenume ro audiui ipſuȝ viua vo ce mihi dicẽtem hoc ꝛ ꝑ ipſum tex.dicit Bald.in auf.res q̃.C.cõia de leg. in prin.eſſe ſpec iale pro pter iuſtã ignorãtiã em ptoris ꝛ vẽdito.ꝛ alleg. Pet.ꝛ Cy.ipſe dixit ſe ad dere dũmõ illa ignoran tia ſit cauſa facto ꝛ ope ipſius teſtatoris qꝛ fecit codicillos q̃s apiri ve tuit viuẽte herede:ideo ꝑpẽ ꝓhibitionẽ teſtato ris ꝑuenerat ad notitiã ipſius heredis.ſꝫ ſi ꝑtẽ deret ignorantiam teſta men.tunc ſec⁹ eſſet alle gat.l.cũ heres.ff.de lib. leg.do.meus in.d.c.ray naldus.impugnat hanc b theoricã Bald.ꝛ bñ iudi cio meo:qꝛ ſi ille tex.i.d. l.fi.§.fi.ſubtiliter ponde retur:conſiderat iuſtam ignorãtiã quo caſu ſe q̃t ꝙ ſiue cauſetur ex codi cillis ꝓhibitis apiri in vita teſtatoris:ſiue alio modo cauſet̃ ignorãtia: ſi tñ iuſta eſt ꝛ excuſabi lis ſufficit ex eo:qꝛ vbi cũq; ratio.l.eſt amplior diſpoſitio.l.extendit̃ ad limit(es):ꝛ ad amplitudi neȝ ipſius rõnis legis. l.regula.§.licet.ꝛ Bar.ꝛ Bal.ff.d iur.ꝛ fac.igno. gl.in clemẽ.j.de elect.ꝛ ibi do.card.optime facit l.pater filiũ.§.fundũ.ff.

a ¶ Vide do.meũ in r.l. marit⁹. ꝛ in.l.ſꝫ ꝛ ſi q̃s.ff.d vul ga.et pup.

b ¶ Ratiõ põt eſſe qꝛ connexorũ idẽ eſt iudi ciũ. vide ꝑ eũdem do. meũ.in.l.j. C.de traſ. vbi infinita ſcripſit ad materiã cõ nexorũ poſt d.meũ ibi.

de leg.iij.l.cũ pater.§.dulciſſimis.ff.de lega.ij.ꝛ hoc voluit do.Abb.in.c.ſicut. de teſti.ſꝫ ergo diſpoſitum illius.l.ſit cõ ceptũ in codicillis ꝓhibitis aperiri nĩ hilomin⁹ ratio eſt generalior ꝑpter iu ſtã ignorãtiam.ſiue ergo ignorãtia cau ſetur ex codicillis ꝓhibitis aperiri:ſi ue ex teſtamẽto dũmodo ſit iuſta ꝛ ꝓba bilis excuſat venditorẽ ꝛ emptorẽ.ꝛ per conſequens non recte dixit Bal.ꝛ vide Bald.in.l.iubemus.in prin.C.ad treb. vbi allegat.d.l.fi.§.fi.ange.in.l.fi.§.ſed qꝛ.C.cõia de le.vbi dicit q̃d caut⁹ dꝫ eſ ſe aduocat⁹ actoris:vt ſemper deducat ſcientiam alienãtis alias ſuccũberet: ſed.debuit Ang.ſupplere ſcđm do.meũ in.d.c.raynaldus.ꝛ bene q̃d etiã dꝫ de ducere ſciẽtiã emptoris emẽtis:qꝛ ille §.fi.requirit ignorantiã vtriuſq;.ꝛ ꝑ li mitatione.d.§.fi.vide Pau.de ca.ꝯſi.x. ꝛ cõtra Paul.de caſt.vide do.meum.in d.c.raynaldus.in.lxvij.col.

¶ Argumentum.

¶ Tu habes[a] in.c.nonne.de preſum.ꝛ in.l.cũ pretor.ff.de iudi.ꝛ in.l.maritus. C.de ꝑcu.ꝛ in ca.qualis.xxv.diſt.cũ ſi. quod de vno negatur de alijs cõcedere videtur.limita primo ſcđm do.Anto.in c.tranſlato.de conſti.dicta iura nõ pro cedere vbicunq; eſſent duo connexa:qꝛ eo caſu expreſſio vni⁹ operatur[b] ex preſ ſionem alterius.d.c.tranſlato.itẽ limi ta ſm domi.Ant.in cle.j.de reſcri.quã do prohiberetur vnum q̃d eſt frequẽta tum:quia prohibitũ videt̃ id q̃d non eſt frequentatum facit ibi glo.ꝛ q̃d ple.ibi ſcribit do.meus.ꝛ vide q̃d voluit Pet. de bella pertica qui refert Cy.i.d.l.ma rit⁹.q̃d ſi maritus prohibuit aliq̃d vxo ri videt̃ prohibuiſſe id quod erat ſimi le faciat.l.j.ꝛ.l.filiũ habeo.ff.ad mace do.vide plene do.meum in.d.c.trãſla to.tene menti has pulchras limitatio nes ad illa iura.

¶ Alienatio.

¶ Si prelatus interueniẽte debita ſu ris ſolẽnitate alienat rem eccleſie ꝛ cõ muni opiniõe reputabatur illa aliena tio vtilis eccleſie:ſꝫ re vera nõ eſſet.iſto caſu tꝫ alienatio ſingu.eſt glo.in ca.cũ apoſtolica.de his q̃ fi.a ꝑla.de qua glo.

fecit feſtum do. Anto. de bu. ibi ⁊ alleg. etiã qđ habet in. l. tutor q̃ repertoriũ. §. ſi poſt. ff. de admi. tu. bñ facit qđ habet in. l. quid ergo: §. ſufficit. ff. de ꝯtria tute. acti. ⁊ ꝑ glo. in. d. c. cũ apoſtolica. in ꝟſi. profuturũ ſaluat duas gloſ. que cõmuni opinione doc. ſunt reprobate. in. c. q̃ excep. xũ. q. xxj. ⁊ in ſumma eo. cauſa. et q. que dicũt qđ ſi alienatio fiat ex iuſta cauſa: ⁊ tñ interuenfat ſolennitas canonica: ⁊ in caſu non licito nec conceſſo a iure tenet ip̃o iure alienatio. refert ⁊ ſequitur do. meus. d. And. in. c. que in eccleſiarũ. de conſti. ⁊ in rep. cap. raynaldus. de teſt. in vltima col.

¶ Beneficium.

¶ Beneficiũ principis ſimpliciter conceſſum intelligit cõceſſum pleno iure. vt i auf. vt liber. decer. nõ ege. aur. anu. §. j. colla. vj. ⁊ etiam videt ꝯceſſum perpetuo. vt in auf. cõſti. q̃ de digni. §. illud colla. et ita pulchre dixit Bal. in. l. beneficiũ. ff. de conſti. princi. refert et ſequit dñs meus in. c. cuz dilecti. de dona. per qđ dictũ dicit ſe alias conſuluiſſe rome ꝙ beneficia que de ſe ſunt materialia ſi conferuntur a papa intelliguntur conferri perpetuo quod eſt mirabile dictũ: ⁊ menti tenendum.

¶ Confeſſio.

¶ Licet ꝯfeſſio p̄textu erroris nõ poſſit reuocari poſt ſniaz diffinitiuã. vt in c. fi. de ꝯfeſſis. ⁊ in. l. error. C. de iur. ⁊ fa. igno. tñ reuocari põt poſt p̄ceptũ factũ per iudicẽ de ſatiſfaciendo poſt ꝯfeſſionem preceptũ ergo factũ ꝑ iudicẽ poſt cõfeſſionẽ añ lit. cõte. nõ hz vim diffinitiue. iſtud dixit glo valde no. iũcta theorica. d. Abb. ibi in. c. ex parte. el. j. in ꝟſ. allegare errorẽ ſuum. de verb. ſig. ⁊ hoc etiã voluit notabiliter. Bar. in. l. nõ fatetur. ff. de cõfeſ. qđ tamen limitat niſi preceptum fuiſſet factum cum cauſe cognitione vtputa qꝛ fuiſſet datus terminus ad allegandum: quia tunc cõfeſſio non deferret mãdanti executioni. arg. in. l. penul. ff. eo. titu. quod no.

¶ Citatio.

¶ No. practicã hodiernã citãdi maxie in curia romana. vt añ citationẽ rei añ q̃ ꝯſtet iudici đ delicto vł debito poſſit ꝑ ſuas lr̃as ꝑcipere abſenti vt ſatiſfaciat vel cõpareat alias excõicat eũ. iſta eſt gl. allegãs quã ad h̃ inducit do. abb. ⁊ dicit mẽti tenẽdã in. c. ex ꝑte el. j. đ ꝟ. ſi. ex hoc em̃ p̄cepto añ cauſe cognitionẽ fctõ nõ põt dicere re⁹ ſe grauatũ ex quo iudex iuſtificauit p̄ceptũ. nã ꝓpter illã iuſtificationẽ vt cõpareat reſoluere p̄ceptũ in ſimplicẽ citationem vult cõparere: ⁊ fuit adinuenta hec practica faciliori exitu iudiciorũ ⁊ pro hoc facit tex. iũcta gl. in. l. de pupillo. §. meminiſſe. ff. de ope. no. nũ. ⁊ vide lati⁹ de hoc do. abb. ⁊ do. meum in. c. j. de cauſa poſ. ⁊ proprie.

¶ Conditio.

¶ Cõditio ipoſſibilis adiecta donationi cauſa mortis nõ vitiat donationem. ſingu. eſt tex. in. l. que ſub cõditione. §. hoc edictum. ff. de cõdi. inſti. ⁊ illũ text. allegauit pro ſin. Lud. ro. in. l. impoſſibilis. ff. de verbo. oblig.

¶ Conſultatio.

¶ Qñ iuriſtator rñdet ꝯſultationi nõ introducit ius nouũ ſz ius cõe oñdit duas gl. habes i iure cano. ſolitarias quã ſequunt oẽs ſcribẽtes ibi ⁊ i. aliis locis ⁊ do. Abb. i. c. ſi diligẽti. de fo. cõpe. ⁊ in. c. ꝑuenit. de ẽpt. ⁊ vẽd. ⁊ i. c. cũ ſciin⁹. đ re. ⁊ in. c. tue fraternitati. de ſpõ. Et i. c. paſtoralis. i pn. no. de exce. ⁊ i. c. fi. de re iu. ⁊ i. c. ꝑuenit. de em. et vẽ. vnã habes i. c. ex tua. de fi. p̄ſby. ⁊ aliã in. c. ꝯſultatiõi de tẽp. ord. ſz ego nõ puto hoc indiſtincte verũ: ſed dicerẽ diſtinguẽdo. aut iuriſtator rñdens cõſultationi determinat illã ꝑ ius cõe: ⁊ tũc ꝓcedat theorica gl. ⁊ doc. aut determinat illã ꝑ id qđ nõ ẽ iure cautũ: ⁊ tũc iducit ius nouũ ⁊ ad hoc adduco tibi tex. rotũdũ ⁊ aptũ a nemine põderatũ niſi a me: dſula fauẽte gr̃a in. c. ex multa. in ꝟ. in cõſultatione ius edit de voto quẽ tex. ad hoc tene mẽti. ⁊ adduco ꝙ voluit bar. i. l. nemo. C. đ ſen. ⁊ interlo. om. in. vbi dicit ꝙ lz ſnia principis faciat ius quo ad oẽs: nõ tñ faciat ius ei⁹ ꝯſultatio ſeu rñſio qđ itellige verũ qñ p̄nceps ꝑ illã ꝯſultationẽ ⁊ rñſionẽ nõ intendit diſponere ⁊ introducere ius. ſed id qđ iure cautũ eſt approbare.

¶ Additio.

¶ Adde tex. ⁊ ibi gemi. in. c. romana. §.

ſi.de offi.ordi.lib.vj.vbi colligit arg.pro ⁊ cõtra quod iura que diriguntur ad certam perſonam faciunt ius etiam inter alias perſonas quã papa reſpõdet per viã iuris. ad hoc de iuramẽ.calũ. de quo per glo.in proemio cle.⁊ facit quod no. gloſ.in clemen.dudum. in.§.huiuſmodi.in princip.de ſepul.⁊ vide glo. in.c.romana.§.cum ante[b].de appel.eodẽ libro. in verſicu.qui pro tempore.⁊ pondera text.in c.ex multa.quia poſſet cauillari.⁊ dicat ius in cõſultatione edit.ſ.editũ eſſe oſtẽdiť.ſed tene primum quod predixi.

Cõpromiſſum.

Compromiſſum [a] ſuper poteſtate eligẽdi nõ poteſt fieri niſi oib' canonicis ⁊ ſingulis conſentientibus.vnde non ſufficit maior pars capituli:q: cuiuſlibet intereſt ſingul.vt eligat per ſe et nõ per alium.ideo quilibet poteſt cõtradicere ne fiat compromiſſum:et ideo ſi compromiſſum fiat ab vno nomine oim aliis preſentibus ⁊ non cõtradicentibus non valet quia cum iſta res non ſit leuis immo magne importantie debet ſigillatim oẽs requiri ⁊ expreſſe conſentire.iſtud eſt dictũ ſing. ⁊ obliuioni non tradendum.Cõpo.in.c.in cauſis.de elec.qđ do.Abb. ibi reputat mirabile.facit in arg.appoſitũ.d.c. in cauſis.⁊.c.quia propter.⁊.c.quia ſcriptum.

eodẽ titu.Ex quo ſume regulam quod in arduis explicandis in vniuerſitate debent oẽs expreſſe conſentire nec ſufficit ꝙ actus expliceatur per aliquos nomine alioꝝ.licet illi taceant ⁊ non cõtradicant quia in re onerosa ⁊ graui debet interuenire cõſenſus expreſſus:per id quod voluit Innoc.in.c.in geneſi.de elec.⁊ gl.in regula.is qui tacet.de reg. iur.lib.vj.⁊ glo.in.c.ſicut.de electio.in vj.⁊ quod legitur ⁊ notatur in.l.qui patitur.ff.mando.

Commiſſarius.

Illud quod[b] fit per commiſſariũ fingitur eſſe factum per ipſum cõmittẽtẽ ita probať in tex.ad hoc celebri.c.I cauſis.de elec.ſm doc.⁊ do.Abb.ibi qui inducit ad.q.⁊ dicit ſe in facto fuiſſe ꝯſultum quidã teſtator mandauit certa bona ſua diſtribui in pias cauſas.ſm qđ vt ſuis executoribus teſtamẽti illi executores elegerũt negotium priuilegiatum vtputa fabricã eccleſie e͠pe loci petebat quartam bonorum legatorum replicabať quod de relicto facto ꝑ fabrica nõ debeť quarta.vt in.c.fin.de teſta. replicabať ꝙ teſtator nõ elegerat fabricam ſed executores.quęrebatur quid iuris.rñdit do.Abb.ꝙ nõ debebať quarta q: illud qđ fit ꝑ executores teſtamenti videť factum ꝑ ipſum teſtatorem.vñ perinde eſt ac ſi ipſe teſtator elegiſſet fabricam.ar.optimũ.d.c.in cauſis.⁊.l. vnum ex familia.§.ſi.ff.de lega.ij.et ibi hoc firmat Bart.per illum tex.et ex his dicit habere bonã practicã impediendi quartam e͠pi quod vbi teſtator reliquit I genere ad pias cauſas[c].Cautela eſt qđ executor teſtamenti eligat aliquã cauſam priuilegiatã ex qua nõ debeať quarta ⁊ q̃ ſint cauſe priuilegiate dic vt legitur ⁊ notatur in.d.c.ſi.⁊ in.c. ij.de ſepul.tene menti iſtud pulchrũ et generoſum dictum.faciũt que habenť ⁊ notãtur in.c.mulieres.de ſen.excõ.et in regula qui per alium.de reg.iur.lib. vj.⁊ in.l.ita tamẽ.§.geſſiſſe.ff.de adminiſtra.tuto.⁊ in.l.non ſolum.§.ſi mãdato.ff.de iureiur.cum ſi.

Additio.

Adde Bal.in.l.diſtrahente.C.de rebus alie.

a Caſus in quib' nõ ſufficit minor ps capituli põit Felin.in.c. cum oẽs.in ix.col.cum trib' ſequẽti.extra de conſtitu.

b Adde qđ dicit feli.in.c.iter ceteras.in iij.⁊.iiij.co. extra de reſcri.qđ paria ſunt qđ a quis eligat per ſe vel qđ alius ꝑ eius mãdato.vt dicit Pañ.in.ij. col.vbi cõſuluit.⁊ ro. ꝯſ.cxvj.vbi quedam dicit que faciũt ad propoſitum.

c Iſtã limitationeȝ ponit Iaſ. in.l.ita demũ.l.ij.colum.in.xv. fallẽ.C.de pecu.⁊ Fel. in.d.c.ſup eis.ħ alleg.

bus alie.nõ alie.quod cõmiſſarius pre iudicat committi ſciẽti licet ſe nõ ſub ſcripſerit:⁊ ſic illud quod facit cõmiſſa rius nocet committenti.

¶ Clauſula.

¶ Ubi in aliqua cõmiſſione ſeu reſcri pto apponiť clauſula appellatione re mota intelligiť remota quo ad partem nõ quo ad tertium.iſte eſt caſus vnicus ⁊ ſing.in.c.ſuper eo.de offi.dele.de quo fecit feſtum do.Ant.in.c.vt debitus.de a appel.⁊ in facti contingẽtia.ita reſpon det.per illum tex.Tu adde id qd voluit glo.in fi.in.l.creditoꝛ.in prin.in ꝟ.po ne.ff.mãda.quam retuli in litera.A.in notabili inci.regula eſt qd nihil eſt in nouandũ.Et adde aliud quod licet ex ceptio dilatoꝛia ſit preponẽda ante lit. conteſt.c.inter monaſteriũ.de re iudi. c.paſtoꝛalis.de excep.⁊ quod ibi not.l. fin.C.eo.l.exceptionẽ.C.de pꝛoba.iij.q. vj.§.exceptio.intelligitur hoc eſſe verũ quo ad partes ſec⁹ quo ad tertium ſin gu.eſt caſus ſm Ang.in.l.ſi quis liber tatem.ff.de pe.here.

¶ Clauſula.

¶ Clauſula in fine appoſita nõ debet referri.ad oĩa pꝛecedẽtia quãdo ex tali relatione ſequeretur abſurdũ vel aliud inconueniens ſeu iurium coꝛrectio de bet eñ eſſe vniformis rationibus pꝛe cedentib⁹ ad hoc vt clauſula ſequẽs re feratur ad oĩa ſecus ſi põt reddi diuer ſitatis ratio inter pcedẽtia.tex.eſt ſin gu.⁊ alibi in cẽſura canonica non repi⁹ ſm do.abb.in.c.eccl̃ia vr̃a.el.ij.in ꝟ.nõ debeat ad contẽtum ⁊ alia que non ſunt de foꝛma referri.de elect.ad hoc vide Bart.in.l.pꝛoꝛ.la.ij.ff.vi bo.rap.⁊ in.l. talis ſcriptura.ff.de le.j.⁊ do.abb.l.c.ij. reqͥris.de ap.⁊ ꝙ no.l.c.inqͥſitioni.e.ti. ⁊ vide Bal.i.l.j.C.d diuer.reſcri.⁊ l.l.j. C.de lib.pꝛete.⁊ l.l.j.C.de legi here.⁊ in l.j.ff.de poſthu.Nic.de nea.i.l.cõſilio.ff. de cura.furio.Joan.de imol.⁊ do.meũ. in.c.j.de pactis.Bal.cõſ.v.incip.An driolus Lud.ro.cõſi.cxxix.⁊.cx.Pau.de caſt.conſilio.cccxliij.glo.ſingu.ſm An ge.poſt Guil.de cug.⁊ Bar.in.l.ſi idez. cum eodem.ad fine.ff.de iuriſd.om.iu. vbi clauſula refertur ad pꝛoximũ pꝛe

Singularis

cedens.qñ cõmode ada ptari non poteſt ad oĩa precedentia.⁊ licet do. Abb.fecerit ſing.d.c.ec cleſia facit optime tex. in.c.cum dilecti.de do. vide ibi ſcribentes:⁊ vi de do. Car.in cle.j.§.fi. de iur.patro.

¶ Careo.

¶ Uerbũ careo[a] intelli giť ipſo iure.glo.eſt ſin gu.⁊ vulgaris in.l.pꝛoui dendũ.in ꝟbo careat fo ro.de poſtu.quã glo.re putauit ſing.Ange.Ra pha.Fulg.⁊ cõiter oẽs legiſte.⁊ vide elegãs cõ ſiliũ do.Pe.de anch.qd incipit ex curia negligẽ tia ⁊ eſt.vj.in oꝛdine po ſitũ inter cõſilia Jo.cal. in titu.de feu.vbi dixit ꝙ licet verbũ careo pꝓ ferať i futuro tpe.eſt tñ canon late ſentẽtie ⁊ al leg.glo.d.l.pꝛouidendũ.⁊ ratio eſt ſm eũ qꝛ lʒ ver ba ſint futuri tpis ſi tñ ſint de ſui natura pri uatiua ſunt canon late ſententie et alleg.gl.d.l. pꝛouidendũ.vide plene de hoc verbo ⁊ ſimilib⁹ do.meũ in.c.ſi diligẽti in ver.perdatur ſup gl. de fo.compe.ego allego tibi aliam gloſ.in.c.no nit.in ver.carcere decer nimus de his que fiũt a pꝛela.ſine cõſenſu capi. quam glo.allegauit ad hoc do.Abb.in.c.ſuper his.de fide inſtr.ſed di ci poteſt ꝙ ibi non ſolũ cõſideratur natura ver bi decernimus quod eſt verbũ declaratoꝛium vt p doct.in.c.decernim⁹. de iudi.aliqñ eſt iuris noui introductoꝛium et

Anto.Corſeti. t

a ¶ Adde ad propoſitũ do.meũ. do. Jaſonẽ in.l.ſi quis id quod.in iij.col.ff.de iuriſd.om.iudi.

hoc de ſui natura: vt in d.c. decernim⁹. naʒ ꝟba b declaratoꝛia licet nō ꝓferantur in preteritum ſunt canon late ſnīe: ita voluit do. abb. in d. c. ſi diligēti. ⁊ alle. tex. iūcta glo. d.c. nouit. ⁊ ita ſentit in d.c. ſup his. ſed iudicio meo potius cōſideranda eſt natura verbi careo in d.c. nouit. quaʒ natura ꝟbi decerno nec apparet rō quare ibi cōſideretur poti⁹ natura vni⁹ verbi quā alterius cū glo. ibi ꝙ comprehēdat vtrūqʒ verbum ⁊ ſic apte ſentit ꝙ vtrūqʒ verbum eſt canon late ſententie: nam ſi voluiſſet denotare ſolū naturam ꝟbi decerno: appoſuiſſet dūtaxat illud ⁊ non verbū careo. nā ſyllaba nō debet poni ſuperflua in l. vt dixit glo. in l. i. ff. ꝙ metus cauſa. nec dictio: vt eſt gloſ. in c. ſolite. in verſic. tanq̄. de maio. et obe. facit. c. ſi romanoꝝ xix. di. ⁊ l. amplioꝛes. §. c in refutatoꝛiis. C. de ap. ⁊ qđ voluit Bal. in rub. C. de contrahen. emp. et qđ legitur ⁊ notatur in ꝓemio greg. ⁊ quod voluit Bald. in l. lecta. ff. ſi cer. pet. ⁊ in l. qui rome §. duo fratres. ff. de ꝟb. obli. ergo illa glo. latuit patres nr̄os et non eſt vſqʒ nūc ab alio ponderata tene menti. idē dic in verbo alterius ꝙ ſit canon late ſentētie. tex. eſt iuncta theoꝛica Bal. in c. cum acceſſiſſent. de conſti. refert ⁊ ſequitur ibi dn̄s meus. et in c. ſi a diligēti. vide ibi [illegible].

¶ Citatio.

¶ Si nuntius b citat preſente iudice ⁊ mandante habet perinde ac ſi iudex citaſſet ⁊ eſt ſatiſfactum ſolēnitati. l. ij. C. quo ⁊ qn̄ iudex. iſtud fuit ſingulare dictū Bald. in d. l. ij. ⁊ ampliat illū tex. cū ſua glo. ⁊ glo. Bar. in c. cōſuluit. de offi. dele. ⁊ adduco tibi elegās dictū Ange. in aut. ipſius. C. de fideicōmiſ. vbi dicit ſe habuiſſe de facto ꝙ monitio in caſu illius aut. eſt fiēda a iudice ſi fuit facta ꝑ nuntiū vel epiſtolā ſatiſfactuʒ eſt illi aut. ⁊ alle. gl. quā alibi dicit ſe neſcire: in aut. de here. ⁊ falſi. §. quoqʒ. in verſi. de certo. ⁊ ita duo dicta refert do. meus in repe. rubꝛice de fi. inſtr. in iiij. col. et ratio eſſe pōt qꝛ nō refert an iudex moneat oꝛe ꝓpꝛio an ꝑ ep̄l'am vel per nūtiū cum paria ſint aliqd ꝓferre in voce vel in ſcriptis vel per nūtiū. tex. eſt melioꝛ in iure. l. non figura. in ꝟbo nō minus valere qđ ſcriptura quā qđ vocib⁹ figuratis ſignificat. ff. de actio. ⁊ obl. ⁊ vide glo. in c. cōſtitutionē. de ſen. excō. li. vj. ⁊ tex. in c. vbi periculū. §. nulli de elect. eo. li. c. q̇ in aliquo. j. di. facit. c. ꝑlectis xxv. diſt. ⁊ l. ita apud labeonē. §. conuiciū. ⁊ l. coꝛneli. §. ſi quis libꝛum. ff. de iniur. que duo iura allegauit Ludo. ro. in quodā ſuo conſilio vbi conſuluit ꝙ ita punit dicens alicui iniuriā vt in voce c ſicut i ſcriptis lʒ alit voluerit c Bal. in l. j. in ꝑn. ff. de ver. obl. ⁊ in aut. habita. C. ne fili⁹ ꝓ patre. Et adduco tibi dictū ſtupendū d. Ant. de but. in d. c. cū cām. de iur. cal. vbi dicit ꝙ lʒ. c. ij. de ꝯfeſ. li. vj. velit ꝙ reus dʒ eſſe iuſſus ⁊ monit⁹ a iudice tn̄ ſufficit ꝙ moneat a iudice ꝑ nuntiū de quo dicto exclamat ibi Joā. de imo. dicens nō fuiſſe dictū ab alio ⁊ foꝛte ſingulare ⁊ memoꝛia dignum. vide ibi do. meum. ⁊ in d. rubꝛica.

¶ Caſſatio.

¶ Caſſata cōſtitutione nō caſſatur ei⁹ effect⁹ per prius editus. bonus eſt tex. in ar. in c. q̄ in eccleſiarū. de ꝯſti. vbi papa caſſauit nedum conſtitutiones: ſed venditiones inde factas ⁊ hoc colligit do. Abb. ibi. Sʒ iudicio meo tex. eſt ibi clarus ⁊ apertus. ⁊ not. in arg. nam vbi eſt tex. apertus ceſſat arg. per id quod

a ¶ De hoc ꝟbo careo ⁊ aliis ſimilibus vide Feli. plene in c. Rodulph⁹. l. xvij. col. extra d̄ reſcri. et in c. ex fauoꝛe l. ix. col. extra eo. titu. de reſcript.

b ¶ Adde ad iſtud dictum dn̄m meū do. Jaſonē in l. j. §. ſi iuſſerim. in pꝛimo notabili. ff. de acqui. poſſeſ. eundeʒ do. Jaſonē l. l. iubem⁹. in vlti. col. C. de teſt. plene l. l. fi. ff. de ſeruis.

c ¶ Nā iniuria facta per ep̄l'am dicit ꝟbalis Roma. cōſil. cclxv. ⁊ vide q̄ dicit do. me⁹ Jaſon in l. j. ff. de ver. obliga.

volnit Jo.an.c.j.de pactis.⁊ putat hoc ꝓcedere do.abb.i.d.c.q̄ i eccl'iaꝝ vel ſtatutū tenuit:tēperat tñ niſi in caſſatione diceret̄ vt ꝯſtitutio habeat̄ ꝑ infecta q⁊ tūc oīs effect⁹ cēſeāt̄ ſublat⁹ ⁊ alle.gl.no. in cle.vna.in ꝟ.ꝑ infectis.de imu.eccl. ⁊ illā glo.fecit ſing.do.car.ibi ⁊ dicit illum tex.⁊ glo.fin.⁊ ſe neſcire alibi ⁊ facere ad multa inꝯtum reuocātur retro geſta ⁊ papa circa ea q̄ ſunt de iure poſitiuo hʒ poteſtatem illā reuocandi ex tunc ⁊ magnificit etiam illā gloſ.idem do.Car.in.c.ad petitionē.de accu.⁊ do. Abb.in.c.ſi aliqñ.de ſen.ex.do.Anto. ⁊ Jo.de imo.in.c.ceteruʒ. de reſcri. vide ibi,do.meū.⁊ limitauit illā gl.do.Car. in.d.c.ad petitionem.nō habere locum vbi ageretur de preiudicio tertij.vide do.meum in.d.c.que in eccleſiarum.in xv.col.vbi refert.q.quā habuit in facto do.Car.⁊ etiam ipſe:⁊ dicit ꝙ do.Card. fuit ſibi contrarius vide eum ibi omnino ⁊ vide do.Abb.in.c.non debet.de cōſanguinitate ⁊ affi.circa finem.

Confeſſio.

Cōfeſſio fcā ſup crimine plene ꝑiudicat qñ fit in iudicio ⁊ in pñtia iudicis ſui quo caſu plene preiudicat etiā nullo ꝑcedēte ꝓceſſu.arg.c.at ſi clerici.de iudi.⁊ ſingu.no.Jnn.in.c.qualiter ⁊ qñ el.ij.de accuſ.facit tex.i.c.j.de accu.li. vj.quē ad hoc ponderat do.abb.in.d.c. at ſi clerici.⁊ vide Bart.in.l.ſi.ꝯfeſſus. ff.de cuſto.⁊ exhi.reo.vbi dicit dictum[a] Jnno.habere locum qñ cōfeſſio fit principaliter ⁊ ꝓpter ſe tūc enim valet ſine ꝓceſſu.arg.in illa.l.ſecus ſi fiat incidēter ꝑ quandā conſequētiā.l.ſi filiū.C.de libe.cauſa.⁊ hoc dictū Bar.no.ꝑ limitatione illius dicti Jnno.⁊ pro illa limitatione Bar.eſt glo.quam reputo ſing. c.ex penitētib⁹.l.di.in fi.q̄ dicit ꝙ ſi promouendus cōfitet̄ ſuū crimen nō dʒ ex hoc puniri:ſed ſolū repelli ab ordinis ſuſceptione q⁊ ad hoc nō agebat̄.⁊ not. ꝙ tūc ꝯfeſſio intelligitur facta in iudicio non ſolū qñ fit in preſentia iudicis ſed opʒ ꝙ iudex ſedeat pro tribunali. vt in.l.penul.ff.de iuſti.⁊ iure.vide tex. glo.no.ij.q.j.in.§.qñ autē.⁊ hoc qñ cauſa exigit plenam probationem ſecus ſi exigat ſemiplenam tunc ſufficit iudicem itinerare per locuʒ iudicij vide bonum tex.cum gl.in.l. voluit.ff.d' iterro.actio. ⁊ vide do.abb.in.c.ij.de confeſſis.⁊ in.d.c.qualiter ⁊ quando.

Confeſſio.

Confeſſio incidenter facta non ſufficit ad imponendam penam ordinariam poteſt tamen iudex inchoare nouum ꝓceſſum et adducere illā confeſſionem ad probationem delicti.iſte eſt caſus ſingularis ſm vnam lecturam in.c.ij.de confeſ.ad hoc facit qd' not. Jnnocē.in.c.per inquiſitionem.de elec.et quod voluit Joan.andre.poſt compoſtel.in.c.mandatum.de reſcript.vbi dicit qd' ſi in cauſa beneficiali reus confitetur ſe ius non habere et actor nihil probat de iure ſuo quod inferior et papa non poteſt procedere ſuper illa inſtantia contra reum confitentem quia nil poteſt vltra libellum de ſimo.licet heli.l.finali.C.de fideicomiſ.liber. ſed inchoando poſtea nouam inſtantiam per viam inquiſitionis poterit procedere contra illum et eum priuare ex eius confeſſione per notata in dicto capitu.per inquiſitionem. refert.et ſequitur iſtud dictū dominus Abbas in dicto capitulo ſecundo.de cōfeſ.⁊ vide do.Anto.in.c. cauſam que.el.j.de teſtib⁹.quē refert ⁊ ſequit̄ ibi domi. Abbas. hoc

a Jſtd' dictuʒ Jnno.tʒ Ange.et Alex.i.l.ij.ff.de lib.et poſthu.Feli.i.c.cū dilect⁹.xx.colū.ex de reſcrip.Alex.ꝯſil.xxxiiij.in.iij.vo.incip.viſa.in q̄ſitiōe formata.idem Alex.in ꝯſ.cxxvij.inci.viſa inq̄ſitiōe.l.j.co.in.iiij.vol.panor.l ꝯſ.xxv.ici.ſaluatore.l.j.col.Bald.in.l.ij.C.de re iud.matthe.notabili ſuo.liiij.inci.no.vtilem.Ꝫriumtʒ Ange.in ꝯſ.ccxcvij.incipi.pro dei noīe ꝑ ꝑdictʒ duo examinanda ſunt.⁊ i ꝯſ.clxxviij.incip:viſis actʒ ꝑdictʒ ⁊ ibi adducit duo motiua.

a ¶ Uide Barbatiuꝫ allegãtem illas duas gl.l.l. j. §. ſi qs ſimpľr l ır.col.ff. de ꝟb.obliga.
b ¶ Do. alex.in cõſil. xxxviij. inci. cõſideratis his ꝺ qbꝰ in theſmate.in. ij. vol.dicit ꝙ iſta eſt magis cõis.⁊ in conſilio lxxxix.inci. vtrũ ẽphyteoſis i.iiij. vol.et vide eũdẽ Alex. in ↄſi.xxiij. inci .oppoꝛtuna ↄſideratis .i. iij. col.i.j.vol. ſꝫ ↄtium tꝫ ipẽ.d.alex. l ↄſ.clxxxix inci.viſo et mature diſcuſſo in. v. volu.
c ¶ Jtẽ aduerte quia cautio pꝛoſria non dꝫ eſſe nuda a pignoꝛe et fideiuſſoꝛibꝰ.do. meꝰ do.Jaſon l Liubere cauere.in.j. col.ff.de iuriſd.omni. iudi.

limita non habere locũ in papa quia poteſt ⁊ cõſueuit incõtinenti ſuper illa inſtantia pꝛonũtiare contra vtrunqꝫ ⁊ alij cõſferre beneficium ſꝫ Jo. and. poſt cõpoſtel.in .ꝺ. c.mandatũ.⁊ .ꝺ. Abb.in ꝺ.c.ij.hoc idem ſequitur Archia.⁊ alij ſcribentes poſt eũ in.c.fi.ꝺ iureiu. lib.vj.⁊ Specu.in tit.de actio.⁊ pe.§.ſuperactio. ver.quid ſi reus.qꝺ tene perpetuo menti.

¶ Caro.

¶ Pꝛo ſolatio ᵃdico tibi vnũ qꝺ illis diebus quibus licitum eſt comedere oua licitum eſt comeſdere ſagimẽ. gloſſe due ſunt ſolitarie et vnice. vna in.c.pſbyter .lxxxij. diſt.alia eſt in. c. admonere.xxxiij .q.ij.ego pꝛo illis duabus glo.allego tibi tex.in.l.j. C.de eroga.mili. annu.li.xij. vbi appellatione carniũ nõ venit lardum ⁊ per cõſequens ſagimen:nam ibi ponuntur vt ſpecies diſtincte carnes ⁊ lardum. et ibi Barto.dicit no.ꝙ lardum non eſt caro nec econtra quia lardũ ⁊ carnes ponũtur vt ſpecies ſeparate adeo ꝙ ſm euꝫ appellatione macellatorum carnium nõ veniũt macellatoꝛes carnium ⁊ lardi tene mẽti quia illa lex non ſolet allegari ꝑ aliquem pꝛo illis duabꝰ glo.decreti.

¶ Contractus.

¶ Contractus pꝛeſumiſtur eſſe emphyteoticus ſi locatio eſt perpetua et penſio parua ⁊ etiam ex qualitate pactoꝛum ex

conſuetudine penſionis ⁊ cõmuni vſuſloquendi alias pꝛeſumitur eſſe contractus locationis ſi penſio coꝛreſpondet fructibꝰ. gl.eſt ſingularis ⁊ pegrina in l.j.§.j.ff.de ſuperfi.quã reputauit ſing. Bal.in.c.iij.de dila.⁊ dicit hoc eſſe conſyderãdũ ſecũdũ eũ ibi quia ſimplex locatio trãſit ad quemlibet heredẽ.vt in l.viam veritatis.C.loca.ſed emphyteoſis eccleſie non trãſit ad ᵇheredes extraneos.de quo vide notata in.c.in pꝛeſentia.ꝺ pꝛobа.⁊ pef Lud.ro.⁊ moder. ⁊ alios in.l.etiã.ff.ſo.ma.do. meꝰ in.ꝺ. c.iij.dicit qꝺ Bal. veriꝰ diceret iſto mõ ↄtractꝰ emphyteoticus dicitur ille qui ſub modica penſione datur ad melioꝛãdum.ita dixit Bald.in.l.j.C.de iure emphy.⁊ videmus quotidie emphyteoſim cõcedi ad ſoluẽdum vnã librã piperis vel decẽ ſolidos.⁊ dicit ꝙ iſte eſt ꝓpꝛie cõtractus emphyteoticus qñ eſt ⁊ datꝰ modica pẽſio et vilis.⁊ interuenit melio ratio poſito ꝙ in cõtractu eſſent appoſita illa ꝟba locauit qꝛ ꝟba debẽt intelliſgi ſm ſubiectã materiã.l.ſi vno.ff.locati.ſi autẽ pẽſio eſſet magna adeo ꝙ cõſmẽſuraretur fructibus qui ex re illa ꝑcipiũtur tunc pꝛeſumitur eſſe locatio.⁊ nõ ↄtractus emphyteoticꝰ ex eo quod repugnat nature ẽphyteoſis.⁊ ad hoc do.meus adducit quod voluit Bal.l.ꝺ. l.j.C.ꝺ iure emphy.et dicit ſe alias i fa cto cõſuluiſſe bononie cũ fuiſſet cõceſſa quedam domus in emphyteoſi ſub magna mercede adeo ꝙ nõ daretur maioꝛ ex locatiõe quod debeat fieri remiſſio ſi caſu foꝛtuito nõpoterat frui plene domo illa.vide qꝺ late ſcripſit lucerna iur.do.meus l.c.propter ſterilitatẽ .de loca.et an cõtractus emphyteoticus ꝑ ſumatur eſſe perpetuꝰ ſeu tempoꝛalis hic nõ examino ſed vide plene do.meũ l.c.iij.de dilatio.vbi belliſſime diſcutit hunc paſſum.

Cautio.

¶ Cautio ᶜſimpliciter facta licet intelligatur de nuda.vt in.l.ſancimus.C.de verb.ſig.cũ ſi.tamen non debet eſſe nuſda a ſatidate.debet enim eſſe valida. glo.eſt ſing.l.l.hmõi.ff. de leg.j.itẽ non debet eſſe nuda qꝺ obligatione bonoꝝ

vel a pena.ita pulchre dixit Bar.in.l.ſi
prius.ff.de ope.no.nun.faciat gl.i.l.ij.
§.ſi dubitet.ff.de iudi.⁊ in.l.j.§.hoc au-
tem.ff.ſi cui pluſꝙ p.l.fal.ſed gl.habes
in.c.j.igit.de cõſe.diſt.iiij.que dicit qđ
ſimplex cautio intelligit idonea cautio
lꝫ ſꝫ eã lex dicat ꝙ cũ dr idonea cautio
intelligendũ ſit pignus vel fideiuſſor.l.
tiij.§.aduci.ff.de fideicõ.liber.qđ eſt mi
rabile ⁊ vr illa gl.obſtare.d.l. ſancimꝰ.
niſi dicas ſm do.meũ do.And.in rubr.
de pig.ꝙ illa gl.precedit in cautione ex
preſſa a lege in qua interueniunt pigno
ra.l.ſi mandato titij.§.fi.ff.mãdati.mi-
hi videtur quod tũc ſimplex cautio di-
citur idonea cautio quãdo lex requirit
⁊ vult qđ ſit certiſſima ad hoc pondero.
d.c.prima.in ver.certiſſima cautione.⁊
gl.ibi dixit ex eo qđ dicit certiſſima no
ta argumẽtũ ꝙ ſimplex cautio.⁊.c.⁊ cer
te.⁊ ad hoc doc.non animaduerterunt
nota etiã qñ lex ſeu aliqua diſpoſitio re
quirit ſufficientẽ ⁊ idoneã cautionẽ qđ
eo caſu debẽt dari fideiuſſores ⁊ pigno
ra.vt in.d.l.ſi mandato titij.§.fi.ſed q̇d
ſi ꝓmittat ⁊ debeat preſtari mediocris
cautio dic ꝙ tũc venit obligatio oĩm bo
norũ caſus eſt ſin.in.l.filio.ff.vt leg.no.
caueat ſm Lud.ro.in.l. diuortio.§.iter
dũ.ff.ſo.ma.ſi dicat cautio cõpetẽs dic
ꝙ intelligit fideiuſſor ſeu pignꝰ.glo.eſt
ſing.in.l.ſi debitori.ff.de iudi.ſm domi.
meum in rubrica.de pigno.ſed eã etiã
fecit ſingu.Lud.ro.in.d.l.diuortio. §.in
terdictuꝫ.⁊ ſi dicatur cauet vel ſatiſdat
dic quod ſi eſt ſuſpecta ꝑſona debet ca-
uere cum fideiuſſore.glo.eſt ſingu.in.l.
penul.§.⁊ cum res.ff.de peti.here.vide
quod habetur ⁊ notatur in.c.ad noſtrã
el.j.de iureiurã.in.c.piſanis.de reſtitu.
ſpo.⁊ in.c.per veſtras.de donatio.inter
virum ⁊ vxorem et dote poſt diuor.reſt.
⁊ in.c.quoniam frequenter.§.in alijs vt
lite non conteſtata cum ſi.adde tamen
elegãs dictũ bal.in.l.vniuerſa.C.de p̄c.
a impera.offe.[a] Statuto cauetur ꝙ quan
do petitur compromiſſum caueatur ido
nee quod intelligitur arbitrio iudicis
⁊ refert ſe ita in facti cõtingentia conſu
luiſſe refert ⁊ ſequit iſtud dictũ bal.do.
meꝰ in rub.de pig.⁊ licet fctõ ſequeret
iſtud dictũ bal.tñ mihi
videtur dicẽdum aliter
l.itelligi idonee cauere
ſeu idoneam cautioneꝫ
pignora vel fideiuſſores
vt in.d.l.ſi mandato ti-
tij.§.fi.et in.d.l.iiij.tunc
ſic quando duo debẽtur
alternatiue optio cõpe-
tit debitori regula in al-
ternatiuis de regu.iur.
li.vj.l. plerũqꝫ.§.gener.
ff.de iure.do.ſi ergo qui
idonee cauet debet pre-
ſtare fideiuſſores ſeu pi
gnora ergo ſufficit illud
preſtare quod ſibi vide-
tur dummodo illud ſit
ſufficiens ⁊ idoneum.q2
dato ſufficienti ⁊ idoneo
fideiuſſore iudex poterit
dicere ego volo pignora
⁊ non fideiuſſores ⁊ ecõ
tra datis ſufficientibus
pignoribus ſeu ſufficiẽ-
ti pignore iudex non po
terit dicere volo pignus
ſed fideiuſſores:dictum
tamen Bal.putarem ꝓ-
cedere quando eſſet du
bium de idoneitate cau-
tionis quia tunc iudex
poſſit arbitrari dicendo
volo quod des pignora
et nõ fideiuſſores ⁊ ecõ-
tra quia forſitan dubita
ret de idoneitate fideiuſ
ſoris ſeu pignoris ſecus
ſi liqueret ⁊ conſtaret et
hoc põderabilius q2 iſtđ
tẽperamẽtum a nemine
habui niſi ex ingenij fa-
bricatiõe diuina p̄cedẽ-
te gr̃a ⁊ adduco in ſimili
qđ voluit bart.in.l.ij. ff.
de effracto.⁊ expila.vbi
vult ꝙ qñ ꝯſtitutio ꝓui-
det ſimplr̃ loquẽdũ imꝑ
ſonaliter puta ſuſpẽdat
ab officio vel beneficio
vel amputet ſibi manus

a Quãqꝫ pena eſt al-
ternatiua quis habe-
at electio-nem an iu-
dex an reꝰ. Feli.plene
in .c. inter ceteras. ex
de reſcrip.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

vel cōdēnetur ad mille vel per verba ſilia in penis alternatiuis optio debet dari reo qꝛ in penis eſt minor interpretatio faciēda vt in iuribus vulgerib⁹ regula in penis de reg.iur.lib.vj. cū ſi. refert et ſequit.iſtud dictū Bar.do.abb.in.c. a crapula.de vita ꝛ honeſtate cle.ꝛ in alijs locis cū ergo i caſu nr̄o.d.l.ſi mandato titij loquatur ipſonaliter ꝑ ꝯſe optio debet dari reo.

a ¶ Uide do.meū.d. Iaſ.i.l.iij. ff. qꝺ quiſqꝫ iuris.

¶ Confeſſio.

¶ Cōfeſſio ſimplr̄ facta intelligit facta ad poſtulationē niſi exprimatur motu proprio.c.ſi motu ꝓprio.de preben.lib.vj. ita dixit Bar.i.l.quiſqꝫ C.de bo.pe.li.x.ſꝫ q̄d in conceſſione que fieret ꝑ b legē vide eādē barto.in l.j.circa fi.C.de bo.va.ꝛ pro hoc intelligas quod voluit Bald.in.l.j.C. de fruc.ꝛ li.expē.dixit eni princeps conceſſit priuilegiū filiofa.vt poſſit teſtari de bonis ſuis nulla legitima relicta patri/ nunquid pater hoc itidē facere poterit Diſtīguit aut princeps cōceſſit hoc ad inſtantiam filij et ſemper preſumitur[a] niſi appareat.et exprimat ꝛ fiat mentio de motu ꝓprio ꝑ.d.c.ſi motu proprio.et tūc pr̄ hoc itidē facere poterit aut princeps motu ꝓprio cō ceſſit ꝛ tūc pater nō pōt: ratio:quia pꝛio caſu nō ceſſat rō auaritie ꝛ ambitiōis.ſcdo caſu ſic:ſed hec ratio non ſatiſfacit mihi pondera.

b ¶ Et dicit ibi gl. qꝺ facit ꝓ aromatarūs qui miſcēt ceram corruptam cū non corrupta qꝺ ē eis licituꝫ.

c ¶ Uide do.meū.d. Iaſ.in.l.ij. l.iiij.col.C. de inſtit.et ſubſtitu.

¶ Collecta.

¶ Ille q̄ eſt grauat⁹ vt ſoluat collectas ſeu tributa poteſt dicere officiali oſtēde mihi ſi ſuꝫ in quinterno ꝛ ſi nō reperiatur iniuſte grauatur.tex.eſt peregrinus iuncta theorica bar.in.l.ducēnarij.C.de exacto.tribu.lib.x.ꝛ q̄liter ꝓbet ꝙ non ſum deſcript⁹ in libro dic quod cū iſta negatiua ſit coarctata ad certā ſcripturam eſt probabilis ꝛ incumbit onus ꝓbādi.illi qꝛ ita negat per tex.d.l.ducēnarij.ꝛ idē bonus tex.in.l.cū lege.de ꝓba. ꝛ idē firmat bar.i.l.ei qui.in fi.C.de ap. vbi ſi dico ꝙ ſētētia eſt nulla qꝛ nō fuit citatus ꝛ volo probare iſpectionē actorum poſſum ꝛ mihi incūbit onus ꝓbandi de quo adde no.ꝑ bal.in.l.actor.C.de ꝓba.ꝛ in.l.hoc iur.ꝛ in.l.in illa.ff.de ꝟ. oblig.ꝛ hoſti.ꝛ doc.in.l.bone.de electi. bonus text.in.c.conquerente.de cleri. nō reſi.vbi iſta negatiua qꝺ q̄s nō reſiderit in bn̄ficio ꝓbat ꝑ diligentē inquiſitionē in loco facta vbi reſidere debet.

¶ Commiſſio.

¶ Licitum eſt[b] cōmiſceri corruptū cuꝫ incorrupto tex.eſt celebris i.l.ola.C.de reb⁹ cōductis in publicis horreis ꝛ ibi Bar.dicit illum tex.ad hoc eſſe mēti tenendum.quia contrariū ſecūdū eū dicerent laici quod non eſt verum vt ibi.

¶ Collecta.

¶ Qui ꝺ nouo venit i collegiū nō tenetur ꝓ debito antea ꝯtracto qꝺ facit vt ciues nouiter recepti nō teneant ad collectas q̄ ꝓ debitis antiquis ponunt ita no.ſing.dy.in.l.incola.ff.ad muni.ꝛ alle.ad hoc.l.ꝓuidēdū.C.de decur.li.x.et ibi bar.refert ꝛ ſeq̄t Dy.ꝛ vide bar.e.l.ſ §.heredē.in fi.ff.ad.l.fal.ꝛ i.d.l.incola. ꝛ bal.in apoſtillis in.l.j.ad fi.qꝺ cuiuſqꝫ vni.no.vbi ponit aliques regularitates ꝛ pulchras.q.ꝛ adde bar.in ſuo tractatu repſaliarū i.iiij.q.prime.q.principalis prope fi.ꝛ no.illū tex.qꝺ ſucceſſor in officio nō tenet ꝓ debito p̄deceſſorū ꝛ de hac.q.vide Iaco.de beluiſo in corpore.vt nulli iud.§.hoc ꝟo iubem⁹.col. ix.ꝛ vide Bar.in.l.ciuitas.ff.ſi cer.pet. et ibi plene per moder.

¶ Conditio.

c ¶ Iſta[c] conditio ſi nupſerit habet tp̄s

limitatū a iure quo debet adimpleri.ſ. trienniū poſt pubertatem.iſte eſt caſus mirabilis ſm Bar.in.l.ij.§.ad filioꝝ.C. quando et qui quarta pars debe.li.x.qd no.quia facit ad multa.ꝛ vide Bal.in.l. ſancimus.C.de nupti.

¶ Collecta.

¶ Si ſoluitur alicui officiali collecta ſi poſtea aufugit non imputatur ſoluenti: caſus eſt peregrinus ꝛ hoc no.ibi Bar. in.l.pro his que.C.de naufra.li.xj.

¶ Collegium.

¶ Licet aliquis debeat extrahi de vno collegio qd intrauit nihilominus gaudet interim priuilegio donec illd decla ratum fuit qꝛ cū ſit in poſſeſſione iuris illius priuilegij debet gaudere priuilegio illo.ar.ff.eq̄ quot.ꝛ eſti.l.fi.ita not. bar.illū tex.in.l.j.ad fi.C.de colle.li.xj. qd no.Et not.aliud ſm eū ibi qd ſi vnus de vno collegio remouet ꝛ ali⁹ ſubrogat ꝙ hoc dꝫ fieri de volūtate ꝛ ꝯſilio eoruꝫ q̄ p̄ſunt collegio vt ibi p eū vide ad hoc no.in.c.ꝯſitutis.de elec.ſm vnā lectu rā vbi recedēti de collegio nō pōt p futuris reſeruari vox in electiōe licet poſ ſit vn⁹ q̄ non ſit de collegio dare vocē in illo collegio ſi oēs voluerint.c.ſcriptū. eo.ti.ꝛ.c.bone.de poſtu.p̄la.ꝛ vno ꝯtradicēte nō poſſit ſm ꝯpo.in.d.c.ſcriptū. vbi refert Jo.and.in nouel.vide Lud. ro.in litera.C.ſingu.lxxx.alias.xcij.ita addit do.meus do.Alex.de imo.ad.d.l. j.circa fi.

¶ Clericus.

¶ Si clericus deceſſit poſt fructus per ceptos p̄bēde ſue pōt trāſmittere ad heredes ſuos iſtud dixit gl.celebris in.l. j.C.de anno.ciuili.lib.xj.quā ſequit ibi a bar.ꝛ allē.c.j.de offi.ordi.li.vj.ꝛ remittit ſe ad no.p eū in.l.diuoꝛ.ff.ſo.ma.ſed debuit allegare qd legit.ꝛ no.in.c.p̄hti. de offi.ordi.eo.lib.ꝛ quod plene not.in c.finali.de pecu.cleri.ꝛibi vide do.meū do.An.plene vbi alle.plures gl.ꝛ plene p.d.ab.i rep.c.cū eſſes.de teſt.vbi de h addit tex.in.c.relatū.el.ij.eo.tit.vbi hꝫ qd trāſeat ad ſucceſſores ꝛ eſt cōmunis opinio doc.in clerico beneficiato habēte adminiſtrationeꝫ in clerico vero ſimplici eſt maius debitū ſm docto.ibi vj

de Bald.et Sali.in aut. licētiā.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ doc.i.l.cōmodis.ff.de re iudi.quos refert.d.alex. de imo.in.d.l.prima. in addi.

¶ Confeſſio.

¶ Cōfeſſio extraiudicialis qua ego ꝯfiteor dn̄ū rei mee eē tuū nō p̄iudicat mihi.l.cū falſa.C.de iur.ꝛ fac.igno.ſꝫ ſi ēt facta in iudicio eſt ſec⁹ lꝫ illa ſit facta ita no.bar.p illum tex.in.l.rura.C.de ol agro deſerto.li.xj.ꝛ faciat rō qꝛ veſtitur caloze iudicij ar.l.cū oſtēdim⁹. §.fi.ff.d fideiu.tu.ꝛ.l.eū p q̄.ff.de in ius vo.et in l.j.de iu.ſm vnā lecturā quam dat ibi do.me.l.ſi qs vxori.§.ſi ſeruū fugitiuum.ff.de fur.l.manumiſſio per lictores.ff.de manu.vin.ꝛ tex.d.l.cum oſtēdimus.§.fi.allegant p ſingulari ſcribētes in l.j.in p̄n.ff.de ver.obli. qꝛ propter calorem iudicij omnis diſpoſitio fortificatur vltra ſuam naturam.

¶ Conſuetudo.

¶ Officiales deputati ad vēdēdū gabellas.debēt vēdere more ſolito ſi tñ ꝯtract⁹ vēditionis eſt celebrat⁹ vltra ſolitum[a] morē ꝛ modū eſt null⁹ ad hoc bon⁹ tex.in ar.in.l. j.C.de paſcuis pub.vel puatis.li.xj.qꝛ itelligit ꝯceſſa ptās vt vēdāt mor ſolito ſꝫ bar.ibi optime facit ad hoc.l.dn̄i p̄dioꝝ C.de agri.ꝛ cēſi.lib.xj.et ibi Barto.dicit caſum illius.l.fin.eſſe notādū qd ſi cōſuetudo eſt qd coloꝰ nus ſoluat certū q̄d dn̄s

a ¶ Faciūt ad ꝓpoſitū que dr felī. in.c.j.in.ij. co.ex de li. ꝯteſ.faciūt q̄ pleniſſie dt do.me⁹. d.Jaſon.in l.certi cōditio.§.ſi nūmos.in.iij. co.ff.ſi cer. pe.ꝛ in.l.vt liberis.in iiij.col.C.de colla.ſe.in c.ſfis.ex d fide inſtru. in.vij.ꝛ vl. colū.Feli. poſt barba. in.c.cū. M ferrarieñ. in.iij.colū. ex.de ꝯſti. vbi plene tractat qꝫ e ſolitis bc nū eſt arg

a ¶ Jaſon preceptor meus in. §. quadrupli. in. ij. co. in ſti. de act. & ſfel. in. c. j. in. vj. colū. extra de iu dicijs.

quod tenetur ad preſtationē illius rei licet pactuʒ nō extitit & ratio quia res intelligitur conceſſa ſm morem ſolitum faciunt ea que habentur & notantur per doc. in. l. ſi prius. §. recte. ff. de aqua plu. arcē. & in. l. excepto. C. lo. & quod voluit Bal. in. l. fi. per illuʒ tex. C. de fideiuſſo. et quod voluit idem Bal. in rubrica. C. de fi. inſtru. & in Rubrica C. de is qui in frau. cre. et in ti. de loca. in addi. ad ſpe. in. l. fi. C. de fideicō. & quod voluit pe. de anc. in. c. cām q. el. ij. de reſti. vbi dixit quod notarius in cōficiēdis inſtrumentis debet apponere clauſulas cōſuetas apponi tamen dicit eſſe ſuſpectus de falſo ſi apponat incōſuetas & a pro primo dicto alle. gl. in. d. l. fi. C. de fideiu. & d. l. excepto. & quod dicit puniri de falſo alle. l. iubemus. ad fiñ. C. de te. hoc ideʒ voluit bal. in. l. quotiens. §. ſi quis. ff. de here. inſtit. & alle. d. l. iubem⁹. ſed no. Jo. de imo. in. d. l. quoties. §. ſi quis. damnat hoc dictū bal. per. l. quam allē. quia illa. l. loquitur in teſtamento inquā tamen dicit ibi tex. ibi tā neceſſaria cā doloſe &c. dictū tamen in ſe eſt verū vt alibi dabit facultas dicēdi faciūt ea que plene notant per do. meū in repe. c. cum M. ferrarieñſis de ꝯſti. in ver. ſicut ꝯſueuit vbi plene de hoc videas & vide quod voluit bar. in. l. rē priuatā. C. de priui. domus augu. lib. xj. vbi dixit argumēto illi⁹. l. quod ſi de cō ſuetudine ciuitatis eſt quod comitaten ſes ſint ſoliti portare certū quod ad certū locum quod non poterunt cogi vt portent rem illā ad longiorē locū & magis diſtantē & facit ad predicta bon⁹ text. in l. que ſemiſſes. ff. de vſu. & in. l. vel vniuerſorū. ff. de pig. act. & quod voluit Ludo. ro. in ſuis ſingu. in. ij. col.

¶ Colonus.

¶ Coloni qui faciūt laborari & cultiuari poſſeſſiōes & arbores per indoctos ineruditos & nō expertos culture ſi pdia ex hoc effecta ſint deteriora tenent dñi quia imputandū ex ipſis colonis cur ineruditos miſerit ad culturā iſte tex. hoc directe pbans ſm Bal. ibi in. l. C. de māc. & colonis patrimonialib. lib. xj. quod no. contra colonos.

¶ Citatio.

¶ Licet citatio de cōparendo poſſet fieri per nuntiū abſque litteris vt in. l. ſi interpellat. §. j. ff. de arbi. & tetigit bar. l. l. palatinos. C. de colla. fun. fiſca. li. xj. & in. l. miſſi. C. de exacto. tributo. lib. xj. tamen hoc fallit in clariſſimis. nā citatio[a] facta illis nunquam valet niſi fiat per ſcripturam. ſingularis eſt caſus in. l. quoties. C. de digni. lib. xij. & rō reddi pōt quia iura deferunt dignitati optime facit. c. quia pontificali. de offi. dele. li. ij. & c. quā pīculoſum. de ſen. excō. eo. li. facit quod voluit Bal. in. l. quicūque. C. vbi ſena. vel clariſſi. & l. milites. C. de queſtio. ſed quero quis citote vt oſtendas iura tua an valeat talis citatio ſiue ego citans ſim priuatus ſiue in dignitate conſtitutus dic quod non valet ſed eſt ipſo iure nulla quia tex. iur. eſt quod nemo debet oſtendere titulū ſue poſſeſſionis. l. cogi. C. de peti. heredi. ita dicit bar. per illū tex. in. l. j. C. de conducto. & procurato. ſiue acto. predi. fiſ. & domus auguſte li. xj. ego adduco quod legit & notatur in. l. j. de pbatio. vbi quis non tenetur edere inſtrumenta & iura ſua cōtra ſe facit. l. nimis. C. de teſti. & l. qui accuſare. C. de edē. & iiij. q. iij. §. que intēdit. cum ſimilibus.

¶ Cuſtodia.

¶ Iudex precepit quod aliquis detineat ſub cuſtodia an debeāt mitti in carcerē dic quod nō. gl. habes quā ad hoc reputo

celebrē in.l.agens.C.de curioſis.li.xij. vbi dicit q͛ aliud eſt mittere in carcerē ⁊ aliud ſub cuſtodia detinere. ⁊ hoc voluit ibi Bart. ſequendo ⁊ facit ſm eũ.l.ij.C.de exacto.tributo lib.x.⁊ ex hac.l. infertur ⁊ notari põt q͛ carcerare aliud eſt ⁊ aliud cuſtodire.tex.vñ in ɔ̃trũ in.l. aut facta.in.§.ſolẽt.de q̃o.vbi carcer fit ad cuſtodiã ad idẽ.l.j.de priua.carceribus.⁊.l.incredibile.C.de penis. q͛ eſt verum vbi eſt pena certa p delicto.ſec⁹ ꝓo vbi nulla eſſet certa pena.q: tũc diceret carcer.ad penã nõ ad cuſtodiã text. in.l.ſenatus.de iniurijs.⁊ in.l.j.§.fi.de aleato.⁊ bar.in.d.§.ſolẽt.⁊.l.imperium. ff.de iur.om.iud. ¶ Cy.in.l.j.C.de infami.⁊ q̇d de iure canonico.dic q͛ ad penam text.eſt in.c.Quis.de penis li.vj.⁊ vide Lud.ro.in litera.l.notabili.viij.

¶ Conditio perſone.

¶ Aliq̇s ꝓmittit mihi facere veſtẽ ſeu clamidem an ſufficiat q͛ det mihi vnũ florenũ bar.ꝑ tex.iuncta gl.ſua in.l.fortiſſimis.C.de mili.veſte lib.xij.dicit q͛ dz ɔ̃ſiderari ɔ̃ditio ꝑſone:nã ſi ꝓmittitᷓ ſm eũ vni militi.vel vni doctori dz eſſe maioris ꝓtij ſec⁹ ſi alicui vili ꝑſone.optime[a] facit.l.plenum.§.equitiũ.⁊ ꝙ voluit ibi bal.ff.de vſu ⁊ habi.marit⁹ legauit vxori ſue lectum:an intelligatᷓ de ſerico dic ꝙ nõ.ſed de viduali q: verba debẽt intelligi ſm cõditionẽ ꝑſone cui dirigũtur ⁊ vide tex.⁊ q͛ voluit ibi bal.in.l.ex militari.ff.de teſta.milit.⁊ quod voluit Bart.in.l.codicillis.§.inſtituto filio.ff. de legib⁹.ij.⁊ voluit pe.de anc.in.c.ſolite de maio.⁊ obe.⁊ do.ab.in.c.raynuti⁹ de teſta.vbi dixit quod verba ſunt intelligẽda ſecũdũ qualitates ꝑſonaꝝ inter quas ꝓferũtᷓ ⁊ allegat.c.magne de vo.⁊ vo.redẽptiõe ⁊.c.req̇ſiſti.de teſta.vbi põderatᷓ an relictũ fiat a cõſanguineo an ab extraneo.⁊ vide gl.in.c.deinde.xxvj. di.cũ ſi.⁊ no.vnũ cõtra ſartores vt non poſſint pro factura vnius clamidis accipere niſi vnum florenum ita colligit bar.in ar.in.d.l.fortiſſimis.⁊ vide glo. notabilem inſtitu.de rerũ diuiſio.§.cũ ex aliena.que dixit quod valet cõſequẽtia:ſartor:ergo fur.

¶ Additio.

¶ Adde.q͛ voluit Bar.l.l.j.in.ij.col.in ꝓn.ff.ad le.fal.vbi dixit ꝙ ꝟba debẽt itelligi ſm qualitatẽ ꝑſone ad quã referũtur ad.d.l.plenũ.§.equitij.et.l.ſi quis exheredato.ff.de iniuſto rup.⁊ irrito teſta.⁊ vide bal.in aut.ex teſtamẽto.C.de col.vbi idem quod in.d.§.equitij.⁊ idem in l.pe.alias fi.C.de leg.in contrarium vide bar.in l.librorum.§.fin.ff.de le.iij.per illum text.⁊ in fi.§.vxori.ff.de aur.⁊ argẽ.leg.et in.l.ſtratum.ff.de verb.ſig.adde etiam q͛ voluit Inn.in.c.paſtoralis.de do.⁊ ibi abb.in.c.fi.⁊ no.in.c.fina.de offi.arch.facit quod voluit gemi.in.c.legitima.in ver.recognoſcant de appel.lib.vj.

¶ Conſuetudo.

¶ Vbicunq̧ creãtur aliq̇ officiales debet[b] mos antiquus ſeruari alias creatio ſeu electio ẽ nulla.caſ⁹ eſt in.l.actuarios C.d͛ nume.⁊ actua.li.xij. dicit ibi Bar.no.hic caſum quod ſyndic⁹ creatus non congregata vniuerſitate ad ſonum campane vel alio ſono vel non congregata in loco vbi alias conſueta fuerat congregari vel nõ cõgregata de mandato ſuperioris prout conſueuerat nõ d͛z legitime ordiatus ⁊ dicunt ita de facto ſe obtinuiſſe per dictam l.actuarios.

¶ Citatio.

¶ Nota modũ citãdi cũ debeat ferri ſnia ɔ̃tra abſentẽ in cã crimiuali q͛ debeat fieri comminatio quod niſi citatus in

a ¶ Adde plene d͛ materia ꝑ fel. in.c.cũ q̃.in.xij.colũ. extra de reſcrip. vide ꝑ eũdẽ fel. in.c.cã q̃.l fi.extra de re iudic.faciũt q̃ dicit do.Iaſ.l.l.ſ.l.j.col.C.de legatis vbi ponit iſtã deciſionem de certo legato vxori.

b ¶ Contra iſtd͛ ſingulare faciũt ea que dicit domi.me⁹ do.Ia.in.l.vniuerſis.C.de ꝓcib⁹ impa.offe.⁊ l.l.j.in.ij.col.ff.de legibus feli.in.c.cũ dilecta.in xviij.colũ.ff.de legibus.

ſtra talem terminum ve-
niat ferēt ſentētia cōdē-
natoria ꝯ eum non ergo
ſufficit ipm citari ſimplr
ad audiendū ſniam ſed
qd veniat alias ſnia fera
tur ꝯ ipm glo.habes no
tabiliꝫ in.l.ſi apparitor.
C.de coartalibus princi
pum li.xj.quā ſequit ibi
Bart.ꝛ idē dicit in ciuili
vbi lite non ꝯteſtata pōt
ferri ſnia vt ſi q̄s eſt ab-
ſens qd debeat fieri cō-
minatio loco pdicto alꝯ
nō nocebit ſm eum ego
dico qd iſte modus citan
di ſeu monēdi optime p
bat in ca.tum ex literis.
ad fi.in integ.reſti.ꝛ illū
tex.ad hoc ꝓpoſitū a ne-
mine vidi inductum.

¶Compromiſſum.

¶Fuit factū cōpromiſ-
ſum a in quēdam vt poſ-
ſit procedere nulla iuris
ſolēnitate ſeruata quod
importent iſta verba dic
quod tollitur oīs ſolēni
tas iuris ciuilis ea vero
que ſunt de iure natura
li remanerent:nam ſi de
iure naturali vel diuino
in ore duorū vel triū ſtet
omne verbum.c.cum eſ-
ſes.c.relatum.de teſta.c.
licet vniuerſis.c.in om-
ni negotio.de teſti.ſuffi-
cit quod res conſtet per
duos teſtes etiam male
ficiū.l.j.ꝛ.l.diuus.ff.de
teſta.mili.ꝛ lucius eo.ti.
ꝛ an poſſit auferri deſen
ſio per verba pdicta dic
quod non cum deſenſio
ſit de iure gētiū.l.vt vim
ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ no.in
l.pactum.ff.de pactis in
glo.magna.ꝛ eſt text.ro-
tūdus ꝛ expreſſus i cle.
paſtoralis.de re iudic.et
de hoc vide bar.in.l.filiꝰ.ff.de do.ꝛ an q̄
predictā clauſulā poſſint examinari te
ſtes nulla parte preſente ꝛ ſine iuramē
to ꝛ diebus feriatis ꝛ poſſint admitti p
ſone inhabiles pretextu dictorum ver-
borum vide eundem Bar.in fin.l.filiuſ
familias.ff.de donatio.Ego adduco ti-
bi Ludo.ro.in repe.rubrice de arbi.in
vij.col.ꝛ Bar.in.l.j.ff.de teſta.mili.ꝛ in
extrauaganti ad reprimēdā ſuper ver-
bo videbitur an pretextu talium verbo-
rum iudex poſſit procedere ſine citatio
ne vidi ibi p cum ꝛ vide do.meum do.
andre.in.c.j.de conſti.vbi loquitur de
clauſula propter omiſſa ſeruatione le-
gum ꝛ pro primo dicto vide domi.Abb.
in.c.dilecti.de iudi.ꝛ ibi etiam do.meū.

¶Conductor.

b ¶Aliquis cōduxit equū b ꝛ vt ambula
ret percuſſit eum cum ligno vel fuſtibꝰ
adeo qd de illa percuſſiōe equus eſt de-
terioratꝰ queritur quid iuris.dic quod
ad conductorem ſpectat periculum qꝛ
nō debuit percutere eum cum ligno vel
fuſte ſed ſi percuſſiſſet eū cum flagello
vel calcaribus et caſu equus eſſet mor-
tuus aut etiam deterioratus tunc non
ſpectaret ad eū periculū quia licite po-
tuit equum flagello vel calcaribꝰ cede-
re ita ſingulariter colligit Bar.per illū
tex.in.l.j.in verſi.nō lignis vel fuſtibꝰ
C.de curſu pub.vel angar.lib.xij.quod
no.perpetuo quia quotidie accidit i fa-
cto ꝛ rō reddi pōt qꝛ equꝰ ſeu ſimile anī
ma ſolicitari ꝛ percuti.ſolet cū calcari
bus ꝛ flagellis ꝛ nō cū lignis ꝛ attēdi dꝫ
id qd ꝯſueuit fieri ar.q̄ legunt ꝛ notant
in.l.excepto.C.loca.ꝛ.l.ſi prius.§.recte.
ff.de aqua plu.arcen.cum ſimilibus.

¶Contractus.

¶In oībꝰ ꝯtractibꝰ tā noīatis ꝙ inno-
minatis ſi modꝰ appoſitꝰ fuerit finalis
cā cōtractus pōt agi ad reuocationeꝫ ſi
modus nō ſeruatur vt eſt tex.in.l.cū te
fundum.C.de pac.inter emp.ꝛ ven.ꝛ in
l.j.C.de do.que ſub mō.ſi autem modus
non fuit finalis cauſa contractus tunc
non agitur ad reuocationem ſed ad ob-
ſeruantiam modi.ꝛita videtur intelli-
gi tex.in.l.ea cōditione.C.de reſcin.vē.
ſed reſpectu donatiōis facte ecclie ſem

a ¶De iſta
clauſula ſi-
ne ſolēnita
te iuris q̄d
operet vid
domi. meū
Jaſ.l.§.do-
nefidei vbi
īfinita dt i
iiij.ꝛ.v.co.
inſtit.de act.
ꝛ ad iſtō qd
nō eſt ſubla
ta inhabili
tas iurꝫ na
turalis vid
feli.in.c.ſci
ſcitatus.in a
iij.co.extra
de reſcrip.
ꝛde hac clā
per eundeꝫ
feli.in.c.j.i
xvj.ꝛ.xvij.
colū.extra
de conſti.

b ¶Facit
eſſe qꝛ inſo
lita arguūt
dolū gl.in
l.q̄ ſub ꝯdi-
tione.ff.de
ꝯdi.inſti.ꝛ
c.quāto pe
ꝛaꝫ.extra d
crimie fal-
ſi.

per debet ꝓſumi qḋ mod⁹ non ſit cauſa a formalis contract⁹ ⁊ ſic ex non obſeruã tia modi nõ reuocabit̃ donatio facta ec cleſie niſi ſit dictũ in donatiõe vt poſſit reuocari tex.eſt ſin.quẽ alibi neſcit do. abb.in.c.verum.de condi.ap.⁊ rõ eſt ſ ʒ eũ ibi qꝛ donans eccleſie ſub mõ vr̃ p̃n cipaliter donaſſe ꝓpter deũ ⁊ pro reme- dio peccatorũ ſuoꝝ ar.c.requiſiſti.de te ſta.agetur ergo ſolum ad implementuʒ d niſi ſit dictũ vt poſſit reuocari.Ego li- mitarẽ iſtud dictũ do.abb. ꝓcedere vbi in dubio eſſemus quia nullo modo ap- paret de mente donantis vt eo caſu pre ſumitur donaſſe propter deum per iura per eum alle.ſed vbi ex ꝟbis teſtatoris ſeu donatoris poſſit cõiecturari mens quod donauerat ex alia cauſa tũc ex nõ obſeruantia modi reuocabitur acſi ex- preſſe dixiſſet vt reuocaretur:naʒ nõ di- citur expreſſum ſolum illud quod appa ret ex verbis expreſſis ſed etiaʒ dicitur expreſſum ⁊ euidens qḋ ex coniecturis reſultat ad hoc bonus tex.in.c.licet ſm peratoꝛ.ff.de leg.j.l.ſi quis locuples.ff. de manu.teſta.qḋ no.ꝑpetuo.

Clauſula.

Ubicũqꝫ lex diſponit ⁊ apponit clau
a ſulam[a] decreti irritantis conſenſus pri uatorum non poteſt diſponere qḋ act⁹ aliter factus teneat dictum Innocen. quod communiter reputauit ſingulare i.c.dilecto.de prebẽ.refert ⁊ ſequit̃ do. meus in capi.prudẽtiam.§.adũcimus. de offi.deleg.⁊ in pleriſqꝫ locis alij ſcri bentes.

Contumacie.

b Judex [b] propter nimiam cõtumaciã rei põt mandare qḋ actor miſſus in poſ ſeſſionẽ cauſa cuſtodie lucretur ſibi fru ct⁹ ⁊ illos faciat ſuos tex.eſt ſingu.in.l. fulcinius.§.fi.ff.qḃ.ex cau.in poſ.ea.vi de ibi Bar.⁊ alios ⁊ notatur in.c.cõtin- git.de do.⁊ cõtu.⁊ in.c.qñ frequẽter.§. pe.vt lit.non conteſta.

Contumacia.

c Licet in cã ciuili nõ ſit loc⁹ [c] remiſſio- ni tñ ꝓpter nimiã cõtumaciã re⁹ remit tit̃.tex.eſt ſing.ſm Bal.ibi in.l.cõſenta neum.C.quõ ⁊ quãdo iudex refert ⁊ ſe- quitur domi.meus in repetitiõe.c.ray naldus.de teſta.

Contumacia.

Judex propter nimiã
b contumaciam [b] põt dene gare contumaci audien tiam in omni ſua cã.tex. eſt ſing.⁊ vnicus in.l.ſʒ ſi ꝑ pretorẽ.§.ſed cuʒ de certo.ff.ex q.cau.maio.i integ.de quo fecit feſtũ do.me⁹ vltra alios in.d. c.raynaldus.

Contumax.

c Judex põt excõicare [c] ꝯtumacẽ. ſin.eſt gl.apꝺ leges i.l.i actiõib⁹.ff.de in lit.iur.cũ qualibet cõ tumacia etiã minima ſit digna excõicatiõe.ſing. eſt glo.in ca.ſi duo.xcvj. di.quaʒ reputauit ſing. do.Abb.i ca.ex ꝑte.el.j. de ver.ſig.

Correctio.

Quoties approbat̃.l. ꝓ parte ⁊ ꝓ ꝑte nõ illud exprimit̃ verbis expreſ ſis tex.hĩcs vnicũ ⁊ ſing. ſm Bal.ibi.in.l.j.§.fi.C. de lati.liber.tollen.⁊ gl. ibi multũ celebris dicit qḋ ſcriptura ꝓ ꝑte tenet ⁊ ꝓ parte nõ de quo tex. cum gloſſ.⁊ Bald.facit

a Adde quod dixit do.Jaſon.in.l.de di la.premiere.§.i.: em erit.ff.de condi.ob cãm qḋ in ꝯctibus innolatis factis pie cauſe cauſa nõ ſecuta nõ eſt loc⁹ penitẽ tie ⁊ vide q̄ dicit idẽ do.me⁹ do.Jaſ.i.§. ex malefi- cijs i.xj.co. ſi.ꝺ actio nibus.

b Do. me⁹ do.Ja- ſon.in.l.p̄- tor ait.i pn ci.ff.de no. op.nũ.⁊ fe- li.idẽ dt.in c.trãſlato.i j.⁊.ij.co.ex de ꝯſtitut. neſcio qs illoꝝ fura- tus fuerit alteri qꝛ ſũt quaſi verba formalia.

c Mul- ta familia vbi qs ꝓpt cõtumaciã ⁊ ꝯtẽptũ pu nit̃ ꝑ Bar. ꝯſi.vj.in.v. co.in.j.vo. ⁊ illũ text. dicit ẽt ſin. panoꝛ.in.c. quoniaʒ.§. in alijs i.ij. co.extra vt lite nõ con teſta.

Aduerte quia etiam nõ ſoluit in vna cauſa ſed etiã i omnib⁹ donec ſatiſfece rit ita dñs me⁹ domi.Jaſon.in.l.ſanci- mus.in.j.col.C.de iud.⁊ qḋ poſſit iudex denegare audientiã ꝓpter cõtumaciaʒ vide eũdẽ do.meũ in.l.j.§.ſʒ ⁊ ſi is cui. ⁊ in.l.ſi prius.in.x.col.ff.de no.op.nun.
Utrum autẽ poſſit excõicari abſqꝫ no ua cita.Feli.poſt panoꝛ.in.c.j.in.v.col. extra de iudicijs.

ſeſtũ Lu.ro.ꝯſi.lv.ꝛ facit
qđ voluit bar.in extuagã
ti ad reprimendã in ver.
nõ obſtante.ꝛ qđ voluit
glo.in auẽ.de heredi.ab a
inteſta.§.nõ obſtãtib⁹.et
tex.melioꝛ de iure.l.l.fi.
C.de indi. vidui tollẽdi.
quẽ tex.ita allegauit lu.
ro.in repe.auẽ.ſimiliter
C.ad leg.falc.ad hoc qđ
vbi.l.noua corrigit.l.an
tiquã opus eſt quod ex-
preſſam fecerit mẽtionẽ
ſed bar.in.l.j.ff.vi.bo.ra
pto.dixit ſufficere qđ ex
primatur p equipollẽs ꝛ
ſic p verba equipollẽtia:
vt ibi pulcre loquiẽ.ꝛ ſic
ſentit paria eſſe aliquid
fieri ꝟbis expreſſis. vel
p eq̃pollẽs refert ꝛ ſeq̃
tur.do.me⁹.i.d.c.raynal
dus.de teſta.ꝛ repet.ru-
brice de cã poſ.ꝛ proprie
tatis circa fi.vbi dicit il
lam doctrinã bar.in.d.l.
j.eſſe ſingulꝛ notandã p
declaratiõe dicte.l.fi.qꝛ
p alios ibi nõ poniẽ.non
obſtat ſi oppõiẽ dicto.C.
j.de ꝯſti.lib.vj.vbi iuris
latoꝛ ꝯdens ꝯſtitutionẽ
poſterioꝛẽ noſciẽ ꝛ vr̃ re
uocare prioꝛẽ cum de ea
nulla ſit facta mẽtio:ꝛ lꝫ
iſtud ꝯ̃riũ ſit difficile:
qꝛ correctio non p̃ſumiẽ
niſi exprimaẽ.l.ſancim⁹.
C.de teſt.l.p̃cib⁹.C.đ ap-
pel.tñ do.me⁹ in p̃al.lo-
co rubrice de cã poſ.ꝛ p
prie.dat egregiũ rñſum
qꝛ aut q̃riẽ ſi lex noua nõ
facit aliud niſi qđ corri-
gat legẽ antiquã:ꝛ tunc
dꝫ fieri mẽtio de.l.anti-
qua:vel p verba equipol
lẽtia:ꝛ ita pcedit. d.l.fi.
ꝛ qđ voluit Bart.in.d.l.
j.vi bo. rap.auẽ.l.noua

a ¶ De li-
bertate eñs
ad piã cãm
bonã ẽ ar.
do.me⁹ do.
Jaſon.in.l.
qdam eñi-
mauerunt.
in. iiij. col.
ff.ã cer.pe.

ſtatuit ꝯ̃rium:tunc vr̃ tollere.l.antiquã
ꝛ certe illius cõtrarij ego fui cauſa:qꝛ i
deſcenſu cathedre illam oppoſui.

¶ Cancellatio.

¶ Relictũ [a] ad pias cãs repertũ cãcella
tum in vltima volũtate iuris p̃ſumptio
ne incõſulte hoc eſt abſq̃ teſtatoꝛis in-
tẽtiõe cãcellatũ cẽſetur.ꝛ igiẽ eſt debi-
tũ de hoc eſt caſus ſing.in libertate elo
quens quẽ Bar.ibi ꝛ recte extendit ad
pias cauſas i.l.prima.in fi.ff.de his q̃
in teſta.delen.refert ꝛ ſequitur Lud.ro.
in repetitiõe auẽ.ſimiliter in.xvij.colũ.
C.ad.l. facidiam.

¶ Cardinalis.

¶ Dixit Bal.in.l.adiectos.C.de ap.qđ
cardinales habent priuilegiũ inductũ
a cõſuetudine ꝙ ſi q̇s duciẽ ad mortẽ ꝛ
alicui eoꝝ obuiat:põt talis cardina.eũ
liberare a morte ꝛ hoc ſimpliciter ſeq̃ẽ
Marti.laudẽ.in tractatu de cardi.ꝯclu.
xlviij.ſꝫ dicit Bal.qđ illud ṗuilegiũ eſt
ꝯtra illã.l.q̃ dicit qđ adiectos ſupplicio
ꝛ ꝯdẽnatos nulli p vim aut vſurpatio-
nem vendicare ac tenere.idẽ dicit.l.ad
iectos.C.de epi.audi.p cuius dicto fa-
cit rõ.nã cõſuetudo q̃ dat materiam de-
linq̃ndi non dꝫ valere ar.ꝯuenire.ff.de
pac.dota.ꝛ.c.ꝙto.de diuoꝛ.ꝛ.c.erit aũt
lex.4.di.ſꝫ hec ꝯſuetudo daret materiã
delinquẽdi.qꝛ hoies fierẽt audacioꝛes
ad delinquẽdũ:g̃:itẽ qꝛ delicta nõ debẽt
remanere impunita.l.ita vulnerat⁹.ff.
ad.l.aq̇l.c.vt fame.i fine de ſẽ.excõ.ma
xie qꝛ hoc ṗuilegio nõ habet ieſus xp̃s
ſm gl.in.c.q̃ſitũ.xiij.q.ij.q̃ voluit qđ nõ
debet retardari moꝛs cõdẽnato licet il-
le acceperit euchariſtiam vnde dicit il-
la gloſſ.qđ eccleſia ſolũ hꝫ hoc priuile-
giũ qđ quis fugiens ad eam ſit tutus:ꝛ
de illa glo.mentionẽ fecit Ludo.roma.
ſing.cccxlj.vbi q̃ſiuit an vidẽs coꝛp⁹ xp̃i
ire p ciuitatẽ ſi eſt amplexus ſacerdotẽ
illud poꝛtãtẽ poſſit capi licite:ꝛ dicit ꝙ
hãc.q.habuit de facto in ciuitate vꝛbi-
ni:ꝛ videẽ ſeq̇ illam glo.hoſt.th in ſum
ma de imu.eccl.i.vij.co.tꝫ qđ nõ põt ca
pi pl⁹ ibi ſubdit qđ carcerati q̇ ex deli-
cto moꝛi debẽt:nõ debẽt moꝛi illo die i
quo aſſumũt coꝛp⁹ xp̃i.ſed expectari dꝫ
dies ſequens.ſed cõtrariũ hic bononie

ſeruat cõſuetudo ꝛ cõtra hoſti.facit pre
allegata gl.doc.tamẽ in.c.ſane.de cele
bra.miſ.cõiter trãſeũt cũ opi.hoſt.vcȝ b
qð fugiens ad corpus xp̄i ſit immunis
ꝛ liberat⁹:vide ibi ꝑ eos hoc habui in
voce a dño meo do.iroylo de maluitijs.
vide etiam do.Jo.de imo.in cle.j.de pe
ni.ꝛ remiſ.

Conſenſus.

Statuto cauet̃ ꝙ nullus a ꝯhat matri
moniũ cum pupilla ſeu cũ minore.xxv.
annis ſine ꝯſenſu duorũ agnatoꝝ ipſi⁹
puelle.ſi em̃ agnati req̇ſiti ſine cã dene
gant p̄ſtare conſenſuȝ põt adiri ſuꝑior
vel vt ipſe det licẽtiã cã cognita:vel vt
cõpellat cognatos ad cõſentiendũ opti
me facit ad hoc bon⁹ tex.in.c.null⁹.de
iure patro.ꝛ qð voluit ibi do.Abb.ꝛ vi-
de eũdẽ l.c.relatũ.de cleri.nõ reſiden.
hoc idẽ ſentit i.c.j.de reꝝ ꝑmut.ꝛ videt̃
hoc de mẽte Bar.in.l.ſi cũ dotẽ.§.eo au
tem tẽpore.ff.ſol.ma.ꝛ in.l.fi.C.de bo.q̃
libe.ꝛ in.l.trãſactione.C.de trãſac.ꝛ in
l.turpia.§.j.ff.de leg.j.ꝛ vide Bal.i.d.l.
ſi cum dotẽ.§.eo aũt tp̄e.ꝛ in.l.in coniũ
ctionib⁹ als l.l.i copulãdis.C.de nup.
ꝛ vide Lud.ro.in ꝯſl.xxxv.facit in arg.
l.multa nõ cõmittit̃.ff.de cõdi.ꝛ demõ.
ꝛ hoc voluit do.meus do.Andr.in.c.ex
ꝑte.de accuſa.in addi.ꝛ vide qð voluit
do.Abb.in.c.auaritie.ad fi.de p̄bẽdis.
ꝛ in.c.quod dei timoreȝ.de ſtatu mona.
vbi in terminis ponit iſtam.q.ꝛ allegat
Bar.in.d.l.ſi cũ dotem.ꝛ ſcðm eum idẽ
Bar.videtur hoc ſentire in.l.cũ non ſo
lũ.C.de bo.que libe.ꝛ de materia alleg.
Bald.in.l.in copulandis.ꝛ ꝓ certo mi-
ror ꝙ moderni nõ viderint.do.Abba.in
d.c.qð dei timorẽ.ꝛ do.Pet.de anch.in
repe.c.canonum ſtatuta.de conſtit.in
xxxix.charta.vbi de hoc.

Conſilium.

Quãdo in aliquo actu acquirit̃ cõſi-
lium alicuius an poſſit fieri eo nõ habi
to recurre ad Barto.in.l.j.§.ſi plures.
vbi plene de hoc.ff.de exer.ꝛ ad Bal.in
rub.C.e.ꝛ ad Cyn.ꝛ Richar.malũb.i.l.
idem.§.ſi quis ea.ff.mando.ꝛ ꝑ eundeȝ
Cyn.in.l.quidam decedens.ff.de execu.
tut.in addi.ꝛ ꝑ canoniſtas in.c.cũ in ve
teri.ꝛ in.c.ne ꝓ defectu.de elec.in.c.cũ
olim.de arbi.ꝛ ꝑ do.ab-
ba.ꝛ do.meum in.ca.ex-
parte.de cõſti.Unuȝ b tñ
ſing.memorie cõmendã-
dũ tibi trado ꝙ vbi act⁹
dȝ exerceri ꝑ certam ꝑſo
naȝ:ꝛ ſub certa forma lȝ
recedat̃ a perſona nõ vr̃
receſſum a forma.pone
exemplũ.teſtator mãda-
uit executori quod diſtri
beat bona ſua i pauꝑes
ſcðm cõſilium gardiani
ſancti frãciſci ip̄e execu
tor negligẽs fuit.j.annũ
ad exequendũ volunta-
tem teſtatoris deuoluta
eſt poteſtas ad ep̄m per
l.nulli.C.de epiſco.ꝛ cle.
nos quidẽ.de teſta.ꝛ qð
vtrobiqꝫ nota.in.l.id qð
pauperibus.C.de epiſ.ꝛ
cle.tñ ep̄s tenetur ſerua
re formam:qꝛ dȝ exequi
ſcðm conſiliũ gardiani.
qꝛ licet receſſuȝ a ꝑſona
executoris:tñ non eſt re
ceſſuȝ a forma.iſtud fuit
ſing.dictũ Bal.de peru-
ſio.in.l.ſi pupillum.C.ſi
mãcip.ita fue.alie.queȝ
refert ꝛ ſequit̃ do.meus
do.barbacia.l.c.dura.de
cri.fal.q̇ dicit eſſe ibi ca
ſum pro illo dicto Bald.
in ver.iuxta p̄ſcriptã for
mam.vbi ꝓbat̃ ꝙ lȝ per-
ſona magna autoritatis
poſſit recipere lr̃as apo.
ſtolicas tñ debet recipe
iſtam formam ibi p̄ſcri-
ptam:ꝛ ſic licet ſit receſ-
ſum a perſona vt dixi.ta
men non eſt receſſum a
forma.Ego dico hoc etiã
probari.i cle.vna.de ſup
plend.negli.prela.vbi ſi
collatio beneficiorũ ſpe
ctat ad inferiores ab epi
ſcopo per negligentiam
deuoluatur ad ep̄m ip̄e

a Uide do. meum do.Jaſo.in l.j.i.vij.co. C.q̇ admit-ti.Feli.l.c. cũ acceſſi ſent.i.ix.co lũ.extra de ꝯſti.faciũt q̃ dicit ideȝ Jaſon.in.l. bonoruȝ.in iij.col.C.q̇ admitti.ꝛ q̃ dicit in.l.ſi infanti ꝑ il lũ tex.C.de iure delib.

b Uide do. meum do.Jaſo.in l.ſi euȝ.§.q̇ iniuriarũ. in.iiij.col. ff.ſi q̇s cau tiõib⁹.feli. l.c.cũ dile-cta.i.xiiij. col.extra ð reſcri.ꝛ l.c. cũ acceſſiſ-ſent.in.vij. ꝛ.viij.colũ. extra de cõ ſti.

q̄s tenetur cõferre illa beneficia illis pſonis q̃bus tenebant ↄferre ipi inferiores ꝑlati et illos duos tex.ſic iductos ne obliuioni tradas.vide ꝺ hoc Jo.an.in.c. publicatio.⁊ ibi domi.abb.poſt alios.de elect.⁊vide do.meũ barbatiam in.c.venerabili.de offi.dele.in v.col.vide abb.in.c.poſſeſſiones.de re.eccle.nõ alte.in fi.

Communitas. a

Duo fratres habent domuz vel turrim cõem quoꝝ vnꝰ ptãtez ſupiorem alter inferiorẽ:⁊ rõne ſtatuti venit diſtribuẽda domus habẽtis partem inferiorẽ an debeat diſtribui tota domꝰ varie ſunt opiniones:ſꝫ inter ceteras eſt vna ſatis equa opinio:vt commutetẽ illa pena in aliã ar. eoꝝ q̃ no.in.l.q̇d ergo.§.pc̃a grauior.ff.de his q̃ no.infa.cũ ſi.⁊ ꝑ conſequens domus nõ eſt deſtruẽda.⁊ ꝓ hac q̃ſtione optime facit text.i.c.ſuꝑ ſpecu.de ꝑuilegiis. vbi do.abb.poſt alios doct. colligit ex iſto tex.quem puniri ratione vicinitatis ſine culpa ſua ꝓ qua q.vide Bar.brix.in q.venerali.xliiii.⁊ vide gloſ. de pe.di.ii.c.ſꝫ ↄtinuo. ⁊ Jo.and.in.d.c.ſuꝑ ſpe. vbi ponit tres opiniões vt ibi ꝑ eũ ꝑ anc.in.c.felicis.de penis.lib.vj.⁊ꝑ Jo.an.in rub.de penis. alias de iniuriis l addi. ad ſpe.⁊ ꝑ Bar.in.l.alterius.§.fi.ff.de aqua plu. arc.vbi ponit alias opi. ⁊ inter ceteras illã quã ꝓdixi.⁊ vide eundẽ Bart.poſt Dy.in.l. nõ ampliꝰ.§.fi.ff.de leg.j.in fi.⁊ in.l.cũ alicui.ff.de nego.geſt. in.l.ſtipulatio.§.j.ff.de no.ope.nun.vbi videẽ eſſe tex.vt de ibi moderniores.⁊ per Cy.in.l.filiũ quem habentẽ.C.fami.hercif.ꝑ Bal.in l.⁊ ſi ſeuerior.C.de infa.⁊ in.l.ii.C.in q̃bus cauſis ſerui premiũ liberta.accipi. ⁊ concludendo tene predictã opinionẽ que videẽ equior ⁊ cõiter tenetur.Et ꝙ domꝰ talis ſeu turris nõ debeat deſtrui ego in ſiti adduco tibi tex.ſin.in.l.ſi cõmunem.ff.quemad.ſerui.amit.facit qꝺ voluit Bar.ꝑ illum tex.in.l.precipimꝰ. C.de appella.⁊ quod voluit a Baldus in c.j.i ti.quib.mo.feu.amit.vbi dicit duo fratres habẽt feudum in cõi.quidã eſt demeritus ⁊ ingratus alter gratꝰ ⁊ meritus dicit ꝙ reſpectu fratris meriti demeritus nõ amittit partem feudi ⁊ hoc rõne cõitatis miſture ⁊ qꝺ voluit idem Bal.i.l.imperator.ff.de ſtatu homi.⁊ facit tex.valde ſing.ſcḋm Dy.⁊ Bar.i.l.ſi is qui duas.ff.de liber.lega.⁊ qꝺ voluit Pe.de anch.i.c.vnico.de iure patro.li. vj.⁊ do.Car.in.c.Joãnes.de teſta.⁊ ibi vide plene ꝑ do.meũ.do.and.barbatiaꝫ ⁊ qꝺ voluit do.abb.i.c.fi.de iure patro. ⁊ fede.de ſenis.ↄſil.lxiii.

Committo.

Si ſtatutũ vtitur hoc ꝟbbo ↄmitto. puta ſi q̇s ↄmiſerit homicidiũ ex ꝓprio ſignificato cõprehẽdiẽ mandãs ⁊ faciẽs iſtud fuit ſing.dictum ſali.in.l.nõ ideo minus in.xiii.col.in ver.⁊ hec iura niſi verbũ adiectũ in.l.itẽ.C.de accu.⁊ dicit iſtũ eſſe vnũ itellectũ ad.c.mulieres.de ſentẽ.excõ.alle.tex.⁊ gl.⁊ do.ſui.richar. de ſali.i.l.⁊ ſi amicis.ff.ad.l.iul.ꝺ adul. ⁊ glo.⁊ do.ſuum.in.l.nõ dubiũ.C.de lega.⁊ cũ illo dicto trãſiuit Lud.ro.in.l.ſi quis perẽptorie.ff.de vſuca.refert ⁊ ſequiẽ do.meꝰ in repe.rub.de fide inſtru. in.xviii.col.⁊ longe miratur de his qui nõ viderint Albe.de roſate in tractatu ſtatutorũ.in.ii.parte.q.xl. vbi refert ſe audiuiſſe.dicit tamen qꝺ nõ repetit in ſubſcriptiõe fuiſſe dictam Jac.but.qꝺ menti commenda.

Additio.

Adde do.domi.de ſancto gemi.i.c.j.

a Vide do.meũ.d. Jaſo.in.l.j. in ꝑma co. C.de tranſac.⁊ idẽ.d. meꝰ heri q̃ fuit dies.xj mẽſis ianuarii huiꝰ anni dñi.mil. ccccc v. legendo.l.ſi chum qui meus erit. ff.de leg.j. in.ii ãpliatione quaꝫ fecit ad regulam addidit duas deciſiones bar.ad illã ãpliationẽ vltra mod. dicendo ꝙ nũq̃ in ↄſiliis ⁊ lecturis dimiſit vnã deciſionẽ Bar.q̇n allegaret. ſꝫ ꝓ certo li caſu non alleg.Bar. in.l.q̃ iuriſditiõi ꝑeſt. in fi.ff.ꝺ iuriſ.om.iu. ⁊ ꝺ hac materia vide fel.i.c.j.de preſcrip.

de teſti.libro.vj.vbi dicit ꝙ ſtatutū imponens penam committētibus delictū includit etiā mediatores per illuz tex.

¶ Confeſſio.

¶ Si ſcribo tibi epiſtolā ⁊ cōfiteor me tibi in mille eſſe debitorem licet anteꝙ̄ epiſtola tibi preſentatur morior an illa epiſtola nocebit ⁊ preiudicat heredibꝰ meis.dic ꝙ nō.ſingulare fuit dictū Inno.in capitulo cum dilectus.de ſucceſſ.ab inteſ.quod dictū reputauit ſing.do.Anto.de but.in capi.fina.de ꝯfeſ.⁊ do.meus in.d.c.cum dilectus.et in.c.poſt ceſſionem.de proba.

¶ Confeſſio.

¶ Non adminiſtrator confitens ꝑ epiſtolam ſeu literas debitum alienū habere penes ſe videṫ cōſtituere adeo qđ tenetur actione de ꝯſtituta pecunia.ſingu.eſt tex.in.l.quidam.ff.de cōſti.pecunia.quē tex.reputauit ſing.Bal.in.l.j.in fi.ff.eo.titu.⁊ vide Lud.ro.in ſingularibus in litera.C.in verſi.confeſſio.

¶ Defenſio.

¶ Reus[a] nō pōt renuntiare ꝓprie defenſioni in cā criminali glo.eſt ſing.et vnica in lege pactū quod inter heredē.ff.de pac.⁊ reputauit eā ſingu.do.meus in.c.ſi diligenti.de fo.compet.⁊ allegauit eam Ludo.rom̄.in repe.rubrice.de arbitris.in.vj.col.quam primo limita ſcđm eum eſſe veram niſi in publico et famoſo latrone ſm Bal.in.l.prouinciarum.C.de ſeruis.Secundo niſi repertꝰ fuerit in fragrāti crimine:ſm eundem in.l.vt vim.ff.de iuſti.et iure.poteſt em̄ tunc de facto puniri ad hoc.ff.de cond.ob cau.l.pe.⁊ per glo.ictus fuſtium.ff.de his qui not.infa.tertio limita niſi alias dicat ſe defenſiones non habere ſcđm glo.ſing.ſm Ludo.Roma.in pri.loco.in.l.j.ff.de furi.balne.quā ita no.Bald.in.l.ſeruum quoqꝫ.§.publice.ff.de procu.⁊ Ange.ibi in.d.l.pactū.⁊ hoc intelligit procedere in defenſionibus iure naturali introductis in alijs autē a iure ciuili introductis q̇d ſit:dic ſm Bald.eleganter in.l.j.C.qui accu.non poſ.quod aut per illas excludiṫ crimē.⁊ tunc renuntiari non poteſt:vt in.l.nō tantum.ff.de app.aut non excludiṫ crimen: ſed ideo introducte ſunt:vt reꝰ faciliter reſpondere poſſit:⁊ his renūtiare pōt gl.eſt no.ſm Bal.in.l.ſi accuſatoribꝰ.C.de accu.in.j.glo.circa fi.ſed an dilationibus inductis a lege vel ſtatuto fauore rei ꝓ crimine capitali detēti renūtiari poſſit.vide bar.i.l.cuſtodias.ff.de pub.iudi.⁊ Bar.in.l.in pecuniarijs.ff.đ ſeruis.⁊ Ludo.ro.in pre.loco.⁊ vide de materia primi dicti not.per do.meum poſt alios in dicto.c.ſi diligenti.et faciunt notata in.l.ius publicum.ff.de pactis.

a ¶ Vis ad hoc.d.meū do.Iaſonē in.l.ſi qs in conſcribendo i.vj.col.C.de pac.⁊ l auṫ.iubemꝰ.l.ij.col.C.de iudi.

¶ Diligenter.

¶ Verbum diligēter exponitur ſecundum ſubiectam materiam.ita dixit dominꝰ meus in capitulo ſuper eo.de crimine falſi.⁊ in capitulo ad falſariorum.eodem titu.vbi dixit ꝙ aliquādo refertur ad occultuz intellectus ⁊ ad ſubtilē modum inueſtigandi et optime probatur ſecundum eum.in.c.ꝙ̄ grauī.⁊ in capitulo licet.eodē titu.et refert Bald.hoc tenere in.l.j.ff.de legi.aliquando exponitur.i.in carceribus.gloſſ.celebris eſt in leg.j.§.ſi iuncta theorica Bald.ff.de ſer.fug.⁊ optime probatur in dicto capit.ſuper eo.in verſic.retineri facias diligenter.vt exponatur.i.in carceribus ꝑ glo.d.l.prima.⁊ per iſta datur intellectus ad legem diuus.ff.de offi.preſi.Aliquādo exponitur

a ¶ Aduerte qꝫ paria ſunt ſniam eſſe latã vł concluſum eſſe in cauſa per ea q̃ plene dñs meus dñs Jaſ.i repetitione ſua ſolẽni. l. ad monẽdi. in xxiij.col.ff. de iureiu.ꝛ i lectura illi⁹. l. x.col. ꝛ adde vnũ verbũ ꝑ eũ a dẽ Jaſo.in l.error.l.ij. col.C.de iuris et facti igno.

b ¶ Uide do.Jaſo.in l. rogaſti.§. ſi tibi dedero.in fi.ff.ſi cer.pet.

c ¶ Felin. plene in.c. cũ adeo.ex̃ de reſcript. et adult.qꝛ ſicut cleric⁹ hꝫ poteſtatẽ declinãdi fori ꝑ.c. ſi iudex.de ſen.excõ.in vj. ita etiã deſtinatus ad clericatũ ꝑ votum do.me⁹ do. Jaſ.in.l.cũ q̃dã puella in.ij.co.ff. de iuriſd. om. iudic. b

diligẽter.i. bona fide.l. ſi ita fuerit.ff.de manumiſ. teſta.ꝛ h̃ voluit ibi bñdict⁹ d̃ plũbino ꝓbat in.l.labeo.ꝛ ibi ꝑ nico.d̃ neap.ff.de ſtatulibe.ꝛ vide do.meũ.i.d.c.ſuꝑ eo.

¶ Additio.

¶ Adde Bal.i.c.j.in.v. col.de cõtrouer.inueſti. vbi verbũ diligẽter exponitur.i.cauſa cognita

¶ Denũtiatio.

¶ Denũtiatio d̃ lite mota emptori põt fieri vẽditori q̃libet tꝑe.l.ſi rẽ. §.q̃libet tꝑe. ff.de euic. tñ ſi eſt in cã concluſum nõ poterit fieri[a] elegãs gl.eſt in.d.l.ſi rẽ.§.quolibet tꝑe.quam reputauit ſingularẽ Bal.i.l.ij. al's fi.C.d̃ vſu.rei iud.refert et ſequit̃ do.me⁹ in repe. dicti.c.paſtoralis. de cauſa poſ.et proprie.

¶ Dilatio.

¶ Dilatio data ad ꝓbãdũ inſtrã non operat̃ qd̃ teſtes poſſint ꝓduci ſingulare fuit dictũ Spec. in ti.de dilatio.§.videndũ.℣.idẽ no.ꝙ dictũ refert ꝛ ſequit̃ do.me⁹ do. and.in repe. Rubrice de fi.inſtru. in.xv.col.ꝛ refert c ꝛ ſequit̃ Bal.in.l.j. C.de iur.cal.ꝛ in.l.ſi ex falſis.C.de tranſa.ꝛ in.l. j.ff.eo.put refert domi. meus in preallegato loco ꝑ quo dicto dicit eſſe caſuꝫ ad quẽ nemo animaduertit ꝛ reputat meliorẽ de iure in.l.j.in ℣. perſona vel inſtrumẽta C.de dilatio.quem text. literis aureis ſcribe.

¶ Doctor.

¶ Pro ſolatio dico tibi ynũ[b] qd̃ retulit Jo.cal in.c.nauigãti.de vſu.ꝛ alij eũ ibi ſequẽtes ꝙ doctor ex mutuo qd̃ facit ſcholari cõmittit vſurã ſi cõtemplatione mutui intrat ſecũ al's nõ intratur⁹ ſi ex tali introitu aliquã vtilitatem exiſtimabilem percipit doctor puta qꝛ ꝓpter augmentationẽ fame augmentat̃ ſibi ſalarium vel lucra aliũde ꝑcepit do.Abb.refert in.c.j.de depoſito.ꝛ dicit ſic intelligẽdã glo.in.l.ij.ff.de calũ.ꝛ in.l.j.ff.de offi.p̄fec.vrb.ꝛ facit gl.inſti.de ſuſpectis tut. §.ſed ſi q̃s preſens.in ℣.remittit̃ q̃ colligit ar.cõtra doc.qui pecunia data ſibi acquirunt ſcholares:ꝛ alleg.l.j.§.itẽ ſolẽt.ff.de offi.prefec.vrb.ꝛ in aut.vt ea q̃ dicunt̃:inſinuata.§.j.colla.v.

¶ Donatio.

¶ Donatio facta a pr̃e filie ſue dum adhuc exiſtit in domo ſua nõ valet.ita dixit Bal.in.c.iurauit.de ꝓba.niſi ſit i domo mariti.ꝛ alleg.tex.quẽ reputat ſingu.iuncta gl.in.l.nec inter.C.de dona. inter virũ ꝛ vxo.ꝛ ibi Ja.de are.refert ꝛ ſequit̃ do.meus do.and.in.d.c.iurauit.

¶ Donatio.

¶ Uxor donauit marito aliquid in vis an videatur donare in domo patris an mariti Bal.in.c.iurauit.de ꝓba.determinat qd̃ valet talis donatio.ꝛ alle.gl. ſing.in.l.ſi te.C.de dona.inter vi.ꝛ vxo. ſm Jaco.de are.in.d.l.ſi te.dicit ibi qd̃ debet attendi illud qd̃ cõſueuit fieri.et allegat.l.ſi pri⁹.ff.de aqua pluui.arcẽ. ſed ipſa ex quo accedebat ad domũ mariti preſumitur eſſe in domo mariti do. meus in.d.c.iurauit[c] dicit ꝙ res deſtinata ad locũ habet̃ perinde ac ſi eſſet in loco.vt l cle.ne romani.de elect.l.vł veſtimentum.ff. de aur.ꝛ argẽ.leg.l.ex facto.§.rerũ.ff.de here.inſti.tene menti quia pulchrũ ꝛ generoſum eſt hoc dictũ:ſed an ſit differentia ꝛ ad rẽ ꝑtineat quando vxor eſt in domo patris quando vxor eſt in domo mariti ex quo vir non habet eam in domo.Bal.in.d.c.iurauit.determinat ꝙ ſic.nam donatio valet quando vxor nõ eſt traducta in domo mariti ex quo vir nõ habet eam in domo.ſed azo.in ſumma de dona.inter vir.ꝛ vxo.dixit ꝙ ſi mulier nõ eſt traducta ad domum mariti ſi eſt in domo patris valet

tris valet ⁊ ſʒ donatio.⁊ illud dictū refert Jo.de imo.l.i.l.ſi ſocer.§.luci⁹.ff.ſo.mat.⁊ do.me⁹.i.d.c.iurauit.p̄ ṽitate th̄ hui⁹ dicti.vide olno oc̄s in.d.§.luci⁹.

¶ Donatio.

¶ Que donatio dicat̄ pfecta habes iſti. de dona.§.alie.et.C.eo.l.ſi q̄s argētū.ſʒ q̄ ad materiā.d.l.ſi pri⁹.C.de iur.ſi.li.x. donatio dr̄ pfecta traditiōe.añ ei q̄ tradat̄ donāo remonet dn̄s ⁊ ſic obligare pōt:vt i.l.qd̄ ſepe.§.ſi res.de Jhē.emp. de hoc eſt tex.expreſſus in.l.pe.§.luci⁹. de dona.⁊ facit.l.quoties.C.de rei vendi.qd̄ eſt valde notabile ſm Bal.in.d.l. ſi prius.⁊ dicit ſe de facto habuiſſe.

¶ Doctor.

¶ Doctores nō hn̄t neceſſe ſemp vti iſi gnūs doctoratus:ſed poſſent ſi volunt etiā vbi eſt princeps.ita nō.Bar.per il lum tex.iuncta glo.in.l.j.C.de honoratorum vehiculis.lib.xj.quod not.

¶ Defenſio.

¶ Aliq̄s vult expellere me d̄ poſſeſſiōe mea amici mei ⁊ vicini mei ēt pegrini pn̄t pcutere volētē expellere me vt non expellat.tex.hēs valde no.in.l.deuotū. C.d̄ metatʒ ⁊ epedimeticis.li.xij.quē ad hoc magnifacit ibi bar.facit optime qd̄ legit̄ et no.i.c.dilecto.de ſen.exc.li.vj.⁊ pl⁹no.bar.i.d.l.deuotū.p̄ illū tex.q̄ p̄ defendēdo meā poſſeſſionē licitū ē vlciſci ⁊ talis vltio nō eſt vitio, ppriē ſʒ defenſio ſm gl.ibi q̄ dicit eſſe notādū p̄ eo q̄ in iudicio quo ad ſui defenſionē titiū vl ciſcēdo pcuſſit.nā illud ṽbū vltiōis nō accipit̄ p̄ offenſa ſed potius p̄ defenſa. vt ibi in glo.quā ad hoc tene menti.

¶ Diſpenſatio.

¶ Ep̄s pōt diſpēſare circa votū ſimplex ſing.eſt dictū Spe.in ti.de leg.in.§.nūc de ep̄o₂.ṽ.ccxxiij.⁊ volēs allegare.c.veniēs.q̄ cler.vl̄ vo.p̄ errorē allegauit.c.p̄cedēs.q̄ dictū.d.abb.i.d.c.veniēs d̄t eē ſing.⁊ ſe neſcire alibi qd̄ dictū itellige pcedere i termis i.d.c.veniēs.nā dictū doct.dʒ itelligi ſm legē quā allegat p̄ id qd̄ dixit Bal.i.l.nō ſolū.§.liberationis. ff.d̄ libe.leg.itē q̄ i terminis illi⁹.c.put dicit ibi do.abb.repim⁹ caſum ꝯceſſum ab eccl̄ia nec reperit̄ ſibi p̄hibita diſpē ſatio.facit qd̄ not.Jnno.in.c.ex tenore.

Singularis

aēs i.c.dilect⁹.de tēp.ord.ſʒ eē caſuʒ.d. c.veniēs.puta do.abb.q̄ ep̄s nō poterit q̄ caſus ē valde ardu⁹ ⁊ dubi⁹ qd̄ iñ co gitādū relinquo th̄ i ſtricta diſputatiōe tenerē ꝯtrū:nā habeo regulā q̄ vbi ꝯditor canonis ſibi ſpāl̄r aliq̄d nō reſeruat ep̄o vr̄ ꝯceſſa facultas.ar.c.nup.de ſen. excō.ſʒ nō ē caſ⁹ nec tex.denegās h̄ ep̄o ḡ imo ē caſus i.d.c.veniēs.vbi vr̄ data ſibi falcultas.nō obſtat.qd̄ d̄t do.Ab.q̄ putat hoc pcedere i terminis illi⁹.c.q̄ idē puto i aliis termis q̄ ſicut papa ex cā ꝯceſſit hoc ep̄o i terminis illi⁹.c.idē feciſſet i aliis terminis ſi iuſta cā ſubeſſet ar.ei⁹.qd̄ no.gl.i.l.tale pactū.§.ſi.ff. de pac.⁊ gl.i cle.j.d̄ reſcri.cū ſi.th̄ hoc p̄ cōſtāti nō aſſero ſʒ adhereo opiniōi cōi doc.⁊ deciſioni ſac.ſan.romane eccl̄ie.

¶ Donatio.

¶ Lʒ donatio oim bono₂ vel maioris ptis facta p̄ nō hn̄tē filios annullet̄ ſiliis poſtea ſuſceptis:vt eſt caſus in.l.ſi vnq̄.C.d̄ reuo.dona.th̄ donatio talis facta ad pias cās p̄ ſupueniētiā libero₂ nō reuocat̄ niſi i legitima.gl.eſt ſing.in c.q̄cūq₃.xvij.q.vlt.quā ſumme pōderauit Bar.in.l.titia.ff.de le.ij.⁊ Bal.i.l.j. C.de inofficio.dona.⁊ reputauit eā ſingularem Lud.ro.in repe.auē.ſimiliter in vij.col.C.ad.l.falcidiam.

¶ Delictum.

¶ Si delictū eſt ꝯmiſſuʒ i ꝯſpectu iudicis adhuc ſedētis p̄ tribunali nō exigit̄ alia p̄batio:q̄ de eo ꝯſtat vt iudici iſtd̄ dixit gl.ſin.§.ſi.ij.q.j.quā reputauit ſin. Albe.de ro.i.l.illicitas.§.veritas.ff.de offi.p̄ſidis.tu vide do.Ant.i repetitiōe c.veſtra.in.lxj.col.de coha.cle.et mu.⁊ vide quod no.in.c.cōſuluit.de appel.et dictū pe.de ſam.quod recitat Specu. in titu.de notorio.cum aliis concor.

¶ Decretum.

¶ An decretū alternatiuū valeat ⁊ teneat dic q̄ ſic caſuʒ hēs vnicū ⁊ i iure ſolitariū i.l.ſi pupillo₂.§.ſi ptor.ff.d̄ reb⁹ eo₂ refert ⁊ ſeq̄t do.me⁹.i.c.ex pte. de fo.cōpe.⁊ in.c.cōſtitut⁹.de in iteg.reſt. ⁊ in.c.cū dilecti.de emp.⁊ vendi.⁊ in.c. raynaldus.de teſta.in ſua repeti.

¶ Extenſio.

¶ Diſpoſitio ſimplex nedum trahit̄ ad

aliū caſū ex idētitate rōnis ſ; ēt caſ⁹ ex
cept⁹ a rl̄a.tex.eſt elegās ⁊ celebꝛis i.c.
cū dilecta.de ꝯſir.vti.vl̄ iuti.Ubi papa
caſum exceptū i.c.qm̄ frequēter.vt lite
nō ꝯte.l teſte vt recipi poſſit lit.nō ꝯte.
⁊ ſic nō ſuata iuris ſolēnitate trahit ex
idētitate rōnis ad inouationē ꝑuilegij
quē tex.famoſiſſim⁹ iuris pōtificū mo-
narcha.d.abb.reputat ibi mirabilē ⁊ te
nēdū menti.⁊ illū tex.ad hoc allegauit
idē do.abb.in.c.cū oēs.in.v.co.de ꝯſti.
⁊ i.c.paſtoꝛalis.in.j.col.de reſcri.⁊ in.c.
quēad.de iureiu.⁊ i pleriſq; locis.⁊ v̄r
eſſe caſu;.i.d.c.dilecta.cū ꝓ gl.no.in.l.
j.C.de ꝯdi.inde.⁊ ꝑ hoc limitat regulā
⁊ id qđ v̄r exceptionē firmare regulā in
caſib⁹ nō exceptis:vt in.d.c.dñs.xxxij.
q.vij.⁊ bon⁹ tex.in.c.ij.de ꝯiug.lepꝛo.ꝓ
cedit eñ talis regula ſeu tale dictu; vt
reſtringat̄ regula ad caſus nō ꝯſimilis
exceptis.optime facit ſm eū qđ voluit
Bar.i.l.ſerui.ff.de vſuca.vbi dicit qđ ſi
exceptio ē facta ꝑ dictionē taxatiuā ni
hilomin⁹ extēdit̄ ad aliū caſu; ſi in alia
ꝑte iur; repit̄ except⁹:vt ibi no.vr̄ ꝓba
ri i.d.c.qm̄ frequēter.l ꝑn.ſi aūt ſpeci-
fice alibi nō excipit̄ tūc ꝑ idētitatē rōis
extēdit̄ in materia fauoꝛabili ⁊ pia:vt
ſenſit gl.no.i.l.illđ.C.de ſa.ſan.ec.in ꝟ.
alicui⁹ ſecus i materia reſtringibili:vt
no.in.l.j.C.de patri.q̇ filios diſtra.⁊ ita
reſidet ibi.d.abb.Poſſet tñ q̇ſpiā ſubti
liter inſurgere ꝯ do.abb.ad oñdēdū ꝙ
tex.d.c.cum dilecta.nō ſit ita celebꝛis ⁊
ſig.nā id qđ diſponit̄ ibi de inouatione
ꝑuilegioꝝ ꝑꝑ nimiā vetuſtatē:⁊ antiq-
tatē ꝯſumptoꝝ diſponit̄ ēt in.c.fi.de fi.
inſtr.⁊ ſic v̄r ꝙ ꝑ illū tex.d.c.fin.iūcto.c.
qm̄ frequenter.doctrina abb.ꝓbat̄.⁊ ꝑ
ꝯñs nō ē extēſio ⁊ ꝓ certo ē pura ⁊ noua
inuētio a nemine īducta niſi a me diuia
fauēte gr̄a:nihilomin⁹ pōt ſaluari ꝯſicu
lus me⁹ ꝙ ille tex.clari⁹ ⁊ apti⁹ ꝓbat ħ
⁊ ille tex.meli⁹ hoc oñdat ꝑ ſe tm̄ ꝙ per
idētitatē rōis caſus except⁹ extēdit̄ ad
ſiľe; caſu; quā faciat tex.i.d.c.fi ꝯiūcto
d.c.qm̄ frequēter.vl̄ pōt dici ꝙ l; erat di
ſpoſitū de inouatiōe ꝑuilegij i.d.c.fi.tñ
de extēſiōe.d.c.qm̄ frequēter.nō erat di
ſpoſitū nec diſponit̄ niſi i.d.c.cū dilecta
⁊ iō papa dicit ibi eiuſdē eq̄tate ſiľitudi
ne ꝓuocati.Jtē.d.c.fi.de fi.inſt.emana
uit ⁊ fuit poſteri⁹ cū ſit gregoꝛij.ix.⁊.d.
c.cū dilecta.ſit Jnn.iij.⁊ de hoc adduco
in teſtē eūdē do.abb.i.c.cū ad monaſte-
riū.de ſta.mo.ſ; pꝛima rñſio eſt ꝟioꝛ ⁊ ꝓ
dicta theoꝛica vide text.melioꝛē i coꝛꝑe
iuris ciuilis.ſm Bal.i.l.his ſolis.C.de
reuoca.dona.vbi illa.l.enūerat certos
modos reuocādi donationē ⁊ gl.appo-
nit ibi alios:⁊ viđ q̇ad extēſionē alicui⁹
caſus ad ſiľe; caſu; tex.i.c.j.§.poꝛro.in
ti.q̇ fuit pꝛia cā bñfi.amit.quē tex.dicit
ibi Bal.eſſe melioꝛē de iur.ꝙ in penali
bus ſtatutis ⁊ ꝯſuetudinib⁹ ꝓcedit̄ de
ſiľib⁹ ad ſiľia.⁊ dicit de hoc notari in.l.
ſi q̇s ſeruo.C.đ fur.⁊ hāc theoꝛicā dicit
ibi bal.ñ hr̄e locū i ꝑuilegijs q: tūc nul
la pōt fieri extēſio de ſimi.ꝑſonis ad ſi-
miles.nec de caſib⁹ ad caſ⁹.⁊ de hoc di
cit eſſe glo.oꝛdi.⁊ ſing.inſti.de acti.§.itē
miſta eſt actio ꝯ eos q̇ incipit ſi in iudi-
cio.quā gl.dicit eſſe mēti tenēdā refert
⁊ ſequit̄ do.me⁹ do.And.i.c.fi.de do.fa
ciat ſ; eū.l.ob es.C.de ꝑdijs mino.⁊ qđ
voluit Cy.Bali.⁊ alij in.l.ita nobis pu
doꝛ.C.de adul.Ang.i.l.ſi ꝑ imprudētiā.
ff.de euic.⁊.l.ſi tñ.§.in edilicijs.l ꝟ.nec
ceteris reb⁹ ſiľibus.ff.de edil.edi.Bal.
in aut̄.pñte.C.de fideiuſ.bar.i.l.j.§.j.ff.
ꝙ vi aut clā.Bal.in.c.j.in tit.an agna.
vel cog.dixit ꝙ vbi.l.ꝯ naturalē rōnē:
vt.in.l.q̇ſq̇s.C.ad.l.iul.maie.nō fit extē
ſio de ſimili ad ſimile.idē voluit Bal.in
l.iij.C.de iur.do.⁊ dixit ibi ꝙ vbi ſtatu-
tū nō h; aliā rōnē niſi q: ita placuit ꝑn
cipi nunꝗ̄ fit extēſio not.hoc ꝓ limita-
tione.c.ſi qñ.de reſcrip.⁊.l.j.ff.de cōſti.
ꝑncipū.⁊ inſti.de iure natu.gē.⁊ ciui.§.
ſed qđ pꝛincipi.⁊ in.l.j §.pueritiā.in ꝟ.
ratus.ff.de poſtu.⁊ idē Bal.i.l.fi.C.de
interdic.matri.dixit ꝙ vbi act⁹ eſt odio
ſus nūꝗ̄ fit extēſio.de ſiľi ad ſiľe:ſed di-
ctū ei⁹ ꝯfundit̄ ꝑ.d.c.j.§.poꝛro.⁊ ꝑ.d.l.
his ſolis.iūcta glo.faciat glo.elegās in
c.j.de tēp.oꝛ.li.vj.glo.in cle.j.de elec.⁊
in cle.auditoꝛ.de reſcri.⁊ qđ voluit Jo.
cald.in.c.ſeries.de teſt.refert ⁊ ſeq̇t̄ do.
Abb.in.c.iurauit.de ꝓba.⁊ vide Cy.in
l.q̇cunq;.C.de ſer.fu.vbi loquit̄ qñ ſta-
tutū d; extendi ꝑ idētitatē rōnis.plene
per Lud.ro.poſt alios.in.l.ſi vero.§.de

viro.ff.ſol.mat.⁊ per eũdẽ aliq̃d in aut.
ſitr.C.ad.l.falci.in rep.ad q̃ iura ⁊ dote
remitto q: materia difficilis intricata
⁊ piculoſa eſt:⁊ vide qđ not.Bar.in.l.ſi
cõſtãte.ff.ſo.ma.in.vij.q.⁊ in aut. quas
actiones.C.de ſa.ſan.eccl.⁊ p Jo.an. in
regula odia.de re.iur.li.vj.⁊ in regula
ꝓ poſſeſſore.co.ti.⁊ li.i mercu.al's alle-
gatiões ⁊ iura cã breuitatis omitto.et
vide q̃ dicã.j.in eadẽ litera in notabili
inci.lʒ lex penalis tene menti ppetuo.

Expenſa.

Tu habes in.l.fi.C.de neg.ge.ꝙ nul
la actio ꝯpetit negotioꝝ geſtori ꝺ expẽ
ſis factis:ꝑ adminiſtratiõe reꝝ dño no
lẽte ⁊ ꝯdicẽte illũ eſſe ſuũ negotioꝝ ge
ſtorẽ ⁊ ſic no.regulã ꝙ q̇s nõ põt petere
expẽſas ab aliq̃ ſi eas fecit ꝯ volũtatem
ei⁹ expſſaʒ lʒ in ei⁹ vtilitatẽ.limita niſi
medic⁹ ꝑ infirmi liberatiõe expẽſas fa
ceret lʒ ꝯ ipſi⁹ infirmi volũtatẽ q̄ eo ca
ſu põt illas repetere.gl.eſt no.lxxiij.di.
§.aliis.c.ꝓuidendũ.tẽperat tñ hoc niſi
medic⁹ eſſet ꝓpinqu⁹ infirmo ſubdit ẽt
ꝙ ſi aliq̇s vult te interficere niſi debitã
des ei pecuniã qđ teneris ei dare quod
poſtea poteris repetere facit in ſili gl.i
l.culpa caret.ff.de reg.iu.⁊ vide glo.ad
hoc.ff.loca.l.marit⁹.et ibi Bal. reputat
ſing.gl.d.§.ꝓuidẽdũ .ſcđo limita rtiam
niſi q̇s ipẽdat ꝑ liberãdo illũ ꝑ q̃ ſi nõ
fuiſſet facta ſolutio icurriſſet penã pſo
nalẽ vel ſtat⁹ mutationẽ.ita ſing.dixit
Jo.an.in.c.cũ.C.laic⁹.de ſo.ꝯpe.li.vj.
Inn.⁊ lʒ doc.nõ allegẽt vꝫ gl.in.§.ꝓui-
dẽdũ.facit qđ voluit Bar.in.l.ſtich⁹.ff.
de pec.lega.tertio limita niſi q̇s ipẽdat
mutuãdo filio alteri⁹ i ſtudio exiſtẽte.et
ita diligẽter operãti ꝙ peritiſſim⁹ effi-
ciet.nã tũc lʒ ꝯ pris ſui volũtatẽ mutua
uerit põt repetere:vt ẽ gl.ſing.ſm Lu.
ro.i.l.ſed ⁊ iulian⁹.§.qđ đr.ff.ad mace.
ꝑ hoc facit ſm eũ ꝙ lʒ alienũ agrũ inui
to dño nõ poſſim ingredi:vt i.l.ꝑ agrũ.
C.de ſerui.⁊eq̄ etiã ad q̃rẽdũ theſaurũ
vt i.l.i.§.i alienis.C.đ theſau.li.x.tñ ſi
i fundo alieno dicit eẽ venã lapidis vꝫ
ferri poſſum tãꝙ bon⁹ magiſter dño in
uito intrare q: in hoc verſatur publica
vtilitas:vt eſt gl.ſing.in.l.iiij. iũcta.l.q̃ſ
dã.C.de meta.lib.xj .quarto limita niſi

q̇s impẽderet ꝑ funere defuncti:q: tũc
lʒ impẽderit ꝯ volũtatem heredis tñ re
petit dictas expenſas vt eſt caſus ſing.
in.l.ſi q̇s.§.idẽ labeo ait.ff.de religio.⁊
ſumpt.fune.quinto fallit in caſu.l.ſi q̇s
mãcipijs vel iumentis.§.procul⁹.ꝟſic.
ſi vero ille.ff.de inſtito.tene mẽti ad li-
mitationẽ.d.l.q: ibi per doct.nõ habes
has fallẽ.in vnum faſciculum ductas.

Exceptio.

Si ſtatutũ vel reſcriptũ principis di
cat nullã exceptionẽ in aliquo facto de
bere admitti dʒ itelligi de exceptiõe mi
nus legitima ⁊ rõnabili nõ aũt de legi
timis ⁊ rõnabilib⁹ exceptiõib⁹. iſta eſt
gl.celebris ⁊ ſing.iũcto tex.i.c.ex pte.el
ij.de offi.dele.⁊ rõ q: nõ eſt ꝟo ſimile ꝙ
p̄ncepe ꝑ ꝟba gñalia velit tollere iuris
obſeruãtiã maxie cũ tãto ꝑiudicio p̄ua
ti ꝑ.l.ſi qñ.C.de inoff.teſtõ.⁊.c.eccl'ia el
ij.de elec.niſi exceptio ſpãliter tollatꝫ lʒ
ſit i ſe rõnabilis ſʒ do.abb.i.c.ex pte.⁊
rõ q: tũc appet de mẽte p̄ncipis vıđ ad
hoc qđ voluit bar.i.l.oẽs ppli.ff.de iu-
ſti.⁊ iu.⁊ i.l.j.§.ꝑ vi.ff.qđ vi aut clã.⁊ in
l.j.ff.a q̃.ap.nõ lʒ.⁊ Jo.an.i.c.ij.đ mut.
peti.⁊ plene ꝑ do.meũ.in.d.c.ex parte.

Exceptio.

Si ſtatutũ tollat exceptionẽ i aliq̃ ca
ſu dʒ itelligi niſi q̇s velit icõtinẽti ꝓba
re exceptionẽ legitimã q: eo caſu dʒ au
diri nõ obſtante ſtatuto q: ſtatutũ vꝫ ex
cluſiſſe exceptiões legitimas pp ꝑſum
ptã fraudẽ opponẽtiũ q̃ preſumptio ceſ
ſat in ꝓbatiõe q̃ offertꝫ incõtinẽti ꝑ hoc
viđ bonũ tex i.c.lr̃as.de reſti.ſpol.⁊ qđ
no.gl.in.l.i.§.hoc interdictũ.in ver.ſʒ ⁊
ſi falſum.ff.de tab.exhib.iſtud fuit cele
bre dictũ do.ab.in.c.ſciſcitata.ſuꝑ gl.in
ver.effectũ.de i inte.reſti.quã:gl.ibi ꝓfi
tetꝫ ſe ſolitũ eẽ multũ adducere i cõſilijs
ad ſtatuta excludẽtia oẽs exceptiões ꝯ
ſniam ſeu aliũ actũ iſtud idẽ voluit idẽ
do.abb.in.c.ſuꝑ eo.ad.fi.de offi.dele.vi
de dicta ꝑ eũ in.c.ex parte.el.ij.e.ti.ego
limito iſtud dictũ do.abb.eſſe verũ niſi
eẽt ꝑſumptio ꝯ eũ qđ calũnioſe excipe
ret lʒ offerat ſe ꝓbaturũ incõtinẽti.illđ
voluit gloſ.quam ad hoc neſcio alibi i
d.c.ſuſcitata.q̃ glo.limitat.d.c.literas.
⁊ iſtud dictum ſenſit do.abb.in.d.c.ſuꝑ

co.vbi bal.ſingulꝛ dixit ꝑ illū tex.iūcta
gl.qꝺ a ſummaria cognitiōe pōt q̇s re-
pelli vbi ꝑſupponiꝛ q̇s calūniari qꝺ di
ctū dicit mēti tenēdū.⁊ not.i.c.veniēs.
el.ij.de teſti.in.l.fi.C.de oꝛd.cog.putat
tñ do.abb.in.d.c.ſuꝑ eo.illud dictū gl.
⁊ Bal.ꝓcedere vbi opponēs offert ſe ꝓ
batuꝝ incōtinenti ⁊ pꝛeſumptio eſt de
malitia quia per talē oblationē nō pur
gaꝛ pꝛeſumptio malitie quod dictū ita
limitatum perpetuo tene menti.

Emphyteota.

Licet emphyteota ecclīe nō ſoluens
canonē ſing.annis nō poſſit expelli ni-
ſi elapſo biēnio.vt i.c.potuit.de locato.
tñ ſi iuraret ſoluere ſing.annis pēſionē
⁊ nō ſolueret elapſo āno pōt expelli qꝺ
no.ad limitationem.d.c.potuit.ita dicit
Bal.i.c.querelā.de iureiu.⁊ lꝫ q̇buſdā
videaꝛ hoc nō ꝓbari ex illo tex.iudicio
meo ꝓbaꝛ ibi.nā papa ibi nō cōſidera-
uit bienniū ſꝫ iuramētū cuiꝰ trāſgreſſo-
rē vult remoueri ex ꝙ illud nō ſeruauit
ſ nō ſolū poſt biēniū ſꝫ añ biēniū ꝑt re-
moueri ⁊ pꝛiuari iure emphyteotico.nā
fuit ibi ꝯtingētia facti ⁊ nō iuris mini-
ſteriū ꝙ ceſſauit ꝑ biēniū.itē ſi ibi ꝯſide
reꝛ biēniū ibi fuiſſet qō de indubitabili
ꝯ.l.qꝺ labeo.ff.ad carbo.⁊.c.cū iure ꝑi
tus.de off.dele.cū de biēnio iure cautū
ſit vt in.c.potuit.de locato. Additio.

Adde eūdē Bal.in.c.litere.de dila.⁊
alex.cōſ.cxxvj.inci.nō puto id de quo
queritur in pꝛimo vol.

Effuſio.

Verbū effuſio denotat abūdantiā bo
nus tex.eſt cū gl.ſecūdū do.abb.ibi.i.c.
cū illoꝛū.in.§.q̇d ſi clauſtrales.i ꝟ.niſi.
⁊ in ꝟ.ſanguinis effuſio.de ſen.excō.ex
quo no.ꝙ vbi req̇riꝛ effuſio ſāguis opꝫ
ꝙ ide ꝓceſſerit multū ſanguis.facit ad
multa ſm do.abba.ibi.⁊ vide eundē do.
Abb.i.c.ꝓpoſuiſti.de ꝯſe.eccle.vꝉ alta.
vbi cōmemoꝛat hoc ⁊ facit feſtū de glo.
iūcto text.dicti capit.cū illoꝛū.§.quid ſi
clauſtrales.in ꝟ.effuſionē.qꝺ dicit eſſe
notādū pꝛo ſtatutis.que qñꝫ requirunt
ſanguinis effuſionē.tu vide pꝛo illa gl.
Manſuetū de manſuetis de peruſio.in
l.fina.ff.ſi quadru.pau.facit.dica.vbi di
xit ꝙ ſtatutū imponens penā effundēti
bus ſanguinē nō hꝫ locū in parua ſan-
guinis effuſione.⁊ dicit eſſe gl.ſm Lu-
do.ro.in.d.c.cū illoꝝ.i ꝟū.effuſſionē.⁊
adduco tibi aliā glo.quā iſti patres non
allegāt in cle.ne romani.i ver.effundē-
dis.de elec.⁊ vide pulcrū tex.i.c.reuer
timini.xvj.q.j.in verſ.verbū effuſionis
nomē largitatis oſtēdit.facit.l.queſitū.
ff.de re iudi.l.j.§.ſed ſciendū.ff.de edil.
edic.⁊ tex.iuncta glo.in.c.placuit.xvij.
diſt.⁊ qꝺ voluit Bal.in.l.ſi pꝛediū.C.de
edic.ac ſtatuto inquit caueꝛ ꝙ faciens
vulnus alicui in platea puniatur pena
magna quod non habebit locum in fa-
ciente vulnuſculum.facit.l.ſi oleum.ff.
de dolo.⁊.l.ſcio.ff.de in integ.reſt.⁊.l.ſe-
natus.§.marcellꝰ.ff.de le.j.iūcta theo-
rica Ange.⁊ quod plene voluit do.meꝰ
in rub.de plus petitio.vbi plene diſpu
tat an minima ſint in cōſideratione iur.
vide ibi per eum.

Emphyteota.

Si elapſo anno cū dimidio emphy
teota ecclīe ceſſat a ſolutione canonis ⁊
pꝛelatus ecclīe citari fecit euꝫ vt ſolue
ret ⁊ ipē nō obſtāte citatione fuit cōtu
max ⁊ nō ſoluit qꝺ cadit ab emphyteo-
ſi nō expectato biēnio toto qꝛ illa req̇ſi-
tio operaꝛ lapſum ſex mēſium.ita pul-
cre dixit Bar.in.l.locoꝝ.per illū tex.C.
de omni agro deſerto.lib.xj.⁊ cū illo di
cto trāſiuit ibi Angel.⁊ facit ad hoc.l.q̇
agros.eo.ti.⁊ cū illo dicto trāſiuit Jo.ꝺ
platea ⁊ trāſit do.meꝰ.i.c.iij.de dila.ꝙ
dcm̄ reputat mirabile ex eo qꝛ.d.l.loco
rū.loquiꝛ in ꝑdio tributario.⁊ nō in pꝛe
dio emphyteotico.⁊ tñ bar.extēdit illū
tex.ad emphyteoſim quod ſing.no.pꝛo
limitatione.c.potuit.de locato.

Expenſa.

Nō ē faciēdū illud i quo plꝰ expēdiꝛ
ꝙ̄ ſit qꝺ ꝑcipiꝛ tex.eſt iudicio meo me-
lioꝛ de coꝛꝑe iuris i.l.mediterranee.C.
de anno.⁊ tri.li.x.qꝺ bar.ibi ꝺt eē notā-
dū ad multa ꝓ tutoribꝰ quibꝰ nō dꝫ im-
putari ſi nō exigāt debitū i quo opoꝛte-
bat plꝰ eos expēdere ꝙ̄ ide ꝑciperēt vꝉ
ꝓ eo q̇ nō reficit domū in ꝙ plꝰ expēde
reꝛ ꝙ̄ valeret vel ꝓ his q̇ nō facerēt in
uētariū eo caſu quo plus expēderetur
in eius cōfectione ꝙ̄ eſſet vtilitas.vt.l.

tutor q̃ reptoriũ.in prin.ff.de admi.tu.
itē in cauſis breuiorib⁹ q̃n pl⁹ expēdere
tur ĩ ſcripturis q̃ ſit valor cauſe.itē iu
dex nō bȝ facere citari teſtes ad locũ ĩu
dicij q̃n tm̃ diſtāt q plus in eorũ aduē-
tu expēderet q̃ ſit valor cauſe argu.d.l.
mediterranee ſed tūc bȝ iudex delegare
examinationē.vt in.l.gñaliter.§.his ꝙ
pñtib⁹.C.de iureiur.ꝛ facit aut.apd̄ elo
quētiſſimũ.C.de fide inſtr.ꝛ qd̄ no.per
abb.in.c.cũ cām.ꝙ teſti.ꝛ.iij.q.ix.teſtes
ꝑ arch.itē facit ſm eũ qd̄ ſi in habendo
recurſum ad ſuperiorē plus expēderet
q̃ ſit valor rei q eo caſu pñt ꝯcedi rep-
ſalie de q̃bus plene examinauit Bar.l
trac.ſuo.de repſa.ꝛ vid̄ no.i.c.vnico.de
iniurijs.lib.vj.ꝛ ita reſidet ibi Bar.ad-
do.Ab.in.c.j.de app.ꝛ Jo.de imo.in.c.
cũ ſit romana.e.ti.ꝛ ēt ego addo qd̄ pul
cre voluit.d.Pe.de anch.i.c.nōnulli.ꝙ
reſcri.ꝛ in.c.cũ te.de offi.dele.ꝛ in.c.fi-
nē litib⁹.de dolo.ꝛ cōtu.vbi dt q lȝ eps
poſſit reddere ius ĩ q̃libet loco ſue dio
ceſis.vt in.c.cũ eps.de off.or.li.vj.tñ ſi
hȝ ampliſſimã dioceſim ꝛ pars vexaret
ſi ꝯueniret ĩ loco remoto vbi degit eps
puta qꝛ re⁹ ſtat in extrema parte dioce-
ſis ꝛ eps ſtaret in alia parte extrema et
cã eēt breuis ꝛ expēſa eēt maior ꝑ teſti
bus ꝑducēdis ꝛ ꝑ ſalario eēt q̃ cã ꝛ iu-
dex nolit cōmittere ꝛ delegare cām q
ps pōt appellare alle.l.cũ poſt ſnīaȝ.C.
de app.ꝛ.c.anteriorũ.§.ad hec.ij.q.vj.ꝛ
dt ſe al's in q̃one facti ita dixiſſe qd̄ no.
ꝑ limitatiōe.d.c.cũ eps.facit qd̄ volūt
doc.poſt Inn.in.c. olim.de reſt.ſpolia.
ꝛ vide plene do.meũ in.d.c.nonnulli.ꝛ
alios i.d.c.cũ te.vbi de hoc.ꝛ vide.Pe.
de anch.in.c.cũ cām.de teſti.vbi idē vo
luit et circa.d.l.mediterranee.in pn.vi
de qd̄ voluit do.Ant.in.c.ij.de dila.vbi
poſuit de eo q̃ equũ ponit in hoſpitio ꝛ
inq̃ntũ dixi qd̄ iuſta eſſet appellatiōis
cã faciat ſm do.meũ.d.alexã.de imo.in
d.l.mediterranee.in addi.c.conſtitut⁹.
de fideiuſ.et qd̄ ibi not.c.ſtatutũ.§.fi.de
reſcrip.li.vj.ideȝ firmat ſm eũ do.Pe.
in.d.c.finē.vbi bon⁹ tex.facit.c.litigan
tes.de offi.ordi.lib.vj.

¶ Exactio.

¶ Qui tenetur facere exactionē infra
certum tempus ſi non facit cogit̄ ſolue
re de ſuo.tex.ē no.fȝ Bar.ibi i.l.miſſi.
C.de exac.tributo.li.x.quod no.ꝯ ſyndi
cos comitatus ꝛ ſimiles.

¶ Emphyteoſis.

¶ Monaſteria hñt poſſeſſiōes ꝯceſſas
alicui ĩ emphyteoſim ſub hoc pacto qd̄
trāſeāt femine q̃ tñ nubat alicui ſubdi-
to iuriſdictiōi mōaſterij qd̄ nihilomin⁹
ſi nubat extraneo q̃ vult effici ꝙ iuriſdi
ctiōe monaſterij retinebit ēphyteoſim
iſtud ꝑbat in ar.ſecundũ bar.ibi.l.mu-
rileguli.C.ꝙ murile.li.xj.facit.l.j.C.de
impo.lu.deſcri.li.x.ꝛ poteſt eē ratio ſm
Ang.ibi in addi.quia cōditio ꝑſone nō
mutatur.vt in.d.l.j.

¶ Extenſio.

¶ Lȝ lex penalis ꝛ odioſa non debeat
excedere ꝓpriũ caſum ad hoc bon⁹ tex.
in.§.pe.de peni.di.i.r'la odia.de reg.iur.
lib.vj.l.cũ quidaȝ.ff.de lib.ꝛ poſthu.cũ
ſimi.tñ vbi extēſio tēdit ad fauorē reip.
ita debem⁹ ipſam extēdere ſicut.l.fauo
rabilē ꝛ iō cũ ꝑtineat ad fauorē reipub.
puniri maleficia ad hoc vt ꝓuincia q̃e-
te ꝑmaneat vt in.l.ꝯgruit.ff.de offi.pſi.
ꝛ de iud.l.ſi lōgin⁹.§.ſi fili⁹.pena ſtatu-
ti puniētis faciētē maleficiũ puniet̄ ſie
ri faciēs ita belliſſime no.bar.ꝑ illã gl.
ad hoc quã reputo mirabilē de iure ci
uili i.l.quēadmodũ.C.de agri.ꝛ cēſi.li.
xj.faciat.l.qs id.ff.ꝙ iuriſ.om.iu.faciat
gl.reputata ſing.i.c.j.de tēpo.or.lib.vj.
tu vide Jo.an.in.c.ſicut dignũ.ſup glo.
in ꝟ.ꝯſi.de homici.vbi dt q aſſeſſores
fori ciuilis multũ vtunt̄ illa gl.inducē
tes eã ad intellectũ ſtatutorũ puniētiũ
homicidas vt verificent̄ etiã in ꝑcipiē
tib⁹ fieri homicidiũ ꝑ hoc.d.l.ſi q̃s id
qd̄.ꝛ.c.ſi quis ſuadēte.xvij.q.iiij.iūcto
pulcro tex.c.mlieres.ꝛ qd̄ plene ſcribit
ibi do.ab.de ſen.exc.refert ꝛ ſequit̄ idē
do.ab.i.d.c.ſicut dignũ.ꝛ alleg.no.per
Bar.i.l.aut q̃ alr.§.hec ver.ff.qd̄ vi aut
clã.ꝛ i.l.hec ꝟba.ff.ꝙ adul.ꝛ i.l.nō ſolũ.
ff.de iniu.ꝛ dt Jo.an.i.d.c.ſicut dig.ꝗ ꝑ
cedere vbi ſtatutũ aliq̃d exꝑmit ꝑ qd̄ vi
deat̄ req̃rere homicidiũ reale vt ſi dicat
ſi q̃s homicidiũ manu cōmiſerit vl' enſe
tūc ſtatutũ nō ꝯphēdit mādātē fieri al-
le.c.ĩ nr̃a de iniurijs q̃ſi vellet dicere qd̄

ſtatuta ſunt ſtricti iuris vñ dȝ intelligi
in ꝓprio caſu qð dictū ſi verꝝ ſit limitat
gl. ⁊ theorica Bar.i.d.l.quēadmodū.ſed
d.ab.in.d.c.ſicut dignū.dubitat de hoc
p.d.c.ſi q̇s.vbi dt ſi q̇s man⁹ iniecerit ⁊
ſic exigit iniectionē realē ⁊ tñ i illa pe-
na ꝯp̄hēdit mādās vt in.d.c.mulier. di
cit tñ mēti tenēdū dictū Jo.an.eē verſſi-
mū q⁊ eo caſu vr̄ ꝯtēplata ꝑſona et ſtatu
tū reſtringit ⁊ declarat ſe ⁊ ꝑ ꝯñs nō dȝ
extēdi ad aliā ꝑſonā.ar.eo.q̄ notant i.c.
ſi.de of.dele.⁊ i.l.int artifices.ff.ð ſol.⁊
l.ꝑ hanc.C.de erog.mili.anno.cū ſi.non
obſtat.c.ſi q̇s.q⁊ poti⁹ facit ꝯ̄ do.ab.quā
ꝓ eo q⁊ ſi ñ emanaſſet.d.c.mlieres mā-
dās nō ꝯp̄hēſus fuiſſet ſub diſpoſitiōe
d.c.ſi q̇s.⁊ adduco quod voluit Nico.ð
nea.i.l.ſi q̇s mihi bona.§.ꝙ ꝯ mādauit
ff.de acq̇.here.vbi ꝑ tex.i.l.certe.§.j.ff.
de p̄ca.in ver.me mādāte vel ratū hn̄te
dixit ꝙ ſtatutū loquēs ð faciēte hȝ locū
in mādāte qð eſt ꝯ̄ illud de barbadoro.
quē refert ibi cy.⁊ Bar.fuiſſe decapita
tū florētie lȝ eēt ð nobili domo ⁊ ad hoc
Nico.ð neap.reputat tex.d.l.certe.§.j.
vnicū ⁊ ſing.quē tex.nō alle.Bart.i.d.l.
quēadmodū ꝓ gl.illi⁹.l.nec do.ab.in.d.
c.ſicut dignū.facit qð voluit bar.i rup.
ff.de no.ope.nū.⁊ retulit mihi hoc do.
me⁹ i repetitiōe rub.de cā poſ.⁊ ꝓprie.
i.xxij.charta.in li.meo:⁊ hūc paſſuȝ ita
coadunatū a nemine repi.vid ēt do.ab.
in.c.q̇ntauallis i.xvij.dr̄ia de iure.ad-
de tñ qñ voluit do.abb.in.c.ex tenore.q̄
ſi.ſint leg.vbi dt quādā rōnē Jo.an.ibi
eſſe ſing.notādā ⁊ obliuioni nō traden-
dā quod cōſti.penalis dȝ extēdi ⁊ largo
mō iterp̄tari qñ emanat vt euitent aia
rū ꝑicula facit ſȝ eū qð i ſi t̄ no.gloſ.i.c.
ſciāt cūcti ð elec.li.vj.⁊ vid eūdē do.ab.
i.c.ij.ð diuor.ad ſi.vbi dt ꝙ i matia p̄ca
li v̄bū gñale itelligit largo mō ſi diſpō
tēdit i fauorē fidei faciat gloſ.ſin.i aut.
ſacra pubeꝝ.C.ſi aduerſ⁹ vē.⁊ qð voluit
Jo.an.i.c.ꝓ hūani.ð hoc.li.vj.ð hoc di
co i alio notabili.adde text.i.l.ꝟ mō.de
ꝯdi.⁊ dem̄.⁊ imo.i.l.certa.§.ſȝ ⁊ ſi q̇s.ff.
de leg.j.⁊ vid dñicū i.c.ꝓ hūani.§.ſi.i.ſ.
col.vbi alr̄.gl.i.d.c.ſciāt.⁊ vide q̄ dixi la
tiſſime ⁊ pleniſſime ſupra i eadē litera i
notabili.inci.diſpoſitio ⁊ in lr̄a.C.v̄bo
committo.

¶ Emphyteoſis.

¶ Emphyteota eccl'ie nō ſoluēs cano-
neȝ ꝑ biēniū icidit i ꝯmiſſū tex.habes i
c.potuit.de loca.ſȝ pone qð eccl'ia ꝯceſ
ſit fundū i emphyteoſiȝ appoſito pacto
vt rōe canōis nō ſoluti nō icidat i ꝯmiſ
ſuȝ.an valebit iſtð pactū dic ꝙ ſic:q⁊ ex
q̄ hoc pōt facere fiſcus vt.l.fundi alis ſi
q̇s a p̄oꝛib⁹.⁊ ibi bar.C.ð iud.p̄rimo.li.
xj.ḡ eccl'ia ⁊ fiſc⁹ ꝑib⁹ paſſib⁹ ambulant
vt.l.ſi.C.de ſacroſan.ec.⁊ not.in.c.j.⁊ i
c.auditis.de i integ.reſt.⁊ ꝑ ꝯñs eccl'ia
poterit hoc facere tñ ꝑꝑ hoc nō releua-
bit emphyteota a p̄ſtatiōe canonis vt
in.d.l.fundi.qð nota ꝓ his q̄ notant in
d.c.potuit.q⁊ doc.ibi hoc nō ponūt:niſi
do.me⁹ do.an.q̇ ibi dicit ſe dubitare an
hoc dictū ſit verū q⁊ agit de p̄iudicio ec
cleſie ⁊ p̄lat⁹ nō pōt p̄iudicare eccl'ie vt
in.l.iubemus nullā.C.ð ſacroſan.eccl.
mihi vr̄ ꝙ opinio Bart.pōt ſaluari qñ
prelat⁹ vna cū capitulo hoc facit.⁊ ita
vr̄ loq̇ Bar.q⁊ nō loquit de prelato.ſed
de eccl'ia q̄ caſu bene eccleſia pōt renū
tiare iuri ſuo vt voluit glo.⁊ doc.in di-
cto.c.potuit.⁊ glo.in regula delictū.de
reg.iur.l.vj.doc.in.c.j.de do.⁊ ꝯtu.ſi ve
ro p̄latus ſolus hoc faceret ꝓcedit opi
nio do.mei:ꝓut no.in p̄allegatis iuri-
bus itē dictū Bar.ꝓcedit in iure q̄rēdo
in q̄ ſolus p̄latus pōt preiudicare eccle
ſie vt not.i.d.c.potuit.⁊ i.c.j.de do.⁊ cō
tuma.⁊ qð voluit Fede.de ſenis ꝯſi.ix.
⁊ Inn.in.c. admonet.de renūtia.⁊ Bal.
in aut.ſi q̄ mulier. C.de ſacroſan. eccle.
⁊ in.l.imperatores.ff.de pac.⁊ in.l.pu-
pilloꝝ.C.de repu.hereditate.Pe.de an
cha.⁊ aliJ in.c.ſuper.de rebus eccle.nō
alie.⁊ ibi plene per do. meū.ſȝ do.me⁹
in ca.iij.de dila.refert ⁊ ſequitur Bar.
⁊ bene vt dictū eſt ⁊ ſic mutauit opinio
nē in meli⁹.tene menti ⁊ an valeat tale
pactū vr̄ tenere Bal.⁊ in.l.ij.p̄ma col.
C.de iure ēphy.vbi ſimpl'r loquit nō fa
ciendo mentionē de fiſco vel eccleſia.
ad hoc bene faciūt no.ꝑ eūdeȝ Bal.iſti.
de vſufruc.in prin.in.v̄.ne tñ qð nō va
leret reſcriptum ſuperiori ſic conceden
tis vt not.Bal.i.l.ſi a te.de pactis inter
empto.⁊ vē.refert ⁊ ſequit do.Alex.de

ſmo.in addi.ſuis in.d.l.fundi.alias ſi q̃ a prioribus.

¶Emphyteoſis.

¶Eccleſia cōceſſit fundū in emphyteoſim in q̃ fundo quidē ſteterat ad laborādū p maximū tps q̄d ſi emphyteota repellit illū colonū cū bonus eſſet ⁊ aliuz ſubrogauit in locū ei⁹ q̄d debet emphyteoſi priuari ita no.Bar.i.l.cognouim⁹ C.de mācip.col.patri.li.x.⁊ ibi dicit illā.l.facere ad iſtā queſtionē quod no.

¶Error communis.

¶Licet aliquis habeat ⁊ reputet̄ ꝓ publico officiali ⁊ reuera ñ ſit q2 nō fuit legitime ordinari⁹ vł reputet̄ aliq̄s tabellio cū nō ſit vł iudex cū ñ ſit q̄d oia acta p eū ſunt nulli⁹ momēti ⁊ ipe faciēs punit̄ nec obſtat ſʒ Bar.i.l.actuarios.C.d̄ nume.⁊ actua.li.xij.l.barbari⁹.ff.de off.preto.quia quādoq; q̄s eſt elect⁹ ſolēniter ⁊ lʒ ꝓpter defectū pſone nō poſſit eē tñ facta p eū valēt ob vtilitatē publicam ſecus ſi nō eſt elect⁹ ſecundū formā debitā quia tunc facta per eum non valet ⁊ alleg.guil.de cunio ita tenētem in.d.l.barbari⁹.quod nota pro intellectu dicte.l.barbarius.⁊ idem Bar.in.l.de quibus.ff.de legi.idez voluit ⁊ allegat.d.l.actuarios.fuit tñ originałr dictū Guil.de cunio in.d.l.de q̄b⁹.ſʒ Bal.in.l.ij.C.d̄ manumiſ.vindi.dicit q̄dā notari⁹ eſt priuat⁹ offi.notariat⁹ et in loco vbi eſt priuatus eſt manifeſta eius priuatio ſʒ in alio loco neſcit̄ ⁊ ibi cōficit inſtrumēta d̄t q̄d ſūt ipſo iure nulla nō obſtat dicta.l.barbari⁹.q2 hʒ locū in ṗtore ꝯſtituto a prīcipe ⁊ durat ṗtor ⁊ alleg.Bar.in ṗallegatʒ locʒ q̄d ſinglr̄ nota ꝓ itellectu dicte.l.barbari⁹.refert ⁊ ſequit̄ do.me⁹ in.c.poſt ceſſionē.de ꝓba.vid̄ ſpe.⁊ Jo.an.in ti.de inſtru.edi.§.reſtat.v̄ſ.quid ſi is.⁊ verſi.ex premiſſis.⁊ in ti.de probationibus.§.primo.verſic.illud autem vbi idem tenent per tex.in.l.herēnius.vbi voluit Barto.ff.de decurio.de qua queſtione prime.l.barbarius.per Inn.⁊ alios in ca.j.de fide inſtru.⁊ Guido de ſuza.in.l.decernimus.C.de ſacroſan.eccle.per Jaco.de bel.in diſputatione in capi.cauet̄ in aliquo iure quā ponit.l.ſi.C.quō ⁊ quādo iudex.ꝑgu.de liezo.i c.cū dilect⁹.de fide inſtru.p do.Anto.in c.cōſultationib⁹ de iure patronat⁹ per Jmo.in.l.teſtium.de teſtibus per Bal.in.l.ij.de ſerui.⁊ aqua.l.nō ignorat.C.q̄ accuſare nō poſſunt.per Jo.fabri.in.§.ſed cum aliquis inſtitu.de teſtamen.p Ange.in auč.de tabelli.§.penul.vel ſi.Bal.Sali.⁊ Ana.i.l.j.C.de teſtamē.vbi limitāt eſſe verū niſi iteruenīſſet decretū vel creatio ſuperioris quo caſu licet non eſſet tabellio tñ hoc caſu valent geſta p eū ⁊ hoc expreſſe vult Bar.etiā reſpōdēt ad.d.l.j.C.d̄ teſta.q2 illa nō facit ad ꝓpoſitū ſecundū q2 loquit̄ in actu teſtificādi qui eſt permiſſus de iure cōi cū oēs liberi a natura naſcāt̄ ⁊ p ꝯñs i tali actu nō requiritur decretum ſecus i caſu noſtro.d.l.herēni⁹.⁊.l.barbari⁹.preallegata ⁊ in ea ad probandum de re iudi.limitari poſſunt ꝙ ſententia ab infame ⁊ excommunicato vel ſeruo ratione communis erroris validatur precedēt niſi illi inter quos eſt lata ſentētia ſciāt illum communem errorem eſſe falſum q2 tunc nō validatur ratione cōis erroris.ita ſingulariter no.Joā.calde.in.d.c.ad probādum. quem refert do.Anto.in.c.ſciſcitatus.de reſcrip.ratio eſt q2 ratione comperta cedit opinio veritati ⁊ ratio huius dicti colligitur ex text.c.conſuetudo.viij.diſtin.

¶Additio.

¶Adde ab.in.c.ad noſtrā.el.ij.de iure iu.in gl.ij.⁊ in.c.j.in.vij.col.de fide inſtru.quod cōis error facit ius qñ q̄s habuit ptātē a ſupiore licet ex aliqua cauſa non poterat illud facere puta q2 erat ſeruus occulte:⁊ ſic dicit loqui.d.l.barbarius.⁊ vide Joan.an.ab.pro.d.l.barbarius.in.d.c.dilectus.el.ij.de preben.

¶Expenſa.

¶Creditor q̄ fecit carcerare debitorez dʒ eū alere ſuis ſumptib⁹ ſi debitor nō hʒ aliūde al's iudex facit eū relaxari.gl.eſt ſin.l.l.ſi.C.de erro.mili.anno.li.xij.quā glo.Ang.de are.inſti.de act.§.ſi.in ſi.reputauit ſing.⁊ ſi iudex hoc nō facit alet eum de ſuo.per.l.iudices.C.de epi.audien.⁊ facit quod voluit do.cardi.et ibi plene per dominum meum in capi.ceterum.de reſcrip.

¶ Expenſa.

¶ Quidā iſtitoꝛ ꝓpoſitꝰ i ciuitate puſiꝫ a quadā ſocietate de floretia cum pleno mādato imputabat ſocietati quaſdã ex pēſas factas i honoꝛē mercatoꝛū q̄ ſecū ꝯhebāt fuit dubitatū an poſſit Bart. habuit hāc.q.de facto.ꝛ dicit q̄ ſic ſi iuſta rōne fecit ꝛ dicit q̄ ꝑ hac.q.optime facit no.l.filiuſfa.ff.de dona. ¶ Additio.

¶ Et vide gui.de cu.in.l.j.quā refert ꝛ ſeqꝰ ibi ang.ff.de iu.ꝛ iu.ꝙ ptās ſeu aliqs capiēs bannitū ꝛ faciēs in hoc ſumptus poteſt repetere ꝑ text.no.in.l.mulier in opus ſalinarum.ff.de capti.

¶ Emphyteoſis.

¶ Erant duo heredes emphyteote qui quolibet anno tenebāt ſoluere.iiij.deñ. vnꝰ ſoluit duobꝰ annis duos denarios alꝰ ceſſauit an debeat ſolutio duoꝝ an noꝝ ꝯiūgi ꝑ vtroqꝫ ꝛ ſic habeat ac ſi ſoluiſſent ambo ꝑ vno anno ad hoc vt res nō icidat in ꝯmiſſuꝫ.Gui.de cu.i.l.ſi neceſſitas.§.ſi vnꝰ.ff.de pig.ac.decidit q̄ dꝫ ꝯiūgi.qꝛ pticularꝫ ſolutio vniꝰ hꝫ viꝫ vniꝰ ſolutiōis pfecte ꝛ ſic res nō icidit i cōmiſſum q̄ſi ſolutio cedat in cām grauioꝛē vt i.l.j.cū.l.ſe.ff.d ſolu.refert ꝛ ſequit hoc dictū Guil.Bart.in.l.fraudati vectigalis.ff.de pub.ꝛ vecti.ꝛ iſtud reputat valde ſin.do.meꝰ do.An.i.c.ex parte.de feu.in.vij.col.Sed Jo.an.in tit.de locato.§.nūc vero aliqua.vſi.xxxj.in addi.ad ſpe.tenet ꝯ Guil.qꝛ particularis ſolutio facta a ſocio vr facta noie ſuo ꝛ nō noie alterꝰ vt i.l.ꝛ magis.ff.d ſol.iō pſona alterꝰ nō dꝫ ſubintelligi.l.ita ſtipulatus.§.chryſogonꝰ.ff.de ver.ob.nec obſtāt.fꝫ eū in ꝯriū alleg.qꝛ loquunt in vno obligato ſꝫ i caſu iſto erāt duo obligati ꝛ ſic caſus eſt diſſimilis do.meꝰ do mi.an.in.c.ex parte.dicit q̄ ex quo vnꝰ eſt ſenſus vna pſona ꝛ emphyteoſis et ſic preſumit de iure ꝙ dñs vt rat vna erat emphyteoſis ꝛ alle.tex.melioꝛē de iure in.l.ſi plura.ff.de edil.edi.de quo fm eū exclamauit Bal.in auk.ſi quas ruinas ad fi.C.de ſa.ſan.eccle.facit fꝫ eū.l.ſi cōmune.ff.qu.ead.ſerui.amit.ꝛ q̄ habet i l.his q̄ duos.ꝛ ibi dy.ꝛ Bar.ff.de libe.lega.ꝛ q̄ no.gl.in.l.fi.C.de mune.ꝛ hono. lib.x.ꝛ q̄ no.fede.de fe.ꝯſ.lxiij.ꝛ domi. ab.in.c.fi.de iure pa.ꝛ Bar.in.l.ſi emancipati.C.de colla.bono.ꝛ facit in ſimili tex.ſingu.in.l.paulus.§.caius.ff.de libe.cauſa.mihi videt quod opinio Guil. bar.ꝛ do.mei ſit verioꝛ ꝛ dico quod hoc ideo eſt quia ſumus in obligatione hereditaria quo caſu lꝫ ſint duo heredes habent loco vnius argu.cle.plures.de iure patro.ꝛ per cōſequens debet fieri talis ꝯiūctio ſꝫ eo caſu quo duo ſimpliciter acciperēt rē in emphyteoſim ꝛ pꝛomitterēt ſolutionē canonis ſimplr quilibet teneret ꝑ parte.vt in.l.reos.§.cū in talibꝰ.ff.de duobus reis ꝛ vno ceſſante poꝛtio eius reuertaret ad dñꝫ vt in.d.l. fraudati.ꝛ iſto caſu ꝓcedat opinio Joā. an.ꝛ hāc ꝯcoꝛdiā ſi foꝛte vera ſit ſubtiliter collegi ex mēte verboꝝ Bar.in.d.l. fraudati.tene menti.

¶ Extenſio.

¶ Ubicūqꝫ.l.tēdit ad fauoꝛē ale extēdit de ꝓpꝛio vocabulo ad ipꝛopꝛiū.iſta eſt gl.ſin.fm oēs in auk.ſacramēta puberū C.ſi aduerſus vēditio.faciat quod voluit Jo.an.i.c.ꝑ hūani de homi.li.vj.vbi fauoꝛe ale ꝯſtitutio loquēs de pꝛincipe ꝙ uis penalis vendicat ſibi locū in pꝛincipe ſupꝛemi gradus.

¶ Epiſtola.

¶ Aliqs ſcripſit epiſtolā appoſuit ſuuꝫ ꝓpꝛiū ſigillū ꝛ notū nō appoſuit nomē ſuū an valeat dic q̄ nō ita ſingulariter dixit bal.in pꝛia ꝯſti.ff.ꝛ alle.l.ad teſtiū. §.ſi qs teſtibꝰ.ff.de teſt.refert ꝛ ſeqꝰ do. meꝰ in.c.j.de ꝓba.q̄ eſt no.dignū.

¶ Epiſtola.

¶ Aliqs ſcripſit eplam ſuā ꝛ appoſuit ſuū nomē ꝓpꝛiū dicēs ſua manu eā ſcripſiſſe ꝛ nō ſe ſubſcripſit an valeat dic ꝙ ſic bonꝰ tex.eſt.l.cū antiqtas.C.de teſtamē.ita dt Bal.i.j.ꝯſtitutio.ff.vbi refert Cy.hoc tenuiſſe i facto refert ꝛ ſeqꝰ do. meꝰ do.an.i.d.c.j.de ꝓba.ꝛ in ꝓem.cle.

¶ Epiſtola.

¶ Aliqs ſcripſit eplā ꝛ appoſuit nomē nō cognomē cōſuetū:res erat ardua an valeat dic ꝙ nō ita determinat Bald.in ꝓma ꝯſti.ff.ꝛ alleg.l.ſacri affatꝰ.C.de diuer.reſcrip.refert ꝛ ſequitur domi.meꝰ in.d.c.j.de proba.

¶ Epiſtola.

¶ Aliqs ſcripſit ſub noie ꝓprio ꝛ nō ap poſuit nomē dignitatis ei⁹ cui ſcribit an vitiet ep̄la. Bal.in.j.cōſti.ff.dicit qđ nō qꝛ vꝫ ſcribere ei vt ꝑſone puate alle ga.c.qm̄ ab.de offic.delega.refert ꝛ ſe quitꝰ domi.meus in.d.c.j.de proba.

¶ Epiſtola.

¶ Si Jho cū aliquo ꝑ epiſtolā Ↄctus dꝛ celebrat⁹ eſſe i loco vbi epiſtola recipit ꝛ illi Ↄſentit celebris theorica bal.eſt i l.multum.C.ſi quis alteri vel ſibi.

¶ Emptio.

¶ Lꝫ als emptū d̄ pecūia mea nole tn̄ emētis nō efficiat meū vt.C.cōtravtriuſ qꝫ iudi.l.ſi patru⁹.C.de do.iter vi.ꝛ vx. l.ꝛ ſi de tua.C.de rei vendic.l.ſi ex ea pe cunia emptū tn̄ d̄ pecūia ecclie.lꝫ noie ipſi⁹ emētis ecclie addicit vt glo.legaſ les terminat ad iſtar ei⁹ qđ dꝛ de pupil lo atqꝫ milite.C.de rei vē.l.ſi vt ꝓponis vbi de milite ꝛ i.l.iiij.C.arbi.tute.vbi de pupillo.ꝛ gl.iur.canonici in.c.inqrēdū de pecu.clerico.ꝛ lꝫ ibi hoſt.ꝛ Jo.an.cū qb⁹ cōcordat lap⁹ in nouella dicāt hoc expreſſe nō repiri aliquo canone cautū nihilominus copioſus doct.Lud.ro.in repe.auť.ſiĺr in.viij.col.dt qꝫ ſatis hoc vꝫ pbari.xij.q.iiij.i canone ſirū.Ego di co qꝫ de hoc vꝫ etiā text.in.c.j.de pecu. cleri.vbi vꝫ tex.q̄ſi expſſus qđ res acqſ ſita ex pecunia ecclie ꝑ adminiſtratioſ nē efficit ecclie lꝫ cleric⁹ emerit noie ꝓ pꝛio.nā ſi emiſſet ibi noie eccleſie nō opoꝛ tuiſſet iueſtigare vtrū habuit ꝓpꝛiū vel ne loqt̄ ḡ qn̄ fraudulēter emerit noie ꝓ pꝛio ꝛ ſic ille tex.ponit caſuꝫ ſpālē in ec cleſia cū regulꝛ diſponat Ↄtriū vt.Ꝫ.diſ ctū eſt ꝛ h̄ firmat ibi do.ab.vbi dt qđ ad idē vꝫ tex.in.d.c.j.de teſta.iſtā dicit do. ab.in.d.c.inqrendū.qđ ſatis h̄ pbat.in d.c.de pecu.clerico.ꝛ i.d.c.j.de teſt.ꝛ di cit ſe credere qđ hoc poſſit ꝓcedere in q̄libet clerico.qꝛ priuilegiū tributū miſ liti ſeculari extēdit ad militē dei vt gl.ꝛ bar.i.l.milites.ff.de re iu.ꝛ do.ab.i.c.j. de cleri.egro.tu ho allega aliam glo.in l.ꝫ.miles.ff.de hīs q̄ no.infami.quaꝫ gl.alle.do.ab.in.c.querelā de iur.ꝛ vide aliā in.l.ſtipēdia.C.de exce.rei iudi.ꝛ in l.nullū.C.de teſti.ꝛ.l.milites.C.loca.et in.l.neqꝫ femina.ff.de ꝓcura.ꝛ in.c.ſtuſ deat.l.di.ꝛ vide do.meū in.c.vex de foſ ro cō.ꝛ in.c.ecclia ſancte Marie.de Ↄſt. in.xxv.col.ꝛ vide ad materiā qđ no.Cy. in.d.l.ſi vt ꝓponis.ꝛ in.l.mater.C.eo.et vide do.ab.i.d.c.j.de teſt.vbi ēt de hoc.

¶ Exceptio.

¶ Lꝫ alia exceptio nō nūeratē pecūie ꝑ cōfitētē opponi nō poſſit poſt biēniū C.de nō nu.pe.ꝑ totū ꝛ inſtit.de li.ob.ꝛ notat ꝑ canoniſtas in.c.ſi.de ſol.nihilo minus pi⁹ loc⁹ puta qꝛ ecclia exceptio nē nō nume.pec.poterit opponere hoc ſingulꝛ voluit do.Bal.i auť.hoc ius poꝛ rectū.C.de ſac.ſan.eccl.ꝑ tex.ibi ad hoc ſubtiliter inductū refert ꝛ ſeqt̄ Lu.ro.i repe.auť.ſiĺr.in.xvj.col.C.ad.l.falci.

¶ Furtum.

¶ Licitū eſt ꝓdenti īpune furari aliqđ vincēti ꝛ tenēti baratariā i domo adeo qđ non pōt accuſari de furto.tex.eſt ele gās in.l.j.§.itē notādū de alcato.quē re putarūt ſing.rayn.de forli.ꝛ do.flori.de bono.ꝛ referunt in facti cōtigētia ita cō ſuluiſſe retulit mihi do.meus in capit. j.de ſortile.

¶ Feſtum.

¶ Scōꝝ feſta celebrant die qua moꝛtui ſunt ꝛ nō die natiuitatis qꝛ i die moꝛtis renaſcāt ad gloriā.glo.eſt ſm Lu.ro.in ſuis ſing.ſingulari ſeu notabili.xxxiij. in.l.cū qdā.ff.de annuis leg.ſed do.ab. in.c.lꝫ.in.ij.no.de ferijs allegat aliā gl. in.c.lꝫ in quadrageſima.xxxiij.qđ.iiij. ego alle.tertiā iſti.de ingenu.§.ſi.ꝛ ille due glo.fuerūt penit⁹ incognite ꝛ occul te Lud.ro.inquantum dūtaxat allegaſ uit glo.d.l.cum quidam.

¶ Falſum.

¶ Quidā ꝓduxit iſtr̄m i iudicio ꝑs ad uerſa hn̄s illđ ꝑ manib⁹ dt qđ volebat reprobare illđ de falſo ꝓducēs de mani bus extraxit ꝛ in ignē ꝓiecit q̄rit an ca dat i penā falſi vꝫ dicēdū qđ ſic qꝛ ille q̄ Ↄburit acta punit pena falſi.l.i fraudē. §.quoties.ꝛ ibi per bar.ff.de fal.vbi ille q̄ furat iſtrꝫ ꝛ in ignē ꝓicit cadit in falſ ſum.tn̄ Ↄtriū eſt verius qꝛ ex quo inſtr̄m illud nō erat regiſtratū nō dꝛ de actis ꝛ non dꝛ cōbuſſiſſe acta qꝛ adhuc licebat ꝛ poterat penitere ꝛ reuocare illum ꝓdu ctionē.l.ſi falſos.C.d̄ fal.ꝛ vt dixi iſtr̄m

qñ nõ eſt regiſtratũ nõ eſt de actis ét ſi
ꝓductũ poſt lit.cõte.ſm Bart.in extra-
uagãti ad reprimendũ in ver.de plano.
ꝛ Jo.de imo.in.l.pe.§.fin.de re iu.ꝛ Lu.
ro.in ꝯſi.clvij.inci.honorande domine
collateral'.nec obſtat.d.l.in fraudem.§.
quoties.qꝛ iſtud eſt veruꝫ in eo q̇ cõbu-
rit inſtrm alteri⁹ ꝓut dicit etiã Bal.in
l.j.C.de fi.inſtru.ꝛ vide de iſta qõne do-
mi.Pe.de anc.ꝯſi.clxxiij.incipiente cir
ca primũ dubiũ de quo queriẗ ꝛc.faciũt
no.in.l.is apud quem.C.de eden.

¶ Facere.

¶ Id nõ ꝺꝛ poſſe fieri qꝺ fit ꝑ remediũ
extraordinariũ vel fit ꝑ ṗncipẽ ſingula
re eſt dictũ Inn.i.c.paſtoralis.de cauſa
poſ.ꝛ ꝓprie.ꝓ quo do.meus do.An.ibi
in ſua repetitione dicit fore caſum me-
liorem de iure in.l.iiij.§.ſi is qui.ff.de fi
deicõ.liber.quẽ tex.refert ibi Ang.ſe au
diſſe Bar.in.l.j.ff.de inoffi.teſt.i cathe-
dra allegantẽ ꝓ vnico ꝛ ſingulari qꝺ ꝺꝛ
poſſe fieri id qꝺ nõ põt fieri ſine benefi-
cio reſtitutionis.ꝛ idẽ dicit ibi Ange.ſi
nõ põt fieri diſpẽſatione ꝛ alle.l.apꝺ iu
lianũ.§.fin.ff.de le.j.§.fi.ff.de cõtratab.
vide qꝺ voluit Bar.in.l.cõtinu⁹.§.cum
q̄s.in.l.inter ſtipulantẽ.§.ſacrã.C.de ꝟ
bo.ob.ꝛ in.d.l.apud iul.§.fi.ꝛ in.l.ꝙdiu.
ff.de acqui.here.ꝛ in.l.j.ff.de vulg.et in
l.interdicit.ff.de cõdi.ꝛ demon.ꝛ in.l.j.
§.ſi quis filiũ.ꝛ.§.fin.ff.de ꝯtratab.ꝛ do.
cardi.in.d.c.paſtoralis ꝛ in.c.ſuꝑ eo.de
condi.appo.ꝛ in.c.niſi.de off.dele.lꝫ ali
ter voluerit ibi Raph.cuma.in.d.l.apꝺ
iulianũ.vbi tenet cõtra Inno.ꝛ male ꝓ
cui⁹ dicti veritate ꝛ examinatiõe vide
do.meum in.d.c.paſtoralis.in añpe.co.
in ſua repe.vbi plene de hoc.Ego addu
co Pau.de leaza.ꝛ do.Car.reputantes
ſingulare dictũ Inn.ꝛ ſequẽtes illud in
cle.vnica de cauſa poſ.ꝛ proprie.ꝛ vide
do.Abb.in.d.c.ſuper eo.ꝛ vide eundem
in.c.fraternitatis.de frigi.ꝛ malefi.vbi
dixit qꝺ reputaẗ impoſſibile qꝺ depen-
det ex facto vni⁹ ꝑ.d.l.apud iud.in fin.ꝛ
vide eundẽ do.abb.in.c.qꝺ dei timorẽ.
de ſtatu mo.vbi de hoc et alleg.dictum
inno.in.d.c.paſtoralis.ꝛ faciat ſm eum
c.faciat hõ.xxij q.ij.

¶ Additio.

¶ Adde glo.petrũ.ꝛ ibi do.in.c.gſa.de
reſcrip.li.vj.ꝛ lap.in regula ſemel de re
iur.li.vj.gl.lxiiij.di.cp̄m.ꝛ bal.i.c.j.i.v.
col.in tit.hic finiẗ lex de.inci.ꝯſue.feu.

¶ Frequentia.

¶ Dñs feudi fecit pactuꝫ cũ colono qꝺ
hẽat quartã ꝑtẽ vini de vitib⁹ plãtãdis
ꝑ eũ in fundo colon⁹ plãtat alias arbo-
res an dñs debeat cõſeq̇ fruct⁹ aliaꝝ ar
boꝝ ꝛ videreẗ ꝺñm qꝺ nõ.qꝛ ꝯct⁹ ex cõ-
uẽtiõe legem accipiũt.l.j.§.ſi ꝯuenerit.
ff.depoſi.regula ꝯctus de re iu.li.vj.re-
gula ꝯct⁹.ff.eo.cũ ſi.lꝫ dic ꝯtũ eẽ veri⁹
qꝺ idẽ erit in aliis arborib⁹ ꝑ eũ plãtan
dis:qꝛ de vitibus fuit expreſſum ꝑꝑ fre
quẽtiã.iſtud fuit ꝑigrinũ dictũ Jo.an.in
addi.ſpe.in tit.de loca.§.j.ꝓpe ṗncipiũ
optime ad hoc faciat gl.q̃ cõiter reputa
tur ſing.in.l.tale pactũ.§.fi.ff.de pac.et
gl.ſing ſm do.anto.in cle.j.de reſcrip.
vbi illa cle.eſt exorbitãs ꝛ loquiẗ in p̄la
tis religioſis ꝛ gl.dicit eſſe idẽ i p̄latis
ſecľarib⁹.ꝛ iõ ibi papa exp̄ſſit de religio
ſis qꝛ magis erat frequẽtatũ Jo.ꝺ imo.
ibi dicit qꝺ illa gl.eſt ſin.de iur.canoni
co.ꝛ gloſſ.in.d.l.tale pactũ.§.fi.eſt ſing.
de iure ciuili do.me⁹ do.An.vberrim⁹
iuris fons in repetitiõe rubrice de reb⁹
eccle.nõ alie.ꝛ in pleriſq; locis dicit qꝺ
eſt dare aliã gl.in.c.vnico.de re.ꝑmuta.
li.vj.ꝛ no.gl.in cle.vnica de ſupplen.ne
gli.p̄la.ꝛ in.c.diaconi.xxvij.di.vbi text.
loquiẗ de diacono ꝛ gl.dicit idẽ in ſub-
diacono faciat gl.multũ ſolẽnis in.c.ij.
de ꝯfeſ.li.vj.vbi diſpõ illi⁹.c.loquẽs in
reo hꝫ locũ in actore.ꝛ iõ poti⁹ ibi text.
exp̄ſſit de reo ꝙ actore qꝛ erat magis fre
quẽtatũ ꝛ allego tex.i.c.j.§.ſi q̇s ruſtic⁹
de pace tenẽ.ꝛ bal.ibi qꝺ lꝫ ꝓhibitio il-
lius tex.loquatur in ruſtico nihilomin⁹
hꝫ locũ in ꝑſonis ꝛ ideo expreſſit poti⁹
de ruſtico ꝓpter frequentiã faciat gl.in
l.j.C.de rap.virgi.que dicit idẽ i mulie
re rapiẽte iuuenẽ.tex.eñ ibi ꝓpter fre
quẽtiã exp̄ſſit ꝺ maſculo.ꝛ ibi ang.dicit
ſe de facto vidiſſe florentie quãdã mere
tricẽ cõburi.ꝛ ꝓ iſtis gl.allegaẗ tex.i.l.
ſcire opꝫ.§.fi.ff.de excuſ.tu.quẽ tex.alle
gat do.me⁹ in repetitione dicte rubrice
de rebus eccl.nõ alie.Ego adduco tibi
gl.in.l.j.C.de nili.agge.nõ rũpẽdis.vbi

tex.loquit de fractiõe aggez nili.ꝛ gl. dicit idẽ in alijs fluminib⁹.ꝛ ibi Cy.di cit ꝙ illa glo.põt defendi in flumine cu ius fractio aggerũ affert maximũ p̄iu diciũ ꝛ dãnũ vt in pado ferrarieñ.refe rũt ꝛ ſequũtur Ang.ꝛ Sali.ibi lꝫ pe.ali ter ſenſerit ꝛ adduco qð voluit Sali.in l.ſi vt allegas.C.de ſica.ꝛ bart.i.l.furt. ff.eo.faciat gl.in aut.caſſa ꝛ irrita.C.de ſacro ſanc.ec.ꝛ i.l.j.C.de his q̃ ad eccle. confu.ꝛ in.l.non impoſſibile.ff.de pac. ꝛ.l.imperator.ff.ꝺ ſtatu homi.ꝛ qð vo luit domi.Cardi.in.c.abbatẽ.de reſcri. vbi tex.loquit de collatorib⁹ dicit ipſe idem in alijs prouiſorib⁹ faciat qð ipſe voluit in.c.de cetero.de homi.ꝛ in.c.p̄ terea.el.j.de tráſac.ꝛ in.c.tua.de homi. et in.c.pleriq̃ꝫ.de pac.ꝛ in.c.p̄tereq.el j.de appel.cum ſimi.

¶ Fideiuſſio.

¶ Licet ſecuritas facta ab officiali ꝓ pter defectum alicuius ſolennitatis nõ debitorem tamen facit quod officialis prius cõueniatur.ita ſin.no.Bar.p illũ tex.in.l.fiſco.C.de conueniẽdis fiſci de bito.lib.x.

¶ Fiſcus.

¶ Si fiſcus habeat multũ frumẽtũ qð conſeruare nõ poteſt:poteſt imponere ſubditis neceſſitatem emẽdi ꝛ iſtud eſt onus patrimoniale.vt ille q̃ habet pl⁹ cogat emere pl⁹.ſi eniꝫ intelligeres de munere pſonali hoc eſt de cura emẽdi multi excuſarẽtur.quod eſt cõtra totum titulꝫ vt nemini lice.in empti.ſpecie. ſe excuſa.lib.x.ita ꝓbatur in.l.quoties C.eo.ꝛ ibi Bar.dicit iſtuꝫ caſum eſſe no tandum quia ſepe occurrit.

¶ Falſum.

¶ Qui falſum inſtrũ immunitatis cõ ſcripſit dꝫ igne cõburi.tex.eſt pegrinus in.l.his noſtre.C.de immu.nemini ꝯce dẽda.lib.x.lꝫ alias pena falſi ſit minor vt in.l.j.§.ſi.de fal.

¶ Feudum.

¶ Licet feudũ nõ poſſit alienari inuito dñõ vt legit ꝛ no.in.c.ex pte.de feu.cuꝫ ſi.th̃ hoc fallit qñ ẽptor vult ſubire om ne on⁹ qð ſuſtinebat prim⁹ feudatari⁹ iſtud ꝓbat tex.in argumentuꝫ optimum ſ m Bar.ꝛ ang.ibi in.d.l.murileguli.C. de murilegu.li.xj.qð no.pro limitatiõe d.c.ex parte.ꝛ eorum que ibi notantur.

¶ Frumentum.

¶ Illud qð dꝫ ſolui in pane nõ dꝫ ſolui nec dari in frumẽtũ ılle eſt caſus pegri nus ꝛ ibi bar.in.l.nulli.C.de frumẽ.vr. ꝯſtantino.lib.xj.ꝛ rõ eſt ſm Bart.ibi qꝛ ſi dat frumentũ poteſt conuerti ad aliũ vſum ꝙ̃ ad panem ꝛ ſic diſpergeret ꝛ ef ficeret caristia ꝛ no.ex illo text.quod ex mala adminiſtratiõe frumẽti creſcit ca riſtia ex q̃ no.ibi bar.qð priores ꝛ recto res ciuitatũ qui habent arbitrium ſup abundantia p̄nt huius noie ponere or dinẽ qualiter ꝛ quo ordine in ciuitate ꝛ quantũ frumentũ poſſet vẽdi quolibet die vel mẽſe.facit.ff.de offici.p̄fec.vrb. l.j.§.cura carnis.ꝛ ad.l.iul.de ãno.l.in annonam.ꝛ pe rtotum quod not.

¶ Falcidia.

¶ De legato ad pias cãs falcidia non detrahit vbi detractiõe facta id qð ſu pereſt nõ ſufficiat ad implẽdã circa piũ actum teſtatoris volũtatem.ſing.eſt ca ſus in.l.decẽ.ff.de fideicom.lib.quẽ re putauit ſing.Lud.ro.in rep.aut.ſimili ter.C.ad.l.falci.in.iiij.col.

¶ Forum conſcientie.

¶ In foro anime quis tenetur ad emẽ dam damni qñ fuit in dolo vel lata cul pa que equiparat dolo.l.quod nerua. ff.depoſiti.ſec⁹ ſi fuit in leui vel leuiſſi ma culpa licet enim tunc poſſet agi ad emendam damni in foro contentioſo.l. aquil que tendit ad conſeruationeꝫ pa trimonũ vt in.l.j.l.aquil.ff.ad.l.aq̃l.ſe cus i foro anime quia imponeretur pe nitẽtia iuxta modũ culpe.ar.xv.q.j.ne briauerũt.ſing.eſt dictum Innocẽ.in.c. ſicut dignũ.circa finẽ de homi.quod di ctum reputauit ſingulare.do.Abbas in c.j.de conſti.in.c.quoniam cõtra.de ꝓ ba.ꝛ in.c.ſi greſſus.ꝺ iniurijs.ꝛ in.c.ſi. c.ti.ꝛ in.c.p̄ſbyterũ.ꝺ homici.ꝛ in.c.j.ꝺ cuſto.euca.ꝛ in.c.audiuimus.de ſimo.ꝛ in alijs pleriſq̃ꝫ locis quod dictuꝫ tene menti perpetuo licet do.me⁹ do.and.cõ ſiculus ſubtiliter ꝛ argumẽtatiue ꝛ per viuas rationes reprehẽdat dictũ Inn. in.c.raynoldus.de teſta.Inno.tamẽ cõ muniter omnes ſequũtur.

¶ Fornicatio.

¶ Propter ſimplicē fornicationē cleri-
cus hodie nō dʒ deponi due gl. ſunt ſin
gulares vna eſt in.c.maximian⁹.lxxxj.
di.alia ē i.c.lator.ij.q.vij. q̄s reputauit
ſingulares Jo.de imol.i.c. vt clericorū
mores.de vi.⁊ hone.cler i.ego adduco
aliā glo.in.c.p̄ſbyter.lxxxij.di.ꝑ quib⁹
gl.dico fore caſum.in.d.c.p̄ſbyter.⁊ de
materia.vide do.Ant.⁊ abb.⁊ do.meuʒ
in.c.at ſi clerici.de iudi.⁊ vide eūdē do.
Abb.⁊ etiā do.meū ⁊ Joan.de imo.poſt
alios.i.d.c.vt clericoꝝ.⁊ vide do.abb.i
c.ſicut.⁊ in.c.ſi aūt.de cohabi.clerico.⁊
mulie.et aliq̄d ꝑ eū i.c.fi.de pur.cano.
⁊ vide Pau.de eliaza.i cle.j.de offic.or.
et ibi alios poſt eū:et lʒ do.abb.i.d.c.at
ſi clerici.dicat qꝺ al's dubitauit ſup h̄
paſſu:ex quo iura vario modo diſponūt
ego dico qꝺ q̄ ad ſimplicē fornicationē
nō eſt heſitandum ꝑ.d.c.preſbyter.⁊ ꝑ
glo.preallegatas:et ꝑ tex.in.c.fraterni
tatis.xxxiiij.diſt.vbi dr ꝙ etas nr̄i tp̄is
quib⁹ nō ſolū merita:ſed etiā corpa de
fecerūt cenſuram antiquoꝝ canonū ma
nere nō patitur.et ꝑ iſta parte quā te-
neo:⁊ cōiter tenēt oēs licet aliter volue
rit Pau.de eliaza.⁊ ſequaces arguo ſic
vbi in aliquo caſu reperit̄ rigor ſcript⁹
⁊ equitas ſcripta:tūc equitas ſcripta p̄
fert̄ rigori ſcripto.ita legit̄ et no.ꝑ legi
ſtas.i.l.placuit.C.d̄ iud.et ꝑ canoniſtas
i.c.fi.de trāſactio.cū g̊ in caſu nr̄o ꝑ ca
nones apl'oꝝ repit̄ rigor ſcript⁹ qꝺ cle
ric⁹ ꝯſtitut⁹ in ſacris ꝑꝑ ſimplicē forni
cationē debeat deponi.vt i.c.p̄ſbyter.⁊
i.c.ſi quis ep̄s cū p'ib⁹ ſr'ib⁹.lxxxj.di.⁊
equitas ſcripta qꝺ nō debeat deponi vt
i.d.c.pbr̄.lxxxij.di.et.i.d.c.fr̄nitatis. et
rō aſſignat̄ ibi in tex.Itē et ſcꝺo nullū
crimē eſt depoſitiōe dignū:niſi repiat̄ i
iure expreſſuʒ:ita no.i.c.at ſi clerici.de
iud.et.xv.q.viij.in ſumma.cū ſi.lʒ detur
alia regula in ꝯriū.vt no.i.d.iurib⁹. itē
null⁹ dʒ deponi niſi ꝑ graui crimīe.vt i
c.tue.de penis.et bon⁹ tex.in.c.inuētū
xvj.q.vij.cū ſi.itē pena nō dʒ imponi a
iure niſi exprimat̄.gl.ſing.ſm do.abb.
i.c.fi.de iure patro.do.me⁹.allegat ſimi
lē.xv.q̄ōne.viij.in ſumma.optime facit
tex.in.l.et ſi quis.in ꝟ.cū in eum pena
ſtatuta nō ſit.ff.de religio.et ſump.fu-
ne.et faciat aut.de nō eligē.ſcꝺo nubē.
i ꝟ.nō eſt.l.tale quid dicēs.ſicut ergo i
caſu noſtro hodie nō deponatur ꝑ.d.c.
p̄ſbyter.et gl.preallaga.et cōem opinio
doctoꝝ:et iſtud non ſit graue crimen vt
no.i.d.c.clerici.§.de adulteriis.nec iſta
pena hodie imponit̄ a iure:ſʒ alia vt in
p̄allegatis iurib⁹:ſequit̄ ergo nō dʒ de-
poni do.me⁹.do.and.i.c.ſi clerici p̄alle
gato:dicit qꝺ cōis opi.eſt vera q̄r remo
ta cā remouet̄ effectus.c.cū ceſſante.de
app.l.adigere.§.q̄uis.ff.de iure patro-
na.cum ſi.ſed cauſa quare olim depone
bantur clerici cōiter tenentes ſimplicē
fornicationem erat qꝺ poterant ꝯhere
mr̄imoniū in minoribus cōſtituti:⁊ vti
illo in ſacris.c.cum olim.de cle.ꝯiug.c.
nicena.xxxj.di.⁊ idcirco ſi cōmittebant
ſimplicē fornicationē graui⁹ peccabant
⁊ ꝑ ꝯn̄s deponebant̄:cū ergo hodie non
pn̄t contrahere mr̄imoniū in minorib⁹
ꝯſtituti:nec vti eo exiſtētes i ſacris me-
rito dʒ ceſſare ille rigor:nā vt dicit ipſe
Joan.an.⁊ alij in.d.c.vt clericorū.dicūt
qꝺ magis punit̄ laic⁹ cōiugat⁹ ꝯmittēs
fornicationē ꝙ̄ cleric⁹ nō ꝯiugat⁹:⁊ di-
cit qꝺ iſta fuit rō:quare apl'i ꝯſtituerūt
clericos fornicatores deponi.Mihi vr̄
ꝙ iſta rō licet ſit colorata tamē forte nō
procedit q̄r nūꝙ̄ legi qꝺ fuerit ꝑmiſſuʒ
clericis occidētalibus ꝯtrahere mr̄imo
niū:⁊ vti eo:ſʒ tm̄ clericis grecis ⁊ oriē
talib⁹:⁊ ita ꝓcedūt iura allegata ꝑ do.
meū.vt.d.c.niceua.⁊ vt habet̄ in.c.cum
olim.⁊ vt not.in.d.c.de libellis.xx.diſt.
q̄r eccl'ia oriētalis noluit acceptare cō
tinentiam:vt ibi no.ſed nō fundamēta
lis eſt illa q̄ habet̄ in.d.c.fraternitatis.
nō obſtat.c.a multis.de eta.⁊ quali.vbi
clerici in ſacris ſi non caſte viuūt ſunt
excludendi ab eorū gradibus.⁊ r̄ndeo
tripl'r ad illū tex.q̄r papa ibi nō intēdit
approbare antiquos canones:ſʒ indu-
cit ad aliud propoſitū ad ꝓbandū quod
ſubdiaconat⁹ eſt ſacer ordo ſi recte pon
deretur ille tex.ſcꝺm illꝺ.c.eſt extractū
a.c.erubeſcant.xxxij.diſtin.quod.c. pro
cedit in fornicatiōe manifeſta ⁊ noto-
ria.⁊ per cōſequens qualificata nō ſim
plici inquantuʒ tex.dicit ibi de manife

icx131 icx13.

ftis aũt ⁊ cetera:tertio põt intelligi ille tex.in detinente cõcubinam:⁊ ſic ꝯcubinario lʒ aliter de hoc ſeruet vt habet in c.clericis.⁊ in.c.ſicut.⁊ in.c.ſi aũt.de cohabi.clerico.⁊ mulie.inq̃tuʒ tex.ibi dicit ſi mulierculas a ſe nõ abiecerit.c.ergo non ob.d.c.vt clericoꝝ.inq̃tũ do.abb. dicit ibi poſt alios:q2 ille tex.facit ꝯtra cõem opi.in q̃tuʒ gñaliter loquit:quia rñdeo q2 potius facit ꝓ qua ꝯtra.nã dicit ibi tex.q̃ laborat vitio incõtinentie dʒ puniri ꝑut magis ⁊ minus ſcdm canonicas ſanctiões ⁊c.tũc ſic.illud qd̃ refertur ad aliud dʒ intelligi ſcdʒ illd̃ ad qd̃ fit rõ ꝑ ea q̃ no.in auẽ.ſi q̃s i aliquo documẽto.C.de edẽ.⁊ in.c.j.de ꝓba.⁊ ꝑ id qd̃ voluit Bald.in auẽ.ſacramẽta puberũ.C.ſi aduerſus vendi.cũ ergo.d.c. vt clericoꝝ.referat ſe ad canones antiquos:⁊ in quibuſdã canonibus repit rigoꝛ.⁊ in quibuſdã equitas ergo poti⁹ debet referri ad canones cõtinẽtes eq̃tatem q̃ rigorem ꝑut dixi ſupꝛa.itẽ poſteriores derogant pꝛiori bus.l.nã ⁊ poſteriores.ff.de legi.c.j.de cõſti.li.vj.cũ ſi.cũ ergo canõ conciliariſde quo l.d.c. preſbyter.ſit poſterioꝛ cõtinẽs equitatẽ ergo pferet canonib⁹ pꝛiorib⁹ apꝛoꝝ cõtinẽtib⁹ rigorẽ.nõ ob.c.fraternitatis de fri.⁊ male.qd̃ allegat in argumẽtum cõtra hãc opi.q2 rñdeo q̃ arg.ceſſat qñ cõtrariũ reperitur in iure cautũ.vt no. in.c.publicato.de elec.⁊ i.c.cũ ap̃lica.d̃ his q̃ fi.a ma.pa.capituli.⁊ i.c.a nobis. de ſen.ex.⁊ i.l.j.ff.de offi.ei⁹ cui mãda. eſt iuriſdi.⁊ in.l.cõuẽticulã.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ in.l.ij.C.de ꝯdi.inſer.ſʒ i.d.c.pbr. ⁊ in.d.c.fraternitatis ꝯriuʒ repit:ergo ⁊ hec ⁊ alia motiua feci cuidã nobiliſſimo doctiſſimo ac amiciſſimo meo publice diſputanti bononie ⁊ ꝯriã partem tenenti dũ eſſeʒ ibidẽ ſcholaris i epis ⁊ ꝑlatis cõmittentibus ſimplicẽ fornicationẽ forte poſſet ꝓcedere opinio Pau. de elizo.⁊ ſequacium q̃ cuʒ ipſi ꝓꝓꝛie cõtrahant matrimoniũ cũ eccleſia:vt legit et not.in.c.ꝑ defectu.⁊ in.c.q2 pꝛopter.de elec.⁊ in ca.inter corpoꝛalia.de tranſla .ꝓla.⁊ in ca.requiſiti.de teſta. non dicitur cõmittere ſimplicẽ fornicationẽ ſed adulteriũ.⁊ ita ſentit do.abb. in.c.fi.de pur.ca.in clericis aũt iferioꝛibus ſecus cũ ꝓpꝛie nõ cõtrahent matrimoniũ cũ eccleſia vt notat i dictis iurib⁹:⁊ iſto mõ poſſunt reduci opi.ad cõcoꝛdiã:ſed id facit ꝯtingentia indiſtincte ſequerer cõem opinionẽ:⁊ iudicãdo et conſulendo nõ ob.gl.i.l.ij.C.de epiſ. ⁊ cle.q̃ dĩ qd̃ filij ſacerdotũ ſunt inceſtuoſi et ſic ſentit qd̃ cleric⁹ qñ fornicat non fornicat ſimpliciter:q2 reſpõdeo qd̃ illa gl.dãnatur cõiter per Cy.⁊ Bar.ibi ⁊ ꝑ Bal.in.l.ſi q̃s inceſtis.C.de inceſt.nup. lʒ in.d.l.ij.fuerit ſecutus eam vel aliter põt dici qd̃ illa glo.ꝓcedebat oliʒ ſʒ hodie nõ ꝑ.d.c.preſbyter.⁊.d.c.fraternitatis.xxxiij.diſt.et gl.pꝛeallegatis:vt intelligitur vbi fornicatur cũ aliqua filia ſpũali.c.ſi q̃s ſacerdos.xxx.q.j.ꝑ Bal. in.c.in pñtia.de ꝓba.vbi reprobauit illã gl.lʒ ibi nõ fuerit memoꝛ illius gl.cõclude ergo qd̃ illa gl.hodie nõ ꝓcedit ⁊ iſta videt mihi verioꝛ reſpõſio per iura pꝛeallegata.

¶Gabella.

¶Clerici vel alij puta ſcholares:⁊ alie perſone habẽtes immunitates a gabellis ⁊ datijs ſub eoꝝ pꝛetextu nõ debẽt alios excuſare.optime facit in arg.l.illud.C.de anno.⁊ tribu.li.x.hoc colligit ibi tu dic quod ſi fraus deteget bona illa publicant vt tenet idem Bart.in.l.j. C.de nauib⁹ nõ excuſan.lib.xj.vbi colligit argumentũ ex illo tex.immo dĩ eſſe caſum contra comitatenſes q̃ faciũt aliquem ciuem emere res pꝛo eis:vt ſub titulo ciuium non ſubſint onerib⁹ eis impoſitis:quia tales res ſunt publicande:⁊ ille qui committit iſtam fraudem videlicet ſi eſt ſcholaris ſeu ali⁹ amittit pꝛiuilegiũ.arg.l.qui ſub pꝛetextu.C. de ſac.ſan.eccle.

¶Gabella.

¶Aliqui reperiunt in itinere de quibus eſt ſuſpicio ne aliqui poꝛtent vltra deuẽtum.nam ſi non permittũt ſe ſcrutari poſſunt capi:⁊ detineri ꝑ cuſtodes ad hoc deputatos.⁊ ex ſola reſiſtentia debent acriter puniri.caſuʒ habes ⁊ ibi Bar.in.l.euictiões.C.de curſu publico ⁊ agna.lib.xij.quod no.quia ſepe cõtingit de facto.

¶ Gabella.

¶ Gabellarū portarū dederūt mihi licētiam exportandi res meas: vel meam arneſiam extra ciuitatem ⁊ diſtrictum. ſi tales res vel talis arnexia portantur ſeu portatur poſtmodū mulionem: licet mulio nō ſit deſcriptus in licētia: ſed ſolum ego licite poſſum portari ꝑ eū hoc voluit Bar. l. l. pāphilū. C. de curſu publi. ⁊ agnā. li. xij. quod not.

¶ Gabella.

¶ Si alicui eſt data licētia de extrahēdo certū frumētū vl' bladū extra comitatū: ꝙ hec licētia nō extēdit vltra nūerū ſeptē dierū: quorū quis duos hꝫ ad arripiendū iter: alios ꝟo. q̇nqꝫ ꝓ itinere ꝑficiēdo. tex. eſt in optimū argumētū ſcd̄m Bart. ibi. l. vnica. C. de tractato. ⁊ ſtatu. li. xij. qd̄ facit ꝓ licētijs q̄ dātur ꝑ gabellarios portarū de extrahēdo ſalmas frumēti ⁊ ſimiliū extra diſtrictū ſcd̄m Bar. ibi qd̄ no. tu vide Lud. ro. hoc volētē in repe. rubrice de ar. in. xix. co.

¶ Heres.

¶ Si princeps ꝯcedit alicui nobili pauperi aliquos redditus nō trāſit huiuſmodi beneficiū ad heredes: niſi in iſtrumento fiat mētio heredū tex. ⁊ ibi Jac. de belui. ⁊ and. de yſer. in. c. j. §. fi. in tit. quis dicit dux marchio. in vſi. feud. qd̄ dictum vt aureum memorie manda.

¶ Homicidium.

¶ Duo ſunt titij: vnus interfecit ſcium iudex per errorem decapitauit alterū: an verꝰ homicida ſit liberatus. Bal. in c. j. §. iniuria. de pace iura. firmā. in vſi. feu. determinat ꝙ nō. ⁊ alle. tex. no. i. l. q̇ ſeruū. ff. de interro. actio. vide ibi doc. tu adde Ang. ⁊ Joan. de imo. ⁊ ibi plene p moder. i. l. q̄tiens. i fi. ff. ſol. mat. ⁊ vide Bal. ⁊ ibi ſcribētes in. l. duobus. §. j. ff. de iureiur. vbi querūt an condēnatio vnius proſit vel noceat alteri.

¶ Habeatur.

¶ Licet verbum habeat denotet fictionem ⁊ nō veritatē: tñ ſi illa ꝟba in omnibus ⁊ per oīa precedant illud verbum habeatur denotat veritatē. tex. eſt ſingu. in. l. ij. §. furioſus. in ꝟbo in omnibꝰ et per oīa habeat. ff. de iure codicil. quē tex. reputauit ſing. ang. in. l. l negotijs. ff. de iudic. ita refert ⁊ ſequit do. meꝰ in repetitiōe rubrice. de fide inſtru. in. xvj. col. ⁊ adduco qd̄ voluit bal. in prima cōſtitu. ff. in fi. p̄n. vbi dicit ad hoc vt forēſis effectꝰ ciuis gaudeat priuilegio verorum ciuium cautela eſt vt apponant verba miſta. ſ. habeat ⁊ ſit. ⁊ ſic ſentit ꝙ ꝟbū habeo de ſe denotat fictionē: ⁊ allegat tex. peregrinum quem ſolꝰ ipſe ad hoc ponderat in. l. j. §. hec aūt ꝟba. ff. qd̄ quiſqꝫ iuris. refert ⁊ ſequit do. meus in repeti. rubrice. ⁊ in commēto. c. vnici. de lit. cōteſt. in fi. ꝟbis ⁊ moderni in. d. l. j. §. hec aūt verba. ⁊ vide Pet. de anch. in repeti. c. canonum ſtatuta de cōſtitu. in xiij. charta. vbi pulchre d̄ hoc. ⁊ vid̄ bal. in. l. oēs ppl'i. ff. de iuſti. ⁊ iur. ⁊ do. abb. in. c. tāta. q̇ fi. ſint legitimi. facit qd̄ ipſe no. poſt alios in. c. ex ꝑte. de ſpōſa. ⁊ do. Anto. in. c. nuper. de biga.

¶ Additio.

¶ Et vide pe. de anch. i. c. cū in eccleſia. de preben. lib. vj. vbi dicit aliud eſſe canonicū: ⁊ haberi loco canonici. l. aliud. ff. de verb. ſig. ⁊ ꝑ Bart. in. l. ſi maritꝰ. ff. de adul. ⁊ Bal. in dicta cōſtitu. ff. reſpōdet ad dictū Bar. in. l. ſi q̇s ꝓ emptore. ff. de vſuca. vbi dicit ꝙ illa ꝟba habeāt pro ciue faciūt verū ciuē: q² habita rōne ad originalem ciuitatē illa non dr̄ vera ſed ficta ciuitas. ⁊ ſic no. ꝙ ad hoc vt verbum habeat importet veritatē eſſet neceſſe apponere aliud verbū ꝑ qd̄ denotat veritatē ⁊ illū tex. d. l. ij. §. furioſꝰ fecit ſingularē idē ange. in ꝯſi. v. ꝓ illis verbis in oībus: ⁊ per oīa. ⁊ iſtud operatur geminatio verborū q̄ inducit efficaciorē effectū ꝑ id qd̄ voluit Bal. in aut. ſed cū teſtator. C. ad. l. fal. ⁊ in. l. neqꝫ natales. C. de ꝓba. ⁊ in. d. c. vnico. de lit. cōteſt. vbi ꝑ do. meū: ⁊ per eūdē in. c. eā te. de reſcrip. ⁊ per id qd̄ voluit do. Ant. in c. per venerabilē. qui fi. ſint legi. in rep. ⁊ ꝑ id qd̄ voluit Jo. de imo. cōſi. 155. ⁊ 138. ⁊ Ludo. ro. conſi. 53.

¶ Additio.

¶ Et vide Jo. de imo. l. c. ⁊ ſi xp̄s. de iureiu. vbi dixit ꝙ ſermo duplicatus cenſetur cum maiori. ⁊ matura deliberatione prolatus faciat glo. ſingu. in cle. fi. de appel. tex. ⁊ ibi Bart. in. l. cum ſimus. C.

de agrico.& ceſſ.lib.xi.Ange.in.l.vnica C.de plus petitionib⁹.Abb.in.c.cū di⸗lectus.in fine de ſucceſſ.ab in teſta.Itē ꝙ illa ṽba ſunt nimis generalia & mul tū pregnantia:& nihil excludentia.ar. ei⁹ quod not.in.l.baliſta. ff.ad trebel. & qd voluit do.car.in.c.ſi.de accu.& qd no.glo.in cle.j.de iud.in ṽ.quibuſcūqȝ. & quod not.in.l.ſi extraneus.ff.de iure dotiū.& in.l.cum pena.ff.de ar. & quod legitur et notatur in.l.de procon.ff.de publicia.cum ſi.

¶Heres.

¶Inſtitutus heres a debitore alicu⸗ius ſi repudiat ei⁹ hereditatē priuatur oibus bonis non ſolū hereditarijs:ſed quocunqȝ titulo ad eum deuolutis a te ſtatore.ſing.eſt caſus ſm Bar.ibi in.l. heredes. C.de oi agro deſerto. lib.xi. et ad dictā.l.iuxta fi.adde ſm do.Alex. de imo.ibi.l.ſi patroni.§.qui fideicō.ff. ad trebel.

¶Hoſpitale.

¶Multi nobiles ſunt q̄ habēt hoſpita talia priuata in palatijs:& domib⁹ ſuis illa talia hoſpitalia nō gaudēt priuile⸗gio hoſpitaliū:vt l.l.orphanotrophos. & ibi Bald.C.de epiſ.& cle.ſed pone qd ſunt talia legata talib⁹ priuatis hoſpi⸗talibus dicas ꝙ licet nō gaudeant pri⸗uilegio publici hoſpitalis:vt dictū eſt tñ de talibus relictis nō detrahet fal⸗cidia aut trebellianica:ita belliſſime cō ſuluit Pau.de caſt.cōſi.ccxcv.faciat qd voluit Ang.cōſil.cxiij.refert & ſequitur do.me⁹ do.And.in.c.raynaldus.de te⸗ſtamentis in.lxxvij.charta.

¶Heres.

¶Ego induxi teſtatorē vt inſtituat me & nō ſuos trāſuerſales mortuo teſtato⸗re dubiatur quid iuris de hereditate illius dic ꝙ ſi tranſuerſales ſunt in poſ ſeſſione ꝙ ipſi preferuntur & repellunt me dolo malo.ita pulchre dixit Bal.i.l. j.C.ſi quis aliquē teſta.prohibu.& alle. tex.quem dicit valde ſingularem in.l.j. ff.de doli except.refert et ſequitur do. meus in repetitione rubri.de cau.poſ⸗ſeſſio.& proprie.

¶Heres.

¶Licet nepos legitimus nat⁹ ex ſpu⸗rio poſſit inſtitui ab auo ſuo.gl.eſt ſin⸗gu.in auť.qui.mo.naturales effici.ſui. §.pe.colla.vij.quem reputauit ſingul. Bald.in.c.in preſentia. de proba.facit qd ipſe voluit in.l.fi.& ibi glo.C.de na⸗tu.libe.& glo.j.§.in nouiſſimo.in auť.de reſti.fideicom.colla. ix.nihilominus ſi eſt nat⁹ ex inceſtuoſo licet ſit legitim⁹ nullo mō poterit iſtitui heres ab auo. caſus eſt ſingu.in.l.ſi quis inceſti.C.de incep.nuptijs ſcdm Bal.in.d.c.in pre⸗ſentia.refert & ſequitur ibi do.meus ꝙ dicit eſſe mirabile.

¶Heres.

¶Heres nō faciēs id ad qd tenebatur defunctus excuſať ſi pbabiliter igno⸗rat.iſta eſt glo.valde ſingu.in.l.ij.C.de iure emphy.& ibi per Bart.Dy.in.c.ſi quis in ius alterius.de reg.iu.lib.vj.& in.l.in hac.§.filius.ff.de verb.obl.& do. me⁹ in repetitione.c.raynaldus.de te⸗ſta.in ioannina.circa ſi.

¶In integrum reſtitutio.

¶Reſtitutio in integrū in cauſa mři⸗moniali ſeu in cauſa fauorabili cōcedē da eſt maiori allegata iuſta cauſa:licet plene nō probetur illa cauſa:ſed ſemi⸗plene puta p iurm vel vnū teſtem.iſte eſt tex.vnicus & ſing.& alibi nō repert⁹ ſm domi.Cardi.& do.Abb.in.c.ex lite ris.de in integ.reſti.

¶In integrum reſtitutio.

¶Lȝ petať reſtitutio in integrū aduer⸗ſus ſniam principis ſpeciale eſt i eo vt interim ſnia mandeť executioni indi⸗ſtincte iſtud ſing.dicit Bal.in.l.ſi cā co⸗gnita.C.de tranſac.refert & ſimplr ſeq̄⸗tur Mar.de laude.in tract.ſuo.de prin⸗cipibus. tu adde caſum ſpālem etiam in.c.ſciſcitata.de in integ.reſti.

¶Ignorantia.

¶Statutū diſponēs ꝙ nō poſſit allega ri ignorantia validū eſt ita dixit Bald. in.l.diuus claudius.ff.ad.l.cor.de fal. quē tex.dicit eſſe meliorē ď iure & ſing. vbi dř ꝙ nō daľ venia his q̄ pretendūt ſe ignoraſſe veritatem edicti.& ſic nō lȝ dicere ignorās feci.idem voluit Bald. in.l.j.ff.de legi.& alleg.d.l.claudius.in princip.retuli mihi domi.meus in ru⸗brica de crimine fal.

¶Ingratitudo.

Ingratitudo excludit quē a ſucceſſione ab inteſtato.glo.eſt celebris in.c.fi. de poſthu.que mouet.per.l.liberi.C.de inoffi.teſt.Joan.de imo.ibi dicit illam gl.eſſe ſingularē ⁊ ſe neſcire alibi.deinde dicit forte eam falſam:q2.d.l.liberi. quam allegat glo.loquit de ingratitudine repellente quē a ſucceſſione ex teſtamento et non ab inteſtato.do.meus do.andr.in.d.c.fi.refert Nico.de neap. in.l.ſi ſpuriꝰ.ff.vnde cogna.tenet ꝙ ingratitudo repellit quē a ſucceſſione ab inteſtato ⁊ ibi Nic.de nea.refert Ja.de beluiſio allegare gl.ſing.ſm eū in aut. de nuptijs.§.ingratitudinē.ipſe allegat aliam.in aut.de nō eligen.ſecūdo nub. in.§.cū igit.faciat.l.iij.§.preterea.⁊.l. ex parte.ff.de adimen.lega.q̄ iura allegauit Jac.de belui.in.d.§.ingratitudinem.⁊ dixi ꝙ talis hereditas ꝑueniat ad fiſcum ⁊ allegat.l.is qui cōſequēter. §.j.ff.fami.herc.⁊ incōtrū Joan.de imo. damnauit gloſ.d.c.fi.ꝑ.l.fi.C.de reuo. dona.do.meus reprehēdit Jo.de imol. et dicit ꝙ nō bene arguit per motiua q̄ adducit.do.meus in dicto.c.fina.Item dicit dominꝰ meꝰ ꝙ.d.l.liberi.bene facit q2 licet loquat in ſucceſſione ex teſtamento idem erit cēſendum in ſucceſſione ab inteſtato:⁊ ideo diſpoſuit de teſtamento propter facti frequentiam arg. eius quod voluit glo.in.l.tale pactū.§. fina.ff.de pac.cum ſi.⁊ ad hoc adducit glo.quam ipſe dicit eſſe celebrem in.l. vnica.C.de his qui ante ap.tabu.vbi tex.loquit de ſucceſſione ex teſtamēto ⁊ gl.ibi dicit idem in ſucceſſione ab inteſtato ⁊ dicit ꝙ iſtud ſubtiliter voluit glo.in.d.c.fin. quod.d.l.liberi.haberet locum in ſucceſſione ab inteſtato.⁊ iſtane tradas obliuioni: vide text.iuncta gloſ.in aut.vt cum.de appel.§.aliud.in ver.quarum alique.

¶Iudex.

¶Iudex nō condēnans partem in expenſis tenetur reſarcire de ſuo quod intellige verum quando expenſe fuerunt petite per partez ⁊ ratio eſt quia iudex nō tenetur impertiri officium ſuum nō petitum ad vtilitatē priuatam.l.iiij.§. hoc autem iudicium.ff.de dāno infe.et ibi Barto.⁊ quod not.in.l.ſancimus.C. de iud.facit quod no.Inno.in.c.ad noſtrā.el.ij.de iureiur.iſtud dixit glo.vnica ⁊ ſingu.in capitu.fina.de reſcript. et facit hoc ad queſtionē ſtatuti diſponentis quod ſi iudex non finit queſtionē infra certum terminū debeat ſoluere certam penam quod iudex non incidat in penam ſi non fuerit petitum a partibꝰ vt decideretur infra certuz terminum. hoc tenuit domi.Ant.i.c.venerabilis. de iur.quem referunt et ſequuntur ibi docto.et dominus meus.domi.Abb. in dicto capitu.fina.vide eos ibi facit qđ in ſimili no.Barto.in.l.properandum. C.de iudi.

¶Iudicium.

¶Regula eſt vbi ceptum eſt iudicium ibi finiri debet.l.vbi ceptuz.ff.de iudi. facit capitu.propoſuiſti.de fo.compe.⁊ l.ſi quis poſtea.ff.de iudi.

¶Additio.

¶Et ideo licet legatus poſſit adiri ꝑ viam querele.vt in.c.j.de offic.leg.tñ ſi cauſa eſſet cepta coram ordinario loci nō poteſt adiri quia vbi ceptum eſt iudicium ⁊c.d.l.vbi ceptum.Abb.in.c.cū in eccleſia.de appel.ſ3 do tibi pulchras limitationes ad dictam.l.vbi ceptum.⁊ primo limita eam ſecundum do.Abb. in.c.poſtulaſti.de homi.vbi dixit per illum textum ex quo ibi ceptum fuit iudicium coram eccleſiaſtico et finitum coram laico ꝙ.d.l.vbi ceptum.habet locū quādo coram primo iudice controuerſia poteſt habere finem alias ſecus nā in caſu.d.c.poſtulaſti. contemnebatur excom.⁊ ſic nō poterat finiri iudicium per eccleſiaſticum iudicem ⁊ fuit recurſum ad ſecularem iudicem.Secundo limita regulam ſecundum Bal.in.l.imperialem.§.preterea.de ꝓhi.alie.feud. per Feder.vbi dixit ꝙ.d.l.vbi ceptum. nō habet locum vbi agitur de preiudicio alterius iuriſditionis nam ſi vaſallus litigat ſuper feu.et non recurrit ad dominum feudi ſed vadit ad aliū:tunc dominus feudi poteſt mādare ſub pena quod amplius non compareat corā eo.⁊ ſubdit quod Joā.mona.in.c.accu-

ſatus.de heret.lib.vj.dixit hoc. Tertio limita p id quod voluit Bal.in.l.ſepulchri.ff.de ſepul.vio. vbi q̃rit informata eſt inq̃ſitio contra aliquẽ in marchia ille abſentat ſe.⁊ vadit ad ducatũ.dux incipit inquirere ꝯ eũ ⁊ dicit ꝙ iudiciũ eſt ceptum ⁊ ſic non põt amplius inchoari.dicit ibi Bart.ꝙ regl'a.d.l.vbi ceptũ. non poteſt allegari per eum ⁊ dicit ſepenumero conſuluiſſe ſuper hoc. Quarto adduco illud quod dicunt doct.in.c. cuʒ plures.de offic.deleg.lib.vj.ꝙ.d.l. vbi ceptum.habet locum reſpectu perſone ⁊ non reſpectu loci:nã ſi cõmiſſa ſit cauſa mihi et incepi iudiciũ in iſto loco poſtea cõmittitur duobus aliis qui poterunt finire in loco vbi voluerunt ⁊ non ob.d.l.vbi ceptũ.q2 vt dixi habet locum reſpectu perſone ⁊ non reſpectu loci. Quinto adduco quod volunt doc. in.c.vt debitus.de app.vbi dicũt iudicium principale eſt inceptũ ab vno articulo ad aliquem iudicẽ poteſt ꝓſequi ⁊ decidi ille articulus corã eo ⁊ ſic non habet locũ.d.l.vbi ceptũ. Sexto adduco tibi Bald.in auf.ſed nouo iure.C.de ſer.fug.vbi dicit duo ſunt in ciuitate q̃ habent equalem iuriſditionẽ puta poteſtas ⁊ capitaneus inchoatur iudiciũ ab vno nũquid poſſit recurri ad alium quia locus eſt preuentioni dic aut opponitur ⁊ tunc põt.aut non opponitur ⁊ dicit ꝙ nõ poteſt.⁊ dicit fuiſſe ſing.dictum Inno.in.c.cum.m.de conſti.vide ibi do.meum do.abb. Septimo adduco do.Abb.in.c.ex tenore.de reſcri.vbi per illã glo.iuncto text.dicit ꝙ faciens citari aduerſariũ coram diuerſis iudicibus non debet regulariter perdere cauſam ſed ſatis eſt ꝙ reo excipiẽte condẽnetur in expenſis ſecundi iudicij et dicit ſic eſſe intelligendã.d.l.vbi ceptum. ⁊ dicit fallere fauore libertatis ꝙ actor tunc perdat cauſam.⁊ ſic intelligitur.l. ſ.C.de aſſer.tollen.ex quo nota ꝙ quando inceptum eſt iudicium vigore literarum que nulle erant coram delegato ſi deinde emanãt ſecunde litere ⁊ inchoatur idem iudicium coram iudice ſecundarum literarum non poteſt opponi.de l.vbi ceptum.ex quo primum iudicium erat nullũ.⁊ ſic.d.l.vbi ceptum.non habet locum vbi iudicium eſſet nullum

¶ Additio.

¶ Nec ſecũde litere debent facere mẽtionẽ de primis nullis. Abb.in.c.oblate.de app. Butri.⁊ Imol.in.c.tenor.de re iu. Adde Abb.in.c.cum.W.ferrari. de cõſti.vbi dicit ꝙ.d.l.vbi ceptum.habet locum quando excipit ſecus ſi non excipitur quia tunc valebit proceſſus factus ab vtroq;.vide plures limitationes per do.meum ⁊ do.Feli.de reſcrip. in.c.ex tenore.⁊ vide do.meum de hoc in.c.ex tenore.⁊ in.d.c.poſtulaſti.et adduco ego do.Abba.in.c.dilecti.de foro compe.vbi dixit quod data negligẽtia iudicis vel contumacia rei non obſtante diſpoſitione legis vbi ceptum poteſt adiri alius iudex ⁊ remittit ſe ad not.p Bar.in.l.q̃uis.ff.de dam.infec.et in.d. l.ſepulchri ⁊ ad tex.iũcta gl.⁊ quod voluit ibi Innocen.in.c.ex conqueſtione. de reſti.ſpoli.⁊ has vt celebres limitationes perpetuo memoratu dignas aureis literis ſcribe.

¶ Iudex.

¶ Si iudex impeditus multitudine cauſarum nõ potuit expedire eam currunt parti aduerſe tpa ⁊ terminus.ſing.⁊ elegãs gl.eſt.i.l.ſenatuſcõſulto.ff. de offi. p̃ſi.⁊ ibi Ang.facit etiã ſingularẽ ⁊ do.meus in.c.venerabilis.de iud.in.vj.col. ⁊ in.c.tũ ex literis.de in integ.reſti.⁊ p illã gl.dicit Bal.in ꝓemio.ff.ꝙ ſi iudex impeditus nõ potuit expedire cãm de die expediet de nocte.⁊ ſic limitat auf. de iud.§.ſedebũt.⁊ ꝑ illa gloſ.dico fore caſum ſm verã ⁊ cõmunẽ lecturã in.d. c.tũ ex lr̃is.vbi volunt doct.ꝙ quadriẽniũ nõ currit eccl'ie ſi impedita fuit ex facto iudicis vel aduerſarij et rõ reddi poteſt ꝙ mihi imputari nõ debet qđ p me non ſtat.l.ſi.C.de condi.indeb.c.anteriorũ.§.ad hec ſancimus.ij.q.vj.cũ ſi. ⁊ ſic ex quo per me non deficit mihi preiudicari non debet.vide glo.in cle.vna de in integ.reſti.facit in ar.l.fin.in fin. C.de adult.⁊.l.ſi cũ ipſe.ff.de excu.tut. iuncta.l.precedenti.⁊ quod ibi not.⁊ ex primo dicto infero qđ lʒ de iure ciuili inſtãtia duret triennio in cauſa ciuili:

vt in.l.pperādū.in.ſ.rñſo.C.de iudi.et not.in.d.c.cū venerabilis.vñ ſi inſtātia labit facto iudicis vel aduerſarij adeo φ nō ſteti p me q̄n expediret mihi nō imputabit p gloſ.d.l.ſenatuſcōſulto.et p not.in.d.c.cū venerabilis.qđ not.ad limitationē.d.l.pperādū.vide Bald.in d.l.ſi cū ipſe.ꝛ Ang.in auł.vt ſpō.largi. §.hi quoq3.vnde ſumit auł.item ſi ap pellatione.C.de tēp.appel.ꝛ ibi eſt glo. quaſi ſimilis.glo.d.l.ſenat⁹.ꝛ vide Bar to.ibi ꝛ vide Azo.in ſumma.de tēp.ap. ꝛ do.Anto.in.c.ex ratione.de app.ꝛ in c.penul.de iudi.ꝛ Cy.i.l.ſ.C.qui accu. nō poſ.in penult.ꝛ vlti.q.adde Bal.in d.l.ſi cum ipſe.vbi cōcludit qđ impedi to propter factū iudicis ſeu aduerſarij nō currit dilatio per p̄allegata iura.et diſtinguit de materia.vt plene not.in d.l.ſenatus.ꝛ in alijs pꝛeallegatis iuri bus ꝛ ſubdit not.in.l.cū ipſe.ſequendo Dy.ꝛ Cy.quod ſi ſtatutum ſit in ciuita te quod cauſa infra tres mēſes decida tur ꝛ aduerſarius cauſa teſtium pꝛodu cendorū exiſtentiū in longinquis parti bus petierit dilationem que vltra tres menſes extendatur nihilominus pote rit iudex teſtes examinatos ſuſcipere ꝛ de cauſa cognoſcere etiā poſt tres men ſes quod dicit eſſe not.dignum.

¶Iudex.

¶Aduerſarius meus in vna lite licite poteſt recuſari ſi contra me datur in iu dicē in alia cauſa ne dū ſi litigiū eſt ſu per re ꝓpꝛia:ſed etiam ſuper re eccleſie mirabilis ꝛ ſing.eſt glo.iuncta deciſio ne tex.in.c.cum ſuper abbatia.de offic. dele.de qua magnificit ibi do.Ant.do. Abb.et do.meus poſt eum ibi.ꝛ in.c.ſ. de iudicijs.ꝛ p do.meum in repe.c.te ſtimonium.in.iiij.col.

¶Integer.

¶Integer homo nō poteſt dici ille qui eſt emēdatus de crimine cum in cauſa criminali emendatus de crimine teſtis eſſe non poteſt in cauſa criminali ciuili ter mota.text.in.c. teſtimoniū.de teſti. ibi do.meus adducit tex.in.l.queſitū3. in ver.ſtatus.ff.de teſti.vbi teſtis ꝓdu ctus in cā criminali debet eſſet ſtatus integri ſed emēdatus non eſt ſtatus in tegri:vt dictū eſt ergo ꝛ adduco do.Ab ba.in.c.ſi.eo.tit.φ in eo actu in quo req̄ rit homo integer repellitur accuſat⁹ de crimine criminał̄r qui interim nō dicit homo integer.l.reu3 criminis.C.de ꝓ cur.l.ſi reus delat⁹.ff.de mune.ꝛ hono. l.qui de liberta.ff.qui ꝛ a qui.c.omnipo tens.de accu.ꝛ ibi do.Abb.dixit φ ſi qs ex foꝛma ſtatuti debet eſſe omni excе ptione maioꝛ nō poterit ille talis teſti ficari:qꝛ ex quo non eſt integer non di citur omni exceptione maioꝛ ꝛ adduco tibi tex.in.c.ſ.§.ſacramentū.in ver.alia de cauſa.iudicis arbitrio committēda. in titu.de conſue.recti feu.ꝛ ibi Bal.di cit φ infamis infamia que habet debi litare eius fidem non eſt integer teſtis ad deferendum iuramentum:vt not.ff. de ſena.l.caſſius.ꝛ.C.de ſum..tri.l.ſ.ꝛ vi de no.in.l.admonendi.ff.de iureiur.et ibi Ludo.ro.poſt alios et adduco tibi tex.iuncta theoꝛica Bart.in.c.ſ.℣.inte gre opinionis in titu.quot teſtes ſunt neceſ.ad pꝛobādum feudi ingratitudi nem vbi Bal.colligit de illo tex.φ infa mia facti repellit teſtes qui pꝛoducunt ad pꝛobandū ingratitudinem in̄ꝙtum tex.dicit integre opin.infamis autem non poteſt dici integre opi.vt.ff.de edē. l.ſi quis ex argentarijs.§.ſ.ꝛ illum tex. in.d.c.ſ.in verſic.integre allegauit pꝛo ſingu.Ludo .ro.in commento.d.l. ad monendi.tradens regulam valde ele gantem φ vbicunq3 ſtatutum requirit pꝛobationem per teſtes integre opi.re pelluntur infames infamia facti adeo φ non poterit deferri iuramentum.iu xta not.in.d.l.admonendi.ꝛ in.c.fin.de iureiu.ꝛ in.l.in bone fidei.C.eod.refert ꝛ ſequitur domi.meus.in.d.c.teſtimo nium.licet erroꝛe ſcriptoꝛu3 in repe.d. c.teſtimonium.per dominum meum re periatur allegatum.c.ſ.ꝛ ibi Bal.in ti. qui teſtes ſunt neceſ.ad pꝛobādū inue ſti.ſed Lud.ro.poterat allegare Bald. hoc dicentem in dicto.c.ſ.§.ſacramen tum.ꝛ vide tex.ſingularem iuncta glo. in.l.iiij.C.de epi.audi.vbi tex.requirit φ intentans actionem popularem de bet eſſe iteger.ꝛ gl.ibi dicit φ infamis non intentabit ꝛ illū tex.alleg.pꝛo ſin

gu.iuncta glo.do.meus in dicto.c.teſtimoniū.vbi infert q emendās de crimine non remanet integer ⁊ ſic nō poterit intētare actionem popularem. Ex iſtis habetis intellectum ad iura multa requirentia homines integre fame. vt dixit tex.i.l.j.§.fi.in ỽ.integre.fame.ff.de pe.⁊ ad iura dicentia debere eſſe itegre opi.l.teſtiū.C.de teſti.l.ſi quis ex ſigna toribus.ff.quemad.teſta.aperiantur.in autētica de heredi.⁊ fal.§.ſancimus.et not.pro ſtatutis.itē qui teſtes dicātur omni exceptione maiores:vide gl.in.c.j.de conſan.⁊ affin.que dicit q ille dicitur teſtis omni exceptione maior q̄ nulla exceptione repelli poteſt.⁊ illa gl.cōmuniter allegatur pro ſingu.⁊ qui dicātur teſtes idonei do tibi duas glo.vna eſt i.c.inde.d̄ teſti.alia eſt inſti.de inuti.ſtip.§.item verborū obligatio que dicūt illū teſtē dici idoneū qui nulla exceptione repelli poteſt quod no.pro ſtatutis ſepe requirētibus iſtas qualitates. ⁊ vide de teſtibꝰ omni exceptiōe maiori bus.quod voluit Bal.in.l.j.C.de ſum.tri.vbi dicit q infamis iſamia facti nō dicitur teſtis omni exceptione maior ⁊ idē voluit Ang.in.l.qui in iudicio.ff.de accu.ſubdens q ſi ex forma ſtatuti debeat credi denūtiatori vł actori dn̄i dati cum iuramento vnius ⁊ alteriꝰ q nō ſtabit iuramēto denuntiantis ſi eſt iſamis infamia facti.⁊ refert quod cū bis iſta q̄ſtio occurriſſet de facto ita fuit iudicatū ⁊ determinatū que ola ſing.not.

¶ Iudex.

¶ Iudex nō debet admittere aliquem ad probandum quod probatum non releuat ideo debet iudex ante omnia examinare capitula que pars intendit probare ⁊ ſic dubiū ſit debet iudex interloquendo proteſtari quod nō admittit illum ad probandum niſi de iure debeat admitti ⁊ hoc tēpore diſputatiōis examinabitur.iſta eſt gl.ſing.ſecōdū Bald. in.c.cum cōtingat de offi.dele.⁊ an hoc ſit indiſtincte verum.vide do.meuꝫ do. and.ibi quia Jo.an.aliter ſentit.⁊ vide quo ad principiū huius dicti do.Anto. in.c.j.vt lit.non conte.⁊ Fed.de ſe.cōſl. clvij.tex.⁊ do.abb.ibi poſt alios i.c.ad id quod.de ſpōſa.⁊ matrimo.

¶ Iuriſditio.

¶ Do tibi pulcras ⁊ ſolēnes limitationes ad.l.ſi quis ex alieno.ff.d̄ iud.et ad l.ij.ff.ſi quis in ius voca.non ierit.⁊ ad c.ſuper literis.de reſcrip.⁊ ad id quod not.in.c.ſi duobus.de app.cum ſi.⁊ primo adduco tibi celebrē theoricam Innocen.in.c.ceterum.de iur.vbi dixit q̄d dominus feudi non poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſditio cum negatur dn̄o ⁊ ſic diſpoſitio.d.l.ſi q̄s ex alieno.non habet locum in dn̄o feudi et eſt ratio ſm do.Abb.ibi quia nō cōtendit de nudo exercitio iuriſditionis immo de ꝓprietate ipſius iudicis quo caſu nō poteſt cognoſcere an ſua ſit iuriſditio.ad hoc allegat bonam glo.in.l.j.de iure.ff.ad municip.⁊.c.ad audientiam.de appel. quod no.Inno.in.c.venerabili.de cēſi. vide eundem do.Abba.⁊ dominū meū in.d.c.ſuper literis. Secūdo adduco tibi Inno.in.c.ex parte.de verb.ſig.vbi dicit quod tunc iudex cognoſcit an ſua ſit iuriſditio quando eſt diſceptatio iuriſditionis inter ipſas partes:ſecus ſi eſt inter ipſum iudicem ⁊ partē:q2 tunc iudex ipſe nō cognoſcit quo caſu nō habet locum diſpoſitio.d.l.ſi quis ex alieno.Bal.in.c.j.in ti.de inueſti.in matr. fac.⁊ Inno.in.c.cum contingat.de reſcrip. Tertio adduco tibi gloſſam in capitu.accuſatus.de hereti.lib.ſexto que dicit quod.d.l.ſi quis ex aliena habet locum et loquitur in iudice ordinario et quid dicēdum in iudice delegato.dic per doc.in dicto.c.accuſatꝰ.⁊ vide no. in dicto.c.ſuper literis. Quarto adduco tibi Inno.in.c.romana.de appella. lib.vj.vbi dixit quod.d.l.ſi quis ex aliena.habet locū quādo citatus eſt in territorio citantis alias ſecus:⁊ vide eūdem Innocen.in.c.dilecti.de foro com peten.et voluit glo.in.l.j.ff.ſi quis in ius voc.non ierit. Quinto not.vnū ad cautelam illius.l.quod appareat quis fruſtrator:quia traxit ad iudicem non ſuum quod poterit illemet iudex cōdēnare illum talem in expenſis.c.fi.de reſcri.⁊ q̄d no.in.c.certū.eo.ti.tene mēti.

¶ Additio.

¶ Adde ſexto bar. in c. ſtatutũ. ſup glo. in verbo copia. l. ſi. de reſcri. lib. vj. et ibi gemi. dicunt q̄ qñ iudex ſe facit partem aſſumẽdo vna cũ pte diſputationẽ q̄ ip ſe nõ põt pnũtiare an ſua ſit iuriſditio et dicũt gl. in v̄. copia. in fi. nõ eſſe alibi. et dicũ Inn. l. d. c. ex pte. el. j. de v̄b. ſig. ¶ Adde ſeptimo iudicẽ cognoſcere nõ poſſe an ſua ſit iuriſditio qñ notorie cõ ſtat ipm nõ eſſe iudicẽ ſm ab. poſt but. l. c. j. de accu. l v̄. ex gl. et l. c. veniẽs. l vl. no. ꝯ accu. et l gl. ſi. p do c. et pbat hec cõ cluſio l. c. ſi duob'. ꝯ ap. ¶ Limita. viij. iudicẽ nõ poſſe cogſcere an ſua ſit iuriſ ditio qñ fuit ab eo appallatũ: ita ſentit Jo. an. poſt glo. in d. c. ad audiẽtiã. et ibi abb. ¶ Limita nono vbi aliqđ cõmodũ ſaltẽ in cõſequẽtiã venit applicãdũ iu dici q2 tũc nõ põt cognoſcere an ſua ſit iuriſditio. Et inꝑtũ allegaui glo. l. l. de iure. in ver. pvincie. ff. ad munici. tẽpe ra eã vt ſm quãtitatẽ ſpoꝛtularũ et qua litatẽ pſone iudicet ſuſpect' vel nõ ſu ſpect' ſz ab. l. d. c. ad audientiã. l. ij. col. tẽpa ſcđo. c. gl. legis de iure eſſe verã ſi ſpoꝛtule ptineãt ad pſonã iudicis: ſec' ſi ad ſedẽ vel dignitatẽ ſm bal. ſinglr l c. ꝯquerẽte. in. ij. col. de reſti. ſpo.

¶ Iuramentum.

¶ Tpe pacis ẽ ſtatutũ iurare corã ptã te q̄ nemo poꝛtet arma deinde ſupuenit guerra vel partialitas in ciuitate an po teſtas poterit venire ꝯ tale ſtatutũ iura tũ et pmittere q̄ holes appoꝛtẽt arma: dic q̄ ſic. iſta fuit celebꝛis doctrina bal. in. l. j. C. q̄ admitti. et mouetur p tex. l. l. ſi holem. ff. mãda. quẽ tex. repuraui bal. ſing. ibi refert et ſequit do. me' l. d. c. j. ꝯ ſeruũs. et de illo tex. d. l. ſi holez. vide do. meũ do. and. in repe. rubꝛice q̄ admitti. vbi allegat doc. plurib' in locis magni faciẽtes illũ tex. et vide eũdẽ do. meuz in. c. ſi. de ꝯſuetu. et l. c. at ſi clerici. de iu. p illo tex. d. l. ſi holem.

¶ In ſimul fieri.

¶ Illa q̄ ſiũt ſucceſſiue et vnũ poſt aliđ imediate dicunt inſimul fieri. ita pbat in. l. ſi pñs. ff. de iniur. quẽ tex. ibi bart. inducit ad dicta teſtiũ deponẽtiũ ſe vi diſſe vn' poſt aliũ p foꝛmẽ. et alleg. cy. in. l. teſtiũ. C. de teſti. in. v. q. de q̄ habet in. l. antiq. ff. ſi ps here. pet. et qđ ibi no tat: et vide Bal. in rep. l. petẽs. C. de pa ctis. in pe. folio. et qđ idẽ voluit in. c. cũ dilect'. de cã poſ. et pp. et qđ no. p alios in. c. cũ tu. de teſti. et in. c. trãslato. de cõ ſti. et vide do. abb. l. c. j. de mutu. pe. vbi p illũ tex. iũcta glo. voluit hoc et ibi do. meũ do. and. et vide eundẽ do. meũ in. c. cũ dilect'. in. x. col. de oꝛ. cogni. et vtro bicꝫ allegat qđ voluit gl. in. l. l operis ff. loca. et qđ voluit ibi bart. et glo. in cle. de ap. vbi do. Ant. dicit eſſe notandã p cõcoꝛdia teſtium ſi dicãt teſtes q̄ tales poſſederũt ſimul talẽ rem et alij dicunt tpe quo vn' poſſedit alius non poſſedit nã certe poſſent ſaluari vt notet ſimul ta in actu poſſidẽdi nã ſimultas in tpe eodẽ mõ ſi teſtes aliq̄ dicunt q̄ tales ſi mul cõmiſerũt adulteriũ cũ tali vel tur bauerũt poſſeſſionem talis apparet q̄ inter actum vni' et alterius fuit diuerſi tas in tpe et etiã in loco ſoluant teſtes vt illud verbũ notet ſimultatem in actu non in pꝛedicamentis loci et tpis qđ eſt bene notãdum refert et ſequitur Jo. de imo. ibi et allegat gl. no. q̄ dicit idem de v̄bo pariter in. c. bone memoꝛie. de ele. in glo. fin. quã dicit eſſe notãdã et refert do. Anto. de facto allegaſſe illã gloſſ. ad ſaluandũ vnũ teſtẽ de facto tñ fuit mi triatus et erat de contrata ſancti Fri driani in floꝛentia vbi ſunt teſtes mul tum infamati ſm Joã. de imo. in. d. cle. ſ. ego allego ibi textũ. quez in locis vbi tangitur hoc nullus nec antiquus nec modern' allegat in. l. j. C. ſi vnus ex plu ribus app. quem ad hoc ponderat ibi Bald. tene menti. ¶ Additio.

¶ Dicit etiã aliquis ſimul ab olb' reci tari qñ recitat ab vno aliis pñtib' et mã dãtib'. tex. et ibi gemi. in. c. pe. de re iu. lib. vj. et q̄ dicant ſimul ſtare: vide Bar. in. l. ſi quis ita. in ſi. ff. de cõdi. et demõ. qđ ſi viuãt etiã dicunt ſimul ſtare ſi p aliquem non ſtat quin p eũ alatur. text. et ibi ab. c. tranſlato. de conſti.

¶ Infirmus.

¶ An qlibet infirmus debeat hre fru ctus pbende ſeu diſtributiones quoti dianas. nam de iure cõmuni infirm' de bet hre etiã illas diſtributiones quo

tidianas.vt in.c.j.de cle.nõ reſi.lib.vj. doc.⁊ do.abb.poſt eos in.c.ad audiẽtiã de cleri.nõ reſidentibus.dicunt ⁊ bene ꝙ nõ.ſed ille infirmus percipiet q̃ impeditur reſidere vel intereſſe in ratiõe infirmitatis:dũtaxat vnde ſi alias non reſidebat vel non erat ſolitus reſidere vel intereſſe diuinis licet tũc infirmaretur nõ habebit fructus in abſentia qꝛ infirmitas nõ preſtitit cauſam.ar.bonũ l.l.iiij.§.ſi ſic hos.ff.de ſta.libe.vbi famuli egri quos curamus nobis ſeruire intelligũtur facit.l.ſecũda.ff.ſi quis cau. ⁊ quod ibi no.⁊ quod in ſimili Inno.in.c. ex tranſmiſſa.de preſcrip.⁊ quod not. do.abb.poſt alios in.c.per tuas.de donatio.⁊ qđ notatur in.c.propter ſterilitatem.de loca.⁊ quod in ſimili habet in l.de eta.ff.ad treb.⁊ qđ no.Bart.in.l.j. ff.de bo.poſ.⁊ Bald.in.l.fi.C.de teſta.et ang.i.l.ſi vacãtia.C.de bo.vacã.li.x.et in auč.de nõ alie.§.qꝛ vero.ſali.in.l.cũ a matrib⁹.C.q̃ petãn.tut.gloſ.in.c.ſi vero.de iureiur.gloſ.in.c.ad ſupplicationem.de renun.⁊ ibi do.Ant.tex.in cap. cõis filius.xxiij.diſt.cum alijs concor.

Iudex.

Propter delictũ iudicis puniũt oẽs ciues iſtud pbat tex.mirabilis i.l.iudices.C.de nauicula.li.xj.quẽ text.iducit ibi Bar.ꝙ ppt negatã iuſtitiã a iudice vl rectore loci ꝯcedũt repreſalie ꝯ oẽs ciues ciuitatis qđ not.⁊ vide p eũ i tractatu ſuo de repſalijs ⁊ p canoniſtas in c.vnico.de iniurijs.li.vj.cum ſi.

Iuriſditio.

Nõ ſolũ põt q̃s delinquẽtes i ſuo territorio punire ſꝫ ẽt in mari adiacenti illi ciuitati vel puincie.caſus eſt pegrinus ⁊ celebris i.l.claſſem.l.vnica ẽ.C. de claſſi.li.xj.hoc no.ibi Bar.ego adduco tibi celebrẽ theoricã Ang.i.l.inſule. ff.de iud.vbi dixi qđ q̃dã pyrate inſulerũt i territorio piſano ⁊ reduxerũt ſe ad quãdã ptẽ iſule maris piſani q̃s galioti ceperũt illi opponebãt ꝙ nõ ceperũt eos i territorio piſano replicabãt ꝙ ceperũt eos i diſtrictu piſano ⁊ dicit ꝙ capti fuerunt decapitati in ciuitate piſana per caſum.d.l.claſſem.alias.l.j.C.đ claſſi.⁊ illud dictum refert ⁊ ſequitur do.me⁹ do.And.in.c.ꝫ de ferijs.⁊ i.c.ꝫ cãm.de proba.facit ꝙ no.do.de ſctõ gemi.in.c.vbi piculũ.§.porro.đ cle.li.vj. vbi tꝫ ⁊ vult aliud q̃ glo.ibi ſed cum dicta gl.tranſit Jo.imo.ibi ⁊ Bal.in rub. de rerũ diuiſio.in ver.ꝫ q̃ro an pyrate maris.⁊ vide qđ no.in cle.ne roma.eo. ti.⁊ qđ no.bal.in.d.c.ꝫ cãm.⁊ in.c.accedẽs.el.ij.vt li.nõ ꝯt.⁊ in.l.fi.C.de teſta. ⁊ in.d.rub.ff.de re.diui.⁊ in.l.ij.C.quẽad.teſta.aperiã.⁊ in.c.ex lrĩs.de pba.⁊ in.l.ſi teſtm̃.⁊ ibi p mo.C.de inſt.⁊ ſub. ſub cõdi.factis.⁊ vide ang.đ bald.in.d. l.vnica i addi.vbi dicit ꝙ ar.eſt ꝙ ſi aliquis deliquit i mari ad illũ ſpectat punitio qui eſt iudex territorij ppinquioris illi loco vbi maleficiũ eſt ꝯmiſſuꝫ.p quo ẽ caſus ſm eũ.i.l.ij.C.de naufra.li. xj.facit ſm eũdem.l.quoties.⁊.l.de ſubmerſis.C.eo.ti.vide ẽt qđ no.i.l.pupillus.§.territoriũ.ff.de ver.ſig.⁊ inſtit.de actio.in.§.rurſus.⁊ ibi glo.⁊ qđ no.do.meus in.d.c.licet.de ferijs.⁊ i.d.c.licet cãm.de pba.vbi đ territorio ⁊ diſtrictu vide euꝫ oio vbi plene de hoc ⁊ aliquid per eum in rubrica de foro competẽti.

Inuentarium.

Aliquis litigat cũ tutore vel curatore adulti an debeat habere copiã inuẽtarij.Bar.in.l.j.ff.de cura.bo.dãdo.refert ſe al's dixiſſe ꝙ ſic:⁊ puta in hoc directe verũ qꝛ al's cõditio eius q̃ litigaret cũ tutore vel curatore eſſet deterior qđ eſſe nõ dꝫ.l.ij.§.defendit.ff.ex quib⁹ cauſ.in poſ.eat.nã cũ tutor nihil poſſet agere inuẽtario nõ ꝯfecto.vt.l.fi.C.ar. tute.ſemper poſſet dicere nõ valet iudiciũ quia nõ eſt factũ inuẽtariũ ⁊ ille nõ poſſet pbare eſſe factũ:⁊ ideo ſua intereſſe vr̃ habere copiã inuentarij ſicut tutele ⁊ pcur.quare ꝯcludit ꝙ dꝫ dari copia inuẽtarij ſine reb⁹ hoc mõ dicet notarius hec eſt copia cuiuſdã inuẽtarij pducti per talẽ tutorem corã tali iudice ex cuius mandato data eſt copia aduerſario ſine reb⁹ cuius tenor ⁊c.p hoc eſt cõſuluꝫ parti qꝛ põt probare eſſe factum inuentariũ itẽ per hoc eſt cõſultũ minori cui⁹ intereſt ne oẽs ſciãt quod intelligit.vt in.l.vlt.C.đ ali.pupil.preſtã.⁊.l.ij.quãdo ⁊ qui.quarta pars debe

tur cū igit̄ hoc ſufficiat agēti cū tutore illud ſibi tm̄ tradat̄ ⁊ nō plꝰ:vt.l.argentariꝰ.§.edi.ff.de edē.quod not.qꝛ bona ⁊ optima practica eſt.

Inſtrumentum.

An inſtrm̄ i quo mortuo pr̄e dr̄ filiꝰ talis cū ille nō ſit in rerū natura reddat̄ vitioſum:⁊ vr̄ prima facie dicēdū ꝙ ſic qꝛ ꝑ mortem filiatio extinguit̄ ⁊ patre mortuo nō dr̄ filiꝰ:nā mors oīa ſoluit.i aut.de nup.§.deinceps.colla.iiij.tm̄ cōtrariū eſt veriꝰ ⁊ dꝫ fieri ſupplectio filius ſemproniij.ſ.quondā vel olim glo. habes in.l.ciꝰ qui in ꝓuincia.ff.ſi cer.pet.hoc voluit ibi Bar.⁊ vide ibi dn̄m alex.de ſmo.faciat.l.inſulaꝫ.ad fi.ff.de acq.re.do.⁊ hoc voluit ibi Bar.faciat.l.diuoꝛ.in pn̄.ff.de nego .geſt.ſed domi.meus do.And.monarcha legū et canonū pater pro illis glo.⁊ doctrina Bart.dicit eſſe caſum nouiſſime ab eo cōſideratū.in.c.raynaldus pepōnis filius.de teſta.vbi pepo ille erat mortuꝰ vt appa ret in verſi.pepone mortuo:⁊ nihilominus dr̄ ibi raynaldꝰ peponis filiꝰ.vide eum in.d.c.raynaldus.in repeti.in.iij.co.⁊ tene mēti illum tex.ad hoc qꝛ optime ꝓbat doctrinā glo.⁊ Barto.tu vide Spec.hoc tenentē in tit.de inſtrumēto.edi.§.reſtat.ad fi.queꝫ refert ⁊ ſequitur Jo.an.in.c.cū cōtra.de pig.⁊ ibi hoc voluit do.ab.⁊ do.meus.facit quod voluit Inno.in.c.fraternitatis.de hereticis.⁊ quod no.do.meus in.c.ex parte.b.de foro cōpe.cum ſimilibus.

Integre.

Ubi aliq̄d dꝫ ſolui integre ſolutio dꝫ fieri ſine aliqua deductione ac diminutiōe:adeo ꝙ ſi decē ſint ſoluēda nō fiet diminutio gl.eſt ſing.i.l.decē.ff.de fide inſ.liberto quā reputauit ſing.Bald.in l.precibꝰ.C.de impu.⁊ aliis ſubſti.⁊ in aut.ſed cū teſtatoꝛ.C.ad.l.fal.⁊ do.meꝰ in repe.c.raynaldꝰ.de teſta.in Joannina.xxij.charta.ſed quid iuris qn̄ teſtatoꝛ vult integra legata ſolui:vide ibi.d.meū poſt alios vbi melius ꝙ̄ alius doctoꝛ latiſſime diſcutit iſtum paſſum an eo caſu debeat detrahi falcidia an teſtatoꝛ videat̄ prohibuiſſe.vide ibi per euꝫ doct.in.d.aut.ſed cū teſtatoꝛ.⁊ Ang.in aut.de here.⁊ falc.§.ſi vero expreſſim.⁊ i aliis locis ꝑ eū alios de q̇bꝰ vide per do.meū in loco ꝓalle.⁊ dictā gl.d.l.decē probat̄ in.c.tua nobis.⁊ in.c.in aliq̄bꝰ.⁊ in.c.ꝯmiſſum.⁊ in.c.peruenit.de decī.vbi dr̄ ꝙ decime debent ſolui integre ⁊ exponūt iura.⁊ gl.illud ꝟbū.i.nō deductis expēſis ⁊ hoc tenuit do.car.in.c.paſtoralis.co.ti.ꝑ q̄ iura alias do.meꝰ in facti ꝯtingētia dū ferrarie legeret cōſuluit dū per papā Nicolaū quintū mādabātur ꝑ vniuerſuꝫ orbē exactores vt exigerent decimā papaleꝫ ⁊ qđ integre ſolueret̄ prout ipſe refert ꝓallegato loco ⁊ in cathedra viua voce ſepius retulit ex quo īfert ꝙ ſi q̇s itegre dꝫ ſoluere fructꝰ alicuiꝰ fundi qđ tales fructꝰ debent̄ ſine deductiōe expēſarū ⁊ adduco qđ voluit Bal.in.c.ꝯq̄rente.de reſtitu.ſpo.vnde per illū tex.in ꝟ.integre.dicit ꝙ qn̄ fit reſtitutio beneficij dꝫ fieri vſq̧ ad vnū quadrantē:ſed ꝓ certo ille text.nō vtit̄ illo ꝟbo integre:ſꝫ dicit cū redditibꝰ ide ꝑceptꝫ reſtituas:ita dicit dn̄s meꝰ ⁊ bene in prealle.loco adducit tn̄ ꝓ eo tex.in.c.grauis.in ver.cū itegritate.de reſti.ſpo.⁊ Joā.and.in.c. fi.de voto.vbi dixit ꝙ prelatꝰ qui colligit fructꝰ dꝫ ſoluere vigeſimā:vt ibi habet̄ nō deductis expēſis qꝛ illam integre debet ſoluere vt in decima q̄ deberet̄ deo:vt in c.cū holes.de deci.vide tex.in extrauaganti ſuſpecti in ver.integraliter: vide tex.iuncta gl.ſua in cle.dudum.§.hmōi in ver.portio integre debeat̄.de ſepult.facit tex.in.c.cum liberū.⁊ in.c.fi.de ſepul.⁊ de verbo plenarie:vide tex.iūcta glo.in cle.j.de re iud.⁊ ibi plene videas dn̄m meum.

Judex.

Ubicunq̧ apparet male eſſe actū ex vna cauſa ⁊ hoc apparet ex actꝫ ⁊ ex eiſdē apparet ꝙ ex alia cā bene potuiſſet agi nō pōt iudex cōdēnare ex illa apta cā ſed dꝫ abſoluere reū ⁊ nihilominus ip̄e iudex in ſnia ſua dꝫ reſeruare parti ius agēdi cōpetēs ſibi ex alia cā.tex.eſt ſing.valde in.l.beblius marilius.ff.de pactis dot.de quo facit feſtuꝫ bal.ibi.⁊ in aut.ſed ⁊ ſi quis.C.de ſecund.nupt.l.j.C.de epi.aud.⁊ i peculio ſuo ꝙ fecit

ſ.Inn.in lr̃a A.in ỽ.actio refert ꝛ ſeq̃t do.me⁹.do.and.in repe.c.raynaldus.de teſta.i.lxxv.charta.ꝛ vide eũdẽ in.c.exa minata.de iud.in.vij.col.ꝛ illum tex.ad hoc ꝓpoſitum allegauit Ang.in.l.clau dius.ff.q̇ po.in pig.habe.referens doc. ſuũ bal.ſolere illũ tex.ad hoc ꝓpoſitũ al legare.vide Bal.in.l.fi.ff.de here.inſti. vbi allegat illũ tex.ꝛ vid.d.meũ i ꝑalle gatis locis vbi allegat plres tex.proban tes doctrinã.d.l.bebli⁹.q̇ faciũt ad hoc.

¶ Licentia.

¶ Quid de licẽtia vide notata in.l.ſi q̇s mihi bona.§.q̇ iuſſu.ff.ꝺ acq̇.here.ꝛ i.l. fi.§.lnia.C.de bo.q̇ lib.ꝛ qꝺ voluit Joan. an.in.c.ſi abbatẽ.de elec.li.vj.quem re fert bal.in.d.§.lnia.ꝛ Lud.ro.in.l.ij.ſo. ma.ꝛ lap⁹ ab allegatio.lxxxviij.ꝛ dñic⁹ in.d.c.ſi abbatẽ.ꝛ ꝯcludũt oẽs ꝛ preſer tim Bal.in.d.§.lnia.qꝺ vbi in actu re quirit̃ licẽtia req̃rit̃ expreſſa ꝛ nõ tacita ꝯtrium vr̃ velle Jo.an.in regula q̇ tacet de reg.iur.li.vj.quã refert ꝛ ſequit̃ do. ab.in.c.nonne.de ꝑſum.ꝛ in.c.cũ dile ctus.de cõſue.ꝛ ibi plene ꝑ do.meũ.ꝛ cõ trariũ vr̃ velle bal.i.l.ſi fili⁹.C.de peti. here.vbi dixit ſtatuto cauetur ꝙ fili⁹ nõ poſſit vendere ſine cõſenſu ꝛ licẽtia ſui patris filius vendit ſine licẽtia emptor poſſedit decẽ annis patre ſciente ꝛ non ꝯtradicẽte dixit ꝙ tʒ vẽditio.itẽ vr̃ text. in.l.cũ pater.§.libertis.ff.ꝺ leg.ij.vbi ꝓ bat̃ ꝙ ſi quis nõ põt vẽdere ſine licẽtia alicui⁹ ꝙ ſi vẽdat eo ſciẽte ꝛ nõ ꝯtradicẽ te valet vẽditio vide oĩno ꝓ ſolutione ꝯ riorũ do.meũ in.d.c.cũ dilectus.tene tñ in practica theoricã Jo.an.in.d.c.ſi ab batẽ.ꝙ requirat̃ exꝑſſa q̃ cõiter tenet̃:et vide etiã de ỽbo licẽtia.do.abb.in.c.cũ ad monaſteriũ.ad fi.de ſta.mo.Bart.in l.alio.ff.de ali.ꝛ ciba.lega.ꝛ in extrauaganti ad reprimendam.

¶ Additio.

¶ Addꝺ qꝺ volũt doc.i.c.cũ nũti⁹.ꝺ teſt. ꝛ i.c.j.ꝺ iur.cal.ꝛ vide gl.iũcta doctrina doc.in cle.vnica.in ỽ.aũ oĩs.de ſe.ꝯpe.

¶ Lex.

¶ De natura legis eſt dare formam fu turis ꝛ nõ ꝑteritis.c.ij.ꝛ fi.de ꝯſtitu.l.le ges.C.de legi.tñ ſi actus eſt in parte ge ſtus ꝛ in parte gerendus ſi noua ꝯſtitu tio ſuperueniat non habebit locũ in il la parte gerenda que eſt connexa parti geſte ꝛ de hoc qñ pars gerẽda redderet̃ inutilis ſine ꝑte geſta gl.habes ſin. ſm oẽs ꝛ ibi do.cardi.i cle.vnica in ver bo deputatis.circa fi.de teſta.de qua fe cit feſtũ do.me⁹ in repe.rubrice de cau ſa poſ.ꝛ ꝓpric.in aut.circa finẽ.ꝛ ſubdit ꝙ licet q̇s poſſit renũtiare ſeu ꝑiudica re alicui in querẽdis vt in.l.qui autem. ff.que in frau.cre.ꝛ i.l.ſi ſpõſus.§.ſi ma ritus heres.ff.de dona.inter vi.ꝛ vxo.ꝛ ꝑ id qꝺ voluit Inno.in.c.admonet ak̃s in.c.qꝺ in dubijs.de renũ.ꝛ Federic⁹ de ſenis ꝯſi.ix.ꝛ Bal.in aut.ſi qua mulier. C.de ſac.ſan.eccl.ꝛ in.l.pupillo.C.de re pu.heredi.cũ cõcor.tamẽ dicit hoc eſſe verũ niſi querẽdũ eſſet ꝯnexũ q̃ſito per id qꝺ voluit glo.in.d.cle.vnica in ar.tñ ꝛ adduco qꝺ ſin.voluit Ang.de peruſio in.l.iul.ff.qui ſatiſdare cog.ꝑ illum tex. ſm vnã lecturam.vbi dicit ſe alibi non legiſſe qꝺ ſi poſtꝙ̃ cepiſti agere nomine meo cõſtitui te ꝓcuratorẽ meum video ratificaſſe oĩa geſta ꝑ te.et ſic in caſu il lius.l.nõ vr̃ fuiſſe mutata ꝯditio ꝓcura toris qñ mandatũ ſuꝑueniẽs trahitur retro ad principiũ.ꝛ ſic videt̃ ſemper ha buiſſe mandatũ vt dicit glo.in.d.l.iulia nus.vide qꝺ voluit Joan.and.in addi. ſpec.in titu.de ꝓcur.§.j.ſuꝑ ỽbo.ſed q̇d ſi procuratoriũ vbi limitat hec niſi ego conſtituens te procuratorẽ ignoraſſem geſta per te ante mandatũ qꝛ nõ videor ratificaſſe ea q̃ ignorabã.ar.l.q̇ cũ tuto rib⁹.§.fi.ff.de trãſactio.ꝛ.l.ſi quis ita.§. pe.ff.de teſt.tu vide qꝺ volunt do.de ro ta concluſione.ccccxliij.inci.itẽ fuit du bitatum vtrũ procurator ꝛc.ꝛ quod vo luit do.an.i.c.ex parte decani.de reſcri. ꝛ vide modernos in.d.l.iulian⁹.in pri mo.no.ꝛ do.meum.in.d.cle.vnica.

¶ Libellus.

¶ Libell⁹ ſeu petitio hʒ ſe vt ſubiectũ ſentẽtia vero predicatũ ꝛ per ꝯñs talia ſunt ſubiecta qualia ꝑmittunt ꝑdicata ſing.eſt gl.in.c.dudũ.in fi.de deci.quaʒ dicit ibi do.ab.ſe ſolitũ pro ſin.quotidie allegaſſe.ſed ego ꝑllego ſimilem glo.in c.inter dilectos.de fide inſtru.ſuꝑ ỽbo nequiuiſſent.quã gl.ibi do.ab.nõ ꝑõde

rauit.ſʒ vñ allegauit eã in.c.cũ dilect⁹.ð
ſucceſ.ab inteſtato.ex quo ſeq̃t vulgata
regula qð ſnia dʒ eẽ ꝯformis libello.c.
q̃lr ⁊ qñ el.ij.de accuſ.c.lʒ heli.de ſimo.
l.vt fund⁹.ff.cõi diuidũdo.cũ ſi.⁊ limita
eam.vt in dictis iuribus notatur.

¶Legitima.

¶An filius poſſit petere legitimã ſi pr̃
ingrediat̃ mõaſteriũ ſeu religionẽ ⁊ vr̃
qð ſic tex.habes ſing.⁊ alibi nõ repertũ
i.c.cũ ſim⁹.de regula.quẽ tex.ad hoc re
putauit ſing.Bald.in aut.ſi qua mulier.
C.de ſac.ſan.ecc.⁊ dicit ꝙ de eq̃tate ca-
nonica põt filius petere legitimã ꝑ tex.
d.c.cũ ſim⁹.ſed de iure ciuili nõ ita ꝓce
dit dcm̃.bar.in.d.aut.ſi qua mulier.vbi
tenuit qð hoc caſu fili⁹ nõ põt petere le
gitimã quinimo plus ſentit in aut.idẽ
de bo.q̃ lib.vbi dixit qð cũ hoc caſu ſol
uat̃ patria ptãs vt voluit gl.in.c.j.xx.q.
ij.⁊ in.l.ſi ex cã.§.ait pa.⁊ ibi Bart.ff.de
mino.⁊ do.Ab.i.c.in pñtia.de ꝓbat.poſt
alios.⁊ no.l.c.indecorũ.de eta.et quali.
⁊ Fede.de ſe.ꝯſ.xxxiij.do.ab.in.c.cõſti
tutus.de in inte.reſt.⁊ in.d.c.cũ ſimus.
ex fcõ pr̃is remanet medietas vſuſfru-
ct⁹ bonoꝝ aduẽtitiorũ apud patrẽ vt in
l.cũ opʒ.in.c.cũ autẽ.C.de bo.q̃ lib.idẽ
bar.⁊ alij excepto bal.l.l.ſi cũ dotẽ.ff.ſo.
ma.ſummãt qð nõ debet̃ lʒ glo.in aut.ſi
q̃ mulier.preallegata.titubet non obſtat
ſm eos tex.i.d.c.cũ ſim⁹.qꝛ ſm aliquos
nõ ꝓbat nec qð ltia debeat̃ patre natu-
raliter viuẽte ſi ingreſſ⁹ eſt religionẽ im
mo in ꝯ̃riũ eſt ſm eos tex.in.d.aut.ſi q̃
mulier.facit ꝓ eis ſm moder.i.d.l.ſi cũ
dotẽ.qꝛ regulã habem⁹ qð ltia nõ debet̃
patre viuẽte.l.j.§.impuberi.ff.de colla
tio.bono.ſed Bal.i repetitiõe.c.ſi pr̃.de
teſta.li.vj.refert aliquos tenere qð ſta-
tim poſt ingreſſum põt legitima peti ali
quos ꝟo refert dicere qð nõ poſſit peti
ltia ſed alimenta ſic.tertio refert quod
demũ petit̃ ltia poſt mortẽ naturalẽ pa-
tris ⁊ hãc dicit eſſe veritatẽ ꝑ tex.in.§.ſi
qua mulier.i aut.de nuptĳs.⁊ tex.in.l.
ſtati⁹.§.cornelio.ff.de iure fiſ.⁊ ꝑ hoc di
cit facere.l.vxorẽ.C.de do.inter vi.⁊ vx.
⁊.d.c.cũ ſcimus.do.ab.in.d.c.cũ ſcim⁹.
dicit ſe dubitare ⁊ qð libẽter videret cõ
pilat ionem decretalium antiquaʒ quia
forte hãc.q.explicaret ⁊ dicit qð canoni-
ſte cõmuniter tenẽt qð debet̃ legitima
hoc caſu.ſed ipſe dicit aduertẽdũ qꝛ vi-
det̃ tex.in ꝯ̃riuʒ in.d.aut.ſi qua mulier.
canonizata.xix.q.vlt.ſi qua mulier.vbi
ſm eũ vr̃ dicere qð ſi pater hñs liberos
intrauit monaſteriũ teſtamento nõ ꝯdi
to põt poſtea iter liberos ſuos bona di-
uidere cõnumerãdo monaſteria in nũe
ro filioꝝ ⁊ ſi pri⁹ deceſſerit ꝙ̃ diſpoſue-
rit liberi capiũt legitimam iure nature
reliq̃s bonis ꝑmanẽtib⁹ apud monaſte
riũ ⁊ ſic apte infert ſm eũ ille tex.qð fi-
li⁹ dʒ capere ex libera diſpõne pr̃n avel
expectare mortẽ naturalẽ pr̃is ⁊ ad idẽ
facit ſʒ eũ qꝛ legitima nõ debet̃ filio ni
ſi poſt mortẽ naturalẽ pr̃is vt dictuʒ eſt
ꝑ.l.j.§.ipuberi.ff.ð colla.bono.deide di
cit qð tex.d.c.cũ ſim⁹.facit ꝓ ꝓlo itelle
ctu vbi recitat̃ nomẽ pr̃is ⁊ nõ ðꝛ quon
dã quod ꝟbũ ſolet cõiter apponi qñ fit
mẽtio de mortuo vt loquit̃ ⁊ notat̃.in.c.
cũ ꝯ̃.de pigno.⁊.c.ex ꝑte.b.de foro ꝯpe.
cũ ſi.deinde dicit qð i ꝯ̃riũ facit finis li
tere.d.c.cũ ſim⁹.in ꝟbo.ibi ex ſucceſſio
ne.nã ꝟbũ ſucceſſiuo adaptat̃ ꝓprie ad
defectũ ⁊ ſic pr̃ erat ibi defunct⁹.itẽ ſm
eũ nõ debem⁹ deuiare a diſpoſitione.d.
aut.⁊ regularũ iuris ciuilis in incõmo
dũ monaſterij cũ ſepe fiat impropriatio
vt faueat̃ monaſterio vt i.d.c.i pñtia.⁊ i
aut.niſi rogati.C.ad treb.Jtẽ tenẽdo il-
lã opinionẽ bal.ſm eũ oporteret repro-
bare ſeu tollere aliã opinionẽ Bar.i.d.
aut.idẽ.nã ſi pr̃ reputaret̃ mortu⁹ reſpe
ctu legitĩe q̇ eſt i bonʒ ſuʒ forte deberet
reputari mortu⁹ reſpectu aduẽticiorum
bonoꝝ quorũ dñiũ eſt apð filiũ vñ vt di
xi do.Ab.ſatis dubitat de hoc.q.vr̃ ſibi
ꝑma frõte ꝙ lr̃a.d.c.cũ ſcim⁹.iuuat pa-
trẽ fuiſſe viuũ ⁊ ſatis equũ eſt hoc tene
re i fauorẽ filij vt habeat expoſtulare ali
mẽta a mõaſterio ſʒ ꝯ̃riũ dctm̃ vr̃ ſibi ve
ri⁹ de ſubtilitate iuris ꝑ ſupradicta ⁊ qꝛ
tex.d.c.cũ ſimus.nõ ponit ius de nouo
cũ rñdeat ad ꝯſultationẽ vt no.gl.in.c.
ꝯſultationi.de tẽp.ordi.⁊ in.c.ex tua.de
filĳs ꝑ̃ſbyterorũ.ergo non deberet rece
di a diſpoſitiõe iuris ciuilis i dãnũ mo
naſterij cũ nõ habeat ſm eum ius cano
nicũ expreſſum in cõtrarium vidẽda ta

men eſſent ſm eum integra.d.c.cũ ſim⁹.
ꝛ ita ibi reſidet.ſed idẽ do.ab.i.c.raynu-
tius.de teſta.ad fi.tȝ ꝑ glo.d.c.raynuti⁹.
qđ filius in vita pr̄is nõ poſſit petere li
[...]entiã nec ẽt pr̄e ingrediẽte religionẽ ꝛ
[a]dducit Bar.in aut.ſi qua mulier.qđ vr̄
[ſ]m eũ prIa frõte ꝯ caſum.d.c.cũ ſim⁹.ꝛ
[a]dduco do.ab.in.c.trãſmiſſe q̇ fi.ſint le-
[gi]ti.ſuꝑ gl.in ṽbo qõ mota ibi qđ erãt fa
[c]ti mõachi vbi dicit gl.eſſe ſing.ꝛ ſe ne-
[ſ]cire alibi ex qua colligit qđ patre itrã-
[t]e mõaſteriũ põt ilico fili⁹ petere legiti
[m]ã ꝛ ſic facit ſm eũ ꝑ intellectu.d.c.cũ
[ſ]imus.ad qđ ſe remittit ꝛ dicit gloſ.d.c.
[t]rãſmiſſe eſſe addẽdũ ad notata i.d.c.cũ
[ſi]m⁹.ꝛ ſubdit etiã qđ Bar.in.l.ſi q̇s a li-
[b]eris.§.ſi q̇s ſeptennĳ.ff.de li.agn.vult
[q]ꝛ monaſteriũ viuẽte patre tenet̃ alere
[fi]lios nõ aũt tenet̃ ad legitimã niſi poſt
[m]ortẽ ꝛ ita ibi reſideret.ꝛ adduco eun-
[d]em do.Abb.in.c.in preſentia.in.xxix.
[c]ol.de proba.vbi attingit iſtum paſſum
[ꝛ] dicit ꝙ hoc caſu videret̃ dicẽdũ qđ de
[b]eret̃ ꝛ alr̃.Bar.in.d.aut.ſi qua mulier.
[v]bi i hac.q.Ber.ibi poſt Cy.vr̃ i hãc.q.
[ea]dẽ ſentire qđ ſentit ibi i alia.q.de q̃ vt
[i]bi ꝑ eũ talr̃ diſtinguit̃ aut mors ciuilis
[q̃] iducit̃ ꝑ ingreſſuȝ monaſterĳ hȝ oĩno
[q]uo ad bona eundẽ effectũ quẽ hȝ mors
[n]aturalis vtpute ſi q̇s igredit̃ religio-
[n]ẽ fratrũ minoꝝ q̇ nõ pñt aliq̃d habere
[n]ec in ꝑticulari nec i cõi ꝛ tũc hr̃s habe
[b]it oĩa bona icõtinẽti.ar,l.i.deo nobis.
[C].de epi.ꝛ cle.in princ.ꝛ.c.placuit e.i.ĳ.
[x]vi.q.i.aut talis mors ciuilꝫ nõ hȝ oĩno
[e]ũdẽ effectũ qꝛ ſaltẽ i cõi illa religio põt
[b]ona retinere tũc fili⁹ dȝ expectare mor
[t]ẽ naturalẽ etiã q̃ ad legitimã ꝛ nõ ante
[i]nterĩ ip̄e hȝ ꝑtãtẽ diuidẽdi ꝓut vult ꝛ
[c]olligit̃ ex.d.aut.ſi q̃ mulier.itẽ qꝛ vt di
[c]tũ eſt itla nõ debet̃ filio niſi poſt mortẽ
[n]aturalẽ vt in.d.l.i.§.ipuberi.itẽ eſt poſ
ſibile qđ fili⁹ moriat̃ añꝙ pr̄ ꝛc.ff.de iu-
[r]e.fiſ.l.ſtati⁹ ſȝ bar.habebit ĝ fili⁹ alimẽ
[t]a a monaſterio ſm cy.ꝛ cũ hac opiniõe
[tr]ãſit do.an.de but.i.d.c.i pñtia.lȝ ſpecı
[ali]te nõ attingat legitimã filioꝝ do.ab.i
[d.]c.i pñtia.dicit qđ p̄dicta ꝯcluſio ſi pla
[ce]t reſpectu hr̃dũ ꝛ legatarioꝝ ꝑ rõnes
[i]ura q̃ ipſe ibi allegat ſed reſpectu le-
[gi]time filioꝝ nõ placet ſibi talis opinio

ꝑ tex ſin.d.c.cũ ſimus.vbi aptiſſime pro
bat ſm eũ qđ fili⁹ in vita pr̄is põt legiti
mã petere niſi velis ſȝ eũ deuiare qđ pr̄
ibi fuerit mortu⁹.tex.tñ ibi innuit ꝯriũ
vt ibi ſentit Jo.an.ꝛ Pe.de anc.ꝛ domi.
car.ꝛ Bar.ꝛ bal.in aut.ingreſſi.ꝛ ſic ſal
tẽ cõditione illi⁹.c.poterit filius petere
legitimã in vita pr̄is intrãtis monaſte-
riũ ꝛ hoc poſt ꝓfeſſionẽ patris lȝ mona
ſteriũ ſit capax bonorũ hoc etiã ſuadet
ſȝ eũ equitas maxima ex quo eñ pater
abĳcit a cura ſua eq̇ſſimũ eſt vt non ha
beat mendicare alimenta a monaſterio
adducit.d.aut.ſi qua mulier.licet Bart.
eam adducat ꝑ ſe quod filius nõ poſſit
petere legitimam in vita patris intran
tis monaſteriuȝ ad quid daretur ibi fa-
cultas patri diuidẽdi ſubſtentiã poſt in-
greſſum inter liberos cũ ius eſſet acq̇ſi
tũ monaſterio retinẽdi illã legitimã to-
to tẽpore vite patris ſed quia filĳ pote
rãt petere legitimã ꝛ debebat pater an-
te igreſſum bona diuidere idõ fit illa ſpe
cialis gratia vt poſſit diuidere inter li-
beros poſt ingreſſum ꝛ quicq̇d ſit maxi-
mã hȝ hec opinio equitatẽ.ꝛ ita reſidet
do.ab.ꝛ ſic do.ab.in.d.c.in p̄ſentia.non
dubitauit de iſta.q.ſicut dubitauit.in.d.
c.cũ ſim⁹.de hoc articulo tetigit aliq̃d
Pe.de anc.in.c.i.de delic.puero.moder
ni.in.d.l.ſi cũ dotẽ.dicũt qđ placet eis
opinio qđ filius patre viuẽte lȝ religio
nẽ ingreſſo nõ poſſit petere legitimã lȝ
ꝯtrariam opinionem teneat glo.in aut.
nũc aũt.C.de epi.ꝛ cle.q̃ autoritas facit
ꝑ opinione Bal.in.d.aut.ſi qua mulier.
ſed pro opiniõe quã do.alex.de imo.te-
net:facit qꝛ ita ꝯcordat̃ ius canonicũ cũ
ciuili itẽ ſi alr̃ diceret̃ fieret ꝯ regulã.d.
l.i.§.ſi impuberi.facit etiam ſm eum qꝛ
cõtingere poſſet quod filius etiam an-
te mortem patris precederet ꝛ ſic viuen
te adhuc patre tractaret̃ de tranſmiſſio
ne iure petendi legitimã ad heredes fi-
lĳ ꝛ aliter iſtũ paſſum non examinat do.
meus do.Ant.fulgo.barbacia in.d.c.in
preſentia.plene tangit iſtũ paſſum ꝛ ali
quid de hoc articulo ꝑ eundẽ in repeti-
tione.c.raynuci⁹.de teſtamẽ.ꝛ cõcludit
quod legitima hoc caſu debetur ꝑ text.
ſing.d.c.cũ ſimus.alĩs motiua ꝛ rõnes

adducit de quibꝰ vt ibi ꝑ eū ꝛ vide pe.
de anch.in repetitiōe.d.c.in preſentia.
in.xxv.colū.vbi ſequitur opi.Bar.in.d.
aut.ſi q̄ mulier.lꝫ ſpecifice nō attingat
articulū iſtū ex his relati ſunt ꝛ antiq ꝛ
moderni q̄d ſenſerit circa iſtum paſſum
reſtat nūc videre quid tenendū ꝛ mihi
vr̄ qđ filius poſſit petere legitimā hoc
caſu ꝛ moueor ꝑ tex.d.c.cū ſimꝰ.vbi ſm
do.Abb.recitatur nomen patris nō di-
citur quondam quod verbum ſolet com
muniter opponi qn̄ fit mētio de mortuo
vt in.d.c.cū ꝯ.ꝛ in.d.c.ex parte.b.cū ſi.
cū ergo in.d.c.cū ſimꝰ.non apponat er-
go preſumit qđ viuebat pater.itē volui
videre antiquā ꝯpilationē decretaliū ꝛ
cū maximo labore ꝑquiſiui ꝛ tandē deo
annuēte habui legi ꝛ relegi eaꝫ.ꝛ dicit
ibi qđ miles de quo in.d.c.cū ſimus.cū
eſſet lepre morbo dn̄o ꝑmittente reſper
ſus ſe cū filio ſuo diſcretiōis ānos nul-
latenus attingēte ad quoddā monaſte-
riū cū bonis ſuis ſe ꝯtulit.deinde dicit
qđ cū ipſi puero diſciplina monaſtica ꝓ
pter aſperitatē regule deſpliceret.j.ſpa
ciū.x.hebdomadaꝝ a monaſterio ꝛ ha-
bitu taliter ſuſcepto reſiliēs bona pr̄is
ab abbatia illa cepit cū inſtātia poſtula
re ꝛc.ꝛ ſic mihi videt̄ clare quod ex quo
nec in integra nec indeciſa nulla mētio
fit de morte nec apponit̄ verbum ſignifi
cans mortē debemꝰ ꝑ̄ſupponere ipm̄ vi
uum cū cōiter iura opponūt qn̄ mors i
teruenit ex q̄ nō dicit lex nec nos dice-
re debemus ar.l.ſi ſeruū.§.nō dixit pre
tor.ff.de acqui.here.cū ſi.concordātijs.
nō obſtat quia regula habet̄ in.d.l.j.§.
ſi impuberi.quod illa regula generalis
limitabitur ꝑ ſpecialē.l.qꝛ generi ꝑ ſpe
ciem derogatur.regula generi per ſpēꝫ
de reg.iur.li.vj.c.j.de reſcrip.cū ſi.cū er
go habemus regulā qđ filius nō poſſit
petere legitimam niſi poſt mortē natu-
ralē vt i.d.l.j.§.ſi impuberi.limitabit̄ ꝑ
ſpālē quod ꝑ religionem ꝛ monachatū
viuente patre filius poſſit petere legiti
mā ꝑ.d.c.cū ſimus.itē ius ciuile in hoc
caſu fūdatū eſt ſub rigore.ꝛ.d.c.cū ſimꝰ.
fundatū ſub equitate quia ſatis equum
eſt hoc in fauorē filij ne habeat expoſtu
lare alimēta a monaſterio.cum ergo de

aliquo caſu reperit̄ rigor ſcriptꝰ ꝛ equi-
tas ſcripta.equitas ſcripta prefert̄ rigo
ri ſcripto per ea que leguntur ꝛ notant
in.l.placuit.C.de iudi.ꝛ in.c.fin.ꝛ ibi ꝑ
docto.de tranſacti.cum ſi.Ulterius nō
obſtat quod dicūt moderni quia contin
gere poſſet quod filius precedet ꝛc.qꝛ re
ſpondeo quod nos debemus conſidera-
re illud quod communiter euenire ſo
let ꝛ frequentius ꝛ id quod naturale eſt
ꝛ nō id quod eſt accidentale.l.qui haba
bāt.ff.de tutelis.c.requiſiſti.de teſtamē.
l.ſi quis poſthumos.ꝛ quod ibi no.ff.de
libe.ꝛ poſthu.nam naturaliter filius de-
bet mori poſt patrem vt in.l.nam ꝛ ſi pa
rentibus.in verbo.turbato ordine.ff.de
inoffi.teſtamen.ꝛ iura debent adaptari
ad ea que frequēter accidūt.l.naꝫ ad ea
ff.de legibus.ꝛ gloſſa ordinaria et me-
lior de corpore iuris canonici in.c.lite
ras de deſponſatio.impube.itē licet qs
debeat conſiderare id quod euenire ſo-
let.l.ſi quis domū.§.idem querit ſi ſum
ptus.ff.loca.l.lucius.§.penultimo.ff.
ad trebelli.l.i ꝗ̄titate.§.magna.ff.ad.l.
falcid.ꝛ.ff.ex quib.cau.ma.l.ſed ꝛ ſi per
pretorem.§.ſi ferie.ꝛ.ff.de ſeruitu.ruſti.
pre.l.qui ſella.§.ij.ff.de dam.infe.l.q̄ bo
na.§.inter.cū ſi.Ego reſpondeo quod.l.
canonica in hoc caſu attēta equitate no
luit qđ hoc ꝯſideret̄.ꝑ.d.c.cū ſimus.ſta-
bimus ergo diſpoſitioni canonū ex quo
ita ſcriptū eſt.c.ſcriptum.vj.q.iij.l.pro-
ſperit.ff.qui ꝛ a qui.ꝛ in paſſione dn̄ica
legē habemꝰ.nō obſtat qđ dicit do.abb.qđ
tex.d.c.cū ſimꝰ.nō ponit ius de nouo cū
rn̄deat ad cōſultationē vt dictū eſt.ſ.qꝛ
rn̄deo ꝓut dixi ſupra in quodā notabili
ꝙ papa itroducit ius nouū ꝑ ꝯſultatio-
nē qn̄ nō diſponit illud idē qđ iā erat diſ
poſitū cū ergo in.d.c.cū ſimꝰ.aliter diſ-
ponat̄ ꝙ̄ l.d.l.j.§.ſi ipuberi.ergo itrodu
xit ius nouū ꝑ tex.quē ego ſolus ad hoc
pōderaui in.c.ex multa.in ꝟ.ius in cō-
ſultatiōe edit̄.de vo.itē habemꝰ de hoc gl.
ſing.q̄ cōcordat cū.d.c.cū ſimꝰ i.d.c.trāſ
miſſe.de q̄ do.Ab.ibi facit magnū feſtū
ꝛ autoritas glo.eſt magna vt plene ſcri-
pſit do.meꝰ i.c.capellanꝰ.ꝺ ferijs vbi ol
no vide.ꝛ vid bar.ꝯſi.v.ſali.i.l.traditiōi
bus.C.de pac.ꝛ in.l.ij.C.de ſentē.q̄ ſine

certa ꝙtila.cy.in.l.j.C.ꝺ actio.ꝛ oblig.
Bal.i peculio ſuo referēs.cy.i.l.nō mo
ritur.C.de ꝯhen.et ꝯmit.ſtipu.ꝛ Bal.in
l.cū hereditas.C.depoſiti.ꝛ pulcre dixit
bal.in.c.j.de natura ſucceſ.feu.in vſib.
feu.qꝺ in cōſulēdo multū ſequit̃ gl.or-
dinariā.qꝛ nō pōt adhere meliori.idem
dixit i.l.pꝺcib⁹.C.de impu.ꝛ alijs ſubſti.
ꝛ in.l.j.ff.de vulg.ꝛ pupil.ꝛ i aut.ceſſan
te.C.de leg.here.ꝛ i alijs pleriſq; locis
de quibus p do.meū in.ꝺ.c.capellan⁹.
cū ergo in caſu noſtro habeam⁹ gl.or-
dinariā ſtabim⁹ gl.q̄ glo.ſummope erit
notanda ꝑ intellectu.ꝺ.c.cū ſimus.nōn
obſtat ꝙ dicit do.ab.ꝙ finis.ꝺ.c.cum ſi
mus.facit i ꝯtrariū ibi ex ſucceſſiōe.nā
verbū ſucceſſio adaptatur proprie ad
defunctū ꝛ ſic pr̃ ſm eū erat defunct⁹ ꝛ
vidi integrū ꝛ vtit̃ his ꝟbis:vꝫ:q̄ ipſi
recte ſucceſſiue ꝑueniūt poſtulare qꝛ rū
deo cū h̄ caſu fictione iur.ꝺꝛ ſuccedere
nā mōach⁹ eq̇parat̃ mortuo.c.placuit.
el.ꝗ.16.q.j.ñ hꝫ velle nec nolle.c.nolo.
ꝛ.c.nō dicatꝫ.xū.q.j.cū ſi.lꝫ ergo pr̃ na-
turalr̃ viuat tū ciuilr̃ mortu⁹ reputat̃ ꝛ
ſic iur canonicū i hac cā voluit ꝙ mors
ciuilis oparet̃ eūdē effectū quē opatur
mors naturalis q̄ caſu poterit ſuccede
re ēt viuēte pr̃e q̄ ad legitimā ſibi debi
tā faciāt ea q̄ habent̃ l.l.ab ea pte.§.ſu
lā.ff.ꝺ ꝟ.ob.ꝛ p moder.i.l.cū dotē.ff.ſo.
ma.ꝛ vino.i.ꝺ.c.placuit.ꝛ i.l.reſvxo.C.
de do.iter vi.ꝛ vx.ꝛ i.c.i pñtia.de ꝑba.ꝛ
plene p do.meū do.ab.i.c.cū ſis ꝺ ꝯuer.
ꝯiu.vbi diſcutit qñ mors ciuilis eq̇pa-
ret̃ naturali.itē ego habeo gl.ſin.i.ꝺ.c.
placuit.q̄ dicit ꝙ mors ciuilis nūꝙ̄ eq̇
pat̃ morti naturali niſi in caſib⁹ a iure
expſſis.cū ꝫ in hoc caſu iſta ꝺbeat̃ filio
viuēte pr̃e.i.ꝺ.c.cū ſim⁹.ꝛ p gl.ꝺ.c.trāmiſ
ſe ꝯiūgēdo ſr̃ ꝫ i hoc caſu habebit̃ pin
de ac ſi naturalr̃ mortu⁹ fuiſſet q̄ ad pe-
titionē iſte ꝛ ſic nō ē abſurdū ꝙ iuriſꝯ-
tor dixerit ꝛ vr̃ fuerit ꝟbo ſucceſſiōis
nō obſtat.ꝺ.aut.ſi q̄ mulier.ꝛ qꝺ voluit
ibi bar.qꝛ retorq̄ndo fac̄ poti⁹ ꝯ ꝙ̄ ꝑ ſm
do.ab.i.ꝺ.c.i pñtia ꝺ ꝑb.vt.ſ.dictū ē.cō
clude ꝫ qꝺ de eq̇tate maxia.ex q̄ eñi pr̃
abijcit filiū a cura ſua ne hēat mēdica-
ce alimēta a mōaſterio poſt ꝑfeſſionē fa
ctā poterit fili⁹ petere litigam ex diſpōne

ꝺ.c.cū ſcim⁹.ꝛ iſtū paſſū nūc hēo clarū ꝛ
aptū quē ꝛ antiq̇ ꝛ moderni ſemp mihi
reddiderūt dubiū ſaluo tū meliori ꝛ ſa-
niori iudicio alteri⁹ recti⁹ ſentiētis cui
me ſubmitto. ¶ Locatio.

¶ Si q̇s locat fundū ad pēſionē pcipiē
dā i pecunia ita ꝙ fruct⁹ oēs remaneāt
apud colonū ꝙ dñs non tenet̃ ad tribu
ta niſi ꝯſuetudo alr̃ ſe habeat.gl.eſt mi
rabilis quā ꝑpetuo tene mēti.i.l.is qui
dē.C.ꝺ anno.ꝛ tribu.li.x.ꝛ h̄ itellige ve
rū ſm Bar.ibi in oneribus realib⁹ in col
lectis ꝟo q̄ imponunt̃ pſone p reb⁹ eſt
inſpiciēda pſona cui iponit̃ vt in.l.rece
pto.in fi.ff.de mune.ꝛ hono.ꝛ i.l.dictio
nes.C.de an.no.ꝛ tribu.li.x.ꝛ ibi no.

¶ Legatum.

¶ Lego vxori mee veſtes q̄s ſibi feci an
ornamēta veſtiū aurea vel argētea ve-
niāt vel cedāt legato veſtiū.lu.ro.i ſuis
ſin. nota .612. alias.629. dixit ꝙ vnus
conſuluit qꝺ nō eo ꝙ acceſſoria ꝑtioſio
ra ſuo principali nō cedāt ſuo pncipali
vt in.l.ſi.vbi gl.ff.de pecu.lega.ſꝫ orna
mēta aurea ſunt ꝑtioſiora veſtib⁹ ergo
ꝛc.ſed ipſe cōſuluit cōtrariū ꝛ dicit illā
Glo.eſſe falſam qꝛ acceſſoriū etiā pretio
ſius cedit ſuo pncipali.vt i.l.ꝛ ſi fuit.
§.ꝑueniam⁹.ff.de auro ꝛ ar.leg.vbi eſt
caſus notabilis ꝛ.l.cū aurū.ꝟſi.fi.ꝛ ibi
Bar.ff.eo.ti.tu dic qꝺ lu.ro.recte loq̇t̃
nam maius dignū accedens minori di
gno rōne acceſſionis cēſet̃ min⁹ dignū.
nec tūc ꝑcedat̃ regula maius dignū tra
hit ad ſe minus dignum.qꝛ ratione ac-
ceſſionis deſinit eſſe maius dignū facit
bon⁹ tex.in cle.p literas.ꝺ preb̄end.et
inſti.ꝺ re.diui.§.ſi tū alienā purpuram
intexuit veſtimēto ſuo vbi ꝺꝛ qꝺ ſi alie-
nā purpuram intexuit veſtimento ſuo
lꝫ purpura ſit pretioſior veſtimento ſuo
ratiōe tū acceſſionis cedit veſtimēto:il
la ergo regula ꝑcedit qñ minus dignū
ꝛ maius dignū veniūt eque principali
ter vt ſi i vniuerſitate ſcholariū ſint tot
clerici quot laici vniuerſitas cēſetur ec
cleſiaſtica qꝛ maius dignū ꝛc.vt not.in
c.ex l̄ris.de ꝯſtitu.et p ꝑdicta ſoluit ꝯ
riū qꝺ pōt fieri de iure petro.l.cū ſit di
gnius trāſit cū vniuerſitate temporali:
vt legitur et notat̃ i.c.ex literis.de luce

patrona ⁊ vide de hoc do.ab.in.c.extir- pāde.§.q̄ po.i repetitiōe de pbē.l.ij.co. circa fi.nihilominꝰ ego limito tibi hoc dictū ſi n.lu.ro.nō habere locū qn̄ in ci- uitate ſint ſtatuta phibentia mulieres portare ornamēta:q2 lȝ vt dictū eſt cōti- neanꝰ oia ornamēta appoſita veſtibus qn̄ maritus legat vxori veſtes ſuas.vt i l.veſtes.⁊.l.ſeq.ff.de auro.⁊ arg.leg.tn̄ eo caſu quo ſunt phibita ex diſpōne ſta tuti nō pnt dici acceſſiōes veſtiū:nec il li veſtimētis accedere iſtud pbat i arg. l.nulli pſus.C.nulli licere i fre.equ.li. xj.hoc voluit ibi ſupremꝰ doc.bar.⁊ ita Lu.ro.poterat limitare dictū ſuū tene menti ⁊ vide eundē Bar.l.l. Quis.ff.de aur.⁊ arg.leg.vbi idē voluit:⁊ diſtingue de materia vt ibi p eū:⁊ vide eūdē bar. in.l.fi.in fi.ais pe.in fi.C.de veſti.olobe ris.li.xj.vbi de hoc.⁊ in.l.j.C.de legi.ſȝ queri pōt an valeat ſtatutum. vide Jo. an.in regula ea q̄ fiunt.de reg.lib.vj.in mercu.⁊ dic vt ibi p eū.itē i caſu iſto an ſaltē debeatur earū eſtimatio.vide bal. i.l.cū te.C.de dona.ante nup.⁊ in Rub. C.de condi.fur.quid in fictis veſtibꝰ an videātur phibite p ſtatutū.vide bar- to.in.l.j.§.hoc interdictum.ff.de fonte. ⁊ plene per domi.meum do.and. ſiculū in proemio cle.

¶Lucrum.

¶Lucrū aſſumit ſibi naturā illā quam hȝ capitale.ita no.bar.p illū tex.i.l.au ri ſtatua.C.de fru.vrb.pſtāti.li.xj.qd di cit facere ad multa ⁊ ſpāliter qd ſi inter plures ſocios fuit ꝯcta ſocietas ad cer tū tp̄s ꝙ ſicut nō dȝ minui capitale miſ ſuȝ in ſocietate:ita nec de lucro.tn̄ hoc dimittit ſub dubio forte.

¶Locatio.

¶Conducēs rem in ppetuū pōt eā vē dere:dōare:⁊ ad poſteros trāſferre.ita eſt tex.iuncta gl.in pſi.retrahēda.l.l.p- dia.C.de loca.pdi.ciui.li.xj .hic voluit ibi bar.faciunt ea que notanꝰ i cle.j.de rebꝰ ec.nō alie.⁊ i.c.j.eo.ti.li.vj.⁊ in.c. ad audientiā.eo.ti.in antiquis.

¶Libellus.

¶Aliqs vadit corā iudice:⁊ dicit nota rio actorum ſcribe ꝙ ego peto.x.a titio ⁊ ipȝ mihi ꝯdēnari i eis an p hoc videaꝰ libellū ſcriptū offerre ſi notariꝰ ħ ſcri- bat:⁊ an videaꝰ pcedere ordine iudicia rio.gl.hēs in.l.i ſacris.el.iij.C.de pri. ſacro.ſcri.l.xij.ſup pſi.depoſitiōe ibi ⁊ notaꝰ ꝙ nō.immo poſtꝰ dr extra ordinē hec fieri quā gl.bar.ibi dicit forte notā dā:q2 poſſit tibi de facto ꝯtingere.ego in ciuitate mea in cōtingētia facti vidi hoc determinari prout dictū eſt:ſȝ non vidi aliquē allegantē iſtā gl.⁊ cū reperi magno gaudio affectus ſum.

¶Libellus.

¶Libellꝰ in q̄ petiꝰ aliq̄ res ⁊ ſi fuerit ꝯdictū ſeu ꝯuētū petiꝰ pena q̄ fuit ap- poſita:eo caſu q̄ qs ꝯueniret:⁊ vȝ:⁊ ħ il lud qd debeꝰ ſub ꝯditiōe q̄ extinſecꝰ.i. ex iudiciū venit purificāda nō poſſit pe ti aū ꝯditiōis euētū.vt.i.l.quēadmodū. q̄ ita loquiꝰ.ff.de iud.tn̄ ſi id qd debetur noīe pene ſeu ꝯditiōe venit certifican dū i ipo litis igreſſu:tūc pōt peti i libel lo ſub ꝯditiōe.iſtd ſing.pbat tex.iuncta gl.i.c.rav.in.p.ꝯ ipm ibi q̄ pēdēt extri ſecꝰ d teſt.⁊ de materia vid p bal.l.l.ſti pulatiōes non diuidūt ad fi.ff.de p.ob. ⁊ p Spe.i tit.de ſolutio.j.ſequiꝰ p.qd ſi libellꝰ.⁊ in ti.d libelli ꝯceptio.§.iā nūc. p.ſȝ nunqd taliter aliqd p cy.i.l.j.C.de fideicō.⁊ lȝ nemo fine actove expiaꝰ.l. at ſi pupilli.§.videamꝰ.ff.de neg.geſ.l. quoties.§.ſi tpali.ff.de admini.tuto.tn̄ ſi ſperaꝰ actio in ꝯteſtatiōe litis pōt qs agere.l.titiꝰ.ff.de p.obl.quē text.alleg. ibi Jo.de imo.p ſingulari:ſȝ pcerto ca ſus eſt formalis ſm domi.mei in.d.c. Raynaldus vbi debitū condiōnale ꝙ ſperatur purificari in cōteſtatiōe litis pōt in libello deduci ⁊ ad illud agi.

¶Libellus.

¶Lȝ libellus ſit vnicus:tn̄ ſi pōt ꝯpre hendere plures modos agendi:quorū aliq̄ ſunt inepti pars inepta nō hȝ vitia re modū aptū.ſingulare fuit dictū hoſ ſti i.c.ad diſſoluēdū.de deſpōſatio.ipuſ be.idē ē i reſcripto apſico ꝯtinēte plres gras.vt ſurrectio in vna nō vitiet reli quā.ſing.⁊ pulcer tex.eſt in.c.ſi eo tpe. d reſcri.li.vj.⁊ adducē qd pulcre voluit idē hoſt.in.c.p tuas i filij ſint leg.vbi dixit qd vbi plres cauſe exprimūꝰ i ſnia quarū vna falſa alis vera ptute vere ſu

ſtinetur ſnia.caſus eſt peregrinus in.d. c.per tuas.facit ad hoc.c.cũ.J.ꝛ.B.de re iu.nã in.d.c.ꝑ tuas.epũs fundauit ſe ſup decretali tranſmiſſe que loquitur in caſu diſſimili.Item ſup ꝓbationib⁹.ꝛ tñ ſuſtinetur ſnia vigore ꝓbationũ:ꝛ ille tex. notabiliter facit ꝑ dicto Jnn.i.c.pñtia. de renũ.vbi dicit qđ ſi due cauſe expri-muntur i ſnia vna ꝯ ius litigatorie:alia ꝯ ius cõe ſuſtinetur ſnia ꝓpter illã q̃ nõ eſt ꝯ ius cõe.refert ꝛ ſeq̃tur id dictũ do.ant.ibi ꝛ do.ab.i.d.c.ꝑ tuas.ꝛ.c.j.ð re iud.ꝛ Jo. an.i.c.cũ iter.eo.ti.ꝛ rõ reddi põtvt res potiꝰ valeat q̃ pereat.l.quoties.ð re.du-bijs.l.quoties.de ꝟbo.ob.c.abbate.ſa-ne.de ꝟ.ſig.item qꝛ p̃ſumitur ꝑ iudice.d. c.in pñtia.c.bone.de elec.tex.melioꝛ de iure ſcđz Jo.ð imo.i.l.ij.C.de offi.ciui. iud.quez tex.do.meꝰ dixit pluries ſe vi ua voce audiſſe do.ſuum Joan.de imo. ita allegantem.l.herennius.§.caia.ff. de euictio.cum ſi.

¶Legatarius.

¶Legatariꝰ nõ dz cape legatũ ꝓpria autoꝛitate:ſꝫ dz petere ab hrde.tex.eſt iuncta ſua gl.in ver.petendo.in.c.ray-naldus.de teſta.l.eã quã.C.de fideicõ. vñ ſi occupat vendicabitur ab eo titulũ q̃ rũ legatoꝝ.l.j.in pn.limita tñ niſi teſta toꝛ dediſſet licẽtiã legatario:vt ꝓpa au toꝛitate capiat ſibi rẽ legatã.qꝛ tũc im-pune poterit capere caſus eſt ſing.ꝛ me lioꝛ q̃ reperitur i coꝛpe iur.ꝯiũcta ſua gl. in.l.titia cũ teſtamẽto.§.j.ff.de le.ij.hoc voluit ibi Bar.ꝛ alij idez voluit Bal.in l.nõ dubiũ.C.de leg.refert ꝛ ſequitur do. meꝰ.do.and.in repetitione.c.Raynal-dus de teſta.qđ dictum tene menti.

¶Minoꝛ.

¶Decretũ iudicis ſeu eius autoꝛitas ſi apponatur in ꝯctu minoꝛis non cõuali-dat illũ ꝯctũ:immo eſt nulliꝰ roboꝛis ſi ꝓpere ꝛ ſine cauſe cognitiõe fuerit in terpoſitũ decretũ ſeu interpoſita autoꝛi tas.l.magis puto.§.ne paſſim.ꝛ.§.p̃toꝛ ff.de reb.eo.ꝛ ex tẽpoꝛis breuitate p̃ſu mitur qđ illa autoꝛitas fuerit interpoſita cauſa nõ cognita.arg.c.cũ ex literis.de in integ.reſti.iſtud fuit ſing.dictum do. Pet.de ancha.ꝯſi.ccc.xxij.incipiente vi-ſis facti narratione ꝛ copijs.refert ꝛ ſe-quitur lucerna iuris do.meꝰ do.and.in repetitiõe.c.eccleſia ſancte marie.de cõ ſti.ꝛ dicit ſepenumero ſe allegaſſe iſtud in ꝯſilijs:in facti ꝯtingentia:qđ no.ſm eũ ꝑ iudicibus qui ponũt ſe in bancho: ꝛ interponũt autoꝛitatẽ in ꝯctibꝰ mino rũ cã nõ cognita.ꝛ aliter rem nõ exami-nãt nec de ꝯctu cognoſcũt qꝛ talis autoꝛi-tas.nimis ꝓpere interpoſita eſt nulliꝰ momẽti qđ eſt vtile ad infringẽdũ mul-tos ꝯctꝰ celebratos cũ minoꝛibꝰ.facit qđ voluit idẽ do.pe.de anch.ꝯſi.ccxxij. ꝛ ꝯſ.clxxvj.ꝛ qđ plene dixit do.meꝰ i.d. c.eccl'ia ſctẽ Marie.in.xxxviij.col.ꝛ de iſta theoꝛica dũ eſſem ſcholaris Bono nie de iure publice reſpõdi ex impꝛouiſo ꝛ lucratus ſum diſploidẽ ſerici.

¶Minoꝛ.

¶Si ex diſpoſitiõe ſtatuti iudex hꝫ pre ſtare p̃ſentiã ꝛ eſſe in ꝯctu minoꝛis ſeu alio actu nõ ſufficit qđ iudex ſeu aliꝰ cu ius pñtia in illo actu requiritur qđ inter-ſit:ꝛ ſit preſens niſi clare intelligat illũ actum:hoc voluit do.car.in.c.ſi.de ma-io.ꝛ obediẽtia.vbi allegat Bal.in.l.j.C. qui admit.q̃ ad hoc alle.gl.ſingu.ſm eũ in.l.tu.ff.de bo.poſ.ti.gñali.q̃ voluit qđ nõ ſufficit preſentia coꝛpoꝛis.ſed requi ritur preſentia animi.

¶Additio.

¶Et vide qđ voluit Geml.i.c.pe.de re iud.li.vj.qđ vbi requiritur ꝯſenſus alicu-ius aliquã poteſtatẽ preſentis in actu nõ ſufficit ſola preſentia illiꝰ altero ge rente actũ:ſed opꝫ qđ ſit p̃ſens ꝛ mãdet. Ego vero de hoc allego tibi id qđ habe tur in.c.in pꝛimis.in ver.pñte.ꝛ gl.ſup plet ꝛ intelligẽte.ij.q.j.videant.ꝛ Joan. de imo.in.c.auditis.de elec.ꝛ Joan.de imo.i.c.auditis.de ꝓcura.ꝛ ibi do.meũ ꝛ do.meũ in.c.auditis.de in integ.reſti. tex.iuncta gl.in.c.teſtes.iij.q.ix.faciat. qđ voluit Bar.in.l.j.§.ſi.ff.de tuto.ꝛ tu to.ꝛ in.l.j.in pn.ff.de ꝟ.ob.vbi tex.dicit ſtipulatio conficitur vtroqꝫ loquẽte Bar. ꝛ alij ſupplẽt ꝛ efficaciam ſermonis in-telligentie vide do.Ant.do.Abb.ꝛ Jo. de imo.in pꝛoemi.gregoꝛiano.§.ſane.ꝛ Jo.an.in.c.preſentiũ.de teſt.li.vj.ꝛ eũ-dem Jo.an.poſt archi.in.c.vt circa.de elec.li.vj.vide qđ voluit Jo.de imo.i.l.

heredes palā.ff.de teſta.ꝛ ōhicꝰ de ſctō gemi.in.d.c.vt circa.ꝛ do.ab.i.c.cū cāz. de teſti.facit.l.diḉ proferre.§.corā.de arbi.l.corā.d ꝟ.ſig.ꝛ qđ not.i.c.eoꝝ.xj.q.iij.facit.c.plectis.zj.di.q́d ſi reqrit̃ autoritas alicuiꝰ in aliquo actu:vid ꝙ illa dꝫ pſtari p ꝟ.expſſa.tex.eſt melioꝛ de iure.in.l.j.ff.de tute.vbi mutꝰ nō pōt eſſe tutoꝛ:qꝛ nō pōt pſtare autoritatem verbis expreſſis.vide qđ voluit Bal.i.l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.que lib.itē no.ꝙ aſſenſus capit̃ ꝓ autoritate ſeu ꝯfirmatiōe ꝛ vbiq̄ aſſenſus exigit̃ a ſupioꝛe in actu ptinēte ad ſubditos:tūc aſſumit̃ p autoritate:q̄ quidē autoritas pōt appellari aſſēſus ad hoc bonꝰ text.iūcta theorica dictoꝛum in.c.quoties.de pact.nā autoritas ꝓpꝛie eſt aſſenſus autoꝛizabilis cōpetēs alicui rōne publici officij.vt no.gl.ꝛ Jnn.i.c.j.de re.eccle.nō alie.li.vj.ꝛ in.c.cū ꝯſuetudinis.de ꝯſu.iſtud voluit do.Ab.poſt inno.in.d.c.q̄ties.ꝛ p q̄ ꝟba debeat pſtari autoritas Bal.in l.fi.§.neceſſitate.pallegata dicit qđ debeat preſtari p iſta verba autoritatē noſtrā impꝛtimur:ꝛ allegat Jnn.i.d.c.cum cōſuetudinis.ꝛ archi.xviij.q.ij.c.q̄dā.ſꝫ do.Abb.i.d.c.quoties.dixit Jnn.hoc nō dicere ſi bñ pōderet:ꝛ dicit hoc nō eē neceſſe:ſꝫ ſatis eſt qđ appareat de ꝯſenſu ſuo pſtito ſm ſubiectā naturā:ꝛ mouet̃ p tex.d.c.q̄ties vbi ratihabitio pōit̃ ꝓ ꝯfirmatiōe:ꝛ allegat etiā.c.in vēditiōibꝰ.xvij.q.iiij.ꝛ c.placuit.xij.q.ij.ꝛ iudicio meo.forte do.Ab.nō recte loquit̃ repꝛehēdēdo Bal.ꝛ dicēdo qđ Jnn.hoc non dixerit:qꝛ inno.videt̃ ſentire id qđ dicit Bal.dicit em̄ Jnn.i.d.c.cū ꝯſuetudinis.qđ vbi reqrit̃ autoritas.tūc non ſufficit eiꝰ ꝯſenſus q̇ autoritatē pſtare dꝫ ſed ſicut ꝟbū ſonat autoritatē pſtāo:ꝛ pꝛincipalis dꝫ eſſe in illa venditiōe:ꝛ ſic ſentit Jnn.qđ q̇ dꝫ pſtare autoritatē nō ſufficit eiꝰ ꝯſenſus:ſed dꝫ eſſe pſens ꝛ verbis expꝛeſſis dꝫ dicere autoꝛitatē pꝛeſto ſeu impēdo.do.meus do.and.in d.c.quoties.allegat caſuꝫ p bal.ꝛ ꝯ do.Abb.in.l.j.de vete.iur.enucle.in ꝟ.oīa nr̄a facimꝰ.quibꝰ autoritatē nr̄aꝫ ipartimur.ꝛ facit qđ voluit Bar.in.l.hodie.C.de pdijs curialiū.li.x.vbi dixit quod illa lex facit qđ cōgrue ponant̃ hec ꝟba i decreto dictꝰ iudex dictā ſniam ſeu dictum ꝯctum cōfirmauit.ꝛ ſuā autoritatem interpoſuit cōclude qđ nō refert q̄ ſint ver.ꝯfirmatiōis ſiue p verbū cōfirmamꝰ.vt in.c.ſi aplice.de pbē.li.vj.ſiue p verbū ratificamꝰ vt i.d.c.quoties.ſeu p ꝟba autoritatē nr̄am impartimur dūmō appareat de cōſenſu expꝛeſſo ipſiꝰ ſuperioꝛis ꝓut voluit do.ab.in.d.c.q̄ties.

Additio.

Adde gemi.in.c.j.de pbē.li.vj.vbi dixit qđ ſola admiſſio pñtatiōis facta p ſupioꝛē hꝫ viꝫ ꝯfirmatiōis abſq̄ eo ꝙ aliter exprimat̃ ꝟbū ꝯfirmo:de q̄.de inſtit.c.fi.ꝛ an in ipſo actu an paꝝ ex poſt facto dēat iteruenire autoritas.vide bal.in.d.l.fi.§.neceſſitate.ꝛ in.d.l.j.C.q̇ admit.ꝛ in.d.c.cū ꝯſuetudinis.ꝛ qđ voluit Bal.i.l.ſi quis mihi bona.§.qui iuſſu.ff.de acq̇.here.ꝛ in.l.j.aľs fi.C.ad mace.ꝛ ꝯclu.Bal.i dictis locis ꝙ ſiue i actu ipo ſiue paꝝ ex poſt facto iterponat̃ vꝫ:do.meꝰ i.d.c.q̄ties dt eſſe caſuꝫ ꝯ bal.i.l.ij.C.de ſer.reipub.manu.vbi autoꝛitas fuit interpoſita ex interuallo:ꝛ valuit.ipſe rñdet diſtinguēdo qđ aut autoꝛitas requirit̃ ad eē rei:aut ad executionē pꝛio caſu ꝓcedit dictū Bal.ſcđo caſu autoꝛitas pōt iteruenire ex iteruallo:ꝛ ita ꝓcedat.d.l.ij.ꝛ dicit ſe credere ꝙ bal.ita rñdeat ad.d.l.ij.tu pꝛio pōdera dic.Bal.in q̄tū dicit ſiue in ipſo actu:ſiue parū ex poſt facto:qꝛ rō eſſe pōt:qꝛ q̄ incōtinēti fiūt videt̃ in eſſe.l.lecta eſt in auditoꝛio ff.ſi cer.pe.l.iuriſgētiū.§.quinimmo.ff.de pac.c.officij.de elec.ꝛ adduco do.ab.in fi.i.c.cura.de iurepa.vbi poſt alios colligit ex illo tex.qđ vbi in actu reqrit̃ alicuiꝰ aſſenſus ſufficit vt iteruenia ex poſt facto.dicit ēt ꝙ aſſēſus pōt interuenire ēt poſt actū nullū qđ videt̃ ꝯ not.p Jnn.in.d.c.cū ꝯſuetudinis.ſed ad hoc vltimū dici pōt quod actꝰ valebit vt ex nūc nō vt ex tunc facit qđ not.gloſſa in regula ratuꝫ.ꝛ in regula rati.ꝛ in regula nō firmatur de regu.iur.lib.vj.

Adde do.abb.in.c.cum vos.de his q̄ fiunt a pꝛela.ſine conſenſu capi.ꝛ vide quod leg.ꝛ not.in.c.ſuggeſtum.de iure pa.ꝛ vide de iſta autoꝛitate quod voluit

Bal.in.l.mãdatum.C.mãda.ꝛ in tract. de duo.fra.ꝛ qđ no.Lud.ro.in.l.ij.ꝛ in l.q̃ dotis.ff.ſolu.matri.item vltra alios addo qđ licet in eo caſu quo autoritas debeat interuenire requiraẜ expreſſio: ꝛ debeat exprimi.per.d.l.j.ff.de tute.et tex.iuncta glo.in.l.etiã.ff.de auto.tuto. dic hoc eſſe verꝫ niſi is q̃ autoritatẽ pſtare debet:primo conſulat illũ actum fiendũ:qꝛ tunc ſufficit preſentia:ita dixit Lu.ro.in.d.l.q̃ dotis.ꝛ alle.celebreꝫ tex.in.c.dilecti.circa fi.de arbi.vbi arbitrium factũ a perſonis eccleſiaſticis in laicũ nõ tenet ſine autoritate epi ꝛ tñ ſi fuit factũ de cõſi.ſuo.ꝛ eo pñte lꝫ nõ interponat autoritatem valet:et vide qđ voluit ibi canoniſtaꝝ prudentia:ꝛ illũ text.reputo ad hoc vnicũ ꝛ ſingu.ſcđm vnã lect.licet aliter ↄcludat ibi do.abb. et gl.ꝛ Bar.in.d.l.etiã.ꝛ in.l.quẽ cotis. ff.ſol.mat.ꝛ adde etiã qđ voluit Bal.in loco.extraneo l.l.ſi patru⁹.C.cõiavtriuſ qꝫ iudi.vbi dicit qđ licet tutor debeat loqui qñ interponit autoritatẽ vt in.d. l.j.dicit hoc eſſe verꝫ in his q̃ procedũt ꝑ actũ.verbi ſecus in his q̃ procedunt ꝑ actum facti:qꝛ non eſt opus ſermone tutoris:vt i.l.ſitiulas.§.fundũ.ff.de cõtrahẽ.empt ꝛ ſi ꝯ.d.l.j.ff.de tute.oppo. d.l.ſi pater.ff.de ado.vbi eſt caſus:quia pr interponit autoritatẽ filio nutu:ꝛ ſic autoritas poteſt exprimi nutu:ꝛ non ſolum verbis exꝑſſis:dic qđ illud eſt ſpeciale in caſu illo:nec proprie dicitur autoritas ſecundum doc.ibi.

¶ Metus.

¶ An opaẜ tutor grauaminis qđ ipm grauamen.text.eſt quem põderauit ad hoc.do.meus.c.in verbo timẽtes grauari de dilatio.ꝛ dicit ibi eſſe caſum ꝑ eo qđ voluit ꝛ ↄſuluit Pet.de anch.cõſilio.lxxxvij.vbi dixit qđ ementes paſſagium poſſent cõſequi remiſſioneꝫ mercedis nõ ſolum ſi ſuperuenit guerra:ſed etiã ſi eſt timor guerre ꝑ quem timorẽ hoies non trãſeunt vt ſolebant:ꝛ addu ci illud ſenece i tragediis:peior eſt bello timor ipſe belli:ideo dicimus qđ terror armoꝝ operaẜ eũdẽ effectum quem operanẜ ipſa arma.l.j.§.idem labeo.ff. de vi ꝛ vi arma.itẽ ſubdit qđ appellaẜ a grauamine cõminato.l.ſi qs ꝓcuratiõe de app.glo. cõſlicto tex.in.c.ad noſtrã. de app.ꝛ in.c.cũ ceſſante.eo.ti.et adducit text.meliorẽ de iure in.l.nouiſſe.§.ſi quis cõpulſus.ff.qđ fal.tutore aut.vñ idem operaẜ terror tormen.qđ ipm tormentũ:vñ ſi ductus ad locũ tormentoꝝ confi.crimẽ habeẜ perinde ac ſi fuiſſet cõfeſſus in tormentis:ꝛ adducit.tex.ſin gu.ſm oẽs in.l.cum pr.C.de ceſſi.bon. vbi timore futuri grauaminis qs põt habere recurſum ad iudicẽ facit.l.quẽadmodũ.C.de inoff.teſta.vbi ꝓparatio habeẜ ꝓ re ꝓparata:ꝛ ibi ſing.dixit Ange.aliqs hꝫ enſem in manu.ꝛ minaẜ ſe ꝑcuſſurũ me qđ ego poſſum eũ ꝓuenire ꝛ eũ offendere.qđ eſt ſing.notãdũ:ꝛ ꝓcedunt iſta qñ iuſta cã timendi futurũ grauamẽ appet vt eſt caſus ſing.ꝛ peregrinus ſm do.meum in.d.c.j.vbi reus fuit grauatus a prima citatiõe nimis breui peremptoria:ꝛ timuit verſimiliter grauari i futurũ.Ego adduco id qđ voluit Bald.in.c.j.§.ſi quis iniuria.de pace iura.firman.in vſi.feud.vbi dicit quod ſi dñs vel princeps precipiat alicui quod occidat aliũ:alias occideret ipſum mandatarium quod occidens excuſatur allegat.l.ſcientiam.§.qui cum aliter.ff.ad.l.aquil.ꝛ dicit hoc voluiſſe Pet.ꝛ allegat Cy.in.d.l.ſciẽtiam.§.quĩ cum alter.et allegat glo.in.l.penul.ff.ſi famil.fur.fecit.dica.ꝛ adde Bald.quod voluit Cyn.in.l.j.C.vnde vi.poſt Pet. ibi quod voluit Bertol.in.l.ſecunda. ff.de nox.et bene facit ille text.et quod voluit dominus Abb.in.c.ſacris.quod me.cauſa.nam ſicut excuſatur quis occidendo alium cauſa defenſionis:vt in clemen.ſi furioſus.de homi.ita debet excuſari iſte qui vt non periret alium interfecit et hoc intellige procedere de iure ciuili:quid iuris de iure canonico ſeu diuino dic quod non excuſatur per dictum capitulum ſacris.et per capitulum ita ne.xxxij.q.v.vide omnino do.in.d.capi.ſacris.et ſic ex hoc infero quod idem operatur mors metus ſicut mors ipſa.ꝛ licet cõiter teneatur qđ de iure ciuili in hoc vltimo caſu qs excuſetur põdera tñ:qꝛ dura mihi vide con-

munis deciſio tñ ſequenda quia cõis.

¶ Additio.

¶ Adde gemi.i.c.j.de re iu.li.vj.i.j.rñ-ſio.vbi dixit qđ idẽ operat̃ premiũ q̃ ad penã imponẽdã ⁊ exoperatio premij et vide abb.i.c.ꝑſonas.de ap.vbi põt ap-pellari a grauamĩe ꝯminato.vel ꝑpera-to.Adde bu.⁊ Jmo.i.c.cũ olim.de re iu-di.qđ appellat̃ a grauamĩe futuro ꝑpa-rato ſeu de quo vero ſimil'r timet̃ expꝛ̃ſſa cauſa grauaminis de quo in.c.bone.de appella.vide glo.in.c.ſi quis autem.in ver.timoꝛe.⁊ ibi dixit.j.q.vj.

¶ Mandatum.

¶ Jn impetrãda diſpẽſatiõe ꝓ aliquo requirit̃ ſpãliter mãdatũ.iſte ẽ tex.quẽ ad hoc reputo vnicũ.⁊ i iure canonico ſolitariũ.in.c.innotuit.de electio. hoc voluit ibi do.abb.poſt alios.hoc voluit hoſti.quem refert ⁊ ſequit̃ do.Abb.in c.ſuſcitata.de in integ.reſt.⁊ allegat.d. c.inotuit.hoc colliguut ſcribẽtes in.l. illud.§.ſi talis.ff.de mino.pꝛout refert ibi Bald.vide do.meũ in.d.c.ſuſcitata. vbi refert Bal.in.d.c.illud.⁊ dicit quod Bal.non allegauit.d.c.inotuit.

¶ Mandatum.

¶ Renacatio mãdati põt ꝓbari ꝑ vnũ teſtẽ cũ delatione ꝓpꝛij iuramẽti:iſtud dixit Jo.an.poſt hoſti.in.c.cũ ꝓ cã.de ꝓcur.⁊ hoc ꝓbat ꝑ aliqua motiũa.de q̇bus vt ibi:ꝑ eũ dñs meꝰ do.And.fulgo barbatia in.d.c.cũ ꝓ cã.⁊ latius in.c.at ſi clerici.in gl.ſuꝑ ꝟb.legitima.dicit ꝙ dictũ Jo.an.poſt hoſt.poteſt repꝛoba-ri:nã tex.in.d.c.cũ ꝓ cã.vult ꝙ manda-tum pꝛobet̃ legitime ⁊ iura nõ dicit̃ le-gitima ꝓbatio:vt eſt gl.q̃ cõiter allega-tur ꝓ ſing.in.l.cum de indebi.in ꝟ.legi timis.de ꝓba.⁊ illã gl.magnifacit Lu. ro.in repe.rubꝛi.de arbi.⁊ do.meꝰ alle-gat gl.in.d.c.at ſi clerici.de iudi.q̃ dicit ꝙ legitima ꝓbatio eſt illa que fit ꝑ te-ſtes ol exceptione maioꝛes:tñ do.meꝰ ibi reſidet cũ Joã.an.ꝑ motiua ⁊ rõnes ꝓnt ibi per eũ:⁊ vide glo.in.c.ad abolẽ dã.in verbo.depꝛehenſi.de here.q̃ dicit ꝙ legitima pꝛobatio dꝛ q̃ fit per teſtes al's ꝑ ꝓpꝛiaꝫ cõfeſſionẽ tñ iudicio meo cõtra Jo.an.⁊ hoſt.ego allego tibi tex. deſtruẽtẽ eoꝝ theoꝛicã in.c.tue.de cle. peregri.vbi hꝛ̃ ꝙ oꝛdinatio illoꝝ q̃ ſunt ignoti debet ꝓbari legitime.et text.ibi exponit ſiue per l'ras ſiue per teſtes.et aliũ tex.ad ad hoc reputo ſing.⁊ vnicũ nõ põderatum ab aliquo ad hoc ꝓpoſi tũ.⁊ dico ꝙ ille text.ꝓbat ſing.theoꝛicã glo.d.l.cũ de indebito.tñ in pꝛactica ſe quẽda eſt theoꝛica Joan.an.poſt hoſt. et ſequaciũ ꝓpter eoꝝ autoꝛitatẽ tñ in ſtricta diſputatione habeas menti illũ tex.ꝯclude ergo qđ i hoc dꝫ attẽdi mate ria ſubiecta.ar.l.ſi vno.ff.lo.⁊ põt rñde ri ꝙ ille tex.c.me pꝛocedit in caſu ſuo.

¶ Mendicantes.

¶ Lꝫ fratres ꝑdicatoꝛes ſint mendicã-tes tñ eis legari pñt bona immobilia cũ hoc vt illa vendãt quia viuere volũt ſing.eſt gl.in.c.j.de relig.do.lib.vj.quã reputauit ſing.Bald.in.l.cũ q̃ſtio.C.de le.refert ⁊ ſequit̃ do.An.ſiculus in ſolẽ. repe.rubꝛ.de reb.eccl.nõ alie.in.ix.col. in ꝑn.facit qđ voluit idem Bal.in aut. ſi qua mulier.C.de ſac.ſan.eccle.⁊ cano niſte in.c.in pꝛeſentia.de pꝛoba.et hoc no.ꝓ ſtatutis ꝓhibentibꝰ rem nõ poſſe alienari foꝛenſi qꝛ ſm do.meũ in pꝛeal-legata rubꝛica nõ habent locum ſtatu-ta ſi res immobilis daret̃ foꝛẽſi hac cã vt illã venderet ⁊ caperet ſibi pꝛetiũ qꝛ eo caſu poterit ſm eum ꝑ id qđ voluit Bal.in.d.l.cũ q̃ſtio.⁊ lꝫ hec ſit pulchꝛa limitatio ⁊ ꝓ facultate ac ꝓ viribꝰ de-fenderẽ hanc limitationẽ tñ poſſet op-poni qđ fieret de facili fraus ſtatuto ꝙ eſſe nõ debet ꝑ ea q̃ habentur in.l.nõn dubium.⁊ qđ legit̃ ⁊ notatur per Dyn. in.c.fi.de reg.iur.lib.vj.⁊ qđ not.glo.in c.pleriqꝫ.iiij.q.iij.quibus fraudibꝰ nõ eſt indulgendũ.l.in fundo.ff.de rei ven dica.c.quãto.de diuoꝛ.cum ſimilibꝰ:põ derandã tñ relinquo ſocijs meis qꝛ cũ opinionibꝰ do.mei ⁊ viuere ⁊ moꝛi intẽ do.ſed põt dici ꝙ talis alienatio nõ vi-det̃ ꝓhibita foꝛenſi ex quo ſtatim dꝫ vẽ dere perſone nõ ꝓhibite:⁊ per ꝯñs nõ eſt res mãſura erga eam.facit in ar.l.ſi ꝓ parte.ff.de in rem verſo.vbi nõ dicit̃ verſum niſi duret ⁊ facit.l.fin.C.de bo. que libe.vbi patri nõ debet̃ vſuffructꝰ earũ rerum qua filius incontinenti eſt reſtituturus:⁊ vide Ludo.ro. notabili.

ccixxxiij.vbi tenet qđ vz et dicit ꝙ Bal. hoc mouet ſed non recordat.ſed dic qđ hoc voluit Bal.in.d.l.cũ q̃ſtio.ꝛ ratio eſt fm eum qꝛ ſi non durat alienatũ ergo non durat alienatio in.c.j.quid iuris ſi vaſal.poſt alie.feu.in dicta.l.ſi ꝑ patre.§.verſum.ego vltra alios adduco in ſimili qđ vult do.Abb.in.c.recolẽtes.de ſtatu mona.vbi infert ex v̄bis que ibi legunt.ꝛ no.qđ ſi legatur alicui collegio res quã ipſi de collegio tenere nõ poſſent non vitiatur legatũ:ſed poſſent illam capere vt commutẽt cũ alia re vel illam vendant quod no.

Mandatum.

Quis põt impetrare lr̃as ad bñficia ſine mãdato.due glo.ſunt vnice.ꝛ in iure ſolitarie:vnã habes l.c.ad aures.de reſcri.ꝛ aliã in.c.nõnulli.eo.ti.ſec⁹ in literis impetratis ad lites.vt i.d.c.nõnulli.ꝛ in.c.ex parte decani.eo.tit.

Matrimonium.

Matrimoniũ ꝯtrũ cũ vna nõ obſtãtibus ſpõſalibus contractis cum alia et non obſtãte receptione munerum oſculis ꝛ amplexib⁹ celebratis cum ſponſa tenet ꝛ valet.tex.habes quẽ do.abb. neſcit alibi ita bonum in.c.j.de matri. cõtracto ꝯtra interdi.eccle.nã receptio munerũ amplexus ꝛ oſcula non faciũt tranſire ſponſalia in matrimoniũ ꝛ nimirum cum attentatus copule nõ ſuffi ciat ſed oportet quod plene cognoſcat vt in.c.adulceſens iuncto.c.is qui.de ſpon.quod ſingu.no.

Moleſtia.

Quis in ꝯtu ſeu ĩ aliqua ſcriptura ꝓmittit nõ iferre moleſtiã:nec vim alicui:quero de qua moleſtia intelligat an de moleſtia iuris an de moleſtia facti. dic ꝙ đ moleſtia facti.gl habes ſing.in l.ſeruũ.§.ꝑtor.ff.de acqui.here.de qua fecit feſtũ Bal.in.l.j.C.de his q̃ pe.no. vbi dicit teſtator priuauit heredẽ ſi moleſtauerit vxorem legato qđ intelligit ſi moleſtauerit de facto:ſecus autem ſi moleſtauerit de iure:vt ibi per eum et allegat glo.d.l.ſi ſeruum.§.ꝑtor.ꝛ addu co⁹qđ voluit idem Bal.in.l.j.C.de vſufru.vbi dixit teſtator priuauit heredem ſi moleſtauerit vxorem in vſufructu qđ nihilominus poterit heres petere cautionẽ ꝺ vtẽdo ꝛ fruendo vſufructu arbitrio boni viri qꝛ intelligitur de moleſtia facti ꝛ non iuris:ꝛ facit qđ voluit Joã.de imo.in.l.pateſfamilias.de here.inſti.teſtator inqt grauauit heredẽ de reſtituẽdo fideicõmiſſo et de non moleſtando illũ qđ nihilominus poterit exigere quartã trebellianicã:qꝛ propter hoc nõ đꝛ eum moleſtare.refert et ſequit̃ hec dicta do.meus do.An.in re pe.c.Raynaldus.de teſta.in ioannina. in.lxiij.charta.vbi adducit etiã glo.fm eũ.ſingu.in.c.ꝑ illoꝝ.de prebẽ.q̃ dicit ꝙ ſi in lr̃is papalib⁹dicat amoto quolibet ꝯdictore intelligit̃ de cõtradictore de facto nõ aũt de iure.ꝛ illa glo.cõiter allegat̃ ꝑ ſing.facit qđ no.in.c.ũ.de reſti.ſpo.ꝛ in.c.audita.eo.titu.vbi.d.abb. dicit not.ſingul̃r.ex iſto text.ꝙ hec v̄ba reuocetis in irritũ quicquid immutatũ fuerit in tali cauſa a tali tpe ꝛc.nõ debẽt referri ad legitime ac iuridice agitatũ ſed ad mutata ꝑ violentiã ꝛ ꝑſumptionẽ ſic reſtringuntur illa verba ad mutationẽ illegitime factam:ꝛ vide qđ voluit do.Ant.ꝛ vide ꝑe.de anch.ſi bñ recordor.cõſi.xiiij.ꝛ limita ꝑdicta habere locũ niſi ex mẽte legis veniret vtraꝙ moleſtia.ſ.iuris ꝛ facti.vt in.l.vnica.C.de nundinis.in v̄bo aliquã moleſtiã.facit qđ voluit ibi Bald.ꝛ ita cõſuluit in facti cõtingentia domi.me⁹ do. anto.i ciuitate ferrarie.ꝛ ex hoc no.qđ ſi lege vel ſtatuto caueat ꝙ venientib⁹ ad nundinas non poſſet inferri aliqua moleſtia qđ intelligat de vtroꝙ moleſtia.ſ.facti ꝛ iuris per illum text.et hoc menti commenda.

Additio.

Adde no.in.l.luci⁹.§.tres heredes. ff.ad treb.ꝛ in l.amplius.nõ peti.ff.rẽ ratã haberi.Et areti.in.c.intimauit.de teſti.vide Jo.de imo.in.d.c.ꝑ illorum. in.v.colũ.vbi allegat text.in.l.pe.ff.de his quibus vt indignis.

Munitio.

Munitio aggerũ ꝛ viarũ dꝫ fieri:facta expenſa pro quantitate patrimonij poſſeſſorũ.text.eſt peregrinus in.l.per bitiniã.C.de immuni.nemi.concedẽda quem tex.Bar.ibi dicit eſſe notandũ qꝛ

quotidie occurrit in facto. et de purga
tione viarum ad quem ſpectet. vide do.
Alexan. de imo. in. d. l. per bitiniam. in
additionibus.

¶ Melioratio.

¶ Si aliquis emat aliquã domum vel aliquã rē alteri obligatã ꝛ eã meliorauerit ſuis ſumptib⁹ quod ſi ab eo euincat per hypothecariã qđ liberet preſtando primã eſtimationē. iſte eſt caſus mirabilis ſm Bart. ibi in. l. in his q̃. C. de prediis ꝛ oībus reb⁹ nauiculariorū. lib. xi. ꝛ an hoc indiſtincte ꝓcedat vide ibi Barto. ꝛ notat in. l. ſi fundus. §. ij. ff. de pigno. ꝛ no. ibi text. ad aliud ſcilicet ad probandum hominem magnanimum quod preſumitur quis magnanimus ex magnitudine edificiorum quod not.

¶ Mercator.

¶ Qui dant ſuã pecuniã mercatoribus ad partē lucri vel dãni ꝛ ſi mercatores dicãt ſe ſuſtinuiſſe damnũ furti vel rapine incēdiũ vel ſimilium ꝙ mercator dꝫ de hoc facere fidē infra annũ: al's nõ audit cui cõgruit qꝛ mercator dꝫ reddere rationē omni anno: iſte eſt bon⁹ tex. in argumentũ tã mirabile ſm Bar. ibi in. d. l. ſi q̃s. C. de naufragiis. ꝛ vide eũdē l. l. neminē. C. de ſuſcepto. ꝛ arch. eo. li. vbi notat ex illo tex. in ꝟ. ex integro ꝓ illis qui dant pecuniam mercatoribus ad dimidiũ partem lucri ꝛ dãni ſm l. j. C. ꝓ ſoc. qđ ſolũ. in fine anni poſſunt petere rationē a mercatorib⁹ ꝛ nõ ante. ꝛ dicit in. d. l. ſi q̃s qđ lꝫ hoc ſn ar. ſufficiat tñ hoc nõ cõfirmat ꝙ illa allegatio caſus ſit per mercatorem ad ſui defenſionem: nã defenſiones ſunt perpetue regul'r vt in. l. pure. in ſi. ff. de doli exce. ꝛ. l. licet. C de excep. ꝛ ſic poterit ꝓbare vſq ad ſnl im. ꝛ dicit ꝙ hoc eſt ſpãle in fiſco: ideo ſm eũ inoleuit cõſuetudo in aliq̃b⁹ ptib⁹ qđ opponit pactũ qđ mercator debeat ꝓbare caſum. j. certũ tp̄s. qđ not. ꝑpetuo. ſed Ange. de vbaldis in addi. ſuis in. d. l. ſi q̃s. dicit hoc non eſſe verũ. nã ſm hoc ſeq̃ret ꝙ actio de naufragio eſſet perpetua ꝛ exceptio tp̄alis qđ eſt falſum ſm eũ et ꝯ regulã: qꝛ oēs exceptiões ſunt ꝑpetue etiã ſi actiões ſint annales. vt l. d. l. pure. nã ſi hoc tñ peteretur ex hac petitiõe illa poſſet fieri criminis punitio: ꝛ tñ tex. d. l. ſi q̃s dicit ꝯtrũ ibi cõpetens diſpoſitio ꝓcedat ꝛc. et iudicio meo recte loquit ꝛ placet mihi opinio ſua. vide eum omnino.

¶ Mors.

¶ Si q̃rat de morte alicuius ſufficiēs ꝓbatio eſt ꝙ inter liberos ꝛ cõiunctos habeat ꝓ mortuo qꝛ veroſimili⁹ eſt qđ ſciãt ipſi ꝙ̃ extranei ar. l. quoties. C. de naufragiis. li. xj. vbi in illis reb⁹ q̃ gerũtur intra nauē ſeu domũ admittunt teſtes domeſtici: vt ibi facit. l. conſenſu. §. ſup plagiis. C. de repudiis. ꝛ de teſti. c. veniēs. el. ij. in ſi. de ꝓba. c. iij. loco. ꝛ vide Bal. l. l. ſi qñ. C. vñ vi. ꝛ Albe. in. d. l. cõſenſu. ꝛ l. l. ſi. §. licētia in ſeruorū. C. de iure delib. ꝛ hoc eſt qꝛ. l. eſt cõtēta ea ꝓbatione q̃ haberi põt. ar. l. ſi vicinis. C. de nup. ꝛ bar. in. l. ſi q̃s ex argētariis. §. pe. ff. de edē. qđ eſt optimũ ꝓ limitatione. l. etiã. C. de teſti. ꝛ ſi ꝑ eos qui interfuerũt: ꝓbari nõ poſſunt recurrat ad cõiecturas ꝛ ad liberos eorū q̃ i domo remãſerũt q̃ veroſimiliter debēt ſcire de morte patris itē ſi iter ſocios ſeu cõmilitones ꝓ mortuo hr̃: vt l auf. hodie. C. de repudiis. ꝛ qđ ibi no. idē voluit ꝛ tenuit Ang. in. l. de tutela. C. de in integ. reſt. mino. ꝑ illũ tex. ꝛ dñ facit. l. ſi filiũ. ff. de lib. cã. ſed in contrariũ eſt tex. in. l. qm̃ ſororē. C. de iur. delibe. ſed reſpõde vt ibi no. vnde hoc pendet ab eo quo q̃rit an cõiunct⁹ preſumat ſcire facta cõiunctorū de quo ꝑ Bar. in. l. is põt. ff. de aqui here. ꝛ per Bal. in. d. l. de tutela. ꝛ in. d. l. qm̃ ſororē. ꝛ ibi ꝑ Areti. ꝛ quo ad ꝓpoſitũ noſtrũ: facit qđ pulchre voluit Sali. in. l. ea quidē. de accu. in. xv. charta. vbi dixit ꝙ fama non debet habere ortũ a maleuolis vel maledicis. i. q̃ maledicere cõſueti ſunt ſed a ꝓuidis ꝛ honeſtis ꝑſonis. vt in. c. qualiter. el. ij. de accu. ꝛ probatur in auf. hodie. C. de repu. qđ credit verũ Salic. niſi qualitas perſone et factũ de quo queritur aliud exigat vel inducat: vñ ſi quis vellet repetere pecuniam quam ſibi deplorata perſona debet vt quidã barateriꝰ publicus contra quem ex forma ſtatuti non daret actio niſi cum taxillis falſis

vicerit ⁊ velit repetēs ꝓbare ꝑ famā ꝙ ille ſibi vicerit cū taxillis falſis vł falſificatis credit eū poſſe probare ꝑ famaȝ que originem traxit ab alio baraterio: ⁊ ſic nō a prouida ⁊ honeſta ꝑſona cū tales baraterijs de his notitiā habeāt ⁊ inuicē ↄuerſanť ⁊ ſe cognoſcunt ⁊ ſufficit fama īter eos īter q̄s q̄s ↄuerſať. vt ibi ꝑ eum ꝓ hoc etiā facit qꝛ alias vix ꝓbari poſſit cū honeſte ꝑſone ī talib⁹ locis nō ↄuerſenť nec in talib⁹ ſe intromittāt ⁊ iō teſtimoniū ſcire debentiū nō eſt reprobandū: vt in.d.l.de ſubmerſis. C.de naufragijs.li.xj.qđ no.ꝓ limitatiōe.d. c.qualiter.⁊.c.cū dilecti.de purg.cano. cū ſi.vbi đꝛ qđ fama dȝ habere originē a bonis ⁊ grauibus. ¶ Additio.

¶ Uide no.in.c.tertio loco.de ꝓba.et l c.veniēs.el.ij.de teſti.⁊ i.l.ↄſenſu.C.de repu.⁊ gl.⁊ ibi doc.in.c.pe.de re iud.li. vj.in glo.pe.tex.⁊ ibi docto.in.c.fin.de teſti.cog.⁊ in.c.cū dilecti.de elec.in nauib⁹ que poſtea perēpte ſunt.de q̄ vide per Cy.⁊ Sal.in.l.ſi creditor.C.de pig. acti.⁊ vide Bart.in. l.ſi quis ex argētarijs.§.pe.⁊ ibi ꝑ moder.ff.de eden.iſta duo dicta no.Bar.ꝑ illū tex.in.d.l.quoties.C.de naufra.lib.xj.que dicta vt notabilia liga digito ⁊ qualiter ꝓbabitur mors hois vide Alex.ↄſi.cxxj.inci.viſo proceſſu ⁊c.in quarto volu.conſi.⁊ Bar. in.l.qđ preſens.C.đ murilegulis.li.xj. ⁊ vide notata in.l.ſi quidē.C.ſolu.matr. ⁊ bar.in.l.ij.§.fi.dubiteť.ff.quēad.teſta. aperiātur.⁊ vide notata in.c.qm̄ frequēter.in.§.ſi aūt.vt lit.nō cōte.⁊ in.c.in p̄ſentia.đ ſponſa.⁊ vide ang.de vbaldis in.d.l.quoties in addi.vbi dicit ꝙ.d.l.q̄ties.facit optime ꝙ mors alicui⁹ poſſit probari nō ſolū ꝑ teſtes qui īterfuerūt ſepulture ꝓut dicit.d.l.ſi quidē ſed etiā per cōſanguineos mortui q̇ dicāt ⁊ aſſerant quod illū habeant pro mortuo per illum tex.⁊ hoc dicit verum vbi nō agitur de maximo preiudicio ſȝ vbi ageretur de maximo preiudicio verbi gratia qꝛ aliquis accuſatus de homicidio titij ita ꝙ per ꝓbationē accuſat⁹ decapitaretur tūc requiriť ꝓbatio explicita.qꝛ de maximo p̄iudicio agiť.l.ſciāt.C.đ ꝓba. vbi vero agereť đ magno p̄iudicio ⁊ ꝓbationes nō requirūtur ita dilucide vt in auť.ↄ̈uts.C.de repu.⁊ in corpore vñ ſumitur ꝓcedat.d.l.quoties.qñqȝ vero agiť de modico preiudicio verbi gratia qꝛ agiť ꝙ tabule teſtamenti aperiantur ita ꝙ minimū preiudiciū eſt: ideo leuiſſime ꝓbationes requiruncť qꝛ pōt ꝓbari ꝑ famā: vt in.d.l.ij.ff.quēad. teſt.ape. ⁊ ita diſtinxit dñs macagnanus de azouidis in.l.cum quidam.§.quod đꝛ.ff.de acq̇.here.refert ⁊ ſeq̇tur Ange.de vbaldis in addi.ſuis ad.d.l.quoties.⁊ vide Bar.in.d.l.qđ ad preſens. ⁊ qualiter ꝓbatur mors alicuius aialis: vide Bart. de hoc in tract.ſuo đ teſte.ver.circa carnē.in fi.adde Bald.in.l.non ita.§.ſpecies.ff.de lega.ij.vbi videť dicere ꝙ ꝑ oſtēſionē corij mors animaliū probari poſſit: ⁊ vide Bar.⁊ doc.in.l.ſi q̇s ex argētarijs.ff.de edē.in.§.ꝓhibet.⁊ qualiter ꝓbetur cōſumptio rerū que vſu cōſumunť. vide Bar.i.d.l.qđ ad preſens ⁊ dic ꝙ ad ꝓbationē ſupellectilium et rerū minutarū ſufficit etiā talis qualis ꝓbatio arbitrio boni viri ⁊ per coniecturas no.Bal.i.d.l.iiij.C. de pet.he. ⁊ glo.et doc.in.l.fi.§.in cōputatione.C. de iure deli.facit.l.ſi quis pro redemptione captiuorum.C.de dona.

¶ Medicus.

¶ Denūtiatio facta ꝑ medicum qui dicat aliquē eē infirmū vel ex vulnere remāſurā cicatricē nunq̄ꝫ aliquid operari debet niſi ꝓcedat diligens inquiſitio ⁊ ideo ſemꝑ ſit caut⁹ aſſeſſor ꝙ in actis faciat regiſtrari qūo iudex diligēter examinauit vtrum ex vulnere eſſet remāſura cicatrix ⁊ ipſe medicus diligēter examinās hoc retulit alr̃s non valeret: ita ſingulr̃ probatur ſm̄ Bart.ibi in.l. ſemel.C.de re mili.lib.xij. quod not.ꝑ his q̄ no.in.c ſignificaſti.de homi.⁊ in c.propoſuiſti.de ꝓba.⁊ ꝓ his q̄ ibi plene ſcripſit do.meus do.and.⁊ vide bar. in prima conſti.ff.qđ intelligiť verū qñ factū merum pēdet a ptāte iudicis ſecus ſi a poteſtate partiū qꝛ partes eligunt ſi cōcordāt no.Jo.an.in addi.ſpe. in ti.de homi.℣.ſed pone.⁊ idē do.abb. in.d.c.ꝓpoſuiſti.adde qđ Angel.tenet hoc idem quod Bar.de qua materia ꝑ

Spe.in tit.de pba.§.j.v.hi quoq3.i pri ma pte.z gl.in.c.fraternitatis.de frigi. z malefi.z doc.in.d.c.propoſuiſti.z per moder.in.d.c.ſignificaſti.el ſecundo.

¶ Manumiſſio.

¶ Manumiſſio facta ſub iſtis verbis manummitto te ſub hac ɔditiõe vt des titio.x.itelligit facta ſub mõ.tex.eſt ſin. ſm Ric.de nea.ibi.i.l.meuia.ff.de ma numiſ.teſt.refert z ſequit do.meus.do. andre.in repe.c.raynaldus.de teſta.in Ioãnina.in.xvj.charta.z hoc fauore li bertatis.vt habet z notatur in dicta.l. menia.z quem effectũ operat modus z quem effectum conditio.vide not.in.c. verum.de cõdi.appo.z not.in.d.c.ray naldus.in prima glo.

¶ Matrimonium.

¶ Licet inhibitio copule ɔiugalis ho die ſit reſtricta ad quartũ gradũ inclu ſiue:vt in.c.nõ dz.de conſan.z affi.z i.c. fi.de clãdeſti.deſpõ.cũ ſi.tñ ſi in aliquo loco eſſet hodie cõſuetudo vt in quinto gradu nõ poſſit cõtrahi matrimoniũ z ex ɔctu generaret ſcãdalum nõ valeret matrimoniũ.ſing.eſt glo.quã do.Abb. ſiculus me⁹ ibi dicit ſe neſcire alibi in c.ſup eo.ð cogna.ſpi.z rõ põt reddi du plex qz hec cõſuetudo concurrit cũ iure antiquo nec cẽſetur ſublata p ius nouũ ex quo nõ reprobat p illud ius z ɔgruit ſecũ ſcandalũ et hãc rõnẽ ſentit gloſ.in d.c.ſup eo.z ſic iferť ex iſta rõne ꝙ quo ties cõſuetudo ſeu ſtatutũ cõcurrit cũ iure cõi ſublato cõi nõ videt ſublata cõ ſuetudo ſeu ſtatutũ de qua qõne remit to te ad plene notata p ſcribentes poſt glo.in.c.j.de conſti.li.vj.z pleniſſime p do.meũ do.And.poſt do.Anto.Io.de li gna.z alios i.c.j.de reſcrip.z p do.abb. in.c.j.ð cognati.ſpiritu.vbi aliquid de hoc dicit ſecũda rõ colligit ex his q̃ no tant in.d.c.ſup eo.vbi cõſuetudo cõti nẽs in ſe ſcãdalum ex preteritione põt inhabilitare alias habileo:ſed vbi a pn cipio nullum fuiſſet impedimẽtum ſo lũ ſcandalũ ſuperueniẽs non põt diſſol uere mrimoniũ:vt dicit glo.in.d.c.ſup eo.quã perpetuo notabis qz pter ſcan dalũ nõ eſt recedendũ a veritate iuris diuini.vt.i.c.ij.de noui ope.nun.z iu re gula q̃ ſcãdalizauerit.de re.iu.cum ſi.

¶ Matrimonium.

¶ De iure cõi epo hz poteſtatem iudi candi de cã matrimoniali.tex.eſt expreſ ſus z rotũdus in.c.accedẽtibus.de ex ceſ.plato.vbi dicitur ꝙ dignitatis epa lis eſt cognoſcere de cauſis matrimo nialibus quem text.do.Abb.in.c.j.de conſan.z affi.dicit eſſe ſing.z ſe neſcire alibi et rõ reddi põt qz cũ cã ſit grauis ad eũ eſt preferẽda.xxv.diſt.plectis.c.ſ. de offi.archi.ſm Hoſt.in.d.c.accedẽti bus.ſed meli⁹ facit.c.ad hec.de offi.ar chi.vbi archi.neqt terminare ardua ſi ne pñtia epi z vide p dicto qð no.in.c.ſ. de cõſan.z affi.z in.c.lras.de reſti.ſpol. z in.c.cãm matrimonij.de offi.dele.Sz limita.d.c.accedẽtib⁹ quo ad legatũ ſe dis aplice q̃ põt i puincia ſibi decreta audire cãs mrimoniales z ẽt ſeparare matrimoniũ a iure pmiſſuz.ita collige do.Abb.p illũ tex.in.c.fi.de cõiu.ſuo.z infert ꝙ legat⁹ in puincia ɔcurrit cum epo in his q̃ ptinẽt ad dignitatẽ epalẽ p hoc.c.j.z.ij.de offi.leg.lib.vj.itẽ limi ta.d.c.accedẽtib⁹.z ea q̃ notant.i.d.c.j. de cõſan.z affi.quo ad vicariũ epi corã quo põt agitari cãm mrimonialis.ita colligit do.Abb.p illũ tex.in.c.fi.de co gna.ſpũa.z an cã matrimonialis poſſit ſpectare ad inferiorem ab epo ex cõſue tudine vide tex.iũcta gloſ.d.c.acceden tibus.z in.c.auditis.de pſcrip.z in.c.li teras pallegato.z in.d.c.j.vbi cõcludũt doc.ꝙ ſic ɔ Hoſti.in.d.c.lras prellegato z in.d.c.j.z aperti⁹ probatur ꝙ alibi in d.c.auditis.tamẽ do.meus do.and.niti tur ſaluare Hoſtiẽ.in.c.vno de plus pe ti.licet conſulendo z iudicãdo ſequeret cõem opinionem put vidi ſepius ipm conſultum.

¶ Matrimonium.

¶ Quidam probat ꝙ mulier contraxit matrimoniũ cũ eo.z mulier pbat ꝙ ipa contraxit cuz alio nec cõſtat de anterio ri tpe quid iur.Inno.ſing.in rubrica de ſponſa duo.que ibi ſcribentes referunt z ſequũt.decidit ꝙ mulier debet abſol ui ſed do.meus in repe.rubrice de cau. poſ.et proprie.dicit ꝙ firmo iudicto li maitri poteſt niſi vnus ipſorum eſſet in

quaſi poſſeſſiõe mřimonij q2 tūc p̄ſume
retur q p ſuo matrimonio rõne poſſeſ
ſionis.⁊ ad hoc alle.bar.biix. q.lxj.
¶ Meus.
¶ Licet verbum me⁹ de natura ſui de
notet dñium.gl.eſt ſingu.in.c. quo iure
viij.diſt.⁊ voluit bar.lʒ de ea nõ faciat
mentioné.in.l.j.ff.de ſta.ho.hoc non p
cedit in iuribus ⁊ actionibus in quib⁹
quis nõ põt habere dñium.⁊ ideo actio
nes nõ poſſent dici mee:ita dixit guil.
de cuno.i.d.l.j.quā ſequit ibi Bar.ſʒ ꝯ
eos do.me⁹ do.troylus de maluitijs ſo
lenis vtriuſq iuris doctor in cathedra
allegauit tex.apertū.⁊ ibi gl.in.l.meoꝝ
ff.de ṽ.ſig.de quo tex.dicit ſe mirari q
nõ fuerunt recordati ego adduco alium
tex.apertū.in.l.ſi legatus.§.ſi qs bona
in verb.nā ⁊ meorū.ff.ad treb.faciat.l.
nā qđ.in fi.⁊.l.cogi.in prin.ff.eo.tit. itē
non procedit habito reſpectu ad futuꝝ
tp̄s ſed ſolū ad p̄ns.caſus eſt quē iudi
cio ſuo dicit eſſe ſin.in.l.ſi ita.ff.de au.⁊
arg.le.vbi dꝛ q ſi teſtator dicit lego ve
ſtem meā ⁊ argentū meum debetur ſo
lum veſtis ⁊ argentū q̃ erant tpe teſta
menti.⁊ p illū tex.dixit guil.de cu.in.l.
ois.C.de epi.⁊ cle.q ſi priuilegia ſtudij
parrhiſiēſis ꝯcedunt ſtudio tholoſano
intelliguntur ꝯceſſa ſoluʒ p̄uilegia tpe
cōceſſiōis nõ aūt futura d quo fʒ eū vi
dēdus eſt ibi bal.ad idē facit.c.felicis.
de penis li.vj.⁊.l.ſi mādauero.§.is cu
ius.ff.māda.vbi publicatis bonis ali
cui⁹ cēſent publicata bona p̄ntia nõ fu
tura ad idē.c.fi.d reſcr.⁊ cle.literas.eo
ti.fallūt tñ p̄dicta in hypoteca gnali vñ
ſi in ꝯctu obligo tibi res meas:nõ tm̄ p̄
ſentes ſed etiā futuras intelligunt hy
potecate.caſus eſt ſingularis in.l.fi.C.
q̃ res pig.ob.poſ.⁊ hoc opat natura hy
potece generalis p illū tex.vel iudicio
meo ad illā.l.dici põt.vbi tractat de mo
dico p̄iudicio vt tunc extēdatur obliga
tio ad res futuras ita interpretat illā.l.
do.abb.in.c.q2 circa.de priui.vbi vero
ad participationem orationū offero me
⁊ mea eccleſie veniūt ſolum p̄ntia gloſ.
eſt nota.in.c.vt lex continēntie.xxvij.diſ.
qđ tamen declara ſm Archi.ibi ⁊ vidē
Bar.in.l.fi.in vlti.col.C.de pac.⁊ Bald.
in aut.ſi qua mulier.C.de ſacroſan.ec
cle.⁊ eng.cō ſi.clxxviij.⁊ Lud.ro.in.l.ſti
pulatio hoc modo.de verb.obli.⁊ cano
niſtas in.c.in p̄ſentia.de proba.vbi de
hoc fʒ eūdē do.meū.¶ An iudex in no
torio debeat pcedere ſentētiādo an po
tius exequendo.Innocē.in.c.ex parte.
de verbo.ſig.tenet q potius debeat pro
cedere exequēdo.refert ⁊ ſequit eū do.
ab.i.c.ad noſtrā.el.iij.de iureiu.⁊ l alijs
locis ⁊ ipſe ad hoc allegat tex.gl.⁊ bar.
in.§.ict⁹ fuſtiū.ff.de his q̃ notant infa.
vbi pbatur ſm vnā lecturā q nõ requi
ritur in notorio eſſe cognitio nec ſolen
nitas ſentētie ſufficit iudicis preceptū
de exequēdo ad idē adducit.l.ij.§.quod
de frumentarijs.ff.de admi.re.ad ciui.p
tinē.vbi clare colligit maxime p Bart.
q vbi ola iura partis ſunt nota iudici
vt q2 pducit oēs ratiões põt pnūtiare
parte abſente ⁊ non citata ratione no
torietatis ⁊ hoc voluit Inn.in.c.quan
to.de trāſlatio.prela.cōcludit ergo i do.
abb.q vbi notorium eſt tale qđ inficia
ri nõ poſſit nec requirunt aliquę p̄ſum
ptiões ſufficit quoddam preceptuʒ ſed
quiſpiam poſſet opponere cōtra oēs te
nētes hāc partē qđ nõ requirat ſenten
tia eſt tex.i.c.cū dilecti.in ṽſi.nimirū ſi
crimē notoriū exiſtebat nõ erat illi indi
cēda purgatio ſed in eum cōdemnatio
nis ſentētia pmulgāda.de pur.cano.⁊
ibi lucerna iuris canonici Jo.an.dicit
no.hūc tex.q etiā in notorijs ferēda eſt
ſententia diffinitiua:nec ſufficit ſolū p̄ce
ptum iudicis etiam ſi reus vocatus cō
fiteatur ſtatim.⁊ illū tex.ad hoc reputo
ſing.⁊ meliorem de iure:facit ꝯ do.abb.
poſt alios inꝯtum dicit q vbi notoriū
eſt tale q inficiari non poſſit ⁊c.text.d.
c.cū dilecti.in ver.crimē eiuſdē p̄ſbyte
ri vſq adeo publicū ⁊ notoriū fuerat q
nullus inficiationi locus penit⁹ exiſte
bat:nam ibi crimē erat ita notorium q
nõ erat locus inficiatiōi.⁊ tñ tex.ibi di
cit q ſententia ꝯdemnationis eſt pmul
ganda:⁊ per ꝯns ſententia diffinitiua ⁊
nõ preceptum ⁊ ſi aliquis mihi diceret
qūo probatur ibi in tex.de ſentētia dif
finitiua.rñdeo.q2 appellatione ſentētie
pprie venit ſentētia diffinitiua:vt dixit

glo.q̄ cōiter reputat ſing.l.l. j.§.biduū. ff.qñ ap.ſit ⁊ gl.in cle.j.de re iu.⁊ quod notat in.c.cum olim.de teſti.⁊ in.c.cum olim.de cau.poſ.⁊ ꝓprie.vbi ꝑ do.car. ⁊ ꝑ do.abb.in.c.cām matrimonij.de of. dele.⁊ ibi plene ꝑ do.meū.⁊ i.c.cū dilectus.de ordi.cogni.ꝑ eūdez ⁊ ꝑ do.car. in.c.veniētes.de iureiu.⁊ no.in rubrica ff.de re iud.⁊ in.l.qꝺ iuſſit.ff.eo.vbi plene ꝑ modernos cū aliis cōcordātijs.itē preceptū proprie nō ꝺ; ſententia.ita dixit gl.xj.q.iij.in ſumma.⁊ in.c.dudū.et ij.de elec.nō obſtat.l.ictus fuſtiū.⁊ gl.⁊ Barto.ſm vnā lecturā:qz eius qꝺ multipliciter exponit nō hʒ veritas.ita dixit Bar.l.l.ne quicꝙ.§.vbi decretū. ff. de off.ꝯſu.vbi refert boetiū hoc dicētē. item talis lectura ꝯfundit per tex.expſſuʒ in.d.c.cū dilecti.nō obſtat.d.l.ij.§.ꝙ frumētaria.qz ille tex.nulla mētionē facit de ꝑcepto ſed de pronūtiatiōe facta abſqꝫ citatione ⁊ parte abſente nō citata ꝑ rationē notorietatis tñ ille text.facit contra.qz in dubio debemus intelligere ꝙ illa ꝓnūtiatio fuit facta diffiniēdo potius q̄ precipiendo ⁊ poti⁹ ſentētiando q̄ exequendo ⁊ recte intuēti ita videtur ꝓcedere tex.ille ⁊ pro opiniōe quā teneo faciat gl.in.c.porro.de adulterijs.ſed pro concordia dicerem ꝙ aut factum eſt ita notoriū ꝙ non poteſt aliq̄ tergiuerſatiōe celari ⁊ olꝰ ꝓſumptio ceſſat ꝓ delinquēte adeo ꝙ nullatenus eſt loc⁹ inficiationi ⁊ tūc ſufficit aliqualis ſnīa.lʒ nō ſolēnis ⁊ ita ꝓcedunt iura ꝓallegata ⁊ opinio ab.Bar.⁊ ſequaciūt aū factū nō eſt ita notoriū:ſʒ q̄ſi notoriū lʒ loc⁹ inficiatiōi nō videat ⁊ tūc ꝓcedit dictū ca.cū dilecti.⁊ ſi recte ponderet.d.c.cū dilecti.mihi videt ita ꝓcedere in.ꝟ.tanq̄ de notorio liquere ⁊ nihilomin⁹ hoc cogitādū relinquo. vide tamē quod notatur in.c.veſtra.de cohabi.cleri.⁊ mulie.⁊ preſertim per do.Anto.ibi in repe.⁊ quod no.in.c. ex parte. el.j.de ꝟb.ſign.⁊ in.d.c.ad noſtrā.cum ſi.⁊ plene ꝑ Sali.in repe.l.ea quidē.C. de accuſa.cum ſi.cōcor.vt ibi per eum facit qꝺ notatur in.c.manifeſta. ⁊ in.c. de manifeſta.⁊ quaſi per totum.ij.q.j.et per doc.in.l.emptorem. C.de acti.emp.

⁊ ven.⁊ aliquid ꝑ Bar.in.l.ſcriptus. ff. de reli.⁊ ſum.fu.cum ſi.

Nullatenus.

Uerbū nullaten⁹ eſt canon late ſnīe glo.eſt elegans in aut.ſi qua mulier.C. ad ſe.cōſul.velleia.quē reputat ſing.d. car.in.c.ſuꝑ lrīs.de reſcrip.refert ⁊ ſeq̄tur ibi do.meus do.and.vtriuſqꝫ iuris monarcha.vt in rep.ſua ſolenni.c.teſtimonium.de teſti.faciat glo.in cle.in ꝟ. nullaten⁹.⁊ quod voluit ibi do.Ant.de but.de ſequeſ.poſ.⁊ fruc.⁊ qꝺ voluīt moderni in.c.quia fru.in ver.nullaten⁹ audiatur de vſu.⁊ facit tex.l.c.ꝯſtituimus. in ver.nullaten⁹ ad accuſationē vel ad teſtimonium.iij.q.v.⁊ adduco elegātez gl.in cle.vt hi q̇.in ꝟ.ꝯcedat.de etate ⁊ q̄li.⁊ qꝺ voluit ibi Jo.de imo.poſt paulū de eliaza.⁊ do.card.vbi poſt eos dicit ꝑ illā glo.ꝙ ꝑ hec ꝟba nullo mō.⁊ nullaten⁹ ⁊ ſiles dictiōes eſt denegata poteſtas inferiorib⁹ diſpenſandi vel ſtatuēdi ꝯ̄riū.⁊ de illa gl.fecit feſtum do. me⁹ l.d.c.teſtimoniū l.xxvij.co.vide qꝺ voluit Ang.in.l.ſi queram⁹.ff.de teſta. vbi allegat ꝯ̄ Bart.l.fi.in ꝟ.ideoqꝫ hoc nullo mō fieri ꝯcedimus.C.de teſta.mili.⁊ vide etiā Jo.de imo.l.d.l.ſi q̄ram⁹. vbi alle.glo.in.d.cle.vt hi qui.⁊ idē voluit in.c.quia ingredientibus.de teſta.

Additio.

Adde gemi.l.c.romana.l. §.cū ad ꝓfatā.in.iiij.no.in.fi.de app.li.vj.⁊ in eo. §.ſententias.ꝙ lex ſi diſponat ꝙ iudex nullaten⁹ faciat actū nō īteruenīēte certa ſolennitate ſi facit ꝯ̄riū nō tenet allegat gl.in.d.clemē.j. Et de iſta clauſula nullaten⁹ audiat q̄ ſolet apponi in ſtatutis quid operetur.vide doc.in.d.c.qz fruſtra.⁊ do.meū in.c.fi.de ord.cog.vbi plene de hoc.⁊ vide ang.in.l.vēditiōi. in.ꝟ.nō audiet.C.de vſuca.ꝓ emp.vel trāſac.⁊ vide qꝺ voluit bar.in.l.oēs.C. de fundi patrimo.lib.vj.ꝙ iſta exceptio introducta ꝑ ſtatutū ꝙ pars nō debeat audiri impedit litis ingreſſum.⁊ vide do.ab.de dictione nullo modo in.c.qualiter.el.ij.de accu.⁊ vide hoſt.in.c.paſtoralis.ꝺ iud.⁊ Ang.cōſi.ccxxx.vbi dicunt ꝙ valet.l.ſeu ſtatutū denegās audiētiā alicui propter ſuū delictū: tamē

Ang.in.d.ſuo ꝯſi.dicit ꝙ nõ valet ſtatu-
tum denegãs iuſtitiã vt ſingu.dixit In-
no.in.c.ſi in eccleſiarũ.de ꝯſti.⁊ ibi vi-
de do.meũ ⁊ vide Ang.in.l.ſi nõ ſpecia
li.C.de teſta.⁊ in.l.j.C.de bo.vacan.lib.
x.Bar.in.l.ſi cum mulier.ff.ſo.ma.⁊ ibi
Nicolaum de neapo.⁊ Moder.⁊ bal.in
l.iubemꝰ.§.ſane.de ſacroſan.vbi allegat
l.ſi ſeruus.C.de his qui ad eccle.confu.
⁊ vide bal.in.q.incip.ſtatuto cauet.⁊ in
repe.d.l.cũ mulier.⁊ gl.in.c.j.de reſcri.
lib.vj.⁊ Lud.ro.in conſi.xx.⁊ do.meũ in
rubrica de exce.⁊ in.d.c.paſtoralis.tex.
⁊ ibi Bald.in.l.j.C.de patri.pote.⁊ in.l.
peremptorias.C.ſen.reſcin.non poſ.et
l.plano.de peti.heredi.vbi concludunt
quod valet lex ſeu ſtatutum.denegans.
alicui audientiam.

¶ Neceſſitas ineuitabilis.

¶ An quis dicatur impeditꝰ aliqua ine
uitabili neceſſitate: vide bal.in.c.ſciſci-
tatus.de reſcrip.vbi dicit ꝙ ille dr ine-
uitabili neceſſitate impeditꝰ qñ in vin-
culis eſt detentus ab inimicis ⁊ allegat
tex.quem ipſe reputat vnicum ⁊ ſingu.
in.l.nã ⁊ ſeruus.in primo rñſo.ff.de ne-
go.geſt.quem tex.dicit eſſe notandũ pro
intellectu.d.c.ſciſcitatꝰ.itẽ etiã ſi care-
ret veſtibꝰ.vt in.l.in eadẽ.ff.ex quib.cau
ſis maio.⁊ optime facit tex.iuncta gl.in
c.ſi.qui teſtium.de teſtibus.

¶ Nihil agit.

¶ Iſta verba nihil agit ſunt canõ late
ſententie.tex.eſt peregrinꝰ ſm do.meũ
in.c.prudẽtiã.in ṽbo nihil egiſſe de of-
fi.dele.vbi doc.dicũt ꝑ illa verba ꝙ pro
ceſſus habitus per duos tertio nõdum
excuſato eſt ipſo iure nullꝰ ⁊ hoc ex du
plicici defectu.ſ.poteſtate exercitij iu-
riſditionis ⁊ ex defectu forme tradite
in reſcripto do.meꝰ ibi allegat tex.in.l.
fi.in verſi.nihil egit.ff.de libe.⁊ poſthu.
vbi Bal.per illũ tex.dicit ꝙ ſentẽtia la-
ta ex libello inepto eſt ipſo iure nullã ⁊
ſic illa verba ſunt canon late ſentẽtie.fa
cit lex fideiuſſor.verſi.fruſtra agit.ff.de
neg.geſt.⁊ optime facit text.in.l.niſi.ff.
de tute.⁊ rationibꝰ diſtrah.vbi Bal.idẽ
colligit ꝙ ſentẽtia lata ex libello inepto
eſt ipſo iure nulla.

¶ Omnino.

¶ Verbum omnino intelligitur ipſo iu
re gl.eſt ſing.ſm Bal.i.l.j.§.ſi pecuniaz.
ff.depoſiti.refert ⁊ ſequitur Lud.ro.no
tabili.j.idem voluit Frãc.cremenſis in
ſuis notabilibus notabili.vij.ego alle
go aliam incognitã maioribus noſtris
in.l.obſignatione.C.de ſolu.que intelli
git illũ tex.d.§.ſi pecuniã procedere ipõ
iure.⁊ per illũ tex.d.§.ſi pecuniã.inter-
pretatur.d.l.obſignatione.⁊ illam gloſ.
ſubtiliter inductã retulit mihi do.meus
do.and.barbatia in cathedra licet in cõ
mẽtis ſuis hoc nõ dixerit.Pro certo il-
la gl.relata ad illum tex.licet nullã mẽ-
tionem faciat de verbo omnino probat
hoc pondera tamen eam ſed recte fecit
do.meus quia non allegauerit eam in
commentis quia illa glo.difficulter pro
bat hoc ex quo nullã mentionẽ fecerit
de verbo omnino.Adde Bar.in.l.j.cir-
ca finẽ iudi.ſol.ꝙ verbum omnino im-
portat exactionem.tene ergo pro ſingu
lari gl.in.d.l.j.§.ſi pecuniaz.⁊ nota etiã
ꝙ verbum omnino licet ſit preciſe ſigni
ficationis.vt probatur in.c.qualiter.de
iud.tñ recepit interꝑtationẽ cõgruaz a
iure cõi.vt in.l.cum ſtipulatus ſim da-
mã.ff.de ṽb.ob.iſtud voluit Bal.in.l.fi.
C.de ꝯhẽ.emp.⁊ do.meꝰ.in.c.⁊ ſi cleri-
ci.de iud.⁊ in.c.qualr.⁊ alleg.tex.l.c.⁊ ſi
xp̃s.de iureiur.⁊ ibi Bal.colligit hoc.⁊
vide qđ voluit bal.in.l.precibꝰ.C.de im
pub.⁊ aliis ſubſti.vbi dixit qđ eſt verbũ
ꝑciſuz.⁊ qđ dixit Io.de imo.i.c.i cauſis
de teſti.qđ verbũ oĩo ĩportat neceſſita
tẽ:⁊ vide gl.in.c.ex ꝑte.el.j.de offi.dele.
vbi exponit ṽbũ oĩo.i.ſine aliqua pa-
ctiõe facit.c.piſania.de reſt.ſpo.⁊ vide
oĩo do.meũ in.d.c.qlr.⁊ de iſto ṽbo oĩ
no ⁊ aliis vide mattheum de matheſi.
in ſingu.ſuis in.ij.charta.

¶ Obſes.

¶ An ep̃s poſſit dare in obſidẽ de cleri
cis ſibi ſubiectis ⁊ abbas vnum de mo
nachis Ludo.roma.in ſuis ſingu.nota.
liij.dicit ꝙ doc.curiales dicunt cõiter ꝙ
ſic.vt eſt caſus in.c.ex reſcripto de iure
iu.tamẽ ipſe tenet cõtrariũ ⁊ alleg.glo.
ſing.in.c.vt pridẽ.xxiij.q.viij.rñdet ad
d.c.ex reſcripto.q: ibi ab.dedit de cõſen
ſu pape:⁊ dicit hoc eſſe verũ ſicut deꝰ eſt

deus. ⁊ ſicut pſca dicit illud qd dicit gl.
d.c.vt pridē.ego dico ꝯ ipm ⁊ Jo.teuto
nicū q² rñſio data ad.d.c.ex reſcripto.di
uinat ad illū tex.cū ibi nulla mētio fiat
de conſenſu pape ⁊ ꝑ cōſequens iſte in
tellectus nō valet q² intellectus diuina
torius eſt reijciēdus a iure:vt dixit glo.
in.l.filium quē habentē.C.fami.hercis.
ſed diſtingue iſto modo poſt do.Abb.in
d.c.ex reſcripto.ꝙ ſiue loquamur de mo
nachis ſiue de clericis vt ꝓprie ſortiāt
naturā obſidū ſolus papa pōt dare eos
obſides.vt no.i.d.c.ex reſcripto.⁊ ar.c.
cūcta ꝑ mūdū.⁊.c.ꝑ principalē.ix.q.iij.
⁊ ſic procedat gl.in.d.c.vt pridē.aut dā
tur non vt ꝓprie ſint obſides.ſ.vt ſtēt in
certo loco ⁊ tūc ſi loquimur quo ad mo
nachos abbas poterit monachū ſuū de
putare ꝓ neceſſitate vel vtilitate mona
ſterij etiā inuitū q² monach⁹ nō pōt ab
bati reſiſtere.cū volūtas ſua depēdeat
a volūtate abbatis:vt in.c.religioſis.de
ele.li.vj.⁊ in.c.nō dicatis.xij.q.j.⁊ iſto
mō procedit textus ſi ſubtiliter pōdere
tur in.d.c.ex reſcripto.⁊ ex hoc puto ꝙ
cū detinētes etiā inuitū dūmō de volū
tate abbatis non ſunt excōica.ar.c.vt fa
me.de ſen.excō ſed inuito abbate nō po
terit detineri tamē q² hꝫ beneficiū cano
nis ſi q̇s ſuadente.xvij.q.iiij.⁊ facit.c.
nuꝑ.de ſen.excō.q² eſſet q̄dā ſpēs ſerui
tutis tenere hoiez inuitum ⁊ immutare
ſtatū hominis eſt ſoli⁹ principis ar.l.j.
§.de qua re.ff.de poſtu.Si ṽo loquimur
in clericis ſecularibus idē eſt dicēdum
tñ nō poterūt deputari ꝑ epos inuiti ſi
cut ⁊ monachi ꝑ abbatē cū nō ſint ita a
ſtricti et ſic nō poterūt iuiti teneri licet
a ṗncipio ꝯſenſerit ſine excōi.pena ar.
c.cōtingit.de ſen.excōi.nec eps pōt diſ
pēſare ar.c.ſi diligenti.de fo.cōpe.quid
in laicis ⁊ qñ interuenit iuramentū dic
vt notat in.d.c.ex reſcripto.

Opinio.

Qñ iuriſcōſult⁹ refert opiniōes di
uerſas ⁊ nō eligit aliquā ex illis in du
bio vr ſeq̇ illā quā vltimo loco retulit ⁊
illa vr eſſe ſua opinio lꝫ antea aliter di
xerit iſtud voluit Cy.i.l.j.C.de ſac.ſan.
ecc.facit optime qd legit ⁊ no.i.l.q̇ filiū
§.ſabin⁹.ff.ad treb.ſiłr dicim⁹ de Inn.
ꝙ illa opinio dicat teneri ab eo quā vl
timo loco refert:ita dixit Jo.an.in.c.j.
de priuile.li.xj.⁊ Bal.in aut.ex teſtamē
to.C.de colla.⁊ do.meus do.and.in re
pe.c.raynaldus.de teſta.in Joānina in
iiij.charta.vbi etiam dicit ꝙ illa dr opi
nio alicuius quam magis deliberare ſꝫ
puta q² in pleriſqꝫ locis illā repetit ⁊ ꝑ
cōiecturas ⁊ preſumptiōes aliquas ap
paret illā eſſe opi.ſuaꝫ ⁊ de hoc allegat
text.de quo pluries in cathedra ⁊ viua
voce fecit magnum feſtum in.l.diui fra
tres.ff.de iure patro. ⁊ licet gl.in.d.l.q̇
filium allegaretur cōiter ꝓ ſing.ad hoc
tñ do.meus.d.troylus.de maluitijs exi
mius vtriuſqꝫ iuris interpres in cathe
dra ſolitus eſt allegare ad hoc gl.melio
rem de corpore iuris in.l.ea lege.C.de
cōd.ob.cauſaꝫ que dicit altera pars eſt
vera q² vltima pro qua glo.optime facit
tex.ſm eū quē ſolit⁹ erat allegare Bar.
in.l.bona fides.ff.de poſ.⁊ tex.in.l.ſi idē
cum eodē.de iuriſd.om.iud.⁊ in.l.dāni
infecti.§.ſabini.de dam.infec.

Occulte.

Quid dicat fieri occulte habes gl.in
l.ſciant omnes.C.de his q̄ ex pu.rō.mu
tu.pec.accepe.li.x.q̄ dicit id fieri occłte
qd fit ſine autoritate principis qd vr ſꝫ
bar.ibi cōtra.l.nō intelligit.§.tacita ſm
ſuā glo.ff.de iure fiſ.vbi eoipſo quod in
teruenit cautio publica nō dr occłte ge
ſtum neqꝫ clam Bart.ibi ſoluit ꝙ illud
dr fieri nō licite qñ nō fit corā iudice qd
eſt verū ſi ei⁹ preſentia requirit ſimile
dr ſi de conſuetudine aliquid cōſueuit
fieri publice vt matrimonia et aliquis
faceret corā duobus teſtibus dr fieri clā
vt.l.ſi.ff.de ritu nuptiaꝝ.clā eñ dr fieri
quicquid fit taliter qd nō pōt venire ad
notitiā eius cuius intereſt.vt.l.clā poſ
ſidere.in prin.ff.de acq̇.poſ.⁊ vide Lud.
ro.in.d.l.nō intelligitur.§.tacita.⁊ in.l.
licitatio.ff.de publi.facit qd voluit Ja.
but.in.l.nemo.C.de ſum.tri.⁊ fide cath.
vbi dixit quod ſi monachus ⁊ publice ⁊
palam cōtraxit matrimoniū preſumitur
in errore ⁊ punit vt heretic⁹ ſecus ſi oc
culte ⁊ illd dictū refert ⁊ ſequit.d.me⁹.
in.c.ij.de ſortilegijs.⁊ faciūt no.in ſi.de
clā.deſpō.⁊ lꝫ hec ſint cōia tñ vti ita ſūt

pro ſtatutis phibētibꝰ actū fieri occulte.tene mēti ⁊ vide qđ voluit Bart.l.i.ſ.C.de pdijs mino.ſine decre.nō alie.li.x. vbi dixit ꝙ illđ dr occultū qđ fit ſine decreto qñ decretū eſt neceſſariū ⁊ ꝙ magis puniat̄.vide Bart.in.l.j.gñaliter.ff. vi bo.rap.refert ⁊ ſequit̄ do.Alexan.de imo.in.d.l.ſciant.in addi.ſuis.

¶Additio.

¶Adde qđ pſumit̄ ſciētia ꝯ ruſticos q̄ faciūt aliqd clare Bal.p illā gl.in.l.j.C. de inſ.matri.⁊ vide Jo.de lania in.c.fi. de accu.in.ij.col.hoſt.⁊ ab.i.c.cū clerici.de pac.Et vide pulchre p do.ab.in.c. cū quidā de iure.⁊ faciat qđ voluit idez ab.in.c.ſicut.el.ij.l fi.e.ti.Jtē dr fieri occulte ⁊ in ſecreto qđ fit nō obſeruata tutela iudicij.tex.eſt iudicio meo in.c.inqſitionis.ꝯ.tertie de accuſa.de collatiōe beneficij clādeſtina vide docto.in.c.vnico vt eccle.benefi.⁊ in.c.ſi tibi abſenti. de preben.li.vj.⁊ vide gl.in.c.anaſtaſiꝰ. in ver.occulte.xviij.diſtinc.

¶Officialis.

¶Si p ſtatutū caſſāt̄ nōia officialiū ī ꝯtinēti ipſi officiales intelligūt̄ caſſati. ita notabiliter colligit ang.l addi.lz aliqui attribuāt bar.p illū tex.i.l.diurnos C.de fru.alex.lib.xj.⁊ rō qꝛ caſſato nōie caſſat̄ effectꝰ.facit illud qđ dixit glo.in c.admonere.xxxiij.q.ij.Si re priuerís nec nomen hrī mererís ⁊ optime facit tex.in.l.a nullo.C.de ferijs.ego addo in ſimi.tex.ſing.in.l.fi.ff.de ꝯſti.pecu.vbi ſi inſtrz adiudicat̄ falſuz annullat̄ ꝯfeſſio facta l inſtrō et vitiato ꝯctu vitiatur oīa clauſula illi adiūcta referūt do.i.l. ita ſtipulatꝰ.ſ.chryſogonꝰ.ff.de vb.ob. ⁊ ibi plene diſcutit̄ an ꝯfeſſio facta l ꝯctu inutili pbet ⁊ vide qđ i ſimili no.i.c. piſanis.de reſti.ſpo.an ꝯfeſſio facta in iudicio inualido pbat quē tex.d.l.fi.reputauit ſing.Bald.in.l.obſens.C.ſi cer. pe.conſuluit lu.ro.conſi.lxxiiij.⁊ conſi. xxix.⁊ rō eſt qꝛ caſſato principali annullant̄ oīa q̄ ſequunt̄ ex eo.c.auditis.de pcurato.c.inter dilectos.de fide inſtrumēto.l.nō dubiū.C.de legi.⁊.ff.ad mace.l. creditorū.c.qualiter.de elec.cum ſi.Et adduco quod pulchre voluit Bald.in.l. vna.C.de ꝯfeſſis in.xxj.co.vbi dixit ego cōfeſſus ſum teneri tibi ad centū vigore inſtrumēti:inſtrumētū loquit̄ de pacto nudo qđ illa ꝯfeſſio itelligit̄ de pac. nudo ⁊ adduco gl.in.l.cum patronus.ſ. patroni.ff.ſi quid in fraud.credito.vbi ſi inſtrumentū eſt fabricatuz doloſe oīs clauſula appoſita in eo maculat̄ ⁊ vide qđ voluit bal.in auſ.ex teſtamēto.C.de collatio.⁊ in.c.j.ſ.j.in ti.de feu.da.inuicem.l.cōmiſſorie.quod vbi inſtrumētū eſt nullū precariū appoſitū eſt nullū et vide cy.relatū a Bal.in.c.fi.ſ.⁊ quia.C. cōmunia de leg.quod ſi de inſtrō debet ſolui gabella ſi caſſatur propter eius invaliditatez non debetur gabella voluit Ange.in auſ.de nuptijs.ſ.quia vero et Bal.in.l.ſi prediũ.C.de euictio.refert ⁊ ſequitur do.meus do.and.in.d.c.auditis.⁊ vide quod voluit.Cyn.⁊ Bar.in.l. poſt legatum.ff.de his qui.vt indign.⁊ Jnn.c.cū venerabilis.de excep.⁊ in.c. cum olim.de cenſi.⁊ quod voluit glo.reputata ſing.in.l.ij.alias.ſ.ff.de ſecund. tabul.adde tex.⁊ quod ibi notatur per Sali.poſt alios in.l.eos.C.de vſuris.tene menti predicta.

¶Officium.

¶Not.tex.in argumentū ſm ang.ibi in l.j.ſ.ſz ne tm̄.C.de colligijs.li.xj.ꝯ notariū q̄ emit officiū ſcribēdi ad certū bancū p tpe put fit bononie qđ ille q̄ emit dictū officiū ſicut ſentire dz ꝯmoda illiꝰ officij ita etiā incōmoda vt.l.vna.ſ.pro ſecūdo.C.de cadu.tol.regula qui ſentit de reg.iur.li.vj.cū ſi.vñ aliqđ onus imponit̄ ipſe notariꝰ emptor ſuſtineat nō aūt venditor quod tene menti.

¶Occupatio.

¶Tu habes qđ nō lz alicui occupare ſibi rē alienā quaſi ppriā vt i.l.cū querebat̄.C.vñ.vi.cū ſi.limita tñ illā.l.⁊ ſimilē qđ ſi qs autoritate ppria ſibi occupauit pdiū incultū ⁊ p cōſequens deſertū nō tenet̄ ex cōditiōe illiꝰ.l.cū querebat̄ iſtud pbat̄ p text.ibi cū gl.in.l.q̄ agros. C.de oī agro deſerto.li.xj.⁊ ibi Bart.dt hoc eſſe notādū ⁊ eſſe vltimū p ſtatutis in ciuitate eugubij in qua per formā ſtatutoꝝ oīa pdia ſunt tributaria ⁊ nota diligēter illā.l.qđ aliud eſt derelinquere ⁊ aliud deſerere q̄ cū derelinqt agrum

Ipſum ex pnia non reuocat vt in.l.j.⁊ ꝑ
totuʒ.ff.pro derelicto.ſed qui deſinit in
fra biēniū recuperare pōt illū reſtitutis
expēſis cultori ⁊ datꝛ biēnium ſi nō fuit
vocatus ꝑ poſſidentē alias datꝛ ſibi tpa
ſemeſtre vt in.l.locoꝛuʒ.C.de oi agro de
ſerto li.xj.quod tene menti.⁊ ideo caut⁹
aduocatus accuſati in dicta ciuitate in
terdicto recuperande vel ex illa.l.dʒ ar
ticulare quod prediū erat incultum ⁊
reputabatur deſertum quo ꝓbato neceſ
ſario ſequitur abſolutio ⁊ hoc intelligo
quando predium erat tributarium ſec⁹
ſi non erat vt in.l.clam poſſidere.§.q ad
nūdinas.ff.de acqui.poſ.⁊ niſi diuturni
tas tēpoꝛis ſine annoꝝ aliud induceret
vt no.in glo.in.l.j.C.de ſer.fug.⁊ bar.in
d.l.q agros.poſſet tñ dicere quiſpiam
ſm Ang.in addi.ſuis ad.l.q agros.qūo
veniēs auditur ſi agrum deſeruit.l.j ff.
pro derelicto dicit qꝺ ibi fund⁹ nō fuit
derelictus nec pro derelicto habit⁹ ſed
tantū cultura ⁊ ideo intra bienniū audi
tur ⁊ ꝑ.d.l.qui agros.vide text.⁊ Bart.
in.l.de eo.de acqui.poſ.

¶ Onus.

¶ Muli debēt onerari ſm onus ad qꝺ
poꝛtādū ſufficiētes cōſuetudine reputā
tur:tex.eſt optim⁹ in arg.in.l.publici.C.
de curſu publico anga.lib.xij.⁊ ibi bar.
vt illū tex.facere qꝺ ſi ego oneraui mu-
lū tuū onere libraꝝ quinquaginta q bo
nus ⁊ ſufficiēs putabatꝛ ad tātū pōdus
ſi tñ ita onerat⁹ deceſſit ex pōdere qꝺ nō
teneoꝛ q2 permiſſum eſt mihi ipſum one
rare ſm cōſuetudinē ⁊ muli ſufficiētiaʒ
ꝑ.d.l.publici.qꝺ ſingulariter no.q2 quo
tidianū eſt ⁊ vide eundē Bart.in.l.q in-
ſulam.§.qui mulas.ff.locati.

¶ Officialis.

¶ Officialis excedēdi modū ſibi ꝯceſſū
⁊ vltra modū faciēti licite reſiſti poteſt
ꝓpria autoꝛitate.caſuʒ habes in.l.ꝯtra
noſtram.C.de executo.⁊ exacto.lib. xij.
⁊ ibi Bar.dicit illam.l.eſſe notandā con
tra baiulos ⁊ nūtios qui ſunt deſtinati
ad pignoꝛandum aliquē q2 licite pote-
rit eis reſiſti ſi accipaint pignoꝛa vltra
modū debitū ⁊ etiā debēt puniri qꝺ no.
ꝯcoꝛ.l.defenſiōis facultas.C.de iure fi.
lib.x.faciunt ea q leguntur ⁊ notātꝛ in.c.
irrefragabili.de off.oꝛ.⁊ in.c.penul.eꝺs
de ſtatu mona.

¶ Obligatio.

¶ Aliqs obligās generaliter oia bona
ſua nō videtꝛ nec intelligitꝛ obligaſſe il-
la bona q obligando puniret.gl.eſt q re
putatꝛ ſing.in aut.de reſti.⁊ ea q parit.i
princip.hoc tenet ibi Ange.ſed do.me⁹
in repeti.c.raynaldus.de teſta.⁊ in ple
riſqꝫ locis dicit eſſe caſuʒ iudicio ſuo in
l.ſpē.C.de dona.tu vide Bal.in.l.volun
tas.C.de fideicō.in fi.v̄bis.⁊ in.l.impe
rialē.in prin.in ti.de prohi.alie.feud.ꝑ
Frede.⁊ in.l.ſi ꝯſtante.§.quoties.⁊ ibi ꝑ
Moder.ff.ſol.ma.⁊ Bal.in.l.j.ad fin.ff.
de re.diui.⁊ Bar.in.l.codicillis.§.inſti.
ff.de leg.ij.⁊ plenius per do.meuʒ in.d.
c.Raynaldus in.xlvj.char.vbi iterū at
tingit iſtum paſſum.

¶ Officium.

¶ Officiū ſeu poteſtas collata alicui in
certo loco ex priuilegio exerceri in alio
loco iſtud fuit ſing.dictū Hoſt.in.c.pe.
de offi.lega.⁊ ibi do.abb.dicit hoc dictū
ſe neſcire alibi.

¶ Opinio.

¶ Ubi doctoꝛes in aliquo articulo ſunt
varij ſeqnda eſt opinio hūanioꝛ.i.rōna-
bilioꝛ ⁊ equioꝛ ad hoc bonus tex.in.c.ſi
vir.in ver.human⁹.de cogna.ſpiri.hoc
voluit ibi do.abb.poſt alios ſi v̄o vtra-
qꝫ opinio eſt rōnabilis ſequēdū eſt plu-
rimoꝛum iudiciū ſm Hoſti.⁊ bene in.d.
c.ſi vir.ad hoc allegat bonū text.i ſi.xix.
di.in canonicis ⁊ ibi Hoſt.dat notabilē
regulā qꝺ vbi doc.⁊ magiſtri ꝑ ſuas gl.
matrimoniū ſeparāt nec aſſignāt caſuʒ
in iure expreſſum ſi reperiretꝛ vnus do
ctoꝛ vel magr̄ matrimoniū ſuſtinēs tūc
illius opinio eſt ſequēda ⁊ ſic ſin.ſentit
qꝺ vbi agitur de matrimonio ſuſtinen-
do ſin.opinio eſt preferēda cōi qꝺ eſt no
tādū ſm do.ab.poſt alios in.d.c.ſi vir.
tēperat tñ niſi cōis opinio haberet tex.
pro ſe ⁊ clarū eſt qꝺ tūc nō eſſet dubiuʒ.
mihi vr̄ qꝺ dictū Hoſti.nō ſit idiſtincte
verū ſed dicerē qꝺ licet ꝓ cōi opinione
nō allegaretꝛ tex.ſi tñ melioꝛibus ⁊ ſubti
lioꝛibus rōnibus ſe moueret opinio ſin
gularis ſtandū eſſet cōi opiniōi ad hoc
bon⁹ tex.⁊ quod ibi notatꝛ in.c.capella

nus.de ſerus.nã deficiente.l.ſeu cano-
ne pôt allegari rõ gl.l.c.ꝯſuetudo.j.di.
⁊ qđ no.gl.in.c.ex eo.de elec.li.vj.⁊ viđ
qđ plene ſcribit de hoc do.meꝰ poſt do.
Cardi.in cle.j.de ele.⁊ qđ no.in.l.cũ rõ
ff.de bo.dãna cũ ſi.ſi vero opinio ſing.
moueret ſe meliori rõne tũc ſtãdũ eſt il
li qꝛ ſepe reuelat deꝰ vni etiã deteriori
quã maioribus ad hoc bonꝰ ⁊ ſin.text.
in.l.j.§.ſꝫ nocet.C.de vete.iur.enucleã.
de quo facit ſeſtũ do.abb.in. c.de ꝯſtitu
to.⁊ in.d.c.capellanus.⁊ in pleriſqꝫ lo-
cis ego aliũ allego text.in.c.eſto ſubie-
ctus.in ver.reuelatũ ſedẽti.xcvj.diſt.⁊
illum tex.ad hoc allegat glo.in.c. ſi ha-
bes.in verſi.ſenex.xxiiij.q.iij.que dicit
ſepe reuelatur minori ⁊c.⁊ allegat.d.c.
eſto ſubiectus.

¶ Patronus.

¶ Tu habes i.c.decernimꝰ.xvj.q.vij.
qđ eps nõ pôt ꝯferre ius patronatus ſi
ne ꝯſenſu patroni ꝑ cuius.c.ornatu ali
qua pulchra memoratu digna tibi addu
co.Et q̇dẽ do.de rota deciſi.ccxcvj.dixe
runt pronũ ſine cauſa recuſantẽ ꝯſenti
re ꝑmutationi beneficij poſſe cõpelli ꝑ
epm qđ no.ꝑ limitatione.d.c. decerni-
mus.Secundo adduco tibi qđ pulchre
voluit gaſpar de calde.in.c.cũ acceſſiſ-
ſent.đ ꝯſti.quẽ refert ⁊ ſequit̃ ibi.d.meꝰ
do.an. poſt abb.in.xj.alias.xij.col. vbi
dixit ſe obtinuiſſe de facto epꝫ nõ poſſe
diſpenſare ꝯ̃ inſtitutionẽ bñficij patro
nalis vel ipaꝫ immutare vel ꝯ̃ eã veni
re ſine ꝯſenſu p̃roni qđ ſemꝑ no.ſꝫ do.
abb.ibi nã ſi ex inſtitutiõe beneficij col
latio eſt fiẽda p̃ſbytero nõ pôt eps ſine
licentia patroni diſpẽſare.vt ꝯferatur
nõ preſbytero:⁊ hoc eſt dictum ſeq̃nẽs
Inn.limitauit do.ab.in.d.c.cũ acceſſiſ
ſent.niſi diſpẽſatio haberet fieri ex ne-
ceſſitate eccleſie patronꝰ nollet ꝯſenti-
re.⁊ ad hoc adducit dictũ do.đ rota i p̃-
alle.deciſi.⁊ rõ eſt qꝛ pronꝰ nõ dꝫ impe
dire magnã vtilitatẽ eccleſie.facit.c.j.
de his q̃ ſi.a maio.par.ca.tertio addu-
co tibi Inn.in.c.fi.de cle.nõ reſi.vbi di-
xit epm nõ poſſe diſpẽſare ꝯ̃ ſtatutũ bñ
ficij.Quarto adduco tibi Pau.de elia-
za.in cle.ne in agro.de ſta.mona.vbi di
xit qđ eps non poteſt vnire beneficium
patronale ſine conſenſu patroni.Quin
to adduco tibi eundẽ gaſpar.cald.in.d.
c.cũ acceſſiſſent.vbi dixit ꝙ eps nõ pôt
diſpẽſare qđ habẽs aliđ bñficiũ habeat
bñficiũ p̃ronale ſi illđ repugnat inſtitu
tiõi facte a p̃rono ⁊ lꝫ p̃ronꝰ xpẽ negli-
gẽtiã ſuã priuatꝰ fuerit iure p̃ñtãdi tñ
bñficiũ nõ pôt al̃r cõferri quã fieri dẽat
bñficij iſtitutio optime ad hoc facit cle.
j.de ſuppl.negli.pla.⁊ qđ voluit Bald.
in.l.ſi ita puellã.C.ſi mã.ita fue.alie.et
ꝙ voluit Io.an.in.c.publicato.de elec.
⁊ do.meꝰ in.d.cle.j.Sexto adduco Bal.
i.l.ſi quis p̃ſbyter.C.de epi.⁊ cle.vbi di
xi illũ tex.in argumẽtũ qđ in p̃iudiciũ
p̃roni laico luito nõ pôt eccl'ia ſimplex
in collegiatã eligi facit qđ habet̃ i.c.pa
ſtoralis.de dona.⁊ ibi refert do.Car.la
pũ dixiſſe ꝙ executor q̇ dꝫ facere ꝯſtruẽ
eccleſiã non poterit exigere in monaſte
riũ ⁊ faciũt hec ad id qđ dixit Pe.de an
cha.ꝯſi.cxj.vbi ſing.dixit ꝙ qñ alienãt̃
res eccl'ie patronalis nõ req̇rit̃ conſen
ſus p̃roni laici qꝛ nõ reperit̃ i.c.ſine ex
ceptione.xij.qõ.ij.in.l.iubemꝰ.la.ij.ad
fi.C.de ſac.ſanc.eccle.ſꝫ intelligant̃ iu-
ra p̃allegata de cõſenſu illaꝝ ꝑſonaruꝫ
quarũ intereſt.nõ alienari res eccleſie.
itẽ dicit ibi do.pe.qđ p̃fata iura loquũ-
tur de cõſenſu clericoꝝ nõ aũt patroni
laici.itẽ ius p̃roni eſt dũtaxat ad actũ p̃
ſentandi.itẽ ad opponẽdũ ſe ſi res ſine
cauſa diſtrahant̃.ad hoc allegat Inn.in
c.nobis.de iure patro.ſed quod patro-
nus interſit in tractatibꝰ ⁊ aliis ſolẽni-
tatibus adhibendis in alienatiõe rerũ
eccleſie non eſt iure cautum ⁊ ita bono
nie in facti cõtingentia obtinui.Septi
mo adduco quod voluit dominus abb.
in.c.fina.de iure patro.vbi dicit quod
ſi p̃ñtatio alicuiꝰ iuris p̃ronatꝰ ſpectet
⁊ ſimul ꝑtineat ad patronũ clericũ ⁊ lai
cũ legatꝰ đ latere nõ poteſt ꝯferre tale
bñficiũ qꝛ licet ratiõe clerici poſſet vt
in.c.cũ dilectus.eo.ti.tñ reſpectu laici
nõ pôt.vt in.d.c.cũ dilectꝰ.qꝛ nõ debet
priuari p̃ronus laicus iure ſuo ꝑpter
mixturã clerici facit ad hoc.c.ſacris.đ
ſepul.⁊.l.ſi cõem.ff.quemadmodũ ſer-
ui.amit.⁊ allegat Fed.de ſenis.ꝯſ.lxiiij.
vbi h̃ tenet tamẽ legatꝰ poterit vti iure

clerici ⁊ cõferre eccliam cum ꝯſenſu ſolius laici ſm eũdẽ ſede. in p̄allegato cõſi. hoc voluit do. pe. de ancha. poſt lapũ ibi in. c. vnico de iure patro. lib. vj.

Priuilegium immunitatis.

Et inquãtũ in lra. C. in rub. cardinalis dixi qd Lud. ro. in ſuis ſing. in facti ꝯtingẽtia videbaꝛ ſeq̇ gl. in. c. q̄ſitũ. xiij. q. ij. p illa qõ. an fugiẽs ad corp⁹ xp̄i qd defertꝛ p ſacerdotẽ gaudeat priuilegio immunitatꝫ ſicut ſi accederet ⁊ fugeret ad eccleſiã dic qd in facti cõtingẽtia nõ eſt ſecutus illam glo. ſed p tunc ꝯſuluit ſm opinionẽ archi. in. d. c. queſitũ q̇ eſt in; oppoſitum.

Penitus.

Penit⁹ intelligitꝛ ipſo iure gl. eſt ſin. in. l. ſi q̇ aduocatoꝝ. i ℣. penit⁹ arceanꝛ. C. de poſtu. quã reputauit ſingu. ibi Rapha. fulg. ⁊ inquãtũ i lra. C. in ℣. careo dixi de natura illi⁹ ℣bi qd itelligitꝛ ip̄o iure: ⁊ allegaui gl. i. l. puidẽdũ. in ℣. careat foro de poſtu. ⁊ gl. i. c. nouit. de his q̇ fi. a p̄la. adde gl. aliã in. c. nihil. in ℣ſi. careat ptãte. de elec. ⁊ ibi domi. abb. dicit qd ℣bũ careo ẽ canon late ſnie ⁊ vide do. de ſctõ gemi. in. c. vno. de cle. ꝯiu. li. vj. vbi dicit qd ℣bũ careo denotat totalem priuationem: allegat glo. in cle. in pleriſq;. de elect.

Additio.

Adde do. abb. i. c. i q̇buſdã. de penis vbi dicit qd dictio penit⁹ iportat ip̄o iure allegat. c. fi. e. ti. ⁊ ꝯ hãc dictiõe penitus vide alex. i. l. q̇ vſumfructũ. ff. de ℣. ob. idẽ dic de dictiõe prſus ſꝫ abb. i. d. c. fi. ⁊ vide tex. ⁊ ibi Abb. in. c. ad aures de preſcrip.

Preceptum.

Famul⁹ cuiuſdã nobilis fuit ℣beratus dñs ei⁹ ſibi dixit nunq̃ reuertaris domũ niſi aliud ſentiã de te ꝯ ℣berãtẽ poſtmodũ famul⁹ interfecit ℣beratorẽ ſuũ queritꝛ nunq̇d dñs ex illis ℣bis teneaꝛ de homicidio i facti ꝯtingẽtia fuit determinatũ qd ſic ⁊ ita fuit dñs punitus: ita recitat Bar. in. l. ſi q̇s mihi bona. §. ſed q̇d ſi mãdauit. ff. de acqui. here. ⁊ p hoc facit qd nõ refert an directe vel indirecte aliq̇d conſulaꝛ: ⁊ p hac. q. optime facit. c. ex lris. de exceſſi. prela. ſm do. ab. ibi vbi colligit qd verba enũtiatiua tacite diſponũt qñ ex illis ſequitur malũ imminẽs lꝫ Lu. ro. in ſuis ſingu. illum text. alleget ⁊ ſibi attribui faciat. l. certũ. ⁊. l. cũ q̇d. ff. ſi cer. pe. ad idẽ c. fi. de homi. li. vj. vbi ſi mãdo aliquẽ ℣berari: ⁊ cui mãdatur illũ interfecit teneor de homicidio: q: fui in culpa illud mãdatũ p̄bendo. ita in propoſito iſte nobilis tacite mãdauit ℣berãtẽ ℣berari. idõ teneꝛ de homicidio ſecuto qd eſt bñ notandũ: ⁊ cũ opinione Bar. in. d. §. ſed q̇d ſi mãdauit trãſeũt Ang. Jo. de imo. ⁊ Pau. de ca. Et vide eũdem pau. conſi. cclx. incip. qd per dicta ver. nõ fuit pbatuꝫ dictũ Jo. ⁊ ab. in. c. ſnlam ne clerici vel monachi. in. viij. col. qd dictũ ego tibi limito ſm Raphaelem in. d. §. ſed q̇d ſi mãdauit. quẽ ſequitꝛ ibi Lu. ro. eſſe verum niſi ex qualitate offenſe aliud ppẽdi poſſet. Exẽplũ famulus fuit pcuſſus alapa. ⁊ dñs dixit nõ redeas domuꝫ ⁊c. famul⁹ iuit: ⁊ cũ gladio illũ iterfecit nõ tenebitur hoc caſu dñs qui videtur mãdaſſe fieri vindictã ſiẽm iniurie vt no. in ſi. in. l. j. C. vnde vi. ⁊ in. l. iij. §. cũ igitꝛ ff. de vi. ⁊ vi arma. in. l. ſciẽtiã. §. q̇ cũ aliter. ff. ad. l. aquil. facit qd pulchre voluit Bar. in. l. ſi prediũ. i vl. co. C. de edil. ac. ad hãc limitationẽ Rapha. do. Alex. de imo. i. d. l. ſi q̇s mihi bona. §. quid ſi mãdauit adducit notabilẽ deciſionẽ Bald. in. d. l. ſi quis mihi bona. §. ſi coram. nã vt dixi ſi mando famulo meo qd vulneret aliquem adeo tamẽ qd eum nõ occidat: ⁊ famulus occidit teneor ego mandans: licet illud nõ mãdauerim in. d. c. fi. de homi. lib. ſexto modo dicit Bald. limitando illum tex. quod eſt veruꝫ qñ non poterat ſeparari executio mandati ab ipſo mandato: ſed vbi optime poterat ſeparari: tunc ſecus vt dixiſti famulo qd alapam daret alicui ⁊ famul⁹ occidit nõ tenetur hoc caſu dñs de homicidio ⁊ de intellectu illius. c. fina. ponit Barto. in. l. iij. §. fina. ff. de adimen. leg. ⁊ in. l. diuus. ff. de ſica. ⁊ Bald. in. l. cum mandatum. C. man. faciet. etiaꝫ ad ꝯfirmationẽ limitationis poſite p Raph. in. d. §. ſꝫ quid. quod voluit bal. in. l. non ideo minus in vlti. colũ. C. de actio. vbi videtꝛ Bal. idem velle ſed clari⁹ ponit

In.d.l.ſi qs mihi bona.§.ſi coram.ego
addo tibi aliam limitationẽ ad p̄fatū
dictū bar.in.d.l.ſi qs mihi bona.§.ſed
quid mandauit p id qd voluit Bald.in
l.ſi literas.C.manda.vbi vr̄ alio mō li-
mitare dictū bar.qd illd ꝑcedat niſi fa
mulus repudiaſſet mandatū:⁊ poſtea
fuerit ⁊ occiderit.q̃ tūc dn̄s nō tenebi
tur.allegat gl.ſi filius.ff.ad maced.vbi
bonus tex.in ar.⁊ cle.j.de ꝑcu.Aduer-
te tamen qd contra iſtud dictū Bart.vi
detur glo.in.l.j.in gl.j.⁊ quod no.guil.
de cuno.C.de his q̃.vt indi.vbi heres
tenet vẽdicare necẽ defuncti licite ac-
cuſando occiſorē in iudicio ⁊ dicit ibi
guil.de cuno.pone ꝙ titius qui fuit he
res:dicit corā teſtibus ego vindicabo
talem offenſam:titius fuit vulneratus
vel occiſus:ſi ille titius q̃ occiderat de
functum:⁊ teſtes tunc deponunt quali
ter titius heres dixit ſe vindicatū ne
cem defuncti an ꝑpter hoc poſſit ſubij
ci torture.⁊ guil.ibi decidit qd nō:quia
debet intelligi qñ heres dixit vendica
bit.ſ.licite Pau.de ca.ibi inducit glo.il
lam ad.q.Bar.in.d.§.ſed quid ſi mãda
uit.⁊.ad.q.guil.dicit quod dz conſidera
ri qualitas pſone.nã ex qualitate pſo-
ne dijudicat anim⁹.l.famoſi.ff.ad.l.iu-
li.maieſta.⁊ habet in.l.j.C.de falſ.mo-
ne.no.Bar.in.l.metum.ff.quod metus
cauſa.attẽto qd iſta iudicia ad torturã
conſiderãtur arbitrio iudicis vt p bar.
in.l.fi.ff.de queſti.⁊ p Cy.in.l.fi.C.eo.
per textū in.l.iij.in verbo tu magis ſci
re potes ⁊c.ff.de teſtib.⁊ dicit Pau.de
caſtro.quod glo.illa in.d.l.j.facit ↄtra
Barto.in.d.§.ſed quid ſi mandaui.ta-
men idem Pau.de caſt.ibi tranſit cū di
cto Bar.in loco p̄allegato dicens qd
debet ſibi imputari propter ſuã iacta-
tionē.arg.l.fina.C.de do.ꝑmiſ.⁊ facit
in argumẽtum capitu.quam ſit graue.
de exceſſi.p̄la.⁊ cum Bar.tranſit etiã
idem Pau.de ca.in ſuo cõſi.cclx.incip.
In chriſti nomine videt quod p p̄di-
cta non ſit probatum ⁊c.non obſtat glo.
in.d.l.j.quia iudicio meo reſpõderi po
teſt quod ꝑcedat in vindicta licita:⁊ a
iure permiſſa:⁊ quicquid ſit iure per-
mittente non meretur penã.l.gracch⁹.
C.de adulterijs.c.q̃ peccat.xxiij.q.iiij.
cum ſi.ſecus in caſu noſtro in quo nemi
ni lz ſe vindicare vindictam exercẽdo:
ſed bene iniuriam propulſando per ea
que leguntur ⁊ notantur in.l.j.C.vnde
vi.⁊ in.d.l.vt vim.ff.de iuſt.⁊ iur.⁊ in.c.
ſignificaſti.el.ij.de homicid.⁊ l.d.l.ſciẽ-
tiã.§.qui cū aliter.⁊.C.vt nemini liceat
ſe ſine iudicis autoritate vind.p totum.

¶ Procurator.

¶ Si aliquis proteſtat mihi tanꝙ pro-
curator:vel tanꝙ heres qd ego ſoluam
ſibi ipſe dz mihi facere fidem per inſtru
mẽtum:quomodo ille ſit procurator vel
ſit heres alias ego non cõſtituor in mo-
ra.iſta fuit celebris doctrina ⁊ practica
tradita a Bar.p illū tex.in.l.ſi quis inſi
ciatus.ff.depoſiti.vide q̃ ipſe dixit.in.l.
quod te.ff.ſi certum pet.Baldus ☩o in
c.cum iure peritus.de offi.dele.⁊ in.c.
ex parte decani.de reſcriptis.dixit qd
nemo preſumit procurator niſi doceat
de mandato:⁊ allegat.d.l.ſi quis inficia
tus.do.me⁹ domi.an vulgo dictus bar-
bacia.in.d.c.ex parte decani.in.iv.col.
refert ſe in contingentia facti iſtam.q.
quidam litigauerat in iudicio per pro-
curatorem contra reum:reus nunꝙ op
poſuit de mãdato:ſed cū eſſent partes
in limine ferende ſnie oppoſuit ſe non
fore conſtitutum in mora.quia procu-
rator non oſtendit mandatum:⁊ allega-
bat text.iuncta theorica Barto.in.d.l.
ſi quis inficiatus.do.meus interpella-
tus ad reſpõdendū poſt factas allega.
aduocatorū rñdit qd.d.l.ſi qs inficiatus
⁊ doctrina Bar.procedit in actu extra-
iudiciali:ſed in actu iudiciali non pro-
cederet vnde erat neceſſe quod reus op
poneret de mandato aliter bene conſti
tuebatur in mora:⁊ allegauit in indiui
duo Bald.ita interpretantem illam.l.ſi
quis inficiatus.in Rubrica.C.depoſi-
ti.⁊ ſubdit do.meus in.d.c.ex parte de-
cani.quod ex quo reus paſſus eſt illud
ſ.procuratorem litigare preſumendum
eſt qd ſciebat illum procuratorẽ fore al
leg.Bol.ita dicẽtem in.d.c.cum in iure
peritus.⁊ Lu.ro.cõſi.cxlix.⁊ qd dictum
vt quotidianum.Et in practica literis
aureis ſcribe.

¶ Poteſt.

¶ Verbuȝ pōt importat neceſſitatē̄ qn̄ negatiua ꝓcedit. iſta eſt notabilis gl. in c. j. de reg. iur. li. vj. quā ad hoc allega- uit dñs abb. in. c. j. de cauſa poſ. ⁊ ꝓprie ta. ⁊ ibi do. meus. ⁊ ideȝ do. abb. l. c. j. de fi. inſtr. ⁊ in. c. ſi quis cōtra clericū in. x. col. de fo. compe. ſec⁹ ſi apponatur ſine negatiua ꝑcedente. quia eo caſu expo- nitur ſcđm ſubiectam materiā: q꜡ aliqn̄ importat neceſſitatem aliqn̄ non: lȝ de natura ſui importet actū volūtariū. vi de tex. iuncta gl. in. l. j. in ver. dare pōt. ff. de iuriſ. om. iu. vide ibi modernos ſi- militer in. l. ſi mādauero. §. fi. ff. māda. ⁊ in aut. ſed periculū. C. ſine cenſu vel re liqui. de quo vide per gl. ⁊ do. in. l. ſepe. ff. de offi. ꝑſi. ⁊ in. l. gallus. in prin. ff. de li. ⁊ po. ⁊. l. j. ff. de iniuſto teſtamēto. vbi ꝑ bar. ⁊ per eūdē in repetitione. l. cre- ditores. in. ſ. col. C. de pigno. et plene ꝑ Pau. de eliaȝa. in commēto. c. potuit. de locato. vbi late tractat ꝺ hac dictiōe de qua etiam per archi. in. c. ſtatutuȝ. de re ſcrip. in. vj. ⁊ quod no. Inn. in. c. ſciſcita tus. de reſcri. ⁊ vide quod voluit do. car di. in. c. teſtib. alias in. c. nō debet. de te ſti. ⁊ gl. in. l. obſeruare. §. proficiſci. ff. de offi. proconſu. ⁊ adduco glo. Jo. a nemi- ne allegatam in. c. ſi quis iam tranſla- tus. xxj. q. ij.

¶ Additio.

¶ Adde glo. in cle. auditor. in ꝟbo po- terit. de reſcrip. ⁊ gemi. in. c. preſentiū. in. ix. col. de teſti. lib. vj. ⁊ vide eūdē in c. non ſolum. in. ſ. reſpōſo. de appel. lib. vj. in. ij. col. vbi etiā de verbo debet. Et an verbum poteſt requirat actū ſeu ve rificetur in potentia vide in. l. ſtatulibe ros. §. ſi q̇s ſic acceperit. ff. ꝺ ſtatuliber. vbi remittit ſe ad. l. ſepe. ff. de offi. ꝑſi. ⁊ ad. l. ſ. C. quomō ⁊ qn̄ iudex. ⁊ dicit ꝙ qn̄ fuit interrogatus ſtatuto cauebatur qꝺ q̇ nō pōt ſoluere mille priuet capite il le vult dare fideiuſſores: an ſufficiat ſi nō numerat dicit forte nō ſufficere niſi numeraret ꝑ verbum pōt. limita primū ſcȝ glo. d. c. ſ. niſi reſultaret abſonus in- tellectus: tūc em̄ importat ꝑſumptionē ita dicit ab. ꝑ tex. iūcta gl. in ver. nō po tuit. in. c. ꝙto. de ꝑſum. qꝺ facit ad cōeȝ vſum loquendi: ⁊ ad teſtium dicta vnde induco ad. q. dicit ſtatutum qꝺ ſi q̇s vul nerauerit aliquē puniat in cētū q̄ ſi ſol- uere noluerit vel nō potuerit infra mē- ſem amputet ei manus: q꜡ licet ꝓteſtet ſe non ſoluturū tn̄ dȝ expectari menſis: q꜡ volūtas hoīs eſt mutabilis. vt no. ff. de dā. infec. l. qui bona. §. ſi quis ſtipula tus. vñ huic menſi non poteſt renūtiari. nam ꝑ hoc renūtiaret defenſiōi. poſſibi le eſt enim naturaliter qꝺ ꝯdēnat⁹ mo- riat interim quo caſu nō fieret executio inle nec decederet inteſtabilis ⁊ defen- ſioni q̄ pōt eſſe naturalis ⁊ ꝑpetua renū tiari nō pōt in criminali vt ſinglr̄ no. ff. de pac. in. l. pactū inter heredē. Itē acci dentalr̄ pōt ſuꝑuenire defenſio ꝑ grām impatoris: vt huic ſpei renūtiari nō po teſt. tn̄ lex dicit ꝙ reſtitutio in integrū q̄ ſoli ꝓncipi. ꝯpetit reputat q̇d impoſſibi le: ⁊ ideo nō curat. vt. ff. de fideicō. libe. l. ergo. §. ſ. ita pulchre bal. in. c. cū nō ab homine. in fi. de iudi. ⁊ ibi bar.

¶ Pena.

¶ Lȝ iuſta abſentia excuſet quē a pena legali: nō tn̄ excuſat eū a pena conuētio nali. ſing. eſt gl. in. l. ſi cū militaribus. C. de in integ. reſti. refert ⁊ ſequit Lud. ro. in repe. rubrice de arb. in. xxviij. col. do. me⁹ in repe. c. raynaldus. de teſta. in lo annina prope finē. facit ad hoc elegans gl. l. nō ſolū. ff. de rei vēdicatione. ⁊ in. l. iiij. §. ſi rem. ff. de lega. iij. dicentes iuſtā cām litigādi nō hēre excuſare quē a pe nis ꝯuentionalib⁹ lȝ a legalib⁹ ſic. inſti. de pe. te. litigā. in prin. ⁊ vide gl. ſing. in l. in hac. ff. de tritica. q̄ dicit qꝺ iuſta cā litigādi excuſat quē ab interitu rei quā Bal. pōderat in. c. ſ. q̇ fur. tene. refert ⁊ ſequit. Lu. ro. in ꝑall. loco. itē vide gloſ. in. l. qꝺ te. ⁊ in. l. vinum. ff. ſi cert. pe. vbi iuſta cā litigandi excuſat quē a mora: et adduco aliā gl. ſing. ſȝ do. in. l. j. circa fi. ff. ſi q̇s ius dicē. nō obtē. vbi tn̄ nō iuſta cā: ſȝ etiā iniuſta qꝺ excuſat quē a pena ꝯtumacie: lȝ ibi Bal. dicat eſſe ſimilē gl. i. l. ex cōſenſu. §. fi. ff. de appella. facit. l. plagū. ⁊ quod ibi no. C. ad. l. iul. de plag. vbi iuſta cā excuſat quē a dolo. ⁊ qꝺ no- tanter dicit gl. in. l. j. in fi. ff. de abig. vbi nō tātū iuſta cā: ſed iniuſta excuſat queȝ

a culpa:ſꝫ Jo.an.i addi.ſpe.in ti.de arb. tenuit ꝯtrariū dicēs cām etiā ſuccūbentē hīe a pena excuſare ꝑ quo facit qḋ idē dī i.c.j.de elect.li.vj.quē refert Bal.in l.generaliter.C.de epiſ.ꝫ cle.ꝫ i.c.j.§.iter pares.de lege cōtra.qḋ iuſta cā hꝫ quē a pena legali excuſare:ex quo dicto idē Bal.in addi.ad ſpe.i ti.de arbi.allegat gl.notabilē q̄ hoc exꝑſſe dicit l.l.ab exe cutiōe.C.q̄x app.nō recip.ꝫ de his ol bus vide Lu.ro.in ꝑalleg.loco rubꝛice de arbi.in.xxviij.co.ad q̄ dicta adde qḋ voluit Ang.in auẗ.de exhibē.re.in ꝑn. alias.§.j.vbi dicit glo.ibi eſſe ſingu.qḋ hñs iuſtā cām litigādi nō punit̃ in ex ꝑēſis quā dicit nō ꝓcedere qñ illa ex preſſio vict⁹ victoꝛi cōdēnet̃ fit ab hoſte .q: tūc ꝯdēnat̃ in expēſis.etiā ſi habeat iuſtā cām litigādi:ꝫ ita dicit ſe in ꝯtin gētia facti cōſuluiſſe refert ꝫ ſeq̄tur do. me⁹ in repe.d.c.raynaldus.de teſtibus in ioānina circa fi.ꝫ i.c.j.de reſcript.in additio.ꝫ alleg.aliā gl.ꝫ ibi Ang.in.d. l.nō ſolū.ff.de rei ven.ꝫ vide qḋ voluit Ang.in.l.j.ḋ eo ꝑ quē factū erit vbi al leg.gl.d.l.in hac.ꝫ vide Bal.in.l.debe ri.C.de fideicō.liberta.ꝫ i.l.ea q̄.C.qñ et qñ iudex.ꝫ do.me⁹ in.c.iij.de vſuris tetigit hoc:ꝫ facit ꝙ pulchꝛe voluit bar. in.l.ij.C.ſi ſeruus vel libert⁹ lib.x.ꝙ ſi aliq̄s accuſauit infamatū publice.ꝫ de fecit in ꝓbādo qḋ nō dꝫ puniri pena ta lionis vel calūnie:q: excuſat̃ ꝓpter in famiā precedētē que eſt iuſta cauſa qḋ menti cōmēda.ꝫ pro illo dicto optime facit.c.j.circa fin.de elec.lib.vj.ſm do. Abb.in.c.cum cōtingat.de reſcrip.vbi refert illḋ dictū Bar.ex quo dicto Bar. iuncto.d.c.j.circa finē infero quod cau ſa reꝓbabilis ꝫ iuſta accuſat quem a calumnie vitio.quod not.

¶ Pars.

¶ Lꝫ appellatiōe ptis veniat dimidia l.nomē filiax.§.portiōis ꝟba.ff.de ꝟb. ſig.l.etiā ptis.ff.de vſufru.c.ij.§ j.de de ci.li.vj.cū ſi.tñ adiūcit̃ dictio aliq̄ venit pars infra dimidiā glo.habes ſing.ſm oēs ꝫ do.cardinalē ibi in cle.vnica i ꝟ. aut eax pte.de foro cōpe.et illā gl.alle. do.abb.i.c.ſup eo.de eo q̄ cogno.ꝯſan. ꝟx.ſue.ꝫ Bal.in.c.j.§.cū autē.in ꝟ.q̄ro. vtx ſit differētia dicere partē an aliquā partē in tit.de cōtrouer.inueſti.in vſi. feu.ſꝫ appellatione ptis venit dimidia dimidie.idē dic in particula ſeu partiū cula iſte eſt tex.iūcta doctrina Bar.i.l. meminim⁹.C.qñ ꝫ q̄.quarta ps debe.li. x.ꝑ hoc facit qḋ dꝛ qḋ pars adiecta pti ptis partē facit.l.ſi pꝛes.ff.de dā.infe. ꝫ vide Bar.vbi dixit predicta vera niſi rōne adiūcti aliḋ appeat ꝫ not.ꝙ Bar. in.l.interdū.ff.de here.inſti.dixit ꝙ li bellās dꝫ eſſe caut⁹:vt ſi i libello.petit duas ptes rei:vt dicat ꝫ exꝑimat duas ptes ꝫ portiōes de trebu toti⁹ rei.q: ſi ſimpliciter peteret duas ptes intellige ret̃ de duodecim partib⁹ vt habet̃ l.d.l. interdū.ꝫ ſi opponit̃ qḋ ibi loquit̃ i he reditate q̄ diuidit̃ in duodecim partes ipſe rñdet qḋ eodem mō fundus diui dit̃ in.xij.ptes.vt in.l.quoties.§.ſi duo. ff.de here.inſti.l.cū q̄ſtio.C.de lega.ſed do.me⁹ do.ant.in cōmēto.c.ij.de libelli oblatio.adducit ꝯtra dictū Bar.c.indē nitatib⁹.§.ſi vero.de electio.lib.vj.vbi due ptes intelligūtur reſpectu toti⁹:et per illū tex.do.pe.de anch.ibi rep̄hēdit hāc doctrinā Bar.idē voluit ibi do.do mi.de ſctō gemi.ꝫ adducit eūdē do.pet. in.c.extirpande.de p̄bendis.vbi etiā damnauit doctrinā Bar.ꝫ eundem do. pe.in.c.cum hoīes.de deci.ꝫ vide qḋ vo luit ibi do.ab.ꝫ vide Ang.i.d.l.iterdū. § filiuſſ.vbi dānauit doctrinā Bart.et idē voluit Ang.in.l.ſi in rē.ff.de rei vē di.ꝫ idē etiā voluit in.l.etiā.ff.de vſu fruc.vbi dꝛ qḋ iura allegata ꝑ bart.nō faciunt ad ꝓpoſituꝫ:q: loquūtur in he reditate cui attribuitur ſimilis diuiſio in ptes.xij.ꝫ dicit qḋ omnis ꝯſuetudo mūdi ſeruat contrarium eius quod vo luit Bar.ꝫ vide do.meum in.c.j.de te ſta.vbi de hoc quod no.

¶ Papa.

¶ Papa poteſt conuinci de crimine ꝑ duos teſtes glo.eſt ſing.in.c.ꝓſul.ij.q. iiij.quā allegauit ꝑ ſingulari do.abb. poſt alios in.c.tertio loco de ꝓbatio.ꝫ c.quoties.de teſti.ꝫ in.c.at ſi clerici.in pꝛin.de iudi.

¶ Poſſeſſoꝛium.

¶ Licet intētans poſſeſſoꝛiū nō poſſit

ſuſpendere petitoriū aduerſarū ſed po tius ſit loc⁹ regule q̄ prior appellat ꝛc. l.q̄ prior.ff.de iudi.c.cū dilect⁹.d̄ ordi. cog.nā de natura actionis eſt non opa ri exceptionē.tñ fallit niſi poſſeſſoriū intētaret poſt petitoriū in odiū ſpoliā tis.ꝛ i fauorē bñficioꝝ eccleſiaſticoꝝ p viā appellationis quo caſu poſſeſſoriū hȝ vim exceptiōis adeo ꝙ ſuſpēdit pe titoriū.ſing.eſt caſus ꝛ alibi non reptus in cle.vnica.de cauſa poſſeſ.ꝛ proprie.

¶ Probatio.

¶ Lȝ ex ſtatuti diſpōne ꝯtra inſtrm̄ non admittat ꝓbatio tñ b n admittit ꝓba tio ꝯ pſumptionē reſultātē ex illo iſtro gl.eſt quā ſcribētes reputāt ſing.i.l.iu riſgentiū.§.qđ fere.in ꝟ.approbet ibi ex interuallo ꝛ in ꝟ.ibi ſiue cām obligā di.ff.de pactis.ſed Ang.de peru.ibi.al legat aliā gl.in.l.reos.§.cū in tabu.ff. de duo.reis.ꝛ ibi Ang.ꝛ Jo.d̄ imo.do. me⁹ do.Ant.in repetitiōe rub.de fid.in ſtru.in.xiij.col.circa fi.allegat aliā glo. in.l.ſ.C.de ꝯhen.ꝛ cōmit.ſtipula.ꝛ tex. meliorem de iure in.l.quicunqꝫ.quē ad hoc pōderat Bar.C.de apochis publi cis lib.x.ꝛ allegant etiā illum text.mo derni in.d.§.qđ fere.vide eos ibi et do. meum in.d.repetitione.

¶ Preſcriptio.

¶ Licet pſcriptio legalis nō currat mi litib⁹ tñ currit pſcriptio cōuentionalis ſin.eſt gl.ſm Bal.ꝛ alios in.l.ſi cū mili tarib⁹.C.de reſtitu.mili.refert ꝛ ſequi tur do.me⁹ in repetitione.c.raynaldus de teſta.in ioannina magnificit Ludo. ro.in repetitione rubrice.ff.de arbi.in penultima columna.

¶ Plenaria fides.

¶ Ubi lex ſtatuit qđ aliq̄d habeat pro plenaria fide ꝛ probatione ſeu qđ fides plenaria ſit adhibenda non admittitur probatio in cōtrarium elegans glo.eſt in cle.vnica.i ꝟ.feciſſe.circa mediū de proba. quam glo.reputauit ſing.Jo.de imo.in.l.qui bona.§.qui dāni.ff.de dā. infect.quod intellige ꝓut diſtinguitur in.d.clemen.vnica.ꝛ vide ibi domi.car di.ꝛ alios doctores.

¶ Preſcriptio.

¶ Licet regulariter ꝯ eccleſiā non cur rat pſcriptio niſi.xl.annoꝝ.vt in.c.de quarta.de preſcrip.cū ſi.tñ in actionib⁹ pſonalib⁹ nō dat tantū tp̄s ſed illud tē pus qđ dat a iure ciuili.ut d̄ ſing.ꝓbat gl.relata ad tex.in.c.cū cā.in ꝟ.reſtitue rēt ibi agat ꝯditiōe ex eo ꝯctu de emp. ꝛ vēd.hoc voluit ibi do.Abb.ꝛ do.me⁹ poſt alios idē dicūt de alijs actionibus quaꝝ aliq̄ claudunt ſemeſtri vt in actio ne redhibitoria:vt i.l.ij.C.de edi.actio. ꝛ no.i.c.iniuſtū.de rerū ꝑmu.alie.clau dunt anno.vt in actiōe quāto minoris vt not.in preallegatis iuribus aliqua ꝟo biēnio vt in actiōe de do.ꝛ hoc no.ꝑ limitatiōe fere toti⁹ tituli de pſcriptio ne ꝛ alibi hoc non memini me legiſſe.

¶ Pupillus.

¶ Licet pupillus nō poſſit obligari ſi ne autoritate tutoris.inſti.de auto.tut. in prin.nihilomin⁹ ſi illa obligatio pit liberationē pupillo poterit iniri abſqꝫ autoritate tutoris.ſing.eſt glo.ſm ang. in.l.ij.ff.de accep.qđ notādū dicit eſſe ꝑ ſtatutis florētie vt ibi p eū ꝛ vide ibi Joā.de imo.qđ no.idē Ang.in cōſilijs ſuis conſilio vltimo.ꝛ vide qđ pulchre voluit in ſimili Bal.in.l.contra iur.in pn.ff.de pactis vbi voluit qđ ſi aliena tio fiat in vtilitatē eccleſie poſito qđ nō interueniat ſolēnitas canonica valet ꝛ tenet ꝛ idem Bal.voluit in.l.cū hi.§.cā ff.de tranſactio.ꝛ quod voluit ibi Guil. de cu.ꝛ idem bal.in.l.quecūqꝫ.C.de bo nis que lib.vbi dixit qđ licet autoritas ſuperioris in alienanda re eccleſie de beat interuenire in ipſo actu vel incon tinenti poſt vt in.c.ſ.de re.eccl.nō alie. li.vj.tñ pōt interuenire ex iteruallo qñ illa alienatio emanauit ad vtilitatem eccleſie qđ not.pro limitatione.d.c.ſ.et in.c.ſine exceptione.xij.q.ij.ꝛ.c.tua.de his que fi.a prela.ſine conſenſu capi.et iſto modo pñt ſaluari glo.Jo.teutonici in.d.c.ſine exceptione ꝛ in ſumma.xij. q.ij.ſ.m.do.meum in repetitione rubri ce de reb.eccle.non alie.in.x.col.

¶ Additio.

¶ Et vide ab.in.c.cū cā.i fi.de re iud.ꝛ ro.ꝯſi.cccclij.inci.viſa principali cōſti tutiōe.Et in cōſi.liiij.inci.viſis circa id de quo q̄rit.ꝛ vide.l.cū hi.§.cā.ꝛ ibi gl. ff.de tranſ

ff.de tranſact.⁊ Bal.in.l.nocet.⁊ in.l.q̇ ſolidū.ff.de here.inſti.et Angel.in.d.§. eā.⁊ ro.l.l.Cuius.in fi.ff.de acq.poſ.⁊ ibi Ang.⁊ Alex.in.l.mutuū.ff.ď acq̇.here. ⁊ vide Bal.in.l.cū iter.C.ar.bi.tute.vbi dixit qd̄ ꝯctū nullū i fauorē alicuiꝰ ille pōt approbare allegat.ff.de acti.empt. l.iulianꝰ.§.ſi q̇s colludēte.tu adde pul chrū tex.cōiūcta theorica do.in.c.cām que.de iudi.vbi monachi dħt ꝓponere negotiū cū autoritate ſupioris ne ſi ſuc cūbāt valeat ſupior ex defectu ſui ꝯſen ſus litē ſopitā ſuſcitare.q̄rūt ibi do.q̇d ſi eſſet lata ꝑ eis ⁊ i fauorē ipoꝝ:nūq̇d teneat ex q̄ nō habuerūt ꝯſenſum p̄lati dicit qd̄ ſic.ar.l.nō eo minꝰ.C.de ꝓcur. vbi ſnīa lata in fauorē minoris tenet ſꝫ ſi eſſet lata ꝯ minorē nō teneret q꞉ cō⸗ ſtituit ꝓcuratorē ſine curatore lꝫ aliter ⁊ nō bñ ſenſerit ibi do.an.⁊ vide tex.iū cta glo.notabili de qua ibi Barto.⁊ alij faciūt magnū feſtū in.l.ſi tutor.C.in q̇. cau.reſti.in lteg.nō eſt neceſ.⁊ vide ca⸗ ſum in.c.ſi qua de rebꝰ.xij.q.ij.vbi ptꝫ qd̄ lꝫ ꝯtractꝰ geſtꝰ de rebꝰ eccleſie ea va cāte ſit nullus tñ ſi in fauorē eccleſie eſt receptū qd̄ ſi cedat in vtilitatē eccleſie poſtea ep̄s creatꝰ talē cōtractū i ꝟitate nullū ex defectu ptātis pōt hr̄e ratū et ad hoc vide gl.notab.in.c.j.ne ſede va⸗ can.⁊ idē facit glo.notab.in.l.ſi mater. §.hoc iure.ff.de excep.rei iudi.qd̄ ſnīa lata cū falſo ꝓcuratore pōt haberi rata ꝑ dñm ſiue ſit lata cōtra dñꝫ ſiue ꝓ dño ⁊ illā gl.ſeq̇t ibi bar.⁊ adduco tibi tex. in.l.fi.C.ď aduo.fiſci.⁊.l.ſi fiſcꝰ.ff.de iu. fiſ.vbi ſnīa lata contra fiſcum aduoca⸗ to.eiꝰ abſte nō tꝫ.⁊ ita voluit gl.in.c.j. in ꝟ.donec aduocatꝰ.vt lite ꝯte.ſꝫ q̇d ſi ſit lata ꝑ fiſco abſente aduocato dicit Jo.and.in.d.c.qd̄ valet ⁊ tenet et iſtud voluit gloſ.in.l.nō intelligit.§.diuꝰ.ff. de iure fiſci.ar.d.l.nō eo minꝰ.⁊ refert ⁊ ſequit do.abb.in.d.c.vide ibi do.meum et adduco gloſ.notabilē in.l.nulli.ff.de trāſac.vbi tranſactio nō pōt fieri ꝑ ꝓcu ratorē ſine ſpāli mandato.l.mādato.ff. de ꝓcura.l.trāſactionis.C.de trāſactio⸗ nibus.c.ꝑ tuas de arbitris.et qd̄ not. glo.in.c.qui ad agēdū.de ꝓcur.lib.vj.tñ ſi per iſtam tranſactionē quam facit ꝓ⸗

curator ſine mandato nō p̄iudicat dño valet ⁊ tenet ſingu.eſt glo.in.d.l.nulli. ⁊ ibi notāter firmat hoc Bar.⁊ illā glo. allegauit do.Abb.in.c.cōtingit.de trāſ act.vbi allegat Fede.de ſenis.conſilio lxxxix.⁊ dicit hoc eſſe ꝑpetuo menti te nēdum qd̄ tūc prelatus poterit tranſi⸗ gere alteriꝰ conſenſu ⁊ licentia quādo per illā tranſactionem reddit reꝫ eccle ſie meliorem per glo.⁊ Bar.in.d.l.nul⸗ li.⁊ illā gl.magnifecit Pe.de ancha.in d.c.cōtingit.⁊ Lu.ro.cōſi.clxxxiv.⁊ ꝯſi. clxv.⁊ do.meꝰ in.d.c.cōtingit.⁊ in.c.cū pridē.de pactis.Ex q̇bus oībus ſume ſing.theoricā.quod vbi in aliquo actu ſeu diſpoſitione debet interuenire ali qua ſolēnitas habito reſpectu ad certū finem quod habito fine ⁊ effectu ꝑ quē introducit ſolennitas illa:licet in actu nō interueniat illa ſolennitas nihilo⸗ minus actus valebit ⁊ ſufficit qd̄ ſolen nitas ex poſt facto interueniat.ꝑ.d.c.ſi qua de rebus.⁊.c.cū vos.de his q̄ fi.a prela.⁊ per id quod voluit Bal.in.d.l. quecunq; ex quo ergo iura non volunt niſi hoc ſcilicet:effectum ad finem rei. argu.l.j.ff.de no.ope.nun.in ver.quid vult pretor niſi hoc habito effectu non ad rem pertinet an ipō actu an ex poſt facto an ex interuallo interueniat ſolē nitas legalis ⁊ iſto modo non obſt.qd̄ forma ſit ſeruanda.l.cum hi.§.ait p̄tor. ff.de trāſact.c.cū dilecta.de reſcriptis. c.piſanis.de reſtitutione ſpoliatorum nam forma dat eſſe rei ⁊ perficit rem in eſſe.l.iulianus.§.ſi quis.ff.ad exhiben dum:quia reſpondeo quia iam ſerua⸗ tur ſolēnitas licet interueniat ex poſt⸗ facto ex quo eſt ſatiſfactum mēti iuriſ⸗ latoris propter finem ⁊ effectū ſecutuꝫ quod ſing.no.pro limitatione.d.c.j.de rebus eccle.nō alie.⁊ in.c.ſine exceptio ne.⁊.d.c.tua.⁊ reſpōdeo aliter ⁊ elegan tius iudicio meo qd̄ vbi aliquid eſt nul lum ex defectu ꝯſenſus tūc quādocūq; interuenit ſufficit:vt.l.ratuꝫ.ff.rem ra. ha.⁊ per Dy.l.c.ratihabitio.de reg.iu. lib.vj.hoc voluit Bart.in.l.ſi mater.§. hoc iure vtimur.ff.ď exce.rei.iudi.⁊ ſic intellige.c.cū vos.de his q̄ fi.a prela.⁊ c.ſi qua.de rebus.xij.q.ij.et.d.c.ſine ex

ceptione.ea.cā.⁊.q.cū ſi.nā glo.in.d.§.hoc iure vtimur tꝫ ꝙ poſſuꝫ hr̄e ratū ſiue ꝓ me ſiue ꝯ me fuerit lata ſnīa.vltramōtani dicūt ꝙ tūc nō pōt haberi rata qñ eſt lata ꝯ me ſecus ſi ꝓ me non obſtat ſm eos.d.l.nō eo minus.qꝛ ꝓcedit ⁊ eſt ſpāle in minoꝛe.vt not.gl.in.d.l.ſi tutoꝛ.Bar.tñ l.d.§.hoc iure vtimur putat illā gl.verā ꝑ rōnē ꝑalle.ſ.vbi aliq̇d eſt nullū ex defectu ꝯſenſus ⁊c.⁊ l facti cōtigētia do.meꝰ do.and.cū ſibi occurreret cōſultatio ſuꝑ hoc paſſu dignatus eſt intuitu maxime beneuolētie me requirere vt ſuper hoc paſſu viderē.⁊ ita conſuluit apud regnum neapolitanū.

¶ Poſtea.

¶ Dictio poſtea de ſui natura denotat lōgū interuallū.gl.eſt in.l.pacta cōuenta.ꝟ.poſtea.ff.de ꝯhē.emp.do.meꝰ do.an.in repe.rubꝛ.de reb.eccl.nō alie.in xxvſ.charta allegat gl.quā ipſe ſolꝰ cōſiderat l.l.cū fundū.in ꝟ.poſtea.ff.de vi ⁊ vi arma.⁊ allegat not.tex.in.l.ij.C.de cuſto.reo.in ꝟ.poſtmodū.quē pōderauit Bart.in.l.j.§.diuꝰ ſeuerꝰ.ff.de q̄ſti.vbi dixit ꝙ ad hoc vt q̇s poſſit cōdēnari ex cōfeſſione facta in toꝛmētis dꝫ ꝑſeuerare in illa ⁊ illa ꝑſeuerantia dꝫ fieri ex interuallo poſtq̄ mitigati ſunt doloꝛes toꝛmētoꝝ.⁊ ad hoc Bar.ibi allegauit.d.l.ij.in ꝟ.poſtmodū faciat notabilis text.ꝑ locū a ſpāli in.l.quoties.§.ſi q̇s poſtea.ff.de here.inſti.vbi eſt ſpāle fauoꝛe teſtamēti ⁊ libertatis vt dictio poſtea denotet actū factū incōtinēti.et ibi pulchꝛe dixit Bal.q̇dā fuit accuſatus ꝙ inſultauit titiū ⁊ poſtea illū ꝑcuſſit.ꝙ illa dictio poſtea intelligit̄ incōtinēti ⁊ hoc ꝓpter odiū pene vt cēſeatur vnum delictū ⁊ de vnica pena teneat̄ ⁊ puniat̄.⁊ allegat ibi Bald.glo.ſing.in hoc in.l.q̇ de crimine.adde in ꝟbo plurima qui accuſa.bene facit glo.in.c.cū vinctonieſis.de elec.idē voluit do.meꝰ in.c.j.in ꝟ.poſtmodū.ꝙ metꝰ cā.⁊ in.c.in p̄ntia.de proba.⁊ in.c.fi.de rapto.

¶ Additio.

¶ Ego addo tex.ibi Bart.l.l.illud.§.ſi idē.ff.ad.l.aquil.vbi voluit hoc.⁊ adde tex.in.c.pſ.de re iudi.li.vj.⁊ gemi.poſt doc.ibi ⁊ gemi.in.c.cū appellationibꝰ.de ap.eo.li.⁊ glo.in.l.in bonefidei.in ꝟ.poſtea.C.de pac.⁊ Cardi.in.d.c.cū vinctonienſis.vbi allegat gl.in.d.l.cū fundum.in ver.poſtea.⁊ ſic do.meus non fuit ſolus qui illam glo.allegauerit.

¶ Pecunia.

¶ Pecunia eſt de his rebus q̄ ſeruādo ſeruari nō poſſent gl.in.l.j.§.fuit q̄ſitū ff.ad trebel.⁊ per canoniſtas in.c.nulli liceat.de reb.eccle.nō alie.⁊ propterea pōt ſine decreto alienari.vt in.l.lex q̄ tutoꝛes.C.de admi.tuto.qḋ tñ limita niſi illa pecunia ſit depoſita apud cāpſoꝛeꝫ ⁊ deſtinata ad emptionē rerū immobiliū qꝛ tūc cenſetur res immobilis ⁊ inter ea q̄ ſeruādo ſeruari poſſent.caſus eſt ſingu.in.l.iij.§.ſi q̇s ergo.ff.de ꝯtro.⁊ vti.acti.tute.quē allegauit ꝓ ſingulari Lud.ro.in ſuis.notabilibus notabili.cui adde Albe.de roſ.in ſolenni tractatu ſtatutoꝝ.in.ij.parte.q.cciiij.⁊ do.meum.d.an.in repe.rubꝛice de rebus eccle.non ali.⁊ in.d.c.nulli poſt alios.

¶ Promiſſio facti.

¶ Lꝫ aliꝰ ꝓmittēs factū alienū ad nihilū obliget̄ niſi ſpecifice promiſerit ſe curaturū ⁊ facturū:vt inſti.de inuti.ſtipul.§.ſi q̇s aliū.⁊.ff.de ꝟ.obli.l.ſtipulatio iſta.in p̄n.⁊ qḋ ibi no.tñ ſi ſimpliciter ꝓmiſit factū alienū cū iurō obligatur ad operam preſtādā ſicut ſi ſe ſpecifice obligaſſet:vt ſic valeat iuramētum eo modo quo valere pōt ar.c.ad noſtrā.de iureiu.⁊.l.cū pater.§.filiꝰ.ff.de leg.§.faciat text.cū glo.in.c.ex lr̄is.el.ij.de ſpōſa.iſte eſt caſus ſingu.ſm vnam lecturam in.c.ex reſcripto.de iureiuran.

¶ Princeps.

¶ Princeps nō pōt ferre ſnīam diffinitiuā cōtra partem nō auditā ſingu.eſt tex.ſm legiſtas.in.l.fi.in ver.cognitionalr̄.C.de.legi.vide ibi Bal.⁊ raphaelē facit tex.in ſimili in.c.iudicas.iij.q.ix.quem ad hoc allegauit Lud.ro.in ſuis notabilibꝰ in ꝟb.nos vni parti in p̄iudicium alterius credere nō poſſumus nec debemus:quod papa nō poteſt ſtatuere quod credatur vni parti in preiudicium alterius ſed alius tex.eſt in.c.j.de cauſa poſ.et proprie.faciat.c.nos in quemq̄.ij.q.j.item cōſtitutio denegās

iuſtitiã eſt nulla ſing.fuit dictum Jnn. c.que in eccleſiarũ.ð ↄſti.qð dictũ alle gauit Bal.in.l.reſcripta.C.de preci.impe ra.offerendis.⁊ do.an.in.c.ex pte.de offi.dele.⁊ do.meus in rep.d.c.teſtimo nium.de teſti. in.xxxiij. col.

¶ Pena.

¶ Si lex diſpoſitiõe legis vel iuris mu nicipalis aliquis veniat puniẽdꝰ pena infamie ⁊ ipe eſt infamis ꝙ iudex dʒ al terare penã ⁊ iponere aliam.iſte ẽ text. multũ ſing.i.l.nouerint.C.vt.j.certum tp̃s crimialis q̃ſtio terminet.⁊ ibi ang. illũ tex.pᷣmo allegaui ꝑ ſing.⁊ Lu.ro. i.l.ſi ꝟo.§.de viro.ff.ſolu. ma.⁊.do.meꝰ i rep.c.teſtimonium.de teſti.in.lviij.co.

¶ Preſumptio.

¶ Regula eſt ꝙ ſemel malus ⁊c.regula ſemel malꝰ.de re.iur.lib.vj.facit qð no. bal.i.c.j.ð feu.da.i vi.le.cõmiſ.⁊ qð no. Jnn.in.c.oporteat.de accu.⁊ qð voluit gl.iuncta theorica Abbᷣ.ibi in.c.ꝓpo ſuit.de cle.excõ.miniſ.vbi no.ex illa gl. ꝙ ſemel excõicatus ſemper preſumitur excõicatus niſi probetur abſolutꝰ:nam qualitas ſemel poſita que ex ſolo curſu tp̃is nõ tollitur ſemper preſumitur exi ſtere:niſi ꝓbetur ſublata ꝑ hoc.d.regu la ſemel malus.⁊.l.ſine poſſidetis:⁊ qð ibi not.C.de ꝓba.⁊ quod legit ⁊ notatur in.c.preterea.el.ij.de tranſac.⁊ qð no.i c.ſi forte.de elect.libᷣ.vj.⁊ i.l.ſi vero.§. qui pro rei qualitate.ff.qui ſatiſda.cog. tñ limita hãc regulã ꝙ ſi aliquis fuit ſe mel ſuſpectus ⁊ male vite.licet de facili nõ preſumatur mutatio vite de malo in bonum ſi poteſt probari ꝙ iſte qui olim fuit male vite tunc per tres annos cõti nuos ſeu a tribꝰ annis citra perhibet fuiſſe bone cõuerſatiõis ⁊ bone vite ꝙ preſumit purgatus ⁊ emendatus ⁊ per hoc ceſſabit ſiniſtra ſuſpicio mali.ele gãs tex.eſt in auk.de monac.§.hic autẽ nobis.ꝟ.facit.⁊ vide ibi ang.qð no.ſig. ꝑ limitatione.d.c.ſemel.et .c .teſtimo nium.de teſti.vbi do.meus i ſua repe. circa fi.h.d.

¶ Prorogatio dilationis.

¶ Si iudex elapſo termino dilatiõis di cat prorogamus tibi dilationeʒ ad tale tp̃s an valeat talis ꝓrogatio ex quo ter minus erat finitus.Spec.in tit.de dila tionibus.§.nũc videamus.ꝟ.ſcias.hic tenet ꝙ nõ ex quo terminꝰ erat finitus l.ſed ſi manẽte.ff.de ꝑca.refert illud di ctũ Bal.in.l.j.C.de temp.app.in fi.ver bis ſed non ſequit:immo tenet ↄ̃rium dãnando Spec.⁊ mouetur qꝛ inſpecta mẽte iudicis videt dare aliã dilationeʒ qꝛ verba debẽt deſeruire menti.l.ſi qs filiũ.C.de libe.prete.c. intelligentia.de verb.ſigni.c.ij.requiris.de app.adduci poſſit.l.nõ dubiũ.C.de legi.vbi impro priamus verba vt menti deſeruiamus gl.i.l.⁊ puto.ff.fami. her.tex.in.l.pater ſeuerinã.§.cõditionũ verba.ff.de cõdi. ⁊ demon.⁊ cũ oppoſitione Bald.tranſit do.meus do.and.in rubᷣ.de dila.in.ix. col.tene mẽti ⁊ videt mihi opinio bal. veriſſima qꝛ in dubio debemus capere ſenſum vt res potius valeat q̃ pereat c.abbate.de ꝟbo.ſig.c.quoties.ff.de re. dub.vt intelligamus iudicẽ dediſſe no uam ⁊ aliã dilationem quod not.

¶ Pax.

¶ Ep̃s tenetur ꝑ bono pacis dato ſibi bono cãbio renuntiare ep̃atui propter pacem habendã inter eum ⁊ pplm.ſin gu.eſt dictũ Jnn.in.c.niſi cum pridem. de renun.refert ⁊ ſequitur do.meꝰ in.c. j.de feriis.vbi plura dicta memoratu digniſſima refert de pace.

¶ Pax.

¶ Propter pacẽ habendã poteſt quis trãſferri de vna eccleſia in aliã.peregri num eſt dictũ Ludo.ro.in cõſilijs ſuis ↄſi.cccxxv.incip.quo ad primum cõſul tationis articulũ.refert ⁊ ſequitur do. meus in.c.j.de ferijs.

¶ Pia cauſa.

¶ Jn dubio ſtamus probationi que fa uet pie cauſe.caſus eſt ſin.in lege.l.iu lia.ff.de manumiſſio.ti. generali.quem tex.reputauit ad hoc ſing.Bal.in.c. in preſentia.de proba.⁊ in.c.cum ſint iura partiũ.de re.iur.li.vj.⁊ in.l.cõtractꝰ.C. de fide inſtru.⁊ in. c.dño guerrã.§.prꝰ ptiores.in titul.hic finitur lex.incipiũt cõſue.regni.refert et ſequitur do.meꝰ in dicto.c.in preſentia.⁊ in.c.ex literis. de probationibus.

¶ Princeps.

¶ Si princeps ꝯcedit alicui caſtrū ſim
pliciter intelligitur cōcedere cū ſua au
toritate ꝛ iuriſditiōe ꝛ cū oibus pertinē
tijs ꝛ iuribus ſuis.text.eſt rotundꝰ l.i.ſi
qñ.C.de bo. vacā.li.x.facit optime ſm
Bar.i.l.j.§.cū vrbē.ꝛ.ff.de offi.pfec.vr.
ꝛ no.per.doc.in.l.vltima.ff.de conſtitu.
principū.ꝛ plene per do.Alex.de imo.
in.d.l.ſi qñ.ꝛ ibi per eū habeas ad hoc
remiſſiōes:vide Bar.in.l.j.ff.de iuriſ.
om.iudi.per Spec.ꝛ Joan.and.eo.ti.§.
j.ver.ſed que meri.Old.conſi.cclij.inc.
ad.q.qua queritur per Guil.ꝛ Bal.i.d.
§.vrbē.per bar.in.l.ij.in prin.ff.de vb.
ſig.ꝛ i.l.inter omnes.ff.de acqui.re.do.
ꝛ in.l.ſi aliena.ff.de vſu per Bal.in.c.j.
de capi.qui cu.ven.vbi refert Hoſtien.
per Bal.in.d.l. fin.de conſti.prin.ꝛ i.l.
pe.in.ij.col.de condi.inſer.ꝛ in.l.a pro
curatore.C.mādati.ꝛ in.l.pe.C.de bo.q̄
libe.ꝛ in.l.ij.in pe.co.C.de peda.iudi.ꝑ
Ang.in.l.j.§.fina.de offi.eius per Lud.
ro.in.l.iij.in prin.ff.de acquir.poſſeſ.ꝑ
bar.C.de excuſa.mune.l.j.lib.x.ꝛ ꝑ mo
dernos i.d.l.inter omnes.ꝛ quid ſi epi
ſcopus vēdit vel donat caſtrū cū omni
bus iuribus an veniant ſpiritualia:dic
ꝙ non ſecūdum Inn.in.capi.ex literis
de iure patro.

¶ Pena.

¶ Si aliquis debeat condemnari ꝛ pu
niri in perſona ꝛ in mēbro dꝫ ſibi prius
amputari membruꝫ ꝛ poſtea debet ꝑſo
nam perdere ol's non poſſet fieri execu
tio.de pena mēbri nota.gloſ.eſt i.l.octa.
C.de latro.lib.x.hoc voluit ibi Bar.qui
in facto vidit hoc ſeruari peruſij.

¶ Procurator.

¶ Licet quis in cauſa criminali nō poſ
ſit comparere per ꝓcuratorem:vt in ca
pi.veniēs.de accuſ.ꝛ l.l.pe.§.ad crimē.
ff.de pub.iudi.cum ſi.nihilominꝰ poſt
concluſum i cauſa poterit comparere:
caſus eſt ſingu.ꝛ vnicus.i.l.q̄uis indu
bitati.C.ad.l.iul.de adul.de q̄ fecit fe
ſtum do.meꝰ i rep.c.paſtoralis.de cau.
poſ.ꝛ proprie.

¶ Poteſtas.

¶ Poteſtas ꝛ rector ciuitatis an poſſit
illiteratus notat in.l.fi.C.de ſen.ex pe
ri.recit.ſꝫ optime facit.l.expertes.C.d
decu.li.x.ſm Bar.ibi glo.arguit ibi in
cōtrariū ſolue ſm Bar.ibi ꝙ in caſu.l.
cōtrarie requiritur ſcientia literarum.

¶ Preſumptio.

¶ Qualr bene ſe habuit i aliquo actu
vl in aliquo exercitio p̄ſumit bonꝰ tex.
eſt quē ad hoc reputo meliorē de corpe
iuris in.l.athletis.C.de athletis.lib.x.
ꝛ vide ibi Bar.qui dicit ꝙ ex hoc inuē
ta eſt ꝯſuetudo ꝙ ſcholaris ter exami
net vt ibi ꝑ eū ꝛ ꝑ eūdē in.l.magiſtros.
C.de ꝓfeſ.ꝛ medicis.eo.lib.ꝛ ꝑ cano.in
c.cū ſm aplm.de preben.qđ tene menti
qꝛ facit ad multa hoc forte nō procede
ret i ſcholare notorie perito qui docto
rari debet ſine examie.vt dicit do.abb.
in.c. conſtitutis el.ij.de appel.facit.c.
de petro.xlvij.diſt.c.nullus .xxiiij.diſt.
ꝛ ideo dicit ibi Hugo.ꝙ non examina
tur qui de curia romana excipitur cum
tales ſint notorij: faciat.c.ad apoſtoli
caꝫ.de regulari.ꝛ eſt ratio qꝛ fruſtra fit
demonſtratio rei certe demōſtrate.l.j.
ff.de dote p̄lega.quod tñ intellige niſi
eſſet data forma qđ in doctorādo requi
reret examen qꝛ forma eſſet ſeruanda
c.cū delicta.de reſcrip.faciunt not.per
Ange.ꝛ Lud.ro.in.l.hac ꝯſultiſſima.C.
q̇ teſta.face.poſ.glo.ꝛ bal.in.l.j.ff.de li
be.ꝛ poſth.ita dicit do.meꝰ do.Alex.de
imol.in.d.l.athletis.in addi.faciat qđ
voluit do.meus do.Andr.ſiculus in.c.
cum dilectus.de ordi.cogni.

¶ Poteſtas.

¶ Ptās ſeu rector ciuitatis qui in ſua
electione ꝓmittit dare cōitati duas ba
liſtas ſeu duos clypeos certi valoris ſꝫ
poſtea velit dare quātitatē non audit:
caſus eſt.i terminis ꝛ iudicio meo ſin
gularis in.l.oibus.C.de fabri.lib.xj.li
cet regula ſit qđ aliud ꝓ alio ſolui non
poſſit inuito creditore.vt in.l.j.ff.ſi cer.
pet.ꝛ ibi plene per docto.

¶ Princeps.

¶ Princeps ꝯceſſit rē vni ꝓ ſe poſtmo
dū ꝯceſſit alteri eandē rē motu proprio
q̄rit an valeat ſcđa cōceſſio.ꝛ dic ꝙ non
niſi dicat i ſcđa ꝯceſſione nō obſtāte ta
li prima cōceſſione facta:vt i.c.ſi motu
ꝓprio.de reſcri.lib.vj.iſte eſt caſus quē
no.ibi.Bar.in.l.p̄dia.in vꝰ.ſpōte dona

nerit.C.de loca.predi.ciui.li.xj.qđ no. qꝛ ſepenumero põt euenire de facto.

¶ Pena.

¶ Statuto cauet ꝙ committẽs maleficium in ſtrata puniat pena dupli aliqͣs cõmiſit maleficiũ i via an ſtatutũ vẽdicabit ibi locũ dic ꝙ nõ:qꝛ hoc caſu accuſatio nõ ꝯcludit penã dupli qꝛ ſunt attẽdẽda ṽba legis ꝛ ſtatuti:vt in.l.j.§.docere.ff.vi bo.rap.ꝛ rõ eſt qꝛ ſtrata et via ponũtur vt ſpecies diſtincte ꝛ differentes:iſtud ꝓbat bon⁹ tex.in.l.abſit.C.de priui.do.augu.vel rei priua.lib.xj.hoc voluit ibi Bar.ꝛ ꝯcordat ſꝫ eũ.l.j.circa finẽ.ff.ð via publica.tene mẽti:itellige niſi ꝯriuꝫ appareret cõis vſus loquendi tã i via ꝗ̃ i ſtrata qꝛ tũc attẽderet.l.librorũ.§.qđ tñ caſſius de leg.iij.ꝛ.l.cũ delanionis.§.aſinã.ff.de fun.inſtru.ꝑ Bal.i ru.ff.ð ope.no.nũc.qđ tñ itellige.vt ibi per moder.

¶ Preceptum.

¶ Oẽ ꝓceptũ iudicis faciens ad cãs ðꝛ inia iterlocutoria.iſta eſt gl.fin.i.l.quoties.C.de puilegio ſcholariũ.li.xij.ᵹ aſs ð puile.eoꝝ ꝗ in ſacro militãt ꝛ de puilegio ſcholariũ.li.xij.quã gl.reputauit ſing.bar.i.l.ꝗ̃ties. C.de dignitati.li.xij. ꝫ alia gl.i decre.i.§. diffinitiua.ij.q.vj. quã allegauit.d.dñic⁹ de ſctõ gemi.i.c. vt aiarũ.de ꝯſti.li.vj.adde gl.in.l.cũ clericis.C.ð epiſ.ꝛ cle.ꝛ i.l.ex ſtipulatiõe. C.de ſen.ꝛ interlo.om.iud.ꝛ i.l.haꝝ.ff. ſi ſeruitus vẽdi.ꝛ vide gl.i cle.j.de ſeꝗ̃ſtra.poſ.ꝛ fru.ꝛ i cle.ſi.de app.bar.i.l.titia.de acc.ꝛ do.Alex.de imol.i.d.l.quoties.i addi. ¶ Additio.

¶ Adde gl.in auẽ.de litigioſis in.§.ad excludẽdas.in verbo ab interlo.col.vj. ꝛ illã glo.alle.Ang.in rubri.ff.de re iudi.ꝛ dicit ꝙ talis modus loquendi non eſt alibi.ꝛ illam glo.facit ſingu.Bal.in l.arbitro.ff.qui ſatiſdare cog.ꝛ in.l.poſt ſententiam.C.de ſententijs.ꝛ Ange.in l.ex ſtipulatiõe.C.eo.tit.ꝛ in auẽ.de here.ꝛ fal.in.§.ſi quis aũt nõ adimplẽs in ṽ.de certa.ꝛ in.l.cuꝫ clericis.in ṽ.ſententiarũ.C.de epiſcopis ꝛ clericis.ꝛ gemi.i ca.ij.de cõſt.lib.vj.i.iij.colum.vbi allegat aliaꝫ i.§.diffinitiua.ij.q.vj.ꝛ vide Bal.in.l.ſi ea.C.qui accuſare nõ poſſunt vbi alle.gl.in.d.§.ad excludẽdas.

¶ Priuilegium.

¶ Si priuilegium cõcedatur mihi ꝛ oibus meis deſcendentib⁹ maſculis ꝛ feminis ꝙ deſcendẽtes ꝑ lineã femininã ita ſortiuntur priuilegium ſi ſunt vidue nõ aũt ſi ad maritum ꝯuolauerãt ꝛ põt eſſe ratio qꝛ poſtꝗ̃ virum aſſumũt in totum in aliũ dicuntur ſe transferre ꝛ ſtatum ſuum mutare:naꝫ mulier vidua fũgitur puilegio mariti quouſqꝫ ſit maritata.ꝛ ꝑ dicto adduco tibi tex.in.l.quoties.C.de priui.ſcholariũ.lib.xij.quem ad hoc Barto.ibi reputat ſing.ꝑ ratione ṽo facit.d.l.quoties.ꝛ facit.l.filia.§. vidua.ff.ad municipa.ꝛ vide Bar.in.l. mulieres.C.de dignita.li.xij.vbi notat de hoc.

¶ Pena.

¶ Aliqui diuidẽtes predia cum aggreſſorib⁹ viui debent comburi tex.ſing.habes ſecundũ Bart.in.l.ſi quis a barbaris.C.de re mili.libro.xij.ꝛ inquantum dicit ꝙ viuus debet comburi.Ego dico quod vbi aliquis debet concremari. ſemper debet viuus concremari.tex.habes in.l.vniuerſi.in verſi.viu⁹ ꝯcremetur.C.vbi cauſe fiſcales.naꝫ crimina extinguunt morte:vt in.c.quoꝝdã.xxiij. diſtin.C.ſi reus vel accu.mortu⁹ fue.l.j. ꝛ.ij.de quo legit.ꝛ no.i.c.a nobis el.ij. de ſen.excom.tñ quis põt puniri poſt mortẽ ꝓpter horrẽdũ crimẽ.vt inſti.de here.que ab inteſt.deferunt.§.per ꝯriũ. in verſi.memoria damnata fuerit:ꝛ ſic limita illud quod voluit Bal.i.l.ex hoc iure.ff.de iuſti.ꝛ iur.ſtatuto loquit cauetur ꝙ bannitus poſſit percuti ꝛ diſrobari qđ ſi eſt defunct⁹ nõ poterit diſrobari quia homo mortuus eſt liberat⁹ a fiſco ꝛ quod voluit Ang.i.l.ðfuncto.ff. de publi.iud.vbi arguit contra iudices qui ponunt mortuos in patibulo:ꝛ non poſſunt:voluit Cy.i.l.j.C.qui teſta.facere poſſ.ꝛ vide tertũ in.c.mulier.xv.q.j. vbi animal brutum propter horrẽdum crimẽ punit.ꝛ alibi dixit gl.iuris ciuilis quam ad preſens non habeo menti ꝙ homo mortuus propter horrendum crimen eſt tradẽdus beſtijs:ꝛ vide bar. in.l.conſtat.ff.de appella.ꝛ Bal.i.l.j.C.

de deli.defuncto.vbi dicit ꝙ ꝓpter hoꝛrēdū crimen hoīes imbadagiant:ꝛ per predicta limita.d.c.quoꝛundam.ꝛ.d.l.j.ꝛ.§.ꝙ lȝ crimina regulariter extinguuntur moꝛte:fallit tamē vbi crimē ē hoꝛrēdum.vide qđ notatur in.d.c.a nobis.et per archi.in.c.accuſatus.de hereti.lib.vj.ꝛ.c.cū ſm leges.eo.ti.ꝛ li.

¶ Priuilegium.

¶ Priuilegium principis motu ꝓpꝛio conceſſum valet ꝛ tenet.caſum habes in.c.ſi motu pꝛopꝛio.de pꝛeben.li.vj.ſȝ ſi aliquis eſt obligatus cohoꝛti ex priuilegio principis ꝯceſſo motu pꝛopꝛio ad aliam dignitatem non aſpirabit ꝛ carebit effectu priuilegij ꝛ commodum cohoꝛtalis militie nō habebit tex.eſt in.l.quiſquis.C.de cohoꝛ.princi.ꝛ ibi Bart. dicit nota caſuȝ ſingularē in quo priuilegiū principum cōceſſum motu ꝓpꝛio eſt nulli⁹ momenti licet regulariter ſit cōtra p.d.c.ſi motu pꝛopꝛio.ꝛ dicit ibi eſſe caſum expꝛſſum ꝙ ſi ſtatutum dicat quod habens vnum officium nō debet habere nec accipere aliud ꝙ ſi accipiat ille talis acceptās carebit officio acceptato ꝛ eius effectu ꝛ etiam punitur in hoc qꝛ non debebit habere ſtipēdiū primi officij nec etiā eius priuilegiū optime facit'qđ legitur ꝛ notat in.c.de multa.ꝛ de pꝛeben.cum ſi.

¶ Pena.

¶ Qua pena puniūtur officiales diſſimulatione non punientes maleficia et nō imponentes penas legibus vel ſtatutis impoſitas.vide gl.no.in.l.j.C. de deſerto.ꝛ occultato.lib.xij.ꝛ ibi bar.dicit gl.eſſe notādam contra capitaneos peruſij qui malefactoꝛes gratia vꝉ diſſimulatiōe non puniūt ad quod facit ſm cum.C.de letitie ꝛ conſultum appariſtione.l.quicquid.vbi dicit iſtam.l.eſſe ad hoc notandam.

¶ Pena.

¶ Quidā fuit occiſus ꝛ apponebat heredi ꝙ non vendicauit necem defuncti ꝛ per conſequens non debeat habere hereditatem quero qñ habet locū pena appoſita heredi non vindicanti necem defuncti do.abb.in rep.c.extirpande.§.qui vero.in.x.col.de pꝛeben.dicit ꝙ pena ipſo facto committitur cum affuit facultas illum actum gerendi ꝛ minime fuit geſtus etiam nulla admonitione ꝓambula:ꝛ de hoc allegat gloſ.ſing.in.l.j.C.de his qui.vt indig.ꝛ dicit ꝙ de illa glo.fecit feſtū Bal.in.l.in cognitiōe.ff. ad ſilleianum.vbi per illaȝ glo.dicit ꝙ pena inflicta pꝛopter non factū incontinēti dicitur ꝯmitti cū affuit facultas ꝛ facilitas ꝛ oppoꝛtunitas actum faciēdi et minime fuit geſt⁹.Ego de hoc allego Bal.in.c.iij.loco de pꝛoba.vbi idem tȝ ꝛ allegat Jnn.i.c.ſup his.ꝺ accu.do.me⁹ do.and.vidit de facto hanc.q.ꝛ allegauit Jnn.in.d.c.extirpande.§.qui vero. quē refert do.in.c.j.de vi.ꝛ honeſta.cle. lib.vj.ꝛ Bar.in.l.inficiando.§.infert.ff. de furtis.ꝛ Bal.i.l.ij.C.de ſponſa.ꝛ allegauit gl.d.l.j.vbi Bal.ibidē facit feſtuȝ de illa glo.tene menti.

¶ Pena.

¶ Aliquis pꝛomiſit ſub pene aliqđ habere ratū an committatur pena ſi quis contrauenit de facto Bar.in.l.id quod pauperib⁹.C.de epiſcopis ꝛ clericis.dicit ꝙ nō.ſecus ſi ꝓmittit habere firmū ꝛ verbum ratū refertur ad ius:verbuȝ firmum refertur ad factū ꝛ dicit de hoc eſſe glo.ſing.in.d.l.id quod pauperib⁹. iſtud dictuȝ refert ꝛ ſequitur do.abb.in c.raynaldus.de teſta.in.vj.col.ꝛ ibi do. me⁹ do.and.ꝛ in aliis pleriſq; locis qđ nota pꝛo contractibus in quibus apponūtur talia verba.et ideo cautus aduocatus dȝ de cōſenſu partium talia verba apponere vt aliquis nō poſſit nec de iure nec de facto cōtrauenire fait.c.cū ab eccleſiarū.in ver.rata dȝ ꝛ firma cōſiſtere de offi.oꝛdi.cum ſi.

¶ Pꝛobatio.

¶ Si aliquis ꝓbat cum vno teſte ꝛ fama de ſuo titulo anterioꝛi alius vero ꝓbat ꝑ teſtes idoneos de titulo citerioꝛi iudicādum eſt ſecundum clarioꝛē ꝓbationem ꝛ ratio huius dicti eſt quia ſtandum eſt pꝛobationi apertioꝛi ꝛ melioꝛi per ea que habentur ꝛ notātur in.c.in noſtra.de teſti.c.ꝑterea.eo.titu.ca.licet cauſam.de ꝓba.l.ob carmen.§.ſi teſtes. ff.de teſti.cum ſi.naȝ non ſemper eſt verum ꝙ fama faciat ſemiplenam pꝛoba

tionem vt notant ſcribẽtes in capitu.ve niens.el.j.de teſti.ꝛ Bart.in.l.de mino re.§.tormẽta.ff.de queſti.ꝛ iſtud fuit no tabile dictũ do.abb.in.c.ij.de clande.de ſpon.ad ſaluãdũ dictũ Uincen.q mortu bus do.Cardi.ibi in ꝑtum Uincen.vo luit ꝙ manifeſtũ matrimoniũ preiudi cat clãdeſtino etiã ſi habeat pro ſe vnũ teſtem ꝛ famam quod dictus gaſpar de calde.dicit eſſe bene notandum:ſed ali ter ſentit ibi do.cardi.ꝛ male inquantũ dicit ꝙ vnus teſtis ꝛ fama plene ꝓbant qꝛ hoc non eſt verum.ꝛ licet plene pro bent tamen ſtandũ eſt potius alij proba tioni clariori ꝛ meliori ꝑ iura ꝓallegata tene menti quia in facti cõtingentia.de hoc dicto do.abb.cõſecutus ſum maxi mũ honorẽ corã legato bononie.dũ alle garẽ in quadã cã ꝛ ita obtinui.

¶ Preſcriptio.

¶ Libellꝰ nõ legitime cõceptꝰ nõ inter rũpit ꝑſcriptionẽ.tex.habes valde ſin. in.l.ſi accuſaturꝰ.ff.ad.l.iul.ꝯ adul.ꝛ li tis ꝯteſtatio nõ legitime facta nõ ꝓdeſt gl.habes ſing.in.l.ſi pater.C.ne de ſtatu defuncto.ꝛ illum tex.ꝛ illam glo.repu tauit ſingula.do.meꝰ pretermiſſis alijs in ca.raynaldus.de teſta.in ſua repe.in xviij.charta.

¶ Pena.

¶ Pena appoſita in cõuentiõe cõmitti tur ex ſola cõuentiõe facti ſeu ꝯdictiõe lꝫ ꝯdictio nõ habuit īpedire legatũ fa ctũ auũculiꝰ ꝛ l pena appoſita ex ꝯuẽtio ne habuit effectũ.tex.eſt not.in.d.c.ray naldus.quem do.ab.idẽ dicit facere ꝓ pena appoſita in cõpromiſſis ꝯ ꝛ aduer ſus ꝯuenictes vt cõmittaꝛ pena lꝫ ꝯtra uẽtio nõ habuerit aliquẽ effectũ ſitr cõ mittit pena ex contrauẽtione iuris ſeu de iure facta:vt in.l.nuda.C.de ꝯhen.ꝛ committen.ſtipulatio.refert ꝛ ſequitur do.meus.in.d.c.raynaldꝰ.in repe.quod nota perpetuo.qꝛ quotidie poteſt eueni re in facto.

¶ Preſumptio.

¶ Celeritas actꝰ īducit ſuſpitionẽ frau dis hoc ꝓbat tex.iũcta glo.in.l.ſi vẽtri. §.eorũ.ff.de priuilegijs credi.quã gl.ſu premus doctor bar.inducit ad.q.quidã accuſabatur de cõſilio preſtito ad homi cidium ꝛ de homicidio probatur per fa mam:item probetur ꝙ fuit locutus ho micide ꝛ ſtatim occidit eum:ſed neſcie batur qd dixerit.dicit ibi Bar.quod ex breuitate ſpatij ꝑſumit ꝯſiliũ dediſſe ei ꝑ illã glo.qꝺ ꝑpetuo notabis ꝛ ibidem pulchre dixit bar.qꝺ ſi donaui bõa mea titio ꝛ incõtinenti feci homicidiũ qꝺ ta lis donatio ꝑſumitꝛ facta in fraudẽ pro pter celeritatẽ actꝰ.idẽ voluit.l.l.poſt ꝯ ctũ.ff.de do.ꝛ vide qꝺ not.doc.in.l.ſi qs poſt hanc.C.de bo.damna.vbi per Cy. facit qꝺ voluit Bal.in.l.j.C.de ſer.fugi. hoc idẽ voluit do.meus.do.and.in quo dam ſuo celebri cõſi.inci.viſo puncto ꝛ facti contingentia ſtat difficultas vtruꝫ ſit ꝯctũ matrimonium ꝛ põt reddi rõ qꝛ id qꝺ incontinenti fit preſumitur preor dinatũ ꝛ ꝑcogitatũ ꝛ vıꝺ qꝺ voluit Bar. in.l.ſi vir vxori.ff.de dona.inter viruꝫ ꝛ vxorem.vbi habeaꝛ qꝺ ſi facto diuortio mulier reuertitur ad maritũ incontinẽ ti quod preſumitur illud diuortiũ ſimu latũ.ꝛ ibi dicit Bar.ꝙ ſi dñs licentia fa mulũ ꝛ poſtea incõtinẽti illũ reaſſumit ꝙ talis dimiſſio ꝛ licentia fuit ficta ꝛ ſi mulata:ꝛ vide qꝺ voluit Bal.in.l.ij.C.ꝺ repu.her.vbi dicit filius abſtinuit ſe ab hereditate pñа ſꝫ incõtinẽti facta ab ſteſione reperiꝛ eſſe in poſſeſſiõe bonoꝝ qꝺ tũc ꝑſumiꝛ abſteſio ſimulata ad hoc allegat Cy.in.l.poſt ꝯtractũ ꝛ moneꝛ ex eo qꝛ id qꝺ fit incontinẽti ꝑſumiꝛ ꝑordi natũ ꝛ ſic rõne vicinitatis actus ꝑſumiꝛ fraus facit qꝺ no.ſpe.in ti.de dona.§.j. in ꝟ.itẽ pone aliqs ꝛ qꝺ voluit idẽ ſpe. in ti.de acti.ꝛ peti.§.in anterioribꝰ.ꝟ.ꝙ ſi forte.ꝛ.l.j.C.de iure fiſci li.x.quod vo luit Bal.in.l.fraus.ff.de legi.ꝙ ſimula tus titulus nõ eſt titulus.ꝛ ſimulata tra ditio nõ eſt traditio.l.emptor.ff.de aqua plu.arcen.l.cum ea.C.de tranſactio.et hec omnia tanꝙ floſculos menti com menda.

¶ Prohibitoria conſtitutio.

¶ Cõſtitutiõi ꝓhibitorie ptes renũtia re non pñt.gloſ.eſt celebris in.l.a diuo pio.ff.de ritu nup.quã reputauit ſingu. do.Bal.in.l.nõ dubiũ.C.de legi.Itẽ vo luit i.l.qs ꝓhibet.ff.de puſtulã.vbi alle gat Cy.in.l.j.C.ne fideiuſ.dotiũ dentur

et in.l.ſi mulier.C.ad velleia.⁊ vide qđ voluit Pau.de ca.ꝯſi.ſuo.cccxlvj.⁊ Bal. in trac.ſciſmatis.in.iij.co.⁊ tempera dictū gl.niſi ab eodē ſtatuto permitteretᷓ tex.eſt ſing.ſm do.meū l.c.nōnulli.l ꝟ. niſi cōſenſ⁹ partiū.de reſcr.vbi plene ꝑ eū optie faciat.c.ſtatutū.§.ꝗ nullo.in ꝟ. nec ad id expreſſus acceſſerit earūdē cōſenſus de reſcrip.li.vj.⁊ vide Lu.ro.in ꝯſi.cxlvij.⁊ Bal.l.l.j.C.q̄ admit.⁊ gl.ſin. l.l.nemo pōt.ff.ꝺ le.j.quā reputauit ſin. Bal.in.l.ij.C.vt in poſ.leg.nō obſtat.l.j. ff.de ſerūs.q̄ videtᷓ predictis obuiare qꝛ ibi in.l.vltima ꝓcedit ꝑmittēdo vt poſſint ꝯſtitutioni ꝓhibitorie renūtiare ergo ſi vita nō ꝓceſſiſſet eſſet ſecus.⁊ vide do.meū in repe.c.raynald⁹.de teſt.in ioannina maxie l.xlvij.vel.xlviij.charta. ⁊ ſi aliq̇s opponat de aut.nō lꝫ.C.ꝺ lib. p̄te.vbi ꝺı ꝙ nō lꝫ parētib⁹ exheredare vł p̄terire aliquē ex filijs niſi ille fili⁹ ꝓbetᷓ ingrat⁹:⁊ clarū eſt ꝙ illa cōſtitutio eſt ꝓhibitoria ⁊ tñ illi renūtiare p̄t fili⁹ qꝛ ſua intereſt approbare vel iprobare teſtamētū.vt.l.l.filio p̄terito.ff.de iniu. rup.⁊ irri.teſta.reſpondeo gl.d.l.a diuo procedere niſi per alia iura diſponatur quod cōſtitutioni ꝓhibitorie renuntiari poſſit quatenus factuz priuatū ⁊ ius priuatorum concernatur.

¶ Pena.

¶ Ubicūqꝫ.l.ſeu ſtatutū apponit penaz grauiſſimā venit pena mortꝫ.iſta eſt gl. q̄ reputatᷓ ſing.i.l.ij.C.de eunuchis.do. meus do.and.in.c.prudētiā.§.adūcim⁹. de offi.deleg.allegat aliā gl.in rubri.C. nemini lice.ſignum ſalua.q̄ dicit forte venit pene mortꝫ appellatiōe pene grauiſſime.⁊ allegat glo.in.l.j.eo.ti.⁊ facit tex.in.l.j.in ver.grauiſſimā multā.C.de ſeditio.⁊ gl.dicit ibi mortē vel aliā ſm q̄litatē ꝑſone facit.l.fi.ꝟ.grauiſſimis penis.⁊ in.l.ſi q̇s ad declinādā.in ver.grauiſſima pena.C.de epi.⁊ cle.cū ſi.⁊ vide qđ voluit.Pe.de ancha.in cōſi.xv.ibi ꝑ penā grauiſſimā intelligit penam mortis:ſed pro veritate huius rei.vide do. meū in.d.c.prudētiā.§.adūcimus.circa finez vbi ſuo more ſolito ⁊ pulchre ⁊ copioſe loquitur qđ nota ꝓ ſtatutis ⁊ alijs diſpoſitionib⁹ apponentib⁹ talia verba.

¶ Pactum.

¶ Si ꝓpter obſeruantiā pacti eſt actuz inter ipos ꝯhentes ꝙ res ipa ſit ſpecialiter obligata nō poterit illa res alienari ita multū ſing.dixit Bar.in.l.ſi creditor.§.fi.ff.de diſtra.pigno.⁊ per hoc tradidit ibi Bar.ſing.cautelā vt cōducens rem aliquam puta domum vel fundum qđ ꝓ obſeruātia contract⁹ recipiat obligationē oīm bonorum locatoris qꝛ tunc cū habeat ius in re illa ſibi locata ꝓ obſeruātia ꝯct⁹ qꝛ nō poterit expelli ꝑ ipꝫ locatorem nec ꝑ ſucceſſorem eius etiaꝫ ſing.qđ eſt ſempiterna dignū memoria ⁊ vt ꝓ mirabili commemorauit iſtud dictum Bart.in pleriſqꝫ locis:vꝫ in.l.j.§. quod ait pretor.ff.de ſuperficiebus dicēs ſe de facto pluries ꝯſuluiſſe.idē dicit in.l.filio.§.ſi vir.ff.ſolu.matri.et ibi ꝑ modernos.⁊ in.l.emptorē.C.locati.refert ſe in facto ita obtinuiſſe.idē voluit in.l.qui fundum.ff.loca.⁊ quod voluit in.l.ſi ea lege.C.de condi.ob cau.⁊ in.d. l.ſi creditor.§.fi.⁊ in.l.ſi ita quis.§.ea lege.ff.de ver.ob.ſequitur Ang.in.d.l. j.§.qui ſuperficiē.ff.de ſuperficie.et in d.§.ſi ea lege.Bal.in.l.nihil.§.ſerui⁹.ff. de lega.j.et ibi per moder.⁊ in.d.l.emptorē.domi.Abb.in.c.fi.ne prela.vices ſuas.dixit tamen Bar.quod communiter non pōderatur.⁊ in.d.l.emptorem. opus eſſe vt colonus ꝓteſtetur et dicat ego nolo recedere a re mihi locata donec mihi ſatiſfiat de pena vel intereſſe meo cū res ſit mihi obligata ⁊ cū de facto occurriſſet refert bar.feciſſe fieri ꝓteſtationem hoc modo.itez poterit dicere iſte conductor.quod iſte retinet iure pignoris lꝫ Joā.de imo.in.d.l.filio.§.ſi vir.conetur mordere doctrinā Bar.ſed ipſe nō ponderat formalia verba Bart. in.d.l.emptorem.C.loca. Salice.in.d.l. emptorem.refert ſe dixiſſe ſepenumero dictum Bart.procedere ſi conductor dicat ſe velle retinere rem locataz iure pignoris donec ſoluatᷓ ei intereſſe vel pene adiecta ⁊ non vltra tunc cautela erit ꝙ emptor rei locate vel ſucceſſor offerat intereſſe vel penā vbi pena eſſet oppoſita quo caſu poterit expelli cōductor qꝛ illa hypoteca ad aliud non fuit appoſi

ta niſi gratia faciliozis executionis pe ne vel intereſſe niſi patiẽtia per locato rem non pſtaretur nec ad aliud obligat locatoꝛ qui nõ patitur conductoꝛem ſta re.i re locata.l.ſi merces.§.j.ff.lo.l.mã cipia.C.de re.alie.nõ alie.ꝛ quod voluit ibidẽ Sali.ꝛ ꝙ ita Bart.intellixit id qđ ipſe voluit in.d.l.ſi filio.§.ſi vir.dicit Sa li.apparet ex repoꝛtatis Bar.in.d.l.em ptozem.quod dicit Salic.ſibi fuiſſe gra tiſſimũ vidiſſe Bar.ita tenere in.d.l.em ptoꝛẽ.licet Joã.de imo.Bal.ꝛ Ang.non recte ponderauerint dicta Bart.in.d.l. emptoꝛẽ.ꝛ ſic no.cautelã cõtra cautelã. vide q̃ plene dicit domi.meus do.and. in addi.ſuis in.c.propter ſterilitatez de loca.vide eundẽ in repe.c.raynaldus. in ioanniua.in.xlvj.charta.

¶ Prohibitio.

¶ Ubicunq; concurrit prohibitio.l.ꝛ ꝓ hibitio hominis ſeu teſtatoꝛꝫ circa alie natione corroboꝛatur prohibitio tantuz qđ nõ põt res illa alienari etiam in ca ſu a iure pmiſſo.ita mirabiliter ꝛ ſing. colligit Joã.de imo.in.l.filiusfa.§.diui. ff.de lega.j.in.j.col.ad intellectum.l.ij. C.de vſucap.qđ eſt mirabile dictum re fert ꝛ ſequit do.me⁹ in.c.raynaldus.de teſte.in.xlvj.charta i ioãnina.ex quo in fert vnũ ſempiterna dignũ memoꝛia qđ ſi teſtatoꝛ rẽ ſuã legat eccleſie vel donat cũ hoc qđ nõ alienet ꝙ eccleſia nõ pote rit rẽ illã alienare etiã in caſu a iure ꝑ miſſo p aut.hoc ius poꝛrectuz.C.de ſac. ſan.eccle.ꝛ ſic foꝛtificat ꝓhibitio aliena tionis facta a iure p adductũ pacti.opti me facit.l.legitima.ꝛ ibi Bar.ff.de pac. vbi diſpoſitio.l.recipit fomentum ꝛ foꝛ titudinem a pacto.voluit Bar.in.l.non poſſibile.ff.de pact.faciat qꝛ duo vincu la magis ſtringunt.c.j.de treu.et pace auten.itaq;.C.communia.de ſucceſ.ſed ꝓ enucleatione huius dicti vide domi. meum in pꝛealleg.loco ꝛ modernos in d.l.filiusfa.§.diui.

¶ Pena.

¶ Pꝛohibitus alienare ſub certa pena aliquam rem ſi dat illam pignoꝛi pꝛo eo dem bono ſeu pꝛetio quod equiualet pi gnoꝛi.quia ſi pignus venderetur nõ va leret plus tunc nõ videtur pignoꝛi ex poſita ſed vere vendita et alienata et ꝓ ꝯſequẽs iſte pignoꝛãs incidit in penaz iſte eſt caſus ſingu.de quo facit ibi feſtũ Nico.de neap.in.l.qui habebat.ff.de le ga.ij.ratio quia tũc nõ eſt ſpes luitio nis pignoꝛis.belliſſima fuit doctrina guil.de cuno.in.l.manumiſſiones.ff.de iu.ꝛ iur.quã ibi refert ꝛ ſequit Bal.idẽ dixit Bal.in.l.volũtas.C.de fideicõ.ꝛin l.fi.C.de re.alie.non alie.ꝛ in.c.j.§.vel libellario.in tit.qui.mo.feu.amit.alias regulariter pꝛohibitus alienare.ſi rẽ il lam pignoꝛat non incidit in penam.vt no.in dictis iuribus ꝛ do.me⁹ in repe. c.raynaldus.de teſta.in ioãnina.in.xl vj.charta ꝛ an ꝓhibitus alienare pꝛohi beatur.vide plene p do.meũ in repeti. rubꝛ.de reb.eccle.nõ alie.ꝛ Bar.in.l.in quoꝛum.ff.de pigno.ꝛ do.abb.in.c.fi.de feu.ꝛ in.c.de pigno.ꝛ in.c.quod quibuſ dam.de fideiuſſo.vbi de hoc.et ibi per domi.meum.

¶ Pactum.

¶ Pactũ nõ valet ꝙ pater cedat a feu do ꝓpter fellonĩã filij eſt eñ mandatuz iniuſtuz:ita dicit Bal.in.l.j C.de pene iud.qui male iudi.ꝛ allegat in argu.d.l. paterfa.teſtamento.quam dicit eſſe ſin gu.ꝛ gloſſ.in.c.raynaldus.de re.in ꝟbo adducens.qui dicit ꝙ licet heres tenea tur parere mãdato teſtatoꝛis non tamẽ tenetur parere ſi mãdatum eſt iniuſtum quam glo.nõ tradas obliuioni optime facit.l.quidam in ſuo.ff.de cõdi.inſtitu. do.meus do.And.in repet.c.raynald⁹. de teſta.in ioannina allegat glo.in.l.nõ videntur.§.qui iuſſu.ff.de re.iu.que di cit ꝙ iurans obedire mandato põteſta tis intelligitur ſi mandatum eſt iuſtum nam vbi vnicum verbum ſe hꝫ ad bonũ ꝛ ad malum qꝛ eſt equiuocũ capit in bo num ꝛ non in malum.ita dixit Bal.per illam glo.in.l.ſi ad excludẽdam.C.de iu reiur.ꝛ adducit do.meus.glo.in.l.j.§.fi. ff.de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.q̃ voluit ꝙ iurans ſeruare ſtatuta populi intelligitur ſi ſint iuſta alias ſec⁹ quam glo.ibi Nico.de nea.refert ſm quoſdaz reputari ſingularẽ ꝛ in iure peregrinaz ſed ipſe dicit ſe allegare ſociam l.l.eos C.de vſu.domi.meus in.d.c.raynald⁹.

adducit glo.in.c.ſ.quod metus cauſa. ⁊ illam gloſſ.ponderat do.Abb.⁊ allegat do.me⁹ gl.in.c.cū iuramento.de homi. ⁊ in.c.tuas.de vſur.⁊ in ca.ne dei.de ſi mo.⁊ in.c.ad hec el.ij.de appel.⁊ in.c.ex pte.de accu.⁊ l.c.ex tenore.de ſen.excō. ⁊ in.c.ad aures.de tēp.or.⁊ in.c.ego eū de iureiu.⁊ in.c.veniēs.⁊ in.c.quęad.et in.c.quintaualli.e.ti.⁊ in.c.nerui.xij. diſt.⁊ in.c.ij.de maio.⁊ obe.⁊ in.c.iij.de accu.⁊ qđ voluit Inno.in.c.dilecti filij. de maio.⁊ obed.vbi dicit ꝙ ſi eps iuret ſeruare ↄſuetudines quas hactenus ſu periores epi obſeruauerunt qđ veniunt ↄſuetudines laudabiles ⁊ honeſte ita re ſidet do.me⁹ do.andr.in preallegato lo co.ego adduco gl.in.c.intimauit.de te ſti.⁊ tex.celebrem in.c.ſ.de iureiu.li.vj. tex.in.c.iulian⁹.⁊ in.c.nō ſemp.c.ſi do minus.c.qui reſiſtit.xj.q.iij.vbi non eſt parendū ſupiori cū pacto ⁊ offenſa dei facit qđ pulchre dicit Inn.in.c.inquiſi tioni.de ſen.excō.⁊ in.c.quāto.de cōſue tu.⁊ vtrobiq; videas domi.Abb.et do. meum in.d.c.quanto.⁊ ex iſtis omnibus cōcludo qđ intrans obedire ſeu qui tene tur alicui petere intelligitur in honeſtis ⁊ licitis alias ſecus.

¶ Pena.

¶In foro cōſcientie nō exigit pena gl. eſt celebris i.c.fraternitatis.xij.q.ij.de qua fecit feſtum do.Abb.in.c.raynald⁹. de teſt.⁊ in.c.ſ.de conſtitu.⁊ in.c.ſi egreſ ſus.de iniurijs.⁊ i.c.q: pleriſq;.de imu. eccle.⁊ in.c.audiuim⁹.de ſimo.⁊ in alijs locis.faciat qđ voluit ipſe l.c.ſ.de cuſto. euca.⁊ facit qđ habet l.c.ſicut.el.iij.de iureiur.⁊ ibi Bal.dicit ꝙ cenſura eccle ſiaſtica nō cura de penis ciuilibus.ſed de iuris reſtitutione ⁊ allegat glo.in.d. c.fraternitatis.⁊ illā gl.p ſingu.allega uit do.ant.de bu.l.d.c.q: pleriq;.⁊ in.c. ſ.de dolo ⁊ cōtu.⁊ in.c.ſ.de reſcrip.Lud. ro.in rup.ff.de acqui.here.Pet.de anc. in.c.ſ.de cōſti.lib.vj.vbi dixit qđ ius cō petens ad vindictā nō habet locū de iu re canonico.⁊ allegat.d.gl.c.fraternita tis.Bal.i.l.poſt deſertionē.C.de furtis ꝙ fur non tenetur in foro ↄſcientie niſi ad reſtitutionē rei furtiue.⁊ allegat glo. d.c.fraternitatis. eundem gl.allegauit Bal.in.l.iubem⁹.ſ.ſane.C.de ſac.ſan.ec cle.⁊ in aut.ad hec.C.de vſuris.⁊ in.l.id quod pauperibus.C.de epi.⁊ cleri.licet do.me⁹.aliter fuerit interpretatus tex. ⁊ glo.d.c.fraternitatis.in repe.d.c.ray nald⁹.in ioannina.tamē cōiter ſolet al legari gl.d.c.fraternitatis.ad id qđ di ctū eſt aliter nunc nō examino.⁊ que ſit ratio vide do.abb.in.d.c.raynald⁹.⁊ in d.c.ſ.de conſti.ego adduco Lu.ro.in re pe.rubrice.de arbi.in fi.verbis:vbi alle gat glo.ſingu.in.d.c.fraternitatis.quaꝫ ſm eū facit ſing.Bal.in extractis gl.de creti dicēs penas dupli vel q̄drupli ob furtum a iure ciuili inductas iure cano nico minime peti poſſe.

¶ Additio.

¶Itē dixit in.d.c.ſicut. vbi tex.dicit vt occupata reſtituat nō dicit penā q̄dru pli reddat.⁊ vide Ab.in rubrica.de ap pel.in fi.vbi allegat.d.glo.⁊ in.c.tua.de vſuris in fi.⁊ ab.poſt Gof.⁊ doctores in c.dilecti.p gof.gl.fi.ibi que allegat illū tex.de arbitris ⁊ limita.d.gl.procedere in pena imponēda p iudicē ſecus q̄n pe na cōmittit ipſo facto p.l.commiſſa.ff. de publi.ſm abb.in.d.c.dilecti.

¶ Pena.

¶Iudex pōt cōminari ſub pena eris ⁊ pſone q̄ pena īportat mortē ⁊ publica tionē bonorū glo.eſt ſingu.in aut.de ar mis ad fi.de qua glo.exclamauit Ange. p ſing.in ↄſi.ſuo.ccxvij.nā quidē patro nus nauis obligauit ſe cuidā mercato ri vt apportaret cū naui illā certā ſum mā frumēti ad portū piſaꝝ deinde acce pit mādatū a rege arragonū pſon⁹ illi⁹ nauis qđ ſub pena eris ⁊ perſone debe ret pſentare ſe cum naui corā maieſtate ſua apud barcinonā q̄ timēs incurrere indignationē regiā paruit regi.agebat ad intereſſe ⁊ ad penā p illū mercatorē ↄtra patronū nauis:belliſſime Ang.ex cuſauit eū vt in.ſ.ↄſi.videri pōt refert ⁊ ſequitur do.me⁹ do.and.in repeti.d.c. raynaldus.vide eūdē Ang.pro illa glo. in.l.nullus.C.vt inſcio principe.⁊ etiaꝫ Bal.in.c.ij.de maio.⁊ obe.vbi illam gl. reputat ſing.quod not.q: quotidianum ⁊ ſepe numero in facto euenit ⁊ corā le gato bononie in facto obtinui ⁊ lucrat⁹

ſum quatuor aureos exiſtens ſcholaris
bononie limita niſi curia haberet cer-
tũ ⁊ determinatuȝ ſtylũ circa puniẽdũ
ꝯtumacẽ puta qꝛ eſſet de ſtylo vt ſub pe
na.x.librarũ teneť ꝯparere corã iudice
⁊ iudex ſpꝛeto illo ſtylo miſit cedulã ci-
tatoriã ꝑ cã ciuili vt citatꝰ ꝯpareret ſub
pena eris ⁊ pſone ⁊ citatꝰ ſpꝛeuit illud
mãdatuȝ ⁊ nõ cõparuit qꝺ eſt excuſatꝰ
tex.eſt multũ ſing.i.l.fi.C.de cano. ꝑſta-
tio.lib.x.ita pulchꝛe voluit ibi Ang.

¶ Patronus.

¶ Per antiquã poſſeſſionẽ nobiles lai
ci ꝓbãt ſe habere ius ꝑronatꝰ eccľie:ſꝫ
nõ habeãt titulũ.ita dixit ſing.Bal.in.l.
cũ ſuper.C.de rei vendica.refert ⁊ ſequi
tur.do.meus in repetitiõe rubꝛi.de cau
ſa.poſ.⁊ proprieta.

¶ Poſſeſſio.

¶ Ubi qˀs poſſidet ꝑſumiť poſſidere ex
titulo ꝑcedẽti ⁊ ob eodẽ gl. ſing.in.l.qui
dã.ff.de rei vendi.de qua fecit feſtũ ibi
Ang.ſequiť illã gl.Bar.in.l.nõ ſolũ.ff.
de vſucap.refert ⁊ ſequiť do.meꝰ in re-
petitio.rubꝛice de cauſa poſſeſ.⁊ ꝓpꝛie.
⁊ no.caſum.d.l.non ſolum.eſſe ſing.ſm
Bar.ibi:idẽ ibi dicit qꝺ interruptio pre
ſcriptiõis nõ interũpit effectũ ꝑceden
tis tituli veri.vt in.l.ſi is qˀ ꝓ ẽptoꝛe.§.
ſi quis bona.cũ gl.⁊.l.cũ qui edes.§.fi.
ff.eo.ſed bene interrũpit effectum ꝑſcri
ptionis ꝑcedentis tituli putatiui qꝺ di
cit eſſe notabile ⁊ ſing.ibi.

¶ Poſſeſſio poſſeſſionis.

¶ Pꝛobatis extremis poſſeſſiõis ꝑſu-
mitur ꝓbata media poſſeſſiõis vñ ſuffi
cit ꝓbare principiũ poſſeſſiõis ⁊ finẽ qˉ
caſu ꝑſumiť qˀs medio tẽpoꝛe poſſediſ-
ſe.iſta ẽ glo.valde ſin.quã cõiter ſequũť
doct.in.c.volumꝰ.xvj.q.iiij.ita dicit do.
abb.i.c.accedẽtibꝰ.de priui.bar.tñ ꝓut
refert do.Ab.in.d.c.accedentibus dicit
ſufficere qꝺ ꝓbeť principiũ poſſeſſiõis
⁊ allegeť poſſeſſio de ꝑſenti qꝛ poſſeſſio
ſemel poſita ꝑſumiť ꝯtinuata ⁊ durare.
l.ſiue poſſidetis.C.ꝺ ꝓbatio.quis verꝰ
dixerit vide omnino do.ab.in.d.c.acce
dẽtibus.⁊ do.meũ in rep.rubice de cau
ſa poſ.⁊ ꝓpꝛie.l.vij.charta.⁊ vide quod
voluit glo.⁊ do.ant.in.c. cuȝ ad ſedem.
de reſti.ſpo.glo.do.ant.⁊ alios i.c.acce
dens.de ꝯuer.cõiugato.⁊ in.c.ex parte.
de reſcri.⁊ in.c.oliȝ. el.iij.de reſti.ſpol.
Bart. in.l.ſicut.§.ſuperuacuum.ff.qui.
mo.pig.vel hypo.ſol.⁊ in.l.admonẽdi.
ff.de iure.⁊ in pꝛima cõſtitutio.C.⁊ i.l.
oꝛdinariũ.C.de rei vẽ.Pe.de anch.in.c.
fi.de preſcrip.vbi tenent qꝺ ꝓbata poſ-
ſeſſione principij ⁊ finis ꝑſumunť ꝓba
ta media ⁊ vide Mattheum de matthe-
ſilanis in ſuis ſing.in.ix.char.ad fi.

¶ Pena.

¶ Ubicũqꝫ pena apponiť ipõ iure a le
ge debetur nõ ſolum in foꝛo iudiciali ſꝫ
etiam in foꝛo cõſcientie ſeu penitentie.
iſtud aſſumptum pꝛobatur in.c.ij.de ꝑ-
ſcript.li.vj.hoc voluit do.ab.i.c.j.de cõ
ſtitu.refert ⁊ ſequitur do.meꝰ in rep.c.
raynaldus.de teſta.circa fi.

¶ Pena.

¶ Licet pena applicãda fiſco ĩ delicto
conſiſtente in cõmittẽdo non poſſit au-
ferri fiſco vt in.l.tranſigere.C.de trãſa.
per Bal.⁊ in.l.nõ oẽs.§.recte.ff.de fur-
tis per Bar.tamen ſi venit illa ex deli
cto conſiſtente in omittendo põt pacto
pꝛiuatoꝛũ auferri fiſco.glo.eſt ſing.ſm
D p in.l.ij.ff.ad ſilleia.refert ⁊ ſequitur
do. And.in repe.d.raynaldus.de teſta.
⁊ adduco tibi gl.in.l.auxilium.ff.de mi-
no.quã Ang.reputat ſing.in tracta. de
inuẽtario que voluit quod minoꝛ omit
tens facere inuẽtariũ reſtituitur in in-
tegrum ex quo illud delictũ conſiſtit in
omittẽdo bene facit gl.aurea in.l.ſi mo
ra.ff.ſo.ma.⁊ vide quod voluit glo.in.l.
placuit.xvj.q.iij.

¶ Pꝛeſcriptio.

¶ Nota vnum quotidianũ ⁊ menti tene
dũ ꝙ vbi ꝑlatus paſſus eſt rẽ eccľie pre
ſcribi eccľia poterit agere ꝯ ꝑlatũ ſeu
eius heredes ad emẽdationẽ dãni.glo.
eſt ſingu.in.c.placuit el.ij.xvj.q.iij.quã
reputauit.ſing.do.Ab.in.c.j.de in.iteg.
reſti.facit tex.in.l.quicquid.C.arbi.tut.
aliam vidi in decretis quã nunc nõ ha
beo menti.

¶ Pꝛincipes.

¶ Pꝛĩcipes nõ cognoſcẽtes ſuperioꝛẽ
in tp̃alibus ſaltẽ de facto pñt exercere
ea que ſunt reſeruata ĩperatoꝛi ĩ ſignũ
ſpecialis priuilegij vt legitimare: ſame

reſtituere interponere autoritatem i ar
rogatione ⁊ ſimilia hoc probat tex ſing.
qué tenebis ſemp méti l.c.p venerabi-
lé.q̃ fi.ſint legi.de quo tex.facit magnū
feſtum ibi do.ab.ex quo infert ſcd̄m eū
qd ciuitates italie q̄ hodie nō recogno
ſcunt ſupioré in tpalib⁹ pñt exercere di
cta iura p hoc vide qd no.Bar.in.l.ſi a
me.ff.de publi.iud.l.i.ff.de aqua plu-
arcé.p quo dicit do.Abb.in.d.c.per ve
nerabilem eſſe ibi tex.aptum.⁊ de mate
ria vide Marti.laudē.in tractatu de pn
ci.⁊ do.meū do.and.in ſuo ſolenni tra
ctatu.de preſtantia imperatoris:⁊ regū
vbi copioſe de hoc ad quem tractatum
te remitto.

¶ Preſcriptio.

¶ Nota qd iura pncipis reſeruata in-
ſignum ſpālis priuilegij poſſunt pſcri-
bi p tātū tps de cui⁹ initio memoria nō
extitit:tex.eſt ſing.⁊ ppetuo mēti tenen
dus in.c.ſup quibuſdā.de v̄. ſigni.quē
tex.reputauit ſing.⁊ dicit ſe nō alibi le-
giſſe.ita clare do.abb.ibi ⁊ in.c.p vene-
rabilem.qui fi.ſint leg.ex quo dicto do.
abb.in.d.c.ſup quibuſdā.ibi infert qd
dñi inferiores ⁊ ciuitates poſſunt pſcri
bere ptātē legitimandi ſpurios.itē re-
ſtituēde fame creādi tabelliones ⁊ ſimi
lia q̄ ſūt reſeruata principi ſi ſubeſt tm̄
tps ibi de q̄ i.d.c.ſup q̄buſdā.glo.tn̄ i.c.
vnico.de clerico egrotā.li.vi.ppe prin-
cipium.ſentit oppoſitum ſed primū di
ctum placet do.abb.in.d.c.ſup quibuſ
dam intelligendo de ↄſuetudine pſcri-
pta.limita tn̄ hoc p vnū notabile dictū
bar.in.l.ſi publican⁹.§.vltimo.ff.de pu
bli.vbi dicit tantū tempus requiri:quā
do preſcribit ↄ principē ſecus ſi ↄ pri
uatum q̄ acquiſiuerit iſta priuilegio vl'
ↄſuetudine qd tūc nō requirit tm̄ tps:
ſed ſufficit tps decem annoꝝ cū titulo.
vel.xxx.ſine titulo ſicut dr in vſufructu
preſcribēdo.l.fi.C.de pſcrip.lōgi.tēpo.
faciat in ſimili gl.notabilis in.c.ad au
dictiam.de pſcrip.⁊ in.c.dilectus.d ca-
pel.monachorum.

¶ Pia cauſa.

¶ Ordinatio p vim ↄſtitutiōis vl'ↄſue-
tudinis vl'p municipiū facta de annua
tim diſtribuendo qd ad pias cauſas in
re eleemoſyne nō pōt per idē munici
pium tolli tex.é notabilis vñ hoc ſum-
pſit bar.i.l.priuilegia.C.de ſac.ſanc.ec.
ſ; eſt melior caſus i.c.ad aplicā.d ſimo.
ſ; lu.ro.in rep.auḱ.ſimilr.in.viij.co.ad
l.fal.⁊ vide qd idem determinat Joan.
an.in ti.de inſtru.edi.§.nūc vo aliqua.
ad fi.tu vide de hoc qd voluit.d.Abb.i
d.c.ad aplicaꝫ.vbi dicit illū tex.eſſe mē
ti tenendum ſm vnam lecturā que po
nitur in prin.gl.fi.illius.c.que eſt nota
bilis ⁊ ſingularis:⁊ non pbat alibi ſm
eum niſi ibi vt intelligat de cōſuetudi-
ne p quam laici ↄſueuerunt liberaliter
offerre ecclijs aliqua tpalia qñ pcipie
bant ſacra idē voluit glo.p.d.c.ad apli
cam.in.c.ſua.e.ti.⁊ de materia vid ibi
conſiliū meū do.abb.vbi pleniſſime ⁊
pulchre loquitur vt ſui moris eſt.

¶ Preſcriptio.

¶ Cōtra ſupremam ptātem pape nulla
valet preſcriptio.dictū eſt Jnn.in.c.bo
ne.el.ij.de poſtu.plato.qd pro notabilē
allegat do.abb.i.c.ij.d cleri.nō reſi.idē
dicit do.me⁹ do.troylus de maluitijs.i
eius priuilegio habēte hanc clauſulā
ſi ſecus factū fuerit ſit irritū ⁊ inane.nā
cōtra tale priuilegiū nō poterit preſcri
bi.dictum eſt bal.ſingulare ſm eū in.l.
ſi ſolennibus.in fi.C.de fi.inſtrumēto. ⁊
hoc audiui viua voce.

¶ Priuilegium.

¶ Januenſes ⁊ piſani habuerūt priui-
legiū immunitatis a ſolutione vectiga
lium eis ↄceſſum a rege apulie:⁊ ſolue
runt p tres annos poſt priuilegium cō
ceſſum fuit dubitatū an ppt hoc amiſe
rint priuilegium illud.⁊ teneant ſolue
re i futurū decidit qd nō:qr ille act⁹ re
cipit iteratione.vnde requirit ſpatium
xxx.vel.xl.annoꝝ iuxta no.i.c.accedēti
bus. de pſcri.ita ſing.And.d barulo.in
l.ij.C.de his q̄ ex mu.pecu.ſuſcep.li.x.
vbi dixit hoc de facto ſe vidiſſe termis
ri refert ⁊ ſequit do.⁊ preceptor me⁹ do.
and.in ↄmēto.c.cū acceſſiſſent.in.xxxij.
col.de ↄſtitu.⁊ addit ēt ibi and.de baru-
lo.qd ſi hꝫ imnitatē a datijs:⁊ a colle-
ctis ſi deſcribat i lib.cōis vt ſoluat vna
cum alijs:⁊ nō appellet in tps debitum
poſtq̄ hoc ſciuit nō poterit poſtea ſe iu

nare ex priuilegio ſue immunitatis.l.j.
§.ſi qs tutor.ff.qñ app.ſit.⁊ caſum illi⁹
l.dicit ſing.eſſe peregrinum ⁊ commu-
niter ignorari.refert ⁊ ſequitur do.me⁹
in.d.c.j.cum acceſſiſſent.

¶ Qualitas.

¶ Ubi reqritur certũ q̇d cum aliq̃ qua
litate nõ eſt ſatiſfactũ iuri interueniat
illud ſine qualitate gl.eſt cõiter reputa
ta ſing.⁊ vnica i.c.notificaſti.xxxiij.q.v.
quam ad hoc dicit eſſe menti tenendaꝫ
do.ab.in.c.ab.qð met⁹ cã.facit.c.piſa-
nis.de reſti.ſpolia.⁊.c.ſtatutum iuncto
c.lꝫ canõ.de elec.lib.xj.vide qð voluit ⁊
diſputauit Ja.de are.quẽ refert ⁊ ſequi
tur Cy.⁊ Bal.in.l.ij.C.de pba.Bar.i.l.
denũtiaſſe.§.q̇d tñ.ff.de adul.⁊ in ꝯſi.x.
incipiẽte accuſatio fuit inſtituta Guil.
de cu.⁊ ibi bar.in.l.q̇d ergo.§.pena gra
uior.ff.de his q̇ no.infam.Pet.ð anch.
⁊ alij ſcribẽtes i.c.ſignificaſti.de adult.
⁊ i.c.qꝛ pp.de elec.Lu.ro.ꝯſi.clxvj.⁊ ꝯſi.
cviij.egregiũ facit tex.in.c.vbi piculũ
§.ceterũ.de elect.li.vj.⁊ vide qð voluit
do.ab.⁊ do.me⁹ in.c.lꝫ.cãm.de pbatio.
⁊ do.meũ.vide i quodã ſuo ſolẽni cõſi.
incipiẽte viſo pũcto ⁊ facti ſerie pceſſu
ac bulle obſeruãde memorie pape mar
tini:qð cõceſſio dicte emphyteoſis ⁊c.⁊
vide do.ab.in.c.examinata.de iud.l.iij.
col.vbi refert cy.in.d.l.ij.⁊ vide eundẽ
do.ab.in.c.j.de regula.

¶ Additio.

¶ Uide glo.fi.in.l.non ſolũ.§.ſciẽdũ.ff.
de noui op.nũ.iũcto tex.⁊ ibi bar.⁊ doc.
tex.l.l.fi.C.an ſeruus ex facto ſuo.⁊ ibi
Bal.⁊ Sali.gloſ.pe.i.c.venerabilibus.
de ſentẽ.excõ.li.vj.Bar.i.l.libellorũ.in
prin.ff.de accu.in.v.col.i vſi.circa tp̃s.
⁊ p Bar.in.l.ſi is q̇.§.fi.ff.de iure fiſci
Bal.i.l.ſi q̇s nõ dicã rapere.C.de epi.⁊
cle.circa.iij.vel.iiij.col.vbi refert dictuꝫ
Jo.an.i.c.j.de homici.li.vj.Jnn.⁊ Bar.
in.l.j.i p̃nc.p illũ.tex.ff.ne q̇d in flumi.
publi.glo.i.cle.fi.i verſ.reatũ.de reſcri.
quã alleg.Barr.i.d.§.ſciendum ⁊ Bal.
i.l.poſt dotẽ.ff.ſol.matri.⁊ ibi p Jmo.⁊
vide Abb.i.c.de his.in fin.de accuſ.Fa
cit qð not.in ſimili gloſſ.in.c.vt circa.
de elec.li.vj.que dicit qð ſi ad actum re
q̃rit iur̃m cuꝫ tacture ſcripture ſi p̃ſtat
iuramẽtũ ſine tactura nõ eſt ſatiſfactũ
ꝯſtitutiõi ſeu diſpoſitioni.ſi p̃ſtat iura-
mẽtũ ſine tactura:lꝫ i vitate ſit iur̃m ſi-
ne tacture:⁊ vide qð voluit gl.in cle.j.
v.corporaliter a ſe tacta de hereticis.

¶ Querela.

¶ Querela nedum verificat in cauſa ci
uili.vt in.c.querelam.de procurato.et
in capi.querelam.de iur.tamen verifi-
cat i cã criminali gl.eſt ꝯmuniter repu-
tata ſin.in.c.maximan⁹ in v.q̃relã.lxxx.
di.quã ad hoc reputauit ſing.do meus
in.c.dilecti.de iudi.in.iiij.col.circa p̃n-
cipiũ.p qua dicit fore caſum in indiui-
duo in.c.cũ ꝯtingat.de fo.ꝯpe.idẽ dicit
in.d.c.dilecti.de vbo actiõis:qð verbũ
actio verificat tam in cã ciuili vt inſtit.
de actio.in p̃n.q̃ in crĩali vt in.l.iij.ff.
de ſep.violato.cũ ſi.⁊ refert hoc voluiſ-
ſe Lu.ro.in.l.viro atq; vxore.ff.ſol.ma.
qð ſi ꝯſtituo pcuratorẽ ad agendũ pote
rit accu.qꝛ ſub vſi.actio cõp̃hẽdit accu.
idẽ voluit do.me⁹ in.c.j.i v.actiõibus.
de ꝯſti.idẽ dico de ver.accuſo qð vificat
tã in cã ciuili q̃ i cã crĩali.gl.⁊ do.⁊ ibi
moderniores i.l.viro atq; vxore p̃al.do.
me⁹ i.c.tue.de pcu.Jo.an.⁊ alij in.c.cũ
i tua.de teſt.⁊ ibidẽ do.ab.in.c.lr̃is.de
p̃ſum.⁊ ꝯclude qð lꝫ vbũ actio.pprie l-
portet cãꝫ ciuilẽ vt inſti.de actio in p̃n.⁊
vbũ accuſo crĩalẽ.vt no.i.d.c.cũ i tua.⁊
ff.⁊.C.de accuſatio.p totum:tñ attẽdi dꝫ
materia ſubiecta ar.l.ſi vno.ff.de loca.
cũ ſi.⁊ vide qð voluit Jo.de fantu.de v-
bo accuſo.in.c.j.verſi.accuſare.xj.q.j.

¶ Querela.

¶ Ubi ſum⁹ in caſu i quo nõ põt appel
lari poterit q̃relari.ſin.eſt glo.ſcðm do.
card.ibi i.c.querelã.de pcurato.cũ q̃re
la ſit actus citerior appellatione.vt ibi
glo.quam do.ab.ibi dicit eſſe notandũ
pp ſtatuta puidentia ꝯ querelantem in
certis cauſis.vt nõ extẽdatur ad legiti-
me appellantẽ cũ ſint ſtricti iuris.l.q̃c-
q̇d aſtringẽde.ff.de ver.obli.l.iij.§.hec
aũt verba.ff.de neg.geſt.⁊ ibi Bart.c.in
nr̃a.de iniur.⁊ dã.dato idem dic ecõtra
eadem rõne.⁊ ad hoc adduco ego cele-
bre tex.in.c.concertationi.de app.li.vj.
vbi ſi grauamen non põt reuocari p re
mediũ appellatiõis ppter lapſuꝫ decẽ

nū poterit tñ revocari ꝑ alia iuris remedia: ⁊ illū tex. allegāt ſcribētes. ⁊ do. car. in cle. ꝯſtitutionē. §. inſup. de elec. ⁊ adduco. l. fi. §. illud. C. de tempo. appellationū. vbi ē caſus qđ a negligētia iudicis nō appellat: ſʒ q̄relat ibi in ꝟſi. tarditatē iudicis in q̄relā inducere. et hoc voluit ibi Bal. ⁊ hoc teneas in practica idē dic qđ prohibita appellatione non ꝓhibet ſupplicatio tex. in. l. vnica. C. de ſen. prefe. preto. ⁊ tex. in. l. prefecti p̄to. ff. de mino. iūcta. l. ſi q̄s aduerſus. C. de preci. imperato. offe. ⁊ gl. ordi. in. c. ex literis. in ꝟ. ſupplicauit. de i integ. reſti. ⁊ an in caſib⁹ in q̄b⁹ ſit ꝓhibita ap. ſit ꝓhibita ſupplicatio bar. i. l. vnica. C. ne liceat tertio l vna eadēq; cā ꝓuo. tenuit qđ ſic idē voluit Bal. in. l. fi. C. de edicto diui adri. tol. ⁊ Jo. đ imo. l. c. ex lr̄is. ꝑal legato vbi repꝛhēdit do. anto. tenētē ibi ꝯtriū eius qđ voluit bar. in. d. l. vnica. et qđ do. an. ſequit do. ab. l. c. cū ex lr̄is. de in iteg. reſt. vbi ex illo tex. colligit qđ lʒ nō poſſit tertio prouocari poterit tertio ſupplicari. do. me⁹ do. an. nouoꝝ repꝛtoꝝ dicit in. d. c. tuz ex literis. ꝙ Bar. ⁊ Jo. de imo. recti⁹ loquūt q̄. d. ant. ⁊ do. Ab. ⁊ nō ſolū nō lʒ tertio ſupplicare immo nec ſcđo. ⁊ all'. tex. celebrē i. d. l. ſi q̄s aduerſus q̄ hoc optime ꝓbat nō obſtat. d. c. tū ex literis. q2 iudicio meo pōt talit̄ rn̄deri: vt ꝓcedat in principe admittēte illā ſupplicationē ex ſola benignitate: nō ſm rigorē iuris. nā ex ſolo rigore iuris ꝓceſſit: vt tertio nō poſſit appellari: cū ergo pnceps ſit ſupra ius. c. ꝓpoſuit de ꝯceſ. p̄bē. ⁊ ex ſola volūtate poſſit diſpēſare ꝯ ius poſitiuū vt voluit Inn. in c. cum ad monaſteriū. de ſta. mona. quē refert ⁊ ſequit do. an. in. c. ij. de ꝯſti. ⁊. d. ab. in. d. c. tū ex lr̄is. ⁊ l. c. de multa. de p̄ben. ergo poterit ꝯ ius diſpēſare ſupplicationez admittendo. arg. d. c. ꝓpoſuit. ⁊ iſto mō ꝓcedat opinio. do. ab. ⁊ do. Anto. alias ꝓcedit doctrina Bar. ⁊ ſequacium vel alr̄ iudicio meo vt ille text. nō loquatur in ſupplicatione cuz tex. rotūdū habeamus qđ nō poſſit iterū ſupplicari. vt in. d. l. ſi q̄s aduerſus. tene tamē primā reſponſionem et concorda doct. put dixi. ⁊ ꝑ p̄mo dicto ſi vis tenere cōtreriū diſputando ⁊ cōferendo vide do. meū in. c. j. de offi. lega. vbi plene diſputauit an prohibita appellatiōe videat̄ eſſe prohibita querela. vide eū ibi in additione in practica tamē nō recedas a communi opinione glo. ⁊ docto.

Additio.

Adde doc. ⁊ ibi gemī. l. c. romana. i. ſ. rhſo de appel. li. vj. in eo quero an ep̄s poſſit adiri ſine ſuo officiali ꝑ viam ſupplicatiōis: ⁊ vide barba. in. c. ex lr̄is. de in integ. reſti. tex. ⁊ ibi Pau. ⁊ doc. in cle mē. conſtitutiōes. §. inſuper. de electio.

Et vide Pau. de ca. in. l. ij. i ꝟ. miſſus. ibi nec poteſt appellare. C. de edicto diui Adria. tollē. ⁊ Alex. in ꝯſi. xcij. inci. in cauſa domini Barto. in. j. col. in. iiij. volumine. vbi vult qđ ſtatutū tollēs appellationem nō intelligitur tollere querelam allegat Bal. ⁊ Sali. in. d. l. fi. ⁊ vide Paulu3 de eleaza. in cle. j. de ſeque. poſ. gl. ⁊ doc. in. d. c. ex literis. in ver. ſupplicauit. ⁊ Abb. in. d. c. querelā. ⁊ plene per imo. in. l. ex conſenſu. §. fi. in pe. ⁊ vltima col. ff. de appel. ⁊ in. l. j. §. fi. in. xx. co. ff. a quibus appellare non licet. ⁊ per Sali. i l. fi. circa vltimā col. C. de ſen. ⁊ ꝑ Ange. in. l. j. C. de ſen. p̄fect. preto. ⁊ But. in. c. paſtoralis. de appel. in no. dixi plene in c. j. de offi. delega.

Quaſi contractus.

Superior ex iuſta cauſa pōt reuocare ſtatutū tranſiens in quaſi contractuz cum ſubdito. iſtud ſingu. dixit. Inn. in. c. i noſtra. de iniur. refert ⁊ ſequit do. me⁹, i. c. at ſi clerici. §. de adulterijs. in. xxij. col. de iudi. licet e: ſecundum eum aliqui reprobant illud dictum tamē eſt pura veritas pro quo dicto allegat tex. valde ſing. in. l. titius. ff. de obſequijs. ⁊ de materia vide in ca. nouit. de iudicijs. et Barto. in. l. oēs populi. de iuſti. ⁊ iur. et in. l. penulti. ff. de decre. ab ordi. facien. ⁊. l. eum qui. ff. de excu. mune. ⁊ in. l. priuilegia. C. de ſacroſan. ec. ⁊ Bal. in. l. qui ſe patris. C. vnde libe. ⁊ in. l. ſi cum mihi ff. de dolo. ⁊ in. l. non nupte. ff. de ſenato. et in. l. digna vox. C. de legi. faciūt ea que habent in. c. q̄ in eccleſiarū. de cōſtitutio. ⁊ l. l. j. C. ſi ꝯ ius vel vti. pub. ⁊ vis plene ꝑ do. meum in. d. c. nouit. in. xiij.

charta vbi ꝑ dicto Inno.allegauit tex. d.l.titius.ꝑ valde ſing.vide eundē do. meū ſ.c.j.de cōſti.vbi de materia:ꝛ illū tex.d.l.titius.reputauit vnicū ꝛ ſingu. ad hoc Lud.ro.alibi ad ꝑꝰ nō habeo menti quod ſingulariter not.

¶ Quadrageſima.

¶ Ubi aliqua.l.vel canō īponit pnīam triū q̄drageſimaꝝ an intelligāt de quadrageſimis triū ānoꝝ:dic ꝙ nō:ſꝫ itelligeꝫ de trib⁹ q̄drageſimis vni⁹ anni. pria erit añ feſtū natalis.alia ante paſcha.tertia añ feſtū ſcti ioannis baptiſte glo.habes nota.in.c.qui cōpulſus. xxv.q.v.quā ſeq̄tur ibi Archi.ꝛ iſtā gl. didici ab eximio iuris pōtificū doctore ꝛ ſacroꝝ canonū patre dño et ꝑceptore meo de mane dño Ioāne de ſala.ꝛ tene menti illā gl.ad hoc.ſed ego dubito an illa glo.dicat verū.primo q2 nullū ius: nec.l.alleget ꝓbās ſeu ꝓbantem hoc:ꝛ ꝑ ꝯñs erubeſcim⁹ cū ſine lege loq̄mur .l.illam.C.de collatio.in aut.de triēte ꝛ ſemiſſe.§.cōſideremus.c.j.ne ſe.vacā. cū ſi.item lꝫ autoritas Io.teutonici ſit magna tñ tm̄ creditur doctori inq̄tum mouet ſe rōne vt eſt bon⁹ tex.in.c.ego ſolus.ix.di.Ego diſputationis grā diceret q̄d vbi.l.facit mentionē de quadrageſima dꝫ intelligi tale verbū in potiori ſuo ſignificato arg.l.j.§.qui imppetuum.ff.ſi ager vectigalis vel emphy. pcta.l.j.§.ſi is q̄ nauem.ff.de exercito. l.iij.§.hec aūt verba.ff.de neg.ge.cū ſi. cum ergo quadrageſima proprie dicaꝫ quadrageſima añ paſcha de ꝯſe.di.v.c. quadrageſima.ergo de ea debet itelligi itē vbi.l.non dicit:nec nos dicere debemus.l.ſi fuū.§.nō dixit ꝑtor.ff.de acq̄. here.facit q̄d voluit Bal.in.c.venerabilē.de elect.ꝛ in.c.rodulphus.de reſcriptis.ꝛ in.c.fin.de proba.cum ergo iure cautū nō ſit q̄d tres quadrageſime impoſite ꝑ pnīa:ita interꝑtenꝫ ego tñ in facto nō recederē a glo.d.c.ſi q̄s cōpulſus:ꝛ ꝑ eā intellige.ꝛ expone text.in.c. accuſaſti.de accuſa.in ver.ꝑ tres debet quadrageſimas penitere.

¶ Res.

¶ Appellatiōe rei largo ſumpto vocabulo venit hō,tex.ē iudicio meo melior de iure.in.l.oīa.§.fin.ff.de leg.iij.ꝛ vide ibi bal.ꝛ Io.de imo.ꝛ vide Bal.l.l.j.ff. de ſta.ho.vbi idem tenet et allegat.d.l. oīa.§.fi.ꝛ.l.fi.C.de ver.ſig.et.l.talem.§. fi.ff.de here.inſtituē.vide Lud.ro.ꝯſil. cclvij.in.ij.dubio illi⁹ ꝯſilij vbi ꝯſuluit q̄d appellatione propriorum bonorum veniunt ſubditi.vide do.meum de hoc in.c.ſecundo de conſti.

¶ Additio.

¶ Adde bar.i.l.lꝫ.C.de pactis.vbi dixit ꝑ illum text.q̄d ſi bona relinquātur ſub app.reꝝ cōtineꝫ tota hereditas vt ibi.C.vbi res eiuſ.nō obli.l.ſi.ff.de vſu fru.lega.q2 ibi erat heres vniuerſalis ꝛ in.d.l.licet non.

¶ Religio.

¶ Si aliq̄ religioſi dolo inducāt aliquē ad religionē vt lucrenꝫ bona ſua ſi ille ſic induct⁹ facit profeſſionē tꝫ ꝓfeſſio ſꝫ bona nō veniūt ad monaſteriū ꝛ hoc in odiū ipſoꝝ:q2 nō ꝑꝑ deū:ſed ꝑꝑ bona tpalia īduxerūt illū ad monaſteriū ſiue religionē tex.eſt ſing.ꝛ alibi nō repertus in.c.cōſtituit.xx.q.iij.ꝛ illū tex. reputauit ſing.do.Ab.in pleriſq3 locis: ꝛ maxime in.c.in ꝑñtia.de ꝓbatiōib⁹.ꝛ in.c.ꝑterea.de offi.delc.ꝛ in.c.cū dilectus.de his q̄ vi metuſue cā ſi.ꝛ licet q̄dā diceret q̄d ille tex.hoc nō ꝓbat q2 loquiꝫ in ep̄is ꝛ ab.et tōdētib⁹ aliquos ꝑ circūuentionē vt habeant eoꝝ bona:tñ ſi ſubtiliter pōdereꝫ ꝓbat dictū abbatis iūcta gl.q2 ad hoc tōdebāt vt intrarent monaſteriū:ptꝫ:q2 ſi alr̄ diceret nō faceret ad.q.illi⁹ cauſe q̄d nō eſt dicēdū ar.l.imperatores.ff.de in diē adie.ꝛ q̄d tondebantur vt ꝓfiterentur ꝛ eſſent monachi facit optime tex.iuncta glo.in.c. j.de regula.ꝛ in.c.ij.co.ti.

¶ Relatio.

¶ Si q̄s in ſupplicatiōe vel aliqua ſcriptura refert ſe ad aliqua inſtrumenta:et acta pro veriori expreſſione cōtentorū illa habentur ac ſi fuiſſent expreſſa.ca ſus elegans eſt de hoc ſecundum Ang. ibi in.l.oēs.in ỽ.tanq̄ ſup ſingulis.C. de quadriē.preſcri.faciat tex.ſi duo.ff. de adminiſt.tuto.et quod not.in aut.ſi quis in aliquo documento.C.de edendo.ꝛ in cap.j.de probatio.nam id quod

ad aliud refert intelligit ſm id ad qđ
refert et ſit relatio.ita dixit Bald.poſt
Jac.but.in aut.ſacraméta puberū.C.ſi
aduer.vendi.relatio.in dubio cenſetur
ſimplex.l.iulianus refert.et ibi glo.ff.
de he.inſti.ꝛ Bald.in.l.ij.C.manda.

¶ Re exigente.

¶ Statuto cauetur qđ teſtamētum va-
leat cū ſex teſtibꝰ et re exigente valeat
cū ꝙnqꝫ not.ꝑ illa verba re exigente qđ
ſi teſtatoꝛ reperiret eſſe adeo in extre-
mis quod impoſſibilis fuiſſet cōuoca-
tio ſex teſtiū qđ valeret cū ꝙnqꝫ ꝓpter
equitatē.nā illa verba re exigēte expo-
nunt.i.equitate ſuadēte.i.dictāte ita di
xit gl.noi.in.l.j.ꝟbo re exigēte.C.de in
ius vocan.quam ad hoc ponderauit q̇
dam doctoꝛ modernus bononienſis:ſci
licet do.Uincentius de palliotis.;

¶ Roboꝛe ſuo.

¶ Uerba i ſuo roboꝛe duratura nō tri-
buūt nec dāt robur nouū:ita dixit ang.
in.l.oēs.in ꝟ.ſuo roboꝛe.C.de pꝛeſcrip.
xxx.annoꝝ vbi allegat.l.ſcripturas.C.
qui po.i pig.ha.ꝛ aut.quas actiōes.C.
de ſa.ſan.eccle.ꝛ in coꝛꝑe vñ ſumit ꝛ di
cit hoc eſſe vtile ꝓ ſtatutis ꝛ cōtractibꝰ
ꝛ vide eūdē ang.l.c.fi.§.fi.al'a.in ṗn.C.
de tēpo.ap.vbi dicit ſe audiuiſſe Jaco.
but.dixiſſe qđ talia ꝟba in ſtatuto nul-
lam vim cōferūt niſi ſtatutū fuiſſet ab-
rogatū.qꝛ tūc illa ꝟba tollerēt abroga-
tionē.ꝛ ita dicit de facto ſe ifinitis vici
bus pꝛacticari vide de hoc Bald.ꝛ do.
meum in commēto.c.cū acceſſiſſent.in
verbo in ſuo roboꝛe de cōſtitutio.et vi-
de Richar.ꝛ Bar.de ſalice.in.l.legē.C.
de pactis.vbi dant hāc doctrinam.ꝛ vi
de do.meum in cōmēto.c.intelleximꝰ.
de iudi.ꝛ in.c.j.de pactis.vbi optime
facit.tex.ille ſm domi.meum ibi ꝛ Ri-
char.ꝛ Bar.ſalice.in.d.l.legem.

¶ Remiſſio.

¶ Aliq̇s fecit furtū bononie ꝛ acceſſit
in ſiciliā ſi ſꝛ ſicilia punit nō habet lo-
cū remiſſio.ita incidēter dixit Bald.in
l.ſi abducta.C.de fur.vt ibi plene ꝑ eū
refert ꝛ ſequit do.meus l.c.j.de rapto.
tu vide Salic.in aut.ſi ꝟo criminis.C.
ad.l.iuliā.de adulte.ꝛ l.l.j.C.vbi de cri.
agi opoꝛtet.vbi dicit quod Dyn.tenet
ibi qꝫ remiſſio eſt fienda ad locū delicti
anteq̄ꝫ iudex domicilij cōdēnet eū al's
ſecꝰ ꝛ monet ꝑ.l.relegatoꝛū.§.interdi-
cere.ff.de interdic.qđ nota.ꝛ vide nota
ta.in.c.poſtulaſti.ꝛ ibi ꝑ Pe.de ancha.
in repetitione de foꝛo cōpe.ꝛ in.c.fi.eo.
li.ꝛ in cle.paſtoꝛalis.de re iudi.ꝛ i aut.
qua in ꝓuincia.C.vbi de cri.agi.opoꝛ-
tet.ꝛ in.l.ſi cui.ff.de accuſa.

¶ Reſcriptum.

¶ Quidā impetrauit reſcriptū a ſede
apoſtolica in quo mandat ꝓuideri im-
petranti de pꝛimo bñficio vacaturo in
dioceſi bononiēſi.q̇dā ꝟo alter īpetra-
uit aliud reſcriptū in quo mādat ꝓui-
deri impetrāti de pꝛio bñficio vacatu-
ro in eccl'ia cathedrali ciuitatis bono-
nie contingit qđ vocat bñficiū in eccl'ia
cathedrali q̄ſitum fuit q̇d iuris an ſcđs
debeat ꝑferri ṗmo.ꝛ pꝛima facie vꝫ di-
cēdū qđ ſic ꝑ regulā generi ꝑ ſpeciē de
reg.iur.lib.vj.c.j.ꝛ.c.paſtoꝛalis.§.qm̄.
c.abbatē.de reſcri.l.alimēta.§.baſilice.
de ali.ꝛ ciba.leg.l.ſanctio legū.ff.de pe
nis.cum ſit tñ in facti cōtingētia apud
parmā exiſtēs ſcholaris bononie ꝯſu-
lui et tenui ꝯtꝛium ꝛ in terminis adduxi
celebrē theoꝛicā Bar.in.l.ſi dño.ff.de le
ga.j.vbi voluit hoc motus rōne qꝫ vbi
vtraqꝫ diſpoſitio ſolū venit verificāda
i certa ſpecie lꝫ altera ſit magis gñalis
quod ad ꝟba nō hꝫ locū illa r'a generi
ꝑ ſpēm ꝛ optime facit.d.l.ſi dño.§.ſi he
res.ff.de op.leg.ꝛ ꝓ illa theoꝛica Bar.
adduco caſum iūcta gl.in.c.ex parte.el
j.de offi.dele.ꝛ illū tex.iuncta ſua glo.
ad hoc pōderat ibi do.abb.ꝛ idē voluit
in.d.c.paſtoꝛalis.§.qm̄.ex q̊ ſume theo-
ricam qđ licet diſpoſitio ſit gñalis ſi tñ
nō pōt verificari ſub qualibet ſpē cōtē
ta ſub illo gñe illa gratia đꝛ ſpecialis ꝛ
nō gñalis qđ ſin.not.ꝓ limitatiōe.d.c.
generi per ſpeciem.cum ſimilibus.

¶ Recuſatio.

¶ Tertius cōparēs ꝓ intereſſe ſuo po
teſt recuſare iudicē ſi hꝫ cām legitimā
recuſandi eum:nam ex quo admittitur
pꝛo intereſſe ſuo vt in.c.veniēs el.ij.de
teſti.ꝛ in.c.cum ſuper.de reg.iur.ergo
debēt audiri oēs defenſiones ſue.ar.c.
cum inter.de excep.ſing.eſt glo.quam
do.abb.

do. Abb. dicit ſe neſcire alibi in.c.cũ ſuper. de offi. deleg. ꝛ illã glo. ſequitur ibi do. an. ꝛ do. Cardi. ꝛ do. meus do. an. nõ tradas obliuioni quia generoſum ꝛ ſtupendum dictum eſt.

¶ Reſcriptum.

¶ Aliqua. l. ꝓhibet aliqđ reſcriptũ ſeu priuilegiũ impetrari ſuꝑ aliqua re ꝛ ꝓhibet iudices admittere cautelam tibi do ſi vis conſeq̃ intẽtũ tuũ vt impetres reſcriptũ in quo inſeratꝛ clauſula nõ obſtãte. l. q̃ ꝓhibet impetrari vel cõcedi et qđ fiat mẽtio ꝙ iudex debeat admittere qꝛ ſi nulla mentio fieret de iudice iudex dꝫ dicere fateoꝛ tuũ reſcriptũ valere ꝛ te eſſe excuſatũ pena ĩpetrãdi: ſed ego nõ poſſuꝫ admittere vł audire iſte eſt tex. iudicio meo ſinglaris ꝛ ibi Bar. in. l. nemine. C. de cano. fru. vꝛ. rome. li. xj. ꝛ vide nota. ꝑ canoniſtas in. c. nõnulli. de reſcrip. ꝛ per Jo. an. in. c. vnico. de exceſ. prelato. li. vj. nouella. ꝛ per Bar. ꝛ alios l. l. fi. C. ſi cõtra ius vel vti. pub. ꝛ in. extrauagãti ad reprimẽ. in ꝟ. legibus nõ obſtãtibꝰ: ꝛ aliq̇d per Bal. in. l. humanũ. C. de legi. ꝛ plene per do. meũ in. d. c. nõnulli. ad quẽ te remitto ꝛ adduco tibi glo. celebrẽ l. l. oẽs. C. de aqueductu lib. xj. vbi Bar. per illã glo. dicit qđ licet lex expreſſe ꝓhibeat qđ reſcriptum principis cõceſſum ſuꝑ tali negotio etiã ex certa ſcientia nõ valeat ipſo iure tñ ſi princeps reſcribit ꝛ in reſcripto dicit nõ obſtãte tali lege valet. do. meus do. Alexã. de imo. ibi in addi. allegat glo. magiſtrã in aut. de heredi. et fal. in glo. j. doct. in. d. l. fin. ꝛ Bart. in. d. extrauagãti ad reprimendam in verſi. non obſtãtibus. Bal. ꝛ doc. in. l. ſed et ſi quis. §. queſitum. ff. ſi quis cau. ꝑ Bar. ꝛ doc. in. l. ſi quis. in princ. teſta. de leg. iũ. per Bar. in. d. l. humanum ꝑ Bal. et doc. in. l. ſancimus. C. de teſta. per bal. ꝛ doc. in. l. nemo põt. ff. de leg. j. ꝛ per aretinum inſti. de act. in. §. in bonefidei. et in. l. ſi cõſtat. de appella. ſed vide domi. meum do. An. plenius in. c. nõnulli.

¶ Reuertantur.

¶ Uerbũ reuertantꝛ ſignificat trãſlationẽ dominũ ĩpo iure tex. habes pegrinũ quẽ ad hoc põderat ibi Bart. in. l. quisquis. in ver. reuertantꝛ. C. de omni agro deſerto. li. xj. qđ no. qꝛ eſt vtile pro ſubſtitutionibꝰ de quo habes in. l. ſi nunꝗ. C. de reuocand. dona. ꝛ. C. de inoffi. doti. ſi totas. ꝛ vide barto. in. l. centurio et ibi per modernos. ff. de vulga. et pupilla. ſubſtitutio.

¶ Reſcriptum

¶ Reſcripta impetrata a potẽtibꝰ exiſtẽtiꝰ ĩ curia romana ſunt ĩpo iure nulla qñ inſerũt alicui preiudicium. iſtud probat text. in optimum argumentũ in l. j. C. de fund. limi. lib. xj. in ver. quicq̇d vel potẽtia vniuſcuiuſꝙ. ꝛ illũ text. ad hoc magnifecit Andr. de barulo. quem refert. ꝛ ſequitur ibi Bart.

¶ Reſtitutio.

¶ Obligatus ad reſtitutionẽ liberatur reſtituẽdo paupibꝰ non ſupſtitibꝰ illis quibꝰ facienda eſſet reſtitutio adeo qđ reſtitutio nõ ſpectet ad epm̃ nec diſtributio male oblatoꝛũ ſed ipſemet q̃ occupauit poteſt paupibꝰ reſtituere ꝛ in foro anime liberatur. ad hoc facit elegãs tex. in argu. optimũ ꝛ ſi ſubtiliter põderetur hoc probatur in. c. ſicut dignũ. de homici. quẽ text. ad hoc magnifecit do. abb. vide eundẽ in. c. cum ſit de iudeis.

¶ Repetitio.

¶ Ubicũꝙ ea q̃ ponuntꝛ in ꝓ̄finitionibꝰ ſunt ꝑ̄paratoꝛia ſequentiũ tũc ſemper videntꝛ repetita in ſequẽtibus. ſing. eſt doctrina Petri de belui. per quẽ refert ꝛ ſequitur Cyn. in. l. per retentionẽ. C. de vſu. ꝛ etiam ibi refert ꝛ ſequitur do. meus domi. And. in repetitione. c. Raynaldus. de teſta. ad finem quod not. pro his que notantur in. l. titia. §. j. ff. de verbo. obliga. cum ſimi.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauetꝛ qđ a ſentẽtijs cõſulũ nõ poſſit appellari vel de nullitate q̃ri dic qđ tale ſtatutũ nõ vendicabit ſibi locũ in nullitate q̃ cauſatur a defectu iuriſditionis. iſta eſt gl. elegãs in cle. vnica in verbo non obſtante. de ſeq̃. poſ. et fruc. quã glo. magnifecit ang. in quodã ſuo ſolenni cõſil. in oꝛdine. cxcv. ꝛ illaꝫ gl. reputauit ſingu. do. car. in. d. cle. vna pro qua dicit eſſe caſum ſũcta theoꝛica Bar. in. l. fideiuſſoꝛ. §. ait pretoꝛ. ff. q̇ ſa

tiſda.co.vide pleniſſime p illa glo.ſu-
premum vtriuſq iuris doctorē do.meū
in.c.et ſi clerici.in.iiij.colū.de iudi.vbi
allegat ⁊ refert plures doctores allegā
tes illā glo.⁊ p illa glo.eſſe plures tex.
vide ibi olno.tu vide modernos poſt
Ang.in.l.de pupillo.§.qui op⁹.ff.de no
ui ope.nū.vbi plene ſcripſerunt de ve-
ritate illius glo.⁊ fallentijs ad eam.

¶ Societas.

¶ An ſocietas cadat in iudeū.Bar.i.l.
§.ff.ad.l.iuliā maieſt.dubitauit de iſta
qōne.ſed nō decidit Ang.ibi.⁊ in.l.vti-
mur.ff.de ſepul.vio.decidit ⁊ refert fuiſ
ſe obtētū de facto qd app.ſocioꝝ venit
iude⁹ i mercimonijs ⁊ iſtā theo.An.re-
fert ⁊ ſequit do.me⁹.in.c.poſt miſerabi
lē.de vſu.quē tex.ad hoc pōderat ipſe in
ꝓ.tā in mercimonijs ꝙ in alijs cōionē
oimodā ꝛc.ꝗ tex.innuit cōionē in mer-
cimonijs nō eſſe ꝓhibitā inter iudeos
⁊ xp̄ianos ceſſantib⁹ vel reſtitutis vſu-
ris ⁊ hoc idē voluit ibi domi.Abb.poſt
alios vbi colligit argumentū a ɔrio ſen
ſu qd xp̄iani non peccāt cōicantes iu-
deis in mercimonijs ex quo ibi in pe-
nā interdicit eis cōmunio.nā fm eum
regulariter nō eſt interdicta ſed nimia
familiaritas et cōuerſatio bn̄ interdicit
vt.xxviij.q.j.c.ſepe.⁊.c.null⁹.d iude.c.j.
⁊.c.ad hec.e.tit.cū ſi.facit.c.⁊ ſi iudeos.
de iude.⁊ tex.⁊ qd voluit ibi do.abb.in
c.poſtulaſti.eo.tit.⁊.c.iudei.de teſti.ad
fi.i.ver.ab eis ſola humanitate faueri.
ſed iudicio meo lz iſta theorica ſit ſequē
da tn̄ mihi vr̄ dura ⁊ piculoſa ⁊ forte de
rigore iuris non verā:nā ſocietas eſt ꝗ
dā fraternitas.text.eſt apert⁹ in.l.verū
ff.pro ſocio.ſed inter iudeos ⁊ xp̄ianos
nulla eſt fraternitas qꝛ ſolū xp̄iani dicū
tur fratres ꝓpter regenerationis laua
crū vt in.c.nos ad mēſam.xj.q.iij.ergo
ſed de equitate theorica Ang.⁊ do.mei
ꝓcedit qꝛ ex quo eccl'ia patit cōionem
eſſe inter fideles ⁊ iudeos ⁊ humanita
te ꝗdā tolerant p cōſequēs in mercimo
nijs ⁊ negotijs appellatione ſocioꝝ ve
nit iudeus in mercimonijs adeo quod
ſi quis habeat ſaluumcōductum ꝓ ſe ⁊
ſocijs ⁊ adducat ſecum iudeum veniet
appellatiōe ſocioꝝ ſi inter eos erat ſo-
cietas in mercimonijs ⁊ hoc pondera-
bis ⁊ ſic procedit.d.c.poſt miſerabilē.
⁊ theorica Ange.⁊ ſequacium

¶ Statutum.

¶ Statutū loquēs in vēdēte nō habet
locū in faciēte pactum de vēdendo.iſta
fuit elegans doctrina Jac.de bu.in.l.§.
C.de pact.pigno.vbi ſing.dixit ſtatuto
cauet qd de venditione ſoluat gabella
dicit qd non ſoluet ſi fuit factū pactum
de vēdēdo qꝛ aliud eſt vendere ⁊ aliud
eſt facere pactū de vēdēdo.facit in arg.
Lampli⁹.ff.rē ra.hab.vbi aliud eſt age-
re ⁊ aliud agere velle:⁊ aliud petere et
aliud velle petere:⁊ iſtā doctrinā retulit
mihi do.meus in plateis bononie dum
declararet mihi aliq̄ dubia.poſt deſcē-
ſum cathedre ⁊ dixit qd ɔſuluit fm illā
doctrinā quā vt celebrē ⁊ veriſſimā me
morie mandaui ⁊ originaliter vidi.

¶ Additio.

¶ Adde tex.⁊ ibi Pet.de anch.Joā.de
anania in.c.meminimus.de accuſa.qd
aliud eſt accuſare ⁊ aliud eſt velle accu
ſare ⁊ Sali.in.l.ſi qs argentū.§.ſed ⁊ ſi
quidē.C.de dona.vbi ſi qs dixit ego do
nabo tibi talē rē vel p pactū ɔuenio te-
cū qd donabo tibi talē rē qd ex tali pa-
cto nō datur actio qꝛ non eſt donatio de.
ꝓnti ſed ɔuctio de donādo in futurū vt
in ſi'i no.ff.de eo qd certo loco.l.in bo
nefidei.Et vide gemi.l.c.a collatiōe.de
app.lib.vj.vbi dixit qd aliud eſt vende-
re ⁊ aliud eſt vēditioni cōſentire.c.vnī
co ne ſede vacan.lib.vj.⁊ vide glo.in.c.
eum cui.de prebē.lib.vj.vbi diuerſum
eſt cōferre ⁊ mādare conferri:⁊ vide gl.
in.c.ſi poſtq̄.eo.tit.⁊ li.⁊ do.in.c.fin.de
offi.leg.⁊ glo.in.c.ſi ap'lice.de prebē.li.
vj.vide.Jo.de imo.in.l.i.edib⁹.§.ex re-
bus.ff.de donati.in.ij.col.in fi.vbi dicit
quod aliud eſt donare ⁊ aliud pactum
de donando.ſicut aliud eſt vendere et
aliud facere pactum de vendēdo.iuxta
not.in dicta.l.in bonefidei.⁊ in.c.peñ.
⁊ ibi glo.de elec.lib.vj.

¶ Satutum.

¶ Si ſtatuto cauet ꝙ ſi qs occiderit ali
quā bānitū habeat mille ſeu centū.quī
dam ꝓiecit indirecte ⁊ interfecit bāni
tum an habebit premiū:dic qd non.ita

dixit Jnn.in.c.ad audiētiā.de homici.
ꝛ bar.in.l.ij.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.ꝛ in.l.ge-
nero.ff.de īfami.ꝛ in.l.nulla macula.C.
de dilatiōib⁹.li.x.do.ab.in.c.in eccl'iis.
de cēſi.ꝛ in.c.nemo.de ſimo.ꝛ bal.in.l.q̄
heredi.ff.de ꝯdi.ꝛ demō.ꝛ i.l.ſi quis in
graui.ꝛ ibi oēs. ff.ad ſille.do.Cardi .et
ibi do.me⁹ in.c.cognoſcētes.de ꝯſtit.et
do.meus in. d.c.ad audientiam.

Surreptio.

Si forenſis impetrat beneficiū ꝛ nō
facit mentionē de loco ſue originis gra
tia eſt ſurreptitia qꝛ in dubio papa in-
tēdit ꝓuidere cuicūqꝫ in patria ſua glo.
ſing.ꝛ alibi nō reperta ſꝫ do.abb.in.c.
ſi ꝓponēte.de reſcript.ſed do.an.ibi nō
approbat illam glo.per notata.in.c.ne
ꝓ defectu.de elec.do.abb.dicit illā glo.
eſſe veriſſimam:ꝛ non obſtat ſecūdū eū
nota.in.d.c.ne pro defectu.quia proce-
dunt in his qui ſcienter eligendo forē-
ſem videntur renūtiare eorum fauori.
ſed gloſſ.d.c.ſi proponente.procedit in
impetratione a papa qui non preſumi-
tur ſcire nationē impetrantis vnde ta-
citurnitas natiōis inducit ſubreptionē
quia ſi expreſſiſſet ſuam nationē papa
non conceſſiſſet ſibi gratiā in partibus
alienis vel ſaltem nō ita de facili vt col
ligitur de cle.peregri.per totuꝫ.ad idē
bon⁹ text.in.c.bone el.ij.i ver.nec vel-
lemus ei proficere alienū de poſtu.p̄la.
ꝛ vide tex.in.c.null⁹ inuitis.lxj.di.ꝛ ad
c.ad decorem.de inſti.quod videtur ob
ſtare.ꝛ contrariari predictis.dic vt ibi
not.vide ibi do.Abb.ꝛ hanc partē vt ve
riſſimam ſequor ꝛ in facti contingētia:
ita obtinui bononie ꝓ vno canonico.te
ne menti.

Sententia.

Jnterlocutoria ſi executioni demen
data non poterit reuocari niſi de ꝯſen-
ſu partium:ſingu.eſt glo.in.l.j.§.fin. ff.
de p̄to.ſtipula.ſm do.Bard.in.d .cle.ſi.
de appel.ꝛ in.c.cum ceſſante.eodē tit.ꝛ
ꝑ modernos in.l.quod iuſſit.ff.de re iu
di.l.j.§.ſi.ꝛ Bar.i.d.l.quod iuſſit.ꝛ bal.
in.l.eleganter.§.ſi quis poſt.ff.de ꝯdi.
inde.ꝛ in.l.arbitrio. ff.q̄ ſatiſda.cogan.
idem ſi eſſet talis interlocutoria q̄ ſecū
traheret executionē ſecūdū Bar.ꝛ doc,
i dicto.l.j.§.ſi.ꝛ hoc intellige ſi īterlocu
toria ſit valida ſecus ſi nulla quia lꝫ exe
cuta ſit poterit ſine cauſe cognitione ꝛ
de facto retractari per iudicē quaten⁹
de facto ꝓceſſit ſm Bald.in.l.poſt ſen-
tentiam.C.de ſen.ꝛ interlo.om.iud.vbi
ad hoc allegat glo.ſing.ſm eū in.l.mi-
nor.in prin.in gl.ij.ff.de euic.ꝛ idē bal.
in.d.l.arbitrorꝛ referunt ꝛ ſequūtur mo-
der.in.d.l.qđ iuſſit.ego allego aliaꝫ gl.
in.c.primates.ij.q.j.quā allegauit ꝓ ce
lebri Bal.in.c.accedens.el.j.vt lite nō
conteſt.quod factum de facto tollit de
facto ꝛ allego aliā.in.l.verū.§.ex facto.
in ver.reddere.ff.de mino.ꝛ allego aliā
in.l.j.ver.infirmabitur.ff.de ferijs.ꝛ vi
de Bal.ꝑ illū tex.ad hoc celebrem in.c.
graue.de offi.ordi.in ver.per teipſuꝫ re
laxes:ꝛ vide no.tex.in.l.j.in prin.in ꝟ.
facile.ff.ſi mulier ven.no.per quē tex.di
cit Bal.in.c.j.de mili.vaſal.qui contu.
eſt.ꝙ iudex qui fecit primū decretum ꝑ
errorēꝫ ipſemet poteſt reuocare:ꝛ vide
eundē Bal.in.l.ob maritorū.C.ne vxor
pro mari.ꝛ in.l.ſi pactuꝫ.C.de pactis.ꝛ
in.l.ſi deſerta.C.ob pub.pēſita.ꝛ l rub.
de ſuc.edic.C.vbi allegat tex.đ.l.j.in ꝟ
bo:facilis.ꝛ in alijs etiā locis allegat q̄
breuitatis gratia omitto.ꝛ vide domi.
meū in.c.exhibita.de iud.l.iij. colum.
vbi de hoc.

Sententia.

Jnterlocutoria i qua iudex interpre
tat ꝟba ambigue ſentētie reuocari non
pōt.glo.eſt ſing.in.l.quicquid aſtringē-
de.§.per ꝓmiſſorē.ff.de ver.obli.vbi đꝛ
ꝙ īterp̄tatio nō pōt fieri niſi ſemel quā
gl.reputauit ſing.Ang.in.l.quod iuſſit
ff.de re iud.Jo.de imo.ibi dicit qđ ang.
in.d.l.quicquid ꝯtriū tenuit per.d.l.qđ
iuſſit.ꝛ reſpōdet ad.d.gloſ.quod loqua-
tur ꝛ ꝓcedat in iure declinādi quod cō-
petit parti.ſolennis doctor dñs Alexā.
de tartagnis đ imo.i.d.l.quod iuſſit.re-
fert bal.i.l.ij.C.de ſen.ex pericu.recitā.
ꝛ Joannem de imola in.l.ab executore.
in princi.ff.de appel.ſimpliciter tenere
quod tenet Ange.in.l. quod iuſſit.per
illam gloſ.ſingularem in.d.l.quicquid.
ꝛ dicit ſe putare illam gloſſ.procedere
in interpretatione ſententie interlocu

torie ꝛ dicit ꝙ ita videtur tenere Bar.i l.inter ſtipulantē.§.j.ff.de ṽ.obli.p.d. glo.ſing.in.d.l.quicquid.facit ſ; eū q̄d no.bar.in.d.l.q̄d iuſſit.in ṽſi.quero an iudex poſſit pluries ſicut eſſ interlocutoriā pluries reuocare pōt:vt in.d.l.q̄d iuſſit.cōiūctis notatis p̄ bar.ibi ita pōt interpꝛetari nā ſm eū ſicut teſtatoꝛ pluries pōt reuocare teſtamētū ita ſine dubio pluries poterit interpꝛetari facit.l. heredes palā.§.ſed ſinautē.ff.de teſti.et q̄d voluit do.l.c.j.de ſum.tri.ꝛ fi.cath. li.vj.ꝛ q̄d voluit Bal.in.rub.C.de rerū ꝑmuta.ꝛ q̄d no.l.c.dilecti.d accu.ſ; diffinitiuam ſentētiā iudex reuocare non pōt.l.iudex poſtq̄.ff.de re iu.c.Iſis.de offi.deleg.id eā ſemel poterit interpꝛtari per.d.glo.ſing.ꝛ dicit hanc rationem fuiſſe de mēte Ang.i.d.l.q̄cquid. quam glo.ita intellectā menti commenda.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoria q̄ habet vim diffinitiue reuocari nō poteſt.gl.eſt valde nota.in.c.fi.i ver.inanes.de elec.li.vj.no. Bal.in.l.arbitroꝛ.ff.qui ſatiſda.cogā.et in.l.hac edictali.§.quas obſeruationē. C.de ſecun.nupt.ꝛ do.Ant.in allega.in c.j.de re iud.ꝛ in capi.cauſa ceſſante.de appella.ꝛ ſcribētes in.l. quod iuſſit.ff. de re iudi.

¶ Sententia.

¶ Si iudex ſine cauſe cognitione ꝛ pte nō citata pꝛotulit interlocutoꝛiam ꝛ ſic erat notoꝛie iniuſta poterit eā ſine citatione reuocare:ita notabiliter dixit Anto.de but.in.c.cum ceſſante.de app.idē voluit Bal.in.l.ſi pacto q̄ penā.in pꝛin. C.de pactis.ꝛ in.l.ij.in.xj.col.C.de ſerui.ꝛ aqua.ꝛ in.l.finali.in.ij.colum.C.de edic.diui.adr.tollē.ꝛ Joā.and.in addi. Spec.in tit.de ſen.pꝛola.§.ſpecies.ṽſi. quoq;.cuius ṽba reaſumpſit Ang.ꝛ ēt Jo.de imo.l.l.de vnoquoq;.ff.de re iud. vide quod voluit Bar.l.l.quod iuſſit.ff. eo.titu.ꝛ in.l.ſi opus.ff.de noui opc.nūtiatio,ꝛ Barto.in.l.perēptoꝛias. C.ſen. reſcin.nō poſ.in.ij.col.ꝛ Salic.in.l.poſt ſentētiam.C.de ſen.ꝛ interlocu.om.iu. eadē eſſ facilitate qua de facto iudex p̄nūtiat eadē facilitate debet de facto reuocare ꝛ allegāt pꝛedicti doc. nota.per glo.ij.l.l.minoꝛ.in ꝑn.ff.de euic.ꝛ in.l. j.§.edictū.ff.ſi mulier ven.no.ꝛ hoc cōiter tenet licet aliud ſenſerit Bal.in.l.ſi deſerta.C.ſi ob pub.penſi.per illū text. in fi.ꝛ quando interlocutoꝛia reuocari poſſit ꝛ q̄n non:vide notata in.d.c.cum ceſſante.ꝛ ibi per do.meum et per modernos in.d.l.quod iuſſit.

¶ Sententia.

¶ Interlocutoꝛia I quo iudex p̄nuntiat ſe iudicē incōpetētē ꝛ ſi expirat ei⁹ officiū reuocari nō pōt.ſing.eſt gl.I auf.habita.C.ne fili⁹ p̄ patre.pꝛo qua dico foꝛe caſum in.c.ſignificantib⁹.de offi.deleg.facit op.c.iudex poſtq̄.co.ti.li. vj. ꝛ hāc partē ſequūtur oēs l.d.l.q̄d iuſſit ꝛ Cy.in.l.ij.in.vj.q.ſi quis in ius vo.nō ie.ꝛ Bar.ꝛ Sal.l.l.poſt ſnlam.C.de ſen. et interlo.om.iudi.ꝛ Bal.in.l.arbitrio. qui ſatiſda.cog.ꝛ in.l.eleganter.§.ſi q̄s poſt.ff.de cōdi.indebi.ꝛ Bald.in addi. Spec.in tit.de ſen.in.ij.co.ꝛ Ang.in.l. j.§.fi.de pꝛeto.ſtipu.ꝛ do.me⁹ do.And. in.d.c.ſignificātib⁹.ex quo not.ꝙ ibi p̄ interlocutoꝛiā finitur iudicis officium reuocari nō poterit illa interlocutoꝛia per dictū.c.ſignificātibus.q̄d intellige verum in iudice delegato ſecus in iudice oꝛdinario ſm Bal.in.l.pꝛeſes.p̄ illū tex.C.q̄ño ꝛ q̄n iudex.ꝛ idē ſentit in.l.j. ad finē.C.de pactis.ꝛ Pau.de caſt.in.l. ij.in fi.ſi quis in ius voc.nō ie.licet de Bald.nullā mentionē faciāt Moderni in.d.l.quod iuſſit.dicūt ꝙ ſibi videt q̄d etiā oꝛdinarius non poſſit reuocare q2 etiā in eo habet locū ratio aſſignata per Bar.in.d.l.quod iuſſit.videlicet q2 expirat iudicis officium in illa cā:nō ob ſtat ſm eū.d.l.ſi pſes.q2 pꝛeſes ibi iterū cognoſcit ex eo q2 pꝛima ſententia fuit nulla.l.iiij.C.de accu.tu vero p̄ veritate huius dicti pondera.ꝛ vide not.in.l. ſi vt pꝛoponis.la.j.C.quomodo ꝛ q̄n iudex ꝛ plenius p̄ Bart.in.l.ſi expreſſim. in pe.col.ff.de appella.ꝛ per do.abb.in c.in literis.de offi.deleg.vide ibi dom. meum ꝛ per eundē aliquid in.d.c.ſignificantibus.item limita.d.c.ſignificantibus.p̄cedere ſi iudex p̄nūtiauit ſe eſſe cōpetētem ſuper pꝛincipali negotio q2 nō poteſt reuocare ſecus ſi ſup aliquo

depēdente a principali.c.dilectꝰ.el.ij. de preben.quez tex.ita intellexit Pau. de eliaza.vt refert ang.in.l.poſt ſniam. ⁊ ratio pz:qꝛ nō expirat officiū iudicis: item limita.d.c.ſignificantibus cum ſi. non procedere vbi eſſet appellatum ab illa interlocutoria:qꝛ tūc oīs interlocutoria etiā per quā expirat offm̄ iudicis pōt reuocari ſi ab ea ſit appellatū:qꝛ cū ꝑ appellationē ſit ſuſpēſa ſeu extincta ſentētia.l.ſi cauſa cognita.C.de trāſac. fingit̄ de ꝑſenti non lata:ideo poſt ius primi iudicis remanet itegra:ita ſing. concludunt do.de rota ſua concluſione. lxxx.incip.item ꝙ auditor ⁊ in cōcluſione incipi.item ſi a pronūtiatiōe ⁊ etiam ſequitur do.Anto.⁊ do.ab.in .d.c.cum ceſſante.de appel.et do.Abb.in.c.ꝑueniẗ.el.ij.eo titulo.⁊ hec omnia adde vt plenius hoc intelligas adde ludouicuz romanū in ſuis ſingularibꝰ nota.cxxx. vbi allegat pro ſing.glo.in aut.habita ⁊ tex.d.c.ſignificantibus. faciat.d.c.iudex.vbi probatur ꝙ ſi pronuntiatū eſt quem non debere eſſe iudicem in illa cauſa omnino deſinit eē iudex.⁊ facit.l. debere.⁊ qđ ibi notatur.ff.de arbi.

¶ Sportule.

¶ Ius canonicū reprobauit ſportulas c.cum ab omni.de vita ⁊ hone.cleri.ſz an valeat cōſuetudo in cōtrariū Spec. in tit.de ſalarijs.§.j.verſi.ſi vero ordinarius.tenet ꝙ ſic.glo.ſing.in cle.ſtatutū.de elec.tenet ꝯrium ⁊ allegat.d.c.cū ab omni.in ver.pro diuerſa terrarum conſuetudine.⁊ illa opinio tenetur ſm Lud.roma.in ſingula.nota.clxxxij.vbi in hoc caſu eſt ſicut pica.Ego dicerem iſto modo ꝙ ſi iudex ſiue ordinariꝰ ſiue delegatus non habet beneficium ſufficiens nec redditus ſibi ſufficientes qđ eo caſu ius canonicum non reprobat ſportulas ⁊ hoc probo per dictum.c.cū ab omni.per argumentum a contrario ſenſu.in ver.non obſtāte quod eſt validū in iure.c.cū apoſtolica.ff.de his que fiunt a prela.ſine conſenſu capituli.⁊ i l.j.§.huius rei.ff.de officio eiꝰ cui mandata eſt iuriſditio cū ſi.⁊ licet loquatur in delegato.d.c.cū ab oī.habet locuz in ordinario propter rationē decidendi q̄ nō minus concernit ordinarios q̄ꝫ delegatos cum ⁊ ipſi ſint beneficiati.nā vbi ratio legis eſt amplior dicto legis extēdetur diſpoſitū legi ad amplitudinem rationis.l.regu.in ver.licet initium cōſtitutionis demōſtret.⁊ ibi Bar.⁊ Bal. ff.de iuris ⁊ facti ignorā. tex.melior de iure in.l.pater filium.§.fundū.ff.de lega.iij.l.cū pater.§.dulciſſimis.ff.đ leg. ij.⁊ quod legitur ⁊ qđ not.in.c.ſcđo req̄ris.de app.glo.ſing.in cle.j.de elec.ſm do.Cardi.ibi.et ibi do.meus allegat ꝓ illa glo.precallegatos tex.item ceſſante ratione.l.ceſſat diſpoſitio.l.ar.c.cū ceſſante.de appel.l.adigere.§.q̄uis. ff. de iure patro.§.his oibus.lxj.di.cum ſi.cū ergo i caſu noſtro ceſſat ꝓhibitio dicti c.cū ab omni.ex quo nō habet redditus ſufficiētes ergo poterit cōſequi ſportulas etiaz de iure canonico ⁊ valebit cōſuetudo hoc modo conſiderata alias ꝓcedit glo.in.d.cle.ſtatutū opinio ⁊ ſeq̄cium:⁊ adduco quod voluit Salic.nec ab antiq̄ nec a moderna iuris prudētia adductus i hoc caſu.l.iubemꝰ. C.ad.l. iuliā repetun.vbi ꝯcludit ꝙ licet iudicibus non habentibꝰ ſalariū accipere de publico munere ꝓ premio ſui ſalarij et nō vltra.vt in aut.de mād.prin.§.illud ⁊ in aut.de iudi.§.ne aūt labor.⁊ lz loq̄tur q̄ ad diſpoſitionē iuris ciuilis eadē rō militat de iure canonico ꝓut dixi ꝑ argumētū a ꝯrio ſenſu.d.c.cū ab oī.et hec tene mēti ꝑpetuo qꝛ puto veriſſima.

¶ Spurius.

¶ Spurij nō ſuccedūt p̄ribꝰ vt legit̄ et notat̄ in aut.lz.C.de naturalibꝰ li.text. eſt in.c.per venerabilē.qui fi.ſint legi.⁊ notat̄ in.c.cū haberet de eo qui duxit in mr̄imoniū.⁊ in.c.niſi cū pridē. de renū.cū ſi.ſz tn̄ patres pn̄t relinquere eis tacite medietatem omniū bonoruz inſtituēdo ſocium olm bonoꝝ illiꝰ ſpurij.ſing.eſt tex.ſz Dy.ibi.l.l.is q̄ duos. ff.de libe.lega.refert ⁊ ſeq̄tur ibi Bart. dummodo nō appareret de fraude.ſequitur Sali.in.l.ſocietatem.C.ꝓ ſocio. facit ad hoc glo.in.l.finali.C. de mu.et hono.conti.lib.x.⁊ quod not. Bal.in.l. ſi emancipati.C.de colla.⁊ tex.in.l.ſi cōmunē.ff.quēadmodum ſerui.⁊ tex.l.l.ſi

quis ex argẽtarijs.§.ſinautẽ.ff.de edẽ.
⁊ qđ no.Bar.in.l.precipimus.ad fin.C.
de appel.⁊ in.l.ſolẽt.ff.de ali.⁊ ciba.le.
et do.abb.in.c.fi.de iure patro.⁊ in.c.j.
de preſcrip.⁊ Ant.in cõſilijs ſuis.ↄſi.j.
⁊ Bal.in.l.imperator.ff.de ſta.homi.et
Jac.but.in.d.§.ſinaũt.⁊ Bal.in.l.j.C.de
teſta.⁊ do.meus poſt domi.Cardi.in.c.
ioannes.de teſta.⁊ in repe.rubri.de re.
eccle.in.xvij.col.circa.fi.⁊ Joã.de imo.
in.c.fi.de poſtu.do.abb.in.c.cũ dilect⁹.
de iure patro. Pet.de ancha.l.c.j.de iu-
re patro.lib.vj.poſt alios Bald.in.c.j.
qui.mo.feu.amit.gl.⁊ ibi Pe.de anch.
in clemẽ.ſi religioſus.de procur.ſede.
de ſenis ↄſi.lxiij.ex quibus nota ꝙ act⁹
illicitus reſpectu certe perſone cẽſetur
licitus reſpectu adiuncti:itẽ ꝙ quis ha
beat aliquid per aliđ qđ per ſe habere
non poteſt:ita dixit gloſ.in.d.l.ſi is qui
duos.⁊ allegat.l.Ariſto.ff.que res pig.
ob.poſ.⁊.l.poſt rẽ.ff.de tranſactio.

Suſpicio.

Scholaris qui debet intrare examẽ
ſi habet aliquẽ ex doctoribus ſuſpectuz
ex legitima cauſa fuit dubitatũ tholoſe
prout pcepi a q̄buſdã ſocijs meis domi
nis frãcigenis an poſſit recuſari audio
ꝙ fuit determinatum ꝙ ſic qr ſaltem do
ctores ſunt ibi vt teſtes:viđ do.Ab.vbi
in terminis ponit hãc.q.in.c.cãm que.
el.j.de offi.deleg.⁊ vide nota.per eũdez
in.c.propoſuiſti.de proba.⁊ nota.per
Bart.in proemio.ff.veteris ⁊ teſtes de-
bent eſſe ſine ſuſpicione.vt in.c.in lr̃is.
de teſti.cum ſi.adde etiã ſm do.Alexã.
de imo.in.l.vnica.C.de profeſſo.q̇ in vr
be conſtantinopo.lib.xij.ꝙ ſi doctores
collegij dãt fabas reprobatorias ſcho-
lari per odiũ ⁊ non iuſte ⁊ cancellarius
ſiue notarius collegij hoc videat ſolum
per odium ipſe ſolus poteſt approbare
ſcholarem.ita dixit Joã.de imo.in.c.ex
literis.de conſti.qui allegat Joan.de li
gna.⁊ vide do.abb.in.d.c.cauſam.ꝙ ſi
ſcholaris habet aliquem doctorẽ de col
legio ſuſpectum põt talis ſcholaris ire
ad rectorem ⁊ ei ꝓponere cauſam ſuſpi
ciõis qua ſuſpiciõe docta poteſt rector
prohibere talem doctorez ne ingrediat
in examine.

Simonia.

Amicus meus expẽdit aliqua ſimo-
niace vt tibi cõferatur certũ beneficiũ
an poſſit a te repetere illas expẽſas dic
ꝙ nõ qr iniuſtas illas fecit nec etiã ha
beret actionẽ mandati ſi tu mandaſſes
illi vt illas expẽſas faceret ⁊ qr ex tur-
pi mãdato nõ oritur actio:vt in.l.ſi ꝓ
non remunerãdi.l.§.rei.ff.mãdati.⁊ eſt
gl.notabilis i.l.ꝙ vtiliter.ff.de neg.ge.
⁊ tene menti hoc dictũ faciũt ea q̃ notã
tur in.c.bone memorie.el.ij.de poſtula.
ꝑla.vide ibi do.ab.⁊ do.meũ vbi de hac
q.ſꝫ reſpectu expenſarũ poſtulaſti.vide
qđ legitur ⁊ not.in gl.fin.c.cupiẽtes.de
elec.li.vj.⁊ diſtingue vt ibi.

Solutio.

Si actor nõ poteſt ire vel mittere ad
locum deſtinate ſolutiõis an reus poſ
ſit compelli ſoluere alibi q̄ in loco vbi
promiſit ſoluere:caſuz habes notabilez
ſecũdũ vnã lecturã in.l.vſuras.C.de ſo
lu.ꝙ ſic.⁊ ibi Cy.commemorat iſtam.q.
fuiſſe de facto inter commune Luce et
commũne Piſarum ⁊ refert ⁊ ſequitur
do.meus.do.Andr.in commento.c.vni
ci.de plus pet.optime facit quod habe
tur in aut.de inceſt.nup.§.ſi vero cõti-
gerit.⁊ ibi Nic.de neapo.refert ꝙ ray-
neri⁹ de forliuio per illũ textũ cõmemo
rat fuiſſe queſtionem de facto.quidam
pater fuerat bannit⁹ nec poterat veni-
re ad locum vbi erat filius ad petẽdum
ſibi alimẽta.ibi enim eſt textus ꝙ filius
tenetur preſtare alimenta patri banni-
to decidit ꝙ fili⁹ tenetur mittere alimẽ
ta ad locum vbi erat pater ⁊ bene cõce
dit hoc gl.nota.ibi in verbo neceſſaria
q̃ icipit ad veſtitũ qđ dicit eſſe bene no
tandum.tu limita hãc doctrinã niſi pa-
ter eſſet bãnitus ratiõe pacis fracte qr
tũc filius nõ teneretur alimenta ꝑſtare
patri.c.j.§.ſi quis hominẽ.đ pace tenẽ.
⁊ viola.eius.vide Bal.in.c.j.eo.tit.vbi
dicit ꝙ filius nõ põt alimẽtare patrem
bannitũ vel hoſtez ⁊ ſi cõtrariũ facit pu
nit̃ in amiſſiõe bonoꝝ ⁊ ſic pater ꝓpter
bannũ priuat̃ iure nature.⁊ iſtđ voluit
Lu.ro.in.l.ſi vero.§.de viro.ff.ſo.ma.⁊
illam ꝓ bono pacis refert ⁊ ſequit̃ dñs
me⁹ in.d.c.vnico.ſed q̃ eſt practica q̃ cõ

petit pecunias extra locum deſtinatum ſolutioni recurre ad gl.inſti.de actio.§.ſi quis agens.in ver.loco debet eniʒ facere mentionem illius loci vbi deſtinata fuit ſolutio dicendo ꝛ libellendo peto decē vt mihi ſoluas hic vel ibi ſoluere promiſiſti.ꝛ poſt hoc niſi ſoluat poterit euʒ conuenire:vbicunqꝫ dummodo locus ſit idoneus:ꝛ iſtud cōmuniter tenent ſcribentes in.l.j.al's.ij.ff.de eo qđ certo loco.

¶Sententia.

¶Sentētia pōt reuocari ſi error ꝓbabilis poſtea detegať.ſing.eſt glo.in.c.fraternitatis.in ꝟ.per errorem.de frigi.et maleſi.quā reputaui.ſing.ibi do.abb.et intelligit procedere quando detegetur error nō per probatiōes admittendas. quia poſſet excipi vt non admittantur propter tranſitū in rem iudicataʒ ſed qñ alias in ipā re apparuit de errore:vt in d.c.fraternitatis.et per iura allegata ibi in glo.ex quo dominus Abb.infert ꝙ hoc dictū nō ſit reſtringendū ad cām matrimonialem ſed procedit etiam in alia cauſa:ꝛ vide qđ legitur ꝛ notatur in c.ij.de purg.vulga.ꝛ ibi do.abbas.ꝛ vide notata in.l.admonēdi.ff.de iureiu.et ſi probationes iniuſte de facto admitterentur iudex debet retractare ſentētiaʒ nō obſtante quod tranſiret in rem iudicatam.ita ſingu.dixit Inno.in.d.c.cum dilecta.de reſcrip.ꝛ in.c.cū bertoldus. de re iudi.refert ꝛ ſequitur do.abb.in.d. c.fraternitatis.

¶Sententia.

¶Si notorie appareat ſniam eſſe iniuſtam dʒ reuocari nō obſtante ꝙ nō fuit appellatū.ſingu.fuit dictuʒ Inno.in.c. fraternitatis.de frigi.ꝛ maleſi.refert et ſequiť ibi do.abb.ꝛ in.c.ij.de purg.vul. ꝛ optime faciat vterqꝫ tex.nam notorietas iniuſtitie reddit ſententiam nullam vt in.c.inter ceteras.de re iu.ꝛ ſnia iiuſta tʒ ꝓpter p̄ſumptionē q̄ ceſſat vbi notorietas iiuſtitie eſt in ꝯtrariū.ꝛ opinio debet cedere veritati.viij.diſt.veritate. cū ſi.ꝛ vide de ſentētia notorie ꝛ euidenter iniqua quod voluit do.car.in.c.cum Bertol.de re iudi.ꝛ hoſt.in.c.fi.de p̄bē. ꝛ do.Anto.in.c.ſuā.de pe.ꝛ do.Abb.in c.nouit.de iudi.ꝛ ibi do.meus hoſti.in c.ij.de arbi.Bald.in.l.vnica.C.ſi de momen.poſ.fue.appel.ſcribētes in.c.interpoſita.de appella.ꝛ quod voluit Bart. in.l.j.in prin.ff.de ope.no.nū.ꝛ Ang.in l.ſi pars.ff.de inoffi.teſta.ꝛ vide do.ab. in.c.nouit.de iudi.ꝛ in conſi.clv.ꝛ vide eundē do.abb.in.d.c.inter ceteras.vbi refert ꝛ ſequitur iſtud dictū Inno.ꝛ notat illum text.in.d.c.inter ceteras eſſe valde notabilē ſm eum ꝙ ſententia cōtinēs manifeſtā iniquitatē eſt ipſo iure nulla:vide ibi per ſcribentes vbi plene de hoc ex quo dicto Inn.d.abb.in.c.fraternitatis.infert ꝙ ſnia notorie iniuſta eſt nulla vel ſaltē reuocabilis nō obſtāte ꝙ appellatū nō fuerit etiā ſi notorietas iniuſte poſtea acciderit:vt probať in.d.c.fraternitatis.optime facit.d.c.inter ceteras.ꝛ qđ ibi notať ꝙ dictū dicit nunqꝫ eſſe obliuioni tradendū ꝛ pōt eſſe rō ſʒ eū q2 ſnia iniuſta a iure ſuſtinetur q2 p̄ſumitur iuſta ꝓpter autoritatem iudicis:vt in.c.bone.de elec.ꝛ in.c.in preſentia.de renū.que rō ceſſat cū conſtat notorie de iniuſtitia.ꝛ iſtā rationē ſupra tetigi tene menti perpetuo.

¶Sententia.

¶Nota peregrinū dictū hoſti.ſi veruʒ ſit in.c.ij.de purga.vulga.vbi dixit ꝙ ſi ſentētia eſt lata ꝯ ius litigatoris ꝛ trāſiuit in rem iudicatā lʒ nō debeat iure ordinario retractari poſſit tñ petere reſtitutionem in integrū ex clauſula ghali. argu.ca.ex literis.de in integ.reſtitu.ꝛ in.l.j.ff.ex quibus cau.maio.ꝛ idē ſenſit glo.in.l.fideiuſſor.§.in albus.ff.manda.ꝛ in.l.ſi ſine.ff.rem ratam ha.et licet canoniſte trāſeāt cū dicto hoſti.tñ doc. legiſte cōiter hoc nō admittūt.vt notať in.l.j.C.de cōdi.indebi.ꝛ ꝑ Bart.in.d.l. ſi ſine.ꝛ cum hac opinione legiſtarum tranſit do.abb.in.d.c.ij.de purga.vulg. temperat:tñ niſi a principe petatur hec reſtitutio in integrum.nam ſolius principis eſt hoc cōcedere per tex.in.l.diui ff.de penis.ꝛ ibi Barto.nam cum ſentētia faciat ius inter partes:vt in ca.cum inter.de re iud.ꝛ in.l.res iudicata.ff.de reg.iur.nō pōt inferior a principe ius parti queſitum tollere:ad idē.l.j.ꝛ.ij.C.

ſen.reſcin.nõ poſ.vbi iura gñaliter ꝓdi-cũt q̃d nec ꝓferẽs nec ſucceſſor põt ſen tentiã retractare.mihi videretur aliter dicẽdũ ꝙ vt ille deſiſtat a peccato pote-rit agi per viam denũtiationis euãgeli ce ꝑ ea q̃ legunt ⁊ no.in.c.nouit.de iud. ⁊ in.c.peccauerit.ij.q.j.cũ ſi.nã non po teſt ſalua conſciẽtia rem illam detinere quia nunq̃ dimittitur peccatũ ⁊c.c.cuꝫ tu.de vſur.c.peccatũ.de reg.iur.li.vj.c. ſi res.xiiij.q.vj.cum ſi.

¶ Sententia.

¶ Iudex dicit cõdemno te ad id q̃d de-bes nõ referendo ſe ad acta ⁊ in aliqua parte actoꝝ continet certa quãtitas an valeat talis ſnia gl.habes in.l.iij.de ſen ten.que ſine certa quãtitate q̃ tꝫ ꝙ non vꝫ:cõtrariũ videtur tenere gloſ.in.l.q̃d tñ.§.põponi⁹.ff.de arbi.bar.tñ in.l.ait. ꝓtor.§.j.ſuſtinet vtrãqꝫ gl.dicens ꝙ qñ qꝫ ſententia datur faciẽdo relationẽ ad certã quãtitatẽ actoꝝ ⁊ tũc vꝫ ſi in par-te actorũ ꝯtinet quãtitas ſiue in actis ꝓ batorijs ſiue aſſertorijs vt hic ⁊ que ſint acta aſſertoria ⁊ q̃ probatoria et ad que acta d̃r fieri relatio ſententie.vide Bar. l.d.l.iij.C.de ſen.que ſine certa quãtita te.ꝑtermiſſis aliis allegationib⁹ ⁊ dicit ꝙ hoc modo loquit.d.l. iij.C.de ſenten. ⁊.l.in ſententia.in.ij.rñſo.ff.de re iud.ſi vero nõ refert ſe ad acta.ſed dicit condẽ no te in eo q̃d debes.⁊ tunc ſi actis pro batorijs continet quãtitas vt in dictis teſtiũ ⁊ in inſtrumẽtis publicis ⁊ tũc ta lis ſnia valet ⁊ ita procedat gl.in.d.l.q̃d tamen.§.pompo.ſi vero non continetur in actis probatorijs ſed in actis aſſerto rijs vt in libello.vel in poſitionibus nõ ꝓbatis vel cõfeſſis ⁊ nõ valet:vt in gl. d.l.ij.C.d̃ ſen.q̃ ſine certa quãtita.quam doctrinam vt auream ⁊ veriſſimã men-ti cõmẽda.⁊ vide modernos in.d.l.ait ꝓ tor.§.j.⁊ vide do.meũ do.And.in.c.illa. de accuſa.vbi refert ⁊ ſequitur hãc theo ricam.Bar.tu vide glo.ſi.in.l.nõ poſſu mus.ff.ſi pars heredi.pet.⁊ gloſ.j.⁊.iij. in.§.curare.inſti.de actio.⁊ ibi docto.et ſpe.in ti.de ſenten.§.qualiter.ver.item dꝫ eſſe ſententia certa ad hoc ſi iudex di cat condẽno te ad id q̃d debes ſed quid ſi iudex in prin.ſententie dixit ⁊ expreſſit verbum condemnamus ⁊ꝫ poſtea in ſi-ne dicat victum victori ⁊ omittat verbũ an valebit ſentẽtia ex quo proceſſit dic ꝙ ſic quia primordium tituli ſtatuti vel legis inſpiciendum eſt: in.l.j.C.de im-po.lucra.deſcrip.li.x.inꝟſ.a primordio tituli poſterior format euẽtus.l.reg.in ver.licet inuitũ cõſtitutiõis demõſtrat. ⁊ ibi Bar.⁊ Bald.ff.de iur.⁊ facti igno-ran.l.fi.ff.de here.inſti.cũ ſi.facit.l.ꝑ re tentionẽ.C.de vſu.⁊ ibi Cy.⁊ bart.quod vbi precedẽtia ſunt preparatoria ſequẽ-tium ſemper vident repetita in ſequen tib⁹ ⁊ fuit doctrina Petri de bella per tica retulit ⁊ ſecutus eſt eã do.meus in d.c.nulla.⁊ dico de hoc in quodã nota-bili.itẽ vide q̃d pulchre voluit Inno.in c.cum ex officij.de preſcrip.vbi dixit q̃d ſi iudex fert ſentẽtiam ⁊ allegat.l.q̃ non facit ad ꝓpoſitũ quod nihilominus ſen tẽtia valebit:⁊ vide quod voluit bal.in l.preſes.C.de ſen.⁊ interlo.om.iudi.de quo dico in quodam alio no.ſed quid ſi iudex dicat ꝯdẽno te vt in tali inſtro cõ tinetur an valeat ſentẽtia dic ꝙ ſic ſi il-lud inſtrumentum appareat apud acta alias non valet vt per totum.C.de ſen-tentijs q̃ ſine certa quãti.⁊.d.§.curare. ſi.xj.q.iij. graue.xxx.q.vi.§.vlti.⁊ l.c.ſi. xxxij.diſtin.cũ ſi.hoc voluit Inn.i.c.h; de libel.obl.Ang.⁊ Ioan.de imo.in.l.ſi cõuenerit.ff.de re iudi.vide ibi moder. d.Ant.in.c.venerabilis.de reli.do.In-no.in.c.cũ venerabilis.de excep.Bald. in.l.j.C.de ſenten.ex pericu.recitã.⁊ q̃d voluit Bar.in.l.ait pretor.§.j.do.meus. domi.And.i.d.c.illa.de accuſa.dicit ſe de hoc allegare gl.quam ad hoc nullus ponderauit in.d.c.illa.⁊ pro certo ibi eſt gl.peregrina ꝓ iſta.q.quam ad hoc pro poſitum tene menti.⁊ adde ad alias gl. quas allegauit Bar.in.d.l.ait pretor.§. j.tene mẽti ꝑdicta q: quotidiana.

¶ Statutum.

¶ Nota vnũ dictũ ſatis notabile quod ponit do.Abb.in.c.ad audientiã.de cle ri.nõ reſidẽ.⁊ ibi dicit ꝙ ſtatutum diſpo nẽs in materia iuris ⁊ excipiens duos caſus alias a iure exceptos nõ videtur includere alios caſus prorſus conſimi-les a iure exceptos:⁊ hoc ideo quia ex

quo diſponit in materia iuris ⁊ nō agit ſpecifice derogare iuri recepit omnes limitationes iuris: nā de iure non reſidentes pauātur fructibus ⁊ excipiunt infirmi ⁊ exiſtētes in ſeruitio pape vel epiſcopi ſtatutum vero de quo i.d.c. ad audientiam. de clericis non reſidē. excipiebat ſolꝫ duos caſus nec per hoc excludit tertiꝫ caſum immo intelligit exceptus ſicut excipitur a iure cōmuni qđ videtur longe mirabile cōtra illaꝫ regulam ꝙ exceptio firmat regulam in caſibus nō exceptis. xxxij. q. vij. dñs. l. nā ꝙ liquide. ff. de penu legata cum ſi. ⁊ facit optime tex. d. c. ad audientiam. in argumento. ꝙ ſicut caſus exceptus a iure extenditur ad conſimilē caſum ꝓpter idētitatem rationis: vt in. c. cuꝫ dilecta. de confir. vti. vel inuti. no. gl. in. l. j. C. de cō di. indebi. dicit de hoc in quodaꝫ no. ita eſt caſus except⁹ a ſtatuto vbi diſponit ſtatutum in materia iuris: vt probatur in. d. c. ad audiētiam. ſi autē diſponeret contra ius vel preter ius forte aliter diceretur ſm do. Abba. in. d. c. ad audientiam. qꝛ caſus expreſſe non prouiſus relinquitur diſpoſitioni iuris cōis in. l. cōmodiſſime. ff. de lib. ⁊ poſt. ⁊ in. c. ſuſpectum. de reſcrip. lib. vj. ⁊. c. in noſtra. de iniurijs ⁊. l. ſi extraneos. ff. de condi. ob cau. cū ſi. ex predictis ⁊ ex tex. d. c. ad audientiam. ibi cum abſentes dici non debeant ⁊c. no. ſm do. abb. ꝙ ſtatutū diſponens in materia iuris verificatur etiaꝫ in caſu ficto quando caſus fictus eſt verus vel equiparatur a iure qđ dicit do. Abb. eſſe nota. dignum.

Statutum.

Statuto cauetur ꝙ ꝓ homicidio imponatur pena mortis alio ſtatuto cauetur ꝙ in omnibus criminibus poteſtas poſſit imponere penā ſuo arbitrio. fuit dubitatū vtrū ꝓ homicidio poſſit arbitrari penā Bal. in facto cōſuluit: vt ipſe refert in. c. j. de reſcrip. ꝙ nō: quia illud ſtatutū licet generaliter ⁊ vniuerſaliter loquatur nō cōprehendit ſpecialiter diſpoſita per aliud ſtatutum qꝛ ſpecies derogat generi. c. generi per ſpecieꝫ. de re gu. iu. li. vj. ⁊ in. d. c. j. de reſcri. cū ſi. ⁊ facit qđ ſing. voluit Guil. de cuno. in. l. ſed ⁊ poſteriores. ff. de legi. cuius verba formaliter refert ⁊ ſequitur Bar. ⁊ facit qđ conſuluit Pet. de ancha. apud teruiſiuꝫ vt ipſe refert in. c. ſtatutū. §. cum autē: de reſcrip. l. vj. ⁊ copioſi⁹ circa hoc allegat in elegāti repe. ſua. c. canonicū ſtatuta. de cōſti. vide plene de diuerſitate ſtatutorū que videntur ſibi cōtrariari domi. meum do. And. in. d. c. j. de reſcriptis: et aliqua etiam per eum in repe. c. Raynaldus. de teſta. in Joannina. in. lxxvij. et lxxviij. charta.

Statutum.

Statuto cauetur qđ pro quolibet verbo iniurioſo imponatur tanta pena. dic qđ tale ſtatutum intelligit ſeu illa v̄ba ꝓ quolibet v̄bo exponunt ideſt ꝓ quolibet oratione. iſta eſt celebris gl. in. l. ſi qñ. C. de bo. vacan. lib. x. ⁊ ibi Bart. colligit hoc: ⁊ dicit illā gl. eſſe notandā ꝓ ſtatutis ita diſponentib⁹ vide eundē Bar. in. l. apud labeonē. §. cōuicium. alias. §. ſed quod adūcit. ff. de iniurijs.

Statutum.

Statuto cauet ꝙ manifeſtās aliqueꝫ delinquētē habeat premiū. xx. aureoruꝫ aliquis q̇ inculpabat ad ſui defenſionē delinquentem mōſtrauit: querit an habebit p̄miū. dic ꝙ nō tex. eſt in argumētū optimū in. l. nulla macula. C. de delato. lib. x. hoc colligit ibi Barto. idem dicit ſi ſtatutū cōcedit p̄miū occidēti aliquem hoſtē vel rebellem ⁊ aliquis eum occidit ſe defendēdo ꝙ nō dꝫ habere p̄mium vt hic. qđ puto verū: nam premiū datur illi q̇ vltro ⁊ ſponte ſe offert ad faciēdū illud qđ eſt cauſa premij: ſecus ſi caſu vl' fortuna hoc fecerit: vt in. l. ſi q̇s in graui. §. vt ꝑ. ff. ad Silanianū: vide ibi Lud. ro. poſt alios ⁊ in. l. ij. ff. de cōdi. et demō. ⁊ ibi plene ꝑ doctores. ⁊ tex. in. d. l. ſi quis in graui reputauit ſatis ſing. ⁊ notādū Sali. in repet. l. ea q̇dē. in. xiiij. col. C. de accu. vbi ptꝫ ſm eū ꝙ premiuꝫ pollicitū denūtiantib⁹ ſpontaneis non neceſſitatis neceſſitate cauſatiua debet ſed pro veritate huius rei vide dominū meū in legibus domi. Alexā. de imo. in d. l. nulla. in additio vbi plene de hoc et vide domi. Abba. in. c. eccleſijs. de cēſ. dixi ſupra.

¶ Statutum.

¶ Statuto prohibet aliquid ꝓponi in cōſilio vel allegari ꝓhibita eſt reformatio ſuper eodē: ita colligit ibi bar. per illū tex. in. l. q̇ſquis. C. de bo. poſ. ſub. li. x. nō obſtat ſm eū. l. v. C. de preci. imperato. q2 illa loquitur qn̄ prohibetur perſona petere ſeu proponere lz hoc fallat in excōicato ſz eū: vt in. c. j. de excep. li. vj. ⁊. d. l. quiſquis. loquitur qn̄ prohibet petitio ſeu propoſitio reſpectu rei.

¶ Salarium.

¶ Judici delinquenti nō debet ſalariū ſtatim. q. determinauit Jac. de are. in. l. q̇ negotiationē. §. j. ⁊. §. pe. ff. de admi. tuto. pro qua Bar. dicit eſſe caſum notabilez in. l. iudices. C. de anno. ⁊ tribu. li. x. qḋ dicit eſſe itelligēdū qn̄ illud delictū negligētie reſpicit vniformiter totū tp̄s officij alias ꝓ ea parte ꝓ qua nō fuit negligēs ſibi ſalariū debebit. arg. l. ſi fundus. ff. loca. vide eūdē Bar. in. l. meuia. i prin. ff. de annuis lega. ⁊ in. l. dic̄ functo ff. de offi. aſſeſſo. ⁊ Bal. i. l. neſenni⁹. l fi. in ꝟ. remouēd⁹. ff. de excu. tu. ⁊ adde qḋ no. in. l. mācipia. C. de ſer. fug. vbi Bald. dicit ꝙ poteſtas ſeu officialis remotus ꝓpter ſuſpicionē nō dz habere ſalariuz ⁊ vide do. Abb. in. c. cum ſit. de iudeis.

¶ Salarium.

¶ Si vn⁹ ex ambaſſatorib⁹ decedat vel alias officiū non impleat qḋ ſalariū decedētis vel alias nō implētis nō accreſcit ei qui ſolus impleuit. ita ſingu. not. Bar. per illum tex. in. l. j. C. de lega. lib. x. quod. no. perpetuo.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qḋ inter hoīes diuerſaꝝ terraꝝ nō cōtrahat matrimonium ſub certa pena an valeat dic ꝙ prima facie videt ꝙ ſic ꝑ text. in. l. adūcimus. C. de murileg. li. xj. vbi no. in fi. ꝙ mulier monetaria ꝓhibetur nubere extraneis ⁊ ibi Bar. dicit illam. l. facere ad. q. ꝓſati ſtatuti contrarium videtur verius ꝙ nō valet q2 aufert libertatē contrahēdi matrimonium. vt. ff. ſol. ma. l. titia. ⁊. l. ſi diuortio. ⁊. ff. de cōdi. ⁊ demō. l. cū ita. ſz dic ſm Bar. in. d. l. adūcim⁹. ꝙ ſtatutum nō valet ꝙ̄tum ad hoc vt faciat matrimoniū irritum ſi contrahatur. q2 cuz ſit ſacramentū ⁊ res ſpiritualis: vt not. gl. in. c. veniens. de trāſac. ⁊ gl. in. §. ſed notandum. j. q. j. laici non poſſunt ſtatuere cōtra illud cum non ſit de iuriſditione ſua ſed eccleſie: vt in. c. cauſaz matrimonij. de offi. deleg. ⁊ in. c. ex lr̄is. de ꝯſan. ⁊ affi. ⁊ no. gl. c. ex tenore. de fo. compe.

¶ Additio.

¶ An valeat ſtatutū qḋ nō poſſit ꝯtrahi matrimoniū cū agnatis ⁊ dr̄ ꝙ ſic q2 q̄dā matrimonia de iure ciuili ꝓhibent inſti. de nuptijs. in pūp. ſed ſtatutum eſt ius ciuile. nam ius ciuile pōt diſtinguere naturale. contrarium eſt verum quod iſtud ſtatutum nō poteſt fieri ad impediendum matrimonium quia iſtud eſt de iure diuino ſed quantū ad impediēdum ius patrie poteſtatis ⁊ effect⁹ ſucceſſionis bene poteſt: q2 ſunt de iure ciuili. inſti. de pa. pote. in princi. ita dixit Angel. in. l. j. §. ius naturale. ff. de iuſti. ⁊ iur. ⁊ vide Bal. in. c. clerici. de iudi. ⁊ ibi barbatiam ponētes. q. an valeat ſtatutum ꝙ guelphus non poſſit contrahere matrimonium cum gebellina ſub pena capitis determinat ꝙ ſic. quo ad penam q2 nō punitur matrimoniū qḋ eſt de iure diuino ſed ei⁹ qualitas allegat no. in c. ſtatutū. de here. li. vj. in nouella. vide Bal. in. l. omnes. C. ad tertul. et in. l. j. §. ius naturale preallegata. ⁊ i. l. nemini. C. de nuptijs. ⁊ in. l. paul⁹. ff. de ſta. ho. et in rubrica. de cōſue. abb. in. c. j. de ſponſa. ⁊ i rep. c. eccleſia ſancte Marie. de cōſti. ⁊ Bar. in. d. l. adūcimus. ⁊ butriū in c. ij. de ſpōſa. roma. in rub. ff. ſolut. mat. Ange. in. l. fi. C. de interdicto matrimonio. ⁊ Gaſpa. cald. in. c. ij. de clande. deſpon. cum ſi. faciunt notata per Bar. in d. l. titia. ⁊ per doc. in fi. de ſecū. nup. faciunt que legūtur ⁊ notant in. c. eccleſia ſancte Marie. de ꝯſti. ⁊ in. c. qḋ clericis. de foro compe. ⁊ in. c. cōſtitutus. de i in teg. reſti. ⁊ ꝑ domi. Anto. poſt hoſt. in. c. tua. de deci. ⁊ per Joā. and. in. c. eos. de immu. eccleſiarū. li. vj. cum ſi. ſed an valeat quātū ad hoc vt cōtra facientes puniātur vr̄ dicēdū ꝙ ſi quidē poſſunt honeſte nubere ſeruata forma ſtatuti q2 in qualibet ſecta ſunt tot quod matrimonia contrahi poſſent: ⁊ tunc cōtra faciē

tes incidūt in penā alias ſecus:vt in.d.
l.cū ita.z.l.ſeq.z in.d.l.adūcim⁹.ita reſi
det ibi Barto.tu adde z vide de iſta.q.
Bal.in.l.omnē alias in.l.fi.C.ad tertu.
z l.nemini.C.de nuptijs.z in.l.j.§.ius
naturale.ff.de iuſti.z iur.z Ioā.an.z ſe
quaces.in.c.ſtatutum.de hereticis.lib.
vj.in nouel.et Lud.roma.in rubri.ſolu.
matri.ad fi.vide Ioā.an.in.c.j.de ſpon
ſalibus:vbi retulit ſe ad.d.c.ſtatutū.et
per domi.Ant.z per do.Abb.in.d.c.j.z
per domi.Abb.in ɔſi.xij.z in.c.eccleſia.
de ɔſti.pe.de anch.in.c.canonū ſtatu
ta.de cōſti.z in.d.c.ſtatutū.z ibi Io.de
ſantu.Ang.in.l.j.de interdi.matri.z in
l.hac cōſultiſſima.C.de teſta.Iaco.but.
in.l.fi.de iterdi.matrimo.and.de yſer.
in.c.j.quib.mo.feu amittit.z in capi.
imperialē.de prohibi.feu.alie.pet.de
anch.ɔſl.ſuo.xx.Bal.in.c.cleri.de iudi.
z ibi per do.meum z idē Bald.in.c.j.de
conſti.z vide de hac.q.plene p.do.meū
in rep.c.j.de ſponſalibus.z vide Bal.i
l.paulus.ff.de ſtatu.ho.z in ru.de ɔſti.
z ibi per do.meū z vide Fede.de ſenis.
ɔſl.xxxv.z de hac qō.vide oino do.abb.
in.d.c.j.de ſpōſ.vbi pulchre diſtinguit
et vide Bart.in.l.cunctos populos.in
ſū.q.principali.C.de ſum.tri.z fide ca
tho.Areti.inſti.de iure natura.in prin.
in verſi.quero ergo an per ſtatutum et
Ang.de vbal.in addi.ſuis in.d.l.adūci
mus.z.d.alex.de imo.in addi.ſuis.l.d.
l.adūcim⁹.z an valeat cōſuetudo circa
facultatem inhabilitandi vel habilitan
di aliquos ad matrimoniū:vide domi.
Abb.poſt alios l.c.ſup eo.de cognatio.
ſpirituali.vbi de hoc.

¶Statutum.

¶Statuto florentinorū cauetur ꝙ vno
de agnatiōe delinquēte ceteri de agna
tione teneantur an valeat tale ſtatutū
dic ꝙ ſi iſtud probat text.in optimum
argumentū in.l.iure prouiſu3.C.de fa
bricen.libro.xj.hoc colligit ibi Barto.z
ratio ſtatuti z illius.l.ponitur i text.ibi
ſcilicet quia aliū curabūt ne aliquis de
linquat z ſic not.ibi caſum in quo vnus
p alio tenet ſimile in.l.fi.C.de naufra.
lib.xj.alia ſimilia notātur per glo.in.l.
j.§.ſi plres.ff.de exercito.facit.C.de pri
mipilo.l.fi.li.xj.tu de hac queſtione ſta
tuti:vide Bal.in.l.j.alias in rubrica.C.
res inter alios acta:z plene p do.meū i
ca.ū.de cōſti.vbi latiſſime examinat de
ſtatutis punientibus vnum pro delicto
alterius.z ibi videas per eum remiſſio
nes z aliquid per eum in rubrica de fi
deiuſſo.ad fi.z vide quod voluit Bal.in
l.j.C.ne fi.pro pa.in.l.ſi quis.ff.de his q̄
ſunt ſui vel alie.iur.

¶Supernumerarius.

¶Qui eſt ſuper numeru3 ſi admittitur
i collegio nō gaudet beneficio collegij
caſus eſt in.l.j.§.quod autē.C.de colle
gijs.lib.xj.tu vide Bart.in.l.ſi duos.§.
decet.in ver.hunc numerū.ff.de excuſa
tio.tuto.z in aut.vt determi.ſit numer⁹
cleri.§.nō enim.collatio.j.z ibi Iac.de
beluiſio.facit.c.quoniā.de vita z hone
ſta.c.cū.M.ferrarienſis.z qd ibi notat
de cōſti.z in.c.fi.de ver.ſigni.c.j.z.c.au
toritate.de inſti.cum ſimi.

¶Statutum.

¶Statuto cauet quod p animali na
ſcenti i territorio debeat ſoluere domi
nus vnum ſolidū aliquis habebat ani
malia pregnātia z duxit vt pareret ex
tra territorium an propter hoc euitabit
ſolutionem.dic ꝙ nō.quia fraudē facit
ſtatuto:iſtud voluit bar.in.l.cum ſatis.
C.de agri.cenſi.li.xj.z dicit gl.ibi opti
me facere ad queſtionē hui⁹ ſtatuti in
verſic.item daretur occaſio.facit ſecun
dum eum.ff.de heredi.inſtitue.l.ex fa
cto.la grāde.faciūt notata:z quod vo
luit ibi bal.in.l.non dubium.C.de legi.
z quod notat Dyn.in regula ſi.de reg.
iur.li.vj.cum ſi.

¶Statutum.

¶Statuto cauetur ꝙ talis non habeat
vocem in capl'o.dic p tale ſtatutum eſt
ꝑcluſa via illi in iudicio:ita ſing.dixit
bar.per tex.in.l.coloni in ꝟ.voce nega
mus.C.in quib⁹ cauſis colo.cēſi.li.xj.qd
tene menti ꝑpetuo p his que legūtur z
no.in cle.vt hi qui de etate z quali.

¶Salarium.

¶L3 hēs deberet ɔſequi ſalariū toti⁹
tpis officialis defunct⁹ deceſſerit an
te finitū officiū vt in.l.ſi qs in ſacris.C.
de proximis ſacr.ſcriuio.libro.xij.z.l.l.

poſt duos.§.ſſ.C.de aduoc.diuer.iu.et l l.ij.C.de primipilo.z.C.de agētī.l reb⁹. l.iij.tñ l domeſtico z ꝓtectore aliter diſponit:qz nō ſolū heres ei⁹ oѕѕeq̄.ſalariū totius tp̄is.ſed ēt vnius anni ſubſequētis:mirabilis z ſtupēd⁹ eſt caſus in l.lege pragmatica.C.ð domeſ.z ꝓtecto. li.xij.z ibi ber.ðt hoc eſſe mirabile in tali officiali qð no.z idē voluit bar.Raynal.Albe.Ang.z Bal.poſt gl.in.l.diem functo.ff.de offi.aſſeſſo.facit.l.j.§.diu⁹. in rōne fut.ff.de varijs z extraordi.cog. z iſta eſt ṽa opinio.lʒ Cyn.in addi.poſt Jaco.butriga.in.d.l.diē.voluit ꝯtrīū:vt ibi habes p do.marti.laudenſeʒ z Bal. l.c.ſ.qs dux vł marchio fuit ſecut⁹ opinionem Cy. ¶ Sʒ pone qð caſus in eū q̄ locauit opas ſuas ꝯtingat an debeat ſalariū:dic qð nō.l.vno.§.certe.z.§.cum q̄dā.ff.loca.Ab.l.c.ſicut.el.iij.ð iureiu. l.in reb⁹.ff.cōmo.z ibi no.z Bar.i.l.diē functo.ff.de aſſeſſo.vide i.l.ſ.C.ð re mi li.li.xij.z i.l.ſeſo.ff.de annuis leg.z in.l. ſi cū dotē.§.ſinaūt.ſol.ma.Sʒ q̄d in officiali cū parat⁹ eſt ingredi ciuitatem in officio deceſſit i itinere an debebit ſalarium heredibus.Bal.in.d.c.ſ.cōcludit ꝙ nō ꝙ limita niſi miſiſſet aliū loco ſui p.§.ꝓhibem⁹.i.auē.ð col.z voluit Bal. in.d.l.diem functo.adde tñ qð lʒ nō debeat hoc caſu heredibus dħt tñ eleuari ab impēſa facta p officialē i itinere ar.l. ſi pecuniā.in prin.ff.de ꝯdi.ob cām.dicas qð ſi officialis fuiſſet igreſſus ciuitatē añq̄ adminiſtraret offm̄ deceſſiſſet deberet habere ſalariū ſʒ Bar.in.d.l.ſ. §.diuus.itē adde qð lʒ mulier exercuit offm̄ qz electio nulla tñ debet ei ſalariū ſm Albe.in.d.l.diē functo p.l.ab adminiſtratiōe.C.de legi.facit ad hoc l ſiſti de procu.in.l.ſ.ff.māda.ſm Bald.qð lʒ mandatū ꝓcuratoris ſit nullū z ineffícax.q̄ ad agēdū.l.j.de ꝓcu.tñ ſi exercuit offm̄ dʒ habere ſalariū.z adde qð ſi deceſſit officialis pēdēte officio ſi receſſit qz nō poterat iuſtitiaʒ facere dʒ habere ſalarium ſm Bar.in.d.l.ſ.§.diuus.l ṽſ. iuxta predicta q̄ro aliq̄s eſt elect⁹.z de materia:vide in.l.ſi vno.§.item cū q̄dā ff.loca.z vide do.Alex.de imo.l.d.l.pragmatica.in addi.z vide qð no.l.l.matriculū.l.iij.eſt.C.de p̄nci.agē.l reb.li.xij.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qð notari⁹ nō poſſit eſſe decurio vel de antianis z priorib⁹ ciuitatis quidā fuit ſemel deſcript⁹ in matricula notariorū:ſed poſtea fecit ſe eleuari z cancellari de matricula an poterit eſſe:dic qð nō.ar.op.habes l.l.precipua z ibi hoc voluit Bar.C.de p̄mice. lib.xij.qð facit ad multa ſtatuta q̄rūdaʒ ciuitatū ꝓhibentia aliquos aſſumi ad officia:qð ſi h̄ñt artē p quā nō p̄ñt conſequi officiū ex diſpoſitiōe ſtatuti quod ſi dimittāt nō poterūt ꝯſequi offm̄ illū.

¶ Statutum.

¶ Si p famā alicui⁹ ſtatuti numerus officialiū reducit ad minorē numerum puta cū eſſent.x.reducit ad numerum q̄nqꜫ qð talis reductio nullū generat ꝑ iudicium illis talib⁹ officialib⁹ q̄ erāt electi tp̄e reductiōis.preiudicabit tp̄e tantū noue creationi officialiū.ita pulchre colligit Bar.in.l.comperim⁹.C.de pri.ſacro.ſcrinio.lib.xij.quod no.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qñ ſcholaris non poſſit pulſari z cōueniri corā iudice alio ꝙ corā rectore.dic qð tale ſtatutum intelligitur non ſolū pro cauſa ciuili.ſʒ etiā in criminali z multo fortius p crimina li:ita notāter dixit Bar.p illum tex.in.l. ex eo.C.de agen.in rebus li.xij.z intelligē ſtatutum tale habere locuʒ donec ſcholaris eſt in illa ciuitate in q̄ degit ad ſtudium:z eſt tale ſtatutū:ſed extra ciuitatem poterit per alium iudicē conueniri per dictā.l.ex eo.quod no.

¶ Subſtitutus.

¶ Volens ſeruire p ſubſtitutum ſemꝑ debet ſeruire p holem eque conditiōis ita probat in.l.ſ.C.de princi.agentium in rebus.li.xij.hoc voluit ibi bar.qð dicit eſſe notandū quod ſi doctor vult ſeruire p ſubſtitutū debet ſeruire p doctorem:z nō per ſcholarem lʒ ſufficiēs ſit. idem dicit eſſe dicenduʒ in milite:quia ſi vult ſeruire p ſubſtitutum dʒ ſeruire per alium militē:z non p domicellū.et dicit qð ſubſtitutus debet eſſe moribus preditus z ſcientia z peritia erudit⁹ qð nota p locis vbi viget ſtudium qð doc.

non potuerunt ſubſtituere ſcholares li
cet hoc aliquando non ſeruetur vt quo
tidie videmus.

¶ Sententia.

¶ Snīa vt ſcis debet ꝓferri in ſcriptis
tex.habes in.l.ij.⁊ iij.C.de ſen.ex ꝑicu.
recitan.canonizata.ij.q.j.l primis ad fi
nem.⁊ vt legit ⁊ no.in.c.fi.de re iudi.li.
vj.tamen ex ꝯſenſu partiū fieri vt ſnīa
nō ferat in ſcriptis.gl.habes iūcto tex.
⁊ ibi Bar.l.d.l.quoties.⁊ ſic habes qḋ
talis ſolēnitas pōt remitti de ꝑtiū volū
tate.idē dicit ibi Bar l. facto teſtis qḋ
remitti poteſt et allegat.l.j.ff.de ſeruis.
⁊.l.ij.§.ſʒ qꝛ.de iura.cal.tu meliꝰ alleg.
tuis de teſti.cū ſi.idē in libello qꝛ libel
lus pōt omitti ſm eum:licet nō expſſe
remitti:vt not.gl.in aut.offeratur.C.de
lit.cōteſta.⁊ ibi plene ꝑ cy.ʒ quidā ꝫ.
tu vide qḋ plene notat in.c.j.de libel-
li oblatio.⁊ l.c.de cauſis.de offi.deleg.
idē dicit eſſe in iuramēto calumnie.qꝛ
omitti pōt.licet nō expreſſe remitti:vt
in.d.§.ſed qꝛ.dic de hoc:vt hodie legit ⁊
notatur in.c.j.de iura.calum.li.vj.vide
Bar.in.l.de pupillo.§.q opꝰ.de no.op.
nunti.⁊ in.l.j.de iura.calū.⁊ ratio q̄re
ordo iudiciariꝰ remitti nō pōt:eſt qꝛ dꝛ
inuentꝰ in fauorem ⁊ vtilitatē publicā
ſcḋm do.car.in cle.ſepe.de ꝟ.ſignifi.in
pn.in xij.q.cui renuntiari nō pōt.l.ius
publicū.ff.de pactis.qḋ eſt ver in ordi-
narijs ſecus in ſummarijs iuxta no.in
extrauaganti ad reprimendam.limita
ꝓdicta ſi corā iudice ꝓcedit:vt ordina-
rio ſecus ſi corā eo vt arbitratore.vt di
cit do.Card.in.d.cle.ſepe.acta tn̄ vcʒ te
ſtes ⁊ poſitiones poſſunt dimitti.vide
do.Car.in.d.cle.ſepe vbi querit an lit.
conteſta.poſſit omitti.⁊ dic quod lit.cō-
teſta.nec expreſſe nec tacite poteſt omit
ti:vt voluit Bart.in.d.l.quoties ⁊ alle-
gat notata per Jo.an.in.d.c.de cauſis.
⁊ vide qḋ notatur in.c.j.de libelli obla
tio.⁊ in cap.vnico.de lit.conteſtatione.
⁊ no.primum dictum.

¶ Sequeſter.

¶ Quis nō pōt petere ſeqſtꝝ fieri de
re alicuiꝰ:niſi debitū oſtdat ꝑ publicū
inſtrm.caſum habes peregrinum quē
ad hoc notat Bar.in.l.per hāc.C.de ero
ga.milita.anno.li.xij.idē voluit.Bar.in
l.litibus.C.de agri.⁊ cēſi.li.xj.⁊ an hoc
indiſtincte ꝓcedat nunc non examino.
vide qḋ not.in.c.examineta.de iudi.et
in.l.ʒ.ff.depoſiti.⁊ per do.Abb.in.c.ij.
de ſequeſ.poſ.⁊ fruc.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qḋ ſcholaris debeat
conueniri tm̄ ſub epiſcopo:⁊ de conſue
tudine eſt qḋ rector etiā contra eum co
gnoſcat an per tale ſtatutum ſit deroga-
tum iuriſditiōi rectoris quam hʒ ex cō
ſuetudine:dic qḋ nō.text.habes quē ad
hoc no.Bar.l.l.viros.C.de diuerſis of-
ficijs.lib.xij.ſecus ſi haberet a lege pro
hoc facit qḋ notat in.c.j.de conſtitutio.
li.vj.tene menti ⁊ collige ex illo tex.qḋ
conſuetudo dat iuriſditionē ordinariaʒ
ſicut lex.ita voluit ibi Barto.ꝑ illū tex.
iuncta glo.⁊ habet in.l.j.⁊ fi.C.de eman
cipatio.libe.tex.habes melioreʒ de cor
pore iuris in.c.cum contingat.de foro
compe.⁊ optime probat tex.in.c.ꝯque-
ſtus.ix.q.iij.cuʒ ſi.vide.l.cum pretor.§.
j.de iudi.⁊ ibi glo.⁊ in.l.more.⁊ ibi doc.
⁊ in.l.ſequen.in verſi.nec ipſa.l.ſi.de iu
riſdi.om.iudic.de quo per Jo.an.in.c.
j.de offi.ordi.⁊ in.c.quanto.de cōſue.et
in.c.romana.circa prin.de fo.compe.in
vj.⁊ in.c.fi.de exceptio.eod.li.facit qḋ
no.in.d.c.cum cōtingat.vide tex.⁊ bar.
in.l.fi.§.j.de aqua plu.arcē.⁊ ibi ꝑ mo-
dernos.⁊ Lud.roma.in litera.C. nota
bili.lxxvij.

¶ Societas.

¶ Inter fratres ex ſolo vſu cōtrahit ſo-
cietas tacita ita dicūt Cy.⁊ Oldr.quos
refert ⁊ ſeqnit Bar.in.l.ait.§.ſi qs hoc
interdicto.ff.de iti.actuqꝫ priua.⁊ tacite
diſſoluit.l.itaqꝫ.ff.pro ſocio tn̄ Bar.ſin-
gu.ꝑ glo.in.d.§.ſi quis hoc interdicto.
limitat hoc dictum eſſe verum in eo tā
tuʒ in quo apparet vſus vt quia ambo
erant artifices:⁊ communicabant vſuʒ
illiꝰ artis in illa arte tantū videt cōtra-
cta ſocietas:vt in fructibus tantū illis
videtur facta cōmunio nō in alijs em-
ptionibus.vide tu qḋ voluit idem Bar.
in lege titiū.§.altero.ff.de admi.tuto.⁊
⁊ in.l.ſi partus.C.cōia vtriuſqꝫ iudi.⁊ in
l.cū duobus.§.papi.ff.pro ſocio.

¶ Sententia.

¶ Ubi lex vel ſtatutum põderat ſciẽtiã
actus reſpectu certe qualitatis ille nõ
dꝫ ſcire qui ſcit actuꝫ ⁊ ignorat qualita
tem: iſta eſt glo. notabilis in. c. cõcerta
tioni. de appel. lib. vj. de qua facit feſtũ
ibi domi. de ſancto gemi. qđ dicit eſſe
notandum pro ſtatutis que imponunt
quandoqꝫ penam ſcientibus actũ ⁊ nõ
reuelantibus ſicut dicũt quandoqꝫ qđ
qui ſciuerit aliqueꝫ receptare bannitũ
⁊ non reuelat: incurrit certam penã: qꝛ
dato qđ ſciret vnũ receptantem: niſi ſci
ret illũ bannitum eſſe non incurret pe
nam vnde debet eſſe cautus articulãs
in materia: vt concludat illũ ſciuiſſe bã
nitum. ⁊ ita reſidet ibi Dominicꝰ. tu vi
de Bar. hoc ideꝫ tenentẽ in. l. oẽs. la. ĩ.
C. de agri. ⁊ cẽſi. li. xj. ⁊. l. j. C. de colo. illy
ric. co. li. ⁊ in. l. penul. C. de fabricen. co.
li. in. l. j. C. de deſerto. li. xij. ⁊ in. l. metho
dorũ. ff. de penis. ⁊ in. l. ne quid. ff. de in
cen. rui. naufra. ⁊ l. l. j. ff. de recepta. ⁊ vi
de Bal. in. l. data opa. C. q̇ acc. nõ poſ.
⁊ ibi do. meum. ⁊ vide gl. in. l. ex malefi
cio. §. longe minus. ff. de actio. ⁊ oblig. ⁊
adduco Ang. l. l. j. C. de nili agge. nõ ru
pen. vbi dixit ſe obtinuiſſe peruſũ q̇dã
preſtitit opem nobili: ⁊ ex quo non fuit
articulatum ⁊ probatuꝫ quod ſciebat il
lum nobilem fuit abſolutus: ⁊ adduco
domi. meũ domi. and. vtriuſqꝫ iuris lu-
cernam. in. c. cum viceſimũ. de offi. dele
gati. vbi ponderat illum tex. in v̄. ſcien
ter. ad hoc ꝙ vbi lex vel ſtatutum req̇rit
quod actus fiat ab aliquo ſcienter dꝫ li
bellari de ſciẽtia ⁊ ꝓbari: ⁊ dicit qđ bo
nonie tempore huiꝰ regiminis fuit fa-
cta quedam reformatio quod loquens
cuꝫ rebelle puniatur pena mortis: ⁊ in
queſitum quod locutus fuerat quidam
cum rebelle. ⁊ poteſtas volebat cuꝫ de-
capitare. conſuluit ad inſtantiã do. car
di. quatuor coronatorũ legati bononie
qđ nõ debebat decapitari. imo abſolui
ex eo. qꝛ in illa inquiſitione nõ fuit arti
culatum qđ ſciens illum rebellem ⁊c. et
aliud dicebat qđ illa reformatio intelli
gitur qñ loqueretur cum rebelle ad pre
iudicium regiminis alias ſecus: ⁊ alle
gabat tex. ſingula. l. l. j. ff. ad. l. iul. ma. ⁊
dicit qđ ille fuit liberatus. vide eũ olim
vbi pulchre loquit̃: ⁊ alleg. multa iura ꝓ
bantia hanc generoſam theoricã: ⁊ vide
eundem do. meũ in cle. j de ꝑcu. ⁊ in. c.
ſicut. de hereticis. ⁊ vide tex. in. c. ij. de
hereticis. lib. vj. vbi preſtant opẽ hereti
co ſcienter debet puniri ſed dꝫ probari
⁊ articulari de ſcientia vt dictum eſt.

¶ Subſtitutio.

¶ Ubicũqꝫ teſtator cogitauit de liberis
in liberis in genere vel preſumit̃ de il-
lis cogitaſſe in genere nunq̃ videtur il
los liberos voluiſſe ꝑferre ſubſtitutis
⁊ per conſequens non excludunt ſubſti
tutum. exemplũ teſtator inſtituit filios
ſuos maſculos ⁊ ſi ſine liberis decede-
rent ſubſtituit extraneũ ex quo teſtator
ꝑſumit̃ cogitaſſe de filiabꝰ in genere qꝛ
exprimendo maſculos videtur voluiſſe
preferre ſubſtitutum filiabꝰ. ergo ſubſti
tutꝰ excludet filias feminas tex. eſt ſin.
pro dicto in. l. qui in iure. ff. de teſtamẽ.
milita. vbi ſcientia de filio in genere ꝑ-
iudicat ipſi filio quẽ tex. reputauit ſin-
gu. Bald. ibi ⁊ illum text. ad hoc allega-
uit ſing. Ang. in pleriſqꝫ locis in. l. tres
fratres. ff. đ pactis. ⁊ l. l. manifeſtiſſimi
§. ſin autem neſcimus. C. de furtis. ⁊ in
l. qui rome. §. duo fratres. ff. de v̄b. obli
gatio. ⁊ in. l. ſi cũ vel in vtero. C. de teſta
men. milita. ⁊ in aut. ex cauſa. C. de libe.
prete. ⁊ in. l. filio ꝑterito. ff. de iniuſto ru
pto teſtamẽ. ⁊ Ang. in conſiliis ſuis non
habeo ad preſens memoriam illius con
ſilij ⁊ ideo pulchre dixit Bart. in. l. titia.
§. imperator. ff. de lega. ij. vbi querit q̇d
ſi pater donauit alicui bona ſua non ha
bens filios ⁊ tamẽ in genere cogitauit
de filijs an propter natiuitatem filiorũ
reuocetur donatio decidit quod non. et
eſt ſingu. limitatio ad leg. ſi vnq̃. C. de re
uocan. donatio. et mouetur ibi Barto.
quia pater cogitauit de filijs in genere
⁊ ad hoc allegauit dictam. l. qui iure. et
eandem. l. allegauit Jo. de imol. in. c. fi-
na. de donatio. ſed Joan. an. in additio.
ad ſpecula. in titulo. de inſtrumẽ. edi. §.
porro. in verſicu. hoc autẽ certum tenet
quod beneficio dicte. l. ſi vnq̃ renũtiari
nõ põt. qꝛ illa. l. nõ eſt inducta donãtis
fauore: ſed fauore ipſorũ filiorũ. ſed ber

to.in.d.§.imperator.tenet cõtrariũ ⁊ verior eſt opinio Bar.ſcdm do.meum do. And.in repe.c.raynaldus.de teſtamentis.in Ioannina.in.ix.colũ.qr ſm eum d.l.ſi vnq̃ emanauerat in fauorẽ filiorũ tñ ille fauor habet ſubſiſtentiam ex mente patris:⁊ ideo renuntiatio illius pendebit ex voluntate paterna et iſtud voluit Bal.in.l.j.C.de inoffic.donatio. ⁊ glo.in.d.l.ſi vnq̃.⁊ per conſeques ſm eum non recte locutus eſt Io.an.dicit tñ equam eſſe eius opi.ſed quidam Salic.in.d.l.ſi vnq̃.refert ⁊ ſequitur Ioã. and.in preallegato loco cogitandũ tamen hoc relinquo ⁊ not.caſum in.d.l.ſi vnq̃.eſſe notabilem ⁊ ſingularem ſcdm Salice.ibi.

¶ Sufficit.

¶ Ubi in aliqua diſpoſitione apponitur verbũ ſufficit.dic qd de ſignificato talis verbi eſt:vt nihil aliud requiratur.ita dicit glo.notabilis in.c.ſtatutũ.in principi.ſ v̄b.canonicis.de reſcriptis lib.vj. que tacite hoc ſentit.⁊ illam gl.ad hoc allegauit do.Abb.in.c.j.de poſtulatio. plato.⁊ in.c.cum dilectus.de ſucceſſio. ab inteſt.⁊ do.meus do.And.vtrobiq;: ⁊ adduco do.de ſan.gemi.in.d.c.ſtatutum.in verſi.canonicis.vbi dicit qd verbum ſufficit non requirit aſſiſtẽtiã aliarum qualitatũ quã expreſſaruz quo ad perfectionem actus:⁊ dicit illã glo.eſſe notandã pro ſtatutis et priuilegijs vbi verbũ tale poneretur.vide domi.Abb. in.c.ſi.de ſpõſa.duo.vbi etiã allegauit illã glo.⁊ eandẽ glo.alleg.in.c.cũ locũ. de ſponſa.⁊ in.c.cũ apud.⁊ in.c.tue fraternitati.eo.tit.qd ſingulariter no.

¶ Additio.

¶ Uide Lud.ro.in.l.cũ mulier.in.xvij. col.in prin.ff.ſo.ma.vbi allegat illã gl. ⁊ vide Abb.in.c.quoniã cõtra.in.xxxij. col.de probatio.Sed pondera in contrarium gloſ.in.c.conſuluiſti.de celeb. miſſarum que videtur ſentire contrarium:ſed dicit illam procedere niſi aliter a iure caueatur:⁊ materia ſubiecta aliud ſuadeat.⁊ in hoc pondera text.in dicto.c.conſuluiſti.iuncto.c.ſufficit.de conſecratione diſtin.j.

¶ Spurius.

¶ Filij ſpurij vel nati ex dãnato coitu de iure canonico debẽt ali et nutriri a parentibus ſm facultates eorũ.tex.eſt ſingu.in.c.cum haberet ad finem de eo qui duxit in matrimoniũ quem polluit per adulteriũ.⁊ ibi do.Abb.dicit illum tex.nõ eſſe alibi ⁊ i hoc hodie ſtatur iuri canonico etiã de iure ciuili ſm eũ qr eccl'ia induxit hoc ex quadã eq̃tate naturali ⁊ ne filij alimẽtis priuati pereãt.et etiã ſentit Bar.in aut.ex cõplexu.C.de inceſ.nup. vbi p rõnẽ.c.cũ haberet.dt parẽtes poſſe legare filijs ſpurijs.i.õne alimẽtoꝝ ⁊ qd poterũt parẽtes donare vel relinq̃re dotes filiab' cũ dos ſuccedat loco alimentoꝝ qd ſing.notabis.

¶ Sponſalia.

¶ Spõſalia de futuro non tolluntur per ſimplex votũ caſtitatis ſequẽs ſing.eſt gl.ſm do.ab.in.c.veniẽs.q̃ cle.vł vo.in v̄.ibi de ſeueritate ibi.nõ obſtãte voto ſimplici hoc voluit ⁊ tenuit ibi Inno.⁊ do.Ab.⁊ do.An.⁊ Hoſt.i.c.rurſus.e.ti. licet do.An.⁊ Gaſpar de calde.ↄtrariũ tenuerit ⁊ nõ bñ.d.c.veniẽs.⁊ opi.cõez puto veriorẽ poſt do.abb.p hãc rõnem nã cũ ſit orta obligatio ſpõſo ſeu ſpõſe nõ videtur qd in ipſi' p̄iudiciũ poſſit vouere caſtitatẽ ar.c.ex parte.de cõuer.cõiuga.⁊ p hoc facit tex.d.c.veniens.nec ob.q̄ dicatur qd in.d.c.veniẽs.ponderatur votum poſt ſponſalia emiſſum quia reſpondetur quod votum obligauit mulierẽ quo ad ſe ⁊ ſolutis ſponſalibus per ſequẽs matrimonium per virum contractum in ſuo robore remanſit.itẽ aſſigno aliam rationem vbicũq; occurrũt duo vincula equalia vbi vnum preponderat alteri precedẽs vinculũ nõ debet tolli per ſequens niſi illud ſit fortius ⁊ validius arg.c.accedẽs de crimi.falſi. c.literas.de p̄ſum.l.diu'.ff.de in integ. reſti.ſed votum ſimplex ⁊ ſponſalia de futuro equiparãtur.ita notabiliter ſentit.glo.in.d.c.veniens.inquãtũ allegat c.ſicut de ſponſalibus.ergo. itẽ gloſ.in c.rurſus.qui clerici vł vo.eq̃parat ſimplex votum ſimplici loquele ergo cũ in ſponſalibus de futuro interueniat fides adeo quod de fide mentita debet imponi penitentia:vt in dicto cap̄.ve

niens ⁊ no. in. c. ſicut. ⁊ in. c. pe. de ſpōſa libus. ergo votum ſimplex ſequens for tius nō debet dirimere ⁊ tollere ſponſa lia de futuro pcedentia quod tene mē ti perpetuo.

¶ Saluo iure.

¶ Iſta verba ſaluo iure modificāt ⁊ li mitāt ⁊ reſeruant gl. celebrem que re putat ſingularis in. l. litē labeo. §. j. ff. fa mi. hercif. q̄ dicit ſaluo ⁊c. optime; facit tex. i. c. raynald⁹. i ℣. ſaluo. ⁊ ibi do. me⁹ de teſta. vide Ange. in cōſi. xxj. vbi dixit q̄ ſi accuſatus fuit cōfeſſus ꝯtenta in inquiſitiōe eſſe vera ſaluo ⁊c. q̄ illa di ctio ſaluo modificat ⁊ limitat illā con feſſionem ⁊ allegat pzeallegatā glo. fa ciat. d. c. raynaldus. ⁊ q̄ voluit do. Car. in. c. expoſita. de arbitriꝫ. ⁊ l. c. quaꝛ el j. de accu. Bald. in aut. interdicimus. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ in. l. perēptoꝛias. C. ſen. reſcin. nō poſ. ⁊ l. l. aſſe. toto. ff. de here. inſti. ⁊ in. l. ſi certarum. de teſta. mili. ff. ⁊ in. l. pe. ał's fina. C. de inſtitu. ⁊ ſubſti. ſub ꝯdi. fa. in. l. nō dubiū. C. de leg. ⁊ in l. terminato. C. de fruc. ⁊ lit. expē. ⁊ in. l. cū iudex. C. de ſen. ⁊ interlo. om. iudi. et in. l. eū qui. §. iudicare. ff. de iuriſdi. om. iudi. ⁊ ibi p modernos ⁊ in. d. l. litem la beo. ang. ⁊ alij l. l. iudex poſtq̄. ⁊ in. d. l. ſi certarum. Bal. in tit. de pace cōſtātie §. amplius. ℣. ſaluo. vbi allegat glo. d. l. litem labeo. §. j. ⁊ vide do. meū in ꝑalle gato loco vbi allegat plures tex. appo nentes verbū ſaluo: ⁊ in tribus locis lo quit de iſta dictione ſaluo: ſed illos tex. allegat in tertio loco. ſ. in. xliij. char. q̄ not. pro contractibus ⁊ alijs diſpoſitio nibus hoc verbo vtentibus.

¶ Securus.

¶ Si aliquis ꝓmittit facere ſecurum aliquē in aliquo facto debet intelligi ꝙ non fiat ſibi exceptio aliqua iuris ⁊ ꝯ. ꝓmittens ita ipſam rem diſponere vt nihil de iure poſſit ſibi obijci ita ꝙ poſ ſit ſentire leſionem ita notabiliter colli git do. ant. in. c. quoties de pactis. quē refert ⁊ ſequit ibi do. abb. ſed nihil alle gant. Jo. de imo. allegat glo. in. l. ſi mā dato titij. §. fi. ff. māda. ⁊ ꝑ illa glo. vide bar. ⁊ do. in. l. illa cōſtitutio. ff. de here. inſti. vbi plꝰ ꝑ Jo. de imo. ⁊ vide ange. ⁊ ibi tex. in. l. j. ff. qui ſatiſda. cog. de illo qui ꝓmiſit facere ſecurū: ⁊ vide Bal. in l. ſancimus. C. de verb. ſig. do. meus do. And. alle. glo. ſing. ſm eū in. l. j. C. ſi ad uerſus ſolutio. q̄ debet facere ſecuruꝫ ita q̄ reſtitutio nō poſſit pati nec poſ ſit fieri aliq̄ exceptio quā gl. ⁊ Bal. ibi eſſe notādā ꝑ eo q̄ ꝓmiſit facere ſecuꝝ facit tex. in. l. ꝓpi. §. moꝛtis cā. in ℣. ſe cure. ff. de inoffi. teſta. ⁊ ibi Ang. alleg. caſum l. l. j. ff. de ꝑto. ſtipu. ⁊ ibi dicit q̄ fidātia data bānitis vt veniant ad ciui tatē debet ſeruari vide ibi Bart. ⁊ quid iuris ſi alicui data eſt ſecuritas veniēdi an videat ei ꝯceſſa ſecuritas redeūdi vi de eundē Bar. in. l. vtimur. ff. de ſepul. vio. ⁊ plene per eū in. l. j. ff. ad. l. iul. ma. in pnc. ⁊ in. l. nullā vim. C. de nauiculo. lib. xj. dicit tñ ibi illū tex. facere in ꝯriū qꝛ nō expreſſiſſet in eūdo ⁊ redeūdo niſi neceſſe fuiſſet dicit ibi Bar. q̄ nō venit ſecure qui non pōt redire ſecure. l. ſciē dum. ff. de leg. et. ff. ad trebel. l. etate. et ad. d. l. nullam. dic quod ibi apponitur cauſa maioꝛis declarationis.

¶ Additio.

¶ Et vide abb. in. c. fi. de treug. ⁊ pa. et in. c. ergo eſt. de iureiur. Bar. in. l. rele ga. ff. de penis. ⁊ in. l. fi. C. de dig. l. xij. et do. in. c. diſciplina. xlv. diſt. ⁊ Bart. in. l. ſi cui. ff. ex quibus cauſis maio.

¶ Statutum.

¶ Statuta italie diſponūt q̄ vir lucre tur dotē vxoꝛe ꝑdecedēte ſine filijs q̄d ſi ꝑdecedat vxoꝛ cū vno filio an vir lu cret dotē ⁊ videret pꝛima facie dicēdū ꝙ nō qꝛ cū talia ſtatuta ſint exoꝛbitātia ⁊ cōcipiāt verba ſua in plurali numero ergo in illo caſu debēt intelligi ⁊ nō in alio ar. l. ſi ſeruū. ver. nō dixit ꝑtoꝛ. ff. de acquirē. here. c. ad audientiā. de deci. tñ dic ꝙ cōtrariū eſt verius qꝛ rō natura lis magis attēditur q̄ pluralis locutio ⁊ licet vera ⁊ recta natura pluralis nu meri nō ſit ꝯtēta vnico indiuiduo vt in l. fi. ff. ad trebel. ⁊ in. l. vbi munera. ff. de teſti. ⁊ in. c. pluralis locutio. de reg. iur. lib. vj. ⁊ vnitas nō ſit numer⁹: ſed pnci piū numeri tñ ſecus eſt de rōne natu rali. iſtud belliſſime decidit Bald. l. l. j. C. de ꝯdi. inſer. ⁊ ibi eū vide qꝛ dicit alia

ſimilia

Familia ⁊ facit ad hoc q̄ꝛ.l.cōcipiēs ꝟba ſua in plurali nūero hꝫ locū in ſing.qđ nota ꝑ ſtatutis punictib⁹ ꝓducentes falſos teſtes qđ habebit locū in ꝓducē te vnū falſum teſtē.l.iiij.§.in negotijs. ff.de neg.ge.vbi ꝑ Ja.but.Bar.⁊ alios ⁊ vide gl.in.c.ij.reqris de app.vbi ꝓbat hoc iūcto tex.⁊ ibi doc.⁊ illā glo.alleg. do.me⁹ in.c.raynaldus.de teſti.in Joā nina circa mediū adducens ad.q.p̄ſati ſtatuti vide glo.in.q.accepta.de appel. ⁊ Bal.in.c.q̄m.de app.⁊ Bar.in.l.ꝓtoꝛ ait.ff.vi bo.rap.⁊ Bar.l.l.ſtich⁹.đ leg.j. ⁊ Bal.l.c.mādatū.de reſcrip.⁊ do.meū in.c.pꝛudētiā.§.adijcim⁹.de offi.deleg. et in.c.vnico al's in rubꝛi.de plus peti. ⁊ in cle.⁊ ſi pꝛincipalis.de reſcrip.⁊ do. Abb.in.d.§.adijcimus.Jo.an.in addi tio.ad ſpec.in tit.de teſt.§.j.addit q̄ inci pit quarta q̄ſtio.archi.in ſuis repoꝛta tis in.c.acceptim⁹.de eta.⁊ qualita.quē refert ⁊ ſequit̄ dominicus de ſan.gemi. in.c.Quis.de pꝛebē.l.vj.⁊ qđ ibi voluit Pet.de ancha.⁊ in.c.relatū.de teſta.et in.c.vnico.de lit.cōte.⁊ vide do.meū in d.c.relatum.de teſta.et in alijs locis ſu perius allegatis Bal.in.l.quicunq̄.C. de ſer.fug.gl.⁊ Bal.in.l.diu⁹.§.diu⁹.ff. de peti.hered.glo.in.c.ſi cōpꝛomiſſari⁹ de elec.lib.vj.⁊ vide quod legitur et qđ notat̄ in.l.pater ſeuerinā.§.j.ff.de cōdi. et demon.et in .l.ex facto.§.ſi quis ro gatus.ff.ad trebel.cum ſi.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̄ qđ de legatis ſoluat̄ gabella vel qđ legata debeāt inſinuari an tale ſtatutū habebit locū q̄n teſtatoꝛ legat ꝑ male ablatis dicit ꝙ nō:ita ſin gu.dixit Bal.ꝑ celebrē tex.in.l.ſi ſeruo. ꝟſi.extoꝛq̄re.ff.de here.inſti.rō q̄ꝛ ideo eſt legatū ex quo aliq̄d acquirat̄ vnde aut habemus reſpectū ad teſtatorē le gantem ⁊ certe nō eſt legatū q̄ꝛ impen dit debitū:aut loquimur reſpectu eius a quo fuit oblatū ⁊ tūc nō eſt lucrū ſed debitū refert ⁊ ſequit̄ do.me⁹ do.And. cōſiculus meus in repiti.c.raynaldus. in ioannina.de teſt.in.lxij.charta.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet̄ qđ frater excludat ſo roꝛē dotatā:alio ſtatuto cauet̄ qđ ſi fra ter q̄ excludit ſoroꝛē dotatā decedat ſi ne filio maſculo fratris teneat̄ relinq̄re ſoroꝛi dimidiam eius qđ ipſa filia debe bat habere i bonis paternis modo pa ter habēs filiū ⁊ filiā dotatā fecit teſta mentū ⁊ inſtituit filiū heredē vniuerſa lē ⁊ iſtituit filiā ⁊ dotē ⁊ deceſſit relicto filio fuit dubitatū vtrū filius veniens ad moꝛtē teneret̄ relinquere dimidiam ei⁹ ꝙ illa ſoroꝛ debeat h̄re vt đꝛ in alio ſtatuto.videbat̄ dicendū qđ ſic q̄ꝛ vnū ſtatutū recipit limitationē et debet ītel ligi ꝺm aliud nihilomin⁹ ꝯtrariū eſt veri⁹: iſta fuit celebꝛis theoꝛica Bal.in.l.j.C. de legi.here.vbi refert ſe ita ꝯſuluiſſe. ⁊ mouet̄:q̄ꝛ vbi diſpoſitio habet clauſu lā ſuā ſpecificā ⁊ determinatā ſufficit ⁊ nō tollit̄ ꝑ generalē:⁊ text.mirabilē in l.j.§.deinde.ff.de poſthu.⁊ illud dictuꝫ Bal.allegauit et ꝺm ipm ꝯſuluit Lud. ro.conſil.xxxj.et vide ad hoc qđ voluit Pau.de ca.ꝯſl.cclv.vbi in hac materia cōſuluit et do.Abb.ꝯſl.clxxxij.incipien te q̄ſtio talis eſt ſtatutū ⁊c.et Lu.ro.ꝯſl. xlj.vbi in effectu cōſuluerūt qđ ſtatutū ſpecifice diſponēs i certo caſu derogat ſtatuto generaliter loquēti ⁊ vtrūq̄ ſer nat̄ in caſu ſuo et vide do.meū in.c.ray naldus.de teſt.in.lxix.charta.et in.c.j. de reſcrip.vbi plene de hoc.

¶ Sententia.

¶ Snia poſtq̄ trāſiuit in rem iudica tam inducit p̄ſumptionē iuris et de iu re qđ rite et recte lata fuerit.c.cū inter vos.de re.iu.nihilominus admittit̄ in contrariū partis cōfeſſio et tollit̄ illa p̄ ſumptio.ſingulare fuit dictū Jnn.in.c. q̄ꝛ plerīq̄.de imu.eccle.ꝙ dictū magni fecit Bal.in rubꝛica.C.de ꝓba.faciunt tres glo.q̄ alibi in iure nō reperiunt̄ in aut̄.ſed iam neceſſe.C.de do.ante nup. et in coꝛpoꝛe vñ ſumit̄ et glo.in.l.in cō tractibus.§.illo.C.de non nume.pecu. quas gl.didici a dño meo do.And. et vi ua voce in cōmētis ſuis et p̄ſertim in repetitione.d.c.raynald⁹.de teſt.et illđ dictū Jnn.reputauit ſingulare do.abb. in.d.c.q̄ꝛ pleriſq̄.⁊ i.c.fraternitatis.de frigi.⁊ maleficia.⁊ in.c.đ.de pur.vul.et in.c.ꝑ tuas.de ſen.excō.⁊ tacite ſentit do.abb.in.c.j.de conſtitutio.

¶ Additio.

¶ Adde ad.l.c.cū ꝯtingat.l.xix.col.de iureiur.ꝛ in.c.j.in fi.de cōceſ.prebē.rō eſt qꝛ ſnia iniuſta ſuſtinet ex ſola p̄ſum ptiōe iuſtitie ſed iſta p̄ſumptio tollit ꝑ cōfeſſionē illi⁹ I cui⁹ vtilitatē ius indu xit illā p̄ſumptionē ꝛ ſic preſumptio ce dit veritati.c.veritate.viij.diſt.cum ſi.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet qꝺ filia dotata a pr̄e nō habeat regreſſum ad bona paterna vł dotata a fr̄e nō ſuccedat fratri mō in primo caſu pater dotauit filiā ꝺ bonis matris ꝛ in ſcꝺo caſu frater dotauit ſo rorē de portiōe ſororis querit an ſic do tata habebit regreſſum ad dicta bona fraterna vel paterna. Bal.i.l.mater.C. de iure dot.tenet qꝺ ſic:qꝛ cum effectu nō pōt dici dotata ab eis ꝛ verbū dota re ius ſignificat nō actū nudi miniſterij ar.ff.de manumiſ. vindi.l.pr̄ ex ꝓuin cia.in fi.ꝛ de iure dotiū.l.ſi res.refert ꝛ ſequit Pe.de anch.in repe.c.canonum ſtatuta.de conſti.in.xxxix.charta.

Statutum.

¶ Statutū exigit ꝯſenſum duoꝝ ꝯſan guineoꝝ ex ꝑte patris ſi extāt alias ex parte matris minor nō hꝫ niſi ex parte patris vnū ꝛ ex parte matris aliū nun quid valeat contractus cū cōſenſu eoꝝ Bar.in.l.ſtichū qui me⁹ erit.ff.de le.j. determinat qꝺ ſic:vide ibi moder.ꝛ illā theoricā Bar.refert ꝛ ſequit Bal.i.in cōiunctionib⁹.C.de nup.vbi ſubdit qꝺ ſi curis ſi nolūt conſentire dicit qꝺ minor poterit appellare ꝛ deferre q̄relā ad iu dicē.l.fi.ff.de app.recipiē.faciat ad hoc c.nullus.ꝛ qꝺ voluit ibi do.abb.de iure patro.ꝛ in.c.relatū.de cle.nō reſi.ꝑ eū dem ꝛ qꝺ voluit Bart.in.l.ſi cum dotē. §.eo autē tempore.ꝛ ibi alij.ff.ſol.ma. ꝛ Bald.in.l.ſi furioſi.C.de ſecun.nupt. Lud.ro.in cōſilio.xxxv.faciat qꝺ voluit do.Abb.in.c.j.de re.permuta.ꝛ de pri ma queſtione vide eūdem do.abb.in.c. quoties.de te.vbi refert hāc q̄ſtionem ꝛ alle.Bart.in.d.l.ſtichū qui meus erit. ꝛ vide Pet.de ancha.in repe.c.canonū ſtatuta.de conſti.in.xxxix.charta.

¶ Statutum.

¶ Si I aliquo actu ſtatutū ꝓuidet ad hiberi preſentiā vel cōſenſum quatuor viroꝝ al's non valet:vtrū ſi adhibeant decē vel plures reddat act⁹ inualidus tāq̄ nō ſeruata forma.ꝛ videt qꝺ ſic qꝛ omiſſio modi ꝛ forme vitiat diſpoſitio nē.l.q̇ rome.§.ſtaui⁹.ff.de ꝟb.obli.c.pi ſanis.de reſti.ſpo.c.cū dilecta.ꝺ reſcri. c.cum ſuꝑ abbatia.de offic.dele.ꝯrium tñ reperit fuiſſe ꝯſultū prout refert pe. de anch.I repe.c.canonū ſtatuta.de cō ſti.in.xxxix.charta.qꝛ lꝫ ad ſolennitatē legis ſtatuat certū numerū ampliatio numeri non vitiat.l.heredes palam.in ꝓn.ff.de teſt.ꝛ.l.cum tabule.ff.de ſecū. tabu.ꝑ hoc.l.nō ſolet.ff.de re.iur.ꝛ.l.q̇ mutuā.ff.mand.l.pediculis.§.labeo.ff. de au.ꝛ arg.le.item in maiori numero ineſt minor.l.j.§.ſi ſtipulāti.de ver.ob. preterea numer⁹ ampliatus nō diuerſi ficat formā.l.nō ſunt liberi.ff.de ſta.ho. facit.l.is cui.ff.quēad.ſerui.amit.l.j.§. itē querit.ff.de aqua quotidi.ꝛ eſtiua. facit qꝺ no.Bart.in.l.ſi prius.ff.co.tit.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauet q̄ homicida puniat I centū.alio ſtatuto cauet qꝺ q̇ cōmiſerit duo hemicidia capite puniatur ergo ſi q̇s cōmiſit homicidiū ꝛ ſoluit cētū an ſi cōmittat aliꝺ debeat decapitari ꝛ videt q̄ nō qꝛ ꝑ primo eſt ſatiſfactū ergo nō debet ampli⁹ puniri.nā paria ſunt con dēnatū ſoluiſſe penā et abſolutū fuiſſe. C.ad.l.aquil.l.cōtra negātē.cōtrariū te net Bal.qꝺ debeat decapitari in auť.q̄ ſemel.C.quo ꝛ qñ iu.qꝛ.facta nō pñt ha beri ꝑ infectis.l.i libello.§.facte.de ca ptiuis.licet ergo obligatio ſit extincta primū tñ aggrauat:ſcꝺm ſicut ꝓma;cō tumacia q̄tuncuuq̄ purgata aggrauat aliā ſequētem vt.d.auť.qui ſemel.hoc dicit Bald.verū etiā ſi primū beneficiū eſſet preſcriptione ſublatum.nam non obſtante preſcriptione cognoſcetur de illo nō propter ipſum ſed incidēter ꝓ pter aliud aggrauandū quod eſt notan dum ſecūdū eū in dicta auť.qui ſemel. refert ꝛ ſimpliciter ſequitur do.petrus de ancha.in repeti.c.canonum ſtatuta. de conſti.in.xxxij.char.

¶ Sententia.

¶ Snia corpis afflictiua poſt lapſum.x.

dlex nō ẽt iure cōi retractari lʒ ex poſt facto appareāt probationes innocētie ſed ex gratia ſpeciali poteſt fieri reſtitutio a pncipe.ſing.eſt caſus i.l.l.diui.ff.de penis quē tex.reputauit ſing.do.abb.in c.de his.de accuſa.ꝛ vide contraria que ad hoc formari poſſent.ꝛ illum tex.magnificecit idem do.abb.in.c.ꝯſanguinei. ad fi.de re iudi.

¶ Sententia.

¶ Si iudex debet ferre ſnīaʒ de cōſilio ſapientis ꝛ pro illa cauſa habet caſuʒ legis expreſſum non tenetur adhibere cōſilium ſapiētis iſtud ſin.voluit Bart.in l.ille aut ille.§.cum in verbis.ꝛ in.l.nō aliter.ff.de leg.iij.ꝛ i.l.j.C.de rela.Bal. in.l.ancille.C.de furtis.ꝛ in.l.ij.C.de legibus.refert ꝛ ſequit̃ lucerna vtriuſqꝫ iuris quod dictum tempera.ꝛ limita niſi ex forma ſtatuti teneretur adhibere conſilium ſapientis quia tunc licet haberet caſuʒ.l.expreſſum nihilominꝰ teneret̃ adhibere cōſiliū ſapiētis ita pulchre dixit Bal.in.l.j.ff.de lib.ꝛ poſthu. ꝛ Ludouicꝰ roma.in.l.hac cōſultiſſima. C.qui teſta.face.poſ.licet aliter dixerit ibi Ange.

¶ Statutum.

¶ Statuto cauetur ꝙ filiuſfa.nō poſſit contrahere ſine conſenſu expſſo ſeu expſſa licētia pr̃is nec minor ſine licentia tutoris vel ſaltē duorum proximorum conſanguineorum ſi tutorē vel curatorem non habet ꝛ quod contractus aliter factus non valeat.modo q̃dā filiuſfa.contraxit ſine licētia patris ꝛ minor etiā ſine lnia p̄dictorū idē filiuſfa.itrauit nō ꝯuenire idē fecit minor. Querit̃ vtrū valeat ꝯctꝰ factus cū dicto filioſa. vel minore ſaltē ꝓpter iuramentū.Jac. de bel.quē refert Pet.de ancha.in rep. c.canonum ſtatuta.de ꝯſti.l.xxxix. charta tenuit diſputādo quod nō valent nec tenēt quia.d.l.municipalis reſiſtit non aſſiſtit in eo caſu cū licētia non eſt adhibita vt in.l.nō dubium.C.de legibꝰ nec iuramētum ꝯfirmat talem contractum de quo per Bar.i.l.cum lege.ff.de fide iuſſoribꝰ.ꝛ in.l.ſiquis pro eo.ff.vide no. in.c.cū ꝯtingat.de iureiur.ꝛ in.c.q̃uis. de pactis li.vj.ex hac eius deciſiōe.do. Pe.de ancha.in prealleg.loco dicit eſſe notandū q̄d dolus ꝯtrahētis nō firmat contractū in quo deficit ſolēnitas ſtatutaria ſi autē ſolū deficit ratione doli tūc aduerſus dolū cōmittentis contractus erit validus ſi placuerit contrahēti ſecum.vt in.l.elegāter.ff.de dolo facit q̄d not.ꝛ ibi per Pe.de ancha.in.c.j.de reſcript.lib.vj.quod not.

¶ Sententia.

¶ Tu hēs text.i.l.poſthumꝰ.§.ſi q̄s ex his.ff.de inoffic.teſta.vbi ſnīa fuit lata ꝓ eo cui nō cōpetebat actio inoff.teſta. ꝛ licet ſibi nō proſit nihilominꝰ prodeſt eicuiꝰ intereſt ꝓ cuiꝰ intellectu do.meꝰ do.an.viua voce dedit.mihi duas remiſſiones ad Bald.interpretātē illam.l.ſi. C.de fideicom.liberta.vbi ſing.dicit q̄d d.§.ſi quis ex his caret ſpē rationis.ſʒ in.l.ij.C.de re iudi.in fi.dixit quod.d.l. poſthumꝰ.§.ſi quis ex his procedit eo caſu quo expreſſe in libello nō apparebat q̄d alio modo non cōpetebat agēti ſecus ſi expreſſe apparuiſſet quod nec agēti nec ei cuiꝰ intererat ꝓfuiſſet.facit quod voluit do.an.in.c.ſi.de procu. ꝛ ibi do.meꝰ.ꝛ quod voluit Bal.in.c.j. de iureiur.do.Car.in.c.debitores.eodē titu.quod ſingu.not.quia bononie iſta interpretatio Bald.in facti contingentia fecit mihi magnum honorēm ꝛ.d.l. poſthumus.§.ſi quis ex his allegauit Inno.in.c.ſuper his.de accu.licet non ꝓbet id ad q̄d alleget vt ibi videre poteris ꝛ Bald.in.l.ſi patronus.ff.de fideiuſſo.vbi dixit q̄d ſi ineptitudo eſt tacita valet ſentētia ꝛ allegat.d.l.poſthumus.§.ſi quis ex his.vide do.meuʒ do. And.de intellectu illius.l.in.d.c.ſuper his.ꝛ in.c.ex parte ade.de teſti.

¶ Sententia.

¶ Dicebat Lud.ro.ſing.xciij.q̄d ſentētia cēſure ꝛ excōicationis lata per metū iudicis eſt nulla ipſo iure.c.j.quod metus cauſa li.vj.idē dicit in pecuniarῡs ſiue ſecularibꝰ ſententῡs pro gloſ. quam dicit eſſe vnicam in mundo in.c. quatuor.xj.q.iij.ſed dū audirē do.meū do.Troylū d̄ maluicῡs eximiū vtriuſqꝫ iuris interp̄tē dicebat q̄d illa gloſ.tʒ ꝯtrariū.l.ꝙ eſt annullāda ope exceptio

nis.licet poſtea dicat ar.cõtra ꝛc.ꝛ ꝑ il
la gl.allegat aliuz in terminis hoc dicẽ
tem in.c.iniuſtuz ea.cã.ꝛ.q.ꝛ ſic cũ ſup-
portatione lud.nõ bene ponderauit gl.
in.d.c.qualiter.

Salarium.

Dũ audirẽ vno mane do.meũ domi.
Troyluz de maluitiis vtriuſqꝫ iuris do
ctorẽ celeberrimũ ipſe allegauit bal.in
l.etiã.in fi.C.de iure dotiũ dicentẽ ꝙ ſi
cõitas ↄduxit pro vno anno doctorẽ ad
legẽdũ ſub certo ſalario q̇ finito ãno re
ceſſit domũ elapſis pluribus annis ea-
dẽ cõitas recõduxit eũdem nulla facta
mentione de ſalario qꝺ intelligit̃ recõ
duct⁹ ꝓ eodẽ ſalario ꝑ illũ tex.ꝛ ꝑ.l.pe.
§.vſu.ff.ſol.ma.ꝛ ita remãſit Bal.ſed p̃-
fatus do.me⁹ limitauit illud dictũ niſi
eſſet mutata cõditio pſone puta qꝛ effe-
ctus eſſet excellẽs in ſcia qꝛ debebit au
gmẽtari ſalariũ ſm ei⁹ excellẽtiã.nã cõ
ditio perſone dꝫ eſſe in ↄſideratiõe gl.i
c.eps.x.q.ij.facit.c.nõ cogant.xlj.diſt.
ꝛ in.l.ſi quis.ff.de vſuf.q̇ eſt caſus ſing.
ad hoc.ꝛ i.c.cũ ad monaſteriũ de ſtatu
mo.facit qꝺ dicit do.abb.in.c.cũ oẽs.in
gl.pe.de ↄſtitu.ꝛ hoc erit in arbitrio iu-
dicãtis ar.c.de cauſis.de offi.dele.cũ ſi.
ſtẽ militauit per aliud dictũ Bal.i.c.cũ
W.i prin.iiij.col.de cõſti.id eſſe verũ ſi
ſalariũ erat illi lecture ꝑpetuo ordiatũ
ꝛ nõ pẽdebat ex arbitrio lectorꝫ.ar.l.iꝫ
C.loca.nã que incerta ſunt promitti nõ
videntur.l.ſalariũ.C.mãda.l.ſcia.§.me
dico.ff.de annuis legatis.

Sententia.

Si tres arbitratores dant̃ i vna cã ꝛ
diuerſas ſentẽtias ferunt in quãtitate
debent omnes q̃titates accumulari et
fieri tres ꝑtes ꝛ i tertia ex illis videt̃ ꝓ
nũtiare:ita dixit Sali.in.l.hac edictali
§.his illud.C.de ſecũd.nup.per text.ad
hoc celebrem in.l.cuz fundũ.§.ſi neutẽ.
in ver.ita vt oẽs ſummas ꝛc.ff.mãda.ꝛ
illũ tex.facit ſing.Bal.i.l.§.ſi ſeruus ex
tero.quod no.quia ſingulare.

Sententia.

Clericus homicidia nõ eſt priuatus
ipſo facto titulo beneficij nec ꝑdit ipſo
iure beneficium ſuum:ſed venit priuan
dus ꝑ ſentẽtiam:celebre fuit dictũ In-
no.in.c.cũ noſtris.de ↄceſ.p̃bẽ.quẽ refe
rũt ꝛ ſequunt̃ ibi cõiter doc.ꝛ intellige
hoc ꝓcedere i clerico beneficiato qꝺ ho
micidiũ ſuperueniẽs ſeu irregularitas
non ꝓuat quẽ ipſo facto beneficio ſuo.
ſed opus eſt ſnĩa pro hoc bene facit.c.
clericis.in ver.honore priuet̃ ꝛ loco ne
cle.vel mona.vbi exercens iudiciũ ſan
guinis ꝛ incurrens irregularitatẽ non
eſt priuatus ipſo iure beneficio ſuo ſed
debet priuari:et hoc tenet ibi do.Abb.
poſt alios referẽs Inn.in.d.c.in nr̃is.
ꝛ vr̃ etiã hoc ꝓbari in.c.ex literis.de ex
ceſ.p̃la.ꝛ notabis illa duo iura ad hoc.
ſed ſi homicidiũ ſeu irregularitas pre-
ceſſit collationem tunc tenet collatio
quia facta idigno ad executionẽ officij.
vt in.c.fi.de tẽp.ordi.hoc voluit Inno.
in.c.conſtitutionem.el.ij.de appel.ꝛ ita
intelligit Inn.in.d.c.cum nr̃is.qui pri-
ma frõte vr̃ ſibi ↄtrius ſm do.abb.ibi ꝛ
vide eũdem abb.in.c.querelã.de iure-
iur.vbi tꝫ hanc partẽ.ꝛ alleg.Innoc.in
d.c.cũ nr̃is.hoc etiã voluit Bal.i.l.cũ
fratrẽ.C.de his qui.vt indi.ꝛ in.l.ſi ma
ritus.C.de do.inter vi.ꝛ vxo.ꝛ vtrobiqꝫ
allegat Inn.in.d.c.cũ noſtris.adde Io.
de ana.in.c.inq̃ſitiõis.de accu.in.§.rñ-
ſo hãc opi.tenet do.me⁹.d.an.in.d.c.q̃
relã.ꝛ in.c.cũ ſuꝑ.de cau.poſ.ꝛ ꝓprie.
vbi refert bal.in dictis locis ꝛ ſequitur
Inn.idẽ tenuit benedict⁹ i.d.c.cũ lr̃is.
poſt Io.de imo.ibi ꝛ vide Io.de ana.in
rub.de cleri.excõ.mi.vbi de hoc.Sꝫ Ar
chi.in.c.ſtudeat.l.di.tenuit ↄtriũ ꝑ illũ
tex.ꝙ ſit ꝓuatus ipſo iure inquantũ ibi
beneficiũ gratioſe cõcedit̃ homicide:et
ſic papa diſpẽſat ibi i bñficio ergo ꝺ iu
re erat ꝓuat⁹ ꝛ vr̃ ille tex.multũ ſtringe
re ↄ Inn.ꝛ ſequaces.itẽ.d.c.clericis.ꝛ
d.c.ex lr̃is.poti⁹ faciũt ↄ Inn.quã pro:
qꝛ ibi ponũt̃ ỽba executiua q̃ p̃ſuppo-
nũt ſnĩam latã a iure ꝛ poti⁹ ad remo-
tionẽ facti q̃ iuris referunt̃ ꝑ id qꝺ vo
luit do.And.in.c.fi.de poſtu.ꝛ bar.i.l.ſi
quis maior.C.de trãſac.do.me⁹ in.d.c.
fi.ꝛ in.d.c.ſi diligẽti.de fo.cõpe.ſꝫ ſeq̃re
dictũ Inno.qꝺ cõiter tenet̃.nõ ob.d.c.
ſtudeat.ꝛ alia iura ꝑ eũ ibi allegata qꝛ
apte hoc nõ ꝓbat qꝺ ipſo iure ſit priua-
tus lꝫ papa ꝓcedat in.d.c.ſtudeat.quod

teneat bñficiũ nã ſequit̃ ꝑpter hoc qꝺ fuit priuat⁹ ipſo facto imo pōt itelligi ꝙ papa fecit tibi grãm vt nō veniret ꝑ uãdus ꝑ ſniam ⁊ nō erat priuat⁹ ipſo iure nō ob.ꝙ v̇ba executiua apponant̃ in d.c.clericis.⁊ i.d.c.lr̃is. qꝛ ĩdeo ꝙ ſatis eſt qꝛ nō dꝛ ꝙ ipſo iure vñ nō debemus iponere hanc penã ex ꝗ de iure canonico hoc nō cauetur exꝑſſe.⁊ hoc voluit do.ab.in.d.c.ꝗrelã.ꝑ v̇bũ remouentes poſitum ibi in tex.facit in ſi.qꝺ no. gl.i.c.fi.de iure patro.⁊.xv.q.viij.i ſumma.⁊ tex.in.l.ſi qs.§.idẽ labeo.in v̇. cuz i cã pena ſtatuta nō ſit.ff.de reli.⁊ ſum. ſu.⁊ tex.in auẽ.de nō eligẽ.ſcḋo nubẽ.i prin.in v̇.nō eſt.l.tale quid dicẽs.

¶ Terminus.

¶ Et inquãtũ in lr̃a.A.in notabili ĩci. opatur tp̃s datũ ⁊c.⁊ allegaui glo.ſing. ſm Dy.in.l.ex iudicioꝝ in v̇bo ſecure. ff.de accu.adde aliã gl.in.l.vnica.ff.nil no.ap.pẽ.ex ꝗ Ang.ꝺ are.ibi poſt alios dicit ſing.notãdũ eſſe ꝙ paria ſunt ap. interpoſita vł eſſe infra tp̃a infra ꝗ pōt appellari.⁊ allego tibi aliã gl.in.c.non ſolũ.de appel.li.vj.in v̇ſ.innouata.que allegat gl.d.l.vnice.Ex qb⁹ nota ꝙ ſicut ap.interpota ſiue ſit recepta vel nō nil pōt innouari ⁊ innouatũ aut attẽta tñ reuocat̃ ita ẽt tp̃e app.iterponẽde qꝛ eſt bñficiũ indultũ a iure:de hoc dicit do.Jo.de ana.qꝺ ẽ tex.ſing.ꝺ iure ciui li.i.l.La ſentẽtia.§.heres.i fi.ff.de ap.naz ibi ſi fuerit trãſactũ ꝑ heredẽ ⁊ non appellatũ non nocet legatarijs ⁊ ſic qꝛ ap pellari potuit igit̃ idẽ opatur tp̃s quo poterat appellari qꝺ ſatis placet Ang. are.in.d.l.vnica.lꝫ ſm eũ poſſet rñderi qꝺ ibi contingit ꝙ legatarij ⁊ ſe ⁊ infra ſua tp̃a vcꝫ a die eoꝝ ſententie poſſent appellare igitur tranſactio heredis nil eis nocet ⁊ de itellectu.d.§.heres.vide ibi Ang.are.⁊ in.l.fi.ff.de appel.recip. ſed Ange.in.d.l.vnica.dicit de hoc eſſe caſum apertuz in.l.poſt rem.in prin.ff. de tranſac.⁊ ꝑdicta limita ꝑut notatur per eundẽ Ang.poſt alios in.d.l.vnica. ⁊ vide per eũdem Ang.alias limitationes an appel.pendẽ.debeat aliquid fieri:⁊ adde illas ad eas quas poſui in litera A.i notabili incipiente,regula eſt quod nihil ⁊c.

¶ Teſtis.

¶ Si teſtes inhabiles ꝑducũtur a pte iudex ex officio ſuo eos etiam parte nō petente repellere tenetur ita exquiſite dixit Inn.in.c.intimauit.de teſti.quem omnes ibi cōiter ſequũtur lꝫ aliud voluerit ibi ſolẽnis doctoꝛ Joã.de lignano.⁊ Petr⁹ de ancho.in.c.ſup.de teſti. ⁊ illud dictum Inn.ſecutus eſt Ludo. ro.in repetitio.rubꝛ.de arbi.in.ix.colũ. vbi etiam dicit ꝙ ipſe iudex etiã de conditione teſtis ⁊ ꝑſone inquirere tenetur ⁊ dicit eſſe glo.nota.in.l.j.ff.de magiſ.conuenien.vide Ang.poſt Nico.de neap.⁊ Bald.in.l.quos pꝛohibet.ff.de poſtu.vbi magnificat illam glo.tu vide ſing.glo.in.c.querendũ.ij.q.vij.⁊ qꝺ voluit ibi archi.do.meus in ſua ſolẽni repetitio.c.teſtimoniũ.in.vj.col.de teſti. dicit eſſe aliam gloſſ.in.l.iij.in prin.in gl.ꝗ incipit his oibus.ff.de teſtibus.et allegat aliam glo.in auẽ.de teſte.§.ſanscim⁹.ꝗ dicit ꝙ ſi homnines ville vel loci ſunt iſames ꝙ iudex debet eos remouere etiã ſi partes cōſentiant̃:⁊ hoc innuit ille tex.ſecũdũ euz.in ver.ꝑcipue. ⁊ allegat aliam glo.licet hoc non dicat clare ſecũdũ eũ in.l.age cũ geminiano. C.de tranſac.vide ibi per eum.

¶ Teſtis.

¶ Ubicũqꝫ teſtes de ꝯſenſu partiũ fuit adduct⁹ nō pōt opponi crimẽ ei ſeu alſ ꝗs defect⁹ iſta eſt gl.celebꝛis in auẽ.de teſte.in.§.lꝫ.i ver.ſupplicijs.quã repuſtauit ſing. An.in.l.j.C.de teſta.⁊ Bald. in l.ſi ꝗs teſtib⁹.C.de teſti.quinimmo ſi erãt recepti teſtes die feriato de ꝯſenſu partium valeret eoꝝ receptio ⁊ tñ mutaret̃ oꝛdo iuris:ita dixit Bal.i.l.j.ff.de fer.⁊ i.c.cũ cãm.in pe.col.de teſti.tu intellige ſane hoc vltimũ dictuz eſſe verũ in ferijs itroductis i fauorẽ ⁊ neceſſitatẽ hoim per.d.l.j.ſecus in ferijs itroductis i honorem dei.qꝛ talis receptio nō valeret ꝑ id qꝺ habetur ⁊ no.in.c.ꝯque ſtus.de feri.cum ſi

¶ Teſtis.

¶ Licet vn⁹ teſtis deponẽdo ſemipleне ꝑbet vt no.i.l.admonẽdi.ff.de iureiu.⁊ in.l.i bo.fidei.C.e.⁊ in.c.ex inſinua

ſtõe.de ꝓcur.ꝛ l.c.fi.de iureiu.illud eſt verũ ſi deponat cũ cã:ſec⁹ ſi ſine cã.ita dixit Bal.i.c.j.§.nõ aũt ꝺ ꝯtrouer.iueſt. refert ꝛ ſequit Lu.ro.i rep.ru.de ar.in viij.co.faciũt ea q̃ habent i.l.ſolã.C.de teſti.candizata.4.q.iij.ꝛ i.c.cũ cãz.e.ti.

Teſtis.

Si duo teſtes nõ interrogati de cauſa ſimplr deponũt duo aũt teſtes de cã interrogati pure deponũt ꝑferunt iſti duo vltimi cõtrariũ illis primis ratiõe cauſe cõcernẽtis ſubſtãtiã dicti ſm Ja.bu.i diſputatiõe q̃ inci.qõ talis eſt quã refert Bal.i.l.ꝑſbyteri.C.de epi.ꝛ cle.et dicit ſe alibi nõ legiſſe licet dixerit gl.in.l.j.ff.de no.ope.nũ.ꝛ in.l.ſolaz.C.de teſti.nõ teneri teſtes ad aſſignationem cauſe niſi fuerint iterrogati.ff.de tranſact.cũ hi.§.ex cã.ꝑ qꝺ tñ limita id qꝺ dicit Inn.in.c.cãm q̃.de teſti.ꝛ iſtud celebre dictũ refert ſequit Lu.ro.in ꝑallegato loco.ſ.in rep.ꝺ.rubrice.

Teſtis.

Duo teſtes qui ſunt tabelliones ꝑferunt duob⁹ aliis nõ tabelliõib⁹.gl.eſt valde ſing.in aut.de heredi.ꝛ falci.§.ſi ꝟo.i fi.i ꝑn.magne gl.quã ad hoc põderat bal.in aut.ſed cũ teſtator.C.ad.l.falci.refert ꝛ ſequit Lud.ro.ſuo ſingulari ccclxvj.tu vide eũdẽ Lud.in repe.rubrice.de arbi.in.viij.colũ.faciũt ea que habentur.in.c.in noſtra.de teſti.ꝛ i.l.iij.ff.eo.ꝛ iiij.q.iij.§.itẽ in criminali.ꝟ.itẽ in teſtibus.ꝛ adduco Bal.in.c.ſuꝑ hoc.in verſi.ad dignitatẽ ꝛ opinionẽ.de renũ.vbi dicit illum tex.eſſe valde celebrez ꝛ ſingularẽ qꝺ ſtãdũ eſt teſtib⁹ digniorib⁹ ꝛ melioris fame:ꝛ dicit nõ eſſe ſimpliciter in arbitrio iudicãtis ſed inſpecta dignitate ꝛ fama eorum.

Additio.

In probatione facienda eſt qualitas teſtiũ ꝯſiderãda vnde credatur magis religioſis q̃ laicis.tex.eſt ꝛ ibi abb.i.c.in nr̃a.de ꝓcur.ꝛ magis credit tot teſtib⁹ q̃ totidẽ iudicib⁹ bal.i.ꝺ.c.i nr̃a.i fi.

Teſtis.

Duo teſtes maſculi ꝑferunt duab⁹ mulierib⁹ rõne inſtabilitatis quã ꝑ ſe habẽt.ita notãter dicit Bal.in.l.fi.ff.de fide inſtru.ad qꝺ.l.j.ff.de ſenato.ꝛ quod ibi plene no.ꝛ ꝑ Bald.i.l.i multis.ff.de ſta.ho.refert ꝛ ſequitur Lud.ro.in ꝑalleg.loco rubrice de arb.

Additio.

Dixit Bal.i.ꝺ.l.j.ff.ꝺ ſenat.ſunt duo patroni vn⁹ maſculus ꝛ alius femina:femina ꝑſitat vnũ:maſculus aliũ:ꝑfert preſentatus a maſculo.vt refert Fran.arc.in.c.quoniam.de teſti.

Teſtis.

Statur magis teſtibus deponẽtibus id quod eſt conforme ꝛ conſonum iuri cõmuni q̃ aliis aliter deponentibus.iſta fuit elegãs doctrina Inn.in.c.auditis.de ꝑſcri.quẽ refert Bal.in.c.j.de cõtrouer.inueſti.ꝛ Pe.de anch.ꝛ do.Ant.in.c.j.de preſcrip.in.vj.Lud.ro.in rep.rubrice.de arbi.in ꝑalleg.loco vide do.abb.ꝛ do.meũ in.c.lz cauſam.de ꝓba.vbi referunt illã doctrinã Inn.in.iiij.col.in prin.ꝛ vide qꝺ voluit gl.fi.in.c.j.de ꝑſcrip.lib.vj.ꝛ vide qꝺ legitur ꝛ no.in.l.ob carmen.§.fi.de teſti.ꝛ in.c.in noſtra.eodẽ tit.ꝛ.iiij.q.iij.§.itẽ in criminali.ver.nõ enim.ꝛ quando aliqua dicuntur veroſimiliora vel aptiora do.abb.i ꝺ.c.licet cauſam.dicit quod arbitrabit iudex ex variis cõiecturis.ar.l.iij.ff.de teſti.in ver.tu magis ſcire potes.ꝛ l.c.preterea.eo.titu.

Teſtis.

Duo teſtes deponũt ꝙ vir eſt frigide nature alij duo deponunt ꝙ non eſt frigidus.ſtatur duobus vltimis teſtib⁹ tã q̃ deponẽtib⁹ veroſimiliora ꝛ aptiora nature.arg.ꝺ.c.ꝑterea.ꝛ.ꝺ.l.ob carmẽ.§.fi.iſtud fuit celebre dictũ Inn.in.c.j.de fri.ꝛ malefi.refert ꝛ ſequitur do.me⁹.in.c.in noſtra.de teſti.

Teſtis.

Duo teſtes deponũt me commiſiſſe fornicationem tali die duo laici dicunt me fuiſſe ſecuz tota die ꝛ negant me cõmiſſe fornicationẽ ſtatur dicto laicoꝝ ex q̃ deponũt ꝓ reo.nã rei ſunt fauorabiliores.l.fauorabiliores.ff.de reg.iur.c.ex lr̃is.ꝺ ꝓba.cũ ſi.ꝛ capiẽda ẽ via vt excludamus delictum per id quod voluit Bart.in.l.non ſolum.§.ſed vt probari.ff.de no.ope.nunciatione quem refert et ſequit.ꝺ.Abb.in.c.in preſentia.de proba.ꝛ per id quod voluit Inno.in

c.duduz.el.ſ.de elec.cum ſi.ꝛ iſtud deci dit gl.elegans in.c.clerici.lxxxi.diſtin. quaz reputauit ſing.Bal.in.l.data ope ra.C.qui accuſa.non poſſunt.ꝛ do.abb. in.c.ſ.de proba.ꝛ in.c.ad noſtram.eod. tit.ꝛ in.c.cuz.p.maconella.de accu.vbi pulchre pro intellectu illiꝰ gl.ꝛ eandem glo.allegauit do.abb.in.c.quoties.ꝛ.c. inter.ꝛ in capi.de teſtibus.de purga.ca no.ꝛ do.meus in commento rubrice.de plus petitio.ꝛ in.d.c.in preſentia.

¶ Additio.

¶ Addi.do.ab.l.c.bone memorie.el.ſ. in.viij.colum.de electio.vbi allegat gl. in.d.c.clerici.ꝛ vide eundem in.c.in no ſtra.de teſta.vbi dupliciter limitat illã glo.ꝛ per eundem in ca.ex tenore.eodẽ titu.Adde celebre.d.Bal.in auc.omnes peregrini.C.communia de ſucceſ.in ſi. ſtatutum dicit equus nõ redhibeat niſi ſit bulſus.duo teſtes dicũt eſſe bulſum. Alij duo ꝯriũ.iure autẽ cõmune dicit in omne vitium occultum redhibendum ꝛ dicit in dubio pſumi eſſe in cauſa redhi bitionis qꝛ dubiũ facti debet decidi ſm naturalẽ equitatẽ:vt refert do.meꝰ i.c. ex literis.in.iij.col.de pba.adde Ang.i prima cõſti.ff.in.iij.col.vbi dt facere ad queſtionẽ duo teſtes dicunt titium fuiſ ſe mortuũ eſt vulnere duo medici dicũt ꝯriũ.ſ.vulnus non fuiſſe mortale quoꝝ dicto ſtabit ꝛ videtur ꝙ dicto affirman tium.ff.de arbitris.l.diem proferre.ſ.ſi plures.cõtrarium dicit eſſe verũ qꝛ ſtat dicto illoꝝ qui melius cognoſcũt vt in prima ꝯſti.ff.ſed medici meliꝰ ſciũt ꝛ co gnoſcũt ergo ꝛc.Nec obſtat.ſ.ſi plures qꝛ dz intelligi in teſtibꝰ negãtibꝰ ſenſuz vel loquuntur de negatiua nõ coartata l.lacus ꝛ ſtagnũ.ſ.ſ.ff.de acqui.reꝝ do. ꝛ nota ꝙ illa regula plus creditꝛ duobꝰ teſtibꝰ affirmãtibꝰ ꝙ cẽtũ negãtibꝰ nõ hꝫ locũ i negatiua coartata ſꝫ in negati ua credulitatis ꝛ purgationis ſm abb. in.c.bone memorie.el.ſ.in.viij.colũ.de elec.ꝛ vide Bal.in.c.ad noſtrã.de pba. vbi allegat glo.in.d.ſ.ſi plures.et vide Ric.de nea.in.l.ſ.ff.de vẽtre inſpiciẽdo vbi refert machagnanum de azoguidis poſt Old.qꝺ gl.in.d.ſ.ſi plures.eſt vera niſi negãtes deponãt de ꝑitia ſue artis

¶ Teſtis.

¶ Mille teſtes deponũt de ſpõtanea vo lũtate duo aũt deponũt de vi vꝉ metu ꝙ bus ſtãdũ eſt.dic ꝙ duobꝰ teſtibꝰ depo nẽtibꝰ ꝛ affirmãtibꝰ metum potius ſta tur ꝙ mille negãtibꝰ.Iſta fuit celebris ꝛ pſtãs theorica Inn.in.c.ſuper hoc de renũ.refert ꝛ ſequit do.ab.in.c.ſ.qꝺ me tus cauſa.ꝛ vide rationẽ ibi p eũ.ꝛ vide Ludo.ro.in repe.rubrice de arbit.i.vij. col.vbi refert Bal.allegãtẽ hoc dictum Inno.in trac.ſcima.quẽ poſuit ante ru bricam.C.ſi quis aliquẽ teſta.phi.ꝛ re tulit etiã in.l.obſeruare.ſ.pficiſci.ff.de offi.procõſu.do.meꝰ do.Ant.Barbatia in.d.c.ſ.refert ange.in.l.ſ.C.quod metꝰ cauſa.ꝛ in.l.ſi quis a ſe fundum.C.ad.l. ſul.de vi pu.ſequentẽ illud dictũ Inn. in.d.c.ſuper hoc.ꝛ dicit ꝙ idem ang.in l.non eſt veroſimile.ff.qꝺ metus cauſa dãnauit dictuz Inn.ꝛ dicit ꝙ prima fa cie videreꝛ ꝙ Ange.recte loquiꝛ ꝯ In no.nam regula eſt ꝙ ſtatur teſtibus de ponentibus veroſimiliora.l.ob carmen ff.de teſtibus.c.preterea.c.in noſtra.eo dem titu.ſed teſtes deponẽtes de ſpõta nea volũtate preſumunꝛ dicere vero ſimiliora ergo ꝛc.ꝛ mouetur per dictam l.nõ eſt veroſimile.deinde dat quãdã cõ cordiam dicens ꝙ dictum Inno.proce dit quãdo preceſſit metꝰ quia preſumi tur durare niſi pbeꝛ mutatꝰ ar.c.maio res.de baptiſ.aꝫs pcedat doctrina An ge.dicit tamẽ iudicãdo.ꝛ conſulẽdo ſe quẽdam eſſe doctrinam Inn.mihi vꝛ ꝙ doctrina Inn.eſt vᵉriſſima ꝛ moueor iſto mõ.veroſiꝉꝉꝰ eſt ꝙ qs metu ꝛ vi renũtiet bñficio ſuo acꝗſito multis ſumptibus ꝛ laboribꝰ ꝙ ſpõte.iſte eſt tex.rotũdus ꝛ apertꝰ in.c.ſup hoc.de renũ.ſed Inn.lo quit de bñficio ergo idẽ erit dicẽdũ i re nũtiatiõe cuiuſlibet alteriꝰ rei pfane. ar.l.cũ de indebito.ff.de proba.ꝛ p ꝯñs Ang.nõ bñ loquitur in.d.l.nõ eſt veroſi mile nec illa.l.ſi bñ põdereꝛ eſt ꝯ Inn.

¶ Teſtis.

¶ Licet pꝛ eſt cõiũctꝰ poſſit eſſe teſtis i cã filij vel cõiũcti tñ ſi fuit deſcriptꝰ i in ſtrmẽto vt teſtis adminiculaꝛ inſtrumẽ to.hoc pbatur in.c.ex literis.ſm lectu rã do.an.ibi de trãſac.do.abb.dicit ibi

hoc nõ pbari ex illo tex.quia tpe deſcri ptiõis ille erat ſuſpect⁹:dictũ tamẽ ſuũ putat eſſe veruʒ qꝛ regula tradit ꝙ vbi teſtis nõ debuit examinari ꝑpter ſuſpi tionẽ tñ ſi fuerit examinat⁹ facit aliqđ i diciũ.vt no.Bar.i.l.maritus.ff.de qõ.ꝛ iſtud dictũ aureũ menti commẽda.facit qđ pulchꝛe voluit Bal.in.l.impatoꝛ.ff. de ſta.ho.duo notarij ſunt rogati ad con ficiendũ inſtr̃m:vnus eſt infamis:alter bone fame ſi conficiũt inſtr̃m tolleraṫ ꝑ pter illũ q̃ eſt bone fame.ꝛ allegat cele brẽ tex.in.l.ſi quis ex argentarijs.§.j.ff. de edend.ꝛ adduco quod pulchꝛe voluit Ang.in conſi.j.ꝙ licet coniunctus non poſſit eſſe teſtis in cauſa cõiuncti:tamẽ ſi cõcurrit vna cũ alijs teſtibus admitti tur ꝛ facit fidẽ per.d.l.ſi quis ex argen tarijs.§.j.ꝛ illũ tex.allegauit bal.in tit. de controuer.inueſti.§.ſinautem.in vſi. feu.vbi dixit ꝙ ſi ſunt diuerſe manus duozum tabellionum ꝙ vnus ſcribit et alter de mãdato eius ſubſcripſit an va leat dic vt no.in.c.iter dilectos.de fide inſtru.ꝛ facit.l.trebatius.§.finali.de te ſta.mili.

¶ Teſtis.

¶ Falſus teſtis in cã homicidij puniṫ tãꝗ̃ homicida ſi dolo malo deponat cõ tra Jnn.Egregi⁹ tex.eſt in.l.j.poſt pnci pium ibi que falſum.ff.ad.l.coꝛñ.de ſic. quẽ tex.reputauit ſing.Bal.in ti.de pe. iura.firmã.c.j.§.iniuria.ad finem.ꝛ do. me⁹ in rub.de fideiuſſo.

¶ Teſtatoꝛ.

¶ Teſtatoꝛ in teſtõ ſuo voluit edes ꝛ do mus ſuas non vendi ab heredibus an per illa verba videaṫ relinquere per fi deicõmiſſuʒ de vno in aliũ:interrogat⁹ de facto a duobus pꝛocuratoꝛib⁹ doctiſ ſimis bononie dixi ꝙ ſic.ꝛ allegaui bal. in terminis hoc dicentem in.l.quoties C.de fideicõmiſ.vbi dicit ꝙ eoipſo ꝙ te ſtatoꝛ voluit remanere in ſua agnatiõe qđ pꝛeſumitur tacitum fideicommiſſuʒ ꝛ refert ꝛ ſequiṫ illud dictũ iuris lucer na do.meus do.and.in repe.rubꝛice de rebus ecc.nõ alie.in.xij.co.circa fi.ꝛ re fert ſe vidiſſe illud dictum allegatũ per quendam ſolennem doctoꝛẽ romanum in ardua.q.illuſtrium dñoꝛũ de ſabellis ꝑ quo dicto dicit foꝛe gl.in.l.codicillis §.in ſtatuto.ff.de leg.ij.de qua Bal.in.d. l.quoties nõ meminit.ꝛ illam gl.ad hoc reputo mirabilem ꝛ ſingu.

¶ Teſtis.

¶ An redemptoꝛ litiũ ꝛ cõtinu⁹ litigã toꝛ poſſit eſſe teſtis.dic ꝙ nõ nec etiam poſſit eſſe accuſatoꝛ:caſuʒ habes vnicũ fm Lud.ro.notabili.cccxvij.in.c. ſuſpe ctos.iij.q.v.ſed ſimilem tex.habes in.c. nullus.ea.cauſa.ꝛ.q.ꝛ illum text.didici a domino meo in repe.c.teſtimoniũ.de teſti.in.xviij.col.

¶ Teſtis.

¶ Cõmunis ꝯcluſio doctoꝝ eſt ꝙ papa poſſit habilitare periuros ꝛ criminoſos ad teſtificandũ:ita not.in.c.teſtimoniũ. de teſti.dic nõ habere locũ qñ infames ꝛ criminoſi inducũtur in teſtes in ꝯſiſto rio pncipis.duo iura ad hoc habes ſin gularia ꝛ ſolitaria in iure.l.ſed et mili tes.in.§.in nemine.in ꝟ.qꝛ ingredi vꝛbẽ eis nõ lʒ.ff.de excu.tut.ꝛ ibi dicit Bald. ꝙ ſicut infamis nõ põt ingredi vꝛbẽ ita nõ poterit ingredi cõſiſtoꝛiũ pꝛincipis qꝛ vbi eſt pꝛinceps.ibi eſt roma.vnde lʒ ꝑcuratoꝛ poſſit eſſe infamis fm eũ non tñ hʒ locũ in curia romana:ꝛ ita dicit li tera tex.inſti.de excep.§.fi.facit.l.athle tas.§.ignominie cauſa miſſus.nec in vꝛ be nec alibi vbi imperatoꝛ eſt moꝛari li cet.ff.de his q̃ no.infamia.ꝛ iſta duo iu ra reuelauit mihi do.meus in repe.d.c. teſtimonium.Ego pondero vnũ ꝙ text. inſti.de excep.§.fi.nõ ꝑcedit indiſtincte ſed debet intelligi de infami infamia fa cti qꝛ ſi eſſet infamis ꝑ ſententiam non ſolum in pꝛincipe ſed etiaʒ in quolibet alio pꝛiuato erit verũ qꝛ nõ poterit eſſe pꝛocuratoꝛ.ꝛ ad hoc adduco tibi tex.iũ cta glo.iij.q.vij.c.j.incipi.infamis.ꝛ qđ nõ poſſit infamis eſſe ꝑcuratoꝛ pꝛinci pis adducerem tex.in arg.optimũ.c.qꝛ epõ.v.q.iij.vbi ꝑcuratoꝛ epi dʒ eſſe nõ male fame ſuſpectus.ſed ꝛ bone opinio nis ꝛ laudabilis artis ꝛ clarũ eſt qđ ap pellatiõe pꝛincipis venit epõ.c.ſi quis. de ma.ꝛ obe.ꝛ gl.in cle.j.de baptiſ.Li mita etiam pꝛefatam concluſionẽ non habere locum niſi talis inhabilitas in teſte pꝛoueniret ex diſpoſitiõe iuris no

turalis quia tunc papa non poteſt talẽ inhabilem habilitare:pone exemplum in inimicitia:nã talis inhabilitas cauſatur a iure naturali:vt in.c.qꝛ ſuſpecti iij.q.v.⁊ ideo cõſtitutio pape habilitãs inhabiles non videt̃ habilitare inhabiles reſpectu inimicitie.iſte eſt tex.in.c. ꝑ tuas.de ſimo.facit ſingu.dictuꝫ.Inn. in.c.ſciſcitatus.de reſcrip.quod dictuꝫ refert Ange.in.l.cum pretoꝛ.ff.de iudi. vbi dicit ꝙ illi qui impediuntur eſſe iudices naturali impedimento puta quia ſunt furioſi ⁊ ſimiles:ſi procedũt in cauſa et nõ excipitur de habilitate ꝓceſſus eſt ipſo iure nullus ſecus dicit ſi eſt ipedimentum iuris ciuilis vide do.meum in.d.c.teſtimonium.in repe.⁊ in.d.c.ſciſcitatus.tene menti.

Teſtis.

Duo teſtes affirmãtes p̃ferunt̃ mille negantib⁹glo.eſt ſing.in.l.diẽ ꝓferre §.ſi plures.ff.de arbi.quã glo.Old.laudẽſis:quẽ refert ⁊ ſequit̃ Nico.de nea.i l.j.in pn.ff.de vẽ.inſpi.dixit ꝓcedere qñ negatiua illa nõ eſt ꝓbabilis:ſꝫ ſi ꝓbari põt tũc ſec⁹ pone exemplũ i collegio ad doctorãdũ reqrunt̃ ſeptẽ doctores.l. ſi quis.C.de ꝓfeſſo.⁊ medi.li.x.ꝯtigit ꝙ tres dicũt illũ peritũ quatuoꝛ imperitũ q̃ teſtes p̃ferant̃ dic ꝙ quatutoꝛ.qꝛ ſunt plures ⁊ preſumit̃ ꝙ dicant verius.c.in noſtra.de teſti.Nõ obſtat gl.i.d.§.ſi plures.qꝛ procedit quãdo negatiua ꝓbari nõ põt:ſed iſto caſu probari põt:⁊ dicit quod do.ſuus.d.machagnanus de azoguidis tenuit hanc partem in.d.l.diem proferre.§.ſi plurjes.refert ⁊ ſequit̃ do. meus in.c.ꝓpoſuiſti.de ꝓbatio.et dicit illũ tex.optime facere ad hoc ſi recte põderet̃.quod nota ⁊ pondera illum text. an probet hoc.

Teſtis.

Licet frater poſſit teſtificari ꝓ fratre ſaltẽ in ciuilib⁹.vt no.gl.iij.q.v.in.c.j.⁊ in.§.itẽ.l.iulia.⁊ in.§.parẽtes.iiij.q.iij. ⁊ in certis caſib⁹ in cauſa criminali.vt legitur ⁊ no.in.c.literas.de preſumptioni.iuncta theorica Bald.in.l.parentes C.de teſti.tamen ſi frater cohabitat cuꝫ fratre nõ poterit tunc teſtificari qꝛ cohabitatio aliquid operat̃ ⁊ ex eo acquirit̃ maioꝛ amicitia dilectio ⁊ affectio q̃ idducit p̃ſumptionẽ ꝙ frater ſemꝑ teſtificaretur in cõmodũ fratris:ita pulchre dixit Bal.in.d.l.parentes.⁊ allegat ſingularẽ caſuꝫ in.l.ſi vt allegas.C.de caſtrẽ.pec. li.xij.⁊ idẽ voluit Bal.in.l.j.C.de epi.⁊ cle.⁊ in tractatu de duo.fratri.⁊ ꝯſuluit Jo.de imo cõſi.xiij.alias.cxxxiij.refert ⁊ ſequit̃ iſtud dictũ do.meus do.and.in c.repellitur.de accuſ.faciunt optime ea que ibi notantur.

Teſtamentum.

Tu habes in.l.furioſuꝫ.C.qui teſta. fa.poſ.ꝙ furioſus nõ poſſet cõdere teſtamẽtũ:ſed pone ꝙ furioſus faceret teſtamẽtũ tale qđ faceret quilibet ſapiẽs dic ꝙ tũc nõ p̃ſumitur furioſus ⁊ tale teſtamentũ valebit:qꝛ eo caſu p̃ſumit̃ eſſe ſana mẽte ⁊ habere dilucida interualla ⁊ ſic act⁹ tenet.iſta fuit ſin.⁊ peregrina theorica Jo.an.in.c.cũ dilectus.de ſucceſ.ab inteſt.quã refert ⁊ ſequitur ibi do mi.meus.⁊ in rub.de accu.in addi.vbi narrat qđ tꝑe romanoꝝ quidam furioſus fecit teſtamentũ adeo multũ ſolenne vt videretur factum ab homine ſane mentis ⁊ lꝫ fuiſſet dubitatũ multũ de tali teſtõ tamẽ fuit iudicatũ vt valeret ratione predicta facit optime qđ no.hoſt. in.c.ad noſtram.de conſue.quam retulerũt ⁊ ſequunt̃ Jo.an.do.Abb.⁊ alij ibi. Nam quidã fatuus parrhiſiẽſis determinauit queſtionẽ miro modo inter tabernarium ⁊ quendam pauperem a quo tabernarius volebat extoꝛquere pecuniã qui comederat panem ad odoꝛem aſſati:nã ſoluit illi ex ſono vnius denarij toꝛnẽſis quã.q.nõ potuiſſet cato melius decidiſſe ad pacificandum alos imprudentiũ:⁊ nimirũ qꝛ qñꝫ fatui ⁊ parũ ſapientes habẽt in certa re eleuatum ⁊ egregiũ intellectũ ⁊ ingeniũ ⁊ acutius ſciunt diſcutere ⁊ decidere vnum caſuꝫ quam oẽs ſapientes ſm do.Abb.in.d. c.ad noſtrã.⁊ hoc experiẽtia docet q̃ oĩꝫ rerũ eſt magiſtra.c.quã ſit.de elec.li.vj. cle.diſpendioſam.de iudi.cũ ſi.⁊ ſubdit ibi do.Abbas.quod do.ſu⁹ do.car.viua voce dicebat ꝙ Barto.pluries qñ debebat cõſulere ſuꝑ aliquo articulo cõferebat cũ mercatoꝛib⁹:⁊ vide quod voluit

Pet.de anch.in cle.ſi furioſus.de homi
ci.vbi dixit ꝙ ſenētia iuſte lata a fatuo
valet ⁊ tenet:facit tex.ſingu.in.c.ſunt q̇
opes.xvij.q.iiij.vbi dōatio facta eccłie
quodā impulſu mētis ⁊ ſine iudicio diſ
cretiōis valet ⁊ tenet ⁊ nō pōt reuocari
⁊ ſi duxerit reuocandā incurrit crimē ſa
crilegij ⁊ hoc q꜡ quilibet ſanus ⁊ diſcre
tus ꝑuia ratiōe.⁊ diſcretiōe:faceret do
nationē illam ⁊ ſi bene recordoꝛ ⁊ nō fal
loꝛ illū tex.facit ſing.Lud.roma.in ſuis
ſingularibus.tene menti.

¶ Tabellio.

¶ Si notarius eſt ſemel cōdēnatus de
falſo inſtr̄o decreto notariatꝰ officiū ex
ercere nō pōt.iſtud colligit Bar.i.l.ſi ali
q̇d.C.de ſuſcepto.⁊ archa.li.x.vbi ꝓbat
⁊ eſt caſus ꝙ nō pōt q̇s exercere officiū
in quo ſemel deliq̇t ⁊ illū tex.ad hoc re
puto meliorē de corpore iuris faciat.ff.
de eden.l.ſi quis ex argētarijs.§.j.⁊ ibi
glo.alle.d.l.ſi aliquid faciat regula:ſe-
mel malus de reg.iur.lib.vj.⁊.c.paruu
li.xxij.q.ij.⁊ quod voluit Inno.in.c.cuz
oporteat.de accuſati.⁊ vide plene ꝑ do.
meū in legibꝰ do.Alex.de imo.in.d.l.ſi
aliq̇d i addi.ſuis vbi pulchre:⁊ vide qđ
voluit Pau.de ca.in.l.ſi manumiſſis.C.
de libertis ⁊ eoꝝ li.vbi ponit vtrū ſi ali
quis in officio ſemel deliq̇t poterit ipm
offiīn exercere:⁊ adde Bal.i.d.l.ſi manu
miſſus.vbi ponit de doctore vtrū poſſit
amplius examē conficere.⁊ per Spe.in
tit.de inſtr.edi.§.inſtrumentū ergo ver.
itē oppo.ꝙ tabellio.⁊.§.reſtat.vñ.quid
ſi tabellio.Innoc.in.c.fraternitatis.de
here.⁊ vide oino do.meū in addi.ſuis.

¶ Teſtis.

¶ An teſtis probet ſi dicat rē valere tā
tum ſm opinionez ſuā dic ꝙ ꝓbat.iſtud
dixit Bar.per illuz tex.in.l.hi qui.C.de
predijs ⁊ oibus rebus nauiculariorꝝ li.
xj.quod intelligit eſſe verum ſi opinio
nem ſuam referat ad cōmunem exami-
nationem:nā de re que non eſt expoſita
venalis nō pōt fieri eſtimatio per opi-
nionē q̇ fit ſm eſtimationem rerum que
ſunt in eodem loco ⁊ habent eaſdē qua-
litates.vt in.l.ꝑtia rerū.⁊ ibi Bar.ff.ad
l.fal.⁊ vide notata in.l.ij.C.de reſcin.vē
di.in.c.j.⁊ in.c.cum dilecti.⁊ in.c.cū cau
ſa.de emp.⁊ vendi.⁊ in.c.cuz cauſa que
inter economū.de teſti.⁊ tene mēti tex.
d.l.hi qui ad hanc queſtionem.

¶ Teſtis.

¶ In loco vbi aliq̇s patit̄ aliquē caſuz
practica ē ꝙ faciat examinari teſtes de
caſu illo:⁊ ille ꝓbatiōes faciant poſtea
fidē coram iudice competēti.iſta eſt no-
bilis practica quā dat ibi Bar.per illuz
tex.in.l.ſi quis.C.de naufra.lib.x.et ad
uerte mirabile dictū quod in tali exami
natione nō eſt neceſſe partē citari q̄ foꝛ
te multū ſit a longinquo ⁊ ſic pōt intelli
gi.l.ſcire oportet.§.ſufficit.ff.de excu.tu
to.vbi habet̄ ꝙ ſufficit probari caſuz ex
naturali iuſtitia hoc eſt ſm ius gentiuz
in quo in oꝛe duorū vel triū ſtat oē ꝟbū
nō attenta ſolēnitate ciuili:⁊ vide qđ di
xit ibi Bar.⁊ Guil.i.l.ij.§.qđ diximꝰ.ff.
ſi quis cautio.⁊ ibi Bar.⁊ vide eundem
in.l.contumacia.ff.de re iudi.⁊ eundem
Bar.⁊ Imo.in.l.queſitum.ff.eo.ad idez
do.Ant.in.c.querelā.de procu.per glo.
in.c.quiſquis.iiij.q.iij.ꝑ Azo.i ſumma
de dila.⁊ per Bal.in.l.j.eo.ti.ꝑ Specu.
eo.ti.§.fi.ver.in ſumma ꝑ Archi.⁊ Joā.
an.in.c.j.de do.⁊ ꝯtu.in.vj.ꝑ Joā.an.in
addi.ad Spe.in tit.de appel.§.nunc bre
uiter.ver.quid ergo per Cy.⁊ Bal.in.l.
ſi cū gl.in ver.ſanctū.C.de fi.inſtr.ꝑ do.
Ant.in.c.ex ratiōe.de app.per Ange.in
l.fi.ff.de ſeruis.Bar.in.l.ſi quis ex argē
tarijs.§.pe.de eden.⁊ Bar.in.l.q̇ accuſa
re.C.eo.ti.⁊ inꝙtū dictū eſt nō eſt neceſ
ſe partē citari:aliū caſuz vide vt ſcripſit
do.meꝰ do.Alex.poſt alios in.l.ait ꝑtoꝛ
§.ſi debitorem.ff.de his q̄ in frau.cred.
alios caſus vide ꝑ Lu.ro.in ſuis ſingu
laribꝰ in litera T.nota.vū.regulariter
cōtra.l.ſi qñ.C.de teſti.c.in nomine dñi
eo.tit.⁊ in hoc Lud.ro.lueret penā quā
ipſe ſibi impoſuit inquantū dicit alios
caſus non reperiri.

¶ Teſtis.

¶ Dictū teſtis aſſerētis ſe recognoſce
re aliquem quia vidit illum qui tali tē-
pore fuit in ſtudio ⁊ eius faciē inſpexit.
valet ⁊ probat.vt in.l.cum in diuerſis.
ff.de religio.⁊ ſumpti.fune.iſtam ſolen
nem practicā probat tex.ſm Barto.ibi
in.l.ſtigmata.C.de fabri.libꝛ.xj.ſed po-

ne ſꝫ eā ibi pꝛout de facto accidit inue
nitur hō moꝛtu⁹ cuius facies eſt adeo⸗
deformata ꝛ deuaſtata qꝺ per eam non
poteſt cognoſci certe deueniēdū eſt ad
alia ſigna coꝛpoꝛis vnde ſi teſtis dicat
recognoſco ꝙ eſt talis ex tali cicatrice
quā habet in aliq̄ parte coꝛpoꝛis ꝙ ta⸗
lis teſtis recte ꝓbat.caſus eſt i.d.l.ſtig⸗
mata.facit etiā ꝙ alia ex iſtis ſignis ſeu
ſtigmatib⁹ recognoſcant:ꝛ ideo inole⸗
uit cōſuetudo ꝙ equi ꝛ multa alia ani⸗
malia ſignēt̄ certis ſignis qb⁹ recogno
ſcant̄ ꝛ qualiter recognoſcatur equus.
vide in.l.iij.C.de frumē.alex.li.xi.ꝛ iſta
vt quotidiana que quotidie accidūt de
facto mēti cōmenda.adde etiā ſm do.
meū do.alex.de imo.l addi.ad.l.ſtigma
ta.qꝺ pōt peti exhiberi vt cognoſcatur.
vt in.l.ſi cū exhibui.ſ?et.§.j.de publi.ꝛ l
l.iij.§.ſi qs noxali.ff.ad exhibē.ꝛ Bart.
ꝛ Bal.in.l.ſi ꝛ cauſas.C.ad exhibē.bar.
in tractatu de teſte.in.ij.col.

¶ Teſtis.

¶ Licet domeſticus partis repellatur
a teſtimonio.l.etiā.C.de teſti.c.in lite⸗
ris.eo.ti.cum ſi.nō tamē repelletur do⸗
meſticus domeſtice partis.fuit ſingula
re dictū Inn.in.c.inſinuāte.de offi.de⸗
leg.refert.ꝛ ſequit̄ ibi do.Pe.ꝺ anch.ꝛ
Bald.in.l.qui teſtamēto.§.quecunq; au
tē.ff.de teſta.ꝛ cum illo dicto tranſit ibi
do.Anto.ꝛ do.meus do.and.in.d.c.inſi
nuante.ꝑ quo dicto dicit ibi domi.me⁹
eſſe caſum quem ad hoc reputat ſing.in
l.j.C.ſi quacunq; pꝛeditus poteſtate. in
ꝟſi.vicario ꝯpetāt vbi ꝓbat̄ ꝙ ſi iudex
oꝛdinarius recuſat̄ vt ſuſpect⁹ ꝙ nihilo
min⁹ vicari⁹ erit iudex ꝛ ſic collige qꝺ
lꝫ dn̄s nō poſſit ꝑducere familiarē ſuū
in teſtē ꝛ in iudicē tñ pōt pꝛoducere in
teſtē ꝛ in iudicē fratrē ſui familiaris ſꝫ
famul⁹ poſſit recuſari:ita colligit domi.
Pe.de ancha.in.d.c. inſinuante.lꝫ q̄dā
moderni tenuerint cōtrariū ꝛ repꝛobēt
dictum Inno.in.d.c.inſinuāte.ꝑ illum
tex.ꝑ cuius ꝯtrarij ſolutiōe vide omni⸗
no do.meuꝫ ibi vbi pulchꝛe ꝛ ſubtiliter
ſaluat ꝛ ſuſtinet dictum Innoc.

¶ Teſtatoꝛ.

¶ Quis nō poteſt puniri a teſtatoꝛe ꝓ⸗
pter inobediētiā tertij:caſus eſt in iure
vnicus ꝛ ſing.in.l.paterfamilias teſta⸗
mento.ff.de here.inſti.quē ſic allegauit
Bald.in.l.j.C.de his q̄ pe.no.refert ꝛ ſe
quitur do.meus do.and.i rep.c.raynal
dus.de teſta.in ioannina.

¶ Teſtis.

¶ Publicatis atteſtationibus teſtes ꝑ
duci non poſſunt.clemē.ꝺ.de teſti.cap.
fraternitatis.eo.tit.auē.de teſti.§.ſi ve⸗
ro.cū ſi.ꝛ hoc timoꝛe ſuboꝛnationis.li⸗
mita hanc rationē non habere locum ſi
ꝑducā teſtes excōicatos ſeu alia inha⸗
bilitate impeditos tunc ego cogoꝛ ꝑ iu
dicē eoſdē ad alios poſt didicita teſtifi
cata pꝛoducere.ita ſing.dixit Inn.in.c.
auditis.i fine de in integ.reſtitu.refert
ꝛ ſequitur Ludo.roma.in.d. rep. rubꝛi.
de arbitrijs.in.xix.col.ꝛ ſcribētes in ꝓ⸗
allegatis locis.

¶ Teſtis.

¶ Cautelam nouam habes quam dat
Bal.in.l.ampliozem.C.de appel.ſcꝫ cū
tu poſt didicita teſtificata vis teſtes ꝓ⸗
ducere des nomina teſtiū in ſcriptis iu
dici q̄ ex officio ſuo teſtes repetet ꝛ exa
minabit quod videtur dubium cū cau⸗
ſa ſuboꝛnationis non ceſſet quod dictū
ſi eſt verum eſt mirabile.ſed dato quod
ſit verum: quod non puto.Lud.roma.
ꝓfatam cautelam limitat in rep.rubꝛi.
de arbi.in.xix.col.eſſe veraꝫ quando iu
dicis culpa teſtes i pꝛima examinatiōe
nō recte examinati fuerīt ſecus ſi par⸗
tes.vt dicit Inno.de teſti.c.ꝑ tuas.quē
refert Bal.in.l.velnti.ff.de edē.ꝛ opti⸗
me pꝛobat text.ille.Ego adduco Ang.
in auē.de teſte.§.quia vero collatione.
vij.in.iij.colū.in verſi.ſolutio.vbi dixit
qꝺ ſi iudex negligentia vel dolo omiſit
ꝛ non fecit interrogari teſtes cum in⸗
terrogatoꝛijs datis a parte quod poſt
publicatum pꝛoceſſum poterāt pꝛodu⸗
ci teſtes ꝛ allegauit dictū.c.ꝑ tuas.ꝛ cō
ſuluit in facti contingētia domi.meus
pꝛout mihi retulit.

¶ Teſtis.

¶ Si aliqs dixit falſuꝫ teſtimoniū lꝫ in
foꝛo contētioſo teneat̄ de falſo l teſtimo
nio.ꝛ de oī dāno cōtingēte ex illo ꝛ ꝑ cō
ſequēs ꝛ de delicto ꝛ oī exitu ipſi⁹ deli
cti.vt voluit gl.in.c.pſbyterū.de heri

eſt.⁊ in.c.imputari.de reg.iur.li.vj.⁊ ha
betur i.c.ſicut.de teſti.⁊ eſt caſus peres
grin⁹ ⁊ melioꝛ de iure l.c.j.de cuſto.eu⸗
chariſ.facit qḋ voluit.Bar.i.l.furē.ff.ḋ
furtis.⁊ Sal.i.l.qm̄ multa facinoꝛa.C.
ad.l.iul.de vi.pu.nihilomin⁹ in foꝛo cō
ſcientie tenet dūtaxat de dicto falſo teſ⸗
timonio:⁊ nō de omni dāno qḋ ex illo
ſeqtur:illḋ fuit ſingulare dictū Vincē.
qḋ oēs cōiter ſequunt i.d.c.ſ.de cuſto.
eucharis.lȝ do.meus do.an.diſputandi
gratia iſtud ipugnet ⁊ ſubtiliter l.c.ray
naldus.de teſta.vbi.olno vide.

¶ Tabellio.

¶ Qñ qs pdit inſtrm publicū ſibi red⸗
ditur notario notari⁹ nō dȝ cogi reficeſ⸗
re niſi iuret calumnie cauſa nō petere ⁊
qḋ pꝛimū inſtrm pdiderit.vt pbat in.l.
cum plures.ff.de bo.auto. iudi.poſſidē
dis ⁊ ibi p bar.p hoc facit qḋ no.guil.i
ſpe.i ti.de inſtru.edi.ſ.lȝ poſtq̄.ꝟ.ſȝ nū
quid.in ꝟ.vbi aūt.ſȝ q̄ fiat copia ex ſim
plici iuramēto nō fit ꝟbis tm̄.vt.i.d.l.ſi
plures.ſed pbādo cām aliter pōt fieri
copia quoties op⁹ fuerit.vt.l. veluti.ſ.
ſ.⁊ ibi p moder.ff.de edēdo q̄ allegat p
cōtraria in.d.l.ſi plures.ſȝ dic ſm bar.
ibi ex noua cā fit ſepi⁹ copia q̄ cā aliter
pꝛobabit q̄ per iuramentum.quod no.

¶ Tutoꝛ.

¶ Tutoꝛ dȝ expꝛimere i inſtrō tutele q̄
ager vtilia ⁊ ꝑtermittet inutilia pꝛo pu
pillo vñ ſi hoc nō exp̄mat in iſtrumēto
nō valet inſtrm tutele.tex.eſt valde ſin
gu.ſȝ Bart.i.l.ſi.ſ.oēm. C.de admi.tut.
p quē tex.dicit ſe caſſaſſe plura iſtrumē
ta tutele refert ⁊ ſequit do.me⁹ do.and.
in rep.c.raynald⁹.de teſta.in ioannina
in.xxiiij.charta.⁊ pōdera illum text.qꝛ
hoc pbat qꝛ ibi apponūt ꝟba neceſſa⸗
ria et qḋ ꝑcipitur neceſſe eſt fieri.l.ſ.ff.
qḋ iuſſu.xiiij.q.ſ.c.qḋ ꝑcipitur.⁊ qḋ no
tatur in cle.paſtoꝛalis.de re iudi.cuȝ ſi.
item quia datur foꝛma citationis ⁊ vbi
opponitur foꝛma debet adimpleri.c.cū
dilecta.de reſcriptis.l.cum hī.ſ.ait pꝛe
toꝛ.ff.de trāſactio.cum ſi.alias eſt act⁹
ipſo iure nullus put pbatur in dictis
iuribus:nam foꝛma dat eſſe rei.l.iulia⸗
nus.ſ. ſed ſi quis.ff.ad exhiben.⁊ nota
q̄ ſi non expꝛimatur dicta clauſula:ſed
equipollens valebit ⁊ tenebit ſecundū
Baldum in.d.ſ.omnem.quia nil refert
quid ex equipollētibus fiat.c.lȝ ex qua
daȝ.de teſti.c.tua.de conſan.⁊ affi.l.cer
tum.ff.ſi certum peta.l.in ſumma.ff.de
iudi:cum ſimi.⁊ eo caſu intelligas non
eſſe receſſum a foꝛma cum ſeruetur per
equipollens.

¶ Titulus.

¶ Vbicūq̄ poſſeſſio eſt antiqua ſeu lō
ga ꝯcurrēte patiētia dioceſani ꝑſumit
titulus beneficiū adeo vt beneficiat⁹ nō
poſſit cōpelli edere titulū ſing.eſt dictū
Inn.in.c.illud.de pꝛeſum.vide hoſt.in
c.licet heli.de ſimo.⁊ ſunt duo tex.ſing.
in iure ciuili pbātes hāc doctrinā.l.q̄
in aliena.ſ.q̄ ſi nō adierit.vbi p Bal.⁊
Ang.⁊ ibi do.me⁹.ff.de acqui.here.ali⁹
tex in.l.fili⁹.C.de peti.here.do.car.⁊.d.
me⁹ vbi plene de hoc in.c.requiſiſti.de
teſta.⁊ in rep.rubrice ḋ cā poſ.⁊ ꝓprie.
d.Ab.in.d.c.illud.Io.de anania.i.d.c.lȝ
heli.⁊ Io.de imo.vide olno domi.meū
in dictis locis.

¶ Taciturnitas.

¶ In onerioſis ⁊ maxime in obligātib⁹
perſonā regulariter tacens habet p cō
tradicēte:vt notatur i.l.filiuſfamilias.
ſ.inuitus.de pcu.ſecus in re cōcupiſci
bili ſeu honoꝛabili ⁊ commodū afferēte
vt not.in.l.qui patitur.ff.manda.⁊ fuit
theoꝛica Inn.in.c.i geneſi.de elec.⁊ ha
betur p glo.in regula q̄ tacet.de reg.iu.
lib.vj.⁊ in.c.ſicut.de elec.li.vj.facit qḋ
habetur in gloſſa.c.ſi.de pꝛocur.⁊ quod
plene ſcripſit do.Abb.in.c.nōne.de ꝑſ⸗
ſump.tamen do tibi pulchꝛam et ſtupē
dam doctrinam.nam in cle.j.de pꝛocu.
habes quod ſi quis ſcienter recipit inſ⸗
ſtrumentum quo conſtituitur pꝛocuraſ⸗
toꝛ videtur tacite ſe obligare ad illud
officium.vt eſt ibi text.notabilis:et hoc
ideo quia vltra taciturnitatem interue
nit actus poſitiuus.ad idem facit.c.ex
oꝛe.de his que ſi.a maioꝛi par.capitu.et
ex hoc cape vnum bonam theoꝛicam
quod vbi tractat de pꝛeiudicio alicui⁹
ſi vltra taciturnitatem facit aliquem aſ⸗
ctum qui videtur venire ad pꝛobatio⸗
nem actus videtur tunc conſentire ad
hoc bonus tex.in.l.filiuſſami.ff.ad ma

ced.ꝛ ibi per.Bar.quem tex.reputo ad hoc meliorē de corpore iuris.ꝛ vide ibi ang.qui ad hoc ponderat illum text.di cit facere ꝓ lrās cambij:qꝛ ſi mercator ſeu campſor recipit lrās cambij:ꝛ legit ꝛ retinet apud ſe ꝛ tacet vr̄ eas approbare ꝛ acceptare.ꝛ vide qđ no.Bar.i.l. quo em̄.ff.rem ra.ha.ꝛ in.l.titius.ff.de poſiti.ꝛ docto.preſertī3 do.meū do.an. in.d.cle.§.ꝛ vide do.ab.l.c.ſi.circa ſi.de procu.tene menti:quia quotidianum.

¶ Uis.

¶ Si adeo domū tuā cauſa īferēdi vio lentiā cum holbus armatis ꝛ nemine3 inuenio.licet non intulerim violentiā ex quo alo inferendi violentia3 acceſſi: dico raptor.ſin.eſt gl.inſti.vbi bo.rapt. in princ.ſcđm Bal.in.l.§.C.vti.poſ.ꝛ mo uetur p.l.ſi qs in tantā.C.vnde vi.tu vi de caſum pro illa gl.in.l.§.ſi quis ex do mo.ff.de furtis.quem ad hoc pondera uit ibi Bar.ꝛ alij ſequuntur.

¶ Uxor.

¶ Ubi alimēta debentur vxori mortuo marito ab heredib⁹ donec heredes re ſtituāt dotē ipi vxori vxor tenet labora re ꝓ heredib⁹ viri iſta eſt gl.vnica ꝛ ſin gu.ꝛ alibi nō repta i.l.ſicut.ff.de ope.li berto.quā Sali.bono.in.l.vnica.§.exa ctio.C.de rei vxor.in ꝟ.tūc quero an in fra tpe quo alere tenet ꝛc.reputat vni cam:ꝛ ſin.ꝛ dixit nō eē alibi.quā gl.ītel lige ꝓcedere ſm Sali.in.d.loco quādo alimēta debēt ex diſpōne legis ſec⁹ qñ debet ex diſpoſitione hoīs.tūc em̄ tene tur pſtare operas heredib⁹ mariti.ꝛ al leg.ibi Sali.l.libertis.§.ff.de ali.et ci.lega.ꝛ q̄s operas teneat pſtare vxor ſuo viro.vide Jo.an.in.c.lrās.de reſti. ſpoli.ꝛ in.c.ad abolendam.de ſi.pſby.ꝛ docto.ibi eū ſequētes.ꝛ qđ voluit Bal. in.l.ſi vxorem.C.de cōdi.inſert.ꝛ quod voluit Ang.in.l.in rebus.§.poſſunt.ff. cōmo.ꝛ vide conſilium do.mei do.an. incipiēs Mihi videt de apto iure dicē dū ꝙ huiuſmodi laudū ꝛc.vbi belliſſi me loqt copioſe:ꝛ ſubtilr̄ more ſuo vid qđ voluit Bart.in.l.diuortio.ff.ſol.ma. ꝛ an opa mulieris ſint viri vide Lu.ro. in.l.ex diuerſo.§.ſi.ff.eo.ꝛ qđ legitur ꝛ notatur in.l.ſi mulier.§.ſi.cū.l.ſequen. ꝛ.l.ſed ſi vir lena.ff.de dona.inter vir. ꝛ vxor.ꝛ voluit btūs Thomas in prima parte.q.xlij.articu.§.ꝛ qđ voluit philoſo ph⁹.x.ethicoꝝ vbi dt qđ maſ.ꝛ femina cōiungunt non ſolū pp gnationem:ſed ꝑpter aliqua domeſtica opa viri ꝛ mu lieris.ꝛ qđ voluit idem btūs Thomas i prīa parte.q.xlū.ar.ū.ꝛ ib.ꝛ qđ voluit apl's ad corinthios.xj.ꝛ qđ legit ꝛ not. in.c.hec imago.xxxiij.q.v.ꝛ in.c.mulie re3.ꝛ in.c.manifeſtū ea.cā.ꝛ.q.in.c.que cunq3.xxx.diſ.ꝛ geneſis.ū.ꝛ qđ in alijs cui teneātur operari.vide Bal.in.l.ſi in nupta.C.de nup.ꝛ an vxor debeat ſtare ꝛ laborare in domo priuigni vide Bal dum in auf.hoc locū.C.ſi ſcđo nup.mu lier.ꝛ Nic.de nea.l.l.ſi diſceptet vbi pu pillus edu.debe.ꝛ Bar.in.l.diuortio.ꝛ qđ in filio an teneat operari patri.vide Bal.in auf.ex teſtamen.C.de collatio.ꝛ Ang.in conſi.xxix.

¶ Uniuerſitas.

¶ Qđ fit a maiori pte capli ſeu collegij ſeu vniuerſitatis regl'r valet.l.qđ ma ior.ff.ad muni.c.§.de his q̄ ſi.a ma.pte ca.c.cū inter canonicos.ꝛ.c.dudū.c.in geneſi.c.cū in veteri.ꝛ.c.congregato.de elec.cum ſi.vide tex.no.iūcta gl.ꝛ theo rica.bar.ibi l.l.qñcūq3.C.de oī agro de ſerto.li.xj.in verſi.ꝯſenſu oim.ꝛ glo.ibi dicit ſufficere conſenſum maioris ptis ꝛ ibi dicit Bar.illam glo.eſſe vtilem ad q.ſtatuti dicentis.qđ factum p maiore3 ſtudij nō valeat reprobari qđ verū ſit ſi ſit factū p maiorē partē vt ibi facit ſin gu.ſm Nic.de nea.ibi l.l.vbi abſunt.ff. de tuto.et curato.da.ab his. ¶ Limita p̄to nō habere locū vbi tractaret de re formatiōe alicui⁹ officialis in ciuitate qꝛ tūc nō eſt ſufficiēs maior pars.ſed eſt opus qđ oēs in vnū cōſentiāt.iſte eſt ca ſus ſing.ſcđm oēs in auf.de defenſo.ci ui.§.ꝛ ſi quidē.ibi du3 dicit cōi cōſenſu: ꝛ nullo reluctante:ꝛ illū text.allegauit roman⁹ in repetitione Rubrice de arbi. in.xiiij.co.ꝛ ang.de peruſio.in.l.maiorē ff.de pactis ꝛ Jo an.in.c.cu3 olim.de te ſti.ꝛ ibi do.me⁹ qđ no ꝓ cōfirmatiōe re ctoris ſeu alteri⁹ officialis.ꝛ vide do. meū in.c.ſi.de iud.l xiiij co.vbi dicit ꝙ q̄s pōt ꝯfirmari i offi.p bienniū dūmo

do fiat nemie diſcrepãte illoꝝ ad quos
ſpectet ⁊ dicit eſſe caſum ſing.l.d.§.⁊ ſi
q̇dc̄.al's fi.et refert ang.d.l.maiorē.⁊ in
tert id qđ ſupi⁹ dixi de rectore.⁊ hoc in
tellige ꝓcedere de iure cõi.ſec⁹ ſi aliter
diſponeret per ſtatuta.vt hic bononie.
nam vocat⁹ ab vniuerſitate ſcholariu3
ad videndu3 ſtatuta repi ſtatutū diſpo-
nens qđ ſufficit maior pars vniuerſita
tis:⁊ adde ad hoc lu.ro.i ſuis ſing.ſing.
cccccclxxiiij. ¶ Limita etiam p̄dictam
regulã qđ nõ valeat qđ fit a maiori par-
te vbi tractaret đ reuocatiõe libertatis
in ſeruitutē tex.eſt ſingu.fm ang.ibi et
Ray.de forliuio ꝑ pri⁹l.l.ſi q̇s hac.§.q̇-
ties.ff.q̇ ⁊ a q̇.manu.libe.nõ fi.tu vide
Lu.ro.in repetitiõe rubrice de arbi.in
xiiij.col.vbi alleg.illū tex.ꝓ ſingu.ego
adduco gl.⁊ qđ volūt ibi ſcribētes in.c.
cum olim.de teſti.vbi de hoc vide ea q̄
habētur in.c.cum oēs.de cõſtitutioni.
¶ Limita ēt nõ habere locū vbi maior
vellet aliquid ſtatuere ꝯ illud qđ iã ſe-
mel oēs ordinaſſent:ita eleganter dixit
Inn.in.c.humilis.de maio.⁊ obe.⁊ re-
fert.⁊ ſequit̄ Lu.ro.in repetitiõe rubri-
ce de arbi.in.xv.col.⁊ facit ꝓ ratione iu
dicio meo.c.ois res.de reg.iur.l.nihil.
ta3 naturale.ff.eo.l.ſtichū aut pamphi
lum.§.naturales.ff.de ſolu. ¶ Limita
etiã niſi alij vellent ſtatuere ꝯ ius vt di
xit idē Inn.i.c.cū oēs.de ꝯſtitu.refert
⁊ ſequit̄ Lu.ro.in.d.rep.rubri.de arbi.
in.xv.col.⁊ remittit te ad Bal.referētē
hec duo ꝓrima dicta l.l.fi.C.de auto.p̄
ſtã.⁊ de hac materia ꝑ eūdē bal.l.l.j.ff.
de offi.ꝓcõ.tene mēti.⁊ de materia vide
vt plene inſtruaris in.d.c.cū omnes.

¶ Additio.

¶ Adde ang.i.l.exactiões.C.de ſuſce-
pto p̄poſi.⁊ archa.li.x.cū tex.dicit oim
⁊ gl.đt qđ ſufficit ꝯſenſus maioris par
tis ꝑ.d.l.qđ maior.qđ ẜm eum facit ad
qõnē ples ſunt electi fideicõmiſſarij in
teſtõ i q̄ apponit̄ qđ illđ qđ fuerit factū
ꝑ oēs obtineat firmitatē certe valebit ſi
fuerit factū ꝑ maiorē ptē ſicut ſi ꝑ oēs.
itē facit ad qõne compromiſſum fait in
ples.vt illud qđ iudicatū fuerit ꝑ ipos
valeat ⁊ debeat obſeruari certe illđ qđ
fuerit iudicatū obſeruabit̄ ſi ꝑ meliorē
partē fuerit iudicatū ⁊ vide gl.i.c.fi.de
re iu.⁊ gemi.l.c.p̄ſentiū.de teſti.li.vj.i
x.col.in v̄.ꝯuentū.⁊ bar.in.l.ſi vni.ff.de
re iud.doc.i.c.qꝛ ꝓpter.de elec.abb.in
c.prudētiã.de offi.dele.⁊ adde ad predi
cta aliã limitationē quā ponit Abb.i.c.
gratū.i.v.col.de poſtu.p̄la.⁊ vide plene
de materia regulã:d.l.ꝙ maior.cū fallē
tijs ſuis.ꝑ Bar.⁊ Feli.i.c.cū omnes.de
ꝯſti. ¶ Limita etiã ⁊ dic regulã proce-
dere vbi maior pars in collegio fuerit
ſec⁹ ſi maior ratificauerit extra collegiū
illđ qđ minor dixit iſte eſt tex.valde ſin.
⁊ ſtupēdus in.c.in cauſis.de elect.quem
ad hoc allegauit Bal.in.l.ꝑ fundum.ff.
de ſer.ruſti.p̄dio.refert ⁊ ſequit̄ Ludo.
ro.in.d.ſua repetitione rubrice de ar-
bi.in.xv.col.

¶ Uagabundus.

¶ Si beneficiatus eſt vagabūdus ⁊ tan
diu abſit ⁊ dubitet̄ an viuat an mortu⁹
ſit beneficiū eius poterit alteri cõferri
glo.eſt ſingula.⁊ alibi non reperta in.c.
nõ oportet.el.ij.de ꝯſe.diſti.vltima quã
magnifaciūt ibi ſcribētes.⁊ in.c.ex tue.
de cle.non reſi.Ego addo aliqua ſempi
terna digna memoria quo ad vagabun-
dum ⁊ primo celebrē text.in.l.quod ni-
ſi.§.ex prouincia.ff.de ope.lib.vbi liber
tus non tenetur inſequi patronum va-
gabundum ad preſtandum operas ⁊ ibi
Nic.de neapo.inducit ad vaſallum qui
tenet̄ ſeruire domino.ſed ſi incipit va-
gare ꝑ mundum non tenetur.⁊ vide qđ
voluit idē Nico.de neapo.in.l.item illa
ff.de conſtitu.pecu.vbi dixit quod debi
tor non tenetur inuenire creditorē va-
gabundū ⁊ ſoluere ei debitum l3 alias
ſecus vt ibi plane notatur.⁊ vide Spe-
cu.in titu.de loca.§.nunc aliqua.v̄ſicu.
clxiiij.vbi dixit qđ ſi emphyteota cepit
vagari ꝑ mundū priuatur emphyteoſi
quē refert Bal.in aut.ſi quas ruinas.C.
de ſac.ſan.eccl.⁊ vide quod voluit tex.i
libera peculij adminiſtratione.ff.de pe-
cu.vbi ſi dñs conceſſit liberam admini-
ſtrationē peculij ſeruo q̇ incipit vagari
qꝛ intelligit̄ finita ei⁹ adimniſtratio qꝛ
habetur pro mortuo faciat glo.d.c.non
oportet.⁊ adduco gl.in.c.cū tu.de vſur.
quã gl.reputauit ſing.do.me⁹ do.Anto.

q̃d licet vſurari⁹ teneať p̄ſtare vſuras illi a quo extorſit illud eſt verū ſi nouit vbi habitat. ſec⁹ ſi ignorat vbi ſit creditor pute qꝛ vagaret p mundum qꝛ tunc non teneť inquirendo vagari ꝛ adduco gloſſ. in. c. vnaqueq̧. xiij. q. ij. q̄ dixit q̃d vxor nō teneť ſequi virum vagabundū quā glo. facit ſing. Jo. de imo. in rubri. ff. ſol. ma. licet p errorē allegauerit glo. in. c. ebron. ea. cauſa ꝛ q̄ne. ꝛ iſta retulit mihi viua voce ꝛ i cathedra do. me⁹ in. c. cū tu. p̄allegato. et in. c. iij. de rapt. Et in q̄tū Jo. de imol. alleg. glo. ſing. in d. c. vnaqueq̧. ego allego aliā in. c. de illis. de ſpōſalib⁹. ꝛ in. c. ſi q̄s neceſſitate ineuitabili. xxxiij. q. ij. ꝛ in. c. j. de ꝯiug. lepro. ꝛ iſte tres gl. latuerūt Jo. de imo. inquantū allegauit glo. in. d. c. vnaq̄q̧. p ſingulari. adde quartā gl. in. c. j. q̄ matri. accu. poſ. limita oēs has gl. niſi ſcienter mulier duxiſſet in virum aliquē hiſtrionē q̄ ſolet vagari quo caſu tenebitur ſequi virūm. ita dicit gloſſa. in. d. c. vnaqueq̧. ꝛ in. d. c. ſi quis. ꝛ vide quod voluit Bar. i. l. meuia. §. vxore. ff. de annuis leg. ꝛ ſcribētes in. d. rubrica ꝛ Jo. de imo. in. d. cum dotem. §. ſi maritus. ff. ſolu. matrimonio.

Uniuerſitas.

Regula eſt q̃d act⁹ geſtus ab vniuerſitate in qua fuerunt aliqui inhabiles etiam ſi ſint preſidentes nō inficiť propter intereſſentiam illorum inhabiliū. valet ergo actus geſt⁹ collegialiter ab habilibus ꝛ inhabili et ſuſtinetur act⁹ pꝑter habiles. iſte eſt tex. melior de corpore iuris ꝛ alibi nō ita bn̄ probať ſm do. abb. i. c. fi. de pcur. optime faciat q̃d voluit Bal. in. c. j. §. ſi aūt. in tit. de ꝯtro. inueſti. ꝛ q̃d voluit Ang. conſilio. j. retuli ſupra in alio notabili. fallit in tribus caſibus de quibus in. d. c. fi. ꝛ intellige tertium caſum ſm dominum abb. ibi procedere vt diſtinguitur ibi per eum.

Uox.

Habēs vocē noīe pꝑrio ꝛ noīe canonici an poſſit illas voces diuidere in diuerſas. vr̄ p̄mo q̃d ſic qꝛ ex quo ſuſtinet vices pluriū debent cenſeri iure plurimorum vt in. c. cū olim. de re. indi. ꝯriū tenet Uincē. i. c. q̄uis. de offi. delg. vbi dicit q̃d delegatus principis ſi procedit nomine proprio ꝛ nomine ſui collegij nō potuit ferre diuerſas ſentētias et moueť per tex. ſing. in. c. pe. de electio. li. vj. vbi pbať p̄mū dictū ſic extēdit. c. q̄uis. ꝛ rō eſt qꝛ qua ꝯſciētia putat aliqd iuſtū noīe pꝑrio dꝫ cēſere iuſtū noīe cōſocij ſeu ſubdelegātis. ꝛ refert ꝛ ſeq̄ť eū do. ab. in. d. c. q̄uis. ꝛ tex. d. c. pe. allegauit p ſingulari Lu. ro. in ſuis notabilibus nulla tamen mentione facta de vincen. in. d. c. q̄uis.

Uotum.

An votum factū ante ingreſſum religionis diſſoluatur p ingreſſum. de voluntate ſuperioris. ſ. abbatis. ſcis q̃d vota obligant quē deo. vouete et reddite c. ſi chriſt⁹. de iureiurā. c. magne. de vo. ꝛ voti redem. ſed ſuperior non dꝫ poſſe tollere obligationē deo queſitā tn̄ contrariū eſt verū. ſing. eſt glo. ſm Lu. ro. notabili. cccccx. xx. q. iiij. i. c. monacho. ſed ego allego aliā in. c. noluit. xxxiij. q. v. q̃d do. ab. i. c. ſcripture. de vo. ꝛ vo. redemp. intelligit verū in voto religionē nō ꝯſono. nā ſi pri⁹ voluiſſet dicere pſalteriū vel quid ſimile nō putat hoc tolli p ingreſſum religionis q̃d not. p limitatione p̄allegati dicti ꝛ p limitatione eius q̃d legiť ꝛ no. i. d. c. ſcripture. item Lud. ro. in p̄allegato notabili ſubdit q̃d diſſolui ť votū p matrimoniū ꝯtractū accedēte ꝯſenſus alteri⁹ ꝯiugis ꝛ allegat gl. ſing. i. d. c. noluit. ſꝫ dic q̃d nō eſt op⁹ allegare gl. qꝛ tex. ibi pbat. ꝛ vide Ab. in. c. peruenit. el. ij. de iureiuran.

Uenditio.

Abb. vēdidit rem vni⁹ conuent⁹ ſibi ſubditi que eſt alteri⁹ cōuentus an poſſit reuocare illā venditionē dic q̃d non glo. eſt in. l. grauiſſimū. C. ne fiſcus rem quā vēdidit euincat. li. x. quod intellige verum ſm Bar. ibi qn̄ illi duo cōuētus erant de menſa abbatis ſiue abbatie tūc em̄ talis error nō attēditur qꝛ idem iuris eſt ſiue ſit vni⁹ cōuentus ſiue alterius. arg. l. q̃d ſi dubiteť. ff. de acqui. hered. ſed ſi nō eſſet de mēſa. tūc nō poſſet vēdere ſine cōſenſu rectoris cōuentus ſibi ſubditi vt in cle. j. de reb⁹ eccl. non alie. ꝛ ideo ſi vēderet tāq̄ alteri⁹ talis

errore vitiaret qd ſemp intelligi ſi in cōditione fuit adhibita debita ſolēnitas alʼs ſecꝰ.faciūt ea q̄ habent in.c.ſup.de reb.eccl.nō alie.quod legit ꝛ no.in cle. frequēs.de exceſ.prela.ꝛ ꝑ modernos in.l.ſi vacantia.C.de bo.vacā.in addi. ibi in eadem.l.ver.quero.

¶ Valeat negatiua precedente.

¶ Uerbū nō valeat an intelligat ipſo iure dic ꝙ qn̄ lex ſimplr̄ dixit nō valeat intelligit ipſo iure vt in.l.ſi quid.ꝛ ibi Bar.C.de canō.frumētario.li.xj.ꝛ in.l. non dubiū.C.de legi.qn̄qꝫ.l.dicit.nō va leat ſi per te aliquid fuerit factū vel cō miſſuꝫ ꝛ tūc intelligit ope exceptionis vt in.l.vniuerſa.C.de ꝓci.impera.offe. quod facit ad ſtatutū diſponēs qd ſi cō trahētes nō ſoluāt gabellā infra octo dies contractus non valeat qd intelli gitur ope exceptionis vt dixit Bart.in l.ſi ita quis.§.ſi ea lege.ff.de ꝟb.obli.ꝛ vide ibi Modernos.ꝛ vide notata in.c. in nomine domini.de teſti.ꝛ in.d.l.non dubiū.qd.ſing.no.ſed pondera an hoc ſit verū ꝑ illā dictionē negatiuā appoſi tam verbo valeat ſicut dicimus qn̄ p̄ce dit verbum pōt:vt eſt glo.in.c.j.de reg. iur.lib.vj.ꝛ voluit do.Abb.in.c.j.de cā poſ.ꝛ ꝓprie.ꝛ in.c.j.de teſti.cogē.ꝛ bar. in.l.gallus.ff.de libe.ꝛ poſthu.ſed do. Abb.in.c.nōnulli.§.ſunt ꝛ aliȷ̇.de reſcri ptis in ver.nō valeant.dicit poſt alios qd illa ꝟba nō valeāt ex quo ſunt futu ri tp̄is ꝛ nō p̄ntis nō inducūt nullitatē ipſo facto iuxta theoricam glo.in regu la penis.de reg.iur.lib.vj.ꝛ vide plene ꝑ eūdē.d.Ab.ꝛ.d.meū de materia in.c. ſi diligēti.de fo.cōpe.ꝛ ꝑ gl.ꝛ Bar.in.l. in criminali.C.de iuriſdi.om.iu.ad idē allegat do.ab.i.d.§.ſunt ꝛ aliȷ̇.ter.opti mū iūcta glo.ꝛ Bar.i.l.vniuerſa.C.de ꝓ ci.impa.offe.vbi ꝑ ꝟbū nō valeat nō in ducit nullitas ipſo facto ꝛ ad hoc tene bis ſemp mēti.d.c.nonnulli.cū.d.l.vni uerſa.ꝛ theoricam Bart.in.d.l.ſi quis.

¶ Additio.

¶ Uide qd voluit do.ab.i.c.in nole dn̄i in vltimo notabili d̄ teſti.de hoc verbo valeat in ſi.vide glo.ꝛ Inn.in cle.diſpē dioſam.in verbo valeat.de iudi.ꝛ vide Bal.in.c.cū ordinē.in.viȷ̇.co.de reſcri.

qd qn̄ iure reperit hoc verbū nō valeat ꝛ nihil vltra cauetur intelligit per ſen tentiam quia cum ſuper hoc debeat co gnoſci.ergo ꝛ pronuntiari ar.C.de ꝓci. impera.offe.l.vniuerſa ꝛc.

¶ Uenditio.

¶ Quātū frumentū valeat vel alie res venales nunꝙ dꝫ inſpici niſi in loco pu blici fori ꝛ q̄to ibi vēdi potuiſſet vn̄ ſi res pōt vēdi multo plꝰ vel multo minꝰ alibi.ſed nō in foro debemꝰ locū fori in ſpicere ꝛ ſic ꝯſiderare debes eſtimatio nē ſm locū publici fori.caſuꝫ habes pe grinū ꝛ exꝓſſum ſm vnā lectu.quā ſeq̄ tur ibi Bart.i.l.ſepte.C.de eroga.mili. annoni.li.xȷ̇.qd no.ꝑ his q̄ no.i.l.ꝓcia rex.ff.ad.l.falci.ꝛ i.c.cū dilecti.ꝛ i.c.cū cā.de emp.ꝛ vēdi.ꝛ.c.cū cā.q̄ iter econo mū.de teſt.cū ſilibꝰ adde aliū tex.quem bar.nō pōderauit qꝛ nō fuit bonꝰ cano niſta in.c.j.de emp.ꝛ vē.ibi nō cariꝰ vē dāt q̄ī mercato vēdere pn̄t.ꝛ iſta ibi di cit do.pe.qd dꝫ inſpici locꝰ vbi res vē dit nō p̄tiū loci de quo eſt vēdēs ꝛ hꝫ fo rēſes ꝛ ꝑgrini nō ſortiant forū i loco.l. heres abn̄s.ff.de iudi.tn̄ pn̄t ſe ſuuare cōſuetudine loci i rebꝰ emēdis.idē pet. in.d.c.cū cā el.iȷ̇.vbi d̄ materia d̄ teſt.d̄ valore rei probāde vide Bar.in.l.ſi.de nauicula.lib.xj.ꝛ in.l.j.§.ſi heres.ff.ad treb.ꝛ in.l.ſi ſeruus.ff.de condi.furti.

¶ Ueſtis.

¶ Pro ſalario famulis promittunt ve ſtes hyemales ꝛ veſtes eſtiue qn̄ ꝛ in q̄ tpe debēt ſibi tales veſtes dic ꝙ veſtes hyemales dn̄t fieri cālēdis mēſis ſeptē bris ꝛ dn̄t durare vſqꝫ ad calēdas men ſis Aprilis:veſtes eſtiue a calēdis mē ſis Aprilis vſqꝫ ad calēdas mēſis ſeptē bris.caſum habes i.l.j.C.de mili.veſti. lib.xȷ̇.ꝛ ibi Bart.qd dicit eſſe notandū pro familiaribus quibus promittūtur veſtes hyemales et eſtiue.

¶ Uſuſfructus

¶ Lꝫ fructuariꝰ rē naturalr̄ poſſideat vt i.l.i naturalr̄.ff.de acq.poſ.tn̄ ius vſuſ fructus q̄ſi poſſidet ciuilr̄ ꝛ nāl̄r adeo ꝙ dꝛ q̄ſi poſſeſſor iuris gloſ.eſt ſing.ſm Bar.ibi in.l.cū a te.§.deiectū.ff.de vi ꝛ vi.ar.meliorē gl.habes ſm eūdē ibi i.l. ait pretor.§.item ſi.ff.ex qui.cau.maio.

¶ Uenditio

¶ Venditio.

¶ Licet plures res ſint empte vno pretio tamen ſi ſit dictum tantum pro vna et tantum pro reliqua plures dicuntur venditiones.glo.eſt ſingularis in.l.edi les.ad fi.in ver.vno pretio ibi pro vno: id eſt vnico facto ex pretio ſingulorꝝ.ff. de edi.edic.quã reputauit ſingul.Bart. in.q.incipien.publicanus de publicanis pro quo vide tex.in.l.cum duo ſer. ff.de in diem adic.faciunt ea que habẽtur ꝛ no.in.l.cum eiuſdem.ꝛ in.d.l.edi. ff.de edil.edic.

¶ Additio.

¶ Ad limitationes datas ad.l.barbarius.ff.de offi.preto.quas poſui in litera.E.not.incip.error communis.adde aliam ſingularem limitationem quam ponit domi.Abbas in.c.apoſtolicã.de presby.non bapti.vbi dixit quod cõmunis error facit ius.hoc intellige verũ in depẽdentibus a iuriſditiõe:ſecus in dependentibus ab ordine ſeu in ſacramentalibus.in his enim attendit veritas non opinio facit quod no.glo.in.c. dudum.el.ij.de elect.quod not.in.c.nihil.ꝛ in.c.quod ſicut.eo.tit.

¶ Expliciunt ſingularia per do.Anto. corſe.ſiculum vtriuſq; iuris doctorẽ peritiſſimum.Ad excellentiſſimũ vtriuſq; iuris monarcham.d.ſuum.do.An.con ſiculum vulgo Barba.Lugd.impreſſa. Nũc vero iterum cum Additio.factis per eundem in celeberrimo ſtudio Patauino iure pontificia ordinaria de mane legentem.

ꝝ

¶ Doctiſſimi. J. V.

pfeſſoris dñi Petri Gerardi de petra
ſancta Singularia ſeu notabilia inge-
nioſa ex vtroq̧ iure p eum collecta ⁊ ſi-
mul redacta vltra oĩa ſingularia hucuſ-
q̧ impſſa Feliciter incipiunt ad laudē
⁊ gloriā ſummi redemptoris eiuſq̧ glo
rioſe virginis totiuſq̧ celeſtis curie ⁊c.

NOta q ex q̄
bus cauſis pōt exhere
dari fili⁹ q̄ enumerant
in.§. cauſis. in aut. vt
cū de ap.cog.⁊ enume
rat gl.in.c.quintaual-
lis.de iureiurā.vel ex maioribus vltra
enumeratas in dictis locis q꜠ licita eſt
extēſio: vt per Alex.⁊ alios in aut.nō li
cet.circa fi.j.col.C.de li.prete.ex ꝥſdē fi
lio in vita alimēta denegari poſſunt gl.
in.l.ſi quis a liberis.§.idē iudex.et ibi
Bar.ff.de libe.agno.⁊ gl.in.§.ſi igit.in
aut.vt cū.de appel.cogno.Bar.i.l.diu⁹.
ff.ad.l.pōpe.de pari.Abb.in.c.cū habe-
ret.de eo q̄ dux.i mat.quā pol.Eodē mō
filie tā꜡ ingrate nō tenent dotē dare ſʒ
bal.i.l.fi.C.ð do.pmiſ.q꜠ ſicut pōt puari
legitima ita dote q̄ ſuccedit loco legiti-
me Bart.in.l.titio cētū.§.titio genero.
ff.de ꝯdi.⁊ demon.l.qm̄.C.de inoffi.teſt.
Subdit tñ Bal.qð ex his cauſis nō poſ
ſet dotē iaʒ datā pater ei auferre p tex.
ibi irreuocabis ⁊c.Dixit tñ not.Bald.
in.c.filij nati ſi de feu.feu.contro.inter
domi.⁊ agna.qð ex quib⁹ cauſis pōt li-
bertus in ſeruitutē reuocari ex eiſdē po
teſt filius legitimatus in priſtinū ſtatū
a patre reduci ⁊ haberi pro legitimato:
qð bene no.Sed nūq̇d talis fili⁹ poſſit
iterum legitimari videt q̧ nō p tex.ſin-
gu.in.l.ij.in fi.C.de libe.⁊ eoꝝ libe.vbi
libertus redactus in ſeruitutem pper
ingratitudinē non pōt iterū manumit-
ti niſi hoc impetraret a principe.ergo
idē eſſet dicendū de filio ſtāte dicta eq̇-
paratione.vide Jaſo.in.l.iij.§.j. in pe.
col.ff.de cōdi.ob cau.vbi dicit eſſe ſuū
nouū dictū ⁊ iſtā pōderationē feci añq̧
ipm vidiſſem.facit ſm Bald.ibi in.d.l.
ij.in fi.vlti.col.qð doctor ſemel reproba
tus non pōt ampli⁹ doctorari.Adde tñ
Bal.in.c.officij.de cle.in fi.vbi limitat
de doctore ⁊ in.c.poſt trāſlationē i vlti.
no.p illū tex.de renū.facit tex.in.l.ij.C.
de diuer.offi.li.xij.facit qð etiā in ſimi-
li tenet Bal.in.l.ij.p illū tex.cū gl.C.de
manu.vindic.qð tabellio priuatus offi-
cio tabellionat⁹ pper delictum nō pōt
ampli⁹ p comitē palatinū creari tabel-
lio ⁊ idē tenet Bald.in.c.at ſi clerici.in
iiij.col.vbi limitat de iudi.⁊ in.c.gratū.
per illū tex.de poſtula.prela.Sed vide
tur qð id qð dixi de legitimato nō ſit ve
rum per id qð ſupradictū eſt vꝫ q̧ filie
tan꜡ ingrate licet dos denegari poſſit
tñ iam data auferri nō pōt q꜠ multa im
pediunt fieri que iam facta tenent.l.pa
tre furioſo.ff.de his q̇ ſunt ſui vel alie.
iur.ita dicamus in filio legitimato qð
licet a principio pper ingratitudinem
non eſſet dign⁹ legitimatione.tñ poſtq̧
eſt legitimat⁹ ⁊ ſibi aliq̇d datū reuoca-
ri nō poſſit q꜠ ſi nō reuocat dos itellige
nō acq̇ſita viro multomagis fili⁹ legiti
mat⁹ in priſtinū ſtatū reduci non debet
cum hic tractet de honore de ſtatu ⁊ ſic
de grauiori p̄iudicio q̧ de dote.argu.l.
iulian⁹.ff.ſi quis omiſ.cā teſte.vbi ho-
nor cōmodo preferendus eſt:⁊ per con-
ſequens de vita.cū honor ⁊ vita equipa
rentur.l.iuſta cauſa.ff.de manu.vindi.
maxime q꜠ non eſt eadem ratio in filio
que eſt in liberto.patet quia eſt ſuus fi-
lius ⁊ aliquid ei debet de bonis patris
quod ſecus eſt in liberto ⁊ ſic non eſt bo
na illatio de liberto ad filiū cum non ſit
eadem ratio:q꜠ eſſet arguere de minori
ad maius qð argumentum affirmatiue
non valet q꜠ ſi libertus priuat libertate
tñ non priuatur bonis paternis q꜠ ſibi
non debetur aliquid:ſed ſi filius priuat
legitimatione non ſolum priuat ſuita-
te ſtatu.⁊ ſi ſimilibus ſed etiā bonis pa
ternis quod plus eſt ſed videt qð predi
cta non obſtēt.⁊ ad id qð dictum eſt de
dote pōt rñderi qð diuerſa eſt rō in do-
te:⁊ diuerſa in legitimatione.Nam dos
eſt debita ipſi filie ⁊ pater cogitur dare
dotem ei regulariter. ſed legitimatio
regulariter non debetur aliquo pacto

filio nec pater cogitur legitimare eum. ſed ſi legitimat hoc facit ex ſua mera liberalitate nimirū ergo ſi difficilius reuocatur dos poſtꝙ̄ eſt data ꝙ̄ legitimatio. hoc probo optimo ſimili ſi quis faciat teſtamētum in quo inſtituat filios quibus eſt debita hereditas licet iſtud teſtamentū ſit factū cū duobus teſtib⁹ tantum tamē non tollitur ꝑ ſcd̓m teſtamentū niſi ſcd̓m ſit cū ſeptē teſtibus celebratum: etiam ſi iſtud ſecundū fiat inter liberos ⁊ tamē ſi in primo teſtamento inſtituātur extranei quib⁹ non eſt debita hereditas iſtud tollit̃ ꝑ ſcd̓m etiā imꝑfectū dūmodo in eo ſint īſtituti venientes ab inteſtato oīa iſta probantur in. l. hac ꝯſultiſſima. ſi. ⁊ in aut. hoc īter liberos. C. de teſta. apparet ergo qd̓ id quod eſt aliquo modo debitum ſi concedatur ei cui eſt debitū difficilius reuocat̃ ꝙ̄ id qd̓ nullo modo eſt debitū. Ad id qd̓ dicit̃ nō eſſe eandē rationem in filio ꝙ̄ in liberto r̄nderi pōt qd̓ immo eſt eadē rō q̄ ſicut ſeruo nō debetur libertas ⁊ ſi ei ꝯceditur hoc eſt ex liberalitate dn̄i. ita in filio. vt. ſ. dixi. Nō obſtat ēt vlti. arg. de minori ad maius. q̄ ad hoc r̄ndetur qd̓ aut cōſideras filiū naturalē ante ligitimationē ⁊ falſum eſt qd̓ ſibi aliq̇d debeat̃ ꝑter alimēta: ſ; ſi pater ei relinquit aliq̇d hoc facit ex ſua liberalitate. l. ij. C. d̓ nat. libe. ⁊ aut. licet. eo. ti. ⁊ eodē mō cōſiderādo libertū dū eſt ſeruus añ dationē libertatis a pari procedūt q̄ vtriq; nihil d̓bet̃. Si vō ꝯſideras filiū poſt legitimationē tūc bn̄ ei debetur ⁊ tūc ēt a pari ꝓcedunt q̄ liberto debet̃ ⁊ ſuū eſt q̇cq̇d acquirit. Si mō conſideras filiū poſt reductionē in priſtinū ſtatū ⁊ dicas eum amittere honorē ⁊ ſtatū ⁊ bona q̇ ſibi debebant̃ ꝓpter legitimationē. dico ꝙ oīa iſta conceſſerat ſibi pater ex mera liberalitate nimirū ſi ꝓpter ingratitudinē pōt illa reuocare. eodē mō ꝯſiderādo libertū a pari ꝓcedūt q̄ eodē mō ipſe amittit honorē ſtatū et bona q̄ ſibi obuenerāt ⁊ obuētura erant poſt libertatē q̄ oīa dn̄s ex ſua liberalitate cōceſſerat et dū dedit libertatē. Et qd̓ libert⁹ ⁊ filiꝰ legitimat⁹ eq̇parentur in iure tenet Jaſon. i. l. ex facto ad fi. vj. col. ff. de vul. ⁊ pup. Ultimo ꝓ iſta parte facio vnū forte fundamētū. Nā magis fauet̃ libertati ꝙ̄ filiationi ⁊ ſic fauorabili⁹ eſt legatū libertatis ꝙ̄ ius ⁊ legatū filiatiōis ita dicit Jaſon. in. l. ſi cui legetur. in. §. hoc aūt. in vlti. col. per totū lib. optime ꝓbat hoc. ff. de lega. j. ergo ſi libert⁹ priuat̃ libertate ꝓpter ingratitudinē iurib⁹ ſ̄allegatis multomagis d; priuari fili⁹ legitimatiōe qd̓ itellige in legitimato reſcripto principis ſec⁹ ꝑ ſubſequēs matrimoniū vt tenet Bal. i d. c. filij nati. Cogita tn̄ ſuꝑ p̄dictis quia exercendi ingenij dicta fuere.

2 ¶ Tu ſcis ꝙ in precedēti not. nonnulla circa materiam exheredatiōis tibi tradidi. Nūc vero circa eādē duas nouas limitatiōes trado ſuꝑ quib⁹ cogitabis. Nā licet filius habēs rem cū cōcubina patris ſit dignus exheredatione. §. cauſa. i aut. vt cū. de appel. cog. colla. viij. tn̄ hoc nō ꝓcederet qñ ignoranter hoc faceret puta q̄ nō ſciret eā eē ꝯcubinā patris. Eodē modo ſi inſultaret patrē ⁊ neſciret eſſe ſuū patrē puta in aliquo ꝯflictu vel quia haberet habitū inſolitū vt in ſimili. no. gl. ⁊ ibi Bal. i. v. col. i c. j. q̇. mo. feu. amit. vbi i iſtis terminis non priuat̃ vaſallus feudo ⁊ hoc verū quādo eſſet ignorātia ꝓbabilis ſec⁹ ſi craſſa ⁊ ſupina q̄ paria ſunt ſcire vł ſcire debere. l. quod te. ff. ſi cert. peta. cū ſ; Bal. in. d. c. j. quecūq; ſint iuſte cauſe exheredatiōis filij ſunt iuſte cauſe ꝑditionis feu. ⁊ eādē equiparationē facit bal. i. l. ſoleo. C. de libe. cā ꝑ Jaſ. vbi ꝓbat in aut. nō l;. in. iij. col. C. de libe. p̄te. faciūt que habent̃ in. l. itē apud. §. ſi q̇s virginē: ⁊ ibi in apo. ad Bar. ff. de iniur. Alia ⁊ ſcd̓a limitatio eſt qd̓ ſi filius ꝓpter defenſionē patrie vulnerauerit patrē non pōt ꝓpt̃ hoc exheredari eodē mō ſi pater vulnerauerit filiū ꝑ id qd̓ no. abb. in c. peruenit. poſt Hoſ. in prin. colū. de immu. eccl. vbi plus vult qd̓ propter defēſionem patrie excuſatur pater occidēs filium allegat nota. tex. in. l. minim⁹. ff. de reli. ⁊ ſum. fune. vbi in terminis hoc decidit. Adde glo. in capitu. fortitudo. xxiij. q̄. iij. Addit etiam nota. dictum Barto. in. d. l. minime. qui ꝑ illum text.

dicit qꝺ exbãnitꝰ qui pōt impune of- fendi vel occidi ẜm formam ſtatuti po- terit occidi a filio vel a pr̃e. Adde etiã qꝺ habeť l.l.veluti.ff.de iuſti.ꝛ iure ꝛ ꝑ Iaſ.in.l.j.§.huius ſtudꝰ.in vlt.co.co.ti tu. Intellige tamē predicta ſcilicet filiū poſſe exheredari ꝛ denegari dotē ꝛ ali- mēta ex dictis cauſis in.d.§.cauſas.niſi filius vel filia penitētiam egerit. Alex. ꝛ aliȷ̈ l.l.j.ff.ſolu.matri. Adde tamē for- tius quod ex dictis cauſis filiꝰ ꝑdit pri uilegiū filiȷ̈ ꝛ ideo ſi pater occideret fi- lium qui commiſit cauſam ingratitudi nis non teneret.l. pompeia de pari.ſȝ ſoluȝ teneretur pena deportatiōis tex. ꝛ ibi gl.ꝛ bar.quem bene ſigna in.l.di- uus.ff.ad.l.pompe.de paric.ꝛ idē econ tra vt ibi per bar.qꝺ ꝑpetuo no.ſequiť Iaſ.in.l.ius aūt ciuile.in pe.co.ff.de iu ſti.ꝛ iur. Adde vltra oēs qꝺ idem eſſet dicēdū ſi pater haberet filiū ꝛ poneret eū i hoſpitali qꝛ tūc perderet ius ꝛ pri uilegium qꝺ hȝ in ipō filio ꝛ ſi poſtea fi lius occideret patrē nō teneret.l.pom peia de pari.eodeȝ modo dicerē in filio ponēte patrē in hoſpitali itellige qn̄ fi- liꝰ poſſet eū alimētare ꝛ curare ꝛ pater occideret ipm̄ ꝑ tex.ſing.in.l.ȷ̈.C.de in fan.expoſi.ꝑ quē tex.ibi ſin.not.bal.qꝺ ciuis deſerēs ciuitatē periclitātē ꝑdit priuilegiū ciuitatis ꝛ deſinit eſſe ciuis qꝺ bn̄ no. Adde ēt aliū caſuȝ ſin.in quo filiꝰ occidēdo pr̄em nō teneť.d.l.pōpe. de pari.itē ſpurio nato ex tali damnato coitu q̇ poſſet criminalr̄ accuſari puta ex inceſtu.ita ſing.tenet imo in.l.luciꝰ. §.fi.ff.de leg.ȷ̈.ſequiť Iaſ.i. §.penales circa med.xȷ̈.col.inſti.de act.

5 ¶ Uide quod bar.in.l.iȷ̈.§.fi.ff.de adi- mē.leg.quē ſeq̇tur Iaſ.i aut.nō licet in fi.C.de li.p̄te.vult quod ſi pater exhere dauit filium ex iuſta cā ſi poſt recōcilia uit ſe cū eo illa exheredatio vt reuocata quia ꝑ actus ſociales extrinſecos recō ciliať pax vt ꝓbať inſti.ꝺ iniur.§.fi.ꝛ ibi Are. Itē ꝑ ſequētia merita vt.l.i ipſius. C.fami.herci.ꝛ.d.l.iȷ̈.in fi. Sed ego du bito quia ſicut exheredatio exp̄ſſe ꝛ no minatim ꝛ iuſta cā in teſtamēto inſer- ta fieri debet vt no.in.d.auť.nā licet eo dē modo dicēdū eſt de reuocatiōe cum eiuſdē nature debet eſſe diſtractꝰ cuius eſt cōtractꝰ.vt habeť in.l.ab emptione. ff.de pac.niſi dicatur quod ideo in caſu iſto hoc tolleret qꝛ reuocatio eſt fauora bilis ꝛ exheredatio eſt odioſa.ꝛ de diſ- poſitiōe odioſa ꝑ diſpoſitionē fauorabi lē facile recedit ẜm Bald.i.d.l.in ipſiꝰ. qꝛ res de facili reuertiť ad ſuam natu- rā ꝛ ad priſtinū ſtatum.l.qn̄ nō erat ex- heredatꝰ.l.vnus.§.qꝺ ſi in ſpecie.ff.de pac.vel aliter.ꝛ meliꝰ pōt dici quod in terminis noſtris non ꝓcedit illa regu- la eiuſdem debet eſſe nature diſtractus cuiꝰ eſt contractus ꝛc.patet qꝛ legatū ꝛ ſic cōtractus non pōt fieri niſi expreſſe verbis vel nutu:ꝛ iñ adēptio ꝛ ſic diſtra ctus pōt fieri tacite ꝛ ſine ꝟbis vel nu- tu.vt in.d.l.iȷ̈.in fin.niſi diceres quod hoc lex vult in odium ipſius legatarȷ̈ cū de bono reddit malū quod ceſſat qn̄ legat. Sed nihilominus nō videtur qꝺ ſit adempta per tex.in.d.l.iȷ̈.in fi.cum l.ſe.vbi dicitur qꝺ ſi iterū in amicitias redierint ꝛ penituerit teſtatorē prioris offenſe qꝺ reintegrať legatū pōdera qꝺ text.loquitur copulatiue ergo requiriť vtrūqꝫ.l.ſi heredi plures.ff.de cōdi.in ſti. Et ſic non per ſolā amicitiā reinte- gratur ſed requiriť etiā qꝺ teſtator mu tauerit voluntatem ſuā ꝛ aſſignat rōnē qꝛ ambulatoria eſt voluntas teſtatoris vſqꝫ ad mortē:ſȝ mutatio volūtatis nō pōt apparere niſi ꝓbeť cū ſit facti.ꝛ facta nō p̄ſumunť niſi ꝓbenť.l.i libello.§.fa- cte.ff.de cap.ꝛ poſtli.reuer.qꝛ q̇s p̄ſu- mitur perſiſtere in priori volūtate niſi ille qui allegat mutationē voluntatis illā euidenter probet.l.cū hic ſtatꝰ.poſt princip.vbi dum dicit ſi appareat eui- denter teſtatorē mutaſſe volūtatē ꝛc.et ibi no. Bar.ff.de do.inter virum ꝛ vxo. ꝛ.l.cum tacitum.ff.de ꝓba.c.maiores. ad fi.ꝛ ibi no.de baptiſmo.quia poteſt bene ſtare quod redierit in amicitiaȝ ꝛ tamen uon ſit reintegratum legatum vt faciunt boni chriſtiani propter con- feſſionem ꝛ cōmunionē remittunt iniu rias ꝛ rācores:quia vt ait Seneca gra uis et boni viri eſt iniurias deſpicere. pondero etiā aliter illum textum quod loquiť conditionaliter. Sed ego habeo

quod cõditio a lege ꝓbata denotat cau-
ſam finalẽ Bar.in.l.ij.§.fin.ff.de dona.
⁊ eſt de forma ſubſtantiali ſecũdũ Bal.
in aut.matri ⁊ auie.C.quando mulier
tu.offi.fun.⁊ Jaſ.in.l.ij.§.qđ ſi in ꝓſens
in.vj.col.ff.ſo.ma.ſed ad hoc vt illa con
ditio importet cauſam finalẽ de neceſſi
tate opꝫ ꝙ apte appareat đ volũtate te-
ſtatoris volẽtis reitegrare legatũ et hoc
vt dixi non põt apparere ꝑ ſolam amici-
tiã ſꝫ ꝑ teſtes aut ꝑ ſcripturã ⁊ hoc mõ
intelligo illũ text. Et qđ debẽt ita itelli
gi ꝓbo.primo ꝑ tex.optimũ in.l.ij.in ℣.
ſane.C.de libe.⁊ eoꝝ li.dicẽtẽ qđ ꝗuis
ſeruꝰ ꝓpter libertatẽ ademptã ciuis ro
manꝰ effectꝰ ⁊ poſtmodũ ꝑꝑ ſupuenië-
tẽ inimicitiã inter ipꝫ ⁊ dñm in ſeruitu
tẽ reuocatꝰ ⁊ ſic ciuilitatẽ romanam ad
mitẽs ipſius inimicitie penitẽtiã agat
⁊ ſic amicitiam cum domino reintegret
nõ tamẽ ex hac amicitie reintegratiõe
ciuilitatẽ romanã quã ꝑꝑ inimicitiã ꝗ
cauſam dedit reductiõi ſeruitutẽ amiſe
rat recuperat.ſic ergo i caſu ſupuenïẽs
reintegratio amicitie ciuilitatẽ nõ rein
tegrat quã ꝓtendens extinxerat inimi-
citia nec videtur propter reintegratio-
neꝫ amicitie eſſe extincta legati reuoca
tio:qđ probatur ex duobꝰ. Primo ex re-
gula ꝗ habet ſubſequens diſpõ ex itel-
lectu non inducit repetitionẽ eorũ que
in prima diſpoſitione ſunt dicta. C. de
vſur.l.per retentionẽ.ff.de adimen.le-
ga.l.ſi tibi certã.de legat.ij.l.cum pater
§.pater certã. Secũdo qꝛ ſi qualitates
adiecte diſpoſitioni primo durãti non
pñt intelligi repetite in dubio in diſpo
ſitione ſecunda in qua illius primo tũc
durãtis facta eſt trãſlatio.l.nouatione.
ff.de noua.l.labeo.§.fin.ff.de arbi.l.cuꝫ
hermes.C.loca.l.valerianus.ff.de ꝓto.
ſtipu.cum ſi.conſequens eſt vt multo-
minus qualitates huiuſmodi liberali-
tatis adiecte reitegratiõi amicitie priꝰ
quam inimicitia ſuperuẽiens totaliter
extinxit nõ intelliganꝫ repetite in hac
reintegratiõe amicitie ſequẽtis in qua
non põt videri tranſlata liberalitas pri
ma vt dixi per inimicitiam totaliter ex
tinctã. Tertio principaliter hoc proba
quia id renouatum quod de per ſe non
eſt cauſa liberalitatis non poteſt indu-
cere eiuſdẽ liberalitatis iã extincte re-
nouationẽ. ad hoc tex.ad ꝓpoſitũ valde
no.ff.de pac.l.ſi vnus.§.pactꝰ ne pete-
ret.℣.ſed ſi pactũ.dicens iniuriam pa-
cto ſublatã non poſſe pacto ſubſequen-
ti reintegrari ⁊ ſubijcit rõnem formali
ter ſic.nõ eñ ex pacto iniuria naſcitur
ſꝫ ex ꝯtumelia ⁊c. Jta igitur in propoſi-
to noſtro ipſam liberalitatem quã non
inducit reintegratio amicitie ſꝫ volun-
tas exercẽtis talẽ liberalitatẽ nõ debe
mus dicere reintegratã ex ſimplici ſuꝑ
uenïẽtia amicitie ⁊ ſic pacis cũ non ex
ſimplici pace ſꝫ ex ſpeciali cõceſſiõe te
ſtatoris ipi legatario legatũ ſeu libera
litas naſcaꝫ. vnde ille tex.ita inductus
eſt ad propoſitũ noſtrũ. Quarto princi-
paliter patet qđ nec dici poteſt eandem
liberalitatẽ legatario redditã ex hac ſe
quẽti amicitia ⁊ pace ꝑꝑ ꝓſumptã volũ
tatẽ:qm̃ i ea nulla liberalitatis mentio
facta fuerit ꝯñs eſt vt ſuccedat notiſſi-
ma iuris regula volẽs vt cõuẽtio nõ vl
tra res in eadẽ exꝓſſas extẽdaꝫ.l.ſi vnꝰ.
§.añ oia.ff.de pac.l.ſtipulatꝰ eſt opꝰ.ff.
de fide.et.l.fideiuſſores magſatuũ.§.ꝑ
aurelio.eo.tit.cũ ſi. Ultimo ꝓncipalit̃
nec dici põt ipſam liberalitatẽ legata-
rio reitegrata ex ꝯceſſiõe cauſe.i.inimi
citie ꝗ liberalitatẽ ſeu legatũ totaliter
extinxerat qm̃ iuris eſt notiſſima regu-
la qđ ſublatio cauſe ꝓcedẽtis actꝰ ſubla
tiue de ꝑ ſe ſolũ actũ iã ſublatũ nõ rein
tegrat ſꝫ opꝰ eſt nouo ꝯctu qñꝫ volũta
rio quãdoqꝫ coacto ꝓut ſunt caſuum di
uerſitates vt patet.ff.de cõdi.ob cau.l.
ſi ꝗs accepto.ff.qđ metꝰ cã.l.metũ.§.ex
hoc edicto.ff.đ ꝓſcri.℣.l.ob eã ſm̃ vnũ
intellectũ.C.de tranſac.l.cũ mota cũ ſi.
poſſet ẽt ad hãc intelligẽtiã adduci ma
teria.l.ꝗ res.§.areã.ff.đ ſolu.l.inter ſti-
pulãtẽ.§.ſacrã.de ℣.ob.l.deferre.§.fin.
cũ.l.ſe.ff.đ iure fiſc.l.qđ in rerũ.§.ſi.de
leg.j.cũ ſi.ſꝫ ꝓdicta ſatis ſũt. Sꝫ ad oia
iſta vꝫ poſſe reſponderi quia ſi ꝓſuppo
nimꝰ rediſſe in amicitiã de neceſſitate
ſeqꝫ teſtatorẽ penituiſſe prioris offen-
ſe.nõ eñ põt redire in amicitiã niſi te-
ſtatorẽ peniteat cũ redire ſit i priſtinum
ſtatũ ire ſicut reſtitutio đꝛ in ꝓſtinũ ſta

tuz repoſitio.l.qď ſi minoꝛ.§.reſtitutio.
ff.ď mino.ꝛ ſi dicis opꝰ eſt qď appareat
de mēte teſtatoꝛis reintegrātis legatū
dico qď appꝫ tacite ꝛ illud ſufficit vt.d.
l.qď ſi iteꝝ.nec eſt veꝝ qď reqrat decla
ratio volūtatꝫ facta p̱ ſcripturā vł corā
teſtibꝰ qꝛ nullibi hoc ꝓbat.ꝛ qď legatū
reintegret̃ p̱p̱ amicitiā ꝓbat̃ rōne mani
feſta.nā ceſſante cā ceſſat effectꝰ.l.adi-
gere.§.q̃uis.ff.ď iurepatro.c.cū ceſſan
te.de appel.ſꝫ cā adēptiōis fuere inimi
citie q̄ tūc ceſſāt.ergo dꝫ ceſſare effectꝰ
ſ.adēptio ꝛ ſic remanere in priſtinū ſta-
tū cū ꝯrioꝝ eadē dꝫ eē diſciplina cū ſit
eadē rō ꝛ p̱ hoc tollit̃ qď ſupradictū eſt
ꝙ iſta ſtēt ſimł.ſ.reditio ī amicitiā ꝛ adē
ptio qꝛ hoc eſt impoſſibile p̱ dictā regu
lā.Sꝫ dic dictā regulā nō obſtare.nā qñ
actꝰ eſt p̱fectꝰ ꝛ tūc ceſſante cā nō ceſſat
effectus ꝛ Bar.in.l.ij.§.fi.ad fi.ff.de do
na.ꝛ Bart.in.l.ex duobꝰ.in prin.iij.col.
ff.de duo.reis.ſed in caſu nr̄o actꝰ erat
p̱fectꝰ.ſ.reuocatio legati.ꝓpter inimi-
citiā ergo nō ceſſat effectus per reditio
nem in amicitiā.Nō obſtat ſi dicas qď
ſicut quādo ei allegat oportet qď appa-
reat p̱ teſtes aut p̱ ſcripturam ita qñ re
integrat cū de nouo det p̱ ea que notat
Bart.i.l.heredes palā.§.j.ff.de teſta.qꝛ
reſpōdeo negādo qď de nouo det vel vi
deat̃ dare qꝛ tunc quis vr̃ de nouo dare
qñ cōfirmat vel reintegrat actū ipſo iu
re nullū ſꝫ legatū p̱p̱ inimicitias nō an
nullat̃ ipſo iure.ſꝫ tm̄ ope exceptionis
p̱p̱ volūtatē teſtatoꝛis q̄ p̄ſumit̃ abeſ-
ſe.ꝛ hoc dicit tex.in fi.d.l.iij.ergo nō cē
ſet̃ de nouo dare p̱ no.p̱ Barto.ꝛ alios
in.l.moꝛe.j.col.in fi.ff.de iuriſ.om.iu.ꝛ
iſta de legato dixi quo ad itellectū.d.l.
iij.in fi.cū.l.ſe.quē itellectū ꝯ oēs doct.
puto in pūcto iuris eſſe verū qꝛ ſi recte
ꝯſideras.ā.adducta ad itelligētiā illiꝰ
l.tolli nō poſſunt.ſ.ꝙ nō per ſolā reinte
grationē amicitie reitegret̃ legatū.Co
gita tñ qꝛ doc.oēs ſimplr̃ pertrāſeunt ꝛ
aliqď ꝟbū.ā.adductū nō ponūt.De ex
heredatiōe aūt quid ſentiā dicā inferiꝰ
ꝛ qď exheredatio nō itelligat̃ reuocata
ꝓbat̃ qꝛ eſſet facta ſub ꝯditiōe.ſ.exhere
do filium niſi reuertar in amicitiā q̄ nō
pōt fieri ſub ꝯditione.l.ꝛ ſi p̱p̱ceperit.in
prin.ꝛ ibi Ale.ff.de lib.ꝛ poſth.Ad hoc
pōt reſpōderi ꝙ iſta eſt quedā conditio
tacita pendens a volūtate teſtatoꝛis q̄
non vitiat exheredationē.alr̃s omnis ex
heredatio poſſet dici facta ſub condi-
tione.ꝛ per cōſequens nulla exhereda
tio valeret.quod nō eſt dicendū cum in
omni exheredatione inſit tacita condi
tio pēdēs ex voluntate teſtatoꝛis.ſ.ex-
heredo filium niſi reuocē exheredatio-
nem.preterea dicitur in.l.poſthumus.
in pñc.ff.de iniuſ.teſt.qď ſi poſthumus
neſciēs rumpat teſtm̄ et viuo teſtatoꝛe
decedat cōualeſcit teſtm̄ abſq̃ alia de-
claratione voluntatis teſtatoꝛis.ꝛ text.
in.l.q̄ liberis.§.teſtamēto.ff.de bo.poſ.
ſm̄ tabu.dicit ꝙ ſi quis poſt factum te-
ſtamētū dederit ſe ī arrogationē teſtm̄
rūpitur.ꝛ ſic efficiat̃ ſui iuris teſtm̄ re-
cōualeſcit niſi expreſſe in codicillis vł
corā teſtibꝰ declaret voluntatē ſuā.Iaſ.
in.l.ſi arrogatoꝛ.in.xvj.col.ff.de adop.
cōcoꝛdat iſta iura ſic qñ teſtm̄ rumpitur
ex facto alteriꝰ loquitur.l.poſthumus
qñ vero rūpitur ex facto voluntario te-
ſtatoꝛis loquitur.§.teſt.ꝛ iſtam doctri-
nā ſentit Bar.in.l.ſi quis filio exhere-
dato.§.quatenus.in fi.ff.de iniuſt.teſt.
modo in propoſito exheredatio ē facta
voluntate teſtatoꝛis ꝛ eius facto:vñ at
tēta predicta doctrina non dꝫ poſſe re-
uocari niſi exp̄ſſe appareat de volunta-
te.Ad hoc pōt rñderi ꝙ immo in caſu
iſto exheredatio fuit facta facto filij et
ſic alteriꝰ cū cōmiſerit aliquā cām igra
titudinis ꝛ ſic eiꝰ facto ꝛ cā prout eſt in
adēptione legati qꝛ cēſet̃ adēptū tacite
per ſolas inimicitias abſq̃ reuocatiōe
exp̄ſſa facta a teſtatoꝛe cū culpa:ꝛ facto
legatarij hoc p̄ceſſerit.ꝛ tꝫ Bar.in.l.cū
tabulis.§.j.ff.de his quib.vt indig.vel
aliter pōt rñderi qď ſumꝰ ī diuerſis ter
minis ꝛ aliud eſt q̄rere:vtrum actus ſe
mel reuocatꝰ ex facto volūtario teſtato
ris poſſit reuocari tacite ꝛ dicendū ē ꝙ
nō.d.§.teſta.ꝛ ita p̄cedant ſupradicta:
ꝛ aliud eſt querere vtrū actus factꝰ a te
ſtatoꝛe qui nunq̄ fuit reuocatus poſſit
tacite reuocari.ꝛ ita eſt in caſu noſtro ꝛ
dicēdum eſt quod ſic patet in.d.l.iij.in
fi.declarando vt ſupra.Sed pro opinio

ne Bart. videtur tex.in.l.in ipſius.C.fa-
mi.herc.vbi dr ꝙ ſi dñs cauerat qd vn9
ex ſeruis ſuis moraretur in vinculis ⁊
alter venderet exportãdus dr ibi qd ꝑ
clemẽtiã tollit illa offenſa lz ſcripturis
nõ probetur dũmodo aliquomodo hoc
cõſtet preſertim cum talia eorum meri-
ta pretendant et ira dñi poterit mitiga-
ri.⁊ ſm Bald.ibi de diſpoſitione odioſa
facile receditur per diſpoſitionẽ fauora
bilẽ.põdera ergo qd ſi iſtud procedit in
ſeruo ⁊ ſic in extraneo:multoforti9 pro-
cedet in filio.quid tenẽdũ in iſto dubio
paſſu videt ꝙ opinio Bar.ſit verior per
d.l. in ipſi9.⁊ alia predicta ⁊ obiectioni-
bus.ſ.factis eſt bñ rñſum iudicio meo.
dico in primis ꝙ illi qui dicunt Bar.in
d.l.iij.in fi.decidere exhereditatẽ eẽ re
uocatam propter reconciliationem nõ
bene dicũt qꝛ Bar.hoc nõ dicit ibi nec
vnꝙ dicet.Sed querit de illa.q.⁊ arguit
de illo tex.ꝑ pte affirmatiue ⁊ relinquit
indeciſuz:⁊ ita vr intelligere Bar.Are.
in.l.filio quem pater.in.j.co.ff.de lib.⁊
poſth.vñ dico idubitãter talẽ exhereda
tionẽ ꝑpter recõciliationẽ nõ eẽ reuoca
tam hoc ꝓbabo lege ⁊ autoritate.probo
lege qꝛ text.eſt in terminis in.d.l.filio
quẽ pater.vbi dr ꝙ ſi pater exheredauit
filiũ emancipatũ ⁊ poſtea arroget eũ.et
ꝑ cõſequens reuertatur in amicitiã pa
tris ⁊ reconcilietur ꝙ per hoc nõ cenſe
tur exheredatio reuocata.Et eſt rõ ſm
doc.ibi qꝛ ſi per iſtã recõciliationẽ eſſet
reuocata exheredatio fili9 inueniret ſe
preteritum:⁊ ꝑ cõſequens rumperet te
ſtamentum qd nõ videtur eſſe de mente
teſtatoris cũ nemo preſumatur elegiſſe
viam per quaz ſua diſpoſitio infringat
l.iij.ff.de teſta.mili.autoritate probo qꝛ
hoc ſentit expꝛ̃ſſe Are.ibi i.d.l.filio.quẽ
pater dum allegat Barto.in.d.l.iij.⁊ ita
ſentit etiã Alex.⁊ Pau.de caſt.ibi.⁊ per
predicta hanc partẽ tenerẽ in iudicãdo
⁊ ꝯſulẽdo quicquid dicat Iaſ.in.d.aut.
nõ licet.Nõ ob.l.in ipſius.C.fami.her
ciſ.qꝛ ibi nõ ſequeret irritatio teſtamen
ti ſicut in caſu noſtro.Sz quero nũquid
vba generalia ſufficiũt ad remiſſionez
iniurie ⁊ ſic exheredatiõis verbi grã dt
pater cuiuſlibet filio meo dono decem:
vtruz per hoc videatur filio exheredato
offendẽti iniuriam remittere ⁊ ſic exhe
redationẽ dic ꝙ nõ qꝛ verba generalia
debẽt referre ad merẽtes nõ autẽ ad in
dignos vel odioſos etiaz in materia fa
uorabili.vt eſt in vltimis voluntatibus
tex.eſt no.in.l.lucius titius.§.lucius ti
tius dãnas.ff.de leg.ij.qd verum eſt ſz
Bal.in.d.l.i ipſi9.fami.herciſ.in fi.niſi
oẽs offenderint.qꝛ tũc de neceſſitate re
fertur ad offendẽtes ⁊ odioſos vt diſpo
tio aliqd operet arg.l.fundus q locat9.
ff.de fundo inſtruc.⁊.l.q cõcubinã.§.q
ortos.ff.d leg.j.cũ ſi.qd nota oia ꝑdicta
qꝛ alibi hoc modo declarata nõ reperi
qꝛ doctores ſimpliciter tranſeunt.

4 ¶Notãt doc.i.l.edicta.C.d edẽ.qd lz li
bellus obſcurus generalis ⁊ icert9 par
te opponẽte nõ ꝓcedat:tñ ſecus eſt par
te nõ opponẽte.ꝑ tex.in.l.fi.i fi.C.de an
na.excep.vbi Bar.⁊ alij doc.⁊ eſt tex.in
c.ſignificãtibus.de libel.obla.vbi ſuffi-
cit petere in genere licet poſtea reuoce
tur in irritũ vt ibi.Sz hoc vr falſum ꝑ
tex.in.l.ſi in rẽ.in.fi.in vbo debebit.ff.
de rei.vẽ.dr ibi ꝙ in libello qs dz expri
mere cauſam ⁊ rẽ ⁊ circũſtantias rei põ
dera verbũ dz qd importat neceſſitatem
c.j.de dolo ⁊ cõtu.⁊ ibi ab.l.paulus.la.j.
ff.de re iudi.⁊ ibi doct.ergo neceſſario
requirit ꝙ libell9 ſit cert9 alẽs eſt ipſo iu
re null9 niſi dicerees qd loquit qñ pars
opponeret ⁊ ſic vt libell9 ꝓcedat parte
opponẽte neceſſitat facere illa de qb9
ibi ⁊ hoc vt iura iurib9 concordẽt.l.j.C.
de inoffi.doc.ſed hoc eſt diuinare:ſz põ
dera ꝙ ille tex.ꝓcedit dãdo formã vt ẽt
pz in prin.illi9.l.dũ loquitur ꝯditiona
liter ꝑ id qd no.Bar.in.l.ij.§.fi.ff.de do
na.⁊ Bald.in aut.matri ⁊ auie.j.col.C.
qñ mul.tu.offi.fun.⁊ iaſ.in.l.ij.§.qd ſi ꝑ-
ſens.in.vj.col.ff.ſo.ma.tunc ſi non ſer-
uata forma actus eſt ipſo iure nullus.l.
inter cetera.ff.de lib.⁊ poſth.l.cũ hi.§.ſi
pretor.ff.de trãſac.ſed in caſu nr̃o nõ eſt
ſeruata forma qꝛ libell9 nõ eſt cert9 ꝓut
requirit in.d.l.in rẽ.ergo eſt null9.Nec
põt dici ꝙ hoc ſolũ ſit inductũ in fauo-
rem rei.vt poſſit meli9 deliberare an ve
lit cedere vel cõtẽdere.l.j.⁊ ibi no.C.de
eden.⁊ non fauore petẽtis.qꝛ reſpectu

ei⁹ libell⁹ incert⁹ hꝫ ſua ſubſtãtialis ni
mirũ ſi reo tacente ꝛ non opponẽte ꝑce
dit libell⁹:qꝛ tacite vr̃ renũtiare.d.l.ſi.
de anna.excep.ꝛ quilibet põt renũtiare
fauori ſuo.l.pe.C.ð pac.qꝛ cũ ſit omiſſ⁹
oꝛdo iuris.ſ.ꝙ libell⁹ ſit cert⁹ qð eſt de
oꝛdine iuris.vt.d.l.ſi in reꝫ.ꝛ ſit omiſſa
foꝛma legis ꝯſenſus partis nihil opa-
tur cũ foꝛme legis ꝛ oꝛdini iuris nõ poſ
ſit renũtiari gl.i.c.diſpẽdia.ꝛ in.c.ſtatu-
tũ.de reſcr.l.vj.ꝛ qð no.bal.in autẽ.ſi q̇s
in aliquo documẽto.in.ſ.col.C.de eden.
vbi dixit no.qð ſi q̇s ꝯſentiat publica-
tioni teſtiũ ab aduerſa parte ꝑductoꝝ.
ſi tñ tales teſtes nõ fuiſſẽt recte ꝛ rite re
cepti talis cõſenſus nihil operaẽ facit
qð ſi talis libellus incert⁹ ꝑcederet iu
dex poſtea teneretẽ ferre ſentẽtiã icertã
cum ſententia debeat eſſe confoꝛmis li
bello:vt.l.fund⁹.ff.cõi diui.qð nõ eſt di
cẽdũ.ſ.curare.inſti.de actio.Nec obſtat
d.l.ſi.i ſi.de anna.exce.vbi eſt fundamẽ
tum doc.qꝛ loquiẽ de interrũpẽda p̃ſcri
ptiõe ꝛ ſic i libello citatoꝛio.vt ibi ptꝫ.ꝛ
ideo nõ refert an ſit gñalis ꝛpars nõ op
ponat qꝛ etiã ſi opponeret ſufficeret ad
interrũpẽdã preſcriptionẽ.ꝛ hoc voluit
Jo.but.vt refert Ang.in.d.l.ſi in rẽ.i ſi.
qꝛ quelibet citatio gñalis ꝛ idiſcreta in
terrũpit p̃ſcriptio.vel oblatio.inepti li
belli.ad hoc vide Bar.ꝛ ibi i appo.in.l.
accuſatur⁹.ff.ad.l.iul.de adul.et Jaſ.in
ſ.curare.in.iiij.co.i ver.vj.p̃dicta reg.
iſti.de actio.ad.c.ſignificãtib⁹.reſpõde
qð ꝑcedit de facto vt de facto in irrituꝫ
reuocetur:ita reſpõdit Barba.in appo.
ad Ab.i.d.c.ſignific.qð tene mẽti qꝛ ſꝫm
ipm hoc deſtruit multas doctrinas do.
Sꝫ iſta reſpõſio nõ vr̃ aliquo modo tol-
lere ꝯriũ.nã dicitur ibi in ſi.qð ſi ita eſt
pꝛout narrabat ꝑceſſus reuocaẽ in irri
tũ.ſ.quaten⁹ de facto ꝑceſſit cũ ſit nul-
lus ex eo quod pars oppoſuerat.ergo a
cõtrario ſenſu ſi nõ eſt ita vt narrabaẽ ꝛ
ſic ſi ps nõ oppoſuit non dꝫ reuocari in
irritũ ſꝫ debet valere.Sed ad hoc realr̃
reſpõdeo ꝛ dico ꝙ ibi relatio nõ dꝫ fieri
ad oĩa ſupꝛadicta ne reſultet exoꝛbitãs
coꝛrectio.l.ſi in rem.ff.de rei ven.ꝑ gl.ꝛ
ibi bar.ꝛ are.in.l.talis ſcriptura.de le.
j.ꝛ ꝑ tex.in.l.vxoꝛẽ.ſ.j.de leg.iij.ꝓñ illa

clauſula ſi eſt ita ꝛc.non referẽ ad id qð
ſ.dixerat de oppoſitiõe facta ꝯtra libel
lum generalẽ ꝛ obſcurũ ꝑ predicta ꝛ per
cõſequens argumẽtum a cõtrario ſenſu
ſumi nõ poteſt cũ reſultaret coꝛrectio le
gis.vt no.doc.i.l.j.ff.de offi.ei⁹ cui mã.
eſt iuriſdi.Sed videẽ qð ad oĩa p̃dicta
reſpõderi poſſit pꝛimo ꝙ foꝛma legis q̃
eſt inducta ob certã cauſaꝫ q̃ nũc ceſſat
poteſt renũtiari.l.cũ hi.ſ.eam aũt trãſ-
acti.ff.de trãſac.ſed ita eſt i caſu noſtro
ergo poteſt renũtiari:iſta eñ foꝛma eſt
inducta ob hanc cauſam.ſ.vt re⁹ poſſit
deliberare an credat vel ꝯtẽdat.q̃ cauſa
ceſſat ſi nõ opponit cũ deliberauerit cõ
tẽdere niſi diceres ꝙ ibi minoꝛ alimẽta
rius qñ tranſegit ſuꝑ alimentis ſine de
creto pꝛetoꝛis facit cõditionẽ ſuam me-
lioꝛẽ quod ſecus eſt in caſu noſtro qꝛ fa
tigatur litibus ꝛ ſumptib⁹ qñ libell⁹ eſt
incertus quod nõ fatigaretur ſi libell⁹
eſſet certus qꝛ foꝛte cederet ꝛ nõ cõtẽde
ret:ꝛ ſic in caſu noſtro nõ ceſſat cã pꝛout
in.d.ſ.cuꝫ aũt trãſact.vel ibi ideo eſt qꝛ
lex vltra pꝛocedit.Scðo aliter reſpõdeẽ
qð cum ſit inducta iſta foꝛma in fauoꝛẽ
partis tñ poterit renũtiare.l.j.ff.de ſe-
rũs gl.i.c.ð cauſis.ð offi.dele.nõ obſtãt
glo.ſ.allegate qꝛ loquũtur qñ foꝛma eſt
introducta nõ ſolũ in fauoꝛẽ partis ſed
etiã publice vtilitatis ad id qð diciẽ eſt
omiſſus oꝛdo iuris ꝛc.negaẽ qꝛ nõ con-
numeraẽ inter ea q̃ ſunt de oꝛdine iuris
que ponũtur ꝑ glo.ꝛ doc.in.l.pꝛolatam.
C.de ſentẽ.ꝛ.d.l.ſi in rem.nõ pꝛobat qð
ſit de oꝛdine iuris.Nõ obſtat qð ſeque-
retur qð iudex cogeretur ferre ſentẽtiã
incertam ꝛc.quia dico ꝙ in pꝛoceſſu dũ
actoꝛ pꝛobat intẽtionẽ ſuaꝫ certificabiẽ
libellus ꝛ declarabiẽ ꝛ ſufficit ꝙ ſentẽ-
tia certificetur ex actis.l.iij.C.de ſentẽ.
q̃ ſine certa quãti.Nec obſtat reſponſio
data ad.l.ſi.in ſi.qꝛ ſi recte inſpiciaẽ ille
tex.nõ ſolũ loquitur in libello citatoꝛio
ad interrumpẽdam preſcripti.ſed etiaꝫ
in libello petitoꝛio ꝛ conuentionali:nã
dicitur ibi quod ſi q̇s fecerit libellũ:ge
neralem ꝑpter hoc multe altercatiões
oꝛte fuerãt inter antiquos iuriſperitos
maxime ꝑꝑ iterruptionẽ p̃ſcrip.põde
rs qð ſi loqueretẽ tñ de libello citatoꝛio

ad interrūpendam preſcrip. vna tantū eſſet dubitatio ⁊ non plures cuius ꝯtrarium dicitur ibi. pōdera etiā dictis maxime q̄ implicat idē in aliꝭ libellis petitorijs ⁊ cōuentionalibus: tn̄ poſſes ꝓ alia opi. dicere ꝙ imo ille tex. nō negat quin libellus generalis dicat̄ nullꝰ ſi pars nō apponat bene dicit quod ſi aliquis generalr̄ dixerat obnoxiū ſibi aliquem conſtitutum ⁊ omnes actiōes puta perſonales ⁊ hypotecarie ⁊ ſimiles ⁊ competētes ex incerta libelli ꝯfectione preſcriberētur ꝙ nihilominus reiectis dubitationibus que emergebāt vult ꝙ ad illas actiones i narratiōe libelli nō cōtētas interrūpatur preſcriptio quia videtur omne ius ſuū in iudiciū deduxiſſe qꝛ vt. ſ. dixi etiā per oblationem libelli inepti qui eſt nullus interrumpit preſcriptio ⁊ ſic fundat ſe in preſcrip. ⁊ alit̄ dicere eſſet corrigere. d. l. ſi in rē. qđ nō eſt dicendū niſi aperte conſtet. l. precipimus. in fi. C. de appel. quid tenēdū in iſto paſſu dubio videtur mihi qđ iſta pars in pūcto iuris ſit verior ⁊ diſputatiue teneri poſſit. ¶ Cogita tamen retēta tn̄ opinione cōmuni limita not. reg. d. l. fi. i fi. C. de anna. exce. qđ iudex ex mero officio etiā parte nō opponēte pōt cogere actorē vt libellum ſuū obſcurū declaret: ita dicūt Bal. Sali. ⁊ Iaſ. in. l. iij. C. de trāſactio. Limita etiā ꝓcedere i cauſis ciuilibꝰ ſecus in cauſis criminalibꝰ vbi libellꝰ generalis ⁊ obſcurꝰ etiā parte nō opponēte eſt ip̄o iure nullꝰ vt per papiēſes in. l. j. in. j. colū. vbi iſtud limitāt. ff. de eden. qđ valde nota predicta quia non inuenies alibi ita declarata.

3 ¶ Regula eſt quod legatū reuocatur ꝓpter inimicitas capitales vel grauiſſimas ſuperueniētes int̄ teſtatorē ⁊ legatariū. l. iij. §. fi. ff. đ adimē. le. qđ āplia ꝓcedere ēt ſi teſtator poſt tale legatū reuocatū fecerit codicillos in q̇bꝰ nō reuocauit legatū factū illi ꝓut poterat ſi volebat: ⁊ ꝑ hāc preſumptionē nō deſinit eſſe reuocatū legatū cū videretur dicēdum ꝙ ſic per reg. l. diuꝰ. ff. de in integ. reſti. qꝛ vna p̄ſūptio tollit aliā ſicut qn̄ ꝑ recōciliationē reītegrat̄ legatū eodē modo eſſet dicēdū i caſu nr̄o tn̄ vt dicit in ꝯtriū no. Bar. in. l. filia. §. ſcio. ꝑ text. ſolēnē. ff. de adi. leg. qđ bn̄ no. qꝛ multi dicerent ꝯtriū iſtā amplia. ego limitarē qn̄ in codicillis teſtator reuocaret exp̄ſſe ex aliquo ex legatis iam tacite reuocatis propter inimicitias ⁊ aliqua non qꝛ tunc illa que expreſſe non reuocauit dicerem quod deberētur ex quo enim vocauit quedam ⁊ quedam nō videtur expreſſe apparere de mente ſua qđ nō vult reuocare illa que expreſſe nō reuocauit arg. l. cū pretor. ff. de iudi. ⁊. c. nōne. de p̄ſum. facit text. in. l. cū hoc ſtatꝰ. §. qui quaſdā. ff. de don. inter vi. Intelligerē tamē dictam limita. nō ꝓcedere qn̄ tale legatū ſemel reuocatū fuiſſet factū ex pluribus corporibus exiſtētibꝰ: qꝛ tūc ſi ibi reuocaret qđ eſſet p̄ncipale extingueretur in totū legatū. alr̄s ſecꝰ ꝑ tex. i. l. peculiū. §. q̄drige. ⁊ ibi not. Bar. ff. de leg. ij. Predictā tn̄ rl̄am nouiter limitarē nō ꝓcedere qn̄ legatariꝰ ignorāter icidiſſet in inimicitiā cū teſtatore: qꝛ tūc nō p̄uaret̄ legato. arg. eoꝝ q̄ no. gl. ⁊ Bal. in ſimili. i. c. j. q̇. mo. feu. amit. vbi habet̄ ꝙ ſi q̇s inſultat dn̄ȝ quē neſcit eē dn̄m ſuū nō ꝑdit feudū niſi eſſet ignorātia craſſa ⁊ ſupina qꝛ paria ſunt ſcire vl̄ ſcire đbere. l. qđ te. ff. ſi cer. pe. ⁊ idē đt ibi glo. ſi cōcubuit cū vxore dn̄i ſui neſciēs eā vxorē. ſeq̇tur Alex. in appo. ad Bart. in. l. itē apud. §. ſi q̇s virgines. ff. de iniur. cogita tn̄ adde ꝙ Bar. l. cū tabulis. §. j. ff. de his q̇. vt indig. ſinglr̄ limitat dictā reg. nō ꝓcedere qn̄ inimicitie ꝓceſſiſſent culpa teſtatoris ꝑ illū. §. j. quē bar. ibi reputat mēti tenēdum. Iaſ. ꝟo. i. l. ſi filiā tuā. i prin. C. de inoffi. te. reprobat illā limitationē ⁊ bn̄ iudicio meo. ꝓ quo facit vltra ip̄ȝ. l. ſi inimicitie. ff. de his q̇. vt idig. vbi đꝛ ꝙ legatū reuocat̄ ſi legatariꝰ palaȝ ⁊ apte maledixerit teſtatori ergo a ꝯtrio ſenſu ſi bene dixerit nō reuocat̄ tunc ſic in. d. l. cū tabulis. §. j. bn̄ dixit nō patiēdo ſe eſſe cōcubinā patrōi nimirū ſi nō reuocat̄ ⁊ ſic illa lex ſuꝑ qua ſe fundat bar. nihil facit qꝛ nō eſt diſtinguendū ex q̄ ꝑte inimicitia ſit cauſata ita in ſīli dicit gl. no. in. l. athlete. §. dat remiſſionē i ꝟ. inimicitia. ⁊ ibi no. Bal. quā dicit nō eē alibi.

ff.de excu.tut.Tamē ſi vellem⁹ tenere opi.Bar.ex ſuis dictis poſſet īferri ꝙ ſi poſt teſtamētū teſtator feciſſet īſultū legatario ſine illius culpa forte qꝛ habebat rē cū vxore ipſi⁹ legatarij ꝓpē hoc nō cenſeret̄ reuocatū legatū qꝺ forte ꝓcederet etiā ſi legatari⁹ ipſum teſtatorē inſultātē pro neceſſaria ſui defenſione interfeciſſet.vel ſi ipſum teſtatorez vılē perſonā cuz vxore repertū interficiat ꝑ tex.no.ꝺ.§.j.l.cū tabulis.Sed q̄ro nūquid donatio cauſa mortis cēſeatur tacite reuocata ꝓpter ſuꝑueniētē inimicitiā ſicut legatū videt̄ ꝙ nō per glo.in l.cum marit⁹.§.fi.ff.de pac.dota.ꝛ in.l.ij.C.de iur.do.vbi glo.ſoluēdo quoddā cōtrariū dixit qꝺ lꝫ ibi ſit donatio cauſa mortis ꝛ poſſit reuocari ad libitū donātis ꝛ in eius abſentiaꝫ:tn̄ requiritur ꝙ fiat per modū expreſſuꝫ ꝛ nō tacitū.puta ſi alteri donet vel legat quis rē mihi prius donatā cauſa mortis q̄ opinio eſt multū no.ꝛ vtilis in practica.ꝛ ꝓ ea vr̄ tex.in terminis nō violando literā in.l. vxori ſue.ff.de do.inter vi.ꝛ vxo.ꝛ ſic patet ꝙ nō cēſeat̄ reuocata ꝓpē ſuꝑueniētem inimicitiaꝫ ſicut legatū:vt ſupra dictum eſt qꝺ intelligerē niſi ſequat̄ indignitas q̄ habet̄ in.l.ſi ab hoſtib⁹.§.fi.ff.ſo.ma.Nec obſtat ſi diceres donatio inter virum ꝛ vxorem que morte cōfirmat̄ reuocatur per tacitā penitētiā alteri legando vel donādo.l.cū hic ſtat⁹.§.ſi marit⁹.ꝛ.§.q̄ quaſdā.ff.de do.inter virū et vxo.nā ad hoc reſpondeo qꝛ illa eſt magis debilis a ſui initio nimirū.ſi ꝑ tacitā penitentiam reuocatur:qꝺ ſecus eſt in caſu nr̄o:qꝺ nota valde predicta qꝛ ſi vera eſſent limitarent totū titulū de do.cā mortis ꝛ reſultaret ſi differētia vltra alias ꝑ doc.traditas in.l.ū.ff.de le.j.ꝛ ꝑ papiēſes i.l.nō ols ꝑ totū.ff.ſi cer.pe. al's.ſi tibi diſpliceret iſta opi.oporteret dicere ꝙ non eſſet vera opi.in.l.qui dotis.ff.ſolu.mat.quā cōmuniter tenēt docto.vt non ſufficiat habitam eſſe mētionem mortis exp̄ſſe vel tacite:niſi exp̄ſſe hoc dicat̄ qꝺ donet cā mortis ad hoc vt talis donatio reuocari poſſit per tex.l.ſeia.§.fi.ff.de dona.cā mortis.cū cōtrarioruꝫ eadē debet eſſe diſciplina quādo eſt eadem ratio.Sed tamē nō videt̄ qꝺ ſit vera iſta opinio quia ꝑterq̄ quo ad ordinationē donatio cauſa mor.equipararetur legato.vt no.doc.in.ꝺ.l.ij.de le.j. ſed legatū reuocat̄ ergo donatio cauſa mor.nec valet reſpōſio qꝺ donatio īter vir.ꝛ vx.debilior ſit in ſui initio qꝛ nos non tractamus de initio donatiōis ſed tm̄ de reuocatione ꝛ q̄tū ad hoc eiuſdē ſunt potētie quia ſicut vna reuocat̄ nuda ꝛ ſimplici volūtate ita ꝛ alia ꝛ ſic p̄dicta opinio redditur dubia q̄uis ad.ꝺ.l. vxori ſue nō poſſet cōmode reſponderi. Diſtinguerē tn̄ ſic aut donatio cā mor. incepit a traditiōe et tūc nūc intelligat̄ reuocata:niſi reuocet̄ exp̄ſſe qꝛ patiēdo rē eſſe apꝺ donatariū nō vr̄ habere aīm reuocādi aut incepit a ꝓmiſſione ꝛ tūc cēſeant̄ reuocata.Sꝫ nūquid erit adhibēda diſtinctio de qua.ſ.an inimicitie ſuꝑuenerint ex culpa donatarij vel donātis ſicut i legato.Cogita ꝛ tene mēti omnia p̄dicta quia alibi non inuenies.

6 ¶ Notant docto.in.l.ſi cōuenerit.ff.de iuri.om.iu.qꝺ ſi debitor ꝓmittat ſoluere in q̄cūq̄ loco placuerit creditori qꝺ iſtud pactū nihil releuat:qꝛ v̄bū placuerit nō eſt abſolute volūtatis ſꝫ intelligitur arbitrio boni viri.l.in his.§.ſororē. ff.de fideicō.li.doct.i.l.ſi ſic.ff.de le.j.lꝫ contrariū teneāt ibi nōnulli doc.Tādē moder.ibi diſtinguūt aut i pacto eſt appoſitū verbū īportās arbitriū boni viri vt eſt verbū placuit ꝛ tunc ꝓcedit quod dictū eſt.aut eſt appoſitū verbū īportās liberā ꝛ abſolutā volūtatē vt eſt verbū voluerit ꝛ tūc ꝓcedit ꝯtraria opi. quod immo creditor poterit ꝯuenire ꝺbitorē vbicūq̄ voluerit.qꝺ v̄bū voluerit ſit abſolute voluntariū ꝓbat̄ in.l.cū q̄dā.ff. de leg.ij.Bar.ꝛ alij i.l.ſi ſic.ff.ꝺ lege.j.ꝛ iſtā diſt.approbāt oēs.Sed recolo quod al's reprobaui hāc diſtinc.i.ū.mēbro et multū placuit p̄ceptori meo ꝑ doctrinā no.ꝛ mēti ꝛ tenēdā Alex.i.l.j.in viij.col. ff.ſol.ma.ꝛ i.l.ij.§.fin.i.ij.co.e.ti.ꝛ in.l. poſtulante.in.iiij.col.ff.ad treb.ſequit̄ Soci.i.l.ſi q̄s arbitratu.l.j.co.ff.de v̄b. obli.Are.ꝯſi.xiiij.in.viij.co.in fi.in q̄b⁹ locis dicunt ꝙ vbi q̄s ꝓmittit qꝺ cōfert in voluntatē alteri⁹ ad quē pertinet.in

tereſſe lʒ ꝑ ꝟbū volo tñ ſemp intelligiẗ
de arbitrio boni viri ſi ꝓmittēs tractat
de dāno vitādo allegāt gl.no.l.i.pe.ff.ꝺ
arbi.ꝛ idē dicūt eſſe de mēte Bar.i.l.ſi.
ad ſi.ff.de ꝓto.ſtip.dū allegat.l.creditoꝛ
§.luci⁹.ff.man.ꝛ ad.l.cū quidā.de le.ij.
rñdēt quod ibi nō tractatur de dāno vi
tādo ſed de lucro captādo ꝓut ibi ꝑpte
patet qꝺ alex.dicit eſſe mēti tenēdū qꝛ
quātū ad hūc paſſum hoc declaratū nō
reperit.ita dicebam i caſu noſtro qꝺ lʒ
ꝓmiſſio fiat ꝑ verbū voluerit impoꝛtās
liberam volūtatē:tñ quia tractatur de
intereſſe ꝛ de dāno vitādo ipſi⁹ debito-
ris ꝓmitētis qꝛ magis ibi expedit ſol-
uere ꝛ ꝯueniri i vno loco ꝙ in alio itel
ligiẗ facta pꝛomiſſio arbitrio boni viri.
Et ideo nouiter etiā inferebā ex ꝑdicta
doctrina ꝙ licet ꝟbum placuerit impoꝛ
tet arbitriū boni viri hoc ideo eſt qꝛ tra
ctatur de itereſſe.vt pʒ in.d.§.ſoꝛoꝛe.qꝛ
pꝛius ſeru⁹ anteꝙ̄ conſequaẗ libertatē
debebat reddere rōnē ſed qñ nō tracta
retur de intereſſe nec de damno vitādo
tūc dico quod impoꝛtat liberā ꝛ abſolu
tam voluntatē.l.fideicōmiſſa.libertas
la.ij.in ꝟ.quod ſi ita.ff.de fideicō.li.vbi
loquitur de ꝟbo libuerit quod idē im-
poꝛtat qꝺ verbum placuerit ſm grāma
ticos.ꝛ hoc vt iura iurib⁹ cōcoꝛdētur.l.
j.C.de inof.dot.c.cū expediat.de ele.li.
vj.ſʒ iſta vltima declaratio ad verbum
placuerit nō videtur vera qꝛ non eſt ve
rum quod ibi tractatur de damno vitā-
do.imo tractetur de lucro.legatum em̄
libertatis continet lucrū ꝛ nō damnū.
l.ſi hereditatē.ff.man.ꝛ ſicut in.d.l.cuʒ
quidam.dicebam quod tractatur de lu-
cro.ꝛ ita pꝛopꝛie eſt.l.d.§.ſoꝛoꝛe.niſi di
ceres quod ibi ſatis tractaẗ de itereſſe
ꝛ hoc ſufficiat.tamē dicas ꝙ ibi verum
placuerit non fuit collatum in volunta
tem alterius ad quem ꝑtinet intereſ-
ſe ꝓut dixi.ſ.de verbo voluerit ꝛ hec vi
deẗ bona reſpōſio. Nec obſtat.d.l.fidei
commiſſa libertas qꝛ loquiẗ de ꝟbo li-
buerit qꝺ bñ impoꝛtat liberā volunta-
tē ſecus eſt de ꝟbo placuerit:ꝛ hanc dif
ferētiam inter iſta verba ponit Bar.in
l.alio in.iij.co.ad ſi.ff.ꝺ adi.leg.ꝛ in ex-
trauagāti ad repꝛimēdā in verbo videẗ

expedire ꝛ Mattheſillanus in no.xv.qꝺ
tene mēti qꝛ alibi nō iuenies:ꝛ faciet ti
bi honoꝛē ſicut mihi fecit.

7 ¶ Qñ rubꝛica eſt generalioꝛ nigro non
dʒ reſtringi ꝑ nigrum ſpeciali⁹ loquēs
immo ſufficit ad deciſionē cauſe ſi hʒ ꝟ
ba ꝑfecta ita no.doc.i.l.j.ff.ſi cer.pe.ꝛ idē
Pau.de caſt.conſi.cccxxxiiij.inci.ꝑſens
caſus modicā dubitationē hr̄e vr̄ cōſu
luit ꝙ ſi Ru.ſtatuti dicat ꝙ filia dotata
nō ſuccedat.poſtea in nigro dicaẗ filia
dotata non ſuccedat matri nec auie ma
terne.de pr̄e aūt nihil dicaẗ ꝙ dictū ſta
tutum habebit locū etiā in pr̄e cū rubꝛi
ca ſit gñalis.ſequiẗ ibi Alex.i.d.l.j.ꝛ in
ꝯſi.j.in.iiij.vol.Iaſ.tñ i.d.l.j.tʒ ꝯtrariū ſex
fundamētis.ſʒ pꝛiuſꝙ̄ eis in foꝛma re-
ſpondeam qꝛ intēdo cōtra ipſum tene-
re adduco i pꝛimis pꝛo opi.Paul.quod
egregie conſuluit Rap ha.cuma.ꝛ plu-
res alij cōſi.ccvij.inci.qꝺ ꝗlibet heredi
tas ꝛc.quod ſtāte ſtatuto.qꝺ ꝗlibet he-
reditas aſcēdētiū deferaẗ maſculis legi
time deſcēdētib⁹ excluſis feminis cum
dotate fuerint.qꝺ lʒ tale ſtatutū gñalr̄
loquatur nō hʒ locū i ſucceſſiōe matris
vl̄ auie materne ſʒ ſolū in aſcēdētib⁹ ꝑ
lineā maſculinā ſequiẗ Iaſ.i.l.iiij.§.pꝛe
toꝛ ait.in pꝛinc.iij.col.ff.de i ius.vo.vbi
dicit ꝙ eſt noua deciſio ꝛ magna ad in-
tellectū illi⁹ ſtatuti moueẗ Raph.qꝛ ſta-
tutū excludit feminas qꝛ ſunt dotate ſʒ
iſta ratio dotādi ceſſat in matre ꝛ auia
qꝛ ad eas non ꝑtinet officium dotādi.l.
mater.C.de iure do.ergo non cōꝑhendit
matrē qꝛ dʒ itelligi de hereditatib⁹ eoꝝ
q̇ tenētur dotare:ꝛ ſic de hereditate pa-
tris vl̄ linee paterne cū ergo ꝟba non con
ueniāt matri nec ei⁹ diſpoſitio.l.iiij.§.
toties.ff.de dam.infec.l.qꝺ cōſtitutum.
ff.de mili.teſta.cū ſimi.ꝛ qꝺ tale ſtatu-
tum intelligaẗ ſi dotate fuerint ab ea ꝑ
ſona de cui⁹ hr̄editate agiẗ ꝛ nō ab alia
tʒ no.Bal.in.l.j.C.de leg.here.cū ꝯcoꝛ.
q̄s dat Iaſ.in.l.qm̄ nouella.C.ꝺ inoffi.
teſt.vbi limitat niſi ex ꝟbis ſtatuti colliẗ
gereẗ qꝺ etiā aliūde dotata deberet ex
cludi mō in ꝓpoſito cū rubꝛi.dicat filia
dotata nō ſuccedat itelligeẗ dotata ab
eo cui⁹ erat officiū dotare q̇ eſt pater.ergo
loqueẗ de hereditate patris:facit etiaʒ

ꝙ ſi ſtatuētes fuiſſent īterrogati de hoc
veroſimiliter idē diſpoſuiſſent.ergo ꝛc.
gl.in.l.tale pactū §.fi.ꝛ ibi doc.ff.ď pac.
ꝙ diſpoſuiſſent.idē pꝫ qꝛ maioꝛ rō eſt ꝙ
filia excludať a ſucceſſiōe patris ꝙ̄ ma
tris vť auie:materne:nā ratio ſtatuti ex
cludētis filiā dotatam a ſucceſſiōe ma-
tris eſt vt ꝯſeruetꝛ agnatio ꝛ familia ne
bona ꝑueniant ad extraneos Bal.in.l.
maximū vitiuꝫ.C.de libe.ꝓte.ſꝫ iſta rō
multo fortiꝰ hꝫ locum in hereditate pa
tris:ꝗ idē diſpoſuiſſent qꝛ ꝯcernit fauo
rē propꝛiū agnatio.ꝛ ꝓpꝛie maſculoꝝ
conſiſtētia:quibus grauiſſimū ꝛ iniurio
ſiſſimū eē dignoſcitꝛ domus ꝓgenitoꝝ
ſuorum forte ꝛ ſitus in quibus antiqua
ta eſt forte agnatiōis fama ius ꝛ nomē
videre ad extraneos deuolutas ꝛ ima-
gines maioꝝ ſuoꝝ hoc eſt arma ſua ꝛ
inſignia videre reuulſa arg.C.de admi.
tu.l.lex.ꝗ tutores igitꝛ hmōi exēplo fa-
uore agnatiōis attinētis ꝛ ꝯſeruātis fa
mam ꝛ nomē agnatiōis abſ ꝗ dubio vť
adiecta qꝛ fauorē eiꝰ ꝑncipaliter cōcer
nit arg.ff.ď ꝯhē.emp.l.ſi i emp.in pꝛin.
ꝛ qď no.in.l.veteribus.ff.ď pac.in gloſ.
ꝛ iſta ratio ꝑinde eſt ac ſi eēt in ſtatuto
exꝑſſa ſm Bald.in.d.l.maximū vitiū.ꝛ
in.l.fi.ff.de here.inſti.ꝛ ibi.Jmo.Sali.i
l.ij.C.de noxa.Jtē cum vnica tm̄ poſſit
reddi ratio ꝑinde eſt ac ſi eſſet exꝑſſa ꝛ
et ea argui pōt extēſiue.Jaſ.in.§.eim.
viij.col.in fi.inſti.de act.poſſet aliq̇s di
cere ꝙ fauoꝛ agnationis nō ſit ratio di-
cti ſtatuti niſi ſit exꝑſſa:vt ſingu.voluit
Bar.in.l.liberoꝝ in.vj.col.ꝟ.his ꝓmiſ
ſis ꝛc.ff.ď ꝟb.ſig.ſeq̇tur Are.i ꝯſi.xxvij.
inci.ꝓponitꝛ in facto in.ij.co.i fi.Alex.
cōſi.lxxx.inci.viſo ꝛ opportune ꝛc.l.vj.
col.i.j.vol.Bal.in.l.ſi defunctꝰ.i vlt.co.
C.de ſuis ꝛ legi.ꝛ i.l.titia cū teſt.§.luciꝰ
titiꝰ.el.ij.de leg.ij.vbi ꝑ illū tex.dicit ꝙ
ratio iſtiꝰ ſtatuti eſt qꝛ maſculi maioꝛa
onera ſuppoꝛtāt ꝙ̄ femine:tn̄ prima ra-
tio videtꝛ cōioꝛ vt ꝑ papiēſes in.l.j.ij.ꝛ
iiij.co.C.de ſucceſ.edic.ꝑ eis qui tenēt
ꝙ illa nō ſit ſola rō.facit quod not.Sa
li.in.l.ſerui noſtri.C.ď noxa.qď.l.vť ſta
tuto nō ꝓſumitꝛ qď ſit vna ſola ratio ſed
plures ſequitꝛ ꝛ multū exclamat Alex.
l.ſi cōſtante.in.vj.col.in pꝛin.ff.ſol.ma.

Sed alia opi.eſt cōioꝛ vt dixi.Nō ob.ſi
dicať īcluſio vniꝰ eſt excluſio alteriꝰ.l.
cum ꝓtoꝛ.in pꝛin.ff.de iudi.c.nonne.de
ꝓſum.ſed in nigro in diſpoſitiōe ſtatu-
ti īcludit hereditas matris:ergo videť
excluſa hereditas patris.ad hoc rn̄deo
ꝙ dicta reg.nō ꝓcedit qn̄ in omiſſo eēt
eadē vel maioꝛ ratio.gloſ.not.ꝛ appꝛo-
bata in.d.l.cū ꝓtoꝛ.ſꝫ in caſu noſtro eſt
maioꝛ rō:vt ſupꝛa dictū eſt ergo ꝛc.Nō
obſtat ꝙ caſus omiſſus in ſtatuto habe
tur ꝓ omiſſo ꝛ remanet i diſpoſitiōe iu-
ris ꝯmunis.l.ſi extraneus.ff.de ꝯdi.ob
cau.l.ſi cum dotē.ſo.ma.cū ſimi.qꝛ hoc
fallit qn̄ ſtatuētes veroſimiliter ſtatuiſ
ſent glo.in.d.l.tale pactū qď veroſimilr
ſtatuiſſent.ſ.ꝓbatū eſt.Non obſtat qď
ſtatutū nō dicit ꝙ filia dotata excludať
a ſucceſſiōe patris ergo nec nos.l.ſi ſer
uū.§.non dixit pꝛetoꝛ.ff.de acquir.here
ditate.Nam ſi ſtatuentes voluiſſent idē
iuris eſſe facile erat expꝛimere de pꝛe.
l.j.§.pe.C.de cad.tollē.c.inter coꝛpalia
poſt mediū.de tranſla.pꝛela.Jtē ſtatu-
ta tm̄ diſponūt ꝙ̄tum loquuntur ꝛ non
plus Bald.in.l.teſtamentū.non ideo in
vltimis ꝟbis.C.de teſta.qꝛ ad hoc eodē
modo reſpōdetur ꝙ fallit niſi ſtatuētes
veroſilr idē diſpoſuiſſent.facit qď not.
Ang.in.l.gallus.§.ꝛ quid ſi tm̄.de libe.
et poſthu.ꝙ diſpoſitio teſtatoꝛis facta
in vno caſu extēditur ad aliū de quo te-
ſtatoꝛ veroſimilr idē diſpoſuiſſet.pro ꝗ
etiā eſt tex.i.l.luciꝰ.§.fi.de lib.ꝛ poſth.
ꝛ ibi no.Adde ꝙ diſpoſitio nunꝙ̄ trahi
tur ad īcogitata Ang.ꝯſi.ccxliij.incip.
philippꝰ ciuis ꝛc.Ꝫ ꝓdicta foꝛtiter facit
tex.i.l.ſi q̇s ita.§.pe.ff.de teſt.tu.ꝛ gl.ap
pꝛobata i.l.luciꝰ.in ꝑn.de libe.ꝛ poſth.
ꝗ vult ꝙ ſi teſtatoꝛ inſtituat filios ſuos
lꝫ iſta inſtitutio ſit gn̄alis tn̄ nō trahitur
ad filiū quē teſtatoꝛ ignoꝛabat ſe habe-
re ꝛ tn̄ ꝺiſſimilitudo eſt ꝙ ſi teſtatoꝛ ſci-
uiſſet euꝫ habere ex naturali charitate
eū īſtituiſſet.arg.l.iij.C.de inof.teſt.ꝛ il-
lā gl.ſequitꝛ bar.ꝛ Dy.in.d.l.ſi q̇s ita.§.
pe.vn̄ ꝑ iſta Are.l.d.§.ꝛ q̇d ſi tm̄.Limi-
tat ꝓdicta nō ꝓcedere qn̄ deberet fieri
extēſio de vna ꝑſona ad aliam.ſequitur
Jaſ.i.l.cū res.in.ij.col.de leg.j.ꝛ ſic i ca
ſu noſtro tn̄ extēſio fieret de vna ꝑſona

ad aliā predicta non ꝓcederēt:ꝛ ꝑ cōſe
quēs caſus omiſſus remaneret i diſpo
ſitione iuris cōis. Ad hoc rn̄deo ꝙ limi
tatio data ꝑ Are.nihil facit in ꝓpoſito.
nā loq̇tur i diſpoſitiōe hoīs vt pꝫ recte
intuenti:ꝛ ita loquunt̄ iura allegata ꝑ
ipm̄. Sꝫ nos loq̇mur in diſpoſitiōe ſta
tutaria ꝛ ſic in diſpoſitiōe legis.ꝛ ita lo
quit̄ gl.in.d.l.tale pactū.§.fi.ꝛ rō diuer
ſitatis eſt qꝛ facilꝰ extēdit̄ diſpoſitio le
gis q̄ꝫ diſpoſitio hoīs ſm̄ Aret.i.d.l.ij.i
ij.col.ḋ le.j.ꝛ i.l.gallꝰ.§.ſi eiꝰ.i pen.col.
i fi.de libe.ꝛ poſth.ꝛ pꝫ ex no.i.d.§.ꝛ q̇d
ſi tm̄. Itē ideo in nigro ſtatuētes exp̄ſſe
rūt tm̄ ḋ mr̄e ꝛlinea materna qꝛ ſi nihil
exp̄ſſiſſent nō fuiſſet ꝯprehēſa in diſpō
ne ſtatuti ꝑ id qḋ ꝯſuluit Raph.in.d.cō
ſi.de patre aūt.iō nō exp̄ſſerūt i nigro:
qꝛ ſatis erat exp̄ſſum in rub.dum dicit
filia dotata ꝛc.ꝑ ea q̄ dicta ſunt. Item qꝛ
hoc erat minus dubium.nec obſtat qḋ
iſtud ſtatutū eſt correctoriū qꝛ corrigit.
l.fi.C.de lib.p̄te.ergo dꝫ reſtringi vt mi
nus corrigat ius cōe q̄ꝫ ſit poſſibile.l.ij.
C.de noxa.c.cū dilectꝰ.de cōſue.qꝛ mul
tū large intelligi dꝫ cū cēſeat̄ fauorabi
le:ſm̄ Bart.in.l.j.C.de ſum.trini.ꝛ fide
catho. Bald. Sali.ꝛ moder.in.l.ij.C.de
in ius vo. Non obſtāt fundamenta Iaſ.
qꝛ reſpōdeo ꝛ qḋ ad primum dico ꝙ iſta
rubꝛ.habet oratiōnē perfectā oīno nec
eſt bona cōſequētia oratio eſt obſcura.
ergo non eſt ꝑfecta:qꝛ iſta poſſent ſimul
ſtare premaxime cū non ꝓbet aliqua le
ge ꝛc. Ad ſcḋm ipſe reſpōdet. Ad tertiū
dico ꝙ hic nō eſt aliqua dubietas cum
expreſſe appareat mentē ſtatuētiū fuiſ
ſe qḋ filia excludat̄ a ſucceſſione patris
per illud verbum dotata ꝛc.vt ſupra di
ctum eſt cū mens ſemꝑ attēdēda ſit etiā
ſi v̄ba ſtatuti offendant̄ Bal.in.l.ꝯtra.
ff.de legi.ꝛ ratiōe maioritatis rationis
quod nō ſit dubietas patet quia Rubꝛ.
loquitur indefinite ꝛ ſic equipollet vni
uerſali.l.ſi pluribꝰ.ꝛ ibi Bart.de leg.ij.
cum ſit eadē ratio in vniuerſo cōprehē
ſoꝝ vt ſepius dictū eſt:vnde perinde eſt
ac ſi vniuerſaliter excluſiſſet ab heredi
tate oīm p̄ris.ſ.ꝛ matris.ꝛ ſic nulla eſt
dubietas. Nō obſtat illud ſubtile argu.
quod faciebā cōtra ipſum quod indefi

nita equipollet vniuerſali nō ex ꝓpria
ſignificatione ſed ex interp̄tatione.l.ſi
ſeruitꝰ.ff.de ſerui.v̄ba.pred. Bar.in.d.
l.ſi pluribꝰ. Iaſ.in.l.ſtipulatio iſta adij
cere.circa priu.iij.col.ff.de v̄b.ob.ergo
nō habet locum in ſtatutis in quibꝰ de
bent ſtricte ꝛ ꝓprie intelligi v̄ba ꝛ non
interpretatiue.l.iij.§.hec verba.cū ſi.ff.
de nego.geſt.qꝛ licet hoc ſit veruꝫ quod
indefinita equipollet vniuerſali nō ex
propria ſignificatiōe ſꝫ ex interpretatio
ne tn̄ in omni materia ſtatutaria ꝛ etiā
correctoria equipollet vniuerſali Bar.
in.l.oēs ppl̄i.l.vj.q.prin.de iuſti.ꝛ iur.ꝛ
in.l.j.de reg.iur. Ad quartuꝫ reſpōdeo
qḋ iſtud ſtatutū eſt fauorabile vt ſupra
dictū eſt:naꝫ p̄ncipaliter inductū eſt fa
uore agnationis conſeruande et iſtud
dꝫ attendi.l.ſi quis nec cauſam.ff.ſi cer.
pe.l.qui exceptionē.de cōdi.indeb.nec
conſiderat̄ quod in cōſequentiam reſul
tet odium ex parte feminarū.d.l.qui ex
cep.ꝛ ita tenēt doc.ꝯmuniter in.d.l.ij.de
in ius vocan. Ad quintū dico quod iſta
nō eſt proprie exheredatio cū nō exclu
dat eā in totū immo habet dotē ꝛ ſic le
gitimam cū dos ſuccedat in locum legi
time Bar.in.l.titio centum.§.titio gene
ro.ff.de cōdi.ꝛ demon. Scḋo dico ꝙ da
to ꝙ eſſet exheredatio ꝙ iura dicētia ex
heredationē debere fieri nolatiꝫ loquū
tur in diſpoſitiōe hoīs:ſecus aūt in di
ſpoſitione legis:qḋ probo.nā ſi teſtator
habens plures filios dicat exheredo fi
liū vl̄ dicat exheredo filios exheredatio
nō vꝫ.l.ij.ꝛ ibi doc.ꝛ in.l.titiꝰ.in p̄n.vbi
ang. Imo.ꝛ are.de lib.ꝛ poſt.tn̄ ſi ſtatu
tū dicat filie dotata nō ſuccedat vl̄ filie
dotate nō ſuccedāt vꝫ.ꝛ lꝫ ſint plures fi
lie excludant̄ a ſucceſſiōe ꝛ ſi fundamē
tū Iaſ.eſſet verū ſeq̇ret̄ ꝙ ſtatuētes de
berēt nolare oīa noīa filiaꝝ oīm ciuiuꝫ
ſingulr̄ qḋ eſt īpoſſibile ꝛ deriſoriū. Ter
tio rn̄det̄ ꝙ nomē filie ſatis nolatū ē ex
p̄ſſū:ꝛ hoc tm̄ req̇rit̄ a lege lꝫ nō ſint no
minatiꝫ exp̄ſſa bona paterna a q̇bꝰ exhe
redat̄. Ad ſextū dū dicit ſtatutū dꝫ itelli
gi vt aliq̇d operet̄ ꝛ ita intellectū dꝫ re
ſtringi vt minꝰ legat ius cōe ꝙ ſit poſſi
bile dico iſtḋ fundamētū eſſe de directo
ꝯ reg.poſitā ꝑ Alex.in auf.ex teſt.C.de

collā.vbi dī ꝙ qñ ꝯſtat ꝙ lex venit cor-
rigēda in vno ⁊ dubitat̄ vtrum corrigat
in alio ꝙ illa lex dꝫ itelligi gn̄alr̄ vt cor
rigat in oib⁹.allegat.c.ꝫ chriſtianos.de
here.l.vj.iūcta doctrina.Jmo.l.l.ſi ṽo.
§.de viro.ff.ſol.mat.vñ puto ſic dicēdū
⁊ trado vnā nouaꝫ doctrinā quā credo
eſſe verā tñ cogitabitis ſi ꝓcedet dico ꝙ
qd̄ qñꝙ eſt dubiū vtrū corrigat in aliq̄:
⁊ tūc ſi intelligerem⁹ legē vl̄ ſtatutū qd̄
nō corrigat ius cōe ṽba legis vel ſtatu
ti improprīarent̄ ⁊ nō ſunt improprīā-
da ſꝫ debēt ſumi in ꝓpria ſignificatiōe
ꝫ ꝑ hoc corrigat̄ ius cōe:ita procedit ꝙ
no.Bar.l.l.iiij.§.ꝓtor ait.ff.de dā.infe.
quē ita intelligit Abb.in.c.cuꝫ dilect⁹.
in.iij.col.de ꝯſue.aut ṽba nō improprīa
rētur ſed poſſent capi in ſignificatione
ſtricta larga ⁊ largiſſima ⁊ tunc ſunt in
telligēda eo modo per quē nō corrigat̄
ius cōe etiā ſi caperes ṽba i largiſſima
ſignificatiōe.⁊ ita loquit̄ tex.in.d.c.cū
dilect⁹.de ꝯſue.Aliqñ cōſtat ꝙ corrigit
⁊ certum eſt qd̄ corrigit in vno tñ eſt du
biū vtrū corrigat in alio ⁊ tūc dꝫ intelli
gi vt corrigat in oib⁹ ita ꝓcedat qd̄ no.
Alex.in.d.auč.ex teſta.⁊ ita ſum⁹ i caſu
noſtro.nā certū eſt ꝙ corrigat in matre
ſꝫ dubiū eſt vtrū corrigat in patre ergo
dꝫ intelligi idiſtincte vt corrigat i oib⁹
vel vt dixi.ſ.dꝫ intelligi large cū cēſeat̄
fauorabile ⁊ ſic extēſio fieri pōt egregie
Pau.de caſt.bal.⁊ Alex.l.l.q̄ ſe pris.C.
vñ lib.⁊ ibi Jaſ.ad fi.xxviij.col.vbi tra-
dit ſing.limita.ad reg.qd̄ i ſtatutis ver-
ba debent ꝓprie ⁊ ſtricte intelligi quod
nunꝙ exeat mentē tuā.Et per hec ma-
niſeſte apparet oia fundamēta Jaſ.eſſe
ſublata ⁊ veritas iſti⁹ deciſiōis nota ꝙ
ꝓdicta ſerua memorie qꝛ alibi hoc mō
hunc paſſum declaratū nō inuenies:ſi
aūt bene dixero.De⁹ laudetur:ſi auteꝫ
male redarguar.vt vtar verbis Bart.in
l.non ſolum.§.morte poſt princi.ij.col.
ff.de ope.no.nuntia.

8 ¶Nota ꝙ in caſibus clandeſtinis vt in
furto:ꝓbatio ꝑ cōiecturas dicit̄ maniſe
ſta vt ſi probat̄ ꝙ oſtiuꝫ noctis tpe fuit
fractū vel ꝙ famulus aufugit:ita tenet
Bar.in.l.ſi qs ex argētariis.§.ꝓtor ait.
ff.de eden.quē ibi ſequunt̄ cōiter doc.⁊
dicit Ang.ꝙ ſemel vidit de facto iſtū ca
ſuꝫ peruſi in quodā fullone quoſdā pā-
nos retinēte i apotheca.q̄ de nocte fuit
fracta.⁊ Spe.in ti.de pigno.in pn̄.in ṽ.
et nota ꝙ ſi creditor.⁊ ṽ.ſeq.vbi ſubdit
vnū ſingulare verbum qd̄ ꝑ acclamatio
nes factas i domo de nocte ad vicinos
ſuccurrite qꝛ fures ſunt in domo ꝙ oia
exportāt non ꝓbat̄ furtū:qꝛ alias multe
fraudes poſſent fingi.qd̄ valde not.Ad-
de etiā quod no.vult Bar.in.l.quod ad
preſens.C.de murileg.lib.xj.Tu vero
vltra doctores dicas qd̄ ſaltem tales ac
clamationes faciēt indicia ꝑ id qd̄ not.
Bal.in.l.ſ.§.potuiſſe.ff.ad ſilleia.vbi ꝑ
illū tex.not.ꝙ ex vocibus plorantib⁹ in
ducunt̄ indicia:quod facit ſm eū ad ꝓ-
bandum aliquē voluiſſe inferre violen
tiā alicui puelle:qd̄ vicini audierāt eā
clamantē ⁊ plorantē:⁊ dicit nō eſſe me-
liorē tex.de illo.Et ideo ex hoc pōt iſer-
ri ꝙ iſ indicia ſint minus quā ſemiple-
na ꝓbatio.vt eſt gl.not.in.l.cū ꝓbatio.
ff.de ꝓba.quā reputat ſing.Bal.in.c.ſi.
vj.col.de iureiur.⁊ in.l.nō hoc.i vlt.co.
C.vñ leg.Ang.in.l.ſi.i pn̄.ff.qd̄ met.cā.
ꝙ intelligi debēt de iudicio leui ſꝫ bal.
in locis preallegatis ſed ſi eſſet indiciū
vehemēs nō eſſet min⁹ quā ſemiplena
probatio.⁊ poſſet ſibi acclamāti deferri
iuramētum in ſupplementū ꝓbationis
iuxta.l.admonēdi.ff.de iureiu.Cum in
iſto caſu non poſſet dici niſi ꝙ ſit vehe-
mēs indiciū cū ſit maxima coniectura.
maxime ſi iſte acclamans eſſet habitus
tentus ⁊ reputat⁹ bone fame ⁊ conditio
nis in illo loco:qꝛ ꝯcurrentib⁹ iſtis ma
gis iudex cōmoueret̄ ad deferendū ſibi
tale iuramētū.Et ſic ſi iſtud eſſet verum
multū reſtringeret̄ dictū ſing.Specu.⁊
poſſent multe fraudes fingi ⁊ ſic ꝑ indi
recta ꝓbari furtū.putarē tñ qd̄ res ſub
tracta nō deberet eſſe magni valoris et
ſic ardua vel ꝑindicialis ad hoc vt tale
iuramentū deferri poſſit ꝑ no.ꝑ repetē
tes in.d.l.admonēdi.Et ad probādum
tales acclamatiōes ⁊ ſic indicia ſuffice-
rēt duo teſtes vicini q̄ audiuerit talē cla
morē.glo.eſt in.l.ſi.quā Bar.⁊ doc.mul
tū no.C.fami.here.gl.l.l.ſi.in ſi.in ṽ.ex
cepto.quem Angelus ibi ponderet.C.

de cadu.ſol.glo.in auẗ.de teſta.imper.
in prin.⁊ ibi Ang.Cogita tamen ſuper
predictis quia alibi non inuenies.
9 ¶Tene mẽti ꝙ elegãter no.Ang.in.l.
elegãter.§.idẽ labeo.l.de dolo.vbi ꝑ il-
lũ tex.decidit caſum quẽ dr ſe habuiſſe
de facto ꝙ ſi q̇s viderit equũ alicuiꝰ in
ſtabulo multũ ſudãtẽ ⁊ illũ extraxerit d
ſtabulo ⁊ ligauerit ad vnũ palũ ⁊ demũ
equꝰ ille ſe incapiſtauerit ⁊ mortuꝰ ſit
ꝙ ille qui extraxit tenet emẽdare dictũ
equũ dño q̃uis principiũ eius fuerit li
citũ.Adde bonũ ſimile de eo qui vidit
duos cũ armis ⁊ bona fide ſe iterponit
vt eos ſeparet.nã ſi occidatur eſt impu-
ne.gl.eſt ſing.⁊ ibi Ang.C.de ſic.intel-
lige tñ ꝑ Ang.ibi vt ꝓcedat qñ ex ſepa
ratiõe imminebat ꝑiculũ occidẽdi alr
nõ.qd tene mẽti ne te iterponas i hu-
iuſmodi caſibꝰ.facit etiã.l.ſi hoiem.in
pn.⁊ qd ibi bar.i ſummario no.ſm d po.
Cõtra tñ deciſionẽ Ang.allegat fortis
tex.in.l.ſed an vltro.§.j.ff.de ne.geſ.vbi
habet qd ſufficit quẽ a principio vtilr
geſſiſſe nogotiũ lz poſtea nõ ſortiat ef-
fectũ ꝯ Ang.facit etiã qd dicit glo.par-
ua in ꝟ.faciet.in.l.eũ qui.§.i popularí
bus.ff.de iureiu.quod illud dr bene fie
ri qd bona fide fit.facit etiã quod no.in
l.j.§.ꝑtor ait.ꝑ illũ tex.cũ gl.ff.ne q̇s eũ
qui in ius voc.nõ ie.qd ſi aliquis videt
volentẽ trãſire ꝑ locũ periculoſum ⁊ eũ
ꝑ vim faciat retineri non tenet illo edi
cto ſm Barto.⁊ alios ibi nec tenet quo
ad deũ nec quo ad mũdũ.Sed ad iſtud
poſſet rñderi qd retẽtio nõ redundat in
eius dãnum ſed in vtilitatẽ:ſed secꝰ eſt
in caſu Ange.de equo quod poſſum fa-
cere eo inuito qñ eſt in aliquo periculo
vide q̃plures caſus ꝑ Alex.in.l.fi.C.de
ne.geſt.facit etiã ꝯ Ang.qꝛ principale
ꝓpoſitum eſt attẽdẽdũ.l.ſi q̇s nec cãm.
ff.ſi cer.pet.⁊ ibi papiẽſes in.vj.col.di-
cẽtes ꝙ vbicũqꝫ ingredit qꝛ principalr li
citũ lz ſcdario faciat illicitũ:tñ in illo li
cito nõ dz puniri illa pena qua punire-
tur.ſz dz alr mitiꝰ puniri arbitrio iudi-
cis.⁊ ibi allegat bõa iura q̃uis aliqua
alleget i ꝯriũ.Et ad.§.itẽ labeo.in quo
ſe fundat Ang.rñderẽ ⁊ intelligerẽ ſm
d.l.ſi hoiem.vbi dr ſi ſoluero ſeruũ cõ-
peditũ ductꝰ miſcdia ſciẽs cui rei eſſet
paratꝰ.puta torture teneor qꝛ ex q̊ ſcio
cui rei parerer ſuz i dolo ꝑſumpto ⁊ ſic
ꝑſumor potiꝰ dolo q̃ miſcdia hoc feciſſe
⁊ ita intelligerẽ.§.itẽ labeo.ꝙ ille ſeruꝰ
cõpeditꝰ erat vt qõ de eo haberet vel ꝓ
pter aliud maleficiũ ⁊ ille q̇ fecit fuge-
re:ipm ſciebat cui rei pararet vel ſaltẽ
debebat ſcire qꝛ paria ſunt.l.qd tũc.ff.
ſi cer.pe.nec ibi poterat cadere ꝓbabi-
lis ignorãtia.cũ ſit clarũ ꝙ ſerui non li
gent niſi ꝓpter aliqd crimẽ cõmiſſuz er
ga dñm nimirũ ſi illo caſu debet teneri
⁊ ꝙ ille tex.ita debeat intelligi videt de
mẽte glo.in.d.l.ſi hoiez.in ꝟ.arbitror.q̄
allegat.d.§.itẽ labeo.⁊ ſic videt ꝙ pnci
pale fuit illicitũ cũ delicta nõ debeãt re
manere ipunita.l.ita vulneratꝰ.ff.ad.l.
aquil.ꝙ secꝰ eſt in quo ſudãte qꝛ a prin
cipio fecit ꝙ erat licitũ itẽ qd erat vtile:
qꝛ idẽ feciſſet dñs ſi vidiſſet ⁊ ſic in iſto
caſu nõ fuit nec cẽſetur fuiſſe in aliquo
dolo:⁊ ſic iſta pars videt equior:iſta lz
ſint ſubtilia ⁊ ingenioſa tñ de rigore iu
ris nõ vidẽtur vera:⁊ primo dico ꝙ re-
ſponſio data ad.§.itẽ labeo.eſt cõtra il-
lum tex.⁊ cõtra glo.illiꝰ tex.dicitur eñ
ibi ꝙ aut ſoluens fuit in dolo ⁊ tenetur
actione de dolo aut fecit hoc miſericor
dia ductus ⁊ tenet actione ſubſidiaria
in factũ ſi in ſecũdo caſu illiꝰ.§.ille ſci-
niſſet.cui rei fuiſſet paratꝰ fuiſſet in do
lo ſicut dicitur in.d.l.ſi hominẽ.⁊ ꝑ con
ſequẽs teneretur actione de dolo quod
negatur in illo tex.ergo neceſſaria ſeq̇-
tur qꝛ ignorabat ⁊ ſic diceretur:ideo nõ
datur actio de dolo quia non eſt dolus
verus ſed preſumptus:⁊ pro dolo pre
ſumpto nõ dat actio d dolo.d.l.ſi homi
nẽ.dico quod immo ꝓ dolo preſumpto
datur actio de dolo probo qꝛ equiparat
dolo vero:vt patet ex notatis per Bal.
in.l.quod nerua.ff.depoſiti.⁊ probatur
ratione quia omne quod habet locum
in crimine vero:habet locũ in crimine
preſumpto ꝑſumptione iuris ⁊ nõ pre-
ſumptione hois:vt not.Abb.in.c.acce-
dẽs.de accuſa.ſed dolus ꝑſumptꝰ ꝑſu-
mit ꝑſumptione iuris.patet:qꝛ eoipſo
qd aliquis ſoluit ſeruum ligatũ ſciens
quare fuerit ligatꝰ lex ꝑſumit illũ eſſe

In dolo.Nõ obstat.d.l.si hoiem.qꝛ ideo
ibi nõ datur actio de dolo qꝛ habet locũ
alia actio scꝫ depositi quo casu nũꝙ da
tur de dolo.l.eleganter.in prin.ff.de do
lo.Non obstat qđ ibi non potuerit ca-
dere probabilis ignorãtia ꝛc.qꝛ paria
ſunt ſcire vel ſcire debere ꝛc.qꝛ poſſem
dicere qđ cũ ſimus in criminalibꝰ et in
arguendo aliquẽ de delicto illa regula
nõ ꝓcedat.ꝛ qđ in caſu noſtro illa regu
la non ꝓcedat oſtendo manifeſta rõne.
nã ſequeretᷣ quod ex actu ꝑſumpto re-
ſultaret alius actus ꝑſumptus qđ non
licet:ſicut in ſimili dicimus qđ ex actu
tacito nõ reſultat tacita iuris diſpoſitio
l.ſeruũ filiũ.§.fi.de leg.j.Bozi.l.l.ij.xiij.
col.ff.de vul.ꝛ pupi.nã ſi preſumeretur
ſcire ꝛ nõ ignorare hoc eſſet vnus actꝰ
preſumptus ꝛ ex hoc ſequeretur dolus
preſumptus et ſic aliꝰ actꝰ preſumptus
qđ nõ licet vt dixi.Item dico quod põt
cadere ꝓbabilis ignorãtia:puta ſi cre-
dat eſſe vinctum ab alio ꝙ a dño rõne
cõtumelie licet in hoc eſſet conſideran
dum in quo loco eſſet victꝰ.vñ per iſtũ
tex.vt dixi de rigore iuris videtur poſſe
defendi opi.Ang.Non obſtãt cõtraria
ſupra formata qꝛ ibi non fuit in aliqua
culpa nimirũ ſi attenditᷣ principiũ ſed
hic fuit in culpa vt probabo ergo ſaltẽ
ratione huius culpe puniri debet cũ in
rebus alienis culpa ſit punienda in ꝓ-
priis vero ſit culpanda:vt ait tex.in.l.ſi
conſtãte.§.ſi maritꝰ.ff.ſo.ma.qđ autem
fuerit in culpa patet qꝛ non fecit id qđ
diligens hõ feciſſet.nam reliquit capi-
ſtrum vel funem adeo longũ quod ſtrã
gulatus eſt cum debeat facere capiſtrũ
vel funem adeo breuem vt omne peri-
culũ euaderetur quod feciſſet quilibet
diligẽs:ꝛ ita vidi ſepe facere ꝛ quotidie
diligentes famuli faciunt timentes ne
equi ſtrangulentur. Cogita tamen ſup
predictis quia alibi hoc modo declara-
tum non inuenies.

10 ¶ Serua memorie quod ſi aliquis eſt
deſcriptus in eſtimo cõis.ꝛ velit aliena
re ꝑdia nõ dꝫ extrahi de eſtimo niſi ap-
pareat illũ i quẽ fit alienatio eſſe ſoluẽ
do alias primꝰ teneᷣ.tex.eſt multũ no.
in auc.ſed ꝑiculũ.ꝛ ibi Bald.C.ſine cẽ.
vel reli.Bal.l.l.licola.in ꝑn.ff.ad muni
ci.ꝛ ibi dicit qđ ſi alienat in eccl'iam cũ
eccl'ia non teneatᷣ ſoluere collectas im
ponẽdas de futuro qđ ſemꝑ vẽditor te
nebiᷣ qꝛ eccl'ia nõ dꝛ idonea ꝯueniendi
facultate cum cõueniri nõ poſſit et hoc
verũ dicit niſi eccl'ia faceret ſibi eſtimũ
tũc em̃ cõueniret ad collectas tanꝙ ex
promiſſo cõſenſu ſuo nõ tanꝙ ad minꝰ.
ciuile.Adde olno Pau.de ca.poſt Bal.
in.l.ſi negotiũ.C.de neg.geſt.ꝛ Pau.in
l.id quod.§.ſi pater.ff.de ꝯſti.pecu.vbi
ꝑ illũ text.dicit qđ ſi alicui eſt impoſita
preſtãtia vel onus publi.certe quãtita-
tis fm eſtimationẽ ſuaꝝ facultatũ ꝛ de-
ſcriptus in libro puta.x.lꝫ poſtea dimi-
nuanᷣ facultates nõ ꝓpterea diminuiᷣ
onus ad qđ fuit obligatio ꝯtracta quo-
uſqꝫ durat eſtimũ ſꝫ cũ fiet aliud eſtimũ
diminueᷣ onus.Sit ergo cautus dicit
ſi aliquã rẽ vẽdat vt faciat pactum cum
emptore qđ ꝑ illa habeat ſoluere:ꝛ ma
neat emptor obligatꝰ reipu.cũ ſit onus
qđ iniungiᷣ perſone ꝓpter res et dicit
qđ ita de facto ſeruatur florentie.Sed
mihi videᷣ quod Pau.de ca.in iſta cau-
tela expreſſe ſentiat qđ etiã ſi fiat alie
natio in emptorẽ idoneum quod nõ te-
netur emptor niſi hoc ꝓmittat ſed hoc
videtur contra.d.aut.ſed et periculum.
ꝛ quod ibi no.Bal.vnde nõ puto Pau.
de ca.bene ſentire in hoc per predicta.
non obſtat quod iſtud onus ſit iniũctũ
perſone ꝛ nõ rei.ꝛ per conſequẽs videᷣ
inſeparabile a ꝑſona qꝛ dico ꝙ cũ im-
ponatur perſone propter res diminu-
tis rebꝰ diminuitur onus per regu.que
habet qđ qñ vnum onus iniũgiᷣ alicui
perſone propter aliquam rem ſublata
illa re tolliᷣ etiam onus alteri.l.alũne
§.feia.ff.de lib.lega.poſſumꝰ tamẽ dice
re quod ſi nõ fiat pactum indiſtincte te
neatur vẽditor pro illo eſtimo ſiue em-
ptor ſit idoneus ſiue non ſi vero ſit pa-
ctum ꝛ tunc habeat locũ diſpoſitio auc.
ſed ꝛ periculũ.ſ.aut emptor eſt idoneus
ꝛ tenetur emptor aut nõ eſt idoneus et
tenetur venditor nõ obſtante dicto pa-
cto ꝛ certe iſta videtur fuiſſe mẽs Pau.
ſi recte cõſideretur ꝛ hoc vᷣ eſſe de mẽ
te iuris.ꝑdicta ꝓcedunt qñ fuit iniũctũ
onus

on⁹ certe quãtitatis vt dixi ſi aũt bona dũtaxat fuerũt poſita in eſtimo nec fuit ſpecificatũ on⁹ certe quãtitatis: ſʒ venit ſpecificãdũ tp̄e ſolutionis nõ iponeret̃ niſi ꝑ bonis q̃ tũc reperiret̃ poſſidere ſic cũ vẽdit̃ remouet̃ de libro vni⁹ ꝛ ponit̃ in libro alteri⁹. Sʒ vr̃ qḋ idiſtincte diminutis facultatib⁹ diminuat̃ onus ꝑ tex. i. l. forma. §. j. ff. de cẽſi. ꝛ ibi Bar. ꝛ alibi dicit gl. qḋ ꝓpter depauperatos fit nouũ eſtimũ i. l. etiã. ꝛ ibi bal. in vi. col. C. de execu. rei iudi. Cõcordia pʒ ex dictis Bar. i. d. l. forma. qꝛ aut diminutio facultatũ cõtingit culpa ſua ꝛ nõ diminuit̃ on⁹. ꝛ ita ꝓcedat opi. Paul. de ca. Si vero nõ culpa ſua ſed aliqua legitima cã tũc diminuit̃. et ita ꝓcedat tex. ꝛ ꝙ ibi Bar. i. d. l. forma. in. §. j. no. vel alr̃ poſſes ꝯcordare aut onus certe quãtitatis eſt deſcriptum in libro eſtimi tũc procedit opi. Pau. onus non fuit ſpecificatum certe quantitatis et tunc procedat opi. Bar. prima concordia vr̃ verior qꝛ ſcḋa vr̃ eſſe ꝯ gñalitatẽ tex. i. d. l. forma. i. §. j. cogita quia alibi nõ inuenies.

n ¶ His caſib⁹ quibus mulieres admittunt̃ ad teſtificãdũ i pari numero teſtiũ creditur potius teſtimonio virorum q̃ mulierꝝ. nã dꝛ mulier nõ a ſexu. ſʒ a mollitie mẽtis ꝛ vir nõ a ſexu. ſed a ꝯſtãtia ꝛ virtute animi: ita inq̇t tex. in. §. illud ambroſiũ. xxij. q. iij. quẽ ad hoc alleg. ab. i. c. forus. i pe. not. de v̄. ſi. ꝓ quo facit. l. j. ff. de ſenato. ꝛ. l. i multis. ff. de ſta. homi. ꝛ idẽ tʒ Spec. in tit. de teſte. §. poſtq̃. ver. porro. qḋ puto verũ niſi maſculi deponãt ꝓ actore ꝛ mulieres ꝓ reo. ar. gl. no. in. c. clerici. lxxxj. diſt. q̃ dicit ꝙ ſi duo teſtes clerici dicũt me ꝯmiſiſſe fornicationẽ vel aliud delictũ certa die: ꝛ duo laici dicũt oppoſitũ qḋ tota die illa fui cũ eis ita qḋ nõ potuiſſeʒ ꝯmittere q̇n ipi vidiſſent qḋ ego re⁹ debeo abſolui ꝛ tñ clerici q̇ ſtãt ꝓ accuſatore ſunt idonei ores ꝛ digniores teſtib⁹ rei ꝛ ſic vr̃ ꝙ modic⁹ exceſſus in teſtib⁹ actoris nõ tollit ꝓuilegiũ reo. ꝛ ita vr̃ tenere vna ar oſtilla quã habeo ab ab. i. d. c. for⁹. ꝛ illã glo. ꝓ ſing. alle. ab. i. c. ex lr̃is. i pe. no. de ꝓba. Sed iſta deciſio vr̃ dubia ꝑ id qḋ ponit Bal. i. l. i exercẽdis. in. ij. col. C. de fide inſtru. vbi vult qḋ ſtet̃ inſtr̃o credibiliori ꝛ v̄iſimiliori cũ quo ꝯcurrit grauitas boni viri ꝛ idẽ dicas in teſtib⁹ cũ teſtes ꝛ inſtr̃a eq̇parent̃. d. l. in exercẽdis et ꝑ aliã doctrinã Bal. in. l. fi. C. commi. vel epiſto. vbi dicit qḋ qui habet meliores cõiecturas vincit ſed nulli dubiũ eſt qḋ maior v̄iſimilitudo ꝛ melior cõiectura eſt in teſtificatione virorũ q̃ mulierũ ꝑ d. §. illud ambroſiũ. ꝛ ꝑ Ab. in. d. c. forus. cũ in teſtib⁹ cõſideret̃ fides dignitas et ſexus. l. in teſtib⁹. cũ ſeq. ff. de teſti. qꝛ facilius corrũpuntur mulieres q̃ viri nõ obſtat glo. in. d. c. clerici. qꝛ reſpõdet̃ qḋ nõ ꝓcedit illa glo. q̄n eſſet magnus exceſſus teſtib⁹ actoris ſm̃ Abba. in. c. in nr̃a. de teſti. vbi tradit aliã limitationẽ ad. d. gl. ſed in caſu nr̃o eſt magnus exceſſus patet qꝛ multo mai⁹ eſt teſtimoniũ virorꝝ q̃ mulierꝝ. ergo i caſu nr̃o nõ ꝓcedet illa gl. Sʒ certe illa rñſio vr̃ falſa nã nõ ẽ verũ qḋ i caſu nr̃o ſit magn⁹ exceſſus imo eſt modic⁹ vt de ſe patet. Sicut eñ modic⁹ exceſſus dꝛ i clericis reſpectu laicorũ vt tʒ Ab. i. d. c. ex lr̃is. ita in maſculis reſpectu feminarũ cum nulla bõa diſſimilitudo reddi poſſit. vñ ꝑ. d. l. glo. cui nõ põt bñ reſpõderi videtur vera iſta deciſio quã putarẽ ꝓcedere q̄n ſup codẽ articulo añ publi. teſtes hincinde pares ꝓducti eſſent ſec⁹ ſit ſecundo inducunt̃ teſtes ad ꝓbandũ indirecte cõtrariũ vt in caſu. c. ex tenore. ꝛ. c. ſeries. de teſti. ꝛ atteſta. qꝛ ſtaret̃ potius primis teſtib⁹ quia preſumitur potius ſubornatio in ſecundis ꝛ ita abb. in. d. c. nr̃a. limitat glo. in. d. c. clerici. qḋ eſt valde notandũ ſm̃ ipm̃ et ad doctrinas. ſ. allegatas põt rñderi preſuppoſito quod ſint vere quod loquunt̃ in caſu ciuili ſed. d. glo. loquit̃ in cã criminali vbi requirũtur ꝓbationes luce clariores. l. ſciant. C. de proba. ꝛ cum delictuʒ ſit ꝓbatũ dubie re⁹ dʒ abſolui. Bal. in. l. nõ ſolũ. §. ſciendũ. de ope. no. nun. ꝛ ibi Jaſ. in vlt. col. qꝛ in delictis p̄ſumit̃ pro reo quod delictũ excuſat Bal. in. l. precib⁹. i. v. col. C. de preci. impe. offe. vnde videt̃ eſſe diſtinguẽdũ qꝛ aut loqnimur in cauſa ciuili ꝛ ꝓcedãt doctrine Bal. ſupra allegate aut loquimur in cauſa

criminali et tunc procedit decisio nostra p.d.glo.cōiter approbatā quā gl.ita videtur intelligere Abb.si recte cōsideretur.in.c.cū.p.māconella.ij.col.in fi.de accu.posset tñ dici qđ etiā i causa ciuili qñ mulieres essent diuites ꝛ nobiles ꝛ bone vite ꝛc.viri essent plebei rustici et viles qđ tunc procederet dicta decisio p doctrinā Bal.in.l.testium.in vlt.col. C.de testi.vbi dicit ꝙ magnū supplemētum est autoritas.nam pauci nobiles testes multis rusticis preferunt̄ ꝙ ois no.ꝛ signa et sup eis cogita.Alibi dixit Bald.in.l.magistrat⁹.in fi.C.qñ prouo. nō est ne.qđ qñ testes sunt pares iudex pōt p animi sui mot⁹ adherere cui parti vult dūmo in actis cām sue adhesionis inseri faciat quod intelligit verum vna apostilla ad Abb.in.d.c.ex lris.qñ vellet iudicare p reo p.d.gl.in.c.clerici.qz tūc nō recedit̄ a reglis iuris cōis alꝛs sec⁹.sed ego dico qđ ille doctor nō intellexit Bal.qz nō ita dixisset.nā l casu Bal.nō refert an pnuntiet p actore 13 vel p reo dūmodo pnuntiet p libertate:nā allegat.l.lege iulia petronia.ff.de manu.ꝙ lex loquit̄ qñ est cōtētio de libertate qz tūc pnūtiādū est p libertate cū dictū doctoris dz itelligi fm.l.quā allegat Bal.in.l.nō solū.§.libertatiōis vba. ff.de libe.leg.ꝛ qđ debeat ita itelligi vide eūdē Bal.in.l.exercēdis.ad fi.ij.col. C.de fide instr.vbi dicit qđ.l.fauorabiliores.de reg.iur.fallit in libertate.itē fallit in dote.l.in ambiguis.ff.de regu. iur.itē fallit in testamētis.ff.de inoffi. testa.l.si pars.quod tene menti.

12 ¶ Ille dicit̄ cōstitutus in articulo mortis qñ stabat periculū mortis rōne infirmitatis vel qz latrones ꝙ depbēdissent volūt eū occidere.Bar.in.l.j.C.de sac. sanc.ec.ꝛ ibi mod.In ɔtrariū videt̄ facere qđ singu.vult Bal.in.c.j.vj.col.de pac. vbi dicit qđ ille laborat i extremis ꝙ ex aliqua infirmitate decessit absqz hoc qđ aliqđ interuallū sanitatis habuerit dato qđ multis diebus supuixisset p tex. multū not.in.l.aliūne.§.fi.ff.de adi.leg. quē text.dicit esse vnicū in iure.Bal.in d.c.inferens ad statutū disponēs qđ in extremis laborantes nō possint aliquē cōtractū facere sine pñtia ppinquorū. Sed pōt dici quod Bal.non sit cōtrari⁹ Bar.nā lz dicat infirmū esse in articulo mortis non tñ negat quin etiā sanus possit esse i articlo mortis:qz hoc dixit rōne frequētioris vsus.ꝛ sic nō intelligitur exclusus casus sifis glos.est multū no.in cle.j.vo.ꝑsidētis.de rescri.pro hoc facit qđ vult abb.in.c.qđ de his.de sen. excō.in fi.vbi p intelligētia illi⁹.c.qrit quare excipit casum mortis ꝛ casum infirmitatis cū cōstitut⁹ in mortis articulo dicat infirmus.Rñdet qz pōt esse in piculo mortis dato qđ nō sit infirm⁹ vtputa qñ aliqs est obsessus i aliqua arce ꝛ tūc vosilr pōt timere mortē vel est in alio loco vbi exercetur pestifera ars sagittarioꝝ vel forte vult nauigare et ad hoc vltimū facit carnem.Quatuor aut septē digitis a morte remotus.Item dicit Abb.posset esse infirm⁹ ꝛ nō in articulo mortis.que omnia nota ꝛ signa:qz alibi non inuenies iudicio meo.

¶ Lex si qs i graui.§.vtrū ad sille.allegat p oēs fauore publi.vtilitatis inhabiles admittunt̄ ꝙ alꝛs nō admitterent: ꝛ sic vba ɋtūcūqz gñalia fauore publice vtilitatis ad habiles restringi nō debēt.ꝛibi Bar.ꝛ alij inferūt ad qōnes et plene p Papiēses i.l.si filiusfa.i.iij.col. ff.ij cer.pe.Sed istud nō vꝫ verum ꝛ arguo sic.validū est arg.speciali.l.si minor.§.lex iulia.ff.de adul.cū sl.tūc si mulieres crimine lese maiestatis admittū tur ad accusandum.l.in qōnibus.ff.ad l.iuliam maie.et hoc est speciale pter enorme crimē:ꝛ tñ in alijs casibus non admittunt̄.l.qui accusare.ff.de accu.ad mittit̄ ēt i alio casu spāli pp enorme delictū.l.mulierē.ꝺ accu.ꝛ i.l.Lj.eo.ti.ecce ergo qđ.§.vtrū.regulariter nō pcedit ꝛ male allegatur ad id qđ supra dixi bene verum est qđ ille.§.pcedit in casu spāli qñ seru⁹ accusat necē defuncti ꝛ sic cōsequitur libertatē:sup qua videt̄ se fundare ille tex.vbi dicitur in cōe vtile est ad libertatē peruenire ꝛ sic ille tex.fundat se solū quod seruus admittat̄ propter libertatē alꝛs nō admittat̄.d.l.qui accusare ergo est fatēdū qđ fauore publi.vtilitatis inhabiles nō admittunt̄

tur niſi in caſibus a iure expſſis p q̃ bñ
facit.c.j.de accu.vbi inhabiles accuſa
tores non admittunt qd eſſet dicendũ
ſm doctores ſummates dictã reg.cum
ibi verſetur fauor publi.Item facit cũ
ibi no.C.d ſac.ſan.ec.vbi verba genera
lia reſtringunt ad habiles ſꝫ cõem opi
nionem ⁊ tamẽ ibi tractatur de fauore
anime ⁊ religionis qui maior eſt q̃ fa
uor publicus cũ oibus rebus ſit pferẽ
da.l.ſancimus.ij.C.de ſacroſanc.eccle.
Iſta lꝫ ſint ſubtilia ⁊ ingenioſa tamen
q̃tum ad intellectũ.d.§.vtrũ nõ placet
ſ.quod fauore libertatis inhabiles ad
mittãtur qꝛ nullibi pbatur.nã in.d.§.
vtrũ.nõ dubitabat vtrũ ſeruꝰ inhabilis
poſſet accuſare qꝛ fui q̃tũ ad ius accu
ſant ſunt oẽs pares.nec eſt dare inha
bilitatẽ magis in vno q̃ in alio ⁊ iõ in
dubitant oẽs pñt accuſare necẽ dñi nec
de hoc ibi dubitabat.Sꝫ dubiũ erat i il
lo tex.vtrũ ille q̃ erat phibitꝰ manumit
ti poſſet ꝯſeq̃ p̃miũ libertatis cõceſſũ a
ſenatuſcõſulto:⁊ videbat dicẽdũ qd nõ
qꝛ cũ ſpecialiter fuiſſet prohibitꝰ manu
mitti nõ videbat ꝯphẽdi ſub vbis gña
libus ſenatuſcõſulti per tex.multũ no.i
l.iiij.§.in illis.ff.de manumiſ.vbi ſeruꝰ
ſpãliter phibitus manumitti nõ cõphẽ
dit ſub ꝯſtitutione duoꝝ fratrũ q̃ canet
vt redẽptꝰ ſuis numis efficiat liber ſi
emptor eſt in mora manumittẽdi eũ in
ꝯtrũ tñ decidit ibi ⁊ hoc ſolũ rõne pub.
vtilitatis.⁊ ita reperi arc.iducẽtẽ.d.§.i
l.q̃ ſuũ.ij.col.ff.de v.ob.q̃ rõ publi.vti
litatis ceſſat in.§.in illis.⁊ ſic cõcordã
tur illa duo iura q̃ videt ꝯtria nec eſt ve
rũ q ille tex.fundet.ſup fauore liberta
tis qꝛ idẽ deberet eẽ.i.d.§.i illis.cũ ibi
ẽt ſit fauor libertatꝭ qñ tñ ibi negat nec
verba.§.vtrũ dicũt hoc.illa eñi verba i
cõe vtile eſt ad libertatẽ puenire nõ vo
lũt hoc qd cõis vtilitas ſit qd q̃s perue
niat ad libertatẽ.Sꝫ dñt cõiũgi cũ ſupe
riorib verbis hoc mõ s: ibi h: quoq̃ q̃
nõ poterũt ad libertatẽ puenire puta ſi
hoc.l.diſtratꝰ erat q̃s ne manumitteret
potuerũt pter hoc quod i cõe vtile eſt
ad libertatẽ puenire conſtruuntur hoc
mõ.hi quoq̃.ſ.ihabiles potuerũt pue
nire ad libertatẽ pter hoc.l.vtpuniãt

delicta qd eſt i cõe vtile.ſ.cõis vtilitas
⁊ iſta puto vera q̃tũ ad intellectũ illiꝰ
§.vtrũ q̃tũ ad ꝯtra.S.formata ego di
ſtinguerẽ ſic p nũc qñq̃ q̃s eſt inhabili
tatꝰ a lege ⁊ pcedãt ꝯtria qd etiã fauore
pub.vtilitatis ſub vbis gñalibꝰ nõ cõ
prehẽdat niſi in caſu a iure expſſo vt ſu
pra dixi qñq̃ q̃s ihabilitatꝰ eſt ab hõie
⁊ tunc pcedat.§.vtrũ quod rõne publi.
vtilitatis amittat.⁊ rõ dñte põt aſſigna
ri qꝛ non eſt voſimile lex ſub vbis ſuis
generalibꝰ velit cõprehẽdere inhabili
tatũ a ſe qꝛ videretur quodãmodo cor
rigere ſuum factum qd nõ eſt preſumẽ
dum q̃ ratio ceſſat inhabilitato ab ho
mine.Cogita qꝛ alibi nõ inuenies.
14 ¶ Notant Bar.⁊ alij in.l.ſi cũ mulier.
ff.ſol.ma.q lꝫ bãnitis ciuitatis denegẽ
tur iura municipalia ⁊ nõ iura cõia vt
no.in.l.j.C.de here.inſti.tñ defenſio p
ueniẽs ex forma ſtatuti.vcꝫ q bãnitus
poſſit ipune offendi vel occidi nõ eſt de
negãda bãnito quominꝰ poſſit ſup illa
ſe fundare cũ principalr illa defenſio p
ceſſerit i fauorẽ reipub.illiꝰ ciuitatis.⁊
nõ ipſoꝝ offendẽtiũ p id qd habet.in.l.
hoc crimẽ.C.vt lice.vni.ſe vindi.Et ſic
etiã ſi bannitꝰ opponat vel replicet de
nullitate ꝯctus vel pceſſus pter ga
bellã nõ ſolutã vel decimã nõ ſolutã ex
forma ſtatuti ſue ciuitatis dici põt ipm
audiri cũ tale ſtatutũ pncipalr emena
uerit in fauorẽ reip.vt ſi abũdet in pe
cunia arg.eiꝰ qd habet i.l.j.in prin.C.
de cadu.tol.facit qd habet in.l.ſi q̃s in
graui.§.hi quoq̃.ad ſille.Sed circa pre
dicta põt dubitari ſi q̃s occidat banni
tum cum quo habebat capitales inimi
citias quod nõ debeat gaudere benefi
cio ſtatuti cũ preſumatur occidiſſe ma
gis propter vindictam priuatem q̃ per
pub.maxime ſi appareat de intentione
illius occidẽtis ante homicidium com
miſſum vel poſt q̃uis poſſet aliquis di
cere quod ſufficiat eum occidere quo
modocunq̃ ſit ſatiſfactus ſtatuto volẽti
quod bãnitus impune occidatur. Sed
iſtud vltimum nõ videtur verum per id
quod no.Barto.in.l.genero.ff.de his q̃
not.infa.⁊ in.l.ſi quis in graui.§.vtrũ.
ad ſille.Bar.⁊ Ang.in.l.nulla.C.de de

lato.li.x.et in.l.omnes populi.de iuſti.
⁊ iur.in.j.q.v.q.pncipalis.⁊ Are.i.l.cū
ſeru⁹.de ver.ob.⁊ p id qđ ſequit Barth.
cep.in cōſil.ſuo.xxxiiij.inci.ſi inquā.in
iiij.col.ver.preterea referens.Ang.i.l.
fi.p illum textum.C.de delato.lib.x.te-
nere quod ſi quis proditorie occidat bā
nitum nō iuuatur beneficio ſtatuti eſt
i additio.ad Bart.ibi vbi dicit de facto
eſſe iudicatum pernſū quod bene no.ſ3
non videtur verum quia videmus quo
tidie quod tales bāniti proditorie occi-
dūtur nihilominus occidētes gaudent
illo beneficio.putarem tamē quod for-
te pcederet dictum Ang.quando alias
fuiſſet pditor vt i crimine leſe maieſta.
p id quod habetur in.l.quiſquis.C.ad
l.iulia.maieſt.tamē ſi velis tenere opi-
nionem Ang.Putarem non procedere
in eo qui viderit aliquem aſtantē ⁊ poſt
eum vadat ⁊ occidat.premaxime ſi iter
eos erat inimicitia ⁊ ſic rācor qꝛ illū nō
dꝛ pditorie feciſſe.qꝛ illū qđ faciebat in
actib⁹ oñdat.ſ.ſe illi dſeruire velle.Sꝫ
dictum Ang.forte pcederet quādo irē
tanꝙ̄ ſoci⁹ cū aliquo in itinere.vel ſede
rē ſecū in mēſa vel eſſem ſu⁹ amicus.qꝛ
tunc occidēdo ipm dicor pditorie feciſ
ſe qꝛ aliud gerebā in animo ꝙ̄ illud qđ
gerebā in actu.⁊ ita intelligit.d.l.fi.de
delicto.quā.l.ita intelligit Bar.vbi hoc
declarat in.l.reſpiciēdum.§.delinquūt
ff.de penis.Nec obſtat ſi diceret quod
de communi vſu loquēdi dicitur etiā p
ditorie occidi qñ poſt eum vado ⁊ occi-
do lꝫ nō gererē aliud in animo ſed cōis
vſus pualet ſtatuto ⁊ ſic pprietati voca
buli:vt no.doc in rub.ff.de ope.noui nū
tia.ergo oi caſu pcederet dictū Ang.qꝛ
ad hoc eleganter reſpondet quod iſtud
eſſet verum quando talis vſus pbaret
qđ tpe ſtatuētiū fuiſſet in eſſe deductus
alias nō ſufficeret pbare quod nūc eēt
vt no.tenet Soci.in.l.gallus.§.ſi ei⁹.cir
ca me.pe.col.cū ſeq.de lib.⁊ poſth.Sed
hoc pbare eēt valde difficile ergo dictū
Ang.i dicto caſu nō pcederet.qꝛ ſtaret
pprio ſignificatui vocabuli:vt.S.dictū
eſt qđ valde no.Cogita tñ ꝙ ſi vis te-
nere opi.Ang.generalr aut cū declara
tiōe ſupra facta.Limita niſi eēt bānit⁹

ꝯdemnatus crimine leſe maie.p.d.l.fi.
de dela.⁊ per.d.l.quiſqs.Intelligerē tñ
pdicta.ſ.qđ nō ſufficiat holem quocūqꝫ
occidere qñ eēt cōſtitutū aliqđ pmiū oc
cidenti.alias ſec⁹ p id qđ no.Ang.⁊ alij
in.d.l.macula.vbi notat pmiū dari ei q
vltro ſe offert ad faciēdū id qđ eſt cau-
ſa pmij.ſec⁹ ſi in caſu vel fortuna.Cogi
ta tñ quo ad primū fateret cum expreſſe
apparet de intētiōe occidētis.ſꝫ qñ nō
cōſtat de intentione occidētis nec ante
nec poſt homicidium ⁊ ſic ſumus in du
bio vr̄ qđ debeat pſumi occidiſſe poti⁹
ratiōe ſtatuti ⁊ ſic nole reipub.ꝙ̄ ppter
vindictā ſuam qꝛ in dubio qs nō preſu-
mit delinquere ⁊ talis pſumit anim⁹ qua
lis eſſe dꝫ.l.merito.ff.p ſocio.ſꝫ ſi preſu
merem⁹ occidiſſe ppter vindictā priua
tā pſumeret dliquiſſe cū deberet puni-
ri pena homicidij.ergo hoc nō eſt preſu
mendū ſed potius qđ ppter vindictam
pub.In cōtrariū facit qꝛ quando quis
pōt facere actum nole pprio ⁊ nole alie
no in dubio pſumit facere nomine pro
prio.l.papinian⁹.ff.mā.l.⁊ magis.ff.de
ſolu.Sed iſte poterat occidere nole ſuo
⁊ ſic ppter vindictā priuatā ⁊ nole rei-
pub.⁊ ſic ppt vindictā publi.⁊ ſic nole
alieno ergo potius dꝫ pſumi feciſſe no
mine pprio ꝙ̄ nole alieno.Sꝫ cōtrariū
vr veri⁹ ⁊ pōt rñderi ad iſtud qđ nō pro
cedit iſta regula qñ p hoc quis pſume-
ret deliqſſe ⁊ eſſet pulchra limitatio ad
d.regu.cogita tñ.Sed qro nunqd expē-
ſas qs qs fecit i capiēdo bānitū poſſit
repetere a fiſco dic qđ ſic.p tex.in.l.mu
lier opus ſalinarū.ff.de capti.et poſtli.
reuer.⁊ ita no.Bal.in.c.j.in.j.col.hic fi
nitur lex deinde con.⁊c.⁊ iſtud procedit
de plano quando nullū premiū capien-
ti bannitū cōſtitutū fuit a ſtatuto.Sed
dubium eſt qđ cōſtitutum eſt premiū et
videt dicēdū quod ſic p text.in.l.idēqꝫ.
§.idem labeo.in fine.ff.man.nec obſtat
ſi diceres quod ibi loquat in procurato
re habente mandatum.ſed hoc caſu nō
proprie habet mandatum quia reſpon-
deo qđ etiam carens mandato repetit
expēſas dūmodo obtineat ⁊ vtiliter ge-
rat.l.iam tamē.§.in hac.in fi.ff.iud.ſol.
cum ſimi.facit etiam.l.ſed an et vltra

ff.de neg.geſt.vbi plus dicit̃ qđ ſufficit
a princip.vtiliter gerere ſꝫ non ſortiat̃
effectum qꝛ etiam carẽs mandato repe 15
tit expẽſas ſꝫ in caſu nr̃o non ſolum vti
liter geſſit a prin.ſꝫ effectus nõ ſequu⸗
tus capiẽdo bãnitum ergo debet poſſe
expẽſas repetere.d.l.mulier.l opus qꝛ
ad conſequẽdas expẽſas a fiſco non eſt
curãdum de mandato vt dicit glo.fi.in
d.l.mulier.In cõtrarium videtur veri
tas quod non poſſit repetere quãdo eſt
cõſtitutũ ſibi premiũ hoc ſentit Barto.
in terminis in.l.j.in fi.prin.ff.de iuſtit.
⁊ iu.vbi dicit quod ſi non eſt cõſtitutuꝫ
premium poteſt repetere expenſas.er⸗
go a cõtrario ſenſu manifeſte ſentit qđ
ſi eſſet ſibi cõſtitutũ premium non repe
teret.Secũdõ moueoꝛ qꝛ ad hoc vt ha⸗
beat premiũ debet capere vel occidere
bãnitum ergo tenet̃ ad oẽ id qđ ꝑuenit̃
ad illud.l.ij.⁊.ff.de iuriſ.om.iudi.Ter⸗
tio moueoꝛ quia iſte videt̃ locaſſe ope⸗
ras ſuas fiſco ꝓ illo premio:tũc ſic quã
do aliquis locat oꝑas ſuas alteri tũc dꝫ
operari in dubio ſuis ſumptibus ⁊ nõ
ſumptibus alterius Bar.in.l.ſi non ſoꝛ
tẽ.§.libertꝰ.in pe.col.ff.de ꝯdi.inde.bñ
facit.l.ſuo victu.de ope.li.ad idẽ.l.ij.§.
ſi ꝯſeruatis.ff ad.l.rho.ď iac.ꝑ quẽ tex.
Bal.in.l.j.in ṗn.C.de ꝟ.ſi.dicit qđ oꝑa
rij in dubio debẽt oꝑari ſuis expẽſis et
ſuis ferramẽtis vl̃ iſtr̃is.ad idẽ qđ no.
alex.in.l.recuſare.§.ſi q̇s alio i.j.co.ff.
ad treb.vbi vaſallꝰ.tenet̃ ſeq̇ dñꝫ ſuꝫ ex
pẽſis nõ ob.§.idẽ labeo.vbi vr̃ eſſe diffi
cultas qꝛ rñdeo ⁊ dico ſic qñ dat̃ p̄miuꝫ
reſpectu laboris tm̃ ⁊ tunc aut querimꝰ
vtrũ ex illo p̄mio debeat alere ꝑſonam
ſuã tm̃ ⁊ facere expẽſas requiſitas i ſua
ꝑſona tm̃ ⁊ dico qđ ſic ita ꝓcedit qđ not.
Bar.in.d.§.libertus.aut querimꝰ vtrũ
ex illo p̄mio teneat̃ facere ſumptꝰ ⁊ ex
pẽſas in alijs ꝑſonis vel circũſtãtijs re
quiſitis ad illud oꝑꝰ ⁊ dico qđ nõ.⁊ ita
ꝓcedit.d.§.idem labeo.Qñq₃ dat p̄miũ
nõ reſpectu laboris ſꝫ reſpectu oꝑis vt
eſt in caſu nr̃o ⁊ tũc tenet̃ ad oẽs expẽ⸗
ſas ꝑ quas ꝑuenit̃.ad illud opus per.l.
ij.de iuriſ.om.iudi.⁊ ita ꝓcedat qđ ſen⸗
tit Bar.in.d.l.j.in fi.prin.de iuſti ⁊ iur. 16
Et iſte videtur mihi eſſe mens iſtorum
iurium.Cogita tamen ⁊ facit tex.in.l.ſi
barſatorem.C.de fideiuſ.

¶ No.qđ mare dicit̃ de diſtrictu glo.in
c.vbi ꝑiculũ.§.porro.de elec.in.vj.vbi
ďr factũ eſſe in territorio qđ factũ eſt i
mari.quod bene no.ꝓ ſtatutis.⁊ illã gl.
ſequit̃ Bal.in.c.j.in prin.ij.co.qui.mo.
feu.amit.ſꝫ Dñicꝰ in.d.c.vbi ꝑiculũ di
cat qđ ꝓcedit i materia fauorabili ſecꝰ
in odioſa.vide tamẽ ang.in ꝯtrarium in.l.
inſule italie.ff.de iudi.vbi dicit qñ deli
ctum factũ in mari piſano punietur pi
ſis ac ſi eſſet factũ piſis ꝑ tex.ſing.i.l.j.
C.de claſſi.li.xj.⁊ hoc tota die videmus
apud venetos ⁊ ianuẽſes.⁊ ad hoc viđ
tex.in.l.ſi q̇s ita.ff.de aur.⁊ arg.leg.vbi
teſtatoꝛ relinquit ea q̄ in vrbe ſeu i por⸗
tu habebat.In contrarium tamen vide
tur facere doctrina bal.i rub.ff.de re.di
ui.i fi.iiij.col.vbi refert qđ illo anno re
uocabat̃ i dubiũ an teſtm̃ factũ i portu
cuiuſdã ciuitatis ſoldani cẽſeret̃ factũ
in terris ſarracenorũ.vt ſic duo teſtes
ſufficerẽt an in locis xp̄ianorum vt ſic
requirantur ſeptem ⁊ dicit fuiſſe dictũ
quod itelligeretur factũ in terris xp̄ia
norum ⁊ ſi illuc eſſet verũ haberes ma
gnam ⁊ ſingularem limitatio. ad no.ꝑ
Bar.in.l.qui a latronibꝰ ad fi.ff.de teſt.
⁊ de veritate illiꝰ dicti Bar.vide papiẽ
ſes in.l.ius aũt ciuile.ad fi.vbi remiſſiꝰ
loquuntur.ff.de iuſt.⁊ iur.Sꝫ puto di⸗
ctum Bal.in.d.rub.nõ eſſe verũ ꝑ iura
ſupra allegata que videntur vera cõtra
Bal.etiã videt̃ facere qđ no.Bar.i.l.ce
ſar.ff.de publi.vbi dicit qđ oẽs portꝰ in
ſule ſunt inſula ⁊ dicit qđ quidã ſtabãt
in portu ciuitatis piſane querit̃ an poſ
ſint puniri in ciuitate ſub qua eſt iſula
certe ſic qꝛ portꝰ inſule ⁊ ſic ptꝫ qđ por
tus ⁊ ſic mare ſũt de diſtrictu ⁊ de terri
torio illius ciuitatis ſub qua eſt portꝰ ⁊
ſic iſta doctrina facit etiã contra dñicũ
volẽtẽ qđ procedat tm̃ in materia fauo
rabili contra Bald.facit etiam.l.ſane ſi
maris.proprium ius ad aliquẽ ꝑtineat
⁊ ibi Bar.ff.de iniur.⁊ id qđ no.Alexã.
in apoſtillis ad Bar.i.l.pupillꝰ.§.terri
torio.ff.de verbo.ſigni.cogita tamen.

¶ Tene menti ſingularem deciſionem
Bal.in.l.j.in.fi.C.de fide inſtr.vbi ꝑ il⸗

A iij

lū tex.not.quod ſi creditor habebat in ſtrumentum publicū de credito ꝛ illud ꝑ iracundiā lacerauit aut igne crema- uit ꝙuis ꝑ hoc ius crediti ſui nō ꝑda- tur tamen grauatur pleniori ꝓbatione ex quo culpa ſua ꝑdidit ꝓbatio.indubi tatam ſui inſtrī ꝛ ideo iſto caſu ſi ꝓba- ret de credito ꝑ vnum teſtem vel alias ſemiplene non deferetur ſibi iuꝛm ne- ceſſariū in ſupplemētū probatiōis ꝑ il lum tex.Sed vt oēm materiā cogitan- di vr quod nō debeat grauari pleniori ꝓba.cum nō ſit in culpa ꝑ id qđ voluit Spec.in ti.de accuſ.ver.quid ſi te voca ui ꝛc.ꝛ ibi bal in addi.in.ij.char.ꝛ Spe. in ti.de ꝑſum.ver.ſed pone vbi dicit qđ dcm̄ vr factū calore iracūdie non dꝫ ei imputari cū non ſit in culpa.ꝛ ꝑ ea q̄ in ſimili habenꝛ ꝑ Roma.in ꝯſi.cccccxij.ꝛ ꝑ modernos.in.l.filiā.C.de inoffi.teſta. ergo lacerās inſtꝛm calore iracūdie ple niori probatiōe grauari nō debet cū nō 17 ſit in culpa.Sed cogita ſi poſſet dici qđ aut creditor lacerans inſtrumentum fe cit proprio motu ꝛ impulſu animi ꝛ tūc procedat opi.Bal.cum ſit in culpa aut lacerauit propter aliorum impulſuꝫ vł clamorem et tunc procedat quod ſupra proxime dixi cum non ſit ei imputandū ita in ſimili diſtinguit gloſ.in.c.ſunt q̄ opes.xvij.q.iiij.Sꝫ ꝑ Bal.facit qꝛ quā do agitur de ꝓbando errore notarū cō- miſſo in inſtrō ꝛ notarius met atteſtatur de tali errore ex dicto notarū nō deferꝛ iuꝛm neceſſariū in defectū probatiōis. ita ſing.Bar.l.l.imꝑator la.ſ.in.iiā.col. ff de ſtatu.ho.ꝑ gl.in.l.ſ.C.qui ꝛ aduer. quos.vide Sali.in.d.l.ſ.de fide inſtru. vbi mirabił limitat ſingu.deciſſionem Bal.vt procedat qñ tale inſtrumentum eſſet de natura vel de ſubſtātia debiti ꝯcti in ſcriptis:puta qꝛ partes expreſſe ita conueniſſent qđ de iſto debito fieret publicū inſtꝛm iuxta.l.cōtractus.C.de fide inſtru.vel eſſemus in caſibus in q̄ bus requireretꝛ ſcriptura de qb᷒ plene habetꝛ ꝑ glo.magiſtralē in.c.j.de ceſſ.in vj.vel qñ ꝑ ſtatutū vel ꝯſuetudinē lo- ci requireretꝛ inſtꝛm publicū in iſtis ca ſibus ſi creditor laceret inſtꝛm p iracū- diam procederet dictum Bal.Sed vbi inſtꝛm non eſſet de natura vel de eſſen tia debiti ſed eſſet voluntarie confectū prout eſt regꝛ.l.pactū qđ bona fide cū glo.C.de pac.l.contrahiꝛ.ff.de pac.p̄ glo. tūc lꝫ creditor laceraret inſtꝛm crediti ꝑ hoc nō grauaretꝛ pleniori ꝓbatiōe.ſꝫ ſufficeret ſemiplena probatio cū ei᷒ iu ramēto.ꝛ iſtā limitationē refert ꝛ ſequi tur Jaſ.in repeti.l.admonēdi.in.cxxxj. co.ff.de iureiu.quā dicit eſſe multū no- tādū lꝫ aliqualiter obſtare videaꝛ gene ralitas rōnis aſſignate ꝑ Bal.ꝛ fꝫ.d.de ciſionē intellige ꝛ limita illđ qđ voluit gl.ꝛ Bar.l.l.ſicut iniquū.C.d fide inſtru. limitarē ēt dictū bal.vltra doc.ibi nō ꝓ cedere l co q̄ eſſet i furore qꝛ aliqđ fcm̄ tꝑe furoris nō imputaꝛ ad culpā:ſatis em̄ puniꝛ ſuo furore ꝛ ideo dato qđ ha- beret dilucida interualla ꝓpter hoc nō grauaretꝛ pleniori ꝓbatiōe.ad qđ adde Abb.i.c.j.i.ij.no.d his q̄ filios occide. ¶ Diligēter nota vnū in materia actio nis ad exhibēdū:qđ nō cogor exhibere debitorē alicuius q̄ fugit in domū meā ſaltē ꝑ iterdictū de libero hōie exhiben do tex.habes ſolennē ꝛ ſing.in.l.fi.ſ.fi. ff.de li.homi.exhi.ꝑ quē tex.infert mul tū ſignāter Jo.de platea.in.ſ.preterea. quē ſequitur ibi Jaſ.inſti.de actio.cir- ca me.xj.col.qđ lꝫ ego acceptē in domū meā mercatorē qui decoxerit nō tamē poſſum conueniri vt eū exhibeā alias tenear ad intereſſe qđ diligētiſſime no- ta qꝛ quotidianiſſimū ꝛ forte non inue- nies alibi hoc dictū ad hoc accedāt ſm Jaſo.ibi que traduntur ſing.per Jnn.in ca.dilecti.extra de iudi.alias de appel. ꝛ refert ꝛ ſequiꝛ apud legiſtas Bald.in c.in generali.ff.de feu.fue.cō.inter do. ꝛ agna.dū querit Jnno.de ſolēni ꝛ quo tidiana queſtiōe multū cōferēte ad pro ximū dictū.qđ ſi aliquis detinet debito rē meū ꝛ pro hoc nō pōt mihi in aliquo ſatiſfacere qꝛ de opib᷒ ſuis poſſet acq̄re re mihi ꝛ ſatiſfacere an poſſiꝫ repetere ab eo hūc debitorē determinat mirabi- liter Jnn.qđ nō niſi habeā ius reale in eo vt in vaſallo ꝛ aſcriptitio ꝛ ſimilib᷒ ꝑſonis.Eſt tamē remediū ſm Bal.i.d. c.in generali.qđ agā actiōe iniuriaꝝ cō tra eū.vel de dolo ſi ſciēs detinet in ꝑin

dicitũ meũ.vt.ff.de dolo.l.cũ quis.ꝯſtat
etiã ſm eundẽ Bal.qḋ poſſuz agere in⸗
terdicto de liber.ho.exhi.in quo aliis p̄
feroꝛ ꝓpter ſingulare intereſſe.vt.ff.de
procurato.l.lz in popularibꝰ.Sed puto
qḋ de iure Bald.non bene dicat qḋ poſ
ſit agere interdicto de lib.homi.exhi.ꝑ
dictum tex.ſing.ad literam.l.fi.§.fi.vbi
iuriſcõſultus dicit qḋ creditoꝛi non cõ⸗
petit interdictũ vt debitoꝛ exhiberetur
necꝫ eniz debitorem latitantẽ exhibere
quiſquã cogitur.ſed in bona eiꝰ ex edi⸗
cto pretoꝛis mittũtur:poſſet etiam dici
qḋ ſi talis debitoꝛ habebat bona ex qui
bus ipſi creditoꝛi ſatiſfieri poſſet qḋ tũc
in iſto caſu etiam non ageretur actione
iniuriarum vel de dolo contra detinen
tem debitoꝛẽ cũ creditoꝛ ex edicto pre
toꝛis poſſet ei eſſe ſuccurſum ⁊ ſic in bo
na debitoꝛis mittivt dicit.d.l.fi.§.fi.qui
hec ſentire videt̃ ſed ſi non haberet bo⸗
na ſufficientia talis debitoꝛ tũc putaret
qḋ creditoꝛ cõtra detinentem eum ſcien
tẽ ad intereſſe agere poſſit ꝑ iura.ſ.alle
gata.Cogita tamen.

18 ¶ Nota diligenter quod ſi vẽdatur res
cum pacto quod vẽdens vel eius here⸗
des poſſint quãdocũꝗ oblato pretio re
dimere certe nõ obſtantibus talibꝰ ver
bis preſcribitur.xxx.annis etiã ſi iſtud
pactum ſit iuratum ⁊ etiam ſi ſit dictum
quantuncunꝗ ⁊ ſine aliqua preſcriptio
ne.ita ſignanter conſuluit.Ang.ꝯſil.lv.
quod incipit Guil.⁊ Franciſcus.immo
plus tenet Pet.de anch.cõſi.cccxxxvij.
incip.viſis diligẽter actis qḋ preſcriba
tur.x.annis.iſta refert ⁊ ſequit̃ ſimpli⸗
citer Jaſ.in.l.ſi mater.ad fi.C.de inſti.⁊
ſubſti.⁊ i.l.petẽs.ad fi.iiij.col.C.de pac.
vbi aſſerit ſe pluries de facto reſpõdiſ
ſe ⁊ conſuluiſſe ſm.d.cõſi.Ang.quod te
ne menti quia iſta quotidie contingere
poſſent.ſed vt dem materiam cogitãdi
lz nõ audeant tyꝛũculꝰ tãtos patres re⸗
prehendere:ſed potius dico me nõ in⸗
telligere aut codicẽ eſſe coꝛruptũ vt in
quit tex.l.c.ego ſolis.ix.diſt.videt̃ ꝙ de
ciſio Ang.nõ ꝓcedat qñ talis ꝯctus pre
ſumeretur vſurarius qꝛ in cauſa vſura⸗
ria nõ currit p̄ſcriptio ſꝫ Alex.ꝯſi.xlvj.
inci.circa p̄ſentis ꝯſilij materiã ⁊c.Liiij.

vol.in.j.⁊.ij.col.⁊ ſic vbi eſſet paruitas
pretij ⁊ pactũ de retrouẽdẽdo nõ proce
deret dicta deciſio:qꝛ tunc ꝯctus preſu
mit̃ vſurarius etiã ſi nõ cõſtet emptoꝛẽ
ſolitũ feneraru.⁊ hoc qñ reſolutio cõtra
ctus pendet a facultate vẽditionis ꝓut
in caſu noſtro.ita Alex.d.cõſi.vbi dicit
hãc eſſe cõmunem opi.q̄ opi.eſt ample⸗
ctãda tanꝗ magis tuta cũ ſimus in ma
teria peccati.c.iuuenis.de ſpõ.Itẽ tp̄e
emptiõis nõ potuit inchoari p̄ſcriptio
qꝛ ip̄e erat in mala fide rõne dicti ꝯctus
q̇ fuit ⁊ eſſe fingit̃ ſimulatꝰ:⁊ ſic fuit cõ⸗
tractus pignoꝛis ex quo nullũ fuit trãſ
latũ dñium nec poſſeſſio per venditoꝛẽ.
l.emptoꝛ.⁊ ibi no.de aqua plu.ar.⁊ ptz
in.l.emptione.C.plus vale.qḋ agi.⁊ ibi
doc.⁊ ſic videt̃ ꝙ exceptiõe preſcrip.vẽ
ditoꝛ excludi nõ poſſit.l.male agit̃.C.de
preſcri.xxx.anno.immo ſi preſcriberet
diceret̃ preſcribere ad cõmodũ pignoꝛã
tis.l.ſi ſeruũ.ff.de vſuca.l.j.§.ſeruum q̇
pignoꝛis.⁊.l.pignoꝛis.de acqui.poſ.cũ
ſciẽtia rei aliene ſemꝑ impedit p̄ſcrip.
c.fi.de p̄ſcrip.⁊.c.poſſeſſoꝛ.de regu.iur.
in.vj.⁊ hoc de iure cano.qḋ attendendũ
eſt cũ agit̃ de materia peccati iuribꝰ.ſ.
allegatis.ita dicit Alex.in.d.ꝯſi.i pe.co
lũ.⁊ i ꝯſi.lxix.incip.in cauſa ⁊ lite vertẽ
te.in.iũ.vol.in.iiij.col.dicit ꝙ exceptio
preſcriptiõis nõ obſtat cũ ſit in mala fi⸗
de quando ꝑ inſtrumentum ſe obligaue
rat.idem tz Pau.de ca.in.l.j.ij.col.ff.de
vſucap.vbi dicit ꝙ nõ preſcribit̃ ꝑ ſciẽ⸗
tem ſe obligatũ ergo dicamus qḋ in ca
ſu Ang.nõ currat preſcriptio cũ ſciat ſe
obligatũ ad retrouẽdẽdã rem ſibi prius
venditã oblato ſibi pretio abſꝗ aliqua
preſcrip.⁊ nota qḋ etiã doto qḋ diceret̃
quod dictus emptoꝛ potuit ignoꝛare di
ctum cõtractũ non eſſe licitum ⁊ potuit
affirmare ꝙ cõtractꝰ valuerit reſpõdeo
ꝙ erroꝛ iuris nõ cauſat bonã fidez.quo
ad preſcrip.l.nũꝗ.in princi.l.ſi fur.§.j.
de vſucap.qḋ ꝓcedit etiã in preſcri.lon
giſſimi tp̄is.vt ꝓbatur ꝑ gl.iuncto tex.
in ca.ad apoſtolice.de dona.Archi.x.q.
iij.c.qꝛ cognouimꝰ.⁊doc.i cle.j.de rebꝰ
eccl.nõ alie.Itẽ in dubio preſumit̃ ſciẽ
tia iuris niſi de ignoꝛãtia pꝛobetur.l.le
ges ſacratiſſime.C.de legi.l.ſi heres ab

co.in fi.ff.ad treb.quã.Sed hoc inducit
Bar.in.l.non fatetur.in vi.col.de ꝯfeſ.
ita dicit Alex.in.d.cõſi.lxvj.pẽ.co.Nec
obſtat etiã ſi diceret̃ quod elapſo decen
nio potuit ꝑſcribere ⁊ preſcri.inchoare
qꝛ poſt illud tp̃s inducitur obliuio.vt ꝑ
glo.⁊ ibi doct.in.l.j.C.de ſeruis fugi.qꝛ
reſpõdeo de mẽte doc.ibi vt ꝓcedat vbi
tractaretur de damno vitando quia tũc
poteſt allegare poſt lõgũ tp̃s obliuionẽ
ſecus quando agit de lucro querẽdo cũ
alteriꝰ iniuria ꝓut eſt in ꝑſcrip.inducẽ
da vt eſt in caſu noſtro tũc non eſt ꝓba
bilis ignorãtia vel obliuio ẽt poſt lõgũ
tp̃s qđ tene mẽti ⁊ ſic in iſto caſu.d.deci
ſio ang.nõ ꝓcederet lꝫ nõ ſit caſus.An.
⁊ plus nõ ꝓcederet etiã ſi emptor eẽt ſo
litus feneraꝛi vel alias de quibꝰ habet̃
in locis ſupra allegatis.Limita tñ qđ
ſupra dixi ꝙ qñ cõcurrit paruitas ꝑtiũ ⁊
pactũ de retrouẽdẽdo preſumat̃ contra
ctus vſurarius non ꝓcedere in ruſtico
qꝛ ruſticꝰ excuſatur a preſumpta fraude
vſurarum ꝓpter ignorãtiam iuris gloſ.
eſt in.l.cũ allegas.⁊ ibi Bald.in.iiij.op.
C.đ vſur.ꝑ quã glo.infert ibi Fulg.qđ ſi
ruſticus emat funduꝫ cũ pacto de retro
uẽdẽdo nõ cenſebit̃ cõtractꝰ vſurarius
quod nota pro limita.eorum que haben
tur in.c.ad noſtrã.de em.⁊ vẽdi.⁊ in.c.il
lo vos.de pign.ſequit̃ Iaſ.in.l.ſi id qđ.
in prin.x.col.ff.de iuriſ.om.iudi.⁊ in.l.
iuris.C.ꝗ admitti.in ꝗbꝰ locis limitat
nõ habere locũ i ruſtico ſagaci aut ſque
drato ꝑ gl.in.l.athlete.§.de ruſticis.ff.
de excu.tuto.Adde etiã pro limitatiõe
gl.c.cõqueſtus.de vſur.quod not.Abb.
in.c.in aliquibꝰ.in fi.j.colũ.de deci.vbi
omnino.vide qđ etiã facit ad practicã ⁊
ad intellectũ.l.ij.C.de reſcin.vẽ.immo
videt̃ qđ i caſu Ang.nullo pacto poſſit
ꝓcedere ꝑ id qđ ſupra dictum eſt qđ per
ſcientem ſe obligatũ cum ſit in mala fi
de ꝑſcribi nõ poſſit.immo plus ẽt ſi ſta
tutũ ſpecialiter ⁊ expꝛẽſſe diceret ꝙ debi
tor malefidei ꝑſcriberet tale ſtatutũ nõ
valeret:ita tenet Alex.in.d.cõſi.lxix.in
ſũ.col.⁊ Ioan.de imo.ꝯſi.xxvj.incip.in
caſu ꝑmiſſo viſis ⁊ conſideratis ⁊c.⁊ in
cõſi.xlvj.incip.i caſu premiſſo ante oĩa
⁊c.facit quod dixit Bal.in.l.j.in.ij.col.
C.de ãna.exce.vbi dicit ꝙ ſi in aliqua no
ua lege inuenires hec verba nulla ꝑſcri
ptione obſtãte ꝙ preſcriptio centenaria
curreret allegat gl.i.§.decetero.in aut.
vt decetero nõ fiãt ꝯſti.ita ergo in caſu
noſtro vbi ſunt illa ꝟba lꝫ currat ꝑſcri
ptio centum annoꝝ nõ curret ꝑſcriptio
xxx.annoꝝ.facit etiã cõtra Ang.id qđ
dicit Bal.in.l.j.ad fi.ff.ſol.ma.⁊ ibi doc.
quod licet promittẽs ſoluere ſemper in
telligatur niſi ꝑſcribat:tñ ſecus eſt in ꝓ
mittẽte ſoluere qñcũqꝫ.ſꝫ in caſu Ang.
plus fuit dictũ qꝛ nõ ſolum qñcũqꝫ ſed
etiam ſine aliqua preſcriptione cũ iura
mento ⁊ ſic in caſu Ang.minus dꝫ poſſe
currere ꝑſcri.cũ adſit geminatio ꝟboꝝ
vt aliquid operetur.l.baliſta ad tre.nec
obſtat ſi diceret̃ infinitas eſt euitãda ne
dominia rerũ ſint icerta.inſti.de vſuca.
in ꝑn.cũ ſimi.ad hoc reſpõdetur quod
immo nullo vnꝙ̃ tꝑe potuit ꝑſcribi fa
cultas redimẽdi predicta bona.Et hoc
tali ratione.Nam qñ verba cõtrahẽtiũ
ſunt apta importare infinitatẽ ꝓut ſunt
in caſu noſtro ⁊ tũc infinitas toleratur
nõ aũt reijcitur.l.in annalibus.C.de le.
⁊.l.ſi ita ſtipulatus a ſeio fuero.cũ ſimi.
ff.de fideiuſ.Et hoc eſt per vim illiꝰ ꝟbi
qñcũqꝫ quod eſt verbũ generale aptum
iportare infinitatẽ:ita determinat Bar.
tradẽs iſtam doctrinã in.l.qui bona.in
§.fi.ff.de dam.infec.cõtra Ang.facit ẽt
vna alia ratio.nam hoc pactuꝫ de retro
uendẽdo fuit collatũ in liberã volunta
tem dicti venditoris:qꝛ fuit dictũ ꝙ qñ
cũqꝫ voluerit poſſit retro emere:tũc ſic
facultatẽ adimplẽdi cõditionẽ poteſta
tiuam nullo vnꝙ̃ tꝑe ꝑſcribi põt:ita ꝓ
bat tex.in.l.ſeruus quoqꝫ.§.fi.ff.de her.
inſtitu.⁊.l.fi.ff.de cõdi.inſti.vbi habet̃
ꝙ filiꝰ in poteſtate patris cõſtitutꝰ.ſub
condi.poteſtatiua fuerit inſtitutꝰ nullo
tempore dicitur preteritus:qꝛ per iſtam
cõditionẽ toto tꝑe vite ſue poteſt adim
plere ⁊ tamẽ ſi facultati adimplendi cõ
ditionẽ iſtam aliquo tempore preſcribi
poſſit:cõtingere poſſit ꝙ filiꝰ inueniret
ſe preteritũ:vt qꝛ filiꝰ infans teſtatoris
ſub iſta cõditione fuerit inſtitutus quẽ
poſſibile eſt viuere vſqꝫ ad centũ annos
l.fi.C.de ſacroſan.eccle.⁊ hanc doctrinã

per illos tex.tradit Bar.in.l.pignori rē.
in vltimis verbis.ff.de vſucā.Et ꝙ ꝑdi-
cta diciſio.Ang.nō ꝓcedat in pacto iu-
rato facit quod vult alex.l.l.nemo pōt.
in prin.pe.co.ff.de lega.j.vbi dicit qđ lʒ
preſcriptio.xxx.annoꝝ ſit odioſa cū cur-
rat ex negligētia nō petentis.vt dicunt
doct.in.l.j.ff.de vſucap.cui nō pōt renū-
tiari per pactum tamē cum iuramēto re-
nuntiari poteſt cū iuramētū ſit ſeruan-
dū cū poteſt ſeruari ſine iteritu ſalutis
eterne prout eſt in caſu noſtro.c.cū con-
tingat.de iureiur.maxime cū ſit contra
naturalē equitatē ꝙ quis locupletetꝰ cū
aliena iactura.l.natura noſtra.ff.de cō-
di.indebi.ꝛ ſimiliter cū iuri introducto
in odium alterius cū iuramēto renun-
tiari poſſit.c.ſignificāte.de pig.ꝛ decla-
rat bar.in.l.ſi q̄s ꝓ co.in tertio ꝛ quar-
to membro pncipali.ff.de fidein.quod
ſaltem per iuramētū appoſitū in pacto
poſſit impediri curſus ꝑſcrip.vbi alex.
mandat iſtud ponderari qꝛ ſcriptū non
reperit.Tamen vltra ipſum facit qꝛ qñ
aliquis eſt obligatꝰ iuramēto nunq̄ ta-
lis obligatꝰ poteſt opponere preſcri.di-
ctum eſt ſing.Roma.in repe.l.j.i tertia
char.ꝟ.ꝛ adde duas no.cautelas ꝛc.ff.
de vſuca.qꝛ ſm eum iuramentū perpe-
tuat actionem.allegat tex.quē dicit ſin.
in.l.nā ꝛ poſtea.§.ſi is qui tēporali.ff.d
iureiur.vbi Bar.ꝛ aliȷ̈ docto.dicūt ꝙ lʒ
actio tua eſſet temporalis vel ex forma
ſtatuti vel ex forma iuris ꝯmunis ꝛ poſ-
ſet ei ꝑſcribi ſpatio.x.vel.xx.anno.tñ ꝑ-
petuabitꝰ vſqꝫ ad.xl.annos.quod eſt val
de no.facit licet non valeat pactū quod
donatio nō poſſit reuocari reſpectu in-
gratitudinis cōmittēde quia innitaret
ad delinquendum.l.cōuenire.ff.de pac.
dota.Bal.ꝛ aliȷ̈ in.l.fi.C.de pac.tñ valet
cum iuramēto Jo.an.in addi.Specu.in
titu.de dona.§.j.ver.quid ſi actū.ꝑ tex.
in.c.quēadmodū.ad fi.de iureiu.Alex.
in.l.ſtipulatio hoc modo ꝯcepta de ꝟb.
obl.ꝛ in cōſi.xl.incip.ſuꝑ ꝑdicto dubio.
in.iiȷ̈.volu.cum ſimi.Jteʒ facit ꝙ lʒ re-
nuntiatio ſimplex facta de iure futuro
parte abſente nō valeat.l.j.ꝛ ibi doc.C.
de pac.tñ ſecus eſt appoſito iuramento
vt ibi per Papiēſes in.vj.col.Jteʒ facit

quia illud poteſt fieri ꝑ pactum iuratū
quod poteſt fieri per ſtatutū Bart.in.l.
fi.C.de pac.Bal.in.l.cūctos populos.x.
col.de ſum.trini.ꝛ fide catho.Sed nulli
dubium quod ſtatutum poſſet oēs exce.
ꝑſcriptiōis ſi vult ergo dʒ poſſe fieri ꝑ
pactum iuratum.Non obſtat ſi diceres
preſcrip.xxx.annorum eſt odioſa ꝛ bona
publi.introducta ergo ꝑ pactum renun-
tiari non poteſt.l.j.ꝛ ibi doc.de vſucap.
quia loquūtur in ſimplici pacto ſecus ſi
eſſet iuramento firmatuʒ per ea que di-
cta ſunt ſupra.Jtē cū per ſtatutū poſſit
derogari preſcrip.Jaſon.in.l.nō eſt im-
poſſibile.in ꝑn.ff.de pac.ergo ꝛ ꝑ pactū
iuratū.Nec obſtat ꝙ ꝑſcriptio eſt intro-
ducta fauore pu.d.l.j.de vſucap.ergo re-
nuntiari nō poteſt.l.pe.C.de pact.quia
ad hoc reſpondetur ex mēte alex.in.d.l.
nemo poteſt.ꝙ ꝑſcriptio eſt introducta
ꝑncipaliter fauore priuatorū ꝛ ſecūda-
rio fauore pub.vt tenet ibi Alex.Ange.
Jmo.ꝛ Anto.in.c.non liceat.de preſcri.
ergo renūtiari poteſt.d.l.pe.C.de pact.
ꝛ doc.in.l.paciſci.ff.de pac.facit etiā qđ
iuramentū facit actū valere qđ alꝰs non
valeret.l.cuʒ pater.§.filius matrē.ff.de
leg.ij.cū ſi.nec obſtat qđ dicit Ang.in.d.
cōſi.ad fi.quod iuramētū regulatur ſm
naturā pacti ſuper quo interponitur.l.
fi.C.de nō nu.pecu.in caſu noſtro pactū
appoſitū nō excludit preſcrip.ergo nec
iuramētū.ad hoc reſpondetur ꝙ immo
iuramētū ſemper addit aliquid actui vt
ptʒ ex ſupradictis.ꝛ per papiēſes in.l.ſi
ꝯuenerit.in.iȷ̈.ꝛ.iiȷ̈.co.vbi plene.ff.de
iuriſdi.om.iudi.vbi faciūt regulā in cō-
trarium.ꝛ ad.l.fi.de nō nu.pe.reſpōdēs
ꝙ ibi in diſpoſitiōe illius.l.deficit ꝯſen-
ſus tūc iuramentū nō extenditur vltra
cōſenſum nimirū ſi nihil opatur:ſed in
caſu noſtro dico ꝙ adeſt ꝯſenſus vt ptʒ
ergo iuramentū dʒ aliquid operari.naʒ
ratio diuerſitatis inter caſuʒ.d.l.fi.ꝛ ca-
ſum noſtrū ptʒ qꝛ in cōfectiōe chirogra-
pharia nō adeſt ꝯſenſus niſi habeat pe-
cuniaʒ actualiter numeratam eodē mō
qñ interponit iuramētū:qꝛ ſub eodē ſpe
future numeratiōis iura:qđ ſecꝰ eſt in
caſu noſtro qꝛ ſemꝑ adeſt ꝯſenſus ſalteʒ
in genere ꝛ hoc ſufficit Bal.i.l.j.l.iȷ̈.q.

C.cõmo.cum cõtractus ſit perfectus ab vtraqꝫ parte ꝛ etiã in reſtitu.rei oblato ſibi precio ergo iuramentum debet operari: ꝛ iſta pars videtur eſſe verior in pacto iurato ꝛ eſſet tenenda tanq̃ magis equa ꝛ tuta pro ſalute animarũ. Sed ſi vellem⁹ tenere opin. Ang. nihilominus negari nõ põt qui ex clauſula generali ꝓpter preſumptã ignorãtiam reſtitutio in integrũ concedi debeat prout firmat Bar.no.in.l.j.§.ſi quis aũt ꝓpter.ff.de iti.actuqꝫ priua.ꝛ Spe.in tit.de preſcri.§.j.ver.pone colon⁹.alex.cõſi.lxix.inci. in lite vertẽte ꝛc.in iij.vol.ad fi.pe.col. ꝛ Iaſ.in.§.fuerat.in prin.xxiij.co.inſti. de actio.cũ ſimi. Sed nulli dubiũ ꝙ iſte vẽditor vel heres ei⁹ eſt i p̃ſumpta ignorantia cum credat ſibi nõ poſſe currere aliquam preſcrip.per cõuentionem expreſſe factã.ergo ꝛc. Sed infra qđ tempus dicta reſtitutio ꝓponi dꝫ dic infra quadriẽniũ.l.fi.C.de tem.in integ.reſti. Sed vnũ perpetuo diligentiſſime cordi teneatis ꝙ licet quadrienniũ quod daꝛ hodie loco vtilis anni ex.d.l.fi.ſit continuũ nõ tñ currit ꝓbabiliter ignorãti.vñ ſi quis ſtaret per.c.annos ꝛ ꝓbabiliter ignoraret poſſit ſemꝑ petere reſti.l in integ.qꝛ reſtitutio in integ.nõ incipit curſum niſi a tempore ſcientie cum tẽpus reſtitutionis ſit vtile q̃tũ ad principiũ ita multũ ſingulariter voluit Bal.in.l. falſam.C.ſi ex fal.inſtr.ꝛ Pau.de ca.i.l.fi.C.de dolo.ꝛ Alex.cõſi.lxvj.in.vj.col. incip.in chriſti ſaluatoris nomine ſtantibus his.in.iiij.vol.de quo vide etiam Iaſ.in.§.rurſus.in prin.vj.col.inſti.de actio.vbi relinquit cogitandũ in iſto peregrino dicto quod no.quia in actu practico eſſet notabiliſſimum ꝛ multũ faceret ꝓ eo quod ſupra dictuꝫ eſt. Et ſic patet deciſionem Ange.ꝛ ſequentium aliquo reſpectu ꝓcedi nõ poſſe.aut primo caſu qñ cõtract⁹ preſumitur vſurari⁹ ꝛ hoc non eſt dubiũ quamuis Ang.in iſto caſu non loquatur aut in cõtractu licito de quo loquitur Ange.in quo ſint appoſita illa verba quandocunqꝫ ꝛ nõ obſtãte aliqua preſcriptione cum iuramẽto ꝛ tunc etiam nõ procedit per ea que dicta ſũt ſupra de mala fide: ꝛ hoc de iure canonico cui ſtãdum eſt in materia peccati.aut ſunt appoſita illa verba quandocunqꝫ ꝛ nõ obſtante ꝛc.abſqꝫ iuramẽto ꝛ tunc idem dicendum eſt de iure canonico propter malam fidem.aut de iure ciuili ꝛ tunc qñ nõ adeſt iuramentum ꝓcedit deciſio Ang.ꝑ ea q̃.ſ̃.dicta ſunt ꝙ tali preſcriptioni renũtiari nõ poſſit aut cũ iuramẽto ꝛ tũc nõ ꝓcederet etiã de iure ciuili hoc vt.ſ̃.dixi virtute iuramẽti ꝛ hec ſunt dicta ſaluo meliori iudicio ꝛ deliberatiõe cuiuſcũqꝫ alteri⁹ cui me ſubijcio iuſta.l.claudi⁹.in fi.ff.q̃ potio.i pig.ha.cogita tñ.ſꝫ nihilomin⁹ ad tollendũ oĩa dubia adhiberẽ iſtã cautelam.qđ in tali ꝯtractu emptor diceret ꝛ quoties preſcriptũ fuerit toties ꝓmitto retrouendere.ꝛ in hoc caſu p̃ſcriptio nõ patrocinaretur:nam ex deſinentia vni⁹ alteri⁹ origo ꝓficiſciꝛ.iſtã cautelã i ſilr̃ tradit Bal.in.l.ij.j.co.C.vt i poſ.leg.qđ nota oĩa predicta qꝛ alibi hoc mõ declarata nõ reperi.q̃ꝛ ang.in ſuo ꝯſi.paucis verbis ſe expedit ꝛ ſequaces vt.ſ̃.relati ſimpliciter pertranſeunt.

19 ¶ Scis ꝙ furtũ cõmittitur etiã in vno ouo ꝛ ſic in re minima gl.ꝛ doc.in.§.gallinarũ.inſti.de re.diui.ꝛ tamẽ dolus nõ cõmittiꝛ in re minima.l.ſi oleũ.in fi.cũ l.ſeq.ff.đ dolo.ſꝫ q̃ eſt ratio qđ actio furti daꝛ ꝓ re minima ꝛ non actio de dolo: gl.ꝛ doc.i.d.ll.mltũ laborãt.ſꝫ vltra do.ibi puto iſtã eẽ rationẽ diuerſitatis vꝫ ꝙ qñ aliq̇d nõ eſt fundatũ ſuꝑ quãtitate rei ſed ſuꝑ iniuſtitia ꝛ iniquitate tũc nõ differt modicũ a magno.ff.de app.ꝛ ibi gl.de appel.q̃ dicit quod ꝓ minima re: ꝛ ſic ꝓ q̃libet grauamine põt appellari ꝛ eſt ratio ſm illã glo.ꝛ Abb.ibi qꝛ appellatio nõ eſt fũdata ſuꝑ quãtitate grauaminis ſꝫ ſuꝑ iniuſtitia ſeu iniquitate iudicij.iõ põt appellari in minimis cauſis qꝛ iniuſtitia ꝛ iniq̃tas ita poſſunt accidere i minimis ſicut i maiorib⁹.eodẽ modo dicamus in furto:qꝛ furtũ non eſt fundatũ ſuper quãtitate rei.ſed ſuꝑ iniq̃tate ipſi⁹ furis nimirũ ſi daꝛ actio furti etiaꝫ ꝓ minima re.ꝛ hoc ſentit Ab.in furto allegãdo.d.§.galinarũ.i.d.c.cũ ſꝑ ſit eadẽ ratio iniq̃tatis i minimis ſicut in magnis qđ ſec⁹ eſt i dolo qꝛ dol⁹ fun

datur ſup quātitate.tex.eſt l.d.l.ſi oleū.
§.fi.cū.l.ſeq.vbi actio de dolo nō datur
ꝑ modica ſumma puta ꝑ duob⁹ aureis
ꝛ ſic lex fūdat ſe ſup quātitate qꝺ ſecus
eſt in furto vt dixi.qꝺ ſigna ꝛ nota qꝛ fa
ciet tibi honorem.

20 ¶ Sicut non valet reſcriptū ꝯ trāſac.
vt.l.cauſa.C.de tranſ.ita nec cōtra ſen
tentiam.l.fi.C.ſen.reſcin.non poſ.vnde
Pau.de ca.l.l.fi.C.vt li.pen.ꝑ illū text.
valde no.dicit ꝙ ille q̇ ſupplicat princi
pi vt retractet ſnīa q̄ trāſiuit in rē indi
catā nō ſolum caret impetratis ſꝫ etiā
icurrit infamiā quā text.ſm Pau.ſemꝑ
teneas mēti qꝛ eſt mirabilis ꝛ pauci ad
uertūt ꝛ faciet tibi honorē ſi ſcias exci
pere:qꝛ poſſet eſſe magni effect⁹ qꝛ ſi īfa
mis ergo teſtis eſſe non pōt ꝛ ſic incur
rit ꝑiudicia de quib⁹ i regula infamis
de reg.iur.i vj.quod nūq̄ obliuiſcaris
fuit ſemel de facto obiectū īpetrāti de
illo tex.putarē tn̄ ꝓcedere qn̄ talis ſen
tentia fuiſſet lata ex veris ꝛ ꝓprijs ꝓba
tionibus.ſecus ſi eſſet lata ex ꝓbatiōi
bus priuilegiatis:qꝛ tunc nō trāſit i rē
iudicatam quin ſemper ꝛ quādocūq̄ ta
lis ſnīa ſuperuenientib⁹ veris et ꝓprijs
ꝓbatio.cōtrarijs retractari poſſit.vt
l.c.ij.de purg.vul.ꝛ ibi Abb.ꝛ l.i.admo
nēdi.ꝛ ibi plene ꝑ papienſes ad fin.xix.
co.ꝛ l.xxj.ff.de iureiur.vbi inter cetera
dicunt ꝙ ſententia lata ſm ꝯſiliū ſapiē
tis puta doctoris electi ad ꝯſulendū ex
forma ſtatuti vel de volūtate ptiū ſemꝑ
ꝛ quādocūq̄ poterit retractari ſi appa
reat cōſiliū alteri⁹ doc.magis periti in
contrarium factū cū talis ſentētia nūq̄
tranſit in rē iudicatā qꝺ teneas ꝑpetuo
cordi:qꝛ eſt dictū ſingulariſſimū in ſuꝑ
latiuo gradu ſꝫ Alex.in.l.ſi ab hoſtibus
l.iij.co.ff.ſol.mat.qꝛ tota die apud nos
feruntur ſentētie ſm cōſiliū ſapiētis.ꝛ
ſtatuta cōmuniter diſponūt qꝺ ſi petat
cōſilium ſapientis preſtari debeat.ꝛ ibi
papienſes referūt alios caſus in quib⁹
ſentētia lata retractari poſſit ꝛ declarāt
ꝛ ideo vt dixi putarē quod in iſtis caſi
bus talis hoc modo ſupplicās nō care
ret impetratis nec incurreret īfamiā.
cū a iure ſit permiſſuꝫ ꝙ talis ſentētia
retractari poſſit.qꝛ qui facit lege ꝑmit

tente penā non meretur.l.gracc⁹.C.de
adul.qꝺ no.qꝛ iſta limitatio ab aliquo
quē viderim nō inuenio tactam.

21 ¶ Matrimonium ſub conditiōe reſolu
tiua cōtractum nō vꝫ.qꝛ eſt ꝯtra ſubſtā
tiam matrimonij qꝛ de ſubſtātia matri
monij eſt ꝙ nūq̄ diſſoluat.vt quos de⁹
cōiunxit homo nō ſeparet.xxxiij.q.ij.§.
quos deus.c.ij.de trāſla.prela.ꝛ ꝓpter
hoc tene mēti vnā cautelā ſing.ad eua
dendū amicū ſi caſus accideret vt bono
nie ſemel contigit i vno ſcholari ꝛ ꝑce
ptor meus a quo didici hanc cautelam
fecit ꝙ ſcholaris vſus fuit iſta cautela.
Nā cū ille ſcholaris eſſet capi⁹ amore
cuiuſdā mulieris īrauit domū ſuam et
ibi ab affinib⁹ mulieris ſtudioſe fuit de
tēt⁹ ad hoc vt ipſe ſcholaris eā in vxorē
caperet alias īterficerēt eū:ipſe ſchola
ris volēs euadere mortē dicit ꝙ erat cō
tētus eam capere ꝛ ꝙ ducerēt notariū ꝛ
teſtes ꝛ iſte iterim miſit ad preceptorē
quid eſſet agendū in hoc caſu ꝛ ſi aliqꝺ
remediū adhiberi poſſet qꝺ tale matri
moniū nō valeret.ꝑceptor me⁹ dixit ꝙ
faciat hoc mō quod dicat notario corā
teſtib⁹ ibi ꝑſentib⁹ videte ego ſum con
tentus hanc capere in vxorē hoc mō ſi
ipa mihi fidē ſeruet alr̄s volo qꝺ matri
monium diſſoluatur ꝛ hanc ꝯdi.reſolu
tiuā fac quod notari⁹ ſcribat vt poſſit
oſtēdi qn̄ opus erit.hoc facto matrimo
niū poſtea nō valebit ꝛ per ꝯſequēs po
teris capeꝛe aliā i vxorē ꝛ euadere mor
tem pro tūc.pro qua cautela vide olim
Abb.in.c.fi.in.j.no.de cōdi.appo.quod
nūq̄ exeat mentē tuā.aliā cautelā vide
ꝑ cepolā in cautelis ſuis.cxliij.

23 ¶ Rogo vt nūq̄ obliuioni trades cau
telam ſing.ꝑ quam poteris reſcindere
venditionē i qua fuiſti deceptus etiā ci
tra dimidiam iuſti pretij. Et lꝫ ꝯhentib⁹
licitū ſit ſe adinuicē decipe citra dimi
diā iuſti ꝑtij.l.idē ſi ꝑtio.§.quēadmodū.
ff.loca.l.i ꝯcauſe.la.ij.§.pe.ff.de mino.
etiā ꝺ iure cano.c.penul.ꝛ ibi ꝑ oēs.ex
tra de emp.ꝛ vēdi.Tn̄ limita ꝑdicta nō
ꝓcedere i dote.ſm qꝺ videt velle Pau.
de caſ.l.l.meuia.ff.ſo.mat.vbi vult qꝺ
quomodocūq̄ vir ſit decept⁹ i dote ſuc
curratꝫ ſibi per text.ſing.l.l.iure ſuccur

ſum.ff.de iure do.ꝛ in.l.ſi res.§.j.co.ti.
vbi gl.dicit eſſe ſpāle i dote:ꝙ quicūq
cōiugū ſit deceptus etiā maioꝛ.xxv.an
nis ſuccurret ſibi:ꝙ ſi eſt verū eſſet pul
chꝛa limitatio ad.d.l.idē ſi ꝑtio.ꝛ.d.l. in
cauſe vt nō ꝓcedāt in dote.Limita etiā
qñ re ipſa interuenit deceptio nō ex ꝓ-
poſito ſm Abb.poſt Cald.in.c.nauigā-
ti.in vlt.co.de vſur.vbi notāter dicit qꝺ
ille qui ſciēter emit rē minus ꝙ̄ valeat
ſaltē ignoꝛāte vēditoꝛe nō euitat pecca
tū:qꝛ videt decipere pꝛoximū.Limita
etiā nō ꝓcedere in ꝑſonis eccleſiaſticis
qꝛ non lꝫ in ꝯtractibus decipere ita eſt
gl.reputata ſing.in.c.hoc ius poꝛrectū.
x.q.ij.in ver.vt plus ſequunt papiēſes
in.l.quoties.in.vj.col.C.de rei ven.Ad
de tñ ꝙ quē decipere bono viro nō con
uenit glo.in.l.ſemp in ꝯtrib⁹.ff.de reg.
iur.quam reputat ſing.Bar.in.c.ſi pꝛo-
ponēte.de reſcrip.ꝛ in.c.ꝙ̄to.in.iij.col.
de iureiur.ꝛ in aut.ad hec.C.de vſur.et
ꝓpterea habebit etiā locū in cōſciētia
ſꝫ do.Ant.in.d.c.pe.ꝛ in.c.plerīq.vbi
Abb.de immu.eccl.ꝛ propterea dicit ꝙ
apud ꝯfeſſoꝛē debet fieri conſciētia.al-
legat beatū Tho.de aquino ita tenētē
ſcda ſcde.q.lxvij.ar.j.accedat glo.in.c.
hoc ius poꝛrectū.x.q.ij.que dixit ꝙ pꝛe
latus eccleſie nō debet maioꝛi ꝑtio vē-
dere ꝙ̄.valeat res propter conſciētiam
e ꝓpter honeſtatē.ꝛ ꝓpter hoc īfert pul
chꝛe Bal.in.c.cū cauſaꝫ.el.ij.de teſti.nā
ſi conſciētia idē eſt ꝙ bonus vir ꝛ bono
viro nō cōueniat allegando illā glo.er
go nō erit licitū in foꝛo ꝯſciētie cōtrahē
tes ſe decipere.Adde qꝺ ꝑ illā glo.Jo.
de ana.in.c.in ciuitate.de vſur.refert ſe
retractaſſe quēdam contractū factū cuꝫ
epō qꝛ fecit ſibi poſitionē deceptoꝛiā qꝺ
erat bonus vir.ꝛ eps reſpondit ꝙ ſic.er
go ſumus in caſu.d.gl.d.l.ſemper.Sed
tu caue qꝛ eps nō tenebat rñdere huic
poſitioni ꝑ id qꝺ no.Bar.in.l.q̇ iuraſſe.
et ibi doc.ff.de iureiu.Et per ꝑdicta ha
bes pulchꝛā cautelā.facit qꝺ ſignanter
dicit Pe.de anch.in rep.regule poſſeſ-
ſoꝛ.de reg.iur.in.vj.in.x.char.ꝙſi aliq̇s
emit fundū cari⁹ ꝓpter neceſſitatē qꝛ vi
cinus cuius erat fundus erat rixoſus ꝛ
multum moleſtus quod tunc cuꝫ iſte ex
ceſſus fundēt ſuꝑ cauſa rationabili ꝙ
ſubuenitur ſibi nedū in foꝛo conſciētie
ſeu in foꝛo canonico ſꝫ etiam in foꝛo ci-
uili cuius dictū nunꝙ̄ obliuiſcaris ſeq̇
tur Alexā.in apo.ad Bar.in.d.l.idem ſi
pꝛetio.§.quēadmodum loca.dicit etiaꝫ
Bal.in.l.j.in.iij.col.C.de confeſ.ꝙ foꝛ⁹
conſciētie eſt foꝛus boni ꝛ equi cūiun-
ctim ꝛ eſt tribunal veritatis ꝛ nō fictio
nis in quo conſciētie apiſces iuris nō
excuſant quod bene nota.

23 ¶ Notant Bart.ꝛ alij in.l.ij.C.de edi.
diui adri.tol.qꝺ in iudicio ꝙ̄tumcunq
ſumario et executiuo req̇rit plena le-
gitimatio ꝑſone ſi hoc opponat.papiē-
ſes vero tenēt ibi cōtrariū quod immo
ſufficiat ſummaria cognitio.ꝛ allegant
Bar.in quibuſdā locis tenere ꝙ eo mō
quo pꝛocedit in cauſa principali illo ꝓ
ceditur in cauſis ſummarijs dependen
tib⁹ ab ea ergo ſi cauſa ꝑncipalis erat
ſummaria ꝛ executiua ꝛ incidēter emer
gat dubitatio de legitimatiōe ꝑſone dꝫ
ſufficere ſummaria cognitio.Sed tu in
ꝑmis dicas ꝙ iſtud ſimplr eſt falſum ꝛ
idē papiēſes tenēt ꝯriū in rubꝛ.l.ij.co.
C.q̇ admit.ad bo.poſ.vbi ſm ipſos eſt
bon⁹ tex.in.l.j.§.ſi ea.ff.de ven.in poſſ.
mit.ſꝫ ille tex.pꝛobat ꝯriam niſi induce
res hoc modo quod ibi eſt ſpāle ne fie-
ret ꝑiudiciū parti.vt dicit tex.ꝙ in ꝯriū
eſt ius cōe.vide Bal.in.l.nec quicꝙ̄.§.
de plano.in vlt.col.vbi hoc notabiliter
pꝛobat.ff.de off.pꝛocō.ꝛ leg.ſꝫ ad intel-
ligentiā poſſes ſic dicere aut ſummaria
cā eſt grauis ꝑiudicij aut leuis ſꝫ Bar.
in.l.j.§.qꝺ ſi ſit aliqua.ff.de ꝑto.ſtip.ꝛ ꝑ
doc.l.l.ille a quo.§.j.ff.ad treb.ꝛ tūc di-
co ꝙ i cā ſummaria grauis ꝑiudicij re
quirit plena ꝓbatio ꝛ legitimatio ꝑſo-
ne aut in cauſa leuis ꝑiudicij ꝛ tūc ſuffi
cit ſemiplena ꝓbatio.ꝛ hoc modo intel
ligēdo nō obſtabūt allegata ꝯ Bartol.
Nec ob.qñ cā ꝑncipalis eſt ſummaria
ꝙ oēs articuli ſeu adminicula ab ea de-
pēdētes debēt eē ſūmarij.vt dicit Bar.
in extrauag.ad repꝛi.in ꝟ.ſummarie in
ij.col.qꝛ i hoc ꝯriū poſſem tenere ꝙ im
mo oēs articuli ſeu adminicula pēden
tes a cauſa ſi ſint tractādi ſicut cā ꝑnci-
palis Bar.ꝛ doct.in.l.in queſtionibus:

ff.ad.l.iul.maie.⁊ tex.in.l.fi.§.fi.ff.de cõ
di.inde.Sʒ iſtud vltimum intelligerem
qñ tales articuli ſeu adminicula non eſ
ſent de ſubſtãtia cauſe principalis al's
idẽ eſſet dicẽdũ de adminiculis ꝙ de cã
principali ꝑ id qđ vult Ang.i.d.l.in qõ
nib⁹.⁊ ibi in addi.ad Bar.ſʒ iſta reſpõ
ſio non ſatiſfacit qꝛ in.d.l.in queſtiõib⁹
erat de ſubſtãtia cauſe principalis ⁊ tñ
ſecus eſt vnde meli⁹ dico.ꝙ qñ admini
cula ſunt diuerſa et ſeparata a cã pnci
pali vt eſt legitimatio pſone vt inferi⁹
dicã ⁊ tũc nõ eſt iudicãdum de admini
culis ſicut de cã principali.ſecus qñ ad
minicula eſſent ptes cauſe principalis:
⁊ ita intelligũt papiẽſes l.d.l.fi.§.fi.de
condi.inde.⁊ ita poteſt intelligi qđ no.
Bar.in.d.l.in qſtionibus.vñ puto opi.
Bar.⁊ doc.oĩno fore verã ꝑ text.in.l.ſi
res.C.de ordi.cog.⁊ per glo.in.d.l.ij.de
edic.diui.⁊ ꝑ alia iura.s.allegata qꝛ fa
teor ꝙ in ceteris adminiculis fiet ſum
maria diſcuſſio ⁊ ſic nõ obſtabit qđ not.
Bar.in extrauag.ad repri.vbi nõ loqui
tur de legitimatiõe pſone ꝓut nos loq
mur.vnde in caſu noſtro vbi tractat de
legitimatiõe pſone plena debebit fieri
ꝓbatio lʒ pncipalis cã ſit ſummaria ꝑ
iura ꝑdicta.Et rõ põt eſſe qꝛ añ oĩa in
quirẽdum eſt de pſona.l.iij.ff.de teſta.
l.licet.C.de procu.⁊ caſu quo pſona nõ
eſſet ligitima repelleret a iudicio vnde
cũ ꝑ iſtaʒ diſcuſſionẽ pſone fiat preiudi
cium cauſe principali qꝛ ſi pſona non
eſſet legitima nõ ꝓcederetur ampli⁹ in
cauſa pricipali merito dʒ fieri plena ꝓ
batio et ita probatur in.d.l.ſi res.de or
di.cogni.Poſſet fortaſſe attẽtari vt.s.
dixi.⁊ forte nõ male ⁊ ſubtili ꝯſideratio
ne habita ꝙ alia ratiõe argumẽta in cõ
trarium facta non cõcludunt in ꝓpoſi
to nam argumẽta ſunt talia quomodo
ꝓceditur in cauſa ſummaria eodeʒ mõ
proceditur in depẽdẽtib⁹ ab ea iurib⁹
⁊ autoritatibus allegatis per papien
ſes:⁊ hoc fateor declarãdo vt ſupra ſed
dum poſtea dicitur legimatio perſone
dependet a cauſa ſummaria.hoc nego
quia anteꝙ incipiat cognoſci de cauſa
ſummaria pſona dʒ eſſe legitima.vnde
qñ ꝯmittit cã ſummaria nõ includitur
legitimatio perſone qꝛ committens pre
ſupponit ꝓ cõſtãti perſonam eſſe legiti
mã vt notabiliter dixit Bald.in.d.§.de
plano.in vlti.col.Et ꝙ legitimatio pſo
ne nõ ſit de depẽdẽtib⁹ cauſe videt etiã
eſſe de mẽte gl.Archi.⁊ dominici.in.c.
fi.in prin.de iudi.in.vj.vbi declarãdo q
ſint de depẽdẽtibus cauſe nõ dicũt ali
quid de legitimatione perſone qđ bene
no.Et quia papiẽſes male intellexerũt
Bar.in.l.ſolẽt.ff.đ alimẽ.⁊ cib.leg.ideo
ego aliter declaro.dicũt enim papiẽſes
qđ Bar.ibi vult facere differẽtiã in nu
mero plurali vel ſingulari.vt pmo caſu
admittat ꝓbatio ꝑ iuramentũ etiã inci
dẽtibus a cauſa principali.ſecũdo caſu
nõ dico tñ ſalua pace ꝙ papiẽſes male
dicunt.nec hoc vult Bar.ſi recte cõſide
ret ſed Bar.facit differentiã quomodo
ſonent verba ſtatuti.nam ſi dicit ſtatu
tũ in cauſis damnoꝝ datoꝝ ſiue in cau
ſa dãnorũ datoꝝ admittat ꝓbatio ꝑ iu
ramẽtum idẽ eſt vtroqꝫ caſu qđ poterit
admittit talis ꝓbatio etiã in icidẽtib⁹.
vtputa ſuꝑ dñio ⁊ ſuper poſſeſſione.nec
refert vtrũ i plurali vel ſingulari nume
ro loquat ſtatutũ:⁊ ratio eſt qꝛ ſtatutum
dicit in cauſa dãnorũ admittat ꝓbatio
per iuramẽtũ nec reſtringit ſe ad certũ
ſcʒ ad probationẽ dãni tm̃.i.quãtitatis
dãni.ſed ſimplr dicit in cã dãni admit
tatur ꝓbatio ⁊c.vnde cũ non reſtringat
ſe ſtatutũ vt magis vnũ quã aliud ꝓbe
tur i cã dãni qcqd cõtingit quoquomõ
dictã cauſam đꝛ eſſe de cã dãni ⁊ ꝑ con
ſequẽs admittet ꝓbatio.⁊ ꝙ iſta fuerit
mẽs Bar.probatur ex lege quã allegat
nã ipſe allegat.l.cũ hi.in pn.iuncto.§.
ſi cui nõ min⁹.ff.de trãſac.q lex loquit
eo mõ quo.s.dixi.nã in pn.illi⁹.l.đꝛ ꝙ
trãſactio alimentoꝝ nõ vꝫ ſine pretore
in.§.ſi cui nõ minus.dicit ꝙ trãſactio
alimẽtoꝝ nõ vꝫ ſiue fiat ſoluẽdo ſiue ꝑ
mutãdo vnã ſpeciẽ cum alia.dicit ergo
Bart.qꝛ prin.illi⁹.l.non reſtringebat ſe
magis ad ſolutionẽ ꝙ̃ ad pmutationem
iđ vtreqꝫ trãſactio cõphẽdit in oratiõe
diui Marci.⁊ iſte eſt verus itellect⁹ pri
mi caſus Bar.Secũd⁹ caſus eſt qñ ſta
tutũ dicit in cauſa dãnoꝝ datoꝝ admit
tat ꝓbatio damni per iuramentum tãe

dicit Bar.ꝙ nō admittat iſta ꝓbatio in
dependētib⁹ ab ea q̄ eſt ratio dicūt pa-
piēſes:qꝛ ſtatutū loquit̄ i ſingulari nu-
mero.falſum dicūt ſed ratio eſt qꝛ ſtatu
tum reſtringit ſe ad probationē dāni et
ſic requirit aliud certū ꝓ fundamēto.di
cit eñ probatio damni admittat̄ ꝑ iu-
ramētū ꝛ ſic pꝫ ꝙ ſtatutū vult ꝙ per iu-
ramētū tm̄ probet̄ quātitas damni da-
ti vnde cū iſtū caſum tm̄ includat cete-
ros videt̄ excludere.l.cū p̄tor.de iudi.
c.nōne.de p̄ſum.Et iſtā credo fuiſſe mē
tē veram Bar.quicq̄d dixerint papien-
ſes.ꝛ ita intelligi Bal.in.l.j.in.j.col.C.
de reb⁹ credi.quē oīno videas:ꝛ qꝛ bar.
videt̄ ꝯtrariari his q̄ dixit in.d.l.in q̄ſtio-
nibus.potes ꝯcordare ꝙ id qđ dixit in
d.l.in queſtionib⁹.ꝓcedit in his q̄ ſunt
grauis preiudiciū:vt illo caſu.Sꝫ id qđ
dixit in.d.l.ſolēt.ꝓcedere in aliīs q̄ non
ſunt tāti p̄iudiciī.vel aliter vt ſupra di-
xi.in.d.l.in q̄ſtionib⁹.adminicula ſunt
diuerſa ꝛ ſeparata a cā principali.Sed
in.d.l.ſolēt.ſunt partes cauſe principa
lis qꝛ ad illa ſe extendit ſtatutū.vel ali
ter ꝛ forte melius ꝙ ratio quare in que
ſtionibus leſe maieſtatis admittūt̄ in-
habiles eſt ꝓpter magnā difficultatem
probandi.tale crimē cuꝫ cōiter tales cō
ſpirationes fiant ſecrete:que ratio ceſ-
ſat i adminiculis.nimirū ſi ceſſat diſpo
ſitio.naꝫ vt patet in exemplo poſito ibi
per Bart.illa adminicula bene poſſunt
ꝓbari aliter ſine difficultate ita in pro-
poſito probatio in cauſa damni dati ꝑ
iuramētū ideo eſt permiſſa a ſtatuto qꝛ
difficile eſſet probare dānum ꝛ quanti-
tatē damni per alias ꝓbationes ſm gl.
in.l.ſi qñ.C.vñ vi.vnde dicerē ꝙ ſi in ad
miniculis adeſſet dicta difficultas ꝓ-
bandi admitteretur etiā in eis ꝓbatio
per iuramentuꝫ ꝛ ita intelligatur Bar.
in.d.l.ſolēt.alias ſec⁹.quod nota bene
p̄dicta qꝛ alibi hoc modo diſcuſſa ꝛ de
clarata non reperi ꝛ ſuper eis cogita.

24 ¶ Utrum ciuis ſit idoneus teſtis pro
ſua ciuitate vel aliquis de vniuerſitate
ꝓ ſua vniuerſitate.Ex dictis ſcribētiū
elicio tres ꝯcluſiōes ꝓ d̄claratiōe hui⁹
dubij.Prima ꝯcluſio ſit iſta.Illi de vni-
uerſitate vl̄ ciues pro ſua ciuitate ſunt
idonei teſtes qñ aliás factum ꝓbari non
pōt ꝑ alios quā ꝑ ipos tex.eſt in.l.ꝯſen
ſu circa mediū.C.de repu.ꝛ bonus text.
in.c.ſi chriſtus.in fi.de iureiu.ita dicūt
Bar.ꝛ doc.in.l.in tātū.§.vniuerſitatis.
de rer̄ diui.ꝛ in.l.ſed ſi hac.§.qui manu
mittitur.de in ius voc.quod limitarē vl
tra do.ibi procedere eſſe verum quādo
ex natura negotij vl̄ facti habitu ꝛ actu
alij interuenire nō poſſunt.ſꝫ qñ nego-
tium eſt tale quod habitu ꝛ potētia po-
tuiſſent interuenire plures teſtes dato
ꝙ actu nō interuenerint tūc ciues pro
ſua ciuitate vel illi de vniuerſitate non
admitterent̄ in ſubſidiū ꝓut in ſimili di
cūt ꝛ declarāt papiēſes in.l.cūctos po-
pulos.ad fi.xvj.col.ꝛ clari⁹ vbi ponunt
exemplū in ſcđa lec.illi⁹.l.in prin.xiij.
col.C.de ſum.tri.ꝛ fide catho.quod ſin-
gulariter no.Unū ſubdo quod eſt notan
dum ꝙ ſi ſunt duo teſtes quorū vnus eſt
ſubditus vniuerſitati ꝛ ſic inhabilis re
ſpectu vniuerſitatis.alter vero non eſt
ſubdit⁹ vniuerſitati ꝛ ſit perſona mul-
tum digna qꝛ tunc erit idoneū teſtimo-
nium non obſtante inhabilitate vnius.
qꝛ inhabilitas vnius teſtis ſupplet̄ ex
magna habilitate ſeu itegritate alteri⁹
tex.eſt multū no.ꝛ ibi Bal.ſingulariter
in.l.ſi quis ex argētariis.§.j.ff.de edē.
vbi de hoc plene ꝑ moder.facit mirabi
le dictū Bal.in.c.j.§.j.in.iij.col.q̄.mo.
feu.amit.vbi dixit ꝙ ſi duo fratres va-
ſalli accipiūt feudū cōe ꝛ vn⁹ derelinq̄t
dñm p̄liantē alter vero defendit ipſum:
tūc dixit Bal.ꝙ virtus incredibilis fra
tris facit ꝙ frater feudo nō priuet̄ ſeq̄-
tur Iaſon in.l.j.prima col.C.de trāſact.
ꝛ in.l.emancipati.circa me.iij.col.C.de
colla.vbi plene quod quis ꝯſequitur ex
perſona alterius illud qđ ex ꝑſona ſua
conſequi nō poſſet.Scđa ꝯcluſio ſit iſta
qñ illi de vniuerſitate nō ſentiāt cōmo-
dū in particulari ſꝫ i publico ꝛ vtilitas
principaliter ſpectat ad ciuitatē tūc ipi
ſunt idonei teſtes etiā ſi factū poſſit per
alios ꝓbari:ita tenēt Bar.ꝛ doc.in.d.l.
intātū.de rer̄ diui.Sed Ang.are.in inſti.
de re.di.i p̄n.in fi.ij.col.vr̄ ſentire ꝯtrariū
ꝛ vr̄ mihi verior opi.ꝑ tex.i.d.l.ꝯſenſu.de
repu.a ꝯtrio ſenſu qꝛ ex q̄ alij teſtes ide

nei poſſent haberi ideo nõ eſt credẽdũ
iſtis qꝛ negari nõ põt ꝙ nõ habeãt affe
ctionẽ ad ciuitatẽ vel vniuerſitatẽ ſuaȝ
ergo nõ debẽt admitti:ſicut in ſimili dꝫ
de ꝓcuratore de aduocato:vł de ꝓrene
ta q̇ fuerũt ꝓcuratores in vna cã qḋ nõ
poſſent eſſe teſtes in cã app.lȝ in ea nõ
ſit ꝓcurator lȝ fuerit in cã principali et
hoc ꝓpter ꝑſumptã affectionẽ qḋ fortiꝰ
eſt etiã in ꝓreneta:lȝ nullũ ꝯmodũ vel
nullũ ſalariũ eſſet habiturꝰ adhuc non
põt eſſe teſtis:vt plene ꝑ papiẽſes in.l.
dictãtibꝰ.in vlt.col.C.de teſt.ſi ergo iſti
ꝑcipue ꝓreneta q̇ nullũ cõmodũ parti⸗
culare vel pub.habiturꝰ eſt ꝓpter ſolã
affectionẽ quã in ꝯſequẽtiã hꝫ repellit
ne poſſit eſſe teſtis quãtomagis illi de
vniuerſitate quibꝰ ſpectat cõmodũ pu⸗
blicũ ⁊ veroſimilẽ affectionẽ habẽt.Cõ
probo meliori ratione:nam iuris ꝑſum
ptione maiorẽ affectionẽ dꝫ q̇s habere
ad patriã ꝙ̃ ad patrẽ vt ꝑꝫ ex not.per
Bar.⁊ alios in.l.veluti.de iuſti.⁊ iur.dꝫ
eñi priꝰ naſci patrie ꝙ̃ patri.l.j.§.⁊ gña
liter.in gl.in ꝟ.reipu.de vẽ.in poſ.mit.
⁊ iḋ pater occidẽs filiũ rebellẽ patrie
premio eſt afficiẽdus.tex.eſt no.in.l.mi
nime.ff.de relig.de q̊ ꝑ Bar.i.l.ſi adul
teriũ cũ inceſtu.§.fi.de adul.cũ ergo fi⸗
liꝰ hẽat iuris ꝑſumptionẽ equalẽ dile⸗
ctionẽ vel maiorẽ pr̃ie ⁊ pr̃i ⁊ nõ poſſit
filius eſſe idoneꝰ teſtis ꝓ patre vel ꝯ.l.
parẽtes cũ vulg.C.de teſti.ergo nec ci⸗
uis pro patria.Scḋo probo alio argu⸗
mẽto cui bar.l.d.§.vniuerſitatis nõ rñ⸗
det:nã idonei teſtes nõ ſunt q̇bꝰ impe
rari põt.l.idonei.ff.de teſti.ſed ciuitas
põt ciui ſuo imperare.l.veluti.de iuſti.
⁊ iur.cũ ſi.ergo nõ ſunt idonei cõfirmo
hoc qꝛ maior vel ſaltẽ equalis eſt ptãs
patrie in ciuẽ ſicut pr̃is i filiũ:iſta ſunt
formalia ꝟba Bar.i.l.j.§.ꝙ ſeruꝰ.de vi
⁊ vi arma.eſt tex.⁊ multũ no.in.l.poſtli
miniũ.§.filius.de capti.⁊ poſtli.reuer.
Ex quo poſſet inferri ꝙ glo.in.d.l.ido⸗
nei:nõ vr̃ bene dixiſſe cogitabitis.Sed
qꝛ.ſ̃.dixi ꝙ equalis eſt dilectio patris ⁊
patrie infero vnũ ſatis pulchrũ ꝙ ſi eẽt
ꝯtẽtio iter patriã ⁊ patrẽ meũ ꝙ tũc ego
filiꝰ poſſeȝ eſſe teſtis inter ipſos vel ꝓ
re publica vel ꝓ pr̃e moueor iſta rõne
qꝛ par affectiõis cauſa oẽm ſuſpicionẽ
tollit.l.nõ tolũ.§.de vno.ff.de ritu nupt.
faciũt no.ꝑ Bal.in.l.parẽtes.C.de teſti.
⁊ Bar.i.l.repeti.§.pe.ff.de qõ.relinquo
tñ cogitãdũ.Tertia cõcluſio ſit iſta.Ci⸗
ues nõ ſunt idonei teſtes qñ ſentiũt cõ
modũ particulare ar.l.oibꝰ.C.de teſti.
ſed iſta rõ nõ obſtat iudicio meo qꝛ non
ſequitur ſentiũt cõmodũ particulare er
go non poſſunt eſſe teſtes.nã eſt ꝯ tex.
expreſſum in.§.legatariꝰ.inſti.de teſta.
Sed Bal.in rub.in.vj.col.de rerum di.
reſpondet ad.§.legatarius.qḋ illud eſt
qꝛ principaliter nõ agitur de validitate
legati.Et ideo putarẽ ſic diſtinguendũ
aut nõ litigatur principaliter de vtili⸗
tate ſpectãte ad ciues:⁊ tunc ſunt ido⸗
nei teſtes.tex.eſt in.d.§.legatarius.aut
qõ principalis ſpectat principaliter ad
ciuiũ commodũ vel incõmodum et tũc
non ſunt idonei.d.l.oibus.C.de teſt.qḋ
nota predicta que faciunt tibi honoreȝ
premaxime legenti.

¶ Tene menti ꝙ ſi mãdo ꝙ emas rem 25
quam habes cõmunẽ cũ alio certo pre⸗
tio partibus aliorũ emptis tuam ꝓ re⸗
ſiduo pretio dare teneris:ſed ſi pretiuȝ
determinatũ non fuerit boni viri arbi⸗
trio eſtimabit.tex.eſt ſing.⁊ mẽti tenẽ⸗
dus in.l.ſi fundũ.cũ.l.ſeq.ff.de man.et
ibi Bar.dicit finẽ illiꝰ legis alibi neſci
re Bal.in.l.j.pe.col.C.ſi ſer.exte.glo.in
l.cũ in eo.ff.de pact.Baldus.in addi.in
d.l.ſi fũdũ.vbi dicit ꝓcedere qñ ſine cõ
memoratione partis mãdẽ fundũ emi.
qḋ tunc vꝫ mandatum ad totũ ⁊ eo pre⸗
tio quo eſt empta pars ſocij debet mã⸗
datariꝰ eſſe ꝯtẽtꝰ de parte ſua ſed ſi mã
dat ꝙ emat partẽ alteriꝰ tũc in illa ꝑte
tm̃ vꝫ mãdatũ.Et ſi a pl̃ibꝰ ſociis ẽ mã⸗
datũ emi ⁊ ſit emptũ diſpari ꝑtio nõ in
ſpicit qḋ plꝰ nec minꝰ ſed media via eli
git inter diſcrepãtia extrema.d.l.ita vt
oẽs q̃ ſequit poſt.l.ſi fundũ.Sali.alle⸗
gat illũ tex.fin.i.l.hac edictali.§.is illḋ.
C.ḋ ſecũ.nup.ꝙ ſi ex tribꝰ eſtimatoribꝰ
aſſũptꝫ vnꝰ eſtimet in.xx.aliꝰ.i.xxx.aliꝰ
in.xxxv.dꝫ oẽs ſumme coaceruari ⁊ ꝑ
iudicẽ exiſtimari i tertia ꝑte totiꝰ ſũme
ꝑ illũ tex.ꝙ ẽ valde mirabile.ſi eſt verũ
cogita qꝛ dictũ ſuũ vr̃ dubitabile ꝑ.l.diẽ

pſerre.§.ſi plures.ff.de ai bi.ꝛ.l.iter pa reo.l fi.ꝛ ibi.no.ff.de re iudi.qꝺ bñ not. ꝑdicta qꝛ poteris colligere cautelam ad habendum aliquem fundum.

26 ¶ Tu habes tex.in.l.ſeruꝰ dotalis.ff. ſo.ma.per quē tex.ſingulariter limitaꝭ l.qui ſic.ff.de ſol.vt nō ꝓcedat qñ tradi tio fit ad finē retradēdi ad aliquā cautelā:vt ſic in illo momento aliq̇s cauſēt effectus.facit qꝺ habeꝭ in.l.cum nō ſo lū.§.fi.C.de bonis q̄ libe.ꝛ in.l.cū filio. de leg.j.ꝛ hoc niſi principalr fiat i fraudē alterius.ar.l.que ſequiꝭ poſt.d.l.ſeruus dotalis.ꝛ ſic.d.l.ſeruꝰ.ꝓbat qꝺ aliqñ lꝫ vti cautelis trāſeūdo ꝑ iuris ſubtilitates:ꝛ ſic ꝑ obliquū fiat qꝺ per directū fieri non pōt.ad hoc etiā facit tex.q̄ ꝑcedit.d.l.ſeruꝰ.immo vr̄ qꝺ ſemꝑ hoc lex ꝑmittat qñ fit ad obuiādū dāno verosimilr cōtingēti:Imo interdū iura ꝑmittūt ꝓcedi ꝑ viā inſimulatā.l.iiij.§.ſi ab ignoto.ꝛ.§.th q̄riꭍ.ff.de manu.ꝛ ꝑ Bar. in ſuo ꝯſi.ꝙ incipit petrꝰ nicole.ad hoc etiā.l.quidā cū filiū.ff.de here.inſti.l.filiū.§.ſed cū exheredatio.ꝟ.erit igitur. de cōtratab.ꝛ qꝺ ꝑ illū tex.dixit Bal.in l.gallus.§.ꝛ quid ſi tm̄.de lib.ꝛ poſth.ꝛ ſic ꝑdicta faciūt ad qōnē ſuꝑ qua cōſultum fuit in ſtatuto florētino qꝺ res non poſſit alienari niſi ꝯſorti ſeu vicino habenti domū ſeu terrā ꝯtiguā de ſtatuto ꝑ Bal.i.l.iij.ad fi.C.cōmu.diui.ꝛ in.l.j. C.de ſer.ꝯmu.manu.nā fuit de facto q̄ dā hñs vnū cauſamētū in angulo cuiuſdā ſtrate volēs vēdere vni vicino adhibuit hāc cautelā.p̄io vēdidit vnā particulā illiꝰ cauſamēti ꝟſus angulū ꝛ ſic faciēdo de vna domo duas qꝺ q̇dē potuit cū illa nō haberet vicinū ſic facta ꝛ diuiſa ꝑ ip̄m vēditorē poſtea ex interuallo illā ſibi remanētē vendidit illi priori emptori vicino.aliter nō requiſito alio vicino.nā dicebatur talē cautelam non prodeſſe cōtra mentē dicti ſtatuti.ꝛ fuerūt ꝯſilia pro ꝛ ꝯ tñ pro alia opi.fuit cōſultū cū talis cautela ꝓceſſerit ꝑ iuris tramites ꝛ maxime ad euitandū dānū ꝛ exorbitātiam dicti ſtatuti cū non potuiſſet vendere tāto ꝑtio tali vicino cōtra.l.nec emere.C.de iure delibe.et qꝺ habeꝭ in.l.dudū.C.de ꝯhen.emp.et qꝛ principalr fecit hāc cautelā in re ſua et non iniuriam vicini ſed ꝓ cōmodo ſuo burſali.arg.eiꝰ qꝺ habeꝭ i.l.ij.§.vniꝗ. ff.de aqua plu.arcē.ꝛ.l.proculus de dā. infec.quod not.dictam cautelem quia non inuenies in ſcartafaciijs.

27 ¶ Libero arbitrio nō ꝑſcribiꭍ ſm bal. in.l.j.col.ij.C.de anna.excep.ꝛ i.l.cū notiſſimi.iij. col.in princ.C.de ꝑſcri.xxx. anno. ꝛ Ang.ꝯſil.lv.incip.Guil.ꝛ Frā. ꝛ ideo Bal.in.l.petens.ij.col.C.de pac. quē ſequunꭍ alij dicit qꝺ iuri declarādi voluntatē etiā mille annis nō preſcribitur.facit quod dixit Bal.in.l.j.§.huius ſtudij.in prin.ij.col.ff.de iuſti.et iur.qꝺ ſi alicui eſt datus terminus ad opponēdū ꝛ articulandum qꝺ dicaꭍ ſatiſfeciſſe termino ſi feciſſent poſitionē generalē ſiue i ſpecie dialectica ꝛ poterit poſtea de cauſa declarare.argu.l. manumiſſiones de iuſti.et iur.ꝛ.l.heredes.§.ſed ſi nota.ff.de teſta.Adde etiā ꝙ ſi ꝓmiſſo ſoluere omne id qꝺ declaratū fuerit me eſſe debitorē intelligiꭍ dūtamen declaratio fiat me viuo adeo ꝙ nihil operaꭍ cōtra heredes meos.tex.eſt ſing.in l.qui rome.§.augerius.ff.de verbo.obl. qꝺ doc.dn̄t eſſe notādū ꝓ mercatoribꝰ florentinis.nā florētie in curia mercantie quotidie capiunt mercatores cōparēt amici ꝛ extrahūt eū de carceribꝰ et ꝓmittunꭍ ſoluere ꝛ ſtare ꝓ omni eo qꝺ apparebit ip̄m debere facto calculo.nā ſit cautus ille qui fecit vt faciat hoc declarari ip̄o capto viuente.qꝛ ſi poſt mortem illi ꝓmiſſores non tenerētur qꝺ ꝑpetuo tene menti.ſequitur Iaſ.in.d.l. petens.in.vj.col.Limita predicta non ꝓcedere in vltima volūtate qꝛ tūc p̄taſ declarādi durat anno tm̄.tex.eſt not.in l.fin.§.ſed ꝛ ſi q̇s.C.cōmu.de lega.ꝛ ibi Iaſ.in fi.j.col.declarat quod not.

28 ¶ Nota ꝙ vbicūꝗ aliquid diſponitur ꝺ iure codicis ꝛ ius canonicū approbat illud referēs ꝛ faciēs mētionē de illa.l. codicis ꝙuis poſtea de iure ciuili de iure nouiſſimo ꝛ ſic de iure autenti.corrigaꭍ illa lex codicis nihilominꝰ de iure cañ.attēdiꭍ ius codicꝫ ꝛ nō ius nouiſſimū autēticoꝝ.glo.eſt multū no.et mētiēda.in.c.in ꝑmis.l ꝟ.capitali.ij.q.j. vbi habetur

vbi habet q̃ ſi aliq̃s clerico iſert iniuriã puta qđ violẽter eũ de eccleſia traheret capitali pena plectat̃ allegat.l.codicis ita decidẽtẽ.l.ſi hoc gen⁹.C.đ epi. ⁊ cle.tñ aut.ſ; nouo iure q̃ imediate ſequit̃ eo.ti.dicit q̃ hodie dʒ v̄berari ⁊ in monaſteriũ detrudi.⁊ ſic corrigit.l.codicis gloſ.in.d.c.dicit q̃ ſtat̃ legi codicis cũ ſit canonizata qđ bene not.⁊ q: illa glo.đt qđ eſt canonizata qualr̃ intelligat̃ canonizata ſcire debes qđ non oĩs lex ciuilis poſita iter canones vl̃ libros decretaliũ ac decreti eſt canonizata ſed ſec⁹ qñ eſſet inſerta i canone p̃ut eſt in d.c.ita declarat Iaſ.in.l.cũctos pp̃los. circa prin.x.col.i.j.lectura.C.de ſumma tri.⁊ fide catho.qđ tene mẽti vt ſcias qñ ſit canonizata ⁊ quando non.

29 ¶ Tu habes tex.in.l.actio neg.geſt.ff. de neg.geſt.quod nulla eſt differentia inter actionẽ vtilẽ ⁊ directã q: tm̃ ↄſeq̃t per vnã quãtũ per aliã:inuenio tñ bal. q̃ nihil in iure ignorauit.in.l.j.l.v.col. C.de priui.doc.tradũt vnã ſingularẽ differẽtiã q̃ actio vtilis nõ hʒ ea p̃uilegia q̃ hʒ directa puta actio de dote hʒ multa p̃uilegia q̃ enumerant̃ in.l.j.⁊ p̃ totũ ff.ſo.mat.⁊ ibi doc.p̃cipue habet tacitã hypotecaʒ vt preferat̃ aliis creditorib⁹ certe ſi intẽtaret̃ actio de dote vtilis puta ceſſa a muliere nõ haberet illa priuilegia que habuiſſet ſi intẽtaret̃ directa per ipſam mulierem quod tene menti. aliã differentiam poſuit alibi Baldus in.l.ũ.quando fiſ.vel priua.et Bart.in l.nomen.C.que res pig.obli.poſ.ſi bene inſpexeris.

30 ¶ Pro nobilibus multũ preſumit̃.gl. eſt in.c.illud.xl.di.facit qđ ſing.decidit Ang.in.l.ſi a bonefidei p̃ illũ tex.no.ff. de rei vẽ.de p̃tãte Bononieñ.cui mãdato antianoꝝ fuit tradit⁹ q̃dã nobilis ⁊ magn⁹ miles quẽ dũ curialr̃ tractaret eo qđ eſſet magn⁹ nobilis ⁊ note fidei ſi aufugit qđ nõ teneat̃ lʒ dicat q̃ viderit illũ p̃tãtẽ in magno periculo conſtitutum.facit etiã qđ voluit Io.an.in addi.ſpe.in fin.de loca.ſup̃ rubri.in fi.vbi dicit fuiſſe excuſatũ quendam caſtellanuʒ q̃ ex cauſa cõſtituit loco ſui quẽdã nobilẽ q̃ poſtea tradidit arcẽ inimicis. nã fuit excuſat⁹ q: nõ erat p̃ſumẽdũ qđ nobilis p̃ditionẽ faceret:facit etiaʒ qđ ſignãter dicit Ange.in.l.qui in carcere ff.quod me.cã.qđ poteſtas poteſt aſſignare vni nobili totum palatiũ p̃ carcere immo totã ciuitatem ⁊ qđ ſingularius eſt quod ſatiſfacit ſtatuto diſponẽti qđ accuſat⁹ p̃ delicto debeat poni in carcerib⁹.qđ diligenter not.⁊ ad p̃dicta bene faciunt ea que plene tradũtur p̃ Papieñ.in.l.iubemus.iũ.col.p̃ totũ.C. de iudi.qđ propter legalitatẽ hoĩs licitum eſt recedere.a reg.iur.

31 ¶ Si mãdaui alicui q̃ emeret vnũ fundũ.et ille emit nomine meo et de pecunia ſua ſoluit pretium.nam ſi ſteti lõgo tempore quod nihil dixi.⁊ ille percepit fruct⁹ debet fructus cõputare in ſortẽ ⁊ ſic aliſđ p̃ alio habere.ita notabiliter vult Bal.in rub.C.de cõtrahen.emp.in xv.q.et hoc modo acquiraʒ feudũ abſq; aliqua ſolutione pretij quod valde teneas cordi.

32 ¶ Tene menti vnũ qđ pulchre decidit Pau.de ca.i ↄſi.cxvij.qđ incip.breuiter i caſu p̃ñti dicẽdũ eſt q̃ ſi fili⁹ exp̃ſſe cõſenſit vẽditioni certorũ rerũ paternarũ facte p̃ p̃reʒ lʒ videat̃ renũtiaſſe iuri hypotece qđ hẽbat in illis bonis vẽditis occaſiõe dotꝫ materne.l.ſicut.§.ſi voluntate.ff.q̃.mo.pig.vl̃ hypo.ſol.nõ tñ p̃ hoc intelligit̃ renũtiaſſe doti vel hypotece q̃ ad alia bona p̃rna nõ vẽdita.⁊ de hoc dicit eſſe caſuʒ in.l.iubem⁹.C.ad velle. quod nota p̃ppetuo.ſequit̃ Iaſ.i.l.ſi vn⁹. §.ante oĩa. ad fi.ff.de pac.aſſerẽs ſe ſepe de hoc fuiſſe interrogatum.

33 ¶ Nobiles p̄honorant̃ vt plene p̃ Bar. in.l.j.C.de digni.li.xij.⁊ de nobilib⁹ vide etiã tex.i.l.nobiliores.vbi bal.declarat q̃ trib⁹ modis.đr nobilis.C.de commer.⁊ merc.⁊ text.i.l.p̃uidẽdũ.vbi Cy. C.de poſtu.Et iõ nota qđ iferior dignitate vl̃ nobilitate põt p̃ officiũ iudicis cogi vt cedat maiori i ſedẽdo ⁊ aliis reuerẽtialib⁹ ſʒ Io.fa.i.§.aliã.iſti.de bo. poſ.vbi đt hoc ſepe venire de facto in vxorib⁹ nobiliũ q̃rũ vna vult p̃ la ſedere i eccl̃ia ⁊ p̃ma offerre dicit tñ qđ p̃ p̃ hoc nõ poſſet agi actiõe iniuriaꝝ p̃ tex. no.in.l.iniuriaꝝ actio.§.ſi q̃s de honori

bus.ff.de.liur.Tñ i hoc vlt.ↄ̃riũ tʒ ex-
preſſe bal.i.l.obſeruare.§.antequã.i fi.ff.
de offi.pcõ.ꝛ leg.qꝺ imo põt agere act.
iniuriarũ.ꝛ armata manu reſiſtere vt ibi
p eũ ↄprobo iſtud nã honoꝛ ꝛ vite equipa
rant.l.iuſta cã.ff.de manu.vin.ſed pro
defenſiõe vite licitũ ẽ aliquẽ occidere.
l.vt vim.ff.de iuſt.ꝛ iur.ꝛ ibi no.ğ p de-
fenſiõe honoꝛis facit qꝺ dicit Bal.i.c.j.
circa pn.v.col.ꝺ pace tenẽ.q̄ p ꝺfenſio
ne honoꝛis tui lʒ inire duellũ qꝛ crudelꝭ
eſt q̇ negligit famã ſuã.c.nolo.xij.q.j.fa
cit ẽt tex.no.in.c.p̄cipim⁹.xciij.di.qꝺ ſi
iſerioꝛ vadit temere ad locũ maioꝛis dʒ
ide expelli ꝛ pdere locũ ↄſuetũ ꝛ vltimũ
hẽe qꝺ bñ no.ↄ̃ iſtos temerarios inſolẽ
tes tñ ↄtra nobilitatẽ generis ꝛ p nobi
litate reſpectu ꝟtutũ vidẽ pulchꝛũ tex.
ꝛ gl.i.c.nũq̄.lvj.diſt.ꝛ gl.i.c.qm̃ vetus.
xxiiij.q.j.ꝛ Ab.i.c.ſup eo.i.ij.co.de teſt.
ꝛ atteſta.vbi p̄dicta iura allegat.ꝛ eũdẽ
ab.i.c.venerabilis.in.ij.col.de p̄bẽ.vbi
oĩno videas qꝺ no.qꝛ poteris occidere
qñ oꝛit altercatio iter nobiles ꝛ alias p
ſonas i ſedẽdo ꝛ i aliis reuerẽtialibus.

34 ¶ Mãda memoꝛie qꝺ ſi teſtatoꝛ reliq̃t
fratrib⁹.xv.ſalmas vini quolibet anno
vt ſepe fit ꝛ heres velit ex bonis teſtato
ris dare vnã vineã dictis fratrib⁹ ex q̃
pcipiãt dictũ vinũ ꝛ eis relinq̃re curã
dicte vinee põt inuitis dictis fratrib⁹ ꝛ
hoc fauoꝛe exercẽtis munificẽtiã:ita no
tabiliter Bal.i.l.ſi q̃s argẽtũ.in fi.prin.
per illũ tex.C.de dona.ſequunẽ.doc.i.l.
ij.§.j.ff.ſi cert.pet.qꝺ not.qꝛ quotidia-
num ꝛ honoꝛabile.

35 ¶ Dictũ eſt vulgatiſſimum qꝺ in obli-
gatiõe gñali nõ veniũt ea que in ſpẽ ve
roſimilꝛ nõ eſſet obligatur⁹ text.eſt i.l.
obligatione gñali.ff.de pigno.cũ ſi.Li-
mita tñ ſingulariter qñ nõ haberet niſi
viam re tm̃ qꝛ tũc obligãs omnia ſua in
telligitur illa obligata lʒ in ſpecie non
eſſet obligatur⁹ ꝛ ratio eſt ne obligatio
reddatẽ inutilis et fruſtratoꝛia.ſicut in
ſiꝭ dicit bal.i.l.liberti.circa me.pe.col.
C.de ope.liber.qꝺ ſi filia cedit oĩa iura
q̃ habet ſup bonis p̃ris qꝺ tũc ſi nullũ
ius habebat niſi dotis qꝺ illud dicitur
cedere ne inutilis ſit ceſſio.allegabat bo.
tex.in.l.fundus q̇ locatus.ff.de fund.in
ſtru.facit tex.i.l.quint⁹.§.j.ꝛ ibi bar.ff.
de aur.ꝛ argẽto leg.ꝛ Bal.in.l.j.cir.pn.
ff.de ſta.ho.ꝛ tex.no.i.l.q̇ ↄcubinã.§.q̇
oꝛtos.cũ glo.fi.ff.de leg.iij.vbi heres te
netẽ ſoluere p vſufructuario expẽſas p
tributis ꝛ oneribus reip.qñ alias tale le
gatũ eſſet inane ꝛ nullã vtilitatẽ affer-
ret ꝛ ſic recedit a regulis iuris vt diſpo
ſitio valeat ꝛ illũ tex.ad hoc reputat ſin
gularẽ Are.in.l.huiuſmodi.de ꝟ.obl.ꝛ
bar.in.l.his ꝟbis.§.j.ff.de leg.iij.ꝛ mul
tas alias fallẽtias.vide p Jo.an.ꝛ Car.
in.c.in gñali ↄceſſiõe.de reg.iu.in.vj.

36 ¶ In iudicialib⁹ taciturnitas partis p̄
ſentis habetẽ p ↄſenſu et ſibi p̄iudicat
vt eſt tex.nota.in.c.ij.de accuſa.i.vj.fa-
cit.l.cũ oñdim⁹.§.fi.de fideiuſſ.tut.ꝺ cu
ius intellectu plene ſcribitẽ i.l.j.in pn.
de ꝟ.ob.ꝛ qꝺ pulchꝛe no.Bar.i.l.j.i vl.
no.in.C.de dila.vbi ꝺt qꝺ ſi iudex facit
aliquẽ actũ piudicialẽ pti p̄ſenti par-
tacẽdo ſibi p̄iudicat ideo debet expꝛeſ-
ſe ↄ̃dicere.ꝛ ita ↄſuetudo obſeruat ꝛ fa
cere ſcribi in actis exp̄ſſe.Et hoc parte
p̄ſente et nõ ↄſentiente immo exp̄ſſe cõ
tradicẽte ꝛ opponẽte prout tota die fit.
dixit tñ Bal.in autẽ.ſi quis in aliquo.in
prima col.C.de edẽ.quod licet pars cõ
ſentiat publicationi teſtium ſi tñ teſtes
nõ fuerũt rite ꝛ recte recepti talis ↄſen
ſus non preiudicat ratio qꝛ ex quo defi
cit oꝛdo iuris talis cõſenſus priuatoꝛũ
nil debet operari tene ppetuo coꝛdi p̄-
dicta ſequitẽ Jaſon in repeti.l.admonẽ-
di.ad fi.xij.col.de iureiur.ꝛ i.l.patre fu
rioſo.in.v.ꝛ.vj.col.de his q̇ ſunt ſui vel
alie.iur.vltra ipſos p iſto vltimo dicto
facit qꝛ ſi actus ſup quo adhibetẽ ↄſen-
ſus nõ tenet nunq̄ nocet ↄſenſus Bar.
in.l.ſi debitoꝛ.§.ſi in vẽditiõe.ff.q̇.mo.
pig.vel hyp.ſoluitur.quod tene menti.

37 ¶ Nota quod ſignanter determinat
Alberic.de roſa.in.ij.parte ſtatutoꝛum
q.clix.que incipit ſi ex foꝛma ſtatuti eli
gãtur cuſtodes ꝛc.quod ſi aliqui depu-
tati ad cuſtodes caſtri vel arcis diuiſe
runt inter ſe cuſtodiam nocturam hoc
modo quod medietas doꝛmiret vſq; ad
dimidiam noctem ꝛ poſtmodũ alia me
dietas ſi interim occupetẽ illi nõ teneã
tur.ꝛ hoc dicit de facto contigiſſe in cu

ſtodibus cõmunis Bononie qui ſic cu-ſtodiebãt imolam ⁊ propter eoꝝ malã cuſtodiã noctis tempore marchio aſtẽ-ſis eã inuaſit.refert qꝺ iſta queſtio fuit multum ruminata Bononie ⁊ finaliter fuit determinatum qꝺ illi q̃ ſm diuiſio-nẽ noctis poterant dormire nõ tenerẽ-tur vt ibi plenı⁹ per eum qꝺ no.ſi caſus accideret. Amplius dictã deciſionem vltra ipſum ꝓcedere in cuſtodibus car-ceris cum a pari procedunt cuſtos car-ceris ⁊ cuſtos arcis ita equiparat Bal. in.l.ex diui.C.loca.ſequitur Jaſ.in.l.in actionibus.circa me.vlt.co.ff.de in lit. iur.Jtẽ vnum diligẽter not.ꝙ ad cuſto-diã fortilicij vel ſerarũ exiſtẽtis in ciui-tate vel comitatu tenetur dñs ad tales expẽſas i pe pacis ⁊ guerre nõ autẽ ho-mines.ita ſing.no.Ang.in.l.tutores.ꝑ illum tex.C.de oper.pub.ſequitur Jaſ. in.l.diuortio.§.impendia.j.col.ff.ſolu. mat.aſſerẽs ſe alibi illud dictum Ang. non legiſſe.⁊ cõſuluiſſe de facto in que-ſtione ſibi traſmiſſa ex pedemontibus quod bene nota.

38 ¶ Nota ꝙ ſing.dixit Bald.in.l.nec ſi volens per illum tex.C.de libe.cã.qꝺ ſi rex francoꝝ facit aliquam ciuitatẽ con-fiteri ſuã eſſe et ſibi fidelitatẽ iurare cũ ſua non ſit quod talis confeſſio ⁊ iura-mentum nihil valent.idem dicit in pa-pa ⁊ in imperatore quia tunc redigunt ad inſtar tyrãni.vñ ſi ciuitas peruſina non eſſet eccleſie romane omnia inſtru-menta in contrarium facta eſſent caſſa ⁊ irrita totaliter.⁊ dicit Bal.hoc ꝓ deo no.perpetuo.

39 ¶ Nã regula eſt vulgata qꝺ ꝑ inſtru-mento preſumitur.l.cũ precibus.C.de ꝓba.nã ꝑ inſtrumẽto due ſunt preſum-ptiones qꝺ ſit verum ⁊ ſolẽne ſm Bal. in.c.j.§.inſtrumentum.de natura feu. Jtem inſtrumentũ eſt ꝓbatio probata ⁊ non probãda ⁊ veritas apparens di-cit Bald.in.l. imperator.la.§.ff.de ſta-tu ho.⁊ in.l.ij.C.qñ fiſcus vel priua.⁊ in l.quoties.C.de iudi.cuȝ ſimi.no.tñ eſſe verum qꝺ pſumatur ꝑ inſtrumẽto niſi in inſtrumento aliquid enuntiatiue cõ-tineretur puta titius filius ſemproniȷ nam illa ꝟba non probant filiationem niſi talia verba enũtiatiua eſſent de ſub-ſtantia vel neceſſitate.tex.eſt.in.l.opti-ma.C.de contrahen.ſtip.⁊ illum tex.ad hoc reputat ſingularẽ Bal.in.c.ſeries. de teſti.adde forti⁹ qꝺ immo ſi in inſtru-mento aliquid cõtineaẗ aſſertiue.ſȝ in-cidẽter puta qꝺ in eo dicatur ſemproni⁹ qui eſt ꝓcurator gaij adhuc illa ꝟba aſ-ſertiue nõ ꝓbãt eũ eſſe ꝓcuratorẽ ita di-cit no.bal.in rub.C.de fid.inſtr.quẽ ſim-pliciter ſequiẗ.pe.de anc.in cle.j.de ꝓ-ba.Ro.in ꝯſ.lxij.qꝺ inci.ſolũ eſt videre facit bñ tex.i.l.nec ſatiſdatio.⁊ibi Ang. ff.rem ra.ha.facit qꝺ notabili⁹ tȝ Card. florentinus nec forte alibi inuenies.in c.ſi.de fi.inſtr.in vlt.co.in ꝟ.vlt.pone ꝙ tabellio ⁊c.vbi refert ſe alſs dixiſſe i fa-cto qꝺ ẽt ſi notari⁹ diceret i inſtrumẽto titi⁹ procurator talis vt conſtat tali in-ſtrumẽto manu talis notarij a me viſo ⁊ lecto qꝺ adhuc ꝑ iſta ꝟba nõ diciẗ ꝓba-tuȝ de mãdato illi⁹ ꝓcuratoris q: eſſet teſtimoniũ reddere nõ aũt mãdatũ au-tẽticare vt ibi pleni⁹ ꝑ eũ vbi dicit hoc eſſe bñ no.q: ſepe de facto occurrit.

40 ¶ Tene mẽti i practica ꝙ pulchre cõ-ſuluit Pe.de anch.cõſ.xxxij.quod inci-pit ſtatutũ in cã in qua agiẗ ⁊c.ꝙ ſi i cã requirẽte libellũ aliqs porrexerit peti-tionẽ ſolennẽ ꝯtinẽtẽ oĩa q̃ ſunt de ſub-ſtãtia libelli ⁊ adiecerit clauſulã q̃ſemꝑ apponiẗ libellis vcȝ nõ i formã ſolẽnis libelli.ſȝ q̃lis petitiõis ⁊ ſimplicis ſcti narrationis quod pp illã clauſulã ſup ta-li petitiõe tanꝙ inepta ꝓcedi nõ dȝ ⁊ ſi ꝓcederet iudiciũ eẽt nullũ.q: cũ libell⁹ ſit fundamẽtũ ⁊ ſubſtãtia iudicij vt no. c.j.de libelli ob.⁊ in auẗ.offeraẗ.C.ꝺ li. ꝯte.certe ꝑ talẽ ꝓteſta.manifeſte appa-ruit qꝺ noluit iſtam petitionẽ ꝓducere ꝑ modũ ſolẽnis libelli.ẽ dato ꝙ alſs ta-lis petitio fuiſſet apta ⁊ ſolẽnis poſtꝙ ei⁹ itẽtio expſſe refragaẗ nõ põt ſup ea ꝓcedi ꝑ reg.l.mẽtũ.C.qñ qs alteri vel ſi bi.c.cũ ſup abbatia.ꝺ off.dele.itẽ q: cõ-tinet expſſaȝ repugnãtiã expreſſe reſul-tanteȝ ex verbis igitur act⁹ vitiatur.l. vbi repugnantia.ff.de regu.iur. vnde cautela eſt quod predictis verbis nõ i formã ſolẽnis libelli ſȝ q̃liſqualis peti-tionis addat niſi ybi ⁊ quatenus ſolẽ-

nis libellus a iure requireret qđ ſigna in practica qꝛ in facto obtineretur.

41 ¶ Uult no. Bal. i rubrica. C. de fide inſtru. in. x. colū. ℣. quero de tertio qđ imbreuiatura notarij recipiat ſuppletionem renuntiationū ⁊ aliarū clauſularū a iure ⁊ a cōſuetudine. de quo etiā per Bal. in. l. in cōtractibus C. de fide inſtr. ſed vide eūdē Bal. in. d. rub. in. xj. colū. ver. quarto quero. vbi ſingulariter ſentit qđ imbreuiatura recipiat talem ſuppletionē eſſe verā in eodē tabellione. ſ3 ali⁹ q̄ nō fuit rogat⁹ ſupplere nō pōt qđ nunq̄ exeat mentē tuā qꝛ eſt valde no. Adde qđ idē bal. vꝫ hoc tenere l. c. cū l iure perit⁹. in. ix. co. de off. dele. th̄ Iaſ. in. l. argētari⁹. ad fi. j. col. tenet ꝯtrīuꝫ. ff. de edē. ꝯtrū ad cōſuetudinē notariorum nulla mētiōe facta Bal. i. d. rup. de fide inſtr. ⁊ hoc mihi placet quo ad alias bn̄ tenet qđ nō poſſit niſi ex cōmiſſiōe ⁊ ex mādato iudicis videas ipm̄ qui hoc declarat vbi plus ibi l. ij. col. ſubdit qđ ēt virtute illi⁹ dictiōis ⁊c. nō poterit etiā idē notari⁹ extēdere cauſas in appellatione ab īterlocutoria q̄ nō ſunt expſſe ⁊ que debēt inſeri iuxta cle. appellanti. de ap. ⁊ ſi imbreuiatura non ſufficit vbi aliq̄d expreſſe requirit̄ qđ bene nota.

42 ¶ Nā qn̄ due cauſe cōcurrūt quarum vna ꝓdeſt alia nocet ⁊ materia eſt indiuidua ⁊ inſeparabilis ſemꝑ attēdit̄ cā q̄ nocet ⁊ non illa q̄ ꝓdeſt. l. iij. §. fi. ⁊ ibi gl. ⁊ Bar. ff. ad ſille. l. ij. §. ſi a pupillo. ff. de vſucap. ꝓ empto. l. cū pr̄. §. meuio. in fi. de leg. ij. ſ3 poſſes dicere ꝙ immo dꝫ attendi cā q̄ ꝓdeſt ꝑ tex. in. l. vir vxori. ff. de vſuca. ꝓ dona. ⁊. l. nō intelligit̄. §. ſi quis palā. ff. de iure fiſ. ſed qꝛ eſt materia brocardica. videte Bar. i. d. l. iij. §. fi. ⁊ i. d. l. vir vxori. th̄ ſuppoſito qđ vera ſit regula attēdi debeat cā q̄ nocet et q̄ nō ꝓdeſt dicas eſſe verū niſi cā q̄ prodeſt reducat nos ad ius cōe: qꝛ tunc dꝫ attendi cā q̄ ꝓdeſt ꝓbatur ex eo qđ ſingulariter dicit Bald. in. l. ſi q̄s decurio. ad fi. C. de fal. vbi q̄rit pone extat ſtatutū qđ cōtra doctores nō poteſt inquiri deinde eſt aliud ſtatutū qđ cōtra militem pōt inquiri pone q̄s exiſtēs doctor et miles cōmiſit delictū an poterit ꝯ eū inquiri ⁊ concludit qđ in cā indiferēti dꝫ attēdi ſtatutū qđ reducit ad ius commune ⁊ illā deciſionē ſequit̄ Pet. de an. i cōmēto. c. canonū ſtatuta. d cōſt. in. ℣. ecce alia q̄ſtio de ſtatuto ⁊c. qđ bene no. Limita etiā niſi cū cauſa q̄ prodeſt concurrat fauor validitatis teſtamēti quia illa tūc ꝓfert̄ qꝛ qn̄ cauſa q̄ ꝓdeſt eſt potētior tunc ꝑimit illā q̄ nocet. ita voluit gl. in. l. ſi mater. ⁊ ibi doc. in vlti colum. de inoffi. teſta.

43 ¶ Si pater promiſit dotem filie deide moriatur filio ⁊ filia heredibus inſtitutis on⁹ dādi illā dotē ꝓmiſſam nō pertinet ad filiū ꝑ dimidua ꝑ q̄ eſt heres. ſed tātū eſt in parte filie. tex. eſt vnicus in iure l. l. j. §. pe. ff. d colla. dot. q̄ tex. eſt ad hoc mirabilis ⁊ ſing. ſm̄ Lado. ro. et Alex. in. l. poſt dotem. in. x. col. ff. ſo. ma. quod tene menti.

44 ¶ Si teſtator habebat bona communia ꝓ indiuiſo cū fratre ⁊ relinquat vxori alimenta de bonis communib⁹ ſibi ⁊ fratri totū relictū debebit̄ ab herede de parte teſtatoris. ex quo ſimul ⁊ cōiūctiꝫ reliquit alimēta i bonis ſuis ⁊ frīs. ita notāter cōſuluit Bar. cōſi. qđ incipit q̄dam ſibi filios heredeſꝑ tex. in. l. ſi duobus res. §. heres. de leg. j. qđ eſt ꝑpetuo mēti tenēdū ſm̄ pau. de ca. ibi dicētē ꝙ q̄ neſciret illū tex. ⁊ illā deciſionē Bart. de facili rn̄deret ꝯtriū ſequunt̄ ſimpliciter ceteri doctores ibi.

45 ¶ No. vnum qđ ſig. inquit Spe. in tit. de ſyndico. §. j. ⁊ Bal. in. l. j. ff. de magi. ꝯue. qđ qn̄ creat̄ ſyndic⁹ ab aliq̄ vniuerſitate ſi ſit creatus in cauſis arduis debēt in inſtrumēto ſyndicat⁹ neceſſario poni omnia nomina creantiū iſtuꝫ ſyndicū ⁊ non ſufficeret dicere quod maior pars conſtituit iſtum ſyndicum vel nominare duos vel tres ⁊ poſtea ſubiūcere ⁊ oēs aliī q̄ faciūt maiorem partē ⁊ cetera. quia eſſet ipſo iure nullus qꝛ i cauſis arduis oportet magꝫ deliberate ꝓcedere qđ bn̄ not. qꝛ aľs vidi iſtđ practicari.

46 ¶ De dictione niſi vide per Barto. et alios in. l. ſi tamen. §. qui iniuriarū. ff. ſi quis cautio. ⁊ in. l. cautiōe. C. de tranſactio. vbi papiēſes dicūt qđ dictio niſi cū ſit exceptiua neceſſario ſignificat op

poſitum antecedētis cui immediate ad uerſatꝰ vnde ſi precedit oratio affirmatiua dictio niſi negat ⁊ priuat. vnde dicunt eſſe vnū ad actū practicū ſumme notādū ex quo poteris magnum honorē reportare qd ſing. ponit bal. in. c. cū acceſſiſſent. in quinta col. de cōſti. qd ſi ego actor facio tibi poſitionē quod debeas mihi centū ex cā mutui. ⁊ tu reus reſpondēdo poſitioni dicas nego vl nō cōfiteor niſi probetur. tūc illa dictio niſi ponit ⁊ ideo ſi ꝓbo per teſtes aderit geminata probatio ſcʒ per teſtes ⁊ per confeſſionē tuā. ex hoc ſequitꝰ magnꝰ effectus qd ſi feratꝰ ſnīa cōtra te nō poteris appellare. qꝛ cōfeſſus in iudicio nō appellat. l. ij. ⁊. l. abſtinēdū. C. quo ap. nō reci. ⁊ dicit Bal. qd aduocati īperiti neſciūt aduertere qd ſit hoc dictū nego niſi probetur qd nunꝙ obliuioni tradas.

47 ¶ Nota qd ſing. vult Ange. in. §. hinc nobis. in. ij. co. i aut. de here. ⁊ fal. ꝑ glo. ibi qd qñ inſtrumentū negatꝰ pub. ⁊ ſic negatꝰ quē eſſe tabellionē qd ꝓbatꝰ ꝑ iuramētū ipſiꝰ tabellionis iurantis ſe eſſe tabellionē cū ꝯparatiōe lr̄arū ꝑ quē appeat ipʒ plura inſtrumēta feciſſe qd nunꝙ exeat mētē tuā qꝛ forte alibi non reperitꝰ ſequitꝰ Iaſō. in. l. barbariꝰ. ff. de offic. preto. vbi poſt alios materiā notoriorū annectit quē videas.

48 ¶ Scias qd ſi mulier ꝯmittitꝰ adulterium perdit dotem ⁊ donationē ꝓpter nup. tex. eſt l. l. ꝯſenſu. C. de repu. immo fortius ꝑdit ēt bona paraphernalia. gl. eſt reputata ſing. in. c. plerūqʒ. de do. inter vir. amplia ⁊ teneas ꝑpetuo cordi ꝙ quēadmodū viuo marito ꝑꝑ adulteriū vxor ꝑdit dotē ſimiliter mortuo marito ſi vidua ꝯmittat ſtuprū ꝑdit dotē ita ſingu. ꝯſuluit Pau. de ca. ꝯſ. cxxj. inci. reuocatꝰ in dubiū vbi plene arguit ad ptes l ter cetera allegat bonū tex. cū glo. in. l. pe. ⁊ ibi Bar. ff. de adul. qd q offenditꝰ ex adulterio ꝯſtāte matrimonio ille offenditꝰ ex ſtupro viduitate durāte nota ꝑpetuo iſtā deciſionē qꝛ plerūqʒ ꝯtingit viduas ſtuprari qꝛ nō poſſet petere dotē ab heredibꝰ. iſtud idē tʒ Pau. i. l. ſororē. C. de his q vt idig. ⁊ i. l. fideicō. C ð fideicō. iſtā deci. repħēdit alex. in. d. l. ſororē. mouetꝰ: qꝛ iura loqntia de ꝑuatiōe dotis loqnuntꝰ in adulterio ⁊ ſic viuēte marito ergo cū ſint penalia nō debēt extēdi. ſed Alex. nō viderat ꝑdictū cōſiliū Pau. nec facit mētionē de ipo vbi pau. format iſtud arg.

49 ¶ Nota regulam qd illud qd nemini nocet ⁊ mihi ꝓdeſt de facili cōcedendū eſt. tex. eſt i. l. j. §. idē aūt aqua. ff. ð aqua plu. ar. ⁊ tex. not. in. l. ij. §. idē variꝰ. in fi. eo. ti. de quo dic ꝑ doc. in. l. ij. i ꝟ. nec cogitꝰ. ff. ſo. ma. ⁊ ꝑ Bart. in. l. j. C. de meta. li. xj. ⁊ qd tenet Bar. i. l. nō modus. C de fur. ⁊ aqua. ⁊ in. l. quominꝰ in. q. fi. prin. ad fi. ff. de flumi. ꝓ iſta regl'a facit qd qñ nulli principal'r ꝑiudiciū infertꝰ ⁊ eſt cōmodum alicuius tunc dictū vniꝰ teſtis tm̄ facit plenā ꝓbatiōnē puta qd aliqs ſit baptiſatꝰ vel eccleſia ꝯſecrata. c. cum itaqʒ. ⁊. c. ꝑuulos. de cōſe. di. iiij. gl. i. c. lʒ vniuerſis. in glo. fi. de teſt. glo. not. in c. nup. in ꝟ. numerꝰ. eo. tit. Spec. in ti. de teſte. §. reſtat. in. ix. ⁊. xvj. fal. ⁊ per illas gl. in ſpē infert Bal. i. d. c. lʒ vniuerſis. ⁊ in. d. c. nup. qd clericatus pōt ꝓbari ꝑ vnū teſtē ſolū qꝛ actꝰ iſte de ſe ⁊ ſui natura iſpecta nō ꝑncipal'r ꝑiudicat qd valde no. qꝛ multū limitat reg. qd vni teſti nō debeat plene credi etiaʒ ſi ſit magne dignitatis. l. iuriſiurādi. C. de teſt. cū ſimi. adde etiā ꝙ plures caſus in qbus vni teſti plene creditꝰ quos refert Iaſ. in lectu. l. admonēdi. in fi. xxvj. col. ⁊ in repe. circa fi. xcvj. de iureiu.

50 ¶ No. pulchrā cautelam qñ eris aduocatus rei quem actor fecit cōueniri coram iudice incōpetēti credens qd eſſet iudex competēs rei. nam cum cōpares ꝓ reo non debes opponere excep. iudicis inōpetētis ꝓut faciunt ꝓcuratores nō cauti qꝛ hoc modo iſtrueres actorē vt conueniat te coram iudice cōpetenti vnde nihil opponas ſuper incōpetentia iudicis ſed patiaris qd fiat ꝓceſſus vnde quādocūqʒ potes opponere qd ꝓceſſus eſt nullꝰ. ita dicunt doc. in. l. ſi ꝑ errorem per illū tex. in verbo nihil valebit quod actū eſt. ff. de iuriſ. om. iud. ⁊ hoc modo ſm eos poteris trahere actorem ad concordiaʒ dicunt tamen quod licet iſta cautela ſit honorabilis tamen

in foro penitentie eſt abſtinēdū ita Cy. in.l.vnica.C.vt q̄ deſunt aduoc.addunt doct.ꝑ iſta cautela facere quod l ſimili dicitur quando actor ꝓducit libellū ob ſcuruʒ vel incertum vel alternatiuū nō debet reꝰ petere vt libellꝰ declaretꝰ.ſed debet ſimpliciter opponere q̄ꝺ libellus nō ꝓcedit q2 male cōceptꝰ eſt ita magi ſtraliter Spe.in ti.de libel.ꝯcep.§.fi.ꝟ. cautus ſis tamē q̄ꝺ nota q2 ꝓcuratores noſtri communiter errant.

51 ¶ Tene menti quod ſi laicus commiſe rit delictū ⁊ formata in eum inquiſitio ne vl̄ ſecuta condemnatione efficiatur clericus vel religioſus per talem muta tionem fori non impeditur iudex ſecu laris eum punire.vt per Bar.⁊ alios.l l.cum quidam.ff.de iuriſ.om.iu.⁊ in.l. j.ff.de penis.facta tn̄ prius degradatio ne a iudice eccleſiaſtico.Limita tn̄ ſin gulariter niſi feciſſet votū clericatꝰ vel intrādi religionē anteq̄ delictū cōmit teret.tunc nullo modo pōt puniri ꝑ iu dicē ſecularem.que ſi votū trahatur re tro ita ſingulariter tenet bal.l.l.j.C.an ſeruus ex ſuo facto q̄ꝺ valde no.q2 poſ ſes quē euadere in practica a pena mor tis.ꝑmaxie q2 hic ſtaret iuramēto ſuo an votū emiſerit añ cōmiſſum delictū. ſicut ſtari dʒ iuramēto de aliis q̄ depen dēt a volūtate vel ꝯſcia noſtra gl.⁊ doc. in.§.alie.inſti.de act.⁊ gl.in.c.ſignifica ſti.el.ij.de homi.Bald.in.l.interdū.§.q̄ furē.ff.de fur.vbi notabilr̄ limita.

52 ¶ No.q̄ꝺ ꝑ pulchre decidit Ange.in.l. mora.in prin.ff.de vſur.vbi refert fuiſſe determinatū in cōtingentia facti ꝑ quē dam egregiuʒ doctorē in caſu quotidia no.aliquis erat accuſatus ꝓ quodā de licto ꝓ quo veniebat imponēda magna pena pecuniaria.ita q̄ꝺ oportebat eum dare fideiuſſorē alias fuiſſet incarcera tus iſte rogauit amicū vt ꝓ ſe fideiube ret qui ꝓmiſit ꝟbo ⁊ nō animo ſe factu rum.vñ talis amicus incontinenti fuit ad iudicē apd̄ quē debebat fideiubere ⁊ dixit ei dñe iudex talis rogauit.me vt ꝓ eo fideiuberē corā vobis ego nō ſum auſus denegare ⁊ ei promiſi ꝓ tāto ſal ua reuerētia proteſtor quod ſi me rece peritis i fideiuſſorē nō volo teneri fuit determinatū q̄ꝺ propter talē ꝓteſtatio nem factā iudici expreſſe contradicēs ſi poſtea fideiubeat q̄ꝺ non teneatur q̄ꝺ no.quia quotidianum eſt ſequūtur pa piēſes.l.nō ſolū.§.morte.ad fi.xiij.col. ff.de noui ope.nuntia.

53 ¶ No.q̄ꝺ ſingulariter decidit Bal.in.l. j.C.de iure fiſ.li.x.q̄ꝺ ſubſtitutio pupil laris facta per patrem penitus egentē ⁊ mendaciſſ filio valde diuiti valet ⁊ te net q̄ꝺ ꝑpetuo tene cordi q2 neſcio ali bi [illegible] deciſſionem.

54 ¶ Tene mēti vtilē cautelā ad faciēdū q̄ꝺ filiuſfa.ſtudēs tp̄e diuiſionis cū fra tribus habeat libros ꝓcipuos et quaſcū q3 res ſibi a patre donatas.Tu ſcis q̄ꝺ quādo pater ꝓ filio ſtudēti emit libros q̄ nō efficiunt ſui ꝓpriȷ niſi efficiat do ctor q2 tūc lucrabit.vt ꝑ bar.⁊ alios.l.l. j.§.nec caſtrēſe.ff.de colla.bo.papiēſes vero in.l.filie.licet l.ij.co.C.de colla.di cūt q̄ꝺ filiuſfa.clericꝰ ſtudens lucrabit libros ⁊ ſtatiʒ donatio facta ꝑ patrē va let irreuocabiliter ac ſi eſſet filiuſfa.do ctor.vbi ꝓbāt dicētes eſſe nouā queſtio nē ⁊ vtilē ⁊ plus putāt iſtud nō ſolū ꝓ cedere l clericis beneficiatis.ſʒ etiā in clericis prime tonſure ⁊ ibi hic ꝓbant q̄ nūq̄ exeat mētē tuā q2 poteris vti di cta cautela ad lucrandū libros ⁊ alias res ſibi a patre donatas.cū eris ſchola ris accipias primā tōſurā ⁊ dicunt ibi papienſes q̄ꝺ iſta ſimplicibus legiſtis videbuntur noua.

55 ¶ No.bñ q̄ꝺ ſi vulneratꝰ etiā exiſtens in articulo mortis inculpauerit aliquē quod eum vulnerauerit nō ſtatur eius imputatiōi.l.ſi quis in graui.§.j.ff.ad ſilla.⁊ ibi ang.Adde etiā q̄ꝺ talis aſſer tio vulnerati ꝯ inculpatū nō facit indi ciū ſufficiēs ad torturā.ſʒ ſola preſum ptio q̄ eſt minor īdicio ita dt gl.pe.in.l. mī.C.de calūnia ⁊ ibi Ang.ſequit alex. ꝯſi.xiiij.in.ij.vol.inci.pōderatis narra tis ⁊c.tñ eꝯ ſi aliq̄s ſit accuſatꝰ de vul nere captus ⁊ vulneratꝰ excuſauerit eū ſtat exculpatiōi vulnerati q̄tū ad iſtū effectū q̄ꝺ lʒ ſint indicia ꝯ accuſatum q̄ oīa cēnt ſufficiētia ad torturā.tñ iſto ca ſu ex talibꝰ īdiciis torq̄ri nō poterit.q2 hʒ teſtimoniū innocētie ꝓ ſe.l.paulꝰ.§.

ſ.ff.de bo.li.ita ſingulariter tenet Bald. in.l.j.vltima col.C.cõmunia de leg.dicit tamen qđ ſi cõſtaret de crimine debet puniri per.l.ſecundaʒ ad ſille.ſequitur Jaſ.in.l.j.ij.col.ff.de eo per quẽ fac.erit. Tu adde vltra ipſos ibi quod ſi iudex inquirit contra aliquem de furto ⁊ compareat domin⁹ rei iurare qui dicat furtũ fuiſſe factum ſua voluntate quod nõ impeditur iudex a procedẽdo in inquiſitiõe.ita tenet Bar.i.l.inter oẽs.§.recte.ff.de fur.Sali.in.l.ſi nõ conuiciũ.C.de iniur.⁊ iſtud dicerẽ ꝓcedere qñ eſſent tñ indicia etiã ſufficiẽtia ad torturã q₂ tũc nõ poſſet torqueri nec puniri ꝑ id qđ.ſ.dictum eſt.quod no.

56 ¶ Perpetuo ſignabis vnũ dictũ Bart. in.l.frater a fratre.de ꝯdi.inde.cũ iuſtinet gl.iſta rõne q₂ q̇s donat alicui de rebus obligatis in dubio preſumit̃ donare aio cõpenſandi ⁊ extinguẽdi debitũ. qđ tene mẽti.nã ex eo pulchre īfert ibi pau.de ca.l pe.co.ad fi.qđ ſi de certa pecu.vł đ certʒ fruc.dʒ tibi fieri ſolutio alicui⁹ debiti ⁊ debitor donet tibi de illa pecunia vel de illis fructib⁹ iſta donatio nõ remanet in vim ꝓprie donatiõis ſʒ cõpẽſat̃ ⁊ extinguit debitũ. Et ex hoc infert qđ ſi debeo tibi.x.ſaccos frumẽti qđ naſcet̃ ex tali fundo ⁊ natũ eſt frumẽtũ cẽtũ ſaccoꝝ ⁊ ego tibi creditor dono ſimpliciter q̇nq₃ ſaccos frumẽti.⁊ voluit Bar.⁊ pau.de ca.qđ iſti quinq₃ ſacci expreſſe donati nõ cedũt in donationẽ ſed in ſolutionẽ debiti vertantur ⁊ debituʒ extinguãt in quinq₃ ⁊ ita ꝯtrãſeũt doc. limitat tñ ibi Fulgo.vt iſtud ꝓcedat qñ donatio fit ſub nomine quote per tex.in l.hereditatẽ.de dona.ſed ſi ſub nomine quãtitatis tunc nõ caderet in cõpenſationẽ.alleg.l.ſi debitor.C.đ ſen.paſ.⁊.l.ſi legatis.§.nullũ itereſſe.ad treb.Jaſ. tñ in.d.l.frater a fratre.l.ij.lec.i.xxv.colũ.ad fi.dicit opi.Bar.⁊ cõcʒ.videri ſibi durãt ⁊ ꝯ oẽm ſenſũ naturalẽ.vñ putat ſic dicẽdũ qđ ſi debeo tibi decẽ q̄ debent ſolui ex certa pecunia vł ex fructib⁹ alicuius fundi ⁊ do ſimpliciter quinq₃ ex illis ſaccis frumẽti nati in.d.fundo bñ credit illã dationẽ fuiſſe factam animo compẽſandi ⁊ tunc ꝓcedit opi.Bar.ſed qñ quis exp̄ſſe donaret in claris nõ eſt opus cõiecturis nec ꝑſumptio cadit.ſ.q̄ donatio intelligat̃ facta animo cõpẽſandi nõ credit qđ ſit verũ aliter ſeq̄retur euidẽs abſurdũ qđ ſi debeo tibi.x. ex fructib⁹ iſti⁹ fundi qđ nõ poſſeʒ donare tibi quinq₃ vltra debitũ ſi vellẽ ſʒ tamẽ poſſes dicere qđ diſtinctio Jaſo.nõ haberet dubiũ qñ ſimpliciter darẽ cum nemo preſumat̃ velle iactare ſuũ.l.cuʒ de indebito.ff.de proba.⁊ magis preſumat̃ fatuitas q̄ donatio.l.generaliter. vbi Bal.C.de nõ nu.pecu.⁊ ꝓcedat cõmunis ꝯcluſio abſq₃ iſta diſt in.aliqua.l. nõ ꝓbata.⁊ ideo cautela eſſet qđ creditor expreſſe diceret qđ nõ fieret animo cõpenſandi ⁊ appareret per teſtes vel alio modo quod no.

57 ¶ Qualiter tutores vł curatores tencãtur habere.in.l.ſ.C.de trãſac.no.tamen ſingu.cautelã ad excuſationem tutoruʒ vel curatorũ vt ſint cauti quando faciũt aliquem actum ⁊ eſt dubiũ an poſſit nocere pupillo qđ faciant cum ꝯſenſu matris pupilli ⁊ attinẽtium tunc licet male ſuccedat pupillo ipſi nõ tenebuntur glo.eſt not.in glo.magna in.l.ij.in ꝟſi. pupillo.circa me.C.de his qui.vt īdig. ⁊ ibi Pau.de caſt.dicit illã gl.ad hoc eẽ ſing.⁊ ibi bal.i.iij.op.et in rub.C.de pe. tu.qui male.iu.Sali.in.l.ſi.e.ti.cũ ſi.facit qui tutor poteſt celebrare mutuum ⁊ quoſcunq₃ contractus dũmodo palaʒ ⁊ bonafide.l.nõ eſtimo.ff đ adm.tu.no. glo.in.l.quoties.§.nõ tñ.e.ti.gl.in.l.cũ ipe.C.de ꝯhẽ.empti.do.in.l.ſingularia. ff.ſi cer.pe.⁊ ibi.Jaſ.refert vnũ caſum ſingđ.in quo ſolus tutor põt indiſtincte emere rẽ pupilli qñ pupill⁹ vẽdidit rẽ ſuã vni tertio cum autoritate tutoris ⁊ decreto iudicis ⁊ ſic res pupilli fuit ſolẽniter alienata tũc ſi ille tertius nõ ſoluit pretium poteſt ſolus tutor talem rẽ emere ex quo ſemel facta eſt alienabilis.tex.eſt valde ſingu.in.l.tutor reruʒ. ff.de admi.tu.quem Ro.in.d.l.ſingularia.reputat ſingu.⁊ Bartol.in.d.l.tutor rerũ.ſed qñ dicatur palam fieri ⁊ quando nõ declarat Bar.in.l.frater a fratre. in.xv.col.ver.extra quero quid in ꝯtractu emptiõis.de ꝯdi.indebi.vbi ſingu

lariter dicit qḋ cõtractus dicit̃ bona fi-
de fieri qñ fit interuenientibꝰ cõſangui
neis ⁊ amicis pupilli.l.trãſactiõe.C.de
tranſactionibꝰ.vel quando fit in p̄ſen-
tia ſoliꝰ iudicis.l.ij.in prin.ff.qḋ me-
tus cauſa.teneas ꝑpetuo cordi iſtud vl-
timum dictum de iudice.ſequit̃ Jmo.in
l.j.§.fuit queſitum.ad trebel.in.iij.col.
Alex.in.l.tranſactione.C.de tranſac.fa
cit qḋ no.doc.in.l.pacta nouiſſima.C.de
pact.quod omnis metꝰ ⁊ omnis dolus
p̄ſumitur ceſſare quãdo interuenit pre-
ſentia iudicis q̃ omnia valde nota.Li-
mita tamen ſingulariter vltra docto.in
locis ſupra allegatis ſʒ bal.i.l.tutores.
ff.de ꝯfir.tut.vt procedãt in maioribus
iudicibus.vt in preſide p̄tore ⁊ ſimilibꝰ
quia lex p̄ſumit qḋ maioris iudicis fa-
ctum ſit rite factum.qḋ ſecus eſt in mi-
noribꝰ magiſtratibus prout magiſtratꝰ
municipales vel pedanei.quia nõ tãtũ
preſumitur pro eorũ decreto.⁊ iſta ſunt
verba Azo.in ſumma.C.de tu.⁊ cur.qui
nõ ſatis.⁊ qḋ ita intelligit̃.§.nos aũt.in
ſti.de aut.tu.qḋ no.ꝑpetuo qꝛ magna ⁊
ſingularis limitatio eſt ad p̄dicta.ſeq̇t
Ja.i.c.j.circa mediũ.4.q̃ feu.dare poſ.

58 ¶ Lʒ iudex ſecularis de cauſa ſpiritua
li cognoſcere nõ poſſit vt ꝑ Alex.l.l.ti-
tia.ff.ſo.ma.tñ vltra limitatio.datas ibi
ꝑ Alex.ꝑ papië.in.l.quoties.l.iij.col.C.
de iudi.vbi inter alia dicunt vnũ valde
notãdum ꝙ qñ ꝑ ſtatutũ ciuitatis inſtru
mẽtũ p̄ſumeret̃ vſurariũ ⁊ pars funda-
ret ſe in dicto ſtatuto cum ſit queſtio iu
ris municipalis ⁊ nõ canonicalis põt
iudex laicꝰ cognoſcere:ita referũt Pan.
de ca.cõſuluiſſe.ꝯſi.lxxj.inci.viſis ⁊ põ
deratis ⁊c.in.j.col.qḋ no.vnã tñ ꝑpe-
tuo not.in practica ſʒ Alex.in.d.l.titia
in.iiij.col.ad fi.qḋ iudex.ſecularis corã
quo tales exceptiões opponunt̃ remit
tẽde ad forũ eccleſiaſticũ debet oppone-
ti ſtatuere terminũ ad ꝓducendũ coraʒ
eo capitula q̃ vult ꝓbare in curia eccle
ſiaſtica vt videat an capitula relenent
⁊ ſi nõ releuẽt ad vlteriora procedat qḋ
nũꝗ̃ exeat mentem tuam.

59 ¶ Dñi terraꝝ ſine cauſa mercatores fo
renſes expellere nõ poſſent.⁊ nõ rece-
dẽtibus bona auferre.qꝛ mũdꝰ eſt oibꝰ
cõis patria ⁊ ideo niſi ex cã expelli non
poſſunt ex q̃ bãniri poſſẽt:nã expellere
⁊ interdicere eſt pena q̃ ſine cauſa impo
ni nõ dʒ.l.relegatoꝝ.de iter.⁊ releg.vẽ
turis aut ad patriã alienã bene igreſſꝰ
interdici põt.arg.ff.de ſerui.ruſt.p̄di.l.
diuꝰ.ff.de vſufru.le.l.heres.ff.ſi ſerui.
vẽ.l.ſicut.§.ariſto.poſtꝗ̃ aũt venerunt ⁊
ingreſſi ſunt ſicut reliquus populꝰ ſunt
⁊ tam cõtra naturalẽ equitatẽ ꝗ̃ contra
bonum pub.eſt ſi expellant̃.ita notãter
tʒ Bal.in.c.j.§.j.de forma vide i vſi.feu.
facit qḋ fortiꝰ.voluit Old.cõſi.lxxxvij.
inci.q̃rit̃ an princeps ⁊c.ꝙ princeps nõ
põt expellere iudeos ex ſuis ciuitatibꝰ
niſi ex iuſta cauſa.⁊ ſequitur Jal.in.l.cũ
ſeruus.§.cõſtat.in.vij.col.poſt princ.de
leg.a.j.adde Jmo.in.c.qḋ ſup.de voto.
facit qḋ habetur in.l.ſpadonẽ.§.iã aũt.
ff.de excu.tuto.vbi Bal.dicit qḋ appel-
latione habitatorum veniunt iudei.

60 ¶ Legitimatio non pẽdet a ſola volun
tate patris qꝛ requiritur ꝙ legitimet ꝑ
reſcriptũ vel ꝑ ſubſequẽs matrimoniũ
vel ꝑ dationẽ curie.vt habet̃ i aut̃.qui.
mo.na.effi.leg.tñ ex ſola nolatione quã
pater facit de filio naturali i teſtamẽto
appellãdo eũ ſimpliciter filiũ d; eũ le-
gitimare.vt eſt tex.in aut̃.item ſi q̇s.C.
de natu.lib.qḋ eſt verũ qñ filiꝰ natura-
lis fuiſſet natꝰ ex tali muliere cuʒ qua
pater potuiſſet honeſte ꝯtrahere matri-
moniũ:ſecꝰ ſi ex muliere cũ qua pr̃ non
potuiſſet honeſte ꝯtrahere mr̃imoniũ.
puta qꝛ meretrix ⁊ pater honeſtꝰ ita ſin-
gu.Bar.ꝯſi.incl.naruciꝰ coraduciꝰ ⁊c.
ſequit̃ Ange.in.§.j.in aut̃.qui.mo.nat.
effi.legi.et in.§.ad hec.in aut̃.vt liceat
matri ⁊ auie.Scḋo limita ꝑ Bal.in.c.il
lud.de p̄ſum.vbi no.dt ꝙ ſi q̇s ſuſcepit
filiũ naturalẽ ex femina cũ qua põt ho-
neſte nubere certe nõ põt filiũ naturalẽ
legitimare niſi ꝯhẽdo matrimoniuʒ.id
aliter tũc legitimare nõ poſſet:ergo nec
per nolationẽ filij.ego tenerẽ opi.Bar.
qḋ immo poſſet aliter ꝗ̃ ꝑ matrimoniũ
legitimare qꝛ tex.eſt expreſſus l.d.aut̃.
Jtem ſi quis.la.ij.de natu.lib.

61 ¶ Habes glo.cõiter approbatam in.l.
lucius titiꝰ.⁊ ibi Barto.ff.de here.inſt.
ꝙ ſi teſtator inſtituit filiũ heredẽ ⁊ ſi de-

ceſſerit ſine liberis ſubſtituit gainz qđ
ſi habebat filios ſuperſtites tacite non
intelligũtur ex teſtō ſubſtituti ſed ab in
teſtato.quam glo.ſigna ⁊ tene menti qꝛ
effect⁹ eſt magnus ſm Bar.ibi.Limita
tñ ſing.Ange.quē ibi papienſes ſequunť
in.l.legatis.C.de lega.pcedere i here-
ditatib⁹ ſec⁹ in legatis:nã pone teſta-
toꝛ legat rē alicui ⁊ ſi deceſſerit ſine fi-
liis ſubſtituit in illa re gatū.iuxta.l.ſi le
gata.c.ti.de le.pone ꝙ moꝛtat cū filiis
certe filiis intelligunť tacite ſubſtituti
ex diſpoſitiōe teſtatoꝛis.⁊ ratio diuerſi
tatis eſt inter hereditatē ⁊ legatū ſꝫ An
ge.qꝛ hereditas nō pōt relinqui nutu.
ſed legatū ſic iō in legatis ſufficit nota-
tio filioꝝ ꝯditiōalis in qua bñ ſumereť
arg.a ꝯtrio ſenſu ergo ſi habebit filios fi
lii admittenť ſubſtitutio excluſo.⁊ dicit
Ang.ſe ita ꝯſuluiſſe qđ valde no.qꝛ pul
chra ⁊ vtilē limitatio ad cōez ꝯcluſionē

62 ¶ Scholares teneť defendere opi.pꝛe
ceptoꝛis ſui.l.dicere.§.ſi arbiť.⁊ ibi bar
to.ff.de arbi.in tātū quod egregie dicit
Ab.in.c.j.in.vj.col.de poſt.ple.ꝙ iudex
qꝛ iudicauit ſꝫ opi.magiſtri ſui q̃uis ſit
contra cōem opi.excuſeť in ſyndicatu a
cōdēnatiōe expenſarū.qꝛ vt diſcipulus
pbabiliter ſecut⁹ eſt opi.doctoꝛis ſui ꝙ
tamē itellige qñ ille eſt ſolēnis doctoꝛ p
id quod habetur in.c.cum beatiſſimus.
xxiiij.q.j.intellige etiã dūmodo ille do-
ctoꝛ nō ſit ſolit⁹ tenere opi.iſolitas.ita
dicit Bal.in.l.fi.in.ij.col.in fi.verſ.q̃ro
nūquid peritia iudicis pſumať ⁊c.C.de
pena iudi.qui ma.iudi.Et ad hoc adde
Pe.de anch.in ꝯſi.cccviij.incip.ad hoc
ꝙ ſcholaris nō pōt vocare in ius magi
ſtrū ſuū ſine venia.Bar.⁊ doc.in.l.gene
raliter.de in ius vo.ſubdit tñ ab.in.d.c.
ꝙ immo diſcipul⁹ dꝫ ſeruata tñ ꝟitate
ſequi doctoꝛē ſuū in practica vñ refert
Ariſtotelē repꝛobantē quandã opi.Pla
tonis magiſtri ſui dixiſſe.amic⁹ Plato
ſed magis amica veritas.

63 ¶ Fere p totã italiã eſt ſtatutū ꝙ in cau
ſis criminalib⁹ null⁹ audiať ad aliquã
exceptionē.niſi inculpat⁹ pſonaliter cō
pareat ⁊ ponat ſe in carcerib⁹ ⁊ hoc ha-
betur etiam de iure cōmuni.l.penult.§.
ad crimen.⁊ ibi doc.ff.de publi.iud.am
plia etiã.d.§.crimē.i eo q̇ haberet duas
qualitates puta qꝛ pcuratoꝛ item ⁊ con
iuncta pſona qꝛ etiã non admittetur ita
no.Iaſ.in.l.cū rem.p illū tex.C.de pro-
cur.qđ eſt valde no.p ampliatione.d.§.
crimen.adde tñ qđ in cauſa in qua q̇ nō
pōt ſoluere pecuniã fuit i coꝛp⁹.l.fi.de
in ius vo.pōt iteruenire pcuratoꝛ q̇ al's
in cauſa criminali non admittereť.d.§.
crimē.Iaſ.in.l.ſi q̇s nec cauſaꝫ.in fi.iij.
col.ff.ſi cer.pe.⁊ in.l.cū rē.C.de pcu.ſed
in ꝯtriū facit qđ no.Bal.in.l.j.in.ij.col.
ff.de cu.reo.vbi dicit ꝙ ſi venit imponē
da pena pecuniaria ⁊ i defectū venit im
ponēda pena coꝛpoꝛalis qđ dꝫ pſonali-
ter retineri ēt ſi velit dare fideiuſſoꝛes
idoneos vel facere depoſitū de illa pe-
cunia de qua venit condēnand⁹.⁊ ſic nō
attendiť cauſa pꝛincipalis q̇ eſt ſꝫ Iaſ.
pena pecuniaria ⁊ ſic cū ſit criminalis
pcuratoꝛ nō admittiť.pꝛo Iaſ.tñ facit
qđ vult Bal.i.l.ij.in ꝟ.quero vtrū excōi
catus.de pub.iud.qđ ſi p ſtatutū banni-
tus a cētū libꝛis.q̇.pōt ipune occidi pe
na nō cenſeť capitalis ⁊ ſic pōt admitti
pcuratoꝛ ex quo bānū ⁊ illa pena nō eſt
perpetua ex quo pōt qñcunq̃ euadi ſol
uēdo pecuniã tñ ꝯtriū tenēt Ange.Imo.
ibi ⁊ Iaſ.in.d.l.cū rē.Bal.in.l.reos.in
fiū.co.C.de accu.diſtinguit aut pena pſ
onalis imponiť ob defectū pene pecu
niare ⁊ imponiť p eandē legē ⁊ dꝛ crimē
capitale nec admittiť pcuratoꝛ aut pe-
na coꝛpoꝛalis nō imponiť per eandē.l.
ſꝫ venit ex.l.quicūq̃.C.de ſeruis fugi.⁊
tūc nō dꝛ crimē capitale ⁊ admittiť pcu
ratoꝛ ⁊ ſic poteſ colligere ꝯcoꝛdiã.ꝙ in
pmo caſu pcedat opi.Bar.i.d.l.j.cū ſit
impoſita pena p idem ſtatutū ſcđo caſu
pcedat opi.Bal.⁊ Iaſ.vide tñ bar.i ſua
queſtiōe quotidiana plenius diſtinguē
tē in.l.itē liberatur.§.j ff.q̇.mo.pi.vel
hyp.ſo.vbi diſtiguit.aut ſtatutū dicit ꝙ
cōdemnetur in certa quantitate quã ſi
ſoluere non poterit amputetur ſibi pes
⁊ tūc datis fideiuſſoꝛib⁹ idoneis dꝫ rela
xari ⁊ ſic in iſto caſu nō pcedit qđ dicit
in.d.l.j.aut ſtatutū dicit ꝙ cōdēnetur in
certa quãtitate quã ſi nō ſoluerit ampu
teť ſibi pes ⁊ tūc non dꝫ relaxari datis
fideiuſſoꝛib⁹.⁊ ſic iſta ſua diſtinctio vi

dek aliq̃talū obſtare diſtinctiōi Bal.q2
Bar.vult in p̄mo caſu ſue diſtinctionis
ꝙ ꝓcurator admitti poſſit cū poſſit rela
xari ꝛ tñ ibi pena corpalis imponit per
idē ſtatutū ꝛ l diſpoſitiōe.cogita.Adde
quod lꝫ in cauſa criminali ex forma ſta
tuti vel iuris communis null⁹ debet au
diri ad excep.opponendas niſi inculpa
tus pſonaliter cōpareat.tñ cautela eſt
ꝙ non opponantur excep.ſed cōpareat
aliquis ꝛ imploret officiū iudicis qd ex
officio recipiat informatiōes ſup inno
cētia inculpati ſꝫ qd in iſta ſchedula cō
tinek.lꝫ eñi ſtatutū excludat excep.non
p hoc excludit officiū iudicis.ita tenēt
plures doc.quos refert ꝛ ſequik.Iaſ.in
l.vbi pactū.in.iiij.co.cū ſe.C.de trāſact.
vbi hoc multifariam cōfirmat.ſubdit tñ
ꝙ iſta cautela nō valeret qñ ſtatutū di
ceret nō admitti exce.vel defēſiōes:nā
propter verbū defenſiones excluderek
etiā offm̄ iudicis ſꝫ Bar.in.l.j.§.ꝛ qui.
ff.qd vi aut clam.ꝛ l ſpecie Ang.i.l.pla
ne.ff.de pe.here.qd bene no.p̄dicta.

64 ¶ Nota ꝙ mirabiliter decidit Bar.in
l.iij.p illū tex.in prin.ff.de lega.preſtā.
quod ſi ſtatutum prohibeat ne quis cō
trahat cū bānito ſub certa pena ſi aliq̃s
ꝯtraheret cū filio vl̄ ſeruo bāniti q̃uis
acquirat bānito nō incidit in penā per
illum tex.iſtam mirabilem deciſionē vi
dek ſequi Iaſ.in.l.ſi is qui.circa mediū
iij.col.ff.de vulg.ꝛ pup.vbi videtur cō
probare:tñ idez Iaſ.in.l.gallus.§.quid
ſi is.in.vj.col.p totum.ff.de libe.ꝛ poſt
hu.tenet cōtra Bar.ꝛ in.l.ſi mihi ꝛ tibi.
§.regula.de leg.j.quod nota quia pote
ris addere ad Bar.

65 ¶ Nota illud qd ſingulariter dicit Ab.
in.c.literas.in vlti.no.de reſti.ſpo.qd
vxor nō eſt marito reſtituenda ſi nō po
teſt ſecure cuꝫ eo morari abſq; periculo
pſone nec remedio cautiōis poteſt ſuf
ficiēter puideri.immo hoc eſt ſufficiēs
cauſa remouendi eam ab eo ꝛ ſeparādi
matrimonium quo ad totum.ꝛ idem di
cit eſſe in marito reſpectu vxoris vt ſi i
ſidiak vite mariti ꝛ eū veneno interfice
re tētauit neq; ꝯoſik refrenari pōt eiici
pōt:ꝛ petēti reſtitutionē obſtabit exce
ptio:idē tꝫ Ab.i.c.j.de diuer.ꝛ j.c.quē

admodū.§.illud.in fi.de iureiu.qd tene
mēti q2 habes caſuꝫ in quo p̄ter adulte
riū licitū eſt cōiugi dimittere cōiugem.

66 ¶ Tene menti mirabilem cautelā quā
refert ꝛ ſequitur Iaſ.in auk.ſacramēta
puberum.C.ſi aduer.vē.ꝙ qñ minor cō
paret iudicio ſine curatore faciat eū iu
rare de nō veniendo ꝯtra pceſſum ꝛ ſen
tentiā.nā ſi minor iurat valebit iudiciū
ſententia ꝛ proceſſus.ꝛ ita limitak tot⁹
titulus.C.qui legi.pſo.nō hab.refert ta
mē Bar.limi.in cōſi.qd incipit berard⁹
de tuderto ꝛc.vt pcedat qñ ꝟba iuramē
ti ſunt ꝯcepta i futuꝝ puta q2 minor iu
rauit nō ꝯuenire iudicio ꝛ tunc pcedat
quod dictū eſt.Sed ſi minor aliquid cō
feſſus eſt i iudicio qd ſit de p̄nti vel de p̄
terito:ꝛ iurauit puta ꝯfeſſus eſt poſitio
nē cū iuramēto eſſe verā tūc nō hꝫ locū
d.auk.ſacramenta.ꝛ mouetur q1.d.auk.
tantum loquik qñ iuramētū concipik in
futurum ſecus aūt quando cōcepik de
preſenti vel de preterito.qd valde not.

67 ¶ Scire debes ꝙ confeſſio facta corā
ſolo notario maleficiorū abſente iudi
ce vel corā iudice ſolo nō in forma iudi
cij q̃uis nō plene pbet tñ facit iudicio
ſufficiens ad torturā.ſm Bal.in.l.ſube
mus.C.de lib.cauſa.ꝛ in.l.pe.C.de fide
iuſ.ꝛ in addi.Spec.in tit.de cōfeſſis.in
ver.cōfeſſio iſta.Limita tñ ſingulariter
per Bal.in.l.j.in pe.col.C.de cōfeſ.niſi
talis confeſſio fuerit reuocata.vnde ſꝫ
eum cautus ſit aduocat⁹ qd faciat illuꝫ
reuocare talē confeſſionē quam poteſt.
reuocare etiaꝫ nō aliter de errore doc.
cū ſit ꝯfeſſio nudi facti iuxta.l.error cū
materia.C.de iur.et fact.igno.qd nota
ꝑpetuo quia in practica poſſes euadere
amicū a tortura.alias limita.vid p doc.
in.l.magiſtratibus.ff.de iuriſ.om.iudi.
Adde etiā qd ſi minor.xxv.anno.cōfeſ
ſus eſt in iudicio deliciū de q̃ aliter nō
erat pbatum debet reſtitui in integrum
aduerſus taleꝫ cōfeſſionē abſq; aliqua
pbatione alicuius erroris.quia ex hoc
apparet eū eē leſuꝫ.ita ſing.dicit Ang.
in.l.certuꝫ.§.in pupillo.de ꝯfeſ.allegat
tex.cū glo.ij.in.c.ij.de in integ.reſti.in
vj.ſequitur Alexan.in.l.nā ꝛ poſtea.§.ſi
minor.in pe.co.ff.de iureiu.ꝛ i ꝯſi.cxvj.

in.ij.volu.inci.cū inquiſitiōis formate.
68 ¶ Nota ꝙ ſingulariter decidit Ro.cō ſi.clxviij.inci.circa primum quo queritur ⁊c.in vltimo dubio.vbi q̄rit ſi ſunt duo ſocij vnius mercātie q̄ poſuerūt pecuniam cōmuniter ad mercādū vnꝰ ex iſtis exercebat mercantiā vel ſtabat ad fundicū ad vēdēdū alˀs nō impediebat ſe.iſte petit ante omnia tm̄ ſalariū q̄tū daretur vni inſtitori dicit Ro.qḋ de tali ſalario iure cautū nō reperit.ſed tn̄ putat ꝙ ratione opere ⁊ induſtrie pſone illius ſocij in diuiſiōe ſocietatis plꝰ illi attribueretur q̄ alijs ꝑ.l.ſi non fuerit ff.ꝑ ſocio.cū alijs per eū allegatis qḋ bene nota.ſequūtur papiēſes in.l.illud in pe.co.ad fi.C.de colla.vbi i ſimili ponunt nōnullas queſtiōes.
69 ¶ Pone reus vult facere examinari teſtes ad perpetuā rei memoriā iuxta.c. qm̄ frequenter.vt lite nō cōteſt.q̄s erit iudex ꝯpetens Ant.de bu.in.c.ſi clericꝰ laicū.ex de foro ꝯpe.tenet qḋ ē iudex ille q̄ l cā cognoſcere haberet.⁊ ita ſing. tenet Bar.l.l.cū hi.§. trāſactiōes.⁊ ibi doc.ſequūt.ff.de trāſact.Limitat tamē Ang.⁊ Fulg.ibi niſi neceſſitas req̄rat ad examinādū teſtes l alio loco q: neceſſitas nō ſubiacet legi.l.j.ff.de offi.ꝓcōſu.⁊ dicit Ang.ꝙ alias padue obſeruauit.alle.text.notabi.in.l.quoties.C. de naufra.li.xj. Secūdo limitat doctrina Bar.ex eo qḋ dt Bar.in.l.ſi q̄s nauiculariꝰ ꝑ illum tex.C.de naufra.li.xj.ꝙ ſi mercator habebat merces cōi periculo ⁊ i locis multū remotis caſu pereāt poterit ibi facere examinari teſtes ad perpetuā rei memoriā.⁊ illā deciſionē exclamat Lud.ro.vſq; ad celum in rep.l. ſi vo.§.de viro.in.iiij.fallen.ff.ſolu.matri.ſequitur alex.in addi.ad Bar.l.d.§. trāſac.ſed iſta limitatio.vr̄ eadem cum prima propter neceſſitatem.
70 ¶ Tene menti in practica quod egregie cōſuluit Ang.in cōſi.j.quod incipit porrecta fuit petitio in.ij.co.qḋ ſi reus faciat oppoſitiones cōtra teſtes ꝙ non ſunt ol exceptione maiores iſta eſt inepta exceptio ⁊ nihil valet cū ſit obſcura q: dicēdo nō ſunt denotat p̄ſens tps.et ſic ſtat ſimul ꝙ nūc non ſunt ol excep. maiores ⁊ tn̄ fuerūt tpe eoꝝ depoſitiōis immo fortiꝰ dicit Ang.in ꝯſi.cccviij.qḋ incipit factū tale eſt ⁊c.qḋ etiā reꝰ excipiēs dicat ꝙ nō ſunt nec fuerūt ol excep.maiores adhuc nō ob.talis excep. qḋ illḋ ṽbū fuerūt q̄uis ſit p̄teriti tpis tn̄ pōt intelligi poſt depoſitū teſtificatū vt ibi ſing.ꝑ eū ꝙ nūq̄ exeat mētem tuā ⁊ qn̄ exceptio obſcura vl ḡnalis nō releuat vide plene ꝑ papiēſes i.l.titio textores i.ij.col.vbi limitāt.ff.de leg.j.
71 ¶ Tene mēti iſtū caſum rogo pone pater hʒ filiā cuius mater eſt mortua.⁊ ſic hereditas ſpectat ad filiā ⁊ pr̄ ꝓmittit filie mille ducatos cōputato eo qḋ filia poſſet habere de bonis pr̄is vel matris vel alr̄.Egregie ꝯſuluerūt doc.peruſini ꝙ nō obſtātibus talibꝰ verbis filia habebit mille ducat.⁊ pōt petere ⁊ etiā cōſequi hereditatē matris.⁊ de hoc dicūt eſſe tex.ſing.in.l.fi.C.ḋ do.ꝓmiſ.vbi dr̄ ꝙ lʒ pater dicat ſe dare dotē de bonis paternis ⁊ maternis tn̄ ſi pater eſt diues itelligit dare de bonis ſuis ꝓpriis. ⁊ poterit petere bona materna qḋ eſt ſingulare q: p̄tes illa q̄nt.ita refert et ſequit Bal.nouel.in tra.de dote in.vj. pte.i.vj. ꝑuilegio.tn̄ Iaſ.in.l.j.cir.me. vij.co.ff.ſo.ma.dubitat de iſta deciſiōe et allegat ꝯriū ꝯſuluiſſe Mariānū ſoci. tn̄ idē Iaſ.poſt Ang.are.in.§. fuerat.in pn.xxviij.col.inſti.de actio.duobꝰ optimis fūdamētis tʒ ꝑmā ꝑtē vbi videas.
72 ¶ Nota qḋ ꝑpulchre dtermiat Ioan. and.in addi.ſpec.in ti.de obli.⁊ ſo.§.fi. in addi.q̄ incipit ordine q̄ ſupra ꝙ ſi aliq̄s diuiſit hereditatē paternā cū fratribus tāq̄ eoꝝ frater poſtea vt poſſet mr̄imoniū ꝯhere cū certa puella iurauit ſe nō eſſe filiū illiꝰ cuiꝰ putabat ⁊ cuiꝰ hereditatez diuiſerat.certe ꝑ hoc fratres nō potuerūt aliq̄d repetere ꝑ ꝯditionē indebiti vel conditionē ſine cā qḋ diligēter no.⁊ rō eſt q: cōuētio inter alios acta alijs ꝓdeſſe nec nocere pōt per totū tit.C.res iter alios acta.ſicut i ſimili dicūt doc.in.l.ſi actionē,per illum tex. C.de pac.qḋ ſi ſunt duo fratres vel plures ⁊ vnus eorū maritat ſororem et illa ei facit pactū de non petendo hereditatem paternā ꝙ iſtud pactū nō ꝓderit

alijs fratrib⁹:quin aduerſus eos poſſit
ſoror ꝑ coꝝ rata experiri.⁊ ſm̄ Pau.de
ca.i.l.plane.§.ſi duabus.de leg.j.iſtud
eſt ꝑpetuo mēti tenēdū q̄ quotidianum
idē tꝫ Jo.an in addi.ſpe.in tit.de teſta.
§.in primis.in addi.que incipit quidē
de precedēti ad finē.⁊ ad predicta ⁊ de
iſta materia vide plene per modernos
in.l.ſi vnus.§.ante omnia.ff.de pac.
73 ¶ Pauperes quoꝝ induſtria eſt neceſ
ſaria ad alimenta ⁊ coꝝ victū nō debēt
cōcurrere ad onus impoſite collecte ꝑ
principē vel cōmunitatem.Bal.in aut.
defuncto.C.ad tertul.allegat gl.i.l.oēs
C.de anno.⁊ trib.li.x.adde qđ no.Bar.
in.d.l.oēs.ꝑ illā gl.quē ſequit̄ Abb.in
c.peruenit.in pe.co.ad fin.de immu.ec
cle.Bal.in.l.etiā.in vlt.col.C.de execu.
rei iudi.vbi dicit idē eſſe in his q̄ ſunt
lapſi facultatib⁹ qđ no.ſed male obſer
uat̄ maxime in partibus meis.q̄r vt in
q̄t Bal.l.l.ex hoc iure.in fi.ff.de iuſti.et
iur.hodie p̄ncipes ꝓh dolor vitā popu
loꝝ excoriāt:⁊ vix p̄cario dimittūt ſpi
ritū.ꝙ paupes nō teneant̄ facit q̄r non
dꝫ addi afflictio afflicto.l.tā demētꝫ.C.
de epiſ.⁊ cle.l.diu⁹.de offi.p̄ſi.Egeſtate
etenim ſordentib⁹ vita ſupplicium eſt.
more ꝟo ſolatiū.l.q̄iq̄s.C.ad.l.iul.ma.
⁊ ibi doc.dicūt ꝙ notarius ꝑ inſtrō fu
rioſi nō dꝫ accipere ſalariū quā legē ex
idēptitate rationis cū ſit in.l.ſcripta ex
tēdit Roma.in.l.ſi vero.§.de viro.xlvj.
fallē.ff.ſol.mat.ad pauperes inferēs ꝙ
notari⁹ nō licite capit ſalariū ꝑ inſtru
mēto qđ pro eo ꝯficit ꝯfirmat̄ per id qđ
no.dicit Albe.in.l.j.C.de ſuffra.⁊ i.l.ne
quicq̄.§.fi.de offi.procō.vbi dicit ꝙ ad
uocatus in foro ꝯſciētie peccat ſi aliq̄d
capit a paupere tn̄ extēſio.Roma.fit ab
afflictiōe animi quā patiunt̄ demētes
ad afflictionē facultatū quam patiunt̄
paupes niſi dicas ꝙ pecunie ſunt ſcđs
ſanguis hoīs gl.iūcto tex.in.l.aduoca
ti.C.de aduo.diuer.iu.alibi Soc.in.l.j.
i fi.xj.col.ff.ſol.mat.dicit ꝙ pecunia eſt
fideiuſſor future neceſſitatꝫ allegat ꝑhi
lo.v.ethicoꝝ.⁊ Juuenalē.Uos:eſtis fra
tres facit ad p̄dicta.qđ voluit gl.in.l.il
licitas.§.ve potētiōres.ff.de offi.p̄ſid.
vbi Bal.dicit ꝙ maxime ⁊ capitalis iu
ria eſt auferre illud modicū qđ habent
ac ſi eis extraheret̄ oculus.⁊ ibi glo.po
nit exēplū i porcello.⁊ ibi Bal.colligit
notabile.ꝙ iudex ſemꝑ dꝫ eſſe fauorabi
lis ⁊ ꝓtector pauperū ne iniuſte moleſ
ſtēt̄.⁊ erit ſibi magna eleemoſyna corā
deo.Sꝫ vt dixi hodie poti⁹ volūt ꝙ eis
fiat eleemoſyna ⁊ ſic eis detur pecunia
quā ipſi velint eleemoſynā alijs facere.
O quā bonū eſſet ꝙ obſeruarēt p̄dicta
iſti impij ꝓcuratores notarij ⁊ aduoca
ti.q̄ ſūt excoriatores pauperū:q̄s Bar.
⁊ bene in rep.l.oēs ꝑpl'i.in.v.q.p̄ncipa
li.ff.de iuſti.⁊ iur.appellat cōgruētiſſi
mo vocabulo canes curiarū ⁊ deuorato
res ciuiū.facit ad p̄dicta qđ no.Bar.in
l.ſi furioſi.C.de nuptijs.arg.illi⁹ tex.in
ꝟbo.gratis.⁊ idem Bal.in aut.gn̄aliter
in.j.co.C.de epiſ.⁊ cle.vbi dicit ꝙ i cau
ſis miſerabiliū perſonaꝝ iudices de iu
re nō debēt habere ſalariū.§.ne autē.in
aut.de iud.⁊ idē dicit eſſe in cauſis ſum
marijs q̄r ſunt magis fauorabiles ⁊ ce
leri⁹ expediunt̄:⁊ ꝓ iſtis duob⁹ dictis
habes caſum exp̄ſſuꝫ in.§.ſit tibi quoq̄ꝫ
tertiū ſtudium in aut.de mā.prin.⁊ ibi
glo.in ver.gratis.Sed dic qđ forte nō
procederēt p̄dicta in eis q̄ vadūt oſtia
tim querēdo cū de ſuo viuere poſſint ⁊
hoc modo faciūt ſe pauperes cū ſit eis
ꝓhibitū q̄r tales ita mendicando de ci
uitate expelli poſſunt.l.j.C.de mēdi.va
li.lib.xj.Alex.in.l.ſi ꝯſtante.in.viij.col.
poſt prin.ff.ſol.ma.Adde vnū qđ ponit
Abb.in.c.ex tenore.in.ij.col.ad fi.đ ap.
ꝙ paupꝑtas excuſat a ꝓſecutiōe appel
latiōis.qđ bene notabis ꝓ his q̄ appel
lant ad romanā curiā ⁊ propter inopiā
nō poſſunt eā proſequi infra annū:⁊ ſic
eſt iuſta cauſa habēdi biēniū.ſequitur
Bal.in.l.acceptaꝫ.in pe.co.in.xxxiij.q.
C.de vſur.⁊ ſic nō currūt ſibi fatalia ꝯ
riū tn̄ tenet Bal.in.l.fi.C.de ꝯdi.inſer.
74 ¶ Scis ꝙ ſententia diffinitiua dꝫ fieri
in ſcriptis alias nō valet.l.j.⁊ per totū
C.de ſenten.experi.reci.fallit in caſib⁹
de quibus per gl.in.c.fi.ver.illuſtrium
de re iudi.l.vj.⁊ plures caſus ponit ab.
in.c.primo de libel.obl.inter alios illū
no.ꝙ in cauſa matrimoniali valet ſen
tentia diffinitiua licet nō in ſcriptis la

ta glo.in.c.Albericꝰ.vbi Jmo.et aliĳ de
teſti. Item qñ ꝓfertur in preſentie pn-
cipis ſm Spe.in titu.de ſen.prola.§.in
ſto.ver.non vꝫ etiam ⁊c.de quo per Jo.
and.⁊ alios in.c.in cauſis.de re iud. No
ta tñ quod ſingulariter dixit Ang.cõſi.
ccxlĳ.incip.dña liberina ⁊c.ꝙ ſi de cau
ſa ꝑtente corã ordinario ſit petitũ cõſi-
lium ſapiẽtis ⁊ cauſa ſit cõmiſſa cõſilio
vnius cõfidẽtis partiũ.pone portat cõ
ſiliũ ordinario.Judex ordinariꝰ diſſigil
lat cõſilium ⁊ dicit pronuntio prout in
ꝯſilio iſto cõtinetur poſtea tradit ꝯſiliũ
notario banchi ⁊ notariꝰ in fine ſcribit
qualiter iudex pronũtiauit prout in ꝯſi
lio continet.cõſuluit ſing.Ang.qd iſta
ſentẽtia eſt ipſo iure nulla qꝛ ſententia
diffinitiua dꝫ ferri in ſcriptis.ergo de-
buit primo ſcribere iſta verba ꝓnuntio
ꝓut in iſto ꝯſilio continet deinde ꝓfer-
re alꝰ ſnia eſt nulla qd valde not.qꝛ po
teris multũ lucrari ſi caſꝰ accideret ſe-
q̃tur do.Ang.⁊ Alex.in.l.j.circa finẽ.C.
ſi aduer.libe.vide Abb.in.c.cũ venera-
bilis.in ſi.xiĳ.colum.de excep.

75. ¶ Magnũ eſt pulchrũ ⁊ laudabile no-
men habere ſm Cy.in.l.cunctos popu
los.in.ĳ.no.C.de ſum.tri.⁊ fid.catho.⁊
ideo reſultãt effectꝰ.ꝙ ſi mortuo patre
naſcatur poſthumus qui vocat nomine
patris.nõ illud nomen ꝓbat illum eſſe
filium eius qui mortuꝰ eſt.tex.eſt ſing.
in.l.vxorem.ff.de manu.teſta quẽ text.
dicit ſingularẽ Bal.in.c.tuã.in pe.col.
de ordi.cogni.ſꝫ Jaſ.in rub.ff.ſolu.ma-
tri.in.iiĳ.col.dicit ꝙ ille text.nunꝙ ſibi
placuit:qꝛ alie concurrunt vltra nomẽ
proprium ſed mihi ſatis ꝓbat.Et ideo
Bald.in.d.l.cũctos populos.dicit ꝙ pa
rẽtes debẽt filĳs imponere nomina ho
neſta:⁊ authoritatis nõ aũt nomia tur-
pia ⁊ quodãmodo infamiam importan
tia.Et refert Jo.and.in.c.grauis.de de
po.qd vxor ſua inſtãtia dicebat qd etiã
ſi pulchra noia vẽderent deberent emi.
Et ꝓpterea Accur.in.l.facta.§.ſi in dã-
da ad treb.multũ de nomine ſuo glorIa
tur dicens ego ſum accurſius quaſi ac-
currens ꝯtra tenebras iuris ciuilis.Et
dicũt Jo.and.⁊ Cardi.flo.⁊ idem Jmo.
in.d.c.grauis.quod p̃cauere dꝫ qs ne
in aliquo cõfidat qui habeat turpe no-
mẽ qꝛ ſi cognito nomine depoſuerit res
ſuas ⁊ eas ꝑdiderit ſibi imputet quia
fuit in negligẽtia quod bene no.ne con
trahes cum talibus habẽtibus turpia
nomina:⁊ ideo Car.Flo.in.c.cũ ſm apo
ſtolum.de preben.in.ĳ.no.inuehit con-
tra illos qui turpia noia progenitorum
ſuorũ filĳ ſuis repetũt.Adde etiã quod
ſi plures eſſent īquiſiti ⁊ capti ꝓ aliquo
maleficio ⁊ eſſet dubiũ a quo eſſet priꝰ
inchoanda tortura qd tunc ceſſantibus
alĳs indicĳs ab illo qui habet turpe no
men eſſet inchoandum.⁊ ita in voce au
diui ab vno doctore eſſe expertũ:ſed nõ
recordor in quo loco habetur:tamen po
teſt colligi per ſupradicta:⁊ ꝑ id quod
vult Barto.in.l.j.in princ.ff.de queſtio.
⁊ per Cano.in.d.c.grauis.⁊ ꝑ Ab.in.c.
cum ſecundum.cir.princi.ĳ.col.vbi vi-
deas de p̃bẽ.⁊ ibi refert qd hec eſt vna
de cauſis quare in coronatiõe pape mu
tatur nomẽ.vt no.in ꝓem.vj.⁊ ita indi-
carem ſi caſus accideret.

76 ¶ Emancipatio an ⁊ quando preſuma-
tur facta in fraudẽ vide text.in.l.j.§.is
quoqꝫ.⁊ ibi Bar.in ſi.de colla.bo.Bal.
in.l.cũ oportet.§.cum autem.C.de bo.q
libe.⁊ in.l.ĳ.C.plus va.quod agitur.cõ
ſimi.Adde qd pulchre dixit Bal.i rub.
C.de reuo.his que in frau.cred.l.ĳ.col.
qd quidam ꝓpoſuit facere mercantias
per mare ⁊ dubitans ne merces pericli
tarẽtur ex ſubmerſiõe nauis ⁊ ſic deue-
nire ad egeſtatem emancipauit filium
⁊ donauit ſibi meliorẽ partẽ bonoꝝ ſuo
rũ ⁊ incepit mercari ⁊ accepit pecuniã
⁊ merces ſub credito tandẽ ſiniſtre ſuc
ceſſit ſibi.creditores volunt habere re-
greſſum aduerſus bona ſua filiꝰ defen-
dit qd fuit ante mercatus emãcipatꝰ ⁊
bona ſibi donata ante eas q̊d iuris ſit.
Bar.finaliter determinat qd emancipa
tio nõ valet ⁊ nihil nocet creditoribus
qꝛ cẽſet facta in fraudẽ:idẽ tenet Bal.i
ti.de dona.ꝟ.ſi pr̃ emãcipauerit.⁊ ꝟ.itẽ
de emãcip.qd bñ no.Adde etiã vnũ no.
dictũ incidẽter in materia emancip.nã
lꝫ pater emancipans filium poſſit acci-
pere ⁊ retinere illud quod lex permittit
ſcꝫ dimidiũ vſusfructꝰ i bonis filĳ emã

cipati.l.cum oportet.§.cuȝ autem.ꝛ ibi Barto.C.de bo.q̄ lib.§.hoc quoq̄.inſti. p̱ quas pſo.no.acqui.Salic.in.l.pactū.C.de colla.Limita hoc ſingl'ariter eſſe verū in bonis q̄ſitis.ſȝ in querēdis nō qꝛ etiam expꝛeſſe de vſufructu conueni re nō poteſt.ita ſing.limitat Jo.and.in addi.ſpe.in tit.de filijs nat.ex legi.ſup rub.ſequuntur papien.in.l.de q̄ōne.in ix.col.ad fi.C.de tranſact.

77 ¶ Clauſule inſolite arguunt actū eſſe ſuſpectum ꝛ factum in fraudem glo.eſt in.l.ſiquis ſub ꝯditione.ff.de cōdi.inſti.Jaſ.plene.in.l.teſtamētū.C.de teſti. vbi inter cetera refert vnuȝ dictū ſing. Ang.in.l.fi.C.de cano.largi.lib.x.qđ excuſatur nō comparens qñ citatio habebat verba nō ꝯſueta ꝛ ꝓpterea nec pōt mulctari.puta cum de ſtylo illi' loci ſolituȝ erat dici in pꝛecepto quod comparent ſub pena decē floꝛenoꝛum ꝛ in pꝛecepto diceretur ſub pena eris et pſone tunc excuſaretur nō cōparens.qđ nūq̄ exeat mentem tuam qꝛ foꝛte alibi nō inuenies ꝛ Jaſ.ibi etiam declarat qñ abūdans cautela nō nocet facit vltra ipſuȝ quod ſi euidenter pꝛeceptum eſſet iniuſtū poteſt impune ſperni nec p̱ hoc poteſt quis mulctari.l.ij.ꝛ.iij.ne quis euȝ q̄ in ius voc.eſt vi.exi.Bar.l.l.j.§.is videtur.in vlt.col.ff.ſi q̄s ius.di.nō obtem.vbi dicit q̄ pro ꝯtumacia pōt quis mulctari qñ eſt inexcuſabilis al's ſec'.ꝛ tex.in.c.cauſaȝ.el.ij.ꝛ ibi Abb.in vlt. no.de teſt.ꝛ atte.immo poſſet puniri de falſo q̄ inſeruit clauſulas inſolitas.tex. eſt ſingu.in.c.poꝛrecta.de confir.vti.vł inuti.facit etiaȝ tex.in.c.ex parte.de capel.mona.ꝛ.c.cum adeo.cum ibi no.de reſcript.c.memoꝛiale.x.di.Abb.in.c.ex p̱te.el.ij.in fi.de offi.deleg.iteȝ ſi p̄uilegium vel reſcriptum in modo narrādi habet ſtylum incōſuetum pꝛeſumit' falſum.c.q̄ graui.de cri.fal.ꝛ dicit Bal.in l.cum cōſuetu.ff.de leg.q̄ ſi notari' rogatur vt conficiat inſtrumentū intelligit' licito ꝛ cōſueto modo quia inſolita ſunt ſuſpecta.adde q̄ alteratio cōtract' ꝛ pacta inſolita faciunt pꝛeſumi contra ipſum quod ſit vſurarius ꝛ idē de aliis pactis ſimilibus inſolitis q̄ vident' cōtra naturā mere vēditionis.facit.l.q̄teſtamētū.ff.de ꝓba.vbi propter leges interdictū p̄ſumit' fraudis ſimulatio.coti.l.cū tacitū.ꝛ.l.j.C.de na.li.Bal.in.c. j.ij.col.l fi.de feu.dato iui.le.cō.qđ no. p̄dicta qꝛ foꝛte alibi ita late nō inuenies.

78 ¶ Qñ q̄s petit aliq̄d fieri cui' expēſis dȝ fieri puta ſi iudex mittat notariū ad aliquē locū ꝓ examinādis teſtib' vel ſi iudex mittat cāȝ ad ꝯſiliū ſapiētis vł ſi dȝ mitti nūti' abſenti ad iurādū de cal. vł qñ ap̄li ſeu lr̄e dimiſſoꝛie debēt dari. vide poſt alios papiē.l.l.p̄toꝛ ait.§.et. in.xj.col.ff.de eden.vbi inter cetera dicūt vnū ꝑpetuo eſſe notandū puta ſi q̄s timet offendi ab inimico petūt cautionē ab eo qđ eū nō offendet ꝛ nō vult p̄ſtare iſte q timet ſi petat a poteſtate familiā ſuā q̄ eū aſſociat tenet' dare:ſȝ cuius expenſis.dicunt q̄ expēſis timētis rationibus ꝛ iuribus de quibus ibi per eos.quod nota.

79 ¶ Cōis vtilitas p̄fertur pꝛiuate bar.ꝛ doc.l.l.j.ff.ſol.matr.vbi limitāt.facit vltra ipſos.l.actione.§.labeo.in ꝟ.ſemꝑ eiū.ff.ꝓ ſoc.ꝛ tex.in.l.nulli.C.de eroga.mi.anno.li.xij.vbi creditoꝛ differēs recipere debitū a repu.cadit a iure exigēdi qđ no.ꝓ limitatiōe glo.ꝛ doc.in.l.q̄te.ff.ſi cer.pe.ꝛ facit tex.ſing.in.l.j.C.de ꝯdi.i hoꝛ.pub.li.x.vbi fauoꝛe pub.vtilitatis cōpellit' q̄s emere merces coꝛruptas ꝛ tex.i.l.null' penit'.C.d̄cur.pub. lib.xij.vbi ꝓpter pub.vtilitatē grauant' pſone p̄uilegiate facit.c.nō min'.de immu.eccl.l.in ꝓuinciali.§.fi.cū.l.ſequē. de ope.no.nū.l.ſeruū quoq̄.§.pub.intereſt.de ꝓcu.ꝛ qđ voluit Bal.in rub.C. q̄ accu.nō poſ.ꝛ tex.l.l.ſi pēdētis.§.ſi q̄s cloacarijs.ff.de vſufru.ꝛ text.melioꝛ de iure l.l.ſi q̄s i graui.§.hi q̄ȝ ad ſilic.vbi datur libertas ſeruo fauoꝛe publi.vtilitatis in caſu ꝓhibito dari ꝛ text.i.l.j.C. vt nemi.lice.i em.ſe.excu.li.x.vbi ꝯpellit' q̄s emere frumētū a repub.facit vnū ſing.dictū But.in.c.ex parte.de reſcri. p̱ illū tex.qđ ſi q̄s aſtrinxit ſe ad duo iuxta notata in.l.diuus.ff.de re iud.ꝛ.l.c. lȝ eām.de ꝓba.ꝛ p̱ bal.in.l.j.ad fi.ij.col. ff.d̄ ꝯdi.ide.ꝛ nō ꝓbauit niſi vnū qđ ad petitionē partis nō pōt iudex ſtatiȝ ſen

re. Sed iudex ex officio pōt bene ſcire ſi illud pbatū tēdat ad publi. vtilitatez qđ valde no. p limita. d. l. diuus. z. d. c. lz conſem. cum ſimi. facit etiā. l. patroni. C. de offi. rect. prouin. vbi minor iudex punit fauore reipubli.

80 ¶ Scire dicimur quod vehemēter opinamur gl. i. l. ij. §. pe. ꝟ. ſciat. ff. de aqua plu. arcē. gl. in. l. ſi duo. §. pe. ff. vti poſſi. qđ no. ad ſaluādū teſtes deponētes de veritate z dixerūt ſe ſcire cū re vera nō ſcirent: ſed audiuerint ab hoie bone fame z cōditionis et iſti nō debēt puniri de falſo. ita ſing. tenet Pe. de anch. ɔſi. xxiij. incip. cā inquiſitionis zc. ſequitur Jaſon. in. l. de pupillo. §. ſi qs ipſi pretori. ix. col. ad fi. de no. op. nū. z in. l. certū. vbi plene. ij. z. iij. col. ſi certū pet. vbi inter alios refert quod mirabiliter cōſuluit Pet. de ancha. cōſi. cccxlix. viſo diligenter puncto. z cōſi. ccclxxxv. viſis diligenter zc. qđ teſtator carēs filijs habebat vxorē pregnātem et in teſtamento ordinauit ꝙ ſi ex vxore pregnāte naſceretur poſthumus maſculus quod eſſet heres vniuerſalis. ſi filia femina haberet tm̄ dotem z tunc inſtituebat heredē titiū nunquid ante partū poſſit haberi illa cōditio pro impleta: mirabiliter cōſuluit ꝙ ſic. ſi ex vehemēti opinione et ɔiectura ſciri poſſit ꝙ ſit in vtero femineus ſex⁹ z hoc poſtea apparet ex ptu nato. nam ſm eum precedēs opinio veroſimilis concurrētibus multis de quibus ibi iūcta cum veritate que poſtea apparuit facit illā vehementē opinionem haberi p certitudine; nam ſm eū iſte titius potuit adire hereditatē et eā tranſmittit tanq̄ aditam per glo. z doc. in. l. ſi quis extraneus. §. ſciendū. de ac quirē. herē. z ſi eſt vera iſta deciſio limitātur infinite. ll. dicētes ꝙ heres debet eſſe cert⁹ ſi velit adire. l. ſed z ſi de ſuo. z. l. ꝙ ſi dubitet. z. l. vētre. ff. đ acqui. hered. tamē Jaſ. ibi hanc deciſionem non firmat z dicit quod fuit mirabilis z iudicat Pet. de ancha. habuiſſe aliquid vltra hominem in iſto conſilio.

81 ¶ Proteſtatio clādeſtina vnius valet qñ propter iuſtum metum nō audet proteſtari parti preſenti. c. ſi iuſt⁹ metus. de appel. z. c. j. qđ met⁹ cau. ꝟ. Bal. cum aliquali limita. in. l. clari. C. de fideicō. bene facit qđ volunt do. Anto. et Abb. in. c. tua nos. de ſponſa. ꝙ ſi aliquis nō intendit contrahere propter metū principis aūt ppter metū patris ſi pteſtatur in abſentia corā teſtib⁹ talis pteſtatio iuuat niſi poſtea ſequat copula qđ bene no. immo plus tenet glo. in. c. j. in glo. j. z ibi Abb. quod metus cauſa ꝙ ſi aliqs ppter iuſtū metū nō ſoluz audet ɔdicere ſed nec etiā pteſtari corā alijs eo qz timet ꝙ illa pteſtatio clandeſtina nō reueletᷣ parti certe ſufficit poſtea pbare de tali metu z poterit venire ɔ talē actū. vt l. c. ij. z i. c. ad aures. ꝙ me. cā. z qđ no. i. c. cū mr̄imoniū. de offi. dele. de muliere q̄ i abſentia mariti clādeſtine pteſtatᷣ ꝙ nō vult ɔſentire alienatiōi talis fundi dotalis nunq̄d talis clādeſtina pteſtatio quā vxor nō audet facere marito ppᷣ iuſtū metū mariti releuet mulierē tz ꝙ ſic dūmō pbetᷣ de iuſto metu. facit etiā qđ no. Barto. z doc. in. l. de pupillo. §. ſi quis ipſi ptori. de ope. noui nū. qñ quis nō audet pteſtari ipſi ptori ſufficit pteſtari corā vicinis dato quod ad notitiā ipſi⁹ pretoris nō veniat cum ipſe ſit in culpa qđ ſerua memorie pdicta qz multotiens interrogaberis.

82 ¶ Que ſunt cōtra honeſtatē vel ledūt famā eſtimātis z opinionē vel ſunt cōtra bonos mores nō dicimur poſſe. l. filius. z. l. cōditionē. ff. de cōdi. inſti. z ibi Bal. z qđ habetᷣ in. l. nepos pcul. de ꝟ. ſig. z. xxij. q ij. c. faciat homo. z ideo Cardi. in. c. ppendimus. de ſen. excom. dixit qđ oē indecēs reputatᷣ impoſſibile apđ theologos. facit glo. ſingu in. l. ſemp in cōtractib⁹. de reg. iur. z tex. cū glo. in. l. in eadē. ff. ex q. cau. maio. vbi glo. dicit ꝙ ſi qs eſt nudus vel male veſtit⁹ excuſat. Nico. de neap. dicit ꝙ ſi nobilis ſtat in domo z verecūdatᷣ qz eſt male indut⁹ reſtituitᷣ aduerſus lapſum tpis. qđ not. nā ppter diuitias ɔſeruatur honeſtas que per inopiā perit. in aut. de teſti. §. ſancim⁹. C. de ſuſpe. tu. l. pietas. cū ſi. facit qđ dixit Bar. i. l. vt vim. de iuſt. z in. ꝙ nō decet ꝙ nobilis fugiat ſi eſt inſultat⁹ etiā a ruſtico: z ideo ſi eū occidit cū

poſſet fugere non punit̃ de occiſo.idẽ tꝫ Bal.in.d.l.filius.de cõdi.inſti.⁊ idẽ Bal.in.c.j.circa pñ.v.col.de pace tenẽ. in vſi feu.dixit qđ ꝑ defenſiõe honoris ſui lꝫ inire duellum:q2 crudelis eſt qui negligit famã ſuã.c.nolo.xij.q.j.facit.l. ſemꝑ in ꝯiũctib⁹.ff.de ritu nup.⁊.c.ſi iuſta.de offi.or.⁊ qđ no.extra.de cõſan.et affi.c.nõ dꝫ.⁊.xxxj.di.c.nicena.facit q2 honoꝛ ꝯmodo ꝑferend⁹ eſt.l.iulian⁹.ff. ſi quis omiſ.cã teſta.nã honoꝛ ⁊ vita eq̇parantur.l.iuſta cauſa.de manu.vin.et ita licet defendere famã ſicut vitã.facit glo.in.§.ſuſpectus aũt.in ṽ.ob culpã. inſti.de ſuſpe.tu.⁊ qđ egregie vult bal. in.l.ex rõne.ij.col.de appel.qđ oĩs cauſa fame dicit̃ ardua et tex.in rõne ſui.l. ſi inimicitie.ff.de his qui.vt indig.

83 ¶ Tene menti duos modos ad liberãdũ eum qui eſt in carcerib⁹ ꝓpter blaſphemiã.pꝛim⁹ ⁊ mirabilis eſt qñ adeſſet ſtatutũ in loco q̄ ſi q̇s fecerit pacem cũ offenſo debeat de carcerib⁹ relaxari. certe incarceratus ꝓpter blaſphemiã ſi ſit cõfeſſus peccata ſacerdoti ⁊ ab eo abſolutionẽ obtinuerit cũ dicat̃ habuiſſe pacẽ ab offenſo dꝫ relaxari:ita ſingulariter Bar.cõſi.incip.miniſter fratrũ. de penitẽtia ⁊c.Papienſes dubitant de iſta deciſione in.l.iij.§.j.in.v.col.in pñ. ff.de iureiur.⁊ in ꝯtrariũ allegãt aliqua que vide ibi ꝑ eos.vltra ipſos ꝯ Bart. facit quia ſtatuta non recipiũt fictionẽ. l.ſi.cum vulgarib⁹.de nego.geſt.ſed cõfiteri peccata ſua ſacerdoti ficte vꝫ habere pacẽ cũ offenſo.ſed ſtatutũ dicit ſi quis fecerit pacẽ directe cũ offenſo ergo ⁊c.cogita tñ q2 etiã alia poſſent ꝯtra eũ allegari ꝑmaxime cũ eſſet deluſoꝛiũ tale ſtatutũ puniẽs blaſphemãtem cuꝫ ſemꝑ poſſet ꝯfiteri ⁊ caſu cõmitti fraus qđ non eſſet dicẽdum q2 nunq̃ abſtineret̃ a blaſphemia niſi puniret̃ qđ eſſet irrationabile vñ dicerẽ qđ forte anteq̃ eſſet incarceratus cõfiteretur peccata ſua q̄ deberet relaxari ⁊ hoc faceret bono zelo.Sed qñ eſt in carceribus preſumitur feciſſe in fraudẽ timore pene nõ q̄ velit ſe a blaſphemia abſtinere ꝑcipue in luſore cũ ſemꝑ blaſphemat.Secũdus modus eſt qñ adeſſet gñalis cõ-

ſuetudo patrie ſic materno ſermone diſcendi ad deſpectũ dei vel ſimilia verba vt eſt hodie i omni loco talis deteſtabilis ꝯſuetudo tũc nõ diceretur blaſphemia ſꝫ maledictio.l.quoties.§.ſi q̇s nomẽ.iuncta gl.ſm intellectũ Rog.de here.inſti.⁊ ſic nõ haberet locũ tunc pena blaſphemie.ita ſing.Bal.cõſil.incip.in chꝛiſti nomine an dicat̃ maledicere vel blaſphemare ⁊c.⁊ idẽ tenet Ange.in.l. his ṽbis.§.j.de her.inſtitu.ſed Imo. ibi repꝛobat Ang.cum iſte dicat̃ prau⁹ vſus loquẽdi ⁊ deteſtabilis.§.ad hoc ſũcta glo.in aut.vt nulli iudi.tñ pro opi. Bal.⁊ Ang.facit ſm papiẽſes q2 conſuetudo q̄uis praua iniqua ⁊ irrationabilis excuſat a pena tẽpoꝛali glo.no.⁊ ibi Abb.in.c.cũ venerabilis.in.j.gl.de cõſue.q̄uis nõ excuſet a pena diuina gl. in.c.deniq3.iiij.diſt.per quas glo.cõſuluit Roma.ꝯſi.cccclxvj.incip.videt̃ prima fronte ⁊c.q̄.cõſuetudo patrie de nõ obſeruãdo iuramẽto lꝫ ſit praua ⁊ irrationabilis tñ excuſat a pena tempoꝛali nõ aũt a pena diuina.⁊ iſtud eſt meli⁹ quod poſſet allegari ad preſens ꝓpoſitũ ſm papiẽſes.eodẽ mõ cõſuetudo excuſat notariũ a falſitate Bald.in.c.j.de feu.cogni.⁊ in.l.j.C.de cõfeſ.cano.in.c. iij.de fide inſtr.bñ facit qđ ꝯſuluit Pe. de ancha.ꝯſil.ccclxxij.inci.iure ſcripto ⁊c.caue tñ in p̄dictis qđ alibi not.Inn. in.c.ſane.de offi.dele.quẽ ſeq̇t̃ Bal.in repe.l.de quib⁹.ff.de legi.qđ cõſuetudo excuſat a pena i his q̃ nõ ſunt de ſe mala qđ nõ eſt in ꝓpoſito nr̃o blaſphemia q̃ tẽdit ad cõtẽptũ dei ⁊ eſt ꝯ ius gentiũ ⁊ ꝯtra ius diuinũ.⁊ hoc mihi plus placet:⁊ ita iudicarẽ contra iſtos blaſphematoꝛes que omnia bene no.

84 ¶ Executoꝛ vltime volũtatis tenetur reddere rationẽ adminiſtrationis.l.ſi heres.vbi doc.ff.de cond.ob.cau.adde idem eſſe in oĩ adminiſtratoꝛe.l.j.§.officio.ff.de tute.⁊ rõ.diſtra.quẽ tex.ita extendit ibi Bar.in tantum quod Roma. cõſil.cccc xiiij.incip.qđ ad pꝛimũ ⁊c.in pꝛimo dubio conſuluit qđ frater maioꝛ natu qui poſt mortẽ patris adminiſtrauit bona fratris minoꝛis tenetur ei reddere rationem adminiſtrationis.Adde

fortius

fortius qd filiaſſa.q viuo patre adminiſtrauit tenet poſt mortē. patris reddere rationē fratrib9 de adminiſtratione. ita ſing. tenet Abb. conſi. xlj. inci. caſus talis alrs vt clare materia thematis liqueat in. vj. dubio. in. §. volu. ſequuntur papienſes in. d. l. ſi hēs. vbi dicūt secus eſſe in patre adminiſtrāte bona aduētitia filij cū ſit legitim9 adminiſtrator et ad eū ſpectet vſufruct9 nō tenet reddere rationem. limitāt tñ qñ pater adminiſtraſſet vt tutor puta filij emācipati qd not. adde qd ſolus Fulg. in. l. illud ſine. C. de colla. dicit pone pater vnius ſenio cōfectus habet multas poſſeſſiōes ⁊ filius maior natu omnia gubernat tā domeſtica negotia quā curam poſſeſſionū ali9 fili9 forte infās aut paulo maior nihil facit i domo. ⁊ ita frater maior natu ſe exercuit multis ānis pře mortuo. iſti fratres venirūt ad diuiſionē bonorū paternorū: iſte frater maior natu dicit qd longo tpe adminiſtrauit ⁊ ꝓpterea ante partē petit tm̄ ſalariū quātū pater vni negotiorꝫ geſtori dediſſet dt Fulg. qd dꝫ habere tale ſalariū. dicit tñ ꝙ alrs nō vidit obiectum cū hoc eſſet petitum. papiēſes aūt tenent contrarium vbi videas. qd no. predicta quia quotidiana.

85 ¶ Tene menti qd egregie cōſuluit Ange. cōſi. ccxxvij. incip. punctus qōnis ⁊c. p tex. nō. in. l. ſi heres. in pn. ff. de lega. j. qd ſi teſtator in ſuo teſtamento inſtituto filio ⁊ filie facto legato relictoqꝫ eis fratre executore teſti. decedat ⁊ ꝯtingat etiā decederē fratrē executorē q ſimiliter inſtitutis ſuis filijs dicat. itē lego/iubeo/⁊ mādo ꝙ predicti heredes mei executioni mādent teſtamentū fratris mei qd p hec vba q2 officiū executoris ad heredē nō trāſit vr̄ teſtator mādaſſe vt ſoluant legatū factū filie alterius teſtatoris cui9. ipſe erat executor qd no. Adde etiā qd heres grauatus a teſtatore vt fideiubeat pōt cogi ad ſoluendū ⁊ ſi ſoluit nihil repetere pōt. tex. eſt ſing. in. l. tribus. ff. de vſufruc. ea. re. ē vſu cōſu. in ver. pe. vbi Bald. dicit qd ſemel interrogauit vnū ſcholarē in examine ⁊ de directo ꝯtra illum tex. rñdit ſequuntur papiēſes in. l. ſi fideiuſſor. in p2in. ij. col. de lega. j. vbi referunt alibi Bal. ⁊ alios illū tex. reputare mirabilē. vide ⁊ ſi omnino Bald. in. l. j. §. nec autē pe. col. ad fi. C. de cadu. tol. vbi ſingulariter limitat illū tex. procedere qñ fideiuſſio affert modicū p̄iudiciū alrs ſec9. vel dicit eſſe recurrendū ad cōiecturas ſm Pe. ⁊ Cy. illum text. ſequitur etiam Ro. in ſingulari. dccccxxiiij. in vlt. charta. vbi etiā refert Bal. pe. ⁊ Cy. in. d. §. ne aūt limitate quando talis quātitas ſoluta ex fideiuſſione eſſet mlto maior lucro qd percepit a teſtatore tūc poteſt repetere a principali debitore ſed dic qd non ita limitāt predicti doct. ſed vt ſupra dixi q2 iſto caſu nō eſſet coniectura qd heres nō poſſit repetere. ideo volui hec referre. quod bene no.

86 ¶ Iuramentū nō eſt proprie probatio doct. ⁊ ibi Iaſ. in. l. aſt ptor. §. vitari. circ. me. iij. col. ff. de iureiur. facit quod ſi iudex condēnat me ſi non ꝓbauero tunc nunꝙ deferetur iuramētū. et ſic nunꝙ ꝓbatio fieri per iuramentū. tex. eſt ſingu. in. l. luci9. de cōdi. ⁊ demō. ſm Barba. in addi. ad Bald. in. c. j. §. itē ſi vaſallus. ſuper ver. iuramētum. de contro. inue. ⁊ ibi Bal. ad fi. querit ſi numerus teſtium eſt ſtatutus ꝓ forma actus vel probationis eius vtrū poſſit ſuppleri ꝑ iuramētū vel ꝑ extraneas cōiecturas. ⁊ dic qd nō alle. gl. in. l. cum ꝓponebat. de lega. ij. que omnia bene not.

87 ¶ Nota qd ſi quis dixerit vni qd cuicunqꝫ nole eius petēti aliquid puta. x. daret et vnus petat nomine eiuſdē nō debet ei dare niſi expreſſe cōſtet de mādato illius cui9 nomine fuit petitū alrs imputabitur danti ſi poſtea aliqd mali accidat. tex. eſt ſing. ⁊ digito iſgādus in. l. ſi quis vxori. §. apud labeonē. ff. de fur. adde no. decī. quā ponūt pe. ⁊ Cy. in. l. ad ꝓbationē la. j. l fi. C. de ꝓba. vbi qrūt pone depono pecuniā penes te et ſtipulor illā reddi cuicunqꝫ portanti literas manu mea. vn9 apportat litteras meas nō eſt dubiū qd depoſitarius pōt illi reſtituere tamē illi non querit actio contra depoſitariū vt poſſit agere contra ipſum ſi nollet reſtituere pecuniā ita determināt prefati doc. tene menti.

ſequuntur papienſes in.l.certi condi/
tio.§.quoniam.in.ij.col.ff.ſi cer.pe.
88 ¶ Qui eſt iudex cauſe preparantis eſt
etiã iudex cauſe preparate.l.ordinarũ.
C.de rei ven.per quã.l.infert ibi ſing.
Bal.in.ij.no.quod ſi aliquis dictus in
ſtrumentũ ſimulatũ vel vſurariũ vadat
ad epm ꝓ abſolutione iuraměti cõten/
ti in inſtruměto quod epiſcopus debet
poſtea etiã in cauſa principali ſimula/
tionis vel vſurarie prauitatis quod eſt
ſumme notãdum ſm eũ facit text.in.c.
plerunqȝ.de dona.inter virũ.vbi ratio/
ne matrimonij.qđ ſpũale iudex eccleſia
ſticus cognoſcit etiam de dote.iſtud di
ctũ Bal.ſequit Alex.cõſil.cxcvij.ij.vol.
quod incipit circa primũ queſitum ad
fi.⁊ conſil.lxiij.iij.volu.quod incipit in
cauſa ⁊ lite vertěte inter Thomã.⁊in
l.quoties.C.de iudi.⁊ ibi Papienſes et
in.l.nam ⁊ poſtea.§.ſi minor.circa med.
v.col.ff.de iureiur.quod teneas firmum
cordi.limitat tamen ſingulariter Pau.
de ca.in dicta.l.ordinarũ.dicẽs quod ſe
mel habuit de facto in brixia et actor q
petebat executionẽ inſtrumenti ne oc/
caſione iuramenti traheretur ad curiã
eccleſiaſticam vbi cauſe nunꝙ finiunt
⁊ ne appellaretur poſtea ad curiam ro/
manã remiſit iuramentum quod facere
potuit cum eſſet preſtitũ ad eius vtili/
tatez vt per Bar.in.l.j.§.⁊ poſt operis.
de ope.no.nun.⁊ l.l.labeo.ff.de iureiu.
Sed paro nõ obſtãte remiſſione a iura
mento petijt abſolutionẽ iuramenti ab
epiſcopo ⁊ poſtea volebat trahere cau/
ſam principalem ibi.certe nõ potuit qꝛ
ex quo iuramětũ iã erat remiſſum non
potuit abſolutio fieri niſi de facto ſed
abſolutio facti nõ põt extendere iuriſ/
ditionẽ arg.no.per glo.in.l.ſi pater.C.
ne de ſta.defunc.⁊ in.c.cũ in plures.de
offi.deleg.in.vj.qđ nunꝙ exeat mentez
tuam quia fuit valde pulchra limitatio
⁊ cautela ad dictum Bal.⁊ ita cõſuluit
idem Paul.in conſi.lxviij.quod incip.
viſis ⁊ põderatis omnibus ⁊c.alias eſt
ſeptuageſimumprimum.
89 ¶ Nota quotidianã deciſionẽ ſm Bar
to.docto.in.l.ſi nõ ſortem.§.libertus.ff.
de condi.indeb.qđ ſi aliquis acquiſiuit
emphyteoſim vel feudũ pro ſe filijs et
nepotib' quod filij equaliter ſuccedant
in tali emphyteoſi vel feudo mortuo
patre ꝗuis pater in teſtamento tales
filios inequaliter inſtituerit vel etiam
dato quod filij repudient hereditatem
patris ratiõe de qua ibi per eum:quod
extendit ſingulariter Baldus in.c.j.iij.
colum.an agna.vel filij in vſi.feu.etiã
ſi talis renũtiatio hereditatis paterne
fieret cum iuramento.Ex quo ſecundũ
eum poteſt adhiberi noua cautela non
cogitata per aliũ vt ipſe dicit per quã
filius non tenebitur ad debita patris
qđ repudiet hereditatem patris et poſt
ea acceptet emphyteoſim vel feudum
qđ ſerua memorie.Limita tamen ſin/
gulariter ſecundum papiẽſes in dicto
§.libertus.vt predicta procedant quan
do filius renuntiõe ꝓmiſit nihil plus
petere de hereditate paterna ſecus au/
tem ſi fili' repudiet bona paterna per
dictionem bona quia appellatione bo/
norum bene cõtinetur emphyteoſis.l.
rez nobis.de acquir.re.do.⁊.l.bonorũ.
de verborum ſignificatione.ita ſingu/
lariter tenet ſpecu.quem nemo nunꝙ
ad hoc allegauit ſecundum predictos
doct.in titu.de loca.§.nũc aliqua.verſ.
clviij.ad fin.⁊ alias limitatis ⁊ amplia
tis ad predicta vide plene per dictos
papienſes in dicto.§.libertus.que om
nia bene nota.
90 ¶ Regula eſt qđ error in nomine pro
prio vel ꝓnomine vel cognomine non
vitiat ſi de corpore conſtat.l.ſi in nomi/
ne.C.de teſta.⁊ per doct.in.l.ſi quis in
fundi vocabulo.de lega.j.vbi ad illam
regulam tradunt quamplures limita/
tiones quarũ hec eſt vna no.qđ ſi bapti
zans intẽdit baptizare maſculũ ⁊ ei im
ponit nomẽ Petrus cũ ſit puella nõ eſt
baptizata ipſa puella qñ baptizãs intẽ/
debat maſculũ ⁊ nõ feminam baptiza/
re ratio qꝛ oportet quod intentio bapti
zãtis fundetur ſup vero.de cõſe.di.iiij.
c.quamuis.⁊.c.ſolẽt.ſecus ſi de hoc nõ
cogitabat ſȝ ſimpliciter baptizabat ita
determinat hoſti.in ſumma de baptiſ/
mo.§.que ſit eius forma.ver.quid ergo
ſi quis putet quod nota.

91 ¶ Tu ſcis quod reus poteſt facere exa
minari teſtes ad perpetuam rei memo-
riā iuxta.c.quoniā frequēter.vt lite nō
cont.quod extende etiā vbicūqȝ teſtes
reperirentur ſuper aliqua exceptione
qđ tunc tutus exceptione poterit face-
re examinari tales teſtes ne probatio
ſua pereat.vt voluit not.Abbas in.c.ſi
gnificauit.in ſi.de teſti.Sȝ pone qđ ta-
lis exceptio non ſit probanda ꝑ teſtes
ſed alio mō quo remedio ſibi conſulēt
ne ꝓbatio ſibi pereat cum hoc caſu nō
poteſt actorē compellere agere vt.l.j.C.
vt nemo inuit⁹ ⁊c.dic quod remedium
erit vt iudicē adeat et ſuum officiū im-
ploret petens ſibi declarari exceptionē
ꝯpetere ⁊ ſic viſa ſua legitia exceptiōe
perpetuū ſilentiū imponat actori iſtam
cautelam ⁊ remedium tradidit gl.not.
in.l.aurelius.§.centū.in verſi.conſequi
poſſe.ff.de libe.leg.⁊ gloſ.in.l.ſi conten
dat.ff de fideiu.⁊ text. i.l.iij.C.qui bo.
ce.poſ.⁊ ibi Bal.dicit illum textum eſſe
menti tenendum quod ille qui ꝓ debi-
to alterius grauatur vel grauari timet
poteſt officiū iudicis implorare quate-
nus inhibeat ante factū ne hoc fiat.fa-
cit quod vult Bald.in.c.paſtoralis.§.qꝛ
vero.in vltima colum.de offi.deleg.qđ
iudex pōt cōdemnare actorē ad abſol-
uendū reū allegat gl.in.l.labeo.in gl.ij.
ad ſi.de arbi.quam dicit eſſe vtilem ꝓ
tutoribus qui petunt abſolutionem ad
miniſtratiōis ne ſint in perpetua vexa
tione.Et ſic licet ex tali exceptione nō
oriat̄ ius agendi.l.ſi intra.ff.de pactis
poteſt tñ implorari officiū iudicis per
iura allegata ſequit̄ Roma.ꝯſ.cccccxij.
⁊ Paulus de caſtro.in.d.l.ſi contendat
de fideiuſ.vbi predicta limitat procede
re quando preteñdo me ius habere vt il
lud declaretur ſecus ſi nō haberem ius
in re puta ſi eſſē in poſſeſſione alicui⁹
rei in qua non haberem ius ⁊ dubitarē
in ea moleſtari a te quē etiam ſcio nul-
lum ius habere in eadē qꝛ tunc non poſ
ſem agere ad declarandum te nullum
ius in illa re habere iuribus de quibus
ibi per eum quod eſt ſingulariter notan
dū ſm eū que omnia nota.⁊ de his ple
ne ꝑ Bar.⁊ Alex.in.l.ſi finita.§.elegan
ter de dam.infec.

92 ¶ An ⁊ qñ ſola oblatio verbalis ad cui
tationē pene ſufficiat Bal.in.l.ſi acce-
ptam.C.de vſur.Ang.⁊ Imo.in.l.ſi mo-
ra.in ſi.ſo.mat.⁊ Bar.⁊ doc.in.l.ſi inſu-
lam.ff.de verb.obl.vnum tñ diligenter
no.in practica vt ꝟbalis oblatio nihil
operet̄ ꝙ qñ debitor dicit ego ſum pa-
ratus ſoluere qđ creditor dicat ego ſum
paratus recipere qꝛ tunc illo actualiter
non ſoluente talis obligatio nihil ope-
ratur et ſic talis debitor offerens ꝓ ver
bis ꝟba reportat vt ait tex.i.c.eccleſias
§.ad hec.xiij.q.j. ita dicit ſingulariter
Bart.in.l.ſi.ff.de diſtra.pigno.⁊ Imo.
in.d.l.ſi mora.in princi.⁊ in.l.ſi ſeruus
cōis.de vulga.⁊ pup.facit quod no.Bar
to.in.l.de pupillo.§.ſi quis paratus ad
ſi.de no.ope.nun.quod bene no.

93 ¶ No. perpetuo quod ſi ſtatutū prohi-
bet ne maritus poſſit relinquere vxori
vltra certā quātitatem vel vt nō poſſit
ſibi relinquere quo ad vſumfructū ꝓut
eſt ſtatutum in ciuitate Papie.an per
maritum poſſit dari facultas ſoli vxori
diſtribuēdi pecuniam pro anima teſta-
toris.dic ꝙ nō ne fiat fraus ſtatuto.ita
expreſſe determinat Ioan.andreas in
addi.Spe.in ti.de inſtru.edi.§.nunc ve
ro aliqua.poſt medium.Alexan.conſil.
lvij.ij. volumine.iij.colum.incipi.pro-
ſpectis Alexan.in.l.cogi.§.hi qui ſoli-
dum.ad treb.⁊ Iaſon.in.l.nō dubium.
in prin.xj.col.de legi.qđ not.iſtam que
ſtionem qꝛ quotidiana.

94 ¶ Nota quod qui emit a cōmuni fru-
ctus laicus cēſetur vſufructuarius.idō
ſi cōmunitas habebat naues piſcato-
rias in tali lacu licet ſimpliciter vēdi-
derit fructus lacus debet haberē cōmo
ditatē nauiū ſicut haberet vſufructua-
rius.ita nota.dicit Bal.⁊ alibi non re-
peritur in.l.j.in ſi.C.de verborum ſigni
ficatio.quem ſequūtur ibi doct.allegat
l.ſed addes.§.illud.ff.loca.et. l. item ſi
fundi.ff.de vſufruc.quod no.iſtā equi-
parationem multum cōferentē ad not.
per Bar.i.l.cotē ferro.§.qui maximos.
ff.de pub.in q̄ſtione q̄ incipit publica-
nus.vbi plene diſputat de eo qui emit
fructus lacus a cōi an cēſeat̄ vere em-

ptor an cõductor. vtilitas ē ſcire qđ ſi cõductor cēſet̄ fieret remiſſio ꝓpter ſterilitatē ⁊ damnū propter guerras nõ ſpectaret ad eū. ſecus ſi eſſet emptor qđ facit ad datarios ſeu publicanos q̇ emerūt pedagia vel dàtia an eis fiat remiſſio. ꝓpter guerrā vel peſtem ad illā materiā multum cõfert equiparatio Bart. ibi ſequitur Cepola de ſeruit. de lacu. in ſi quod not.

95 ¶ Tene menti quod ſi recondis pecuniam in muro poſtea vendis domū illa pecunia in muro recõdita nõ eſt emptoris ſed reconditoris ⁊ poſtea vendētis domū qꝛ vēdita domo nõ intelligit̄ alienata dicta pecunia. caſus eſt de hoc ſingularis ſm Bart. ⁊ Bal. in. l. a tutore. ff. de rei vēdi. refert ⁊ ſequit̄ Are. in. §. theſauros. in fi. inſti. de re. diui. vbi dicit ſe habuiſſe de facto itellige de pecunia ſecus de theſauro vt dicit ille tex. qđ not.

96 ¶ Notant Bar. ⁊ doc. in. l. titie. ff. ſol. matri. ⁊ Ab. ⁊ aliū in. c. cum ſit generale. de fo. cõpe. ⁊ in. c. tuā. de ordi. cogn. qđ lꝫ cauſa ſpūalis vel incidēs ob ea. ⁊ ſic queſtio ſuꝑ iure corā iudice ſeculari cognoſci nõ poſſit. tamen quādo cauſa incidens quādo eſt ſuper facto bene põt ⁊ ita aſſerūt. doc. practicari idē Ang. tenet in ſua diſpu. q̄ incipit aſtēſis miles vt ſubdit quod ſi vſure peterentur tanquā intereſſe tūc etiā principalr̄ iudex ſecularis cognoſcere poſſet qđ itellige etiā ſi reuocaretur in dubium per aliā partē qđ illud nõ eſſet intereſſe ſed vſura qꝛ attendenda eſt diſtinctio Barto. et doct. ſupra: alias perraro poſſet agitari ⁊ terminari aliqua q̄ſtio coram ſeculari premaxime ſuper ſucceſſionib⁹ qꝛ ſemꝑ cõuentus volēs declinare ⁊ dilatare negotiū poterit opponere de matrimonio non legitimo. Poſſet tamen dici non ꝓcedere quando mota tali incidenti queſtione pars immediate iudicē eccleſiaſticū adiret ⁊ peteret ſuper ea pronuntiari citando alterā partem vt compareat corā eo ſuper examinatione ⁊ cognitione talis queſtionis ⁊ ſic antequā iudex ſecularis cognoſcere incipiat. ⁊ iſta eſſet bona practica ⁊ pulchra cautela qꝛ tūc haberet obſtare ipi ſeculari nõ ſolū defecte iuriſditionis ſed etiā pēdentia q̄ſtionis preiudicialis corā ſuo proprio iudice. ⁊ maxie hoc ꝓcederet ſi eſſet facta inhibitio ꝑ ipm eccleſiaſticuꝫ prout facere põt per id quod no. in. d. c. tuam. ⁊ ita ſemel fuit ſeruatū in quadā cauſa vbi quidam recurrebat contra laudum arbitratoris ⁊ pars aduerſa comparuit corā iudice ſeculari dicēdo illum audiri nõ debere ex quo venit cõtra iuramētum in cõpromiſſo appoſitū recurrens vero replicabat qđ arbitrator fuit i dolo qui dolus futurus videt̄ excluſus a dicto iuramento vnde ſtante tali diſcrepatione pars contra quem recurrebat vicariū epiſcopi audiuit ⁊ petiit ꝓnunciari recurrentē ēſſe periurum ⁊ veniſſe cõtra iuramentum ⁊ ſibi precipi ⁊ cogi ad obſeruantiā iuramenti faciēdo illuꝫ citari ⁊ inhiberi vt ſupradictū eſt quod valde no. predicta.

97 ¶ In contractibus verba interpretantur cõtra ſtipulatorem. l. veteribus. ff. de pac. l. ſtipulatio iſta habere licere. §. ſtipulationib⁹. ff. de verb. obli. ⁊ ibi papienſes poſt alios limitāt. ⁊ inter cetera limitāt non procedere in mandātis: quia tunc ſecundum mentem mādātis interpretatio fiet allegat̄ glo. not. in. c. petitio. in glo. fi. in procura. cum ſimili. Limitant etiā ex eo quod ſingulariter decidit Jo. and. in addi. Specu. in ti. de loca. §. i. verſi. quod ſi colonus. quod ſi domin⁹ ſtipulatus eſt a ruſtico. vel colono quod plantaret vineam et quartam partem fructuum ei daret ſi iſte ruſticus plātauit etiam alias arbores q̄ vites nihilomin⁹ tenetur dare quartā partem domino etiā de aliis arborib⁹ qꝛ de illis non cogitabat tempore cõtractus argu. l. tale pactū. §. fi. de pac. quāuis videbatur dicēdum contrariū per predicta cū nulla mentio de arboribus nõ fuerit facta quod nota quia eſt magna autoritas Joannis andree in acta practico quāuis ſecundum papienſes in. d. §. ſtipulationibus. dicta deciſio lege nec ratione probet̄. Sed videt̄ quod poſſit probari ratione et autoritate ratione quia quod dictum eſt ratione frequētioris vſus nõ intelligitur excluſus

caſus ſimilis gl.eſt in cle.j.ad fi.in ver. preſidẽtis.de reſcrip.quã multũ notant domi.Ant.⁊ Jmo.ibi ad limitationem regule quod vnius incluſio eſt alterius excluſio.l.cũ pretor.de iudi.c.nonne.de pſumptiõe.Sed ratiõe frequentioris vſus fuit dictũ de vineis ergo eſt dicendum qđ etiã de aliis arboribus partem fructus dare teneatur cũ ſit caſus ſimilis.quod facit ꝑ limitatione.l.cũ quid.ff.ſi cer.peta.ita alibi papiẽſes.l.l.j.circa prin.x.col.ff.ſol.mat.dicũt dictã deciſionem Jo.and.per illam regulam decidi.Sed vltra ipſos probo autoritate nã videtur in terminis Bar.hoc dicere in.l.certo generi.ff.de ſerui.ruſti.pdio.vbi videas quãuis ibi gl.non determinet vbi format hanc queſtionẽ qđ not.

98 ¶ Nota quod ſingulariter tenet Joã.de imo.in.c.cum ↄtingat.de iureiuran.col.clxxxv.quod ſi aliquis promiſit vẽdere rem alicui ⁊ ita iurauit deinde vẽdidit illã rẽ alteri ⁊ ei tradidit quod pferetur ſecundus ⁊ quod in ſecundũ ẽ tranſlatũ dominiũ ⁊ nõ in primũ per.l.quoties.C.de rei vendi.iuncto eo quod habetur l.c.ſicut ex literis.de ſponſal.eo quia ex prima promiſſione de vẽdẽdo facta etiam cum iuramento ſolũ agi põt ad itereſſe ſi interſit ſtipulatoris iuramentũ fuiſſe ſeruatũ per ea que habẽtur.in.l.ſtipulationes nõ diuidunt.℣.celſus.de verb.obli.iunctis no.per Jo.an.in.c.cũ veniſſent.de inſti.⁊ hec ↄprobo per ea q̃ habent per doc.in.l.bone fidei.ff.de eo quod certo loc.q2 aliud eſt promiſſio de vendẽdo ⁊ aliud eſt venditio quod bene no.immo plus ibi etiam dicit quod ſi ſecũdo emptori ſolũ vendidiſſet licet nondũ tradidiſſet ſecundus preferri debet q2 potẽtius ius videtur habere.Sz videtur quod pcipue in iſto ſecundo caſu Jmo.nõ procedat nam iuramentũ quod põt ſeruari ſine ſalutis eterne interitu ſeruandum eſt.d.c.cum contingat.Secũdo q2 licet alias in obligatiõib⁹ factis quis nõ teneatur preciſe facere ſed ſoluẽdo intereſſe liberetur.d.l.ſtipulatiões ⁊c.tamẽ vbi interuenit iuramentuz tale iuramentũ obligat preciſe ad factum,c.ſi.⁊ ibi cano.ne prela.vices ſuas.gl.eſt ſing.in.l.ſi pecuniã.in prin.⁊ gl.paruula.in ver.neceſſe habeas.ff.de cõdi.ob cau.⁊ ibi doc.vbi dicunt quod licet in contractibus innominatis re integra licita ſit penitẽtia ſecus eſt quando interuenit iuramentum ⁊ ibi reſpondent ad reg.quod iuramentum regulatur ſecundum naturam contractus ſuper quo interponitur ⁊ plene papienſes in.l.ſi cõuenerit.⁊ prin.iiij.colum.ff.de iuriſ.om.iudi.ita dicendũ eſt in caſu Joã.de imo.quod virtute iuramenti preciſe primo teneatur vendere.⁊ ne incurrat periuriũ.pro quo bene facit qđ dicit Matth.in not.no.lv.incino.quod iuramentuz.Tamẽ cautela eſſet qđ primus emptor ſtatim quod ſentiret venditorẽ alteri velle vendere appellet a venditione fienda ad iudicẽ eccleſiaſticuz ⁊ petat precipi ⁊ cogi ob obſeruantiã iuramenti ⁊ in appellatione inſerat cauſam talem que neceſſario cõcludat vẽditorem alteri vẽdere nõ poſſe.Nam nõ poterit poſtea alteri vendere ⁊ tradere ⁊ ſi ↄtrafecerit reuocabitur tanquam attentatum pendente appellatione,ita in ſimili Innocẽ.in.c.bone.de appella.tradit iſta notabilem cautelaz quã ſequitur Jaſ.in.l.quoties.de rei vendi.nõ tamen in caſu noſtro.cogita tamen quia nemo quem viderim tãgit hoc.

99 ¶ Jnter virum ⁊ vxorem poteſt cõtrahi ſocietas.tex.eſt in.l.rei iudicate.§.ſi mulier ibi.in ver.ſocia.ſol.ma.quẽ tex.bene not.intellige ſiue omniũ bonoruz vt.l.alimenta.§.fi.de adimen.lega.ſiue lucri ⁊ queſtus.l.cum hic ſtatus.§.ſi inter.de do.inter vir.⁊ vx.hoc quotidie cõtingere põt quando vir.facit hoſpitiuz vel tabernam in quo exercitio videm⁹ qđ vxores plus operãtur ⁊ ſe exercent quã ipſi viri vt ſic lucrum ſit commune viri ⁊ vxoris per.d.l.rei iudicate.⁊ alia iura ſupra allegata qđ pcedere poteſt non ſolum quãdo expreſſe inter eos eſſet contracta ſocietas.ſed etiã ſi tacite.nam tacite videatur ſtare inter eos cõtracta ſocietas lucri ⁊ q̃ſtus ex tali ante ſic cõmuniter explicata duob⁹ ↄcurrẽtib⁹ videlicet ſi lucra dicte artis hie

ſinde ⁊ promiſcue ſint collata in ꝯmuni.
Item cõcurrente ſimultanea habitatio
ne ſicut ſolet etiã cõcludi inter fratres
ſimul cohabitãtes ⁊ lucra eorũ hincin-
de inter ſe ⁊ in communi cõferentes. vt
per Bar. in. l. titium ⁊ meuiũ. §. altero.
de admi. tuto. ⁊. l. cum duob⁹. §. ſi inter
fratres. ff. ꝓ ſocio. ⁊ plene ꝑ doct. in. l. ſi
patruus. C. cõmu. vtriuſ. iud. ⁊ in. l. j. C.
q teſt. fa. poſſ. Et ſic ꝑ predicta patet non
eſſe veruꝫ indiſtincte illud vulgare qđ
quicqͩd querit mulier querat viro ꝑ. l.
quintus. de dona. inter vir. ⁊. l. Et. C. eo.
ti. nã illa iura procedunt in caſu dubio
vt ſic tunc eſſet ſuſpicio turpis queſt⁹.
alias qñ appareret expreſſe vnde que-
ſiuerit puta ꝓ ſua induſtria ⁊ opa om-
nib⁹ nota. tunc ſibi querit ⁊ nõ viro ꝑ ꝑ
allegata iura alias ſocietas nõ valeret
tanq̃ leonina. l. mutius. ff. pro ſocio vn
de ſepi⁹ fuit reſpõſum de facto in ipſis
mulieribus que ſe exercẽt i arte texen-
di ſeu in arte aracamie vt ꝓpria lucra
ſint vxoris ⁊ nõ viri tñ habebit̃ conſide
ratio temporis ſubtracti quo debebat
facere ſeruitia ipſa mulier in domo. vt
habet̃ in. l. ſicut. ff. de oper. lib. ⁊ i. l. aſſi-
duis q̊ potio. in pig. habe. eodem modo
fuit reſponſum de facto in iſtis nutrici
bus lactãtibus pueros alienos. nã cuꝫ
eoꝝ opere ſ̷ſentur non ſolum in die ſꝫ
i nocte quo tp̲e noctis nihil poſſunt ſub
trahere viro de op̲is. vt. d. l. ſicut. iõ ma
ior pars dicti lucri attribuẽda eſt mu-
lieri. ⁊ circa p̃dicta vide Bal. in. l. vxorẽ
C. de ꝯdi. inſer. ⁊ ꝑ doc. in. c. officiũ. de te
ſta. ⁊ ibi ꝑ Imo. ⁊ not. in. c. j. de dona. in
ter vir. ⁊ pulchre ꝑ Abb. in. c. lr̃as. ad fi-
nẽ penul. col. cum ſe. de reſtitu. ſpo. vbi
declarat ad que ſeruitia vxor marito te
neatur ⁊ an ei operari ⁊ lucrari tenea-
tur qđ nota.

100 ¶ Neceſſitas nõ habet legẽ. l. j. ff. de
offi. procõ. c. ij. de deſpon. impub. c. j. de
pig. c. licet. de fer. ⁊ in. c. cũ apoſtol⁹. de
cẽſi. cum ſi. vbi. c. lꝫ. eſt text. nunquid li-
ceat die feſto piſcari pro victu ⁊ regula
qđ quis in vj. ⁊ ꝓpterea dixit glo. no. q̃
reputatur ſing. in ̷. mortis. in capitu-
lo paſtoralis. de officio ord. quod i caſu
neceſſitatis licitũ eſt laico cõfiteri ⁊ ab
ſoluere ſicut ſi eſſet ſacerdos. ſꝫ habes
gl. conſociam. xxiij. queſtione prima in
capitu. cepit. ſuper ̷. preciperet immo
dubitant doctores quid ſi cõfeſſor eſſet
iudeus ⁊ dicũt idẽ propter neceſſitateꝫ
⁊ ideo dicimus qđ neceſſitas facit ali-
quid probabile quod alias non eẽt. l. q̃
potuerunt. ff. de manu. teſta. ⁊ capit. qđ
non eſt. de verboꝝ ſignificatione facit li
cet cleric⁹ pro laico fideiubere nõ poſ-
ſit tamẽ in caſu neceſſitatis põt. capi. j.
⁊ ibi Abb. đ fideiuſ. ⁊ in. c. quod quibuſ
dã. eo. ti. vbi Abb. in vlt. col. hinc eſt qđ
ex neceſſitete quis admittit̃ in teſtẽ qđ
alias nõ admitteret̃. c. j. cũ ibi no. de te-
ſti. cogẽ. l. ꝯſenſu. C. de repud. ⁊ ꝑ Salic.
in. l. ea quidẽ in materia fame in. v. q. C.
q̊ accu. nõ poſ. videmus etiã qđ ſtat̃ di-
cto vnius teſtis qñ in ciuitate non põt
reperiri niſi vn⁹ quia neceſſitas facit li
citum quod alias nõ erat. tex. eſt no. in
§. quod aũt. in aut. de non alienan. ⁊ ibi
Ang. ⁊ doc. in. l. j. de ̷. ob. hinc etiã eſt
qđ vbicunq; actus debet celebrari ex for
ma ſtatuti in certo loco alias alibi cele
brat⁹ nõ vꝫ tñ vbi nõ põt haberi copia
illius loci ꝓpter iuſtum metum partiũ
tunc ſi celebratur in alio loco valet ⁊ te
net cõtractus. ita ꝑ ſeptem principalia
fundamenta conſuluit Ro. ꝯſilio. cccc
xxxiij. inci. quo ad primũ quod ſufficiat
publicatio ⁊c. iſta faciunt an ſit illicitũ
doctoribus facere conſilia diebus feria
tis in caſu neceſſitatis. puta ꝓ forẽſi q̊
habet neceſſe recedere cõmunis cõclu
ſio eſt qđ nõ niſi in caſu magne neceſſi-
tatis: ⁊ tunc debet doctor pecuniã quã
habet ꝓ conſi. dare pauperibus. vt per
Io. an. ⁊ alios i. c. ſ. de ferijs. ⁊ ꝑ Iaſ. in
l. diuus traian⁹. ff. de ferijs. Adde etiaꝫ
glo. no. in. l. ꝓ herede. in ̷. maxime fu-
turarum. ff. de acqui. here. quam ibideꝫ
no. Bar. quod ex cauſa maxime neceſſi-
tatis ope incerte trãſeũt ad extraneos
que alias non tranſirẽt. ⁊ generaliter q̃
permittuntur ex cauſa neceſſitatis vi-
de glo. plenam. xxxij. q. iiij. c. ſicut. in ̷.
fame. ⁊ gl. ⁊ doc. in. c. q̃relam. de iureiu.
non tamẽ propter neceſſitatem delicta
committere ꝑmittunt̃. l. palam. §. non
eſt ignoſcẽdum. ff. de ritu nup. quod fa

cit an propter neceſſitatem licitũ ſit fu rari de quo.in.c.iij.de fur.ꝛ tex.cũ glo. in.c.diſcipulos.de cõſe.di.v.et.c.ſicut. xlvij.di.ꝑ glo.ꝛ doct.in.l.ij.§.cũ in ea. ff.ad.l.rho.de iactu.vbi eſt glo.qꝺ tem pore neceſſitatis om̄ia ſunt cõmunia ꝛ vide etiã per glo.in.c.paſce.lxxxvj.di.ꝛ in.d.l.ij.§.cũ in ea.vide no.Ang.ponẽ tem an ſit licitũ armigeris quãdo ſunt in bello deꝑdari ꝓ victu ꝑ cano.in.c. j.de emp.ꝛ vendi.Et ꝑ̄dicta faciant ad id quod not.Bal.in aut.defuncto.C.ad tertul.quod pauperes quorũ induſtria ſit neceſſaria ad eorum alimenta et vi ctum nõ debent cõcurrere ad onus im poſite collecte.dixit tamẽ alibi Bal.in l.iubemus nullã.C.de ſacroſanc.eccle. in prin.quod priuilegiuꝫ exemptionis nõ prodeſt tẽpore neceſſitatis magne. item pater propter neceſſitatem filium vẽdere poteſt.l.ij.C.de patri.qui filios diſtra.Limita tamen illud non habere locũ in filio presbytero queꝫ pater etiã propter neceſſitatem famis vẽdere nõ poteſt.ita ſingu.dixit hoſti.in.c.indeo rum.de etate ꝛ qualitate.quẽ ibi ſequũ tur ſcribẽtes.Adde etiã quod tempo re neceſſitatis domin⁹ rem ſubditi ſui vendere nõ poteſt nec vaſallus compel li ꝑ̄ſtare collectas aut ãgarias:ita Bal dus in.l.penultima.C.de bon.que libe. aduerte tamen quod ibi Bal.nõ loqui tur i caſu magne neceſſitatis.ſed necei ſſitatis ſimpliciť.De triplici neceſſitate vide pulcherrime ꝑ Tho.in.iiij.ſentẽ. diſtin.vij.q.j.articu.j.vltra mediũ facit etiam quod habetur ꝑ Alexan.ꝛ alios in.l.ij.ff.de iuriſdi.om.iudi.vbi ꝯtra fu gientem nõ poteſt allegari exceptio in competẽtie ꝛ hoc propter neceſſitatem quia res eſt tẽpore peritura:ita Pe.de ancha cõſi.lxxxiiij.incipiẽ.ex theoricis facit.l.j.C.de oper.liber.in fi.ꝛ ibi Bal. quod tẽpore neceſſitatis pro ſeruitijs perſonalib⁹ poteſt dominus impone re ſubdito quod ſeruiat alteri in eiſdẽ operis:vt.ff.eo.l.ſi libertus arteꝫ quod nota pro limitatione eorũ que no.Bal. in.l.ij.de dona.ꝛ Bar.in.l.ſi is qui.§.fi. de pigno.Nota etiaꝫ quod qui facit ex neceſſitate non meretur premium ꝛ ſic premium ordinatum capiẽti bannitos nõ debetur poteſtati quia tenetur illud facere ex neceſſitate.vt.ff.ad ſilleianũ l.ij.§.vtruꝫ.ita voluit Bal.in.l.ij.ij.no. C.de ope.libe.ꝛ in.l.ab hoſtib⁹.la.ſecũ da.C.de capti.niſi nominatim ſtatutum loqueretur de officiali capiẽte.facit gl. ſingu.in.l.ij.C.de ferijs.in ꝟ.fideiuſſio ni quod dieb⁹ feſtiuis propter neceſſi tatem licitum eſt capi facere debitoreꝫ fugitiuũ facit glo.in.c.veniens.de trãſ act.ꝛ.c.ij.de obſua.ieiu.vbi neceſſitas excuſat a ieiunio qꝛ neceſſitas ẽ ſoluta omni lege.Ange.ꝯſilio.cclxxviij.iij.co lumna.et quando dicatur neceſſitas et caſus neceſſitatis per eundem Angelũ conſi.xvij.facit quod not.Bal.in.l.cen ſus.j.nota.C.de teſt.qꝺ propter neceſ ſitatẽ iuris diſpoſitio ad tempus ſuſpẽ ditur licet ex toto nõ relaxaretur.Adde etiã quod not.Ange.in.l.diuus.in prin cipio.ff.de petitio.heredita.ꝛ Bart.in l.prima i fine.C.de naufra.libro.xj.ꝛ ibi pulchre ꝑ Baldum de principibus.an ex cauſa neceſſitatis poſſint imponere preſtita ciuib⁹ ſuis vel ſubditis ꝛ tenet quod ſic.ꝛ in.l.j.C.de oper.liber.Et qꝺ decidit Bal.in.l.ſecunda.C.de ſentẽ.ex peric.reci.de iudice q̊ poteſt ferre ſen tentiam ſuper equum vel ſupra turrim quando periculũ imminet ſi veniret ad banchum iuris.Accedat etiã quod ſin gulariter decidit Angel.in.l.ſi vacãtia. C.de bonis vacan.libro.x.vbi per illaꝫ l.ꝛ per.l.vbi abſunt.ff.de tuto.ꝛ curato. diſtra.voluit quod ſi ſit ſtatutum in ci uitate quod nõ valeant teſtamenta ſcri pta per tabellionem qui non ſit deſcri ptus in marticula notariorũ:tamẽ tem pore peſtis vł neceſſitatis valebit teſta mentum ſcriptum manu notarij etiam nõ matriculati.ſequitur Alex.in.l.j.pe nul.colũ.ff.de liber.ꝛ poſthu.quamuis contrariũ teneat in.l.fi.j.columna.cum ſequẽ.C.de teſtamẽ.tamen Jaſon tenet ibi contra eũ.Adde quod voluit ſingu. Bal.in.l.admonendi.de iureiur.quod notarius ſine commiſſione iudicis põt examinare teſtem exiſtẽtem in partib⁹ remotis aut conſtitutum in diſcrimine vite quãdo mora eſſet periculũ allatu

ra non tamen vt plene probet. Sed ali-
qualem preſumptionē faciat. ſequitur
Ludouicus romanus in repe. l. ſi vero.
§. de viro. in. lv. fallentia. ff. ſolu. matri-
monio. Alex. in. l. hac cōſultiſſima. §. fi.
ij. colum. C. de teſtamē. bene facit quod
tenet Inno. in. c. alberic⁹. circa prin. in
gl. ſua in verbo recipere. de teſtibus.
ꝙ quando timet̄ de feſtinata morte vel
de receſſu teſtiuꝫ poteſt talis teſtis reci-
pi abſente parte et non citata iuxta ca.
quoniam frequenter. in princip. vt lite
non conte. ⁊ valebit eorum teſtimoniū.
⁊ Bal. in optimo ſimili in. l. ij. C. de nau-
fra. lib. xj. facit quod licet officialis re-
gulariter non poſſit mutuare nec alios
contractus facere durante eorum offi-
cio. l. principalibus. vbi doc. ff. ſi cer. pe
ta. tamen ex cauſa neceſſitatis poterit
quando emit vel contrahit puta victua-
lia vt probat tex. in. l. vni. ver. preterea.
C. de contra. iudi. ⁊ per doc. in. d. l. prin-
cipalibus. Hinc eſt quod prohibita alie-
nari ex cauſa neceſſitatis alienari poſ-
ſunt. l. alienationes. ff. fami. hereiſcun-
de. ⁊ ideo dicunt doc. in. d. l. principali-
bus. quod prohibitus extrahere frumē-
tum de ciuitate ſub certa pena nō intel-
ligitur prohibitus quando extrahit ex
cauſa neceſſitatis puta pro neceſſitate
victus ſui notant docto. in. l. cetera. in
princ. de leg. j. Adde etiam not. tex. in. l.
tutor qui repertorium. in prin. ff. de ad-
miniſtra. tuto. per quem decidit Pau. in
c. fi. ij. col. de eccle. edifican. quod ſi im-
mineat neceſſitas alienandi res eccle-
ſie cathedralis poteſt prelatus incon-
ſulto romano pontifice alienare quam-
uis iurauerit nihil alienare inconſulto
pontifice. c. ſuper. de rebus eccle. non
alie. facit quod no. Bar. in. l. ſi quando.
in fi. per illum tex. C. de naufra. quod tē-
pore magne ſiccitatis ſi vicini veniunt
ad machinandū in terra noſtra non te-
nentur ſoluere gabellam facit etiam qđ
per neceſſitates vrgentes reſpublica
cōpellere poteſt ſuos ſubditos ad ven-
dendum res ſuas ⁊ etiam pretio viliori.
primum quod ſubditi poſſent compelli
probatur in. l. venditor. §. ſi conſtat. ff. ſi
ſerui. vendice. ſecundum quod pretio
viliori probetur in. l. ſi pendentes. §. ſi
quid cloacharij. ff. de vſufru. Ang. con-
ſi. cccl. incip. generoſus miles. in. ſ. co.
vbi allegat alia iura. facit qđ dixi ſupra
in ſing. lxviij. incip. pone reus ⁊c. quod
no. predicta quia forte alibi ita late non
reperies. Et per hec ſunt expleta ſingu-
laria mea compoſita tempore vacatio-
nū natiuitatis domini noſtri Jeſu chri-
ſti ex carni ſpriuij preſentis anni. 1506.
ad laudem ſummi redemptoris eiuſqꝫ
glorioſiſſime matris et diue catharine
mee aduocate ⁊c.

¶ Expliciunt ſubtilia ſingularia docti-
ſſimi. U. J. candidati domi. Pet: Gerar-
di petraſantenſis.

Franciſci Pegaſi ariminenſis profeſſoris iuris pontificij Epigramma.

Queq; dies extrema manet: mortalia cuiq;
Stamina perrumpit de tribus vna ſoror.
Sic ſtatuit ſeries fatorum immobilis ordo:
Edita queq; ſolo falce tremente ſecans.
Sed labor eſt famam meritis exquirere factis.
Que ſolum terris intemerata ſalit.
Hanc fugiunt parce: metunt: per ſecula maior
Fitq; die: vt vaſto pullulat herba ſolo.
Fomite palladio deſcendit Petrus harene:
Et ſua prima viris hec monumenta tulit.
Que bene creſcentis referunt inſignia laudis.
Stabit ⁊ annexus poſteritatis honor.
Quam plures caſus nodos atq; intima legum.
Terrenis animis hoc breue ſoluit opus.
Sumere theſauros theſauris nemo recuſet.
Se penes his lectis dicet habere duos.

¶ Incipiũt lex. ⁊ gl. ſingulares domini Guillelmi de Ludo: legum doct. excellentiſſimi.

Lex eſt cũ glo. qđ impuberes neqꝫ ſenes nõ debent queſtionari pro aliquo facto. ff. ad ſilleia. l. j. §. impuberes. ⁊ l. ſi q̇s in graui ꝯ. ignoſcitur. eo. ti.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi mulier vendat rem ſuã vel iuri hypotece renuntiet metu vel reuerẽtia viri ſui ꝙ talis renũtiatio vel vẽditio poteſt reuocari. Et idem ſi cleric⁹ renuntiet ꝑbende reuerẽtia prelati vel metu. Nã põt reuocari talis renuntiatio. ff. quarũ re. ac. non datur. l. j. §. q̃ honorande. ſuper verbo metu.

¶ Lex eſt ꝙ ſi teſtamẽtũ patris eſt ruptum vel annullatum ex aliquo ex agnatione poſthumi vel alias ⁊ filius erat exheredatus ex teſtamento illo fili⁹ exheredatus admittit̃ ad hereditatẽ ⁊ ſic ingratitudo non repellit quẽ a ſucceſſione ab inteſtato. ff. de dolo. l. qđ me. de excep. l. liberis. licet glo. videat̃ ꝯtraria in aut. de nõ alienã. §. cũ videtur. colla. j.

¶ Condẽnatus per officiũ iudicis nõ efficitur infamis. C. de mo. multa. l. j. C. de ſuſpe. tu. l. fi.

¶ Lex eſt ꝙ iudex occupãs alienã iuriſdictionem eſt puniendus capitaliter. C. de choor. l. xij.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi debes mihi centum ⁊ petaꝫ l. in libello ſcienter ⁊ poſt recipiã quinquaginta in quibus fuiſti cõdemnatus qđ videor alios quinquaginta remiſiſſe inſti. de act. §. ſi minus.

¶ Glo. eſt ꝙ fideiuſſor non põt ꝯueniri niſi in loco ſui domicilij tm̃. ff. rem pupilli ſal. fo. l. fi. ſuper verbo cõſtituuntur.

¶ Glo. eſt ꝙ vbi quis eſt punitus ꝑ officiũ iudicis quod poſtea põt accuſari iure actionis. C. de teſti. l. nullũ. glo. fi. Et ibi ꝙ clericus compellit̃ ferre teſtimoniuꝫ coram iudice ſeculari.

¶ Glo. eſt ꝙ condemnato ad vltimum ſupplicium non eſt deneganda cõfeſſio. C. de epi. audi. l. archigerõte. extra de pe. ⁊ remi. c. j. in cle.

¶ Glo. eſt quod in legato alimentoꝝ non veniũt libri. vt. ff. đ alimẽ. leg. l. legatũ.

¶ Lex eſt ꝙ ſententia arbitrarij vel cõpromiſſuꝫ debet demandari executiõi per iudicem ordinariuꝫ. C. de iude. l. iudei. C. de ar. l. procul.

¶ Lex eſt ꝙ iura per cõuẽtionem factã coraꝫ arbitris fit interruptio temporis ſicut coraꝫ iudice ordinario. C. de arbi. l. cum ante. circa finem.

¶ Nota ꝙ arbiter põt ſalarium recipere a partibus. C. de prin. agen. in re. l. j.

¶ Glo. eſt quod ſi creditor remiſit aliquid debitori ſuo nõ videtur ſibi remiſiſſe niſi id de quo agebatur exꝑſſe inter eos. C. de tranſac. l. ſi deſerta. C. ad velleia. l. iubemus.

¶ Lex eſt ꝙ priuilegiũ ꝑſonale tranſit ad heredem. C. ad velleia. l. heredes.

¶ Lex eſt ꝙ ſi ſint duo homines habentes vnam domum vel aliam rem in cõmuni: ⁊ vnus illorum ſit requiſitus ꝑ aliuꝫ ſocium vt repararent rem illam cõmunem ⁊ requiſit⁹ tardat malitioſe reficere quod ſi alius rem edificet habebit totam rẽ inſolidũ iure dominiũ. C. de edifi. priua. l. ſi vt ꝓponis meli⁹. ff. ꝓ ſo. l. cum duobus. §. ideꝫ cauſa. alias. l. ſi fratres. eodem. §. j.

¶ Lex eſt ꝙ ſi ſit ſtatutum in ciuitate quod non extrahatur bladũ vel aliquid aliud de loco quod ſi caſu fortuito de aliqua alia ciuitate vel caſtro veniãt homines deferentes bladum vel aliam rem contra ſtatutum quod non obſtante ſtatuto poſſunt licet alias nõ poſſent niſi eſſent tranſeuntes. C. de edi. priua. l. ſi q̇s poſt hanc legem.

¶ Gl. eſt ꝙ ſi ciuitas vel villa deberet cẽtũ alicui ꝓ quibus cẽtum vniuerſitas collectiſat̃ qđ non poſſint mutare homicidium qñ ſoluẽt partem ſuam. ff. de mune. l. ⁊ qui originem. in prin.

¶ Lex eſt ꝙ ſi incarceratus frãgeret carcerem ⁊ neſcitur ꝓ quo delicto poſtea inuẽto eo debet puniri ea pena quo puniretur ſi delictũ commiſiſſet. ff. de cuſto. reõ. l. in eos.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi impetrem reſcriptũ a ꝑncipe vt poſſim cõuenire debitorem meuꝫ corã aliquo iudice delegato. ⁊ poſtea ſe

cerim ipz citari corã illo delegato ⁊ ipe ſatis det de iudicio ſiſti. poſtea non poteſt venire ꝯ reſcriptum. nec obijcere. ff. quan. appellandum ſit. l. fin.

¶ Lex eſt ꝙ iudex qui nõ permittit appellare victuz ⁊ vltra hoc facit executionẽ incidit in. l. iuli. de vi pub. ff. ad. l. iuli. de vi. pu. l. iulia.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi occupauerit rẽ mihi obligatam ꝙ amitto ius obligatiõis ⁊ poſſum mihi ius hypotece in alia re. ff. ad. l. iuli. de vi pub. l. iuli. penul. ꝯ quis tex. l. cõtrarium. ff. quod me. cau. l. extat.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi pr̃ atrociter vulneret filiũ ꝙ ꝓpter hoc pater cõpellit emãcipare filiũ. ff. de iniur. l. ꝓtor edixit. §. ſed ſi qs ſa ꝑ verbo ſi atrox. Et dic vt ibi circa glo.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi pr̃ litiget ꝯ aliquẽ et poſtea moriat̃ qd heres vł fili⁹ tenent̃ illã litẽ ſuſcipere i tali pũcto in q̃ p̃deceſſor reliq̃t. ff. de iure aur. an. l. ꝫ ſi vn⁹. §. fili⁹. in gl. emãcipat⁹. ff. de act. ⁊ obl. l. ſciẽdum.

Lex eſt cũ glo. qd ſi dico alicui iniurias veras qd nõ teneor. ff. de iniu. l. eũ qui.

Tex. eſt qd vn⁹ teſtis facit fidẽ ⁊ preſumptionẽ ⁊ ſtat̃ dicto vni⁹ teſtis. ff. de do. pla. l. theopompus in glo. in fi.

¶ Gl. eſt ꝙ ſi tutor finita tutela põt exigere liberationem a pupillo ⁊ quitantiã cum iuramento ⁊ talis quitantia a pupillo tutori facta dũ nõ interuenerit fraus. ff. de ꝯtrab. in. l. qd ergo. §. contrarium.

¶ Glo. eſt ꝙ ꝓpter egritudinẽ nõ retardat̃ executio ſeu ſolutio ſec⁹ in litis ꝯteſtatione vel ſentẽtia ferenda quia datur dilatio propter egritudinem. ff. de here. inſti. l. ſi quis inſtituat̃. §. fi. in gl. egritudinẽ. ff. de iudici. l. ſi pretor. §. fi.

¶ Leges ſunt ꝙ ſi ſunt ſocij in aliqua re ⁊ mouetur eis cõtrouerſia ⁊ vn⁹ duxerit litẽ ⁊ obtinuerit ꝙ nõ poterit partẽ petere expẽſarũ a ſocio ſuo. ff. familie herciſ. l. ex parte.

¶ Lex eſt ꝯ glo. ff. de reg. iur. l. pupillũ. vbi dixit qd proximus eſt pubertati qui habet. x. annos cũ dimidio.

¶ Lex eſt in ꝯtrium. ff. de excu. tut. l. nõ tũ qui prim⁹ eſt pubertati. xiiij. annũ minus mediũ pro qua eſt. extra de deſpõ. impu. c. continebatur.

Lex eſt ꝙ ſi princeps delegauit quandam cauſam ſpecialiter ad cognoſcendũ ſeneſcalo vel iudici ordiario quod ob iſtã delegationem nõ recipit ſalarium a ptĩbus ꝙuis ali⁹ fuiſſet delegatus reciperet ſalariũ. ff. de offi. rec. ꝓuin. l. qui ordinarium. duz tamẽ non exeet ꝓuinciã rõne iſtius delegationis vt ibi.

¶ Lex eſt ꝙ ſi aliqs inſidiat⁹ fuerit alicui ⁊ i teſtamẽto remiſerit ſibi ꝙ nihilominus dz puniri. ff. ad ſillei. l. diuus.

¶ Leges ſunt ꝙ ſeruiens ſine inſinuatiõe ſine mãdato iudicis aliquẽ citare nõ dz ſed ſi hoc fecerit debet puniri ⁊ officiuz debet amittere in aut. de queſtio. §. ſi vero aliquis. colla. vj. C. de epiſco. ⁊ cleri. l. memorati.

¶ Lex eſt ꝙ mr̃i nõ creditur ſi dicat filium ſpurium in teſtõ nec ꝓpter hoc poterit ipm exheredare licet faciat aliquẽ preſumptionẽ contra eum. ff. de ꝓba. l. fin. ff. de fal. l. qui falſum. §. j.

¶ Lex eſt in ratiõe ꝙ tabellio qui creatus eſt p illũ q̃ vniuerſalem iuriſditionem et poteſtatẽ non limitatam habet poteſt vbiqꝫ conficere inſtrumentum. ff. de crecu. tu. l. non ſolum. §. qui teſtamento. ff. ad. l. rhodi. de iac. l. de precario.

¶ Lex allegatur ꝙ ſi rex ꝯmittit alicui aliquam rem ſeu cauſam qd ille cui cõmittitur habeat ſeruare conſuetudinem patrie in qua habet commiſſionem quod eſt notabile in aut. de iudi. §. illo cuſtodiendo. col. vj.

¶ Lex eſt ꝙ ſi eſt facta vulgaris expreſſa filio dato. qd fili⁹ ſuperueniat patri nihilomin⁹ durat ſec⁹ in pupillari. ff. de fideicom. l. coactus. l. ancillã. C. de pe.

¶ Glo. eſt ꝙ actor omnia ꝓpoſita i libello habebit probare. ff. de exc. tut. l. qui ex teſtamento.

¶ Glo. eſt ꝙ clericus non poſſit corã iudice ſeculari cõueniri i aut. vt omnes iudi. obe. co. v. ſup ꝟbo ſubiacent. ff. de noxa. l. ſi. tex. eſt de iu. ſi. in. l. ſi deniqꝫ. in fi. in aut. habita. C. ne filius pro pa.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi tutor pupillã copulandã in matrimoniũ aliquã acciperet quod nõ tenetur pupillo reſtituere. ff. de neg. ge. l. qui ſine vſuras. circa fi.

¶ Glo. eſt ꝙ preſumptio tollit preſumptionem de in integ. reſti. l. diuus. ſuper ver

bo eſtimat. de ritu nup.l.non ſolum.cir ca principium.

¶ Glo.eſt q̄ quis compellitur eſſe aduocatus reipub.ſine ſalario.C.de proxi.ſacro.ſcri.l.ii.li.xii.

¶ Gloſ.eſt q̄ debitor fiſcalis poteſt cedere bonis ⁊ carcerem euitare.inſti.p ſo.§.ſi.licet glo.ſit et cōtraria.C.de exac.tributo.l.nemo.li.x.

¶ Gloſſ.eſt q̄ rex poteſt indicere collectā ſuis ſubditis p filia maritanda et filio milite faciēdo.C.de ſacroſan.ec.l.placet.ſuper verbo extraordinariam.

¶ Glo.eſt q̄ ſi clericus ſit captꝰ in curia ſeculari et ibi fuerūt aliqua acta facta cō tra eū ⁊ poſtea fuerit requiſitus p Judicem ſuum q̄ acta facta i curia ſeculari rata maneant et tunc fidem faciunt corā iudice eccleſiaſtico C.de epiſ.⁊ cle.auſ.clericus.ſuper verbo poſita p epiſcopū. Pro quo eſt tex.de teſta.l.ſi.glo.que dicit in caſibus.Fallit illa regula q̄ prior eſt tēpore potior eſt iure quia in ſex caſibꝰ in auſ.de exac.trib.circa pn.

¶ Glo.ē q̄ ille q̄ admittit ad allegādū cāꝫ abſentie nō tenetur cauere inſolidum.ff.de regu.iur.l.nemo aliene rei.

¶ Glo.eſt q̄ illa q̄ acqrit meretrix pōt recipere fiſcus.C.de legibꝰ.l.nō dubiū.ſuper verbo ex eo.ff.de iu.fi.l.lucius.

¶ Lex eſt q̄ magna verecundia eſt baroni quando omittit vexillum ſuum ⁊ arma in guerra.Et per hunc tex.dicit q̄ non debet habere aliud vexillū niſi per arma recuperet.ff.de cap.l.ii.ff.d̄ re mili.l.iii.§.miles.

¶ Leges ſunt q̄ ordinarius poteſt recuſari impetrādo reſcriptū a principe ne cō ueniat ſub illo Judice.C.de offi.precō.⁊ le.l.officium.in fi.

¶ Leges ſunt q̄ iudex eccl'iaſticus pōt inuocare brachiū ſeculare.C.de comit.ſa.in.l.j.li.xii.in auſ.de mo.§.ſi.col.j.

¶ Lex eſt q̄ ſi preſcriptū ob aliquo impetretur ⁊ ſit cōtra ius commune non valet nec iudex ad quē dirigit debet obedire quouſq̄ ſecunda iuſſio fiat ſibi per principem.C.ſi cōtra ius vel vtili.l.fin.in auſ.de mā.princ.iiii.colū.§.cōpetēs.vl oēs obe.in pncip.§.⁊vero iubemꝰ.C.de paga.l.ſicut.l.ſcpta.C.de ſacroſan ctis eccle.l.iubemus.in fi.

¶ Lex allegatur q̄ ſi laicus facit iniuriam clerico q̄ iudex ſecularis nō eccleſiaſticus cognoſcat de illis iniurijs.C.de offi.prefec.preto.l.ordinario.

¶ Lex eſt q̄ ſi conueniam aliquem coram aliquo iudice ⁊ agam cōtra eundem in alio iudicio qd̄ ego omitto cauſaꝫ.C.de eſſer.tollen.l.j.in fi.C.de iuriſd.omniū iudi.in.l.in criminali.

¶ Glo.ſunt que nō ſunt vere q̄ iuremen tum calūnie excuſat quem ob expenſis ſoluēdis inſti.de pe.te.liti.§.j.in auſ.d̄ iudi.§.apparet.col.vj.Caſus eſt in cōtrarium in auſ.de triē.⁊ ſe.iij.col.§.ſtudentium.ꝟ.ſi eum.

¶ Glo.eſt q̄ officium cōmiſſorū ſeu executorum teſtamentorum tranſeunt ad heredem.C.de tu.l.tutela.

¶ Glo. eſt q̄ gener nō poteſt vocare ſocrū in iudicio ſine venia.ff.de i ius vo.l.generaliter.ar.ff.ſol.mat.l.qꝫ parentis.qꝫ inſtrumenta debent cōcordari cum prothocollo alias preſumitur ſuſpectū inſtrumentum niſi cōcor.cum prothocollo.C.de fid.inſtru.l.cōtractus.in auſ.de tabelli.§.ſi.

¶ Glo.eſt q̄ debita computant inter immobilia quando pro re immobili debētur debita .Quando ex re mobili computant debita inter mobilia in auſ.de non alie.§.j.col.ij.ſuper verbo quando cunq̄ connumeranda.

¶ Glo.eſt quādo citatur aliquis ad domū ⁊ ibi nullus inuenitur q̄ tranſcriptum ſeu citatio debet in valuis ſeu porta domus poni vel legi ante domum ff.d̄ dā.infect.l.ſiū.§.toties.ſup ꝟbo libellus.

¶ Glo.eſt q̄ ſi princeps mādauit alicui q̄ puniret aliquē capitaliter qd̄ intelligitur amiſſione ciuitatis vel deportationis tātum.C. ne iu.priua.man.l.j.§.q̄ res vendi nō po.l.ſi.C.de epi.⁊ cle.l.ſi quis non dicam rapere.

¶ Glo.eſt q̄ ſubiecti debēt iurare domino quod parebunt ⁊ obedient ipſi.ff.de re.priua.l.nō videtur.§.qui iuſſu.

¶ Glo.eſt q̄ iuramentū poteſt remitti per patrē.ff.de ſerbis.l.j.ſuper ꝟbo valebit.

¶ Glo.eſt qd̄ mulier nō preferfur creditoribus nec habet priuilegiū.l.aſſiduis.

C.qui po.in pig.habe.in dote cōfeſſata per maritū.ſed in dote vēdita bene.C.qui poſſunt re.in domo cōducta inuito domino.l.dominus qui alio conducit ꝑ alio ⁊ pro eodē precio.li.xj.C.loca.l.nec ⁊ glo.loquendum.

¶ Lex eſt qđ ſtylus curie eſt ſeruandus.C.de vete.iu.enu.l.j.§.nullum.ꝟ.ſed ſi q̄ legis.C.de fideiuſ.l.fi.C.de appellatio.l.imperator.§.j.

¶ Gl.eſt qđ propter agnationem poſthumi non rumpitur teſtamentū matris ſicut patris ſic.C.de inoffi.teſta.l.iij.in.j.glo.inſti.de here.libe.§.mater.

¶ Glo.ſunt que intelligunt qđ filio ꝓterito eſt teſtamentum nullum ipſo iure verum eſt ſi filius non vult ⁊ petit declarari alias ſi filius non vult dicere nullū valeret.ff.de iniuſto rup.teſta.l.filio ꝓterito.de leg.preſtā.l.his qui.C.de inoffi.teſta.l.ſancimus.

¶ Glo.eſt ꝙ qñ vir expulit vxorē dē domo ⁊ poſtea ſi vult eā recuperare opꝫ ꝙ maritus iuret ꝙ eā nō ꝑcutiet.C.de his q̇ ad ec.ꝯfu.corrupte alle immo eſt.l.fi.§.fi i ꝟ.interuētiōe ſup ꝟbo itcruenicte.

¶ Glo.eſt quod qñ filius vel filia preterit a matre ꝙ neceſſe eſt quod cauſa ꝓteritionis exprimatur alſ nō valet ipſo iure.C.de inoffi.teſta.l.filium.⁊ in auc.vt cū.de ap.cog.col.viij.

¶ Glo.eſt ꝙ tacita pupillaris nō excludit matrem vt.l.lucius.ff.de vulga.tamē ſi ſubſtitutus velit probare quod teſtator voluit matrē excludere ex tacita pupillari qđ admittatur ad probationeꝫ tm̄ quod ſi ꝓbauerit quod mater excludet.C.de impu.⁊ aliis ſub.l.precibus.C.de teſta.mili.l.in teſtamento.

¶ Glo.eſt quod pater adoptiu⁹ non tenet alimētare filium adoptiuū inſti.de here.que ab inteſt.§.ad imponēdū: licet placentinus ibi contrarium dixerit.

¶ Glo.eſt ꝙ ſicut ſubiect⁹ debet iurare fidelitateꝫ dño ita ecōtra dñs ſubiecto.ff.de aqua quoti.⁊ eſti.l.j.§.ꝑmittit ſuper verbo impetrabilis in feu.de ꝓhi.feu.alie.per federicum.c.imperialē.§.fi.ſuper verbo ſacramenta.

¶ Glo.eſt ꝙ ſentētia lata ꝯtrarem principalē nō debet fieri executio ꝯtra fideiuſſorem.C.vbi dē cri.agi.opor.l.fi.

¶ Lex eſt quod ſi teſtator in ſuo teſtamēto faciat aliquem heredem ⁊ habeat vxorem pregnantem ⁊ dicat in teſtamentis qđ ſi aliqua mihi ſit nata filia vel filius cui relinquo.x.Poſt nate ſunt due vł filii duo quod q̄libet habebit.x.ff.de leg.j.l.qui filius.§.j.

¶ Tex.eſt cū glo ꝙ quando pater male ⁊ per fraudē adminiſtrat bona filii ⁊ decipit: ꝙ filius pōt facere ei interdici adminiſtrationem ⁊ ab eo bona filii auferri.ff.de leg.j.l.cum filio.

¶ Gloſ.eſt ꝙ ſi teſtator dicat in primo teſtamēto qđ vult teſtamētū valere ita qđ nō poſſit reuocari per aliquod aliud teſtamentum ⁊ iurauerit quod etiam pōt penitere ⁊ aliud facere ⁊ valebit vltimū non obſtante iuramēto in feu.de pa.te.§.Item ſacra.Nam iuramētum contra bonos mores preſtitum non obligat extra de foro compe.c.ſi diligēti.C.de legibus.l.non dubium.

¶ Glo.eſt ꝙ fructus rei legate pure tenētur tradi morte teſtatoris legatario.ff.de leg.ij.l.aſin⁹ ꝯtuis glo.videat ꝯtria in l.lucius locuſta ſuper ꝟbo per ius.Et eſt tex.qđ immo a tēpore litis ꝯteſtate veniunt.ff.de lega.j.l.queſitū.§.fi.⁊ dic vt ibi.Leges ſunt qđ legato temperato rio videntur legate merces ibidē exiſtentes ⁊ attēte.ff.de aur.⁊ ar.leg.l.pediculis.§.labeo.ff.de fundo iſtru.l.queſitū.§.item pomponius.licet contra videatur ⁊ male.ff.de pig.l.cum taberna.

¶ Glo.eſt quod ſi ex proceſſu nullo ferat ſnia etiaꝫ ſententie late pōt opponi exceptio annullati proceſſus.ff.ad macedo.l.cum ſi vero.

¶ Glo.ſunt qđ ſicut actor habet petere cōdemnari reum ſibi ita reus habet exceptionem ſuā ſe debet abſolui.ff.de exceptio.l.j.de fideiuſſo.l.fideiuſſores.§.j.in glo.deprecabuntur.Et eſt tex.C.de longi temp.preſcrip.l.emptor.⁊ talem exceptionē debet opponere qua probata ſequatur ſolutio.ff de fi.l.j.§.ob eo.labeo.Et ſicut actor debet talem actionem ꝓponere qua probata ſequatur ꝯdemnatio.ff.de den.l.j.

¶ Leges ſunt vbi actiōes ſūt annales ad

agendum perpetuãtur ad excipiendũ. vt.ff.de his que vi me. ve cau.ſi.l.pupillus.§.fi.ſuper verbo exceptio.

¶Lex eſt quod ſi ciuitas villa vel vniuerſitas commiſerit aliquod crimen pena pecuniaria non corporali ſunt plectẽdi illi de vniuerſitate vel villa.C.de decurio.l.quecunqȝ.

¶Lex eſt ꝙ ſi filia nubat indigno cõtra volũtatẽ patris põt exheredari.vt in.l.nõ tm̃.§.emancipati.ff.de contra.tabu.

¶Glo.eſt ꝙ ſi ego debeã tibi decẽ ⁊ tu debeas alteri decem vel plus ⁊ ego ſoluerim creditori tuo.x.ſiue iuſſu tuo ꝗ debeo ſuȝ liberat⁹ ab obligatiõe tua.ff.de cõpen.l.ſȝ cũ in liti.ff.de ſol.l.cũ iuſſu.

¶Lex eſt ꝙ ſi aliquis petãt bis debitũ ⁊ obtenent qꝺ tenẽtur.ff.man.l.fideiuſſor.§.de olbus.Et ꝗ remedia dent illi ꝗ ſoluit debitũ ⁊ poſtea creditor iterũ petit ⁊ re⁹ fuit cõdẽmnãdus qꝛ non potuit ꝓbare ſolutioné factam ibi nota in glo.

¶Lex allegatur ꝙ frãgẽs ſaluãgardiã punit crimine leſe maieſtatis.ff.ad.l.iuli.maieſt.l.j.ibi in princ.cum dicit vel aduerſus ſecuritatem.

¶Glo.eſt ꝙ ſi teſtib⁹ contra me productis obijciam ⁊ dicaȝ ipſos fore infames qꝺ nõ teneor eis actione iniuriarum.C.de poſtu.l.quiſquis ſup verbo vtilitatis.ꝑ quo.ff.de iniu.l.ſi quis de libertate.C.loca.l.nullum.

¶Glo.eſt ꝙ ſit rex vel comes concedat alicui baroni ⁊ ſuis heredib⁹ aliquod feudũ qꝺ videt intellexiſſe de filijs ⁊ non alijs heredib⁹.ff.ad tre.l.ex facto.§.fi.

¶Glo.eſt ꝙ ſi ego commiſi adulterium cũ vxori alicui⁹ ⁊ poſtea ille me inſtituit heredẽ ꝙ ego repellor ob hereditate tã ꝙ̃ indign⁹ ⁊ fiſco applicabit.C.de his qui.vt indi.l.ſi ſeniorem.

¶Glo.eſt qꝺ ſi aliquis ſit condemnat⁹ ad ſoluendum creditori ſuo ⁊ creditor petet fieri executionem ⁊ debitor opponit quod non debet fieri ex eo qꝺ ipſe vult accuſare teſtes ⁊ iuſtitiam ſeu ſententiã ex quibus fuit condemnatus de falſo ⁊ accuſationem falſi inſtituere ⁊ ſi creditor dixit poſtꝙ̃ ipſe fuit condemnatus quod ipſe ſoluat et alter dicit quod non quouſqȝ falſi accuſatio ſit finita.Certe prima executio ad debitam preterea ſi vult creditor accuſare poterit.C.de fal.leg.ij.

¶Glo.eſt ꝙ licet in criminali non poſſit interuenire procurator ſi tamen interuenit valet quod actum eſt nec aduerſarius dicere poteſt iudicium nullum.Ex eo ꝙ ꝓcurator interuenit qꝛ exceptio repulſionis procuratoris eſt dilatoria et ante litem conte.debuit opponi.iſta gl.eſt.C.de adul.l.ꝙ̃uis.

¶Glo.eſt ꝙ ſi tutor in principio cauſe fuit in lite que mouebatur contra pupilluȝ ⁊ poſtea contumax fuerit in cauſa ita ꝙ ſententia feratur contra pupillũ qꝺ talis ſententia non valet.Item ſi a principio cauſe non fuerit tutor verũtamẽ poſtea fuerit preſens in ſententia valet ſententia.C.ſi aduerſus rem iud.l.in rẽ.⁊.l.cum minores.

¶Glo.eſt quod ſi aliquis fuerit condemnatus de aliquo crimine ex quo bona debent confiſcari ⁊ habet in pluribus locis bona quod illa bona dumtaxat debent confiſcari loci in quo delictum cõmiſit non alia bona.C.de penis.l.ſancimus.ſuper verbo tenẽãt.licet docto.cõtrarientur.

¶Lex eſt ꝙ heres qui accuſat mortem defuncti teſtatoris nõ tenetur ſe ſubſcribere pena talionis.C.de calum.l.ij.

¶Glo.eſt ꝙ ſi negauerim creditori debitũ debere ⁊ poſtea ſim conuictus non poſſem opponere ꝯpenſationem ſecus ſi ꝑ cõfeſſionem propriã mei debitoris ſim conuictus quod eſt valde notanduȝ.ff.de reg.iur.l.nemo ex his.ff.de compen.l.fi.ſuper verbo conuictus.

¶Glo.eſt ꝙ licet filiuſfa.non poſſet eſſe in iudicio ſine patris autoritate illud verum eſt ſi velit agere iure actionis.ſȝ ſi velit implorare iudicis officiũ põt ſine patris ꝯſenſu.C.qui admitti.ad bono.poſ.l.j.arg.de pre.impe.offe.l.vniuerſis ală diuerſis.Allegatur lex ꝙ qñ delinquens eſt in eccleſia vel in aliqua domo alicuius potentis ꝙ ſeruientes publici non debẽt intrare eccleſiaȝ ſeu domum potentis ſed extra ſtare debẽt.C.de ſer.l.j.§.ſi vero.lib.xij.

¶Glo.eſt quod ſi tutor non faciẽs inuẽtaꝛ

rium efficitur infamis nõ tamen efficitur ſi ipſe ſit de parentela vel affinitate pupilli. C ar.tu.l.fi.in glo.fi.

¶ Glo.eſt qđ ſicut teſtator poteſt remittere cõfectionem inuentarij tutori teſtamentario ita ⁊ legitimo ⁊ datiuo. C.de admini.tuto.l.tutores.

¶ Tex.eſt ꝙ qñ rex vel comes hꝫ guerraꝫ cum aliquo inimico ſuo quod nõ debẽt barones vel ſcutiferi ſuis expenſis proprijs ſeruire regi vel comiti. Sꝫ ipſe rex vel comes dꝫ eis facere expẽ.in aut.de mã.pn.§.ſꝫ neqꝫ milites.intelligo ſuperius pncipis vel comitis cuius facultates ſuppetant nã debẽt primo ſua expẽdere ⁊ poſtea a ſubditis recipere vt no. C.de epiſ.au.l.biẽnij.

¶ Glo.eſt ꝙ licet in ordine iudiciario requiratur libellus in.l.probata.C.de ſenten.⁊ interlo.om.iudic.tamen ſi tacite fuit omiſſus quia nõ fuit petitus tenet proceſſus in aut.de triẽ.⁊ ſe.§.illud.in gl.ſuper verbo legalem iuſtitiam.iij.colũ.in fi.totius.in glo.

¶ Text.eſt ꝙ perſonalis ⁊ hypoteca poſſunt ſimul in eodẽ libello intentari cõtra debitorem principalem in aut.de fideiuſ.§.ſed neqꝫ.col.j.

¶ Tex.eſt ꝙ nobilis tenetur ad munera ſordida in ciuitatibus ⁊ locis quibus habitat in aut.de defen.ciui.§.ſi quis vero.colum.iij.

¶ Glo.eſt ꝙ mulier poteſt vouere caſtitatẽ ⁊ intrare monaſterium etiam inuito viro ſi non ſit carnalis copula. Si aũt fuerit carnalis copula non poteſt vnus inuito altero a matrimonio ſegregari in aut.de monac.§.ſi aũt vxor.colla.j.⁊ de nup.ij.colla.§.ij.extra de conuer.coniuga.c.verum.§.publice.

¶ Glo.eſt ꝙ miles vel nobilis nõ tenetur bellare cum ruſtico quod eſt veruꝫ ſi ruſticus defidat nobilem. Si autẽ nobilis ruſticũ tunc ſic in feu.de cle.vio.pera.c.ſi miles ruſtic.concord.extra de cle.pug.in duello.

¶ Tex.eſt ꝙ vaſall9 nõ tenetur dño ſeruire ſi dñs ſit excõmunicatus vel bannit9 in feu.hic finit.lex.§.j.extra de excep.c.exceptionem.⁊.c.porro.li.vj.

¶ Glo.eſt ꝙ in diuiſione facta inter heredem hereditatis poſt efficiũt nõ ſoluendo ꝙ creditores poſſunt agere ꝯ alios ſoluendo exiſtẽtes. C.de cõ.de.l.j. Quis legatarij nõ poſſunt ff.de le.ij.l.legatis petitio. C.de libe.leg.l.nõ ideo minus. quod eſt nota.dignum.

¶ Glo.eſt ꝙ filia omiſſa relicto filio ⁊ marito ꝙ dos dꝫ reddi patri iſti ⁊ filie mortue poſito ꝙ filius ſit ſuperſtes. C.ſolu.matri.l.dos a patre. C.de colla.l.illa in glo.ſuper verbo patruus.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi pater dotauit ſemel filiam ⁊ filia amiſit dotẽ ꝙ pater cõpellit eã dotare iterato. C.de rei vxo.act.l.autem.

¶ Lex eſt ꝙ latroni publico non eſt dand9 aduocatus. C.de defen.ciui.l.omnes.

¶ Lex eſt ꝙ ſi dos ſit in bonis mobilibus conſtituta poſt annum dꝫ reddi. Si autẽ in bonis immobilib9 ſtatim vt. C.de rei vxo.ac.l.vnica.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi aliquis te inſtituerit heredem ⁊ aliũ ſubſtituerit ⁊ tu mortuus ſis ⁊ habeas filios ꝙ filij tui debẽt habere hereditatẽ nõ ſubſtitutus poſito ꝙ teſtator aliũ ſubſtituerit. C.de inſti.⁊ ſub.l.generaliter.§.cum autem.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi aliquis inſtituerit aliquẽ filiuꝫ ſu.⁊ ſubſtituerit ſibi aliũ ꝙ mortuo filio pater venit anteꝗ̃ ſubſtitut9 vt.ff.ad treb.l.recuſat.§.titius.

¶ Glo.eſt ꝙ dñium trãſfert ſine poſſeſſiõe. C.de diſtrac.pig.l.qui predium.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi aliquis ſit citat9 tempore feriarũ meſſium vel vindemiarũ qđ nõ tenet venire allegare priuilegia ſua in iudicio ꝙ citari nõ poterat gl.que hoc nota.ff.de fer.l.j.ſuper verbo momenti.

¶ Glo.eſt ꝙ quãdo ſunt plures domini in eodem feudo qui accuſatore requirunt conſenſus olm offenſorũ.ff.qui ⁊ a qui.l.ſi quis.§.quoties.

¶ Glo.eſt quod libellus poteſt cõcludere contra illum qui conuenitur inquantuꝫ facere poteſt inſolidũ ſi in cõdemnatione veniat ꝙ̃ facere poterit.ff.de re iud.l.cum ex cauſa.

¶ Glo.eſt ꝙ mulier preſumitur ſcire quod maritus ſcit.ff.quod vi aut clã.l.aut qui aliter §.ſed ⁊ ſeruus.

¶ Glo.eſt ꝙ capellanus ſiue rector eccl'ie non compellitur ſuſcipere primitiam.

¶ Glo. eſt ꝙ tutor datiuus cū inquiſitione
datus a maiori iudice nō tenet ſatiſda-
re: ſec⁹ ſi a maiori indice ſit dat⁹. l aut.
vt hi qui obli. per hi. res minorū. co. vj.
§. fi. ſuper verbo curatores.

¶ Tex. eſt ꝙ tutor habet facere inuētariū
coram iudice ſi ſit conſuetudo alias nō
vt in aut. vt ſine prohi. mar. debi. §. fin.
col. vij.

¶ Gloſ. eſt ꝙ vſurarius manifeſtus nō eſt
tradēdus in loco ſacro nec ſepeliēdus
C. de ſepul. vio. in aut. Item qui domuz
moribundum.

¶ Gloſſa eſt ꝙ mater tutrix filiorum ſuoꝝ
idem tenetur rationē reddere de admi-
niſtratiōe. ff. de tuto. ꝛ cu. da. ab his. l. hi
qui. C. de bo. q̄ li. l. fi. §. hec penul. Secus
in patre qui non tenet reddere rationē
vt in. d. §. procnl. ꝛ. e. ti. l. cū oportet. §. nō
autem. Et ſi mater trāſiuerit ad ſecūda
vota ſine redditione adminiſtrationis
maritus tenetur inſolidum. C. qui. cau.
pig. ta. ꝯtra. l. ſi mater. glo. eſt ꝙ ſi alicui
ſit relictus vſufructus omnium bono-
rum ꝛ aliū proprietas quod vſufructua-
rius non tenetur ſoluere legata. ff. de
vſufru. le. l. finali.

¶ Lex eſt cum glo. ꝙ vbi heres non ſeruat
voluntatem defuncti teſtatoris quod
eſt infamis infamia facti. C. de religio
ſis. l. militis. C. de neceſſa. ſerui. here.
inſti. l. fi. §. illos in glo.

¶ Tex. eſt cum gl. ꝙ ſi mulier nubat infra
tempus luctus pſumitur quod occide-
rit maritum primum. in aut. de nup. §.
patre. ꝛ ſi quidem colla. iiij.

¶ Gl. eſt que dicit ꝙ ſi aliquis baro vel mi
les vel domin⁹ receperit a quodā mu-
tuo viginti ꝓmiſerit dare ſubditū ſuū
in fideiuſſorem ꝛ iſte ſubditus vadat ad
creditorem proteſtādo ſi ego fideiubeo
ꝓ ipſo quod ego nō ſatiſfaciā vobis ꝙ
iſte talis nō tenetur ſi poſtea fideiubet.
ff. de procur. l. luci⁹. Et eſt caſ⁹ in corpo
re aut. vt nō fiāt pig. circa prin. colla. v.
aūs. vj. pro quo facit quintū membrum
glo. ſtatim immo debet ſtare decē dieb⁹
penes paleam. ff. de verb. obl. l. ſtipula-
tiones nō diui. §. inter tanta.

¶ Glo. eſt ꝙ ſeneſcallus non poteſt ꝯcede
re ꝓ pacto vt edificet in loco publico vel
flumine quia ad principez pertinet. ff.
qd vi aut clam. l. prohibere. §. plane.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi pater dedit poteſtatē filio ꝛ
autoritatem ſtandi in iudicio quod pro-
pter hoc pater non obligatur in expen-
ſis factis in iudicio. ff. qd iuſſu. l. ij. §. ſi
ratum.

¶ Glo. eſt ꝙ heres dn̄i feudalis pōt petere
ſacramētū fidelitatis a feudatario po-
ſito ꝙ ꝓſtiterit eius fideiuſſori. ff. quēad
modum vſufru. amit. l omnes. §. fi.

¶ Lex eſt ꝙ illud qd nō pōt preſcribi non
poteſt cōcedi. ff. de aqua plu. ar. l j. §. fi.

¶ Gl. eſt ꝙ ſi debitor fiſcalis fraudat fiſcū
inferendum quod tenetur fiſco in du-
plum. ff. de pu. rec. l. multi.

¶ Glo. eſt ꝙ ille cui eſt conceſſa actio ꝑ ex
communicatum poſſet agere cōtra de-
bitorem excommunicati licet excom-
municatus non poſſet. C. de iur. do. l.
cum quidam. in glo. proceſſum.

¶ Glo. ꝙ eſt inimic⁹ fratris mei nō repel-
litur a tutela mea nec ei⁹ aduerſarius
ſic credo in teſte ꝙ inimic⁹ fratris mei
nō repellitur a teſtimonio: ſecus de ini
mico patris vel matris vel aliorū aſcē
dentiū ꝛ deſcēdētiū qꝛ tales repellunt.
ff. de ſuſpec. tu. l. iij. §. ſi tutor.

¶ Lex eſt ꝙ ſi ſubſtituatur alicui qd ſi de
ceſſerit ſine liberis ꝛ habuit vnū libe-
rū qd euaneſcit ſubſtitutio. ff. d ꝯdi. ꝛ d.
l. pater ſeuerinam. §. j. Et no. ff. ad tre. l.
ex facto. §. ſi quis rogatus. ff. de ꝟb. ſig.
l. non videtur ſine liberis.

¶ Glo. eſt ꝙ pater non poteſt ratificare ꝓ-
ceſſum factum per filium poſt ſentētiaz
nec poſt litem conteſtatam immo eſt ne
ceſſe quoſt ab initio dederit autoritatē
ſtādi in iudicio. ff. de acqui. here. l. ſi q̄s
mihi. §. iuſſum. C. de bo. que lib. l. fi. §. j.

¶ Lex eſt ꝙ magis punitur delictū factū
cum gladio q̄ cum lapide. ff. de re mili.
l. omnes. §. ſi quis.

¶ Leges ſunt ꝙ quando alimenta ꝓſtan-
tur officio iudicis tunc ſtatim preſtant
ꝛ non tenētur cauere in caſu in quo ap-
paruit ipſuz nō habere ius. Secus aūt
qn̄ petunt iure actionis. ff. ſi cui plus q̄
p. l. fal. in. l. j. in prin. C. de ordi. cog. l. fi.

¶ Glo. eſt ꝙ mulier occidēdo partum quē
habet in ventre vel quilibet alius occi
dendo

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

dēdo eūdē poſt.xl.dies a cōceptione cō putādos tenetur de homicidio ⁊ tanꝙ homicida eſt puniēdus vel puniendo. ff.de va.⁊ extra.cognitio.l.duo.

¶ Lex eſt cū gl.ꝙ donatio facta filio ſpurio per patrem ſuum naturalē valet et tenet.ff.de fideicō.libe.l.lucius que in frau.credi.l.omnes.§.lucius.licet contrarium videatur.ff.man.l.lucius.

¶ Glo.eſt ꝙ ex imaginatione picturarum factarum per mulierem naſcuntur pueri contra naturam ⁊ ſm imaginationez vxoris.ff.de ver.ſig.l.queret aliquis. ff.de ſtatu ho.l.non liberi.

¶ Glo.eſt ꝙ in remiſſione debiti vltra q̄ngentos aureos requiritur inſinuatio. ff.de reg.iur.l.ſi quis obligationem.

¶ Glo.eſt ꝙ mulier gaudet de morte mariti.ff.de condi.et demon.l.pater ſeuerinam.§.ſocrus.

¶ Gloſ.eſt ꝙ legata facta in primo teſtamento per ſecundum reuocātur poſito quod in ſecundo non facit mentionē de primo.ff.ſi cum plus ꝙ̈ per.l.fal.l. niſi dolo.§.legatario.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi aliq̄s debitor intret monaſteriū ⁊ omnia bona tranſtulerit in eccleſiam ꝙ eccleſia tenet̄ creditoribus ſoluere.ff.de pecu.le.l.peculiū.§.ſz dominꝰ.C.de ſac.ſan.eccle.aut̄.ingreſſi.

¶ Lex eſt cū glo.ꝙ quādo legatur rectori alicuiꝰ eccleſie ꝙ eccleſie videt̄ legatū ꝑtiū ſi nō exꝑſſit legator ꝓpriū nomē capellani.ff.de annu.le.l.annua.§.titia.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi aliquis notariꝰ ſcripſit volūtatē teſtatoris ⁊ non legerit coram teſtibus ꝙ illud non valet iure teſtamenti nec iure codicillorū.ff.de annu.leg. l.fideicommiſſa.§.j.

¶ Glo.eſt ꝙ meretrix non eſt infamis niſi ſit in adulterio deprehenſa:ſed homo poteſt eſſe adulter poſito ꝙ non deprehendatur.C.ſi quis a po.fuerit ma.l. patronus.ff.de ritu nupt.l.palam.§. in adulterio.

¶ Lex eſt ꝙ frater promittendo dotem ſorori videtur promiſiſſe de bonis ſororis.ff.de colla.do.l.j.§.filiā.Secus in patre.C.de do.promiſſi.l.fina.et.l.ſi pater dotem pro filio.

¶ Lex eſt qđ mater ſuccedit filio ſpurio ſicut ⁊ econtra.ff.vnde legitimi.l.ſi ſpuriū.C.ad orſici.l.ſi qua.

¶ Lex eſt ꝙ pater ſubſtituere pōt filio exheredato pupillari:vt ibonis filūs.ff. de ſubſti.l.j.§.j.C.de lega.l.cum quodā glo.eſt qđ pater non pōt directe ſubſtituere filio in legitima ſed per fideicommiſſum.C.de inoffi.teſta.l.expulſus.

¶ Lex eſt qđ aliquis non poteſt aliquem inſtituere in teſtamento ſuo propter ſuum vitiū pōt tñ eū ſubſtituere pupillariter veluti capellanus vel aliquis pater naturalis non poteſt ſubſtituere filiū ſpuriū pōt tñ ſubſtitutio ſubſtituere ⁊ ipſe ſpurius capit hereditatem vigore ſubſtitutionis.ff.de vulg.ſubſti.l. his qui ex bonis.

¶ Lex eſt ꝙ ſi filius duxerit vxorē ſine voluntate patris ⁊ talē ꝙ potius dedecꝰ toti generi paterno ꝙ̈ honor ꝙ pater pōt eū exheredare.ff.de bo.poſ.cōtra ta.l.non tantum.§.ſi emancipatus.

¶ Lex eſt ꝙ ſi aliquis ſub ſpe numerande pecunie alicui ſe oblgauerit ⁊ nō fuerit eidē numerata pecunia ſi ego ſoluā poſſum poſtea repetere ⁊ habere exceptionē non nu.pec.ff.ſolu.matri.l.maritus.C.de non nu.pe.l.cum fidem.

¶ Lex eſt ꝙ quando patres habent iuſtam cauſam litigandi qđ neutra pars debet in expēſis cōdemnari.ff.de le.ij.l.que ſolidum.§.erat.⁊ eſt glo.C.de iureiurā. l.penul.§.ſiu autem.

¶ Expliciūt gl.⁊ leges ſpeciales collecte per dominum Guilelmū de Ludo legum doctorem.

¶ Incipiũt caſ⁹ ſpe ciales dñi Amanelli de claris equis legum doc. excellentiſſimi.

Caſus eſt legis quod mater in ſubſidium tenet alere filium vel filiã: non th̃ fili⁹ matrem. ff. de admi. tu. l. tutor ꝑ in dignitatem. §. iij.

¶ Tex. eſt ⁊ allegat̃ qḋ inſtrumentum factum die feriato non valet. C. de fe. l. fi.

¶ Gl. eſt ꝙ in crimine leſe maieſtatis q̃s põt appellare. ff. de acq. her. l. pãtoni⁹.

¶ Tex. eſt qḋ i crimine notorio nõ eſt dãdus aduocatus. C. de defenſiõe ciui. l. defenſor. iij. ⁊ l. ij.

¶ Tex. eſt quod ille q̃ ceſſit bonis nõ põt agere vel conueniri. ff. de arbi. in. l. itẽ ſi vnus. in prin.

¶ Gl. eſt qḋ executor teſtamẽti habet facere inuẽtariũ. C. de epi. ⁊ cle. l. nulli.

¶ Leges ſunt cũ glo. qḋ mater infra triẽniũ habet alere filiũ. C. de neg. geſt. l. alimẽta. ⁊ de pa. po. l. nec filiũ. C. de alimẽtis lega. in. l. iij. ɔtra quas allegatur caſus. ff. de ven. in poſſeſ. mit. l. curato.

¶ Glo. eſt ꝙ dñs caſtri põt facere preconizari ꝙ null⁹ de caſtro vendat victualia illis de caſtro. ff. de nundi. l. ij. ⁊ ibi eſt gl. pro illo ſtatuto qḋ fit in villis qḋ reuenditores non emant victualia vſq ad certam horam quod valet.

¶ Tex. eſt ꝙ ſi dicã do tibi oĩa bona mea poſt mortem qḋ eſt donatio cauſa mortis. ff. de iur. do. l. ſi pater. de quo dic. vt ff. ſo. mat. l. q̃ dotis. in glo. vbi habetur qḋ genus mulierũ auariſſimum eſt ⁊c.

¶ Tex. eſt qḋ ſi vn⁹ de fratrib⁹ inſimul cõmorãtib⁹ ex dote vxoris aliqua acquiſiſſerit nũquid lucrũ teneat̃ cõferre. Videt̃ caſus qḋ nõ. ff. pro ſo. in. l. ſi cũ duob⁹ ſi inter fratres in cõtrariũ videt̃ de feud. de duob⁹ fratribus de eodẽ beneficio inueſti. c. vnico. Quid autem ſi vnus ex fratribus bona cõia habentib⁹ ſibi querat an teneatur communicare habes. C. de decu. l. licet. li. x. iuxta ter.

¶ Caſus allegatur qḋ ſi dono tibi oĩa bona mea preſentia et futura quod non valet. C. de pact. ɔue. l. hera. hereditas. ⁊ nota. ff. de cõdi. ⁊ demõſtra. l. nã ad ea.

¶ Caſus eſt ꝙ ſi fili⁹ ſit inſtitut⁹ in minori parte q̃ ſit legitima ⁊ legatũ ſit ſibi relictũ ⁊ ſic põt agere ad ſupplemẽtũ nũquid debet ſuppleri legitima de legato ſibi relicto vł aliis bonis dic qḋ d legato vt no. ff. de fal. l. ſi pr. in prin. et. l. qḋ bonis. §. fideiuſſor. eo. titu. C. fami. hercif. l. filius. C. de teſta. l. l. ſi cum vel in vtero. et eſt caſus prout ſcis. ff. de iure patro. l. ſiue. §. j. ff. de bo. libe. l. etiam. §. ſi debita.

¶ Gloſſ. eſt ꝙ ſi notarius mutauerit ſignũ puniat̃ pena falſi. Inſti. de publi. iudi. §. item lege cornelia.

¶ Sic eſt ꝙ ducẽs teſtes habet ipſis facere ſumpt⁹. vt in. l. albus. §. qm̃ libri. C. de teſti. ⁊ l. eos. C. de appel. ſed deducit̃ qḋ erant impenſuri in domo. vt. l. ſed ſi hereditas. ff. ad exhiben.

¶ Nunquid idẽ eſt in expẽſis etiã partis: vt qḋ vict⁹ ſoluit victoris expẽſas poſſit deducere de expẽſis quas actor erat expẽſur⁹ in domo dico qḋ nõ vt eſt tex. ff. rẽ ra. habe. l. ſi pcurator. in fi. Pono teſtator dixit ſic ſi deceſſerit ſine liberis tali ſibi ſubſtituo nũquid liberi habẽt ius ex pſona teſtatoris vel neceſſaria habebit eos inſtituere nec poſſit alios quaſi teſtator rogauerit ipm̃ vt eos inſtituat glo. dicit quod ſic. ff. de leg. pri. l. filiusfamilias. §. cum quid. Tex. eſt in contrarium. ff. de here. inſti. l. lucius.

¶ Text. eſt ꝙ ſicut vxor eſt legitima tutrix filiorum legitimorum ſic cõcubina naturaliũ vt in aut. qui. modis nat. efficiũtur ſui. §. quin veteris. ⁊. §. qui vere. circa fi. titu. colla. vi.

¶ Tex. eſt ꝙ ſicut bonis interdictum eſt poſt interdictionem non poſſe rem alienare ſic nec eſſe in iudicio. ff. de caſtrẽ. pecu. l. caſtrenſi.

¶ Tex. eſt ꝙ ſicut tutor põt ſtipulari pupillus tutori. ff. de adminiſtra. tu. l. quoties. ꝟ. reſponſo. ff. de verborum obligatio. l. quoſcunq. in principio.

¶ Text. eũ quod procurator datus ad ſolutionẽ recipiendam nõ poteſt concedere dilationem. ff. de verbo. obli. l. qui

rome.§.callimachus.in fi.

¶ Text⁹ eſt ꝙ cõiuncta ꝑſona que poteſt agere ſine mandato nõ poteſt accipere ſolutionem.ff.vt leg.no.caueo.

¶ Preſuppoſita cõſuetudine qð primiori poſſit rẽ venditã retrahere. Pone quod vendẽs denũtiauit proximiori vt emeret ipſe hoc facere noluit nũquid poteſt rem venditam retractare. Dic quod nõ immo repellit̃ per exceptionẽ vt ẽ tex. de verbo.obligatio.l.qui rome.§.hereditas.

¶ Textus eſt i interdictis ꝓcedatur ſummarie de plano.C.de agri.ꝛ cenſi.l.ſi coloni.li.xj.ꝛ eſt gl.ff.de adminiſtra.tutorum.l.deinde.

¶ Tex.eſt ꝙ executori immoderate executãti poteſt reſiſti.C.de iure fiſci.l.defenſionis.ꝛ.l.ꝓhibituz cũ glo.C.de metal.l.deuotum.ꝛ eſt exp̃ſſum in aut.vt lice.ma.§.ſi autem ciuilis.in fi.

¶ Text⁹ allegatur quod iudex cauſe principalis a quo appellatum eſt poſſit ſuã defendere ſnlaʒ.C.de offi.vica.l.fi.ꝛ dic vt.ff.ne vis fiat ei qui in poſſeſ.mit.l.j. in principio.

¶ Tex.eſt ꝙ iudex regius vel alteri⁹ ſuperioris i loco ſui ſubiecti nõ poſſit facere executionẽ domino irrequiſito.C.de his q̇ latro.occul.l.ij.circa prin.de ele. vide.l.pactũ.§.iudex.in aut.de exhibẽ. reis.§.ſi vero q̇d iudicẽ.C.de co.lar.tit. l.ij.ff.de re iu.l.a diuo pio.in principio ſimile i aut.vt col.et aliis diu.co.iij.§. eos autem vbi plene de hoc.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi aliquis vulnerauerit me et in teſtamento ſibi remitto nihilomin⁹ debet puniri.ff.ad ſille.l.diuus.in fi.

¶ Leges ſunt quod delictum commiſſum in carreria caſtri habeat dux illi⁹ caſtri cognoſcere nõ fiſc⁹.C.de decu.l.ediliſo. in fin.ff.de offi.p̃fec.preto.vrbis.l.j.§.q̃ vrbem quod eſt notandum.

¶ Leges ſunt ꝙ de iure cõi quis poſſit habere nauem in flumine publico ꝛ quoties per precoturiã trãſferre ſine iuſſu p̃ncipis.C.de naui.l.j.li.xj.ff.vt i flumine publico nauigare liceat.l.j.in princ.

¶ Cõſules alicui⁹ caſtri habẽt iuriſditionem in criminalibus ꝛ dñs in ciuilib⁹ vt ſi notari⁹ creat⁹ per dñm committit falſum qð conſules habent cognoſcere nõ dñs.C.vbi cau.fi.l.nullum.

¶ Caſus eſt qð ſi in obligatione generali exp̃ſſa veniunt preſentia ꝛ futura ſic in tacita.C.de ſecun.nup.l.hac edictali.§. oibus.licet gl.dicat contrariũ de hereditã.ac.l.iij.Et dic vt ibi.

¶ Caſus eſt qð actor q̇ ſuccubuit in rei vẽdicatione poteſt poſtea intẽtare publicianam.ff.de euic.l.modi.§.ſi ſeruus.

¶ Glo.eſt qð ille cõtra quẽ proceditur officio iudicis ſup crimine falſi nõ eſt ipſe puniendus tãtũ pena ac ſi diſcrete accuſaret̃.C.de teſtib⁹ nullum.ff.de teſtibus.l.qui falſa.Et hic nota quod ille q̇ eſt abſolutus de crimine per officiũ iudicis poteſt accuſari.

¶ Lex allegatur quod ſi a ſentẽtia contra me lata ex vno grauamine ego appellẽ ꝛ illud non ſit ſufficiẽs ad reuocandum ſentẽtiam ſi in aliquo iuſtũ grauamen appareat ex illo licet nõ allegato ꝑ partem poteſt ſententia infirmari.ff.qð cũ eo.l.ſi alias.

¶ Glo.eſt qð lingua falſorũ teſtiũ eſt ꝑforãda.C.de delato.lib.x.l.omnino.

¶ Caſus eſt qð ſi in debito contractu ſub conditione expreſſa ante aduentum cõditionis nulla eſt obliga.ff.de ver.ſignificatione.l.cedere diem.Ita in debito contractu ſub conditione tacita.ff.de pac.l.item quia.

¶ Caſus eſt qð ſi aliquis vulneratus mortaliter dicit talis hoc fecit quod ſibi nõ eſt credendũ.ff.ad ſillei.l.ſi quis in graui.§.j.facit tamen preſumptionem vt poſſit queſtionari.C.de calum.l.mater. ꝛ ibi glo.notauit.

¶ Caſus eſt qð licet dñs in emphyteotam iuriſditionem habeat.vt in aut.de queſto.ꝛ de prohi.feu.alie.per federicũ.c. imperialem.§.prorogationẽ feudi non põt tamen eos incarcerare.C.de obſe.li.l.libertatibus.aut.libertos.

¶ Caſus allegatur quod meſſagearũ authoritate preſidis vel baliui a decurionibus ſunt eligendi.C.de irenar.l.vna. lib.xj.ff.de decre.ab ordi.fal.l.j.

¶ Caſus eſt qð cuſtodes rõe rei cuſtodite habent rationem in rẽ ratione illi⁹.ff. de acquiren.rerũ.do.l.pomponius.C.

de ſa.ſan.ecc.l.ſancim⁹.la pmiere l pn.

¶ Caſus eſt quod rei vē.dat nō habēti aliquod dñiū.C.de here.vel ac.vendi.l.fi.

¶ Caſus eſt quod fiſc⁹ poteſt eſſe emphyteota priuati. C.de ſa.pa.l.fundi.C.de col.in.l.priuate.lib.xj.

¶ Caſus allegat p Jo.an.quod duo in eadē charta poſſunt habere iſtrumētū.ff.de here.inſti.l.duo ſocū.

¶ Lex allegat quod ſubiect⁹ pcepto iudicis habet obtempare ſi fiat ſibi tali tpe quod poſſit ſine incōmodo ſuo obedire.C.de iudi.l.ij.

¶ Caſus eſt quod lz ſeruicē nō poſſit ſine autoritate iudicis quē pignorare vt in aut.de queſto.§.ſi vero.aliquid hoc verū niſi p ſolo ſalario in aut.vt licet.l.§.ꝛ hoc quoqꝫ C.de prin.agen.in reb⁹.§.pro imcomplendis.

¶ Sic eſt quod ille q̇ iniuſte appellat pu.l ir.libris auri.vt.l.ab executiōe.C.q̄rū appel.non recipi.l.ij.C.de epi.audi.Sz pone quod cū appellat iiuſte q̇s ſoluet penā nunq̇d ipſe vel dñs eius caſus allega.quod dñs.C.de exac.ꝛ tranſla.mi.anno.lib.xij.

¶ Leges ſunt quod magis dz inſpici de iure ꝯcluſio libelli ſeu petitionis q̄ ipſa petitio.ff.de liber.leg.l.aure.§.ſcito.ff.de offi.preſi.l.ſi preſes.

¶ Caſus eſt qꝺ ſi aliq̇s repiat interfectus ꝛ ignorē p quē pſumptio eſt ꝯtra illū q̇ circa illū ꝯſueuerat eſſe.ff.de bo.li.l.q̇ cū maior.§.ſi ponis.

¶ Caſ⁹ eſt quod officiales dñi nō excuſantur a collectis qui in illo inducunt.

¶ Nota quod ſi duo vadūt extra ꝛ vnus reuertat reuertens aliqua pſumptione tenet.vt eſt text.ff.ad ſille.l.ꝛ ſi pcuſſor.§.ſi vnus.

¶ Caſus ſūt quod minor.xxv.annis curatorē habēs poteſt teſtari.ff.de liber.leg.l.aurelius.§.gaius.l.cum pater.§.curatores.ff.de le.ij.

¶ Leges ſunt qꝺ vbi ꝯſtitut⁹ in aliq̄ parte ꝯtrahit cū ſubiecto pſumit inuit⁹.ff.de decurio.l.j.ꝛ.ij.C.de fal.mone.l.vna de meta.l.deuotum.

¶ Caſ⁹ eſt quod priuat⁹ iuramēti ſibi pſtitum de ſoluendo certa die poteſt prorogare progādo ſolutionē.ff.q̄ ꝛ a q̇.l.fi.

posti.in ſumma.de iureiu.c.q̄ꝺo cēſet.verſi.notandum.

¶ Glo.eſt quod promittēdo de ſiſtēdo aliqua facta in iudicio corā non ſuo iudice non gerit.l.j.ff.de in ius vo.

¶ Si inſtrm partim fiat i romāci partim in latino non valet.vt i aut.vt pp̄o.no.imper.circa medium.

¶ Glo.qꝺ ſi aliquis poſſideat,in aliquo q̄ in eo inueniat a ſatiſdando.C.de prin.agen.in re.l.fi.li.x.

¶ Glo.dicit qꝺ nullus pōt ſe obligare ad certum modū pbandum in aut.vt iudi.vbi de bo.ꝛ cre.col.vij.circa mediū.Et hec dictio per ſe importat perſonalitatem vt eſt text.in aut.de colla.§.ꝛ hoc non iubemus.

¶ Gloſſ.dicit quod procurator nō poteſt conſtitui ad certam diem.ff.ex qui.cau.maio.l.itē ait pretor.§.ſuper verbo interierit.

¶ Tex.eſt quod mēbri abſciſſo eſt pena capitalis ꝛ ſic pcurator nō pōt interuenire in aut.de colle.§.ꝛ hoc iubemus.

¶ Pone qꝺ petit ab aduerſario quod dñs q̇ egit p pcuratorē veniat ꝛ teneat venire iuxta.l.fin.ff.pcura.ad cuius expeñ.de hoc eſt glo.ff.ex q̇b.cau.in poſſeſ.ea.l.ij.j.rñ.ꝛ in.l.generaliter.C.de iureiu.in.§.his itaqꝫ.in glo.

¶ Glo.eſt quod ſi fiat trāſlatio litis de pcuratore in dñiū quod in eodē pūcto tenetur dominus cām recipere in quo tunc erat cū pcurator trāſtulit.ff.de iniu.et famo.libellis.l.ſed ꝛ ſi vn⁹.§.fi.Pro cōtra videt caſus.ff.de his qui nota.infa.l.item ait p̄tor.§.fi.

¶ Gl.dicit quod oīa munera ad q̄ q̇s extra ordinarie cōpellitur ſubeūda cōpellit officio iudicis vt i pcuratore.ff.de vb.ſigni.l.munus.

¶ Glo.dicit quod q̄libet nō idone⁹ pōt admitti in criminalibus ad allegādū cauſam abſentie.ff.de re iudi.l.i eos.§.nemo.Et alleg.nota quod defenſor q̇ cauſas abſentie allegāt nō tenetur cauere ꝛ idem no.C.de procura.l.exigendum.

¶ Tex.ē quod cū res emphyteoticaria cōfiſcat dñs a quo tenet pōt dare pretiū fiſco.et rem recuperare vt in auten.de aliena.ꝛ emphy.§.ſi non cōtingit.quod

eſt notandū. Pro hoc in aut. de nup. §. ſi nō vero. ff. de ſeruitu. ruſtico. predio. l. ſi non via. §. fundus.

¶ Glo. eſt q̄ vbi aliq̄s remouet̄ ſine cauſa ab officio detegitur ei⁹ turpitudo. ff. de teſta. l. teſta.

¶ Glo. eſt ⁊ not. qđ in actione legis aq̄lie pōt agi criminaliter puta ſi aliq̄s animal meum occidat vt not. ff. de priua. delic. l. fi. Nota verbū occidat q2 ſic interuenit dolus.

¶ Lex dicit quod hoſtibus ſeruāda eſt fides. ff. de legi. l. fi.

¶ Nunq̄d illi. x. dies q̄ ↄcedunt̄ ad appellandum debent computari de mométo ad momentū caſus eſt qđ ſic. ff. quando appellan. ſit. l. j. §. biduū. In auten. de tempo. ⁊ in aut. quo tépore. que eſt. C. đ tempo. appel. aut. ei qui.

¶ Caſus eſt qđ ſi minor incepto q̄rtodecimo anno ↄ̄xit matrimoniū qđ ann⁹ incept⁹ ꝓ cōpleto habet̄ vt in aut. de tépo. nō ſol. pe. ſup dotem. §. j. qđ eſt notādum. ff. de annuis lega. l. a nobis quoq̄. Dy. in. l. ſingulis. eo. titu.

¶ Glo. eſt qđ ſi aliq̄s teneat a fiſco ré l emphyteoſi ⁊ ceſſet in ſolutiōe ꝑ bienniū nunq̄d cadit in ↄmiſſuꝫ. dic qđ ſic. ff. de pu. iud. l. vectigalis. §. nō ſolutum.

¶ Peto a te cétum iudex condemnauit in q̄nquaginta nunquid videtur te abſoluiſſe in alios quinquaginta. Jura ſunt qđ nō abſoluit te. nec valet. C. ſi aduer. ré iudi. l. ſi ex teſtamé. de exceptione doli. l. item quia.

¶ Glo. dicit qđ ſi ꝓnuntietur ſnīa exequēda necnō qđ pōt appellari. ff. de appel. l. ab executore. qđ eſt notandum.

¶ Glo. eſt qđ teſtator pōt ꝓhibere diuiſionē fieri. C. commu. diuidun. l. fi.

¶ Si delegatus a principe excedat modū expēſarū p̄ſes ꝓuincie pōt ipm cōpellere vt nō excedat modū ⁊ nō recipiat̄ vltra modū vt in aut. vt iudi. ſine quoquo ſuffra. §. volumus.

¶ Tex. eſt qđ ſi ego ſum tibi obligatus ad ſoluendum centū certa die cū fideiuſſorib⁹ ⁊ proges mihi dić quod fideiuſſores ſūt liberati. C. loca. l. ſi cū hermes. ff. de arbi. l. labeo. in fine.

¶ Si dn̄s alicui⁹ caſtri vexet ſubiectū vniuerſitatis caſtri pōt ſuſcipere defenſionē vt tex. C. de meta. l. deuotum. lib. xij.

¶ Glo. dicit qđ emphyteota nō pōt ré alienare ſine ↄſenſu domini locare tamé poteſt vſq3 ad cétū annos. ff. de leg. ij. l. codicillos. §. inſulam.

¶ Glo. dicit qđ ſi ego me conſtituā ſoluturū id quod titi⁹ debet tibi nō ꝓpter hoc titius eſt liberatus. in aut. de fideiuſſo. in prin.

¶ Tex. eſt qđ de relictis pōt recipi ſtatī. ff. ꝓ derelic. l. fi. de le. l. pāphilo. §. ꝓpoſiꝫ

¶ Glo. dicit qđ ſi marit⁹ cōfiteat̄ recepiſſe doté in fraudé creditorū quod nō valet talis ↄfeſſio. C. qui potio. in pigno. hab. l. aſſiduis. §. fi.

¶ Glo. dicit quod ſi animal alicui⁹ igrediatur paſcuū alteri⁹ ⁊ ſine culpa quod habet locū actio de paſcuo. ff. de p̄ſcri. ver. l. que ſeruandarum. §. fi.

¶ Tex. eſt quod crimina poſſunt ꝓbari. C. quorū appell. nō recipi. l. ij. ⁊ eſt glo. C. ad. l. aquil. l. qui negantem.

¶ Promiſi alicui centū tranſegi amplius nō petere ſub pena volo aliquā ré ipſi⁹ retinere nūquid cōmittit̄ pena. tex. eſt quod ſic. ff. rem ra. ha. l. amplius. in fi. ⁊ l. quod cum tutore. in fi.

¶ Tex. eſt ſi iudex ꝓhibuerit alienationé ⁊ res alienetur quod talis ꝓhibitio facit alienationem non valere. ff. qui ⁊ a qui. l. proſperit. cum. l. illis. in glo. alle.

¶ Titius cōfeſſus eſt ſe recepiſſe corā teſtibus a me centū quod non fecerat ſtetit ꝑ bienniū nunquid per lapſum biennij eſt ↄſolidata actio. tex. eſt qđ no. ff. de actio. ⁊ obli. l. ne figura lr̄arū. C. ſi cer. pe. l. ſi non fingam.

¶ Tex. eſt qđ q̄uis véditor dicat emptori ſe nolle teneri de emptiōe qđ nihilominus tenet̄. ff. de ac. empt. l. emptorem.

¶ Caſus eſt quod ſi aliq̄s recedat de curia ſine licentia iudicis qđ dꝫ puniri. C. de decurio. l. ſi quis decurio.

¶ Si emphyteota védat rem ſine cōſenſu domini ⁊ non tradat nunquid committitur. glo. eſt quod non. ff. de ver. ſigni. l. alienatam.

¶ Tex. eſt quod ſi ego faciā aliqué iurare ſciés quod ipe deierabit ſi ipſe iurās faciat contra ipſe nō videtur periurus [illegible]

ego qui feci ipſuz iurare vt in aut.ſcui
cūs non ſolum ſi fide.colum.v.ꝟſi. cir-
ca medium.

¶ No.l.ſuperius.ff. vnde cogna.⁊ ex hac
pte vbi eſt glo.qḋ filij naturales ex di-
uerſis patribus ex vna tamen matre ſi
bi ſuccedūt ab inteſtato.Secus ſi ex di
uerſis matribus ex vno tamē patre nō
ſuccedunt.

¶ Glo.eſt quod renūtiatio facta ne recur
ratur ad arbitrium boni viri nō valet.
ff.ſi agrimenſor.in.l.iij.§.j.ſup ꝟbo de
dit.l.penul.C.de arbi.§.j.Nā ex iſto do
lo futuro non poteſt renūtiari. vt.ff.de
pac.l.ſi vnus.

¶ Glo.eſt quod ille qui fregit ſecuritatem
tenetur.l.iulia maieſtatis.l.j.in prin.ff.
ad.l.iul.maieſta.

¶ Caſus eſt quod ſi pupillus contraxit vl'
fecit aliquam autoritatem ſi reſtituat ⁊
ille ex hoc leſus eſt pōt agere contra tu
tores.C.de ſucceſ.patrimo.l.j.de anno.
⁊ tribu.l.obſtetricem.

¶ Caſus eſt ꝙ ſi mulier ſcḋo nubēs īfra an
nū luct⁹ puat a ſucceſſiōe filij.C.ḋ ſecū.
nup.l.j.⁊ fi.ff.ad tertulia.l.ij.§. mulier.

¶ Tex.eſt quod ſi iudex pronuntiet ſe nō
eſſe iudicem quod nihilominus poteſt
ſuper expēſis iudicare.C.de re mil.l.tā
collecta.lib. xij.

¶ Glo.eſt qḋ ſi marit⁹ ꝯhat ſcḋas nuptias
infra annū nō eſt infamis.ff.de his q̄.
vt indi.l.auferatur.in pennl.glo.

¶ Tex.eſt cū gl.ꝙ ſi fideiuſſor ꝯueniēdus
eſt in ꝓprio loco.ff.rē pupil.ſal.fo.l.fi.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi aliq̄s pater donauerit filio
inter viuos nihilominus dꝫ habere le
gitimā ꝑter donationē.C.ḋ inoffi.teſta.
l.ſi quando.§.generaliter.in glo.

¶ Tex.eſt ꝙ in actib⁹ qui fiūt in iudicūs
nō requirunt teſtes.C.de teſta.l.ſcim⁹.
C.de dona.l. in donationibus ⁊ nō ſunt
plures in mundo.

¶ Glo.eſt ꝙ index pōt facere ꝓclamatio-
nem ſi quis capiat talem dabit ſibi cen-
tum.C.qui.ad liber.procla.nō licet.l.ij.
Sed nunquid ſi nō poteſt accipi poteſt
occidi due.ll.dicunt qḋ ſic.C.de his qui
ad eccle.ꝯfugi.l.iij.⁊ quādo lice.ſe ſine
iud.vindi.l.j.

¶ Text.allegat ꝙ ſi baro vēdet caſtrū ſub-
dito ꝙ ſubdit⁹ nō tenetur obedire ei.in
aut.de defen.ciui.§.audient.col.iij .ff.
de fidecom.liber.l.inuitus.

¶ Tex.eſt ꝙ arbiter poteſt recipe ſalariū
a partibus.C.de proxi.ſacro.ſcri.l.in ſa
cris la grāde.§.ſꝫ ſi apud arbitriū.l.iiij.
§.ſi menſor.ff.fini.regun.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi iudex puniatur tātū penam
quam deberet quod ipſe deberet parē
penam quam cōdemnandus deberet.
C.ad.l.iul.de vi.pub.l.fi.quod eſt notā
dum qꝛ punitur ꝯſcius criminis.C .de
commer.⁊ merca.l.nō ſolum.in autēti-
co.ſent.nō ſolum.§.j.ꝟ.ſciente iudice.
col.vj.Et ecōtra ſi puniat nō puniendū
punitur capitaliter.ff.ad.l.iuliam repe
tunda.l.punitur.in fi.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi teſtis non citatus.deponit
nō valet eius teſtimoniū.C.de teſti.l.ſi
qñ.extra de teſti.in noīe dñi.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi plures agunt contra vnum
compellūtur dare procuratorē in aut.
de queſto.colla.vj.§.ſi duo forſan.C. de
procu.l.ſi cauſaꝫ.ff.de edil.edi.l.ꝙ ſi no
lit.§.ſi plures.

¶ Tex.eſt ꝙ homines q̄ nihil habent ⁊ vi
uunt ⁊ nō opeꝛātur ⁊ ſunt validi reſpu
blica pōt eos cōpellere ad operādum.
Et ſi nolūt opari expellant de ciuitate.
vt in aut.de queſto.§.ſi vero crimē.⁊ʒ.
ſi vero aliquis voluerit.col.vij.

¶ Tex.ꝙ ſeruiēs nō pōt aliquē citare ſine
ꝑcepto iudicis ⁊ ſi fecit punit.l aut.de
queſto.§.ſi vero aliqui.colla.vij.

¶ Tex.eſt ꝙ appellatio debet inſinuari in
fra duos mēſes l aut.de iudi.§.appella
tiones.col.vj.

¶ Glo.eſt quod ſicut eſt remiſſa ſolēnitas
teſtādi patri qui teſtatur inter liberos.
Sic ecōtra eſt remiſſa liberis ſi teſtent
inter parētes in aut.de teſta.imperfec.
in rub.co.viij.

¶ Tex.eſt quod ſubiectus ratione iuriſdi
tionis tenet ſequi dñm per.xxx.dies ex
pēſis proprijs.ff.de re mili.l.tā collate
rales.§.ſin autem.

¶ Tex.allegatur ꝙ a grauaminib⁹ inferē
dis quis poteſt appellare l aut.de col-
la.§.ſin autem.col.ix.

¶ Tex.eſt reuocata donatione cā mortis
donatarius nō facit fructus ſuos.ff.de

contra.tabu.l.cum quis.

¶ Glo.eſt qđ ſi mulier cõtrahat ſciens qđ
filius nat⁹ ex primo matrimonio debet
dimittere legitimã ⁊ vltra tantum q̃tũ
dedit ſecundo viro non valet.in aut.de
nup.§.optime.col.iiij.

¶ Tex.eſt ꝙ ille qui inceptum libellũ de-
dit contra aliquem dʒ ad expenſas rei
condemnari.C.de epiſ.⁊ cle.l.oēs q̇.§.
ſi vero.C.de priui.fiſci.l.fi.li.xij.

¶ Domeſtic⁹ vel familiaris nõ poteſt fer
re teſtimonium C.de teſti.l.ij.veruʒ de
his q̃ fuerãt geſta poſtq̃ fuit domeſtic⁹
ſed de his que fuerunt geſta antequam
eſſet domeſticus ſic.ff.de queſtio.l.ſi eũ.

¶ Tex.eſt ꝙ dictũ vnius teſtis nõ eſt ſuf-
ficiens ad queſtionandum aliquē.ff.de
queſtio.l.maritus.glo.tamen eſt contra
ria.C.ad.l.iuliam mate.l.ij.ff.de dote
prele.l.theopompus.

¶ Tex.eſt quod ſine cauſe cognitione non
eſt poſſeſſio alicui auferenda.C.de iure
fiſci.l.defenſionis facultas.in princ.de
bo.vaca.l.fi.

¶ Glo.eſt ꝙ cõſuetudo que cauet ꝙ ꝑ ho-
micida imponatur pena pecuniaria.te
net.ff.de re iud.l.nec ex precario.

¶ Tex.eſt qđ notarius habet ſe ſubſcribe
re in inſtrumēto alias non valet.vt.C.
de cõue.fi.debi.l.fi.C.de nõ nume.pec.
l.in contractibus.

¶ Tex.allegatur qꝫ vbi princeps facit ali
quem officiarium ſic dicendo q̃diu pla
cuerit noſtre voluntati qđ reputat̃ pro
perpetuis.ff.de excu.tu.l.iuriſperitos.
de tute.⁊ ratioci.l.vbi finita.in prin.

¶ Glo.eſt qđ ſicut victus victori dʒ in ex-
pēſis condēnari ſic ille qui detulit iura
mentũ.C.de reb.credi.⁊ iureiurando.l.
generaliter ſuper verbo alteri.

¶ Tex.eſt quod ſi pater bona filiorum quo
rum eſt legitimus adminiſtrator dilapi
det qđ filius poſſit petere bona lʒ alias
non poſſet.ff.ſolu.mat.l.ſi cum dotem.
§.hoc autē tempore.glo.ff.que in frau.
credi.l.pater.

¶ Tex.eſt qđ ſi pater expēdat aliqua ꝑ fi-
lio pſe mortuo aliĩ filiĩ nõ pñt hoc in le
gitimã cõpēſare niſi hoc pater in vita
dixerit.ff.de mu.⁊ ho.l.⁊ q̇ originē.§.fi.

¶ Tex.eſt ꝙ ſi teſtis reuelet parti id quod
depoſuit tenetur pena falſi.ff.de teſt.l.
qui falſa.ff.de fal.l.eos.

¶ Tex.eſt qđ iudex debet dare ſacerdoteʒ
condemnato vt confiteatur.C.de epi.
audi.l.archigeronte cum glo.

¶ Tex.eſt quod ſi res vendatur cuʒ pacto
adiectionis in diē ſi poſtea exiſtat adie-
ctio ſi quis alius plus detulit a domino
qđ fructus interim ad primum empto-
rem pertinebunt.ff.de iure fiſci.

¶ Glo.eſt quod iuramentũ veritatis nõ dʒ
amplius q̃ ſemel preſtari.ff.de dam.in
fec.l.quis bona.§.ſi q̇s ſtipulatus.ij.q.
j.ca.longinquitatem.glo.ſuper ver.ve-
ritatis.Item dicat de vaſallo qui ſemel
iurauit domino ſuo pro ſe ⁊ ſuis.vt no.
henricus in.c.veritatis.⁊ in aut.iuſiu-
randum.§.et equius.

¶ Tex.ſunt qđ iudex grauamen ab epiſco
po appoſitũ põt reuocare.C.de ac.l.iiij.
q̃do ⁊ q̃n iud.l.ſi vt ꝓponis.meli⁹ extra
de appel.li.vj.c.ſi a iudice.

¶ Debitor q̇ omnia bona preſentia ⁊ futu
ra obligat ⁊ oīa ſua bona vēdit.Et ego
volo agere contra vnum detētorem bo
norũ ipſe dicit quod agam cõtra ipſum
pro parte ⁊ contra detentorem pro aliĩs
nunquid ad hoc ſum compellendus nõ
vt.ff.de iure.fi.l.j.in his.C.cõis de leg.
l.ij.in fi.C.de debi.ciui.l.ij.lib.vndeci-
mo.Eſt enim caſus.C.ſi vnus ex pluri.
here.l.ij.de hoc vide.l.proſecutioneʒ.⁊
aut.ibi poſitam.C.de pig.

¶ Leges ſunt qđ ex ſola exiſtētia ſui here
dis valent legata ⁊ fideicommiſſa lʒ nõ
ſe immiſceãt hereditati.ff ad treb.l.ita
tamē.§.ſi pater filiũ.ff.de fideicõ.liber.
l.cum qua.§.ſi quis.⁊ eſt gl.ff.de priui.
cre.l.pater.circa prin.

¶ Lex eſt qđ ſi debitor bonis ceſſerit ⁊ bo
na fuerunt vēdita actiones que cõpete
bant primitus debitori nunc competũt
actori bonorum.ff.de cu.bo.dã.l.fi. ſm
vnam poſitionem glo.

¶ Glo.dicit qđ quis nõ põt cõueniri in lo
co originis.ff.ad municip.l.aſſumpto.⁊
in.l.ſola.C.de muni.⁊ origi.l.j.lʒ l Friuʒ
ſint caſus.ff.de ver.ſigni.l.ꝓuinciales.
in aut.vt diffe.iudi.lice.ha.§.i.

¶ Glo.dicit quod magis credit̃ duob⁹ te-
ſtibus affirmatiuã aſſerentibus q̃ decē

negatiuā aſſerentibus.ff.de arbi.l.diez
proferre.§.ſed ꝛ ſi.
¶Glo.eſt qđ in cauſa dotis ꝓcedēdum eſt
de plano.ff.ſol.ma.l.j.ꝛ hic vt ibi.
¶Glo.eſt qđ marit⁹ teneť alimentare vxo
rem a qua nullam dotem habuit.
¶Glo.eſt quod ſi ego mādo titio qđ.x.que
mihi dȝ tibi ſoluat nō propter hoc pote
rit agere cōtra ipſum.ff.de noua.l.ſi de
bitoreē.ff.de ſolu.l.penul.§.filio.in extra
ordinarijs.
¶Glo.eſt quod ſi marit⁹ fuerit confeſſus
in inſtrumento dotis ſe recepiſſe dotez
poterit excipere de non nu.pec.de do
te. Sed ſi poſtea in alio inſtrumento fue
rit confeſſus non poteſt excipere.C.de
do.cau.ꝛ non nume.in.l.ſi.
¶Leges ſunt qđ ſeruientes tenentur por
tare baculum alrs non creditur eis.C.
de fabricē.l.ſtigmata.de aque duc.l.plu
raliter.§.vniuerſos.
¶Bene debes mihi centū nō poſſum pro
bare nec per teſtes nec per inſtrumētū
qualiter poteris ea probare. Redditur
cautela quod ſcribam epiſtolam talem.
Noueris quod ego debeo tibi decem et
tu debes mihi centum.nam ſi tu ex iſta
ſcriptura petas decez potero ꝓbare ex
eadē quod tu debes mihi cētū.nam ex
quo ꝓbaſti ꝑ te literas ꝛ contra te vide
ris pro me probaſſe.vt eſt tex.cū glo.ff.
depoſi.l.publica.§.lucius.in.ij.
¶Glo.eſt qđ lȝ emptor in cauſa principali
nō denūtiauerit venditori qđ eū defen
deret poteſt in cauſa appellationis de
nuntiare.ff.de euic.l.ſi rem.§.j.
¶Tex.eſt qđ lȝ pater naturalis ꝛ legitim⁹
teneaē dotare filiam nō tamē pater na
turalis tantum.ff.de leg.iij.l.vxorem.§.
pater naturalis.
¶No.qđ iudici ordinario ſuſpecto dȝ adiū
gi ali⁹.C.de iud.l.apertiſſimi.ita aduo
cato ſuſpecto dȝ adiūgi alius.vt in auť.
de triē.ꝛ ſemiſ.§.ſi qs.colla.
¶Not.ſicut iudex facit litē ſuā male iudi
cādo.inſti.de ob.que ex quaſi delic.na.
ff.de iudi.l.ſi filiuſfa.ff.de obliga.que ex
quaſi delic.naſcun.C.de pac.l.in cōſcri
bendo.ꝛ.ff.ſi menſor fal.mo.dixe.l.ſi.C.
de magiſ.ꝯue.li.x.Et ſic nota l cōſcri
bēdo.vt no.C.de numu.ꝛ actu.l.ſecūda.
libro duodecimo.
¶Nota quod ſicut iudex facit litē ſuā ma
le iudicando vt dixit ita ꝛ arbiter male
pronunciando facit litem ſuam vt not.
inſti.de obl.que ex quaſi delic.naſ.circa
principiū.ſuper verſi.litem.ꝛ eſt etiā.C.
de pac.l.pluraliter.in ſi.
¶Nota quod lȝ index ordinarius non poſ
ſit eſſe arbiter in cauſa q̄ coram ipſo ꝟti
tur.ff.de arbi.l.ſed ꝛ in ſeruuȝ.§.ſi quis
iudex.tamē amicabilis compoſitor vel
arbiter eſſe poterit optime.vt in.d.§.
not.ꝛ in auť.vt diffe.in.§.ſi vero.ſuper
ver.conuentum.
¶Nota qđ ꝑ debito mulieris nō eſt faciē
da executio.in bonis dotalib⁹ vt no.ff.
de bo.dam.l.quicūqȝ legibus.in ſi.
¶Nota qđ ſicut frater nō poteſt fratrē ac
cuſare.vt.C.qui accuſare non poſſunt.
l.ſi magnū ſcilicet de crimine capitali.
Sic agnatus agnatū de crimine capita
li non poterit accuſare.vt not.ff.ad tur
pil.l.j.§.accuſationem.
¶Nota qđ frater fratri ſuo vtiliter pote
rit ſtipulari.vt no.inſti.de ſtip.ſeruo.et
eſt additio.
¶Nota qđ ſi tutor poteſt ſtipulari pupillo
ſic etiā filius tutoris vtiliter pupillo po
terit ſtipulari.vt eſt tex.ff.de admi.tuto.
l.quoties.ꝟ.Rūſo.
¶Nota qđ ſi aliquis criminoſus intret re
ligionē qđ nihilomin⁹ dȝ puniri.in auť.
de mona.§.ſi quis igitur.col.j.
¶No.qđ crimen pōt ꝓbari per inſtrumen
ta.vt no.C.ad.l.aquil.l.cōtra negantes.
ff.ad turpi.l.neſenni⁹.in prin.C.de ſen.
que pro eo quod inter.l.vna.ſuper ver.
ſubtilitatem.ꝛ etiam eſt tex.quorū ap
pella non recipi.l.ij.
¶Nota ꝙ ſi ꝓmiſi alicui nō facere contro
uerſiam ſup re cū pena ꝛ volo rē retine
re incido in penā vt no.ff.de ꝓcur.l.nō
ſolum.§.ſi ſtatutus.ff.ſi pars here.pet.
l.permittēdum.in ſi.de libe.ho.exhibē.
l.iij.§.ſi vero.ff.de excep.rei iudi.l.ſi.§.
lucius.ſuper verbo nouiter.ff.de car
bo.edic.l.j.in princi.ff.de ac.re.amo.l.
pomponius.in ſi.
¶Nota qđ vbi agitur ꝑ aliquem ad vſum
fructum habendum quod agitur actiōe
ex eo cōtractu ex quo habuit vſum ſi nō

ꝙ habuit poſſeſſionē tūc agitur confeſſoria vt eſt tex.no.cum glo.in.l.iij.§.vn de vi.ff.de vi ⁊ vi armo.

¶ No.qꝺ lʒ alternatio nō ſit admittenda in libello vt eſt text.cum glō.in.l.pretor edixit.§.quod aūt pretor cum concor.C.de eden. Attamen poteſt ſic dici peto rē ⁊ ſi non tradit peto intereſſe vt no.ff.de actio.empti.l.j.in.ij.glo.in fi.ſecunde q̄ſtionis ⁊.ff.de verb.obl.l.ij.§.item ſi in facto.circa principium. Et pro iſtis eſt caſus.C.loca.in.l.conductores.licet gl. videatur notare contrariū.ff.de reg.iu. l.ſi quis ab alio.§.fi.

¶ No.qꝺ quādo filiuſfa.vendit rē eodem modo tenet ſicut paterfa.ff.de actio.empti.l.tenetur.§.ſi filiuſfa.attamen ſi nō poſſit cōtra eum fieri executio de p̄nti tamē cūʒ bona habebit fiet vt not.ff.de mino.l.iiij.§.ſed vltra ⁊ codē.tit.l.quod ſi minor.§.ſi ſeruus ſup verbo cōdēnabitur.⁊ ſolu.ma.l.ſi filiofamilias.

¶ Nota qꝺ ſi aliq̄s dicit inique arbitrari ⁊ ſic recuſatur ad arbitriuʒ boni viri ſit arbitriū vltra dimidiā iuſti p̄tij vel verius qꝺ iſtud arbitrio iudicis cōmittatur.vt no.inſti.de emp.⁊ ven.§.pretium ſuper verbo diffinierit.

¶ Nota qꝺ actio noxalis habet locū in priuatis delictis in pluribus aūt nō hʒ locū noxe delictū vt ē tex.C.ꝺ noxa.l.pe.

¶ Nota qꝺ ſi aliq̄s ꝯduxit equum ad eundum p decē dietas ⁊ in illis decem dietis iuit p viginti dietas debet ſoluere p viginti vt no.ff.de ſal.l.eos ſuper verbo commeauerit.

¶ No.quod ſi aliquis dixerit do tibi decē ſeſtaria bladi in tali domo mea vel ex tali domo mea qꝺ propter hoc iſta dom⁹ nō eſt obligata vt eſt tex.de ānu.leg.l.liberto. Si aūt dixiſſet ſup tali.domo tūc eſt obligata vt eſt caſus.ff.de legat.ij.l. codicillū.§.inſtituto.⁊ de leg.iij.l.paulus callimachus.§.fi.

¶ Nota cautelā qꝺ ſi debes creditori tuo pecuniam cum pignoribus vel hypotecis ⁊ velis hypotecas vel pign⁹ abſqꝫ ſolutione liberare: Recipias ab eodem adhuc decē vel vigiti ⁊ pmittas ſibi ſeu obliges te in inſtrumēto ⁊ animo nouādi te ſoluturū nulla mētione facta priorū pignorum ⁊ ſunc ipſo iure liberant vt eſt caſus.ff.de pig.acti.l.ſolutū.§.nouata. Et p hoc facit in eodē titu.l.ſi rē. alienam.§.ſatiſfactum ver.generaliter. ⁊.ff.de noua.⁊ dele.l.nouatione.

¶ Nota qꝺ in dubio cū fundus eſtimat̄ videtur ex cauſa extimi vt not.C.de iure do.l.ſi inter.⁊.l.quoties.⁊.ff.eo.l.plerūqꝫ.⁊.C.de pac.l.ex conuentione.

¶ No.qꝺ vbi duo litigāt ⁊ vnus eſt contumax in aliqua pte litis ſi ratione cōtumacie ſoluat aliquid ⁊ poſt modum ille talis cōtumax obtinuit in cau.poteſt repetere illud qꝺ ſoluit ratione contumacie vt eſt caſus.ff.de edi.l.edi.l.cui aūt. §.cum redhibitur.tamen contrariuʒ eſt verū vt videtur text.ff.de pigno.actione.l.ſi pignoris.§.j.

¶ Nota quod vendita equa videtur pull⁹ vēditus vt eſt glo.iuncta cum tex.fami. hercis.l.cū pater.in prin.

¶ Nota.qꝺ ille q̄ fraudat fiſcū in queſtis punit̄ in quadruplū. Ille aūt q̄ fraudat in querēdis punitur in duplum.

¶ No.ꝯcordias plurium legū que in hoc vident̄ variare.ff.de pu.vecti.l.ſi multiplicati.circa finem.

¶ Nota qꝺ agitur actione ex eodem cōtractu ad eū reſtituendū vt.ff.de vſufruc.l. quoties.§.ſi colono. Et eſt caſus.ff.de cōtrahend.empt.l.ſed ⁊ celſus.§.ſi fundus.ff.de act.emp.l.ex empto.§.ſi quis virginē.⁊ eo.ti.l.ſi ſterilis.in prin.

¶ Nota qꝺ bāni appoſitio preſtita cautione vel ſatiſdatiōe remouet̄.ff.qui ſatiſ. co.l.ſi fideiuſſor.in fi.ff.de pet.here.l.diuus.⁊ nota.ff.de euic.l.minor.in princ.

¶ Nota qꝺ iniuria facta vni ex ſocijs itineris alter ſocius pōt agere vt no.ff.de iniu.l.itē apud labeonē.§.abduxiſſe videtur ⁊ ibi glo.

¶ No.qꝺ notarū poſſunt recipere ſalariū p originali ⁊ actis ſeu p inſtrumēto in mundum redacto vt eſt tex.cum glo.C. de princi.agen.in re.l.finali.lib.xij.circa medium.

¶ Nota qꝺ ſi clericus vxoratus conueniat̄ ex aliquo contractu corā iudice ſeculari ita qꝺ ſi ſnia ferat̄ cōtra ipſum erit infamis vt actio commo.depo.⁊ ſimilib⁹ cum de talib⁹ iudex ſecularis nō poſſit

cognoſcere ar.C.de princi.agē.in reb.l.j.ex eo cū dicit ibidē abſurdū eſt lib.xij.

¶ Nota qd̄ q̄s inuit⁹ ꝯpellitur ꝯſultre.vt no.C.de ꝑxi.ſacro.ſcri.l.ij.li.xij.

¶ No.quod res eccleſiarū ſunt in ſpeciali ⁊ ſaluagardia ⁊ ꝓtectione vt eſt tex.C.de ſucce.rerum priua.l.vniuerſali.li.xj.

¶ Nota quod exceptio ꝓſcriptiōis impedit litis cōteſtationem vt.C.de ſen.ſtu.l.fi.circa fi.

¶ No.qd̄ ſi pater vouit filiū monaſterium intrare.quod ex hoc voto filius obligat̄ vt no.C.de agri.⁊ cenſi.l.ne diuti⁹.li.xj.circa prin.gl.alle.c.monachum.xx.q.j.

¶ Nota quod fruct⁹ ꝑceptos de prebenda pōt remittere ad heredē vt no.C.de anno.ciui.l.j.lib.xj.⁊ Bar.in.l.diuortio.§.item ſi meſſes.ff.ſolu.matri.in.l.defuncto.de vſufruc.

¶ No.quod ſi aliquis hꝫ domiciliū Tholoſe.⁊ habeat aliqua bona caturcij ⁊ indicatur collecta ꝑſone ꝑ ſe poſita caturcij nō eſtimatur tholoſe qꝛ tūc pro ea duobus locis ſolueret collectaꝫ vt no.C.de nume.⁊ quo lo.l.vna.lib.x.⁊ ibi eſt glo. quod maritus pro dotali predio debet ſoluere collectam.

¶ Nota ꝙ pro decreti interpoſitiōe iudex nil debet recipere vt eſt tex.C.de predi.curi.l.fi.in fine.lib.xj.

¶ Nota q̄ requirunt̄ in inſtr̄o ⁊ dic ꝙ octo que no.C.de tribu.l.gn̄aliter.li.x.⁊ aliqua iſtorū octo numerant̄.C.de apo.publi.l.niſi aurum que enumerant̄ pleni⁹ in.d.l.generali.

¶ Nota ꝙ pro delictis ꝯmiſſis ratiōe ꝯfiſcationis nō pōt recipere bona.vt not.C.de bo.vacan.l.j.lib.x.

¶ Nota quod vaſallus habet feudū pro domino pro quo facit ſibi hemagiū demōſtratū vt not.C.qñ ⁊ q̇.quar.ꝑs li.x.de lega.ij.in exigēdū ar.§.j.ſuper verbo irrita fide.⁊ in feu.de prohi.feudi aliena.ꝑ federicum.c.imperialem.§.illud.⁊ hoc facit gl.ff.de act.emp.l.titi⁹.in ſecūda.

¶ Item no.ꝙ ſi aliquis ſe ſuſpendat metu criminis bona non cōfiſcant̄:hodie autem bona damnatorum vt no.C.de iure fiſci.l.fi.in fi.li.x.

¶ Nota ꝙ conſuetudo dat iuriſditioneꝫ vt no.C.de emāci.lib.l.j.⁊ fi.Et eſt text.C.de diuer.offi.l.viros.li.xij.

¶ Nota qd̄ ſi aliquis ruſtic⁹ qui fuit in aliquo loco ad ferendum teſtimonium veniat equeſ quod non debet ſibi tradi expenſa facta pro equo.vt not.ff.mā.l.idē.§.idem labeo.

¶ No.qd̄ coniugato filio poſſunt denegari alimenta.vt.C.de alen.libe.l.fin.

¶ Nota ꝙ dn̄s caſtri pōt facere ſtatutū qd̄ nullus emat victualia vſqꝫ ad talem horam.vt no.C de nundi.l.ij.

¶ Nota ꝙ filius nō poteſt accuſare matrē de falſo tñ iudex ex officio ſuo poteſt eā punire.vt no.C.de fal.

¶ Nota qualr̄ fiat executio in alternatiua obligatiōe vt.ff.de verb.ob.l.cū qui certa ꝑ.Unde licitum eſt ſibi variare vt.d.l.cum ⁊ hoc.ver.vſquequo conueniatur actione iudicati nam poſtꝙ ꝯuent⁹ fuerit actione iudicati nō pōt variare ſi in vnam rem fuerit ꝯdemnatus dare ⁊ eſt admonitus.vt dicit glo.ff.de peti.here.l.item veniunt.§.idem recte.

¶ Nota ꝙ ſi teſtator fecerit plura legata inter que vxori legauerat poſtmodū dicat qd̄ vult ꝙ oia legata dupliceētur non propter hoc videt̄ voluiſſe quod dos duplicetur.vt eſt tex.ff.de leg.ij.l.luci⁹.in magna.§.impuberem.

¶ Nota ꝙ vbi aliquis ſe obligat tāꝙ fideiuſſor ꝓſumit̄ qd̄ videt̄ obligat⁹ pro toto debito quod debebat vt.ff.de fideiuſ.l.ſi quis ꝓ eo.§.ſi nūmos.itē nota ꝙ maritus nō pōt condemnari niſi inquantū facere poteſt.vt eſt tex.de re iud.l.nuntiū cum.l.ſequenti.Unde ſi ſit talis qui poſſit operari ⁊ opere ſuo poſſit victum lucrari nihil debet ſibi remitti.vt not.ff.ſol.ma.l.ſi maritus.

¶ Nota.ꝙ ſi ꝯtrouerſia inter dn̄m ⁊ ſubditum iudex domini agnoſcere non debebit qꝛ graue eſſet ſibi cū dn̄o vel ſubiecto dn̄i litigare vt nota.ff.de offi.preſi.l.ſenatus.Et videt̄ notari in aut.vt hi q̄ oblig.perhi:mi.§.vt autem non demus ſuper verbo hoſtem.

¶ No.ꝙ mulier vl̄ minor admittit̄ ad allegādū cāa abſentie vt no.ff.de ꝓcu.l.ſeruus quoqꝫ.§.publice.in fi.glo.

¶ No.ꝙ ſi ego fideiuſſi ꝓ aliquo quidꝫ recipere pecuniam a titio ſi anteꝙ titius

numeret ſibi denuntiaui qđ pecuniam nō tradat q2 forte factus eſt nō ſoluēdo ſi poſtmodū numeret nō teneoꝛ.vt not. C.de pcura.l.titi⁹.ꝛ de fideiuſ.l.ſi fideiuſſoꝛ creditoꝛi.

¶ Nota ꝙ ſi ego pſcripſi debitū ſi poſtmodū ſoluā cōditiōe indebiti repetere poterō.vt.ff.rem ra.ha.l.fi.

¶ Nota ꝙ ſi alicui cā ſimplr ſit ꝯmiſſa nō videtur cōmiſſa ſententia:ſed ſolū cauſe cognitio.vt no.ff.de pꝛocura.l.pꝛocuratoꝛem.

¶ Nota ꝙ ſi fuerit aliqua cā delegata ꝛ an teꝗ̄ lis coꝛam iſto delegato cōteſtet de legās fuerit moꝛtu⁹ ſi delegat⁹ ignoꝛās pcedat in cā nō valebit pceſſus vt not. ff.ſi cert.pe.l.ei⁹ qui in pꝛouincia.circa pꝛin.ſuper verbo ignoꝛaſſet.

¶ Nota ꝙ ſi ego ſoluo debitum ſciēter lꝫ non poſſim repetere ꝯditione indebiti l.j.tamen p conditionē ſine cauſa optime repetere poſſum.vt no.ff.man.l.ſi fideiuſſoꝛ.§.in omnibus.ꝛ no.aliquantulum.ff.de condi.ꝛ demonſtra.l.titio fundus in aſſam.

¶ Nota ꝙ nō eſt licitū mihi deierare nec p ſolutione alterius.vt in decre.xxij.q.ij.c.j.ꝛ.c.ne quis arbitretur.

¶ Nota ꝙ ſi vnus de fratribus habētibus bona patris ex dote vxoꝛis ſue aliquid acquiſierit nō tenet ꝯferre.vt eſt tex.ff. pꝛo ſo.l.cū duob⁹.§.ſi fratres.alias eſt l.per ſe.ꝛ in feu.de duo.fra.de nouo benefi.inueſti.c.vno.Et ibi eſt text.quod ſi acq̄rat aliqua de bonis cōmunib⁹ ꝙ illa nō habeat communicare niſi cōmuni nomine emiſſet.

¶ Nota ꝙ ſi pcuratoꝛ ꝯſtitutus p aliquem in aliqua cauſa ſi lit.conteſt.conſtituēs moꝛiatur nihilominus poterit pꝛocuratoꝛ litē finire vt not.C.de admini.tuto. l.fi.§.j.ſuper verbo pcuratoꝛ.Tū ſecus eſſet ſi lis eſſet itegra.vt.ff.de acqui.here.l.qui ſeruū.§.quis alicui.inſti.man. §.penul.ff.de pba.l.poſt litem.

¶ Not.ꝙ teſtatoꝛ pōt pmittere legatario quod legata pꝛia autoꝛitate recipiat. vt not.ff.deleg.ij.l.titia ꝯ lucius.

¶ Nota ꝙ lꝫ in cauſa criminali nō admittat pcuratoꝛ.vt l.l.penul.§.ad crimen. ff.de pu.iudi.Tamē ſi ſit cauſa appellationis optime pōt.vt not.in decre.ij.q.vj.c.ſi quoniam.

¶ Nota ꝙ ſi fuerit coꝛā aliquo iudice cautio pꝛeſtita de ſiſtēdo in iudicio quādo non poterit recuſari.vt nota.in eui.de exhi.ꝛ introdu.§.illud.ſuper verbo cautionis.col.v.

¶ Nota ꝙ lꝫ ante li.ꝯteſtationē q̄s debeat recuſare iudicē.vt.C.de iudi.l.apertiſſimi.tū ex noua cauſa ſupueniēti ipſum optime poterit recuſare vt no.C.de conſoꝛ.eiuſdem.li.l.ij.

¶ Nota ꝙ lꝫ pꝛimioꝛ nō debeat interuenire i cauſa criminali tū ſi interuenit ꝛ cām duxerit bene tenet pceſſus vt no. C.de adul.l.ꝗuis.in pꝛin.

¶ No.ꝙ reſtitutio in integrū pōt opponi. p modū excōicatiōis vt no.ff.ꝺ iureiu. l.nā ꝛ poſtea.§.ſi minoꝛ.ff.q̄ cau.maio. l.necnō.§.exēplo.ꝯ quas gl.videt text. ff de excep.l.exceptiones.

¶ Nota ꝙ ſi mulier detulit iuſiurandū viro ꝛ ipo iurauit ꝙ nō erat ei⁹ vxoꝛ poſt modū ſi poſſit appellari de ꝯrio.Et hoc qđ dixi in matrimonio hꝫ locū in cauſa monachatiōis ſi monachus iuret ſe nō eē monachū ꝛ hec oīa no.ff.de iure do. l.iij.§.j.ſuper verbo egit.

¶ Nota ꝙ lꝫ in donatiōe q̄ excedit ſummā quingētoꝛū aureoꝝ reqrat inſinuatio. vt.C.de dona.l.ſancim⁹.tū in donatione q̄ ſit benemerito nō requirit.vt no. ff.de donatio.l.aq̄lius regulus.ꝛibi gl. quod lꝫ iudici non poſſit dari quoniam in.l.repe.tamē ſi ſit bene meritus optime dari poſſit.

¶ Nota ꝙ in emācipatiōe requirit decretū de neceſſitate vt tex.C.de offi.ꝓſ.l.j. inſti.qui.mo.ius pa.po.ſolui.§.pterea. C.de eman.liber.l.iij.

¶ Nota ꝙ minoꝛ nō pōt facere pcuratoꝛē ad negotia ſine autoꝛitate curatoꝛis vt ff.rem ra.ha.l.cum minoꝛ.in pꝛin.

¶ No.ꝙ ſi minoꝛ ꝯduxit aliquā domū ꝛ inferat aliq̄ bona ibi ꝙ illa tacite nō ſunt obligata ꝙ ſi eēt maioꝛ bñ eſſēt obligata tacite vt no.ff.de pac.l.itē ꝯductiōes.

¶ No.ꝙ ſi fili⁹ petat q̄rtā partē in quacūꝗ pte minima nō dꝫ audiri.vt.C.quā.ꝛ quib.quar.ps in bo.decu.debe.l.iūcta circa pꝛi.ꝛ.C.ad.l.fal.l.ij.lꝫ ꝯriū videat

notari.in.l.ſi.eo.ti.circa prin.

¶ Nota ꝙ ſi ſponſus teneat ſpõſam in domo ſua ꝙ lucrat fructus dotis qd no.C. de do.promiſ.lꝫ ꝯtrariuꝫ notet.ff.de iure do.l.dotis fructus.

¶ Nota ꝙ ſi filia nolit cõtrahere cum illo quẽ ſibi pater elegit dum tñ ſit dignus ea.pater poteſt iuſte eã exheredare.vt no.ff.de ſpõſa.l.ſed hec quod patris.

¶ Nota quod municipes poſſũt facere ſtatutum.vt quicunqꝫ intrauerit vineã vł aliquid fecerit ſimile ſoluat decẽ.vt in ſti.de iure na.gen.ꝛ ciui.ver.ius aut.ſuper verbo.vſu.ꝛ.ff.de capit.dimi.l.tutelas.C.de noxa.l.ij.ff.de priuile.cre.l.antiochẽſium.ff.de regulis iuris.l.nec ex pretorio.

¶ Not.ꝙ iudex ex officio ſuo põt dare curatorem bonis alicui ſi videat eũ bona diſſipare poſito ꝙ ab aliquo non petat vt not.ff.de cura.bo.dã.l.ij.circa prin.

¶ Nota ꝙ debitor qui doloſe bona aliena uit ꝛ ſic factus eſt nõ ſoluẽdo nõ liberatur cedẽdo bonis.vt.ff.que in frau.cre.l.ſi.et in aut.de fideiuſſo.§.rex.ſup v̾bo creditur.colla.j.

¶ Nota ꝙ in libello nõ poſſunt due actiones ſimul poni.vt no.ff.de tribu.l.quod i heredẽ.§.eligere.tamẽ ſi actor ſit incertus ex facto rei poteſt duas ſimul ꝓponere ꝓteſtãdo ex vna illarũ duarũ vult ius ſuum cõſequi.vt.ff.quorum leg.l.j.§.qua actione.

¶ Nota optimã glo.qualiter negatiua probetur.ff.de iure priua.l.ꝛ hec iterdictio in ſi.magne gl.ꝛ in aut.de here.ꝛ.fal.§.ſi vero abſunt.ſup verbꝯ herede.ꝛ.C.de teſta.l.nõ codicillũ ꝛ melius in.c.bene.in magna.extra.de elec.in glo.

¶ Nota glo.ꝙ ſi aliquis duꝫ haberet vxorem habuit rẽ cũ aliqua muliere ex qua filium procreauit poſtmoduꝫ vxore ſua mortua contrahat cum matre iſtiꝰ filij non propter hoc iſte filius eſt legitimꝰ per matrimoniuꝫ ſubſequens.vt no.in ſti.de nup.§.ſi.ſup verbo interdictum.

¶ Nota ꝙ ſi filius ſit preteritus põt teſtamentũ patris dicere nullũ alias nõ.vt no.C.de inoffi.teſta.l.ſi filius.

¶ Nota ꝙ ſi pater eſt rogatꝰ reſtituere hereditatem filio quod pater põt retinere quartaꝫ ſicut quilibet extraneus.vt eſt tex.C.ad trebel.l.iubemus.in.ij.dicto.

¶ Nota ꝙ iudex vel arbiter nõ poſſunt eẽ teſtes de his que acta ſunt coraꝫ eis vt no.C.de arbi.l.ij.§.ſinautem ſcriptura.

¶ Nota qđ in crimine notorio nõ eſt dandus aduocatus accuſato vt eſt tex.C.de defen.ciui.l.p omnia.

¶ Nota qđ fideiuſ.nõ dꝫ ꝯueniri anꝙ principalis ſi iñ principalis ſit nõ ſoluẽdo põt primo fideiuſſor ꝯueniri vt no.ff.de v̾.ob.l.in dotem.ff.ſi cer.pet.l.ſi.C.de fideiuſ.aut.preſente.ꝛ ibi per Bar.

¶ No.ꝙ ſi ego emi rẽ vtputa fundũ ꝛ promiſi quod nõ facerẽ ſibi domũ ſub pena quod ſi poſtmodũ fundum vendo ꝛ emptor domũ faciat ego nõ teneor nec ẽt emptor.vt no.ff.de alie.iudi.mutã.cau.fac.in.l.ſiũ.§.opus.

¶ Nota ꝙ i donatiõe ꝓpter nuptias q̃ excedit ſummã quingẽtorũ aureorũ requirit inſinuatio.vt eſt tex.C.de dona.ãñ nup.l.ſi.circa ſi.

¶ Nota ꝙ ſicut debebam tibi certa die pecuniam ꝛ ante petã duplicant inducie ita etiã ſi debeã ſub ꝯditiõe duplicent inducie ſi ante petam.vt no.ff.ſi certuꝫ petat in.l.ſi pecuniã.in ſi.ꝛ.ff.de pig.l.grege.§.ſub conditione.

¶ Nota ꝙ ſi duo fideiuſſerũt ꝓ aliquo recipienti pecunias mutuo ſi poſtmodũ iſte principalis mittat pecuniã vni fideiuſſori ſi creditor agat cõtra illũ q̃ pecuniam nõ habuit qꝛ forte principalis debitor nõ erat ꝓ̃ſens põt opponere quod agat ꝯtra illũ qui habuit pecuniam.vt no.ff.cõmo.l.queritur.ſup verbo abſolui.Et eſt glo.additionalis.

¶ Nota qđ fiſcus habet tacitas hypotecas in bonis delinquẽtis vt vř notabilis gl.ff.de pac.l.reſcriptũ circa ꝓnc.ſuper verbo hypotecas licet cõtrariũ notet gl.que communiter reprobať.C.pe.fiſ.cre.l.vna.

¶ Nota ꝙ ſi ego agã contra aliquem ꝛ quidam qui non erat procurator cõpareat pro ipſo ꝛ ego excipiam quod ipſe non habeat mandatum ſi iudex pronuntiet ipſum fore procuratorem quod reuera nõ erat:ꝓceſſus factus cum eo non valet.vt videtur text.ff.quod cũ falſo tuꝯ

tore actore ſit.l.j.§. idem Pomponius alias eſt per ſe.

¶ Nota ꝙ ſi pater ꝓmittat filio donare cā mortis tñ ſi donet patri vel ſeruo ipſiꝰ patris nō valet vt not.ff.de ac.tu.l.j.

¶ Nota ꝙ ſi ſum citatus coram aliquo iu-dice ⁊ forte ſuʒ impeditꝰ vt fluminis vł tempeſtatis vel aliqua iuſta cauſa ⁊ nō poſſum hec probare debet credi ſuo ꝓ-prio iuramēto.vt eſt tex.de excu.tuto. l.ſcire oportet.§.cum quis.

¶ Nota ꝙ delinquēs ꝓ quocunqʒ delicto nō debet extrahi ab eccleſia niſi pro cer-tis criminibꝰ.vt no.C.ð his q̇ ad eccle ꝯfu.l.iij.lʒ cōtrariū no.qð immo ꝓ quo-cūqʒ vt in auẗ.de man.prin.§.neqʒ au-tem homicidas.

¶ Nota ꝙ ſi aliquis facit ſecūdum termi-nū in q̇ nullā mētionē fecit de primo.ꝙ nihilominꝰ legata facta in primo vidē-tur reuocata vt.ff.ſi cui plus quā ꝑ le. falſi.l.iij.§.ſi legatus.

¶ No.ꝙ executor nō habet neceſſe tenere de bñ diſtributis bonis.vt eſt tex.ſi cui pluſq̄ per le.fal.l.diuus.

¶ No.ꝙ cōſuetudo ciuitas debet ſeruari in caſtris a locis circumuicinis vt.ff.ð poſtu.l.ex ea.⁊ eſt tex.cū gl.in auẗ.qui. mo.na.effi.ſui.§.ſi quis igiẗ.col.vij.

¶ Nota ꝙ ſi aliquis habet filiū ſtudentem pariſius ⁊ iuerit cauſa viſitandi filiū ⁊ aliquis ibi cōueniat eū qꝛ patria eſt cō-munis ſicut roma habet ius reuocandi domū vt not.ff.de iudi.l.j.in fine glo.

¶ Nota ꝙ ſi aliquis fecit citari coraʒ dele-gato principis.⁊ locus principis.⁊ locꝰ vbi debeo ꝯparere eſt ꝑiculoſus mihi qꝛ forte i illo loco tute venire nō audeo ꝓpter inimicos meos corā eo nō debeo ꝯparere.vt no.ff.ex qui.cau.l.iij.in fi.ff. ad tur.l.de etate vbi eſt ſimilis glo.pro quo facit.ff.de lega.l.ſciēdū.§.ſi excuſa-tio.⁊ extra de reſcri.c.ſtatutis li.vj.⁊ ex-tra vt lit.cōteſt.c.ad ſedem.

¶ Not.ꝙ de iure ciuili decima bladi agno-rum debenẗ nec ſacerdos teneẗ recipe-re agnū pro decima infra nouē dies vt nota.ff.de verb.obl.l.ſtipulatio iſta.§. inter cetera.

¶ Nota gl.in.§.quāꝺꝛ brē alꝰa eſt ꝟ.i auđ.ð reſt.⁊ ea q̄ parit.col.iiij.Quod filiꝰ ha-bet de bonis paternis vltra legitimā ⁊ vltra velle patris.ſʒ illa ſequiẗ in caſu ſpeciali.Et ſic eſt idē totū in contrariū i auẗ.de deſen.ciuita.§.iudicioꝝ.colla. iij.victor litis ꝯdemnatur victo in expē-ſis.Sed regulare eſt cōtra in.l.properā-dum.§.ſin autem.C.de iudi.Sed quādo quilibet actor eſt reus in culpa litis eſt neuter condēnandus in expēſ.

¶ Tex.eſt quod crimen falſi eſt crimen ca-pitale.

¶ Not.ꝙ ſi pupillꝰ decedat ſine herede ꝙ tutor ſuccedit tāq̄ ꝓximior ⁊ nō fiſcꝰ.vt no.ff.de reg.iur.l.qð tute.circa fi.

¶ Caſus eſt ꝙ lʒ ſis mihi obligatꝰ ad rē ⁊ partē mihi ſoluis ꝙ adhuc i libello poſ-ſeʒ totū petere.ff.de ſol.l.ſtipu.in fi.

¶ Glo.eſt ꝙ q̇s autoritate ꝓpria furē cape-re pōt.ff.de fur.l.interdictū.§.qui furē.

¶ Glo.eſt ꝙ clericꝰ in enormi delicto pōt puniri ꝑ iudicē ſecularē.⁊ hoc in bonis in ꝑſona autē ſua ab epo puniēdus eſt. C.de epi.andi.l.addictos.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi filius prouocat patrē ad irā eſt exheredandus.inſti.de adop.§.natu-raliter quod eſt notandum.

¶ Caſus eſt ꝙ ſi accuſando aliquem de ge-nere meo cui ſum proximior ab inteſta-to poſſuʒ ſuccedere.ff.vnde cogna.l.co-gnatis.

¶ Glo.eſt ꝙ homines robuſti non debent petere eleemoſynam ne debilibus pa-nem auferant.C.de men.vali.li.x.Bal. in rubrica libr.vj.glo.alleg.cum cōcor-dan.C.de queſto.circa prin.⁊.v.q.v.c.nō omnes.lxxx.diſtin.cap.j Unde dicit ipa glo.ſuper mattheo iuſtius feceris ſi in-iuſte petentem correxeris quam ſi ei de-deris.

¶ Nota contra illos q̇ ponūt herbā in pe-dibus ⁊ tybiis vt appareant infirmi de metha.lib.xij.C.l.j.in glo.qꝛ tunc demū expenſe facte in iudicio poſſunt repeti ſi obtinuerit.vt.ff.man.l.ij.

¶ Glo.eſt ꝙ ſi do electioneʒ vt ipſe eligat perinde eſt ac ſi ego elegiſſem.C.de iu-di.l.apertiſſimi.in fi.

¶ Nota caſuʒ.c.parati.extra de ap.ꝙ ſim-plici aſſertiōi ſeruiētis ſtatur ſi dicat ꝙ ipſe citauit talem quod eſt ſpeciale.

¶ Caſus eſt ꝙ dos data in parua pecunia

nō debet reddi per maritum ſoluto ma trimonio in parua. immo l bona. vt no. ff. de in dié. l. res. ⁊ extra de ſen. c. olim. in glo. Et eſt caſus in gl. quod poſſunt teſtari.

¶ Glo. eſt ꝙ ſi aduocatus vni⁹ partis nō ſit ſatiſfactus de ſalario ſuo qđ poſſit di mittere partē ⁊ eſſe cum aduerſario ſuo C. de aduo. fiſ. circa fi.

¶ Caſus eſt ꝙ ſeruiētes ⁊ prenete antēꝙ ad tale officium accedant teneatur da re fideiuſſores ⁊ ſatiſdare rem publicā ſaluam fore. vt. C. de prenetis. l. prore nete. lib. xj.

¶ Gl. eſt ꝙ res ciuitatis debēt diuidi ⁊ tā tū debet habere pauꝑ ſicut diues ⁊ ecō tra. ff. finium regund. l. de meo. in ꝑma gloſſa.

¶ Nota ꝙ ſi aliquis ſeruiens qui vult au ferre arma ſibi ꝙ reſiſtēs debet puniri capitaliter. vt. C. de his qui ad eccle. cō fu. l. iij. circa fin. ar. C. vt lice. ſine iudi. Loppꝛimendoꝛūm.

¶ Glo. eſt ꝙ vnus de cōſulibus poſſit age re ⁊ conueniri. C. ſi vnus ex pluri. in. l. j. §. fi. glo. tamē illa ꝯtraria. C. de decurio. l. procuratoꝛ. li. x. Sed dic ꝙ aliis abſenti bus vnus poteſt agere aliis autem pre ſentibus nō. Pꝛo concoꝛ. eſt glo. in ſimi li. C. de ꝯſoꝛ. eiuſdem. li. l. fi. ſuper ver bo poteſt.

¶ Alleg. glo. ꝙ ſi filius inſtituatur per ali quem quod ille poteſt prohibere ⁊ pa trem omnino priuare quod ex illis do nis non habeat legitimam ſuam quod eſt notandū. vt in auť. vt lice. ma. ⁊ aui. col. viij. in pꝛin. ſuper ꝟbo precipiūt. in fine magne glo.

¶ Tex. cum glo. ꝙ officiarius regius vel principis non debet venire ſeu hoſpi tare in domo alicuius priuati. ſed vbi eſt domus regis. C. de officio recto. pro uincie. l. fi. ⁊ eſt ratio vt melius edificia regis faciant reparare. vt ibi dicit tex.

¶ Tex. allegatur cum glo. ꝙ minoꝛ poſſit ferre teſtimonium in cauſa criminali ſi aliter probare non poſſit licet de calū nia iurare non poſſit. C. de heredi. inſti. quoniā. in fi. ⁊ ita no. glo. C. de eden. l. ij. ſuper verbo exhiberi.

¶ Nota bonam cautelam cōſtituendo pro curatoꝛem in iudicio ſi conſtituas aliū non facendo mentionem de pꝛimo pri mus erit tacite reuocatus ita ꝙ iſte ſe cundus ſi compareat ſemel in illa cau ſa tantum ⁊ poſtea compareat pꝛimus vſꝗ ad ſententiam non valebunt acta ꝑ ipſum facta. vt eſt tex. ff. de procura. l. ſi quis cum procuratoꝛem.

¶ Expliciunt caſus ſpeciales dñi Ama nelli de claris aquis legum excellētiſſi mi doctoꝛis.

¶ Duo de quinquaginta ſingularia excellentiſſimi. U.J. monarche domini Pauli de caſtro.

1 Expenſa facta in cã principali in qua reus obtinuit cõpenſatur cum expenſa facta in cauſa appellationis in qua ſuccubuit gl.eſt in.l.gñaliter.C.de iureiur.

2 ¶ Si fiat p ptes litigãtes pax ſup debito intelligit etiã facta pax ſup expẽſis ſi aliť nõ fuerit dictũ arg.in.l.ij ff.ſi q̇s cautiõi. Jo.an.i nouell.de eo q̃ mittitur in poſſeſ.cauſa rei ſeruãde.lib.vj. tenet contrarium vt ibi vide.

3 ¶ Actus iudicialis eſt fiẽd⁹ in expẽſis eius qui poſtulat vt fiat.l.ü.ff.ex quib⁹ cauſis in poſ.ea.ꝛ in glaſ.

4 ¶ Eſtimatio rerũ ſemp debet fieri ꝑ eo p̃tio q̃ vẽdiť i foro.gl.eſt i.l.l.ſcriptũ. C.de erogatio.militaris annone.li.xij.

5 ¶ Frater tenetur alere fratrẽ:et ſoror ſororem.glo.eſt in.l.ſi quis a libertis.ff. de liberis agnoſ.

6 ¶ Filius vel nepos licet habeant alibi domicilium tamen poſſunt conueniri in loco originis patris.no.Bar.in.l. ij.C.de iuriſdi.om.iudi.

7 ¶ Frater non põt petere:vt communibus expenſis fiat expẽſa doctorat⁹ poſt mortẽ patris.licet pater viuens ꝑ alio fratre fecerit ſimiles expẽſas.gl.eſt in l.qui originem.§.fi.ff.de mune.ꝛ hono.

8 ¶ Frater iunior vel alius habens rem communẽ cũ alio prefertur in diuiſione ꝛ i eligendo:vt.l.iij.in prin.C.de his qui veniam eta.impetra.ꝛ.l.fi.ff.fami. herciſ.ꝛ capi.j.de paro.

9 ¶ Furtiua res poteſt tolli per dominum licet ſit penes furem vide Jmo. in.c.cum olim.de reſtitu.ſpolia.

10 ¶ Sepe acipitur pro duabus vel tribus vicibus vt eſt glo.in auť.de teſtibus.in.§.quis vero ſepe.

11 ¶ Simplicitas tabellionis nõ nocet partib⁹ in l. ſ. C.de fideicommiſ.alias de fideiuſſo.in glo. penultima.

12 ¶ Solennitas omiſſa circa preparatoria iudicij habet vitiare ꝓceſſum iſtud ad dictum Petri in auť.generaliter.C. de epiſco.ꝛ cleri.

13 ¶ Solutio facta minori iuſſu iudicis facit ꝛ operať ꝙ aduerſus ſolutionẽ nõ poterit minor petere in integrum reſtitutionem.text.eſt ſingularis in.l.ait p̃tor.§.permittitur.ff.de mino.

14 ¶ Heredis appellatione ſolum continetur.ſuus non extraneus.l.ex facto.§.fi.ff.ad trebellia.ꝛ in glo.

15 ¶ Homicidium debet teſti obijci in ſpecie ad ipſum repellendum a teſtimonio et non in genere.capi.ſi homicidium.de teſtibus.

16 ¶ Teſtis ſi nõ fuerit ſentẽtialiter excommunicatus nõ repellitur a teſtimonio.not.Jnnocen.in capitulo piam.de exceptioni.idem dicit in notario.vt valeat inſtrumentum ſi non fuerit ſententialiter pronuntiatum.

17 ¶ Contra inuentarium nõ admittitur probatio.textus eſt in.l.veteris iuris. in principio.C.arbi.tute.et non alibi.

18 ¶ Jnſcriptio licet nõ ſit appoſita in libello.nihilominus ſemp intelligitur. glo.eſt in.l.iij.C.q̇ accu. non poſſunt.et C.de fideiuſſo.l.iij.que non eſt alibi.

19 ¶ Judex põt abbreuiare ꝛ in totuꝫ tollere dilationẽ datam reo ſi timeatur de fuga.no.tex.in.l.fine.C.de dilatio.

22 ¶ Heredem inſtituendo extraneum videor alienare in.l.peto.§.fratre.ď le.ij.

21 ¶ Relatio nũtij nõ põt fieri die feriata inducta in honorem dei.iſtud eſt dictum Butrigarij in.l.fi.C.de ferijs.

22 ¶ Subtrahẽs rationes partis aduerſe cadit a iure ſuo:vt.l.pe.C.de poſtulã.

23 ¶ Tabellio poteſt recipere pretiuꝫ ad hoc vt oſtendat protocolum.gloſ.in.l. argentarij.C.de eden.

24 ¶ Mandatum probatur per traditionem inſtrumẽti debiti principalis.gl. eſt.C.de pac.conuen.l.fi.in glo.ij.facit l j.C.de donatio.

25 ¶ Jllud dicitur incontinẽti fieri quod infra triduum fit.text.in.l.finali. C.de erro.aduoca.

26 ¶ Teſtes q̃ male vel non bñ ſolẽniter citati ...erunt vel examinati ſũt de no

no citari:et examinari per.l.qui ꝑ ſalu
tem.ff.de iureiuran.

27 ¶Sentẽtia lata ſine partium citatiõe
non valet in cap̄.omnis.de conſtitu.in
glo.alias niſi ſint in actis.Idẽ in ſentẽ
tia principis vl' pape.C.ꝺ legi.l.finali.

28 ¶Sententia nõ valet ſi iudex tulit ſen
tentiã anteq̃ nũtius miſſus ad citãdũ
refert ſe citaſſe.gl.l.c.ſepe.de iudicijs.

29 ¶Sententia eſt edẽda parti.hoc tenet
Innocen.in capitulo ꝑpetuis.de fide
inſtrumentorum.

30 ¶Sentẽtia lata principe in crimina/
li cõtra abſentem valet caſus eſt in ca.
paſtoralis.de re iudicata.

31 ¶Sentẽtia lata ſuper expenſis non ci
tata parte valet.hoc tenet Innocẽ.in.c.
querelam.de procura.ꝙ non ſi ſit citat⁹
ad ſententiam.extra de accuſatio. in.c.
calumnia.

32 ¶Sẽtentia lata ſuper iuriſditione nõ
preiudicat iudici alteri⁹ territorũ gloſ.
in.c.ſuper literis.de officio delega.

33 ¶Snia debet formari cõtra defenſorẽ
defenſorio nõie ita not.Inno.in.c.cau
ſam.qui filij ſint legitimi.quod nota.

34 ¶Snia debet mãdari executioni nõ/ob
ſtãte ꝙ aliquis dicat ſe habere ius in re
dummodo ille pro quo eſt lata ſentẽtia
caueat.vide gloſ.in.c.veniens.extra de
teſtibus.

35 ¶Snia in notorio crimine fertur etiã
parte non citata.hoc tenet Inno.in.c.
quanto.extra de accuſatio.

36 ¶Sentẽtia lata cõtra vnũ poteſt mã/
dari executioni in rebus apud eũ exi/
ſtentibus.C.de communi agro deſerto.
l.vnum.lib.vndecimo.

37 ¶Snia lata cõtra legem que diuerſos
intellect⁹ doctoꝝ patitur non infirma/
tur.lʒ poſtea veniat lex cõfirmãs vnũ
dictum.iſtud eſt dictum Ioan.an.in.c.
primo.de conſtitutio.libro ſexto.

38 ¶Sentẽtia lata hoc modo pronuntio
non fuiſſe probatum eſt interlocutoria:
nõ diffinitiua.glo.i.l.finali.C.de ſentẽ/
tijs que ſine certa quantitate proferun
tur.⁊ non alibi.

39 ¶Sentẽtia in cauſa matrimoniali põt
fieri ſine ſcriptis hoc dicit gloſ.in.c.al
bericus.de teſtibus.

40 ¶Snia que facit ius inter omnes nõ
facit ius iter abſentes.l.q̇ repudiãtis
§.fina.ff.de inofficioſo teſtamento.

41 ¶Snia diffinitiua poteſt ferri etiã li/
te nõ conteſtata quando actori non põt
bene ſuccurri per miſſionẽ in poſſeſſio
nem:glo.eſt in.l.ſancimus.§.fina.C.ad
trebel.et non alibi.

42 ¶Sentẽtia lata ex cauſa falſa ſi fuerit
cõfirmata per iudicem appellatiõis ex
vera cauſa.tunc agitur ex cauſa tunc
agitur ex ſentẽtia ſecũda.not.in.l. ſi is
ad quem.ff.de acquiren.hereditate.

43 ¶Snia lata inter alios prodeſt alijs
etiam ad quos nõ ſpectat ſi nõ per mo/
dum actiõis fuerit petitum per actorẽ
aliquid annullari vel ſniam vel cõtra/
ctũ.ita dicit tex.in.l.poſthum⁹.§.ſi q̄s
ex his.ff.de inofficioſo teſtamento.

44 ¶Sentẽtia lata ſcd̃m diuerſum intel
lectũ legis.ſi tñ itellect⁹ variet ꝑ docto
res tenet.iſtud eſt dictũ Barto.in pri/
ma conſtitutione codicis.in.§.quibus.

45 ¶Sentẽtia lata hoc modo impono ti/
bi ſilentium:eſt diffinitiua ſentẽtia ca/
ſus eſt in.l.aurelius.§.cẽtum.ff.de libe
ratione legata.

46 ¶Non valet denuntiatio facta ab eo
qui nõ habet ius denuntiãdi.textus cũ
glo.in.l.ſi maior.C.de reſcinden.ven.

47 ¶Eſtimatio eſt fienda ſecũdũ reddi/
tus rei.textus cum glo.in.l.dolus.C.de
reſcinden.venditio.

48 ¶Ea que requirũt cauſe cognitionẽ
debent fieri partib⁹ preſentib⁹ not.gl.
in.l.ij.C.ſi propter publi.penſita.

¶Finis.

¶Anno a natiuitate dñi.M.cccccxlſ.
xxvij.Aprilis Lugd.Bñdict⁹ Bonnyn
calcographus diligenter imprimebat.

Regeſtum.

Aa Bb a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ
t v x y ʒ ⁊ ꝝ AB CD.Omnes ſunt
quaterni preter Bb qui eſt duernus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

nõ
tis

lis
põs
ſo
ad

erit
s ꝙ
unc
ſi is

slũs
mos
ncẽ
ſtro
ꝗ ꝗs

atel
ecto
prs
bos.
to ry
s ca
ibe

eo
cũ
n.
ddi
C.oc

tioẽ
ol.ſi.

ccrii.
onayt
nebu.